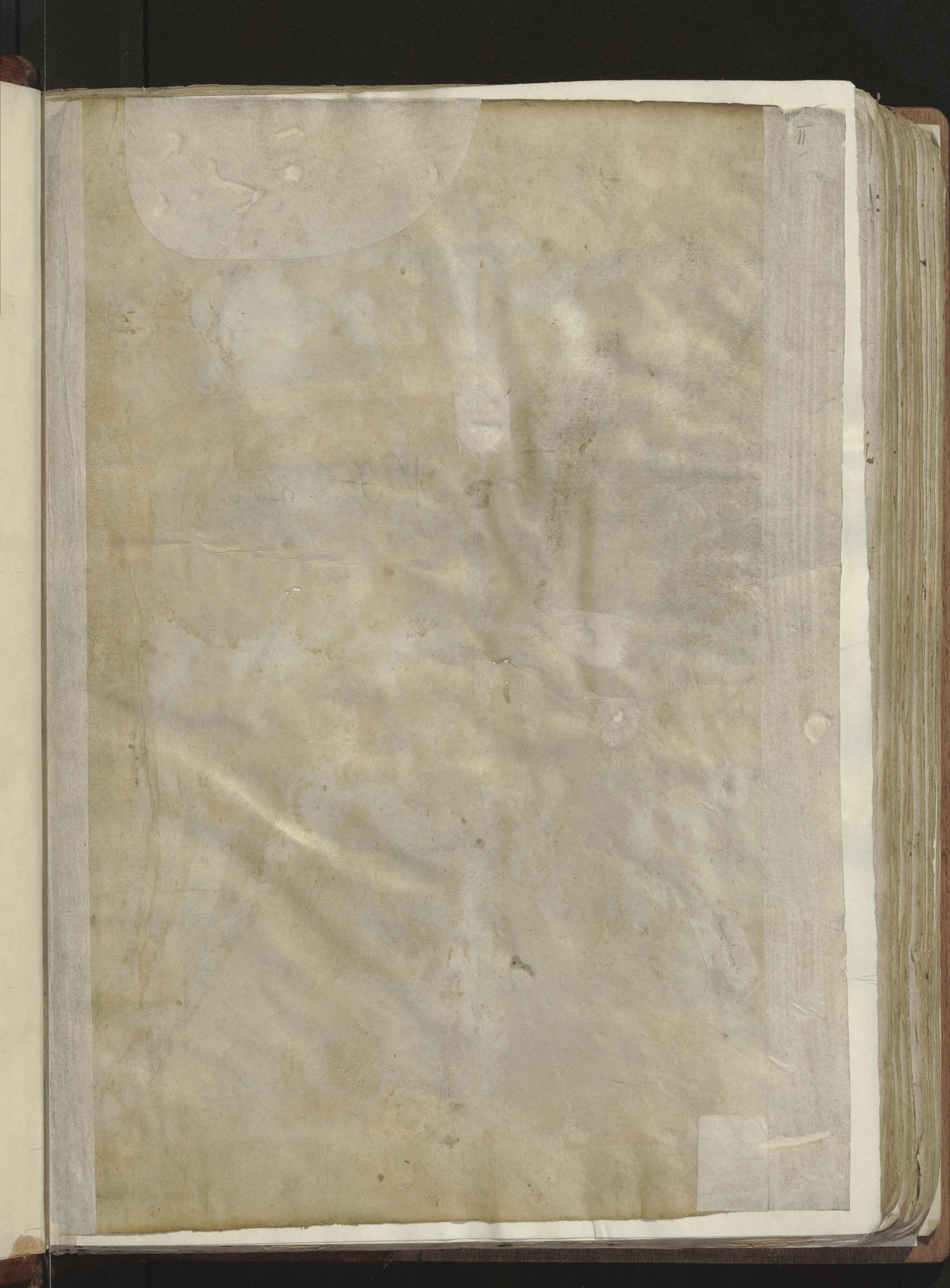

Rękopis wyrestaurował i na nowo oprawił introligator Jan Wyżga w r. 1934.
Dawna oprawa była w stanie zupełnego zniszczenia (tektury okładkowe skle=
jone z czystej makulatury,* pokryte strzępkami skóry). Do usztywnienia skła=
dek użyte były paski pergaminowe, powstałe przez pocięcie kart wziętych
z trzech różnych rękopisów. Jedną z pociętych kart (podwójną) dało się
w pewnej mierze odtworzyć; tę wlepiono tutaj na falcu, poza kartą perga=
minową, stanowiącą niegdyś wyklejkę przedniej okładki. Inne paski, z któ=
rych jedne pochodziły z rękopisu liturgicznego s. XIII (włoskiej ręki), a drugie
z rękopisu lekarskiego (?) s. XIII–XIV (też włoskiej ręki), mimo wysiłków nie
dały się złożyć w żadne całości, a że nie posiadały większego znaczenia,
zrezygnowałem z ich zachowania.

A. B.

*cf. Przyb. BJ 174/90

[illegible] suffragia &
[illegible]

[illegible]

[illegible] venditor [illegible]

[illegible] emptori [illegible] heredibus [illegible]

[illegible] defendere [illegible] colonie [illegible]

[illegible] expensis. Et [illegible] emp[tori]

[illegible] ad penam dupli [illegible]

[illegible] meliorata aut plus

[illegible] bona [illegible]

[illegible]

[illegible] obligat omnia sua bona

[illegible] probatione [illegible] possidere [illegible]

[illegible] emptore [illegible] mandavit [illegible] non

[illegible]

[illegible]mptor possit agere pla[illegible]

[illegible] guar[entare] et deffendere [illegible]

[illegible]

[illegible] venditor [illegible]

omnia ad [illegible] emptori in plena [illegible]

facere poterat. [illegible] emptori [illegible] corporalem possessionem [illegible]

[illegible] omnia et singula [illegible]

[illegible] obligavit se [illegible] guar[entare]

[illegible] emptore ad [illegible] tenuta [illegible] bona [illegible]

omnia et singula [illegible] ad [illegible]

[illegible]

[illegible] ad [illegible]

[illegible]

quibus possit [illegible]

[illegible] heredes [illegible]

Ac laudavit de ultrascriptis lco 7 cet. c[illegible] licet [illegible] filia [illegible] corda[illegible]
radicibus 7 ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut p[illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
bus capis de [illegible] [illegible] 7 [illegible] [illegible] [illegible]
arboribus 7 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] seu villa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obligavit [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible] Jur 7 cet.

[illegible]

[illegible] gualterii [illegible] andrea [illegible] umbaco presbitero [illegible] bon[illegible] ambrosius [illegible]

[illegible] Jacoba [illegible]

[illegible]

[illegible] plura [illegible]

[illegible] plur[illegible]

[illegible]

Liber medicine diversarum mer

Liber medicine diversarum mer

Liber medicine diversarum

Liber medicine diversarum

283

V

leporinus

lib me

bonus

Anno dni Mgr Blasius de kazirz Sacre theolog Bacalarius
huc libru dedit vniusitati Cracouien & incremento studii
eiusdem rogat pro deo oret pro eo vm aue maria 1489

Marcetta Marchesiana [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cca [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]

2

Reverendissimo in Christo patri et domino
domino Johanni divina providentia summo pon-
tifici Petrus de Abano minimus medi-
corum cum devotione pedum oscula beatorum. Cum vestre
petitioni quam ex debito solvere teneor afferre
iuxta posse obedientiam propono ut sanc-
titati vestre tam ad perfectum corporis tam
assensibilia coniungenda tractatum valen-
tem non minimus quam brevem de venenis
inscribam. Primo siquidem divisionem
faciam de venenis. Sunt enim magis
nota nobis quecumque per partes dividuntur
a quo toto. Secundo vero unicuique membrorum
divisionis resolutionem tribuam ad terminum
singularem. Sic enim comprehensa scientia
completur a generalissimis ad specialissima
descendendo. Tertio describam modum
et rationem quo venenum mortificat et nocu-
mentum inducit humano corpori approximatum.
Inde namque notitia curationis maxime
medicine venatur. Quarto sermonem
faciam de precustodia et cautela ne
aut venena propinentur aut si propinata
non noceant. Precustodia enim
artem excusat. Quinto signa ponam
et curas ad quodcumque venenum assumptum
et ad morsus nocumenta introducta.
Sexto et ultimo virtutes bezaharticas
id est a morte liberantes occulta virtute
potius et dominio quam complexione vel
natura ad quecumque describam. Et tunc hic
solvens questiones duas difficiles valde
quarum prima erit de tiriaca magna
sit contra omni veneno bezahar medicina.
Et secunda erit utrum venenum aliquod possit
ad certum tempus taliter exhiberi quod exeuntes
quis ad illud tempus moriantur et non ante.

Quod venenum oppositum est cibo
nostri corporis ideo sit. Ipse cibus
efficitur pars nostri corporis et se totum as-
similat parti nutrite vitale tenens partes
dissolutas. Ita venenum nostrum corpus
seu partem eius approximavit ad similitudinem ipsius
venenosam naturam totum trahit et convertit.
Denique assimilat sibi ipsi adeo sicut
et tire nascentia quorum natura cibos
convertit in speciem nutritorum a nobis co-
mestorum in nostrum alimentum et corporis
convertuntur et speciem. Ita quecumque corpora
veneno sunt infecta si comedantur
a nobis transsentia faciunt nostra corpora
in venenum. Quoniam omne agens et
patiens in agendo repatitur. Sic enim nostra
corpora per modum passivi transit ad po-
tentiam veneni quod habet se per modum acti-
vi in veneno. Sicud pallea iniecta
igni transit in ignem. Est enim ignis
totus activus ad palleam. Unde sa-
pientes medicorum dixerunt venenum
esse de genere inficientium et destruen-
tium complexionem oppositione et in tandem
inducentium solutionem continuitatis.
Ita ut egrediens que ex venenis
accidunt sint de generibus omnis corporis.
Dividitur autem venenum tribus modis.
Et uno consideratur prout sit divisio generis
in species. Et secundum hoc dixerunt antiqui
quod venenorum aliquid de minera est,
aliquid de vegetabilibus, aliquid de animalibus.
De minera quidem est ut quecumque
sunt extra granata pinguedinosa sunt namque
ut argentum vivum et gipsum et cetera.
Et quidem lapides ut magnates
et lapis armenus non loquor ut plu-
bum ustum et arsenicum et realgar et
cerusa. De plumbo et de multis aliis
de quibus infra in speciali dicetur. De vege-
tabilibus quidem non sunt quecumque planetarum
gravissime sunt nec ab albis ut ap-
propinquata sunt admitti speciem quinimmo sed
potius sunt proprietate quarte ut elleborus
et turbith nigrum napellus et grana-
pelli et fungi. Quida et tubera
et vidua faciens et mezereon vel
mezenna et oleander et apium
risus et multa de quibus in speciali est
dicetur. De animalibus autem venenosa

sunt omnia quorum natura longissime dis-
tat ab humana complexione. Aut oppo-
sita est et inimica speciei qualia sunt
serpentes et dracones et tyri et vipe-
re et lepus marinus et carnes assate
et statim suffocate et pisces frigidi
et morticine carnes et putride et aliqu-
ando sunt percussa et mortua et quedam
sunt pacientia tubera et multa que
in speciali dicentur. Secundo modo consideratur
venenum aliud assumptum est intra corpus
et aliud extra corpus. Quod est sumptum intus
est de genere potionum pernitiosarum datum
sub specie cibi vel medicine. Et hoc est
quod plurimum fit a quo reges et prelati
et odiosi cavere debeant. Quod
vero extra dicitur reptilium morsus sicut
cum visu et auditu aut gustu aut tactu
aut odoratu sentitur. Venenum visu
quidem sicut venenat serpens basiliscus
auditu quidem sicut venenat serpens
quidam in India qui est corpulentia
duarum palmarum acutum habens caput
et viridis existens coloris qui regulus
vocatur sibillando namque aves et animalia
eius ad audientiam interimit. Gustu
vel tactu quemadmodum sicut aspidis surda
que tactu suo quos tangit interficit
Et tyrus quos mordet et vipera
pungit. Tactu vero sicut serpens quem
miles de quo aliud dicit quod extractum
lancee manus militis et totum corpus fuerit
mortificatum Et sicut piscis quidam qui
stupefactor vocatur de quo Galienus dicit quod cum
intrat rete piscatoris manus et brachia
stupefiunt intantum quod insensibiles efficiuntur.
Odoratu vero sicut fungi quidam pernitiosi
de quibus dicit Rasis quod cum evelluntur alia
et odoratu interficiunt odorantem. Tercio
modo consideratur venenum quantum ad speci-
ficam differentiam qua differt species a specie Et
secundum hoc diversificant omnes medici et phi-
losophi naturales quod venenum aliquod est quod forma operatur

sua, aliud qualitate, scilicet a complexione. Et
aliud quod facit idem per virtutem fluentem
a tota specie quam medici formam specificam
vocant que nichil aliud est nisi meritum
quod unumquodque compositum ex mixtis elementis
secundum maiorem et minorem proportionem proportionum
elementorum sortitur et meretur habere ab
influentibus stellis fixis quarum species
influxorum oppositorum inspiciunt et ut ipsorum
mandato apte fluunt mixtis ad virtutes
stellarum vehiculis influxus mediantibus li-
neis pyramidalibus et radiis qui in luce ipsarum
stellarum formantur quod luce per lineas
divisas venientes a stellis deportant virtutes
specificas quas derelinquunt in compositis
secundum quod convenientia meruerunt Et hoc
est quod recte aiunt. dixit in canone. quod tota forma
specifica advenit rebus post primam complexionem
elementorum in composito Et quia ignoramus
et semper ignorabimus in rerum quantitates
et pondera elementorum in compositis idcirco
formas specificas advenientes iuxta
meritum talis et talis proportionis in compositis
necesse est ignorare neque de ipsis plus
scire possimus nisi que probabili longum ex-
perientia et postea in talibus plus conferunt
experti quam rationales medici sicut bene
in prohemio Metaphisice aut dicit venenum quod
ergo a qualitate sola facit operationes
variatur secundum diversitatem qualitatum.
Nam aliud est calidum aliud siccum aliud
frigidum. Calidum quidem duobus modis
interficit quia aut calefaciendo corrodit
interius assumptum usque ad cor et extra
oppositum usque ad medullam ossis.
Et sic interficit solvendo continuum
quale est lepus marinus. Aut calefa-
ciens inflammat intus et extra usque ad
cor et sic interficit substantiam cordis superflue
inflammando et hoc est sicut euforbium et
elleborus. Frigidum autem venenum
similiter interficit duobus modis scilicet aut

stupefaciendā s. ꝑ maiorē ei⁹ frigi
ditē usq₃ dū cor reddat̄ ı̄ mole ꝛ hoc
ē rlē quale opiū = Aut opilando
vias anhelitꝰ ꝛ claudendo iter ꝙ
q̄ı̄ anhelat̄ nō possit ꝛ usq₃ ad cor aufft
ꝛ anhelitus ꝛ ē hoc ē rlē quale ē plūbū
ustū = Tercium vero venenum duobus
modis inficit. s. aᵒ ꝯsumendo humidū
cordis ꝛ quasi incrustam cordis ꝯite
cordis ꝛ hoc ē rlē quale ē calx nō ex=
tincta aᵒ colcotar aᵒ separando ptem
apte donec omnia mēbra usq₃ ad cor
ı̄ minimas ptes nō ligfiant s₃ soluāt
ꝛ hoc facit rlē quale ē realgar.
Humidū vō venenum quidā dixerunt
nō invenire quin nō ascendit ad maior̄
grad⁹ Et xᵗ⁹ grad⁹ venenosam reddit
qualitate quin corruptū ē ꝛ morte
Sz gal narrat de quodā ꝙ in sopno
serpens quidē momordit ꝛ excitatus
nō valēs surge tract⁹ ꝑ manum re
mansit caro corrupta ꝛ putrefīa sī
cirum ꝛ ossa denudata apparuerunt
vnd ex putrefcōe occulta ꝛ facilitā
ıı̄s solone ꝓbat gal venenum esse
humidū = Ex hoc genē ꝛᵐ aliqs ar
gentū vivū videt̄ ēē venenum qa
tō sp̄e soluēte virtute sū aō sba
sū a for specifica est inficit nō qz
calidū necq₃ siccū necq₃ humidū Sz
qz rlē. ı. qz opposita sit vtute ad vitā
hois ꝛ sanitate Et istud venenum
mgnatitate ꝑ ua sup̄ti ita ē ut s̄s
infugiat Inficit multiplicando
seipm quin quatiq₃ humiditate in
corpis ı̄venit spam stati invenenū
quertit ꝛ hoc vtute sue spēi et tale ē
quale ē napellus ic̄

Venena minere spalia ꝛ plac
taz ꝛ aialm nō ı̄ nota ꝛ
famosa dicemꝰ ne occulta norantes
naturē naturis in augnes ad ducēmꝰ
ob eam ei⁹ certam causam ut ꝑmissa

mi⁹ ledant̄ ꝛ h̄ s̄ cibant̄ a generalia
igr̄ venena quedam sūt que ı̄ vet̄
tre generant̄ ꝛ hoz vnū ē arge
tū vivū ꝙ ıııt⁹ assūptū quiz ı̄ficit
sua humiditate putrefiē faciēte
humiditate cordis naturalem Cuiq₃
aut inficit sua frigitate actuali
ꝯgelante cor cui⁹ signū ē ꝙ quide
apotecarij cū de nocte magᵉ esurie
sitiret teptans invenit apulam
plenā argenti vivi ꝙ bibit ꝛ mane
ı̄ vent⁹ est mortuus ꝛ ı̄ venteter
ı̄ vent⁹ est mortuus ꝛ ı̄ venteter
argetū vivū copiē de anothomi
satus fuit ꝛ invent⁹ fuit sanguis
satus fuit ꝛ ipm cor silic
cīa cor congelatus ꝛ ipm cor silic
= Aliud ē cor argetū vivū ꝙ fit
ab arte alchīe sublīatū ı̄ alutel
ꝙ ē vas alchimistaz ꝛ istud ē de
tīus ꝛ magꝯ ꝑ nicosū quā nāle
quin minerale sepe ꝑ vetre recedit
vl sponte vl cū clistere = Sz sub
limatū assūptū intꝰ corrodit in
testina ꝛ apostemat cor ꝛ retinē
vrina ꝛ ꝓhibet̄ eius exitus ꝛ moi
tur = Extinguit̄ ē argetū vivū cū
forti salīva hominez vl hois donē
disparcat Et ꝑicis sup ipm aq
fricetur ꝛ redicit ad ꝑ ua dispone
nō ē extīctū ꝛ hoc adhᶜ de terius ē
qua pur vivū ꝛ ni⁹ malū ꝙ sb
limatū = Secdm venenum ꝙ ē aīāl
minere ē gipsū ꝙ int⁹ assūptū
sua frigitᵗᵉ coagulat sanguine et
inspissat spm ꝛ inducit difficultate
anhelit⁹ deīn morit̄ ꝛ hoc ē dati
cuidam ı̄ potu tritū coctū vō nō
est venenum sed medicīa styptica
valde clasi aut ı̄ venīs cremo
tuosē Tercium vō ē ꝙ metellina
dicit nam ꝯpoitū ex argeto vivo
ꝛ adhurete sulphure ad formaz
ruboris ꝯducete ꝙ quidā ꝑfalbiis
ꝑ tutū ꝛ maliat̄ scoria ꝙ cadunt dā
ı̄ potu ı̄ venenat forti solue fa

Et hec medicina vero cabeleis Inde
etiam vinum si reponatur in vase eneo
aut cupri aut electri vomitum facit
Quartum est scoria ferri et rugi-
nosi et ipsa erugo interius assumpta
adherendo intestinis exsiccat
humiditates et corporis et senectutem in-
ducit id est quandam egritudinem quam medici
marasmum vocant Utuntur autem medici
scoria ferri consolata in curatione multarum
egritudinum Quintum est lapis magne-
tes qui lapis sumptus interius melanco-
licum lunaticum et phreneticum reperit(?)
Utuntur autem medici eo consolato cum
aliis medicinis in curatione melancolie
est autem lapis iste duarum specierum unus
est qui trahit ferrum vertens se ad
polum septentrionalem ubi dicitur
esse minera magnetis Alia est que
trahit carnes humanas vertens se tamen
versus polum meridianum ubi dicitur esse
minera ipsius Hic autem trita et data
in potu viscera contrahit et inglobum
reddit Sextum est lapis armenus
qui rubeus est et assumptus interius si
non est locus et tempus doctrinam medicorum
est venenum vomitum subitum
totius corporis et eo preparato utuntur
medici in cura melancolice passionis
Septimus est lapis stellatus quem medici
vocant lazuli qui si non fuerit locus
datus et in potu subvertit stomachum et do-
lorem intestinorum facit quo utuntur
medici in quartana Octavum
est arsenicum seu auripigmentum
quod est de specie gipsi ut dicit albertus
quod calliditate et siccitate sua penetra-
tiva venenum est pessimum potestate(?)
faciens et valde mortiferum Sed
si sublimetur per alchimiam in vase
abatoleum(?) est pessimum venenum interius
assumptum Venena autem que parte
fiunt sunt litargirum quod ex plumbo

fit turpe(?) et tollit cum testis ole fructus quod
assumptum interius tantum facit intestinorum
siccitatem quod intestinis vere egerere potest
et per vomitum educitur quod per secessum solet
educi Sunt et cerusa que ex laminis plum-
bi fiunt supposito aceto colligitur ut fri-
gore sua et siccitate interius assumptus facit pa-
raliticos et ictericos Sunt et alcecumeno(?)
viride eris quod ex laminis cupri super
aceto expositis quod quidem carosinum(?)
est venenum et mortale Sunt et plum-
bum ustum quod fit ex sulphure et auripigmento
quod est venenum opilans anhelitum quod
fit ex lapide lazuli quod est etiam venenum
interius assumptum Vegetabilium vero
venena quedam sunt succus herbarum
Quedam vero fructus arborum Quedam
vero semina aparum(?) Sunt succus quercente(?) et succus
titimallorum et succus cucumeris asinini
et succus usnee et succus botorum(?) maini(?)
et succus coriandri et succus madragore
et succus papaveris nigri de quo opium fit
Et succus coriggiole lactantis de quo
fit scamonea et succus apii risus Et
succus cerna(?) id est gurasol(?) Et succus na-
pelli et succus ellebori nigri Et
succus oleandri Et succus mezereon
Et succus esula id est intibi albe
Et succus brionie id est cucurbite sil-
vestris De fructibus vero sunt corona(?)
bedeguar et anacardi et nucis et
avelane rancide Et nux vomica
et colloquintide solitaria nata sunt
in arbore sua Et sicut faraliones(?)
et poma madragore et cetera Semina
vero sunt iusquiamus et cocognidii et
bacce lauri rancide et catapucie
et semen urtice et semen splanetis(?)
nigri et semen ellebori et semen acute(?)
et semen coriandri humidi serpentarie quod
omnia comesta aut bibita puniunt mortem(?)
subitam aut infirmant corpus et alterant
De animalibus vero venenis sunt que de celebris(?)
operum quedam de caudis que de sanguine
que de salma(?) et sputo et quedam

de fellibus. Quedam vero in corpore in cerebro aut gatte venenum quod per noxiosum faciens hominem amente. In... in cerebro vespertilionis. In cauda vero cervi venenum est pessimum quod venatores communitate caude cervi quando volunt cervum comedere abscindunt. Similiter in cauda scorpionis et ... telle et vespis et aspis. Et ex sanguine animalium et quorundam serpentum. In sanguine sic in sanguine bovis veteris et sanguine bufonis et eius sputo et sanguine hominis colerici in furia positi et in sanguine menstruoso et in sanguine leprosi. In sputo vero sive saliva hominis ieiuni venenum est in saliva hominis ieiuni non ad hominem sed ad serpentem. In sputo bufonis et scorpione. In sputo et saliva vipere que cum coire volunt cum pisce venenum deponit in littore super lapide quodam. Deinde rediens sumit collige venenum. Et in saliva et spuma canis rabiosi et in saliva gatte et symie et muris et hominis facit enorme morsum. De fellibus vero sic est fel leopardi quod est venenum a... est. De forma speciali statim perimens. De toto vero corpore sic sunt cocatrices et salamandria de quorum omnium summa dampnum quod aut aquatice aut aspectu interficiat per eorum venenum

Nunc namque venenum opposita est qualitate corporis nostro sed aut opposito dubium magnum est aut quomodo et qua via venenum ad cor facit quo et qua via venenum ad cor ... facit paciatur. Nam aut homo ... venenum trahere a corde sicut ferrum a magnete. Aut ipsum transibit ad cor. Aut utroque modo scilicet corde attrahente et veneno currente. Quod si nullo predictorum modorum erit asserere relinquetur quod nunquam venenum ad cor transire possit et sic oppositum veneni ad ipsum

cor. Quo posito dicitur venenum non esse per emptum cordis tamquam oppositum videmus quod assumpto veneno per modo sa ut napellus statim sincopis apparet quod est passio cordis et pulsus de... et tremor cordis et omnia accidentia cardiace passionis. Propter quod sciendum quod cor dum est sanum sicut et cetera membra nichil trahit nisi sanguinem sibi consimile ... unum reponit in dextro ventriculo cordis altero in sinistro. Cum vero infirmum est trahit ad se qualitatem contrariam sui nocumenti. Sicut quando est super calefactum attrahit ad se aerem frigidum et hoc facit per virtutem naturalem attractivam sui sibi dum ... et ... nature et per appetitum sensitivum animale quo unumquodque membrorum lesum appetit delicia et sentiens quemlibet et contrarium sui nocumenti. Venenum ergo cum in ... non participet cum complexione cordis et natura ab ipso corde dum sanum est non trahitur immo refugit id tamquam inimicum oppositum. Cum vero cor est infirmum ex appetitu sensitivo appeteret et trahet contrarium sue passionis et eundem modum venenum veneno curatur. Nam cum aquis venenum assumptum ut puta opium quod infrigidando cor usque ad cor pervenit. Deinde coagulando sanguinem cordis ex quo mors introducitur. Cum cor spiritum amittat ex frigiditate opii senciens nocumentum desiderat medicinam calidam et tunc si detur castoreum quod de se est mirum venenorum ipsum castoreum cor attrahit mediante appetitu appositum sibi cordis sed ut oppositum qualitatis male introducte per opium. Hec autem non plus ... nisi quod cor attrahit ad se venenum sicut et cetera membra infirmum ad se attrahit qualitatem oppositam. Preterea dato quod cor cum sentiret nocumentum veneni frigidi virtute

appetitus sensitiui appetet medicinam
tulam et ipam adse trahit quo tamen
adhuc stat quo mo venenum id est pri
datu transmit ad cor Ex naē dom
q nullo mo cor nunq venenu ad
se trahit qm nc iniquatu sile est
cordi qr nullam similitudine cu ipo
hr nc in spu gñn qr cor nunq
sunt tales dispoīs q venenu est
oppositu illius nc potest i fir ex
hoc nam ex opposicom inter cor et vene
nu qm licet cor venenu no trahat
venenu etia licet no curat nec
in ut3 mo contingat est tamen dare
aliu modu quo dicte appet opposito
et p tempo aliqu penetratio mata
= lia venenu qm actiuu i asor
q h3 p mitosam et destructiuu cord
quodq tangit incorpe quando quur
i ias spem venenosa i se ipm mltiat
inficiendo quantitates ni corporis
in venenosa nam qua multiplicata
angetur virtus venem = lia dr i geome =
tria quantitas auget virtute vn ex mo
dico veneno assumpto quantum qd
tangit adsui angetur sile virtus
multiplicatur ita q de facili p modu
continui corpis cuius extrema se tangit
attingit pmu iniquatitate venenu
ipm cor q e cu tangit quatit ad
venenu et exeo et spus vitalis
no hns debitu organu i quo resideat
cedit forme venem et egrediens
de corde dimittit cor et corp sine
motu = Et hoc e mors cuius signum
est q id cadaur si comedatur venenu
efficitur comedenti Et tm adhuc sciendu
q arterie cordis et ipi ventriculi cordis
motu diastoles et sistoles i p mot
naturalem attrahendi et expellendi
qua continue quoto tpe viuit anal a =
trahit adse circustate spm ita q
i arterie q adcuti terminant p poros
suos aere extrinsecum continentem
nos attrahunt usq3 ad cor insufflando
expellit caloreš et fumos ita q si
aer continens nos fuerit venenosus
et pestilencial p ipas arterias mot
dilatacois attractus cor inficit
et mo egritudines pestilenciales
contingunt no q arteria nel cor de sui
na venenu trahat Sz q sb spe
aeris et spc attracti venenosi vapor
ingreditur Et ideo hoc dixerunt sapientes
q e venenu dormire vel digerere
sub arbore nuci et i ortis camhu et
sb umbra oleandri et balneari i aqs
sub cuius ripis oleander et arbores
venenose crescunt Et narrat ei quid
de quodam q se balneauit i balneo
calefacto de lignis ex ctsis d camerus
serpentu qm mortuus fuit eo q ap
re lignorum cum qbz fuit balneu ca =
lefactu tusfecte venem Et az in
libro de proprietatibus elementorum et
plantarum dr q tpe regis philippi
omnes mercatores transeuntes p quada
viam i adcivitate applicabat qui
erant i pte illius vie inter duo montes
erant unus hinc alter hinc existebat
stati moriebantur et ex socrates pari
fecit fouea una vitream i qua
intrus se illuc iussit portari et
respexit duos serpentes una i
uno monte et reliqu i alio ex quoru
q aere istius loci inficiebat unde
transeuntes moriebantur. Rursus
i dixit q antiq reges fecerunt pu
ellam nutriri napello ut p eius
anhelitu et amplexu coeuntes cu
ea morientur sili et in sentinis
nauium et i cauernis profundis et
in locis fixitatis et i locis fetidis propter
aere attractu habitantes venenatur
= Dicit namq3 auic in 4o can q
nulla res e magis i mica caloris
i nati et cordis q magnus fetor
a quo subito spc vital a corde rece
dit et quato qo cordis tanto iar

5

aliquis hominibus calidior fuit et rarior tanto
citius venenum tamen bibitum quod respiratum
punit et occidit quoniam calorem tot plus
attrahit quod frigidum del hepaticum et vie la
tiores sunt in arteriis calidi cordis
quam frigidi. Ita quod iniquam passeres non
occidit sed strictum viarum ad aut hominem
sit quia latiores vias habent per quas facilior
est introitus spiritus venenati Et quantum
venenum de sui complexione est calidius
tanto citius efficit datum in homine cali
diori quia utriusque caliditas se iuvat
in unum effectum Et exhibitum in frigi
diori natura sua tardat effectum Verum
tamen tanta posset esse caliditas naturalis
quod venenum superaret et repleret et ipsius
nocumentum prohibet a morte Et inde
est quod multi homines venenati uno cibo
et eadem qualitate in eadem cena aliquis
moritur et aliquis evadit Et aliquis extor
ticatur vel infirmatur Sic ego quidem vidi
in quadam fuisse inferiores venenatos omnes
dentes singulos ferculum venenatum
quorum unus fuit mortuus statim alius eva=
sit omnino reliqui vero infirmati fuerunt
ad mortem qui non evasit iniosus erat
et calidi cordis qui non mortuus fuit minus
calide complexionis qui non infirmati sunt
calidiores erant natura quod in quod magis fuit
et minus quam qui evasit hoc autem non ali
ter potest nisi quia calor naturalis qui movetur ad
formam vite resistit in quantum potest ca=
lori accidentali tamen febrili quam calidi veneni
quia est calori aeris pestilencialis et
calori estivo et dierum canicularium qui
omnes calores movent ad inclinationem
et dissolucionem compositorum Unde avicenna
ait in capitulo proprio quod nichil est quod resistit
malis qualitatibus et calori febrili
plus quam calor in natura ideo quod et veneni
repugnat calidis non complexionaliter sed
formaliter quia calor naturalis fortior est re
gentibus ab anima instrumentum quo movetur ad vitam

mentem caloris naturalis tanquam ministro suo Et
ideo dicitur quod de operis nature est opus intelligentie
id regentis Unde similiter natura dicitur de calore
tamen aptius quod amenditur cum dicitur calor
naturalis et non frigiditas naturalis Et ut
proportionaliter ut dicit dyrothius astro
logus ad alcocodenum i. ad constellacionem
et locum celi qui dicitur dator vite = Ve
nenum vero frigidum dat in complexione
hominis frigidi in frigiditate utriusque
citius pervertit quod datum in complexione
calidiori Sed si venenum fuit de illis
que acto spiritu interficiunt ut est napellus
et eius genus et fel leopardi et tyrus
est complexio bibentis venenum nichil
impedit vel affert nisi pro tanto quia
calido homine vie sunt latiores ad tran
situm in frigido autem strictiores

Poterit suspicantes a timentibus
tem venenosam potacionem
a cibum ut utriusque regie duplici remedium
est defensio cum cautela Secundum est de
structo assumpti veneni cum virtute =
Defensio vero cum cautela est ut an
te comestionem sui mense coram sumis fer
culis et potibus sunt res discernentes
fore ibi venenum si ibi fuerit Et
horum una est sicut cornua serpentis
que sudat in adventu tyri et napelli
et fellis leopardi et non aliorum vena
norum adventu Et aliud quidam est
lapis nomine persimus quod est mater et palacium
smaragdi quia in ipso invenitur Est autem
viridis habens viriditatem spissam
sic pessimus Et invenitur aliquando cum rubeis
guttis et aliquando cum albis. Experientia
est quod confirmat et preservat reges a ve
nenis. nam si lapis ei sit in mensa ubi
veneni ponatur ad presenciam veneni
umorem statim amittit et ab ipso ablato
umor revenit Et de hoc lapide dicitur in
epistula esculapii philosophi ad octavianum

imperatorem eum ipse timebat venenum
in prelia. Unde Alexander Mace-
do in pluribus sibi cavebat. Secundum Lucius de
india reverteretur se lavabat in quadam
civitate deposito cingulo in quo
lapis erat suspensus. Serpens quidam
illum morsum abscidit vomitque in
infra civitate et de hoc alii auctores
fecisse dicunt in libro de natura serpentum.
Aliud est quod scriptum est in libro
regum persarum quod si sculpi feceris
in lapide ematicis virum genuflexum
in circuitu serpente in cuius caput te-
neat in dextera manu et caudam
sinistra posueris quod lapidem hunc in
aureo anulo et sub lapide posueris
radicem serpentarie tecum portans
quod hunc anulum ab omni veneno
preservat quod quidem quoque pater meus vel
frater feci et ad probandum usum servavi.
Caveant et qui venena timent
ne vasa quibus ipsorum vinum defertur
vel tenetur stet discooperta in cellariis
vini nec vinum discoopertum quia na-
turaliter omne animal venenosum vinum la-
bit et vasa vini et quandoque in eis suf-
focata sunt inventa. Caveant
et fercula et potus et confectiones sapores
habentia dulcissimos aut grossissimos
et diversos et diversorum saporum quoniam
in istis convenit celari venenum.
Smaragdus cuius optima est quoniam
si buffo intuetur ex proprietate est quod ipsius oculi
crepant ad presentiam ipsius si teneatur in
mensa venena debilitat et si in ore
teneatur venenum virtute in sitiendi di-
mittit et si detur ʒ j in potu post vene-
num probatum optime a morte liberet
et eius quantitas ʒ ij Et ego quandoque sum ex-
pertus et Avenzoar hoc invenit ut in libro
translato populo romano scriptum est.
Comedat et sepe ante cibum castaneas
cum ficubus siccis aut rutam avellanas
et nuces viridas cum ruta aut siccas

nuces cum siccis ficubus aut calamus
cum recentibus vel siccum in crustellis aut
radices diptami trita et cum vino po-
tata. Preservat et ab omni veneno
bibisse ieiunium ziatum vini puri op-
timi in quo tempore musti in una mensura
duo serpentes vini fuerunt suffocati.
Preservat et ut omni mane quis ex proprietate
accipiat ʒ ij dectiriata que dicitur terra
sigillata. Fit autem sic: Recipe baccarum
lauri ʒ x terre sigillate ʒ j et cum melle
despumati libra j conficiatur et reponatur
in vase vitreo et summa epoca in mane
ʒ ij. Destiricha non assumpti veneni
sed ista ratio si scitur de specie veneni et
destruitur per medicinam appropriatam illi
veneno que betahar vocatur. Et de
hoc ego infra faciam singulare capitulum
ad cognoscendum unumquodque venenum per se
ipsa et infra docebo virtutes bezahara-
ticas. Si non cognitum fuerit venenum
aut medicus fuerit absens et dubitatum
fuerit de veneno tunc statim fiat species et statim
butirum cum aqua calida sit dissolutum
bibatur et cogatur evomere et post evomitum
cum butiro iterum vomere cogatur cum aqua
mellis et mundificato stomacho statim tyriaca
magna exhibeatur cum decoctione vini
in quo bullite sunt radices diptami
et sic tyriaca ʒ ij vinum ʒ ij Et non
comedat usque ad vij horas et tunc nutriatur
rebus ventosis et ficubus et nucibus
passis et avellanis et iure galline
pinguissime vel agni animal vel edi
et in intestinis dolor vel ardor sentiatur
clistere iniciatur factum aqua mellis
dissoluta cum adipe anatis vel gallinae
et proiecto clisteri iterum clisterisetur
cum lacte ovino calido quo proiecto
cibetur iure predicto. Si non adhuc
morsus vel dolor cessat vel intestinis
remanserit tunc modicum balsami
dissoluti triti vinis extractis de-
tur in potu hoc enim bibat venenatus

si citto adhibeantur que dicta sunt. Si
non morsus aut gladius fuerit venena-
tus stati super morsum aut super vulnus
gallina viva cruste et scyte viva
adiunctur ore ad serum vel sigma suge-
locus et os sui ablue sepe cum vino
in quo diptamus fuit coctus. Deinde
tyriaca magna loco supponatur et cum fue-
rit tiriaca exsiccata iterum alia recen-
s ponatur donec locus non plus tiriaca non
desiccet. Si non locus morsus su-
mus veneat si fuerit siccus et tiri-
aca non apponatur sed loco tiriace lac-
tucella aut lanceola sive vulnus tociens
quo ad locus fuerit coniectatus et
te cavitas erit introducta. Quoniam
tunc cum tiriaca exsiccat tantum lac-
tucella convertitur et amplius
Intelligat nescire remedia sanitatis
quod viri sunt herbe quarum est natura cum
interest speciem speciem est planete
singularum et specificata virtute dotare
non a complexione elementali quia calida
et frigida vel quia sicca vel humida. Si
quare totus ana vel mediante stella sic
dotata donavit virtute liberandi
a venenosis cibis vel potibus et letali
veneno et vulnerum seu morsuum. Prima
quarum est hypericon quod a nomine dicitur herba
perforata qua Achilles oraculo Apolli-
nis in exercitu troyanorum dicitur Junone
misse ut Plinius ait. Secunda est vi-
cetoxicum. Tercia enula. Quarta ruf-
fanus. Quinta diptamus. Sexta aristo-
logia longa et rotunda. Septima lactu-
cella. Quarum virtutes dicitur expellere
tyriace ita ut volucribus venenosis sunt
aut eius predictarum datus in potum nullum veneno
infecto perimit et salvet et pristinum mo-
mis antiqui talia tractabat volucria
antequam tiriace haberent noticiam. A morsibus
non animalibus venenosis curat quibus
predictarum herbarum tyriace modo loco sup-
posita. Venena non bibita curat pul-
vis suus ex quolibet predictarum et datus in potu

cum vino vel aqua melita. Dicit preterea
quidam quod stercus galli bibitum cum aqua sta-
tim omne venenum per vomitum educit.
Et lac asine comestum habet virtute
veneni confundari. Ita quod in quocumque
prandio vel cena asinum lac fuit bi-
bitum vel comestum nec lux per napellum
posset nocere venenum. Tyriaca autem
omni veneno complexionali et aspecifici
forma et napello dicitur opponitur et gratia
forma tota speciem et etiam bona permixtione
medicinarum quod intrant in confectione artifici-
ali tiriace. Et quia resultat quedam
dominium et forte distructivum omnis vene-
ni vel specialiter dicitur dicetur autem de ipsa
vel in specialibus diebus continuis quia
et in vel in tribus diebus continuis quia
tossicum resolvit et sudore provocans
liberat. Terra sigillata aut ignes
cone aut perse commestorum bibita vel commesta
hac hunc proprietate quod si venenum in venat
expellit. Si
vel in stomaco per vomitum expellit. Si
in stomaco ipsum per vomitum expellit. Si
non potest eam venenum cohibeatur in
permittit per corpus per ambulare ita ut
demumque corde tendat et eius humiditates
custodiat. Unde reges et principes
de partibus orientalibus et meridionalibus
ubi sunt cohibendi veneno clandestino
vel potest morantibus hec principes et
nefandissima preterea accepit originem
et invaluit cotidie usque nunc. Semper
in finibus et prandiis terram coedunt sigilla-
tam et ideo sigillo regis terra terra sigilla-
batur. Inde terra sigillata est vocata. Nunc
autem sunt fides sigillorum omnium illega-
lis quia eleganter ad nos vel ad nos sigil-
lata portatur. Et est sciendum quod ratione et
ipsa experientia hoc testatur dicitur in libro dionysii
quod ad venenum napelli parum tiriaca aut
medicis prodesse videtur. Quoniam ut ad a re-
medium presens est confugiendum ut non in
tum parvo temporis spacio in quo necte
est napelli virtute ne ad cor tendat
impedire et contrarie quantitate seu artem
medicine in specie tiriace quod est quo
non citissime impediatur moritur homo
vel in una die vel in mediis. Sed de
hoc infra dicetur ubi singulares medicinas

ad singulas venenum inducunt

Ille qui argentum vivum sumpsit dolor patietur intestinorum et laterum et fine dinem et adultimum perducit epilepsiam et tunc cadet et morietur Et si fuerit ex tinctum vel sublimatum corrosionem faciet et apostemata et morietur Et eius cura est clistere cum adipe anatis et butiro Et deinde reficietur cum aqua mellis Et si fuerit creditum quod sit extinctum vel sublimatum vomitus provocetur et statim antequam ad intestina descendat quia tunc penitus intestina excoriantur et sanguine exire faciet et tenasmum indu cerent Tunc cum clisteribus solitis est intendendum et expedita diligenti eva cuatione est intendendum ad accidentia delenda que tunc contingerint Vinum mala complexio humida et frigida in intestinis Secundum debilitas cordis et tremor Tercium ulcera in stomacho vel in intestinis Et primo opponere nos cum rebus confortativis stipticis talis desiccantibus Dabimus ergo tunc mirram et castoreum decoctum in vino et salvia et ruta etiam et cum aqua in qua nuces cipressi sunt bulite potum propinabimus Et ad secundum opponemus nos cum exhibitione diamar garitorum et dyamusci amari Et 3o apponemus nos cum medicinis sigillan tantibus ulcera assumptis per clistere si fuerint ulcera in intestinis si fuerint in stomacho et de cerasis de cornu sicut ma est triferra major Aut vinum rubeum in quo mirabolani fuerint cocti Et si urina fuerit retenta ex potu argenti vivi tunc ponetur cum in balneo aque calide et postea supponemus vesice spon geam infusam in decoctione iuniperi et seminis apii petrosilibus viciibus et dabimus in potu vinum optimum prius in quo fuerint radices ciperi Et ungemus femen et testiculos cum oleo rutaceo iunipe rino et eius bezahar est costus

Ille cui datum fuerit in potu gipsum habebit difficultatem anhelitus et stipticitatem ventris et labia alba et mortificata Et eius cura est ut bibat aquam aque calidam cum butiro et evomat deinde bibat iterum aquam calidam cum melle et evomat Et postea detur sibi in potu mercurii dati ℥ ij cum optimo vino Et si stipticus remansit cum adipe anatis et oleo ungatur vel cum oleo de kerva Et eius bezahar est stercus muris tritum et bibitum et detur ex eo cum vino ℥ j etc.

Ille cui data fuerit scoria eris assellabit multum et moriet et cum dolore et punctione in intestinis et stomacho Et eius cura erit balneum in quo bulita erunt capita yrcorum vel lymature data in potu succum mente et ungere stomacum et ventrem cum oleo rosato calido et eius bezahar est succus acetosi tritus ℥ ij cum vino etc.

Ille cui datum fuerit scoria ferri et eius extinguetur exsiccatur cottidie et victus adheret renibus et marasmum patietur Et eius est humectare totum corpus balneis in quibus testiculi medici sint bulite et clisterizetur victus cum decoctione pedum edorum et cum aqua mal vavisci et comedet butirum recens et mira pinguia et eius bezahar est lapis magnetis tritus et datus in pillis cum tanditate de succo mercurialis et blitis in modum pillarum et sic dosis magnetis in una ℥ j etc.

Ille cui datus fuerit lapis magnetis non consolutus efficietur lunaticus et melan colicus et hetropicus Et eius cura est ut detur in potu limatura auri et fragmenta smaragdi simul an tenta cum vino et clisterizetur cum lacte ovino et oleo de amigdalis dulcibus

vapor

Et est bezahar eius smaragdus tritus datus in potu tribus mensibus in nove diebus

Ille cui datus fuit lapis lazuri non lotus patitur subversionem stomachi et tristiciam et solitudinem et cura est bibere lac recens mulsum asine omni mane ad dies septem et comedere amigdalas assatas in specto et eius bezahar est ??? tritum ʒ ij vino et datum in potum cum vino etc.

Ille cui datum fuit arsenicum sublimatum patitur excoriationem intestinorum et stomachi arsuram et dolores mordicativos et sitim et linguam habebit exsiccatam et exspuere non poterit et demum sincopim patitur et eius cura est ut bibat butirum cum aqua calida in qua tenuia rape fuit cocta et evomat et clisterisetur. Deinde cum oleis de amigdalis dulcibus omni die et cibetur iure galline pinguissime. Et eius bezahar est cristallus tritus subtiliter et datus in potu ʒ i cum oleo de amigdalis dulcibus et si non fuit sublimatum erunt accidentia remissiora et cura eadem etc.

Ille cui datum fuit litargirum in potu non potest egerere et per vomitum emittet quod consumpserat per secessum et eius cura est cura colice per clisterium in iectum factum ex aqua mellis et adipe galline vel anatis et dare in potu oleum amigdalarum dulcium et comedere ficus siccas ante cibum et inungere stomachum cum succo apii et ventrem cum butiro. Et eius bezahar est semen fraxine tritum et datum in potu ʒ ij etc.

Ille cui data fuit cerusa in potu patitur vomitum album ut cerusa. et habebit dentes nigros et dolorem ventris gravatum et egeret singultum et habebit tenasmon etc. Et eius cura est vomitus cum aqua in qua semina rape et atriplicis fuit bulita et deinde clisterisare ventrem et cum brodio caulium coctorum et oleo sisami et dare in potu mel datum et triacam cum optimo vino Et eius bezahar est potus vini albissimi puri sepe inebriatus etc.

Ille cui calcemomendij id est viride eis datum fuit in potu opillationem et suffocationem pulmonis et angelicem habebit et quasi non potest respirare et patitur solutionem ventris in interioribus et vulnera et ulcera intestinis et punctiones corrosivas et eius cura sit statim cum vomitu provocato cum aqua calida et sepe reiterato. Deinde mittere clistere factum cum lacte asinino et oleo de amigdalis dulcibus Deinde dare in potu de terra sigillata ʒ i cum vino albo. Et deinde si non confert fiat balneum in tyna ubi sit oleum olivarum in tanta quantitate quod attingat ad stomachum. Et eius bezahar est corallus rubeus trita cum vino ʒ ij etc.

Ille cui datum fuit plumbum ustum non potest loqui et moritur suffocatus et venter eius non audit nisi sicut plumbum et eius labia et lingua plumbea sunt Et eius cura est dare in potu briace ʒ ij omni die usque ad quinque dies cum aqua mellis et induere pelles vulpinas vel omnias nondum et in trahere pelle vel asine calide Et iterare iniunctum sepe. Et eius bezahar sunt semina citoniarum mundata et trita et data in potu cum vino decocto ʒ ij etc.

Ille cui datum fuit acetum de minimum de sinapium potest vomitum et ventris siccitatem et in vomitu distinctum patitur colore unique ipsorum Et cura ipsius supradictorum est eadem dare in potu butirum cum aqua calida in qua semina rape fuit bulita et evomat per vomitum spontaneum Deinde

clisterizet cum aqua mellis et oleo
Et eius bezahar est spodium quod fit de
ebore combusto datum in potu cum vino
ʒ ij etc.
Ille cui datum fuit realgar in potu
patiebatur sitim et extinctionem et exsicca-
tionem et consumptionem humiditatum ita quod
nisi esset succursum ei moriretur aut paliti-
cus aut contractus remansisset Et vidi
et curavi iuvenem cui datum fuit cum
epate porci assato realgar tritum
et evasit mortem ab ea sed remansit
contra omnes iuncturas quasi immobilis
ex nimia siccitate Et eius cura est
vomitus cum butiro et aqua cala
sepe iteratus et clisteria cum lacte
asine sepe iterata Et detur in mane
in potu omni die ʒ v de lacte asi-
nino et lavare cum brodiibus pingui-
bus Et ungere corpus totum
ex oleo de amigdalis dulcibus
et sedetur sitis eius cum iuleb Et eius
bezahar est oleum de nucell pini
datum in potu sicut illa ipsa die ʒ iiij etc.
Ille cui datus fuerit
in potu succus cicute stuporem incurrit
et spasmum patitur Et experimentum est quod aves et ab ea se
mensis fuit in tempore et eius cura
est in potu sumere tyriaca ʒ ij diste-
perata cum decoctione diptanni Et eius
bezahar est gentiana trita et data in po-
tu cum vino ʒ ij etc.
Ille cui datus fuit succus titimal-
lorum patiebatur fluxum ventris et vomitum
et acutam colice passionis Et eius
cura est tiriaca magna cum vino in qua
diptamnum fuerit bullitum Et eius be-
zahar est mirra trita et potata cum vino
ʒ ij etc.
Ille cui datus fuit in potu succus cu-
cumeris asinini patiebatur excoria-
tionem intestinorum et solutionem ventris et do-
lorem intestinorum Et eius cura est tiriaca
magna cum decoctione baccarum lauri
et melle ʒ ij et eius bezahar est succus
mente ʒ j etc.
Ille cui succus usnee datus fuerit patiebatur
decursum humiditatum superfluarum ad os et gut-
tur ita ut strangulari videatur propter quod
hoc verba strangulator ad ypericon i. lupi vocatur
Strangulat enim lupos in partem comede-
dentes Et eius cura est sumere in potu
de terra sigillata statim ʒ ij cum aqua cala
et evomere Deinde post hoc accipe de ti-
riaca ʒ duo cum vino decoctionis gen-
tiane Et eius bezahar est aristologia
longa ʒ i etc.
Ille cui succus aut radix bothor marini
datus fuerit in potu patiebatur strangu-
lationem et quasi suffocationem propter quod vocatur
panis porcorum Et eius cura est bacce
lauri trite ʒ ij et date in potu Et
eius bezahar est piper album tritum ʒ ij
etc.
Ille cui succus coriandri datus fuerit
in potu patiebatur quasi destructionem intellectus
ut sic ebrius videatur et tandem moritur stu-
pidus Et eius cura est tiriaca mag-
na ʒ ij cum optimo vino et eius bezahar
est herba que dicitur vincetossicum data in
in potu ʒ ij
Ille cui succus mandragore aut poma
eius aut radix eius data fuit in potu ruborem
in facie et in oculis et stuporem in mente
et mentis alienationem et amentiam et
soporem profundum patiebatur et eius cura erit
sumere in potu statim tiriaca magna
distemperata cum optimo vino et tandem
quiescere per diem unum et bibere
optimum vinum odoriferum acetum forte
Et eius bezahar est radix raffani
comesta omni die usque ad tres dies cum
pane et sale etc.
Ille cui datus fuerit succus papaveris
nigri patiebatur stuporem mentis et
dormitionem et dementiam sicut ille qui
oleum comederit Et eorum cura est
tiriaca magna bibere et diacastorium
aut opopanacum aut confectione de anacar-
dis ʒ ij cum vino et eius bezahar est

oleum crudum coctum
Ille cui datum fuerit opium in potu si
tegatur vomitus apparebit odor opii in
vomitu et erit hebes et piger et dormi-
tans absque sensu et non intelligent
neque senciens et si non succurratur ei
morietur et eius cura est potare altissimum
vinum et fricare extrema cum nitro et cum
sapone et provocare sternutacionem
cum pipere intromisso in nares Et
eius bezahar est castoreum tritum
et datum in potu cum vino ℥ ij
Ille cui succus stamoce datus fuit
in potu patietur cordis defectum et
sincopim et sitim et extractionem et dis-
sinteriam et febrem Et eius cura est po-
tare aquam ordei sepe et ingredi bal-
neum aque tepide Deinde post id bibere
syrupum rosatum et buglossam toto die
et provocare sompnum et odorare sandalum
rosas et mirtum et cibari cum cibo facto
cum sumach vel berberis et emplastrare
ventrem et stomacum cum pulpis citonio-
rum Et eius bezahar est herba que non-
ratur et eius succus etc.
Ille cui datum fuit in potu opium
virsus facit horrorem et timere et gemi-
tus videre Et eius cura est provocare sompnum
cum potu boni vini inebriantis Et eius
bezahar est succus melisse cum aceto
datus in potu etc.
Ille cui succus ?kerme datus fuit in
potu patietur vomitum continuum
et dolorem ventris et eius cura est tiria-
ca magna datum in potu ℥ ij cum optimo
vino calido et eius bezahar est yperi-
conum etc.
Ille cui succus napelli seu eius fructus
seu de eius herba datus fuit in spacio unius
diei aut cum ad plus morietur et patietur an-
te hoc sincopim et defectum cordis et denigracionem
et suffocacionem paulatim omnium membrorum
et deinde tumet totum corpus et oculi eius
foris prominent et lividam in ora continue
non potest succurratur ergo in instanti
dando tiriam sigillatam cum butiro
et aqua enomat et statim exhibeantur smara-
gdini triti apta ℥ ij cum vino et
super cor ponatur syricum tinctum in grana
infusum in succo buglosse et aqua rosata
et teneret Et deinde sanguinem effundet continua-
tes corporis cum ore sed ipsi sine morientur
nisi accipiant de smaragdis Et eius be-
zahar est bumus que nascitur in radice napelli
exiccatus et datus ex eo in potu ℥ ij etc.

Ille cui succus oleandri aut eius corimna
vel eius cortex datus fuit in potu pa-
tietur sincopim et tribulacionem cordis et anxietatem
Et eius cura est sumere diacastoreum datum
in potu ℥ ij Et eius bezahar est semen
nimphe tritum in quantitate cum vino ℥ ij etc.

Ille cui succus mezereon datus
fuerit in potu patietur fluxum ventris
et sitim et anxietatem et excoriacionem
in testinorum et eius cura est syrupus rosatus
cum aqua ordei et odorare fructus frigidos
et odoriferos Et eius bezahar est
origanum assatum et bibitum etc.
Ille cui succus ellebori datus fuit
aut radix eius patietur strangulacionem
gutturis et provocacionem et fortasse suffo-
catur statim seu subito et non vocetur stra-
gulator canis Et eius cura est sumere
in potu statim aquam mellis et agneste in
loco separato Deinde detur bezahar
eius quod est flos nenufaris siccus et tritus
℥ ij
Ille cui alfesira data fuit patietur ex-
coriacionem ventris et vomitum eius cura
est dare in potu aquam mellis deinde tribue
citonium assatum et eius behahar est
anagallus
Ille cui succus brionie datus fuerit
patietur stotomiam et stoliditatem et
angustiam spiritus et eius cura est tiriaca
cum vino de comis de coctione eius ℥ ij
Et bezahar eius est piper
Ille cui cornua spice data fuerint
patietur torsionem ventris et nauseam
Et eius cura est tiriaca ℥ ij cum de-
coctione vini in quo depstantur sit bulitus

Ille cui data fuerit cornua oleandri
vel qui comederit assatum in vero
extisto ex oleandro aut qui dormierit sub
umbra oleandri aut qui biberit
aquam ex fluvio sub cuius copia est in insula
sardinie et ego expertus sum illud et
vidi extinationem et amentiam et rugitum
ventris et si balneum fuit calefactum ex
oleandro balneatus sincopizat patietur
in balneo et eius cura et bezahar dicta
sunt super modum de oleandri superius

Ille cui data fuerit in potu cornua
bedeguar patietur difficultatem trans
glutiendi Et eius cura est lambere
oleum de amigdalis dulcibus Et ipsius
bezahar est mora celsi etc

Ille qui sumpserit anacardos patietur
incensionem inguinum vehementem
et guttur inflabitur et acuta fiet egri
tudine et mentis alienationem Et
eius cura est cum rebus ventuosis sicud
oleo amigdalis sisamino et butiro et
lacte et nucibus gallinarum Et si do
lorem habebit in intestinis et quieti
eius est balneum et si inducet febrem
acutam et est quiescens attenuata dieta
et frigida et humida et si sint mentis alie
natio apponetur capitis cum succo lactuce et pa
paveris albo et eius bezahar est gumma pini
tore facta et coesta

Ille qui comedit nuces et avellanas
rancidas patietur accidentia mala scilicet nau
seam et dejectionem appetitus et vomitum
et debilitatem ventris malum Et eius
cura erit rob citoniorum et rob pomorum
Et si accidit ei eructuato habens
odorem vini putrefacti et possit mori
Et eius cura erit dia cimini puram
et fomentetur stomacum cum oleo nardino

Ille cui in potu dat sunt malum casto
reum patietur clamore et rixa et dolore
et lingua habebit foris prominentem et fe
brem Et eius cura erit vomitus cum butiro
et aqua mellis donec vomitus pro
hibeat odorem castorei Deinde de

in potu rob mororum aut limonum et eius be
zahar est semen coriandri assata et trita
ʒ ij etc

Ille qui comederit malos fungos et
perniciosos qui nati fuerunt super ferro et super
ampulla ambidella vel mala terra vel in
loco serpentium perforabit et patietur dolorem
impertinentem et prohibebit ei urina et dolores
habebit in ventre Et si odoravit malum
fungum et tubera mala patietur epilepsiam
et fortassis morietur Et an de apponad
vinum optimum in quo piper nigrum sit bulitum
deinde clisterizare ipsum cum aqua mellis
et sale et fermentum feni cum oleo nar
dino Et eius bezahar est quod de aque
fungi qui comeduntur sunt prima incisa
ad frustra et insimul decocta Et be
zahar post comestionem ipsorum est album cru
dum etc

Ille qui nuces nominata biberit pessi
mus et dissolucionem ventris et eius
cura est rob citoniorum et mirti et potus
alti vini Et eius bezahar est cortex
citri etc

Ille qui colloquintida solitario nata
in arbore sua comederit venenum
letale sumpsit et nisi succurratur ei subito
morietur in 3a die || Et eius cura et beza
har simul et semel est smaragdus optima
trita et data in potu ʒ ij etc

Ille qui comedit ficus faraonis statim
patietur febres et fractionem totius corporis
et videbitur ei quod sit ydropicus Et ego
hoc vidi in sardinia in ducatu gluric
ubi istarum ficuum est habundantia quod qui co
medebat una patiebatur unam febrem
et qui duas ficus duas febres et qui
tres patiebatur tres febres etc Et ut
plurimum iste febres erant terciane
Et cura eius est aqua ordei in potata
ad spatium capitum Et eius bezahar sunt
grana seu semen cucumeris mundata et
trita data in potu ʒ ij etc

Ille cui data fuerit in potu
iusquiamum patietur ebrietatem et mentis
alienacionem et stuporem et immobilitatem

hageratemat
lapis aquile alleviat partum [illegible] ab [illegible] in sinistro latere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Phylaterium [illegible] [illegible] est quod [illegible] [illegible] est et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] i [illegible] [illegible] phylaterium [illegible] sit [illegible] [illegible] ille / et si lapis [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] hic lapidem et [illegible] [illegible] sine [illegible] aut [illegible] sine [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fiunt ad [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible].

omnium membrorum. Et eius cura est piper longum
tritum datum in potu ℥ ii. Et eius cura
et bezahar sunt grana fisticorum comestarum
vel bibita

Ille cui data fuerit in potu grana
cocognidii patietur vomitum et fluxum
ventris et tribulationem ipsius et eius cura est
tiriaca magna ℥ ii cum vino. Et eius
bezahar sunt amigdale amare

Ille qui comederit baccas lauri tan
zidas patietur accidentia que patitur
qui biberit gerapigram que superius
dicta sunt eadem etc.
Ille qui comederit semen urtice pa
tietur gutturis et oris et lingue exco
riationem et arsuram et ardorem in meatu
et eius cura est oleum amigdalarum
dulcium potatum. Et eius bezahar sunt
grana citrulli et potata cum aqua calida

Ille qui comederit vel biberit semen
papaveris nigri patietur accidentia que patitur
qui sumpsit opium licet remissiora. Et
cura et bezahar sunt idem
Ille qui biberit vel co
mederit semen ellebori patietur accidentia
que patitur qui succum radicis ellebori
biberit et cura et bezahar est una

Ille qui comederit vel biberit semen
viridis coriandri patietur accidentia consimilia
que patitur qui succum eius biberit et
eius cura et bezahar sunt eadem
Ille qui biberit semen cicute patietur
accidentia illa que passus fuit qui succum eius
biberit sed magis remissa. Et cura et
bezahar eius sunt eadem
Ille qui comederit semen spergule
patietur stridorem et punctionem gutturis
et dentium et super excoriationem et fluorem
Et eius cura est butirum recens
bibitum. Et eius bezahar est succus fa
rine ordei decocte magna etc.

Si vero aliquis morsus fuerit
aut punctus ab aliquo animali venenoso
et ignorat cuius sit punctura tunc stringatur
locus puncture et ponatur super ipsum ven
tosa cum scarificatione et sugatur locus
cum ore suorum et deinde super locum ponatur
cauterium tritum quod si locus iam incepit
ad corruptionem abscindatur membrum aptum
abscisioni. Quod si non cauterizetur
cum iam incepit locus denigrari
vel putrefieri signum est quod punctura fuit
animalis venenosi. Si vero non incepit
tandem ad putrefactionem et ad corruptionem
quamvis sit vehementis doloris cum non
sit vehementis per ambulationem in corpore
sed non est malum nisi punctura fuit in mo
tore vel in arteria magna etc.

Ille vero quem momordit vipera summa
medicinarum et bezahar est tiriaca
magna et fortissime confert metridatum
et medicamine de assa fetida et butirum
nucis et medicamine de orbo et comes
tio olerum et potus vini puri etc.

Morsicationi autem scorpionis confert
emplastrum olei et aleorum et ti
riaca diatesseron et oleum antiquum
linitum. Et eius bazahar est corpus
scorpionis contritum et suppositum loco

Morsicationi aranearum confert
succus pomorum vel pirorum vel appo
sitio ferri frigidi. Et eius
bezahar est [illegible] etc.

Morsicationi autem rupelle confert
balneum calidum valde et sepelire
in arena vel cinere calido et bibere pul
verem de mirella
Morsicationi autem apum et punctioni
confert epithima cum bolo armeno
et aceto et camfora. Et qui manus suas
et faciem succo malve abluit non
pungetur ab apibus
Animalia autem mordentia aculeos
aut dentes in locis morsis
dimiserunt et oportet ut locus

fricetur cum oleo et cinere sinapis. Deinde
fiat emplastrum super locum ex fermento
et oleo et aculei vel dentes veneno
si educentur

Si aliquis morsus fuerit a cane
et dubitetur utrum fuit rabiosus
vel non fricetur buccella panis super locum
morsure deinde illam exhibeat aliis
canibus quod si comederit rabiosus
erit. Si non comederit, nunc significant
autem quod sit rabiosus plura signa sunt quod
canis linguam suam proiciat extra et intro-
mittat caudam suam inter coxas suas
et raucam habeat vocem et quod abhorreat
canes et vinos et quod mordeat dominos
domus sue et omnes qui ei obviant
et fugiant ab eo tales. Et qui mor-
sus fuerit et non curatur ut curetur infra
xl dies efficitur ydroforbicus id est
timens aquam quod est quia propter rabiem efficitur
siticulosus et appetit aquam et cum viderit
eam ymaginabitur canes esse iam mo-
rientes sitim per timorem ymaginum catulorum
fugiet aquam et tunc non est spes salutis
et cum pervenerit in extremum efficietur ipse
rabidus et emittit spumam in modum
canum vel catulorum quia egerit flecma
in modum catulorum quod est quia ymago
ultima quod hic de cane sigillatur in hu-
miditatibus sunt figura canum. Et
sciatis quod si equus aut mulus et asinus et
simia et hec paciuntur rabiem contra magistrum
talorem quod eius cura est ut super locum
morsus ponantur ventose cum scarificatione
et ponatur desuper alleum vel cepe tritum
et confectum cum butiro vaccino. Et sumatur
in potum elendarium cancrorum fluvialium
et intret balneum omni die et laboret
mensura exercicium multorum et balneetur
circa xl dies aqua maris. Et eius be-
zahar sunt cancri fluviales adusti pul-
verizati et dantur ex eis ʒ iii in potum omnibus
diebus

Si autem cantarides bibit patietur
punctum sanguinis et excoriationes
et urina purulenta. Et eius cura est
ut sumat in potu lac ovinum cum oleo
amigdalino. Deinde curetur ulcera vesice
al. velice. Et eius bezahar omne genus
allkekengi nigri pondus x etc.

Si autem lac biberit quod fuerit coa-
gulatum in stomaco patietur stomachi mol-
lificationem et nauseam et sudabit sudore
frigido et eius cura erit bibere acetum for-
tissimum postea sumat de assa fetida ʒ i
aut de sirupo acetoso ʒ i vice una
post vicem

Si autem quis comederit assatam
suffocatam quod volunt in panibus cum
comestione exsurreccionis patietur nerignemen
silencium compulsione. Et eius cura est
vomitus et postea sumat in potum rob
fructuum stipticorum et zuccharum rosatum
cum pilulis et mastice et queat
sopnum et magis diu balneum etc.

Si quis comederit pisces frigidos
qui postquam capti advenerint una dies
aut due aut si habet carnes per diem vel iii
vel iiii die occisas aut morticinas aut mor-
te pestilenciali vel emptas a fulgore
accidit quod sincopizant et excomesure malorum
frigorum. Et cura eorum est ut evomat et
sumat in potum vinum purum cum pipere et
curetur cura frigorum preter quod non comedat
pira etc.

Ille cui in potum datum fuit cerebrum gatte
patietur stoliditatem et spasmosus
videbitur et eius cura est terra sigillata
et vomitus cum ipsa omni mense bis et
accipe de confectione dyamusci omni
die ieiuno mane. Et eius bezahar est
agnus castus tritus ʒ ii et datur in potum cum vino
albo etc.

Ille cui commixtas caude cervi data
fuit patietur accuitiam napelli. Et
eius cura est potio smaragdi ʒ ss triti
et dati in potu cum vino et deinde frica
totius corporis cum oleo facto de semine citri.
Et eius bezahar est tiriaca magna ʒ ii

Ille cui datus fuit in potum sanguis
bovinus patietur mordicationem
et vomet vomitum coagulatum. Et

eius cura est acetum acerrimum calidum de inde
vomitus deinde tiriaca deinde balneum aque
calide etc.
Ille cui impotionatus fuit sanguis buf-
fonis patietur difficultatem anhelitus
et tarditatem accutam Et signum spiritum ipsius
suspirit eius propter mortem sicut qui napellum
biberit Et eius cura est potio smaragdi
℥ ij. Deinde intrare corpus animalis quod aperietur
magni et est bos asinus equus et reiterare
id Deinde tiriace ℥ ij bibere Et eius beza-
har est lapis inventus in capite buffonis
qui apud lapidarios vocatur borax et vul-
gariter crepaudin
Ille qui sanguinem menstruum aut leprosi
biberit videtur esse perstrigatus et lunaticus
et melancolicus et obliviosus
Et eius cura est potio margaritarum
unciarum ℥ j cum aqua mellisse et balne-
ari in aqua tepida et coire cum puella
secundum legem et quisari et amplexari
cum puellis et iuvenculis Et eius be-
zahar est comedere serpentes agrinos
cauda et capite per palmam sunt abscisa
Ille qui morsus ab homine ieiuno
ponat super morsum stercus galline
aliter patietur ulcus veneno et difficulter
sanabitur
Ille qui morsus fuerit a serpente
velociter liget locum cum corio cum
et deinde superponat tiriacam et de ipsa
bibat contra cor ponat smaragdum
et corallum et margaritas et locum morsum
fricat semper a ferro
Ille cui datum fuerit fel leopardi pa-
tietur accidentia napelli et vipere Et eius
cura et bezahar sunt una
Ille qui biberit salamandram patietur accidentia
cantaridarum et cura eius et bezahar
sunt una
Ille cui lepus marinus aut rana mari-
na data fuit impotionata habebit vomitum
et totum corpus efficietur turgidum et
inflatum sicut ydropisia et fetebit eius
anhelitus Et eius anhelitus cura est
festinus vomitus cum butiro et aqua tepida

sen melius Deinde sumere post illud tiri-
acam diatesseron per tres dies et cibari
carnibus passerinis et potare bonum
vinum Et eius bezahar est caro mil-
pis assata et cocta etc.
In ho[m]ine a mure et simia et gatto
morsus fuit super morsum ponat
stercus galline et curet illum in mor-
su hominis ieiuni dictum est
Bezahar antonomastice dicitur de quodam
lapide qui sit vocatur eius propria
et specifica virtus ad letale venenum
est liberans a morte subito absque ullo
medici ingenio Et ideo de omni medicina
que liberare potest a morte hominem ab aliqua
egritudine vel veneno potest dici quod sit
bezahar illius morbi sicut sit illa me-
dicina lapis vel gummi vel fructus vel aqua
composita medicina Et qui illum lapidem
habet virtus est contra se ab omni veneno
mortali Certificatum enim et datum dicitur ipso zi.
Et per ipsum dicitur liberatum regem anglie
dominum Adoardum in civitate acon qui
intoxicatus fuit per pasiasmum soldani
gladio toxicato Hunc enim lapidem
ei tribuit generalis preceptor templi
Et ego consimilem vidi est autem rubeus
pulverulentus levis ut spongia et fra-
gilis ut gipsum licet omni ad quodlibet
venenum tam minerale quam vege-
tabile et animalium aliquam propter medicina
opposita ei aliqua appositione virtute specifica
sit liberator mortis ab illo veneno
Et ideo bezahar est semper in monco
illa medicina que absque virtute ele-
mentari liberat a tali veneno Et
quolibet bezahar iam super expedimi
certatum in cura cuiuslibet veneni in fine
ne sit amplius necesse recapitulare
certatum deo gratias
Sit autem quo utrum triaca sit be-
zahar id est a forma specifica li-
berans a veneno an medicina
elementaris liberans a complexione

... de galieno ... galator

z no a forma Et voluerunt quidam dicere
quod causa bezahar fundantes se super rone
ga qui cum andromacu plinum respex
isset qui post tiriaca invenit et eam
probavit in magna prodesse nisi in morbis
frigidis propter oppon multarum rerum frigidarum
Et ideo dixit galienus illam tiriacam
andromaci esse magna a complexione
sed ipse adiungens carnes tyronis
et terram sigillatam fecit eam naturalem
formaliter ad hoc venenum licet ad quandam
cum gdicoe Alij vero dixerunt quod ideo a
complexione elementali agebat quamquam in
in corpore humano opa fundantes se super
oppoz debiliter sive de pemus varietate
quod de quod napellum vel quod viperam vel
quod fel leopardi et brenit quod quibus venenum
letale secundum specificam formam in quibus
parum de mei inde procedit ut dixit rasis
Solutio huius dubitationis est quod curacio
cuiuslibet veneni est a substantia resolui
aut repelli. Aut ipsum per oppositum spe
cifica corrumpi et ab eo eius virtus
prius aufertur Exemplum primi est
ypm quod frag euforbium et castoreum
Exemplum secundi est terra sigillata et aliud
quod substantiam veneni aut per vomitum aut per sudorem
resolvunt Exemplum tertij est smaragdus
quod venenum fugat et attrahit usque in extre
mitate membri Exemplum quarti est forma
specifica opposito veneno quod in naturalibus in
venitur ut in lapide bezahar et in arti
ficialibus ut in divina et nobili complexi
onum singularium medicinarum sive confectarum
resultate Et quia in tiriaca est complexio
nalis multarum medicinarum venenum fra
gentium et opinionum qualitatum et ve
nenum solventium ipsum expellentium Ideo
verum dictum est quod tiriaca est medicina
complexionalis ad venenum Et quia ex compo
tali resultat res divina quod potius
est res abscondita quam ab nitus sive forma arti
ficialis que omni veneno opponitur Ideo
et verum dictum est quod ipsa bezahar est ve
nenis omnibus magis et minus Et licet quedam

sit magis bezahar ad quedam venena
vero ipsa est ad omnia Et ideo inter omnium
medicinarum tiriaca est a medicis appella
ta Et soluta est una duarum questionum
alia permissa

Incipit tractatus de oculis bonus

Circa curam ardoris et pruritus
oculorum Si infirmus est iuvenis
fiat flobotomia in primis de vena que est
in medio frontis Si vero infirmus sit senex
purgabis eum cum istis pillulis Recipe aloes
epatici sandalorum rubeorum esule reubarbari
ana ʒ semis tribus turbit mirobolanorum citrinorum agarici
ana ʒ ij conficiantur cum succo arthemesie
de quibus capiat infirmus secundum virtutem eius
Iste est valde ad oculos scabiem et pruritum
in quantum parte corporis sic est pillule bu
nemite eius — pille bruneunitis

Circa curam obtalmie Recipe sarcocollam — vel mundiculi et ... plius brudius
albam et pulveriza ipsam bene in mortario
et pone ipsam sic pulverizatam in oculis et
imple bene eos ex ipso pulvere et iaceat in
firmus supinus donec iste pulvis totus sit
consumptus postea habeas stuppas de lino bal
neatas in aqua frigida et bene expressas ab illa
aqua et pone super oculos clausos et videbis mirabilia
quod liberabitur quod nunquam quiescere poterat et sic
a purgatione vel unctione et vero pulvis
benedictus — ardor ...

Circa curam rubedinis oculorum propter quam — de sanguine ... moribus
cadunt pili et facit tandem palpebras
in usum Recipe tutie alexandrine ʒ j pulveriza
ipsam cum duabus libris boni vini in mortario
et tere ipsam in modum salse in tantum quod dissol
vatur tota tucia postea pone ipsam in una
olla nova et pone cum ea unam ʒ rosarum
siccarum et fac bullire omnia ista in predicto
lento igne et cola cum panno lineo et bu
leat usque ad medietatem de quo ponatur in
oculis bis in die videlicet mane et sero et curabitur
infirmus in una septimana cum auxilio dei

Circa curam cullire et fumositatem oculorum
remanentem post obtalmiam propter malam ... de vena

... sit ... pille ... Recipe aloe epatici ... reubarbari ... turbit ... agarici ... ʒ j ...

curam rubeus oculorum ex ... cadunt pili et fac tandem palpebras ...

custodia et lacrima sic purgetur cum pillulis
istis. R(ecipe) pollipodij esule mirabolanorum
citrinorum reubarbari ana ʒ i mastices cubebarum
croci spice nardi nucis indice cinamomi
ana ʒ et cum lacte sicomorum conficiantur
et capiat 2as in nocte infirmus. Facta purgatione
detur de dyaolibano quod sic fit mac
et secundo R(ecipe) olibani ʒ i gariofilorum nucis muscate
nucis indi croci ana ʒ ß boni castorei
ʒ i omnia pistentur et incorporentur cum bono
melle et fiat electuarium et ponatur in oculo eius
sero et mane de pulvere allexandrino donec
sanatus sit faciendo interim abstinentiam
a cibis contrarijs.

Item curatio panniculi primi qui incedit sicud
sanguinis nubes et pruriunt ipsi magnum rubo
dolore capitis et malarum custodia. R(ecipe) pa
panos de arbore spini qui sit bene teneri et
pista eos in modum salse optimi vini albi
lb ij rute an j camomille viridis vel
lb ij sicce ʒ iiij lapidis qui nominatur alabastrum lb s
seris femelorum ʒ i olei rosarum lb j cere
ʒ j omnia ista pistentur ante et ponantur in vino
excepto floribus et cera et post omnia ista
in una olla et fac bullire lente igne donec
vinum sit consumptum postea habeas octo albumina
ovorum conquassata et misce ea cum predictis
rebus donec formatum postea cola per pannum
lineum istam mixturam et istud vocatur
ungentum alabastri per cuius decoctionem ungetur
pa et frontem usque ad supercilia quod liberabitur
Istud ungentum curat dolorem capitis
pectoris brachij et omnium aliarum partium cor
poris cum quo si pa se unxerit se in fomenti
liberabitur et si super vulnus ipsum post in contineri
consolidabitur quia mundificat et consolidat.
Si dentes et gingive cum eo inungantur
liberabitur paciens a dolore. A mulieribus
in matrice pacientibus detur in modum electuarij
et cito sanabuntur. Si pacientes febres
fortissimas inungantur 2as istorum cor
manus et pedes et renes qualescumque
sed ad dolorem emigranee et ceterum dolorem
oculorum ungendo frontem tympora et supercilia sic

Item curatio 2i panniculi qui apparet super
tunica ad modum lentiginis vel squa
me piscis et nandum nouum et novum

si antiqui et indurati non assumatis eos in cura
quia non potestis habere honorem. Sed curentur
ipsi primo in nomine dei antequam indurentur. Primo fiat
cauterium in tymporibus cum cauterio rotundo
sicut nos dominus iniciamus eo quod per ignem attrahit
dissolvit et consumit sic dimittit panniculum
in carnali superius tunicam unde consumitur
panniculus iste et oculus clarificatur cum istis
medicinis quas ponam inmediate. Facto
cauterio ponatur in oculis de pulvere nabetis
vel zucari candi alexandrini vel gibel sed
arabes vel saracenos. Et postea habeat
quatuor poma et coque ea in igne quibus
coctis et mundatis a corticibus sunt pista
ea in mortario de metallo et quando erit bene
pistata habeat unum album ovi et misce
illud cum predictis pomis donec efficiantur
sic unguentum de quo ungento ponas super
oculos clausos
stuppas et postea pone super oculum clausum
et mutta eum bis in die ponendo primo pul
verem in oculum postea unguentum desuper oculum
et liga eum postea cum binda linea et cum isto
ungento stet a mane usque ad sero et isto
curabitis istos panniculos cum auxilio domini
dei nostri ihesu christi qui est verus deus per secula seculorum.

Item curatio 3i panniculi qui apparet ad modum
flocchi nivis quando ningit. Primo fiat
cauterium ut dictum est et cum pulvere nabetis
ponatur istud medicamentum quod est R(ecipe) boni
ligni aloes ʒ iiij postea habeat una
scutella plena carbonibus incensis et
ponatur de ligno aloes super dictas carbones et ex
alia parte habeat una bacile mundum et
nitidum et cooperiat cum eo dictam scutellam
taliter quod fumus non possit exalare recepto
illo fumo in dicto bacili habeat ʒ s pulveris
nabetis et duc eum cum pistello ferreo
in dicto bacili in quo receptus est fumus iste
donec sit subtilissimus de isto pulvere
pone in oculis omni die bis postea oculis
clausis ponatur super emplastrum deponunt ut
supra et non fac aliud. Nota iste pulvis
nabetis et liberabit in pannicullis oculorum
primo quia mollificat pannum et mitigat dolorem
desiccat et expellit rubedinem rubedinem
oculorum corrodit panniculum et totam maculam
et confortat oculum visum subtiliat lacrimas stringit

et est ita securus pulvis quod omnibus infirmi-
tatibus confert et nemini eorum nocere potest.
Item curavimus quartum panniculum qui totam nigredinem
oculi est alba et albedo naturalis rubea
et omnia quod in medio apparet ei alba in tercia
sicut alabastrum etc. Primo fiat cauterium
in summitate capitis in loco ubi coniungitur commis-
sura sagittalis coronali. Postea accipe viii
albumina ovorum et pone ea in una scutella
nova et conquassentur cum cocliari donec effi-
ciatur sicut spuma et aqua que remanet
in fine scutelle balneet bombax et ponatur
super oculum clausum et hoc fiat decies in die
et tociens in nocte quousque infirmus sit
perfecte sanatus et sic curetur et non aliter etc.
Item curavimus infirmitatem oculorum qui
propter pilos infirmus non potest oculos
aperire et contingit propter habundantiam lacri-
marum explanate. Accipe duas acus secundum
longitudinem digiti minoris manus. Postea
habeas unum filum et pone ipsum per foramen
istarum duarum acuum. Postea eleva palpe-
bram superiorem cum digitis tuis et ca-
pias de pelle palpebre inter istas duas
acus tantum quod non possit claudere nec aperire
oculum. Postea liga bene de duas acus bene strictas
ab utraque parte et postea mitte illas eadem
et non ponas aliquam medicinam super foramen
dictarum acuum quia de per se sanabuntur et cum
si pannus consumatus propter punctionem pilorum in oculis
non consumetur de per se cura ipsum cum pulvere
nabetis aliquibus diebus donec oculi
sint bene clarificati et isto modo curati sunt multi.
Item curavimus qui oculi propter fluxum et lacri-
mas apparent panniculis et pleni
vermiculis et vocatur pannus vetustus. Primo
fiat cauterium abraso capite in predicta
parte capitis cum cauterio rotundo et in
temporibus facta cauteria ut dictum est et ponatur
in oculis de pulvere alexandrino i. nabetis
omni die scilicet donec infirmus sit bene sanatus
et iterum bis purgetur cum pillulis Ierosol-
limis Benvenuti et omni sero fiat de
dyaolibano predicto qui vadit [illegible]
et sanabitur per gratiam dei quod est probatum etc.
Item curavimus tertiam infirmitatem generatam propter
lacrimas et est carnositas innata
super oculum

que si tardatur per annum aplicatur non curatur. Primo
fiat cauterium ut in mente antedictum. Sequenti
die capiatur oculus cum digitis nostris et inde
certe cum rasorio dictam infirmitatem scilicet carno-
sitatem tota discute tamen ut non tangatur tunica
inter album et nigrum oculi et panniculatis
medietas de tota carnositate elevamus.
Isto facto imple totum oculum ex pulvere alex-
andrino sine aliqua aqua et eo claudatur in-
firmus oculum quo clauso pone super oculum
bombacem madefactum in albumine ovi usque
ad xv dies postea dimittas et pone super oculum
emplastrum de herba sassima que vocatur
cardellam vel cardunellum et est credo bene
dictus [illegible] quod emplastrum sic fit. Accipe de ista
herba sassima ʒ j et tere ipsam bene et
misce cum ea medium albuminis ovi et pone
predictum emplastrum super bombacem vel supra
stuppas et pone super oculum ter de die
scilicet mane et sero usque ad tres dies. Postea di-
mittatur emplastrum et reconfortetur infirmum oculis
apertis et ultimus mittatur pulvis alexandrino
in mane et cum pulvere nabetis in sero
quousque sit sanatus et abstineat a cibis
contrariis grosse digestionis etc.
Item curavimus quartam infirmitatem oculorum genera-
tam propter lacrimas et est scabies aggregans
oculos quod infirmus non potest eos aperire et quan-
do versatur palpebra apparet pinguedo granulosa
in modum granorum milii. Primo detur solu-
tivum quod sic fit. Accipe turbith aloes epatici
reubarbari ana ʒ v postea habeat lb ii suci
radicum et dissolve in eo predicta et di-
mitte ea sic mane et nocte postea
in mane coletur et de ista colatura bibat in-
firmus. Sequenti die aperiatur oculus et reversetur
palpebra cum duobus digitis et amoveatur
ista carnositas cum manibus et cum ferro
incipiendo mordere a parte lacrimalis
amoveatur illa tota grossicies ut que apparet
granulosa. Postea ponetur in oculum bombace
madefactum in albumine ovi et ponatur super oculum
bis in die usque ad novem dies quibus transactis
ponatur super oculum emplastrum communi-
bus medio usque ad tres dies postea semper

tenet oculos apertos ponendo omni sero d'
aqua collirio alexandrino donec infirmus
perfecte sit liberatus probatum est. Amplius no
sarraceni recipiebant folia ficus et mundabant
palpebras superiores et fricabant eas cum
istis foliis donec palpebre efficiebantur
sanguinolente et infirmi curabantur non tamen
remanebant. Item fricabant zuccaro
sed iam granulositatem et equalitatem quales
erant sed cito in idem revertebantur et
ars predicta probata melior est. Et ydem dicit
electuarium ad lacrimas oculorum que vero
per medicinam predictam recipe olibani
castorei mirre mirobalanorum indorum gariofilorum
cubebarum omnium ana ʒ j foliorum melanni
spice nardi croci ana ʒ ij seminis psillii far
ni anisi et seminis alexandrini feniculorum
omnium ʒ ß capitelle siccate pulei yssopi
seminis rute ana ʒ ij seminis iusquiami spumi
albi musci camphore ana ʒ omnia ista
subtiliter pistentur excepto olibano quod
dz bulliri in melle despumato et liquido
predicta in mortario ab igne mel cum dictis oli
bano et pone ipsum in vase magna scutella
ducendo ipsum bene cum baculo ut incorporetur
et detur infirmo quod curatur est cum vadit dor
mitum ad quantitatem unius castanee et est
mirabile stringendo lacrimas clarificando visum
consumendo fleumata celeste cerebri dolorem
cum emigranea tollit oculos aperit pa
lpebras vero et illi qui loquelam amittunt
et qui non sunt lingua expedita ut probatum
Item curam caligis crescentis
tum ascendente a stomacho et apparet ad
oculos ad modum unius umbre et oculi
sunt clari sine macula. Purgetur
cum isto syrupo lavato recipe reubarbari
esule maioris sandalorum cinnamomi
citrinorum ana ʒ ij radicum feniculi sparagi
brusci petrosilli apii fiçadelli cicoree
capillorum veneris ana ʒ j. Hec omnia bu
llient in aqua sufficienti quibus adiunge
ʒ j polipodii quercini et tam bulliant
quod aqua redeat ad medietatem predicta
coletur et in illa colatura ponatur reubarbari

supradicti bene pulverizate cum lb' duabus
boni zuccari fiat syrupus lavatus et postea
imponatur ... et zuccari non bulliat nisi
valde parum et predicta coletur de quo bibat
patiens bis in die et abstineat a cibis
grossis et duris digestionis et fiat etiam
in temporibus cautia in aures etc.
Item curam que apparet nebula
predicta mane clare et crescit
... cessante febre
negligentia etc. ut dicit etc.
recipe unum lapidem preciosum qui vocatur saphirus
terratur iste lapis in mortario de metallo
subtiliter valde predicta pone ipsum in uno
vase aureo et ponatur de eo in oculum
infirmi omni die semel et sic perfecte
sanabitur infirmus. Aliud recipe fel taxi
et exsicca ipsum et fac pulverem de
quo omni die ponatur in oculum infirmi
et sanabitur. Item recipe grane feniculi
ʒ ij de pulvere nabetis ʒ vj grana pis
tentur in mortario de metallo predicta
misceantur predictus pulvis nabetis
cum predicta grana in predicto mortario donec
sit pulvis subtilissimus. Hic non plus confortat
oculum et visum clarificat usque
ad finem infirmi vite. Unde ypocras et ga
lenus et omnes quia antiqui quod ista grana sit optima
pro oculis et melior omnibus aliis
et non est mirum quod ipsi dicunt si in manu
teneatur manus videre ... ut est
in ... etc.
Item curam infirmitatis oculorum que
sit ex melancolia vel ... in sero
quod patientes illam apparet muscas
vide et quod aspiciat lacunam aut lunam
... sunt ... est defuere
... electuario ... fit
... succi ... lb' ß ... seminis
... ana lb' ß seminis rute seminis
basilicone urtice ... ut
... seminis feniculi alexandrini
apii carui ana ʒ ß mastic gariofili
nucis musce cinnamomi cubebarum grane
de amigdal' ... et pomorum ...
arabici dragaganti croci ana ʒ ß

... declarat oculorum valde
... visus.

granatorum et citrorum, ponentur [?] citoniis
ana ʒ s. omnia ista pistentur subtiliter et incor-
porentur cum bono zucaro et fiat electuarium.
De quo assumat infirmus mane et sero
postea vadat dormitum et visum recupera-
bit patiens sicut desiderat, videlicet in omnibus
infirmitatibus illis et clarificat oculos
absturitatem oculorum et vivificat spiritum
visibilem et cetera [illegible]

Item curam qui exomilia oculi ex-
ceunt agitantur sua et tumescunt
et grauissime dolent qui apud possit
curari cum pillulis consolatoriis istis et cetera
Recipe aloes epatici mirabolanorum citrinorum
sandalorum reubarbari ana ʒ s. stamonee
troci balsami mirre masticis ligni
aloes olibani albi agarici nucis indice
succi [illegible] succi acacie lactuce cicoree
de basiliconis ana ʒ i. omnia ista pisten-
tur vel cum succo ro recentium
incorporentur de quibus secundum suam possi-
bilitatem infirmus assumat postea non pur-
gato cerebro ponatur super oculum de isto
emplastro mirabili quod sic fit: Recipe poma
acerba munda ea a cortice suo et pista
ea in mortario suo de metallo et cum
in [illegible] pomis ponatur vinum album oui
et pistentur omnia optime quousque sit
perfectum emplastrum in modum unguenti de
quo emplasto ponatur super stuppas postea
ponatur super oculum clausum et mutetur
omni die bis mane et sero et isto
curabuntur isti apud peritos si deus vult
Et istud emplastrum ipsum de tumescere facit
et dolorem mitigat mirabiliter

Item curam ungule et fit ex
humore multum incipiens crescere
apud lacrimalis minoris vel sub pal[pebr]am
et non curentur et postea ascendunt pupillam
et impediant visum: Recipe unum vincinellum
argenteum et cum ipso suspende un-
gulam oculi et cum rasorio incide et sic
vade incidendo et separando usque ad la-
crimalem ad quod oritur et ibi incide
eam ex toto hoc facto accipe bambacem
madefactum in albumine oui et pone super

clausum omni die bis usque ad x dies
postea lauet infirmus faciem et oculum cum
aqua calida quo lauato post in oculo de
puluere nabetis mane et sero usque quia
totus oculus clarificatus sit et non faciet
aliud et cetera

Practicam pruritus et ardoris palpebrarum
propter corruptionem quam in cibis inducit infra multa
Si patiens est iuuenis faciat minui sanguinem
de vena que est in medio frontis postea curetur
ipsum cum isto collirio quod sic fit: Recipe xl papauinos
spinu [?] tenerrimos et pista eos in modum
salse postea misce cum eis duas libras boni
vini et faciatur totum bullire in una olla no-
ua donec redeat ad medietatem postea
deponatur ab igne et coletur et de isto collirio
ponatur in oculum omni die bis et sic sanabitur
infirmus ut expertum est et valet ad omnem pruritum
in palpebris et talem et vocatur collirium desfinius et cetera

Item curam tumoris oculorum superficialium
cum cura cum in toto facie sine offensione
oculi vocatur quia humor venenosus illum maledicit
et rubescit et duresscit palpebra: Recipe melas [?] grani
frumenti et camidum et vitella ouorum et pinguedinem
uedicem [?] equalibus partibus cum ʒ i. ista in
simul pistentur et mollificentur cum lacte mu-
lieris donec deveniat ad formam unguenti
non nimis liquidi de quo ponatur super infirmi-
tatem istam sed ponatur primo in una et alia
palpebrum petiam lineam ad hoc ut recte
at unguentum ne tangat substantiam oculi. Istud
unguentum aggregat humores maturat et
resolvit et dolorem mitigat et mire [illegible]
Aliud ad idem: Recipe radices lilii et coquatur
eas valde bene sub cineribus calidis et dimit-
te donec bene sint cocte postea accipe
poma acerba et coque ea simul in igne et
postea munda ea a cortice suo et pista ea
insimul cum predictis radicibus in mortario
et sint equaliter quantitatis cum dictis radicibus et
cum albumine oui incorporentur in modum unguenti
seu emplastri non nimis liquidi et simpli-
citer pone super predictam infirmitatem donec infirmus
perfecte sit sanatus ut possit oculum aperire
et claudere super cicatricem que remanet
post dictam curationem ponatur unguentum
subtile quod fit ex aloe epatico pinguedine
diue [?] galline et oleo de amigdalis [illegible]
et cera alba ana ʒ i. consolidabit eam taliter

[illegible]

quod inciso apparebit et liniatur semper unguento alabastri
quando curatur aqua istarum infirmitatum seu cataracte
etc. ut dixi enim et inungatur tympora frontem
et super cilia bis in die et facit mirabilia quia
mitigat medicina dolorem mitigat et humo-
res descendere facit ad locum doloris et
facit infirmum die ac nocte quiescere ac
si nullam haberet infirmitatem etc.

Circa curam in versatione palpebrarum
contingentis propter malam curam infir-
mantes prodeunt pacientes Igitur debet
interrogari et si in versatione ista processit
ne ista de humore videlicet depones pal-
pebram ab illa inversatione cum rasorio
ita subtiliter et bene quod palpebra redeat
sursum ad suum pristinum statum Incisione
facta pone super oculum album ovi usque ad
diem sequentem et ligabam bene cum
fascia et ab illa die antea mutata est
cum plumaceolo usque ad xv dies et
transactis istis xv diebus mutabam et di-
versificabam motum curam sic faciebam unguen-
tum ex populeone gallinae et cera alba
et ungebam extra palpebras illum plumace-
olum prodeunt quousque erat consolidata si
ponebam intus septimana aliquid de spon-
gia marina admodum eiusdem plumaceoli
adhuc ut conveniret sic illa ista que
tum infirmitatibus humidi quia consumit attrahit humi-
ditatem et consolidat vulnus quod non ad amodo
= Nota non deberis incidere in angulo ex-
teriori si incidatur tota carnositate in an-
gulo interiori cum rasorio ita tamen quod non
incidatur palpebre in quibus stant pili
hoc facto liniatur plumaceolum et procedatur ut
dixi et mutetur omni die bis et sanabitur pa-
tiens dei gratia

Circa curam in interiori et est carnositas
nata inter nasum et oculum in modum pl-
moris in substantia eius glandulosa semper emittens
putredinem aquam etc. Incidatur ipsum primo
cum rasorio cum omnibus suis radicibus postea
cauterizetur cum ferro ignito ita suaviter
et discrete tamen ut non offendatur oculum
postea liniatur stupas balneatas in albumine
ovi die bis donec infirmitas siccetur
et consolidetur ad complementum etc.

Circa curam percussionis oculorum antiqu-

humorum oculorum videlicet vitreus albuginneus
et cristallinus dissolvatur ponatur super oculum
de albumine ovi quantum expedit isto
primo quassata albumine ovi cum stilo ligneo lato
in modum spatule quousque fiat in modum
spume postea madefac bombace in de
albumine et oculo suppone clauso et hoc fiat
in qua die bis et nocte usque ad xv dies
Si vero esset quod tunica oculi disrupta foret
seu lacerata ponatur in oculis de quadam me-
dicina quam dei gratia invenimus et fit sic Recipe ovum recen-
ter natum et extrahe albumen et coagula ex
eis maculas gallorum que fuit usque ad vij
ovo postea liniatur unum mortarium de metallo
bene lotum et ponas in mortario de tas ma-
culas ovorum quas dimones vocantur et ducantur
eos bene in mortario donec efficiatur sicut
unguentum postea reducatur ipsum in uno vitrio
vase et paulatim oculis imponatur omni
die bis donec tunica salvatrix fuerit perfecte
consolidata et propter hoc non dimittatur quin ponatur
super oculum clausum de bombace madefacto
in albumine ovi ordine predicto et tempore bis
in die et semel in nocte etc. Et semper extra
inferius inunge frontem tympora et superci-
lia nostro unguento alabastri quia confortat
mundificat et mirabiliter dolorem tollit =
Et nota si isti non curantur ante tinefactionem
vel putrefactionem oculi postea nunquam perfecte
curari possunt etc. Et nota virtute albumen ovi
quod est divina et proprie in istis percussionibus
quia dolorem mitigat et humores oculorum
constringit et eas purificat et prohibet fluxum
aliorum humorum
Sed unguentum nostrum virtus dextra ad dorem
velatum consolidat purificat et perfecte sanat
tunicas oculorum a plagiis et multis que insunt
ex percussione Et sciat postea curationem tunice
oculi et recuperatam tum adhuc patiens non vi-
det quia est cataractus licet sit clarus non tamen timeas
propter hoc sed dimittas eos ad quatuor menses et tunc
completo curentur cum acu admodum curae cataracte
quam in fine dicemus

Circa curam fistule lacrimalis et agyrie (?)
Post percussionem ferentis inter duo supercilia
purgetur cum pillulis Jerosolimitanis deinde in ca-
talogis oculorum postea incidatur cum puncta raso-
rij inter palpebram inferiorem et nasum et quod
invenitur designatum ita discrete tamen quod

no tangat oculus nec palpebra et fiat incisio mo nasi per longitudinem et sit incisio parva sic quod non incidatur vesica tunc postea ponatur in vulnere unum granum ciceris et superponatur unum plumaceolum de lineo panno et ligetur bene cum fascia ita ut granum non cadat usque ad diem alteram. Alio die ponatur in isto foramine de uno pulvere corrosivo et mundificativo quod postea describetur scilicet de viridi eris et omnibus sicut ubicumque sint et circa oculum eius clausum ponatur bombace balneatum in albumine ovi ne pulvis intret oculum et ligetur ut prius usque ad alia die alia die ponatur axungia porcina donec caro mollificata tota cadat cum pulvere et remaneat vulnus apertum et tunc videbitur locus vulneris origine et tunc desiccata illa putredine que est causa plage male oculi ponatur de spongia marina in foramine ad modum grani ciceris donec sit locus purgatus et exsiccatus postea dimittatur spongia et curetur vulnus cum filis sine alio unguento scilicet omni sero et mane cadat de viridi electuario nostro adiutorium divinis cestance est.

Item cura de extrahendo squame lapidis vel ferri ex oculo et contingit ut sepe fabris et lathomis et millotiens et venit ista squama incarnata est. Faciatis infirmum supinum sedere ante vos et lateat caput eius inter genua vestra et claudat oculum sanum et aperiat infirmum postea cum acu de argento sepetis illam squamam ab albedine oculi sentiendo ita suaviter tamen ut non tangatis tunicam oculi cum puncta acus sed ducatis acum super tunicam quasi radendo et sic separabitur et sic foramen eius remaneat magnum impleatur de dei virtute et bombace madefacto in albumine ovi ponatur super oculum bis in die et semel in nocte et sic liberabitur in tribus diebus et si diu stat sine cura tunica dilatabitur et perdet visum.

E modo extrahendi restat spinarum. Finaliter quoniam in magnum dum ut sepe laborantibus in messe ut sic sit intrant quod natura cum ea apparet eis extremitas si stat infra unam tunicam et aliam sed spina quod intret inter virgula et carnem suam fecida postea tunica oculi super restans in loco per quem intravit ita suaviter quod non turbetur tunica postea habeatis duas acus insimul ligatas cum filo in medio tenelle torquendo et constringendo cum digitis donec extrahatur postea imponatur de dei virtute et oculum eius ut supra donec est bis in die et semel in nocte donec sit sanata est.

Rotula pro tecto oculi ab aqua vel vespa quod qua quasi tumescit oculus et totam faciem est. Unguentum patientis tunc superba striffissima. Cum cardone bledo confecto in uno poco media 3 in infinitas explacimus ubi stat in origine tale signum. Nota sic quod ponatur circa oculum infirmi cum stupis et bombace oculo tamen clauso et dimittatur sic donec desiccetur super oculum postea ponatur de residuo donec deficiat istud fiat in mane in isto cum quod non solvimus in ea brevius et inuales sunt cum illo curati scilicet et cum oculi subito rubescunt et inusium patiuntur dolorem et videtur quod patiens habeat oculum plenum arenulis liberabitur deputi cum dicto emplastro est.

Contra etiam panni subtilissimi super papilla ut nebula sepe a mane claro aperit est. Pulvis margaritarum pulvis cristalli corallis rubeus pulvis zaphiri pulvis qui non intrat oculum non potest deteriorari dum patiens vivit. Pulvis berilli. Nota quod cum quolibet istorum pulverum debet misceri pulvis zuccari quod omnes lapides preciosi pulverizati sunt violentes per mitigationem eius ponitur zuccarum et sic una pars pulveris et due zuccari et reponatur in pixide aurea vel argentea et sero et mane amittitur et sunt experimenta probata est.

Aliud ad idem pulvis grani olivarum, grani feniculi pulverizatum grani anisi dolorum amarum pulveres qui nascuntur in modo ortos et vineas isti pulveres pannos minuat et intus vedut ut expertum est.

Aliud ad idem zuccarum nabeth per dictum abluatur bene et terat bene cum plano lineo donec desiccetur ab aqua et postea pulverizetur et amittitur scilicet minuabit. Iste pulvis tuere subtilissimus et mundus mixtus cum pulvere candi ... stringit lacrimas palpebras subtrahat ut eas rubedinem destruit et pruritum. Item ~~granum~~ grana ...

Saphirus ...

olei olivarum ulterius aurum et coundit panno i
oculo et bene clausum Item sumatur aqua
... corpi ... ... mastic ... aqua ... ad sole ... adde ... ... et ... coundit panno et ... oculo

cum pulvere caudi an ʒ j misce in mortario et in vase
vitreo desiccetur ad solem postea fac pulverem Item
radicis serpentarie munde a cortice sua et in
mortario pistetur et per pannum lineum coletur et sume
colature misce sarcocolla sicut ad ʒ s sarco
colle ponatur ʒ ij colature dicte radicis et in
mortario ducatur et ad solem ponatur donec
siccetur et tunc pulverizetur et impone et usque pone sicca
illis qui paciuntur varrolas et morbillos Item
spongia marina munda ab arenis ponatur inter
duas testes siccas vel tritas que bene sunt calide
et inter illas comburatur donec vertatur in carbones et
inde fac pulverem Item de ligno aloes et zuccaro
ma... fiat ut dictum est per cum bacili ... et usque
et caneat ... nobis ab admixtione cineris
Item dictam pacientem sumat carnes boni
nas pernias et succos custodiantur ab aquis
... coitu et salsamentis ab ... nimio sompno
et vigiliis a motu superfluo removeat se
a claritate luminis solis et lucerne que offendunt multum
oculos permaneat in locis obscuris ... ...
comedat ova sorbilia cum pane et si fluant
fluxum lacrimarum et oculi manent apti ...
... de brodio cum speciebus ... ...
et zuccaro et paulatim ... dictum ...
Recepta finedis oculorum et palpebrarum de ... causa
Recipe cuiusdam alexandrina et lapide e
matites sandraca et corralli rubei aloes epati
boli armeni an ʒ s sarco colle spice nardi
croci an ʒ j zuccari alexandrini ʒ j mirre
olibani mastic an ʒ s radicum feniculi
petrosilli an ... j ... omnia terantur in mortario
ereo et in uno bacili ponantur et sirupentur
cum lb iij vini boni albi et subtilis tunc
bulliantur omnia in eodem bacili usque ad medi-
etatem deinde colentur per pannum lineum et in
vase vitreo reserventur et appone mane et sero
usque ad perfectam sanitatem Item recipe tucie
allexandrine ʒ vj antimonii eris zuccari
... rosarum an ʒ j ... omnia terantur et
pulverizentur post rosas et bulliantur in lb v
boni vini albi et in olla nova ponantur
donec remaneat medietas colentur et reserventur
et administretur ut prius ... ...
Item cuiusdam cataracte et eius sunt septem
species maiores qualitates iij in qualitates prima
est alba sicut calx purissima et eius cura
... venit per percussionem ...
purgetur cerebrum cum pillulis yerosolimitanis ...
... de sc... ... turbith ʒ j ... aloes epatici

et ... mastic cubebarum croci an ʒ j in corporen-
tur succo rosarum. Cura post ... sequenti die ho-
ra ... stando ieiunio fac sedere infirmum super scap-
num ac si esset equus et tu similiter sede per directum
oris et teneat oculum sanum clausum et tunc in
cipe curare alium oculum in nomine dei et cum
una manu eleva palpebram superiorem et
cum alia manu tene acum de argento et pone
apte lacrimalem minorem et perfora oculum cum i-
sta acu torquendo et distorquendo deinde acu-
mine digitis duobus tangas cataractam cum puncta
acus et incipe apte superiori cum puncta acus
et remove ipsam de loco in quo est vel de ante
pupillam et fac ipsam in ... descendere
in tanto spacio quod posset dicere quater ...
de quibus est ... completum. Postea valde plane ...
remove acum a superiori et si contingeret catarac-
tam ad suum locum redire tunc reduc ipsam
ad partem lacrimalem maiorem ... ...
Sed non diu teneas acum in oculo tu non debes
eam torquere ... ... locaveris cataractam ad partem
sed ... ... dixi postea plane valde extrahe
acum de oculo sicut imposuisti vel ...
... cum digitis et cum acu de oculo ...
... infirmo ut oculum clausum teneat
postea ... bambacem madefactam in albumine
ovi et suppone oculo infirmi et fac eum
iacere in lecto supinum usque ad x dies oculis
clausis ita quod non moveatur infirmus et super
omni die ter et totiens in nocte ponatur
bambax madefactus in albumine ovi ut
dictum est usque ad x dies et sic locus in quo
iacet infirmus obscurus et comedat istis
diebus ova cocta in igne cum pane et
si infirmus est iuvenis bibat aquam simplicem
si non antiquus bibat vinum limphatum
non comedat carnes recentes ut gallinarum
quia generant multum sanguinem finito non ...
x dierum fac ei signum sancte crucis et precipe
ei ut surgat de lecto et lavet eius faciem
cum aqua frigida et paulatim recipiat
sanitatem sua ... ... cura ... cataracte
qualitates vel calinea que est sicut calx purissima
Et 2a que ... est alba sed vertitur in colorem
celestinum Et 3a que ... est alba sed vertitur in
colorem cinereum Et quarta que ... que citrina
sed de istis paucae ... recipiunt ... prima contingit
per percussionem in oculo ... ab exteriori
... procedit ... ... malorum ...

a quibus resoluitur una superfluitas grossa que
ascendens ad cerebrum postea descendit ad oculum
// 3a contingit propter nimium dolorem capitis sicut
dolor emigraneus et a quo propter nimiam fri-
giditatem et propter nimiam angustiam et propter plan-
ctum et propter vigilias et similia // 4o venit propter
nimium potum et nimia comestione propter humorem multum
et isto omnes curantur eadem cura predicta
et licet ista cura non debet fieri per [illegible]
concedam quia [illegible] propter duritiem dissoluit
quod tangit // 2o quia si cataracta esset dura
posset rumpi // 3o quia plus faceret dolorem
propter duritiem quam aurum vel argentum et melior
fit de auro quia argentum est frigidum in virtute
sua // Modo prima species curatur bene sicut curata
[illegible] cum paciens videbit quia propter percussionem
spiritus sunt resoluti // 2a bene curatur [illegible] videbitur
propter puritatem humorum et humiditatis spiritus visibilis 3a dicta
propter [illegible]
Itaque curatur 3e speciei varia ut predicta et ita
varietas in regione quiete ℞ olibani

Dyaolibanum ierosolimitanum

℥ i gariofilorum [illegible] indi ana
℥ i boni castorei ℥ i [illegible] piscon et in
[illegible] cum bono melle et fiat electuarium
de quo assumere potest [illegible]
stomacho [illegible] vinum castanee et similiter
[illegible] sero qui si curatus fuit paciens videbit
[illegible] non durabit visio longo tempore [illegible]
[illegible] curationem isto electuario modo predicto vitat
cibis calidis et humidis bonum sanguinem gene-
rantibus abstineat se a frigidis et siccis [illegible]
vaccinis carnibus [illegible] ab anguillis et
cepis [illegible] quia [illegible] nocet [illegible] in quibus
cataractas completas debet percipi [illegible] cepis
crudis ut compleantur quia nunquam [illegible] bene cu-
rari nisi sunt complete et confirmate sicut [illegible]
[illegible] ut vidimus Et [illegible] bibat vinum [illegible]
[illegible] stet [illegible] et abstineat a coitu
[illegible] nunquam intret balneum vel stupam
[illegible] si balneari voluerit faciat unam [illegible] ideo
[illegible] ut balneet se in aqua bullita sit ca-
[illegible] et [illegible] odorifere [illegible] in balneo
teneat faciem [illegible] ut fumositas bal-
nei non offendat oculos eius // Modo electuarium
predictum [illegible] non solum ad predictas infirmitates sed etiam
ad [illegible] humores frigidos et ad
restringendum lacrimas et ad omnem dolorem [illegible]
[illegible] et ad omnem humorem flaticos et vocatur
electuarium diaolibanum ierosolimitanum etc.
E cataracta [illegible] in cura 4e speciei
obtalmie curabilis et est [illegible] rotunda
et durissima etc. Modo debes eam ducere ad
partem inferiorem oculi cum acu quia ipsa

non staret ibi propter duritiem et rotunditatem sed
spatium [illegible] cum puncta acus ad partem lacrima-
lis [illegible] et retineas spatium ibi Et quando vis
abstrahere acum de oculo volue manum tuam versus
partem nasi et extrahe acum plane cum digitis tuis
E speciebus cataractarum incurabilibus et sunt
tres Prima est quando pupilla est magis
clara ac si non haberet maculam et [illegible]
oculorum apparet [illegible] coloris et movetur [illegible]
oculi cum palpebris [illegible] tremendo ac si [illegible]
foret argento vivo et contingit [illegible]
[illegible] propter aquam corruptam [illegible] in matre
et nascuntur ceci non est auditus medicus a quibus
[illegible] aque [illegible]
videntes claritatem diei et vadunt sicut alii
videntes Alii vident formam hominis vel alterius
rei et isti aliquantulum vident usque ad finem
vite sue [illegible] etiam [illegible] videt quantum
si non haberet oculos Et si haberet guttam
serenam vellet dare totum mundum omnes medici
mundi non possent eos iuvare [illegible] fuerit
miraculose quia [illegible] sunt [illegible]
[illegible] ad medicinam [illegible]
sunt 2a cataracta incurabilis apparet in oculis
[illegible] in colore [illegible] est [illegible]
aque et fit subito sicut [illegible] infirmus
non videt et est peior aliis venit propter
magnam frigiditatem cerebri et propter planctum
et magnam angustiam et propter magnas vigilias
et propter magnum [illegible] et propter magnam frigiditatem
et similia Tercia cataracta incurabilis videtur
in oculo ita dilatata quod in oculo non apparet
[illegible] et apparet tota pupilla [illegible] alba
et [illegible] pupilla ita dilatata sit [illegible]
[illegible] laborent
Dicta quid sit obtalmia Obtalmia
est [illegible] generatur ex sanguine et humoribus
calidis qui aggregantur [illegible] albedinem oculorum
[illegible] et magis [illegible] oculorum et quando
venit oculus [illegible] cum magno furore et ar-
dore lacrimarum ut et subito veniendo [illegible]
[illegible] oculi [illegible] non potest dor-
mire neque quiescere quia [illegible] oculi sunt
pleni arena vel [illegible] pungentibus cum
fumo [illegible] Deo gratias

Incipit tractatus de urinis

Circa istum tractatum de urinis quatuor sunt
determinanda. Primo quid sit urina
et unde dicatur et ex quo et qualiter
et ubi generetur et etiam quando et quo et ubi colligatur
et quomodo et quotiens a medico debeat inspici.
Secundo queritur quot sint genera significationum a
quibus sumuntur significationes urinarum et que et quot sint
genera et species earum que predicta genera significationum
habent diversificare et alterare. Tertio quot et que
sunt species simplicium significationum predictorum generum
et a quibus urina quodlibet earum trahatur et per quas species quid
significet. Quarto qualiter compositiones et compositionum
simplicium specierum predictarum significationum dispositiones
corporis cognoscantur et qualiter si quasdam
predictarum dispositionum predicte sit curandum. Primo di-
cendum quid sit urina. Diffinitur quod sit ab ysaac.
Urina est colamentum sanguinis et ceterorum humo-
rum de actionibus quid nec naturaliter. Dicitur autem
urina ab uro uris eo quod ipsa urit et excitat
loca super que cadit vel dicitur urina ab urina
greco quod idem est quod demonstratio latine. Vel dicitur
urina eo quod fit una in renibus scilicet forma specifi-
cata sumitur in renibus. Ad maiorem et faciliorem
rem predicte diffinitionis intelligentiam primo
videndum est ex quo et ubi et qualiter urina generetur.
Ad quod sciendum quod cum corpus humanum a calore
intrinseco et illi inimico corporis et a calore exteriore
aeris nos circumdantis continue resolvatur et
minuatur et consumatur natura contra illius continue resolu-
tionis et consumptionis et minutionis nocumentum
adinvenit remedium et hoc fuit cibi restau-
rativi ubi deperditorum et gratia cibi sumuntur potus
ut cibum deportet et componat cum membris qui
cibus ore acceptus et dentibus masticatus
aliquantulum digeritur et immutatur. Post tale
eius immutationem a stomacho attrahitur et a vore transmit-
titur et sic usque ad fundum stomachi descendit qui
locus carnosus et spissus est et calidus. Ibi
vero a stomacho amplexatur apposito calore et
aliorum membrorum adiacentium ut epatis et fellis
et splenis et diafragmatis et cordis coad-
iutus in quandam massam tysanariam similem
decoctioni ordei transmutatur. Pellicula vero
interior stomachi parte illius masse tysanarie si-
milem imbibit et exinde se mittit et testatur Galienus
in libro de virtutibus naturalibus quedam parve ve-
ne licet parvule infigunt fundo stomachi per quas
epar partem illius masse ad se trahit ut

et cum vero natura suis operationibus residuum vero masse
chili descendit per inferiorem portam stomachi ad quoddam
intestinum quod vocatur portenarium eo quod ipsi
porte adheret. De portenario vero descendit
in duodenum intestinum sibi continuum et dicitur
duodenum eo quod longum est ad mensuram xii
digitorum. De duodeno vero descendit in ieiu-
num intestinum quod est multe revolutionis ubi
multe vene sunt infixe que vocantur mesaraice per
quas purior pars illius masse et membris assimilabilis
trahitur ad quandam magnam venam et albam que
in sima epatis est locata que vocatur lactea
porta. A qua ille vene mesaraice exeunt et
in ea terminantur. Illa vero purior pars et membris
assimilabilis quando transit per illas venas mesaraicas
aliquantulum licet modicum ab eis fuit transmu-
tatum et alteratum. Alia vero pars feculenta et impura
que remansit in intestinis descendit ad grossa
intestina et per ea vadit usque ad anum unde
emittitur ad exteriora etc.

Illam vero succositatem quam per mesaraicas usque ad
portam lacteam transmittit dividit epar in suas
venulas et cum calore suo naturali digerente
immutat in quandam massam similem sanguini fere
spumez. Sic continetur sicut in succo uve. Cum ergo
caloris sit congregare homogenea et disgregare
eterogenea quod in illa massa est calidius et siccius
recedit in una parte et colera vocatur illud quod cistis
fellis trahit ad se. Illud vero quod terrea grossius
est et terrestre frigidius et siccius fit melancolia
quam splen trahit ad se. Illud autem quod est
frigidius et humidius fit flegma et illud proprium
receptaculum non habet sed quedam eius magis pars
transmittitur ad iuncturas ut eas humectet que
propter nimium motum arescerent. Altera vero eius
pars mittitur ad pulmonem ut eum humectet.
Residuum vero remanet cum sanguine ut cibetur cum
eo per totum corpus ut natura ex eo aliquem generet sag-
nem unde corpus nutritur. Ipsum non est sanguis
divinie tocius. Illud vero quod temperatum est calidius
et humidius et temperatius fit sanguis ex quo vero corpus
nutritur. Cum qua remanet in ipso epate aquositas
que cum cibo et potu ibi remansit in sanguine
ut sui subtilitate et aquositate sanguinem
subtiliet ut penetrare possit per venas capilla-
res ipsius epatis quod facere non posset nisi subtiliaretur
propter suam grossitatem et spissitudinem. Sanguis
cum illa aquositate mixtus transit per venas
capillares a syma epatis usque ad gibbum
ubi due magne vene oriuntur a gibbo epatis.

vna ascendit ad superiora transiens per diafragma
usque in cor et illa vocatur grama et per illam transit
sanguis nutrimentum membra superiora. Altera vero
magna vena descendit ad inferiora que
vocatur chilis. A qua due vene descendunt
ad renes per quas renes vrinam trahunt ad
se cum aliquantula rubedine sanguinis. Vnde
ipsi renes inficiuntur. Postquam vero ipsi renes quod
sibi simile fuerat sibi incorporaverit vrina per duos
poros qui per inferiori parte renum sunt quasi
ut pori urinides vocantur. Ad inferiora usque
ad vesicam descendit et sunt primo simul et habet
formam vrine. Ipsa vero veniens ad vesicam
intrat per pelliculam exteriorem ipsius vesice vadens
inter ambas pelliculas usque ad interiorem partem
ubi pellicula interior habet quedam foramina per que
ipsa urina intrat vesicam et ibi collecta ad
exteriora tamquam superfluum corporis non assimilatum
provinquam emittitur etc.

Vrina vero debet colligi in vase claro et
diaffano et mundo adhoc ut color
et substantia contenta ipsius urine ac ...
plenius possint videri. Tamen vas debet esse vitreum
vel cristallinum et formatum ad modum vesice
et ideo inferius debet esse rotundum etc.

Debet autem colligi et videri in mane post
digestionem celebratam in nocte. Dicitur enim
ypocras quod vrina noctis clarius est significatiua
quam diei et tamen assignatur etc. Debet autem videri
in loco lucido splendori solis opposito nec ad
solis splendorem visus nimis disgregetur
et videnda in vrina non possint bene videri
neque etiam in loco nimis obscuro debet videri
propter tenebrositatem. Sed debet intueri in loco
medio inter obscurum et nimis lucidum. In nocte
autem debet videri cum candela posita post urinale.

Vas debet teneri in dextra manu et sinistra
manibus rectio moveatur. Vbi obscuritas
et claritas et turbulentia et liquiditas eius
videatur. Multociens enim vrina latet superius quod non
potest discerni nisi cum manu apponatur. Debet autem
vas leviter quassari ut videatur si ypostasis
leviter ascendat et descendat vel non. Aliquando vero
ypostasis leviter ascendit et velociter descendit
et ista bona est quia ... significat digestionem
bonam esse. Quando vero contrarium significat etc.

Modo videndum est quot et quae sint genera significationum
a quibus sumuntur signa vrinarum et quae et
quot sint genera et species eorum. Quorum genera
significationum habent diuersificare et alterare. Genera autem
significationum a quibus sumuntur significationes vrinarum sunt
quatuor scilicet substantia, color, quantitas et contentum. Genera vero que
possunt genera significationum habent diuersificare et alterare sunt
tria scilicet res naturales non naturales et contra naturam. Species autem
earum que possunt genera significationum habent diuersificare
et alterare vel sunt species rerum naturalium et ille sunt
complexio etas sexus et humores. Vel sunt species rerum
non naturalium ut aer exterius et quies, balneum, cibus
et potus secundum qualitatem et quantitatem. Sompnus et vigilie
et accidentia anime vel sunt species rerum contra naturam ut cum in dubio
morbus et accidentia. Et cum ista habeant variare
significationes earum vrinarum. Vrina igitur quamquam modo
super ea habuit significare tamquam effectus super suas causas etc.

Modo videndum est que et quot sint simplices
species significationum predictorum generum scilicet coloris
substantie et quantitatis et contenti et a quibus
vnaquaque earum causatur et super quid significent per
quas. Dividitur autem substantia in tres species scilicet in spissam
et tenuem et mediocrem et adhuc vnaquaque earum
subdividitur quia spissa alia est ultime spissa alia
mediocriter spissa alia mediocritati accedens.
Tenuis autem alia est ultime tenuis alia medio-
criter tenuis alia accedens ad mediocritatem.
Mediocris vero est illa que media est inter vere
spissam et inter vere tenuem et ista est subdivisa
quia alia vere est mediocris alia vero tendens magis
ad latus spissitudinis aut vero magis tendens
ad latus tenuitatis. Subgenus est quod est substantia continue
turbulentia et claritas que communiter variantur diuersa
sunt a spissitudine et tenuitate quia quandoque spissa sunt
et tamen clara ut albugo oui et glutem piscium
et oleum. Quedam vero turbida substantia tamen te-
nuis ut aqua turbida. Debet substantia congnosci
per tres species substantie cum vrinali manu accepto
tamen ipsa vrina et digito vel aliquo alio post vrinale
si per vrinale et vrinam non possit videri tunc
illa dicitur multum spissa vel turbida. Si vero di-
gitus vel aliquod aliud quodcumque illud sit per vrinale
et vrinam plenarie et bene sine obstaculo videatur
illa dicitur multum tenuis vel clara. Si vero medio
modo inter illa possit videri illa dicitur mediocris.
Cognoscitur etiam per tres species spisse substantie per maiorem
vel per minorem vel per mediocrem resistentiam. Similiter
species tenuis secundum maiorem vel minorem vel medio-
crem resistentiam ipsius vrine. Similiter mediocris
secundum quod medio modo resistit vel magis vel minus etc.

Modo videndum est a quibus causis predicte species substantie
causentur. Et aliud hic est sciendum quod cum
colores sunt qualitates prime colores tamen per se
causant et variant passiones ut calidas et frigidas etc.

Sunt vero urinarum cause que diversificant passiones
ut humor et siti. Causatur autem spissitudo ab humiditate
et hec humiditas potest duobus modis facere. Uno modo humo-
res humectando et liquidos faciendo et tunc si les
qui commixti cum aquositate urinali exeunt et eam
faciunt spissam. Et alio modo humiditas facit urinam spissam
non lubricando nec tunc si les humores faciendo
sed hoc facit membra relaxando et humectando propter que
humores postea facile cum urina exeunt. Siccitas
vero reddit urinam similiter duobus modis tenuem scilicet
humores exsiccando et eos ineptos ad motum
faciendo et eos ingrossando quod cum urina
non possunt exire nec inspissare eam et hoc
est ex parte humoris. Ex parte membri quia siccitas membra
constringit et vias stringit ita quod humores cum sint
ipsa urina grossiores non possunt per illas vias
exire unde exit tenuis urina. Mediocritas vero inter-
similiter et humiditas membri et humoris mediocriter
disponit et propter hoc urinam disponit mediocriter. Cause
autem turbulentie sunt materiales et efficientes. Materiales
est permixtio partium humidarum colores existencium fu-
mos aut alios. Efficientes vero causa est ventositas
continues et commotiones fortissime partes pertur-
bantes aut calor ebulliens. Et est notandum quod cum
urina ab istis causis causetur spissa vel tenuis
vel mediocris vel turbida vel clara propter hoc
super easdem causas significabit tamquam effectus super
causam. Cum enim fumus non ab igne statim viso
fumo iudicamus quod ibi sit ignis tamquam
proprium effectum suum. Et hoc est de urina spissa et tenui
et mediocri etc.

Colores vero urinarum sunt isti scilicet albus glaucus
karopos subpalidus palidus
subcitrinus citrinus subruffus
ruffus subrubeus rubeus subrubicundus
rubicundus inopos quianos viridis
lividus et niger. Modo videndum est quare
predicti colores dicuntur tales assimilando eos
rebus exterioribus. Dicitur enim lacteus omnibus
doctrina lucet ex ... Albus color est ille qui
assimilatur nivi vel cristallo. Lacteus qui
assimilatur sero. Glaucus qui assimilatur cornu
albo lucido oculorum vel cornee tu-
nice eorum. Karopos velleribus camelorum ten-
dentium ad albedinem et dicitur karopos quasi
gaudens seu gaudiosus quia homines cum
viderent cum movetur ad risum. Subpalidus
vero ... carnium semicoctarum. Palidus illo
qui est eo intensior vel qui assimilatur palle

ordei. Subcitrinus qui assimilatur pomo citrino
non multum colorato. Citrinus qui eo intensior
est. Subruffus est similis auro accenti re-
menti. Ruffus vero similis auro obrizo
vel ab oriente venienti. Subrubeus vero
assimilatur croco ortulano. Rubeus assimilatur
vero croco. Subrubicundus autem sanguini
aquoso. Rubicundus puro sanguini. Ino-
pos autem vino nigro. Quianos vero
assimilatur sanguini putrefacto extracto a vena
vel colori purpureo, unde forte subintelligitur
purpureus color. Viridis color assimilatur
viridi herbe vel succo porrorum. Lividus
assimilatur loco percusso vel vestigio plumbi facto
in carta alba. Niger vero per se notus est etc.
Et est sciendum quod omnes colores subcitrino
inferius causantur a superhumiditate frigidorum humorum
membrorum. A citrino superius causantur a caliditate
preter lividum qui semper a frigiditate causatur et preter
nigrum qui aliquando a frigiditate aliquando a caliditate causatur.
Medii vero intra illos causantur a mediis causis
cum enim calor ducitur in corpore coleram et
sanguinem multiplicat in corpore qui humores
cum admiscentur cum urina colorant eam. Frigus
vero cum in corpore dominatur generat flegma et frigidos
humores qui urinam reddunt discoloratam
et a colore masse sanguinalis non multum
alteratam. Et est notandum quod cum isti colores causantur
a talibus causis quod ipsi etiam super easdem causas habent
significare tamquam effectus super suam causam. Unde cum
omnes colores a citrino superius causentur
a caliditate et humiditate preter lividum qui
semper a frigiditate et preter nigrum qui aliquando
a caliditate aliquando a frigiditate causatur et omnes a sub-
citrino inferius causantur a frigiditate propter hoc isti
colores super easdem causas significabunt. Cum
vero subcitrinus et citrinus usque ad subruffum
causentur a temperato calore et frigore ad invicem
propter hoc ipsi significabunt super temperantiam
complexionis et humorum maxime si urina appareat
in temperata complexione et regione et similibus. Sed
cum nos non sumus in temperata dieta et
regione sed magis declinamus ad frigiditatem talis
urina non significabit temperiem sed potius
superfluum calorem etc.

Dicto de substanciis simplicibus sive et colore
et earum causis et de earum significationibus
quid dicendum est de simplicibus substanciis
compositis urine et earum causis et propter hoc super aliquid

significent. Ad quod sciendum est quod quantitas urine triplex dicitur: alia enim est multa, alia pauca, alia mediocris. Et est notandum quod paucitas urine qua multitudo [illegible] causatur sicut in vasibus dicitur. Crude et [illegible]. Paucitas urine aliquando causatur ab oppilatione opposite vias urinalium ita quod nec humores nec urina possunt libere exire sicut contingit in ydropicis. Aliquando causatur a lapide existente in renibus vel vesica oppilante et obstruente vias urine et aliquando causatur ab apice constringente collum vesice vel apice urine et hoc potest contingere duobus modis vel quia illud apex est positum in anteriori parte vesice ita quod coartat collum vesice vel est ita positum quod constringit ita vesicam quod non potest multam urinam continere sed paulatim cogit eam exire. Causatur et aliquando paucitas urine a recessione humorum et congregatione quia humoribus crudis et grossis existentibus in [illegible] de cibis cum urina admiscentur, unde ipsa pauca exit. Causatur autem [illegible] paucitas urine et profluvium et hoc aliquando ipsius urine ut cum ipsa non potest multum colligi sed sepe exit et in pauca quantitate sicut contingit in stranguria ubi urina non multum sit, colligitur in vesica, unde dicitur [illegible] que [illegible] repletio pausat [illegible] causatur et afluxu ventris ubi humiditates que cum urina deberent exire exeunt cum secessu, unde ypocras: Urina in nocte facta modicum secessum significat et econtrario multus secessus modicam urinam. Similiter paucitas urine causatur a multitudine sudoris quia [illegible] urine et per sudorem emittitur. Certo modo [illegible] paucitas urine per consumptionem humiditatis corporis et quare consumptione paucificatur urina sicut contingit in ethicis et in aliis valde consumptis. Multitudo urine causatur a [illegible] causis superius dictis. Causatur autem a [illegible] ab apertione viarum [illegible] sicut in dyabete ubi per nimiam apertionem multitudo fluit urine. Causatur et aliquando a dissolutione [illegible] [illegible] unde theophilus: urina tenuis et alba multum [illegible] in febribus [illegible] desinente [illegible] significat [illegible]. Causatur et aliquando ab [illegible] rubore et pinguedinis liquefactione sicut contingit aliquando in principio ethice. Causatur et quando quantitas [illegible] et [illegible] paucus fluit sudor et non multum frequenter urinat quia tunc humiditates [illegible] et [illegible] urinalis aquositas unde

ipsa multa quantitate exit. Causatur et quando corpus plenum est humiditatibus et humoribus qui urinam possunt multiplicare. Mediocritas vero quantitatis causatur a mediis causis superius dictis et cum tali diversitate quantitas urine a talibus causis ut dictum est superius causetur, per quas et tales quantitates superius causas causabit [illegible] effectus superius cum [illegible].

Dicto de significationibus superius dictorum scilicet coloris et quantitatis urine, dicendum est de significationibus superius dictorum contentorum et corporum. Unde primo videndum est quid sit contentum et quot et que sint contenta et a quibus causis unumquodque causetur et per quas superius quid significent. Contentum est omne illud quod videtur in urina preter substantiam et colorem et quantitatem. Contenta sunt xviiij que omnia continentur in hiis versibus: Circulus, ampulla, granum, nubecula, spuma. Pus, pinguedo, pilus, sanguis, arena, [illegible], furfura, crinoydes, squame, partes athomose, spermaticus, sedimen, superius alta petes. Et est notandum quod corpora que sunt visibilia et certe significationis sunt illa que sunt approbata a medicis et ab ypocrate et galieno et ysaac et similibus, quedam vero sunt que non sunt adeo certa nec visibilia significationis, sed per diversitatem urine [illegible] aliquis fortasse [illegible] salernitani advenerit vitam et sunt ista: [illegible] circulus, granum et partes athomose. De nullo vero istorum [illegible] invenitur aliquis auctor [illegible] quod nec [illegible] nulla fides adhibenda est, nec ego de [illegible] credo quia si illa indicia a [illegible] sumerentur plus et locuti fuissent ad [illegible] talibus significationibus loquerentur, sed quia [illegible] forte advenerit per diversitatem urine in [illegible] vel [illegible] de eis ad loquendum dicendo quid vel partes sen[illegible] [illegible] dicentes. Et primo de circulo quia superiorem partem et locum in urina et in urinali possidet. Est autem circulus superior pars urine que tangit urinale circumquaque aliquantulum [illegible] alia urina [illegible] intelligendum est quod illi qui [illegible] signa superius [illegible] dicunt quod circulus [illegible] invenitur in vino et oleo et aliis liquoribus sicut in urina, unde ea significationes [illegible] attribuuntur ut attribui possunt circulo urine eadem ratione [illegible] [illegible] attribui circulo aliorum liquorum. Et est notandum sicut circulus obtinet superiorem locum in urina ita ipse bene significat superius dispositiones superioris partis corporis scilicet capitis unde sicut in corpore vaporis

et humores superiora petentes ledunt caput ita in urina
vaporis petunt circulum et superiorem partem eius et
ita super dispositione capitis significat. Unde circulus
(flegma) in colore albus in substantia spissus in urina apparens
significat consistentem humorem vel vaporem flegmaticum ad poste-
riorem partem capitis quia flegma in parte illa magis habun-
dat. Spissus est ab humiditate flegmatis, albus non consistentis
(colera) quia flegma frigidum et humidum est. Circulus rubeus vel cit-
rinus in colore et substantia tenuis apparens in urina conse-
sum humorem vel vaporem colericum ad dexteram partem
capitis significat. Subtilis est propter subtilitatem colere et rubeus
vel citrinus propter caliditatem eius. Colera enim calida
et sicca est et magis in dextra parte dominatur quia in parte
(melancolia) illa corporis positum est epar et cistis fellis. Item
circulus in substantia tenuis in colore pallidus
vel glaucus consistentem humorem vel vaporem melancolicum
in sinistra parte capitis significat. Tenuis est propterea quia
melancolia sicca est. Pallidus vero et glaucus propterea quia
frigida et sicca est. Dominatur autem melancolia magis in sinistra
parte corporis ideo quia splen quod est receptaculum
melancolie est locatus in illa parte. Unde eius vapores
ad illam partem magis ascendunt et eam magis
(Sanguis) inficiunt. Item circulus in colore rubeus
in substantia spissus denunciat calidum humorem vel vaporem
in anteriori parte capitis significat. Rubeus enim ex co-
lore sanguinis, spissus non ab eius humiditate.
Sanguis est calidus et humidus et dominatur magis
in anteriori parte capitis quia ibi plures vene et
arterie terminantur que sanguinem continent. Caput
enim dividitur in 4 partes ut quod dicit Constantinus in
viatico: in posteriori dominatur flegma, in anteriori sanguis,
in dextera colera, in sinistra melancolia. Et cum
circulus a talibus causis ... in urina et cum
et per quamplures super eisdem significabit etc.

(a) Ampulla est corpus in superiori parte urine
elevatum et magis altum quam longum. Causa
autem ampulle humiditas grossa viscosa
in qua intercluditur ventositas circa illam
viscosam humiditatem extenditur quam secundum in an-
gusta via conmiscetur. Simile enim est quod pa-
sima viscosa per calamum inpellitur et aer vis-
cosus secundum admiscetur qui facit maximam
ampullam. Si ideo non est viscosa vel aer est
subtilis non generatur ampulla, ymo exalat aer
subtilis et humiditas recedit. Sicut enim est in corpore hu-
mano quod humidat ... humor crudus vis-
cosus et ventositas grossa et fit in corpore ...

per angustos meatus venit ita ventositas
intercluditur humiditati quod ampulle in urina generantur
et cum ipsa ampulla a talibus causis causetur
generatur super eas significatur tamquam effectus super causam.
Unde significat longam egritudinem ideo quia visco-
sus humor non breviter digeritur. Significat et dolorem
renum et ideo quia humor viscosus et ventositas
grossa transiens per renes eos gravat et distin-
dit. Et in ampulla sunt eciam signum tamquam
ab ypocrate approbatum. Unde ypocras in amphorismis:
quibuscumque in urinis ampulle supernatant ne-
freticam significant et longam egritudinem fore.

Granula sunt corpora longa et parva alta (granula)
in circulo urine apparencia et ab eis non recedunt
sunt signum tamquam a nullo potest approbatum. Si
angustus dicunt significare reumatismum
humorem a capite vel ab aliis partibus corporis
ad alias inferiores partes corporis ut ad pectus etc.
Fiunt autem granula cum humiditas descendit
per angustas vias et angustas et aer secundum
admiscetur vel ventositas sic est videlicet cum
aqua descendit per canale longum et strictum
quod ipsa facit granula. Simile est de humoribus
descendentibus a superioribus ad inferiora per
angustas vias qui per aquam conmiscetur secundum
urina unde cum granula a tali reumatismo cau-
sentur per quam super eundem debent significare
tamquam effectus super causam etc.

(n) Nebula est quedam obumbracio apparens
in summo urine et significat febrem vel ca-
lefactionem cum ibi generatur ex humoribus
adustis et supercalefactis a quibus vapores
nigri et adusti elevantur. Perficiens superiorem
partem urine eam obtenebrat et hoc maxime
contingit in principio febris cum vapores multi
sunt in fine vel circa finem cum vapores
iam consumpti quasi sunt non ita contingit. Simili-
ter cum epar est supercalefactum generantur in eo
fumi et humores adusti qui ad intestinos
secundum urina obumbrat eam in superiori parte etc.

(s) Spuma est collectio minutarum am-
pullarum cuius cause priles dicuntur se-
miles et effectus similes cum spume
causa est cum causa ampulle s. humiditas grossa
et viscosa et vapor grossus qui humiditatem

eleuat et extendit. Causa effectus duplex est:
per vapores aut ventositatem commotos aut calore
ebullientes qui humiditates ebullientes impo-
nit cum eis ad summitatem et fit spuma. Cog-
noscitur autem utrum talis spuma fiat a ven-
tositate aut a calore per colorem urine et per
grossitiem et puritatem ipsius spume. Si
enim urina est discolorata et spuma grossa tunc fit
a ventositate. Si vero tincta et spuma pura
et minuta tunc fit a calore. Cum vero spuma
a talibus causis causatur super eastem (?) habebit significare;
unde cum spuma grossa causatur a ventositate
inest et cum grossicies inest non cito
digeratur et excoquatur ergo longam significa-
bit. Cum vero pura et minuta a bea-
tum causatur et a calore illum vaporem aliquantulum
extenuante significat longum calorem et diutinum
esse in corpore et per consequens longam egritudinem etc.

Sanies in urina prouenit a vulnere
aut ab ulceratione matricis aut renalium
aut cistis aut renum aut vesice
aut porrorum urinalium. Et est notandum quod quando ulceratio
fit in matrice aut in loco propinquo ipsius venis
et arteriis tunc fluit sanies pura et apparet
in fundo urinalis aliquantulum liuida. Si
vero ulceratio fiat in vena aut arteria tunc fluit
sanguis et non sanies. Quando autem debeat
cognosci utrum talis sanies a vesica aut a vasis
urinalibus proueniat signum est quod si proueniat a vesica
tunc habet odorem grauem et hoc ideo quia vesica est
membrum fixum unde non potest superfluitates depu-
rare que remanentes inducunt fetorem et con-
tra propter illas est dolor cum ibi sit lesio. Si
vero proueniat a poris urinalibus minus fetet
et ibi sentitur dolor. Si vero a renibus ad hoc
multo minus fetet et ibi etiam dolet. Si vero
a beatis (?) et non fetet et ibi et dextra parte
sentitur dolor. Unde est quidam: Ulcera vesice
sanies effusa fatetur etc. Et cum sanies a
talibus causis causetur super eastem etiam significa-
bit etc.

Pinguedo supernatans in urina causatur
a calore dissoluente pinguedinem
renum aut totius corporis. Si vero causatur
a dissolutione pinguedinis solum renum cognoscitur
per hoc quia urina bonum digesta est in liquore
et boni coloris competentis quantitatis et quia
corpus est sine febre et pinguedo cito post motum
supernatat in urina velud aranee tela.

Quod vero contingit quando pinguedo non longo tempore neque
longa via peruenit ubi fortius passum quiescit.
Cum vero prouenit a toto corpore cognoscitur per hoc
quia urina non est bene digesta quoad liquorem
primo et tenuis et in colore est citrina et non
bene colorata et in quantitate pauca. Et ille cauge...
tunc urina facit febrem et in pinguedo non statim
apparet post emissionem urine sed diu per manum antequam
possit videri. Quod ideo contingit quia urina longe tempore
et longa via peruenit cum pinguedine et quia pinguedo
secundum uniuersalem permiscuerit se ad urinam
unde et longo tempore morante antequam dissipetur
abluitur et tunc urina significat si fuerit continua etc. ethice
consumptionem; non sic urina a medicis fit (?) tota
est elongina. Sufficiat ergo hoc de pinguedine in urina.

Humor pendens in urina et maxime
flatuosus significat dominium consimilis humoris
in corpore a quo ipse decidit et per locum
que occupat in urina siue supremum aut medium
aut infimum silicet locum, per hoc talis humor cognoscitur.

Sanguis apparens in urina significat ulcerationem
aut vulnus aut scissuram et in esse
aut in visis unde fuerit urina sicut in renibus
aut vesica. Debet autem sic cognosci: aquo rubro
fluat; si fluat a lepore (?) tunc sanguis exit
purus et tunc dolor sentitur circa dextram partem;
si vero fluat a lumbis cognoscitur per hoc quod fluit in
magna quantitate et purus et quia dolor sentitur
circa renes et lumbos. Si vero fluat a ve-
sica cognoscitur per hoc quod exit nigri coloris propter
frigiditatem ipsius membri et in pauca quantitate quia est
membrum paucum habens sanguinis. Et quia tunc in parte
et intima sentitur dolor. Et est notandum quod aliquando fluit
ab apertione et relaxatione capitum parvarum venarum
et tunc sanguis non fluit in magna quantitate sed
pauca et non dicitur est fluere a poris urinalibus
quia pauci sunt et paucum sanguinem habent unde ab eis
parum potest exire. Et est notandum quod per ulcus debemus
intelligere plagam putridam et per vulnus recentem
plagam. Et cum exitus sanguinis causatur a talibus
causis per consequens super easdem significabit etc.

Arenule apparentes in urina causantur ex
assatione humoris in renibus aut in vesica
et super easdem causas significant. In multo
enim loco fuerit urina et humores secundum co-
mixtionem moram nisi in vesica aut renibus unde

ibi et non alibi perficiuntur. Sicut enim fit in hu-
moribus qui fiunt in lateribus videlicet in latere dextro vel si-
nistro et dividuntur per nimiam excitationem. Simi-
liter humores ex nimia siccitate et aliter excandite
perficiuntur in renibus ut vesica ponit aut
exfidiens signum distinctum utrum ab isto
vel ab illo procedat quod si in renibus signa fuerit
sibi humorum excitatio et perfricatione non
urina in colore rubeo. Si vero a vesica sint
sunt albe et ibi dolor sentitur.

Pilus in urina causatur a siccitate renum excitante
ipsos humores in subtilissimis mea-
tibus renum qui postea exeunt cum
urina in forma pili cum enim in urina fuerit per
subtilissimos meatus in renes ibi humores
excitatos secum eos educit et sic ideo subtiles
quia porri in quibus formantur sic et subtiles et
sicci et quia caliditas et siccitas eos extenuat.
Cum vero causantur a nimia siccitate tunc corpus
stringente partes membrorum et venarum sic enim vidi
in terra que in estate scinditur in partes minutas
ex nimia siccitate. Quod ergo magis timendo quod partes
membrorum scindantur et exeant cum urina quam
quod humores exeant et cum urina exeunt scilicet
sive ab humore siccitate sive membrorum fiat per ista
signa est distinguendum. Si enim pili permisceant ex
humorum siccitate per talia signa cognoscuntur scilicet quod urina
quo ad liquorem est digesta et est boni coloris
et bone quantitatis et quia corpus mundum est
a febre. Si vero procedant a siccitate membrorum
et eorum corrosione tunc omnia signa sunt per contrarium quia
scilicet urina non digesta in liquore sed tenuis et in
colore citrina et pauca in quantitate et cum sint febres etc.

Furfurea apparentia in urina sive furfurea
ypostasis significat nimiam membrorum ra-
dicalium ut venarum et arteriarum caliditatem
et siccitatem et eorum partes resolventes et scinden-
tes et dicuntur furfuracio quia similantur furfuribus
tritici in forma. Cum enim calor et siccitas intenti
dominantur membrorum ita quod confundantur in radicali-
bus membris ut in venis nervis et arteriis que sunt
solida membra scinduntur et resolvuntur earum corporis
partes in figura similia furfuribus sic contingit
testari cum calor et siccitas aestivus in terram
palludosam quod ea scinduntur in partes minutas latas
et grossas ab ossibus vero corporis sunt solida
membra non resolvuntur grosse partes vero par-

ut nichil ab eis resolvatur etc.

Crinoides resolutiones apparentes
in urina causantur a grossitie humorum
et in morbi et nimia caliditate
et siccitate resolventis et scindentis partes tene-
ras carnis et tales resolutiones sunt ut grossa
farina et partes tritici male triti. Et cri-
noides appellantur talia enim spissa furfurea
non possunt resolvi a venis et arteriis cum sint
membra subtilia tenuia nec ab ossibus cum
ab eis nichil ut est nichil resolvatur re-
solvuntur ergo a carne que est grossa et spissa
unum ab ea spisse partes possunt resolvi et per quas
tales crinoides resolutiones semper etiam carnem
significant. Possunt et resolvi a pinguedine grosso
vel ab humore valde grosso adhuc sic existente
in ipsis venis. Unde in acuta febre grossities
in morbi significat et timorem in longa vero
et longa dissolutionem carnium vel consuetudinis
plenitudinem etc.

Squame ab eis dicuntur tantum a quibus
causantur furfurea sed aliquantulum re-
missioribus unde significant caliditatem et
siccitatem minus intensam in ipsis membris ra-
dicalibus quam ipsa furfurea. Sunt autem squame
latiores ipsis furfuribus licet sint subtilio-
res sic enim ita sunt in terra que caliditate et
siccitate prius in partes grossas scinditur
cum vero calor et siccitas magis confundantur ipsa
scinditur in partes parvas et minutas ut
in pulverem et sabulum. Similiter fit in corporibus
nostris. Et est notandum quod tam squame quam furfure
aliquando causantur a scabie vesice et per istud
habent significare unde ypocras in pronosticis de eisdem
loquitur et dealibus dicit. Cavendum est ne in urino
vesice capiatur ut quod cuius est alienum di-
iudicetur. Utrum autem procedat a vesica vel
ab aliis solidis membris sic distinguendum est.
Si enim corpus fuerit sine febre et urina fuerit
multa et digesta et boni coloris tunc est
signum quod veniat a vesica. Si vero contrarium
se habuerit superdicta tunc est signum quod procedat
ab aliis solidis membris ut quando corpus
febricitat et urina sit pauca et indigesta
et citrina et corpus macilentum tunc enim signum

que venis et arteriis et nervis perveniant et sic
per eius super ethicam significat etc.

[A]lba minuta sive partes athomose
apparentes in urina in nigros cantur
a similitudine humorum a ~~[illegible]~~ re
motis partibus quando enim humores descendunt et stil
lant per strictos meatos a remotis partibus
ad inferiores dividuntur et minuuntur et in suo
motu calefiunt et excitantur unde fiunt athomo
se resolutiones similes athomis apparentibus
in spera solis. Minutarum partium que apparentes
in urina significat stillicidium humorum ad
aliquam partem inferiorem corporis et per eius guttam
Cantur et athamose resolutiones sive alba
minuta apparentes in urina a quibus resolu
tionibus spermatis exeuntibus per situm orificium ma
tricis tempore conceptus quando dicitur causa quod tempore conceptus
orificium matricis ita concludit quod vix acus posset
subintrare. Unde dico quod si aliquid tunc decidit
a spermate et exit quod illud debet esse valde minutum
et sic iste athomose resolutiones apparentes
in urina cantur a talibus tales per eius sunt. Casus
helinit significare tamen esse sic tamen est nota
quod istud concetu non est auctorisatum ab aliquo
priorum unde nec etiam fides est ei adhibenda etc.

[S]perma apparens in urina tunc apparet
dum coitu vel ab eius inicio sper
matis emanante testiculos vel quia
virtutis retentiva testiculorum debilitata est
unde sperma exit sine voluntate. Similiter coi
tus precedit remanet aliquid spermatis in viis
urinalibus et in virga quod postea exit cum urina
Sicut accidit quando patitur pollutionem in sompno
vel inanima eius inicio spermatis in testiculis
vel quando patitur gomorream quod accidit a debilitate
virtutis retentive testiculorum et sic istas causas
eas hec significare cum ab eis esse causetur etc.

[C]inerice resolutiones apparentes
in urina cantur ab humore melanco
adhusto existente in corpore aquoso [illegible]
resolvuntur quando humor eius [illegible] sive
hunc descendere descendunt ad loca [illegible]
destinata vel ad emoroydes et eas inflat
Sunt autem emorroides v vene que
[illegible] deputate [illegible] ad re
cipiendum sanguinem grossum [illegible] quando in corpore
humidet descendit ad illas venas et
eas inflat et aliquam partem [illegible] inducunt.

et in aliqua eius parte cum urina admiscetur et vi
quod tinnis in fundo urinalis quia sui gravitate stati
petit fundum sed in corpore et sui gravitate petit
inferiores partes et cum a tali humore cantur etiam
super eum hunt significare etc.

[Y]postasis est superfluitas tercie digestionis que
aliquando petit ad exteriora insensibiliter per poros
cutis cum fumis et vaporibus vel per sudorem
et hoc quando virtus est fortis. Cum virtus non est ita
fortis quod talia non possit expellere ipsa virtus
pervenias usque ad viam urine et cum ea exit et est grossior
in se ipso liquore urine quia quanto membra grossiora
sunt ipsis humoribus tanto eorum superfluitas est grossior
superfluitate ipsorum humorum que est urina. Et est
notandum quod ipsa ypostasis aliquando exit bene victa quandoque
aliquando non exit nec bene victa et sic vincibilis aliquando
exit nec victa nec vincibilis. Illa autem que exit
bene victa et bene digesta debet habere istas v regu
lares differentias scilicet quod debet esse in colore alba in substantia
levis et continua et existit in forma pyramidata et
debet esse in fundo situata et debet habere continentiam sive
perseverantiam in tempore. Alba debet esse quia plus significat
dominium caloris naturalis digerentis vincentis et agentis
super nutrimentum et super materiam morbi quando potuit
nutrimentum et eius superfluum membrorum radicalibus
assimilare que sunt alba vel vene arterie nec est
credendum quod ipsa superfluitas ypostasis sit generata alba quod
membra in quibus sit et a quibus decidit sunt
alba. Sed ideo fit alba quia calor agens in sanguinem
et mutans eum in usus naturam membrorum dealbat
ipsum et tamen non possit eum totum membris incorporare
ipsa virtus et illud quod superfluit decoctum non tamen
a se recedit insensibiliter. Ut manifeste vel deinde est super
quod non ypostasis semines lac et sperma non sint
de alba quod membris in quibus generantur sunt alba per
manifeste in semine. Videmus enim aqua in rubro
rubeo ut in musculo generari et sic semine alba
ideo fit per coctionem et dominium caloris naturalis super
illam materiam. Contrario credo colorem in urinis et ypostasibus
et humoribus non debet esse mutatione ne generari sed
gradum. Continua atque levis significat quod ve
tositas et aquositas ex toto calore naturali
absorpta sunt ita quod non partes partes eius disgregantur
neque ab invicem dividuntur. In forma debet esse pyrami
data ad modum forme pyramidalis ignis
quia per hoc assimilatur calori naturali quia sicut ignis
in forma inferius est latus et superius tendit
in acutum ita debet esse in forma ypostasis quia

phoc sigt q calor illis fort fuit i pmeedo q̄s
fortes ptes i fundo et leuiores in supmo r
medias i medio et ita uētositas absorta nō
p illas ptes sunt misce r hoc nō credo esse
de intione nē r calor illis licz ypaat potissa
diciam qd sup urias ypaat ē distinguendū
si credo tale forma qrdine fi vni r ypo ca
nō addidit in aliis dcis i pnostic i fundo
vas debz ēē q phoc sigt affocatō uētosit
extato que ea nō allowiat | vn cū ypostas
sit grossa et tincta adsolv mbr ptit
fundū maxie cū caret omnio ventositate
Debz aut tuis pscriare q phoc significat
q fortitudo nē et calor illis omni die ē
uniformis s n vna die ēēt ita ut dicēe
et alia die esse mala r caret pdcis dcis
sigt i tenore virtutis vna die bonū r alia
die malū et ita est sufferta Et notādū q
si tal ypas ita vn irregulata causet a bono
tenore virtutis et calor digendis fibror
radicaliu r pguis significabit certa liatoz
egritudis et ad bonū maxie i qti q sit
cū febre quaz in qtinet i venis et artiis
eius in ē ypasis ut dr aliis i tenoe vn
egridius dr albū qtinui residēs qstans
pmcatū Si scdm fiat vana sit digo
virtutis Et ypo i pnostic | Vria lauda
que ypas alba subrudnte r equalē qti
atq leuē hz et pmans usq i crisi ē est
n fiet mūma salut et breuitate egri
tudinis sigt || Supfluitatis tric digons
que exit nō cū vicia si viribit ē i coloē
rubea r qti atq leuis residens i fundo
istam sigt nāz nō dū qplete vicisse sag
nem r cū virtus radicalia mbror magz
mutasse q si hoc fecisz ē alba q sigt
cū vinū ē q sigt ēē sanguen et
coquibilē et vsus nāus mbror mutabile
vn sigt tiatom egitudis r ad bonū si nō
adeo certa sic illa q pq dca ē || Citrina ypas
sigt collectā humiditatū r nō digestāz multi
tudinē in corpe si n digeste esset lynti
colie tūc ypas ēēt glauca ut rubea sed
citrina ypas dubia ē r nō certa nuntia sa
lutis ut mortis vnypaat poitea ē neutrius

Supfluitatis tric digonis exiens
nō victa nec vincebit ē in coloē
nigr ut viridis seu liuida tal u
ypostas sigt nature destructoz r mortificac
et malaz r venenosaz meaz humiditatiz
in corpe que nō pnit vsus fibror sitiūnes
alterū q cū malicia r ventositate vincat ypis
malū sigt et infirmi pdicione Cal aute
supfluitas aliquā resid i fundo vas et tūc
ypas alu pendz i medio et dicit̄ eneorima
aliā nō ē supmo et dicit̄ nebula ut nefilis
|| Et ē notandū q illa que resid in fundo pt
q ventositas qsupta ē ita q nō pt aliqua
ptiū eleuacōem facere || Eneorima nō sigt
totā ventositate cōsūpta ēē q pt eā usq ad
mediū uas eleuare si nō tantū q potuit
eā usq ad supmū leuare || Nebula uel
nephilis sigt tantā ventositatē humiditatibz
mixta ēē q possz ypostasi usq ad supina
pte vrine eleuare || Itez notandū ē q qn
supfluitas tric digonis aū uicta siue alba
ypis que dicta ē supius resid i fundo vie
q tūc sigt qpletū dnūz calor naturalis
i materia morbi || qn ē i medio nō sigt
ita qpletū bonū neqz ē ita bona qn nō ē
in supmo tūc ē adhuc minus bona qualiqz
ē i medio || tm oppoite ē i nigro ut viridi
ut liuida ypostasi seu supfluitate si n tal
supfluitas fuit i fundo tūc sigficat qpletū
malū si fuit i medio nō erit ita malum
si nō fuit i supmo isto ē adhz malū minus

Dictō de supfluitatibz significandū p
dcor qtinuy | a quibz unaqz trāct
et pguis sup quid significz | nō
restat dicē de qto pmissoz s quali r
conplone r qpone simplicium ssex pdcaz sigficantiū
corpis sigficatos cognoscūt r ē quali sup
quasdā pdcaz dispoiu pdē sit opandū
| Cum n calor tāt aquali r actis ut acalte
et sic ut dcm ē | et sitia tūct apa
ut abluitē r similitē r pguis sup easdē qlitēs
sigiit tāqs effectus sup cam | unito qpoito
colorē cū subā significabit sup qplom
qpoita ipaz qualitys tāqs ab eisdē causa
|| Vrina q̄s in colore alba ut allemi vi
cina ut pallida ut subpallida karopos
glauca ut lactea que omes tendunt
ad allemē et mista pcatū spissa qn
ē ex tali colore et tali sba sigt frigidaz
r humidam qplom corpis et mbror sū

Vrinarum
significātio r
quae declinā
tur ad albe

alba
pallida
subpal
karopos
glauca
lactea

vrine
albe

humoris vitio vel frigidam et humidam complexionem inductam ab humore frigido et humido albus in colore vel albicans urina cum assit substantia humidante membrorum vel humorum et subba spissa causatur ab humiditate nimia sit membrorum vel humorum tunc gratia talis color cum tali substantia a talibus causis causatur. innuto significabit super complexionem alteratam qualitatem sive illa sit membrorum sive humoribus vitio sive sit in eis inducta ab humore frigido et humido tamen duo effectus super causam. Item urina in colore alba vel albicans urina et in substantia tenuis qualis est extra colorem significat complexionem frigidam et siccam corporis et membrorum sive humoris vitio vel inductam et corporis impressam ab humore frigido et sicco. et talis urina est. Cum frigiditas sit urinam reddere albam et siccitas sit attenuare. nunc talis urina in colore alba et in substantia tenuis significabit super complexionem corporis et humorum frigidam et siccam. tamen effectus super suam causam. Item urina in colore ruffa vel multum colorata cum tenui substantia quantum est ex tali colore et tali substantia significat complexionem corporis vel membrorum calidam et siccam. propter quod humor causa induxit vel significat complexionem complexionatam calidam et siccam corporis vel membrorum inductam ab humore calido et sicco. et talis est colera. Caloris enim est urinam colorare et humiditatis inspissare et siccitatis attenuare. Cum gratia talis urina a talibus causis causetur propter quod super easdem significabit tamen effectus super suam causam. Item urina in colore rubea vel multum colorata in substantia proportionaliter spissa qualis est de tali colore cum tali substantia significat complexionem corporis vel membrorum calidam et humidam sive humoris vitio vel inducta in corpore ab humore calido et humido et talis est sanguis. sicut dictum est caloris enim est urinam colorare et humiditatis inspissare et cum talis urina a talibus causis causetur super easdem habebit significare tamen effectus super suam causam. Et est notandum quod quibus color et substantia urine habent diversificari ad dispositionem corporis et membrorum sive humoris vitio intotiens tamen quod sepius mutantur et variantur ab humoris sive humoris vitio super habundantiam secundum auctores et Salernitani plures pro indicant super complexionem et compositionem humorum quam membrorum et super corpus. Super habundantiam autem ventositatis est de urinis signantibus superhabundantiam humorum et primo flatus.

Fla aut alind ille et alind in ille fla ille alim habundat cum febre et alim sine febre. habundans sine febre urinam sic disponit. Urina gratia in colore palida vel subpalida karopos. glauca. lactea. vel alba sine obumbratione et limiditate in parte superiori et in substantia proportionaliter et equaliter spissa quantum est de tali colore et substantia super habundantiam flatus ultimis sine febre significat. Ille gratia vel illa cuius est talis urina quantum est ex huius humoris superhabundantia habet dicta infestari sinthomatibus. scilicet stomachi repletione fastidio et abhominatione dolore oris stomachi singultu et stomachi tortura et dolore capitis maxime posterioris partis. sputum et salivarum habundantiam rugitum et grunnulatione intestinorum grossitudine renum et inferiorum partium. pigritia quasi totius corporis tamen adeo quod ad motum in initio inveniunt vel in ad ulteriora consueta habere institiva significat talis urina virum in matrice vel cum venit ad tempus menstruorum eis careat vel ea sic decet habere non habeat. Et est sciendum quod ista dicta sinthomata vel quasi talia dicta narrantur duabus de causis. vel ad exaltationem sive urinarum vel ipsa a medico narrentur parienti vel suo nunctio et cum aliquis eorum vel omnia invenientur in eo certius et tutius se medicus committit vel ad sciendum urinam mingentis certificationem vel ipsa quidem non inveniuntur sed inquirantur ab ipso et eis inventis infirmi dicta significat coloris et substantie urinarum. Contra super habundantiam flatus ultimis sine febre laborandum est triplex primo cum dividendo et attenuando et digerendo et exitum preparando membra vim debent exire aperiendo et lubrica faciendo ne humorum exitu suo offendat secundo cum a corpore removendo tertio malas qualitates ab eo in corpore relictas alterando ad digestionem et preparationem talis humoris operandum est dupliciter instrumentis medicinis scilicet potione et dieta potione sit quod detur in mane ieiuno stomacho oximel simplex vel compositum vel sirupus compositus de herbis calidis cum aqua calida in qua sint cocta ista semina calida. scilicet semen feniculi petroselini apii anisi et cimini. Si autem ipse infirmus de dolore de stomachi ad eius confortationem detur aliquantulum de melle rosato cum pulveribus diagumis. Utatur autem tali dieta caveat sibi ab aere nimium frigido sed utatur ex calido temperato balneetur aliquando in aqua vel balneo aereo de inanitione et repletione semper laboret ut consuete

superfluitates acui(?) exeunt. Caueat sibi a coitu,
a despnio(?) et uigiliis dico quod sint moderata et acci
dentibus aie. Caueat sibi ab omnibus accidentibus
que calorem celant ut a tristicia angustia
timore sollicitudine et consimilibus accidentibus aie. Sed
notandum est quod illi qui preparandi sunt ad purgationem
flatus cum cibo et potu taliter sunt dietandi ante
purgationem. Caue debent ab omnibus grossis ciba
riis et viscosis digestionem impedientibus et gros
sos et frigidos humores generantibus et talia sunt car
nes bouine et maxime ueteres et carnes porcine
male sunt maxime femine quamuis multum nutriant
frigidum tamen et viscosum dant nutrimentum unde flatum
augmentant. caseus est grossum et durum dat
nutrimentum et est viscosum. unde cibus non competit quia
firmum est et similiter flatum augmentat quia frigiditas sua
resistit digestioni flatus. Cauendum est etiam
ab assatis frixis fortibus piperatis et a salsis
et ab istis consimilibus cibariis abstinendum
est ut a pane azimo caulibus et leguminibus et hiis
similibus. utatur pane triticeo bene fermentato et
bene cocto talis panis bonum et laudabilem generat
sanguinem et cito digeritur. Et est notandum quod si aliquan
tulum furfureus fuerit bonus erit in tali casu quia secundum
naturam est unde flatum excitaret est et virtutis colatiue
et mundificatiue unde flatum a corpore mundificat et
defendit et deprimit(?) comedat carnes anima
lis agni que laudabilem generat sanguinem
et cito digeruntur. Comedat et edulinas car
nes et capolinas maxime siluestres que
laudabilem generant sanguinem et bonum et cito
digeruntur. De carnibus uolatilium comedat
pullinas pullos columbarum qui quamdiu sunt
iuuenes cito digeruntur. Comedat et mino
res aues et maxime in paludibus non degentes
quia degentes in paludibus habent viscosas car
nes et difficiles ad digerendum ut anseres
anates et consimiles minores. Aues dico ad
dicam pauonum et gruum que habent duras
carnes ad digerendum. possunt tamen perdices fasia
nos sturnos comedere que sunt mediocris
substantie et adhuc dico non est laudabile comedere
paruas auiculas sicut dicetantibus quia et si laudabile
et calidum generant sanguinem unum magnum no
cumentum faciunt quia intestina excitant cum
potius indigeant humectatione. De piscibus
comedat pisces marinos bene squamosos
et mediocres. De piscibus aque dulcis comedat
pisces maiorum fluminum clara aqua currentium
qui sunt bene squamosi et aquibus squame

facili remoueantur et hoc dico ad differenciam(?)
sturionis et cetere si habent multas squa
mas tamen cum difficultate ab eis remouentur
propter eorum viscositatem et grossiciem unde non
sunt laudabiles. De leguminibus comedat
ius ciceris quod est lauatiuum et mundificatiuum
et dico quod si cicer bene coqueretur quod posset
de ea aliquantulum comedere. Sed non comedo(?)
multum eum quia durum est ad digerendum et vent
tuositatis generatiuum. quidam autem dant rizi
quod non multum comedendo licet multum excita
tum sit et flatum desiccet quia intestina in
nimis desiccat et corpus constringit quod ma
lum est. De herbis comedat maluas et
bletas que licet ualde frigide sint hoc
est ualde modicum tamen ipse cito digeruntur
et corpus lubricant et humectant quod ualde uti
le est. et comedat similiter atriplices et bo
ragines et spinachias. de petrosillo et feniculo et
apio. dico quod licet flatum calefaciat et diuidat
et quo ad hoc essent bone et utiles unum
malum faciunt quod intestina excitant unde
de eis parum cum potibus herbis est apponendum
de vino dico quod bibat vinum colore ru
beum et substantia clarum et modice acquaticum
istud enim flatum dissoluit et corpus calefacit.
Sed si paciens consueuit bibere vinum limphatum
addatur parum de aqua ne caput eius ledatur
et uitet aquam et vinum acuticum(?) plus
patet. Pacienti exhibeat ut quo secto(?) cum dominus(?)
ad digestionem et inclinatoriam et ad examina
tionem salubritatis detur ʒ i de purgatiuo simplicium(?)
ut debendum simplicium distemperata cum aqua
calida ut vino calido. visis signis digestionis
quod cognoscitur per urine maiorem inspissationem
et maiorem colorationem purgetur paciens
cum benedicta scamoneata uel esulata ut her
modactilata ut cum pillulis aureis uel cum
aliis pillulis purgantibus flatum. Si pa. fuerit
delicatus qui non possit electuaria ut pillulas
sumere purgetur cum hac medicina. Recipe
puluis turbith duas partes et pulueris
zinziberis i et de puluere zuccari quantum est
puluis predictarum specierum et fiunt bene misceantur
et de tali puluere detur ʒ ii cum aqua calida.
Tercia die post purgationem balneetur
paciens et in exitu a balneo offeratur
ei ʒ i tiriace uel aliue(?) uel muscate(?)

vel alterius calide opiate distemperate cum aqua
calida vel vino calido. postea in loco tertio ad
alterationes male qualitatis relicte in visceribus
utatur istis electuariis confortantibus et cale-
facientibus ut dyagalanga dyantos cimi-
nisco diatrion pipereon et ciminata ubi
poma ista corpus relinquitur post sanum.
hec omnia cum facta fuerint iniungatur ei dieta
facile digestibilis et boni sanguinis generativa etc.

Flatus naturalis aliquem inundat cum febre et
tunc urina ex eo sic disponitur. urina
in colore subcitrina. in substantia prout
equaliter spissa cum modica obumbratione
in parte superiori et sine liuiditate cottidia-
na interpolata significat de flatu illi. Illeg[illegible]
vel illa cuius est talis urina contentum est ex talis
humoris putrefacti superhabundantia predictis debet
infestari sinthomatibus et insuper omni die
circa vesperas forti frigore infestatur.
deinde lento calore et durat eius accessio
usque ad xviii horas vel circa illud. antequam
corpus mundificetur plenarie a febre etc.

Patienti ab ipso principio sic est subveniendum
quemadmodum laboranti huius humoris superhabun-
dantia sine febre preter quod iiii vel v secun-
dum hoc sibi exhibitio pigre vel bindecret
quantumcumque tenuis sit. non debet uti dieta propter
febrilem discrasiam et propter tollendam virtutis ne
virtus retrahatur a digestione morbi et inme-
diatum accidens et est ei iniungatur abstinentia di-
e tribus horis ante accessionem vel cum ve-
nit accessio corpus vacuum cibis inveniat.
purgetur patiens post xiiii accessiones
yeme et tempore frigido cum predictis electuariis.
Estate et tempore calido purgetur cum catartico
imperiali laxativo et bindecta exhibita in
mane cum aqua calida facta purgatione
si remansit aliquid de febrili distempera detur
aliqua opiata ante accessionem ad consumptionem
illius quod remansit et ad confortationem
principalium membrorum. et nisi patiens est fortis detur
drachma 1 tiriace vel auree alexandrine
vel metridati vel de requie distemperata
cum aqua calida. Si non patiens fuit debilis detur
solum 3. i. Si non patiens multum inmuniter de fri-
gore ungatur ante accessionem posteriora
circa spinam cum aliquo oleo calido in quo
bullitus sit pulvis cimini etc.

Flatus innaturalis corrupti species sunt
acetosum salsum dulce et vitreum

de omnibus dicendum est sed primo de acetoso. Flatus
acetosum aliquem inundat sine febre et tunc urina
ex eo sic disponitur. urina in colore palida vel sub-
palida karopos glauca lactea vel alba in substantia me-
diocriter tenuis sine obumbratione vel liuiditate
in parte superiori eo indigestio vel mediocriter in substantia
eo acuitate adigestionem vel mediocriter spissa
eo iam digesto. flatus acetosum sine febre inundare
significat. Illecido vel illa cuius est talis urina contentum est
ex talis humoris superhabundantia eiusdem debet infes-
tari sinthomatibus quibus infestatur pacientis superhabunda-
flatus naturalis sine febre et aliquantulum
in accessionibus et inde debet pati acetositatem
humoris et salive. In muliere iuvencula vel
etate adulta potente et consueta menstrua habere
significat vitium matricis et venies ad tempus
menstruorum eis careat et ea sic debet habere non
habeat ex quorum retentione ista accidunt sed evinget
sed dolor stomachi sincopis dolor capitis et maxime
sinistre partis et turpitudo coloris et maxime
liuiditatis oculorum orbium et dolor spatularum
et ancharum et gravitas genuum et matricis
suffocatio et eiusdem dolor etc. Patienti
ab ipso principio sic est subveniendum et eo modo
quemadmodum laboranti superhabundantia flatus
naturalis sine febre preter quod debet sepius ei sic
exhibitio pigre vel bindecte cum dormitum
cum aqua decoctionis salvie et rute propter
materiei frigiditatem. Mulieribus vero fiat
exhibitio trifere magne sine opio cum
aqua vel vino decoctionis predictarum herbarum
et hoc maxime post exitum balnei etc.

Contra vitium diminutionis menstruorum
fiat tale fomentatio accipiantur herbe
iste scilicet calamentum origanum folia lauri pulegium
nepita savina et similia. Ista omnia coquantur in aqua
vel in vino et inter bene undique coopta pannis
sedens super scapium perforatum fumum recipiat
per inferiora et cum eodem vino lavet pudibunda vel
fiat fumigium cum speciebus calidis ut est mirra
et thus et cum galbano costo ligno aloes et
similibus. Iste ponatur super carbones et inter undique
coopta sit pannis per orbatum fumum recipiat
Ungatur et circa umbilicum et muliebria cum
aliquo oleo calido vel cum oleo laurino vel musc-
elino et consimilibus vel cum unguento aragon vel agrippa
et similibus. ad provocationem menstruorum non fiat tale
suppositorium. accipiatur radix tiriaca vel vissinit
malua visci et a bextioribus bene mundata fiat

ad magnitudinem maioris digiti et cum acu perforetur
et aspergatur pulvis nigelle vel stramonie vel eufor
bii et imponatur in vulvam in lecto per noctem. Secundum
plus vngatur cum oleo aliquo calido ob matricem
quia euforbium sua acuitate inducet excoriationem
et si isto modo non provocat menstrua fiat
flobotomia de saphena inferiori pedis una die
de una alia die de alia usque quod extrahatur
in summa unius libre sanguinis. Hec enim flobotomia
sanguinis evacuat versus matricem incli
nat. Et dicit auicenna quod decoctio calamenti menstrua
provocat. Ipse Galienus in libro experimentorum dicit
quod sola decoctio iuniperi menstrua provocat.
Et est notandum quod omnia ista medicamina debent
fieri in tempore menstruorum quo naturaliter consueverint
habere menstrua mulieres. Flegma acetosum
aliquando habundat cum febre et tunc vrina ex eo
sic disponitur: vrina in colore subcitrina
remissa in substantia mediocriter tenuis de eo
indigesto vel mediocriter spissa de eo aliquantulum
addigestionem vel mediocriter spissa de eo in
digesto cum aliquantula obumbratione in parte superiori
cottidianam significat de flate acetoso. Ille ergo
vel illa cuius est talis vrina eisdem debet
infestari sinthomatibus quibus infestatur paciens
super habundancia eiusdem humoris cum febre preter
hoc quod cum hoc patitur omni die circa vesperas
magis frigus postea non lentum calorem.
¶ Pacienti ab ipso principio eodem modo subue
niendum est quemadmodum laboranti cottidianam
de flate naturali et cum digestione et dieta quia iste
flegma ab illo non differt nisi quia aliquantulum
est frigidius et siccius etc.

Flegma dulce est flegma innaturale quod aliquando generatur
per commixtionem flatus insipidi et sanguinis
et aliquando per putrefactionem ipsius flatus.
Istud flegma aliquando habundat cum febre et aliquando sine
febre. Cum est sine febre vrina sic disponitur: vrina
in colore citrina in substantia per totum spissa sine obum
bratione vel liuiditate in parte superiori flatus
dulcis sine febre superhabundanciam significat. Ille ergo vel illa
cuius est talis vrina generatur ex huius humoris superhabundancia
eisdem debet infestari sinthomatibus scilicet stomachi repletione
et dolore et stomachi fastidio et subtilitate in
testinorum rugitu et gurgulatione vertigine
et scotomia dolore capitis sompni multitudine
gravedine spatularum et renum et continua armorum
pigritia totius corporis et ad astrictionem quam ad motum et

¶ Pacienti ab ipso principio sic est subueniendum.
Hyeme et tempore frigido digeratur materia cum oximelle
simplici vel composito data cum aqua decoctionis
radicum apii feniculi petrocilini et ysopi et thimi et
epithimi. Estate et in tempore calido digeratur cum
oxizaccara data cum aqua predicte decoctionis.
Visis signis digestionis quod cognoscitur per urine
maiorem inspissationem purgetur. Yeme et tempore
frigido cum catartico vel benedicta aut trociscis ex
hibitis in media nocte cum nebula vel dentur
in matutinis distemperatis cum aqua calida pre
dicte decoctionis. Estate et tempore calido purgetur
cum solo catartico acuto distemperato in
matutinis cum aqua decoctionis predicte et
radicum ciclaminis et epithimi agarici et
polipodii vel cum hac decoctione. Recipe ʒ. i.
kebulorum et distemperetur in mane cum aqua
predicte decoctionis exprimatur in mane etc.

Flegma dulce aliquando habundat cum febre
et tunc urina ex eo sic disponitur: urina
in colore ruffa vel subruffa in substantia
per totum equaliter spissa cum aliquantula obum
bratione vel liuiditate in parte superiori cot
tidianam significat de flate dulci. Ille ergo vel illa
cuius est talis urina predictis debet infestari sintho
matibus et cum hoc debet omni die inter
horas flatis et sanguinis infestari calore
moderato intenso etc. ¶ Pacienti ab ipso prin
cipio eodem modo subueniendum est quemadmodum laboranti
eiusdem humoris superhabundancia sine febre
preterquam quod iste debet magis tenui dieta
uti et magis tendente ad frigiditatem et pau
ciori in quantitate et loco oximellis debet
dari oxizaccara. Post digestionem debet purgari
cum predicta decoctione addita ʒ. i. pulpe
tamarindorum et ʒ. i. cassie fistule etc.

Flegma salsum aliquando habundat cum febre
aliquando sine febre. Habundans sine febre urina
sic disponit: Urina in colore est citrina
vel subcitrina in substantia mediocriter tenuis
de eo indigesto vel mediocriter de eo aliquantulum
addigestionem vel mediocriter spissa de eo
indigesta sine obumbratione vel liuiditate
in parte superiori sine habundancia flatus salsi
sine febre significat. Paciens huius debet infestari
sinthomatibus repletione stomachi fastidio

Sinthomata

Minutio

ciborum et uolutitate bibendi et maxime aque frigide salsedine oris urtigine et scotho(m)ia et dolore capitis et grauedine spatularum et renum et pigritia totius corporis tam ad sensum quam ad motum pruritu corporis et maxime tybiarum coxarum et cubitorum etc. ¶ Paciente ab ipso principio sic est subueniendum. Si corpus uideatur rubeum et uene oculorum plene et tota compositio pletorica et uirtus et etas et tempus et consuetudo non contradicat minuatur patiens yeme et tempore frigido de uena epatica sinistri brachii. Si non patiens sit debilis uel forte non consueuit minuere fiant scarificationes in natibus et extrahatur sanguis cum uentosis. Facta minutione yeme et tempore

Sirupus

frigido digeratur materia cum oximelle simplici uel composito mixto cum syrupo uel cum oximelle de fumo terre. Estate et tempore calido cum oxizacchara et syrupo uel oximelle de fumo terre.

Dieta

Dieta uitetur scripta superius in capitulo de flate dulci. Caueat fortiter sibi a salsis assatis frixis piperatis alliatis agrumibus uel porris cepis et aleis. Visis signis digestionis quod consistit in urine maiore inspissatione purgetur patiens yeme et tempore frigido

Purgatio

cum yera ruffini et benedicta uel catartico acutis. Estate et tempore calido uel cum benedicta uel cum oximelle uel electuario de suco rosarum uel purgetur cum hac decoctione. Recipe summa frigida primulas et violas et aliquantulum de polipodio et agarico et in decoctione istorum resoluatur ℥ .j. cassie fistule et ℥ .j. tamarindorum et ℥ .j. manne et coletur et in colatura ℥ .j. pulueris corticis mirabolanorum citrinorum et ℥ .j. kebulorum et citrinorum misceantur colatura et inde purgetur etc.

Sinthomata defectus

Infecta corporis mundificatione ueniendum est ad localia scilicet ad cutis mundificationem. Et est sciendum quod omnes medicine que sunt scabiei remotiue acute debent habere in genere istas tres uirtutes scilicet quod debent esse abstersiue et exsiccatiue et consumptiue.

Balneum

Balneetur primo patiens in balneo naturali sulfureo uel salso uel artificiali sic preparato uel stuphetur in decoctione illarum herbarum scilicet scabiose fumi terre lapacii acuti absinthii. Et exeunte a balneo uel stupha dum

Unguentum

adhuc pori cutis sunt aperti ungatur cum unguento albo uel fusco uel cum unguento citrino ualde consumptiuis et exsiccatiuis et abstersiuis etc. Recipe auripigmenti sulphuris uiui tutie litargiri fuliginis silamabulle et utriusque ellebori et conquassentur in ueteri oleo uel aceto et si fortius uis facere adde de sapone nigro. Si non uis durum facere adde ceram et cum tali unguento quando exierit a balneo uel stupha ungatur et dimittatur per horam cum sudet bene hoc facto lauetur patiens post tale moram cum aqua in qua resolutum sit de sapone uel furfure uel de farina fabarum uel ciceris et dimittatur patiens quiescere et si uidebitur quod ungi indigeat balneetur et stuphetur et ungatur modo predicto etc.

Ita salsum alii humidat cum febre et sit urina ex eo sic disponitur. Vrina est colore ruffa uel subruffa superius obumbrata et in substantia mediocriter tenuis non existente in digestione uel mediocris cum acuitate ad digestionem uel mediocriter spissa cum iam digestionem cotidiana significat de flate salso. Alleuiatur uel illa cum eius et sub urina predictis debent manifestari sinthomatibus preter quod non manifestatur pruritus in superiori die manifestatur circa uesperas primo rigore et frigore postea uero calore etc. ¶ Patienti ab ipso principio sic est subueniendum. Si corpus uidetur pletoricum quod consistit in pronis tensione et ueniarum et oculorum et faciei plenitudine yeme et tempore frigido usque ad vij dies fiat minutio de uena epatica sinistri brachii. Estate et tempore calido fiat minutio usque ad x dies de epatica dextri brachii. Facta minutione yeme et tempore frigido detur zuccarum rosatum uel syrupus rosaceus cum aqua calida. Estate et tempore calido cum frigida ad stomachi et cordis confortationem. Aliis autem diebus digeratur materia cum syrupo acetoso uel cum oxizaccara uel uino malorum granatorum et zuccaro distemperato cum aqua calida. Dieta utatur dieta in superhumidantium cum humoris sine febre. Sed ut cum tenui et tendente ad frigiditatem propter febrilem dispositionem caueat a uino preterquam si patiens est multum debilis et assuetus potest dari uinum album acerbum et debile et multum lymphatum in cibo et in remissione febris similiter si ergo sit debilis et in yeme potest similiter dari tale uinum sic potum est. Visis signis digestionis quod consistitur in urine maiore inspissatione et maxime

Sinthomata

Minutio

Sirupus

Dieta

post xiiij^am accessionem. Yeme et tempore frigido purgetur paciens cum catartico imperiali acuta et benedicta vel cum oximelle et benedicta. Estate et tempore calido cum catartico acuto vel cum oximelle acuto vel cum decoctione dicta in eis sicut humidat sine febre etc etc.

Flat vitreum est vna species flatus in naturalis. Venit generatur et per intensam frigiditatem excludente calorem et humidum aereum quod erat in flate et poris grossis et crassis in duracionem sicut fit in generacione glaciei que per nimiam frigiditatem calidum aereum qui est in aqua excluditur et aqua congelatur. Istud flatum aliquando humidat cum febre aliquando sine febre. Humidans sine febre vrinam sic disponit. vrina in colore alba et pauca cum gleba infundo principium dissolucionis flatus vitrei significat. Item vrina in colore alba in substancia aliquantulum spissa si eam precesserit predicta vrina significat lusionem flatus vitrei sed non integram. Item vrina in colore alba et in substancia tenuis et multa in quantitate si eam presserint predicte vrine significat completam dissolucionem flatus vitrei. Item talis vrina veniens in fine febris significat liberacionem ancifimerine. Vnde theophilus vrina alba et tenuis et multa in fine febris veniens apthimerina deficiente significat. Illegitur vel in terciana est talis vrina huius debet infestari sinthomatibus dolore et gruedine stomachi dolore capitis gruedine renum et inferiorum parcium et quando humidat in intestinis quia ibi ut plurimum generatur propter frigiditatem intestinorum et tunc inducit dolorem et torcionem in intestinis. Vnde G. de se ipso testatur in libro de interioribus quod eius intestina videbantur quasi terebello perforata et clisterizatus sale et oleo et mille emisit flatum quem anaxagoras vitreum appellauit. Anaxagoras fuit primus impositor istius nominis et hoc dico quod vitro assimilatur et quando istud flatum humidat exterius subcute sentitur frigus quasi glacies ibi subposita est et hoc contingit in quadam febre que vocatur empiella in qua colera putrefit intus et flatum vitreum liquefit in exterioribus subcute. Vnde illa febris paciens intus calefit intus propter coleram et friget in exterioribus propter flatum etc.

Pacienti ab ipso principio sic est subveniendum. detur pro digestione oximel compositum de radicibus et vtatur dieta scripta vitra^o de flate vitreo sine febre et bibat vinum subtile rubeum et aromaticum. Inungatur stomachus cum vnctuario vel agrippa vel oleo laurino vel aliquo alio vnguento calido. Si vero humidet in intestinis quod sentitur per dolores et torciones illarum parcium clisterizentur cum oleo sale et mille. Vnde signis dignus quod congessit purine multiplicacionem et per dissolucionem congelatarum predicta purgetur pa cum yerialogodio vel cum yera fortissima galieni vel cum theodorico vel cum yeriapigra. Et est notandum quod ista eadem est curacio cottidiana de flate vitreo quando ipsum flatum vitreum putrefactum et leuitatum inducit febrem etc.

Colera alia innaturalis et alia innaturalis. Colera naturalis vero calida et sicca est. Quandoque humidat cum febre aliquando sine febre. Humidans sine febre vrinam sic disponit. vrina in colore citrina vel subcitrina in substancia prout tenuis sine liuiditate et obumbratione in parte superiori colore innaturalis supra significat sine febre que est diuersa loca in quibus humidat diuersa inducit sinthomata. Quando ipsa humidat in stomacho et tunc talia contingunt sinthomata scilicet amaritudo oris dolor capitis et maxime frontis tinnitus aurium sitis mordicacio oris stomachi fastidium cibi et conatus vomendi et vrina minus est tincta. Quando vero humidat circa epar et tunc vrina est colorata et circa dextrum latus sentitur dolores et mordicaciones et corpus ad est constipatum. Aliquando humidat in renes et tunc vrina adhuc est tincior et dolores et punctiones sentiuntur in renibus per totum corpus in partibus exterioribus et vrina est magis colorata et dolor et punctiones sentiuntur per totum corpus et cutis citrinatur sicut in morbo yctericie. Quando vero humidat in intestinis et tunc vrina est prius colorata et excoriaciones et dolores et punctiones sentiuntur in ano. Pacienti ab ipso principio sic est subueniendum addigantur medicamenta omni mane oxizaccara vel syrupus acetosus vel succus malorum granatorum cum 3 vncie et aqua calida. Si autem humidat in epar detur medicatus trifera sarracenica et medicamentis syrupi acetosi cum calido lacte frigorum seminum addigantur medicamenta. Vtatur dieta tendente ad frigiditatem vt sunt edulia vel pullia. Item comedat succum farris vel spelti vel ordei et herbas frigidas vt malua et bleta atriplice lactuca portulaca et

vincto

purgetur

aliquando humidat

cucurbitas. Visis signis digestionis per quinque vel sex dies purum aliquantum inspissatione et maxime circa xi vel xii dies, yeme et tempore frigido purgetur pa. cum electuario de succo rosarum acuto vel oxi. vel frigido raphanis vel catartico iungitali acutis. Et estate et tempore calido tunc accipiatur ℥ .5. de trifera saracenica vel ℥ .1 2 3. ij. de aliquo istorum acutorum et mane primetur. Si non timeas nec scis quod dicta electua in estate inducatur febris purgetur cum illa decoctione. Recipe herbas frigidas et semina frigida diuretica violas prunas et multa quantum et in eorum decoctione resolvatur ℥ .1. sumi cassie fistule et tamarindorum ℥ .1. et ℥ .1. mane et volente. et in tali colatura resolvatur ℥ .ii. pulvis mirabolanorum citrinorum vel ℥ .1 .25. et nucis parietis et colata istarum multum primetur. Facta purgatione si remanserit rubor aliqua mala qualitas calida et sicca ad illiq vinorum et postea multum confortationem detur. sirupus zuccarinus rosaceus vel violaceus vel aliud consimile electum. frigidum etc.

Colera naturalis aliquando habundat cum febre et tunc aliquando putrefit inter venas et arterias et tunc inducit terciana continua. Colera aliquando non putrefit extra vasa in porositatibus membrorum et inducit terciana interpolata quia non putrefit extra et inducit interpolatam. tunc urina ex hoc sic disponitur. Urina in colore est russa vel subrussa rubea vel subrubea et in substantia penitus tenuis cum obumbratione in parte superiori significat terciana significat de colera naturali. In frigido non tempore vel etate vel de complexione talis urina potest significare duplicem tercianam quia colera citrina vel subcitrina potest simplicem tercianam in talibus frigidis significare. Nedum russa. Ille que est illa cuius est talis urina quantum ex huius humoris superhabundantia cum predictis sinthomatibus debet manifestari de 3° in 3° die certa hora diei primo rigore deinde calore et eius accessio durat ad plus usque ad xii horas et ut plurimum non nisi usque ad viii. Si dicitur sic de hoc sinthomatum

et iuxta ea fuerit contrapositum vel vel superius dictum est quibus eodem modo subveniendum est quemadmodum laborantibus de superhabundantia flamatis salsi cum febre nisi quod debet tenuius dietari et quod non debet cibari ante accessionem post quartam non vel vi. post accessionem in yeme et tempore frigido potest purgari cum eisdem electuariis in dictis. Estate et tempore calido cum decoctione ibi posita potest ibi herbis frigidis diureticis et subtractione mira bolanis kebulis et citrinis loco eorum positis. Sed quia ista colera quando habundat in epate consuevit inducere calefactionem in epar et vesicam subveniatur in tali casu cum frigidis epithimatibus vel unguentibus accipiatur crassula semper viva et colatur et postea teritur et extrahatur succus et ex illo succo ungatur epar vel si ponatur pannus madefactus in illo succo vel ungatur cum oleo rosato et accepto dolori aut capitis aut aliis accidentibus subveniatur. Et quia in continuis dicitur febribus. Et est notandum quod in isto tractatu non est ut plurimum dicendum pertractatur nisi de superhabundantia humorum sine febre et de remediis ad tales humores quia de hiis in libris auctorum non fit sermo si de hoc superhabundantia cum febre. Docetur plenarie in viatico et aliis vero siquis preterea cum terciane continue interpolate vel hic curat ad viaticum et alias libros auctorum autenticorum. hic enim pueriliter et breviter de curis febrium pertransio cum non sit proprium huius tractatus etc.

Colera naturalis quoque est species nobilior et famosior. citrina vitellina prassina et eruginosa colera citrina et vitellina utique calida est et sicca sed minus colera naturali intantum quantum ipsa eam remittit sed tamen colera citrina quam vitella. aliquando habundat sine febre et tunc urina ex eis sic disponitur. Urina in colore citrina in substantia mediocriter tenuis sine obumbratione in parte superiori superhabundantia significat colere citrine. Unde urina in colore subcitrina in substantia mediocriter sine obumbratione in parte superiori superhabundantia potest colere vitelline sine febre. Ille que est illa cuius est talis urina quantum est ex huius superhabundantia huius debet manifestari sinthomatibus repletione stomachi fastidio siti labore et dolore et calefactione totius corporis gravedine capitis puncti pruritu et puncti extensio et cetera. Paciens ab ipso premittit eodem subveniendo est quemadmodum laboranti superhabundantia flamatis salsi sine febre preter quod non indiget tam forti solutivo sicut yeralogodion et yerarufini nec indiget predicto unguento et dieta et medicamenta eorum debent magis temperari colere quam flamatis. Inflare autem salso eiusdem. Istius vero humores aliquando habundat cum febre

et tunc urina debet esse intensior in colore. Unde in
superhabundantia colere citrine cum febre urina debet
esse in colore citrina intensa. Et in superhabundantia
colere vitelline cum febre debet esse subcitrina intensa
et in substantia mediocriter tenuis vel mediocris.
Unde urina in colore citrina intensa et in substantia
mediocriter tenuis superhabundantiam colere
citrine cum febre significat. Item urina in colore subci-
trina intensa in substantia mediocris colere vitelline
superhabundantiam significat cum febre. Ille igitur vel illa
cuius est talis urina quantum est ex huiusmodi humoris
superhabundantia potest debet infestari sinthocibus
et in super de tertio in tertium dierum circa horam diei
matutinam sine diuturno rigore deinde et diuturno
in calore quemadmodum in vera terciana etc. Pacien-
ti ab ipso principio eodem modo subveniendum est quemadmodum
laboranti cottidiana de flate salso nisi quod
hic plus est conandum colere quam flati ibi non curandum.
Colera pessima et eruginosa propter violentiam
suarum qualitatum non consueverunt inducere
febrem nec habitat in venis nisi post maximas
egritudines corrumpentes sanguinem et humores
unde non habent urinam colorate in venis lapsis et
egrotantes nec potest pr. diagnosci. Sed si aliquis
superhabundat tunc sunt infesto et emittuntur prout
tum vel secessum et maxime consueverunt inducere
pessima et mortifera accidentia maxime post acutis-
simas febres cum nobilia et fortia membra ex-
pellunt malos humores ab interioribus ad exteriora
et ignobilia. Sed si cuius urina est viridis vel pras-
sina hoc non est nisi in fortissimis febribus
et in spasmo super acute etc.

Melancolia alia est innaturalis alia naturalis.
Naturalis urina vero si ita est et sic quod abun-
habundat cum febre aliud sine febre. Habun-
dans sine febre urinam sic disponit. Urina in
colore est pallida vel subpallida karopos glau-
ca vel alba tendens aliquantulum ad viriditatem
in substantia pro toto tenuis cum lividitate vel obum-
bratione in parte superiori. Superhabundantiam significat
melancolie naturalis sine febre. Ille igitur vel illa cuius est
talis urina quantum est ex huiusmodi humoris superhabundan-
tia debet infestari sinthocibus. Dolor stomachi apud
ipsum ore cum rugitu et gurgulatione intestinorum
et dolore laterum et extensione totius corporis po-
derosi et obscuritate maxime oculorum tristi-
tia debilitas sompniorum dolor capitis et cum frequenter
et maxime sinistre partis in illis vene fuerunt
significat vitium intrinsecorum vel veniens ad eius tempus

eius curat vel casu debet huiusmodi non haberet etc.

Pacienti ab ipso principio sic est subveniendum.
Pro ad digestionem illius grosse materie detur
ei mane oximel compositum decoctionis radicum
cum aqua decoctionis calamenti et origani
que grossam materiam calefaciunt et dividunt et
deinde etiam electuaria confortantia digestionem stomachi
ut dyacimini et dyagalanga et dyacalamenti
et similia etc. XIIII vel XII die quia presumitur
de tunc digestione licet grossa sit. Yeme et tempore
frigido purgetur per yeralogodion vel cum
pillulis specialibus fiat ad purgationem melancolie recipe
tibi sene epithimi polipodium elleborum
nigrum agaricum mirabolanos indos. Esta-
te et tempore calido purgetur cum hac decoctione
Recipe prunas et violas sene epithimi et inde
decoctione eorum ponatur ℥ 1 mirabolanorum
kebulorum et ℥ 1 indorum et colatura istorum
mane propinetur et si vis adde in colatura
dicta urina vel duas ʒ lapidis lazuli.
Post hoc ad consumptionem residui mali humoris
et confortationem principalium membrorum tertia die
exeunte a stupha vel balneo fiat exhibitio
tyriace vel metridati vel musce enee. Et
est notandum quod nos in purgatione istius humoris
non debemus tot sellas expectare sicut in
purgatione aliorum humorum. Tunc dico pars sit
interior et est cum sit durus et grossus et
compactus etc. Melancolia naturalis aliquando
habundat cum febre et tunc non servat urina in spe-
ciale certum colorem quia in diebus interpolationis
urina apparet alba et tenuis. In diebus acces-
sionis apparet citrina vel subcitrina. Et intelligen-
dum est in die accessionis vel post in die post
accessionem quando est humor putrefactus et super
calefactus a calore febrili quando in die accessio-
nis ante accessionem cum humor non putre-
factus sit nec calefactus urina apparet disco-
lorata et tenuis. Aliquando vero apparet nigra
aliquando subnigra vel quando quartana solvitur
per urinam et in illius humor secundum quod ait magister
meus Theophilus quartanam solvit et multo
humore per urinam exeunte urine apparent ping-
wes et nigre. Cum igitur superhabundantia melancolie
cum febre non possit cognosci per urinam oportet quod
cognoscatur per signa propria et per accidentalia vel per
res naturales non naturales et preter naturam etiam vel per res
contra naturam vel per accidentia eius propria. Ille igitur
vel illa qui patitur eius superhabundantiam

cum febre dicitur dequito incipiunt infestari per prima
orripilatione cum frigore frangitivo ossium et
talis orripilatio et frigus aliquando in eadem acces-
sione dimittit et postmodum invadit postea
vero infestatur calore ardenti et eius accessio
durat xxiiii horis antequam corpus plenarie
inveniatur a febre etc.

Pacienti sic est subveniendum a diebus
inicii usque ad x accessiones detur
oximel simplex postea vero competitum
acetum diuretibus et seminibus calidis cum aqua de-
coctionis calamenti et origani et utatur
dieta innata superhabundantie flegmatis vilis
sine febre dicta et si paciens ita forte sit
quod sine nocumento possit abstinere in die ac-
cessionis a cibo. Si autem non possit abstinere
in die accessionis summo mane cum cibo fa-
cile digestibili et liquido ut carne pullorum
elixa et pistata vel cum iure carnium vel
pane et vino ut cum venit accessio inve-
niat cibum digestum. Visis signis digestionis
que cognoscuntur per urine maiorem colorationem
et eius aliquantulam inspissationem et quia frigus
et orripilationes remissiores sunt et istud
maxime attendendum est in quartis accessionibus
purgetur pacientis tempore et tempore frigido cum yera
logodion vel dyasene vel catartico im-
periali acuto vel cum pillulis ad istius humoris
purgationem specialiter factis que pacit serapio et
avicenna. Et scias quod iste pillule dicuntur dari in maiori
quantitate quam ceteris quia debiliter solvunt. Estate
vero et tempore calido purgetur pacientis cum hiarde
coctione. Recipe herbas fricas diureticas thimum
et epithimum sene polipodium et aliquantulum
agarici primas et violas omnia coquitur
et in colatura eorum resolvatur cassia fistula
manie tamarindorum ana ℥ i et in eorum
colatura istorum mane exprimetur post quartam
pillulam. Si velis fortius purgare da ʒ i et ß
lapidis lazuli vel armeniaci et pulverizati et
bis vel ter loti et cum aqua frigida distemperati
et bene moveatur cum bibitur ne sedat in
vase. Facta purgatione balneetur pacientis et in
exitu a balneo detur tyriaca vel metri-
datum ad principalium membrorum confortationem et
ad reliquias istius humoris consumendas. Si autem
propter ista febris non recesserit dentur ea
que principalia membra confortant et aperiant

et ab oppilatione defendant ut sunt tyriaca de eu-
patorio et consimilibus dentur et electuaria interiora
membra calefacientia et confortantia ut diantos et
dyacimini et dyagalanga et similia. Item notanda
sunt ista duo scilicet quod omni die ante accessionem bonus
est vomitus sive sit naturalis sive artificialis
sive veniat spontaneus. Item quod omni die post
accessionem ponendus est paciens in balneo ad mun-
di resolutionem et consimiliter ut pro exilio post te opia-
te ante accessionem omni die precedente predicta
purgatione et non in principio egritudinis etc.

Melancolia innaturalis aliquando habundat sine febre
et aliquando cum febre. Habundans sine febre
urinam sic disponit in colore subrubea
palorem vicina in substantia propterea tenuis sine liquidi-
tate vel obumbratione in parte superiori. Sed habun-
dantia melancolie innaturalis sequitur sine febre. Allegat
illa tunc est talis urina quantum ex ligno humoris
sed habundantia potest dici infestari sinthomatibus
et insuper maiori sitis et oris siccitate. Pacienti
ab ipso primus sic est subveniendum quemadmodum
laboranti superhabundancia melancolie naturalis sine febre
sed utrumque humidiori et frigidiori dieta est cibis utendum
vinum cum oximelle ad misceri debet oxizacara.

Melancolia innaturalis aliquando progenitivus ut
habundat cum febre et tunc urina non habet
certum colorem sed post accessionem est rufa
vel subrufa in die vero ante accessionem approxi-
citrina vel subcitrina et in substantia propterea tenuis
aliquando in resolutione istius humoris cum admiscetur cum
urina approximat nigre vel subnigre et quia dicit theophilus
paciens cum predictis sinthomatibus infestatur dequite
in quartum die primo orripilatione et pauca deinde
calore et ictu. Pacienti sic est subveniendum
quemadmodum laboranti ex quartana facta de inna-
turali. Sed cum digestivo et solutivo et dieta
et ea utraque debet teneri plus ad frigiditatem et humiditatem
quam in vera quartana facta de melancolia naturali.
De febribus non compositis dico quod significat per eosdem
dolores et sudores per eos significat simpliciter
per quod colores debent esse intensiores et sudores
turbidiores debet hic actum intensiora
et remanent cum eisdem tantis sed utrumque magis
tendentibus ad frigiditatem etc.

Dicto de febribus interpolatis dicendum est
de continuis. Est itaque febris continua
que cottidie affligit et sine intermissione

lis quedam plus affligant in quibusdam hominibus
sicut ille que fiunt de colera ut flaua uel nigra
illa autem que fit ex sanguine continue et fortiter
et omni die affligit. Fit autem continua de humore
putrescente et ebuliente in venis et arteriis.
Illius autem continue que fit ex sanguine est nomen
synochus cuius tres sunt species scilicet augmasticus
epaugmasticus omotenus. Augmasticus
est febris facta de sanguine que sui a suo principio
semper vadit augmentando usque ad suum certum
determinacionem. Epaugmasticus totum facit oppositum.
Omotenus est febris que sui a suo principio usque ad
suum certum determinacionem est vnius tenoris. Et
omnes iste febres cognoscuntur per vrinam. Vrina
igitur inferius rubicunda in colore et superius
manifeste lucens in primis diebus et in sequentibus
non est in colore in nopos augmasticum significat.
Item vrina in colore rubicunda in primis diebus
et in sequentibus subrubicunda epaugmasticum
significat. Item vrina in colore rubicunda in primis
diebus et in sequentibus usque ad suum finem omo-
tenum significat. Et inequaliter sunt istius febris debet
vrina in substancia esse prout tum spissa et superius li-
uida patiens continue est infestari calore et forti
et insuper inflacione faciei et rubore. Patienti
synocham putridam sic est subueniendum usque ad
tertiam diem fiat minucio de vena epatica uel
basilica uel mediana et tantum extrahatur de sanguine
quantum virtus patientis tollerare potest. Facta
autem minucione vene et tempore frigido detinu-
sicus rosaceus cum aqua calida estate et
tempore calido cum frigida. In aliis autem diebus
exhibeatur aqua in qua cocta sint semina
frigida et borago semen portulace et lactuce et
endiuie cum syrupo acetoso uel oxizacra. Si
autem corpus sit stipticum a principio competenter
ad leuificandum soluendum eum potest exhiberi
aqua post decoctionis violis illi decoctioni
additur et cum hec est impedita decoctione resol-
uatur cassie fistule mane. Dieta autem sit ual-
ualde tenuis et frigida et humida adsit. Est autem
et alia species febris facta ex sanguine non putri-
factio sed solum superealefacto et dicitur sinocha in-
flatiua et ista cognoscitur per vrinam. Vrina
igitur in colore rubicunda sine liuiditate in
parte superiori et sine fetore et in substancia medio-
criter spissa uel prout spissa synocham

inflatiuam significat. Patiens continue infestatur calore
et rubore faciei et oculorum et venarum reple-
tudine et in nocte quasi lampadum apparicionis
teste Galieno. Sola minucio sanguinis usque ad lipo-
thimiam curat et quam in liberat eos potius
quam fiat in illis qui audent uel extra dieta eorum
debet esse ualde subtilis et frigida et humida. Febres
autem continue facte ex colera uel flaua et nigra cognoscun-
tur per easdem colores et substancias quibus cognoscuntur
febres interpolate facte ex eisdem humoribus
sed utriusque intensiores debent esse colores in continuis
propter maiorem ebullicionem et substancia debet esse
magis spissa et turbida propter maiorem humorum
commixtionem et ebullicionem et ambe iste in fine
ut plurimum liuent superius cum manus apposicione
licet non liueat quam sunt manus apposicione.
Iste uero febres eodem modo curantur quo admodum
interpolate facte ex eisdem humoribus preter quod non
debent mediari forti medicamine ante
diem creticum sed potius debemus expectare
motum nature et propter eorum periculositatem non au-
deamus dare fortiter in minutiva et dieta
eorum debet esse tenuis et frigida et fiant addigendum etc.

Dicto de comparacione colorum et substanciarum
significancium super complexionum
distemperanciam et humorum in mode-
ranciam dicendum est de colore et substancia significante
super complexionis temperanciam et humorum mode-
ranciam. Non enim credendum est quod solum vrine
significent super distemperancias complexionum
et inmoderancias humorum. Vrina igitur in colore
citrina non nimis intensa uel subcitrina
non nimis remissa sine liuiditate et
obumbracione in parte superiori et clara et
pura sine colore cinulo in substancia mediocris
sine turbiditate et quantitate media inter
multam et paucam uel illam hominis ypostasim
super temperanciam complexionum et moderanciam
humorum significat. Diuersificatur tamen hic color et
hec substancia in intensione et remissione quatuor
modis. Primo ratione diuersitatis etatis. 2° ratione
diuersitatis complexionis perfecte temperate uel in-
perfecte temperate. 3° ratione diuersitatis diete
in qualitate et in quantitate potum et ciborum.
4° ratione diuersitatis motuum corporis et aeris.
5° ratione diuersitatis extrinsecus aduenientium
corpori ut caloris frigoris et veneni. Ille igitur
ut illa cuius est talis vrina non deberet sensibili-

et manifeste ledi in operacionibus suis sed quantum est de tali urina dicitur quod sanus perfectus vel imperfectus et lapsus vero est non indiget nisi regimine temperato conservante sanitatem vel quod temperamento minus, in melioratiuo est.

Expeditis urinarum significacionibus generalibus et corporis que quidem sumuntur ex coloribus et substancie quantitatibus et contentis urinarum et eorum mediante compositionibus, Restat nunc ultimo agendum est de quibusdam urinarum significacionibus propriis et specialissimis que quidem significaciones sumuntur ex applicacione diversificatum colorum et substanciarum quantitatum et contentorum cum diversitate rerum naturalium et non naturalium et contra naturam ex quibus sub amphorismatibus breuiter auctores docent cognicionem diversarum disposicionum sanorum corporum et egritudinum diversarum specierum egritudinum et diversitate suarum terminacionum. || Urina igitur colore alba et in substancia tenuis et quantitate multa et sine ypostasi et nubula significat precessisse in sano homine et maxime multam vini potacionem et maxime albi. || Urina alba et tenuis apparens in acutis mala est teste ypocrate in pronosticis. || Urina alba et tenuis apparens longo tempore talis in sano corpore significat ydropisim futuram. || Urina alba et tenuis in hominibus cum dolore humerorum et colli significat lipotomiam futuram. || Urina alba et tenuis apparens per longas egritudines senectutem significat [illegible]. || Urina alba et tenuis et multa in quantitate et frequenter mincta et cum magna siti diabetem significat. || Urina in colore alba et tenuis significat lapidem in vesica vel oppilacionem viarum renalium ab humore grosso et viscoso vel ab humore grosso et viscoso vel a flatu grosso et viscoso vel significat oppilacionem ab apostemate existente in renibus vel in viis urine vel existente prope ipsas vias eas constringente. || Urina alba et tenuis apparens in principio febris non oculte sed manifeste si fuerit mincta cum malis signis suspecta est; si autem fuerit mincta cum bonis signis significat terminacionem egritudinis prolongatam. || Item urina alba et tenuis apparens in lenta febre et continua significat liquefactionem corporis et ethicam et ptysim.

|| Urina alba et tenuis et multa mingitur et frequenter mincta et sine siti apparens in fine febris significat solucionem et purgacionem humorum [illegible] et solucione cottidiane. || Urina alba et tenuis apparens in febre intensa frenesim vel futuram significat. || Urina in colore alba in substancia prout spissa in principio egritudinis diuturnam egritudinem significat. || Urina in colore alba in substancia spissa in febre lenta si longo tempore talis apparuerit significat terminacionem egritudinis preparatam. Urina alba et tenuis apparens in senibus significat defectionem virtutis et caloris naturalis. || Urina in colore alba et spissa si apparuerit in die indicativo vel critica et cum hoc sit multa in quantitate in laboriosa febre liberacionem ab apostemate significat. Unde ypocras in 4to particula amphorismorum dicit quibus spes est ad articulos apostemari, quibus [illegible] cum ab ypostasi. || Urina grossa et multa et alba facta velud in laboriosis febribus [illegible] quibusdam incipiat sic. || Urina alba et spissa apparens post crisim recidivam egritudinis significat. || Urina alba et spissa apparens in febre intensa pessimum morbum significat quia sicut morbum esse compositum ex duobus humoribus contrariis teste ypocrate. || Urina colore lactea in substancia prout spissa apparens talis longo tempore lapidem fieri in vesica significat. || Urina lactea vel alba in substancia spissa apparens cum in dolore capitis cum multa quantitate significat illius doloris dissolucionem esse. || Urina in colore Kianos in substancia spissa et turbida dolorem capitis presentem vel futurum significat. Unde ypocras: Quibus in febribus urine conturbate velud subiugalium, hiis capitis dolores aut assunt aut aderunt. || Urina colore kianos et spissa cum glebis [illegible] admixtis si [illegible] urina alba et tenuis et in quantitate multa solucionem significat humoris grossi et liberacionem. || Urina in colore glauca vel kianos in substancia prout tenuis in digestione et cruditate significat egritudinem. || Urina in colore palida vel subpalida citrina vel subcitrina et in substancia tenuis principium digestionis et digestionem occultam significat. || Urina in colore citrina et clara in digestione egritudinis significat [illegible] teste ypocrate in pronosticis. || Urina russa in colore

De urina alba et tenui

Urina alba et spissa

Lactea

Kianos

Glauca

Palida

Citrina

Russa

et in substa tenuis in sanis bona est in egris
mala teste ysaac in fine urinarum || Vrina
ruffa in colore et substantia tenuis in digestionem
digestioni cum uicina significat || Vrina in colore ruffa
et in substantia tenuis in ydropisi mala est etc. || Item
urina in colore ruffa in substantia tenuis cum ypostasi
nigra in passione splenis pessima est || Vrina
in colore ruffa in substantia tenuis et in febribus in
tensiua et frenesi mala et circa horam dolor
capitis pessima etc. || Vrina rubea in acuta egri
tudine bona est || Vrina rubea cum ypostasi al
ba in acuta egritudine in ei coctione completam et
salutem et breuitatem egritudinis significat
|| Vrina rubea cum sua ypostasi sibi sibi diutur-
niore egritudinem precedente significat est tamen certa
in ea et fidelis sperande salutis etc. || Vrina
rubea sine ypostasi longo tempore talis apparens in
acuta egritudine mala est || Vrina rubea et sub
tilis in acuta egritudine mala || Vrina rubea
et pauca in ydropisi mala ut pessima || Vrina
rubea turbida et spissa in acuta egritudine
cum dolore capitis et aurium tinnitu et dolore et
gerimositate sub dextro ypocundrio pessima
ytericiam circa vii die prenuntiat etc. || Vrina
rubea cum nebula alba in quarta die salutem
et crisim nuntiat futuram in vii die || viii y
quibus in septima die iudicatur huius nube hec
iiii die urina rubea etc. || Vrina rubea et turbida
apparens in xx die crisim futuram significat in xl etc.
Vrina rubea quasi sanguis in acuta egritudine
periculosa est || Vrina rubea et intensa sine preterea
alba alienacionem et frenesim significat et mortem etc.
Vrina in colore viridis apparens in acuta febre
humorum incensionem et combustionem humiditatis sanguinis
et rubiorum et spasmum significat et pro plurimis mortem etc.
Vrina viridis apparens in die tertia in acuta
febre cum dolore capitis significat solutionem doloris capitis
et egritudinis liberacionem || Vrina viridis apparens
in lenta febre et in sano corpore significat
significat etc. || Vrina in colore plumbea sine liuida
congelacionem et mortificationem in nati caloris significat
Vrina nigra ut plurimum est mala || Vrina nigra
in fine melioracionem egritudinis apparens solutionem
et terminacionem egritudinis significat || Vrina
nigra in acuta febre pessima || Vrina nigra
habens nigram nebulam apparens in acuta febre
cum dolore capitis et surditate aurium et cum
uigiliarum instancia significat fluxum sanguinis
de naribus || Vrina nigra apparens in acuta fe-
bre cum anhelitu et sudore in partibus superioribus
corporis mortem significat || Vrina nigra fetens
sine uelut renum ut uesice apparens in acu
ta febre egritudine mortem significat || Vrina Oleagiosa
oleaginosa habens in superficie uelud araneę
telam significat liquefactionem pinguedinis etc.
Vrina que oleum et cum humiditate uiscosa et uiolento
sa liquefactionem pinguedinis et rubiorum totius
corporis significat et talis urina apparet in iii specie
ethice || Vrina in colore obscura in acute
febre apparens pessima crisim futuram significat
Vrina in substa turbida in colore obscura
in acuta febre mala est || Vrina uelud rubi
go ferri in acuta febre spasmum pessimum
futurum significat || Vrina obscura sicut rubigo fer
ri in lenta febre et sine febre stranguiriam significat
|| Vrina in ytericis plus quam exterius significat ciuitati
attineat pessima quia ydropisim futuram significat
que cum venerit in vltimo urine est laudabilis
quia salus est artificialis multa fit || Vrina aliquam
multa aliquam pauca est pessima in febre acuta et
in lenta diuturnitatem morbi significat || Vrina
pauca in acutis egritudinibus ut febribus est pessima
|| Vrina fetida humoris putredinem et caloris
talis mortificationem significat || Vrina si se strinxerit
dolore capitis humidibus spasmum denunciat
|| Vrina sine uolumtate exiens cum renum sa
nitate et uesice pessima est et morti uicina etc.

Ypostasis que fuerit grossa in febre diuturna
cum aliis bonis significat dissolutionem febris
significat || Si fuerit talis ypostasis longo tempore apparuerit
cum aliis signis malis pessima || Si ypostasis in
teri in febre quartana si febris non minuetur ut minima
dissolutio corporis fit || Si ypostasis fuerit furca
colorata que sanies cum sanitate renum et
uesice rigore febris significat || Si ypostasis natans
et numquam in fundo descendens cum siccitate et dolore
sub ypocondriis ficare nuntiat || Si nebula post
crisim apparens morbi fit renouacionem || Item
nebula ruffa acuiem morbi fit || Si nebula
que fuerit grossa diuturnitate morbi fit || Item
nebula nigra alienacionem mentis fit || Item
nebula in febre predicta et sic in interpolacionibus
custodiuntur mutacionem febris in certanam fit
|| Si urina in superficie sua spumosa in febre acuta
dolorem capitis denuntiat || Si urina spumosa
si sit in substa uiscosa sine alia mala signi
ficacione bona erit || Si urina spumosa

insufficiens sit vna dolorem remouere sufficit

Deo gratias et beate virgini
gloriosissime Marie Amen

Sequitur tabula de cautelis
medicorum bona et vtilis

Cautele

In hoc omnes sapientes conueniunt quod me
dicus cum accedit primo ad infirmum
cuiuscumque temporis sit infirmitas debet
uti deliberatione et inquisitione sic nam
et consuetudines infirmi consideret videlicet quas
pellatione appetitu et sitibus Impulsu vero
deinde medicus cum maxima instantia et vo
luntate quo ad laycos considerare si veritatem igitur ac
non conuenit astute tangere cum quiete pulsum
infirmi et quibus Et est bonum videtur ut sit
medicus multum cautus in hac re nam omnia
talia de medico hominibus fidem faciunt que valde
utile est contra operatione medici et per illud astantes
bona habent presumptionem de medico Et in quibus
rebus delectetur infirmus hora somnum
requirit et cetera Et de tempore in principio et vigiliis et
sitibus Et cum deliberatione inquirere debet de
infirmitate eius cum seu causis Et cum hoc
per considerationem in superfluitatibus egestione et
vrina sputo et sudore per narrationem infirmi
et astancium Similiter et per horam ut horas
maioris molestationis et quietis nam talis
inquisitio cum deliberatione reddit medicum
auctorisabilem et scientem inter laycos et alios
infirmi et facit de se constantia sua per talem
inquisitionem fidem infirmo et astantibus et si ipse
debet aut prius sic fuerit et per hoc confor
tatur mens infirmi super eius operationes et fit
operatio medicinarum nobilior et confortatur
cum etiam infirmi per hanc fidem et ymaginationem
quod operatur contra infirmitates fortius et nobilius
et subtilius quam faciat medicus cum instru
mentis et medicinis Conueniens est ut
coram infirmi te prenosticatione utaris pro
recuperacionem periculi et consideratione proutis seu
determinacionem enunciando defunctis astantibus
et amicis infirmi ea que videris magis
per veritatem ut non credatur de te quod sis causa
mortis eius qui moritur sed causa salutis eius
sis qui saluatur nam talis narratio me
dicum extollat et famam eius multiplicat
cum honore et utilitate Nullo modo presumas
ne ipso audiente aliquam debilitatem de eius
natura proferre nec aliquid mali de eo Etiam si
de eius salute fuerit desperatus Sed medicus
semper dicat infirmo salutem promittere ut ymma
ginacionem bane dispositionis et salutis firmam
in mente infirmi et anima remaneat nam talibus infir
mitatibus de salute sine medicinis operationem iuuat
totum et cetera Et effectus medicinarum contra
et infirmitates melior et nobilior reputatur
amicis vero et secretis infirmi totam veritatem
exponas de eo quod tibi per signa notorium fuit
ut omnis suspicio si infirmus ad malum conuertatur
amicitie amicorum infirmi per viam vanam et
veram narrationem tollatur Item ne delectetur sapi
ens in laudibus stultorum nam per hoc insinuaretur
si in talibus delectaretur ut stultorum haberet fami
liaritatem quod est indigens et inhonestum Unde dicitur
Stultorum laus est dedecus Cum laycis habere
familiaritatem non placeat quia layci semper
detrahunt sapientibus quia nimia familiaritas
parit contemptum Et etiam indecens et inhonestum
est coram infirmo et laycis de causis infirmitatis
et operationibus disputare cum alio determinare nam
ex isto modo inquisitionibus layci tamquam veritatem
ignorantes et veritatis tales sapientes despiciunt et
ignorans intelligens abeisset et primo repu
tatur melius et doctius videtur ut omnis
inquisitio cum socio et cum alio fiat in secreto
ne layci cum amicis infirmi tales disputationes
seu controuersias inter operantes huius artis dicere
possint se quomodo se inuenisse nam omnis
layci propter discordiam reputant inter medicos peri
culum et aliam inquisitionem talem et consuetudinem
artis medicinalem reputant vanitatem Et dicitur
medicus non rationabiliter consuetudinem sicut plurimi
causa operari et hoc non est nisi quia modus igno
rantium excedit consuetudinem Humilis per placabilem et
depressa cum altero et socio et sociali coram laycis
reddit medicum seu hominem sapientem Nam
taciturnitas cum humilitate et facie depressa inquantum
videatur cogitando cum sollicitudine facit fide
hominibus ut inter humilis ut tacentes sint

clauces sapie sic intelluse q possi vitare si
placet z de dubiis euncliare. Et si tali cogi-
tacoe vitiat nullo mo reput͂ur ꝯmunicati
loquio cum peccati no decet et in silencio no
cadit repheo. pue locucois g° silencium toibʒ
uidet utile nisi immis fuerit puidosium
ut dampnabile seu rephensibile. Cum ergo
ut ff illud bone ut ydonee actionis puaco
pueriʒ. Non tibi placeat sermo cum facilibus
ꝯfirmi multiplicare nisi fuerit nccitas ad opa
quam intendis nec sis ausus cum multibʒ de eo
ino secreta coram infirmo no tractare. tu g ex
tamus sit inter possi eum inde nasci suspico
i mte infirmi ut amicorum eius de qua tua
ipsius vituparet opiō z fama tui bona re
pirieret absq̄ tamen z mala inter hominum quantitate
facere quolare abstine ab actibus q hoibʒ
quīt displice postent delectabile e. Et ad sapiente
ptinet facere cautissima de se z pete opti͂m solaciū
de qualibʒ opatōe medicinali assignendo pera vi
sitacōis sterdoris z vine no erit malum. Et
in te priuitate no tamen fatie clemlta z in
diuinctis mostrantibʒ honestate z videri
no curare de seculo z obseruare leges hoim
et affirmare q quantitati place solʒ. E hoibʒ
amabile. nam q hi istorum no e inguis nec n
utile viro talia reddunt medicos auctorizabiles
dico a vulgo reputabit psapiente. Et si eius
opiones inter vulgares fuerint irracionabiliter
approbate. Sanum et bonum ꝯsiliue ut infirmum
no visites nisi vocatus fueris. q r ex tali vi
sitacoe reddis te suspectum z iustrete z put
inte fides infirmi detractoe suc infirm.
de qua fide multa dixiuius supius z clauis est
illud ypo. inter i plago pinostiorum dicit
q qui infirmus ꝯsistit se pmedicum quittit
se cum fide i manibʒ eius z sit pphor fides eius
opacōis medicus laudat. Et si pphor illo
dicit gal. q ille medicus plures sanat cui
tudies de quo plures ꝯfidunt. phar. n. tua
visitacōz i a hecs q infirmus pfide q lʒ dete no
se comittat i manibʒ eius. Sʒ potius tu te
quittis i manibʒ suis et sit eius fides inuol
unt. i ꝯtinua tue intencionis z ex hoc accidet
vitium pmagatum de no fide de quo multum dixiʒ
Et q deterius e no eris amplius ausus de
labore tuis pmium petere nullo. Jam n. ex
tua visitacoe sca delabore tuis ab infirmo

pmium recepisti. Immo n. pphor dicit quo
tu si infirmus se visitat puitterit. Utrum
aut infirmus fuit tuus notus z amicus
ante infirmitatem aut no. Si natus tuus
fuit aut amicus et te uocare ad sua in
firmitatis visitacōem noluerit ita signum hēs
q ff ignorantia vitiat quam cogitatur inter g
ff iniciū ut uicia repta tirrate te tua et no
placʒ infirmitatis pun hic fuliaritates. Si g°
no tuus fuit natus ut amicus sola vi
sitacoe no petita te suspectum reddere ualuit
Quamuis si infirmi dispo ad melius ꝯuertetur
infirmus diceret tamen amicis tua opacoz casuale
fuisse. Si aut addetius ut ad morte alte
raret no dubitaret amici infirmi te ex
aliqua tamen hic fecisse siue viri fuit sui felig
g° visitacoe infirmi no petita i tuil videt
mala indecens et no fienda. Etiam si infir-
mus fuerit altius z altius maior dug°
infirmus i infirmitate exinpetu infirmi
ut in applia z sillibʒ [illegible] eligendi z
rebus no amisit. mtall. n. tam hac vigilas
et de tinuitu inter amicos z familiares et
paupes locum hic no dixiʒ. Nullus medicorum
desideratam honoris z laude de arte me
dicinali z spali opatam psumat dare [illegible]
homini siue fuit suus amicus sui notus
ut no medicinaʒ opatiuam i qua pitulum
repiat ut suspsonam venenosam ut acuta
ꝯsumo ut aborsum facientem seu purgone
impedientem sub aliqua spe boni ut mali
nisi prius fuit z spali cum remediis reuelo
quti ad illam medicinam ne quid sinistre
accidere possi nisi deceptus eius exhibitiuus
incidat temperatus fuit pala exhibicom
talia ꝯsilia poz reducere ad inititu ut malum
ee de quo vites z initiu seu piculo psol
puniretur ut debetur puiri. Et q plures alii
penam corpalem no sustinuerint animalem
pena eterna no excusabitur. Et quod ualde
magnum z malum z vi inpossum existet possi
fama hominum et desperatus deo inter
vulgares curiet tamen effecti de qua inta sua
ullos pualet z et hoc tamen [illegible] vitupii
et puatoria acquirendi nec no ulla z qiem
delpnig seculi vita ducendam. Et tamen hoc ca
ueat hic quisipacone p eius famam deste
racionis seu malicie inter quebus z vulgares

homines multiplicia. Scire quoque oportet quod nullus
homo potest perfecte pervenire ad artes operativas
seu generaliter activas nisi cum continuatione priorum et
meliorum a quo doctrinaliter audivit debet enim et
principia et regulas universales artis et artis vocabula
propria et modos loquendi et distinguendi cum altero qui
fuit notum et per istam viam et modum quibus sic
tenere potest pervenire ad artem operativam. In ista principia
ad quod cum pervenit et utilitate operibus continuo usu et
ideo in scientiis nullibi per medicine invenerit experimentum
in modo absque dubitatione in subiecto proprio dictiato
potest enim suam ponit operari. aliud non nunc est
in subiecto nobilissimo humano operari presumat etc.

Cum ypocras morte sapientum in primo
canone prime particule amphorismorum premittit
universali omnia illa sine quibus
artis effectum laudabilem attingere non valemus
cum nos hortemur ut illa diligenter consideremus
et ordinemus tangendo ordinem eorundem et consi
derando necessitatem quorundam necessitatis conditionibus
quod est a fine accepto quia sine illorum ordinatione
laudabiliter artem finem attingere nullus possit
presenti cooperante domina gratia tabulando illa
proposui prosequi medium etc.

Illa ad quorum ordinationem ypocras nos hortatur
sunt hec diligentia medici obedientia infir
mi et idoneitas ministrorum congruitas extrinsecorum.
Diligentia non medici perficitur per congruitionis
certi dispositionis ad quam requiritur studio
sitas in cognoscendo precepti et ordinationem
que pertinet ad opus curationis ad quam requiritur
in precipitando. Studiosa cognitio dili
gentis medici perficitur quam debet facere ante
visitationem infirmi in premeditando requirenda
colligendo signa que debet facere in visitatione
ipsa. Comparando collectis sit que debet facere
post visitationem etc.

Studiosa cognitio in premeditando
in inquirenda complectitur precogitando
genera cognoscibilium in medicina et
illorum generum species. Genera cognoscibilium sunt
hec res naturales non naturales et contra naturam.
In premeditando res naturales sufficit cogitare
solum complexionem et infirmi compositionem. Sed complexionis
complexio attendi aut in toto corpore aut in partibus
corporis sive in membris. Complexio totius
corporis et ipsius quod cognoscitur per ista
sexum etatem habitudinem colorem operationes

naturales ut gratia si quis sit masculus puer ma
cilentus albi coloris modica civilitate perfu
sus multi appetitus non potens tollare famem
excessus coitus sitiens per modicum laborem resolvitur
talis est colericus et talis compositionibus etc.

Membra quorum complexio debet considerari sunt attendi
sunt hec: ciatus et inter ista principaliter
debet attendi complexio cerebri aut spiritualia et inter
ista principaliter debet attendi complexio cordis et pulmonis
aut nutritiva et inter ista principaliter debet attendi complexio
epatis stomachi et intestinorum etc.

Complexio cerebri investigatur per capillos
oculos sensum motum cogitationem
sompnum vigilias ut gratia. Si aliquis sit habens
capillos nigros et oculos rubeos et sensus
acutos et sit velox in motu et cogitatione instabilis
multe vigilie talis habet cerebrum calidum etc.

Complexio cordis et pulmonis cognoscitur
per has per quantitatem pectoris levitatem pilositatem
pulsum anhelitum quantitatem arteriarum et qualitatem
ut gratia. Si quis habet pectus magnum pilosum
pulsum velocem et frequentem et anhelitum similem
et arterias magnas et calidas talis habet cor calidum.
Si vox huius signa potentia fuit grossa et ab
acre calido ledatur habet pulmonem calidum etc.

Complexio epatis investigatur per quantitatem
venarum per qualitatem appetitus per qualitatem
secessus et urine ut gratia si aliquis latas venas
habuerit et magnas et calidas et fortem
appetitum cum multa siti egestiones sint sicce et
tincte epar habet calidum etc.

Complexio stomachi investigatur per qualitatem appetitus
per qualitatem digestionis per qualitatem secessus
per quantitatem secessus etc.

Visoque sunt illa que medicus debet
considerare inter res naturales deinceps videndum
est que sunt illa que inter res non naturales
habet principaliter premeditare. Medicus studiosus
inter res non naturales principaliter attendere debet consuetudinem
quantum ad qualitatem et quantitatem refectionis quantum
ad situm nec non plurium regionum quantum ad exitum
consuetum etc. Ut considerando consuetudinem consideratur
aer habitatus per pollutum exitum quies refectio
sompnus et vigilia et accidentia consuetudo
in omnibus rebus naturales erunt etc.

Visa de rebus naturalibus et non naturalibus
videndum est de rebus contra naturam. Medicus

principaliter debet considerare morbum. Et debet precogitare quia si firmus ad quem vocatur aut patitur morbum simplicem aut compositum. Debet similiter cogitare si patitur simpliciter aut patitur maliciam complexionis aut maliciam compositionis aut solutionem continuitatis. Debet et cogitare si patitur maliciam complexionis aut patitur eam in toto corpore sicut in ea aut in eam. Aut in aliqua parte corporis sicut in ... aut ... Et hec omnes species dividuntur penes divisionem qualitatum quarum quedam sunt calide aut frigide aut humide aut sicce.

Mala complexio totius corporis calida febris vocatur, frigida stupor, humida mollificatio, sicca ptisis. Febris ex parte subdividimus aut fundatur in membris solidis et dicitur ethica, aut spiritualibus et dicitur effimera, aut in humoribus et dicitur putrida. Premeditando debet medicus subdividere febrem putridam sic. Omnis febris putrida aut est simplex aut composita. Si simplex aut continua aut interpolata. Si continua aut est sanguinea aut colerica aut flegmatica aut melancolica. Aut interpolata que non habet nisi tres species. Si composita aut continua aut interpolata. Si continua subdividitur sic prius etc.

Premeditando debet medicus febrem compositam subdividere sic. Omnis febris composita aut componitur ex febre eiusdem generis ut duplex terciana aut duplex quartana et cetera. Aut ex febre diversorum generum. Cum in sola putrida sex erunt species secundum genera. Si autem voluimus considerare compositionem putridorum cum ethica x erunt genera. Si autem effimeram cum ethica xv erunt genera. Istorum autem generum innumerabiles possunt esse species etc.

Secundum autem predictum ex premeditando subdividere debet mala complexionis cuiuslibet membri et morbos compositionis et similiter solutionem continuitatis etc.

Si autem medicus qui vocatur ad egrum celeriter studeat venire adeo ita quod cum ad eius venit presentiam non possit omnia supradicta precogitare, ad minus debet interrogare nuncios de accidentibus que apparent in egro ad quem vocatur, dicendo de quo conqueritur ille pater. Cum autem responderit ei debet cogitare si actus nocitum ab eis sit proprium uni passioni vel sit commune pluribus. Et si sit communibus debet cogitare que sint et quomodo sunt distinguuntur [illegible]. Si nuncius referat quod eger patiatur dolorem lateris, cogitare debet quod dolor lateris solum non invenitur in pleuresi sed in apostematibus epatis et in ventositate panniculos extendente et in apostemate subsplene. Et debet cogitare quod dolor qui est ex ventositate non est fixus, sed alii sunt fixi. Sed in dolore ex apostemate subsplene non est tussis sed in pleuresi et in apostemate epatis est tussis. Item differunt quia pleuresis sive pleuriticus cum tussi ad corruptionem exsiccat. Et si non in principio cum tunc postmodum ad sputum corruptum. Similiter pleureticus patitur dolorem pungitivum. In apostemate epatis nec sputum nec in principio nec postea sed patitur dolorem aggravativum et non pungitivum.

Visis in generali que et quot sunt illa que medicus debet precogitare antequam accedat ad infirmum, nunc restat dicere que et quot sunt illa que cum ad presentiam egri pervenit debet intelligere. Sunt autem duo in genere: primum signa dispositionis naturalis et complexionis et compositionis et hec colliguntur per supradicta. Secundum est signum dispositionis egri que alio nomine accidentia egritudinis nuncupantur etc.

Ut autem medicus ordinate colligat et prima signa seu accidentia egritudinis sed in capite generalissimus descendendo ad specialissima sic. Omne accidens morbi aut est nocumentum actionis aut in mutatione qualitatis corporis aut in mutatione accidentium ... Postmodum subdividere nocumentum operationis sic. Aut est ablatio ut cecitas aut diminutio ut debilitas videndi, aut corruptio quemadmodum dicitur corruptio ut visus ...

Sciendum tamen quod nocumentum operationum debet attendi penes virtutes a quibus operationes procedunt. Propterea debet dividi sic. Nocumentum actionis virtutis animalis aut est nocumentum actionis virtutis naturalis, vitalis aut naturalis.

¶ Omne nocumentum virtutis animalis aut est nocumentum virtutis sensitive aut virtutis motive aut virtutis regitive ut visive, auditive, olfactive, gustative, tactive etc.

Sciendum quod omnes ille virtutes sensitive habent quedam accidentia quia nam omnes conveniunt in hoc quod cuilibet potest auferri actio et diminui et corrumpi. Et dicunt perfectio istorum accidentium ad propria organa cuiuslibet virtutis. Nam ablatio sentiendi in oculo cecitas dicitur. Sed diminutio visus debilitas visus nuncupatur. Privatio aut corruptio visus nuncupatur. Et est cum ab videt ea que oculis non presentantur ut cum quis videt muscas volare que in aere non sunt ut in principio cataracte apparet et sic est in visu ita et in aliis sensibus

etc. etc. etc. etc. etc. etc.

Una autem est virtus motiva cuius actio-
nis nocumentum dividitur sic. Nocumentum
actionis virtutis motive aut est ablatio
ut cum membrum ut corpus non potest moveri aut
diminutio ut cum membrum debiliter movetur aut
corruptio ut cum malo motu movetur. Et
dicitur spasmus tremor aut titillatio etc.

Videndum est de nocumentis actionis virtutis
cogitative que sic distinguuntur aut
talis est ymaginativa aut discretionis aut
memorie. Ymaginativa ablatio ut fatui-
tas. Diminutio ut ruditas. Corruptio ut
alienatio. Discretionis ablatio et fatuitas
dicitur aut diminutio et stultitia dicitur. Memorie
aut corruptio et dicitur desipientia aut ablatio
et dicitur litargia aut diminutio
aut corruptio et dicitur alienatio etc.

Videndum est de nocumentis actionis virtutis
naturalium sic. Omne nocumentum
actionis virtutis naturalis aut est ipsius attractive
aut retentive aut digestive aut expul-
sive. Attractive ablatio ut non attrahere aut
diminutio ut debiliter attrahere aut corruptio ut
attrahere malo motu ut titillatione etc.
Similiter dividuntur nocumenta aliarum virtutum.
Et ideo quia hec nocumenta variantur secundum varietatem
virtutum que virtutes variantur secundum varietatem
membrorum. Concludamus ergo quod virtutum na-
turalium nocumenta in generali sunt xij
nam cum sint 4or virtutes et quelibet pati
potest tria nocumenta nam cuilibet potest auferri actio
aut diminui aut corrumpi multiplicemus
ergo tria per 4or et ita resultabunt xij. Et
propterea eandem viam actionis animate virtutis
sensitive nocumenta erunt iij. Quibus si
addamus motiva erunt 18. Cum autem
diximus quod virtutes naturales secundum varietatem
membrorum variantur et ponamus exemplum in uno
membro ut in stomacho. Stomachus enim est membrum per quod
alimentum omnibus administratur membris oportet ergo ut
cibum attrahat et attractum retineat et rete-
ntum digerat et ipso digesto quod superfluum est expellat etc.

Distinguamus ergo per virtutes naturales
stomachi et ipsarum actiones inquirendo
sic. Omne nocumentum actionis attractive stomachi aut
est ablatio ut non attrahere aut diminutio ut
debiliter attrahere aut corruptio ut cum malo
motu attrahere ut cum titillatione spasmo vel
tremore. Stomachus inquiro pertrahit

retentiva aut nichil retinet ut in lienteria
aut debiliter et tunc sequitur velocior descen-
sus cibi et ipsius corruptio aut male re-
tinet quod contingit quod inter stomachum et cibum est
ventositas et exhalat et rugitus est in stomacho etc.
Nocumentum actionis digestive stomachi aut est
ablatio ut cum cibus a stomacho non immutatur aut
diminutio et illud accidit crapulla nominatur
aut corruptio ut cum cibus in malas mutatur
qualitates etc. Nocumentum actionis expul-
sive stomachi aut est ablatio ut apparet in yliaca
aut diminutio ut quando tardat expellenda
expellere aut corruptio ut quando movetur se prius
quam digeratur cibus aut quando tardat digesta
expellere etc.

Visso de nocumentis actionum operationum
consequentur pertinet proposito de accidentibus videre.
Est accidens mutatio qualitatis corporis que distinguitur
penes obiecta sensuum. Hoc excepto quod obiectum
auditus non ingreditur istam consideracionem
cum eius obiectum in aere radicatur et ideo non
potest esse qualitas humani corporis sed potius
aeris. Aliorum autem sensuum obiecta possunt
esse humani corporis qualitates propter quod accidens quod
dicitur immutativa qualitatis corporis dividitur
sic. Omnis immutatio qualitatis corporis aut
est color aut odor aut sapor aut qualitates
tangibiles etc.

Immutatio qualitatis corporis que visu percipitur
aut percipitur in toto corpore ut yctericia aut
Similiter mutatur color totius corporis ut in
passionibus epatis splenis et ydropisis aut
percipitur in aliqua parte corporis ut est albedo
oculorum nigredo in lingua. Sub hac species
ponitur omnis maculosus color cutis ut
morphea. Similiter color qui ab apostematibus in aliqua
parte corporis fit variatur ut color herisipile fleg-
monis et aliorum etc.

Immutatio qualitatis que odoratu percipitur aut
percipitur anhelitu infirmi aut sudore
in aliqua parte corporis sicut in auribus ut naribus
ut sub assellis aut abhominabiles sicut fetere.
Immutatio qualitatis que gustu percipitur sic
percipitur sudoris saporem cum aliqua gutta
cadit in os sicut aut saline sicut est salsus vel
amarus aut dulcis aut sanguinis excunt
per os similiter sicut dulcis salsus aut sputum
aut vomitus si est amarus acetosus ut
ponticus etc. etc.

Irmuito qualitates que tactu percipiuntur aut sunt
qualitates prime ut calidum frigidum humidum et siccum. Nam
percipit medicus corpora et partes corporis calida humida
aut frigida et sicca / aut qualitates secunde ut durum mol
le asperum lene extensum etc.

Tabula que medicus in facit post collec
cionem signorum et accidentium / Collectis omnibus
accidentibus que in egro apparent medicus
debet ea post adinvicem comparare et ex ipsis iudicare
ut speciem morbi eliciat quia medicus aut potest
de accidentibus perfecte iudicare / Si aut possit perfec
te iudicare immediate ordinet regimen quod per
tinet ad curationem secundum exigentiam egritudinis
et aliorum particularium ut etatis aut non / Si non
possit perfecte iudicare tunc antequam aliud faciet
ordinet regimen neutrum quia proficient egro
placendo ei consolacionem et morbum alleviando
Et similiter personabit iudicium absque confusione etc.

Regimen neutrum debet ordinare medicus
antequam exeat hospitium egri secundum ex con
sistentia egritudinis de qua potest habere
certitudinem in prima visitacione / Et si accidentia
fuerint grandia et grandia brevius erit morbus
in terminis grandium / Propter debemus distinguere mor
bos sic / Omnis morbus aut est brevis aut
prolixus aut est medius inter istos / In istis
morbis antequam species cognoscat debemus regimen
neutrum ordinare in cibis et potibus temperate
/ Hic morborum brevium regimen in cibis bro
dium ciceris lac amigdalarum in potibus ydro
zucarum ptisana colata ydromel etc.

Regimen morborum prolixorum seu cronicorum
in cibis pullorum carnes et pedicum iu
venum galliarum pavonum etc. in potibus vinum
album in colore aquosum in sapore / vinum ru
subtile aqueum in sapore etc.

Regimen morborum mediocrium in cibis
ordeum avenatum cum dactilis / in poti
bus ptisana colata et expissata aqua bulli
ta in qua panis albus fuit remollitus etc.

Ordinato regimine in hospitio infirmi si dum
recedit ad domum suam ab amicis interro
getur quid senciat de statu infirmi respon
dere debet non cum duplicitate maliciosa seu
fallacia ut mendacio quod potest contingere duobus
modis aut dicendo se sperare quod non intendit
aut dicendo se timere quod non timet / Sed cum
cautela discretionis honestate et lima veritatis
ut dicat quod est certus de statu patientis
cum cautela discretionis honestate ut non
exprimat in quibus dubitat Sed in quibusdam
articulis de quibus per examen artificiale in
tendit certificari etc.

Ordinato regimine temperato et data
responsione petentibus de statu patientis deinde
tempus laborat medicus de signis seu accidentibus
iudicare / Quod faciet a studio proprio aut
alterius studio etc.

Proprio studio si voluerit medicus
iudicium ex accidentibus elicere sic eas re
colligat tabulando primo recolligat
accidentia que pertinent ad genus hominis masculus
aut femina tot annorum macilentus pinguis
velox vel non ut vivit / 2o ea que pertinent ad
consuetudinem sic multi exercicii vel ocii tapio
si sibi et potus ut modici et bibitiuus
ut contheus / tercio colligat accidentia morbi
hominis patitur dolorem lateris dextri vel sinistri
acuto pungente ut cum gravitate ut in expolate
cum tussi ut sine tussi / cum malicia anhe
litus ut sine / Deinde gravitate ut in expolatam
cum ardore ut sine ardore tunc pulsum durum
ut mollem magnum ut parvum etc.

Cum accidentia morbi sic tabulauit
comparat ea ut ad causam morbi ut
ad morbum ut inter se et cogitat quod omne accidens
morbi aut habet ortum a causa morbi ut yctericia
et amaritudo oris a colera / aut a morbo
immediate ut sitis et dolor frontis a febre / aut
ab alio accidente ut fastidium et rugitus ventris
ab indigestione etc. / Ulterius debet medicus
considerare seu cogitare de accidentibus quod omne accidens
quod apparet in membro aut est sibi proprium ipsi membro
in quo apparet vel non est sibi ex propria passione
/ aut est sibi ab alio membro communicatum vel est
sibi ex expositione aliorum vicinorum vel vicini
ut colligatum sibi vel vicinum etc.

Post hoc autem debet medicus investigare
in membro si sit proprium ipsi membro ut
ab alio sit communicatum remorando canones
traditos a galieno primo de interioribus permit
tendo prius unam sic / Omne nocumentum accionis
cuiuslibet membri significat in eo passionem aut morbum
proprium ut ab alio membro communicatum / Post
ista debet sequi distinguens inter morbum proprium
sui ut ab alio ~~communicatum~~ communicatum sit / Omne
nocumentum accionis singularis communiter tamen non
significat in membro proprium cuius operacio leditur
post ipsum sequitur cum in pluribus accidentibus.

ordinat sic/ Nota contingunt plures accidentia
tertium ordinem adinvicem sequuntur membra prime
actionis in medio pati aut posteriora actionum
lesiones ab inde procedere etc.
Post hec debent sequi canones tertie ma
terialium permittendo prius cum. vlem sit
omne nocumentum actiuis impellatur non cum
impellatione prius tamen primitus sequitur eam
passio est intrinseca simile et ad te mandare
particulare partis post ipsum sequitur alius et est omnis
in continuata membro ut est humor ut aliquis/
vapor/ post istum sequitur alius magis spalis
Et est omne nocumentum subiectum ut mo
mentaneum si ab inferiori est processerit a va
pore calido vel frigido aut oritur ab humore etc.
Viso qualiter medicus strictissimo propo
sito investigare accidentia significantes
de incepto videndum est si proprio studio exceis
non potest medicinam eligere qualiter alterius
auxilio poterit facere si ad aliud peritiorem me
dicum tunc eo de actibus collationis consilio si est propinquus
sit ipse aut propinquus aut satisfaciens sibi
et sic ordinem regiminis curationis quod particula
et morbus tollerabitur/ aut non satisfaciens
et tunc curat addiscatur/ aut distans
et maior causa si pauper fuit vel dives/ sed
medicus persuadere parentes infirmi ut
ipsum nouerit et venire faciet/ Si autem
mittitur primo distans resagat videri
quid medicus in toto tempore medio faciat
donec alter medicus veniat/ Certo dico
quod solum debet visitare infirmum et debet videre
si aliquod signum de nouo apparet super quod pos
sit illuminari et debet interrogare infirmum
de hiis de quibus non recordatur cum interro
gasset et debet ei protestando dicere/ Ego an
quam medicus vobis aministret visito aut
interrogo vos super quedam dubia que michi
occurrunt/ nam ego nolo dicere perscriptum
vel aliquid curatum etc.
Si autem medicus cognoscit quod infirmus
est impaciens ut festinet aucti
onis importunus/ aut dimittat eum
si tamen honestate potest eum dimittere/ aut si
non potest eum dimittere ordinet aliqua medi
cinam que aliquo modo possint proficere
et nullo nocere/ Dicitur igitur pacienti pungi

ordinabo vobis salubre antidotum et plus cessa
bit angustia pa. et portus accedere/ in tali
aut allocutione sequatur medicus cum consistentes
necessarias sicut sit grauis/ nam in consistentes est
virtus preueniens lapsum insignum/ vitium aut
puidentie restituendo futura/ Cum igitur ignoras
quantum debeat durare morbus ut quantum infusus
debeat accidere nunquam debet dicere de aliquo particulari
opere quod exercet quasi finale opus vel quasi sit opus
ordinatum ad sanationem egritudinis precise
nam si sanitas non sequitur est mendax.
Sed debet dicere ego ordino hunc syrupum
ut electuarium ad tale ut ad tale operationem
et ita subsequenter ulteriores operationibus sed eos tenere
Allocutio aut infirmo de aministratione
medicationis prudenter et cum consistere de incepto
videamus quales sunt medicine que prodesse
possunt et non nocere quibus morbo directe
non opponantur etc.
n Nunc aut temperata ut dicitur electa
aut illa que sua proprietate iuuat et
non aut confortant membra principalia ut
aurum cordi/ aut sunt tyriacales/ et hec
aut ventositates expellunt ab humoribus
ut agaricus/ aut a membro ut ciminum
aut depurant spiritus ut buglossa/ aut con
fortant spiritus ut zucarabie. Expedit medicus
componat sic syrupus et electuaria talia ut
vna temperata cum alia coniungatur et si medicina
fuit vtilis proprietate et distemperate gradibus absque
dubio in quolibet casu poterit aministrari sic potest
ministrare aurum buglossam borraginem/ Et si
fuit utilis proprietate et distemperate gradibus in
opposita qualitate et iungatis eas ad pondum
medicinam et tales sunt melissa et poma
maciana Et existens cum dicitur potius fuerit
electuarium ut syrupum quod potius aministrare in quolibet
casu/ Caue tamen ne temperata medicina habens
utile proprietate alia in vtile que non debet aministra
ri si in vtili locum herba nec camomilla mulieri
pregnanti non debet aministrari quia prouocat abor
sum/ Sed masticulo bene potest cum sit temperate
complexionis et habeat proprietatem conseruandi spiritus et confor
tandi membra principalia et pellendi dolorem
interiorum membrorum etc.
Viso quid agendum sit antequam medicus
cognoscit speciem egritudinis quia debet
regere infirmum cum cibis et potibus temperatis
et medicinis nec non et aliis rebus non

naturalib; temporalis q̄ re salubres sint. Deinceps videndum quid agendum est contra istas passiones et causas et pericula partis que cognoscit ut suppono proprio studio aut alterius auxilio etc.

Morbum autem quem ille cognoscit medicus aut est periculosus et tunc debet medicus dicere circumstantibus infirmi quod sunt de periculo aut salubris et tunc interrogantibus de statu pacientis debet medicus videre quod si pacientes et ministri fuerint obedientes et ad egrum ut ad actus non sufficient spes pro hiis sanacionis etc.

Data visione de statu infirmi interrogantibus debet medicus consequenter ordinare omnia contraria salubrium sic quod egritudini opponantur secundum magnitudinem egritudinis et tollerantia subiecti nam medicus fidelis et sapiens cognitis cognoscendis quanto celerius potest subveniat egrotanti deinde consequenter. Similiter dixi secundum tolleranciam subiecti quia opus curationis non efficitur tantum sed curantibus consumatur nam medicus non semper tenetur quod curatius est facere tollerabilius et tutius et ideo cum aperitur manum vel pedem ut custodiat totum corpus a corrupcione etc. etc.

His visis videamus que ordine debet medicus tenere in processu de Cuius evidencia sciendum est quod principalia quibus completur opus curationis sunt tria. Regimen in dieta et illa debet precedere alia quia ordinantur ad virtutem custodiendam per quam operatur sanitas et quia sine ista in nichil proficiunt. Regimen in administracione medicinarum et illud precedit tertium quia immediate respicit morbum aliud principaliter. Regimen in manuali opere quod dicitur extremus cum alia duo proficere non possunt vel nesciunt etc. Regimen in dieta consistit in convenientia rerum non naturalium. Continentes aer motus et quies cibus et potus sompnus et vigilia evacuacio et retentio superfluitatum coadunatio animi accidentia etc.

Post hoc sciendum quod debet medicus cogitare regimen secundum valetatem causarum que morbo contingunt quemadmodum nauta velum secundum valetatem ventorum attendere debet in infirmo et assistentibus ista ad ministrabit cum in processu videatur esse mutanda contingit autem regimen aliud ad minus custodiendum ad quantitatem ad qualitatem ad ordinem etc.

Contingens autem aeris est et de isto debet medicus attendere utrum competat infirmo secundum quod in tali domo est vel in tali loco vel sinon prope debet vel emendet et ordinare ad corpus oportunit. Et hoc est necessarium et de illo cogitare utrum talis necessarius competat infirmo et utrum competat ipsum aut iacere cum vestitum aut calciatum et suppellectile et de isto debet cogitare utrum talibus et tantis debeat iacere capite discooperto vel sic de aliis per ordinacionem contineri debet ordinare de motu et quiete et per quibus de aliis.

Causa contingens ad mutandum regimen de aliquo predictorum modorum et est duplex una est necessaria et est evitabilis et est in mutacione temporum vel morbi aut contingentes etc.

Mutacio temporum unius morbi cogit mutare regimen in principio administratur ordeatum in augmento lac amigdalarum in statu ad ministrabit aqua cicerum in declinacione primo brodium pullorum postea sibaz deinde grossiores carnes et sic augendo donec redierit ad primum statum etc.

Similiter mutacio temporum unius morbi cogit mutare regimen in quantitate in principio copiosius reficiatur eger in augmento minus in statu adhuc minus in declinacione totum est contrarium nam in principio declinacionis parum administrabitur postmodum amplius et sic procedendo donec pervenit ad quantitatem consuetam etc.

Sicut mutantur cibus secundum tempora morbi et sic potus in principio ptisana colata expressa in augmento datur colata non expressa in statu ydrozaccarum in declinacione non solum dabitur vinum debilissimum postea debile post forcius sumatur donec redierit ad consuetum etc.

Similiter tempora morbi cogunt mutare regimen in qualitate nam cibi et potus calidiora administrantur in principio quam in augmento statu et declinacione. Similiter predicta tempora cogunt mutare horam refectionis nam in principio et declinacione consideratur hora solita in tempore sanitatis si non impediunt alie circumstancie etc.

Visis qualiter tempora ultra morbi cogunt mutare regimen in dieta videndum est nunc qualiter cogunt mutare regimen in medicacione. Et mutare regimen in medicacione aut mutatur quantitate aut qualitate aut in ordine etc.

Tempa aut ulia morbi cogut imu
tare re̅g̅ı̅ i m̅ ut app3 i mediatoe
stabiei. Nam si uni stabioso ppinet i pn̄o
syr̄ et decte boragi et fiu̅ t. necesse est
i augto et decliatoe ut immiscet i absin
thiu̅ finug tre et hmis re e̅ na̅ tal. eger
i pn̄o digonis hmor peccantiu̅ 2 pp bam̅
expulsionis opacoe meatuu̅ q2 p̄ facit
borago q2 repiatu̅ hmor. sy̅ fiat fug
tre q2 subtiliat n̄az et apit poros 2 hmo
res a sup̄ficie mbror radicaliu̅. Si aut
digoe gpleta cotinuet usus fiu̅ tre q2
cotinue apient et dilatabunt meatus
et tu̅ a meatu nichil exire possit nisi
apte inf gstrigat ut dcz gal. Dı̄ucsita
primo de interioribz remaebit in corpe
m̅ stabiei uagans ppr̄u 2 ita miscet
bonis hmoribz eos corrupendo. Et ultig
tu̅ na̅ no̅ indigeat fiuo tre ab ipo no̅
occupabit 2 ita i miscebit hmoribz 2 eos
corrupit et ita augebit stabies. Cr̄e
gpleta digone necesse e̅ i mutare fium
terre i alia̅ mediciaz que hz gstringe̅
meatu apte inf ut q abca no̅ sit simo
ta p̄ apiendi meatus et radendi hmo
rem de sup̄ficie mbri tal. erit medi̅na
multu̅ stip̄ca ut pax poncia ut e absinthiu̅
pptea diga m̅ cu̅ fiuo tre dimittunt
ipm ut utatur loco ipius absinthio et
cito sanabitur. Si aut multiplicabitur

Quod aut tempa ulia morbi co
gut mutare reg̅ı̅ i qntite med̅ra̅
euident manifestat inf̄e. Flat. Naz
i celis inp̄ncı̄o et i augmto ad mistrat
syr̄ minoris acetosit quam in statu et
decliaoe. Et ro e̅ q2 tu̅ m̅ e̅ uiscosior
et io fortori indiget incisiuo. In statu
aut et decliatoe e̅ diminuta uiscositas.
q2 tu̅c debili. adhe̅t sifitiei mbri/ nec
ita spissu̅ uelam facit. pptea si admist
ti̅ syr̄ tante acetositatis i statu et
decliatoe sic i pn̄o et augto tu̅ ledet
sensibili membra ipius sba̅ penetra̅do.
lz antea no̅ lesiss. itr. Similr cogut
p̄dca̅ tp̄ra morbi mutare reg̅ı̅ i qualitē
q̄do modo app3 de albo 2 potu. Sz p̄dca̅
tempa pax cogut mutare hora̅ admi̅s
tracois nisi pp ad supuenies. Nam

in hora in qua solebat adm̄istr̄i syrup9
si supueniat uomitus ex hoc mutabit
hora adm̄istracois sic et i alijs q2 uisco
sus hmor ipi adhe̅bat 2 ipm tuebat itr

Usq quali ta̅ m̅t q2 e̅ m̅ulto tempore
uolu morbi cogit mutare regien
ta̅y i dieta qua̅ i mediatoe. Deinceps
uidend quali tu̅ contingens hoc ideo
faciat. Et e̅ ta̅ cotingens ab futuris eue
tus qui gtingent hz euenie et q talis
futuris euetus cogat mutare regime̅
i qualite 2 qntite ut pz i fe. cottidiana. Na̅
si ab admistret i tali syr̄ acetosu̅ 2 dimi
pp grossicie mat̄i intendat admistrare
tinue poterit q ex minus infrideret 2 q ex
hoc ipediat pfra digo ul gna̅o sanguis
uni ex hoc no̅ cogit dimitte̅ acetu̅. Sz
cogit ppinare aliqua que tueantur epar
Et pp hoc sapientes docuerunt decqito m̅
qntu̅ tre decupatoio ut sile pz in modu̅
decto i 3. 2 sic deliceng gsite i alijs morb
2 futuris euetibz q ro̅ne admust bulli̅ eue
nire possit. Acetu̅ tn̄ subtiliatu̅ ut dicit
p̄dit omnem malitia̅ sua̅ itr

Dicto sufficient de regimine infirmi
deinceps uiden̅d e̅ de regie med̅ru̅
directe morbo opponat. Circa q regime
attendunt tria. s. electo gueniens. ppacio
diligens. admistraco ptinens itr.

Ad conueniete electoe̅ bicuitatem
requirunt duo. p̄ e̅ gueieu̅ i un̄
na si medicus indiget medicina cale
faciente et exit in 2e gradu 2 gsideret
qua deptibz eligat an mellissa ut menta̅
cu̅ me̅na que plura pt i uuamta gferre
ut paucioribz nocumt no̅c illa semp
eligibilior e̅. Scdm e̅ gentia i m̅. Naz
medicus debz attendere q me̅na i sua
spe̅ sit potissa ut mise ut r̄ morbi u̅i
gra. si dactilos dz admistr̄i an plus co
petant allexandini qua̅ insulares sine
isti sine illi plus gpetat semp debet re
spice̅ sinceritatem itr

Circa m̄az me̅nar dz medicus attede
utiu̅ re̅ue que sibi opponat cug
noscat et si sit indigz de bauitate eius
meditare ul malicia aut no̅ gcognoscit
q si no̅ uideat ab auctoribz phisicalibz

si descibat tunc si conveniat ea cum descriptione
auctorum accipiat eam. Si autem non conveniat
refutat eam ut si portet salvia agrestis
loco eupatorii refutat eam quia descriptio eu-
patorii non convenit ei / Aut non describat
et tunc dimittat eam et recipiat aliam
de qua est notitia etc.

Dicto de convenienti electione dicendum
est de convenienti preparatione vel ad convenientem
preparationem. Sex breviter requiruntur scilicet mundificatio
dispensatio / purificatio / remollitio / coctio
et mixtio / Nota quod circa illos modos
debet medicus informare apothecarium et debet
horas et tempora declarare eisdem ne destru-
ctum tardius preparent quam deberent etc.

Dicto de convenienti electione medicinarum et diligenti
preparatione dicendum est de convenienti administratione
vel circa convenientem administrationem debet medicus assisten-
tes informare de quantitate ut quanta sit dosis
de tempore ut qua hora diei vel noctis de modo
ut utrum intus vel extra calida vel frigida / Cum po-
tu vel sine potu aut cum quo scilicet cum forti frica-
tione vel leni etc.

Viso sufficienter quid medicus habet facere ex se
ipso tam in agrediendo sermonem egri disposi-
tionis quam in percipiendo tempus curatus. Et viso
qualiter paciente debet inducere ad obediendum sibi
et ministris et qualiter ministros debeat in-
formare. Deinceps videndum est de consideratione
misericordiarum accidentium et ordinationum reparandorum etc.

Accidentia intrinseca possunt tripliciter considerari
Uno modo in se ipsis et hoc modo dicuntur
uno modo quantum ad esse quod habent quando sunt actu et
isto modo habetur certitudo de ipsorum actualitate
et cadunt sub consideratione medici. Alio modo in causis
suis et potentia habetur certitudo ipsorum possibilitate
alio modo quantum ad eventum ipsorum et isto modo cum sunt
incerta non cadunt sub consideratione medici cum sunt
[illegible] et raro eveniant. Tertio modo in suis effec-
tibus et isto modo habetur certitudo de ipsorum virtute etc.

Quando autem accidentia extrinseca sunt praesentia
et manifesta tunc debet ea avertere
et detestari praecipue si venit ad pacientem ob-
talmiam corruptam vel tussim. Si invenit
domum plenam fumo / dicat quod considerare quod fumus pro istis
nocet et dicat aut et detestari actus ut si vi-
sitat pacientem cephalicum et invenit galliam. Si
iuxta domum audiunt canes latrantes / homines
clamantes campanas pulsantes corrigat

et detestatur quantum potest ista accidentia quae circa ipsum predicit / etc.

Quando autem considerantur accidentia in causis suis
tunc debet ea medicus considerare providendo
et praecavendo verbi gratia si medicus videat iuxta
domum infirmi campanile aut multos canes aut
multos infantes aut fenestram borealem
directe oppositam lecto / Si infirmus galeam
patiatur timere potest quod ledatur et ideo debet
ordinare ne propter patiens ledatur / aut si
videat dimissorium ad quod eger qui fluxum
ventris patitur diutius discoopertorium ti-
mere poterit medicus quod corrosiones ve-
tris incurrat praecavendo providere debet etc.

Quando autem accidentia extrinseca inefficibus
apparent medico verbi gratia si syrupum non
potest retinere et retineat cibum aut pap-
plicatio sacculorum cordialium sincopizet
et recurrat ad omnes causas salubres que
corpori applicantur et consideret medicinas
primo. Si in loco indebito sint collecte ut
de squilla si erat sola quia talis est venenosa
et de salvia si buffo fecit domum in radice
et de capillo veneris si aqua putei aliquo ca-
dave sunt infecta. Aut si in loco indebito
sint reservate ut loco sordido vel in loco
ubi animalia venenosa possunt cadere ut aranea
vel scorpiones que aliquando cadunt in ampulla
discooperta / Aut si in instrumentis indebitis
fuerint preparate ut si mortarium in quo pis-
tate fuerint aliquid sordidum ex qua sordi-
tate fuerit sordidatum / Similiter de ipsa consideratione
si fuerit immunda / Similiter de colatoriis si
aliquid fuit cum eis colatum quod fuerit male
qualitatis etc. Amen — — — 5

Explicit Tractatus
Recunctis medicorum

berberis rosa spina alba sieca vel pomus rose agrestis
fructus

Febris sanguinea e breuior febre colerica
q2 magis propinquius e digeri Et paroxis 2a nec
e minor paroxis 2a no ve declinacio et velocior
qz i va p ... incremen ... sui paroxismi Et
q nec cuius paroxis e longior paroxismus ve
cuius declinacio et tarditate ipsius Cum
paroxismus fuat cottidie eadem hora qua p.
incepit febris erit longior illa que
no fuat ordinate sic sanius e q plenitud
operatur molle i apalli ... declinacio cuius
mollis ... i vita e signa finis
status i principii declinacionis ... i paroxis est

Gracia lucidioris habitus quam in esse
denotetur in modis et proporcionibus
medicinarum quas in iunctis componi debent ac in
gratia lucidioris sciencie ad formas
earum inveniendas et doses singularium compositarum propor-
cionis quas in libris reperiat aliis dei ductu
proposito hunc brevem tractatum assequor in quo
in quo ostendam esse medicine laxative composite
et modos compositionis ex simplicibus medicinis et proporciones
ad eas attendendas et dosim proporcionis ear-
um exigencia huius artis et declaratio dictorum
quorundam super hoc huius non tractatum facta est
maxime necessaria propterea quia libri sapientum ce-
ciderunt iam in adulteracione non propter neme
nisi scias ipsorum et scienciis eorum contrarie et ca-
nones, sed propter scriptorum negligenciam ac eorum in-
sufficienciam, et enim sic processus in plerisque sper-
pium partis debilitat donec iam non sit
dignum sibi novum genitum antiqua plus
simulari sit propter scriptorum degeneracionem iam
libri antiquorum corrupti videntur et hoc
denunciat quia si Galienus libros ypocratis
capiasset proprio calamo essent libri ypo-
cratis completi et extra Galieni certe ma-
nus ab illo deficiens quanto quam manus
doctorum scilicet extimatur extra et quia
libri theorice in textu regulantur libri
autem practice sola sicut radicem compertas
in scriptorum discrimine maxime est in libris practice propter
tutos non canones nunquam verificat intellectus
quia ut dicit Galienus hoc propter non est sciencialis sed experimen-
talis ut haly 3o tegni commento quarto theorice autem
si dubios inveniat ac in perfectas eos recti-
ficat intellectus et complet cuius signum
est quod plurimum libri practice sunt corrupti et si
diversos antidotarios invenies in eis
maximam diversitatem dico in ponderibus scilicet
pro 3 p lb et 3 p 3 cuius error facit
medicum adherentem libro esse medicum
equivocum nisi plus sciret hec sciencia hoc igitur
tuae nebulosa via practice in hac parte
illuminabit ut quisque habeat doctrinam imitans
textus male scriptos deridebat bonum scripto
adhereat donec perscriptas dosas medicinarum
intelligat et per se ipsum male positas
corrigat sicut perdie contingit super nono
almansoris male scripto cuius deprehendit
ubi ponit de scriptorum pillularum quod multum

allegantur super pillulas quod non valent (etas) intendit ambulare
faciunt ubi ponitur in una dosi ex pro
diagridie scrupulos [illegible] que est in regula et hic est
error et non scripsi in margine scamonee
quantitatem scrupulum unum et amonii 3
et tunc dosis est felix et precio ista fuit hic
eius non in tuum est in antidotariis et
aliis de scriptoribus sapientum absque hoc
tractatus precedere. Continet autem tractatus iste tria capitula
non in sciencia proporcionum ordinatur nisi ad
dosim compositarum medicinarum inveniendas propor-
ciones aut sunt 2e. una est composito medicinarum
simplicium mixtarum ex prima 1a tanquam. Alia est
proporcio medicinarum simplicium mixtarum ex prima
proporcione investigatur quod medicine laxative composite
ex 2a investigatur composito medicine ipsius laxative
continet quod tria capitula in toto primum est de propor-
cionibus simplicium ad totum compositum in complexione
medicine laxative. 2um est de proporcionibus medicinarum
simplicium mixtarum in medicine compositione. 3um est
de dosi earum per has invenienda. Complexio
aut medicine laxative est duplex ut ad propositum
spectat. quod est complexio ex primis resultans
qualitatibus quas dicimus quod laxativa medicina
est calida in tertio gradu aut sicca in 2o. Alia
quo resultans ex qualitatibus posterius pro quas
ipse medicine [illegible] operationes 3as ut est dare
super quod collige [illegible] ad litteram et talis
plus [illegible] forma composita vel qualitas
[illegible] significatur supra qualitas [illegible]
de prima et de quod medicine simplices in composito
laxativa vel sunt eiusdem generis vel diversi. si
eiusdem vel sunt eiusdem in gradu ut [illegible]
[illegible] cum manna [illegible] non sunt eiusdem
generis et gradus, vel sunt eiusdem generis et
gradus, vel sunt eiusdem generis et non gradus
ut [illegible] et [illegible] aut in
[illegible] gradu caliditatis gariofili in 3o. si primo
per quod miscentur medicine eiusdem generis et
eiusdem gradus tunc medicina [illegible] quia [illegible] generis
huius gradus in quo est unaqueque simplicium [illegible]
ex cinamomo mastice et galanga est in 2o
gradu calida. si [illegible] una earum in eodem gradu
quod si ab .d. [illegible] quantum medicine medicina exce-
dit suum gradum ut [illegible] 2a [illegible] primum
tum [illegible] comparatione et in pluribus medicine eiusdem
gradus videntur elevari supra illum gradum

miste
recipiunt et dicendum quod illud est per accidens non tamen
est ad propositum quia de tali medicina ex pluribus composita
tamen damus gradum daremus de una simplici
causa si non fieret composito ex solo cinamomo
daremus 4 s. et sic 4 s. damus de tali
composito / si dicatur quia certo fit composito ex quo
eiusdem generis sunt gradus etc. ¶ dicendum quod propter
aliam proprietatem quia galanga ex operibus 2is habet
aliquid quod habuit cinamomum quia reaggregat
partes stomachi relaxatas cinamomum autem sub
tiliat et aperit inflationem autem confortat cor
dato quod conveniant in gradu generis eiusdem
non tamen conveniunt in 2is qualitatibus / 2a composito
dicitur fieri quia aliqua una medicina habet proprietatem nocendi
vel iuvandi unum corpus et non
aliud ymo unum membrum et non aliud et
unam hominem et non aliam nec tamen cadat com
misceretur plures eiusdem proprietatis quia dato quod
galanga commiscetur vino stiptico et conferat
pluribus miscetur sibi medicina eiusdem virtutis
ut ex toto remaneat siccitas cum
et calorem huius permixtionis
nec una nec alia sibi ... capitulum
fen 2 p. ... et 2o capitulum tractatu de lacte et 3o
capitulum fen 2 tractatu de cura asmatis et fen
22a capitulo de cura doloris iuncturarum et
gta 8o capitulo et hoc non solum in medicine
2a et 3a sequitur insuper per ... dicetur
apparebit super 4o colliget si autem medicine sunt
eiusdem generis et non eiusdem gradus / tunc
oportet considerare resistentias et actiones graduum
ad invicem et in hoc errant barthol
de varignana dicens in suo tractatu quod si medicina
comparatur ex pluribus in complexione quod eius
quod est intensa sicut si componatur ex pluribus
calidis est calidior et hec est contra plurimum medicine
nam aliqua medicina ex una sola re calida
calidior est quam aliqua composita ex X rebus
calidis et probatur similiter et est contra ...
4o canonis in principio aut 4o colliget quod cum medicina
calida addatur medicina magis calida quam medicina
magis calida remittitur et 2m quod maior
est distantia 2m hoc maior est remissio et
primum istud probatum est in plura nam nunquam tale
de participantibus ut aliquid albius ... in
in permixtis de hoc autem est de tractatu super 5
de divinis et suppono hoc hic cum istis supplicantibus
dico quod si medicina calida in primo gradu
addatur calide in 2o remittitur ad 2m
gradum et si addatur calide in 2o medicina
calida in 3o calida in 2o remittitur / ad 3m

gradum et si addatur calide in 4o medicina calida in 3o
remittitur ad aliquem natura sive latitudinis
Omnis non gradus habet tres ... partes ... ma
neriebus ut exponit haly et plures glosatores
in tegni et ideo gratia illud ponit extremius
et non in gradibus ut plures glosatores commentatores hic non
expetit hic disputare / sed tamen hic autem conce
dunt tale resistentiam et contrarietatem inter medicinas
diversorum graduum eiusdem generis existentium quod
gradus non sunt equales in perfectione et
quod in perfectione accidit gradibus in participantibus
qui sive proportione sive puritate ut nos
declaravimus super primo de divinis et super
4o colliget si deus voluit ¶ Et est intelligendum
quod tales medicine diversorum graduum coniunctiuntur
cum debita quantitate utriusque / nam vinum
debile si addatur vino magis virtuose
in notabili quantitate aut si in equali quantitate
aut in media parte tunc remittit illud
ut verbi gratia ciatus vini cum ciato alterius
aut medietate ciati vini puro virtute
cum uno ciato vini magne virtutis
debilitat omnino fortitudinem eius maioris / sed si
datur de debili vina 3 vini uni ciato
fortis vini et potentis non permutabit
ipsum quia propter paucitatem sive quantitatis
non habet proportionem actiuus ... et eodem modo
intelligendum est in proprietate medicinarum si
in miscetur piper et rosis equaliter
remittitur ad 3m gradum piper ad 2m et ele
vatur calitas rosarum ad 2m gradum / et si mis
ceatur rosis in media quantitate remittitur
piper ad 3m gradum quia propter paucitatem non re
solvitur virtus rosarum non potest ipsum
retinere ad 2m si fuerit quantitas eius
quantitatis piperis absque proportione trahit
rosarum virtute piperis ad primum gradum
caliditatis sicut si fuerit quantitas piperis absque
proportione quantitate rosarum trahit virtute
rosarum ad 3m gradum / quantitas considerata per
proportionem est equalis potentie aut medie
excedunt aut 2a quantum et quantum est quantitas
medietas in ipsis in qualibus stat proportio
actiuis et passiuis et istud oportet sicut
dictum est concedere et aliter in ... contra hoc una
ratio difficilis quia si medicina calida in primo
remittit calidam in 2o ad 2m gradum / et
sequitur quod medicina calida in primo et frigida
in 1o sunt eiusdem generis / probatur consequentia quia
medicina frigida in p. proportionata calide in 2o

remittit calida me^e^ mag^s^ q^m^ remittat calida i p^o^ ut notu e^t^ s^z^ no p^t^ plus re mitti nisi ad 2^m^ g^r^du et p^o^ca me^na^ fia me^e^ assotiata ca^de^ me^e^ remittit ea ad 2^m^ g^r^du et ex^o^ q^r^ no p^t^ ea remit ti sup^ra^ R^a^ q^o^ me^a^ fia me^e^ remittit calida me^e^ ad calida in p^r^mo s^z^ me^a^ calia i p^r^me remittit ad calida in 2° ul^r^ si hec no sit puctuale ut d^ic^m e^t^ tu remissio a^c^ m^ag^ calida ad mag^s^ calida de^bet^ au^t^ 2 o^m^ Ad 2^m^ dic q^d^ ex me^a^ calida i x^o^ g^r^du 2 ex fia re^o^ no sit remissio ad g^r^dus s^z^ ad tepa^m^ et sophis^ta^ 10 q^r^ s^c^ribit alb^t^ s^c^ q^r^ m^ag^ calidu sotiatu mag^s^ calido intēdit mag^s^ et no remittit solut^o^ de^o^du^c^te q^o^ coll^z^ ro stat i hoc s^z^ sume vnu cor^s^ i quo calid^s^ sit m^z^ g^s^ 2 fias i p^r^mo et no^c^et^z^ gariofilus sume aliud cor^s^ i quo calitas 2 fiitas sint equali ita q^d^ h^e^at 2os g^r^dus cali^tis^ 2 2os frigidi^tis^ et no^c^et^z^ s^uc^c^or^ t^n^ ca^r^ sit maior e^t^ p^ro^p^or^cio acuis i duob^z^ g^r^dib^z^ calidi ad fri^m^ i vno q^r^ sit p^ro^p^or^ ca^di^ m^z^ b^z^ ad fri^d^ i 2^o^b^z^ s^z^ i g^r^auof^o^ e^t^ fiias vni^s^ g^r^dus q^m^ q^o^pati cali^ti^ 3^m^ i 2^o^b^z^ g^r^dib^us^ et i 3^bus^ e^t^ calis 2 fiias 2^o^z g^r^duu q^ue^ q^o^pat^r^ cali^ti^ gariof^li^ m^z^ b^z^ g^r^dib^us^ g^r^s^ sotiat^r^ gariof^o^ 2 s^uc^c^o^ cali^s^ sum ~~rettitu~~ fiitate garif^o^ p^ro^ maiorem p^ro^p^or^cio q^r^ augebit cali^tes^ gariofi^o^ et no remittet. ista ro stat i hoc q^d^ p^r^supponit q^d^ i me^a^ ca^da^ ca ee frigi^tes^ et t^n^ ul^r^ e^t^ i o^i^ tpe ubi e^t^ calis 2 hec e i p^o^ble 2° 2 hoc negatu^r^ 2 p^o^c allega^to^ q^m^ expy^a^ peticoz e hic q^a^ sit i ex d^is^ insimu q^d^ me^e^ q^o^p^o^ite de diu^s^ i g^r^du 2 no i q^o^plexio^e^ si aut me^a^ sit q^o^p^o^ita de diu^s^ i q^o^ria tu^c^ illa ul^r^ sunt eq^a^lia ul^r^ s^t^ diuersa

Et e sciend^r^ q^d^ equalitas ul^r^ diu^s^itas attedit^r^ pe^n^es tria s^c^ pe^n^es m^z^ q^n^titate 2 virtute si e^n^ sint equalia i m^o^ 2 i q^n^ti^te^ 2 vir^te^ tu^c^ q^o^plexio q^o^po^ti^ e media int^r^ illa et eti^z^ q^o^ria agu^n^t i me^se^ et q^r^ sunt eq^a^lia i vir^te^ no agu^n^t po^ne^ s^z^ remisse equalit^r^ refringendo se ad n^am^ media si e^n^ sunt equalia i vir^te^ 2 no i q^n^ti^te^

ut q^d^ sit in eo me^a^ fria i 3° 2 q^d^ sit q^n^ti^te^ 3 2° sit me^a^ ca^da^ in g^r^du 3° s^z^ eius sit q^n^titas 4^a^ s^c^ tu^c^ q^r^ ro^e^ q^n^ti^ta^tis a^d^c^ta ac^o^ plus q^o^tinuabit^r^ 2 p^re^dominat^r^ re mittet^r^ p^ro^p^ter^ me^a^ fria i aliquo g^r^du et tu^c^ erit q^o^po^m^ declinans ad calid^m^ no ad me^m^ q^m^ q^n^tit^as^ est ca int^e^siois g^r^duu s^z^ pa^r^ciu^m^ ut ca pio q^d^ q^o^uedit^r^ 2 q^o^ coll^z^ p^re^mis^s^io ca^o^ et no p^ro^ maior alia ca^z^ n^c^ q^d^ de^c^ta e^t^ q^m^ i a^o^ti q^n^tito p^ro^p^ter^ actone^s^ plus p^re^domi^na^t et eod^m^ m^o^ intelligend^m^ si sit i me^a^ q^o^p^o^ita me^e^ equali^s^ i g^r^du s^z^ inequal^r^ i m^o^ q^r^ p^r^les de calis q^d^ de fris et ex^o^ Si aut sint me^te^ diu^s^e i vir^te^ 2 vna h^e^at ex cessu i g^r^du sup^ra^ alia tu^c^ a p^re^domi nate g^r^du d^r^ q^o^po^m^ to^m^ ee tale ut si sit i q^o^po^ito ca^d^ i 2° et fri^d^ i p^r^mo hoc q^o^po^m^ dicet^r^ 2 ee calid^m^ no t^n^ i x^o^ g^r^du s^z^ 2^m^ resistencia ut d^ic^m e^t^ q^r^ si m^ag^ calid^m^ reducat m^g^ calid^m^ ad remissio^n^e g^r^duu m^ltu^s^ mag^s^ frigid^m^ 2 h^c^ e ra^o^ q^o^ coll^z^ p^re^mis^s^io ca^e^ q^o^sidare t^n^ sp^ec^ o^z^ q^d^ mixtio ca lid^m^ fiat 2^m^ q^n^tit^tes^ p^ro^porcio^ne^s^ no d^ic^o equal^r^ i p^ro^p^or^^n^de^ s^z^ p^ro^por^te^ v^i^ ca momille 3 i m^ag^ calefacit q^d^ piper 3 i simul^r^ si sunt q^n^ti^tes^ sic i uesti gat au^t^ cu^m^ quib^z^ saluetur op^er^a^c^oes illo^z^ simp^li^ ut g^ra^ 3° de q^o^plexio^ib^z^ q^d^ modica q^n^titas ignis no calefac^it^ 2 h^c^ e sra i uestigandi q^o^plexionem p^ro^pria in q^o^p^o^itis laxatis

Dicend^m^ ut de q^o^plexio^e^ siue de forma soluti ut solutu e^t^ et to^m^ dependz ex sup^er^dcis supp^o^sito g^r^dus i me^is^ laxatis q^ue^s tu^c^ me^e^ lax^ue^ s^t^ eiusd^m^ forme q^r^ om^es^ m^o^di q^o^p^er^ie^d^o h^z^ aliquas p^ro^p^ri^e^tates p^er^ quas p^ro^porcionat^r^ ad de tiatu humo^r^z 2 ad act^o^ solut^o^is q^n^u^is p^ro^p^ter^ acuitate ~~h^n^t~~ h^e^ant alia forma s^pe^cifica p^er^ q^d^ sol^nt^ ut e d^ic^m i p^ro^ ca^o^ huius libri dicut q^d^ me^e^ laxa^te^ 2^m^ g^r^dus q^d^ n^o^ s^t^ i p^o^ g^r^. v 2^m^ q^d^ bar tho^o^ exposuit ut q^n^uis s^t^ i extremo debili^s^ ut aqua lact^is^ mel rosatu sitcu^s^ absinthij. syrupus violat^e^ ret

Quedam in 2° ut que excedunt ut tamari
ndi cassia fistula manna et quedam species
mirabolanorum epitimum semen polipodii
reubarbarum et consimilia. Quedam in gradu 3°
ut solutiva omnia mouentia attrahendo
talia ut sunt solutiva fortia ut aloes
turbit agaricus et hermodactilus. In
4° ut vehementer acuta ut elleborus
esula catapucia meseon et omnia lac
ticinia coloquintida stamonea se
rapionis etc. Et hos gradus investigat
auicenna 4° colliget palleti capitulo et quod omnes
isti gradus sub talia forma sunt vel sint
talis forme manifesta vel occulta ideo sequitur
quod plus remittit medicina minus solutiva
medicinam magis solutivam quam remittat
eam medicina illo solutiva et causa est quia
inter solutivas est diversitas graduum pe
nes participationem communis forme quamuis sit
una forma sicut est in gradibus primarum qualitatum et hec
est sententia auicenne 4° colliget palleti capitulo ubi
assignat causam quare si misceatur medicina minus
aperitiva remittitur quia comparatio ad opilationem
in medicina debilis aperitiva est maior quam
comparatio eius in medicina forti aperitiva. Et hic
videtur contradixisse sibi bartholomeus de varignana
cum dixit in fine tractatus sui quod stamonea
si misceatur cum aliis solutivis debet in ea dari
dosi aut si misceatur cum dulcibus quia
iuvat ad operationem et memoriam quod dixit
quod si stamonee admisceantur medicine re
debiles quod debet dari illa medicina in 3° gradu
et in plurali cum similis graduum quod ex ipse
concedit in medicinis quod ad 3as operationes in medicinis
contrario ad proposito dicto quod si sortiantur medicinis
solutive primi et 2i gradus ut est epitimum
aut manna et cetera quod debet poni in alia
quantitate et tamen si misceatur cum sibi consolidantibus
ut nisi cum medicinis 3i gradus est
magna similitudo et ideo non est ibi est
magna resistentia sicut etiam modicum
distans et modicum se alterant calidum
in 2° et calidum in 4°. Causa autem huius
alterationis a diversis gradibus non est et quia
approximatur se habet medicine solutive ad eam tamen
medicinis calidis vel frigidis ideo sententia dicta superius
de remissione medicine composite proprietate
medicinarum diversorum graduum est hec
simplex et vera ut dicamus quod si medicina

solutiva minor graduum sit est stamonea addatur
medicina solutiva in primo vel 2° remittit
eam ad debiliorem gradum. Verbi gratia si addatur
stamonee sirupus violarum vel rosarum
vel alia medicina primi graduum solutivarum
quod tunc id totum sit solutivum in 2° gradu et
si addatur sibi aliqua solutiva 2i gradus
ut cassia vel manna vel epitimum tunc quod
sit solutiva in 3°. Et si addatur solutiva
in 3° ut aloes turbit etc. quod sit so
lutiva in fine 3i. Sed hic notandum quod habet
intelligi ut supra quod talis mixtio fiat
per quantitatem in qua salvetur operatio superi
oris medicine ut sit quantitas tanta prima ut tamen ea
non stet operatio ut de stamonea usque
ad quartam in grana nec sit tanta quantitas
quod excellat operationem ut cum dominus
de turbit 3 ʒ vel aloes ʒ sit quantitas
approximata quia si est ibi de turbit quantitas
secundum dosis naturalis scilicet a ʒ i usque
ad ʒ ij sit ibi de stamonea quantitas
naturalis scilicet a granis 4or usque ad 12. Hec
igitur omnia probata manifeste quod dictum est
et si excedat quantitatem aliquis secundum sicut proprie dicto
ut supra diligenter ostensum est. 2° notandum quod etiam
isti gradus sunt latitudines quia medicine solutivarum
in 4° gradu quedam plus quedam minus ut sta
monea est in ultimo 4i gradus et coloquintida
in principio 4i. Ex hiis quod diligenter attende que
sit forma solutivi ut summam in exemplo compositionem
de manna que est quod scribit mesue in antidotario.
Manne dissolute in sirupo rosarum lb. i stamo
nee ʒ v alia littera habet ʒ i credo quod sit
melior ʒ v ut apparebit inferius in 3° capitulo
hec medicina composita habet medicinam solutivam in 4° sit
in 2° ut manna quia manna admiscetur cum
equali quantitate solutivi in primo gradu
sicut est sirupus rosarum ideo fit manna solu
tiva in fine primi gradus et quia quantitates
sunt approximate quia in lb. ʒ manne ingreditur
ʒ i vel ʒ v stamonee ideo remittitur
solutiva in 4° ad solutivam ad 2am vel in fine
2i et intenditur solutiva in principio quia est manna
cum sirupo rosarum ad solutivam in fine 2i quare
talis compositio est solutiva in fine 2i et ideo
dicit quod est medicina benedicta quia omnes
tales 2i gradus sunt mouentes sine offensione
et dosis medicine est ʒ v vel ʒ i ista non
sunt ad inveniendum doses medicinarum so
lutivarum compositarum sit dicetur in 3° capitulo

etiā cōmunis ī yera ygā. solā me. ē aloes.
q̄ quid ē solutiu ī 3ᵒ actiu q̄z associā
me. pdēe sic remittit ī fine 2ᵒ sic
addat aloes cassia ul' mirabo. ul' ab
sinthiu et reducat ad 2ᵐ ygdiu solutiaz
ꝛ hoc sufficiat ad īueniēdū cōpleviores
meᵃʒ et fortiores simpliciu 1ᵒ tractat
n Nunc nō dicēd' de fortiorē meᵃʒ
simpliᶜⁱᵘᵐ ꝛᵘ caꝛ int se/ talis
aut fortitudo ē debita cōpo meᵃʒ
simpliᶜⁱᵘᵐ et ꝓp hoc ad intēnd' q̄ intitulas
cōpleviois meᵃʒ laxatiuaꝛ ē ꝓp alteriꝫ
3ᵐ ut dicit mesue sup/ ul' n solutia
ē debil' opationis/ aut tarde sic turbit
aloes ꝛc et tūc eiꝫ cōpōe ꝛ potestate
me. acuet eā ꝛ festinat ꝛ velocitabit
opationes suas sic miscet turbit. ʒʒ ut
ul' meᵃ solutia ē maligna. ī cōparā
sua d' ī cōpōe pmaꝛ. ꝯ quaᵗⁱᵗ q̄z si in
mit acuta calefaᵗⁱᵘᵉ/ aut 2ᵃ q̄z sit
serosa excorians/ aut cōtrū q̄z a
ꝓpe bꝫ effim aliq̄ malū ut aloe ꝛ
scamoᵃ. hn̄t appire oīficia uenaꝝ
tūc egent cōpōe ꝛ potestate resistentiu
ut dicet/ ul' meᵃ n̄ ē debil' opationis
nec ē maligna ī se/ sꝫ nō respiciat
determinatū mēbꝝ a quo purgare voluꝫ
et tūc potestate indiḡz deferentis
ipaꝫ ad mēbꝝ ꝛ hiis 3ᵇꝫ modis cōpō
cū meᵃ solutia ē nec/ tal' aut cōpō
nō pt ꝯtin q̄ nisi h' a fortiore cōtra
te int sup ᵗᵃ q̄ cōponi debꝫ/ tal' aut
fortioᵉ ē dux cōdā ē fortiorē fort ut cū
dicim' scamoᵃ nocꝫ cordi ut dicit
sub'tu' mesue ꝛ cū hoc ī flamat et
cū hoc appit oīficia venaꝝ ꝛ sūt
meᵉ q̄ a ꝓpe hn̄t ad iᵃᵐ resistēās
ut anubra a ꝓpe cōfortat cor ꝯtristatū
lius a ꝓpe infrīt/ galle cōstrīgunt
oīficia uenaꝝ nō tn̄ ꝑmixtio istoꝝ
cū scamonea ē util' q̄z nō tradit inte
ea fortiore a forma specīᵃ. sꝫ ponem'
cū ea ꝓp pᵐ spica ꝓp 2ᵐ euphorbiū
ul' sandalos/ ꝓp 3ᵐ dragagantū ul'
masticē/ et ista fortiore ī ē ex
expiᵃ aut ex phorꝝ reuelatōe/ et
debar fortioᵉ nō oꝫ plurai/ q̄z aliᵗᵉʳ
ponūt meᵃˢ hn̄tes ad īuicē talem
fortioᵉᵐ et dᵉ ī minorādo eas ad
inf/ Alia ē fortiore quantitatis
medicinaꝝ de qua excusat se mesue

ut si. ʒʒ. hēat ꝓpeᵗᵉᵗ ꝛ fortiorꝫ pmoᵒ
supta mesrim' tn̄ fortiorārs ad cōtiᵗᵉˢ [Xatarbt]
eis ꝛ de tali fortiore ē h' intēc/ duo
cōᵗ q̄ ōne alterat aliud/ ul' alterat
dᵉ innato virtute eiꝫ ꝛ hꝫ dicplꝫ
ꝯ ul' acuēdo illud. ul' deferēdo virᵗᵉᵗ
eius/ et tale alterat nō oꝫ q̄ sit eq̄
le alīd sic videm' q̄ si ꝯ hoīes
nō possūt trahē mola q̄nda addito
uno hoīe trahūt eā/ eodē si meᵃ
ꝓp debilitate nō possit cōplere q̄nda
opationē medico sibi addito cōplebit
eaꝫ. etiā ut plurimū ista q̄ acuunt meᵃˢ
a' deferunt eas/ sūt acuta ꝫ addē
ī acut ī meᵃˢ solutis ē cauendu
ut dicebit sup mesue/ cōpōis meᵃ
laxatia q̄nto tempaᵗᵒ vicinior tāto
ē ī ꝯ columnior/ debem' cōᵗ has meᵃˢ
siplices ꝓpoꝛ īmānita nec pone
ī tertia dosi q̄ ad dosiꝫ meᵉ laxaᵗⁱᵘᵉ
cōuenient de pdēa meᵃ ī bᵘᵗ q̄ntitate ut [vocat]
si ī media q̄ laxati sit de meᵃ so
lutia dosi pra ut poīa de aloe ʒ.
ij. sit de cōsolatib; aut ʒ. j. aut ꝫ.
ij. aut ꝫ. j. 2ᵐ exigētiaꝫ purgādā
et cōtinet q̄ntib hoꝝ cōsolatiū ul' rect
tificatiū ē 3ᵃ pᵗᵉ aut cōtra meᵃˢ
ut pꝫ ī yera quā scribit ygā ī 1ᵒ tractatᵘ
2ᵒ caᵒ q̄ due sūt ptes aloe ꝛ vna cōso
latia ul' 3ᵃ ꝛ tamē ē ista ē cōueniens
dosis ꝛc turbit eliᵐ ʒ. ij. ʒʒ ꝫ. ij. zucari
dupluꝫ agarici ʒ. j. ꝫ. sal' gēme ꝫ. j. ʒ. ꝫ.
sic dosis sm̄ mesue cū de agarico/ aut
ꝓp seresitate sal' gēme ꝫ. ꝫ. acuitas
cū sal' gēme ē suspecta ꝛ cōᵗ ponimꝫ cōualᵒ
ī pāuo pondē cōtra ita ut dicim' agaᵃ
ʒ j sal' gēme. cōᵗ ij. ul' plus ꝛ mīnꝫ
ꝛ hoc paruū ꝛ si volum' deferre
ad caput addem' ul' mistu uncialē [: spire]
cānd' q̄ntitatē tū istis cōsolatiuis. ꝯ. ʒ. ꝫ.
ul' 2ᵐ cōpōe medieᵗᵉᵗ ut agarici ʒ.
j. sal' gēme ꝫ. ꝫ. spīte. ʒ. ꝫ. cū aquo
syrᵒ. Nota tn̄ q̄ iste meᵉ solutiue
mistæ alijs meᵃˢ remittētibꝫ ul'
debilitantibꝫ/ debem' addē cōfortatiᵇᵘˢ
opationes eaꝝ ꝛ eodē intelli. ē d' alijs
q̄ associat oꝫ meᵃˢ laxatias ut al
terēt eas ꝓp innatiꝫ virtute debil' eaꝝ
ꝯ' deferāt eas/ sꝫ aut alterās alterēt
ꝓp malitia meᵉ/ tūc hoc nō cōtingit
nisi ī meᵃˢ solutis 3ᵐ et ꝯ' ygdiū ꝓp

acuitate eius et vetustate et quia non se-
quitur quod ventositas medicine remittitur
si prohibeatur a suo malo effectu et cum prohibitio
alicuius operationis non possit fieri nisi
ab equali virtute ideo quod medicina que
additur propter iuvamentum sit equalis quantitatis
si medicina agat a forma specifica sic verbi gratia
si ponemus in sirupo composito stamonee
grana septem ponemus ibi masticis aut
diagridii grana septem vel plura ut 3 5 vel
3 1 et galle similiter. Et hinc docemur miscere
de coloquintida quartum eius cum laudano
cum equali parte quia appetitate laudanum
resistit nocumento coloquintide ideo hic
et ista naturam effectus a forma specifica non
potest impediri nisi a contraria dispositione que
sit equalis virtutis et hoc in hiis que
agunt non a complexione sed a forma specifica
ut plurimum stat cum equalitate quantitatis
dicitur et quod adamas prohibet ferrum abstra-
hi a magnete et nunc si una 3
fi— debeat ad attrahere 3 1 magnetis posita
cum quod 3 5 adamantis non trahet ferrum
quia quod equalia sit talia quod manet
contrarietatem appetitatem. Est tamen advertendum cum
tales medicine acute non associantur
cum aliis reprimentibus complexione eius
si aut sociatur stamonee cum camphora et
similibus forte non exigebit tanto masti-
ce nam forme specifice non agunt nisi
cum suis complexionibus ut dicit auctor
phorum quod magnes non attrahet ferrum
si fricetur cum alleis et bulire nisi
calefiat et ideo si acuitas medicine re-
mittitur remittitur operatio sua appetite
etiam eget bonum societate medicine quantum
sit appetite dato quod si medicina ponatur simplex
potest poni cum ea equalis quantitas resistentis
cum huiusmodi operationibus et effectibus a for-
ma specifica in operationibus aut calidis et frigidis
oportet quod fiat resistentia per maiorem quantitatem
cum iste sunt calide medicine aut 3 oportet
plurimam quantitatem fieri nisi sint frigida
narcotica in 4 et tunc sufficit equalis
quantitas ut sicut lactuce aut neniufaris
cum papavere aut 3 5 vel opii quantitas
similiter lenticule stamonee tunc
et opium sic docemur de vinibus cordialibus

et castorei post eius castoreum per equalem partem ut re-
mittat stupefactionem opii

uncie tres in nocturnis confectionem iste tunc diet confectio est
nobis vero si si demum misceatur stamonee
faciemus cum camphora perindat et sic etiam dosis
vel eiusdem cum dragagantio ponendo quantitatem
infrigidantium maiorem cum talis et sit acu-
tior in actione et fortitate eiusdem gradus
ut aliter per eum fieri. Hinc ergo compositum
patet scientia componendi medicinarum.

Uiso de modo investigandi complexionem
medicinarum laxativarum compositarum per quam
complexionem dicuntur calide plus aut minus aut
sicce aut frigide et postea dicentur solutive di-
versis gradibus et viso de modo componendi eas et
proportione simplicium ad invicem restat videre
de dosi earum. Et primo quedam in communi 2° quedam
in speciali dosis est duplex quedam est dosis
simplicis et de hac dicimus 2° quod auctores
scribunt alia est dosis composita ad quam
invenitur lalvinad est propter corruptam litteram
librorum excepta ignorantia scriptorum et illa
dosis quam sequitur quantitate medicinarum laxativarum
compositarum proportionem per eum ad invicem postea proportionem
de tota medicina in tali gradu laxativa primo de
2° 2° de primo quia primo de dosi constituitur
a forma totius compositi 2° de eius sequitur
componentem per eum simplicium dicimus sic quod dosis medicinarum
laxativarum solutivarum compositarum debilium
vel solutivarum in primo gradu incipit ab 3
1 dosis solutivarum in 2° autem 3 dosis
solutivarum in 3° incipit a 3 1 dosis aut
solutivarum in 4° est duplex 2° quod 4us gradus
habet maximam latitudinem ut quedam sunt in ultimo
acuitatis ut elleborus stamonica semen
mezereon euforbium et coloquintida quedam
sunt non in ultimo 4° gradus ut enim assimi-
lantur sagapinum catapucia spurgia dico dosis que
primorum incipit agimus dosis 2orum incipit
a 3 verbi gratia dosis sicut dosis simplicium sirupi vio-
lati mellis dico ab 1 3 usque ad iii vel per
sericum capere usque ad 6 3 et ab inde in-
fra ab 3 non habet notabilem operationem et ab-
de supra ascendunt ad 2um gradum solutivum
dosis autem 2i gradus solutivorum incipit a
5 3 usque ad 3 1 et 5 ut dosis epithimi
sene cassie manne tamarindorum dico dosis
3i gradus solutivorum incipit a 5 3 usque
ad 3 vel ut plurimum usque ad ii ut dosis
videlicet aloes a 3 1 usque ad ii dosis agarici
a 3 5 usque ad ii vel iii mirabolanorum

vel reubarbari a ʒ ii usque ad ʒ ii s. io[hannes] po[nit] 2[um]
gradus dos[is] turbit a ʒ i usque ad ii vel
iii et sic de aliis dos[is] eius gradus in pro[pri]a latitu[dine]
stat cum iste 3[us] gradus dos[is] turbith
asinini est a ʒ i usque ad ʒ i s. dosis
sapini a ʒ s ad ʒ i dos[is] aut[em] cata
putie a ʒ s usque ad i s[ed] si per catapucia
intelligatur grani regium est magis solutiv[um]
et po[tius] dos[is] a q[uinque] granis usque ad ix vel usque
ad 10 dos[is] spurge maioris a ʒ s usque ad i
dos[is] aut[em] scamonee a granis ... usque ad
10 vel 12 et quidam elevant usque ad 16
dos[is] elle[bori] est a ʒ granis usque ad ʒ ii s[ed] auc[tor]
de viribus cordialibus ultimo ca[pitulo] dicit quod dos[is]
eius est grana ii s in decoctione ʒ i dos[is] sc[ilicet]
bina i mezereon est a 8 granis usque ad
30 dos[is] euforbii a 20 granis usque ad 12
dosis coloquintide a granis 28 usque ad 20
grana dos[is] aut[em] lapidum sicut armeni et lazuli re[cipitur]
ponitur cum dosibus solutivorum in 2[o] gradu
cum sint loco et cum non sint loco ponitur
cum dosibus solutivorum eius gradus primi ordinis
et polipodium et reubarbarum tenent
medium inter medicinas 2[i] gradus et 3[ii] io[hannes]
dos[is] eius est a ʒ ii usque ad ʒ 20 quibus
diligenter exponit et super doctrine ap
plicat patet que sit dos[is] conveniens medicinarum
compositarum laxativarum quia si in recipies eas
in primo gradu dos[is] eius est quod assignata est
et sic si recipies eas in 2[o] a[ut] 3[o] aut 4[o] gradu
et doctrina hec iam declarata est super et io[hannes]
in speciali quod facit magister bartho[lomeus] in dosi aut[em]
3[o] canonis sen. prima ca[pitulo] de cura maicolie
prime non videntur convenientes et est ex[em]p[l]um super quo
ipse multum laboravit/ de speciebus aut[em]
etiam pro pulvere yere epithimi sic dicas
omni ana partes i mirabolanorum scamonee ana
partes s. nam si consideretur ex certa doctrina
tale farmacum est solutivum in 2[o] quia sca
monea que est 4[i] gradus sociatur cum equali
parte mirabolanorum que sint 2[i] gradus solutivi
et cum hoc residet scamonee a complexione
ut est opinio omnium et corrigunt pravos eius
effectus quamvis mirabolani non sit tante
acuitatis in eadem quantitate quanta est scamo
nea remittitur ea de in adducitur sibi
2[o] solutiva 2[i] gradus ut epithimum vel pul
vis yere pigre quamvis in aloes sit 3[i]
gradus solutivi tamen cum pulvere suo ut dein
super remittitur a 3[o] gradu et cum ista duo
ponantur in quantitate dupla ad scamo[neam]

remittitur virtus scamonee omnino a suo gradu
et descendit ad 2[um] gradum solutivum s[ed]
dos[is] solutivi in 2[o] gradu est a ʒ i usque ad
iii patet quod sic precipit auctor de eo dando
ʒ ii et precio iste contradixit simus canonibus
in approbando auctorem seu scriptorem eius
et hec contradictio est satis pulchra nam ipse in
suo tractatu eodem ca[pitulo] ostendit quo talis medicina
composita est in medio 2[i] gradus solutionis et 3[i]
gradus s[ed] talis erit in 3[o] et ... subdit quod
dos[is] 3[i] gradus usque ad ʒ s et si veritas
nostra concludit tamen respice et ...
... quod ipse opinatur quod cum additur medicine
solutive fortis virtutis alia medicina solutiva
aut medicina ... eam quod ... ponderis
ponitur et istud est error et contra istud ipse
incipit s[ed] causa est quia non perspexit intentionem
avi[cenne] 4[o] canonis ca[pitulo] de multitudine sicut nos super
exposuimus et est mens avi[cenne] conformis
menti gal[eni] de simplicibus medicinis ... c[ompositione]
de manna gal[enus] ponitur in prima dosi ma[nna] ʒ 2
dos[is] scamonee et hoc est consilium solu
tivum redditur ~~ad tertium~~ 2[um] vel 3[um] ad solutivum
in 2[o] gradu quamvis sit ibi scamonea a
proximo virtutis sicut probatum est in fine
primi capituli et cum in ʒ ʒ s tertius confectionis
de manna quod dosis precipit mesue recipe
diacridii scamonee grana x et ista est
magis dos[is] eius apud diascoride[m] papiam
et mesue et in aliis libris habetur
quod ponatur ad libram manne ʒ i et tunc
in ʒ s est totius erit ʒ i scamonee et ista
est de sic ex limite quod nullus antiquorum
usus est vel ausus est ... hac quod dosis in
ʒ s confectionis de manna precipitur et ego
sepe usus sum ea quia tamen ista medicina fit so
lutiva in 2[o] gradu et non fit solutiva
in 3[o] 2[o] gradu nisi quia medicina una laxativa
diminuit virtutem magis laxative
non quod addit in virtute eius 2[um] quod extima
bat et propterea oportet quod ponatur in maiori
dosi nisi sit medicina laxativa 4[i] gradus so
ciatur cum laxativis 3[i] gradus oportet ut ... non
non adde in pondere quia sit dein cum ... [prime]
est approximatio nec inter ipsas est tanta dis
tantia quanta cum solutiva primi gradus
vel 2[i] et propterea non est tanta remissio quia
sit minor quantitas solutiva 3[o] gradu/ 2[i] quia sicud
est de laxativa hanc dosim quia cum medicine
ponuntur cum deficientibus virtute eam aut
cum acuentibus eas tunc debet poni in minori

dosi et cu ponit cu remittentib3 z resiste
tib3 i alijs effectib3 d3 poni i medii dosi
sua et medio s(e)c(un)d(u)m medio mo d3
poni ut fecit gra i sua gstuc poda
ubi posuit maiore dosi3 ex eo q(uo)d scamo
ponit cu solutiuo debiliori q(ui) remit
tet operaco3 sua p3 q(uo)d i eod dosi oppo(siti)one
me(dicin)ar(um) et maxie i pillis et pulueb3

Tamodo in spali i uestigauimus ea3 i
gfectionib3 et electuarijs stab q(uo)d q(uo)d ex p(re)
dco canone tu poteris i uenire gueniete
dosi3 i libri et i guites reprobare sum(m)o
i gfecioib3 et electuarijs gradu3 me
laxatiue s(ecundu)m statu3 ... e sig alio mo
i uestigad ea s(ecundu)m exigentia me laxatiue
q(ue) ingreditur in dosi ¶ p(ro) q(uo) sciend(um) q(uo)d in
toto gposito ex diu(er)sis simplicib3 ymagi(nand)u(m)
e hic forma hogenei(ta)tis ita q(uo)d quali3
p(ar)te sumpta i(n) totu(m) fermam sit eade3
gposito simplicium ad q(uo)d e in toto gposito
ut si in toto me(dicin)e laxatiue sit 3 p(ar)s
i quacu(m)q3 p(ar)te sumpta me(dicin)e solutiue erit
3(ti)a p(ar)s et si in toto gposito me(dicin)e gsolatiue
sint e p(ar)s i q(ua)cu(m)q3 p(ar)te sumpta me(dicin)e co
solatiue erit ... p(ar)s z hoc e planu na
si i mixto ponet(ur) tria i q(ua)cu(m)q3 parte
mixti d3 ponari tria hoc supposito leue
e uide(re) ut dosis me(dicin)ar(um) laxatiuar(um)
s(ecundu)m p(ar)te sit gueniens supposito uno q(uo)d i dosi
q(uo)d tu approximas sit gnis dosis solutiuar(um) s(ecundu)m i(n)
gredia(n)tur ibi pta solutiua aut sit gnis
dos(is) unius soluti si sit solu(m) i gposito bas(is)
u(e)l solutiuu(m) ut i yera picra et ia(m) p(ri)mu(m)
solutiuu(m) e aloes // d3 q(uo)d tu dare de
electuario yere q(uo)d i illa dosi sit dosis
aloes no(n) excedens i magno z mi(nim)o
u(er)g(a) i toto electuario aloes e t(ri)plu3
ad alias me(dicin)as u(e)l fere ut q(uo)d tempore
q(uo)d i q(ua)cu(m)q3 p(ar)te erit aloes t(ri)pla u(e)l fere
et io gnis dosis e ʒ vi q(ui)a medi(ci)nar(um) mat
(er)iar(um) triu(m) ʒ ij p(ar)s s(ecundu)m aloes et e ʒ ij
s(ed) ʒ ij aloes est gnis dos(is) in yera
aut cu scamo(ne)a dos(is) e ʒ iij q(ui)a acui(tur)
a scamonea et io me(dicin)a p(ar)s e mellis
(et) remane3 ʒ i s cui(us) ʒ i aloes cu ac(ui)
gna scamo(ne)a e ʒ s me(dicin)ar(um) gsolatiuu3
z h(ec) e gnis dos(is) i yera laxatiua et di
laxatiua q(ui)a acui(tur) a scamo(ne)a ... x
libi yere simpl(icis) q(ue) e yera galieni ʒ i
scamonee corrte s(ed) 2a p(ar)s tib(i) e ʒ s

et 2a ʒ est gnia ij s scamonee q(uo)d p(ro)p(ter) c(er)
simi(ti)o de tali yera cu tali q(ua)ntitate scamo
dare ʒ s q(ui)a solu(m) acuit i hac dosi vir(tu)te
aloes nec ipa de se h3 vim soluendi cu
ponat(ur) i minori q(ua)ntitate q(ua)m sit gnis ad
sua soluco3 ¶ Aduertend(um) tu e de apothe(cari)is
q(ui)a hodie acuiit yra ... yere simpl(icis) u(e)l
...de s(e)p(tem) cu i s(crupul)o scamonee s(ed) cu ʒ ij
et quod ignari et p(re)sumptuosi est addunt
plus s(ed) d3 ex isto canone q(uo)d ʒ i diagridij
i yra ... me(dicin)ar(um) solutiuar(um) no(n) i s(crupul)o g(ra)du
s(ed) i 3o aut 2o e bene operatiue felicitas
operaco3 me(dicin)ar(um) solutiuar(um) nec e timor
de efficientitate eius cu no(n) ingrediat(ur)
cu q(ua)ntitate cu qua stet vir(tu)s solutiua [q(uo)d do du]
q(ui)a dos(is) e 2a p(ar)s vnius ʒ no(n) s(ecundu)m dos(is) scam(mon)ee
d3 q(uo)d adhibiare i toto gposito qui mult(um)
i g(ra)tem dosi3 i uenire q(ua)nta q(ua)ntitas sit
i toto de me(dicin)is laxatiuis z q(ua)nta q(ua)ntitas
sit totius deinde pone dosi3 de ea i qua
tadat gnis q(ua)ntitas u(e)l dos(is) laxatiuar(um)
q(ue) ponit ibi z si sint pta laxatiua no(n) d3
q(uo)d de vno q(uo)q3 gnis dos(is) ut s(ecundu)m e ibi agaricus
turbit ell(ebor)us et scamo(ne)a z aloes
no(n) d3 q(uo)d i vna dosi ingrediat(ur) de vno q(uo)q3
ʒ u(e)l ij q(ui)a suff(ici)t q(uo)d de me(dicin)is vnius g(ra)d(us)
tm ingrediat(ur) q(ua)ntitas e dos(is) i(n) ea3 s(ecundu)m u(er)g(a)
si sint i vna me(dicin)a iste me(dicin)e agaricus
turbit he(r)modactil aloes sufficiet ʒ s
(com)p(ar)ali3 i vna dosi q(ui)a sint solutiua i eod(em)
g(ra)du s(ed) si sit scamo(ne)a mezereon z q(ue) sunt
eiusd(em) ordinis suffi(ci)t me(dicin)e o(mn)ib(us) tm ponere
q(ua)nta e dos(is) vnius soli(us) ut i dosi q(ue) s(ecundu)m debit
autem de pillis i palle(n)tes ca(stor)eo de cena inaie
q(uo)d det(ur) ex eis ʒ ij q(uo)d sup(er) o(mn)i3 e g(ra)t(is)
bartho(lomeo) de varignana de gueniente
dosi3 z hoc o(mn)i3 fuit ex dosi medicine
solutiue in s(e) q(ui)a de solutiuo i p(ri)mo g(ra)du pt
dari tm et de solutiuo in 2o tm z (tertio) ut
sup(ra) p3 s(ed) o(ste)ndit(ur) modo ex hac via ut
dein e p(re)dicto i electuarijs et gfectioib3
i uestigando q(ua)l(ite)r de solutiuo ingreditur
i dosi solutiuu e i istud ¶ p(ro) sticad(um) epithi
yepig an(a) p(ar)te i diagrid(ij) ʒ i mirab(olanorum)
scamo(ne)e an(a) p(ar)tes i toto s(ecundu)m medium z
octaua p(ar)s e scamo(ne)a z octaua p(ar)s e
ʒ s q(uo)d i dosi duar(um) ʒ ingredit(ur) p(ro) octaua
p(ar)te 9 i s s(ed) 3o g(ra)na et ista dosis est
erronea nisi q(ui)a dat(ur) scamo(ne)a ut supra

ego n(on) i(n)telligo

dein est cum declinatione eam ad inferiores nam
primo miscetur cum equali parte mirabolano
qui sit aut in primo gradu aut 2º gradu
solutionum. Preterea item cum aliis solutivis te
2º gradus sic epithimo et pigra in dupla quantitate
quia parte trahit ad debiliorem gradum sue
operationis et illud in quo maxime errat
bethomus est cum posuit ista medicinam esse in 3º
gradu et dixit quod dosis medicine 3º gradus
est a 3 j usque ad ij vel iij. Sic etiam debuerit
hanc dosim in probare non debuit procedere
ista via sed debuit dicere quod quantitas scamo-
monee non erat cum proportione ad alias
medicinas propter multam quantitatem quia non fit re-
missio scamonee quanta expedit et tunc
reduxisset ad proportionem quia cum miscetur scamonea
medicinis debilibus eam potest poni in tanto quantitate
ut habeat dosim maiorem ut solvat.
Et notandum est quod in hiis pillulis non est solu-
tivum forte nisi scamonea quia ad virtutem
et debilitatem scamonea propter admixtionem solu-
tionum debilium ut visum est propterea cum si quis
in hac quod ponit avicenna sunt 3º gradus
scamonee sit remissiva in parte adiuncta parte
na sic in proportione eam dein est si medicine solutive
in 2º gradu addantur solutiva in parte vel 2º
remittit tunc eam ad 2º gradum maxime cum
excedunt quantitate et sic remittitur ista
scamonea que erat in 3º gradus asportator
ibi in x gradu et ista est dosis sua omnis
aliis sic expediebat ibi primo in emanatione
humorum meliorum non tamen dicendo est quod ista
dosis est minus magna pro quod visum
est quamvis bethomus non peccat ire ad in probando
vel in probatio sicut est ponderata nec unum est maxi-
mis in dosi medicine de ista medicina quia tunc
in tempore medicine sunt debiliores virtutis
propter primorum in regionibus ab arsenico ut sic
halyrogi tr. 3º gradu nono est non celebran-
tur ab apothecariis propter est mala mane
gignitur unum aggregat humores difficilis
eradicationis. vij ga in gradu enim non
perdegzant. Et ex hiis 2obus debentur
maiores doses. sed completa cum preparatione
humorum. Est est consideratio virtutes mediocrium
corporum quia pro sunt debiliores nam fortificatio
virtutum stat propter complexiones bonas et boni-
tates humorum. Sed in quibus humores in melius mul-
tiplicantur desinunt pro virtutes et
ex hoc doses debent esse debiliores. Et id

posuerunt auctores gradibus et latitudinem
in dosibus ut in ex° scamonea decem a x° gradu
minus usque ad x vel 12 quia in debilibus debi-
lior dosis expedit et fortior in fortioribus
et mediocri in mediocribus. et sic diver-
sificando eas possunt medicatores nam
cum tamen medicina fuerit antique et inmanite
eam tamen plus de ea et cum tamen eam
cum innatibus damus minus et sic intelligitur
in aliis quartanalibus. Item medicine quia diu
steterunt sunt fermentate simul et impressio sunt
solutiorem est debilior sed rerum fit unit
de virtute soluti multum. Et ex hoc
notandum quod medicine solutive in x° gradu sunt melio-
res in pillulis quia plus fermentate et co-
petuntur. Alie autem possunt dari in decoctione
nisi sint minus extre dari potest ma-
ior dosis. solutive autem primi et 2º gradus
debent dari recentes. Expeditum est super
ipse de esse medicine quartana deo autem dante
super quos colligitur loquitur de aliis medicinis et
de aliis sic optare sumus quod sic est talis
gradu 2º in aliis sic in mediatis tam solutiis
quam non solutivis ut sic unum 2º quia in nostra
gat aut cibus temperatis carnis humana
et cibus primi gradus caro pedum edi et
capones. et in 2º panis primus. et in 3º
carnes sed et in 4º gradu cibaria
aut in sua substantia grossa ut humano porta
aut cibaria humida rerum ut salsa aceto
sal lubricantia de quibus ad presens loqui
reservamus etc.

Explicit tractatus pulcher et bonus
Egregii Doctoris et Magistri Gentilis
de Fulgineo qui vivat in celis.

Ego Johannes Hössel de Onolspach
scripsi hunc librum michi et omnibus fratribus meis.

|kyst|

|Coclear|

Distinctiones mensurarum et ponderum secundum sapientem
. A. et alios auctores diversificantur tribus modis
unus diversificationis secundum diversitatem provinciarum secundum quod
dicit Sap. et . A. capitulo de ponderibus et ponit exemplum de pon
dere kist quod apud romanos est pondus ℥ . xx . et kyst
apud ytalicos est pondus ℥ . xviij . Alius diversifica
secundum rerum diversarum mensurarum quia maior est pondus unius
mensure quam alterius . exemplum Sap. dicit alkym mellis sunt
emine due . alkym olei est emina una
Sed Sap. eodem capitulo dicit coclear mellis est pondus iiij^{or}
aureorum . coclear medicine est pondus aurei . j . Aliter est
diversitas secundum diversorum auctorum ideo quia auicenna secundum
primam distinctionem mensurarum et ponderum quas ponit
ex breviario abhesyr dicit a distinctione mensurarum
et ponderum quam ponit Sapio dicit enim quod kist est
pondus lb . Sed Sap. et auicenna dicunt
sextarium esse pondus ij lb . 6 . dragme vel ℨ . et
ij . damich . Nicolaus autem ponit sextarium esse
pondus ij lb . et s . et sic differt ab aliis in pondere
sextarij et in multis aliis etc.
Karach vel horgites vel kates kates secundum auicennam
et Sap. est pondus x^{or} granorum ordei .
Damich est pondus viij partis ℨ . sive viij^{o} granorum
ordei secundum auicennam
Siliqua est pondus . x . granorum ordei . siliqua est quoddam quod profertur
in ... et dicit auicenna ... quod ... insufficienter
... rubrum ... ij . granorum ordei
... ad siliquam ... parva et magis ...
aliqua est aureus s.
Hermic secundum Sap. est quarta pars ℨ^{e} et sunt xvj . granorum
ordei
Obolus secundum Sap. et auicennam est pondus xij . granorum ordei
Semimez secundum Sap. est pondus ℨ . x^{or} et granorum ordei . iij .
Scrupulus est ℨ^{a} pars ℨ . j
Libra est pondus xij ℥ .
Anulusech est pondus x^{or} ordei et est intelligendum
in medicinis solutivis sed de vino aqua vel melle est magis
unde dicit A. primo can. 2° capitulo de agarico et dentur
tres anulusech cum aqua et Sap. ponit quod
possumus dare ℨ . ij . de agarico unde ex hoc
colligitur quod anulusech sit tale pondus
Aureus sive solidus secundum Sap. et A. pondus ℨ . j s.
sed in medicinis magne potencie sive sint solutive
sive non est pondus aurei minus quam dragma exemplum
Sap. dicit capitulo de probacione tyriace et detur tyria
ca ad quantitatem lupini et est dimidius aureus
Aureus medicine secundum Sapionem est ℨ . j et pondus Sed auicenna
dicit capitulo de cura asthmatis et fiat de pillulis fu
mentis in potu si sit debilis aureus j . et si sit fortis
ℨ . j et ita patet quod aureus sit minus quam ℨ . in medicinis magne
potencie
Faba greca secundum A. est pondus duo semimez vel quatuor
oboli et secundum Sap. est pondus semimez et iiij obo
lorum aliquorum vel duorum et est pondus granorum ordei
lxxij sive ℨ . j . et granorum ordei . viij
Faba alexandrina secundum Sap. est pondus ℨ . j . et s.
et granorum ordei xij .
Faba egyptiaca secundum A. est pondus x semimez .
et est pondus ℨ . j s.
Faba syria secundum Sap. est pondus ℨ . ij et granorum ordei xvj .
Auellana secundum Sap. et A. est dat . j . aliquas dat . j . ℨ . j .
Adalimi aliquas adarchimi secundum Sap. sunt vj oboli
et est pondus granorum ordei lxxij
Dorchim sive dorchic secundum Sap. et A. est pondus
aurei j^{9}
Vola magna secundum A. in quarto capitulo primo aluisfar mellio
nis longi est pondus x ℨ .
Vola parva secundum A. in quarto est pondus ℨ . j .
Bestar secundum A. et Sap. est pondus ℨ . vj et duorum da
mich sive xvj granorum ordei
Coclear mellis secundum Sap. et A. est pondus x aureorum
Coclear medicine secundum constantinum est pondus aurei j .
Nux secundum ...

Emina et emana in greca secundum auicennam et Sap. est
pondus ℥ . xx .
Emina ytalica et egyptiaca secundum constantinum est pondus
. ℥ . xvj .
Kyst mellis secundum eosdem est pondus lb . ij et s.
Adarub vel aduzip secundum eosdem est pondus lb . iij .
Assattarati secundum Sap. est pondus ℨ . xxxviij et s.
Cotila vel cotilum secundum Sap. et auicennam est pondus
℥ viiij . alii sunt ℥ . x^{or} et s.
Mustitraz vel mutron magnum secundum Sap. est
pondus ℨ . j ℥
Mustitraz parvum secundum eundem est pondus ℨ . vj et granorum
ordei xlviij
Ciatus vel cyatus secundum Sap. est pondus ℥ j s. vel xviij ℨ .
Aepimestin secundum Sap. est pondus ℨ . xliiij .
Fennetrist alexandrina oboli tres et est pondus
xxxvj granorum ordei
Solidus est pondus secundum omnes opiniones et secundum nicolaum
ℨ j s. et idem est exagium
Pugillus est mensura continens tres ℨ .
Adrac ytalicum est ...
Nocin vel arsat secundum A. est xx ℥ .
Menstrum magnum est pondus secundum A. xvj aureorum
Menstrum parvum est pondus vj aurei
Arsiestin est secundum A. darbume xviij et est pondus
xviij aurei
Ceates vel cohates vel cohatos secundum A. et Sap. est
pondus ℨ . j s. vel ℥ . j s.
Duvib aliquas ytalicum est caus et caus est unum
vj argenti romani et est pondus secundum Sap. ℥ . c xx .
Aurului in despcoc auri et argenti ad unam est et
unum quod est eorum secundum Sap. aurei vij .

denarius est pondus xx granorum

Enulab mell' c 2m ā lb ij ʒ
Enulab oli aliq ciminã ʒ 2m dimid
Aldrat 2m ā c pond' x lb
Alt mell' 2m sap c pond' cimmarp ij
Alt Alt oli c pond' unne j ʒ
Albeum ul' albeum 2m ā c pond' sextar' vj 2 ʒ
xx et altuli iiij
Semime 2m ā c pond' unna x ʒ et in eod
loco dic sapio semine pond' armet ʒ 2 istam
litt sapiens credo ee meliore quia armet
c pondus xxiiij q ordi
Mandaffini magna s sap c pond' ʒ v et
quor or xvj
Mandaffini pua 2m sap c vij summet
Segalualmen c pond' ʒ v 2 q ordi viij
Aparicum mag 2m ā c summet xij 2 est
pondus ʒ v 2 q or xvj 2 ista duo sacramati
no vident' simi stare quia sa proposit magnam
2 puuā 2 isto loco c mag credo sapiens q
fuit gditor istq capituli
Apiamali 2m ā c sextar vj 2 iiij 2 c pond'
xxxviij ʒ ʒ
Apalril 2m ā 2 sap c pondus q sextaror 2
sunt ʒ xxij et dimid iiij
Alaruma 2m sap c pondus ʒ iij
Aluminati 2m sap c pond' ʒ j ʒ
Alkuc 2m ā c pond' ʒ j ʒ

Os nasus

fetor oris 14° a
dolor dencium 14° a
Restauratio loquele 14 b
fluxus saliue et remedio 14 b
fetor nasi 14° c
caro in naso
catarrus 14° a b
Reuma capitis —— 14° c
catarrus cum sputo sanguinis
23° a. catarrus cum sanie
Multiplicatio sanguinis in capite destillans ad renes
et vesicam et emorroidas 32° b.
fetor oris 14° a

Caput
fractura cranei
fractura per incisionem 16° b
depressio cranei ex casu
vel alia causa
debilitas capitis 24° a

Cor
Contra passiones cordis
23° d. 32° a b c d.

Pectus
Remedio mala 12° d.
15° a.
pleuresis 18° a b c d.
Sputum sanguinis 15° d.
19° a b. ~~[illegible]~~ 20° a b c d.
ptisis 19° c et 21° a b c d
dolor pectoris 21° a b c
Asma 22° d.
pro eodem 23° a
Spiritus strictus et constrictio
corporis cum tussi 23° b.
Asma procedens 23° c
lac de pulmone vulpis
lac de cancris
Unguentum ad pectus 26 b

Ornatus
Tinea capitis 14° c
Scabies capitis 17 d
Alopicia 16 a b.
Ad faciendum capillos flauos
vel flauos et nascentes pilos 16 d
Contra pustulas vultus et flegma salsum et
diuersas maculas 31° c d.

Stomachus
debilitas stomachi ex frigore 24 b et d. ...
opilatio ... 24° d ...
debilitas digestiue 26° a b c d
27° d.
dolor stomachi 28° a.
debilitas stomachi cum ... ablucione 25
28° b.
vomitus ... 28° c ... 29°
debilitas stomachi cum defectu ... ...
28° d. 29° b.
Contra ... stomachi 29° a.
duricies stomachi et splenis 29° b
Appetitus ... 29° c ...
et ... 32° b
Ad stomachum et mediam debilem 29° d
Indigestio stomachi 29 d.
Stomachi mala digestio ... ...
corporis 29. d

Sibilus
pilule contra sibillum optime 9o d
et ibidem pulvis laxativus optimus
dolor aurium 9o c in principio
Surditas pilule auditoria et
plures alie 9o c d
Contra tinitum et debilitatem auditus
multa optima 9o d in fine

Heruia
Contra fetorem narium 9o a
Electuarium solutivum ad narium ibidem
Contra debilitatem cerebri et narium
extendente se ad nucham 10 a
contra ibidem 10o b in fine
Contra defectum sensus et corde pilule optime 13o c
impedimentum sensus ibidem in fine
Contra defectum odoratus ex via
ad paralisim 10o c in principio

Contra tremorem expertum 10o d
Contra paralisim novam in senibus
11o a in principio
Contra mollificationem unius lateris
11o b
Contra stuporem corporis 11o b
Contra debilitatem narium 11 b in fine et in principio
Suppositoria paliativa 11o b c in principio
Confectio de acoro contra paralisim
Contra podagram cum calore corporis
et cum stabilitate extremitatum
corporis optima cura 12o c et ibi
ponitur modus restaurationis
et post modum laxativum optime
Contra dolorem iuncturarum cum calore corporis
et inflatione 12o c ad [illegible]
[illegible]

Contra extremitates et mortificationem membrorum 12o d
et ibi generatur pluries optima laxativa membrorum 13o b
et dyamarter ad podagram
Contra dolorem pedum et genuum ex causa 13o b in fine
Tumor magnus in manu 13o c in principio
Ad acuitatem auditus puerorum 13o c
Ad dolorem anche experimentum optimum cum pulvere
Grauia Contra dolorem sciatice 13o c et contra alia
fere pro decem lax et in d ad post me
lax contra sciaticam et ibidem post trangit lax
contra dolorem iuncturarum
Contra gibbositatem et defectum anche 13o d 14o b

Contra tremorem membrorum 14o a
Tortura faciei 14o a
Electuarium solutivum membrorum 14o a in fine

Contra bocium 14o c d
Contra scrofulas 14 a
Contra fetorem oris 14 a
Contra tremorem labii expertum 14o a in fine
Contra dolorem dentium 14 a in fine
Tumor genuum 20o b in principio
contra dolorem [illegible] narium 16o c
Contra [illegible] narium 16o b

Epar et splen et intestina
Contra debilitatem epatis et duritiem splenis 30 a
optime medicine ad splenem 30 a
Catholicum cum mala dispositione splenis et cum multa
stabilitate contra 30o a 33o d 30o a 31o b
Ad pulverem ydropisis 30o b
Electuarium ad ydropisim ex mala complexione epatis 30o b
Contra ydropisim asciteam 30o b c d
ydropisis cum calefactione epatis et splenis 32o d
Tympanites 31o a
Contra yposarcham 31o b
debilitas epatis 31 b
fluxus epatis 31o b in fine
Contra dolorem costarum splenis et renum 32o b
ydropisis 32o c

dinarcu plenus cum desiccatiuis opti 32° d.
33° a b.
Con dol' plenus 2 stoi 33° c d.
yctiria 32° a
opilo epat cum ea opti 34° b.
dissolutio 38° d. 39° a b c d.
Con vomitus 39° b.

Emorroidarum fluxus 39° d. 40° a b.
Con dol' emor 40 b.

Experimenta

Con omnem epilentiam 3° d.
no quorum primi epilentiam.
Suppositoria optima 40 a
et b cum consilium quod fuit approbatum
Con qualitatem infirmam sicut
Guilhelmum placentinum 4° a.
Con infirmam dyasene ibidem b.

Aqua lacrimalis et fistula oculi curanda 1° d ysso c.
Con lacrimas / fluxum cerebri / cerebrum calefacit / dol' conspirationem / oculos acuit / superfluitates terminat / orbes mundificat illuminat — 1° d in fine
mediante intenti ros quod expedit loquendo

Per defectum oculorum

Collirium quod penetrationes optima
primum 4° d cum fine et inde sequens
elonum optimum 2m collirium 6° a in principio
et inde elonum 2m optimum 8 b c de vnguento in fine
Elonum lax optimum quod debilitatem visus
6° b aliud elonum lax
6° c et inde collirium in fine ea
2m collirium in sequenti cum collirio
2m inde d et inde elonum lax 1° c pulueres optimi ibidem d.

Con albedo ex obtalmia et vlcere factam
expertum optimum 8 a ysso c.
Optimus vero ocularis 8° a c ysso
Tumor oculi eodem c°

Percussio oculi

dilatatio vero cum percussione 8° a c ysso
Emplastrum bonum in percussionibus oculi 8 b c.

Ad pruritum aque
6° d.
obtalmia cum dilatatione pupille
6° d in fine

obtalmia

frequenter per vesicam collirium
collirium lociones 1° a
obtalmia mala 1° in fine a
Con obtalmiam fractam optimum
collirium 7 a° b.
Con obtalmias calidam cum vlceratione corneae a° b ysso c.
dilatatio pupille a° b ysso c a° d.
debilitas pupille a° b c ysso
obtalmia sicca et calida a° b c ysso
Hoctilopa a° b in fine
lacrime
8° a in principio

Con scabiem 8 b c ysso optime

vngula 8 b c ysso

Con debilitatem visus et pulueres multi et sacratt 2 pruna
8 b in fine c et d.

Vnguenta

vnguentum
vnguentum in vulneribus
tibiarum 40° b
vnguentum in vulneribus
capitis et aliis
vulneribus 40° b c

vnguentum ad expellendum
vulnera capitis
40° c

Con glutinosam 41 a
vnguentum cum curatas ex glutinosa ego 8 41° b
ad hoc cum poni 8 ibi optima
vnguentum quod curat per restauratum
vnguentum quod vlcera incarnat 41° b
vnguentum infirmitates sanguinis et superfluitatibus
vnguentum quod durities resoluit 41° c
vnguentum ad consolidandum vlcera vtique mirabile
vnguentum ad expellendum saniem siccat fistulas 41° d
vnguentum ad cancrum vlceratum 41° d
vnguentum optimum ad cancrum 41 d

de dolore capitis 22 a
... capitis 22 b c d. 26 ab. 21 28 ...
... 28 b.
... 28 c 29 c ...

... 30 a. 31 a b. ... 32 b
...

... 30 ab c d. 31 ab. 33 d. 32 a b. 37 c
... 31 b ... 33 d. 34 ab. 34 c
... 31 c
... 32 d. 33 a b c d
... 32 a
... 32 b
... 32 c d.
... 32 a.
... 31 b. 36 ab. 3 a d. 38 c
... 31 d ~~38 d c~~
... 39 b c
... 39 d. 40 ab. c
... 40 c
... 40 a b ...
... ibidem

... 29 a. 3 ... ... 24 b. ... 24 c
... 29 d. ...
... 29 c ...
... 29 d. ...
... 32 b

38

Renes et vesica

Gomorrea 32o c d.
... 34o a b.
... 34o b c.
...
... 34o c d
...
... 36o a b c d.
... 3 a° d
... 38° ...

Virgarum

... 26 d ...
... 26o a
...
26o a.
...
26o a
...
26o c

Caput

24 a
3 a b d
11 b a c
10 a b c d

Febris

... 32o a

Matrix

... 20 b c 22 d.
... 21 c d 21 a.
... 21 b.
... 21 c d.
... 22 a
... 22 a b. 23 a.
... 22 b
...
... 22 d. 23 c d.
... 23 a d.
... 23 b 24 d.
...
22 d.
... 22 d

... 20o d 23 d
...
...
... 22o d.
... 23o b d.
...
...
...
... 22o b c
... 22o d
... 22o d.

... 20o b ...
... 21o a
...
... 21o b
... 21o d ...
... 22o a
... 22o a b. ... 23 23o a
... 22o b. ...
b c
... 21 c ... 3o a

Contra melancoliam 1 a

Contra debilitatem cerebri 1 a

Contra ... pro dilatacione ad ethicam 1 b c 2 a

Contra sicitatem capitis 2 a b 11 b

Contra epilepsiam 3 c d

Contra ascensum vaporum ad caput 3 d

Defectus contra [illegible] et epilenciam 10 a

Contra apoplexiam 10 a

Contra [illegible] 10 b

Contra melancoliam et timorem 10 c. Item contra melancoliam 10 d 7 a b

Contra dolorem [illegible] 10 d et durities [illegible] 32 b

Contra debilitatem visus 10 [illegible] 1 b c d. Item contra debilitatem visus 6 b c d. Ad purgandum cataractam 6 d. Contra [illegible] 1 a b. Contra dilatacionem pupille 1 b. Contra [illegible] 1 b. Confortativa oculos pro [illegible] 1 d. Contra fistulam lacrimalem 1 d. Contra [illegible] 1 d. Contra multos defectus oculorum 8 a b c d

Contra tinnitum aurium 9 a b c d

Contra sicitatem et debilitatem cerebri, ... et paralisim 10 a b c d 11 a b c

Contra timorem ... 10 a ... c d. Item contra podagram et dolorem [illegible] 13 b

Contra podagram

Contra inflacionem [illegible] et dolorem matricis 12 c

Contra [illegible] 12 d 22 d

Contra tumorem [illegible] 13 c

Ad [illegible] ambulandi 13 c. Contra fistulam ... 20 b

Contra [illegible] et dolorem ... 13 c d

Contra dolorem matricis 13 d

Contra [illegible] 13 d

Contra [illegible] 14 a b

Contra [illegible] faciei 14 a

Contra [illegible] 14 c d

Contra glandulas 14 d 17 a

Contra fetorem oris 17 a

Contra inflamacionem [illegible] 17 a

Contra dolorem [illegible] 17 a

[illegible] 17 b

Ad vocem restaurandam 17 b

Contra [illegible] 17 b

Contra fetorem [illegible] 17 c et contra [illegible] 17 c

Contra [illegible] 17 c

Contra [illegible] et paralisim capitis 17 c d

Contra alopiciam 16 a

Contra depressionem [illegible] 16 b

[illegible] capillorum 16 c d

Contra catarrum et [illegible] ad [illegible] 18 d 19 a b c. Contra [illegible] 23 a

Contra [illegible] 19 d 18 a

Contra pleuresim 18 a b

Contra sputum sanguinis 18 d 19 d 20 c d

Contra [illegible] 18 d 19 a b 20 b

Contra [illegible] 19 c 21 a b c

Contra dolorem pectoris 22 a b

Contra asma 22 d 23 a 23 c ... b

Contra [illegible] 23 b

Contra [illegible] 23 a 22 d 21 a

Contra [illegible] 23 c

Contra [illegible] 23 d

Contra [illegible] 23 d 20 a b c

Contra [illegible] 24 c

ydropisi / yctericia / [illegible]

debilitatis appetitus 30 a b c d

[illegible] 32 d

[illegible] 34

[illegible] 34 b c d

[illegible] 36 a b c d

[illegible] 32 a b c

[illegible] 32 a d

[illegible] 38

[illegible] 39 a b

Contra [illegible] 39 b

[illegible] 39 c

et 20 a

[illegible]

20 21 22 23 [illegible]

fistula 20

pro domino Stanislao apotecario qui in [illegible] dextri pedis habuit rubedinem [illegible] cum pulsacione [illegible] ex sanguine. Cuius cura fiat sic: dieta [illegible] calefaciat sanguinem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] rubedinem [illegible] [illegible] 3 [illegible] 1 5 [illegible] 3 1 5

[illegible]

Contra debilitatem [illegible] ydropisi [illegible]

30 a b c d

[illegible] debilitatem [illegible]

[illegible] 31 a b c

Contra [illegible] 31 d

Contra [illegible] 32 b

Contra [illegible] 33

Contra ydropisim 33 d

Ad restaurandum [illegible] 22 d

Contra debilitatem capitis 24 a

debilitatis stomachi 24 b c d 29

debilitatis digestive stomachi 26 a [illegible] 24

[illegible] stomachi [illegible]

dolor stomachi [illegible] 28 a

[illegible] 28 b

ad [illegible] 28 c

Ad debilitatem stomachi [illegible] 28 d

Contra [illegible] 29 a

Contra [illegible] 29 b

Contra [illegible] stomachi 29 b c d

[illegible]

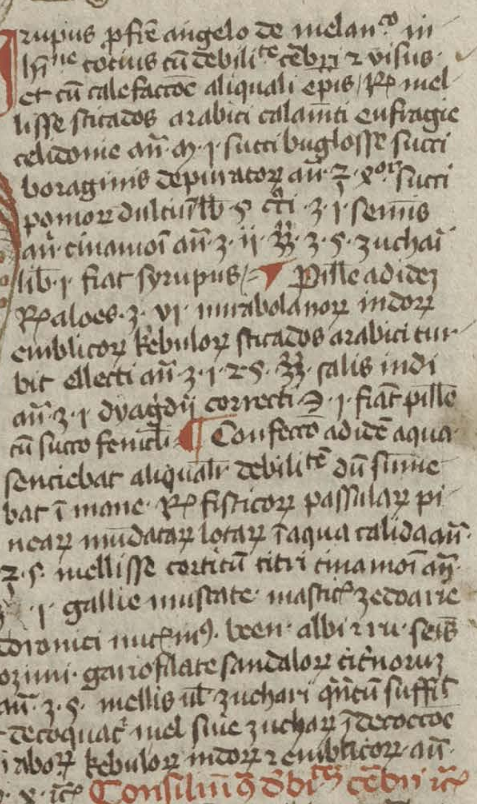
[illegible] 20 b

Contra [illegible]

20 a

[illegible]

20 b

Sirupus pro fratre angelo de melan[o] in
lisi[one] cordis cum debilitate cerebri et visus
et cum calefactione aliquali epatis / Rx mel
lisse sticados arabici calamenti eufragie
celidonie ana ʒ j succi buglosse succi
boraginis depuratorum ana ℥ x succi
pomorum dulcium ℔ s[emis] citri ℥ j seminis
ani cinamomi ana ℥ ij ℞ ℥ s zuchari
lib j fiat syrupus / Pille ad idem
Rx aloes ℥ vj mirabolanorum indorum
emblicorum kebulorum sticados arabici cur
bit electi ana ℥ j et s ℞ salis indi
ana ℥ j dyagridii correcti ʒ j fiat pille
cum succo feniculi ¶ Confectio ad idem aqua
senciebat aliqualiter debilitatem cum sume
bat in mane Rx fisticorum passularum pi
nearum mundatarum lotarum in aqua calida ana
℥ s melisse corticum citri cinamomi ana
℥ j gallie muscate masticis zedoarie
doronici muscum boren albi et ru[bei] seminis
ozimi garioffilate sandalorum citrinorum
ana ℥ s mellis vel zuchari quantum sufficit
et decoquatur vel sine zucharo in decoctione
mirabolanorum kebulorum indorum et emblicorum ana
numero x etc. Consilium contra debilitatem cerebri etc.

Disposicio huius domine est debilitas cerebri
et nervorum cum multa gravitate et
extenditur ad manus et ad cetera
membra io regatur vigie genti / De primo mense
sumat istum syrupum Rx endivie capilli veneris
ana ʒ j melisse buglosse ana ʒ s sticados
arabici acori radicum feniculi petrosillini ana ℥ j sene
℥ j s polipodii epithimi ℥ vj mirabolanorum kebulorum
indorum nigrorum ana ℥ s passularum ℥ j seminis
ani feniculi cinamomi seminis endivie ana ℥ ij post
epithimum in fine decoctionis et cum zuchari lib
j fiat syrupus ab ℥ j s usque ad duas
cum aqua calida continuat toto mense in ponendo
aliquando aliquos dies / Sumpto syrupo purget
cum pillulis cochiis almansoris et pillulis de lapide
lazuli ana ʒ ij et si non possit sumere pillulas
purgetur cum hoc Rx confectionis solutive ad ner
vos et confectionis maioris aliter ana ℥ iij dis
solvatur cum aqua calida et bibatur in matutinis
primis et parum dormiat super eam / Facta pur
gatione incipiat sumere de hac confectione Rx
electuarii pliris arcoticon dyacinamomi dya
rodon abbatis ana partes equales misceantur
dosis ℥ ij ante cibum aliquando in mane et in sero
ante cenam cum pauco potu vini parum limpha
ti et aliud sumat de ea quando vadit ad lectum

sine potu et continuet hoc usque ad medium
mensem ¶ Decem diebus post purgacionem
predictam incipiat sumere cum hac a[qu]a mixtione
et electuarii ad iuliam electum solutum ad nervos
ana ℥ j s miscentur dosis ℥ s de decimo in
decimum diem de mane ante diem et aqua calida
et faciat hoc toto mense futuro // Faciat lotionem
manuum frequenter ex aqua in qua bulliat radix
celidonie radix lapatii / Item lavet caput
cum lexivio in quo ponatur asari rosmarini
et sticados arabici ana ʒ j / Teneat super
caput sacculum parvum in quo sit pulvis iste
Rx calamenti corticum citri macis garioffilati ana
℥ iij fiat pulvis subtilis et ponatur in saccu
lo et calefiat super tegulam in tempore aspersum
vino calido quod sacculus non madefiat et ponatur
super caput et teneatur quantum etc. Consilium
pro domino francisco episcopo olomucensi etc.

Disposicio venerabilis patris et domini domini
francisci episcopi olomucensis et hoc quantum
apparet est cum aliqua siccitate et hoc
apparet quantum ad complexionem habitudinis corporis sibi
notam / Si vero civis et qualis huius [...] a ad com
plexionem declinat // Cor et cuius manifeste
ad caliditatem tendit / Cerebrum autem humidum est
ex intrinsecis naturalibus laboribus et multa vapora
tione et quod sublatione humiditatum ab inferioribus
ad capud et per predictam disposicionem naturalem sequente
in moderata tristicia multiplicavit humores melancolicos
in splene et in viis in quibus continuatur epar
ex quibus fluit in partibus consequenter ydropisis aut
ethice aut aliarum consequenter in notarum / Plus de hoc quod aliquando
percipit ex dolore in parte posteriori est ex ca[...]
vaporatione quam contingit illic recipi et humores
accipite de [...] possent ledere partes gut
turis aut alias in quas portarentur / Oportet
igitur intendere ad rectificationem splenis et
epatis [...] rebus rectificantibus humorem illum
melancolicum qui est de genere adusti et cum re
bus similiter mundificantibus sanguinem ab eo
et cum rebus phlebotomiis distemperantibus epar
et confortantibus nutritiva omnia et cum rebus
multiplicantibus sanguinem iocundum et spiritus in
corde et cerebro ut resistat cogitationibus
resolventibus et aliis actionibus anime paucificantibus
spiritus a quibus cogitationibus predictis indiget et mul
tis deus absolvi non potest ex natura
sua spiritum aptorum distinctionibus et receptibus
rerum ymaginabilium et cogitabilium et re
missibilium hec autem omnia fient cum infra
scripto regimine ¶ Primo quod eligat aerem
qui per temperatorem cavendo acrem.

Con[tra] [...] xx a
contra [...] pulsus xx b
con[tra] [...] xx
[...] xx b
[...]
ad [...]
[...]
[...] xx c
con[tra] [...] xx 8

con[tra] [...] xx a
con[tra] [...] xx c
con[tra] [...] xx b

con[tra] [...]
[...] xx
[...]
[...] xx b
[...] xx 8
[...]
[...] xx a
[...]
[...]
xx c

nebulosorum et multorum ventorum et distemperati
in calido et sicco. et cameram habitet habentem fe-
nestras ad partes orientis et in estate potest
perflari a septentrione. Caveat tamen ne per
flatum venti australes occurrat vento septen-
trionali. Cibis et potibus sit regatur
caveat ab omnibus cibis melancolicis tam calidis
2 quam siccis quam frigidis et siccis nisi in temporibus in quibus
dictum. Caveat a cibis difficilis digestionis
et evaporationis ad capud quare caveat a caseo
et precipue sicco et a carnibus siccis et leguminibus
et caprinis et a carnibus bovinis et bubalis et
a carnibus avium aquaticarum et cervis et cuniculis
et pavonis et sturnelorum et a piscibus
grossarum carnium. Caveat ab azimis et
omnibus cibariis de pasta azima et raro
utatur subtestitiis. Caveat a cibis frixis
et precipue in vase ereo. Caveat a castaneis
et sinapi et eruca nisi quando temporibus fortis
frigoris. Caveat a vinis coctis et turbidis
et multum potentibus. Aceto moderate utatur
et rancidis et rebus acetosis et usus istorum
in estate. Comedat carnes pullitras pul-
lorum et pullarum parvarum et gallinarum iuvenum
et caponum non impinguatorum partificium id
est in libero vincetum. Et bonum est quod de istis
pullis aliqua habeatur custodia ne malis
pascantur cibis. Comedat et carnes perdicum
et fasianorum et avium minutarum scilicet tur-
dorum. Caveat quoque et genera passerum. Alau-
dis non cum brodiis earum aliquando uti potest et merulis
raro et aviculis iuvenibus impinguatis tempore
frigoris potest comedere in temporibus frigidis vel frigo-
ribus pipionibus non nutritis in domo sed in tur-
ribus si aliquando columbis silvestribus et si inveniatur
cum hiis quibus columborum autem agrestem est
genus. Potest et comedere carnes edi et castrati
et arietis agni et aliquando porci iuvenis et lac-
tantis vituli et capreoli iuvenis et porci sil-
vestris iuvenis. Raro potest comedere carnes lepo-
ris iuvenis et cuniculorum. De piscibus autem potest
comedere squamosis ut marinis electis et
fluvialibus petrinis preparatis et in modis omnibus generibus
potest in modis frixionis. Caveat a piscibus sine
squama et a piscibus paludosis et vallium. Potest
tamen aliquando comedere de tincis acceptis ex aqua
currentibus. Potest et aliquando comedere lac amigdalarum
coctum et far cum et far ordei et ordeum depila-
tum et quando comedit far sit bene coctum et satis
liquidum. Potest et comedere aquam ciceris aliquando
alborum precipue in estate rubeorum precipue in yeme. De oleribus
potest uti boragine buglossa spinachia et aliquando at-
plice et raro utatur blite. Feniculo non tamen prohibetur et
aneto et trifolio utatur cum predictis herbis in quantitate
pauca. Caulibus et aliquando uti potest decoctis cum carnibus
laudabilibus pinguibus. Lactucis potest uti in temporibus calidis
crudis ante cibum et si ex aliqua causa non bene dormi-
erit potest et uti coctis in modo aliorum olerum. Potest et uti
cucurbita bene cocta non tamen utatur ea frequenter
et si ponatur cum ea in decoctione parum cepe est bonum.
Rapis et uti potest et maior utilitas eorum est ad eo
fortando usum. Porris non nec crudis nec coctis
utatur aut valde raro et similiter scalognis.
De fructibus potest comedere ante cibum de prunis bene
maturis et de persicis et de moris et aliquando de cerasis
acetosis et aliquando dulcibus cerasis licet multiplicent
urinam et aliquando de pomis et raro de ficubus
et uvis de ficubus siccis ante cibum uti potest in tempore
frigido et cum predictis fructibus recentibus non bibat aquam
nec vinum et comedat eos nisi una hora aut
duabus ante cibum et ambulet parum super eos
post aliquando comedere de flor. cap. et conservetur non ...
usus eorum potest et comedere de passulis ante cibum et
in post et si non sunt omnino dulces sunt meliores
fructus quibus potest uti post cibum sunt pira citonia
poma et mala granata quibus et malis gra-
natis potest uti in aliis horis. Potest et post cibum
comedere de avellanis. Potest et uti pro granis pini
si primo lavetur cum aqua calida et existentibus
siccatis deinde aspergat pulverem zuchari. A nu-
cibus non utatur nisi valde raro et ex recentibus
si ei nunquam male potest uti de olivis conditis. Sapo-
ribus non utatur distemperatis sicut est mustarda
et aleatum si faciat eos conservati temperatos ex epate
pullorum et amigdalis et pauca maiorana et
petrosillo et pulvere cinamomi et in estate distemperentur
cum succo acetosarum vel granatorum et in yeme
addatur aliquando de garioffilis et zinziberis. Potest et uti loco salsorum
capparorum unitis et agresta. Composita raro utatur
et si vellet de ea uti sit facta sine sapa et sine
melle. De aromatibus potest autem uti in temporibus
frigidis cinamomo cum quantitate pretesium de zinzibere et cardamona
parte de garioffilis et raro in estate non sit contentus
preterquam cinamomo cum pauco croco et pauco macis
si voluerit. Panis eius sit ex frumento sano
super quod non transivit annus et sit panis bene fer-
mentatus et coctus et bene mundus a furfure
vel parum furfuraceus nec comedat recens sui
diei nec postquam transivit ex ... dies et mun-
detur a cortice suo adhusto et si habet modicum
salis est gentior et est melior si decoquatur

in aliquo fumo habente aliquod spiraculum. Vinum sit album subtile mediocriter lymphatum cum tertia parte aque et plus vel paucior secundum diversitatem temporum et etatum. Vinum autem forte et vinosum vel intemperatis fortius potum extra cibum caveat nisi quando nocte infestatur siti aut aliquam debilitatem tunc subveniret volens cum confectione diuendi et vino. Et si contingat potare extra cibum sit hoc completa digestione stomachi. Exercitetur in mane et sero ante cibum exercitio usque ad aliquam levem lassitudinem et fiat hoc ambulando et manus movendo et aliquotiens se flectendo vel erigendo. Post cibum non quiescat at suavis passibus perambulet paulum et sedendo non sit inclinatus super aliquo flexo capite ut faciunt illi qui ad aleas vel cartas ludunt. Non comedat diversa cibaria in una mensa nec bibat diversa vina nec comedat in una mensa cibaria diversorum saporum. Preparatus sit vel cum elixa vel cum assa frequentius tamen utatur elixis cibis. Et cum comedit assaturas comedat eas plus de sero quam de mane. Et non comedat prius assati elixas et allevient cenas. Et vinum quod bibit sit lymphatum duabus vel tribus horis antequam potet antequam potet nec ad ultimam satietatem impleatur potu vel cibo. Procuret ventris beneficium et dehinc sit sollicitus ut quolibet die secundum consuetudinem naturalem assellet in mane cum surgit talibus horis. Caveat commutare prandia et restando spumas. Et cum quantumque ponat se ad prandendum sive ad mensam accipiat aliquod vinum austerum et suaviter gargarismet illud duabus vel tribus vicibus. Dormiat quietus coopertus cum capite elevato et primo situetur super dextrum donec quando voluerit vertat se ad dormiendum statim super sinistrum et non ponat se ad dormiendum statim post superiorem cibum sed superveniat duabus vel tribus horis nec surgat a sompno ante completam digestionem stomachi quod tempus dicitur esse natum sibi in die vero non dormiat nisi consuetus sit aut si ex aliqua causa non dormivit de nocte. Circa accidentia anime quid sit utile levius explicabitur si non levius executioni mandabitur. Expedit enim quod evitentur in quantum possunt cogitativa tristitia et intendat gaudio et letitie cum gustatione amicorum et eorum cum quibus homo delectatur et rememoratione rerum amabilium et intuitu serenitatis celi et rerum preciosarum et innovatione vestium et aliorum que delectationem afferunt et tristes consolationes consolatur que sunt diverse secundum hominum diversitatem. Lavationes pedum aliquando sunt utiles ex aqua pura calefacta ante cibum vel postquam

digestus est cibus stomachi. Locio capitis fiat ut est consuetudo semel in mane septimana vel bis in mense in estate cum primo lexivio intemperate remebuliat cum eo assari sticados arabici timiam rosmarini ana ʒ. i. et cum lavat caveat ab oris impressione venti cum exsiccatur ut nulla remaneat humectatio et postea cooperiat pannis consuetis lavationem faciei in mane faciat si est consuetus quod si non timet de eo si est bonum quod cum mantili parum asperso fricet faciem suam et collum et manus. Stupiphis non expedit uti nisi multum sint consuete feliciter utitur in suppositis? inunctionibus cum voluntate dei procedo cum eis rebus medicinalibus de medicinis et confortativis. Et primo fiat hoc confectio de qua sumere incipiat circa finem aprilis et procedat cum ea usque ad finem aut medium septembris sumendo de ea ante cibum aliquando bis in die aliquando semel in die aliquando si voluerit interponendo diem vel dies. Dosis eius sit ʒ. ii. et si voluerit potare cum calibus parum vini lymphati non prohibeo et si voluerit. Recipe seminum cucumeris mundatorum amigdalarum dulcium mundatarum ana ʒ. i. pinearum mundatarum lotarum cum aqua calida et postea exsiccatarum ʒ. ii. radicis rosarum radicis violarum ana ʒ. s. florum borraginis florum buglosse ana ʒ. ii. spondii sandalorum citrinorum xiloaloes dragaganti gummi arabici seminis ocimi gariofilati cinamomi corticum citri citrini ligni aloes? auri et argenti margaritarum non perforatarum ana ʒ. i. sandalorum albi et rubei rosarum rubearum maris gardamomi fragmentorum zaphyri et rubini ana ʒ. s. gariofili spice mastices ana ʒ. s. seminis endivie seminis portulace liquiritie munde ana ʒ. ii. penidiarum solidarum ʒ. iii. zucari albi lb. ii. distemperetur zucarum in aqua rosarum et aqua buglose ana partes equales et fiat confectio in vase. Principio novembris circa principium octobris dimittat predictam confectionem et utatur hac alia confectione toto tempore reliquo usque ad principium aprilis vel finem martii et utatur ea eo modo quo utebatur alia confectione. Recipe fisticorum amigdalarum dulcium permunde ana ʒ. i. pinearum mundatarum lotarum ʒ. ii. passularum ʒ. i. seminis cucumeris mundatorum ʒ. ii. dragaganti gummi arabici ana ʒ. i. galange ʒʒ cinamomi ana ʒ. ii. zeduarie doronici xiloaloes corticum citri gallie muscate ana ʒ. i. serici crudi limature auri margaritarum ana ʒ. s. seminis ocimi

loco capitis

Electuarium ... estate

Electuarium in hyeme ...

garofil[orum] cubebe garof[ilorum] mac[is] nuc[is] m[uscate]
an[a] ʒ s. sp[ica] nard[i] ℈ ij. croci ʒ j. ben al[bi] et ru[bei] an[a]
ʒ s. pulueris zuccari lb. ij. eligat[ur] zuccar[um] in
aqua distillacionis melisse et buglo[sse] an[a] p[ar]
tes equales fiat confectio in vase. Adueniente[m] b[us]
dieb[us] circiter ut in fine p[rim]i martii sumat[ur]
hic syrupus. R[ecipe] aq[ue] distillacionis end[iuie] aq[ue] distil
lacionis lupuli boraginis aq[ue] distillacionis buglo[sse]
aq[ue] distillacionis end[iuie] an[a] lb. j. aq[ue] distillacionis
melisse lb. s. misceat[ur] et calefiat et ponat[ur]
in infusione ista. R[ecipe] foliculor[um] sene ʒ iij.
tamarindis corticum salicis mediane scolope[ndrie]
an[a] ʒ j. sand[ali] ru[bei] cinamomi seminis an[i] an[a] ʒ j.
capar[um] ʒ s. contundat[ur] omnia et ponat in aquis p[re]
dictis et stent p[er] duos naturales dies de in[de]
bulliat usq[ue] ad consumpcio[n]em medietatis deinde
confricentur manib[us] et colent[ur] et colatura syru
pisetur cum lb. j. s. zuchari Et si predicte aque
non sufficiant ad coctionem et infusione[m] addat[ur]
in eis usq[ue] ad sufficienciam Dosis syr[upi] p[ri]ma uice
sit ʒ j. s. cum aqua calida et si assellauerit cum ea s[e]c[undo]
procedat cum illa dosi et si non sumat alia uice
ʒ ij et si cum ea assellat semel ul[tr]a solitum uel
salte[m] egestiones sue fiant liquidiores solito
et plus quam solet procedat cum hac dosi et si no[n]
ualuerit in[ter]ponat[ur] una die insup[er] de syrupi
p[ra]e facere et p[ostea] si ul[tr]a solitum cum eo assellat
Et si intra leuitate[m] faciat sibi uentr[em] fiat
hec decoctio. R[ecipe] polipodii ʒ ij. sene ʒ j.
fum[us] terre scolopendrie an[a] ʒ j. s. violar[um] passular[um]
flor[um] boraginis an[a] ʒ s. seminis an[i] ʒ j. fiat
decoctio in aqua suffici[enti] usq[ue] ad consumpcio[n]em tercie
p[ar]tis et cum ea temperetur syrupus predictus su
mat[ur] de dicto syrupo ad minus iiij. vicibus.
Sumpto syrupo purget[ur] cum hoc leni purga
torio. R[ecipe] dyacatholicon dyasene [illegible] nicolai
an[a] ʒ ij. turbit reubar[bari] an[a] ʒ s. misceat[ur]
et dissoluat[ur] cum aqua calida sumat[ur] in ma
tutinis p[ri]mis et ponat se ad lectum capite
satis eleuato et declinet sup[er] p[ar]te[m] dext[ram] et si
uoluerit dormire parum dormiat et si fa
cit assellare usq[ue] ad quatuor uices aut v. sit
contentus eo. Et si non faciat fiat unum clistere
de ex decoctione malue et blete et pulpe cassie
ʒ j. zuchari ru[bei] ʒ ij. et oleo dulci medio
cratus et pauco sale et tardet conmestionem
usq[ue] ad nonam uel post. Post purgacione[m] adueni[ente]
t[em]pus quo ca[n]i debet confectione predictam procedat
quis cum ea aliquam ponat ieiuno stomacho scilicet
infusum in decoctione harum rerum R[ecipe] scolope[ndrie]

corticum salicis mediane tamaricis an[a] m. j.
capor[um] flor[um] camomille an[a] m. s. bulliat in aqua
in qua ponat[ur] quanta p[ro] accepcione. Adueniente au
tumno temp[ore] scilicet iam acre sine sit circa
fine[m] septembris aut circa introitum octobris
fiat hic alius syrupus R[ecipe] aq[ue] distillacionis
end[iuie] aq[ue] distillacionis lupuli aq[ue] distillacionis
melisse an[a] lb. s. misceat[ur] et ponat[ur] in eis
in infusione hac R[ecipe] liquiricie passular[um] tamaricis
scolope[ndrie] an[a] ʒ j. sene polipodii an[a] ʒ ij. s.
sandalor[um] citrinor[um] seminis an[i] an[a] ʒ ij. pona[tur]
in infusione et cum lb. j. s. zuchari fiat syrupus
modo quo fiebat syrupus predictus sed in fine decoctio
nis antequam syrupizet[ur] pona[tur] epithimi ʒ s. Sump
to syrupo iuuantib[us] circa iiij. purget[ur] cum hoc p[ro]
minalor[um] m. ʒ j. R[ecipe] turbit agarici an[a]
ʒ ij. buglosse liquiricie camedreos camepi
tiu[os] an[a] ʒ s. epithimi polipodii an[a] ʒ j. s. pas
sular[um] ʒ ij. brunior[um] [illegible] an[a] in modo decoc
fum[us] terre m. ij. fiat decoctio usq[ue] ad consumpcio[n]em
medietatis et ponat[ur] in ea zuchari lb. j. et redu
catur ad spissitudinem mellis deinde addatur
lap[idis] lazuli lapid[is] armeni lotor[um] [illegible] reubar[bari]
an[a] ʒ ij. misceat[ur] et sumat[ur] de eo ʒ v. et distem
per[etur] cum aqua calida et bibat[ur] in matutinis p[ri]mis
et cum sumpserit eam quiescat eleuato capite et de
clinans sup[er] latus dextrum et si uult dormire
dormiat parum et regat[ur] sic deinde in talia me[n]
sura pro[n]i[?] Quia purgacione expedita iam aduenit
tempus usus alterius confectionis Cum quis in uolue[n]do
annos cum dei gracia felicitabit[ur] in sanitate sua non
expediat sumere medicinas solutiuas sed si uoluerit
potest sumere tempore ueris aliquibus uicib[us] s[cilicet]
sex uel 8. de syrupo predicto sine alia medicina et sic
in autumpno sequenti et sic gradatim predictos syr[up]os
dimittere. Confectionem aut[em] predictam si utatur tempore
longeuo bonum erit regimine cum uite cum
predicto ordine continuo p[ro]t obseruet. Est bonum
quod in temporib[us] frigidis et humidis accipiat continue
unum granum salis de electissimis pluries a [illegible]
et alii de dyamargariton calido [illegible] m. et
acculter illud in ore inde uadat dormitum
et dorat cum eo. De usu balneor[um] naturalium p[ro]
purgacione et euacuacione predictas [illegible] fore
gens. Esset aut[em] bonum balneum aquarum
[illegible] pisis aut balneum aminiori[s] et in ciuitatibus
senarum quia hoc [illegible] aliquam utilitatem ad repandam
inficiuam et epatis et splenem non tamen quod uobis sit
da uirtutis balneorum huius omnib[us] diligentibus fieri
sanitatem conseruandam conpensi cum dei auxilio qui

Rx Catholicon diasene ʒ ij

De utilitate balnei aminioris

sit bibendo ante cenam oximel squilliticum cum mellis gentilis

Consilium ad frigus capitis

Ad frigus capitis procedentibus eiusmodi et cum brevi regimine fiat hic trociscus quem posuit Galienus in libro de experimentis qui incipit rogasti me amice. Recipe salis gemme salis nitri combusti spume maris baurach al. ana. ana partes i. alii al. partes s. radicis pirethri sinapis feris vini tartari i. tassigbusti omnium ana partem i. sulphuris. 10. gariofilatum simulachte alkanne pinnati piperis grani cardamomi galange gariofilorum xiloaloes ligni aspalati amigdali allans foliis spice nucis mig. ana partes s. terantur et cribellentur et polverizentur in aqua saponis calidis partes xor cum aceto vini antiquo et confricentur cum eo inde et permittantur in mortario et sit aceto bulliens quam polverizes ipsum cum sapone et fiant trocisci sic ponderis unius trocisci ʒ. v. et coquetur in vino. Cum necesse est fiat trociscus et polverizetur cum aqua calida et abluat caput cum eo et caveat ne cadat ex eo in oculos et sit ibi locus calidus.

Hec egritudo difficilis est cuius species in vasis diuturna et longum et apostema in vasis respirativis quod est in capite eius. Et quidam patiuntur eius species ex frigore sensuum per cum dolore ad cerebrale. Sed autem quod morbi propter fluxus ipse morbi causa autem eius est flegma quod indigestionis multiplicatur emmordinatur respiratoriis motibus et coytum. Et hic flegma longum agitur sua gradatim non est flatum ut bene intelligere medici ante tres et ex hoc in defluit tuta. Regimen igitur hoc regimine. Caveat in modo acris declinante plus ad calidum et siccum. Caveat insultum ventorum et precipue austri et borre et precipue per augustum eligat cameram nec nimis altam nec nimis profundam intra fenestras aperte orientis occidentis et permittet alium locum in quibus intret draco tactum. Cibi eius sint de carnibus laudabilibus non multum impinguatis et sicut pulli et perdices fasianis tum dies mirabilis pullus et cupolo castrato et quod raro de pipianibus et sint cumpleti in pennis non domestici in domibus. Caveat carnes porcinas bovinas anatum palustrium ansereis et carnes siccas et leporis nisi raro et intiora animalium et capita et agnum et precipue rapas et herbas crudas et pisces omnes nisi quod fluminales ut marinos quis melius sit quod dimittat omnes pisces. Post quam comedere debet in quibus sit bleta et de aqua ciceru et si quidem molestatur calore aeris ut flegma opatis possit parum de lactuca comedere post et quod comedere si non comedere de

pruris post cibum post et non desistit et quod aucelas et grauius pulli loti et aqua calida desiccalibus sit post comedere. Siccum quod de humidis sit unum flegma recipiet quod comedat cas. aurelium aut sit contra quod questio caro solam nec comedit nec bibat cum eis aliquid non comedat mas nec poma nec pira nec melanes nec pepones nec cucumeres. Possit autem ante cibum sumere de capitibus salsa ut nimis sancta temporibus fris rapas nec radices comedat. Panis eius sit diligenter coctus et fermentatus bene panidus assaturus. Vinum eius sit mediocriter limphatum et bonis cum vinis et dissolvenies derivatos non repleat diversis cibis sed in una mensa sit contra vinoribus et prandium sit maior cena et sit ex terminis inmanis in una cena tum fraciat mixti aqua paliquam spatium antequam bibat illud. Et caveat potu ex horas prout qualibet die bursitia et purget sibi nares. Surgit in mane et quod surgit exercite in mane solito sero et sero ante cibum et quod facit fricationes antequam exeat lectum in mane incipiendo a partibus spatularum et pectoris descendendo ad costas et tenua dimittat sompnum diurnum et vigilet post cenam ad minus duabus horis. Caveat actum ante precipue tristicia et raro utatur coytu. Tempus mense septembris sumat istum sirupum. Recipe ysopi sticados arabici ana ʒ. ij. origani timi epithimi ana ʒ. i. s. radicum peonie siler montani xiloaloes sanu piret. radicum feniculi petrosillini ana ʒ. s. betonice gariofilate ana ʒ. iij. ozimi gordamomi spice ana ʒ. ij. passularum ʒ. iiij. mellis lb. i. fiat sirupus distemperetur cum aqua calida in qua steterit in infusione rosmarinus et maiorana et sumatur de eo ʒ. i. s. et ad ʒ. ij. dicti sirupi addatur ʒ. iij. oximelli squilliticum. 8. diebus purgetur cum hiis pillulis. Recipe pillularum cochiarum ʒ. iij. pillularum agregatarum inde ʒ. i. mezerene fiat et sumat eas. Deinde iterum sumat sirupum et continuet aliis 8 diebus et purgetur iterum cum hiis pillulis. Recipe pulveris yere pigre galli pigre anticolandi ʒ. iij. colloquintide agarici sticados arabici bdellii ana ʒ. i. diagridii cortici sal gemme ʒ. s. squille ʒ. i. dissolvatur bdelium cum vino et cum eo dissolvetur pillule dosis ʒ. i. Facta hac purgatione cum incipiat facere caput purgatio ut in mane ut in sero ante cenam cum pucto bliris et succo maiorane ponatur per vola manus et ore pleno aqua trahatur.

p nares et stati post capitispurgium fiat masticatorium
de hoc. Rx origani ysopi acori nucis muscate piperis
longi ana ℥ i incorporentur cum passulis pinguibus
et fiat forme sicut avellane. hiis continuatis pluribus
diebus itum (?) cerebrum iuste purgetur cum pillulis stati
dictis et si modicum premittitur syrupus predictus per x vel
x dierum. Et si ℥ i dictarum pillularum non movet
cum addatur modicum diagridii et demiscet octobris
xiiii mensibus purgetur ad unguem cum pillulis dictis
premittendo quibusdam diebus predictum syrupum. Item fiat
hec confectio Rx radicum feniculi decoctarum et preparatarum
℔ ss. pulveris mellisse ℥ iii pinee mundatarum
℥ ii. cinamomi gariofilorum xiloaloes galange
nucis muscate cardamomi ana ℥ i corticum citri seminis
ozimi gariofilati macis ana ℥ ss. ambre ℈ i
musci grana ii mellis quod sufficit fiat confectio
de qua sumat coclear unum in diebus in quibus
non sumit syrupum in mane sed quando sumit syrupum
in sero ante cenam et quando expuat sumere parum
de ea quando vadit ad lectum et non bibat cum ea
aut valde modicum vini limphati quo solum
lavet os et quando expuat eam. anno si quis sit
super 8 annos sumat de ea ℥ ss. in mane et
intrinsecus ut 8 diebus. Adveniente
mense novembris reservat statum suum et renovat
illud consilium. Hic est pulvis quo uti debet
mensibus suis Rx cinamomi ℥ i gariofilorum car-
damomi ana ℥ ii croci ℈ i et quando vult
lavare caput ponat in lexivio capitis sticados arabici
et rosmarinum. Utile est portare
supra se smaragdos etc. Ad Epylenciam
Respiciendum est quod epylencia sit cerebralis quia fluit
aeris privata sanatio contrariis eius in
passio fuit in ventriculis cerebri propter aliquod
flegma quod motum est nigredine illos et ideo
sic est cura erit difficilis. Regatur cum regimine contra
vomitum nato et singulis allevet cenas et caveat
intrinseca calidum et caveat motum superfluum
et non dormiat stati post cibum sed supervigilet
fiat iste syrupus Rx sticados arabici ysopi sicce ana ℥
ii ysopi passularum enucleatarum ana ℥ i cum aqua
calida in qua ponatur in infusione ista Rx
nucis muscate xiloaloes ana ℥ i ss. cinamomi ℥ ii
aqua in qua ponatur sit medius quartus de 8
in 8 diebus sumat per x vel xv vicibus de hiis
pillulis et plures et paucioris etc. quod non inveniunt
et pillas yere galieni et iera pigra nicolai ℥ ss. turbit
agarici ana ℥ ii ss. croci ℥ ss. salis gemme ℈
ss. fiant pille cum succo feniculi quod si non possit
sumere fiat illud electuarium Rx passularum sticados
arabici acori ℥ i fiat decoctio in qua ponatur
mellis ℔ ss. decoquatur ad spissitudinem deinde
addatur hic pulvis Rx turbit agarici ℥ ss.
acori ℥ ii salis gemme ℥ ss. misceatur ad unciam

dosis pinee mundate ℥ iiii fiat ista mixtio. Rx dyamuscon
pulveris arcotici ana partes equales misceatur
dosis ℥ i sero cum vadat dormitum. Item fiat pilulus
qui ponatur in una pecia ad modum bulle et teneat
in manu et odoret. Rx origani cinamomi peonie
ana ℥ ss. castorei ℥ ss. post quam evacuatus est bis aut ter
incipiat sumere de isto pulvere. Et fiat aliquod gar-
garismata cum oximelle et rasperigia cum succo ma-
iorane etc. Contra puerorum epylepsiam etc.
Ad puerorum epylepsiam fiat decoctio de qua
sumat sex diebus continuis cum aqua calida
Rx sticados arabici origani ysopi sicce
ana ℥ ii. siler montani passularum enucleatarum seminis
ana ℥ ss. fiat decoctio usque ad consumptionem medietatis et
clarificetur cum zucharo ℥ 8 addatur oximel ℥ iii de
quo sumat ℈ iiii huius mixture Rx lapis lazuli
lapis armeni preparati cum arte ana ℥ i coloquintide
dyagridii correcti cum iii ana ℈ ss. spice ℈ i epi
thimi ℥ ii gerogedion ℥ ss. misceatur simul addendo
parum aque mellis. Et iterum sumat de syrupo dicto
in nocte et in mensibus ante accessionem ut supra dictum. Sumat
de electuario regum ad confortandum cerebrum. Expertum
ad epylepsiam Rx visci quercini et applicetur colla infantum
et pueri. Aliud expertum ad epylepsiam. Invenies
in ventribus hyrundinum quosdam lapides rubeos et pisceos in
aqua et vino et multum confert omni epilentico et usus
pulveris celidonie multum confert. Item sumatur ℥ i
celidonie pulveris cum ℥ duabus aque decoctionis mir-
tillorum et piperis longi auxiliante Deo. post
purgationem possunt uti omnes epylentici vino hui fri
et mento(?) oximelle composito cum aqua decoctionis
rute et mirtillorum et longi piperis etc. Syrupus
Syrupus valens epylencie Rx succi rute cocti et
colati ℔ i seminis ℥ iii aceti squillitici ℔ i
coquatur et cola et addito zucharo fiat syrupus.
Et quidam addunt peonia pulverum salviam rutam
sticados squillam et eius acetum aristologiam longam
et rotundam ysopum gardumeci epithimum agaricum
absinthium et lapidem lazuli et armenum et cum
dicto aceto squillitico et succo borraginis et seminis
conficiunt syrupum mirabile et expertum ad epylenciam
et detur excepto mane et sero etc. Contra
Sascensum multorum vaporum ad caput
Syrupus persuadatur qui pariebatur assump-
tiatorum vaporum ad caput. Rx mellisse gariofilate
betonice eupatorii scolopendrie ana m. i et a. feniculi per
sparagi acori ana ℥ i et corticum radicum capparis
passularum enucleatarum ex ramicepi (?) ana ℥ ss. xilobalsami
carpobalsami apii marcedoni (?) seminis ana feniculi ana ℥
ii florum borraginis buglosse grana arabici dragagant ana
℥ i ss. pulveris zuchari ℔ i fiat syrupus et aro-
matizetur cum hoc Rx cinamomi ℥ ii croci spice ℥ ss.
sumat de isto syrupo omni mane ℥ ii cum aqua
calida etc. Ad confortandum cerebrum debilitatum

Ad confortandum cerebrum debilitatum ex tussi et offen-
sione unum hoc stat ac si haberet silet. Recipe calla-
aromatici extremitatum tamariscis. mirti cipressi
florum camomille ana ʒ i. sticados ana ʒ ii. mirte ana ʒ ii.
bulliat in vino et aqua et fiat embroca et si
vis maiorem impressionem fiat emplastrum ex istis rebus
et est expertum. ¶ Confectio bona ad intubium
Confectio bona ad intubium et epylepsiam et guttam.
Recipe corallorum rubeorum margaritarum non perforatarum
ossis de corde cervi ana ʒ s. cornu cervi
ʒ s. serici combusti ʒ s. galange gariofilorum cardamomi nucis
gete inniarum piperis longi zedoarie gariofilorum
nucis muscate ana ʒ i s. cinamomi ʒ i. macis croci
ana ʒ i. zuccari lb. ... fiat electuarium in modum sturbata
sumatur mane et sero ad modum nucis avellane
post illud aliquid aqua decoctionis ... et fit
ex istis rebus cum melle et est melius in yeme quam
cum zuccharo melius in iuventute. ¶ Consilium pro quodam apoplectico
Alius consului cum prius fuit quasi apoplecticus
quia non loquebatur cum ... fixis in medulla
cerebri. Dum post consilio gentilis syrupum de sticados
sine puncto ʒ i. cum decoctione aceti quia erat calor
magnus in estate. syrupi ʒ i. pulveris mane
dedi sibi post ... ad nervos ʒ s. dixit quinque
maculas ... prima ... alias diversas
suas ... nigras et maxime citrinas unum statim
alleviatus est eadem die et tunc ego credebam inde
debilitati posse. factum fuit istud clistere quod
eduxit ... albi sicut glacies li-
quefacta ut sic clara ... Recipe foliorum
violarum malue mercurialis bletis ana m. i. centau-
ree minoris m. i. corticum agarici ʒ s. ... addi
colloquintida tunc non fuit posita bulliat in aqua
ad consumptionem medietatis deinde coletur postea apponatur
cum pulveris yerepigre ʒ s. et sale et oleo et ad-
de ana pugillum i. ... fiat clistere.
Alio die factum fuit istud suppositorium. Recipe pulveris
agarici salis gemme pulveris yere ana quod sufficit
... suppositorium quod ... quod sufficit fiat
... colloquintida si non fuit posita. Post
hoc ad tres dies quia tribus diebus sumpsit eundem
syrupum ... fuit ... eadem quantitate
cum omnibus alijs remedijs multum alleviatur
eum et reddiderunt sibi ... cum auditu. deinde fuit
facta quedam insula parva in qua fuit ... pulveris
sticados ... ana ʒ ii. ¶ Confectio ad con-
fortandum in debilitate eius erat. Recipe dyamargariton
cordialis ... ana ... et post confortationem cerebri
utebatur pluries ... et quia multum calefa-
ciebat eum fecit post ... cum zuccharo
violato ... duobus ... 13.

post cerebrum debile post cibum ex quodam assensu
vaporum manifestabatur. dabam post cibum ut i.
... ut i. ... ut ... coriandri confecti
~~... fuit~~ et fuit. post hoc ... inscendendo
... et fricando extrema ante cibum
et ne ascenderent vapores post cibum fuit
facta sibi alia loco ad caput. Recipe sticados ori-
gani florum camomille ana ʒ i. rosarum ʒ s. bul-
liant in aqua. et lavetur caput pluribus diebus
fricando et cum hoc faciebam ipsum odorare
... quia ... ¶ Post hoc rema-
sit sibi dolor parvus cum pruritu in auricula
dextra et inde ad duas noctes cepit et
exivit quedam aqua tincta ad ... et alleviatus
est. Nam sibi plures ut absterge re sordem
cum vino non ... et melle. post hoc quia
nervi toti videbantur debiles. facta fuit
hec inunctio. Recipe olei castorei olei vulpini
olei laurini ana ʒ s. cere ʒ ii. euforbij ʒ
i. fiat unguentum in quo inungatur tota spina
... ad ... ¶ Postea ad confortandum
cerebrum frigidum. fiat hoc ... et ster-
nutatorium in sufflando et ... in-
... et palatum. Recipe ... ʒ iii. ...
ʒ i s. gariofilorum ... ana ʒ i. musci grana
i. ... fuit appositum ... ¶ Ultra hoc
in quodam ... apoplectico factum fuit hoc quia
fuit tactus in nodo colli et ut ... ... est in
... fuit ... cum pinguedine porci
sine sale. ¶ ... post hoc ut locus ...
... fuit in ... hoc unguento. Recipe
pinguedinis pulli ... pinguedinis
porci sine sale ana ℥ ii ʒ i. ...
~~tum~~ dyaquilon cum yreos ana ʒ s. galbani
ʒ i s. fiat unguentum et ... hec ... quia sunt
... ana ... quod ...
... fuit ... et ... que
fecit ... ¶ Clistere acutum. Recipe corticum
agarici colloquintide ana ʒ s. pulveris yere ʒ s.
centauree m. i. malue foliorum mole mer-
curialis bletis m. i. ana ʒ s. ¶ Suppositorium
acutum evacuans et diverte ... in apoplecticis. Recipe
pulveris agarici colloquintide pulveris yere salgemme
mell. quod sufficit ... aliquid fiat suppo-
sitorium. Suppositorium acutum. Recipe agarici colloquintide
ana ʒ s. salgemme mell. quod sufficit fiat suppositorium.

Pro quodam infatuato ¶ Pro infatuato
Pro ex multo gaudio fiat syrupus iste in
forma iulep. Recipe aque distillate boraginis
aque distillate buglosse ana lb. ii. aque

distillatoris endivie lb. j. misceantur et ponantur
in infusione foliorum sene ʒ x. deinde bulliat
paucam ebullitionem et in fine addentur epithimi
ʒ ij. vel iij. cum pauca aqua calida vel frigida
fiat hec mixtio de qua sumat frequenter
et specialiter in sero hora dormitionis. ℞ zuchari
boraginati buglossati dyaprunis an. ʒ ij. misc
eantur fiat [?] ad capud embrocam ex
hiis rebus. ℞ violarum seminis althee foliorum
malue capitum papaveris an. m. ij. seminis papaveris
albi ordei mundi seminis lactuce an. ʒ j. florum
camomille florum nenufaris an. m. j. bulliat
in aqua sufficienti ex aqua embrocam fiat et deferre
emplastrum capiti. Item ponantur ventose inter
ad collum ad spatulas et ad nares procedat
si possent provocari emoroydes. fiat julep
de quo quantum bibat ex aqua boraginis buglosse
et zuchari al. Etiam expedit facere pruina diu
pueri que et alios vinos amicos libenter
videre patiens semper ad ea grata. nota ut
[...] de fuligine etc. Ad timores et accidentia melica

de debili utia

Sirupus utilis generosus pro uno seniori qui
habebat timores et accidentia melica. ℞ bu
glosse melisse an. m. ij. capilli veneris scolopendrie
an. m. j. camedreos sticados arabici cinamomi
an. ʒ s. radicum feniculi petroselini liquiricie an. ʒ j. seminis
an. feniculi florum boraginis buglosse an. ʒ iij.
zuchari lb. j. fiat sirupus de x. in x. die sumat
ʒ s. electuarium ad melia in matutino [?] fiat
ista confectio de qua sumat in sero ante cenam
per duas horas quantitatem unius castanee cum pau
co potu vini odoriferi. ℞ pinearum mundatarum
lotarum cum aqua calida ʒ ij. amigdalarum
dulcium passularum fisticorum an. ʒ j. ʒʒ. croci
[...] al. et in. zedoarie doronici corticum
citri melisse an. ʒ j. margaritarum corallorum
rubeorum garioffilorum macis cardamomi an. ʒ s.
sandalorum citrinorum dragaganti gummi arabici an. ℈
ij. zuchari ʒ iiij. dissolvatur zucharum
in aqua melisse. fiat ista mixtio de qua
sumat in sero quando vadit dormitum. ℞
cordiali rosati dyaprunis an. ʒ j. misceantur
cum [...] j. sumat cum vino puro.
Syrupus ad melia. ℞ aque buglosse aque
melisse an. lb. j. ponatur in eis in infusione
cinamomi ʒ ij. croci ʒ j. postea fiat sirupus
cum lb. j. zuchari. Sumat de eo in mane
ʒ j. s. cum julio cum aqua calida s. de 8. in 8.

dierum sumat in sero quando vadit ad lectum
ʒ j. plus [...] et sic totum sit in debili melia etc.
Pro quadam habente dolores [...]
Sirupus pro quadam domina melica et habente
dolores. [...] et habente [...]
[...] ℞ buglosse melisse an. m. j.
sene polipodii an. ʒ j. s. florum boraginis
passularum an. ʒ s. seminis an. feniculi endivie
an. ʒ ij. prunorum [...] mirabolanorum nigrorum ʒ s.
zuchari lb. j. fiat sirupus de quo sumat
ʒ j. s. cum aqua calida. Sumpto sirupo pur
getur cum pillulis de lapide lazuli ℈ j. vel
℈ iiij. deinde usque ad 8. diem incipiat sumere
de ista mixtione. ℞ electuarium ad melia ʒ j. s. dyan
[...] ʒ s. misceantur [...] ʒ iij. cum
aqua calida de mane an. die. deinde sumat
de 8. in 8. die tanta quantitate. Sumat de ista
mixtione omni die ante cibum cocleare j. ℞ zu
chari boraginati buglossati violati rosati an. ʒ j.
macis garioffilorum an. ʒ s. croci ℈ j. cum tribus
[...] vini fiat claretum cum zucharo etc.
Sirupus solutivus ad melia. ℞ melisse
eupatorii camedreos an. m. j. sticados
arabici an. m. s. folliculorum sene ʒ ij. polipodii
ʒ j. s. epithimi ʒ j. radicum apii feniculi liquiricie
passularum an. ʒ j. florum boraginis [...]
an. ʒ s. succi boraginis buglosse [...]
succi pomorum dulcium an. ʒ v. zuchari lb. j.
fiat sirupus etc.
~~Sirupus solutivus alter ad melia~~. ℞
aque melisse buglosse endivie an. lb.
s. folliculorum sene ʒ s. epithimi ʒ s. cinamomi
sandalorum rubeorum an. ʒ j. ʒʒ ℈ j. zuchari lb.
s. fiat sirupus. etc.
~~Sirupus solutivus [...] ad melia~~
~~[...] et flatum~~. ℞ foliorum [...] scolopendrie
melisse buglosse an. m. j. polipodii sene an. ʒ
ij. mirabolanorum nigrorum kebulorum an. ʒ j. eupa
torii sticados arabici calamenti [...] an. ʒ s. passularum
an. ʒ j. s. seminis an. feniculi cinamomi ʒʒ an. ʒ
ij. zuchari lb. j. fiat sirupus etc.
~~Sirupus confortans~~. ℞ melisse buglo
an. m. ij. endivie m. j. radicum feniculi petroselini
liquiricie florum boraginis buglosse an. ʒ j. corticum
citri cinamomi seminis portulace an. ʒ ij. sene
polipodii an. ʒ ij. epithimi ʒ s. zuchari lb. j.
fiat sirupus etc.
~~Pro quadam melica qui timebat~~ deum sive
~~spiritu et sono campanarum videbatur~~ sibi quod

contra tegebant sibi. ℞ passulaꝝ epithi an. ʒ. j. sui tīc eupatorij an. ʒ. ß. folliculoꝝ sene polipodij an. ʒ. ij. sticados ara. ʒ. ß. seminis an. ʒ. ij. bulliat i aqua suffi. usq ad ꝯsūpcionē 3. parꝝ. post 2 in fine decoctionis ponat epithimū et colet 2 in colatura ponat electuarium nigri ʒ. ij. sal gēme ʒ. ß. 2 syrupi post cū pul. zuchari lb. j. dos ʒ. j. ß. Postea sunt purgatus plures cū electo ad mlia 2ᵐ ꝯsue suppsit 2 de syrupo deponius supsit 2 d illa ꝯfectōe letificans almansoris.

Syrupus ꝯ mlias inas exiz purgat sine cerebro et ipm debilitat. ℞ radic. feniculi. brusci sparagi. polipodij quercini an. ʒ. ß. tum. epithi. cuscute. sene scolopendre. extremitat. tamarisci an. ʒ. ß. flor. boraginis ʒ. j. cinnomi. anisi an. ʒ. ij. fiat decoctio cui addat aque distillate lupinoꝝ buglosse mellisse borage an. ʒ. ij. ß. fiat syrupus cū lb. j. zuchari et aromatizet cū cinamomi nuc. mq. croci an. ʒ. ij. delib. nec. iste syrupus.

Syrupus guilhelmi ad mlias que multū ꝯmendat i equalitate spē mlie. ℞ polipodij lb. ß. buglosse mellisse an. ʒ. j. capi caparoꝝ acori asari an. ʒ. j. sene epithi an. ʒ. ij. semis lactucaꝝ scariole ul endiuie an. ʒ. iij. pistent cū grosso mo pt epithimū 2 sene que dimittant ꝑ se sunt bulliant cū alia pistata in xxᵗⁱ lb. aq donec sit consumpta medietas 2 tūc in fine adde sene 2 epithimū post ꝙ bulliat 2 dimittat aqua cū rebus infundem tūc cū ipsa aqua tepe fit fricet cāque sunt i aqua manibꝫ fortiter 2 cū frictata fiat colet 2 reponat. h. syr. rectificat splene que i rectificato nīa 2 utilis ē i cura eiusdē mlie 2 splenis. Et cū hoc dispoīt mās ad expulsione 2 apit meseraicas 2 cū nut. corroborat 2 ꝯfortat. Dat d' in mane Jeiunio spō ʒ. iij. cū ʒ. iij. aque decoctionis epithi 2 mll. iosß. et hoc fiat usq ad 6 dies. ¶ Postea purget cū hijs pillulis. ℞ sene epithi an. ʒ. ij. elli nig. ʒ. iij. scamonee ʒ. j. ß. mastic. j. ʒ. mirabo. indoꝝ ʒ. ß. turbit ʒ. ij. agarici ʒ. j. ß. fiat pille cū succo polipodij. ut vino decoctionis epithi dos ʒ. ij. ut ʒ. j. ß. 2ᵐ vir. tes. sumet.

Electuarium poliuni ad mlias ꝙ ꝯfort i passionibꝫ mliof in febre quartana 2 i mlica passione

ꝯtrarie splenis 2 alijs. ℞ mirabolanoꝝ citrinoꝝ ʒ. ij. ß. Kebuli. ʒ. j. agarici ʒ. ß. ligni buglosse an. ʒ. vj. sticados arabici tamen di cos tamepithos. calamenti absinthij seminis an. an. ʒ. ij. ß. epithi polipodij. feniculi an. ʒ. iij. passulaꝝ ʒ. iiij. prunoꝝ quinbaꝝ an. 16 nuo. sui tīc ʒ. j. fiat decoctio usq ad ꝯsūpcioē tertie ptis 2 postea mica pape zuchari an. lb. j. lapid. lazuli lapid. armeni mitti 2ᵐ arte elli nigri an. ʒ. ij. sal gēme ʒ. ß. dragagantij correcti ʒ. ij. fiat electuarium. Dosis eius ad plus est ʒ. vj. cū aqua calida i matutinis punc.

Electuarium guilhelmi ad passionem mliam valde utile ꝯfortat cū valde cor et cerebrū et auꝫ gaudiū facit 2 multiplicat risum 2 remouet malas cogitationes 2 ymaginationes 2 rectificat mēoriā 2 ꝯfortat digestionē 2 multiplicat materia iuuen i corpe 2 ꝯfort pulsum cordis 2 totum corpus fortificat. ℞ seminis ꝯbusti ʒ. j. corallorū rub. ʒ. ß. ossis de corde cerui ʒ. ij. margarit. nō pforataꝝ ʒ. iij. cardamomi ʒ. ß. pinearū mundataꝝ lb. ß. ypopi ligni an. ʒ. ij. nuc. mq. gariofil. folij cipi cū uele galangę an. ʒ. j. ß. cinamomi ʒ. vj. macis croci an. ʒ. j. zuchari lb. ß. coquatur et ꝯficiat ad modū electuarij i estate i yeme nō ꝯficiat cū tribꝫ lb. mell. dispumati 2 bn̄ cocti 2 in fine addant ʒ. ij. musci sumat mane 2 desero ad modū nuc. magne et post illud bibit aliquid vini albi paliti 2 odoriferi parū lim phati cū i. punct.

Dyaspene ad mlias. ℞ folliculoꝝ sene ʒ. ij. auellane assē ʒ. ß. gariofil. cinamomi ligni aloes macis mar spice galange ʒʒ ʒ. zeduarie cardamomi folij lapid. armeni lapid. lazuli loti an. ʒ. ß. floꝝ boraginis ʒ. ß. mll. ꝙ sufficit fiat electuarium. Dos ʒ. vj. cū infusioe folliculoꝝ sene ʒ. j. mirabolanoꝝ Kebuli ʒ. ß. ut.

Ad ymaginationes ymaginarias

Consiliū magistri benuti pusij i 2 ꝯ domine marcij pdno francischo de florencia capellano dni Johis de la colūna ad ymaginationes ymaginarias iste syrupus nō i ꝯuenit aque 2 ꝯinuis nō sit ꝑꝑ cōs excoriatie ad inferiora mliua ꝑ nutritiua.

pnt tu augeri et maligniari ex malitia
cor et maxie ppe stoi ¶ Ad pseruandu ign
atau in aqua et ad meliorandu eam ut pdc
e regat pmo regimie qnti caueat dis
Dieta — temperantias aeris ppe infrido et humido ca
ueat aeribus grossis et vaporosis et cibis que
no sit bona dige qr dimittat legumia atu
mia caseu carnes salitas herbas crudas
et pisces nisi raro Comedat carnes
pullinas et pipioniz qpletoru i pennis et
no violent i pinguedine i domibz non
tn comedat colla nec capud pedes si cere
bru eorum comedere pt Sz qmedat carnes
porcu et auiu minutar et castrati et alii
edi et raro porci et lactantis vituli et capo
li ¶ Pot qmede de oleribz minutis cu intis
fenicilo caliendo anetu et aliu aqua cau
liu et decapis cocta cu carnibz Caueat oia
pt qmede de lacticiis aliu tempore calido et
tu inflatione sentiet pt qmede de oius
potius recentibz et de aqua ciceru et latte
amigdalaru cocto pt qmede post cibuz
de citoniis coctis et raro de pirus et ante
cibu de ficulnis bu maturis panis eius sit
diligent ppatus parum furfuratus Caueat
vina turbida et vaporosa et vina multuz
aquosa Sz bibat vina mediocris lymphata
s cu tercia pte aque et sint vina medio
cria et limphet ipa multuz siue paruuz
sm dispones aeris et alia que ocurrunt
pnt allemet cenas et no vtat de sero
bibadialibus nec vtat i vina nisi diuisis
cibis ¶ Et puret bnficiu ventris et
mundificet nares et guttur solitis
expuitio et demunctione no dormiat
sup cibu stati nec dormiat in die nisi
pp qsuetudie aut pp vigilias nocturnas
et cu surgit a sompno c bauius faciat
sibi fricari coxas et extremitatibus i ferius
Exercetur ieiuno stomo post cibu vero
no lauet ppe lauare quo flectat ca
pud ad aquu Caueat qntu pt a plactu
a tristicia et coytu adq no nisi necessitate
pellente ducat Capud lauet ut qsue
uit et pedes et hoc sit an cibu ¶ De sirupo
Sirup — pxio mise octob sumat hunc syrupuz
R maiorane betonice garioff mel
lisse celidonie an m. s radicu fen pet
an ʒ i semis an fen seis endiuie ruce
site an ʒ s. eufragie ʒ i s. pulueris
zuchari ʒ i s. fiat syrupus Dosis ʒ i s.
cu aqua decoctonis harum reru R sene
ʒ ij eufragie ʒ i s. seis fen passule
flor boraginis an ʒ s. bulliat i lb. ijj ctetis
aque usq ad qsumpcone tercie ptis et coletur
et cu hac colatura temptetur syrupus.
¶ Sumpto syrupo purget cu hijs pillis
pillule — R pillar cochiar almasti ʒ ij. pillar au
rear nicolai pillar de lapide lazuli sm mese
an ʒ i pistent sil iste pille et incorporent
cu aqua distillacois feni et informentur
pille et ptunctar para siccari et assumant
hora qsueta sup pillar et fiat regime
ut notu est ¶ Demu veniente vere pur
getur sumedo eude syrupu cu eade de
coctoe solu differente in hoc q no ponat
sene s loco eius ponat acori sitacdi
aira an ʒ s. et pille fiat isto mo ¶ R.
pill cochiar almasti ʒ iij. pillar aurear ʒ i
malexet et informet mo pdco Facta purgac
tempe octobris post quadraginta dies incipiat
sume de pillis lucis maioribus sm mese Dosis
ʒ i s. et usq ad mediu aprilis sumat eas oi
ij dier ut 20 nisi insitu gelu i malestat
¶ Facta vo purgane tempe veris siue cadat
i mise aplis siue may incipiat sume p 9. 8
dies i mirabolanorum qditu si sit de magnis ut duos
puos et faciat hoc hoc i septiana usq ad me
diu Julij ¶ Deinde octob facta purgacoe p 9. s
dies ut 8 incipiat sume de sero qn vadit dor
mitu cocleariu mediu huius qfectonis siue
mixtonis cu pauco potu vini puri ut par
limphati ut sine potu q extimo fore melius
et allemet tuc cenam R succi feni de pima
ti lb s succi rute succi celidoie succi maiorane
an ʒ s. dissoluat cu mellis despumati lb i et
reducat ad spissitudine Deinde addat pulueris
eufragie ʒ i s. seminis feni ʒ s. macis cubebe
cinamoi piperis longi garioff an ʒ ij. sumat
de isto elleto usq ad mise martij ad minus
tribz vicibz i septiana ¶ Odoramentu faciat — Odor
vna pilam ex pano subtilissimo et raro que
sit plena pulueris maiorane et illam qtinue
portet i manu odorando ea i lecto circa pul
uinar ¶ Remedia i oculu ponenda sunt multuz
qsideranda qr mis vi viri periti illustres usu
colliriorum de felibz percipiat apud me cu i
pciti infirmo i usu eorum c suspicio pp superflui
tates suspicabiles circa nnu obticu contracte
altius oculi accidentibus lesi Et io suffic facta
purgacoe pdca uti qnz hoc leui collirio
Colliriu leue R aque distillacois feni ma — Coll
iorane celidoie rute an ʒ ij dissoluatur
in eis cito ~~ʒ ij dissoluat psilliu~~ ʒ s. antimonij
ʒ ij. dissoluat pfiltra et colliriz et alia semel

aut bis in die. ¶ Alii uero ponant hic alcohol
cum radio p̄ tunc ignite et extincte q̄ in ciatus
i[n] succo fen. ʒ. ij. aloes epatici corticum buzte an̄
ʒ. i. mirrge ʒ. s. fiat alcohol et alii. 8. diebus
utatur collo p[er]cito ita q[uod] aliū cum uno aliū cum alio p[ro]-
cedat. Et aliud utile est q[uod] gargarizet yeram coctam
dissolutam cum aqua calida ¶ Capitpurgia apud
me suspecta sunt in eo q[uod] si purgatur ymagina-
tiuum addatur fiet longa[n]o in collo. Juste or-
dinare procedat sum q[uod] prudentia prīe medici
dispensabit ¶ Syrupus adiutē de[ri]uo fiat
.20. diebus omni mane ʒ. i. s. ℞ eufragie
m̄. ij. maiorane. celidonie an̄ m̄. j. sticados
arabici radicum fen. petro. an̄ ʒ. j. betonice rute
an̄ m̄. j. seminis an̄ fen. an̄ ʒ. s. mell. lbr. j.
fiat syrupus. sumatur cum aqua decoctionis
rosmarini ¶ Sumpto syrupo purgetur cum his
pillulis. ℞. pillularum cochiarum alman[d]e pillarum de
yera an̄ ʒ. j. deinde de. 8. in 8. die usq[ue] ad inue-
dium Junij. sumat ʒ. j. harum pillularum ℞ pul[ue]ris
yere gal[ieni] sum antidoti [s]iccus ʒ. s. turbit aga-
rici an̄ pte[r] ʒ. s. salis gemme. gummi duo ℥
ʒ. s. ¶ Item utatur hoc electuario. ℞ succi fen.
depurati ʒ. s. succi rute succi celidonie
an̄ ʒ. j. mell. lb. j. reducatur ad spissitudinem
mellis deinde addatur eufragie ʒ. i. s. seminis
fen. ʒ. s. garioff. piperis longi. macis an̄ ʒ. j.
misceantur. dosis coclear[e] medium in sero
quando vadit dormitum seu ad lectum cum pauco
potu vini puri etc. Con̄ debilitatem visus

Domine frederice cum debiliter vim visus
est accessio multorum vaporum a nuchtiuis
qui sunt ea et ingrossatio spiritus visibilium
cum aliqua paucificatione eorum. Expedit sic vos
regere et bene habebitis. Caueat in moderantias
aeris et precipue a baccis fumosis et pulverulosis. Caue-
atis a leguminibus agrestibus carnibus grossis carni-
bus siccis et carnibus aquaticis et a pisalibus et caseo
et ab herbis crudis nisi in vehementia caloris estiui.
Comedat carnes pullinas et pipionum et non
comedat nec capita nec colla pullorum nec pipio-
num. Comedatis aues minutas et carnes pedicum
et castrati et lactantes edi et quandoque porci et vituli et
quandoque capoli iuuenis. Et pone carnes lixent[ur]
uel assentur sum q[uod] gratum suauius sit tum amplior
elixorum usus. Potestis comedere oua pe[r]dita quandoque
de sale et olera minuta cum feniculo et petro.
caue de anetum alium in mane de pirodio cau-
lium et pane de caulibus. Potestis comedere de ra-
pis et si comeditis pisces sint fluuiales uel
marini electi. Potestis sumere aqua ciceris.
¶ De fructibus potestis comedere de fructibus ut de
uuis bene maturis ante cibum et de prunis

maturis et moris et aliqui capies post cibum de pi-
ris coctis et coctanis precipue et cum volueris passulis
et contusis pinis locis cum aqua calida et decanelatis
parum contusis. Potestis uti de speciebus dulcibus
de cinamomo cum pauco croco in estate sed in yeme
addatur de ℥. et piper al. et gariofil. potestis
uti de saporibus cum maiorana et petro. et
amigdala et speciebus predictis sine olo dispensetur
et cum agresta et vino granatorum uel brodio
carnium uel pauco aceto et mixture potestis
uti acetosis. velut in yeme non potestis de
pulvere speciebus. Bibat vina mediocria lim-
phata ut consueuistis. Caueat vina cocta
et turbida. Comedat pane diligenter
preparatum. Caueat repletionem diuersorum ciborum
et potuum et alleuiet cenas et non dor-
miat statim post cibum nec profundum in sompno
diurno. Et bonum est quandoque surgendo a sompno
fricare fricari coxas et crura. Exercitium
ante cibum mane et sero et exercitium lege-
di non sit statim post cibum et non figatur in intuitu
ad rem ualde lucidam. caueatis coytum.
¶ De pillulis uero septembris quando erit nobis
iuuenes sumatur 6 uel 8 uicibus omni mane
ʒ. j. syr. contra de radicibus parum acetosi et ʒ.
s. syr. diuinalis in mense distemperatum cum
aqua de coctionis seminis fen. ¶ Sumpto syr.
purgetur cum hoc sibi consueto ℞ dya-
catholicon diafinicon in mense an̄ ʒ. iij. q[uod]
si non reperitur dyacatholicon ponatur loco
eius electuarii de cussiat. ʒ. s. pulpe cassie
cum ʒ. s. reubarbari et si non reperitur dya-
finicon ponatur loco eius turbit. ʒ. j. electuarii
succi ro. laxatiui ʒ. j. ℥ ℈. j. dissoluatur
cum aqua calida. Dulcorata cum zucharo
et eadem purgatione poterit uti tempore ueris
¶ Specialia remedia ad confortandum uisum
sunt hec. fiat ista confectio qua utamini
bis in mense. ℞ mirabolanorum citrinorum kebulo-
rum indorum an̄ ʒ. ij. bellericorum emblicorum an̄
ʒ. i. s. zuchari ʒ. s. terantur in uase lapi-
deo et tribus diebus omni die bis aut
ter aspergatur cum aqua fontis et dimittatur
siccari. deinde terantur in vase lapideo et
accipiatur de hoc pulvere ʒ. j. et turbit
electi ʒ. 6. ℥ ʒ. j. s. cinamomi specierum an̄. pan[ni]
rij an̄ ʒ. j. dyagridij ʒ. i. s. zuchari q[uod] sufficit
fiat confectio de qua sumat prima vice ʒ. j.
in mane tepescente cum pauco potu aque
calide et post parum dormire super ea. et si
prima dosis non mouerit usque ad 3es sellas

Syr[...]
Pirac[...]
loco diacatholicon q[ui] ponendum sit
loco dyafinicon q[ui] ponendum sit
electuarium laxatiuum

addat[ur] 2[a] vice ℥ iij. et ij. et j. ¶ Abstinentis
aut a superiore huius confectionis tempore vehementis
frigoris aut vehementis caloris. Vel fiat istud
electuarium quo potest uti tota nocte. ℞ succi feniculi
cocti et depurati ℥ iij. succi rute succi celi
donie simul depuratorum ana ℥ s. mellis ℔ j. de
coquantur usque ad spissitudinem mellis. deinde addatur
eufragie ℥ ij. seminis feniculi ℥ v. macis cubebe
cinamomi piperis longi garioffili ana ℥ j. fiat
pulvis et misceatur cum predictis dosis coclear j.
semper quando vadit ad lectum et mane jejuno
stomacho sine potu vel cum pauco poni vini sub
tilis puri et parum limphati ¶ Hic est
pulvis quo potest uti in yeme et in estate
in potando. ℞ foliculorum betonice rute
eufragie seminis ana cinamomi ʒ cardamomi
seminis feniculi petrosilini siler montani origani ysopi
cubebe liquiricie ana ℥ j. zuchari ad pondus
omnium fiat pulvis subtilis dosis coclearium me
dium hora et modo quo sumitur electuarium predictum et eadem
die qua sumitur de uno non sumatur de alio. faciat
fieri vinum cum herbis ad visum pondo in o
barili musti eufragie ℳ j. salvie domestice
rute maiorane celidonie rosmarini beto
nice ana ℳ s. seminis ana feniculi ana ℥ iij. cina
momi ℥ s. ptanum co[n]fice cum predicto pulvere et
electuario ¶ Collirium ad oculum consilio quo faciat
ipse quo plus potest uti lavare eos cum aqua
distillata feniculi addendo vi. ℔ ponatur tucie
ana ℥ j. s. Consilium magistri gentil pro domino
federico de senis doctore decretalium etc.

Contra debilitatem visus

Ad debilitatem visus ℞ eufragie ℥ ij.
seminis feniculi ℥ ij. succi feniculi cocti et
depurati ana ℥ 8. semen feniculi et eufragie stent
in infusione per diem et noctem et postea confricentur
manibus et postea accipe mellis dispumati ℥ xij.
fiet oximel et aromatizetur cum macis cu
bebe cinamomi piperis longi garioffili omnium
tritorum et cribellatorum ana ℥ j. ¶ Item ℞
antimonii tucie alexandrine ana ℥ j. aque
feniculi ℥ iiij. aque rosarum ℥ ij. agreste ℥ ij. ponantur
in ad solem per tres dies postea distilletur per
filtrum et colliriz[e]tur in oculum ¶ Electuarium bonum
℞ eufragie ℥ j. seminis feniculi ℥ v. macis
cubebe cinamomi piperis longi garioffili
ana ℥ j. pulverizentur et cribellentur et accipe
mellis dispumati ℔ j. succi feniculi succi celidonie
coctorum et puratorum ana ℥ s. coquantur succi
cum melle donec mel habeat spissitudinem et
conficiantur cum eis species et fiat electuarium etc.

Dominus magister bonum contra debilitatem visus

Dispositio huius viri est debilitas visus.

Purgatur quando necesse fuerit caliditate evaporatia
ad caput. fiat iste syrupus de quo sumat
omni mane aliquibus diebus ℥ j. s. ℞ borraginis
buglosse betonice celidonie maiorane endi
vie cicoree origani pulegii rosarum sicut feniculi ana
℥ ij. seminis feniculi petrosilini amcos apii seminis endi
vie cucumberis citrolli ana ℳ s. radicum feniculi petrosilini
sparagi brusci ana ℥ vj. zuchari quod sufficit.
fiat syrupus et in quibusdam addatur fu
merie sticados epithimi violarum ana ℥ j. et est
conveniens valde et aromatizetur cum spice ℥ ij.
¶ Purgetur cum hoc. ℞ pillularum lucis maioris
℥ j. pillularum cociarum de sepiscide cum aut desperate
iris. et sumatur sero ¶ Collirium bonum ℞ foliorum
feniculi foliorum herbe radit foliorum celidonie ana
partes equales fiat aqua per sublimationem ℞ poli
podii violarum ana ℥ v. macis ℥ ij. croci ℥ j.
sumat omni mane ~~in~~ ℥ ij. si non
est solutus venter cum hiis diebus utatur quando ista
triazera ℞ mirabolanorum emblicorum kebulorum citrinorum
ana ℥ iij. turbit ℥ j. ℨ ℥ ij. s. cinamomi
℥ j. mastic ℥ ij. ana feniculi ana ℥ iij. zuchari
ad pondus omnium dosis ℥ j. s. continuatis diebus
in mane etc. ¶ Ad principium cataracte

Ad principium cataracte secundum gentilem fiat hic tal
syrupus de quo sumat xx diebus
omni mane ℥ j. s. ℞ eufragie ℳ ij. ma
iorane celidonie ana ℳ j. sticados arabici
ana feniculi petrosilini ana ℥ j. betonice rute ana
ℳ s. seminis apii ℥ s. mellis ℔ j. fiat syrupus
sumatur cum aqua decoctionis rosmarini
¶ Super syrupo purgetur cum hec ℞ pillularum
cociarum almasti pillularum de yera ana ℥ s. de 8 in 8
die sumat ~~ℨ~~ ℥ s. harum pillularum ℞ pulveris
yere galieni pro antidotum nicolai ℥ s. turbit agarici
ana ℥ j. s. sal gemme grana ij. ℨ ℥ s. ¶ Item
utatur hoc electuario ℞ succi feniculi depurati ℔ s.
succi rute succi celidonie ana ℥ s. mellis ℔ j.
reducatur ad spissitudinem mellis deinde addatur
eufragie ℥ j. s. seminis feniculi ℥ s. garioffili
piperis longi macis ana ℥ s. misceantur dosis
coclearium medium sero quando vadit ad lectum cum
pauco vini puri ¶ Ad obtalmiam cum ulcere
pupille sumat 8 diebus omni mane ℥ j. s. syrupi
de mari cum additione ℥ s. syrupi de radicibus
¶ Purgetur cum pillulis aureis pillularum cociarum
almasti ana ℥ s. lavet oculos cum hac decoctione
℞ ordei mundi seminis citoniorum florum camo
mille ana ℥ s. seminis croci ℥ ij. bulliat in quantitate
sufficienta aque usque ad consumptionem tertie partis et residuum
coletur et cum ea lavet oculos et si non sufficit

dissoluatur cum ca. par. sief albi et ūis indie colet[2]
ī oculum etc. ¶ Contra obtalmiam

Onsiderat omnibus h. obtalmia e demi-
nuta et io tumit cursu rosarii sine
magnitudine repletione nouarum ii cessat in
tenebris et repercussio ut e inor quā tanis etc.
ī spu. appe si ma e grossa. g. si nob. inductur
procedat cū irat. cuomibus net tinnu aflora
qua tredo inthi imuley 2 si at istatu cū
quiete actum ī sp. cas nob. certas et est bonū
ponē in collo meas nexitates ¶ Ad oculum
ponat plurum ī colutorium ī figiis ī aqua
decoctionis camomille melliloti fenu greci
semz citonior. an. ℥ s. ciort. ℥ s. et de istis
rebus bū commixtis fiant satuli qui no sint
honorosi et bulliat ī aqua et ponatur ad
oculum clausis palpebris ¶ Cū e coliriizentur
cū aqua decoctionis lini comusi sief. othimr
sim messe ut fim rasi. cū x^a. pte sief albi
sine opio et cū presserit debilitatis potit
transiri ad sief. de spuia cū triplo sief de
olibano cōtinuetur remedia omi die net
attendat ad guctulas ¶ Circa dietam con-
cretis ne ieiunius attenuetur. ß dimitte
cena ē bonum aut mitri subtiliare cam-
et iste fuit magnus error eius qui ī
aere pussi septentrionali illo inse consueuerat
esse inotteiati tibi et no mth. sopum et
subito ad girum pmutauit = in fine huius
obtalmie scribetur dispam eius qr indigebat
aliquo confortante 2 rectificante oclos ne fiat
receptiues et corruptas inter ¶ Si credis
ins pucnas extinseris curre ¶ Constituum
ad frontem e utile et melius e qui formet[2]
cū albume oui ¶ Ad obtalmiam fiat hic syr^s
℞ radicum feni. pet. an. ℥ j. eufragie ma
iorane betonice celidonie an. m. j. seis. an.
feni. cinamomi an. ℥ s. pulli zuchari lb. j.
dos. fiat syrups. dos. ℥ s. cū aqua decoc
tionis maiorane ¶ Sumpto syrupo pur-
getur cū his pillis cotijs almasi 2 pillis
aureis nicolai an. ℈ ij. postea fiat semel
ī septimana ℥ j. pillarum lucis maiorum sim
messe ¶ Locio bona ℞ eufragie ℥ j. ʒ
cinamomi seis feni. sileris motrini maio
rane sicce an. ℥ s. gariofili cardamomi.
an. ℥ j. lauet frequenter oclos cū aq. distil
latis feni fiat cappmgui cū sucoblitis
et succo maiorane dissolutis ī uino etc.
Ad dolorem oculi ī obtalmia ~~nota~~ la

Q ~~edicamine sedans dolorem oculi ī obtal~~
~~mia mala~~ ℞ sucum capolorum ℥ ij. in
tella oui j. miste aut infundatur sit preie
Item adidem ℞ malum ī ponticum decoquatur ī aqua et tepidum ponatur supra
oculum etc. Modus loquendi obtalmiam

In principio obtalmie fuit pro michi medicus
igitur qd sic fit ℞ sarcocole ℥ x. seminis
lini ℥ ij. aloes ℥ ij. spume maris an.
croci an. ℥ j. s. succi celidonie sicce ℥ iij.
terantur omnia ut alcofol. ut bulliat ī uino
et aqua ros. et coletur et liquidum po-
natur ī oculum et grossa sub. superciliis
Contra obtalmiam colericam acutam

Olliuit nobile magistri gentilis nicolao
de labarco qui patiebatur obtalmiam
colericam acutam. vm ulcerauerat corneam
et ex appositione repercussiuorum patiebatur
fortem dolorem ℞ ceruse lote ℥ j. gum-
arabici amili dragaganti sarcocolle alle
imbibite ī lacte mulieris an. ℥ s. croci ℥
j. camphore cum duo fiat sief et dis-
temperetur cū aqua ros. mirabiliter sedat
dolorem et resoluit inflammationem 2 mundificauit
et purificauit oclos etc. Ad dilatationem pupille

Ad dilatationem pupille ℞ seis althee
℥ ij. farine ordei ℥ ij. croci pondus
denarii misceantur cū succo feni ut cum
aqua decoctionis feni = Ad idem ℞ seis
rasi simul cum terra spodii 2 ponatur
ī oleo uiolato ¶ ~~Aqua ad id~~ Aqua fo
liorum salicis et endiuie cū farina fabarum
nigrarum et aqua ros. etc. ¶

Ad debilitatem pupille ℞ boli armeni
℥ j. tutie sandali dragaganti gumi
arabici an. ℥ s. terantur et cribellentur
et misceantur cū lb. j. aq. ros. qui postea ponatur
ī ampulla uitrea que suspendatur ī vase
aque bullientis ita quod no tangat fundum
net circumferentias vasis et bulliat sic per
medium horam postea deponatur ab igne
et addatur ℥ ij. uini clari de granatis
et dimittatur per die 2 ponatur ī oculum.

Ad obtalmiam sive rubedinem
~~Ad obtalmiam sive rubedinem oculorum~~ ℞
celidonie seminis feni. an. ℥ ij. tutie
℥ j. mellis ℥ s. ponatur ad alembicum.
Ad noctilopam cū dilatatione pupille

Ad noctilopam cū dilatatione pupille
sumat. xx. diebus ℥ s. huius syr.
omni mane ℞ eufragie mellisse be
tonice an. m. j. radicum feni. an. ℥ s.

pulueris zuchari lb. j. fiat syrupus et sumat
cum aqua decoctionis feni. ¶ Sumpto syrupo
purgetur cum hiis pillulis. Rx pillarum cochiarum
pillarum de yera ana ℈. ij. deinde usque ad exitum
maij sumat de hoc electuario de sero quando uadit
ad lectum coclearium plenum sine potu uel cum pau
co potu uini puri et alleuiet cenam. Electu
potus. Rx succi feni lb. s. succi rute celidonie
ana ℥. s. mellis dispumati ℥. x. misceantur et
decoquantur usque ad spissitudinem mellis deinde
addatur eufragie ℥. j. piperis longi cinamomi
mac. ℥ ana ʒ. ij. seminis feni ℥. s. fiat electu
¶ Deinde ponat ad oculum de hoc colliro an
tibus. Rx succi feni succi maiorane ana ʒ.
iij. aque que currit abeque campno diuiso
in plures partes et posito super prunas ℥. j. s.
mellis ʒ. iij. piperis longi ʒ. s. misceantur
omnia simul et cum panno decoctione colentur

Collirium de agresta. Collirium ad idem
Rx tutie allexandrine ℥. s. mastic
olibani aloes epatici ana ʒ. j. camphore
℈. j. agreste lb. j. fiat collirium subtilissime
¶ Aliud ad idem. Rx boli armeni ℥. s. sang.
dra. dragaganti ana ʒ. ij. gummi arabici ʒ. ij.
terantur et cribellentur et misceantur cum aq.
ros. lb. s. et postea ponatur in ampulla in
tra et suspendatur in uase aque ita ut
non tangat fundum nec circumferentias et
bulliat per horam postea ponatur ab igne
et addatur uini granatorum ℥. j. et dimittatur
sic per diem et postea subtiliter coletur etc.

Ad dilatacionem pupille
Rx spodij decana partem j. puluerizetur et misceatur cum oleo violato in forma
unguenti postea fiant plumazoli de bombace
et recipiatur ex eis unus et in uoluatur
cum isto unguento et in nocte expone illud oculi
et mutetur bis in die etc. — de bilitate visus

De hoc primo mense aprilis purgetur
cum hoc premisso digestiuo. Rx eu
fragie ʒ. ij. mellisse scolopendrie ana m. j.
acori radicum feni petroselini ana ℥. j. seminis an
feni siseleos montani ana ʒ. ij. pulueris zu
chari lb. j. fiat syrupus dos. ℥. j. s. cum
aqua calida ¶ Deinde purgetur cum hiis pil
lulis. Rx pillarum aurearum pillarum cochiarum al
manf. ana ℈. ij. deinde utatur hoc colliro
bis in die. Rx contritum thucie plurib
uicibus extincte in aqua uel succo maiorane
minus ana ʒ. j. corallorum rubeorum ʒ. s. sief. me
mite ℈. ij. dissoluatur sief in aqua distillacionis

feni et mica incorporentur ies pone ultra incorpora
tione et de hoc accipiatur pars aliqua et distemperetur
cum aqua feniculi et in oculum collirizetur etc.

Puluis alexandrinus. Puluis mirabilis
Puluis mirabilis. Confortans oculos
et confortans ualde oculos. Rx antimonij
cocti ʒ. v. tutie allexandrine preparate ʒ. iij. lign.
aloes combusti super carbones non multum ʒ. s.
ossium dactilorum combustorum super uiuos carbones
ʒ. iij. mittantur in mortario et pistentur et puluerizentur
subtilissime et tempera cum aqua ros.
et pone ad solem et sicca postea Rx granum
j. de musco et j. de ambra alba et tempera
cum aqua ros. et incorpora cum predictis in mortario
et sicca ad solem et si est nimis durum mitte
aliquantulum aque ros. antequam ponatur ad solem
et postea sicca et tritura bene reponatur etc.

Contra apostema lacrimale et fistulam
Medicamen bonum in apate lacrimale
quod incendiis exsiccacioni et consolidacioni
tarnis. Rx duas uel tres lumacias et tere
cum ostreis et impasta totum cum mirra et
aloe equaliter ¶ Ad idem et vz minutim
thus et puluis centauree permixtus cum
melle ros. ¶ Ad idem quod fistula est cortina et re
cidit escara et pus est inda et inter omnia me
dicina plus laudatur arist autem galien
¶ Medicamen ad omnem fistulam. Rx centauree
minoris aristologie ana ʒ. j. mirre ℈. j. aluis
galle ana ʒ. s. yreos staphisagrie sief memite
ana ʒ. j. viride eris ʒ. iiij. in paste cum melle
et curat optime etc. — Confectio optima

Confectio gentil constringens lacrimas
destruens fleumata cerebri calefacit dolorem
cum rugitatione expellit oculos aperit supercilia
releuat clarificat mirabiliter lumen et adiuuat
illos qui expedite loquuntur et conseruat eos
mirabiliter. Rx olibani boni castorij nucis musc.
gariofili ciperi cardamomi foliorum lauri spice
nardi seminis aneti seminis apij seminis basiliconis
carui allexandrini feni ana ℥. j. nepite sicce
pulegij ysopi seminis rute ana ʒ. ij. seminis iusquiami
preparati al. musti camphore ana ʒ. iij. hec
omnia terantur subtiliter et cribellentur postea olibanum
quod dicitur bulijt in melle dispumato liquefacto
olibano cum melle remoueatur ab igne et
recipiatur in uase et species predictas simul recipias
et ducas bene usque quo mel incorporetur et in uase
uitreo inde resumetur etc. Contra lacrimas

Adlacrimas. Rx tutiam et calefac eam et deinde
in vino calefactam extingue .x. vicibus in vino
et .x. vicibus in aqua ros. postea teratur et pone
in oculo etc. Ad ulceram cornee
~~Adulceram cornee~~ Rx sief al. sief de
plumbo sief de thure ana partes equa
les dissolvatur cum aqua ros. et hoc magis in
principio si postea cum aqua feni erit melius
et ponatur in oculum etc. Ad vestigium oculi
~~Secretum bonum probatum ad vestigium~~
~~oculi in cornea vel in pupilla ex ulcere~~
~~consolidato ex pinna obtalmia que dicitur albula pro~~
~~notam faciens apparere nebulam coram oculo~~
et ideo fac distillari mel per alembicum et utaris
illo melle dissimiliato vino misce postea utaris
aqua ros. aqua feni ana ℥ .2. oris antimonii bene pul
verisati et triti in mortario ℥ .i. postea distil
letur per filtrum et sepe ponatur in oculum habui hoc
a magistro gentili in secretum etc. Plus locus ad idem
Rx margaritarum smaragdorum jacintorum rubinorum
ana ℈ .s. ossis sepie spume maris pumicis
ana ℈ .s. zuchari tabarzet candi allexandrini
ana ℈ .i. cristallorum corallorum ana .s. plumbi
usti sarcocolle al. ana ℈ .s. thuris ℈ .s. folia
auri puri ad pondus duorum denariorum tribel
lentur per sindonem et modus administrandi
istum pulverem est quod primo recipiat vaporem
aque calide intus in oculo ut mollificetur
vestigium oculi et postea bis aut ter ponat
aliquantulum de isto pulvere in oculo super illam
maculam quam si illud vestigium sit in profundo cortice
subtiliabit et renovabit dosis sit in quantitate
medii grani fructus postea ascendat ad quantitatem
unius grani vel est quod in primo melius est zucharum
album et candos alexandrinos et pulverizare
et illi pulveri administrare accipiendo de amido
bus partes equales etc. Ad exitum uvee clara
~~Ad exitum uvee clarale~~ Rx ematitis
℥ .vi. margaritarum ℥ .ii. s. heris usti ℥ .i.
s. zuchari tabarzet ℥ .iii. s. terantur subtilis
sime et tribellentur et administrentur intus
in oculum ~~Ad tiorem exitus oculi vel~~ et sief
elisfer cum succo feni vel aqua foliorum rubi
~~Ad dilatationem uvee~~ Ad dilatationem uvee
~~cum percussione admodum colirii~~ Rx thutie
citrini ana ℥ .i. confitiantur cum succo feni
cult. maiorane etc. Ad pustulam oculi
~~Ad pustulam oculi cum sanie~~ Rx vini albi
℥ .ij. garioffilorum ℈ .s. mell. ℈ .s. stent in
infusione simul ad solem per duos dies postea

colentur subtilissime et mittatur in oculum mane et
sero Item ad idem vel nutritum colirium positum
quod etiam quod notatur colirium pomatum etc. Ad ulceram oculi
~~Emplastrum ad ulcera oculi~~ Rx lenticulam
℈ .s. vini citaniorum ℈ .s. confundantur
simul et possetis ponere corticum citoniorum mellis
℥ .i. s. misceantur et post colari torum et post
ponatur in subas sit sub maiorem et minorem
stipticitatem De percussione oculi
~~Emplastrum bonum in percussionibus oculi~~
~~cum contusione absque solucione continui~~
~~manifesta~~ Rx cimini ℈ .s. olei ros. ℈ .i. vi
tellum ovi .i. misceantur simul et ponantur
ad oculum qui nec dant ab A. 2o can. capitulo
de ovis etc. Ad Sebel
~~Ad sebel~~ Rx tutie lapidis ematites
ana ℥ .i. ponatur in panno subtili
et postea ponantur in pane crudo in medio
panis post ponatur in furno post extrahatur et
ponatur in aqua ros. et postea coletur et iterum
ponatur in aqua ros. et exsiccetur et addatur
zuchari albi ℥ .ij. fiat pulvis optimus
Ad ungulam vel rasum
Ad ungulam vel rasum vel quod dicitur est valde
bonum Rx thutie optime triti ℈ .s.
castigatur super aqua calida per duas horas
et coletur et postea ponatur in oculo Collirium
Rx mitative que sunt in mas vitriatis
bene pulverizate ℥ .i. olei de semine bobacis
.i. misceantur simul et ponatur in oculum vel est
etiam ad unguem ut ponit auctor 2o can.
Item nota quod fumus cimini bulliti in aqua et
vino vel ad ymaginationes recipiendo fumum
ad oculos etc. Pulvis mirabilis ad debilitatem visus
Remanserunt quedam remedia vel istorum
notanda ~~pulvis est pulvis mirabilis ad debi~~
~~litatem et obscuritatem visus vel augmentatur~~
Rx carvi ana amcos pro semis apii mari
sileris motani aneti ana basiliconis mi
lei foliis genestre ana ℥ .s. endive ysopi eu
fragie salsifrage ana ℥ .s. puleggii cala
piperis nigri et longi macropiperis melano
piperis garioffilorum cubebarum ras. ana partes
equales misce sal gemme ana quarta parte
℥ .i. nucis muscate zedoarie mar ligni
aloes zerdamomi mastic nucis sem. galli
balsamite spinanti salvie ana ℥ .s. semis
leuistici liquiricie cinamomi milatorum ana ℥
.s. galange cinamomi ℥ .s. spice maiorane ana
℥ .ii. aloes epatici reubarbari ana ℥ .s.

Gebel optimus pulvis

2 dittatur

ymaginationes

pulvis optimus ad debilitatem visus

zuchari quartum decoctionibus terantur omnia et pulue-
risentur et sit dosis quolibet mane ieiuno stomacho ʒ
i s. bibat post ipsum modicum vini albi sub-
tilis et puri ¶ Electuarium ad visum recuperandum

~~Electuarium ad visum recuperandum si fuerit
fere amissus~~ ℞ seminis feniculi lb ii siler
montani lb i camedrios radicum celidonie
sicce ana lb s. seminis apii petrosilini ana ʒ iii piperis
33 cinamomi ana ʒ ii pulegii saxifrage
eufragie ana ʒ iii omnibus quod puluerisatis
conficiantur cum melle cocto et dispumato et acci-
piatur sero et mane lumine et deperditum
restaurabit stomachum confortat et de superfluis
humiditatibus purgat renes mundificat
et lapidem frangit et omnes ventositates
expellit probatum est istud / Pul. ad debilitatem visus

~~Puluis barthol. de margnana con-
ferens ad debilitatem visus~~ ℞ cimi-
tarum ana amomi ana ʒ s. petro-
silini dauci cretici maratri ana ʒ iii siler mon-
tani saxifrage origani galange car-
damomi liquiritie foliis cinamomi fusticorum gariofilorum
leuistici betonice bacharum nucis muscate ana
ʒ i ameos cubebarum tandem fiat pul-
uis et utatur cum cibo istud / Item contra debi-
litatem visus

~~Ad debilitatem visus~~ ℞ eufragie ʒ ii seminis feniculi ʒ v
maratri cubebe cinamomi piperis longi ga-
riofilorum ana ʒ i puluerizentur et cribellentur
Et ℞ mellis dispumati lb i succi feniculi
cocti et depurati ʒ iii succi rute similiter
cocti et depurati ʒ s. succi celidonie similiter
cocti ʒ s. coquantur succi cum melle usque dum
mel teneat ad spissitudinem et conficiantur
cum eis species et reponantur in vase vitreo et
sit dosis eius ʒ iii cum vino in sero et alle-
uietur cena ut dormiat et similiter
in mane 2a generaliter / ad debilitatem visus

~~Puluis quem ordinauit gentilis
ad debilitatem visus et in mirabilis
[illegible]~~ ℞ eufragie betonice
seminis petrosilini siler montani origani cube-
be seminis ana cinamomi feniculi 33 cardamomi
ana ʒ ii gariofilorum ℈ i fiat puluis quo
utatur panibus tabulis et cibis istud / Ad visum

~~Syrupus ad visum quo utor~~ ℞ be-
tonice rute celidonie eufragie
cristegalli ana m i pulegii camedreos
rosmarini saluie ana m s. seminis

ana siler montani ana ʒ s. florum boraginis buglosse
ana m s. foliarum rosarum rubearum m s. bulliant in sufficienti
quantitate aque et syrupizentur cum melle et ac-
cetosentur cum aceto squillitico istud / preparatio visus

~~Puluis preparationis visus et confortatione
cerebri debilis~~ ℞ nucis muscate ligni aloes
siler montani mastic eufragie carui cimi-
ni feniculi ana ʒ iii fiat puluis et sumatur in cibis

~~Pomum~~ per ligni aloes / Pomum bonum ad visum
gariofilorum olibani mastic nucis muscate ana ʒ
i mastic sanguinis draconis nigelle sto-
racis calamite costi spice ana ʒ ii gallie
muscate ʒ i s. ambre bone ʒ s. musci ℈ i in
sufficienti quantitate laudani et glutine dragaganti
fiat pomum istud // Pomum ad idem

~~Pomum~~ ℞ laudani ʒ ii storacis thimi
albi ligni aloes foliorum lauri cina-
momi electi rosarum rubearum gariofilorum va-
leriane ozimi maiorane mastic ana
ʒ ii camphore ℈ ii yreos ʒ iiii ista pul-
uerisentur et conficiantur cum succo melisse
et aqua rosacea et cum [illegible] fiant duo poma
[illegible] istud Sacculus bonus ad idem

Sacculus ℞ corticum citri calamiti ana
ʒ ii gariofilorum mastic ana ʒ i pistentur
et ponantur in sacculo qui ponatur super
[illegible] ¶ Ad sibillum et tynnitum aurium

Mayrte carissime littere domini mei car-
dinalis et tue infirmitatis scriptis ad me
peruenerunt quas diligenter recepi et dispo-
sitionem tue persone tam naturalem quam accidentalem seriose
ac copiose scriptam attente notaui et cum
pluries quieta mente tractatam scriptam reuoluerim
et quantum potui diligenti libramine assimilarim
hoc in dispositione tua est morbum auditum sibillus
et tynnitus auris sinistre prius et tandem
ambarum ex euaporatione grossa humorum me-
lancolicorum [illegible] et flatuosorum [illegible]
[illegible] corporis [illegible]
[illegible] et [illegible] dorso applicatis
et [illegible] indirecto spondilium capiti al-
ligatur et istos vapores [illegible] ab
ipsa origine accipiunt aures quas [illegible]
[illegible] potuissent ¶ Et mul-
tiplicatas cogitationum predictum et diutina
[illegible] et violentas meditationes
[illegible] ex [illegible] et [illegible]
debilitauit ad quas cogitationes et discursus
[illegible] alex. [illegible] medicina

thesaurisat et confundatam meis oppinior
multa dispositione te esse patum. Insuper amice
non sunt per se ipsas egrote ut multis localibus
remediis egeant nec te decipiat apparens
et casual remediorum utilitas nec credas
evaporacionem 2ei maiorem partem amilia non fore
quam autumpno meliorari videris. Humores
n isti in hoc tempore ut vulgariter loquimur
quam tunc erant fortiter evaporare desinunt quia hyemali
humide deinde ergo oppinor quod si de fluxu
emoroydali nobis providissimus nec certis pro
diis et cum mensura fluente magnum finissi at fo
rer subsidium paucipone prati ¶ Optimum igitur
amice carissime ut non cum violentia agas
nec cum multis medicinis fortibus curari credas
ymo revellere egritudinis faciendo te habitur ad alias
egritudines pruriciores nec nobis est preceptum
canonicum in huiusmodi morbis forti agere sed tantum
si paulatine subsidio virtuti domestico quam
potest esse mansweto quo amor provodum huius
egritudinis iure attributum artis bonitate ipsa
egritudo non transeat ymo tunc pluris auxi-
liis tibi laudabilem sanitatem accipiat ¶ Primo quam
omnibus bene te regas cavendo quantum potes
a ventis et precipue a meridionalibus et a sep-
tentrionali serpite illum nec cavencium tunc so
lum sit terrenum habites. Caveas ab omnibus
cibis evaporativis et inflativis et multa
de quibus aliqua dictum in aliorum exemplo.
Caveas quam a leguminibus a cerminibus a ceris et a car-
nibus siccis et carnibus avium aquaticarum et cau-
libus nisi quam cum brodio hor. Caveas a ciba-
riis de pasta que obmitto licet solveret ea.
Circa finem aprilis vel introitum maii si non
fecisti purgonem aliquod siccas x diebus omni mane
ʒ j s. huius syrupi ¶ ℞ buglosse
borraginis melisse endivie ana ʒ j capilli
veneris scolopendrie ana ʒ j s. radicis feniculi petrosilini
liquiricie ana ʒ j sticados arabici flor borra-
ginis seminis anisi feniculi cinamomi ana ʒ iij folliculorum
sene ʒ ij pulveris zuchari lb j fiat syrupus.
¶ Completo syrupo purgeris cum hoc. Potio
℞ dyasene 2ei mellam quo ponitur lapis
armenus ʒ s. turbit ʒ ij ʒʒ ʒ j dissolve
cum aqua calida et bibat in aurora. Et si facit
assellare iiiior vicibus sufficiat quod si non fiat unum
clistere usuale. Deinde usque ad principium augusti
sumat semel in septimana huius electuarii ʒ s. ¶ Confectio bona ℞ mirabolanorum nigrorum kebulorum
ana ʒ j s. terantur et cribellentur et linantur
oleo recenti amigdalorum dulcium et bene fricentur

manibus et ponatur ad solem quousque exsiccetur
et fiat hoc tribus vicibus. Deinde accipiatur
aqua zucharata et laventur cum ea predicti
pulveris mirabolanorum totiens quod recedat ab eis
amaritudo. Deinde accipiatur de pulvere predicto
ʒ j s. turbit electi folliculorum sene ana ʒ ij
cinamomi sandalorum citrinorum xiloaloes ana
ʒ j ʒʒ gariofili ana ʒ j zuchari albi lb
j fiat confectio piccata in massa. Sumatur in aurora
sine potu vel cum pauco potu aque calide. Aliis
diebus sumat de hac confectione que est precipue
ad confortandum cerebrum et renes et ventriculum.
¶ Confectio ℞ pinearum mundatarum ʒ ij
xiloaloes cinamomi ana ʒ j macis corticum
citri zedoarie doronici seriti cardi corall
lorum iiiior dragaganti gummi arabici ana ʒ ij ʒʒ
gariofili spice cardamomi croci ana ʒ j flor
borraginis buglosse ... albi 2 ... s...
dii sandalorum citrinorum ana ʒ s. seminum
cucurbite mundatorum pistularum ana ʒ s.
... ʒ s. ... cardi violarum ana
ʒ j zuchari lb j s. fiat confectio et dissolvatur
zucharum in aqua ... in qua steterit in infu-
sione aceti ʒ s. nucis muscate ʒ j. De qua confec-
tione ʒ ij sumat indiceam cum vino ... volueris
et experiaris eam ante prandium et quam ante
cenam et quam expiatur modicum cuius in introitu
lecti et si volueris cum cibo bibas par
vini par lymphati et si naliter non abhor-
reris acetum faciam acetizari predictum con
fectorem cum ʒ s. a mbre. ¶ Confecta prima pur-
gacione facias perscrutari si emoroydes pos
sent provocari aliquo suavi ingenio de
quibus est appositio ventosarum circa locum quod si
non est via provocandi eas placeret michi quod
cauterium fieret in crure sinistro. De localibus
circa aurem non multum te intromittas et
si aliquid ponere potes experire oleum
de sinapi calefactum in scolio cepe. Et cum
tanta forma regens predictum intendat simul
cum aliis ad curam latentis tremoris sui cerebri
similibus ad hoc et in illo nocte potentibus
est quam ... lignoaloes modis quibus po
tes de quibus est ut accipias fiala aque
vinum ... et ponas in ea ... calida
ʒ j s. xiloaloes pulverizati grosso modo
et dimittas eam infusari et cum ea lymphes
vinum. Et si non potes ... lignum aloes
idem facias de decoccione. Hec sunt que sancte
iste quibus deo dante recuperabis sanitatem

Incipiat in augusti deo concedente statim urina notificabitur et ergo si deus voluerit patiens erit ad omnia que videro debita perfecte tempora cum salute. Ad sibilum auris fiant iste pille de quibus sumat semel in mense ʒ. i. ℞ pulveris yere gal. secundum antidotarium nicolai ℥. i. agarici turbith ana ʒ. ij. ss. fiant pille cum conficiatur cum oximelle distillet frequenter hoc in aure.

Medicamen ad idem. ℞ succi porri ʒ. i. succi maiorane succi rute ana ʒ. ss. castorei ℈. i. musci granum. i. misceantur omnia et bene incorporentur et tepefiat quod distillatur in aure in [illegible]. Pulvis bonus ad idem. ℞ turbith esule foliculorum sene ana ʒ. ij. ℥ ʒ. i. ss. cinamomi cipeci gariofilorum ana [illegible] viij. zuchari ad pondus omnium fiat pulvis de quo sumat quantum tenetur trinus digitis et capitur cum brodio carnium semel aut bis in septimana ante prandium etc. Ad sibilum auris

Ad sibilum auris ℞ in instillatione malvavisci seminis lini ana ʒ. ij. radicis lilij cocti et cepe cum decocti ana ʒ. ss. olei anetini butiri ana quod sufficit ad conficiendum facere emplastrum ad aurem etc. Contra dolorem auris

Ad dolorem auris postquam tussiunt primo ponatur oleum decoctum cum ovorum et ponit auctor cum de lumbricis terre et est expertum etc. Contra surditatem

Pro quodam iuvene qui patiebatur surditatem cum labijs antiquis temporibus. Requiritur regimen debito cavendo ab aere humido et dimittat ocium lavatura in aqua in qua fuit extinctum argentum vivum etc. Deinde post in mense quinque sumat x. diebus omni mane ℥. i. syrupi de sticados et ʒ. ss. oximelli diureticis distemperetur cum aqua calida in qua steterit in infusione ʒ. i. nuc. [illegible] sinapis. Dato syrupo purgetur cum pillulis cocijs aliud [illegible] ℈. iiij. deinde in septimana sumat ʒ. i. harum pillularum. ℞ cinamomi ℥ xilobalsami carpobalsami asari ana ʒ. ss. spice celtice ana ℈. i. ro. ru. ʒ. ss. corticum citri mirabolanorum k. turbith ana ʒ. i. ss. aloes succotrini et epatici ana ʒ. iij. fiant pille cum succo feniculi. sumat in sero quando vadit dormitum alleviata cena. Facta prima purgatione incipiat sumere omni sero quando vadit dormitum ʒ. i. huius mixtionis. Mixtio ad idem. ℞ pliris arcoticon ʒ. ij. dyantos [illegible] ʒ. i. misceantur et involvatur cum ea hac cura

continuet usque ad dimidium iulij. Deinde dimittat eam usque ad finem augusti postea de mense septembris iterum eam et prosequatur usque ad tempus fortis frigoris in quo tempore potest uti confectione predicta electoris dimissis pillulis et iterum adveniente vere iterum tunc. Facta prima purgatione incipiat distillare in auribus hoc. Medicamen bonum. ℞ vini subtilis par dulcis urine pueri ana ℥. i. bulliat cum ℥. ss. mellis et si cum hoc non videretur sufficiens absterssio addat par unguenti egiptiaci et mesue. Cum autem extinctum fuerit quod mundatum sit fuerit fiat hoc medicamen. Medicamen bonum ad idem. ℞ olibani sarcocolle mirre aloes ana ʒ. i. dissolvatur cum vino et cum [illegible] ponatur in aures. Et si hoc fiente apparuerit inflammatio sordities redeat ad medicinam de vino et urina pueri et post illud ponatur hoc medicamentum. Medicamen bonum ad idem. ℞ stafisagrie lote cum aceto forti pluribus vicibus et subtilius pulverizate boli armeni corticum thuris sarcocolle mirre aloes ana ʒ. i. dissolvatur cum vino. Et si iterum apparuerit sordities apponatur egiptiacum dissolutum cum oximelle squillitico. Deinde ponatur de trociscis andromacis et andromachi et de speciebus aliis contra predicta. Trocisci boni ad idem. ℞ galle viridis thuris ana ʒ. iiij. aluminis scissi mirre ana ʒ. iiij. [illegible] ʒ. i. aristolo. lo. et ro. ana ʒ. xij. fiant trocisci cum vino cum necesse fuerit terantur et cribellentur et dissolvatur in aqua ros. ʒ. ss. gentilis. Medicamen bonum ℞ farine fabarum ℥. ij. decoquatur in vino cocto et ponatur desuper. Ad idem. ℞ farine seminis lini altee flor. camomille ana ℥. ij. coquantur in vino dulci musto postea accipiat unum cepe valde coctum et misceatur cum hijs et ponatur desuper ut.

Oleum bonum ad tinnitum aurium

Oleum quod composuit magister nicolaus pro domino episcopo paduano aldebrandino de roma ad tinnitum aurium et ad debilitatem audientis. ℞ elle. al. castorei costi ana ℥. ij. rute nitri piperis longi ana ʒ. i. ℈. i. deinde accipe succi radicis que conceditur succi porri olei de spica nardi olei camomille olei amigdalarum amararum olei aneti ana ℥. i. et adde euforbij ʒ. ss. coquatur omnia usque ad consumptionem succorum et decoctum tepidum distilletur in aures de libro meo. Sirupus bonus. ℞ aceti squillitici arabici capilli veneris ana ℥. ss. liquiritie et rad. feni. petro. ana ℥. i. seminis ani. feni. cinamomi ana ʒ. ij. mellis lib. ss. fiat syrupus. Bacillus ad idem bonus. ℞.

casei recentis et salvia et pistent optime addendo
postea cum eis misceat oleum amigdalarum dul
cium et bulliat aliquantulum ad ignem ad modum
pultis et postea istud emplastrum bene calidum
ponatur in sacculo de panno lineo subtili et
ipse sacculus ponatur super aurem apatiens et stet
per duos dies et post removeatur sacculus
et ponatur aliquid quod extrahat videlicet tale instrumentum
recipe cannulam perforatam ex utraque parte et ponatur
cannula illa ex una parte in aure et ex alia
parte quis sugat fortiter cum ore trahendo
flatum versus se exibit in pertale modum
et hoc fiat frequenter etc. Contra infirmitatem nervorum

Contra gutta infirmitate nervorum etc. magistri
gentile fiat ista decoctio Recipe acori
℥ ii salvie domestice mellisse ganafite
betonice ana ʒ i apii macedonici ca
lamenti ana ℥ s. cinamomi ʒ ii fiat decoctio
et cum ea distemperetur omni mane ℥ i syr
de stiados et bibatur x diebus successive
deinde sumat huius electuarii ℥ s. et distemperetur
cum aqua calida et bibatur in matutinis pluries
et illud electuarium est electuarium ad nervos quod
recepta fecit gentilis et differat quaestionem
in die sequenti usque ad horam nonam et si non pur
garet cum bene fiat clistere de rebus com
munibus comedat ¶ Sumat cum sero ante
cenam diacori ʒ ii et bibat cum eo parum vini
puri vel parum limphati Caveat aeribus
arctis a crasso longiuntur a fructibus et aeribus
crudis Comedat carnes pullinas casti
juvencus et carnes pipionum et maxime
insectorum incomitatum et bibat bona vina
albana multum magna ¶ Electuarium ad idem

Electuarium ad nervos solutum Recipe acori
sticados arabici ana ʒ ii passularum radicum
feniculi petroselini ana ʒ i centauree minoris colloquintide
hermodactilorum ana ʒ s. fiat decoctio qua accipiat
lb i mell lb i addatur agarici ʒ i turbit
ʒ s. dyagridii conversi ʒ i seminis ana ʒʒ pi
piris longi ana ʒ i spice ʒ s. fiat electuarium dosis
ab i ʒ usque ad s. ad plus etc. Contra debi
litatem cerebri et nervorum

Dispositio mea domine est debilitas ce
rebri et nervorum cum multa gravitate
et extenditur ad manus et ad certa membra
longat regule quanti ¶ Deinde misce fiat
iste syrupus ¶ Syrupus ad hoc Recipe
endivie capillorum veneris ana ʒ i mellisse

buglosse ana ʒ s. sticados arabici acori radicum
feniculi petroselini ana ℥ i spice ℥ i s. polipodii
epithimi ana ʒ vi mirabolanorum nigrorum kebulorum
ana ℥ s. passularum ʒ i seminis anisi feniculi cinamomi
seminis endivie ana ℥ ii ponatur epithimum in fine
decoctionis et cum zuchari lb i fiat syrupus
dosis ab ℥ i s. usque ad duas cum aqua calida
continuet toto mense interponendo aliquando aliquos
dies ¶ Sumpto syrupo purgetur cum pillulis
alinas coctis et pillulis de lapide lazuli
ana ℈ ii Et si non possit sumere pillulas pur
getur cum hoc Recipe confectionis solutive ad ner
vos et confectionis maioris amet ana ʒ iii
dissolvatur cum aqua calida et bibatur in ma
tutinis pluries et parum dormiat super eam facta
purgatione incipiat sumere de hac mixtione
¶ Mixtio bona ¶ Recipe electuarii pliris arcoticon
dyacinamomi dyarodon abbatis ana p. e.
misceantur dosis ʒ ii ante cibum aliquantum in mane
et sero ante cenam cum pauco potu vini parum
limphati Et aliquantum sumat de ea quando vadit
ad lectum sine potu et continuet hoc usque
ad medium mensem deinde diebus post purgationem
predictam incipiat sumere de hac alia
mixtione ¶ Mixtio ad idem ¶ Recipe electuarii
soluti ad iuncturas electuarii soluti ad nervos
ana ℥ i s. misceatur dosis ℥ s. de decimo
in decimum diem in mane cum die cum aqua
calida et faciat hoc toto mense futuro
¶ Lotio manuum bona ¶ Faciat lavacrum
manuum frequenter ex aqua in qua bulliant
radix celidonie et radix lapacii
lavet sibi caput cum lexivio in qua ponatur
aparius rosmarinus et sticados arabici
ana ʒ i Teneat super caput sacculum plenum
in quo sit pulvis iste ¶ Pulvis subtilis
Recipe calamenti corticum citri maceris gariofilorum
ana ʒ iii fiat pulvis subtilis et ponatur in
sacculo et calefiat super tegulam tensam
aspersam vino taliter quod sacculus non
madefiat et ponatur super caput et
teneatur continue etc. Contra defectum nervorum
¶ Pro domino thoma de menan qui habuit
nervorum defectum et maxime circa coxam
et sciam ut vix posset ambulare Recipe turbit
ʒ i s. hermodactilorum ʒ i mastic ʒʒ rosarum
ana ℈ s. seminis ana ℈ s. corticum mirabolanorum
kebulorum citrinorum ana ʒ i aloes succotrini
ʒ s. fiat pillule cum succo feniculi etc. Syru
pus pro quodam paralitico

Pro quodam palitico ℞ acori ℥ ii sticados
arabici ℥ i calamenti origani seminis an-
iseti cinamomi ana ℥ iii ysopi ℥ i radi-
cum feniculi petrosilini sparagi ana ℥ s salvie domestice
mellisse betonice gariofilate ana ʒ s zuchari
lb i fiat sirupus dosis ℥ i s cum aqua in-
fusionis nucis muscate. ~~Ad idem~~ ℞ dyacori
electi pigris ana ℥ i misceantur sumat
de eo omni die ad quantitatem castanee sero
ieiuno et ungatur oleo vulpino etc. Ad idem palisis

Consilium pro quadam de tridento que erat
optima ad palisim et ad nervorum debi-
litatem Regatur regimine sibi imposito caveat
de spatio ab aceto et herbis crudis et caseo
Comedat carnes pullinas et castrati
avium minutarum perdicum capoli leporis iuvencis
et aliarum vitule lactantis et porci potest comedere et
aquam ciceris et olera minuta cum feniculo petrosilino
et aliis de caulibus. Non comedat de scio bro-
dialia nec comedat pisces. Bibat vina
mediocria limphata ut consuevit. Co-
medat panem panis sui fermentum non
dormiat in die nisi sit multum consuetus
Et non ponat se ad dormiendum statim post
cibum exercitetur semper ante prandium et ante
cenam et si non possit exercitari faciat se
fricari in extremitatibus. Non utatur diversis
aliis in vina nisi. ~~Decocto ad idem~~ fiat
ista decoctio ℞ acori ℥ ii sticados arabici
passularum ana ℥ i liquiricie rad. feniculi cina-
momi camedreos ana ℥ s xilobalsami
carpobalsami rosmarini ana ℥ ii bulliat
in aqua sufficienti usque ad consumptionem tertie partis
deinde in modum iulep clarificetur cum pulvere
zuchari dosis ℥ i s mane cum pauca aqua
calida Continuet hoc per totum mensem iunii
et per totum mensem iulii de 8o in 8o die sumat
ʒ v massae confectionis ad nervos sicut mane
ante diem cum pauca aqua calida postquam
sumpserit [illegible] confectionem ad ner-
vos masticet ieiuno stomacho hora. ~~Confecto
bona ad masticandum~~ ℞ piretri nucis muscate
acori mastic ana ʒ i conficiantur cum passulis
dulcibus et fiant in forma avellane de quibus
masticet unam in nocte. Fiat ista confectio
de qua sumat in sero ante cenam ʒ iii. ~~Con-
fecto ad idem~~ ℞ xiloaloes cinamomi cor-
ticum citri ana galange ana ʒ i macis ga-
riofilorum croci doronici zedoarie ana ℈ i pi-
nearum passularum ana ℥ s zuchari lb i dissol-

vatur zucharum in aqua decoctionis acori et sicatur
sine potu vel cum aliquo potu limphato. Cum
vadit ad lectum ponat sub lingua quantitatem
unius fabe huius mixtionis. ~~Mixtio bona
ad idem~~ ℞ dyambre dyamusci dulcis
electi pigris ana ʒ s misceantur postquam
sumpserit de electuario salutino ad nervos. In-
cipiat inungere collum et partem in fontanella
sero cum vadit dormitum et mane quando surgit
ex oleo vulpino lavet sibi caput ut sit quando
consuevit et lavet cum sapone et in lexivio
bulliatur rosmarinus salvia et statim post
ablutionem exsiccet caput et caveat ab aere
vento de trifolio vino bullito
infere vini [illegible] ad palisim. ~~Modus alia expe-
rta de cerebro leporis ad tremorem membrorum~~ et
in passionibus nervorum fiat et huius sic cum
accipitur cerebrum leporis et panis mollia no-
va et coquitur et ponitur in furno et decoquitur
donec fiat pulvis postea miscetur secum
pulvis cinamomi. Sirupus expertus ad tremorem

~~Sirupus ad tremorem expertus~~ ℞ rad.
acori sparagi brusci herbe palisis sa-
tureie rute salvie camedreos came-
piteos calamenti nasturcii ana ʒ s cimi-
ni gariofilorum mastic cubebarum seminis feniculi ana
℥ iii cinamomi polipodii [illegible] ana ℥ i [illegible]
[illegible] ana ℥ s Ex horum decoctione fiat sirupus
cum zucharo albo et aromatizetur cum aceto squil-
litico. Sirupus ad tremorem et debilitatem cerebri

~~Sirupus ad tremorem et debilitatem cerebri
et nervorum expertus magistri nicolai de sancta
sophia~~ ℞ radicum acori sticados herbe pa-
lisis maiorane satureie rute salvie ca-
medreos camepiteos calamenti nasturcii
origani ana ʒ s Ex hiis sufficienter decoctis
fiat sirupus cum melle deinde accipe cinamomi
gariofilorum cubebarum nucis muscate seminis feniculi
piperis nigri et longi calami aromatici croci
[illegible] ana ʒ i pulverisentur et ligentur
in petia lini rara et bulliat in sirupo et fortiter
exprimatur in fine etc. Sirupus ad paralisim

~~Sirupus pro quodam palitico~~ ℞ acori ℥
ii sticados arabici origani ana ℥ i s
ysopi ℥ i seminis aniseti feniculi cinamomi [illegible]
asari calamenti ana ℥ s passularum ℥ i mel-
lisse betonice gariofilate rosmarini ana ʒ i
mellis lb i fiat sirupus et si non sufficit una
decoctio fiat alia. Sumpto sirupo purgetur
cum hoc ℞ pillularum [illegible] ana ℈ ii

Dispositio huius [con]plexionis est // Con[tra] palisim
quedam modus palisis et est nova dispo-
nens antiqua et io vocatur regie quantum tamen
deacetur fieri quantum potest et attendat ignes in trame-
ra ex nimio et salviat ¶ Comedat carnes
pullinas porcum anum minutarum pipionum
[con]plectorum et castratum Comedat avia citrorum et
amigdalatum coctum et olera minuta cum feniculo
et petro[selino] potest comedere de caulibus alii et deonis
recentibus decocti cum salvia et maiorana ut
rosmarino ut aliquo illorum Caveat a piscibus
et a caseo et leguminibus et herbis crudis aiapis
et lactucis et boragine et herbis humidis nisi
decoquantur cum aliis herbis calidis Caveat
ab aceto et reliquis acetosis Caveat a malis
et piris et melonibus et citrollis Potest
comedere ficus recentes siccas et raro nuces co-
medat potest comedere de avellanis et nucleis
pini et comedat panem parum furfuratum
habentem parum salis Bibat vina mediocria
limphata cum dupla parte aque et in aliquo
cum 3[a] parte aque Exercitetur mane et sero an[te]
cibum quantum potest ambulando et manibus
aliquid movendo Et quando non possit faciat
fieri fricationes per spinas et coxas et crura
et per brachia non dormiat in die si potest ab-
stinere nisi sit valde [con]strictus nec statim post
cenam ponat se ad dormiendum nec repleatur
cibo nec comedat cibaria diversa Et pro-
curet se semper expurgare per nares et pos
querat letitiam et gaudium quantum potest fiat
ista decoctio ¶ ~~Decoctio ad id~~ Recipe acori ℥ ij.
sticados arabici ysopi ana ʒ j s. gariofilate
mellisse salvie domestice ana ℈ j. seminis
anisi feniculi ℔ galange cinamomi ana ʒ ij. pas-
sularum ℥ j. fiat decoctio clarificetur cum melle
℥ viij. aromatizetur cum hoc Recipe piperis lon-
gi nucis muscate ana ʒ j s. xiloaloes indi ʒ j dosis
℥ j s. cum aqua calida infusionis nucis muscate
sit aqua una sigeta et una nucis muscate contusa
Sumpta hac decoctione 6 diebus sumat ℥ s.
ellectuarii nervi soluti ad nervos distemperetur cum
aqua calida et bibatur in matutinis primus De-
inde iterum incipiat sumere decoctionem predictam
et continuet tanto septembri Et si aliquantum fasti-
diretur in sumptione predicte decoctionis inter-
ponat diem in diebus et de dato in dato
die dosim predictam electuarii ad nervos solutionis
nisi prima dosis sufficiat cum nec non di-
minuatur de ea et si diutius evacuaverit
addatur inea Facta prima purgatione

incipiat sumere in sero ante cenam ʒ ij huius
mixtionis ut confectionis ¶ ~~Confectio bona~~
Recipe acori ʒ ij. salvie domestice ℈ j. fiat
decoctio in qua dissolvatur zuchari ℔ j. et
℥ s. reducatur ad spissitudinem deinde addatur
pinearum mundatarum ℥ s. ℔ ʒ iiij xiloaloes
cinamomi piperis lon[gi] ana ʒ j. gariofilarum
mac[is] ana ʒ s. seminis anisi feniculi ana ℈ ij. spi-
ce ℈ j. aromatizetur cum musci ambre
granis duobus Et de ista confectione etiam
aliquantum ponat quantitates unius fabe in os in
sero quando vadit dormitum et dormiat cum
eo fiat ista in vuero cum qua statim incipiat
¶ ~~Inunctio ad id~~ Recipe olei vulpini olei ane-
tini olei nardini ana ℥ j. adipis anatis
℥ s. castorei ℈ j. cere tantum quantum sufficit
in ungatur a fontanella capitis sive occipitio
usque ad x spondilem sero quando vadit dormitum
et in mane quando surgit Facta prima pur-
gatione sugat cum naribus ieiuno stomacho
sucum maiorane dissolutum cum vino odorifero
masticet etiam post purgationes muscate nucis sive
piretrum etc. [con]tra mollificationem nervorum
~~Ad mollificationem nervorum ex violatione~~ Recipe
syrupi de sticados ℥ j s. sumat deco-
8 diebus purgetur cum electuario ad nervos
et in ungatur spina ex oleo vulpino etc.
¶ ~~Ad idem~~ Recipe radicis squille radicum lilii
radicum cucurbite radicum altee radicum
lappacii maioris ana ℥ ij. olei veteris
℥ xv. radantur cum cultello et terantur et
bulliant in eo et colentur et addatur cere
quantum sufficit et ~~fiat~~ fiat unguentum etc.
¶ ~~Ad fricature capitis~~ Recipe acori ʒ ij. sti-
cados arabici origani seminis rute seminis
ana ℥ j. salvie domestice gariofilate be-
tonice ana ℈ j s. genciane seminis anisi feniculi
siseleos matrum galange ana ʒ ij. mellis
℥ s. fiat in modum syrupi non inspissati
intercoctione dosis ℥ j s. etc. [con]tra debilitatem
~~Ad nervos debilitatos~~ nervorum
Recipe anserem j. pinguem et postquam depilatum
eviscereretur et laventur intus parum cum
vino deinde accipiatur medulla vulpis et
medullis cattus pinguis et raro cor et
[con]tundatur tota cum ossibus et addatur sibi te-
rebentine sapini bdellii rasine de pino
vermium terrestrium exsiccatorum ana ℥ s. sal-
vie domestice rosmarini ana ℈ j. casto-
rei ʒ j s. seminis iuniperi ℥ s. misceantur

Cap. de podagra

oia et ipse decies corpus anseris ut duor
anserum et vn~ sciatur et ponatur ad assand'
ad ignem cu lignis lauri. iunipi et cipssi
ut lignis uitis et p^mu q exit aquosum
piciatur reliquum uero colligatur etc. ¶

~~Oliste bonum~~ Rx cortici agarici ʒ s.
centauree. nuc~ ℥ i. tartari
ʒ s. decoquatur et in colatura addatur vera
lagodion ʒ ij. fiat cliste. Suppositorium.
Rx pulueris yere ʒ s. agarici ʒ i. salis
gemme ʒ s. mellis q sufficit fiat ca suppositoria

~~Ad confortand' neruos~~ Ad confortad' neruos
Rx sticados arabici origani acori
an ʒ i s. calamenti rute seminis an. feni. an.
ʒ s. saluie domestice betonice melisse an.
℥ i. passular~ ʒ i. fiat decoctio et p bona de
coctione syrupizetur cu pulueris zuchari
lb i. ¶ Purgetur cu pillis cociis almasdie
ʒ ij fiat ista confectio. ¶ ~~Confectio~~ Rx ʒʒ.
galange gariofil an ʒ i. nuc~ mu~ mac~
zedoarie cinoi an ʒ s. seminis an. feni. car
damoi an ℈ ij. pinear~ ʒ s. acori ʒ i s.
piperis lon. cortici citri an ʒ ij zuchari
q sufficit et i uase aromatisetur. cum
muscii granis duobus et ambre granis iij.
Dos. ʒ ij mane an cibu sn potu ut cum
pauco potu vini medioris puri ut par
lumphati et e bonum q de sero qn vadit
ad lectum sumat decoctionem q~ntitatem pue auel
lane et sine potu ¶ facta purgatione
sumat sacculum pilei ratio ponat pul
ueris hanc rerum et teneat illum g~tis sup
caput ¶ Rx calamenti cortici citri mac~
gariofil an ʒ s. fiat puluis etc. Ad de

~~Decoctio conueniens de corio~~ bilitatem neruorum
~~confortans ad debilitatem neruorum~~ Rx acori
ʒ ij. sticados arabici rad feni. petrosi. ysopi
passular~ an ʒ i. origani saluie domes
tice betonice an ℥ i. seminis an. feni. apii
an ʒ ij. mell lb i. fiat syrupus etc.

~~Electum utile utile~~ Electuarium q
~~est conueniens in~~ tremore membrorum
~~tremore membrorum et q~ cu quadam cord~
debilitate~~ Rx saluie domestice rosma
rini acori an ʒ s. fiat decoctio in qua
ponatur cinoi ℈ s. zuchari lb i. addatur
pinear~ ʒ i ʒʒ xiloaloes nuc mu~ mac~
cardamoi an ʒ s. fiat electuarium. Dos. ʒ ij
i mane ¶ Ad podagram et estuacionem

Magnifice domine post qua diligenter
consideraui que in cedula plene

podagra & estuat.

ac seriose descripsit et que amplioribus narra
cionibus uir sterarius declarauit confibata ex
timacione comprehendo dispositiones vras ee multiplices
et consideraui sibi inuice contrarias. apparet n. ex mo
uere formacionis salsi nimia g~ uestr~ solidor~
membrorum fuisse sicca et illa auxit accidentibus caloris
Cum g~ etate prima fuit temperata ppor
ciones ipsius etatis fuit una instituto pinguis
et pulchra nisi aut sp~ ciuis augmentum
no sunt penetrabilia nutrimento ppt hoc
aut membra firma nutrimenti causa sunt mali
sanguinis sicut quidem aquositate chilum separat
debilitatem digestiuis aliqua epar non ad multi
tudinem sanguinis et ad flatum aquosum producit sicut e
i naturali senectute. Dz q~ ungit ad iunc
tu aduis caloris i epate no absolucionem ab aliq
porcione colere pariter sanguine ad cursum
et incendium et cibus tardatur aut ita sup
uenit Circa n epar illum agnitione calid'
fuisse et ab aliis i ndicibus multa pti~ta acci
supfluunt exuberancia cum uice i neruis
accidit iuncturarum domina flatum compatabili
ut remanibili i forma molli et si quid co
licum cu ea transit euaporat excad~ in co
initium ut colicum ad iunctum l~ aquositate
sanguinis refrenatur compellitur ad cutis faciei
stabilem que nisi si gelidetur i tumaretur
maiora ¶ Cu g~ dne disposiciones uestre adul
ti a curacionis iudicia deducantur due sunt
semite olim sibi ipsis quodammodo una e intencio
ad podagram cyragram que sn dubio incidit
et i augmento ¶ Intencio ad stabile que sn
dubio pfiriter grauius coniciis et sat~ mo
lestus hec aut virtutes pstiuitur et in
marie adducit Et io in galli delectatus
fuit arteticos curare tyriace insulandas
cam i hoc qua ego i uobis no laudo ¶ Alia
semita intencio est ad extenuacionem q~ pfiriter
cu regie i pugnatiuo Et ex hoc multiplicatur
humoribus et cursibus fuis i pcedunt fit i po
dagra et cirogra et plurimus aut fit ad
putridas febres g~ precendum e semita media
altum totaliter no spnendo et cu hoc de
clinando principalius ad intencionem qua
obsistatur ure extiacioni ¶ Regimen g~
uirum indicta sit i q~us sumendo iacere no exce
dente i extremitatibus quantum possibile e et
modicum portante ad humiditate no nebulosa
tollerabit e In toto tamen hoc considerent
locorum proprietates quas consueto Juuamento

fiat potest. Cibariis utatur de quibus supradictum est
s pullinis qui pleti castratiuis pollem fasia-
nor turdorum et quia pipionum qui pletorum in-
ferius 2 anime minutam 2 hec turdorum 2 no
qualcam potest quiredere de carnibus siluris
porci et capoli quimetus Et pulli quos qui me-
dit non sint ualent impinguari Et uina mi sa
quiredat de uiasse carnis unonis apparat de
piscibus raro quiredat et si contingat quia
sint marini alleti siue fluuiales petrosi
Panibus sit diligenter apparatis no dolo
similaginous Vinum uero sit mediocre
album uel rubeum et plus tendat ad uino-
sitate quam ad debilitatem Et consuetudinem mitte-
phatonis gradatim remuat De pomis
placet michi quod moderate quiredat super piris 2
malis 2 auellanis parum assat et gnus
pinum cuna tamen pinum prius lauetur cum aqua
calida postea bn existent potest 2 tempore
pro quiredere de pepanibus 2 ficubus bn maturis
et uuis 2 prunis 2 moris cum cibum 2 alii
de psitt maturo ante cibum. Julius cum periculta-
relinquis rebus nichil ex statio judicio expe-
rimentali … appositos Leuenduales Cum
ex rebus ingiorio f cessit intipalole quia uti
caulibus quia minuit oleribus quia rapis quia
rapis quia porris uehente tectis Et inquisita-
libus cibis et cum nulla nichil gerimare est
2 regula … modum rabyrinosi uinum
limphatum ponas horas ut prandium comestio-
ne coredat Et de regula eius est quod mat…
tus … Inmeria 2 qua no
… ut patet auicenna 2 pn…
fen 2 libri et hoc scribo nos ut sciatis
adaucta una … extendunt physici … humis
premitate Cibana de pasta raso 2 ramis
aquaticis dimittat pst intilinas lactu-
ces lactuce potest uti cum exuberat calor
acris aut distemperies extra uel alia causa 2 tunc
2 potest uti agresta cocta 2 cibis modicum et
quia 2 sunt 2 cruda Allementis 2 cenas et
quantum potest comedat detractis horis Et si
quia sentiret stomachum repletum est bonum uomitum
prouocare si leniter fieri potest et facere clisteria
lenia ex decoctione furfuris oleo com 2 pauco
sale et zucharo rubeo Dormiat iuxta anti-
quam consuetudinem suam non credo ad somnum
statim post cibum nec multum dormiat in mane
Et si ista sunt nobis preter consuetudinem
paulatim dimittat illam ut tempore et

consuetas naribus demustare quantum potest
Exercicio utatur ante cibum iuxta possibilitatem.
natam Omnis difficile sit actiui aie medicine
faciat tamen in hoc quantum potest et agatis
in regimine suo iuxta sententiam non dubitando de
qualitate uno cibo uel potu uel alio cibo Coitum
dimittat quantum potest ita quod naturalis necessitas
quia ad pollutionem illos ducat Consuetudinem
in locione capitis obseruet De principio mensis
may fiat hic syrupus Syrupus solutiuus
Recipe succi buglosse depurati colleti de loco
matris lb. ij. succi endiuie succi lupuli succi
boraginis colla de loco matris succi feniculi
succi apii omnium depuratorum ana ℥ iiij. post
in eis folliculorum sene ℥ iiij. polipodij ℥
ij. seminis ani. feni. ana ʒ ij. cinamomi et …
ana ℥ s. stent per diem Deinde bulliat usque
ad consumptionem medietatis et si nimis inspis-
sarent succi addatur lb. j. distillationis
aque buglosse et post bana fricationem co-
letur et syrupizetur cum zuchari lb. ij.
Dosis ℥ j s. Supra syrupo simatis
hanc medicinam ~~Medicina addo~~. Recipe
turbit hermodactilorum ana ℈ … electi succi rosarum
laxatiui ana ʒ ij. zuchari ad pondus
omnium sumat parum ante diem cum aqua calida
2 hec medicina maxime respicit dolores
iuncturales Et apparati inse non in-
tendo ad aliud solutiuum tum dispensaliter
solutiuum debile cuius potest esse frequens usus
absque oppressione uirtutis de hoc faciat
me sollicitari Purgatione facta recipiet
uti hac confectione restauratiua ~~Confectio
restauratiua~~. Recipe pinearum mundatarum lo-
tarum cum aqua calida amigdalarum dulcium
mundatarum ana ℥ ij. cinamomi sandalorum
citrinorum gariofilorum ana ʒ j macis ʒ s. …
al. et … ana ℈ ij. … ʒ s. passularum ℥ s.
… sisami uel amigdalarum dulcium ʒ j
seminum communium mundatorum ℥ s. zuchari lb. ij.
dissoluatur zucharum in aqua rosarum et fiat con-
fectio in modum mazapanis Dosis quantitas
unius castanee ante cibum mane et sero
quando uoluerint Et si uelit potare potest
parum uini puri uel parum limphati Bonum
est quia lauare pedes et manus postquam
sedata est passio cum aqua modicum salita
in qua prius extinctum fuit … ramum
fiat hoc similiter ieiuno stomacho hoc tempore
diu est satis securum Caueat … in hoc

casu fuerit remedium cum casto vaccino an
tiquo de quo patet. Duob(us) non debilis co
mestio(n)e(m) sicc(i)a(m) cor(um) sequitur temptare potest
et ubi status incipiat quiescere per septimi
usus cor(um) et illis diebus lavetur os bono cum
vino odorifero vel cum aqua et pauco aceto
ista sunt fienda ad partes et precedente tempore
precedam adquiret nob(is) utilia diligenti
expeditione. ℞ Pro eod(em) iacobo pancelli de
mense septembris fiat hic syrupus. ℞ Spo
endie lupuli buglosse capilli veneris mel
lisse an. m. i. radicum fen. petro. radicum spine
albe acori passular(um) liquiricie radicum sparagi
an. ℥ i. sem. an. fen. sem. endie an. ℨ iij.
tinarindi ℨ ij. zucchari lb. i. fiat syrupus
dosis ℥ i s. cum aqua calida. ℞ Sumpto syrupo
sumatur haec medicina. ℞ Pro confectionis
accipe maioris diasinicon recipe messe an.
ℨ ij. hermodactilor(um) ℨ i. misceatur sumatur
in matutinis paulis cum aqua calida. post hoc
fecit quod interim syrupo scripto consilio et
fecit addi turbit her gentil... ℞

Consilium quod patiebatur ... in ... ... et
... flat...

Caveat ab eg(ritu)dinibus casto carnibus sic(cis)
et carnibus aquaticis a piscibus et spe
cialibus. Comedat carnes pullinas
castratinas perdicum turdor(um) et pipionum
alium compleorum ... et carnes edi et vi
tule lactentis et quia porci et carnes capoli
possunt comedere ova sorbilia et lac amigdalarum
et pisces fluviales et olera minuta et
caules quia ... post cibum potest comedere de granis
pini et avellanis et ante cibum uvas ma
turas et ficus bene maturas. Bibat vina
mediocria lymphata iuxta consuetudinem
et panem non vehementem mundum a furfure co
medat. fiat iste syrupus de quo sumat
tempore veris et autumpni diebus x ...
℥ i s. ℞ Syrupus. ℞ Radicum fen. apii
petrosilini sparagi liquiricie an. ℨ i. scolopendrie saxi
fragie endivie lupuli capillorum veneris re
centium an. m. i. ... ... seminum ...
acori sem. an. fen. an. ℨ s. sandali al(bi) et
rubei an. ℨ ij. zucchari lb. i. fiat syrupus.
℞ Sumpto syrupo purgetur cum hoc. ℞
electuarii de cassia ℥ i. turbit reubarbari
hermodactilor(um) an. ℨ s. electuarii succi rosarum laxa
tivi ℨ i. ... sem. an. an. ... i. distemperetur
cum aqua calida et sumatur in matutinis paulis.
Sequenti die post purgationem sumat in mane

ℨ i. huius mixtionis cum pauco potu vini sub
tilis puri vel parum lymphati. ℞ Mixtio adde.
℞ Iustini lignum aloes an. ℥ s. misceantur.
hac estate sumat singulis octo diebus usque
ad medium augusti ℨ s. huius mixtionis.
℞ Mixtio alia adde. ℞ Pro dyacatholicon ℥ ij.
reubarbari turbith hermodactilor(um) an. ℨ i s.
... seminis an. an. ℨ s. misceatur cum aqua ca(lida)
in mane tepescente gentilis. ℞ De macie

factione et diminutione membrorum

Dispositio huius puelle est macie facta et
manifesta diminutio membrorum sinistre partis
maxime a collo infra et ea fuit nocumentum ex
prefundis variolis occupantibus iuncturas et partes
adiacentes et malignatibus quod nedum iuncturarum
grossitiem et declinavit malicia opilationis ad
strictitatem per viam resolutionis et siccitatem per viam
defectus nutrimenti et non est dubium opilationes
fuisse et de meatibus nervorum que oppila
tiones sunt generales et sunt ... Ex quibus apparet
quod potest extendi nomen huius egritudinis ad
paralisim. Sufficit igitur intendere quantum
possibile est ad augmentum sinistrum partium non quod
possibile cum medicinis bene consideratis nutritivis
diminutorum et ossium et nervorum predictorum membrorum.
Caveat se ad distemperantiam frigoris et siccitatis
et superflue humiditatis. Caveat ab herb
crudis et malis et a piris quantum potest et a car
nibus bovinis et a carnibus siccis et leguminibus
et ab aceto et acetosis rebus. Comedat
carnes pullinas et perdicum iuvenum et fa
sianorum et avium minutarum et castrati et
pipionum compleorum in ... et turdorum et
olim si non frequenter porci et edi et capoli iu
venis et porci ... potest comedere carnes
elixas et assatas potest et comedere de piscibus
fluvialibus et marinis elixis et ovis per
ditis in aqua et assatis in ollis et lacte
amigdalarum et farre et de olerbus ...
et raro de caulibus et de rapis et quia por
ris et cepis bene coctis potest comedere de fructi
bus ... et siccis et uvis bene maturis
et de amigdalis et avellanis et pinis
et passulis dulcibus. Comedat panem bene
mundum a furfure et bene fermentatum. Bibat
vina rubea vel alba non multum potentia non
brusca lymphata cum aliquali parte aque
et pluvi vel pauciori ... dispositionem aeris

Medicamine

et corporis exercitetur ante cibum mane et sero et fiant fricationes secundum quod ponetur infra. Non repleatur cibis et detur [?] sibi sompnus completus in nocte. Intendat ad letitiam et gaudium eius. ¶ Speciale regimen in ea est ut fricetur in mane cum surgit omnibus membris post sinistre quousque incipiat membra rubere et calere. Deinde ponatur in aqua calida in qua stet quousque membra rubeant et tumeat et statim extrahatur et in temporibus fiet ponatur in aqua in qua cocta parum sulphuris ita quod ex eo percipiatur odor. Et ante post predictum balneationem sive fricationem fiat appositio picis que ponatur a spondilibus nuche usque ad pedes et ab ossibus spatule includendo ipsum usque ad digitos manuum. Et modus operationis est iste. Accipiatur sufficiens quantitas picis ut lb. iiii. vel vi. et distemperetur in vase mundo cum tanta quantitate olei dulcis qua bene liquescat et cum infrigidatur non remaneat dura. Accipiatur quod de ea cum est liquida et calida et extendatur super panno subtili sive corio taliter inciso quod comprehendat omnia membra predicta et ponatur super ea et cum infrigidatur et pix est congelata reinsita ad sua congelatorum subito moveat et cooperiat pannis suis et quiescat tunc de cetero itaque inter cibum et operationem predictam non inficiat fortis motus. Et continuetur hec operatio usque ad principium future estatis et fiat tribus aut quatuor vicibus in septimana. Si aut contingat eum accedere ad balnea naturalia potest intrare in ea que sulphurea sunt et valde modicum moretur in illis et statim cum membra tumuerint exeat balneum. Fiat hoc electuarium de quo detur sibi semel in die et tunc optabit stare de conditione sua. ¶ ~~Electuarium ad id~~ Recipe mellisse gariofilate ana ʒ s. acori passule ana ʒ i. sticados arabici seminis ani feniculi ana ʒ ii. seminis cartami ʒ i. agarici ʒ s. Fiat decoctio usque ad consumptionem medietatis et in consumpto cum melle ʒ viii. deinde addatur cinamomi xiloaloes ana ʒ s. ℥ turbit ana ʒ ii. medulle seminis cartami ʒ s. incorporentur omnia simul ad formam electuarii. Dosis prima vice ʒ iii. cum aqua calida mane tempestive antequam sumat hoc electuarium. Sumat quarto vel 6 diebus cum mane ʒ i s. huius decoctionis. ¶ Recipe acori ʒ i. salvie domestice ana ʒ s. bulliat in aqua in qua confricetur cinerum [?] ʒ s. addatur zuchari lb. i. deinde addatur pinearum mundatarum ʒ ii. amigdalarum dulcium fisticorum ana ʒ s. cinamomi ʒ i ℥ ʒ ii. gariofilorum macis xiloaloes ana ʒ i. fiat confectio in vase. Dosis coclearium i in prima in die bis ante cenam

et ante prandium ad minus per unam horam sine potu vel cum pauco potu quo solum lavetur os. Fiat istud iulep de quo sumat ʒ i in mane antequam exeat lectum vel hora qua sumat confectionem predictam. ¶ Iuleb. Recipe aque mellisse ponatur in ea infusio cinamomi ʒ ii. acori ʒ i. xiloaloes gariofilorum ana ʒ s. clarificentur cum zuchari lb. i. fit et pulvis quo uti potest in cibis suis. ¶ ~~Pulvis ad idem~~ Recipe cinamomi ʒ i. ℥ ʒ s. croci ʒ s. fiat pulvis. ¶ Solutivum ad nervinas. ¶ ~~Iunctivus [?] solutivum~~ bonum. Recipe agarici hermodactilorum ana ʒ ii. sene ʒ i. diasinitonis [?] solutivum electuarii de cassia ana ʒ ii s. sumatur cum aqua calida in matutinis primis. ¶ ~~Pulvis~~ bonus ad id. Recipe turbit boni et electi ʒ s. hermodactilorum ʒ s. diagridii pondus duorum ordei ℥ galange ana spice macis cinamomi ana quartam partem unius ʒ rosarum rubearum pondus denariorum iiii^or zuchari ciliorum [?] et ʒ ii fiat pulvis et accipiatur totus. Ad podagram

Podagre emplastrum secundum neapolitanos. Recipe rosmarini absinthii cinamomi farine cum mellis stercoris caprini vini albi misceantur omnia simul in modum emplastri liquidi et ponatur super locum patientem cum stuppa mediante pecia et non dissolvatur duobus diebus aliter in viii. in quo die liberabitur.

¶ Diaturbit [?] etc. ad podagram

Diaturbit etc. quo utebatur magister nicolaus de sancta sophia in podagra impinguone [?] inter flaticos [?]. Recipe ℥ turbit hermodactilorum ana ʒ iii. diagridii correcti ʒ iii. cinamomi ʒ ii. fiat pulvis et confitiatur cum zucharo albo et fiat electuarium in tabulis. Dosis ʒ vi in matutinis primis. Diaturbith cum hermodactilis et esula. Recipe cinamomi masticis ℥ florum nenufaris ana ʒ i. esule ʒ iii. hermodactilorum turbit ana ʒ vi. croci ʒ s. zuchari ʒ xv. fiat electuarium in tabulis. Dosis ʒ vi vel ʒ. Contra dolores pedum et genuum

Contra dolores in pedibus et genibus ex causa frigida fiat primo syrupus talis. Recipe acori ʒ ii. sticados arabici radicum feniculi petroselini passularum ana ʒ s. mellisse buglosse borraginis ana ʒ i. seminis anisi calamenti feniculi seminis portulace ana ʒ ii. zuchari lb. i. fiat syrupus. Dosis ʒ i s. ¶ Sumpto syrupo xx diebus purgetur cum hac medicina. ¶ Pillule ad nervos ʒ s. sumat in matutinis primis. Fiat istud mixtum. Recipe diarodon abbatis aromatici rosati electi ana ʒ i. misceantur. Dosis coclearium ~~i~~ in sero cum vestibus cum panno

Diaturbit cum hermodactillis

Diaturbit cum esula et hermodactillis

Curam defectu [illegible]

potu vini ¶ Fiat lotio ad coxas et circa in
sero quando vadit ad lectum bis aut ter in septimana
Lotio ℞ acori ʒ j origani flor. camomille
ana m. j. rosarum ʒ j etc. / Ad tumorem in iunctura manus
Ad tumorem in iunctura manus maximum et multum
inflammatum existente ibi cum dolore maxime ℞
farine ordei non depilati ʒ s. bulliat in aqua
donec veniat ad spissitudinem deinde addatur
farine fenugreci ʒ j ponatur super partem dicto
emplastro quantitatem aliquam etc. / Ad acceleranda ambulandum
Ad accelerandum ambulationem puerorum ℞
fustium caulium desiccatorum m. j bulliat
in aqua et cum illa lavent sepe pedes et circa
Nota de ypericon ad dolorem anche nam
niger habuit aliquod cumpito et
cum hoc ypericon ponit in sicco corpore decetur in pul-
verem ut fiat clistere ex eo etc. / Ad sciaticam
Ad sciaticam rogatur regie sibi imposito
et de mense septembris incipiat purgare
corpus cum duobus diebus uno post reliquum
et purgetur cum aqua casei et ʒ j s. sirup.
acetosi vel syrupi de radicibus postea fiat
hic syrupus de quo sumat in mane ʒ j s.
cum aqua decoctionis aristologie longe vel
aristolo. et continuet syrupum circa xv dies
¶ ~~Syrupus~~ / ℞ radicum apii feni. petro-
sili brusci acori ana ʒ j. betonice mel-
lisse ana m. j sticados arabici capilli vene-
ris ana feni. ana ʒ s. pulveris zuchari
lb j fiat syrupus ¶ Sumpto syrupo purgetur
cum confectione que dicitur diaturbit cum
hermodactilis cuius dosis ʒ v. Et si cum pur-
gatione sentit alleviationem vel deliberationem
doloris vadat ad balneum petroli vel sancti
philippi vel sancti cassiani Et si sentit
dolorem in estate sumat de hac confectione
¶ ℞ corticum radicum apii feni. ana ʒ j col-
loquintide esule ana ʒ s. coquatur in aqua
sufficienti usque ad consumptionem duarum partium et postea
dulcoretur cum pauco zucharo cuius dosis
ʒ ij et plus et minus secundum quod videtur Impo-
sitis hoc sumitur de 3° in 3ᵐ per septimanam sumpsit cum
v vicibus vadat ad balneum aliquod de
predictis post reversionem a balneo quolibet
mense duobus diebus uno post reliquum sumat
de predicta confectione Et caute super carni ad voitum
et si prima die fatigaret eum interponat
alium diem etc.

Sumat omni mane ʒ j s. mixtionis horum
syruporum ℞ syrupi de radicibus syrupi
de sticados oximellis squillitici ana ʒ v misce-
antur Sumpto syrupo purgetur cum hac medicina
℞ dyaturbit cum hermodactilis et esula ana ʒ
vj sumatur in matutinis horis cum pauco potu
aque calide deinde post iiijᵒʳ dies incipiat
sumere de hac decoctione ¶ ℞ corticum radicum
apii feni. ana ʒ j colloquintide minoris ameos ana
hermodactilorum esule ana ʒ s. bulliat usque ad
consumptionem duarum partium coletur et colatura dul-
coretur cum zuchari ʒ iiij sumat de eo ʒ j s
de 3° in 3ᵐ die cum aqua calida Et ea die qua
incipit sumere syrupum incipiat inungere
totam coxam oleo vulpino etc. / Ad sciaticam
Ad sciaticam ℞ corticum radicum apii feni.
ana ʒ j centaurie minoris ana ameos
hermodactilorum esule ana ʒ s. colloquintide ʒ
ij coquatur in tribus lb. aque usque ad lb. j dosis
ʒ j s. concipite 3ᵐ dierum si virtus est fortis etc.
Remedium bonum / Ad dolorem iuncturarum
R ad sedandum dolorem iuncturarum ℞ mice
panis vitelli ovorum recentium lactis caprini ana
partes equales bulliant ad spissitudinem et applicatur
calide parti dolenti super etc. / Trageia evans a iunctura
Tragea evans a iuncturis ℞ cinamomi
cardamomi ana ℈ j rosarum mastic. ana
℈ s. ʒʒ ʒ s. turbit ʒ iij s. hermodactilorum
ʒ j diagridii ℈ j zuchari albi quantum sufficit
Magistri nicolai de sancta Sophia etc. / Consilium
ad gibbositatem et defectum anche
Consilium magistri gentilis ad gibbositatem
et ad defectum anche in quodam puero
x annorum qui male ambulabat fiat illa
confectio de qua sumat tota die yeme ad minus
semel in die quando voluerit vel mane ante
cibum vel sero ante cenam et aliquando quando vadit
ad lectum sine potu / Unguento ad id ℞ sti-
cados arabici ʒ s. acori ʒ ij salvie domes-
tice m. j gariofilate mellisse ana m. s. fiat
decoctio in aqua sufficienti usque ad consumptionem
duarum partium et accipiatur de hac decoctione
quantitas aliqua in qua dissolvi possit pulveris
zuchari lb. j cum qua dissolvatur circiter ʒ j
reducatur ad spissitudinem deinde addatur pulvis
mundatarum ʒ j s. fisticorum ʒ s. cinamomi ʒʒ
zedoarie ana ʒ j gariofilorum xiloaloes seminis
anisi ana ℈ j fiat confectio in vase dosis ʒ j s. vel
ʒ j ¶ Fiat ista unctio incipiendo a loco gib-
boso usque ad finem spine in ungendo anchas

Syrupi

Cur. lx. [illegible]

coxas sero quando vadit ad lectum et mane
quando surgit ¶ ~~Unguentum ad idem~~ ℞ olei vul
pini olei anetini ana ʒ j terbentine ʒ s un
genti agrippe et marciaton ana ʒ ij casto
rei ʒ j cere quod sufficit fiat unguentum etc.

Unguentum puerorum ¶ Unguentum puero dando
Uenceslao filio domini anogarij kiusim ℞
olei de costo olei de spica olei ruthacei olei deli
lii al olei vulpini olei olivarum antiquum omnium
ana ʒ j bdellii opoponacis serapini thuris mastice
storacis pinguedinis castorei omnium ana ʒ
s euforbii piperis longi et nigri ana ʒ j ci
ci ʒ s liquefiant gumme cum predictis oleis et cum
mucillagine fenugreci fiat unguentum cum
cera quod sufficit ex libro medicorum quia unguentum medicorum

Unguentum ~~ad tremorem~~ ℞ olei de gil etc.
Uolei de keruia ana ℥ j olei ro ℥ iij bdel
lii serapini opoponacis mastice omnium ana ℥ s olei
vulpini olei laurini ana ℥ j s pinguedinis
castorei et anseris ana ℥ ij dissolvantur
in aqua rosarum et aceto citoniorum et cum reliquis
conficiatur unguentum etc.

Pille ℞ pulveris yere galieni ʒ s her
modactilorum turbit esule ana ʒ j
ellebori succi ro laxati ʒ iij ʒʒ ℈ j
mirabolanorum citrinorum ʒ ij fiant pille cum succo
absinthii etc. ¶ Ad tortuum faciei

Ad tortuum faciei predicto abbate de saxo
nino ℞ passularum pinearum mundatarum
ana ʒ iij dragaganti gummi arabici cinamomi
xiloaloes cinnamomi florum borraginis florum buglossi
succi liquiricie ana ʒ s perle ʒ j limatura
auri margaritarum ana ℈ j zuchari lb j
dissolvatur zucharum in aqua melisse et fiat
confectio in vase etc. ¶ ~~Syrupus bonus~~ ℞
prassii ortulani melisse ana m j capilli
veneris m s radicum unguentum caballine radicis
feniculi petrosilini ana ʒ s passularum ordei mundi ana ʒ s
liquiricie ʒ ij ysopi sicce ʒ s florum sicarum
nino v seminis ani feniculi cinamomi ana ʒ j seminis
citriorum ʒ s zuchari ʒ xv fiat syrupus bonus

Electuarium ¶ Electuarium solutivum
Esolutivum quod composuit magister nicolaus
pro quibusdam duabus flatibus et est expertum ℞
ʒʒ mastice ana ℈ ij nucis muscate ligni aloes
cardamomi maioris ana ʒ s dyagridii ʒ j
turbit boni ʒ s etc. ¶ ~~Pulvis solutivus~~
minorum centorum flaticorum quem fecit martinus

cum predictum flaticorum quam alius ℞ turbit ʒ s her
modactilorum sene ana m ij zuchari albi ba
bilonici ʒ ij fiat pulvis subtilis dosis
coclear j cum aqua calida in mane etc.

Ad gibbositatem ¶ Consilium ad gibbositatem
Apueri iste habet gibbositatem ex membris
grossis et ventositate grossa generatis ex
intempestiva cibatione caveat a cruso grossis
alecibus et piscibus caveat a pomis
comedat carnes pullinas perdices et arium
minutarum et castrati et olera facta cum bo
ragine et spinachiis et brodio cum ovis
bibat vina clara cum modico aque fiat
ista decoctio de qua sumat uno mense in mane
ʒ j cum pauca aqua calida ¶ Decoctio ad idem
℞ radicum camomille radicis spine albe acori
ana ʒ ij sticados arabici passularum ana ʒ
j fiat decoctio et clarificetur cum mellis
lb s quod si abhorreat continuare usum eius interponat
dies ¶ Cum sumpserit xv diebus
de predicta decoctione sumat hunc pulverem
ad idem ℞ turbit duas partes ut ℈ j her
modactilorum ℈ s ʒʒ pondus unius denarii
zuchari ad pondus omnium detur in aurora
cum aqua calida ¶ Deinde incipiat sumere de
coctionem predictam et in fine eius iterum sumat
de predicto pulvere ¶ Adveniente mense marcii
iterum predictum cura et fiat ista confectio de
qua parte sumere mane et sumat de ea tota
hyeme usque ad mensem aprilis ¶ ~~Confectio
ad idem~~ ℞ pinearum mundatarum ʒ ij pas
sularum amigdalarum dulcium ʒ j ana cinamomi
xiloaloes ana ʒ j gariofilorum croci ana ℈ j
sandalorum citrinorum ℈ ij zuchari lb s ci
quetur zucharum in aqua buglosse et fiat
confectio in vase ¶ Dosis quantitas unius castanee
nec ante cibum in diebus in quibus sumit
decoctionem predictam sumit in die ante cenam
cum potu vini limphati ut supra ¶ Aliis die
bus potest sumere de ea bis in die ¶ ~~Fiat mo
tori unctio ad spinam~~ ℞ olei de ruta
olei camomillini olei anetini ana ʒ ij nuc
cipressi foliorum lauri maiorane semenanti
ana ʒ ij terenda terantur subtiliter et bulliant
in predictis oleis deinde cum pauca cera fiat
unguentum ungatur mane quando exit lectum
et sero quando intrat ¶ Est bonum etiam facere
pluracolos ex pannis de lino et ponere
super loco eminentie et fasciare ipsum etc.
Consilium ad grossitiem gule : —

Consiliū datū Johanni puliciano ad
grossiciē gule. Caueat ab aē humido
Cōntū pt et auibus humidis ut piscibꝫ car
nibꝫ porcinis pomis et legiminibꝫ. Come
dat carnes castrati pullorū pdicū auiū
puar̄ et pipionū qpletorū capoli ꝫ aliū
nitile lactant et raro carnes porci que
meliores erunt si steterint par̄ in sale. pt
qmedere de auib̄ pdictis uel assatis uel decoctis
cū herbis odoriferis. pot comedere de olibꝫ
nimium cū feniculo ꝫ petroс. ꝫ aliū de caulibꝫ
pt qmedere de aqua cicer̄ et aliū de pisis.
et porris bn̄ coctis et si comedit pisces
ponat̄ p̄mo i sale postea elixet̄ i vino
uel aqua et aceto et comedat̄ sępe cū salibꝫ
pt qmedere de oliuis conditis ꝫ de gposti
tis et de passulis et de amigdalis.
Bibat vina clara nō brusca ad modū
quē expertus ē. Comedat panē parū
furfuratem et par̄ salis habentē. qmedere
pt frixa assata. Semp excitetur cui ci
bū mane et sero et nō repleat̄ cibo
et alleuiet cenā et nō dormiat i die
aut parū. De mense marcij fiat omi
mane de isto syrupo. ℞ ceteraci stica
dos arabici ana ʒ. ij. saluie rosmarini
celidonie maiorane ana ʒ. ß. passule
ana feni radicū feniculi petros. ana ʒ. ß. cinamoi
ʒ ij. nucis m. ʒ. j. ꝫꝫ galange ana ʒ. j. ß.
mell. lb. j. fiat syrupus. Dosis ʒ. j. ß. cū
aqua calida. In fine marcij purgetur
cū hoc. ~~Pille adid.~~ ℞ pillar̄ cociar̄
aliuasali ʒ. iiij. Deinde de mense aprilis
fiat de duob̄ diebꝫ ʒ. iiij. har̄ pillar̄.
~~Pille.~~ ℞ turbith ʒ. ij. hermodact. ꝫꝫ
ʒ. j. seminis ana ʒ. ß. fiat pille ꝫ i formet̄
cū oximelle. Facta purgatione et omnis
fiat ut sit sanus teneat i ore omni die ie
iuno sto de pulue ad gula et portat
ad gulā hoc ~~empl~~. ℞ mucillaginis
fenugreci mucillaginis seminis lini ana
ʒ. ß. mucillaginis maluauisci ʒ. ij. litar
giri triti ʒ. j. ß. oli antiqui ʒ. v. deco
quat̄ p̄mo litargiru cū olo deinde addat̄
mucillagines et decoquat̄ usqꝫ ad spissi
tudinē et extendat̄ sup pecia subtili
et loco apponat̄ et sufficit una appo
sitis diebꝫ qꝫ quamsi nō appareat
multū exsiccari. Cū tenuerit xv. diebꝫ
uel circa ponat̄ hoc semel in die qn̄ vadit ad
lectū et qtinuet ipm aliis xv diebꝫ. ~~Ungtm~~
~~adid.~~ ℞ euforbij costi sulphuris auripigmti
ana ʒ. ß. oli ro. ʒ. iiij. cere qꝫ sufficit deinde reu
tatur ad p̄ml ungtm. deinde adid stedin et sic
pordiez ꝫ modū deinde. Cū lauat caput i
lixiuio hec. ℞ asari sticados arabici ana
ʒ. j. baccar̄ lauri ʒ. ß. Adueniente mense
maij iter̄ sumat de pdicto syrupo diebꝫ xx.
deinde purget̄ cū pillis coctis pdictis deinde
sibat nobis statum sumat. Ad grossiciē gul
~~Ad grossiciē gule~~ ℞ spumē marine palle
marine gbuste ana ʒ. vj. et marine
galle cipssi pumicis sipie purē sal gēme
pipis ꝫꝫ cinamoi ana ʒ. ij. aluis de monocho
aristol lon ꝫ ro. ana ʒ. j. balaustie ʒ. j. li
mature acium pomorū stannite ustitar̄
ulmi ana ʒ. ß. aluis alexandrini ʒ. ß. pipis
lon ʒ. j. ß. sal armoniaci ʒ. j. sepis ricini casta
nee gbustor̄ ʒ. j. fiat puluis. Ad idem
~~Ad idē~~ ℞ ossis sipie ossis ursi ꝫ pipue
de capite ana ʒ. ij. pipis ꝫꝫ purē
sal gēme ana ʒ. ij. nuc m. galāe. cubebe
pipis albi galange cinamoi ana ʒ. ij. cum
lis cipssi boraci ulmi palle marine spongie
marine cardamoi ana ʒ. j. terat̄ ꝫ cribellet̄
subtilit̄ et de eo paties sumat in sero.
~~Aliud adid~~. ℞ spongie marine palle
marine adhuste ana ʒ. ß. sipie purē ꝫꝫ
pipis melegete cubebar̄ cinamoi galage
sal gēme pumicis ana ʒ. ij. limature acium
coris. ricij gbusti ana ʒ. j. gallar̄ cipssi ʒ. j.
uno cidie marine ʒ. ß. seminis spagi brusti
ana ʒ. j. mell. lb. j. vini clari boni lb. j. fi
at lot. Puluis pro bocio
~~Puluis pro bocio~~. ℞ pipis lon ꝫꝫ nuc
m. galāe aristol purē ana ʒ. ij.
pipis nig. cinamoi aluis zuchari
ana ʒ. ij. fiat puluis et deglutiatur pau
latī retentus i ore. Ad bocium
~~Ad bociū~~. ℞ spongiā nouā quā in
uide infrustra et assetur i testa ter
rea noua interiꝫ calefacta et sic assata pis
tetur et pulucrisetur et isto pulue utat̄
i suis fercullis ad interiꝫ tempus etc.
Pille pro bociū ꝫ glandulas
~~Pille pro bociū et glandulas i collo~~
~~qas hui a fidelissimo amico meo de~~
~~roma et ē expertissime sine aliquo nocu~~
~~mento et curat anq accipiuit xx.~~ ℞

indic⁹ vitros eufōrbij an̄ ꝯfice et fac pillas et da vnā de ʒ° in ʒᵃ ʳ dīe ſʒ p̄mo ſpa p̄tac te cū tiazea detin bith et ē ſecretum iꝛ

Pille ad vomitū | pill'e ad vomitū ~~

P Pille ad vomitū que debet teneri in ore ℞ aſſe fetide thimꝰ minie maſtic galbani ſapini centaurie colloq̄ an̄ ad libitū ꝯfice cū ſucco lilij agreſt iꝛ

Emplm ad reſol uend' strophulas

H Hoc emplm̄ dignū laude et mirabile opat' in reſoluendo strophulas vlceratas et nō vlceratas et nō pueniunt ad hoc ut i dimitt' vino leniꝰ et cū ſuauitate reſoluit ꝛ poit eaꝰ q'' ea fecit ʒᵃ cᵒ de tumi strophular liꝫ ergo addā cerā et oleū de ſemīb' lini et mēſtruo fimū columbinū ℞ radicū lilij ſemīs lini an̄ ʒ i ī fundat' ī vino ꝛ addat' fimi columbini ʒ ſ et piſtent' ſimᵗ deīn addat' cerē et oli de ſemīb' lini quantū ſufficit et fiat vnguēm iꝛ

Vnguētū

V Vnguēm quo uſꝰ fuiſti in putrefacione strophule vlcerate ꝛ putrefacit mi rabiliter abſq; dolore et utebar ponendo ipm ī loco vlcerato et deſup' ponebatur emplm ſpitū ſup' ī reſolucōe strophular ℞ auripig' pul' ʒ ij et accipe auxugie porcine veteris ſine ſale et ī paſta ipam cū puluē dicto ut capiat de eo q'ntū pt et ponebā ī bona q'ntitate iꝛ

pill'e lo ue ad fetorē oris

H Ad fetorē oris ℞ gariof galange ambor' an̄ ʒ ſ muſti camphore an̄ ꝗmī i piret ʒ i aloes ʒ iij ſinapis ʒ i fiant pille cū bono vino et retineat' in ore valet ad fetorē oris iꝛ ſecundū auic' iꝛ pille / Ad id ℞ thimꝰ maſtic ligni aloes cortitū citri an̄ ʒ i galange gariof an̄ ʒ ij nuc' mu' cubebar' flor' cinamoī aloes an̄ ʒ i muſti camphore an̄ granatia roſar' in ʒ i piſtent' ſub tiliter et ꝯficiant' pille cū optio vino in modū cicer' de quib' mane an̄ cibū et ſero q'n itur dormitū teneant' in ore iꝛ

Ad tuōre ꝛ i flatōꝫ labij exp'''

E Experimētū bonū ad tumorē et ī flatōꝫ labij puingat' vmbilicus patēcꝰ ex olo cū et valꝫ mirabil'

Audiui q' cuius filiꝰ inltū vꝫ ī tiſſimꝰ labior'

Cont' dolore dentium

R Remediū bonū ad dolorē dentiū et romnia ī ipis ℞ bani vini albi ver niꝰ ſptor' ʒ ſ bulliat aliq'ntulū ī vino

poſtea teneat' illud vinū ī ore aſſidue pbatū ē et ē bonū remediū iꝛ Me''

Ad puſtulas ia oris

A Ad puſtula vlceria oris et gutturis ex ma teria ſiua calida adhuſta ℞ folior' oliue paſſular' parp torrefiar' an̄ ʒ i ſeīs portulace ʒ ij bulliat' ī aqua et ex ea col luat' os iꝛ

pill'e ad reſtaurād' noct

A Ad reſtaurandū noct' de pdite teneat' ī ore pille q'as poit auic' q'rto can' tractatu 2° q'ui ſt mirabil' opac'oibꝰ

C Confecto quā fecimꝰ fieri pro dno abbate q'ui habuit debilitatē lingue ℞ cinamoī ʒ ſ gariof citri an̄ ʒ ij mac' cardamoī an̄ ʒ ſ nuc' muſ' ʒ i fiſticor' ʒ i paſſular' pinear' mudatar' an̄ ʒ ſ zuchari albi lb i fiat ꝯfecto aromatizet' cū ambre bone g'nis iij iꝛ

pill'e ꝯt' debilitatē lingue

P Pille ꝯnfecꝫ q'as aui; ſinnebat ī ebdomada ℞ agarici ſalis gēme follicor' ſene an̄ ʒ i minie maſtic an̄ ʒ ſ aloes ſucotini ʒ ſ fiant pille cū ſucco feniculi

Maſticatoriū ad idē —

M Maſticatoriū quo utebat' de mane an̄ prādiū ℞ acori ciper mac' maſti cis an̄ ʒ i gariof ʒ ij piſtent' ꝛ ꝯficiat' cū paſſulis dulcib' et fiant ī forma cicer'

Pulueris ad id

P Puluis quo utebar / in cibis ſuis q'uꝫ ℞ folliculor' ſene turbith albi et gummoſi ʒʒ an̄ ʒ ij ſal gēme ʒ i ſ gariof ſeīs an̄ an̄ ʒ ſ piperis origani citri an̄ ʒ i fiat pluis / Confecto ¶

C Confecto p oris ſancti angeli de mucn qui hebat q'ntitatē ī lingua ℞ ʒʒ galage an̄ ʒ i mac' nuc' mug' car damoī citri xiloaloes zedoarie doronici an̄ ʒ ſ ſpice gariof been al' ꝛ ru' an̄ ʒ i pinear' mudatar' ʒ ſ ſeīs an̄ feni an̄ ʒ ij muſti ambre an̄ gᵃna iij pulueris zuchari lb i diſſoluat' zuchar' ī aqua de coctonis citri ꝛ fiat ꝯfecto ī vaſe iꝛ

Ad fluxū ſaliue

A Ad fluxū ſaliue et raucedinē noct' ꝛ''' ſymonez ℞ thimꝰ albi maſtic minie ſtoracis calamite an̄ ʒ i ligni aloes gallie mg' aliē muſ' ſigie an̄ q'rta pte 1ʒᵉ ambre g'nū ſ muſti g'nū i laudani ʒ i cō fice cū vino odorifero ꝛ fac pillas ad

modulum. Et post ultimam purgationem cum
coriis una teneat in ore omni nocte et alia
tum exsuffletur. Ad fetorem nasi recepta

Fetorem nasi ex ignorata putredine
exeuntem intus. Recipe centaurie minoris
manipulum I. bulliat in vino vel aqua cum diu quo
usque exsiccetur postea mittatur in nasum
et remedium aliud ... Ad lepram

Dispositio Jacobi leuum de monte pol
liciano etatis xv annorum satis
vane similitudinis et lepra cum polipo can
ceroso cum ulceribus in digitis et maxime
in digitis grossis pedum et cum scabie ulce
rosa in toto corpore et cum quibusdam pustulis
exeuntibus in naso et facie. Cura eius fuit
talis primo sumpsit octo diebus syrupi
de ponius ʒ I s. Sumpto syrupi sumpsit
ʒ iiii anet maioris. hoc facto fecit duo
caputpurgia in naso mane et sero nunc primum
nunc aliud et primum fuit cum aqua mellis
2m fuit cum succo tiele celidonie et vino odo
rifero cum pauco ... postea vero fecit
eum sumere hunc syrupum octo diebus quolibet
mane ʒ I s. Syrupus. Recipe radicis v.
ana ʒ I. calamenti campestris sisimbrii pras
sii buglosse mellisse boraginis camedreos
camepitheos cum narum fumi terre capilli
veneris scolopendrie ana manipulum I. capparis tamaricis
passularum enucleatarum sene epithimi ana ʒ
I. seminis ana feniculi aneti seminati ana ʒ ii. fi
at decoctio et epithimum ponatur in fine de
coctionis et clarificetur cum melle. postea
fuit purgatus cum electuario ad illam dia
finiconis ana ʒ iii. postea fecit fieri cap
purgium cum aqua ad polipum recepta. Ad carnem
Nota delimatiua in naso que sit polipus
Nota delimativa
Naciarii cum aceto si ungatur ceta
et panatur in naso ubi est caro quasi sit
polipus corrodit ipsam 2 vel 3 vicibus recepta.
Ad tineam capitis. Recipe succi cerifolii succi
blitis succi celidonie ana lb s. mell
lb I. lardonis porci ʒ iiii saponis ʒ ii. bul
liant omnia simul et misceant ad ignem
et ex eo lauet frequenter caput pluribus diebus
et post hoc lauetur sibi capud ex hoc.
Loco adiutorii. Recipe mell lb I lixivii boni
pretium I. bulliat simul et capite loto
aspergat super ipsum pulvis thuris usti.
Ad tineam. Recipe succi celidonie lardonis
ana partes equales et sit lardo liquefactus
deinde mittatur tunc de olo ... quod densetur
ad modum unius empli et ponatur bis in die
super capite raso bene et sexies ad minus de 3° in 3°
diez et mollietur capud cum rasione cum
illo succo celidonie et attinetur illud emplastrum
usque ad finem cure et semper signum liberationis
est quando est sit albe sive lota cor 2 sicut
oppositum est in lecto. Emplastrum. Recipe gallarum non
perforatarum ʒ I. urine pueri aceti ana tantum
I. coquatur donec inspissentur. Loco. Recipe seminis
bolbi ʒ I. aque rose aceti ana ʒ I. permisce
antur simul et lauetur ex ea caput omni die 2 rada
caput de 3° in 3m usque ad decem dies. Emplastrum
Recipe fimum columbinum et acetum et bulliat par
simul in quadam olla noua et iace et emplet
post decem dies caput bis in die et semper ante
pacionem lauetur cum illa urina et sit pro
cedatur usque ad finem cure. Emplastrum.
Recipe cineris de feno ʒ iii mellis lb I. fiat
emplastrum recepta. Ad scabiem in partibus capitis
Ad scabiem in partibus capitis fiat iste syru
pus de quo sumat toto isto mense
primum. Recipe endiuie capillorum veneris scolopendrie ana
manipulum I. camedreos camepi celidonie ana manipulum
passularum radicis feniculi petrosilini florum boraginis
ana ʒ s. polipodii sene ana ʒ I s. seminis ani
feniculi ana ʒ ii. eupatorii ʒ I. fiat decoctio
et in fine decoctionis ponatur epithimi ʒ vi
syrupizetur cum zuchari lb I. dosis ʒ I s. cum
aqua calida. postquam sumpserit syrupum diebus
x. sumat ʒ I. huius mixtionis. Mixtio adiutorii
Recipe diacatholicon confectionis aneti maioris
ana ʒ I. misceantur. sumat in mane in aurora
cum aqua calida. Sequenti die post purgationem
reincipiat sumere syrupum et si fastidiret
ex eo interpolet unum diem vel duos. Et postquam
sumpserit decoctionem 4 vicibus sumat iterum ʒ s. eiusdem
mixtionis electuariorum. et si prima vice mo
uerit cum paruis 5 duabus vicibus et non in
multa quantitate in hac secunda vice sumat ma
iorem quantitatem scilicet dosim 5 ʒ vi quod si
illa vice mouit eum copiose non addat in
dosi. et postquam syrupus fecit eum assellare
quoque die. post hoc accipiat I amphoram
extractionis eius et bulliat in eo manipulum iii.
celidonie et manipulum ii. radicis lappacii lauet
cum ea caput. et faciat in die ieiuno stomacho recepta.
Ad alopiciam que fit in corpore leproso

Ad alopiciã p quodã leprosso ℞ capilli
ve tane ãn ʒ j misce gnctu cu olo
laurino et fiat i vncto ad superficie. Cont
alopiciã et mod' morfee

Dispositio ptx hec e alopicia et modus
morphee ppinque albaras ip̃tib3 colli
uersus pectus et extrĩca rubedo sup faciẽ q
arabice dicit fobet sine ut alguasc3 pue
niut aut hec oĩa ex mlt̃ humorib3 diuisor
mor pīcent'. n. exeis aliqui esse ad husti
et aliqui fecales et lic3 hec passio no dũ
sit uera lepra est tñ dispo illi ppinqua
Regatur regie gñti sibi imposito caueto
distemperantias aer et comedendo cibaia
de carnib3 laudabilib3 uidel3 pullis pdicũ
edi et castrati cauendo carnes grossas et
cibaria inlita et piscēs nisi rauo z fluuia
les pot comedẽ de alib3 minut' cu bora
gine et buglossa Bibat vina mediocra
limphata iux gsuetudiẽ3 Ex tatẽ an cibũ
et no dormiat statim post repletoẽ3 pcuret
ẽe solutus uentre et expurgatur naies
et rarissime utat' coytu ¶ fiat i.te syrup9
de quo utat' toto isto mese et fiat oim
mane ʒ ij cu aqua calida Et si fastidire'
ex eo interponat qm3 diẽ ut dies ¶ Syru
pus adid'. ℞ buglosse m ij. endie fu
terre capilli ue. añ m j. miralbal nigror
keb' citrinor añ ʒ j s. sene ʒ ij. epithi
polipodij añ ʒ j. primor nũo x. passu'
flor borage sẽis an añ ʒ s. oĩa pter
epithimi ponat' i infusiõe ĩ aqua suffi.ti
et stent p j dig. dein bulliat usq3 ad
gsũpcõ3 medie' et in fine decoctionis
ponat' epithimi et post bona fricatonẽ3
coletur et syrupizetur cu zuchari lb j s.
¶ Postq̃ incipit sumẽ syrupũ sumat
de cartamo i ortauũ diẽ gfertõ3 quã secũ3
portet que ẽ confecto solutiua sumt' in
mane ante diẽ et distempet' cu aqua ca
lida et deb3 tardari comestio quousq3 appe
at gplemẽtu sue opatonis etc ¶

Remedia fca i illo iuuene que sẽis
de pusio qui paciebat' alopiciã in
barba Sumpsit pmo syrupũ aceti gsilit
postea fuit purgatus cu pillis de lapide
lazuli ʒ iij pillar cochiar alnias ʒ j.
facta purgatiõe fuit abrasus lotus depila
tur absq3 balneac. deiñ i vngebatur
ex hac lib indie ¶ I vnctio ℞ corticũ

auellanar parũ assatar stercoris muris
añ ʒ ij misceant' cu olo nardino ad mod'
vngti et gtinuet' ista i vnctio pmese q
si no sufficit fricetur lotus mane z sero
cu radice rafani deiñ fiat hec alia i vnctio
℞ corpm cantaridor abscisis capitib3
ʒ ij frigent' i olo com deiñ accipiã pulms
capilli ue et post eleuatone alugne p̃
ciatur sup olo et cantaridib3 pdcis usq3
quo puemat ad spissitudiẽ3 vngenti etc

Emplim ad fracturã cranei

Emplm capitale ad fracturã cranei
gsaliatore ℞ gũi elemi ʒ iij.
rasine pinissime ʒ iiij. cere ʒ vj at iiij.
oli ros ʒ ij s. armoniaci ʒ ij terbentine
ʒ iij. et ʒ v. fiat vngtm et aliã est
poit gsiliator et quida panut sũ addut
in hoc farinã silig et quida farinam
fabar nigrar et quida semẽ platag
Et quidã gponut istud emplm cum
vino absq3 olo et cera et est exptum

ad fracturã3 dure matris

Medicamẽ galieni z archigenis
i fractura dure matr gal. li. xo
tractatum ca. de sede expussioe Si no
miringa fuerit pforata ut ait archigenes
nepite sucus infusus et farina imilci
et iodinũ et adeps porcinus absq3 sale
antiquus pmixta et tepida apposita
exli' meo etc Ad fracturã cranei

Emplm quodã medici de pusio ad
fracturã cranei ℞ sẽis platag
ʒ iij sẽis lappatij acuti ʒ iiij farine
siliginis ʒ j farine fabar nigrar gtritũ
nis puluerisent' subtilissẽ et decoqũt'
cu vino potentissimo et potur sup uulne
vis indie et mirabi' opat' etc ¶

Emplm optim in depssioe cranei i
puis qui cadut ab alto ut ex alia
pcussione ex qua craneũ intus fossat'
℞ furfur lb j salis cõis ʒ ij pistentur
i simul i mortario et pulurizent' deinde
accipe mel i qñtitate cõp'ius et mitte
i testo calo et p3 mitte de isto puluẽ et
fac ut no sit nimis solidũ nec nimis
fluxi.le et pone sup pecia et appoe capi
ti no nimis calm et muta' bis i die etc

Cura ad fracturã cranei

Dura cura in fractura cranei
desparata qũ remedia cyrurgicalia

non potest confortare ℞· puritate vomicas quas
parant epistomus circumesis in cyrurgia sua
℞ optimi cinamomi ʒ j ʒʒ albi ʒ s· i nellegete(?)
ʒ j galange cardamomi boni saporis piperis
longi omnium ana ʒ j gariofilorum clarum· xij· piperis
cauis(?) fina(?) omnia predicta terantur et cribel
lentur· Deinde accipiatur optimi vini lb· v· mellis
lb· j et cum 3a parte illius vini bulliat mel
et cum bullierit ab igne collatur· Et de pulvere
dictarum specierum mixta quantitate accipiatur et misceatur
cum predicto melle et vino quod non sit nimis
forte ad bibendum sed boni saporis et delecta
bile postmodum totum vinum residuum cum spe
ciebus et melle ponatur et ponatur plenum agi
tetur· Deinde clarificetur per colatorium distil
lando et de predicto pigmento bibat novem
purissimi ciati et in quolibet ciato ponatur
de tali pulvere ℞ pilosella ʒ ij pimpinel
le gariofilate valeriane genciane ana ʒ
j desiccentur predicte herbe et fiat pulvis et
de predicto pulvere accipiatur quantum potest capi tribus
digitis spargendo super ciato in modum crucis
Non bene ista cura:
et dicendo in nomine patris et filii et spiritus sancti
amen· In nomine sancte et individue trinitatis
dextera domini fecit virtutem dextera domini exalta
vit me dextera domini fecit virtutem· non moriar
sed vivam et narrabo opera domini castigans casti
gavit me dominus et morti non tradidit me
hec dicto et ista verba fieri debent dici super
parte pulveris iniecto· Debet autem sic
exhiberi predicti ciati pigmenti usque in finem
accipiat unum de mane antequam comedat
ut bibat et sic subsequenter faciat 2o die et
3o ita quod summa det simul novem ciatos
optimum autem quod dictum pigmentum detur prima
aut 2a die vulneris quia quando datur in processu
nichil valet· Sed expressis fustis et cooperiatur
vulnus cum stuppa ita quod aer non possit al
terare et calor vulneris evaporare etc.

Ad faciendum capillos flavos

Ad faciendum capillos flavos ℞ rasure
lignorum buxi et frondes eius· rasure
ligni iunipere(?) et frondes eius liquiricie cro
cee et frondes eius ana ʒ j pulverisentur
liquiricia radicum crine(?) ... ʒ s· farine
ciceris fabarum lupinorum ana ʒ j accipiatur
una olla perforata in qua primo mittatur in fun
do ubi sunt foramina palea ordei et sega
le et spelta· postea ponatur super paleam
una pecia panni lini subtilis et super peciam istam
ponantur omnia supradicta postea ℞ cimini pulverisati
ʒ iij croci ʒ j ponantur in quadam pecia subtili
magna ampla super omnia iam dicta· postea ℞
agrimonie florum salicis celidonie rubee tinctorum
ana ʒ j capilli veneris ʒ s· cipi(?) ʒ j bulliant
in aqua simul cum cinere stipitum fabarum·
postea accipiatur ista decocto et proiciatur
super illa et colligatur quod cadit desubtus
et iterum coletur et fiat tribus vicibus et ex illo
lavetur caput frequenter et capite loto asper
gatur super ipsum pulvis aluminis etc.

Ad faciendum capillos flavos

Ad faciendum capillos flavos ℞ melius(?)
fenugreci foliorum lauri bulliat in lexi
vio et postea coletur et colatur misceatur
radix rubee tinctorum pistate et iterum bul
liat et ex hoc lavetur caput et exsiccetur
ad solem· ~~Unguentum~~ Abluantur prius ca
pilli cum lixivio postea accipiatur oleum amig
dalarum amararum in quo distemperetur croci ʒ j et
bulliat et in medio bullitionis proiciatur
in eo pulvis alumine et ex hoc caput ungatur
exsiccando ad solem etc. / Ad faciendum pilos nasci

Experimentum ad faciendum pilos nasci ubi
non sunt ℞ cineris abrotani ʒ x· venenorum
cantaridarum ʒ iij· laudani avellane com
buste ana ʒ ij· terantur et misceantur cum oleo
veteri ad formam emplastri liquidi etc.

Ad casum pilorum palpebrarum

Ad casum pilorum palpebrarum secundum Azari
num ℞ nucleorum dactilorum gluscorum(?)
ʒ iij· spice romane ʒ ij· terantur et postea de predicto
pulvere in loco etc. / Ad faciendum nasci capillos

Ad faciendum nasci capillos ℞ talpas
et ranunculos virides qui repunt
in arboribus et frondibus et lardone veteri
et tamdiu coque in aqua quod ad nichilum redeat
redigi· postea colligatur pinguedo superna
tans et inungatur bis in die super locum etc.

Consilium ad catarrum / Ad catarrum

Cuidam iuveni qui patiebatur
catarrum qui iam dissipaverat partem pul
monis Cum observantia boni regiminis supradicti
sibi imposui sumat omni mane ʒ j s· huius
sirupi ℞ prassii ʒ ij· capilli veneris mel
lisse ana ʒ j· liquiricie passularum ysopi ana ʒ
j yreos calamenti(?) ... sticados(?) ...
loti ana ʒ s· dactilorum numero iij· unguile(?)

cubalbine scabiose an̄ 3 s. mellis 3 iiij. pe
nidie 3 iij. fiat syrupus in quo ponat ad
aromatizandum croci cubebe nucis m. an̄ 3
s. contineet sumptionem syrupi ad minus diebus
xx. et quam post sumpserit xx. diebus sumat
3 s. pillarum cochiarum aliquas pillarum de agarico
mense 3 s. deinde quiescat duobus diebus
Et postea incipiat sumere syrupum aliis x.
diebus. Deinde sumat dosim predictarum pillarum
¶ Fiat sacculus in quo ponatur iste pulvis
℞ calamenti corticum citri origani sticados
arabici maris gariofilorum an̄ 3 i s. teneat
super caput continue fiant iste pille ad for
mam lupinorum de quibus teneat continue sub lingua
semper ¶ ~~Pille adiuvan~~ ℞ mirre olibani
an̄ 3 i. dragaganti gummi arabici an̄ 3 ij. croci
3 s. succi liquiricie 3 i. cerumi vini dactili
cum dimidio fiant pille cum sapa. Facta prima
purgatione incipiat sumere sero ante cenam
pocias horas et cum vadit ad lectum qualibet
vice medium coclearium de lohoc ¶ Lohoc
℞ ysopi liquiricie cinamomi an̄ 3 s. iuiubarum
sebesten an̄ numero v. passularum ficuum siccarum
dactilorum an̄ 3 i. capilli veneris 3 s. seminis anisi
feniculi yreos calamenti an̄ 3 iij. bulliat in aqua
usque ad consumptionem medietatis et accipiatur
de decoctione 3 viij. succi squille 3 ij. mell
despumati 3 ij. pinearum mundatarum 3 ij.
dragaganti gummi arabici yreos an̄ 3 i. misceantur
ad invicem. Facta post purgatione sumat de predicto
lohoc in mane coclearium i. et de 8o in
xo die sumat in mane coclearium i. electuarii
de pulmone vulpis huius ¶ Electuarium
℞ pulmonis vulpis succi liquiricie capilli
veneris seminis feniculi an̄ 3 ij. zuchari albi quantum
sufficit in aqua coi et fiat electuarium ad formam
lohoc etc. Adcataiinum de spissitudine ad pectus

Adcataiinum de spissitudine ad pectus frigidis
genitale cum bonis regiminibus sibi impositi
oratum hac confectione omni mane circa me
diam terciam ut ante cum pauco potu vini cla
¶ ~~Confectio adiuvan~~ ℞ seminum cucurbite mun
datarum passularum predictarum an̄ 3 s. pinearum
mundatarum 3 i s. cinamomi 3 i s. croci maris
gariofilorum sandalorum citrinorum gummi arabici dra
ganti an̄ 3 s. zuchari quantum sufficit fiat con
fectio in vase. Dosis quantitas unius castanee.
¶ ~~Fiat istud lohoc~~ ℞ iuiubarum 30 passularum
3 i s. seminis malve virge pastoris liquiricie
cimini arnoglosse an̄ 3 i. liquiricie capilli
veneris an̄ 3 s. cinamomi fluvialium lotorum 3 i
s. fiat decoctio in aqua sufficienti usque ad con

sumptionem duarum partium de qua decoctione ℞ lb. i.
addatur syrupi de prunis 3 viij. sacre zucha
albi an̄ 3 v. reducatur ad spissitudinem
mellis deinde addatur seminum cucurbite
mundatorum 3 v. gummi arabici dragaganti
seminum citoniorum amidi seminis portulace
amigdalarum dulcium seminis papaveris albi an̄ 3
s. misceantur bona mixtione. Dosis coclea
rium i. cum vadit ad lectum paulatim trans
glutiendo illud sine potu et cetera. Fiat
ante cenam ad minus per i horam. Fiat iste
pulvis qui ponatur cum duabus capellis
et teneat super caput et cum voluerit
calefacere calefiat super tegula calida asp
so vino etc. ¶ ~~Pulvis adiuvan~~ ℞ capillorum
veneris ceterach an̄ 3 i. ordei mundi liquiricie an̄
3 ij. iuiubarum numero xv. seminis papaveris albi
3 s. penidie 3 ij. zuchari 3 viij. fiat
syrupus. Dosis 3 i s. in matutinis primis
cum aqua calida ¶ ~~Confectio adiuvan~~ ℞ zz.
albi 3 iij. foliorum cinamomi gariofilorum maris
seminis ozimi croci an̄ 3 s. dragaganti gummi
arabici an̄ 3 ij. zedoarie doronici an̄
3 s. passularum pinearum fisticorum an̄ 3 s. penidie
3 i. zuchari quantum sufficit fiat confectio in
vase sumat de ea ut consuevit sumere
de alia ¶ ~~Pulvis adiuvan~~ ℞ cinamomi
zz. an̄ 3 s. gariofilorum cardamomi croci an̄
3 i. fiat pulvis et fiat sapor de nucleis
amigdalarum et pauco maiorane et petro
et pulvere supradicto et si vult potest
et si vult ponat in eo
parum de oleo cocto et si vult distemperetur cum
aceto sed melius est ut distemperetur cum
vino ¶ ~~Confectio~~ ℞ auree alexandrine
3 i. sumat bis in septimana sero cum vadit
ad lectum ¶ ~~Syrupus adiuvan~~ fiat iste syrupus
℞ liquiricie 3 ij. ysopi sicce seminis urtice
enule sicce an̄ 3 s. capilli veneris prassij or
tulani an̄ 3 i. pulvis zuchari lb. i fiat
syrupus. Dosis 3 i s. cum aqua calida
¶ ~~Unctio adiuvan~~ fiat ista mixtio ℞ electuarii
pliris arcoticon diadragaganti dyapenidion
dyayreos an̄ 3 i. misceantur sumat de
hoc coclearium i. in sero ante cenam ad minus
per unam horam et unde cum vadit ad lectum
¶ ~~Unctio adiuvan~~ fiat illa in unctio ad pec
tus ℞ mucillaginis seminis citoniorum et
seminis lini et fenugreci an̄ 3 s. olei amigdalarum
dulcium olei camomillini an̄ 3 i cere quantum suf
ficit fiat unguentum sero cum vadit ad lectum

post sumptionem electuarii ¶ Suffumigium ad idem
fiat suffumigium ex foliis virge (?) caballine
ponatur super tegula calida et fiat hoc inferius
ante cenam et ante assumptionem electuarii etc. Adiutu-
rium capitis
Adiuvamentum capitis
Recipe mirre thuris masticis turbith
ana ʒ. i. ℥. seminis ani. feni. ana ℈. i. aloes
ad pondus omnium fiant pillule cum succo feni-
culi sumat pro dosi quatuor. semel in ebdomada etc.
~~Adiutarium cum calido epatis~~ Recipe zucchari
borraginati buglossati violati
ana ʒ iiij. triasandali ana ʒ i. s. misceantur
et sumat mane sumat coclear. i. ante cenam
Adiutarium pulvis (Pulvis ad idem
Aqui ponitur super comissuram capitis
abraso et fricato leviter cum panno aspero ita
quod rubeat cutis et tunc ponatur parum
de isto pulvere. Recipe corticum citri. subtilium. cala-
menti montani origani salis usti ligni
aloes spice tortice thuris mirre ana parte
i. ros. rub. quantum parte. ad omnia fiat pulvis
subtilissimus et est expertum azarara vel
licet forte alio ponat ¶ ~~Sacculus~~
Recipe corticum citri calamenti ana ʒ ij. mar-
garitarum ana ʒ. i. fiat sacculus etc. Adiu-
tarium cum sputo sanguinis.
~~Adiutarium cum sputo sanguinis et~~
~~exsiccatione~~ Recipe capilli veneris re-
centis m. i. passularum liquiritie ordei mundi
ana ʒ i. s. seminis papaveris albi ʒ s. pulveris
zucchari ʒ viij. penidie ʒ iiij. fiat sy-
rupus ʒ i. s. in mane ¶ ~~Medicina ad idem~~
Recipe cancrorum fluvialium lotorum ʒ. i. lig-
ne arietis ligni cineris mellis pastoris virge
pastoris ana m. s. passularum liquiritie ana
ʒ s. jujubarum xx. seminis malve ʒ s.
fiat decoctio ipsorum ad consumptionem duarum partium
sumatur de ea ʒ vj. syrupi de papavere
sapore vini zucchari albi ana ʒ vj. redu-
cantur ad spissitudinem deinde addatur pinearum
mundatarum ʒ. i. amigdalarum dulcium semen
citoniorum passularum draggi. gummi arabici
mucorum partes (?) unum et sumat coclear. i. quando
vadit ad lectum et aliud ante vesperas etc.
Ad purgandum catarrum narium gutturis
Consilium generale ad purgandum catarrum
narium gutturis et pulmonis que
accidit cum humiditate gingivarum et libera fiunt
ex remediis et medicinis abeo preceptis
que fuerunt ¶ Caveat omnem in moderantiam
acceptam (?) humidam ¶ Comedat carnes pul-
linas perdicum pipionum columbarum et avium
minutarum et quandoque carnes edi comedat
carnes castrati et caponi et raro comedat
carnes porci vel vitule comedat ova sor-
bilia et quandoque lac amigdalarum cortum et brodia
carnium in mane in sero non comedat brodialia
¶ Caveat ab oleis et leguminibus et carnibus
siccis et caseo et ab herbis crudis nisi quandoque
in estate et in tempore calido parum de lac-
tuca post cibum potest comedere de passulis vel
granis pini et quandoque de piris coctis ¶ Bibat
vina mediocria lymphata cum tercia parte
aque ¶ Et panem comedat mundum et bene
fermentatum qui non sit recens eiusdem diei
¶ Exercitetur in mane ante cibum et in sero et quandoque
fiant fricationes incipiendo a coxis et eundo
versus pedes non repleatur diversis cibis
et alleviet cenas et non dormiat statim
post cibum nec dormiat in die nisi multum
consueverit et dormiat capite bene cooperto
et calido et quiescat alto ¶ Caveat a coy-
tu inquantum potest et ab actibus yaie (?) et propter estiva
fiat iste syrupus de quo sumat tota ista
quadragesima ¶ ~~Syrupus ad idem~~ Recipe liquiritie
mundate lb s. passularum enucleatarum ʒ
ij. dactilorum v. jujubarum x. zucchari lb. i.
penidie ʒ iiij. fiat syrupus dosis ʒ i s.
cum intervallo octo dierum sumat ʒ i harum pillularum
¶ ~~Pille ad idem~~ Recipe pulveris yere pigre gali-
eni nicolai ʒ. i. agarici turbith ana ʒ.
i s. salis gemme ℥. mirre ana ℈ i. et fiat
pillule cum rob. et si apparuerit debilis in passionibus
addatur in dosi et sumat frequenter sequenti
die post purgationem uno sero gargarizet
oximel squilliticum multum confectum cum
aqua calida zucchara fiat ista mixtio de
qua sumat ante cibum per duas horas de sero
¶ ~~Mixtura ad idem~~ Recipe diadraggi. fiat dyaire
indion ana ʒ. i. dyayreos ʒ s. misceantur
fiant pillule duas teneat in ore ¶ Pille ad idem
Recipe dragaganti gummi arabici ana ʒ i. mirre thuris
ana ʒ s. croci ℈ i. succi liquiritie ℈ i. carnes
trium dactilorum in formicetur (?) sumat cum sapa et
fiant pillule in forma lupinorum ¶ Fiat sacculus
primus in quo ponatur pulvis ex calamento
et corticibus citri et teneatur super fontinella
capitis ¶ Post duas sumptiones pillularum predictarum

Sero ad comedit bidem
[illegible]

trahat aliquibus diebus per nares succum
blitis mororis dissolutum cum vino calido
et cum fecerit illud teneat os plenum vino
vel aqua | Sed stipticitas ventris non tollitur
ex usu pectorum sumat ℥ j pinee mane et
cum fatiat clistere lenitivum sive clisteria
solum ex decoctione malve oleo com(muni) et sale

Ad raucedinem vocis

Ad raucedinem vocis etc da fiat Recipe dia
gargantum gummi arabici ana aur. iij. minire
olibani ana aur. j s. croci ... aur. j
succi liquiritie aur. s. carnes trium dactilorum
et vini dulcis quantum sufficit fiat pillule
et teneant sub lingua Loch ad idem

~~Lohot ad id~~ quod teneat in ore. Recipe ci
namomi croci succi liquiritie cubebe
minire ana ʒ s. pinearum mundatarum
ʒ ij. penidie ℥ ij misceantur cum optima succa
et laventur usque ad nisi informa lohot etc.

~~Lohot 2m messe expertum ... ad~~
~~tussim et raucedinem vocis que est~~
~~per siccitate et fla grossi qui continentur~~
~~in pectore et per pulmone~~ Recipe cinamomi ysso
pi succi liquiritie ana ℥ s. iuiubarum sebesten
ana numero xxx. passularum enucleatarum ficuum
siccarum dactilorum pinguium ana ℥ ij. fenu
greci ʒ v. capilli veneris m. j. ana. fe... yreos
calamenti seminis lini ana ʒ iiij. hec omnia co
quuntur in lb iiij aque usque dum remanserint
lb ij. et proiciantur super ea lb ij.
mellis et coquitur et inpinguat usque
ad spissitudinem mellis | Deinde proiciantur
super ipsum pinearum mundatarum ʒ v. amigdalarum
dulcium mundatarum liquiritie dragaganti gummi
arabici amidi ana ʒ iij. yreos ʒ ij. misceantur
omnia et agitentur usque dum medicamen
maturetur et album fiat | Dosis eius est
a ʒ v usque ad ʒ x et sumat lambendo etc.

Consilium ad pleurisim

Consilium cuiusdam de ... ad pleu
resim et inc... sputum sanguinis
ex pulmone et erat ... emoroy
das post illud sputum non habebat | Regatur
bono regimine caveat cibaria acuta et
inflammabilia et comedat carnes pullinas
et edi et extremitates porci et carnes
lactantium vitule | potet quamvis ... ordei et
ptisanam ordei potet quamvis de portulaca

cuidis et tortis et olum de lactucis cum aceto de
bili post cibum depinus et moris | Caveat
a fectibus bibat vina mediocra limphata
cum equali parte aque et 3a parte | Caveat a
repletione superflua et motu post cibum | Cum
quieverit apud domum duobus vel tribus die
bus faciat poni ventosas super partem ani
et trahi emoroydas et postea ponat
super eas duas sanguisugas super eminen
tiorem partem earum et permittatur fluere
usque ad quantitatem vj ℥ ~~Deinde fiat hec~~
~~syrupus de quo sumat toto tempore omni~~
~~mane~~ ℥ j s. zuchari lb j | De decimo
in decimum die sumat ℥ j pulpe cassie syr
uiolati ℥ j reubarbari ʒ s. distemperetur
cum aqua parum calida | ~~Alioidem~~ Recipe
patice endivie ana m j capilli veneris
arnoglosse ana m s. liquiritie ordei mundi
ana ℥ ij. seminis papaveris albi ℥ s. zuchari
lb j | De decimo in decimum die sumat ℥ j cassie pulpe
syrupi violati ℥ j reubarbari ʒ s.
distemperetur cum aqua calida | Fiat illud
lohot de quo sumat in sero quum vadit
ad lectum coclear j | ~~Ad id~~ Recipe seminum
fluvialium lotorum ℥ ij. capilli veneris liquiritie
rasure arnoglosse ana m s. iuiubarum
numero xxx liquiritie ℥ ij. passularum ordei
mundi ana ℥ j fiat decoctio usque ad con
sumptionem duarum partium accipiatur de ea ℥ viij
addatur syrupi de papavere simplicis zuchari
ana ℥ v. reducantur ad spissitudinem
Deinde addatur seminum cucurbite mundatorum
amidi gummi arabici dragaganti ana ʒ ij. pe
nidie ℥ j fiat lohot | Teneat in ore
pillulas bechichias istas | Pillule ad id
Recipe gummi arabici dragaganti seminum citoniorum seminum
ana ʒ j terre sigillate ʒ s. terantur
... subtiliter et fiant pillule cum
syrupo de liquiritie | De 2o in 2m die sumat
syrupi rosati ℥ j pulveris psil
lii ... | Ponat super caput
sigillum ex cantaridibus et pinguedine
porci et iteretur pluribus vicibus et semper
cum nesiccaverit ponatur folia caulium
desuper | Trahat naribus succum blitis
mororis distemperatum pluribus vicibus in septima
... et cum fecerit hoc impleat os aqua.

pulpe

pillule bichichie

et tere fiat vnum potum generi. Ad
Ad pleuresim de ma. pleuresim
nnix q magr flum fa flevotua
℞ syrupi iuiubini ʒ i s. sumpsit istum sy
rupum duobus diebus postea sumpsit de isto
syrupo. ℞ ordei mundi liquiricie an ʒ s.
iuiubarum nu. xx. capil. ue. ʒ s. zuchi
lb s. Sumne de ista mixtura. ℞ zuchi
uiolati buglossati boraginati an ʒ i.
diapenidion ʒ i. misceantur et coquantur
foliis auri. Fiunt factum vnguentum ad pe
ctus tale. ℞ mucillaginis seminis altee mu
cillaginis seminis lini an ʒ i. oli camomillini
uiolati olei amigdalarum dulcium an ʒ i.
cere quod sufficit fiat vnguentum. Et sumpsit
2ª die ʒ i cassie ~~Sumat de istis~~
~~aquis qm indie~~ ℞ aque mellisse
aque buglosse an lb s. passularum ʒ iiii.
ponantur in infusione yssopi ʒ ii. cum zuchi
lb s. clarificetur. Fiunt sibi datus iste
syrupus. ℞ syrupi de liquiricia ʒ i s.
Fiunt per eundem modum factus sibi tal syrupus
℞ passularum liquiricie an ʒ ii. iuiubarum
sebesten an numero x. capilli ue. passularum
ortulani an ʒ s. yssopi corticum radicis
feni. petr. an ʒ s. endiuie ʒ s. zuchari
ʒ viii. fiat iulep bono modo. Ad
Item quomodo alio pleuresim
In pleuretico iuuene que pleuresis
initium descendebat primo fiunt past
elariam et clisteria tale vnguentum ad pectus
℞ mucillaginis seminis lini seminum citoniorum
seminum altee an ʒ s. mucillaginis ordei
bene cocti ʒ i. succi radicis lilii succi piroz an
ʒ s. oli uiolati oli amigdalarum dulcium an
ʒ ii. cere quod sufficit fiat vnguentum. Fiunt fo
tale emplastrum ad pectus et quod ponebatur sup
vnctione ~~Emplastrum ad pectus~~ ℞ farine
ordei ʒ iiii farine seminis lini seminis altee
an ʒ i. bulliat mag. et fiat emplastrum ad
pectus et quod ponebatur sup vnctionem
~~Aliud addo~~ sic exp. non q addi flor
camomille fenugreci an ʒ i. ut Sumpsit
de tali syrupo. ℞ liquiricie ʒ ii. passularum
ordei mundi an ʒ i. iuiubarum numero v.
capilli ue. reticum uiolarum an ʒ s. zuchi
lb s. fiat iulep. postea sumpsit de istis
aliis syrupis. ℞ syrupi iuiubini ʒ i.

uiolati ʒ s. postea sumpsit de illo alio. ℞ syr.
iuiubini ʒ i. syrupi compositi cum turbit ʒ s. i
fine sumpsit istam medicinam ℞ electi de cassia
ʒ s. reubarbari ʒ s. ut ita. Ad sputum
Ad sputum sanguinis ex l sanguinis
nigrum bartholomeu de uarignana
℞ mumie ʒ i. ac. ʒ ii. misceantur
pterea adde ℞ radicis genciane mirre an
ʒ i. cineris cancrorum fluuialium ustarum terre sarte
ʒ ii. misceantur Ad fluxum sanguinis
Pro quodam iuuene patiente fluxum
sanguinis a pulmone Regatur regimine
genti stito deinde sumat omni mane ʒ i
s. huius syrupi ℞ liquiricie ordei mundi an
ʒ ii. passularum capilli ue. an ʒ i. buglosse
cinoglosse an ʒ i. iuiubarum xv. seminis
papaueris albi ʒ s. sandalorum al. et rub. et cina.
an ʒ ii. pulueris zuchari lb i. fiat syrupus
contineat syrupum vno mense deinde sumat cum
radice tormentille sero de electuario sine loher
de cancris et potius satulus sitis supra
capud et flomet si indiguit etc. Nota
quod dispositio caterre est triplex. sputum
Dispositio caterche est triplex prima est
sputum sanguinis cum ea uidetur apta
uenarum in partibus pectoris que continet dyafragma
et mediastino et hinc est prouidendum multum
ne materia ad pulmonem pertingat s. ne
aperiantur eius uene et si que fiunt apta
ut rupta ne itato fiat sup ea ne consolida
tur adultus ¶ 2ª dispositio est distemperan
epatis in calore qua et multiplicatur sanguis
acutus qui est cum dilatacionis seu aptationis
sine rupture potam ¶ 3ª dispositio est debi
litas digestiue stomachi cum macerfrone stomachi et
mustulorum uentris que multiplicantur me
male et proueneratibus istis non effugetur
catarrus ad spiritualia et ad stomachum. Caueat
a distemperancia aeris et precipue a frigido et humido et
a uento Caueat ab omnibus cibariis grossis
ab herbis crudis si quam sentit se calidum
possit quiecere de portulaca pro cum aceto de
bili Caueat a cibariis de pasta et subtes
tinis Comedat carnes pullinas perdicum
fasianorum auium minutarum pipionum puerorum
ex generationem et edi et castrati et alii porci iu
uenis et lactantes uitule et alii capoli
iuueis de piscibus fluuialibus et marinis

elixis potest comedere. aliquando elixis et aliquando assis in craticula non frixis. De pomis potest comedere ante cibum de prunis maturis et de moris et parum de cerasis dulcibus vel acetosis et de peponibus parum et de ficubus et uvis et passulis bene maturis cum quibus fructibus nichil bibat licet post passulas (?) concedi possit parum vini puri. Et post cibum potest comedere de piris coctis vel crudis secundum consuetudinem suam et de citoniis coctis et malis electis et de meloni parum assatis et cum comedit de uno fructu ante cibum non comedat de alio. De oleribus potest ut spinachia et borragine et buglossa cum pauco feniculi et petrosilini. potest tamen aliquando comedere de caulibus bene coctis de rapis aut de piris rarissime comedat. potest comedere de brodiis carnium in mane et de sorbitiis factis cum ordeo et farro et risorum panito et aliquando de saporibus. Noceret mostarda etiam nec aliquo sapore in quo multum sit alei et propter hoc tamen si fiat ex epate pullorum et amigdalis et maiorana et petrosilino et si vult ponere aleum ponat parum de eo et sit coctum et distemperetur cum vino granatorum vel aceto debili vel aceto [...] De [...] potest comedere pane comedat bene mundum a furfure et bene fermentatum. Vina bibat mediocria limphata cum tertia parte aque vel equali vel plus et paucius secundum exigentiam. Caveat a vinis turbidis et coctis et a vinis brusticis (?) multum [...] Cenas non comedat diversa cibaria in una mensa. procuret esse solutus. Excitetur mane et sero suaviter. Et si non esset solutus recurrat ad clistere [...] procuret de[...] nares. Dormiat secundum suam consuetudinem et non dormiat statim post cibum et aliquando mane antequam exeat lectum faciat sibi fricari coxas et crura versus inferius. Caveat a [...] et [...] quantum potest. fiat flobotomia secundum modum qui dictus est in [...] et provocatio emorroydarum. fiat hic potus quo utatur toto mense may et iunii ad minus semel in die mane ante cibum per duas horas sero ante cenam vel in meridie. Potus ad idem. Recipe distillationis endivie aque distillationis arnoglosse ana lb. i. ponat in infusione sandali rubei spodii ana ℥ ii. berberis ℥ ß mac. ℥ i ß bulliat una bullitione et post colaturam clarificetur cum zuchari albi ℥ viii quibus potest addi aqua borraginis si tempus esset

calidum. dos. ℥ i ß vel [...] pauca aqua non frigida si sit sirupus aqua parum imponitur solvitur usque ad medium iunii. sumat tribus mensibus hoc. Recipe aque rosarum ℥ iiii corticum mirabolanorum citrinorum ℥ ß. terat et ponat in aqua predicta et stent in infusione a sero usque ad auroram tunc bulliat una bullitione et si exsiccata fuit predicta aqua addat de aqua fontis quantum sufficit coletur et colature addatur ℥ ii zuchari et bibat subtrahendo corticum [...] ut videbitur. fiat ista confectio de qua sumat semper quando voluerit ad minus semel in die et precipue ante cibum. Confectio ad idem. Recipe piniarum mundatarum lotarum cum aqua calida semel coriandri mundatarum ℥ i. sandali rosei ℥ i. liquiritie ℥ i ß cinamomi corallorum rubeorum sandali citrinorum ana ℥ i. mac. gariofilorum citri [...] ana ℥ ß. dragaganti gummi arabici seminis ozimi gariofilati ana ʒ i. zuchari lb. i. eliquetur zucharum in aqua in qua steterit in infusione corticum citri ℥ ii. fiat confectio in vase vel in tabulis. dos. ℥ ii cum pauco potu vini superdicti. Sero quando intrat lectum et in die circa meridiem inungatur epar ex hoc. Unguentum. Recipe sandali alborum et rubeorum et citrinorum spodii ana ℥ ii. olei rosati ℥ iiii cere albe quod sufficit fiat unguentum. inungatur tribus mensibus aut quatuor in septimana et pluribus vel paucioribus secundum quod videbitur de calore ac tinctura urine fiat hoc unguentum quasi [...] usque ad umbilicum declinando ad sinistram. Unguentum. Recipe olei mastichini olei absinthii ana ℥ i ß. mastichis rosarum ana ℥ i. gariofilorum nucis muscate corallorum rubeorum ana ℥ ß. cere citrine quod sufficit. quod si in unctione esset tediosa sibi fiat ceroctum addendo de pice navali quantum sufficit et teneat illud quando voluerit. Pulvis stomachi (?) quo potest uti in estate et temporibus calidis. Pulvis ad idem. Recipe cinamomi ℥ ii mac. gariofilorum ana ℥ ii citri ℥ i ß. Pulvis quo potest uti in yeme et temporibus frigidis. Recipe cinamomi ℥ i [...] ℥ ß gariofilorum citri mac. ana ℥ i piperis albi ℥ i ß cardamomi ʒ ß. piper album sit quod reperitur [...] nigrum. Confectiones omnes quibus potest uti in temporibus

rales sunt cucumbitarum citrulorum conditum tenerum
et pinocchiata facta cum pinis lotis in aqua
et cum pauco macis et cinamomo et gariofil-
lis et omnes fiant cum zuccharo albo. Sumat autem
ipsis vero fructibus post uti 33 condito et citro
condito cum cortice et pinocchiata in qua
ponatur de 33 et sterbus pondus in plu-
antitate. De avellanis condit post comederit
quotiens tempore et de passulis. Bonum
est quod lavet sibi caput semel in mense
ad minus cum cum lixivio et puro in estate
sed in yeme quam bulliat vero de salvia
quam de rosmarino ut bacce lauri ut
sticados arabico et bene exterat caput
in lato suo rentosis. Bonum est ut lavet
pedes cum aqua calida et hoc specialiter quando
vadit ad lectum precedente cena levi
et refestina et fiat loco fricando usque
inferius. Acetum quod sequitur post uti est
hoc. Accipiatur aceti medius petitus
passularum dulcium ℥ iiij. croci pulverizati
ʒ j. ponatur in una fiala et bene contrahatur
deinde post iiij^or^ dies post incipit uti
eo de mense augusti. Prognosticam.
Consilium pro quodam ptisico et ruptura vene
Consilium pro quodam ptisico et ruptura vene et febri-
ente febre ethica cum pulsu cordis et
erat complexionis calide multum et erat iuvenis
Rogatur regere sibi in primo quod comedat
carnes pullinas pediculum et quam porci
et castrati et bibat vina mediocria
limphando cum equali parte aque ut
cum 3^a^ parte. Caveat ab aceto coto caseo
leguminibus fructibus in utris et a sompno
diurno statim post cibum. Caveat a coy-
tu in quantum potest et ab omni forti motu
et ab accidentibus anime et precipue ira. ~~Fiat hic
sirupus de quo sumat in mane ℥ i s.~~
℞ aque distillatae buglosse aque
distillationis borraginis aque distillationis
endivie aque distillationis melisse aque
distillationis arnoglosse ana lb s. mis-
ceantur et ponatur in eis infusione
dragaganti gummi arabici seminis papaveris albi
seminis ro. sticti liquiricie capilli veneris ana ʒ
ij stet in infusione per diem et noctem deinde
bulliat una bullitione et post bona
confricatione cum manibus coletur et cum

zucchari lb j fiat sirupus. ~~Fiat illud lo-
hoc~~ de quo semper sumat ante cenam et quando va-
dit ad lectum quantitatem medii coclearis in
mane sive pani ut cum pauco potu aque
ordei cum pauco zuccharo. ~~Lohoc~~ ℞ capilli
veneris liquiricie rasure arnoglosse virge pastoris
melisse buglosse ana m. j tamarindorum flu-
vialium lotorum ordei mundi liquiricie ana ℥
j s. passularum ℥ ij. iuiubarum numero xv. fiat
decoctio in aqua usque ad consumptionem duarum partium
Accipiatur de decoctione post bona compressione
lb j. addatur zucchari albi penidie sirupi
de papavere simplicis ana lb s. pape ℥ iiij. redu-
catur ad spissitudinem mellis. Deinde seminum
cucurbite mundatorum gummi arabici dragaganti
seminum citoniorum amigdalarum dulcium pinearum
mundatarum ana ℥ j. seminis papaveris albi
seminis portulace ana ℥ s. incorporentur ad
invicem duobus mensibus in septimana dimittat
lohoc continuus post cum de sero ante vadit
ad lectum et loco eius sumat electuarium
de pulmone vulpis isto modo. Electuarium
℞ pulmonis vulpis sicci ℥ j. succi liquiricie
capilli veneris seminis feniculi ana ʒ iij. conficiatur cum zuccharo
dissoluto cum aqua melisse. Dosis in vice
coclear s. fiat iste pulvis. Pulvis
℞ calamenti corticum citri origani maris
ana ʒ ij. ponatur in sacculo parvo ex panno
subtili raro et teneatur super capite etc.
Consilium contra sputum sanguinis.
Sputum sanguinis huius iuvenis Johannis
de Romania extimatur est quod non sit a
pulmone et principue quod non sit avena rup-
ta sed a subtilitate et acuitate sanguinis
et tenuitate venarum dispersarum per totum
dextrum pectoris inter panniculum subtilem.
Sputum vero quod expuit album quod nos vi-
dimus est aut ab aliquo flate in pectoribus
illis diu constricto et digesto aut ab
aliqua parte sanguinis per digestionem dealba-
to et videtur quod cum acuitur in hoc sanguine
sit expar et quod hic sanguis dispergitur in partes
dextras pectoris plus quam in pulmone tran-
seat quod ondit sensibilitatis in occasione illius
et posse est quod aliquis inficientibus pulmonem
ad residet in ramos tamen et hoc est subti-
lius et rubicundius quod primo expuit.
Et vero venit a partibus pectoris est illud quod

est grossius et nigrius quibus non iudicium
sanguinis eius Regatur quoque in regimine
generali cavendo omnem inmoderanciam aeris et
presertim calido sicco et humido eciam et cavendo
expressiones ventorum ut impressiones et presertim
boree et austri Caveat ab omnibus cibis acu-
tis ut acrumibus carnibus siccis casio sicco
et piscibus salitis Caveat a leguminibus et presertim
a cicere et aqua eius et pane superflue fer-
mentato non comedat pipiones nec carnes
avium minutarum et in estate raro comedat
carnes pingwes sed non comedat pingwe-
dines sed macrum de pinguibus Caveat a ci-
bibus acribus et siccis et raro comedat
[illegible] Comedat carnes porci iuvenis
et annualis agni et lactantis vitule et
edi et alii castrati et presertim extremitates
eius et porci silvestris iuvenis et capoli
iuvenis et pullorum et perdicum et fasianorum post
comedere farrum comune et farinam ordei et amillum
et olera minuta scilicet atriplices spinachia
borraginem et buglossam et si vult cau-
les abiciat primam elixationem eorum post
comedere pisces petrosos electos et ptisana
ordeacia tempore estatis loco cene cum cibis
sibi convenientibus et fiat de ptisana simila ordei
post comedere de prunis albis de moris celsi
et persicis ante cibum albis dactillis et pepo-
nibus si stomachum invenit colericum et de ceteris
ante cibum raro tamen sit usus eorum post
cibum comedere de piris et citoniis coctis
post comedere delectetur cum aceto non multum
acuto et bonum est quod alii comedat eas coctas
pane comedat bene mundum a furfure et
diligenter preparatum Caveat vina cocta et po-
tencia et inclinet ad vina debilia limphata
secundum experienciam quam habet. Non comedat diversa
cibaria in una mensa et non repleatur et alleviet
cenas et procuret esse bene solutus ventre eciam
naribus bene purgare Exerceatur suaviter ante
cibum mane et sero post cibum quiescat et
in summa caveat a forti exercicio et ab alta vocife-
racione et plus in summa declinet ad quietem
quam ad motum Dormiat sompnum integrum
nocturnum et non surgat ante complementum
digestionis Iudice dormiat si consuevit ut si
ex aliqua causa non bene dormierit in nocte et dormi-
at super eo latere super quo invenit se magis
quietum Caveat ab ira et ab aliis accidentibus
anime vehementibus quantum potest et specialiter caveat
a coytu quantum potest Capud lavet cum lexivio

certis vicibus in mense lavet pedes cum aqua calida cum
qua bullierit rose et flores camomille et hoc
in sero quando intrat lectum si cena fuit repleta
et fecit usus inferius et faciat hoc bis in
septimana et caveat ne vapor pertingat ad
faciem ~~Fiat hic sirupus~~ de quo sumat eo
eo residuo huius mensis iunii in mane ℥ i s.
cum ℥ ii aque distillatus endivie que aqua
sit sapiens ferri ut non habeat impressionem fumi
~~Syrupus adiud~~ ℞ borraginis endivie
arnoglosse ana m i capilli veneris ana m s le-
quiricie rose et mundate contuse ordei mundi con-
fricati vehementer cum panno aspero ana ℥ ii
iuiubarum numero 30 prunorum numero x seminis
papaveris albi ℥ i sandalorum albi et rubei seminis
endivie seminis portulace ana ℥ ii zucharii al-
bi lb i fiat sirupus ℞ Eo sumitur syrupum
de quo in die sumat ℥ i Hellecty Elect-
tuarium ℞ lb i decoctionis syrupi predicti
dissolvatur in ea ~~cassie fistule~~ pulpe cassie
℥ viii tamarindorum mane ana ℥ ii succi
fumi terre depurati ℥ iiii reducatur ad
spissitudinem mellis deinde addatur reubar-
bari ℥ i s. de quo ℥ i cum aqua calida in
mane tamen et eo mane non sumat sy-
rupum fiat istud lohoc de quo sumat de sero
quando vadit ad lectum coclear i s. paulatim
lambendo ~~Decimo adiud~~ ℞ cancrorum
fluvialium lotorum semen arte liquiricie ordei
mundi passularum capilli veneris ana ℥ i lingue
avis arnoglosse ana ℥ s. iuiubarum numero
xx fiat decoctio usque ad consumpcionem duarum
parcium accipiatur de ea ℥ viii et addatur
syrupi de papavere simplicis ℥ vi saffre
℥ ii reducatur ad spissitudinem mellis de-
in addatur seminum liquiricie [illegible] seminum cu-
curbite mundatarum seminum citoniorum ana ℥
ii micropenti ~~Fiat pulmo de pulmone~~
~~vulpis~~ hoc modo accipiatur pulmo et fin-
datur per omnes cannulas eius et alias vias
parvas cum [illegible] et laventur cum aqua frigida
et bene manibus premantur deinde fiat frust-
ra parva ex eo et laventur cum aqua rosata
et ponatur ad exsiccandum in loco calido sine
sole et ponantur postea exsiccentur ad so-
lem vel in furno deinde pulverisetur et ac-
cipiatur de pulvere ℥ s. et in vinegrit cum
unguento porci bis in septimana quando voluit
fiat ista mixtura de qua sumat tempore estatis
in hora caloris diei coclear i cum pauco
haustu aque frigide ante [illegible] ~~Capitulum adiud~~

Rx zuchari ro. cinnam. ʒ iij. diapenidion diadraganti fri. ana ʒ s. misceantur. ~~Fiat hic pulvis~~ Rx rosarum ru. ʒ ij. macis corticum citri calamenti ana ʒ j. in sero quando vadit dormitum ponatur cocco super fontanella capitis quantum duobus digitis capitur et fricetur super loco ~~Fiat hoc epithima~~ quod hac estate ponatur super epar in horis fortis caloris et etiam in nocte ~~Epithima~~ Rx aque endivie aque rosarum ana lb s. sandalorum albi rubei ana ʒ s. spodii ʒ ij. ponatur non actu frigida Circa medium Junii si aliqua mala possibilitas appareret et epar. Cum timerem de sputo sanguinis subito fiat flobotomia de vena basilica brachii sinistri usque ad iiij ʒ. preparatis ponatur vina ventosa sine scarificatione in parte dextra inferius in loco confinius epatis ad intestina et masticet portulacas et transglutiat succum earum. Adveniente septembri oportebit scire de eo nova etc.

Con. fluxum sanguinis

~~Syrupus magistri nicolai de spu po... pulmonis contra fluxum sanguinis provenientem a pectore et pulmone cum tussi~~ Rx succi virge pastoris succi plantaginis ana decoquatur et despumetur et post decoctionem addatur lb zuchari et fiat syrupus Cum vero aliquis fuerit ab igne ponatur in pecto syrupo hic pulvis. Rx boli armeni gummi arabici sang. dra. lapidis ematites ana ʒ j s. et bene agitetur cum spatula et usui reservetur etc. Syrupus ad eadem

~~Syrupus magistri nicolai adidit~~ Rx rosarum balaustiarum virge pastoris cauda equine endivie plantaginis ana m. j. liquiricie ʒ s. seminum communium seminis portulace seminis papaveris albi ana ʒ j. sandalorum rubeorum spodii ana ʒ ij. passularum ʒ j. capitis adib. r. lupi ʒ s. Ex hiis omnibus fiat decoctio de qua accipe partem decoctionis lb iij succi plantaginis et aque eius ʒ iiij. et aque eius ʒ vj et fiat syrupus cum zuchari albo et in fine decoctionis addatur pulvis iste ~~Pulvis ad idem~~ Rx boli ar. sang. dra. gummi arabici ana ʒ ij etc. Con. sanguinem spueantes

~~Syrupus bonus ex descriptione ... sanguinem spueantes~~ Rx succi arnoglosse succi cucurbite citrulli

citrullorum aque ro. ana lb ij. succi mirtillorum lb j. succi pirorum citoniorum ana lb j. coque donec fiat quasi sapa deinde cum quantitate zuchari quod sufficit et syrupizetur etc. Con. sputum sanguinis

~~Syrupus alius contra sputum sanguinis expectore et credit quod fuit genti~~ Rx endivie epatice lupuli capilli ve. arnoglosse ana m. s. liquiricie ʒ ij. passularum ordei mundi violarum ana ʒ j. seminis papaveris albi sandalorum rubeorum bertice ana ʒ s. dragant. succi liquiricie ana ʒ iij. iumbarum? mo viij aque arnoglosse ʒ iij. zuchari albi ʒ vj penidiarum ʒ iiij. fiat syrupus etc.

Consilium ad idem magistri gentilis

~~Consilium magistri gentilis pro quadam habente sputum sanguinis per naturam via pulmonis~~ nunc quod primo ordinetur sibi dieta cum carnibus pullinis perdicum et extremitatibus porci et panem unum sipfini mediocris et alia que nota sunt apud nos Fiat iste syrupus de quo sumat omni mane cum dicta ʒ j s. cum aqua extinctionis ferri ~~Syrupus ad idem~~ Rx virge pastoris arnoglosse ana m. j. consolide maioris m. s. ro. ru. seminis papaveris albi liquiricie passularum patarum? corticum ana m. s. ʒ s. seminis fustici portulace ʒ j. zuchari albi ʒ viij Fiat syrupus In sero quando vadit dormitum sumat ʒ j. huius mixtionis Rx aque rosarum aque distillationis arnoglosse ana lb s. mumie ʒ iij. misceantur. Si videtur quod febriat febre lenta et quod procedat in extenuatione videtur michi bonum quod utatur hac mixtione Rx dyapenidion diadraganti fri. diapenidion zuchari ro. ana ʒ s. margaritarum corallorum ru. ana ʒ s. misceantur Teneat in ore pillas alcozoar factas ex gummi arabico dragaganti et seminis citoniorum et spe. ro. et terra sigillata confitiantur cum syr. de liquiricie ponatur super cumissuram capitis sacculus de panno raro in quo sit iste pulvis. Pulvis Rx macis gallie calamenti corticum citri ana ʒ ij. et si hoc non profuerit fiat aliquod ruptorium loco. Si sanguis nascetur apparere oportet alia remedia facere. Si potueris etiam defendere a malignitate ulceris pulmonis usque ad horam partus tunc poterit melius sperando.

sanguinis subvenire (istud pro quodam dña
b' uesicam et expuebat sanguinem spumo
sum cum tussi etc. Ad ptisim
Ad ptisim et primo pro quadam ptisico
consideratis signis premeditis eiusdem
tere respectu egritudo dum nimis de quo
pulmonis eiusdem debet esse motus ptisis ex aliqua
ulceratione pulmonis non magna sed parva
mala ex eo quod est infra eius. Reliquę autem
dispositiones ut est catarrus tussis febris exte-
nuatio et casus appetitus sunt res de
quibus quedam precedunt et quedam sequuntur
dispositionem principalem omnes tamen coordinari
debent ad passionem pulmonis nisi cete-
rarum fiat valde vehementer sit necesse tunc illo
modo esse extenuatio et catarrus que
valde vehementia apparent. Intendendum
est circa eius rectificationem regiminis et etiam
mundificatione ulceris primum pulmonis et con-
solidatione secundum quod est possibile et tum divisione
catarri et prohibitione impressionis eius in pul-
mone et post tum confortatione pulmonis ne
recipiat mala et tum hoc intendendum est
rectificationi eius et illius que fuerit exte-
nuationi et casui appetitus secundum quod possibile
est. Rectificatio regiminis eius est pactum tempera-
tum primo declinare plus ad aliquam siccitatem
quam ad humiditatem quamvis excessus in hac de-
beat esse valde non parum licet infrigidatio
eius et aliarum rerum non naturalium sit ex
pirabit. Cibaria eius sint facilis digestionis
copiosi nutrimenti ut carnes pullorum capo-
num iuvencum non violenter impinguatorum nec
coarctatorum in domibus et carnes perdicum et
minutarum avium et si fuerit propter consuetudinem
in usu eorum abhominarentur possum quamvis tussiet
ad usum carnis lactantium edi post in mac
uti debiliodio ciborum carnium non sit in cena
Bibat vinum mediocre limphatum cum ali-
quali parte aque et plus et paucum secundum
quod appetit partibus in eodem considerantibus
consuetudinem et vehementiam caloris eius aut
debilitatem et alia que in hoc docuit. Alie
res preter cibum dictum et alias partes tibi re-
linquatur discretioni prout medicorum
prout est tum mundificationem utentur omni die
et non comedat cibaria diversa in una me-
sa nisi ad hoc induceret casus appetitus.

et non commedat statim post cibum et locum ex-
ercitii faciat quamvis fricationes leves ex eis
plus sit intentio ad confortationem carnis
et reditionis nutrimenti ad membra et ad
catarri divisionem quam sit intentio ut
eius sic respirato fiat. Intendat etiam sibi
cum omni diligentia quod delectationem deludat sibi af-
fert rerum tristantium removendo quantum
est possibile mala sit. Mundificatio ulceris
et consolidatio fit cum usu huius syrupi.
Recipe liquiritie munde ℥ iii passularum or-
dei mundi capil ve. ana ℥ i seminis papaveris
albi ʒ v arnoglosse m. i zuchari lb. i
fiat syrupus dosis ℥ i s' continuet usque
ad introitum iunii. Ad incisionem cand.
fiat illud lohoc Recipe cancrorum fluvialium
lotorum secundum artem ℥ ii iuiubarum numero xx
passularum liquiritie ana ℥ i capilli ve-
neris caulis arnoglosse virge pastoris
ana ℥ i bulliat in aqua sufficienti usque ad
consumptionem duarum partium et ex decoctione
accipiantur ℥ viii addatur zuchari
et syrupi simplicis ana ℥ iii redu-
catur ad spissitudinem mellis deinde ad-
dantur seminis cucurbite mundati gum-
mi dragagant ana ʒ vi seminis portulace
amigdalarum dulcium seminis citoniorum seminis
papaveris albi ana ℥ s. incorporentur omnia
simul bona mixtione dosis sit coclea-
rium i primum sero quando vadit ad lectum Su-
mat laudiento si contigerit pati ne vel
lavative fiat cum aqua zuchata in
aqua ordei et impositis syrupus et
lohoc predictas intentiones manifestas
que sunt meis sunt intentionales in
quibus auxiliatur scilicet rectificatio qua-
litatum humorum et iuvamen cum aliquo in
catarro et in extenuatione ab ea parte
qua prohibet humores intendere cunari
Divisio catarri fiat cum apparatione huius / tade cap
pulveris Recipe calamenti corticum citri / ne bn
maris ana ʒ ii. gariofili ʒ i fiat pulvis
subtilis in panniculo puro et expanso lineo
raro et calefiat super tegulam assatam
vino intensa taliter quod panniculus non
madefiat ponatur super caput et teneatur
cottidie ni afferret tedium et illud est
leve divisivum catarri a quo incipimus

fortior quam precedebunt cum sciencia nona de
eo philbus impressionibus eius in pulmone
confortatio pulmonis ne recipiat materias cum
hoc ~~Electuarium~~ Rx pulmonis wlpis
coque illum cum aqua rosarum in qua bullierit grana
nostra unciis v z. aq. ros. lb. j. iiii. talloz
℥ s. post lavatorem dimidatur in fumo super pannum
et exsiccetur in loco calido et non sub sole
et post exsiccationem pulverisetur et aggregetur
cum aliquali parte zuchari albi et sumatur
de hoc coclearium plenum de mane in hora iii vel iiii
in quarta et mane tempestive bibat cum eo
parum aque zucharate vel parum vini lim-
phati cum quod appetit ex desiderio eius vel
abhominatione et eo mane quo sumit
non sumat syrupum Extenuacioni et
casui appetitus nunc dicere non insisti-
mus quia cum sciencia nona de impressione
mediantium dicatur dictum in precedentibus erit
juvamentum et adiri et ad extenuationem
et ad rectificationem humorum quam volumus
fieri precedentibus solutivis est **Ad pti**

Consilium pro quadam sine cum febre

C ~~Onsilium pro quadam domina detinente ptisica ex puncte~~
~~valde grosse et cruda cum febre~~ // Ca-
veat a ba cibo ventoso quantum potest comme-
dat carnes pedicum avium minutarum et
carnes pullinas raro comedat carnes
castrati aut porci aut pipionum · pot
commedere de pinis aliquando de passis post
cibum et de granis pini et de pistatiis
in rissie comedat et non sit fixi Bibat
vina mediocriter limphata cum aliquali
parte aque ~~fiat iste syrupus~~ de quo sumat
toto isto mense septembris omni mane
℥ j s. ¶ Rx pinissi ortulani ana j cum
pulli ne ire ungule caballine mellisse
ana ℥ s. liquiricie passularum ana ℥ j s. ra-
dicum feni. petr. ana ℥ s. seminis ana feni. dra-
gaganti · gum arab. ana ʒ ij. pul. zuchari
lb. j fiat syrupus / ~~fiat illud de hoc~~
de quo teneat tote ... post stati
post cibum · ¶ Rx ysopi tinamoi ana ℥ s.
jujubarum sebesten ana numero xv. passularum
ficuum siccarum ana ℥ j capilli ve. pessi
buglosse ana ℥ s. seminis ana feni. yreos
calamiti ana ʒ ij. bulliat usque ad consump-
tionem medietatis / accipiatur de decoctione
℥ viij. addatur penite ℥ viij. et redu-
catur ad spissitudinem mellis / deinde

addatur dragaganti gummi arabici pinearum munda-
tarum succi liquiricie ana ʒ ij. misceatur de quo
in quo die sumatur coclearium j ellectum de
pulmone vulpis in mane hora qua sumit
syrupum et dimittat syrupum est **Ptisico de**

Pro quodam descendente ex catarro

P Ro quodam ptisico ex catarro descendente // Ca-
veat omnem in mocerimonia acida quae hun-
dam / Comedat carnes pullinas pedicum
pipionum avium minutarum et quasi car-
nes edi / Comedat in carnes castrati
et caponi et raro comedat carnes porci
et vitule Comedat ova sorbilia et
quasi lac amigdalarum coctum et brodia car-
nium in mane / In sero non comedat brodia.
Caveat ab oleribus leguminibus et carnibus
siccis et caseo et ab herbis crudis nisi
quasi in estate tempore calido parum de lactuca
post cibum potest comedere de passulis et de gra-
nis pini quasi de pinis coctis / bibat vina
mediocria limphata cum tercia parte aque et pa-
nem comedat mundum et bene fermentatum
qui non sit recens eiusdem diei / Exercitetur
in mane ante cibum et in sero fiat aliquae
fricationes a coxis usque pedes est

Syrupus restaurans ptisicos

S yrupus restaurans valens contra ptisi-
cos. Rx duas testudines et cancros
fluviales et accipe puras carnes testu-
dinis et laventur cum vino et aqua / postea
accipiatur cancri et lavetur cum vino et
aqua pluribus vicibus abiectis extremitatibus
postea ponatur in olla rudi cum infrascriptis
rebus. Rx liquiricie rase munde gummi arabici
dragaganti albi ana ℥ s. seminis papaveris albi
mundi seminis lactuce et portulace ana ℥ s.
penidiarum ℥ j seminis citoniorum · seminis bam-
bacis mundi ana ʒ iij. amigdalarum dulcium mun-
datarum passularum pinearum belleriorum sebesten
seminis malve violarum ana ℥ j spodii ʒ ij.
ordei mundi lb. s. ova confracta in mortario
postea ponatur in predicta olla et bulliant
in sufficienti aqua et cooperiatur olla et obturetur
orificium eius cum pasta et decoquatur totum
usque ad consumptionem tercie partis / postea iterum con-
quassetur in vase et cum duabus lb.
zuchari fiat syrupus optimus est **Electuarium**

restaurans ad id

E llectuarium restaurans
etiam valens ad id. Rx liquiricie
rase munde ros. ana ʒ ij. dragaganti gummi arabici

an. ℥ i. sandalorum al. et ru. an. ʒ vi. seminis papaveris albi ℥ s. lenticularum ℥ i. passularum ℥ s. succi liquiritie amigdalarum dulcium mundatarum seminis portulace seminis lactuce seminis sanicole an. ℥ s. gariofili ℥ i. cinamomi ʒ s. storacis ʒ ii. croci ʒ i. penidiarum ℥ ii. seminis citrolli melonis cucumeris cucurbite mundatarum an. ℥ ii. seminis malue et i. violarum ℥ s. pulpe unius testudinis et cum sufficienti quantitate zuchari albi fiat electuarium.

Contra dolorem pectoris

Hoc dolore pectoris in quodam iuvene diligenti extimacione inquirimus causam doloris pectoris huius iuvenis. Circum attendentes mobilitatem eius de loco medio thoracis ad costas dextras veras et tandem ad sinistras costas, ubi perseveravit et quia recessit et nunc est et quia prensus fuit ad superius thoracis iudicamus dolorem esse ventosum quia non credimus propter pungencia eius et cum talis dolor non sit super ossa ipsius cum vel in locis mediis inter costas ipsius extendens extrema tendente paniculum interiorem tangentem costas et cum non credamus in tempore preterito aliquas venas residasse vel expulsas nisi sanguineas credendum est dolorem illum ab hac via fieri. Est modus processus eius fuit quia in priori etate sanguine existente subtiliori intercessit per ... venarum ramificatas a superiori ... ascendente per mediastinum et pulsus est quia ad extremum venarum illarum quod medius thoracis tandem contingentia expulsionis portatus est in parte dextra. Postea melancolicus facto sanguine portatus est in venam que in homine ramificatur a basse dente vena supra costas et vadit in sinistrum latus procedens per spondiles inter concavitates costarum emittentes ramos iuxta costas. Hec autem sunt manifesta corporis hominis scienti ... sanguis coartatus ibi non tamen per venas vel nec ipse videtur residasse in spacium pectoris si venit est quia absque difficultate sputatus sit. Residavit quia quantitas sanguinis que erat sic cum antecedens ad illum per venas et arterias

pulmonis interna et ex inde sputatus fuit aut forsan ascendit per ad superiora cum descendit precolatorium et multa sunt nature mirabilia opera. Propter hoc autem per longo tempore dolorosum velut fecit indigerent in infinito et aggravat super capsula pectoris esse cum dolore. Subveniendum est igitur ne vena aliqua in partibus nobilibus rumpi possit et ne antiquata malitia perveniat ad ulcera et exituras malas et cum certis dispositionibus. Fiat autem hec cum regimine hoc curato iuxta possibilitatem distemperantiam aeris et propter hoc sit borrat. Caveat a cibis acutis nigris propter hoc ne vehementia estus et caninum appetitus. Caveat a leguminibus et caseo et carnibus grossis et raro comedat pisces et si comedat sint fluviales vel marini electi elixi vel assi. Comedat carnes pullinas et perdicum et fasianorum et avium minutarum et pipionum iam volare potentium et castrati et edi et aliorum lactantium iuvenile et aliorum porci iuvenis. Potest autem pectora cum carnium predictarum comedere cum est in extremo forti vel ariorum vel vena caninus. Potest et aliquando comedere de carnibus capoli iuvenis et de omnibus recentibus sorbilibus et de lacte amigdalarum cocto et de oleribus minime et aqua caulium et ciceribus et farre et propter hoc farre scelte. Potest uti post cibum aliquando piris coctis et granis pinearum et passulis et avellanis et citoniis et similiter aliquando post cibum in calore de malo granato non multum acetoso. Ante cibum vero potest comedere de prunis bene maturis et de ... bene maturis in his tamen non multum se in... ... sapore de lactucis cum aceto raro ... neque utatur eis nisi necessitate cogente de multo calore aeris. Bibat vina mediocria clara limphata cum 2a parte aque et plus vel paucioris secundum consuetudinem et dispositionem aeris. Comedat panem bene preparatum et a cortice mundatum et exercitetur mane et sero ante cibum nec exercitetur exercitio forti vel est exercitium armorum nisi sit melius dispositus ... Dormiat secundum suam consuetudinem naturalem et non dormiat statim super cibo sed.

supra vigilet adminus duabus horis aliquociens
cenas et non comedat diuersa cibaria in una
mensa et procuret gaudium et leticiam quia
per nullum utatur coytu nisi multum stimuletur
natura. Fiat hic syrupus de quo capiat
summe in principio aprilis in mane ℥ i s cum aqua
calida ¶ Syrupus ad idem ℞ capilli
veneris ceterach buglosse mellisse scolopendrie
petrosilii ortulani ana m i radicis feniculi petrosilini
passularum dulcium ordei mundi ana ℥ i liquiricie
℥ i s iuiubarum numero x zuchari
lb i ¶ Cum sumit syrupum in vigiliis
loticus dolens omni mane ante assumpcionem
syrupi et infero ante cenam cum hoc ¶ Laxe
diuina bona ℞ mucillaginis seminis
altee seminis lini ana ℥ i olei camomillini
℥ ii pinguedinis galline ysopi humide
ana ℥ s cere quod sufficit et cum fit 2a in
vicio absorgatur prima ¶ Supra syrupus
purgetur cum hoc ℞ diacatholicon
ʒ v agarici in colatura ℈ ii dissoluatur
cum decoctione liquiricie et passularum et capilli
veneris ana ℥ s facta purgacione resser
abi vincione predicta et post xos dies ut
circa fatiat flobotomiam de vena basilica brachii
dextri et flaccetur iacendo et extrahatur
vi sanguinis deinde post 8 aut x dies
fatiat flobotomiam de saluatella de manu
sinistra deinde incipiat facere hanc aliam
in unctionem ¶ Unguentum ℞ olei de lilio olei
anetini ana ℥ ii adipis galline adi
pis anatis ana ℥ s fiat unguentum cum cera
et ungatur in modo predicto ¶ Circa principium
may iterum purgetur cum syrupo predicto
et si medicina debilis soluit eum pur
getur cum pillulis de agarico 2a vel mense
et predictam 2am unctionem continuet usque
ad medium may fiat hec confectio de qua
sumat diebus in quibus non sumit syrupum
nec medicinam ¶ Confectio ℞ gummi arabici
dragaganti succi liquiricie seminis melonis
cucumeris et cucurbite cinamomi cicori
ana ʒ i candi violati passularum ana ℥ s
gariofili nucis ana ʒ s pinearum ℥ ii
pinearum mundatarum amigdalarum dulcium
ana ℥ i zuchari lb i liquetur zuchara
in aqua distillacionis buglosse et mellis
se et fiat confectio in vase deinde ante cibum

quantitas castanee magne sumatur potu ut cum
potu vini parum limphati de rebus sibi magis
nalibus cetera stricte in prouocacione emoroydarum
et hec cum appositione ventose et postea cum appo
sicione sanguissugarum et hac in fine aprilis
quasi nollet ponat ventosa in naticis cum sca
rificacione et circa calcanea. Circa medium may
reseruat suum statum nunc est dimittendi locus.
Pro quadam asmatico. Adasma
Fiat syrupus de quo sumat omni mane
℥ i s cum aqua calida ℞ petrosilii orti
lani m ii capilli veneris liquiricie ysopi ana ℥ i
passularum ficuum siccarum dactilorum ana ℥ ii semini
le sicce seminis urtice yreos radicum feni petro
ana ℥ s dragaganti gummi arabici seminis anisi cimini
ana ʒ ii penidie ℥ iii mellis ℥ viii fiat
syrupus distemperetur cum aqua petrosilii continuet
30 diebus de 8uo in 8um sumat has pillulas
~~¶ Pille ad idem~~ ℞ agarici ʒ iii yreos petrosilii
mirre ana ʒ i turbith ʒ v yeris simplicis
ʒ v coloquintide sarcocolle ana ʒ ii ʒ ʒ i s
fiant pille cum sirupa ʒ i s et sumat quando vadit
dormitum ℞ dragaganti calidi diapre
nidion dyarisos ana ℥ s pinearum mundatarum
ʒ ii misceantur cum sappa etc. Aqua bona
Aqua experta pro asmate antiquo
Asmate quod durauit 12 annis vel inde de
ipso ℞ prassii capilli veneris ungule caballine
ana m i passularum yreos seminis urtice
liquiricie ysopi ana ℥ i ficuum siccarum iuiubarum
ana numero x fiat decoctio de qua sumat omni
die ℥ ii etc. Confectio ad pectus
Confectio ad pectus ℞ seminis melonis
cucumeris cucurbite mundatorum passularum
amigdalarum dulcium ana ℥ s pinearum munda
tarum ℥ i penidie ℥ s ʒ ʒ cinamomi ponderis
tres gummi arabici ana ʒ i macis florum cina
momi cicori ana ʒ s seminis ppucis albi florum
buglosse ana ℈ ii zuchari lb i fiat confectio
sumatur i coclear mane et sero ante cibum
cum pauco potu vini etc. Confectio ad idem
Aliud ℞ dyadragaganti diapenidion
zuchari violati dyaffinicon zuchari
barrogmati buglossati dyayreos ana ℥ s
misceantur etc.
Aqua pectoris ℞ passularum liquiricie ordei
mundi ana ℥ i capilli veneris m i iuiubarum
sebesten ana ℥ i aliqui addunt violarum seminis cito
niorum aliqui ficuum siccarum dactilorum et aliqui ad
dunt prassium fiat decoctio et clarificetur cum

zuchari ℥ vi penite ℥ ij fiat aqua ut
Aqua pectoralis Ad egritudines pectoris
Aqua valens ad egritudines pectoris ℞ viol. ca
pilli ve. ordei mundi liquiricie passularum ana ℥ j
iniubarum ficuum siccarum numero v ysopi ℥ s bul
liant in aqua clarificetur cum zuchari penite
ana ℥ viij etc. Ad pectus
Sirupus solutus in quadam materia pectorali
cum febre longa in hieme satis antiquo
tempore estatis ℞ capilli ve. ix endivie ana
m j prassij ortulani lupuli ana m s liquiricie
passularum ordei mundi ana ℥ j radicum feni
culi ana ℥ s ysopi ʒ ij iniubarum numero v aga
rici turbith reubarbari ana ℥ s seminis ani feni
culi ana ʒ j specierum sal gemme ana ʒ j zuchari
lb j fiat syrupus dosis ℥ j s omni die 3o
cum aqua calida etc. Ad catarrum
Prescripsit dominus ubertinus de carraria
qui patiebatur catarrum qui decidebat
in partibus pectoris ~~fiat iste syrupus~~ ℞
prassij ortulani m ij ysopi ℥ j s capilli
ve ℥ s radicis apij feniculi radicis enule sicce
seminis malve calamenti ana ℥ s passularum ℥ ij
ficuum siccarum numero v dactilorum numero iij pe
nite ℥ vj zuchari ℥ viij fiat syrupus
dosis ℥ j s cum aqua calida Pilule pro syr
purgetur cum hijs pillulis ℞ pillularum de
agarico 2m mesue ℥ j pillularum cochiarum al
mansoris ʒ j Et si expedit iteretur purga
si adhuc fit ubi in animo fit purgatio
~~fiat illud looch~~ de quo sumat semper ieiuno
stomaco ℞ cinamomi liquiricie ysopi ana ℥ s
iniubarum numero x passularum ficuum siccarum dac
tilorum pinguium ana ℥ ij fenugreci ℥ s ca
pilli ve prassij ana m s seminis ani feni ca
lamenti yreos ana ℥ s bulliant in aqua sufficienti
usque ad consumptionem medietatis et trahatur decoc
tione accipiat lb j et addatur sibi penite
lb j reducatur ad spissitudinem mellis deinde
accipiatur farine ℥ ij pinearum mundatarum
℥ s sicci liquiricie dragaganti gummi arabici yreos
seminis urtice loti ʒ j s agitentur vehementer
in mortario quousque bene misceantur Sac
~~culus~~ ℞ cortici cit. calamenti ana ℥ s mar
garitarum ana ʒ ij fiat sacculus qui teneatur
super commissuram capitis et fontanella Ad
Ad principium ethice principium ethice
Ad consilium in quadam puero x annorum ℞
distillatis boraginis et buglosse ana lb j

ponatur in infusione seminis spodij sandalorum
rubeorum sandalorum citrinorum cinamomi ana ʒ j s corticum
radicum spine spine albe ℥ s seminis papaveris albi
passularum liquiricie ana ʒ ij stent in infusione
per diem et noctem deinde bulliat leniter
et clarificetur cum zuchari albi lb j fiat iu
lep fiat hoc quod facto de quo sumat semper
qui (?) vulneris stante cibo insto Confectio
℞ seminis cucurbite melonis cucumeris ci
trulli mundatarum passularum fisticorum in fusorum
in aqua ro. calida exsiccatorum candi violati
ana ℥ s pinearum mundatarum et lotarum cum aq
calida amigdalarum dulcium penite ana ℥ j li
quiricie rase et mundate cinamomi ana ʒ j ros.
bech albi et ru. seminis ozimi gariofilati
spodij citri dragaganti gummi arabici ana ʒ s
sandalorum albi et rubei ℥ s papaveris albi gariof
nuce gallicarum nec psoria ana ʒ j zuchari
albi lb ʒ xv. liquefiat zuchari in aqua distil
latis boraginis et fiat confectio in vase
et quiescat duobus diebus anteque accipiat
de ea ~~fiat hoc in uncto circa spinam ex~~
~~hoc unguento de mane~~ ℞ olei amigdalarum
dulcium recentis olei violati ana ℥ ij mu
cillaginis seminis citoniorum ℥ s inspissentur
cum pauca cera alba et ex hoc fiat unguento
in ungatur ossa pectoris etc. Ad catarros
Sirupus quo utebatur Sapientes
m. nicolaus de sancta sophia in catar
ros superiectibus fauce et consumptione probens de
stressu catarri et educens quod descendit
ad pectus ℞ liquiricie ℥ ij capilli ve ℥ j
ysopi sicce ℥ j s ungule caballine vir
ge pastoris plantaginis ana m s sicci liquiricie
ana papaveris albi seminis com. flore violarum
ros. seminis bambacis pulveris cancrorum flu
vialium combustorum ana ℥ j seminis malve
seminis citoniorum ana ℥ s penidiarum et
zuchari quod sufficit ad syrupum etc. Syr
Sirupus alius ℞ capilli ve m s
prassij endivie ana m j liquiricie ℥
ij ysopi calamenti seminis urtice loti vio
larum ana ℥ s dragaganti gummi arabici ana
ʒ ij passularum ℥ j zuchari lb j fiat sy
rupus dosis ℥ j s ~~Ad idem~~ ℞ pulveris
pulmonis vulpis exsiccati ℥ s pulveris
capilli ve sicci liquiricie seminis feni ana
ʒ j conficiantur cum zuchari dissoluto in aqua
granorum mirti et fiat in forma looch
de quo sumat aliquid in mane et de sero. cum
uchement exspuitaciones de nocte ponatur

sacculus ad caput et si non sufficiat diu[s]io
ponatur ex sicracia pro quodam habente catarrum
ex quo incurrebat tussim etc.

Ad maliciam anhelitus.

Ad ex frigido catarro cum accidentibus asmatis dicetur Rx quod optime et de primo inuse septem
bis sumat istum syrupum et continuet ipsum
toto isto inuse nanciebis Rx prassii ortu-
lani mellisse scabiose ysopi ana m. i.
passularum liquiricie ana ʒ ii. enule sicce
radicum feniculi radicum ungule caballine
ana ʒ i. seminis anisi feniculi seminis altee yreos seminis
urtice ana ʒ s. ficuum siccarum numero v. pe-
nite ʒ iiii. mellisse ʒ viii. fiat syrupus
dosis ʒ i s. cum aqua calida in qua bulliat
passularum despicatos ipso sumente syrupum
de decem in decem die fiat hoc lohoc. Rx
pillarum dragaganto Rx. nucis pillarum co-
chiarum almaspore ana ℈ ii. fiat illud lohoc
de quo sumat frequenter ex horis tibi. Adiuv.
Rx ysopi capilli ve. prassii ana m. i pas-
sularum liquiricie ana ʒ i. dactilorum ficuum sic-
carum ana numero v. seminis anisi feniculi ana ʒ s. bul-
liant in aqua usque ad consumptionem duarum partium de
qua aqua accipiatur lb s. et inspissetur
parum deinde addatur dyaireos diaguanti
cali ana ʒ i. misceantur fiat sacculus
in quo ponatur iste pulvis que tene-
at super caput. Rx origani sticados
calamenti calamenti rosmarini ana ʒ iiii etc.

Pro quodam puero asmatico | contra asma.

Rx aq. prassii lb s. aq. mellisse aque
buglosse feniculi ana ʒ iiii. ponatur in infu-
sione succi liquiricie gummi arabici dragaganti ana
ʒ i. citonii ℈ i. zucchari lb s. fiat julep. In-
ungatur pectus ex hoc. Rx olei amigdalarum
dulcium olei de lilio ana ʒ s. fiat suppo-
sitorium ex hoc. Rx mellis ʒ i. agarici
℈ i. salis gemme ℈ i. fiat suppositorium
pro hoc completo ponitur salis ʒ s. agarici
et plus etc.

Confectio pro fratre blasio qui erat epa-
ticus et habebat excessiva epatica
Rx pinearum mundatarum passularum semi-
num cardi ana ʒ s. lignum aloes et ru-
xilo aloes cinamomi citri macis zeduarie.
doronici sandalorum citrinorum margaritarum
seminis ozimi gariofili corticum citri ana ʒ
s. penite ʒ i. zucchari albi lb i. fiat con-
fectio cooperiat foliis auri etc.

Syrupus ad | Ad pulsum cordis

Ad pulsum cordis expertus Rx mellisse bu-
glosse ana m. i. ut duos cortium cit. citoni
ana ʒ i. gariofili ℈ s. zucchari lb i s. fiat syrupus

Ad defectum cordis | Ad defectum cordis.

Ad ex frigido et humido ista egritudo inceditur
defectus cordis ab alius frigido et humido accidit
et cum hoc incidit hic aliqua accidit melancolia
cum debilitate cerebri | Caueat ab omnibus distempan-
ciis rerum contrariarum | Caueat ab acetosis et acetosis f-
rebus nisi propter causam appetitus | Caueat a caseo
et leguminibus ab herbis crudis et carnibus
siccis | Et comedat carnes pullinas perdicum
et castrati et pipionum et ova sorbilia et
olera minuta | Bibat vina mediocria lim-
phata cum aliquali parte aque ut 3a parte
Comedat panem album bene fermentatum et
coctum | Exercitetur mane et sero | Caueat a
tristitia et solitudine stando in aspectu nisi propter
inspicere nec simulacrorum | fiat hic syrupus
de quo sumat usque ad finem mane et mane
ʒ i s. cum aqua calida. Rx aque distillatis
buglosse aq. distillatis mellisse ana lb i.
s. cinamomi ʒ s. gariofili macis ana ℈ ii. san-
dalorum citrinorum ʒ i. bulliat leni bullicione
deinde coletur et in colatura fiet aceti
ʒ s. zucchari lb i s. fiat syrupus | De secundo
in tertium die dimittat syrupum et loco eius
in aurora sumat ʒ vi huius mixture
Rx ellefi [?] pulveri ad mensuram. ellefi. pulveri
ad unos ana ʒ ii. diafinicon ʒ s. mis-
ceantur fiat ista confectio de qua sumat
ante cenam per duas horas quantitate unius cas-
tanee cum pauco potu vini limphati
Rx pinearum mundatarum ʒ ii amigdalarum
dulcium fisticorum ana ʒ i. liquiricie ro. ru. zz.
gallange ana ʒ i. macis citri cit. lign. albi
et ru. seminis ozimi corallorum ru. ana ʒ s. gariofili
℈ i. zucchari ʒ xv. fiat confectio in massa etc.

Consilium ad tremorem cordis.

Pro quodam qui habebat tremorem cordis
de humore inlico fiat iste potus. Rx
aq. distillatis buglo. mellisse ana lb
i ponatur in eis in infusione folliculorum sene
ʒ s. seminis agni casti ʒ i. cinamomi seminis ani-
si ana ʒ ii. citoni ʒ s. pulveris zucchari ʒ viii.
fiat julep et bibatur de eo in mane ʒ ii. de
3o in 3um die. deinde purgetur cum electuario
ad mensuram ʒ v. sero quando vadit ad lectum
sumat ana ʒ ii. aromatici rosati cum pauco

pari vini puri vel sui potui proficit utriusque
Caldis sumat x diebus omni mane ʒ i s syrupi de pomis. Sumpto syrupo purgetur cum hac medicina. ℞ electuarii ad initiam confectionis ambre maioris an. ʒ iii. fiat
alia confectio de qua sumat aliquis sed in die aliis
bus ieiuno stomacho et post sumere decoctionem semper
cum sexta aliquantitate. Dosis ʒ ii et aliud
ʒ i et in pluri vel pauciori dosi non potest
esse error et post vilior cum ea parum vini subtilis
parum limphati vel pluris fit temporibus
et frigidum. Confectio. ℞ anisi liquiricie seminis
cucumeris melonis cucurbite citrulli mundatorum an. ʒ s. pinearum mundatarum lotarum
cum aqua calida passularum ʒ i. fisticorum amigdalarum dulcium candi violati vel rosarum an. ʒ
s. nucis muscate gariofili xiloaloes mastices siricum crudi foliorum been albi et rubei seminis ozimi
gariofilati zedoarie doronici ʒʒ. galangecellarum aromatici cardamomi corticis citri melisse an. ʒ i s. gallie muscate citri seminis an. sandali
an. ʒ i. specierum aromaticarum ossis de corde cervi
corallorum rubeorum fragmentorum saphiri et rubinorum quam ʒ s. limature auri et argenti
margaritarum non perforatarum an. ℈ i. sandali albi et rubei citrinorum seminis endivie florum buglosse
florum boraginis an. ℈ ii. zuchari lb i s.
et si non sufficit ponatur usque ad lb ii distillatur zuchari in aqua distillationis boraginis
et melisse an. partes equales fiat iste
syrupus. ℞ aque distillationis melisse aque
distillationis endivie an. lb s. aque distillationis boraginis aque distillationis buglosse an. lb i. succi
pomorum redolentium dulcium lb i. Et si non
reperiuntur ponatur loco eorum aque distillationis
boraginis et melisse an. lb s. misceantur
simul omnia et ponatur in eis calefactis infusione folliculorum sene contusorum ʒ iiii. cinamomi ʒ s. sandalorum citrinorum ʒ ii. seminis
an. ʒ ii. stent per diem naturalem. deinde bulliat
usque ad consumptionem tertie partis et post bonam confricationem cum manibus colentur et in colatura dissolvatur croci ʒ i. et cum zuchari albi lb i
s. fiat syrupus. Dosis ʒ ii. cum aqua calida
ad minus bis in septimana et continuet hoc
septembri et octobri et eo mane quo sumit
syrupum non sumat de confectione predicta etc.
Cordiale. ℞ zuchari
boraginati buglossati violati rosarum
recentium an. ʒ i. zuchari albi ʒ ii. margaritarum

saphirorum rubinorum an. ℈ s. foliorum auri numero x etc.
Epithima ad cor. ℞ aque melisse
aque rosarum vini albi an. ʒ v. croci
ʒ s. diamargariton ʒ s. sandalorum rubeorum ʒ ii.
et maxime esset utilis ubi esset resolutio
a febre esset paucitas spirituum. Ad idem
Epithima ad cor. ℞ sandalorum albi et rubei
spodii an. ʒ ii. camphore ℈ ii. croci ℈
s. aque endivie aque buglosse aque rosarum an.
lb s. Ad idem in eadem intentione. ℞ aque
rosarum melisse buglosse an. ʒ s. diamargariton ʒ i. croci ʒ s. confectionis de lapidibus mese ʒ s. etc.
Confectio cordialis. ℞ margaritarum
ʒ i s. iacinti ʒ s. cinamomi ℈ i. distemperentur cum aqua rosarum ʒ viii. fiat confectio
et cooperiatur cum foliis auri etc.
Epithima cordiale subitum in casu
virtutis in febribus. ℞ aque melisse
aque rosarum aque buglosse an. ʒ vi. diamargariton ʒ i. croci ʒ s. confectionis de lapidibus ʒ s. fiat epithima et potum ad cor
cum sindone rubea etc.
Confectio cordialis valde nobilis
virtutis in debilitatibus in febribus
malignis. ℞ margaritarum ʒ i s. cinamomi
gariofili macis an. ℈ i. limature auri et
argenti an. ʒ i. zuchari albi lb i. distemperentur cum aqua rosarum ʒ viii. fiat confectio in
tabulis et cooperiatur foliis auri et fecimus
fieri pro domino balone vel domine domino balionis etc.
Nota confectionem cordialem que valet
in febre flegmatica contra quartanam in etate senili
in qua timetur casus virtutis et est ibi
multa sitis. ℞ zuchari violati buglossati rosarum diamargariton an. ʒ i. limature
auri et argenti an. ℈ s. misceantur etc.
Confectio mirabilis.
Quantum tempus presentis est confortare cor
et clarificare spiritum et sanguinem et reddit
hominem hylarem et facit colorem bonum et odorem
omnibus et est restaurativa et confortat omnia
membra interiora et cerebrum et subvenit
casibus sincopis et quia ipsa potest dari
omni complexioni et etati et tempori quia parum
excedit in qualitatibus et nos expertissimi
eam in nobis et in multis corporibus et invenimus eam
efficacissimam et acceptimus maiorem
partem omnibus a socio fideli. ℞ cinamomi liquiricie

rosarum seminis cucumeris melonis cucurbite citruli ana ʒ s. pinearum mundatarum et infusarum in aqua calida passularum ana ʒ i. fisticorum ʒ s. candi ʒ i. nucis musc. gar. ligni aloes mastice blacte bizancie serici crudi reubarbari electi ana ʒ ij. folij iben albi et rubei seminis ozimi gariofili zedoarie doronici ana ʒ s. galange calami aromatici cardamomi ana ʒ i. spice croci macis ana ʒ s. seminis anisi feniculi corticum citri ana ʒ i s. ossis de corde cervi margaritarum fragmentorum saphiri limature auri et argenti corallorum rubeorum ana ʒ i. sandali albi et rubei ana ʒ s. fiat electuarium quod possit cum spatula assumi cum zuchari lb ij. eliquet zucharum in succo borraginis et buglosse et maxime in estate et hyeme potest dissolui in vino optimo et aromatisetur cum musco ambre ana granis ij si in estate sufficit granum i. ¶ Et si ex ista confectione queritur plus restauratiom adde in ea illus que ad hoc iuuat sicut sunt grana pinii et semina cucurbite et similia et dissolue zucharum in aqua carnium laudabilium. Dosis eius est coclearium i plenum quacumque hora siue de mane aut cibum siue de sero et istam confectionem scribit gentilis in suo tractatu de corde antiquo que ipse fecit etc.

Post sincopim prouenientem

A ex quibusdam vaporibus eleuatis a partibus desiccatis. Recipe calamenti rute seminis agni casti aristologie rotunde diptanni cimini ana spice celtice ana ʒ ij et ponantur super fumum etc.

Confectio ad pulsum cordis et debilitatem stomachi conferens. Recipe cinamomi electi ʒ s. corticum citri ozimi ana ʒ ij. gariofilorum foliorum ana ʒ s. vini citoniorum aque buglosse ana ʒ iij. zuchari lb ij. conficiatur cum aqua rosarum etc.

Syrupus cordialis cum ligno aloes. Recipe aque mellisse aque buglosse ana lb s. cinamomi ʒ i. xiloaloes gariofilorum ana ʒ i. croci ʒ s. zuchari lb s. fiat syrupus.

Electuarium

Ad pulsum cordis. Recipe mellisse sicce ʒ i. buglosse sicce ʒ s. cinamomi ʒ ij. croci ʒ i. mellis despumati ʒ viij fiat in modum electuarij. Dosis coclearium vnum etc.

Alia confectio

A cordialis que soluit et confert in passionibus cordis in quibus queritur letificatio cum absterssione et mundificatione humorum melioratio et confert tristibus et passionibus melancolicis et vsus similis huius medicine est in remouenda forti impressione et iuuat in tristitia. Recipe ligni aloes gariofilorum cinamomi spice sete ana ʒ ij. florum borraginis rosarum ana ʒ i s. folliculorum sene mundatorum amigdalarum dulcium ana ʒ i. lapidis lazuli lapidis armeni lotorum et preparatorum ana ʒ i. seminis anisi feniculi ana ʒ ij. terantur ij. conficiantur cum mellis quantitate sufficienti. Dosis eius est ʒ vj et quandoque additur et quandoque diminuitur secundum necessitatem sumitur ex ea bis in ebdomada aut semel et modus sumptionis eius est ut infundatur ʒ i. folliculorum sene in aqua calida uel vino et per vnum diem seruetur vna ebullitione deinde coletur et in colatura distemperetur. Dosis confectionis secundum gentile etc.

Electuarium restauratiuum

C eius proprietas est calorem accidentalem extinguere et naturalem confortare et stomachi digestionem et appetitum et humiditates membrorum simplicium conseruare et augere et restaurare et tollere corporis impinguare et confortare et dilatare pectus et odore oris efficere bonum videlicet ethicos in prima specie et in omnibus alijs speciebus et electuarium gentilis lombardi et est in similia guilhelmina contra de cura ethice. Recipe i gallinam veterem et pinguem et vnam perdicem et extra parte vnius edi et quantum vnius agni partes anteriores et bulliant carnes iste videlicet carnes perdicis et galline et carnes edi et agni per se cum eo quod sufficit in syrupo si gallina et perdix coquatur aut carnes agni et edi et hoc sit propter maiorem commoditatem et utilitatem maiorem et coquatur cum diu donec caro ab ossibus separetur. Hoc facto accipiatur de pulpis pectoris et de alis perdicum lb s. et de pulpis pectoris et alarum galline ana lb i. et cum vino fiat de carnibus edi et agni quantum vis syrupum facere de istis carnibus. postea in syrupum dantur iste carnes frustatim et minutatim et ponatur in mortario et contundantur ultra et contusione quibus contusis et ordinatis in mortario addantur ʒ viij de puluere qui sic fit. Recipe cardamomi cinamomi folij gariofilorum cubebe ana ʒ. dragaganti gummi arabici galange nucis musc. ana ʒ i. croci mastice ana ʒ ij et addatur cum istis de rebus istis ʒ iij. Recipe amidi pinearum mundatarum amigdalarum dulcium passularum auellanarum mundatarum sebesten

fisticorum seminis citrumbite melonum cucumeris
mundatorum seminis endivie albi seminis lactuce portu-
lace ana ʒ ij penidiarum ʒ iiij quinque ceterum-
omnia cum ceteris contusis in mortario misce-
ando bene cum pistello postea accipiat lb iiij
zuchari albi albissimi et dissolvatur
cum aqua pluviali decoctionis ceterum sup-
dictorum et fiat syrupus coctus ad modum
stomatici cum quo in mortario fiat electuarium co-
fectum cum rebus que sunt in mortario misce-
ndo cum pistello quousque fiunt incorporatum
Dosis ʒ ij de mane in mediis horis et de
sero in vesperis etc. ¶ ad ethicam

Trocisci de spodio competentes in ethica
qui timent de diarria vel fluxu
ventris secundum quilhelmum lombardum in capitulo
de ethica ℞ ro. rubarum spodij ana ʒ v boli
armeni gummi arabici ana ʒ ij succi berberis
succi sumach ana ʒ iij seminis acetose ʒ
iij balaustie ʒ ij seminis coriandri in aceto
infusi et postea torrefacti ʒ ij fiat trocisci
quorum unus quisque duas ponderet ʒ de quibus
unus in mane et alius in sero ante cenam
sumatur cum rob simplici de citoniis vel de
succo berberis vel sumac etc. m

Con[silium] [?] ~~fiat~~ capitis

Fiat hic syrupus ℞ calamenti sticados
arabici ana ʒ ß passularum enu-
cleatarum ʒ j seminis polipodij ana ʒ j ß seminis
feniculi ʒ ij mellis lb j fiat syrupus dosis
ʒ j ß ¶ Sumpto syrupo purgetur cum pillulis
de yera et pillulis de lapide lazuli ana ʒ
ij Deinde lavet caput cum forti lexivio
Deinde fiat cauterium propter adventum frigoris
¶ fiat sacculus ex hiis rebus ℞ origani
calamenti asari baccarum lauri ana ʒ ij fiat
pulvis ¶ fiat illud electuarium de quo semper
ante cibum sumat j coclearium ¶ ℞ diamoros
diacaloes cinamomi seminis anisi ana ʒ j gal-
lange ʒ ij croci ʒ ß mellis liquidi lb
ß ¶ fiant iste pille ¶ ℞ aloes epatici ʒ ß
agarici turbith lapidis lazuli loti ana
ʒ j seminis anisi feniculi ana ʒ cinamomi ana ʒ j fiat
pille cum succo absinthij de quibus sumat
in septimana sumat ʒ j fomentet sepe vel
ex decoctione camomille mellilloti squinanti
absinthij ceterum ana ʒ j ¶ facta fomen-
tatione inungatur cerotolo absinthij et oleo
nardino in firmius iste existo dolore

stomachi iuvatus est vel omnia ista fecit sed solum
syrupum sumpsit quo sumpto sumpsit pillulas
de yera et de lapide lazuli semel deinde
percepit predictum electuarium et bene se habuit etc.

De debilitate stomachi a causa frigida

Dispositio magnifici viri Johannis de
.... domine urbis prefecti illustris est
debilitas digestive stomachi a frigiditate cum asso-
ciantur due materie vitreae et alia naturalis que
contingit partes inferiores stomachi cum ex-
et modum declarandi cum potestis meis lau-
dabilibus mediciis eiusdem presentis ¶ Alia materia
est flatuosa quam ex diminutione digestionis
multiplicat ¶ Ad cuius defectionis digestive
magis fuit immoderatus fluxus emor-
roydarum et preteritum malum regimine Et
apparet quod cum hiis materiis accidentalibus sit maturefactio
stomachi et ex debilitate potentie digestive a
nebulis flatuosis et multis generantur
ventositates multe ¶ Et ex predictis causis
leviter intelligitur quare sit meo intel-
ligere spiritu etc. et quare fiunt dolores
et ante cibum et post cibum Et apparent egri-
tudines in quibus precipitari possent si de
bilitatem obmitteret ¶ Observet quod in omnibus
regimine convenientes caveat distemperanciam
aeris et precipue infrigido et in aere caveat maxime
omnino a frigido aere et vento et frigidis potibus
et post calefactionem et apertione pororum
et in temporibus frigidis faciat accendi ignem
in camera et ponat in eo de lignis ju-
niperi lauri et cypressi ¶ Caveat ab omnibus
cibariis grossis et difficilis digestionis
ut leguminibus caseo carnibus siccis et ab
agrestibus nisi aliquando ante cibum velit modicum
recipere crudi ¶ Caveat ab omnibus pomis
et herbis crudis nisi necessitas cogeret
ad lactucas propter distemperantiam aeris in ca-
liditate et ad pira vel citonia propter casum
appetitus ¶ Caveat a piscibus et si
aliquando vellet de eis sint recentes vel marini
electi preparati modis convenientibus post frixu-
ram ¶ De ovis non curet quando non de-
fuire nec de tripis et specialiter caveat
a castaneis ab omnibus azimis et cibis
de pasta ¶ Caveat a subtestitiis nisi aliquando
propter casum appetitus et costrati ¶ Caveat
a vinis acerbis et turbidis et ab aceto
et ab acetosis rebus ¶ Comedat carnes

pullorum et pullarum et caponum non vehementer
impinguatorum et gallinarum iuvenum et perdi
cum et fasianorum et has carnes potest come
dere elixas et alias assas si frequenter come
dat eas elixas et potest comedere de decoc
tione earum asperso pulvere dicto. Alie autem
carnes sunt ad quas raro declinare de
bet et non nisi quando est in meliori dispone
sicut carnes pipionum iam completorum in pennis
et alii capoli iuvenes et lactantes edi et
vitule et castrati et porci silvestres iuvenes
et extremitates domesticorum. Carnes
vero leporis et aliorum silvestrium obmit
tat. panem comedat diligenter preparatum
electo exteriori cortice. vina bibat con
venientia magna amabilia in quantum
consuevit. Caveat a repletione et a con
mestione diversorum ciborum in una mensa. bi
bibat unum vitrum vel ad plus duo in
una mensa. et procuret esse solutus ven
tre. et si restringetur in mane subito pro
curet facere suppositorium et si non suffi
ciat. fiat clistere leve ex decoctione malve
et blitis minoris et oleo dulci et zucho
ro et melle ana ℥ ij et modico salis
gargarizet quando bibit vinum et expuat conetur
et dimittat prandere ieiuno stomacho. potu
peroptissimum si fit longa consuetudo, non
potest dimittere. saltem remittat aliquantum
et non statim cum potavit vadat ad lectum
sed ambulet aliquibus passibus. Exerceatur
semper ante cibum mane et sero et paulatim
revertatur ad aliquam partem consueti exercitii sui
quia in hoc erit sibi magna pars sanitatis
non surgat a prandio ante completam digestionem
et dormiat in situ in quo expertus est se
melius dormire et quiete quiescere.
In die non nimium dormiat et precipue cum
bene dormivit de nocte. obtemperet se in
accidentibus anime in quantum potest cavendo a fu
ria ire et a profunditate tristitie. a coy
tu abstineat et non agat nisi cum nimi
tate naturali compulsus et hora prima
post primam digestionem cum predicto regiminis
observantia quia indiget confectione con
fortativa stomachi. que cum hoc sit preparativa
materie ad evacuationes fiendas quas natura ut
certe ~~et est hec confectio~~ Recipe galange
cinamomi ana ʒ ij gariofili maioris zedoarie
cardamomi ana ʒ j. citri xiloaloes indi
sandalorum citrinorum diurgati gummi arabici
seminis anisi feniculi cinnamomi cortices citri ana
ʒ ij. zuchari albi lb j. dissolvatur zuchara
in aqua distillationis buglosse aqua distilla
tionis mellisse ana ℥ iij. fiat confectio
in tabulis et involvatur foliis auri. dosis
ʒ ij vel iij in mane ad minus duabus horis
vel una ante cibum cum pauco potu vini ve
natini aut cocti post aut sumatur de ea
in sero ante cenam eodem modo. Ad quod possit
levius mundificari iste ventre stomacharie
quarum in infectio ut evidenter apparet non pro
venit ad venas post cepit. est aliquid
horum trium primum est hic potus Potus ad id
Recipe vini electi pitisi. j. calefiat et ponatur
ideo in infusione ista rebus Recipe folliculorum seno
gruporum ℥ j seminis cartami ℥ j. Recipe galange
ana ʒ ij. gariofili cocti ana ʒ s. stent in infu
sione per diem et noctem deinde bulliat levi bulli
tione usque ad consumptionem 3e partis deinde coletur
et exprimatur et clarificetur cum mellis
despumati ℥ iiij. dosis ℥ s. mane tamen
tectus primus et calefiat deinde quod appetit de ve
opaco prima vice, prosequatur in dosi in uno
supponitis ~~Secundum solutivum est hoc~~ Recipe
mirabolanorum kebulorum mirabolanorum nigrorum ana ℥ ij terantur
et cribellentur et infundantur oleo recenti amig
dalarum dulcium deinde ponatur ad solem quousque
existerunt et fiat hoc tribus vicibus deinde in
lavetur cum aqua fontis zucharata quousque
usque recedit amaritudo eorum aut remittatur
deinde accipiatur de hoc pulvere ℥ ij. carda
momi seminis anisi feniculi Recipe galange piperis albi
quod reperitur mixtum cum pipere nigro zedoarie
doronici ana ʒ j. citri spice ana ℈ j. pi
nearum mundatarum ʒ ij. mellis despumati completum
menorum fiat in modum triferie dosis prima vice
℥ s. tempestive et non timet bibere cum ea
si solum lavare os cum vino vel cum aqua
ut voluerit ~~Tertium solutivum est ad id~~
ut accipiatur pulveris yere quod dicitur gal
nuthalica ℥ j addatur folliculorum sene ʒ ij.
informentur pille cum aqua mellita et
si os est facere viscosa fiat cum gummi arabica
sumatur de eis quando vadit quando vadit ad lec
tum cum intervallo usque medietas. Utatur
aut horum trium solutorum usus securissimus
est et potest uti uno eorum semel in septimana
et bis usque ad medium Iulii ex usu eorum

apprbut quibus corpus conformior est in tersione
euacuationis inter cadit aperio emoroydarum
quas est bonum aperiri nunc et fiatur antipno
et statim uomente uene trahendo cas cum vento
sa et si non effugit arte ponatur sanguisuge
electe due aut tres et si superfluicret cum sa
cap restringatur cum hoc unguento ℞ cineris
ossium dactilorum cineris foliorum olive et corticum
ovi thuris albi sanguinis draconis ana ʒ j misce
antur cum sepo castrati fiat hoc cerotum ad stomachum.
¶ ℞ olei mastitini olei nardini ana ʒ j
spici calamiti ʒ s mastices maces gariofilorum ana
ʒ j spice ʒ s laudani picis navalis ana ʒ
ij fiat cerotum taliter quod possit extendi super
corio et teneatur super stomacho calefiendo epar et
qui voluerit elevare hoc in ungatur se cum
oleo nardino et mastitino abstergendo ℞
banum quod ante ponatur ad stomachum filtrum in fusum
in vino decoctionis harum rerum ℞ corticum radicis
capparis tamarisci scolopendrie cimarum aneti
ana m j et cum cessat a fomentatione inungatur
ex oleo de absinthio nardino et rutaceo.
¶ ~~Pulvis quo debet uti in cibis suis~~
℞ cinamomi ʒ ij ʒ ʒ s cinci piperis albi seminis
ani feniculi cardamomi ana ʒ ij gariofilorum ʒ j In
hora infestationis doloris prodatur ad dis
tendum solvenda ventositate facta ex decoctione
camomille aneti ana m j seminis ani feniculi seminis
apii cimini ana ʒ s ponatur ulterius hoc yera
logodion vel catarticum imperiale ʒ ij olei
anetini olei camomille olei rute ana ʒ j et
modicum salis ¶ fiat et ad stomachum sacellationes
ex predictis herbis et seminibus et bulliant
in vino aromatico / fiant et inunctiones
ex oleis predictis non cum sit nausea aliqua
in ventre stomachi aliquo habente vim aroma
ticam et parum stipticam.
Ventosa super umbilico est de iuvativis et
ad ventositatem iterata multotiens et sit ve
tosa magna ¶ Habeat iste dominus apud
se hec duo remedia ad solvendum ventosita
tem primum est hoc ℞ galange ʒ s confitiatur
cum syrupo acetoso mellino et fiat magda
leones dosis ʒ j et circa cum potu vini
puri et potest sumi ante cibum et post cibum / ~~Ali~~
~~ud est hoc~~ ℞ cimini in fusi in aceto seminis ani
feniculi carui seminis apii cardamomi ʒ ana ʒ ij
spice cinci ana ʒ s mellis despumati dupluz
omnium dosis ʒ ij cum voluerit ¶ ~~Tertium est~~
confecto sarzenee super quod transivit ad nug
presex inferius / dosis ʒ j in superioritate doloris /
hora et fiat 2a vice mane et hoc est
gentilis iterum. Ad debilitatem digestive

Dispositio dicti comitis que est sit fundamentum
et mater accidentium omnium inter est debili
tas digestive stomachi quam sequitur lassitudinem
et macredinem inferiorum premium eius ex here
ditate patre et secundum frigiditate ex solutione
spermatis ex inmoderato coytu et pollutione
multa et sequitur et frigiditate stomachi cum valez
quam accidentalem ex dominio flatus et multiplici
pinguedine que frigitas salvavit appetitum
huic usque / potest autem contingere ex malicia humorum
in stomacho sicut cum mala dispositione ciborum ut fiat
detrimenta corruptio digestionis apparens in ce
ruptione repentane vaporem et odorem ovorum
¶ Propter hoc autem febris eius videtur in nulla hoc
intendisse ad calorem acuitate maiorem et
penum eius et ad humiditatem que disponit cum
tactum membris humidis inspecto a quibus
surgunt vapores humidi est tantum ut cerebrum
impleatur illis et propterea impleatur ad quam no
tabiliter tendunt super versus commissuram
coronalem et ex hoc sequitur quod venit dor
mire post primum sompnum in si alia causa intercediat
et sequitur ex hoc multitudo spermatis fri
tas impleta capitis suprema ad quam vapores
currunt / Est autem sublimatum est ex dictis
vaporibus in forma ventositatis a calore
impulsum intendit quia ad extremitates
et facit in eis sensationes / Vetustus autem
maior urine et intestinorum quod apparuit
in dolore prolixo circa partes pectoris in adi
te sua habuit maliciam digestionis stomachi ex
qua humores crudi et cumulati portantur
ad partes illas quas humores si contingeret
intestine partitestina et retineri facerent
accidens colica et yliace et similia illis Et co
fortia est sibi quod post notabile in digestionem
hiis fluxum ventris / Propter potestas dispones
est in renibus eius extenuatio et acuilis
calor; quibus omnibus sequitur multa pol
lutio et propter cum iacet supinus sequitur
et multiplicatio inter propinquarum ad arenas
minutas de quibus suspicandum est ne co
vertatur ad lapides / Sequitur et ex hoc inci
tatio ad coitum nocte relinquo corpori licet
illud remittetur de intemperis / Dolor est
in eo dispositio satis occulta / Una licet subtile
de cibo eius digestum in epate vadens
in membra aliqua videatur acquirere quia
adustionem extraneis accidentibus sit fecit
balneum puteoli unde apparuerit pustule
grossius cum de humoribus eius adipim
quod vertitur ad naturam quandam vilitatem et durat
plus impleta simul licet causis ex epate

plus disposuerit illam ad recipiendum materias
et malas humoris faciat eum sollicitum de quolibet
uili actu de quo non erat sollicitandum et
omnes dicte dispositiones iuuant se in materie
faciendo et debilitando eum. Et si humiditas
a cerebro distillans est multa in nocumenti
digestionis stomachi. Ex quibus euidens uidetur
quod perfectio tunc eius non consistit in multo usu
medicinarum solutiuarum sed rectificatione malarum
dispositionum membrorum et precipue stomachi et quia in-
tuitus necessitas propter aggregationes humorum
moderate euacuare. Regimen eius
sit hoc eligat aerem per omnem in mode-
rantia aeris precipue frigidam et humidam
Caueat mutationes subitas aeris et
ab aere frigido et ingressu pluuie lune.
Et si cogitur cooperiat multum capite. Ac-
cendat ignem in camera sua clarum in quo
ponatur fumigat ligna iuniperi nec utatur
igne pinus de carbonibus precipue quercus
et precipue si camera uehementer est clausa
Cibus eius sit caro pulli et pulle ca-
ponis et galline perdicis et fasiani et
auium minutarum et turdi quia castrati
etiam et pascentur loca montuosa. Rarissime
comedat carnes porci aut uitule pro-
pter quod comedere carnes capoli caro porci sil-
uestris conuenit. Si de carnibus eorum uult
comedere caro comedat et assate sunt et
sunt meliores quam elixe. Dimittat
carnes siccas et bouinas et caprinas
et anserum et auium carnes auium aquaticarum
Modus preparationis sit assatio uel elixatio
sed plus utatur elixis. De piscibus potest co-
medere fluuiales et marinos et dimit-
tat pisces lacuales et precipue anguillas
et in summa rarissime utatur piscibus
Modus preparationis ipsorum est per elixatione
uel assatiuam et non perfrixuram et comedantur
cum speciebus. De ouis si cogitur comedere
sint recentissima perdita in aqua tenera
nec comedat cum eis aliud cibum lac et caseum
dimittat ex toto nisi forte fuisset ualde
consuetus eo et non in uenenifico nocumentum
Leguminia dimittat omnia nec multum
laudo frequentem usum aque ciceris precipue ru-
beorum et nigrorum et precipue cum erit sus-
pitio de repletione prime uenarum uel time-
ret dilatatio membrorum renes. Acrima di-
mittat de oleribus minimum pro comede-
re quibus sit magna pars ferri et petro-

et de brodio caulium et parum de foliis eius
decoctorum in carnibus eius pinguibus pulli uel
castrati. Rapis non utatur nec radicibus
nec coctis nec pastinacis nec aliquibus her-
bis crudis nisi in feruore estatis et cum se-
ntiret inflammationem tunc cum posset uti lactucis
cum pauco aceto. De fructibus potest uti de pinis
et cortanis coctis et inuolutis cum tragea
Et post cibum dimittat et mala et pruna
et mora nespula et persica et omnia similia
et citrullos et melones. De ficubus uuis
maturis potest comedere ante cibum. uue non sunt
conuenientes sed passule et uue passules
sunt meliores. Potest comedere ante cibum cappa-
res conditos in aceto et oliuas conditas pau-
cas conditas post cibum et auellanas parum
torrefactas et nucleos amigdalarum recen-
tium masticando illos et semina pini lota
cum aqua calida et exsiccata. De saporibus
in hyeme potest uti pauca mustarda. In
estate non succo citrangulorum uel arangiarum
uel puluere cinamomi conficti et pauco croco
et quando salsa cum aqua ponatur gariofili et
modicum alei. Dimittat corrosiua uel caro
utatur ea. Panis eius sit diligenter
preparatis parum habens furfuris et aliquid
salis. Dimittat azima et omnia cibaria
de pasta et omnia sub testina et fritellas
quamuis essent frictate. Bibat uina pol-
lita etate mediocria et conuenientis pote-
ntia cum modica aqua uel cum nulla si con-
sueuit precipue in hyeme et in hoc obser-
uet consuetudinem. Caueat a uinis debilibus
et coctis et turbidis et ab acetosis acetosis
rebus nisi eo modo dictum et ab aqua
pura. Exercitium semper ante cibum mane
et sero et si non potest extra domum ambulan-
do per domum et agitando se manibus
et ante de mane antequam exeat lectum faciat
fieri fricationes incipiendo a coxis inferius
et a spatulis uersus manus. Post cibum
quiescat ad minus duabus horis uel ambu-
let piano uel suauiter equitet uel aliquem
actum faciat quo se moueat. Non dormiat
primo statim post cibum sed si pinguis est dua-
bus uel tribus horis et capite eleuato et
cooperto et super eo latere quo magis consue-
uit. Licet principaliter sompnum super dextro parte
sit conuenientius in die. Indi si non consueuit

non dormiat nisi p[er]didit primum nocturnum
nec repleatur cibo usque ad saturitatem nec
comedat diversa cibaria nec vina in una
mensa. Et si vult aquam cum vino faciat il-
lam misceri ad minus per unam horam antequam
ponat se ad mensam et sit aqua electa scilicet
fontalis vel cisternalis bene conditionata pro-
curet ex solutionis ventris et expurgare
nasum et sollicitari non tussi glutire salivam
vel mittat quia propter hoc colari a cerebro.
Caveat retentionem urine vel fecis statim cum
incitatur. Sunt alia singularia procuret
numquam maneat solitarius nec profundare
se ad tristitiam et cogitationes. Et ad hoc mul-
tum valet conversatio cum dilectis et minus detin-
ad tinam et temptare aliqua que videntur
difficilia in executione et anticipare et venari
multum abstineat a coytu adque non indu-
cat voluptuosis conceptus ut astertus ut
fabulationes seniorum. Et predicamenta sermone tre-
gie cuius et maior pars sic sanitatis cur-
mor si deus voluerit. Regimen autem
per medicinas est ut primo fiat hec confectio in
qua sunt confortantia notabilia quod sapiens
inde poterit. Utatur et ante cibum phylon
de mane et sero cum potu sollempnis vini
puri. Confectio. Recipe cinamomi electi li-
quiricie mundate ana ʒ ij xiloaloes gariofi-
lorum nucis muscate corticum citri gallie mus-
cate cardamomi been albi et rubei zedoarie doro-
nici seminis ocimi maioris seminis ozi gariofi-
lati ana ʒ i serici crudi mici granatorum corallorum
rubeorum piperis albi limature auri fragmentorum
smaragdi et iacincti et rubini ana ʒ s
croci ʒ i galange ℈ ana ʒ ij passularum
ʒ s fisticorum pinearum mundatarum cum aqua
calida ana ʒ i seminis coriandri mundatorum ʒ
s zuchari albi lb i s usque ad duas fiat
confectio in vase et dissolvatur zucharum
in aqua distillationis melisse vel in aqua
dissolvatur citrinis et timeat ne aqua
collegerit fimum in distillatione et conficiatur
postea confectio cum duobus scrupulis musci si
non abhorret illum. Et si non faceret sibi gra-
vedinem capitis fiant iste pille de quibus
sumat in septimana sumat quatuor aut quin-
que quando vadit ad lectum et allevietur cena
Recipe cinamomi squinanti spice masticis

calamenti ana ʒ i croci ℈ i aloes succotrini ad
pondus omnium formentur pille cum succo
maiorane in quo dissolvatur parum gum-
mi dragaganti et fiant pille in forma ciceris. Et
si abhorret pillas aut non invenirentur in eis
impressionem fiat hoc electuarium. Recipe mirabolanorum
kebulorum indorum emblicorum bellericorum ana ʒ s
terantur et cribellentur et infundantur in lacte
amigdalarum dulcium recentium et leniter ex-
siccentur et fiat hoc duabus vicibus. Deinde
laventur cum aqua zucharata et fricentur totiens
quod recesserit amaritudo eorum. Deinde ex-
siccentur et accipiantur de eis ʒ i turbith
electi ʒ s zuchari cinamomi ana
ʒ i mastices galange gariofilorum cubebe
seminis ani ana ʒ s mellis quod sufficit
vel zuchari si abhorret mel. Dosis ʒ
s in mane in aurora cum haustu vini
quo lavetur os et calefiat vinum et co-
mane non sumat aliam confectionem. Sumatur
semel in mense vel bis in septimana. Cum
in nocte senserit eructuationes et notabilem
indigestionem sumat in mane de prima
confectione scripta si debet minutione.
Recipe diamargariton ʒ iij nicolai diaga-
lange ʒ iij misce. ana partes equales
misceantur. Dosis coclearium i cum potu
vini puri sollempnis vel sine potu. Fiat
hoc unguentum ad stomachum. Recipe olei masticini
nardini olei absinthii olei de ruta
ana ʒ s misceantur et inspissentur cum
pauca cera citrina. Inungatur mane quando
exit lectum et sit calidum. Possunt quoque tenere
istud cerotum. Recipe picis navalis ʒ ij lau-
dani ʒ s incorporentur et addatur gariofi-
lorum macis spice ana ʒ i s mastices ʒ s exten-
datur super corio formato ad modum stomachi
declinante ad partem sinistram et teneatur
quando voluerit ante cibum et post cibum. Similiter
retur et si gattulum aut gattum vivum pig-
wem applicaret ad stomachum. Hic est pulvis
quo utitur cum cibis suis. Recipe cinamomi ℈
ana ʒ i gariofilorum piperis albi ana ʒ ij gar-
damomi croci ana ʒ i fiat pulvis. Hec est
tiriaca qua potest uti si voluerit. Recipe
℈ seminis ani pinearum mundatarum ana ʒ i
cinamomi macis gariofilorum ana ʒ i s zuchari
duplum ponderis omnium lixivium quo lavetur.

Ung[uentum] ad debilit[atem] digestive stomachi

capud bulliat cum aspro origano feni-
culo marino ana gr. i. et statim post
locionem exsiccet. Et accipiat sacu-
lus in quo ponatur iste pulvis. R. pro
corticum cit. calamiti ana ʒ s. macis
gariof. nuc. musc. ana ʒ ii. calefiat super
tegula calida aspersa vino pauco et po-
tenti et ponatur super capud et teneat
die ac nocte et ad minus teneat omni
nocte. Renovetur pulvis in spacio 15
dierum etc. Ad debilitatem stomachi

Domina hec habebat debilitatem stomachi
ex quadam macredine [illegible] et cum
hoc habebat humiditates acetosas frigidas et
humidas et suspicor acetosas in stomacho aliquas
flaticum catarrizare. Habet cum hoc debi-
litatem retentive matricis cum abortit ex-
cessum eius et adiuvat in hoc totius
humiditas matricis cum plus quam crescat
fetus abortit. Indiget convenienti re-
gimine eligendo aere temperatum. Co-
medat cibaria multi nutrimenti et facilis
digestionis. Tempore cum non est pregnans excitetur
ante cibum. Cum non est pregnans leniter ambu-
let ut multum quiescat propter magnifi-
catio fetus. Regimine autem premedicinas
cum non est pregnans est quod aliqui sumat [illegible]
rab. [illegible] conditis. Et alium est bonum quod su-
mat de confectione alterius 2m mense in
[illegible] et alii de melle [illegible] ligno
cum aqua decoctionis seminis feni cum ana. Et
[illegible] in usu istorum sit quod videbatur
[illegible] medicus et si videbitur transire
ad fortiora fiat hec confectio. R. cinamomi
xiloaloes mac. gariof. cortic. cit. been
al. et ru. galange zedoarie doronici
piperis albi croci cozil ru. ana ʒ s. mar-
garitarum ʒ i. sandal. cit. dragaganti gumi
arabici liquir. ana ʒ ii. spice nardi
ʒ s. ros. ʒ i. zuchari lb i s. dosis ʒ ii.
quando voluerit ante cibum cum pauco potu
vini limphati vel puri si voluerit.
¶ Tempore quo pregnans est et propter pri-
mum mensem leniter manducatur et ca-
veat in quantum potest a bacchi [illegible] Et si
magis observe regimine predictum. Et utatur
confectione primum mense 2m habet descriptionem.
R. pinearum mundatarum ʒ ii amig-
dalarum dulcium ʒ s. zuchari al. lb i ʒ iii.

cinamomi xiloaloes doronici been al. et
ru. margaritarum sandal. cit. ana ʒ s. spodii
corallorum ru. camphore ana ʒ i. fiat confectio
in vase. dosis quantitas castanee pone ante cibum
quando voluerit cum potu vel sine. Gentil qui fuit
paduensis. Ad debilitatem digestionis stomachi :—

Videtur quod principalis disposicio huius viri
sit debilitas digestionis stomachi a frigiditate et
macredine et extenuatione sive eius ma-
cie ventris et ex hoc generantur humores
frigidi et ventositates remanentes in partibus in-
testinorum et vapores grossi qui capud
ascendunt. Et ex hoc stat extenuatio habitu-
dinis eius et ideo sibi est subveniendum cum
cautela sollicita ne ad ulteriorem extenuationem
deveniat aut ad alias passiones firmas.
Regimine predictum pona in fine consilii
Fiat illud iuleb de quo sumat toto mense
Junii usque ad medium Julii. aliud in mane
aliud post meridiem aliud per stare die vel
diebus absque usu eius. ¶ R. aque distil-
lacionis buglosse lb ii. aque distillacionis
melisse lb i. ponantur in eis in infusione
cinamomi ʒ ii. gariof. ʒ s. mac. sandal. cit.
cit. ana ʒ i. corticum cit. ʒ ii. gariof. ʒ s.
et stet in infusione per diem et noctem deinde
bulliant bullitione leni usque ad consumptionem
3e partis et cum zuchari lb i s. fiat iuleb.
dosis ʒ i s. cum aqua frigida. Caveat tamen
ne aqua propter distillationem habeat saporem fumi.
Fiat ista confectio de qua sumat ante cibum
omni die. ¶ R. cinamomi ʒ ii. liquir. ros.
ana ʒ i s. seminis citrulli melonis cucur-
bite citrulli [illegible] rosati ana ʒ s. passularum
[illegible] ana ʒ s. pinearum mundatarum lotarum
cum aqua calida ʒ iii. fisticorum amigdalarum
dulcium ana ʒ i s. nuc. musc. gariof. xiloal.
mastic. seris cinamomi reubarbari electi
been al. et ru. seminis [illegible] gariofi. doro-
nici corticum cit. ana ʒ i s. folii calami
aromatici galange ʒ [illegible] croci mac. ossis
de corde cervi margaritarum ana ʒ ii. corallorum
ru. [illegible] stomachorum gallinarum
ultra locione lotorum et exsiccatorum ana ʒ i s.
sandal. albi et ru. et cit. ana ʒ i. zuchari
lb ii s. et plus si hoc non sufficeret fiat con-
fectio in vase. Et liquefiat zuchari in aqua distil-
lacionis borraginis. dosis ʒ ii. et si voluerit

bibe cum hoc de iuleb po(ti)o limphato ut de
vino limphato bibat. Fiat hec alia confectio
de qua post sumitur simul in septiana. Recipe mi
rab. keb. ʒ ii. terant et cribellent et
fundatur super eos oleum recens amigdalarum
dulcium et ponatur ad solem et fiat hoc
tribus diebus semper reinfundendo oleum
cum exsiccatur. Deinde accipiat unum dulcoratam
cum zuchar albo et in eo infundantur
mirab. predicti et unum confirment ita. Deinde
permittatur residere et piciat aqua. Deinde
iterum infundatur in aqua et hoc fiat xor
diebus. Deinde permittantur exsiccari in umbra
et terantur et accipiat de eis ʒ i s. turbit
electi ʒ vi ℈ ʒ i s. sennis ana ʒ i. mastic
cinamomi seminis feniculi ana ʒ s. pinearum mun
datarum passularum ana ʒ ii. zuchari lb. i. Dosis
prima mane ʒ s. mane in aurora cum aqua
calida et si faciat assellare duabus vicibus
insequatur dosim predictam et si non addat
in eo. Fiat illud cerotum. Recipe mastic ʒ s.
nucis gariofili spice ana ʒ i. oli masticini
oli nardini oli absinthii ana ʒ s. olei
amigdalarum dulcium ʒ i. ceris novae ʒ ii. de
reque sufficit extendatur super coreo subtili
et ponatur ad stomachum et teneatur duabus
horis. Deinde in hora cibi eleuetur et in
ungatur cum hoc. Recipe oli masticini ʒ i.
oli absinthii oli nardini ana ʒ ii. olei
amigdalarum dulcium ʒ s. misceantur. Valde
nec tribus temporibus fiat in nocte teneat
ad stomachum pueri primum aut cane nigrum.
Hic est pulvis quo uti debet melius sumus
Recipe cinamomi ʒ i ℈℈. croci cardamomi ana
ʒ s. fiat pulvis. Hic est modus diete quo
debet uti iste. Ad dolores stomachi in confusione

Pro quodam patiente dolores stoma-
chi cum confusione cibi ad aretosum et
hac inde splenis totantur fiat hic
syrupus. Recipe melisse buglosse scolo
pendrie ana m. i. tamarisci radicum feni
culi ana ʒ i. florum borraginis buglosse
passularum ana ʒ s. seminis ana feniculi cinamomi
ana ʒ ii. polipodii ana ʒ s. pulveris zu
chari lb. i. fiat syrupus et aromatizetur
cum hoc. Recipe croci ʒ i ℈℈. cardamomi ana ʒ
ii. gariofili ʒ i. Dosis ʒ i s. cum aqua ca
lida et sumat in matutinis primis. Fiat
sacculus qui bulliat in vino et separan

tibus ponatur ad stomachum pluribus vicibus. Recipe
calamenti origani absinthii ana ʒ i. spica
nardi ros. coriandri ros. mastic ana ʒ s.
eleuetur sacculus in hora comestionis
et tunc inungatur stomachus cum oleo de spica.
Fiat illud electuarium de quo fiat antidotum
cocleare i. Recipe cinamomi mastic piloat
indi ana ʒ ii. croci gariofili ana ʒ i. fistici
ʒ s. fiat pulvis et misceatur cum melle
despumato quod sit triplum ad predicta reb.
et sit dissolutum mel predictum in aqua in qua
bulliant mirabolanorum emblicorum ʒ ii. agni
genitalis radicis. Ad humiditatem humorum melancolicorum

Radix egritudinis est melancolici in venis
et habundantia humorum melancolicorum in venis
distentis ab epate usque stomachum splene et
intestina singula et in accidit mali
dignitatis et ita sanguis in reliquis venis
infectus est. Unde surgit pruritus et scabies
et hec cum exulceratione tendit
ad corruptionem vapores autem a debilitate
stomachi insurgunt ad caput ex quibus proue
niunt vertigines et sibili et cum transit
ad remolliendum cerebrum fiunt ea obliuionis
et ex eis prodit memorie debilitas et si non
preueniat sibi venient ad cruces somnus
et malicia cogitationis. Fortuna aut
sui ortus feliciter cum in emoroidibus
ad quarum provocationem optimum cum mittere et dimittere
florum saphenarum. Regimen in cena eius
est tale quale scripsimus prius dominus et tamen
qua post. Purgetur primo hoc syrupo.
Recipe scolopendrie capilli veneris melisse buglosse
endivie epatice lupuli ana m. i. feni po
lipodii ʒ ii. epithimi ʒ i s. prunorum mundatorum
vi seminis endivie seminis portulace seminis ana
feniculi petroselini radicum spine albe ana ʒ i. bul
liant in aqua pondo epithimi in fine decocto
nis et post expressionem accipiat de de
cocto lb. i. succi fumi terre depurati lb.
s. zuchari ʒ xv fiat syrupus. Dosis
ʒ ii. Sumpto syrupo purgetur cum hoc.
Recipe pillularum agregativarum pillularum de lapide
lazuli ana ʒ s. pillularum cochiarum alimacor
ʒ i. sumat cum iuit ad lectum allenata
cena facta purgatione ad iii vel iiii dies
prouocetur apertio emoroidarum hoc modo

primo lavetur caput cum aqua calida in qua
bullierit semen malve et semen lini et
fiat hoc pluribus vicibus. Deinde die sequenti ponantur
ventosa super ano et educantur ex emoroydibus
si sufficienter sanguineant bonum est, quod si non po-
nantur due sanguissuge vel iij ad eminencio-
res ex eis et permittatur fluere sanguis quantum
videtur posse sustinere. Cum sumpserit syrupum
tribus aut quatuor vicibus conficiatur de floxia
et si videtur medico prius fiat de basilica
dextra. Facta purgatione laudo balneum
petrioli in quo lavetur caput semel in die et
aliter vadat ad aquam caldenellarum et lavetur
in ea totum corpus preter caput. Fiant iste
pille de quibus eo volente ab aliis fiat
semel in septimana. ℞ ivinarum nigrorum
polipodij epithimi sticados arabici ana ℥ ij
agarici lapidis lazuli preparati quantum artemisie
ana ℥ j. dyagridij correcti ʒ s. pulveris
yere pigre ʒ s. fiant pille cum succo apij.
Dosis ʒ j. et post addatur modicum si non sol-
vitur usque ad ʒ iiij. Fiat ista confectio in qua
prius est confortatio cerebri et rectificatio virtutis
de qua sumat post purgationem dosis ℥
ij cum cibum quando voluerit cum pauco po-
tu vini puri vel parum limphati et sumat
de eo aliquid in sero quando vadit ad lectum
℥ j sine potu. Confectio adde ℞ mel-
lisse corticum citri gariofilorum gallie muscate
macis been albi et rubei zedoarie doronici
seminis ozimi gariofilati ana ℥ j sandalorum
citrinorum ℥ j s. fisticorum pinearum ana ʒ s.
zuchari lb. j dissolvatur zucharum in aqua
distillata buglosse et conficiatur cum
musci ℥ ij. etc. Ad restringendum vomitum

Pro quodam qui patiebatur vomitum
qui iam duraverat tribus mensibus
illud quod expedit, purgationem vero non
oportet resolvere. Intendatur tamen quantum possibile
est confortationi virtutis eius cum laudabi-
libus cibis et placibilibus partem factis
qui sit de perdicibus et pullis. Et alias car-
nes nisi illas habeat in abhominatione
intendatur omni die ad fricationes extre-
mitatum s. capitis brachiorum coxarum et
tibiarum. Et ponatur super quantissimam co-
ronali aliquid vesicativum sicut cantarides
cum axungia vel cepe squille cocta. Fiat
iste syrupus de quo sumat in mane ʒ j s.
cum aqua calida. ℞ succi calamenti succi
malorum granatorum acetosorum expressorum

cum pulpa sua interiori electo cortice, vini
odoriferi ana lb. j misceantur et bulliant
usque ad consumptionem medietatis. Deinde residi-
at per novem dies et postea fere reliquum
syrupizetur cum zuchari solidi lb. j. condi-
tiatur cum gallie muscate gariofilorum coriandri
ana ℥ s. fiat illud eumpliu ad stomachum. ℞
cinamomi citonioram de cortice mirobalanorum kebulorum
ʒ iiij. mastices ℥ ij. coriandri muscatellorum
gariofilorum ana ℥ j misceantur. Continuetur
ista et non apparet impressio manifesta spacio
mensis rescribat et providebit de alio etc.

Ad stomachi debilitatem cum distemperantia epatis

Pro stomachi
debilitate cum distemperantia epatis
et lesione parum splenis fiat dieta cum
aliis consiliis etc. Exercetur ante cibum
mane et sero. Fiat iste syrupus de quo sumat
usque ad exitum aprilis in mane ℥ j s. cum aqua
calida. ℞ aque distillatarum buglosse
endivie borraginis mellisse ana lb. s. po-
natur in eis in infusione tamarisci ʒ s. tima-
macis ℥ ij gariofilorum macis ana ℥ s. sandalorum
rubeorum ℥ j s. zuchari lb. j. fiat syrupus.
Fiat ista mixtio horum electuariorum. ℞
stomatico calidi aromatici rosati sine
musco dyarodon abbatis sine musco quantum
mense ana ʒ j misceantur. Dosis ℥ ij.
sero ante cenam per duas horas cum pauco po-
tu vini puri vel parum limphati. Si non
esset solutus venter sumat de ℥ vel de x in mane
in aurora cum pauca aqua calida hoc mixtum
ʒ s. ℞ diacatholicon electi decassia ana
ʒ j misceantur. Fiat iste pulvis quo in
cibis utatur. ℞ cinamomi ʒ j gariofilorum
ana ℥ j ciperi ℥ s. Fiat ista unctio
ad stomachum et usus parte sinistram omni mane
quando surgit de lecto et sero ante cenam. ℞
olei nardini olei absinthij ana partes equa-
les misceantur. ℞ Bis vel semel in septimana
preter facere clistere cum decoctione malve yere
simplicis benedicte simplicis ana ℥ ij. zucha-
ri ʒ j cum oleo communi et sale pauco. gentilis

In principio
In precedentibus consiliis debet esse sic. Cave-
at ab omni distemperantia aeris. Come-
dat carnes pullinas perdicum et avium
minutarum edi castrati et alii lactantis
vitule. Bibat vina mediocria limphata
cum 3a parte aque. Post comedere de olerebus
minutis cum borragine et spinachia et de lacte

amigdal et de omnibus sorbilibus Et alii tempore
caloris ut quando sentiret se calidum post comme-
stionem delactuce. post 2 comedere post cibum de pinis
triudis et cortis et de malis apiis. post co-
medere de passulis ante cibum 2 post cibum et
de auellanis et de oliuis conditis. post cibum
post comedere alii de viridio caulium 2 de pisci-
bus fluvialibus. Caueat a leguminibus acutis
et carnibus siccis et a carnibus animalium agrestium
et a caseo nisi raro propter casum appetitus. Exercite-
tur semper ante cibum mane et sero et non repleat-
tur diuersis cibis et parum dormiat in die
et caueat a coitu etc. Dyacitoniten:—

Dyacitonite confortatiuum stomachi. Recipe succi cito-
niorum mellis ana lb ii aceti sexta-
riam partem ℥ ʒ iii piperis albi ʒ ii fiat confectio.
Cinis de stercoribus gallinarum ad confortationem stomachi relaxa-
ti et debilitati. Et consiliator multum ute-
batur eis et narrauit sperariinus suus
padue magistro gentili nam faciebat accipi
pellicula que iacet in uentriculo gallinarum
et faciebat accipi de multis gallinis postea
faciebat ipsas lauari cum bono vino postea
ponebat ipsas ad exiccandum in umbra postea
utebatur eis in confectione cum zucharo cum aliis
speciebus stomaticis etc. Ad confortandum mebra

Ad confortandum mebra nutritiua
Nutritiua omnibus considerat intendendum
est restaurationem virtutis eius et confortatione
nutritiuorum et propter stomachum qui dicitur debilis
et macer factus ut conficeret cibum non possit
uenire ad totius corporis et ideo cibet alius
facilis digestionis ut pullis et perdice 2 est
melius quod repererent carnes in modum rei liquide
mollis ita quod non indigeat masticatione
et est melius quod non bibat cum cibo sed ante p-
rimam ut per duas horas 2 post per duas horas
ad minus fiat istud iuleb. Recipe aque distilla-
tionis borraginis buglosse endiuie ana lb s.
aque mellisse ℥ xxx infusione 2 ponantur
in eis in infusione cinamomi electi sandalorum
citrinorum ana ℥ s mac garioffi ana ʒ s etc.

Nota bonum syrupum per quandam matrona
que erat insto et erat tanta quod conti-
nebat arterias 2 venas ex qua sentiebatur
pulsatio eorum tangendo stomachum cum manu
et erat magis flatica quam colica 2 habebat
cum hoc febrem et vomitum 2 deiectionem
appetitus. Recipe radicis spine albe ʒ ii radicis
feniculi petrosilini ana ʒ i liquiricie squinanti passularum

calamenti quercule minoris ana ʒ i sticados
capilli veneris endiuie ana m. i seminis ana feni-
culi anisi cinamomi ana ʒ ii rosarum seminis endiuie
ana ʒ i zuchari lb i fiat syrupus. Contra
diuritiam pipo. Recipe alcirif ʒ iiii turbith
ʒ i etc. Contra diuritiem stomachi et splenis etc.

Contra diuritiem quandam in partibus stomachi
et splenis non apostemosa ex partibus
materia inuita cum quadam extenuatione
et exitu quem rei incipere puonum et se-
cessum. Recipe radicum feniculi petrosilini apii sparagi
liquiricie spine albe corticum mediani sa-
lis tamarisci ana ʒ i sticados buglosse
borraginis endiuie lupuli ana m. i pas-
sularum sine polipodii ana ʒ ii epithimi
ʒ i s. seminis anisi feniculi seminis endiuie citrulli
cucumeris seminis portulace ana ʒ ii cina-
momi mac ana ʒ i s. zuchari lb i fiat
syrupus. Recipe aromatici ros. descriptione ga-
brielis sine musco 2 sine ambra ʒ i s. etc.

Contra malitiam stomachi. Contra malitiam stomachi
ex humoribus frigidis flaticis cum quadam
cum quadam relaxatione. Recipe acori ʒ ii pas-
sularum ʒ i liquiricie radicum feniculi petrosilini ana
ʒ i mellisse gariofilate buglosse ana m.
i polipodii seminis cartami ana ʒ i sene
agarici ana ʒ iii seminis anisi feniculi cinamomi
ana ʒ ii pulueris zuchari lb i fiat syru-
posis ʒ i s. cum aqua calida de 3° in 3°
die. post superiorem istius syrupi fiat
de hac confectione. Recipe succi citoniorum lb
i mellis lb i aceti ʒ ii bulliat 2 spu-
metur deinde addatur ℥ ʒ i piperis al-
garioffi ana ʒ ii iterum coquatur parum
fiat de ea quatuor horis. Sacculus
pro stomacho. Recipe ros. ʒ i absinthii calamenti
squinanti ana ʒ s. mirtillorum coriandri
ana ʒ ii ponatur in sacculo 2 bulliant
in vino brusco etc.

Ad incidendum flatum stomachi et candum
Appetitum. Recipe cepe et incidatur frust-
tis longis in aqua et affigatur aceto boni
vini cum modico salis. deinde addatur
cinamomi piperis garioffi xilobalsami
et comedatur cum pauco oli 2 hoc etiam
habetur in aliis etc. Ad debilitatem stomachi:—

Ad debilitatem stomachi. Recipe cere albe ʒ
iiii olei nardini ʒ vi dissoluatur
cera in oleo et affigatur his pulueres
Recipe aloes ʒ iiii masticis ʒ vi piperis lon-

Alenf

ʒ i aceti ros ʒ iij fiat decoctu et tepidu
ponat ad stom̄ in forma stuīc ic

[E]mplm nigri
[M]ysthael ad restingendu uomitu
expti ℞ thur mastic an ʒ ij pulue
rizent et misceant in clara oui et appo
natur cum pecia ut stuppa timporibz et
pulsibz brachior ic

[A]d excitandu appetitu
[A]d deiectu nimiz et confortand stom
℞ carnium citonior elixator in vino brus
co ℥ iiij cassia siue calamiti ar ʒ min
tillor ʒ ʒiminati an ℥ ʒ absinthij ℥ i
mastic ℥ ij misceant oia ista et ponat
ad stom ic

[E]mplm valde utile deiecto in appe
titus et ij arnoldi de villa noua
et ad nauseā et ad abominatoz exce
fria ℞ mastic cinamoi ligni aloes
zedoarie galage gariof an macis
an ʒ iij puluerisentur postea misce
antur cum foliis absinthij et calamiti
et pane assato infuso vino albo an
℥ ʒ misceant simul et fiat empl ic

[E]lectuarium
[C]onfectum confortans
oia interna ℞ seis an fen apij ci
mini amcos mac galage leuistici
origani siler^s mentam carui cinamoi
coriandri seis cepe thimi spice gariof
piperis longi nuc mus cipi seis rute
seis eruce an ʒ ʒ cinoi cassie lignee
costi ffuci alby an ʒ i ros mastic an
ʒ ij ʒʒ cubebe zedoarie carpobalsami
xilobalsami cardamoi an ʒ i lima
ture auri ℥ xv mellis albissimi et
despumati lb xiiij ic

[F]iat hec in vnctio ad stom cu cibuz
℞ olei nardini oli absinthij oli
mastici an ℥ i inspissent cum pauca ce
ra alba ic

[O]pabile oleu dz francisti confort
tiuu aromaticu et confortat in quantum
est diffusa fuerit debilitatius stom ℞
terbentine lb i mastic subtilissime pul
uisati lb ʒ incorporent ad inuice optime
et ponat in alembico uitreo ad distilla
du et in principio fiat ignis satis fortis
et ideo exibit clar sic aqua et hoc no e
bonu postea exibit coloratu sic aur

et hoc e pfectissimu recipiat grā et colliga
hoc postremu et reponat optie et obturet
primo autem ponat ad distillandu alebi
tus superius et inferius cum pecia in tincta in
farina et aq ad modu cole et exiccetur
ista cola postea ponat ad distillandu et
caueat qz qn erit quasi in fine distillatio
nis propter uehementez ignē tunc fit multum
vm quasi crepaiet alebicus huic remediu
cum pala ferrea que ponit inter ignē et
fundu distillatorij usqz quo cessi tunc fro
ipius ic

[A]d stom et memoria debilez propter cor
tate ipius sumat xv diebz oi
mac ℥ i ʒ decoctus de epithimo et ij mense
deiu purget cum ʒ iiij pillar de lapid
lazuli post sumete decoctone sumat om
serio an cibu ʒ ij electu qd dr letificans
cum pauco potu vini puri // fiat hoc empl
ad stom ℞ calamiti origani ʒiminati
flor camomille absinthij an ℥ ʒ mastic
ʒ ij ponat in sacculo et bulliat in vino et aqua
et ponat ad stom mane et sero et in hora
tibi eleuet ic

[A]d indigestionez ex fri^te stoi ℞ cinamoi
acori cassie lignee cimini carpobal
sami seis anisi an ʒ ij spice nucis sitte
amcos rute cardamoi mac nuc mug
an ʒ ʒ seniz comuz mundator ℥ ʒ pas
sular pinear an ℥ i sandal rub ros
an ʒ iij fiat decocto cum zuccri quantitate
sufficienti et in fine decoctionis accipiatur
diarodon abbatis et ij mense an ℥ ij et
puluerizet et desup pieiat // dosis quibus
castanee // fiat tale vnguentum ℞ oli de
spica oli de ruta oli camomillini oli ane
tini olei de absinthio an ℥ i calamiti
sicci folior rute an ℥ ʒ cere qd sufficiat
quam vngat venter pt qd locy expte ic

[C]onfecto
[C]ontra in mala dispositione stoi fria
et sicca cum extenuatione totius corpis et
debilitate ℞ ros ʒ ij liquir ʒ i ʒ gala
ge ʒʒ an ʒ i cinamoi mac gariof
cinoi an ʒ ʒ pinear mundatar ℥ ij pas
sular amigdar dulciu ℥ i seis an
feni an ʒ i mellis despumati lb i

Ad debilitatem epatis et duriciem splenis
℞ endivie lupuli apii solatri eupa
torii ana m. iii. distillentur simul et de aqua
illa sumat omni mane medium ciatum et non
calefiat. Et si distillatio fieri non potest bul
liant in aqua et usque ad consumptionem medietatis
et aqua illa clarificetur cum zuchari vii. vel vi.
et de illa aqua sumat omni mane ℥ ii. sine
alia re. Item ponantur iii. ventose super latere
sinistro sine aliqua scarificatione. Item
fiat hoc epithima super epar. ℞ succi
solatri succi arnoglosse ana lb. ii. aque
endivie lb. s. sandali rubei spodii ana ℥ s.
camphore ℈ i. ponatur tepidum. Item super
parte sinistra fiat hec evaporatio. ℞
cappari tamarisci scorce ancti florum camomille
absinthii calamenti rute ciclamus melle
ysopi acori scolopendrie ana ℥ i. bulliat in
aqua et aceto et infundatur spongia et
applicetur et dehat aqua in plenitur vesica
balneis et etiam teneatur super parte sinistra
de qua fomento sicca fiat sic sibi sufficiente etc.

Ad opilationem
ancrasticam et ex qua contingit
fluxus ventris et extenuatio et casus appe
titus. ℞ succi absinthii lb. s. spice ℥ i. cina
momi reubarbari ana ℥ ii. pulveris zuchari
lb. s. dosis ℥ iii. etc. carestia … simili…

Ad opilationem cum quadam mala dispositione sple
nis et cum multa stabile multa ℞ sco
lopendrie eupatorii melisse lactuce siluris
ana m. i. betonice m. s. radicis feniculi petroselini liquiricie
ana ℥ i. cappari tamarisci squinanti passularum
ana ℥ s. seminis endivie seminis anisi cinamomi ana ℥
ii. mastices ℥ i. polipodii semine epithimi ana ℥ i.
s. pulveris zuchari lb. i. fiat syrupus. dosis
℥ ii. de 3o in 3m. Sumpto syrupo sumat
bis hanc medicinam. ℞ electi mezereon
electi ad mulam ana ℥ i. s. distemperentur cum
aqua calida et bibantur in matutinis primis. De
in ad x. dies vel circa sumat iterum eandem
medicinam. Deinde incipiat sumere de hac medicina
℥ i. in mane et sero cum pauco potu vini no
bilis in quo ponatur quantitas aque extinctionis
ferri. ℞ dyarodon abbatis dyagalange
aromatici rosati sine musco ana ℥ i. diatrium pipereon
dialacce ana ℥ iii. misceantur omnia et si
expedit addere liquore addatur syrupus
de v. radicibus. Eadem die qua incipit

sumere confectiones incipiat et ungere partes
splenis ex unguento meo ad splenem. Et si
potest vadat ad balneum aurinonis vel parum
aquarum que pisarum etc.

Ad opilationem et principium ydropisis in quodam
iuvene xx annorum homine multum
forti regatur bono regimine. Fiat iste syru
pus. ℞ radicum feniculi petroselini sparagi brusci acori
ana ℥ i. scolopendrie passule ana m. i. origani
calamenti sticados arabici seminis ana feniculi ana
℥ s. passularum ℥ i. rosarum cinamomi xilobal
sami ana ℥ ii. pulveris zuchari lb. i. dosis
℥ i. s. cum aqua decoctionis scolopendrie m. i. ta
marisci ℥ ii. Sumpto syrupo purgetur
cum hoc. ℞ pillularum cochiarum pillularum de yera
ana ℈ ii. Deinde incipiat sumere syrupum
de eupatorio 2m descriptionem Mesue et continuet
illum iii. diebus vel xx. Deinde purgetur cum
hoc. ℞ diafinicon ℥ v. fiat ista in vino
aductive. ℞ olei nardini olei de absin
thio ana ℥ ii. olei camomillini ℥ i. misce
antur. Facta purgatione sumat octo vel x
diebus ℥ i. diatrium pipereon cum potu vini
puri etc.

Pro parato ad ydropisim ex longa ma
la complexione calida que posuit epar ad
debilitatem et opilationes. ℞ passularum
℥ xii. croci ℈ ii. s. calami aromatici ℥ i. s.
bdellii iudaici ℥ i. ℈ i. cinamomi ℈ ii.
cassie lignee ℈ i. s. terbentine ℥ i. s.
xilocaracte ℥ i. terenda terantur et infundantur
in vino in quo liquefiat que liquefieri et cum melle
quod sufficit fiat electuarium. ℞ aque distil
lationis passularum lb. s. aque distillationis endivie
lb. i. infundatur in eis cinamomi ℥ ii. et cum
zuchari lb. i. fiat syrupus. Et addatur huic
syrupo lb. s. syrupi de eupatorio et sumat
de aggregato ℥ i. s. cum aqua calida de 8uo
in 8um sumat ℥ i. huius mixtionis. Adde
℞ electi ad mulam diafinicon ana ℥ i. mis
ceantur et sumatur cum aqua calida in die. Et
si prima vice solvitur post potionem alia dosis.

Confectio solutiva
ad ydropisim ascitem. ℞ eupatorii
cuscute passularum liquiricie mirabolanorum kebulorum ana
℥ s. radicis feniculi apii cappari tamarisci aga
rici ana ℥ i. fiat decoctio et coletur et in co
latura ponatur pulpe cassie lb. s. zuchari
℥ iiii. reducatur ad spissitudinem mellis

dem addatur reubarbari turbith ana ℥ iij
foliorum mezereon infusorum in aceto ℥ ij s. dia
gridij correcti ℥ s. specierum ℥℥ ana ʒ ij fiat elec
tuarium. Sumat de eo ℥ s. bis in septimana
cum vino parum limphato in hora matutinorum
capellarum. In aliis autem diebus sumat de
dyacurcuma quantitate avellane in mane
cum pauco vino. Ista confectio curavit puerum
assisio annorum 13 qui erat ydropicus ypo
sarcus cum aliquo asclite et duravit sic usque
ad annum unum completum etc. Ad ydropisim

Conferto ad ydropisim asclitem
asclitem. Recipe eupatorij cuscute
passularum liquiritie marubij kebulorum citrinorum
ana ℥ s. radicum apij feni capparis tamari
risci agarici ana ℥ j. fiat decoctio et colet
et in colatura ponatur mellis lb s. zuchari
℥ iiij. reducatur ad spissitudinem mellis
deinde addatur reubarbari ℥ j. turbith ℥
s. foliorum mezereon infusorum in aceto ℥ ij
s. diagridij correcti ℥ s. specierum ℥℥ ana ʒ ij
fiat excoelectum. Dosis ab ℥ s. usque ad
℥ vj. Utebatur post hoc diacurcuma et
dialacha sic 2a vice etc. Ad ydropisim

Syrupus pro quadam asclitem
asclitica. Recipe fumiterre endivie ana ʒ j
absinthij seminis endivie ana ℥ j. eupatorij
ʒ s. mirabolanorum citrinorum ℥ j. specierum ʒ ij zuchari
lb s. fiat syrupus. Julep bonum in debi
litate et in confortatione cordis et epatis et
sum expertus in quodam ydropico. Recipe aque
mellisse aque buglosse ana ℥ viij cina
moni ℥ j. garioffilorum ℥ s. macis croci ana ʒ
j. zuchari lb s. fiat julep. Epithima
ad epar. Recipe aque endivie aque rosarum ana ℥ iiij
sandali albi et rubei ana ℥ ij aceti ℥ v fiat
julep bonum etc.

Consilium pro quodam ydropico asclitico
fiat hic syrupus. Recipe eupatorij ca
pilli veneris scolopendrie endivie epatice ana
ʒ j radicum feni petrosilini apij sparagi liquiritie
tamarisci corticum salicis mediane ana ℥ j.
passularum capparis seminis portulace ana ℥
iij sandali albi et rubei seminis anisi ana ℥ ij zu
chari albi lb j. fiat syrupus. Dosis ℥ j s.
Semel in septimana sumat diamezereon
cum decoctione ℥ s. sumatur in aurora cum aqua
calida. Sero ante cenam sumat ℥ ij huius
mixture. Recipe trisandali rosate novelle

diarodon abbatis diarodon 2a vice sine
musco et ambra ana ℥ j. Inungat epar
eius cerdo sandalino etc. Ad asclitem

Disposito huic asclitis tendebat ad asclite
cum tympanite mixta ex mala disposi
tione splenis et epatis. Fiat iste syrupus et sumat
omni die in mane ℥ j. Recipe scolopendrie mellisse
ana ʒ j radicum feni petrosilini liquiritie eupatorij
tamarisci ana ℥ j. capparis seminis portulace
ana ℥ s. seminis anisi feni seminis endivie rubei ana ℥
ij pulveris zuchari lb j. fiat syrupus. Su
matur cum decoctione scolopendrie. Fiat sacculus
in aqua bulliat hec res. Recipe absinthij seminis
aneti capparis tamarisci camomille calamenti
ana ℥ s. et sic calide ponatur ad splenem continue
sero. Sero ad minus una hora ante cenam sumat
℥ ij dyarodon abbatis cum pauco potu vini
puri vel parum limphati. Comedat carnes
pullinas vel perdicum vel edi et quasi castrati.
Bibat vina mediocra parum limphata etc.

Ad asclitem cum inflatione. Ad asclitem cum inflatione
Apodum. Recipe eupatorij endivie scolopendrie
mellisse ana ʒ j radicum feni petrosilini ana ℥ j
tamarisci passularum enucleatarum cinamomi ana
℥ s. pulveris zuchari lb s. fiat syrupus.
Fiat hec loco ad pedes. Recipe radicum ebuli
quantum vis et bulliat in aqua et exhalat aque
fiat loco mane et sero ante comestionem.
Sumat de ista mixtione ℥ ij in ieiuno stomacho.
Recipe diarodon abbatis aromatici rosati sine
musco ana ℥ j. Valde valet syrupus
factus ex succo ebuli ℥ vj zuchari lb j.
et mirabiliter educit aquam asciticam etc.

Consilium ad ydropisim cum calefactione epatis

Pro ydropica a causa splenis et cum
aliqua calefactione epatis et cum alia
fiat 2a gentile. Recipe lactuce silvestris eu
patorij scolopendrie ana ʒ j mellisse be
tonice radicum feni petrosilini liquiritie corticum
radicum ebuli ana ℥ j. capparis tamarisci
ana ℥ j. cuscute enucleati absinthij seminis
endivie sandali rubei ana ℥ s. seminis anisi cina
momi mastice ana ℥ ij. pulveris zuchari
lb j. fiat syrupus. Sumat patiens omni mane
℥ j s. cum aqua calida. Omni sero ante cenam
sumat ℥ ij diarodon 2a vice sine musco
pungetur cum ℥ iiij elleborum ad mulam
Pro quodam ydropico qui calefactione. Recipe

syrupi dinari syrupi capoit. ʒ. s. de iu
purget cu dyamezeiron ʒ. j. mese ic

H ydropisim Ad tympanitem
A tympanite dispo huius iudicis
de castello e ydropis typ euiuer de na
yposarce et asclite Et uidet cu debi tate
digiue epar et sepatiue cu aliqua dis
tempancia caloris et uident iuste me
cogregai i ptiby iuittuor pitedat g
i iustificacoe iectis eius bom de m fiat iste
syrupus Rp lactuce siluris epatice scolo
pen. endie an. ʒ. j. eupatorij. mellisse
tamarisci an. ʒ. s. radicu feni. petr. liquir
polipodij. corticu radicu ebuli an. ʒ. j.
cappari passulaz. an. ʒ. s. seis endiuie
sandalo. ru. seis an. cinamoi an. ʒ. ij. zuchri
albi fiat syrupus dos. ʒ. j. s. cu pauca
aqua calida i qua extinguat ferru et cum
mac semt usq ad x dies post purget
cu ʒ. v huius mixtois Rp electu ad intiam
dyamezeiron mi diafinicon an. ʒ. v.
reubarbari ʒ. iij. misceat sumat i mac
cu aqua calida fiat ista confecto de qua
sumat semp cum uoluerit an cibu i mac
z sero Rp troc. de dyarodon troc. de
spodio liquir an. ʒ. j. cinamoi mac seis
endie xiloal. apam mastic galliemus.
coralli ru. an. ʒ. ij. margari sandal
fu seis ozimi an. ʒ. j. zuchri lb. j. fiat
confecto i uase dosis ʒ. ij. cu pauco potu
vini puri fiat iste puluis quo utatur
i cibis suis tempibz fris Rp cinamoi
ʒ. j. s. ʒʒ. galange an. ʒ. ij. gariofi ʒ. s. cro
ci ʒ. j. fiat puluis fiat sacellatio ista
alu ad stom. Rp absinthij calamenti
sandali mirtillorum ros mastic an. ʒ. s.
bulliat i vino acetico et ponat ad stom
an cibu et cu eleuat i vngat stomachus
ex hoc Rp oli nardini oli masticini oli
absinthij an. ʒ. s. misceat et i pngatur
calidu cu abstersione q si alia appet epar
distempari i vngatur ex hoc Rp
sandal trium spodij an. ʒ. ij. oli ros ʒ.
iij. oli absinthij ʒ. j. cere q suffic fiat
vnguentu fiat loco cibus ex aqua de
coctionis radicu ebuli et flor origani
si nug appet aliq uestigiu emorroydarum
erit bonu puocare eas Si sumendo
syrupu pdcm appet fluxus uentris
bu suspicaret medici de soluto poto

diminuat illud z nonug dent ʒ. s. dyaca
tolico cu ʒ. s. reubarbari dissoluatur
cu aqua decoctionis corticu radicu mi
mirab. cit. ʒ. ij. rescribat post hoc ic

Consiliu ad ydropisim yposarcam :—

S yrupus solutiuus p quodam yposarco
Rp radic feni. petr. apij sparagi brusci
acori radic sparge albe. an. ʒ. j. scolo
pendrie pissij mellisse eupatorij an ʒ.
j. capi sonus an. feni radic cappari
cinamoi an. ʒ. ij. camedreos tamarisci
an. ʒ. s. turbit agarici an. ʒ. s. polipodij
ʒ. ij. passulaz ʒ. j. ʒ. ij. sal gemme pull
zuchari lb. j. fiat syrupus ic

Ad ydropisim yposarcam :—

P uluis ualet in yposarca in quodam
p iuuene qui hebat mebra ualde
i flata i quo fuit expertus Rp seis
an. ʒ. ij. cinamoi seis cataputie an. ʒ.
s. zuchari ad pondus omz et fiat pul
uis dos. ʒ. iij. i mac tempestiue cu
vino ul aqua zuchata. ic Ad ydrop
yposarca cu aliqua asclite :—

C onfecto mirabit que curauit
pueru de assisio anoz 12 q erat
ydropicus yposarcus cu aliq asclite z
fuerat sic ult z dimissus ab omi me
dico Rp eupatori. cuscute. pass. liquir
mirab cit. keb. an. ʒ. s. rad. apij. feni
cappari tamarisci agarici an. ʒ. j. fiat
decocto et colet z i colata ponat pulpe
cassie lb. s. ic Ad debilitate epat

A d debilitate epatis ex ca fra ʒ ag
gentilem z e ualde bo expimtu
et pbatu. Rp lacte abluce sum eupa
torij. seis feni an. ʒ. j. seis endie fisticorum
passulaz an. ʒ. s. cinamoi ʒ. ij. calami
aromatici xiloal an. ʒ. ij. spice ʒ. j. ros.
sandal ru. an. ʒ. j. mellis despumati q
suffic fiat electu sumat pacies de eo
mac z sero an cena quit ut z assiduet

P ro quodam qui hebat Ad fluxu epatis
fluxu epaticu cu aliquali excoria
toe cu obseruatia bam remimus
fiat hoc iuleb. Rp aque distillatous
endie aque distillatous plantaginis
aq ro. an. lb. s. aq distillatous feni ʒ.
viij. zuchari lb. j. i aquis pdcis ponat
i infusioe cinamoi xiloal an. ʒ. j. cti
ʒ. s. dosis ʒ. j. s. mane tempestiue et

sero autem cena ponat ut pluribus horas cum
aqua calida. Sumpto syrupo detur sibi
hoc. ℞ reubarbari cum facti par. ʒ. i.
corticum mirab. cit. et keb. corticum par-
tium ʒ. ii. ponantur in infusione in lb. s. aq. ro.
et stent ad inuicem per unam diem naturalem.
Deinde in matutinis bulliat una bullitione
et si expedit addatur plus de aqua ro.
et coletur et tota colatura bibatur in hora
illa. In hiis fructibus fiat hic alius syrupus.
℞ aque distillacionis plantaginis lb. i.
aque ro. lb. s. ponatur in eis in infusione
seminis rose seminis plantaginis mirtillorum ana
ʒ. s. zuchari lb. s. fiat de eo in tanta quantitate
et horis quo de superiori. Fiat hec mixtio
℞ zuchari ro. antiqui ʒ. iii. micleta
secundum nicolaum ʒ. i. corallorum ru. ʒ. ii. karabe
ʒ. i. misceantur dosis coclearium s. in mane
qui sunt potum julep. Apius qui recipit
semine syrupum primum recipiat facere clisteria
per lauatiua ex aqua ordei quantitate
sufficienti et ʒ. ii. mell. ros. liquidi
deinde fiat confortatiua talia. ℞ psilli
plantaginis recenti. i. dissoluatur cum aqua
tassibarbassi. Cum tamen non deleat generalis
absersiua et lauatiua et quantum confortatiua
distinguet per medium patet etc. De pustulas

De congelatione milias et flam salsum et diuersis modis
excoriatione fiunt et colatione diuersorum
signorum diuersorum que in hoc inueniunt spi-
ritus iudicandum est difformie siue enormo-
lia ex rubiorum dispositione interiorum et inusitatorum
et spiritus cum ex grossitate et sanguine de pessimis et
uehementer ad cutem subiacentibus membris. Ca-
lore igitur corporis et siccitate fit multiplicatio materie
per adustionem que mulia non naturatur nunc
excoriari asplene. Pustuliant satis
calidi et non sicut recipiunt hic militum
sanguinem qui non est aptus euaporare
aer et detinetur de spissitate cutis que sunt
pustule que apparent et secundum demum militia
habite ad adustionem et adustio associat
acuitate aliqua cole. Et ulterius hoc stetit
ad aliquam fricationem foris articulem declinare
uidetur. unde propter generatorum flatus ex precom-
bustione in epate et commixtione cum
eo et quasi contemptione ad putredinem cum generalis
subtilitate tendit. In hiis cum nutricationibus
ad rem salsam et militem. Difficilis generaliter
est cura propter diuersitatem materie et diuersitatem

dispositionum rubiorum et ubi negligenter cura re-
manet in ad ingrossatorum et internorum mag-
profunda unde in iunum et corde conuenient et fiunt
aparata profundarum ulceratione. Expedit ergo
ut regimen eius sit bonum cauendo distem-
perantias aeris quantum potest. Caueat ab omni
legumine et caseo et carnibus siluestribus et qua-
drupedibus nisi alii acarnibus porcis siluestris
quinceis. Caueat ab acrimibus et acribus aceto-
sis nisi raro propter casum appetitus aut militum
calore. Caueat ab azimis et cibis de pasta
et amictibus et fructibus nisi raro et casta-
neis. Raro comedat pisces et si quando come-
dit sint fluuiales aut marini electi
non frixi sed elixi uel assi. Comedat carnes
gallinarum iuuenium et caponum et columbarum
et perdicum et fasianorum et auium minutarum
et alii pipionum. Potest comedere oua sorbilia
et olera minuta de spinachiis et bora-
gine buglossa bleta aplice cum panico
feni et petro et quando de lactuca et boraginis
cum modico aceto et alii de aqua caulis
si raro et alii de rapis et de brodio carnium
et de brodio sero cum ouis. Saporibus non
utatur nisi propter casum appetitus. De fructibus
potest alius post cibum comedere de malis apiis
ut sibi sit ibi. Et alii de pinis coctis et de
auellanis et passulis et amigdalis que bene
masticentur ante cibum uero de prunis bene
maturis et alii moris sed non frequenter et de
ceresis et peponibus alii et de uuis bene ma-
turis et de pirsicis ante cibum. Et cum hiis fruc-
tibus non bibat neque uinum nec aqua. Potest
in uni sicco capolorum et eis decoctis. Panem
comedat fermentatum de frumento minuto albo
bene coctum et fermentatum mundum a cortice duo.
Bibat uina mediocria subtilia alba
uel rubea liphata in temporibus mediocribus
cum medietate aque. In calidioribus non
cum pluribus aquis. In frigioribus cum paucioribus
In hoc tamen consuetudo attendatur. Exercitetur
ambulando et manibus aliquid mouendo
ante cibum in mane et sero et usque ad aliqualem
leuem lassitudinem uel principium sudoris et cale-
factionis membrorum. Post cibum uero non fiat mo-
tus nisi leuis incessus usque ad iii. uel
iiii. horas non repleatur cibo. neque co-
medat diuersa cibaria neque comedat ce-
brina diuise preparatus in una mensa. frequen-
tibus utatur elixo quam asso neque bibat

diuisa vina in vna vice et piniret te solutu
uentre omni die nec ex aliqua causa pigritet
remissione feci et studeat deminutare p
nares et deminuere pos ante cibum et lauet
capud eius consuetudinem suam ad minus vis in
mense cum lixinio co et statim exsiccet illud
¶ Dormiat sompnum sibi consuetum quem utilem
invenit nec statim sumpto cibo relinquet ad somp
num sed ad minus duabus horis uigilet et cum
primo sit dormiendum super latus dextrum deinde
super latus sinistrum. Iuhot tamen moleste non
solicitetur. Sed in eo latere dormiat in quo
magis inductum et consueverit melius quiescit
Intendat ad delectabilia diuersa attracta
et caueat a solitaria statione et cogitatione
tristi multis euitando illa cum retinui su ad de
lectabiles socios et intensum cum dilectis
Coitum non iteratum nisi necessitate appetitum na
turali et sit non pleno stomacho ¶ fiat iste sy
rupus de quo sumat mane tepescente ℥
ij cum aqua calida. ℞ buglosse collecte
delore avenos melisse capilli ve. endie
lupuli ana m. j radic. feni pet. spagi brusti
liquiricie ana ℥ j. sem. ani. feni. seis portulace
sem. endie ana ℥ iij. zuchari lb j fiat sy
rupus ¶ Sumpto syrupo purget cum hoc ℞
confectionis diafinico electuarii solutiui ad
mensuram ana ℥ iij. distemperentur cum aqua calida
et bibat in matutinis primis et dormiat parum
super eam. Consumente syrupum potum incipiat
facere hanc locionem y diebus et faciat eam
bis in die in mane ante cibum et in sero an
te cenam per j horam ¶ Loco ℞ florum camomille
lb s. bulliat in duobus amphoris aque et po
natur in tinella uel caldario et ibi laue
usque ad umbilicum et brachiis ¶ Facta
purgatione consideretur de flebotomia et si 3a die
uel 4a apparent uena grossa uel recta
apiatur vena basilica et trahantur v uel
vj ℥ et fiat flebotomia lata. Modo si ante sup
corum mene qui sumit syrupum apparet
munditio in urina eius permittatur flebotomia
¶ Caueo hoc autem ut non eueniat sibi sincopis
quam primo consueuit hic tibi tinctur leua pai
in fisica in vino cum pauca aqua et flectu
garonis sed flectur sit non fiat hic syrupus
de quo sumat octo uel 6 mensibus aut diebus per
purgationem potionem ¶ Aldi. ℞ scolopen
endiuie capilli ve. quercule minoris ana m
j sum tie m ij. radic. feni. pet. liquiricie ana
℥ j. seme polipodii epithimi ana ℥ j s. sem.
ani. feni. cinamomi. ale. amomi. seis endie

ana ℥ s. uiolarum ℥ ij. bulliat in aqua preter
epithimum et post bonam consumationem ponitur
epithimo in fine decoctionis coletur et cola
tura syrupizetur cum zuchari lb j. dosis ℥
ij de 3o in 3um die. Sumpto syrupo purget
cum hoc ¶ Medicina adiuua. ℞ confectionis
amet maioris ℥ s. electuarii ad mensuram ℥ ij
distemperentur cum aqua calida et fiat modo
quo prius fuit supra et ante purgationem
faciat locionem illam quam fecit post ¶ Facta
purgatione in 3a uel xa die ponat uento
sas circa nares et circa renum cum aliquibus
scarificatione ¶ Hiis factis uadat ad bal
neum napolanum et non intret in locum multum
calidum sed temperatum et cum stetit in illo balneo
octo uel x diebus esset bonum quod staret
tribus uel xv diebus in balneo amini
anis ¶ Et si stans in balneo napolani
sentiret epatis calefactionem accipiat sac
culum cum pulue. iv. 2a. et teneat in bal
neo et vnum sacculum extra balneum et in
ungat epar cum alio iuste ¶ Cum reuersus
fuit a balneo sumat ante septana ℥ vj
huius mixtionis. ℞ diacatolicon ℥ ij
electuarii ad mensuram ℥ j misceantur dosis
℥ vj cum aqua calida in auroram. Et si sol
uit cum eo tribus mensibus aut xv sufficit
quod si non ad dat in dosi usque ad ℥ j. Rest
bat nobis cum supplit lubdehat mentiras

Dispositio huius due circa / qui dolores splenis cebri et ineit
ex dampnis humoris multi in partibus
splenis et ouii flatus in partibus cerebri
et stomachi que ambe non conuat nutriri
Et cum arterie consterabuntur omnia actitia
sua reducuntur in hac indicies ¶ primo obs
uet bonum regimen caueto aere distem
peratum et ipse firm. Caueat quoque a cibis
grossis mali nutrimenti ut caseo leguminibus
carnibus acutis salsis et auibus aquaticis
et a bacco et rebus acetosis. Comedat
carnes pullinas potius auium minutarum
et pipionum complectorum in pennis non comestionem
et fasianorum et castratum ¶ Fauo grunedat
aleas carnes s porci edi et capoli. pot
quinque oua sorbilia si usa in cibus primo
sum nocumento et aliis piscis marinos clares
et petrinos ¶ Potest quinque de fistices et granatis
primi et passuli et alium de sinibus boni maturis
Caueat acerrimis pruinis et similibus fructi
tibus aquosis. Bibat vina non brusca

nec debilia multum si declinacia ad mosi[?]
limphata cum pauca aqua paries eius sit
albus et vini spatius semper ante
cibum. Caueat a diuersis cibariis in una mensa
et diuersis potibus et teneat ventrem solutum ne
tie et sepe deiniciat prandens non multum
dormiat in die et incipiat dormire
super latus dextrum nisi aliqua causa contraria
prohibeat. Caueat a tristicia quantum potest
et a statione solitaria ne superueniat co
gitacio tristicia. Fiat iste syrupus.
Rx mellisse buglosse ana m. i. scolopendrie
pessi[?] ortulani gariofilate ana m. s. radicum
feni radicum pastinace seminis culue[?] cit
tor. cinamomi asari ana ʒ. s. macedonici
seminis ana feni ana ʒ. ij. tamarisci passularum
ana ʒ. i. capparum stricados arabici ana ʒ.
s. sene polipodij ana ʒ. i. s. florum boraginis
florum buglosse ana ʒ. iij. pulueris zuchari
ʒ. xv. fiat syrupus. dosis ʒ. i. s. usque
addatur cum aqua calida. Sumpto syrupo
purgetur cum pillulis de lapide lazuli 2um
mesue et pillulis cochijs almasoris ana
ʒ. ij. fiat mixtio hec. Adiutorium. Rx diasi
nico 2um mesue dyasene 2um nicolai
ana ʒ. i. misceantur et de x° in x° dierum
fiat de eo ʒ. iij. cum aqua calida in mane
ante die. Et incipiat sumere x. diebus
post purgationem potum et caueat ab
usu eius in diebus caniculatibus. Fiat
ista confectio de qua fiat semper cum vult
ante cibum quantitas ʒ. ij. sine potu uel cum
potu pauco vini subtilis odoriferi. Confectio.
Rx mellisse corticum cit. gariofili gallie m[?]
mastic croci cinamomi nucis muscate corticis
been al. et ru. zedoarie doronici seminis
ozimi citrulli ana ʒ. i. piniearum mundatarum
fisticorum ana ʒ. ij. ʒʒ. xiloal. ana ʒ. s. spice
ʒ. i. margaritarum ʒ. ij. zuchari quod sufficit
fiat confectio et cooperiatur folijs auri. Fiat
pittacium in qua ponatur ista. Rx absinthij
calamenti squinanti tamarisci ana ʒ. s. mastic
spice ana ʒ. ij. bulliat in vino et ponatur
aliquid ad stomachum et extendatur usque splenem.
Et si casus appetitus diminuatur mica
fiat de syrupo de calamento facto cum expres
sione granatorum aromatisato cum gallia
quod scribit mesue in antidotario. Facta
purgacione bonum est quod supponat matrici

et aliud licinium infusum in oleo mas
ticino uel de spica aromatico cum pauco am
bre et musci et fiat hoc tempore menstruacionis
appropinque et fiat duabus diebus uel tribus
fiat et statim post menstruacionem et qui vellet
lauare matricem post hec suppositoria lauet
cum aqua extinctionis ferri in qua bulliat
parum gariofilate. Adueniente iam septembris
iterum syrupus predictus et medicina et si potest
vadat ad balneum petrioli minussa[?] et balne
et se ibi et lauet capud etiam. Et cum steterit
ibi octo uel x diebus reuertatur ad balneum ani
monis in quo balneetur a stomacho inferius etc.

Consilium duricie splenis cum distemperancia epatis

Domina hec habet duriciem manifestam
splenis et vehementem et cum hoc aliquam
distemperanciam epatis in calore et ideo cura
est difficilior et si recte prolongabitur suspicandum
est de ydropisi nisi preueniatur alia accidentali
egritudine. Regatur ut regie continetur. Fiat
hic syrupus. Rx corticum salicis mediane
scolopendrie pessi[?] ortulani endiuie siluestris
ana m. i. radicum feni petrosilij acori apij corticum
capparis passularum ana ʒ. i. seminis portulace ʒ.
s. camedreos camepitheos ana ʒ. s. seminis
ana feni seminis endiuie ana ʒ. ij. prunorum nu.
v. pulueris zuchari lb. i. fiat syrupus parum
acetosus. dosis ʒ. i. s. cum aqua calida.
Sumpto syrupo purgetur cum pillulis de lapide
lazuli et pillulis agarici ex inuencione eius[?]
ana ʒ. ij. Facta purgacione quiescat ali
quibus diebus postea reiteretur syrupus
predictus et addatur simul ista. Adiutorium. Rx
polipodij sene ana ʒ. ij. eupatorij m. s.
epithimi ʒ. i. zuchari ʒ. iij. ponatur epithimum
in fine decoctionis et fiat de isto syrupo
ʒ. ij. in mane cum aqua calida de 3° in 3um
die uel de x° in x um. Et cum interuallo octo
dierum uel circa fiat ʒ. s. dyasene 2um ni
colai et sit ille in quo intrat lap. lazuli
et si uidetur necessitas addicionis pauci reu
barbari fiat. Alp[?]° cum incipit sumere
syrupum incipiat inungi hijs duabus
inunctionibus ad partem splenis semper sto
bis in die. prima est hec. Rx mussillaginis
fenugreci adipis galline ana ʒ. s. olei
camomilli ʒ. iij. olei amigdalarum dulcium
ysopi cerotj ana ʒ. i. conquassentur omnia simul
et si expedit inspissentur cum pauca cera
citrina. 2um unguentum est quod ponit mesue in tractatu

de pane porcino utatur aqua extinctionis
ferri in vino quod bibit ipse post evacuationes factas
aliquas. Et si expedit propter distemperanciam
epatis epithimetur illud cum sandal fiat. Et
si hoc totum regimen et assiduatio et iteratio
eius non proficiat ad sanitatem intendatur
regimini impinguativo cum electuariis factis ex pinis
amigdalis fisticis et similibus. Et cum exhibitione
lactis capre nec dubitetur de eo quod dicitur
quod lac est malum splenis. Regimen autem impingu
ativum est notum. Gentil. paduensis.

Ad duriciem splenis cum epatis distemperancia

Ad duriciem splenis cum epatis distemperancia
in calore utatur dieta bona cum aliis
consiliis. Fiat hic syrupus. Recipe tamarisci
corticum salicis mediane scolopendrie ana m. j.
prassii ortulani endivie silvestris ana m. j. ra
dicum feniculi petrosillini apii acori corticum capparis
passularum ana ℥ j. seminis portulace ℥ ß. ca
medreos camepitheos ana ℥ ß. seminis ani[si]
feniculi endivie ana ʒ ij. prunorum ʒ ij. pulveris
zuchari lb j. fiat syrupus per acetosum
dosis ℥ ij. Sumpto syrupo purgetur cum
pillulis de lapide lazuli et pillulis aggrega
tivis exhibendo eiusdem ana ʒ ij. post pur
gacionem quiescat aliquibus diebus. Postea re
conficiatur syrupus predictus et addatur sibi
ista. Recipe polipodii sene ana ℥ ij. epithimi
℥ j. eupatorii [...] zuchari
ana ʒ iij. ponatur epithimum in fine decoctio
nis et sumat de eo ℥ ij. cum aqua calida
de 3a in 3am diem vel de 4o in 4m. Et cum inter
vallo octo dierum vel circa sumat ℥ ß. dyasene
Nicolai et sit ille in quo intrat lapis
lazuli et lapis armenus. Et si vis fiat additio
pauci reubarbari. Et apud cum incepit
sumere syrupum recipiat in ungendo istis duabus
inunctionibus ad partes splenis ieiuno sto
macho in die. Prima est hec. Recipe mucillaginis
seminis altee ℥ ij. mucillaginis fenugreci
adipis galline ana ℥ ß. olei camomillini ℥
iij. olei amigdalarum dulcium ysopi cerote
ana ℥ j. conquassentur omnia simul et si expedit
inspissentur cum pauca cera citrina. Secunda
unguentum est resolutum [...] septum
[...] de pane porcino quod si expediret
propter epatis distemperanciam epithimetur
illud cum sandal et aqua rosarum fiat. Et si
hoc totum non proficeret ad sanitatem esto quod
reiteretur intendatur regimini impinguativo
cum electuariis factis ex seminibus pini amigdalis

fisticis et similibus et cum exhibitione lactis capre
nec dubitetur de eo quod dicitur quod lac est
malum splenis. Regimen autem impinguativum
est notum. Utatur aqua extinctionis ferri
in vino quod bibit ipse post evacuationes factas
aliquas et quod splen coartat necessita
tes utatur quandoque amido condito et pulvere
cinamomi. Gentil. paduensis.

Consilium magistri Gentil.

Cuidam qui habebat splenem grossum
et durum valde. Indiget iste infirmus
cura prolixa. Caveat ab intemperancia
aeris calido et sicco et laboribus
siccis et ab aqua pura. Comedat car
nes pullinas et avium minutarum et perdi
cum et fasianorum et aliquando columbarum non do
mesticarum et carnes porci silvestris iuvenis
et castrati et annualis agni et edi.
Potest comedere pisces fluviales et mari
nos electos assos vel elixos. Potest etiam
comedere de aqua cicerum et avium sorbi[tiones]
et lacte amigdalarum cocto et oleribus
minutis et tempore caloris de lactucis et
borragine cum aceto. Ante cibum potest comedere
de ficubus siccis et recentibus et de prunis
bene maturis et floribus capparis. Post
cibum potest aliquando comedere de citoniis coctis
et de piris et malis appiis et avellanis
et aliquando castaneis. Non comedat de sapori
bus preter vel salsa aliquando mustarda. Panis
eius sit bene preparatus. Parum sufficienter
vina evitet turbida et multum debi
lia. Et bibat vina tendencia ad vino
sitatem pura vel cum pauca aqua. Cave
at repletionem nec comedat diversa cibaria
in una mensa. Exerceatur ante cibum et post
cibum quiescat. Non dormiat in die nisi (nisi)
sit valde consuetus vel in nocte evigi
laverit. Abstineat a coitu in quantum
potest et a tristitia caveat. Fiat hic sy
rupus. Recipe prassii ortulani endivie
silvestris corticum salicis mediane tamarisci
scolopendrie ana m. ij. radicis feniculi petrosillini acori
apii corticum radicis cappari [...]
[...] ana ℥ j. seminis portulace rubee
[...] camedreos ana ℥ ß. seminis anisi feni[culi]
seminis endivie ana ʒ ij. cinamomi sandali
rubei ana ℥ j. zuchari lb j. fiat syrupus
per acetosum. Dosis ℥ j ß cum aqua de
coctionis scolopendrie. Sumpto syrupo

pingetur cum ellesso ad mitiam deinde sumat
ʒ v in matutinis prius distemperetur cum aqua
calida, omni sero mense sumat potum sy-
rupum et dos potum elet. iij post prandium
nice supsit de elet. ·ro potu. Incipiat
inunge splene ex hoc unguento ℞ mu-
cillaginis seminis altee et seminis lini et fenugreci
et adipis galline ysopi humide ana ℥ s.
olei camomillini ℥ iij olei amigdalarum
dulcium ℥ i fiat unguentum cum pauca cera
Inungatur mane et sero cum tibia (?) et
cum in unxit se otto diebus Inungat
postea aliis nouem diebus ex hoc alio ℞
radicum camomille radicum tamarisci florum
yesamini ana ℥ i ceterach (?) radicum
cappari quam ℥ ij farine fabe (?) ana ℥ i s. in
corporent cum aqua parum pacetosa in qua dis-
solutum sit armoniacum ℥ i s. ponatur calidum
sup splene et desuper ponatur aliqua folia
fici, continuet hoc usque ad mensem marcij
uno cum uno vino nec cum alio Inspato
temporis quod est inter vina supradictorum syrupi et
aliarum sumat de 2° mensura ℥ ij huius syr.
℞ eupatorij endiuie ana m. i sene po-
lipodij ana ℥ ij sticados arabici seminis
ani seminis endiuie sandalorum rubeorum ana ʒ ij pas-
sularum ℥ s epithimi mirabolanorum nigrorum ana
ʒ v ponatur epithimum in fine decoctionis
et cum zucharo lb i fiat syrupus Insuper
eisdem diebus sumat ante cena ponas ho-
ras coclearium plenum huius ~~mixtionis~~ con-
fectionis ℞ aromatici rosati de desperoe (?)
gabel dyarodon abbatis 2 mesue
ana ℥ i misceantur dosis ʒ ij sumatur
cum pauco potu vini lymphati propter ma-
teriam extinctionis ferri ante cena etc.

S to et splein dolentibus ℞ semi
galange ana ʒ ij misceantur
cum mellis ro. liquidi ʒ x detur de eo
coclearium i ¶ Ad duritiem splenis Ad idem
℞ syrupi acetosi ℥ i s epithimi ʒ iij
detur cum mane ¶ Confectio ad idem
Confectio tiuo valde efficacium addu-
ritie epatis et oppilationes eius ab humoribus
uiscosis et pinguibus et patet ex alexandro
℞ seminis ani, asari seminis apij absinthij
amigdalarum amararum ana quantum sufficit
fiat puluis postea fiat trocisci et quilibet
sit ʒ i ¶ Puluis ad uentositatem
et inflationes epatis pinguetis primo cum

diacimicon ʒ ij reubar. ʒ s. postea utatur
hoc ℞ capilli ueneris m. i radicis feniculi petrosilini ana ℥
i s. liquiritie ℥ i s. cinamomi ℥ s. fiat decoctio
et clarificetur cum zucharo ʒ iiij et detur
patienti

Ad passiones splenis

V ngentum ad passiones splenis ℞ succi
arthanite in panis porcini et succi
qui mulget ex radicibus filicis ana lb i succi
ex fimitatu tamarisci ℥ ij olei yrini lb ij
ysopi humide ℥ iij aceti ℥ ij armoniaci et
bdellij ana ℥ i s cere citrine ℥ vi fiat unguentum

T rocisci de capparibus ad magnitudinem
splenis cum duritie quantumque antiquata
fuerit secundum gwilhelmum ℞ corticum radicum
cappari seminis agnicasti ana ʒ iiij scolopendrie
ʒ vij aristologie longe foliorum rute seminis
nasturtij acori nigelle ana ʒ iij armo-
niaci ʒ iij dissoluatur armoniacum cum
aceto cum quo cetera conficiantur et in formetur
trocisci ad pondus ʒ ij ex quibus unus cum
oximelle composito uel aposimate de radicibus in potu
sumatur etc.

Vngentum ad splenem

V ngentum ad splene secundum magistrum gentilem
℞ ficum siccarum pinguium infundantur
in aceto acrino in quo trocisci cappari sint
bulliti et dimittantur duobus uel tribus
diebus postea colentur confricando manibus
postea quod colatum est sumatur cum cera et misceatur
olei nardini olei anetini ana ℥ i sapinum
mundi et recentis ℥ s et malaxentur cibogris
ex aceto misso quantumque ad unguenti formam
reducatur sapino prius in olo dissoluto

A d euacuandum aquam Pydropico
ydropici ℞ ʒ ʒ ℥ s. seminis cataputie
℥ i puluerizentur fili fiunt doses 3° cum vino
calido Ad idem Nota de succo arnoglosse
potato in ydropisi, tympanite magna confert
mirabiliter dando tantum unum in mane expertum
est in calore epatis et tinctura urine etc.

Consilium ad ydropisim cum duritie splenis

S upius magistri nicolai de sancta so-
phia ad patientem ydropisim cum duritie
splenis et aliqua oppilatione cum caliditate
epatis ℞ radicum apij feniculi petrosilini radicis
endiuie ana ℥ s liquiritie pinati cuscute ab-
sinthij rosarum scolopendrie endiuie epatice capil-
li ueneris eupatorij ana ℥ ʒ vj sticados le-
doniar borraginis buglosse corticum ra-
dicum cappari tamarisci corticum mediani

fraxini ana ʒ s. reubarbari masticis ana ʒ
ij spice apii foliorum ana ʒ i s. ana sem. car
damomi seminis dauci ana ʒ ij. seminum communium ʒ
ʒ Ex horum decoctione sufficienti cum zucharo al
bo fiat lb i syrupi in aqua extinctionis
calibis aut ferri etc. Ad quartanam et splenis etc.

Syrupus alius ad quartanam et splenis
duritiem cum urina nigra et feda quem
composuit prefatus sancti georgij monasterij
venetiarum et contulit. Recipe radicis v. polipo
dij capparorum aliunde platagis melli
loti ligne cinine capil. ve. endiuie melisse
ana m s. florum borraginis buglosse folliculorum
sene epitimi dicti olibani mol. ana ʒ s.
seminis anisi cum carui apii agrii bete
rorum tamarisci masticis ana ʒ vi. cina
mi galange sandali al. et ru. rosarum ana ʒ
iij s. seminum communium fructorum ʒ i piperis lon
gariofili ana ʒ i. Ex horum decoctione et legem
fiat syrupus bene coctus etc.

Syrupus magistri nicolai ad ydropem
ex causa calida. Recipe radicis endiuie apij
fen. petros. ana m s. capilli ve. cuscute scolo
pendrie corticum radicum capparis tamarisci
eupatorij ana ʒ s. seminis ana fen. endiuie
scinanti liquiricie rosarum florum borraginis
buglosse sucaha lingue ana ʒ ij.
endiuie epatice cicoree ana m seminum communium
ʒ i fiat ex hijs decoctio et syrupi secun
dum zucharo albo. Item accipe folij spice
lane cassie lignee ana ʒ i foliorum meze
reon preparatorum ʒ i s. agarici reubarbari
ana ʒ ij. ligentur in petia et bulliat in sy
rupo et fiat syrupus dictus. Ad ictericiam:—

Syrupus alius eiusdem ad ictericiam
quem composuit pro filia familiari domini
Recipe cuscute ʒ s. capil. ve. rad. feni. petros.
apij brusci sparage siue rad. v. scolopendrie
endiuie epatice scariole cicoree. florum
borraginis et buglosse eupatorij ana m s.
seminum communium ʒ i squinanti absinthij rosarum
ana ʒ ij. Ex horum decoctione sufficienti fiat
syrupus cum zucharo albo quantum sufficit. Item
accipe folij spice lane cassie lignee ana
ʒ i ligentur in petia bulliat in syrupo Et
si uis facere solutiuum adde in petia reubar
bari agarici ana ʒ i s. et est efficax etc.

Syrupus alius quem
composuit pro filia nerio senis ydropis

epatis calida et febre et contulit ut scripsit
magister antonius de sancto thomasio. Recipe radicis
apij fen. petros. ana m s. endiuie epatice sco
lopendrie eupatorij capil. ve. ana m s. cus
cute squinanti sucaha lingue florum
borraginis buglosse ana ʒ ij. seminum communium
ʒ i Ex horum decoctione fiant lb ij syrupi
cum zucharo albo. Item accipe folij spice
nardi ana lane cassie lignee reubarbari
agarici ana ʒ i s. ligentur in petia et bul
liant in syrupo etc. Ad oppilationem in gibbo epatis

Electuarium magistri nicolai de sancta sophia
quod composuit pro quodam amico suo medi
co veronensi patiente oppilationem cum in gibbo
epatis cum calida et est aperitiuum oppilationum
epatis precipue gibbi eius et prouocatiuum
vrine absque calefactione et confortatiuum
epar. Recipe seminum citrulli melonis cucumeris
et cucurbite ana ʒ iij. seminis lactuce en
diuie ana ana ʒ ij. lane ʒ ij. spice ʒ i
cinamomi ʒ i s. gariofili macis ana ʒ s. cus
cute squinanti ana ʒ ij. agarici reubarbari
boni ana ʒ ij. ex hijs sufficiat cum triis fiat
electuarium in modum diarodon et posset fieri
trociscus ʒ iiij cum syrupo rosarum ut de eupatorio
si caliditas non timetur posset accipi cum
aqua decoctionis ciceris et emulsione
seminum communium ut cum syrupo acetoso simplici
ut de radicibus melius cum aqua calida etc.

Electuarium quod idem composuit pro ydropisi
pro quodam alio domino prato ad ydropisim cum
aliqua oppilatione et caliditate epatis et
multa duritie splenis et manifesto ventri
tumore. Recipe lane aliquius mundate spice
nardi squinanti masticis et cinamomi sub
tilis macis gariofili ana ʒ ij. seminis ana
fen. endiuie agni casti ana ʒ i s. rosarum
ru. ʒ s. reubarbari boni ʒ i s. croci ʒ i
seminum melonis cucumeris citrulli et cu
curbite ana ʒ ij. Ex hijs sufficienter
tritis fiat confectio siue electuarium cum zucho
bano ad modum diarodon et posset fieri vi
nasius cum melle ad splenem addendo
corticis radicis capparis tamarisci ana ʒ i s.

Electuarium quod idem Ad debilitatem appetitus
composuit domino qualescunque et debit
fuit appetitus. Recipe rosarum ru. ʒ v. corticis cit.
ʒ ij s. liquiricie mente ʒ s. t. gariofili lig.
aloes cinamomi macis cardamomi ana

masticis an. ℈ ij sandali al. et citrinorum seminis
endivie scariole citrulli melonis cucu-
meris cucurbite an. ʒ j foliorum seminis basi-
liconis an. ʒ ſ margaritarum al. rasure
eboris fragmentorum saphiri jacincti smarag-
di lign. al. et ru. doronici zedoarie
an. ʒ ſ Ex hiis sufficienter tritis fiat electu-
arium cum zucaro albo et aqua rosarum quod sufficit
Et pot aromatizari cum musci granis
duobus et est confortativum cordis cerebri et epatis
et appetitum et omnes virtutes vigorabit etc.

Electuarium quod ideo composuit pro domino jolando
de rubeis Rp. margaritarum al. ʒ j frag-
mentorum saphiri jacincti sardini granatorum
smaragdorum an. ℈ j doronici corticum
citri ma. seminis basiliconis an. ʒ ſ corall.
ru. lign. al. et ru. gariofilorum cardamomi
an. ℥ j conficiantur cum aqua rosarum mus-
cata et aqua buglosse quod sufficit cum
zucharo albo et adde pulveris subtil.
pelliculorum intriseorum stomachi gallinarum
cum bono vino ablutarum an. ʒ j etc.

Electuarium nigrum / Ad idem
nicolai addendo Rp. corticum citri lign. aloes
gariofilorum sandali albi an. ʒ j marga-
ritarum non perforatarum ʒ ſ berillorum an.
℈ j auri et argenti foliati an. ℈ ij
ossis de corde cervi karabe an. ʒ ſ Ex hiis
sufficienter tritis fiat electuarium cum aqua ro. aq.
buglosse an. et zucharo albo etc.

Confectio ad ydropisi / Ad ydropisi
Semen genitale Rp. eupatorii cuscute
passularum liquiricie mirab. cit. keb. an. ʒ
ſ radicum apii feniculi cappari tamarisci a-
garici an. ℥ j fiat decoctio et coletur et
in colatura ponatur mell. ℔ ſ zuchari
℥ iiij reducatur ad spissitudinem mellis
deinde addatur reubarbari ʒ j turbith ʒ ſ fo-
lliculorum mezereon in succo [illegible] ʒ ij ſ
diagridii correcti ʒ ſ spice ʒʒ an. ℈
ij fiat ex hiis electuarium dosis ab ℥ ſ usque
ad ʒ vj utebatur post hoc diacurcuma
dialacha sic est inefficiens / Ad gomorream

Ad gomorream sive spermatis etc.
continentiam fiat iste sirupus Rp. aq.
distillacionis mellisse aq. ro. an. ℔ ſ
aq. distillacionis arnoglosse et endivie
an. ℔ j ponatur in eis in infusione
agni casti ℥ ij folliculorum rute sicce

seminis lactuce cinamomi an. ℥ j stent per
diem et noctem deinde bulliat leviter et coletur
et decolatura sumatur in mane ante diem cum
aqua calida pauca ℥ j ſ / Fiat hec confectio
Rp. mirab. cit. kebulorum emblicorum an. ʒ
ij casie cinamomi nucis muscate mac. seminis an.
an. ℥ j seminis agni casti seminis rute an. ℥ ij
calamenti ʒ ſ rosarum rub. ʒ iij ſ zuchari quod suff.
fiat confectio in die / Dosis in mane ʒ ij cum pau-
co potu vini mediocriter limphati parum
fiat hec in unctio ad renes etc. Rp. olei ro.
olei nenufarini unguenti populeon an.
℥ j seminis agni casti ℥ ſ camphore ℈ ſ cere
quod sufficit fiat unguentum
ex iure matino comeste philetti pallu-
camez in sompno et cum obstinet bonum regimen.

Proquodam qui patiebatur / Ad gomorream
patiebatur gomorream fiat hoc unguentum
Rp. succi plantaginis succi sperule succi solatri
succi virge pastoris an. ℥ j unguenti popu-
leon olei ro. an. ℥ iij olei nenufarini
℥ j camphore ʒ ſ fiat unguentum et inunguantur
renes et partes pectinis et in radice virge
¶ Sumatur in sero quando vadit ad lectum et de mane
aliquantum de pulvere radicis nenufaris quantum
tribus digitis capitur cum pauco potu vi-
ni limphati et si ista non sufficiunt utatur
aqua distillacionis plantaginis in qua
bulliant semine agni casti Continentur
ista et item in unctionibus etc. / Ad gomorream

Confectio bona in die valens ad go-
morream mirabilis et genitale Rp. pinearum
mundatarum lotarum cum aqua calida fisticorum
seminis cucumeris mundatarum passularum ʒʒ
an. ℥ ſ cinamomi mac. seminis agni casti
seminis an. an. ʒ j gariofili croci an. ℈ j pul-
veris zuchari ℔ j fiat confectio in die come-
dat patiens quando vult de eaque est expertum

Unguentum ad polluciones magistri nicolai de sta-
sophia Rp. olei ro. olei nenufarini an. ℥ j
succi foliorum salicis succi lactuce succi so-
latri aq. portulace an. ℥ ſ gallarum coriandri
mastic. seminis agni casti an. ʒ j aceti ℥
j teranda terantur et fiat unguentum pro reni-
bus et testiculis etc.

Unguentum ad renes calidos Rp. olei
ro. olei violati olei nenufarini unguenti

puppuleon an ℥ i ß. mus sal lattinus psillii
citoniorum seminis infrigidatorum in aqua arno-
glosse aurum an ℥ i ß cere albe ℥ i camphore
ʒ i quorum cum fiat permixto bona etc.

Aliud Recipe acatie ℥ i balaustiarum
gallarum thuris an ʒ ii olei ro. olei
mirtinum olei citoniorum aceti an ℥ i cere
quantum sufficit fiat unguentum pro renibus etc.

Ad multiplicandum spermam et confortandum virtutem spermaticam

Ad multiplicandum spermam et confortandum
virtutem spermaticam. Caveat ab omnibus acetosis
et ab herbis crudis et a pomis et
siccis et ab aqua pura et vino brusco.
Comedat carnes pullorum et pipionum
et castrati et animal agnum et avis bidentis
et edi lactantis et porci et ova sorbilia et
coquus teneres de recto cortice et coxe de coc-
tum ß melius est quam in furno decoquitur pisces
et pisces fluviales conditos cum speciebus recen-
tibus et bibat vina recentia declinantia
ad citritudinem non nimis subtilia nec
nimis limphata et comedat panem
mundum a furfure. Caveat de confectione
omni sicco qui vadit ad lectum coclearium prius
et inde cum cibum et si vult bibere cum co-
bibat potum vini non clari etc. Confectio
ad id. Recipe pinearum mundatarum ℥ iii avel-
lanarum amigdalarum dulcium an ℥ i testiculorum
vulpis desiccatorum in lacte caprino vel
ovino ℥ ii passularum fisticorum an ℥ ß ligni
aloes ʒ ii been albi et rubei ℈ galange seminis
erucae an ʒ i ß cinamomi piperis longi
an ʒ i zuchari quod sufficit fiat confectio
in qua se utatur isto pulvere in cibis suis
Recipe galange piperis longi cinamomi an ʒ
i ℈ albi ʒ ii macis croci an ʒ i cala-
minti ʒ iii ex usu istarum rerum cum quadam no-
decoctionis ceparum in furno et postea ceparum
et iterum decoctarum cum speciebus dixit mihi magister
quod multum profuit Et iterum post quadragesimam
gressit pisces de lacu et pastinacas etc.

Electuarium spermaticum
domini magistri nicolai de sancta sophia. Recipe testi-
culorum satirionis viridium baucie secacul
nuc indice pistaciarum pinearum munda-
tarum an ℥ i ß galiofilorum ℈ aloes ligni aloes
seminis erucae an ʒ v cinamomi fisticorum
seminis bulbi an ʒ ii ambre ʒ ß cerebellorum passerum

...nio xxx. musci quartam partem et mellis quod sufficit etc.

Aliud diasatirion eiusdem. Recipe amigdalarum
avellanarum assatarum pistaciarum quatuor pinearum an
℥ i nucis indice ʒ ß satirionis ʒ ß ex
hiis bene preparatis fiant lb ii electuarii cum zucharo
et penidiis quantum sufficit etc. Consilium

Dyasatirion quod valet ad sterilitatem

Dyasatirion quod valet [ ] ad sterilitatem
contra sterilitatem. Recipe cinamomi galiofilorum pine-
arum pistaciarum an ℥ i satirionis seminis
baucie an ʒ ß sandali citrini liquiricie
an ʒ ii seminis bulbi ℈ seminis erucae ra-
sure eboris macis margaritarum an ʒ ii
galange nucis muscate seminis napi an ʒ i ß pi-
peris longi spice nardi storacis calamite ma-
ci amomi amcos aloes croci diarodon
citrini dyanisi ossis de corde cervi an ʒ i
ysopi blacte bisancie ozimi pastici ori-
gani pulegii an ʒ i musci ambre
an ʒ ß testiculorum porci desiccatorum ℥ ii
zuchari quantum sufficit etc. Ad luxuriam provocandam

Ad provocandum luxuriam subito. Recipe seminis
ceparum albarum testiculorum vulpis cere-
bella passerum florum palme thuris mas-
culi an ʒ ii informentur pille cum aqua
calida in modum ciceris et dentur quinque vel sex
non plures aliter subito deficeret vir etc.

Electuarium gordonii quod facit hominem
fecundum. Recipe seminis erucae seminis squille se-
minis ceparum seminis baucie seminis napi viridis
siccorum an ʒ i ℈ albissimi ℥ i trium
generum piperis cinamomi nucis muscate an ʒ
ii zuchari quantum sufficit etc.

Quamvis medico perito astanti dispo-
sicionis sit certa cum multis presignia
scripta in regula non innotescit nota qua
ex tiarde multi propinqua possunt gene-
rosi cum remedia scire. Expediret
enim me tu quedam sive quamquam pristinum scire
complexione et nobilium et per re venu et meatium
urine et cum hoc si fames quecumque evacuationes
sibi adesset vel venis vel aliis partibus
quibus ignorat presumptuosius medicus
esset, que remediis utitur assumendum
intus super hoc omne scire totius complexionem
naturalem ut ad quas consuetudines vel que
cause produxerint patientem cum parte
e sicca et parte frigida nervum sive agrodinem sive
gravem et impetu universe castonica sive balenum

na illustri auctor sine remedia notalia
ulcer non bn terminant | Expedire cum
hoc scire quam cum medicus plus arbi
tratus i difficultate consolidationis si ali
quam aliam preter invenire ex viue tristi
- Et cum oz scire remedia quibus usus est
et i quibus invenit iuvamentum et notitiam
et quantum aut quare durationis et qualiter
variatur secundum anni tempora et secundum aliquas
dispositiones corporales et animales | Ex omnibus
coaduna secundum modum et intellectum et
quietata et quietanima per deus excitatus
medicus saluba remedia ordinat | Quibus
igitur considerati expedit mihi aliqua remedia se
cundum inquibus iudicatur posse esse sui noticio
et quam eius noticia clarius innotescet appa
rentia remedia scribam que viri doctis sua
gratia ministrabit ¶ Regatur in regime generali
in usu eorum seu rerum occurrentium secundum pru
dentiam prius medici intendatur remis
sioni timendatur vine facio aut hoc in divisio
relius quibusdam cum usu syrupi de prune
cum intervallo inquibusdam cum aqua distil
lationis boraginis et buglosse et quam
solatur et cum multis aliis | Intelligendum
cum iste intendatur divisioni mee a pri
bus mea vine et si non potest fieri nativum fac
cum medicis lenientibus vetitis quas aptius
determinare secundum naturam patientis et materias
evandas Et io cas in novo | Initiatum
in foramine unge absque molestia ex fi
pt quam locus ulceris est propinquius hoic
medicamini | Rp cerusse gummi arabici
amilli et sarcocolle nutrite in lacte asine
ana ℥ v. opii ʒ j. dissolvatur sicut et
conficiatur cum aqua decoctionis bulre
¶ Experimentum reale leve e impone sicut
cauide capune iste Consilium bonum. -

Dispositio domini bartholomei de verona
ut arbitror e mihi in bra
curationis dext materias grossas et ingrossa
tas expimenta et earum sitius medium
versus panniculum et usus loca muscu
lorum spiritualium et e quasi modus aparte
nec iste vne occupat loca collectivus
vine nec anfractus illis appos ¶ Secunda
dispositio e circumile nec magne mi situa
te i illis vrgis sibi finibus caminarum filium
regionum et io difficulter et raro educitur

¶ Tertia dispositio e maries quedam remin
et exsiccatio eorum expuma cum mora tali te
acutius fugiunt plus quam delebat vim multi
plicatur vena et hic propter hoc dispone quedam
quelibet videtur occulta cum tamen contrarium
experientia eius apparebit hoc Et ex ad in
testinum colon supra parte dextra eius con
fluunt quedam vne de na fecalium quas
puto venire apte mesaraicam et epatis
Evenit enim ex propter multam suctionem vearum
et propter i flamatos accidentales precedentes
et propter alias causas existiabiles tendunt humores
i partis pribus ad grossitiem quam multa quas
vnis na vnetis prioris expellit et sunt excrementa
illa fecalia et quam quem ad regenerationem illius inspe
ctioni eius | Cum quo assimulabitur dispositiones
eius et comparabitur adiunte intentionibus
curie apparebit quod curatur difficilis et plixa e
est quia multe egritudines sunt que pnt seqnt
ad pocas oz medicum curatorem eius provide
re illis sic ubi gratia sit de ydropisi de cau
appetitus defluxu cupito et in mederanda
dyabetes et multitudine vrine et de ulceribus
et de magnificatione lapidis et appositionibus
usus spina et multis aliis dispositionibus
notis excitato medico Oportet igitur rectifi
care dictam eius iste | Intrita aut eius p
meditas multum subtilis precedendum
est frica eum nocet et talia provocantia
et stipticantia Et io cum curatur qualis ipso le
e oz precedere et cum remissis provocantibus
et confortantibus renes et cum oportet precedere
cum aliquibus paulati evacuantibus materias princi
pales in renes | Fiat hic syrupus cuius in
tentio est digerere materiam que sunt i renibus
et levis provocatio et confortatio eorum ℞
radicis liquiricie mundate rase contuse ʒ iij. semi
num mundatorum passularum ana ℥ j. capillorum ve
neris ana j. plantaginis unge pastor
trifolii eupatorii ana ʒ s. seminis ani ros.
ana ʒ ij. seminis altee ʒ j. zuchari lb j. fiat
syrupus dosis ʒ j. cum aqua calida ut non
frigida fiat de eo toto vno mense et si fasti
diaretur ex eo interponat alium per madie
ut duas | Fiat hoc unguentum cuius intentio
e abilitatio materie que sunt in renibus et
maturatio eorum ℞ unguenti seminis altee seminis
malue seminis lini ana ʒ j. olei olivarum
dulcium olei camomillini olei ros ana ʒ j.

cu pauca cera alba fiat ungentu et unga
tur circa renes sero qn vadit ad lectu
et mane qn surgit cu intervallo x vel xij
diebus ¶ Summat de hoc electuario ℞
electu de cassia ʒ ij reubarbari folliculorum
sene polipodij an ʒ ij dosis ʒ s cu aqua
calida i mane ¶ fiat hec tyriaca dyas sumat
i mane coclearium unu ante cibu Et si no
luerit i mane sumat in sero cu pauco potu
vini ℞ seminis cucumeris cucurbite
citrulli melonis mundatorum an ʒ s gra
norum pini lotorum cu aqua calida ʒ ij pul
liquiricie ʒ s seminis papaveris albi ʒ ij seminis
ani mast an ʒ i zuchari duplum omnium lau
de q an sumat de dyacodion ablat ʒ ij
cu pauco potu vini Ieiuno stomacho Et q
due acrem sunt sibi instar i principiu s ca
sus appetitus et dolores sequntes reten
tione urine qn ille urine grosse ut eam
nosce monetur ad principia porum uri
tidum Ideo est eis intendendum ¶ Et casu
quidem appetitus cu concessione rerum
acetosarum et comestione dyacitoniton
absque speciebus et usu olivarum conditarum etc
Et de dolores aut supervenientes pp mas
oppilatas arenosas et alias partes medici
caute intendat ut no statim incipiat
anchemitibus et provocatibus quale e lyrot
p Iustinum et similia illis ¶ Sz primo debz
intestina cu clisteribus lenibus mundare
et fiant empla mitigancia ex semine
malve et altee sie lini flor camomille
et mellilotti et tribuat et ius galli et
coctina mese Cu credit intestina ee
sufficienter mundata procedat ad provocativa
de quibus e hec ¶ ℞ radicum feni petr sparagi
brusci saxifrage florum sal an ʒ i bul
liant i aqua usque ad consumptionem tercie partis
et bibat de colatura Ieiuno stomacho et tuc
prius concedi electuaria provocativa et fiant
etiam tunc ut currit usus ex decoctione
malve altee et seminum eorum et floribus
camomille et mellilotti etia aqua q genit
hoc consilium padue scripserit z no etc

Adulteria renum et mictu guttatim
Asanici et sanguinis Et ad ordinem
℞ asarum pbati ℞ pinearum mundatarum
avellanarum dragaganti gummi arabici sumi
liquiricie rasi an ʒ x seminis morelle

anacard amidarum seminis cucumeris melonis
cucurbite citrulli an ʒ v seminis citoniorum
mundati seminis malve seminis portulace indi
seminis papaveris albi rosarum rub seminis plantaginis
an ʒ iij malvisci purgati seminis
feni agresti anisi seminis apij motani et
ortulani seminis iusquiami cruce croci apii
an ʒ ij conficiantur cu rob lono q fit
de mulsto cocto dosis an ij cu iulep
aut cu rob aut cu aqua calida aut cu
aqua decoctionis ytceos vel plantaginis etc

Adulteratorum vesice z porum uritidum

Dispositio magnifici dni dni ulri
cum decrinaria est repleto po
rorum uritidum et pene vesice ex rebus
arenosis et viscosis applicat ad parte
tes hoc rubiorum cu ulcerubus sordidis
i his locis ¶ Et spalis dispositio i vesica
e post hoc adiuncto viscerum grossarum
i durarum et collectarum circa partes eius
que videntur intestino ideo que augetur
et retinet alias mas vn fortificat
etiam doloris cogit ad expssione ut
i tenasmone fit hoc tame erit principium
¶ Illud no q e desent malam i capite
virge quoniam ulcera vesice z hinc
bz etiam lapide vesice Et illud signum
q e i virga modicum e z sequitur e aug
mentum pure dictione constipatio i portu
¶ Dispositio no meatuum eius e manifesta
ad qua vitata tuna primo palam no in
tendimus Istud ne q i vestigiamus
de complexione corporis eius z principaliter
aliorum sunt partes mediti Cura eius
porcta e Caveat i aeris distempan
tias quam pr ppe nisio caveat ab
omnibus cibis grossis salsis z acutis et
acribus malum nutrimentum Et io no concedat
caseum nec legumina nec agrumia nec
carnes salsas neque carnes animalium ag
tuarum neque pisces neque comedat in
teriora aialium nec cibaria de pasta
Comedat pane talez quali utitur
mundatum parum acortice interiori vino
mediocriter limphati p me utatur
fugiat vina turbida grossa z via
multum aquosa et eligat vina multum
potencia Comedat carnes pullinas

perdicum et fasianorum et avium minutarum et
quandoque pipionum completorum in pennis non mictorum
in columbis et pulpis sed ille degentes. potest
etiam uti turturibus. Comedat etiam carnes
castrati et aliquando porci iuvenis. de silvestribus
potest comedere carnes capreoli iuvenis apri
iuvenis et quandoque leporis iuvenis. non come-
dat anseres neque anetes neque qualeas
neque pavones. Et predictas carnes quas
comederit comedat quandoque elixas quandoque assatas
quandoque preparatas in gelatina secundum modum suum
et quandoque in trossata frixas. tamen non come-
dat carnes nisi sint mortue antea. De
piscibus comedat fluviales petrosos et squa-
mosos et bene mobiles et aliquando marinos
electos assos vel elixos in vino vel aqua ace-
tosa et non comedat eos frixos. potest uti
vitellis ovorum sorbilium. De oleribus autem
potest uti borragine completa spinachiis et atri-
plice et modico feniculo et quandoque pauco petroselino.
potest autem comedere de lactucis et portulaca
[illegible] non multum forti. potest aliquando comedere
de lacte amigdalarum cocto et aliquando de farre et riso
et aliquando de ordeo mundo. De fructibus ante
cibum potest uti melonibus et aliquando de prunis ma-
turis celsi et moris et aliquando de cerasis et
persicis et [illegible] bene maturis et uvis
bene maturis et maxime appensis. fructus non
sunt convenientes et ideo raro et modicum
comedat de eis. possunt etiam potest uti et
fisticis et seminibus pini mundis et loco amigdalarum
mundatis. post cibum potest uti [illegible] piris
et citoniis et malis granatis et aliis. Sed
raro potest uti avellanis. pro assatis loco
saporum potest uti succo granatorum acetosorum
et agresta succo berberorum. Et potest ponere
in eis de speciebus dulcibus modicum et spagi
et aqua ciceris non sit multum in usu. Sed
consilium meum est quod dimittat usum eorum
Et si aliquando esset necessitas eorum ad comedendas
[illegible] in ~~medius~~ locis melius
est uti spago quam aqua ciceris. nisi tamen
usus timeant indigestionem Et cum apparet
repleto in primis viis in omnibus superdictis obser-
vetur regula quod paulatim veniat ad pre-
dictum regimen. Et dimittat malum regi-
men consuetum. Reliqua regula est quod
aliquando propter casum appetitus potest comedere de cibis
sibi placentibus vel delectantibus et cibariis de-
pasta cum caseo dulci. Sed hoc temperatus

et raro. non repleatur cibo nec comedat diversa
cibaria in una mensa si sit contentus uno ferculo
uno genere carnium et uno modo preparationis. Et
quando comedat diversas carnes sint sibi ipsis pro-
pinque in virtute sicut est perdix cum pullo et pullus
cum edo et castrato et castratus cum porco vel
vitello et perdices raro vitellis permittantur
quia subtilior est. Et ideo bibat vina diversa in una
mensa non bibat post cibum nisi digestione
stomachi completa. Et tunc bibat vinum limphatum
non purum. Et est conveniens quod vinum quo
utitur limphetur per duas horas vel unam
antequam debeat illud bibere. proderit quod non com-
petit neque cibus cum [illegible] in [illegible] pondus
Etiam proderit [illegible] per nares. Sed
utatur suavi et exerceat manibus non agita-
to reliquum corporis. Et hoc ante cibum. post
cibum non quiescat dormiat ut consuevit
et quantum suavius potest in lecto moretur et non
iaceat supinus et principium sue quietis
sit super latus dextrum sive vigilando sive
dormiendo. Iudice non prolixe dormiat. Si
autem nocte inquietam duxit potest prolixiori
sompno uti. Utatur gaudio et rebus ducenti-
bus letitiam quantum potest vel est consuetus cum
dilectis in narrationibus [illegible] et memoratio-
ne rerum mirabilium. Inveniendo novorum [illegible]
sine [illegible] factibilium [illegible]
et [illegible] dimittat coytum in quantum potest. Et
non moveatur ad ipsum nisi [illegible] in [illegible]
ita quod non [illegible] ad hoc ex aspectu pla-
cide mulieris et exauditu verborum lascivorum
fiat autem hoc de nocte post digestionem comple-
tam. Intentio autem eius per medicinas inten-
ditur rectificatio [illegible] et divisio [illegible]
[illegible] in [illegible] partes [illegible]
[illegible] et abstersio earum que sunt ibi et eductio
[illegible] et remissio acuitatis urine
et curatio ulcerum et prohibitio [illegible]
corrosionis et sedatio acuitatis doloris.
Intentionem autem divisionis complevit eductio
[illegible] quidem [illegible] ʒ i pulpe
cassie cum ʒ i syr [illegible] et aqua calida su-
mendo hoc in mediis [illegible] et [illegible]
in [illegible] quidem de electuario [illegible]
in hoc sumendo inferius. Intentionem autem
rectificationis [illegible] et abstersionem
earum et alias intentiones complet iste syrupus
℞ radicum [illegible] capill. ven. plan-
taginis ana m. i [illegible] endivie caude equine

ana ʒ s. seminum communium mundatorum seminis endivie seminis
portulace albi seminis lactuce seminis portulace
ana ʒ ij. violarum ʒ s. ligni aloes boni sandali
albi et rubei berberorum liquiritie munde et munde seminis
anisi feniculi ana ʒ j. prunorum sebesten ana numero v.
dactilorum numero iij. seminis altee seminis alkekengi
ana ʒ ij. fiat syrupus cum pulvere zuchari
lb j. dosis ʒ s. usque ad duas cum aqua calida
tinae ~~post sumptionem syrupi fiat hec potio~~
Rx mirabolanorum citrinorum kebulorum ana ʒ ij. infun
dantur in ʒ iiij. syrupi violati et dimittatur
per diem integram pluries confricando manibus
et postea coletur totum et bene exprimatur. Et in eo
quod colatum est dissolvatur pulpe cassie ʒ x. et
bibatur in matutinis per unius capellarum et post eius
syrupus et post ea medicina detur ... in
debitis partibus medicinis. Fiat ista tiriaca. Rx
granorum pini mundatorum lotorum et exsiccatorum
ʒ j. fisticorum mundatorum ʒ s. pulveris radicis
liquiritie ʒ ij. seminis papaveris albi seminis citrulli mun
dati ana ʒ s. seminis endivie et lactuce ana ʒ
pass. ʒ iij. cinamomi ʒ ij. zuchari ad pondus
omnium fiat tiriaca cibum cocleare j. cum pauco
potu vini sumpta. Fiat ista in vino adurens
Rx olei ro. ʒ ij. olei viol. succi plantaginis
ana ʒ s. aceti ʒ ij. cum cera alba quantum sufficit
fiat unguentum. Electuarium autem quo tamen
in intervallo debet uti ad evacuandum materiam remedium
conveniens est hoc. Rx follicularum sene pulpe cas
sie tamarindorum ana ʒ viij. reubarbari violarum
polipodii an. ana ʒ iiij. ligni perindion cadi se
minum mundatorum ana ʒ j. zuchari lb viiij. fiat decoctio
cum ʒ tribus seminis feniculi et lb s. polipodii recentis cum predicta
decoctione distemperet cassiam et tamarindi et coquatur ad spis

situdinem cum speciebus predictis pulverizatis et fiat electuarium

Cura autem specialis que est abstersio et consolidatio
ulcerum est ut in initio primo aqua ordei facta
cum ordeo mundo parum torrefacto. Deinde initia
tur hoc sief dissolutum cum lacte mulieris
ut capit. Rx cerusse lote lactis papaveris
albi ana ʒ j. olei ro. ʒ ʒ. cimarum sinanti
et absinthii ana ʒ ij. cum pauca cera fiat un
guentum. Sedatio autem propter dolorem etiam propter
illas ylior et vesice et virge quam vehementia
eius reviterit est primo cum unctionibus ust
tatis quod si non sufficiunt exhibeatur dealthea fi
lomo. ʒ s. Rx mirpanim al. seminis apii.
seminis feniculi ana ʒ vij. seminis cucumeris ʒ v. seminis
arctosi granorum pini amigdalarum amararum
frixarum in butiro recenti avellanarum assatarum
ana ʒ iij. granorum alkekengi numero xxv. dra
ganti numero x. terantur et cribellentur et

ʒ iiij.

Left margin notes: vis electuarium ... spicarum / olei ar. ʒ ij / ʒ s. ... lacte ... / ... ex ... / ... ab / ... nardi / ... ana ʒ s.

confitiantur cum vino cocto et utatur post sex
menses. Contra febrem superveniente sibi degene
ratam ut consuevit fiat iste syrupus quo sic
quotidie utatur. Rx aque cucumeris aque melonis
aque citrulli aque ro. ana lb s. bulliat in eis
sandali al. et rubei spodii ana ʒ ij. zuchari lb s.
Et si expedit addetur de vino granatorum fiat

a dosis est ... ...

Etiam conveniens est aqua distillatus plan
taginis et syrupus violatus et quod suspi
cabile est quod eliquatio a calore febrili a cerebro
suo catarrizet vertitur ad guttur subveniendum
est cum sollicitudine emittendi et extrahendi
et cum fricationibus ventosis si expedit et aliis
remediis notis. Ad tuorum tremorum suorum
fiat hoc unguentum. Rx masticis ʒ s. storacis
spice ana ʒ s. ysopi humide nucis cipressi ana
ʒ iij. thuris ʒ ij. cinamomi ʒ vj. olei ancti
ni olei irini ana ʒ ij. cere alle quod sufficit fiat
unguentum et confert quando lavari cum lixivio ca
lido ut

Secundum consilium pono ubertino de car
raria factum parisius die x. februarii. Omnibus
diligenter examinatis que prudenter scripta sunt
de egritudinibus magnifici domini mei domini
ubertini de carraria domini paduani. Videtur
in primo sit considerandum quod omnibus in intestinis
eius multe generantur corrupte et diverse
ventositates ... in epar eius sanguine multi
plicat et in temporibus in quibus melioratur
assuetus ... ei satis copiose comedit
et cum hoc non utitur exercitio notabili quia non
potest ... cura eius accipiunt de illo
sanguine notabilem quantitatem post quam deinde
accipere cura maturata et tenuia ... mouetur
... sanguis et alie materie ad debiliora loca
que sunt egritudines et partim uritides
et vesica et propter replet venas emorroy
dales et propter fluit ad iuncturam debilem
et propter hanc extractionem mea sollicitatum hoc
animo sicut ... eius inflo ...
est esse utile cum aliis remediis. De tercio
videndum de remediis particularibus constitutis
cum remediis ... gestis et dispo
sitione ... credo quod nunc non sint perfecte
mundificate in partibus ... et in
partibus mesaraicis. Et ideo hoc remedium sine
sit provocans sive quietans et sic expertus
confirmat et expertus notavit. Et ideo lenibus
utendum est. Sumat igitur omni mane ante
diem ʒ s. ... syr. ut duas quia ut
... cum quecumque sic operatis eius
est delectabilis saporis. Rx aque distillatus
endivie lb. ij aque distillatus foliorum feni.

lb. j. aq. ro. aq. distillat. arnoglosse an.
lb. s. ponatur in eis in infusione cinamomi
ʒ s. alkekingi ʒ j. xiloaloe. indi ʒ ij. sem.
cit. citrinorum ʒ j. zuchari al. lb. ij. bulliat parce
res leni ebullitione et syrupisent cum zuchar.
per eos pondo clarum omni taliter quod syrupus veniat
subtilis clarus parce herbe distillande colli
gantur de locis non aquosis de sexto in sextum
diem vel de 8uo in octavum diem ¶ Sumat ʒ s.
huius electuarii ℞ mol. seminum com. pass. an.
ʒ j. seminis an. fen. an. ʒ s. capill. ve. rece.
end. an. m. j. radic. fen. an. ʒ s. bulliant
in aqua sufficienti usque ad consumptionem duarum partium
deinde post bonam fricationem colentur et de cola
tura accipiatur lb. j. et addatur pulpe cassie
ʒ viij. pulveris zuchari ʒ iiij. reducatur
ad spissitudinem mellis deinde addatur pul.
reubarbari opt. ʒ vj. Et si videtur quod ad
de addatur ℈ j. turbith ¶ Et quamvis nimis
sit usus evacuationibus tamen non permittendus
est usus huius electuarii nisi cum intervallo pro
ut alio intervallo xv quod videbitur partibus me
dicis continuet etiam usum predicti syrupi. Lau
do etiam quod in hora remissionis dolorum ypoco
driorum et dolorum in partibus illis fiat fatella
tiones ex foliis malve et altee floribus
camomille bulliant in aqua sint saculi co
prehendentes ylia renes et pectinem ¶ Cum
dio reductus est ad equalesentiam quam consue
vit dimittat inter diebus res medicina
les intentus solo regimine ¶ Circa initium
aprilis placet michi quod mundificantur intesti
nis cum cassia vel clisteri leni fiat flo.
de vena basilica brachii dext. et extrahatur
ad plus ʒ vj. sanguinis ¶ Deinde post iiijor
dies aut tres apiantur emorroydes et si
non cum alio palee trahendo eam cum ventosis
Et si non apiuntur ponantur sanguisuge aut
flonectur et dimittatur exire ʒ vj. san
guinis aut plus aut minus xv quod videbitur
medicis ¶ Et si de mense marcii videbitur
melioratus tum pater fi. flo. predicta ¶ Co
ponatur hoc filonium statim et dimittatur
in vase bene cooperto et stet sex mensibus
Et mensibus erit sibi filonium magis appropriatum
alio filonio ¶ ℞ iusquiami seminis fen. apii.
an. ʒ vj. seminis cucumeris ʒ v. se. acetose.
granorum pini amigdalarum amararum firmarum
in butiro cocti auellanarum an. ʒ iij. granorum
alkekingi numero xxv. dragaganti ʒ iiij. tera
tur et cribellentur et confitiatur cum vino cocto
et introytum maior conditiones servantur

¶ De ardore urine ℞ syrupi de spinis pulpe cas
sie an. ʒ j. pulveris subtilis croci spiri auansi
quod aliquam post pro de victu ponici ʒ iij. distem
perentur cum aqua decoctionis seminum com. que
decoctio sit colata et totum detur in potu tepi
dum ¶ Syrupus bonus ad ardorem urine ad renes
et ad dissinteriam ℞ radicum liquiricie ʒ ij. pass.
seminum com. radic. fen. an. ʒ j. cinamomi ʒ s.
aq. arnoglosse quantum sufficit syrupisetur
cum zucaro et addatur mastic. ʒ ij. ut supra
Ardore urine ℞
Seminum com. mundatorum pulveris liquiricie
an. ʒ s. seminum papaveris albi seminis an. zuchari
ad pondus omnium ut supra
Ad ulcera vesice Julep ℞ liquiricie ʒ iij.
corticum nitiorum granorum pini ʒ s. seminis papaveris
albi granorum alkekingi an. ʒ j. bulliant
in aqua zuchari lb. s. et fiat julep ut supra Ad ulcera
vesice et maturam urine
Disposicio servi de Anthocho
ad cuius curam intendit Et sunt ulcera
vesice et maior urine super vesicam que ulcera
sunt sordida et debilitas eorum fiat ea re
cepta multarum materiarum que cum replent poros
unitates vulneris in quibus firmantur ad
vesicam causant ibi manifestam repletionem
et quia adiacent ibi propter vasa spermatica videtur
causa coitus ex partibus didimorum scrotorum ad
partes vesice Et propter hoc additio in diure
tica vesica Et forsan quod est addicto carnea
aut alia materia indurata et consequitur ad
predicta debilitatio contentive et ex sicca expulsive
pulsive et frequenter cogatur mingere habet
cum propter aliquas materias arenosas diminutas
et aliquam debilitatem meis et modicum
in calore distemperantiam quod non est in eo de
tortura virge non habet principalem
intentionem cure ¶ Primo regatur regimine
convenienti cavendo in quantum potest distemperantiam
aeris contentetur cum cibum et plus cum partibus
superioribus quam inferioribus et semper magis
diuturnius credit propter impedimentum noctium
non comedat in una mensa diversa cibaria
ut ventrem repleat ¶ Caveat coitum et
ab aliis primis actibus aut quantum potest et cave
at a coytu quantum potest et maxime post cibum
in mense Caveat ab omnibus cibis acutis sal
sis et grossis viscosis ¶ Quare non comedat
legumina et agrumina nec carnes siccas nec
carnes aquaticas nec caseum nec etiam aquam
ciceris propter suam plenitudinem ¶ Comedat
carnes pullinas perdicum fasianorum avium

minutarum et alii pipionum ... impennes
non domesticorum. Carnes castrati alii edi alii
porci et ... silvestris et alii lactantes vituli et
capoli. Potest comedere de olerib; minutis et
alii de caulibus parvo et alii de rapis napis
uchemus dissolutis in aqua seu de coctione et
lacte amigdalarum cocto et de ptisana ordea
ta. Cibaria de pasta non comedat. Potest ante
cibum comedere de moris bene maturis et cerasis
et alii de melonibus. Abstineat tamen a recenti
bus et siccis que sunt in eis lacticinium. Et si co
medat paucas comedat post cibum. Potest alii
uti pomis alii piris et citoniis coctis et de
malis granatis non nimis acetosis. Potest comme
dere de fructibus pini fisticis et passulis. Potest alii
comedere de lactucis et portulacis cum aceto de
bili. Vino bonum est quod alii misceo comedat
de lactucis coctis non comedat caparis nec
nuces et raro avellanas vitella ovorum
et totum sorbile. Ova sunt sibi bona. Pa
nis eius sit mundus a furfure et diligenter
preparatus. Bibat vina mediocria subtilia
et expertis est et dimittat vina brusca et
turbida et nimis potentia. Fiat istud
electuarium in quo est intentio divisio materie a
partibus maris urine et evacuatio earum quas pote
est puctire educi. Cum propter consuetudinem anti
quam in instrumentis urine non est securum procedere
partes evacuare iubas. ℞ passularum se. coriz an.
℥ i. uval. ℥ ii. primorum nu. x. bugl. end.
an. m. i. polipodii quercini an. ℥ ii. se. end.
ʒ ii. corticum radicum citriorum ℥ s. infundatur
aliqua in aqua in qua debent bullire et stent
per diem deinde bulliant post suppositionem fere
duarum partium. Et post bonam confricationem
cum manibus colentur bene exprimendo et in co
latura dissolvatur cassie ℥ viii. pul.
zuchari lb. i s. reducatur ad spissitudinem
mellis. Dosis prima vice ℥ s. in aurora diei
cum aqua calida et si appellat fluxus ad iiii or
uicibus prosequatur cum dosi et si non addat
quousque veniat ad ℥ i. Et fiat de hoc
electuario semel in septimana. Dominus le
nis pueratus esset sibi utilis et ... matimus
postquam una vice supserit de electuario. Potest
incipiat sumere in mane ℥ i. ʒ i. huius syrupi
cum aqua calida et intentio in eo est remissio
acuitatis urine et rectificatio corporis
materie in instrumentis illis et abstersio aliqua et
lenis purgatio et confortatio illarum partium.
℞ end. capill. ve. re. epatice plantag.

an. m. i. radicum endivie apie radicum spine
albe se. altee se. alkekingi an. ℥ s. se.
quatuor frigidorum albi sandal. ru. se. portulace et
lactuce berberi an. ʒ ii. se. an. fen. xilo
aloes an. ʒ i. liquiritie munde et contuse ℥
ii. seminum coriz mundatorum ʒ iii. prunorum
selrsten an. numero v. pulueris zuchari
lb. i. fiat syrupus et continuetur toto mense
Junii et non fiat de eo eadem qua fiat
electuarium predictum. Fiat hec tiriaca de qua
sumat ante cibum coclearium i. et est in ea
intentio que est in predicto syrupo. Et si velit
libere cum ea bibat parum vini puri vel parum
limphati. ℞ pinearum mundatarum infusarum
in aqua calida pluries et exsiccatarum ℥ s. fisti
corum passularum an. ℥ i. seminum quatuor frigidorum albi ℥
s. seminum cariz mundatorum ℥ i. liquiritie
pulverizate ℥ s. cinamomi seminum an. fen.
maratri an. ʒ ii. zuchari duplum omnium. Fiat
ista in unctio ad renes. ℞ oli ro. ℥ iiii.
succi plantag. ℥ i. oli citoniorum ℥ ii.
oli mastiscini ℥ s. inspissentur cum pauca
cera et inungantur renes ex eo parum
calefacto. Intentio in hoc unguento est
confortatio renum et sedatio aliqualis caloris.
Et in unctio fiat alii in sero quando vadit ad
lectum alii in mane quando surgit. Fiat sacel
latio ista circa pectine et intentio in ea
est confortatio ulceris in vesica. ℞ mastic
chinis an. ℥ s. cimule siccae mirte ro. ru. an.
ʒ ii. squinanti ℥ s. flor camomille ℥ i. pistentur
simul et ponantur in sacculo qui sit ad for
mam pectinis et teneat usque ad umbilicum
et bulliat in vino austero et frequenter in die
ponatur circa pectine. Fiat ista in unctio qua
inungatur loca circum versus vesicam et totum
collum vesice usque testiculos et virgam
et intentio in ea est remollitio materie duriatis
et habilitatio earum ad expulsionem et
remissio acuitatis urine suspicandum enim
est ex longa consuetudine carnes illas glan
dosas esse maturefactas quarum iuvamentum
est refrenare acuitatem urine. ℞ ... radicis
seminum altee muc. seminum lini an. ℥ i. olei
amigd. dul. oli violati an. ℥ s. cum
pauca cera fiat unguentum in unguentum.
Ex eo calido frequenter in die et infundatur
in eo bambace et applicetur ad partes ani
et teneat illum. Fiat comprimifer quo ante
potest uti est hoc. ℞ seminis quatuor frigidorum albi

capitum papaveris ana ʒ i bulliant in lb ß aque
fontis et dimittantur per sex horas deinde co-
letur et dulcoretur cum zucharo et detur
in potu circa dormitum ciatus calidus. Bal
neetur in tyna cum decoctione camomille
et melliloti postquam facte facte sunt
plures evacuationes presertim esse utilia tamen
ad mitigandum dolorem quam ad diminuendum
materiam usus cure. Et si ex istis appareat mani-
festa impressio prosequatur cum eis quousque non
~~utatur hoc iulep~~ ℞ aque distillacionis
plantaginis lb i aque distillacionis portulace
aque distillacionis fen. ana ponatur in infusione
corticum interiorum granatorum pini qui adherent
ʒ ß bulliant parum et cum zucharo albo lb
i fiat iulep. dosis ʒ ii cum aqua calida
in mane et cum hoc prosequatur sicut solutum
superdictum est. **Ad excoriacionem vesice**

Proquodam iuvene qui paciebatur
excoriacionem vesice ex corrupcione
apostematis quod fuerat in partibus illis de preteri-
to mense mayi et futuro utatur hoc syrupo
℞ liquiricie rase et munde ʒ iii seminum
communium mundatorum ʒ ß violarum se. alke-
kingi seminis altee ana ʒ ß seminis papaveris
albi seminis portulace seminis end. ana ʒ iii
radicis fen. petroselini pass. ana ʒ ß plantaginis
m. i zuchari lb i fiat syrupus. dosis
ʒ ß cum aqua calida ~~Fiat istud electuarium~~
de quo sumat semel in septimana. Et quibus-
vis cuius dosis sit ab ʒ ß usque ad ʒ vi
℞ violarum florum boraginis seminum commun.
mundatorum ana ʒ i polipodii ana ʒ ß
sene ʒ i seminis ani fen. ana ʒ ii prunorum
numero x capilli veneris m. i liquiricie
ʒ ii fiat syrupus usque ad consumpcionem
duarum partium. Et in colatura dissolvantur
pulpe cassie ʒ viii pulveris zuchari
ʒ vi reducantur ad spissitudinem mellis
et addatur reubarbari ʒ vi ~~Fiat ista tra-
gea~~ de qua sumat ana cibum coclearium
i quando noluerit sumere mane sive sero
℞ seminum ~~commun.~~ melonum citrulli cu-
curbite cucumeris priucarum mundatarum
lotarum pulveris cum aqua calida rosata
ana ʒ ß seminis papaveris al. ʒ ii pulveris
liquiricie ʒ iii seminis ani fen. maratri ana
ʒ ß zuchari ad pondus omnium. Et si

de toto isto mense decimo non appareat minima tunc etiam
si appareat superfluitat abusu illorum et bibat ante
de mane de aqua distillacionis arnoglosse ʒ ii
et aliquantum bibat in sero quando vadit ad lectum ʒ ß
syrupi de papavere simplicis. Et aliud sumat ʒ i
pulpe cassie cum ʒ i syrupi violati in mane
tantum vera. Adveniente vero mense septembris
purgetur purgacione una vel duabus videbitur peritibus
medicis et post hoc resumat curam predictam
Et si prioritas passionis stat intendatur
primo ad stringendum cum aqua mell. deinde quando
videbitur faciant hiis trociscis ℞ terre sig-
late ʒ ii thuris al. boli armeni sang. dra.
ana ʒ i gummi arabici ʒ ß in formetur trocisci
cum aqua in qua dissolvatur gumma arabica
predicta et existent et iniciatur quantitas
que videbitur cum lacte caprino et fiat istorum
reiteratio sepe. **Ad dissinteriam**

Proquodam iuvene dissinterico Regula
dicta sibi imposita ~~fiat istud iulep~~
℞ aque distillacionis end. plantaginis
aque ro. ana lb ß aque distillacionis fen. ʒ viii
zuchari lb i in aquis predictis ponatur in in-
fusione cinamomi xiloal. ana ʒ i croci ʒ ß
dosis ʒ ß mane tempestive et sero ante
cenam per duas vel tres horas cum aqua calida
Sumpto syrupo detur sibi hoc ℞ mirabolanorum
cit. tunc facti parum ʒ i corticum mirabolanorum cit.
keb. torrefactorum parum ana ʒ ii ponatur in in-
fusione lb ß aque rosate et stet ad minus
per unam diem naturalem deinde in matutinis
bulliant una ebullicione Et si expedit
addatur plus de aqua ros. et coletur
in tota colatura bibatur in hora illa huius
facti ~~fiat talis syrupus~~ ℞ aque
distillacionis plantaginis lb i aque ro. lb ß po-
nantur in eis in infusione se. ro. seminis plantaginis
mirtillorum ana ʒ ß zuchari lb ß sumat
de ea in eadem quantitate et hora qua sumebat
de primo superiori. Fiat hoc mixtum ℞ zuchari
rosati antiqui lb iiii mirlete ʒ ii nico-
lai ʒ i corallorum ru. ʒ ii karabe ʒ i
misceantur et detur coclearium unum in mane
quando sumit predictum syrupum vel iulep antequam
quando incipiat sumere syrupum primum incipi-
at facere clisteria primo lenitiva ex aqua ordei
quantum sufficiat ʒ ii mell. rosati liquidi
~~Deinde fiant clisteria constrictiva talia~~ ℞
succi plantaginis ciatum i dissolvatur cum
aqua tassi barbassi sub alio nomine etc.
Ad dissinteriam in primo intestino

Remedia pro fratre Jacobo priore sancti au
gustini qui fuit dissintericus et primo
intestino et postea remansit epaticus fluxus
et cessavit excoriatio unde epar erat valde
debilitatum in tantum quod devenit ad egestionem epa
ticam sicut lotura carnis recentis postea ad a[liam]
egestionem virulentam subtilem et postea venit
ad feculentiam grossam cum deiectione appetitus
et magna debilitate fecimus sibi fieri primo
ad confortandum cor confectionem in qua intrat
aurum et argentum quam fecimus fieri per filio
domini bugaliois et postea fecimus sibi fieri
specialem confectionem confortativam epatis que est
hec ℞ cinamomi sandali citrinorum ana ʒ ij
xiloaloe macis gariofilorum coriandri ana ʒ ß fisti
corum passularum ana ʒ j zuchari lb j liquefiat
zucharum cum aqua rosarum Et postea fecimus fi[eri]
talem syrupum ad abstergendum illas materias epa
ticas Et propter opilationem mesaraicarum et tam
appetitus qui syrupus est multum expertus et
liberavit unum alium infirmum Et dico quod
statim cum incepit sumere incepit melioratum
℞ succi absinthii lb ß spice ʒ j cinamomi
reubarbari sandali citrinorum ana ʒ ij zuccari
lb ß fiat syrupus dosis ʒ ß et multos
alios syrupos cum rosis et eundem fecimus fieri
fuit usus fisticis et passulis quando fuit usus
dyacitoniten cum zucharo et aqua rosarum fuit
factum emplastrum ad epar cum absinthio spinati
rosis et camomilla Et ad stomachum etiam fecimus
emplastrum quod habuit appetitum multum dietum
Et quando fuit dissintericus cum tenasmone
faciebamus primo fieri clisteria cum aqua
ordei postea fecimus fieri cum succo cassi
barbassi solum et gratia dei et auxilio meo
liberatus est ex prima consuetudine de qua omnes
desperati fuerant Et ideo non diffidas sed
habeas sollicitudinem circa infirmos etc

Electuarium ad fluxum *Ad fluxum ventris dissinteriam*
ventris dissintericum cum sanie et grumis
℞ corallorum passularum gerlonuti alchol vel in vino
ʒ iij silvarum de spinis et balaustiis de grana
tis thimis fructus vel ligna tamarisci
ana ʒ vj ameos ʒ viij fiat electuarium cum zucharo
Et hoc electuarium conveniens ad constringendum
ventrem provocantibus et constringens ventositates
et consolidans ulcera excoriatos Simili modo
folio centesimo primo quartum habes syrupum ad
dissinteriam ordinatum per Seer Cristoforo de

fuligino optimum valde etc. *Contra excoriationem intestini*

Nota bonum clistere in excoriatione in
testinorum vel quibus est tenasmon
℞ 2 chimus albi sanguinis draconis terre sigillate
boli armeni ana ʒ j pulverizentur
et addatur croci ʒ ß Accipiatur ex istis
pulveribus ʒ j cum zinotiato succi pla
taginis fiat clistere etc *Ad fluxum ventris*

Syrupus cum Julep ad fluxum ventris
℞ aque endivie aque lupuli aque fenicis ana ʒ
v ponatur in infusione cinamomi ʒ ij zuccari
ʒ v fiat Julepius *Contra dissinteriam*

Ad dissinteriam in puero lactante
cum febre ℞ aque arnoglosse ʒ
viij psillii torrefacti ʒ ß seminis rosarum ʒ ß
zuchari tabarzed ʒ vj fiat Julep alia
ponitur sandali Adidem ℞ olei rosarum olei
eufanemi olei citrinorum olei mastrici
ana ʒ ß inungatur renes Adidem ymina
citoniorum in sirupus cum zucharo Adidem
syrupus ex aqua ordei et arnoglosse
cum sero caprino pro clisteriis lavatibus etc
cavis

Abstineat ab omnibus cibis de pasta
et caseo et de piscibus et a carnibus
grossis Comedat carnes pullinas cas
trinas perdicum et avium minutarum et
aquam ciceris et bibat vina subtilia et
comedat panem furfuratum Sumat octo
diebus omni mane ʒ ß mixtionis horum
syruporum ℞ oximell squillitici syrupi
de absinthio ana lb ß misceantur deinde
petitur syrupus cum hac decoctione ℞
enule ʒ j abrotani calamenti ana ʒ ß bul
liant in aqua sufficienti usque ad consumptionem
3e partis Sumpto syrupo purget cum
hac medicina ℞ vere gratie 2e nicolai
diasinico ana ʒ ß distemperetur cum aqua
calida et bibatur in aurora Deinde fiat
ista decoctio ℞ corticum radicum mori
celsi corticum radicum malorum granatorum
enule ana ʒ ij ʒʒ calamenti sinapis seminis
apii ana ʒ ß bulliant in aqua usque ad
consumptionem duarum partium deinde colentur et in
colatura addatur par aceti et bibatur
de ipsa in mane mediis ciatus pluribus et
in sero faciat rem leve et festina
Continuet hoc xv diebus fiat hec de
coctio ℞ centaurie minoris m j corticis
radicum mori lupiorum non infusorum endivie
ana ʒ ij psillii m j bulliat in aqua mo

pedo et accipiat de pdicta decoctione una
sigletta et fiat clistere de mane i medijs
tercijs Et si pt tollerare fiat aliud clistere
de sero an cena et de istis clisterijs faciat
quamdiu pt tollerare ¶ Item sucus psicari
rie interficit vz aduinces longos ¶ Item
sucus cimile interficit vz aduinces maxie
si paciens nō febricitet Cum des tal
mixto ℞ suci cimile oli comm an ʒ ß
croci ℈ ß detur in potu ieiuno stō.
Simplr aduinces Cont vermes
℞ farine lupior pulueris centauree ar
an ʒ ß aloes sucocitrini fell tauri an
ʒ ij misceantur cū olo de absinthio ¶ It
panis ordei assatus et positus ex uah
mad factus in aceto et vino ¶ It pul
uis de corium cum haustus interficit valz
si bibatur Item semine portulace et cime
vz etc ¶ Unguentum bonum qt lumes ʒ 2o
sucorum psicarie absinthij abrotani
centauree cicla folior psici absin
thij romani frondium lupior radicum
ebuli corticum granator de omnibus
istis sucis accipiat ℥ i suci stalogiinor
℥ ij suci nasturcij aquatici ℔ ij ace
ti fort ℥ iiij butiri ℔ iiij fiat ungm
Cont dissinteriā i grossis intestinis
Qui habuit dissinteria i grossis
intestinis ab humore uiridi et ing
cum febre coti primo fiat istud Julep
℞ aq end aq arnoglosse aq ro an
℔ ß sand al et ru an ʒ ij sei ro
℥ ß zuchi ℔ ß ¶ Ad epar et totiz
uentre fiat hoc epithima ℞ sand al
et ru ro an ʒ ij camphoe ℈ ß spo
dij ʒ ß aq end aq ro suci arnogl
an ℔ ß ¶ Ad confortandum virtutez
uitale eius ℞ margaritar ℈ ij sand
ru corall ru an ʒ i zuchari ℥ viij
dissoluat zuchu i aqua ro et fiat co
fecto et cooperiat foliis auri ¶ Simplr
ad stom et ventre ℞ carnium pirorum
stipticor decoctor i aqua aceto sa ℥ vi
mastic coriand mirtillor sumach an
ʒ i incorporent i vino citonior et aqua
ro ¶ Clisteria primo ex aqua ordi et oli
ro ℥ ij ¶ Aliud statim post illud ex aq
ordei et suco arnogl ¶ Quintodecimo ut puto die
purgetur cum hoc ℞ reubarbari par
tor facti ℥ ß mirab citrinor ʒ ij

infundantur post trituracionem i aqua arno
glosse ℔ ß et stent i infusione per diē et noc
tē post leuem ebullicionē colentur ppa mini
mum quinque vel cum manibus et dedi in
matutis primo premisso ꝑ una hora ut
media clisteri ex suco arnoglossi et sepo
capno i quo fuit extinctum azar Alio no
mine fuit factum clistere ex suco vusuci
siue tassibarbassi ¶ Aliud Julep ℞ aq
ro ℥ viij aq end ℥ iiij sei ros sand
ru herbeor suat an ℥ i bulliat par
et clarificentur cum zuchi ℥ iiij ¶ Cumqua
nō poterat clisteria i poni ꝑ quandam
insensibilitatem intestini et modicum tenas
mois fiat suppositorium ℞ lacen croci
thuris mirre an ℥ i ispirm ℈ ß incor
porentur cum modico uitello oui adamum fiat
i uncto ex olo ro in qua dissoluatur licium
Et quia ponatur sacculus ex spcie altee et
floribus camomille et ros fiat epithima
Et quia ulcera erant ualde cruda dabatur
sibi potus lactis capini in quo extinctum
fuerit azarum bis ut replerent intestina
eius faciebam cum cum oleribus decoctis
i suco pulle ¶ Ad abstergendum fuerunt
facta clisteria ex aqua ordei et melle ro li
quido Et quia ex cura quintus impressum erat
uiridia et quia nigra sit parum dabam sibi
puluerem ligni aloes cum vino limphato
ut cum aliis cibariis ¶ Ultimo fuit factum
hoc Julep ℞ aque ro aq end an ℔
ß ligni aloes ʒ ß zuchi ℔ i fiat Ju
lep ¶ Ad renouandum calore adptes ex
tremitatum quia erat homo pauci caloris et
sp̄us et erat quasi in hiebis quam extremi
tates erant quasi frigide fiebant calefactiua
ex tegulis calidis roratis vino potenti
¶ fuerunt ad collum appositi smeraldi multi
fuerunt facta cordialia ab intus et ab extra etc
Consilium ad fluxum emorroydarum
Secundum gentilez intendat primo
regimini eius cum cibis boni nutrimenti
et facil digestionis ut sunt carnes pulline
perdicum et auium minutarum assate ut elixe
Et si tassilis appetitus ē in eo dilatetur
regimine ad diuersa cibaria decarnibus et
diuersis modis preparatis etc Et inter alia
attendatur quod feces eius sint molles ne
ꝑ asperitate cum transeunt addat i fluxu
et hoc sit dando ferculum de oleribus s

boragie z buglossa et aliis oleribz minutis et in aliis rigatur· etc q̄ uidebit̃ magr̄ magro francisco ¶ Cum restringetur fluxus sit c̄ procedendu primo q̄ de iacente fiant fricacōs ad brachia et excite manibus iacentis siue stans· teneto manibz baculu aut aliud quo laborz ¶ fiat ista trifera dequa sumat̄ in mane ʒ· iij· cu pauco parum uini medioc̄ri puri si̇ sufficiat bibe· uinu puru· ut tiphati ¶ ℞ mirabolanorum citrinorum kebulorum bellricorum et emblicorum ana ʒ· ij· mastic cinamoi ros· ana ʒ· ß· galange se· ana fen· aniceos cimi· torrefacti croci ana ℈· j· xiloaloes coriandri ana ʒ· ß· zuchari ℔· j· dissoluatur zuch· in aqua ros· z aqua arnoglosse et fiat confectio in uase ¶ fiat istud Julep dequo sumat de sero ante cena pondus ut tres horas· ℥· ß· cu pauca acetositate· ℞ aq̄ arnoglosse aq̄ mellisse ana ℔· j· pass· parum torrefactarum ℥· ß· cinamoi garioff sem· ros· sem· ana· ana ʒ· ß· zuchari ℔· j· fiat Julep ¶ fiat ista unctio dequa suauiter impellatur intestinu ¶ ℞ ciner cortiu oui· ciner foliorum oliue cineris ossiu dactilorum thuris al· mastic ana ℥· j· incorporentur cu sepo caprino suauiter dissoluto ad ignem ¶ Ista sunt que expediunt fieri quousque fluxus cesset ¶ Postquam fluxus cessauit oportebit ad alia intendere intendendo ne fiat ydropicus ¶ Credo aut q̄ cu istis remediis cessabit fluxus· q̄ si nō cessabit scribatur et prouidebit̃ de aliis remediis etc.

Ad consolidand emoroydas

Puluis consolidatiuus emoroydarum ℞ paloes thuris ana puluerizent̃ z accipiatur tela aranee molendie et albume oui conquassato madefiat deinde de puluere aspergatur· desuper et orificio emoroyd· a quo fluit sanguis expertu c̄ supposito z restringit̃ etc.

Ad apiendum emoroydes:-

Ad emoroydes apiendas fiat inunctio cu felle uaccino mixto cu medulla anacardi ut puluere costi aut castorei ut fiat emplm excepis crudis in fistis taliquantulo aceti squillitici ut oximellis squillitici ut ponatur spongia sup locu emoroydarum ut apperiant et extrahant deinde sanguisuge applicent̃ etc. Ad flux emoroydarum

Quidam patiebatur fluxu emoroydarum qui erat palidus in facie z dispositus ad ydropisim incepit summere omni mane unu ciatu plenu aq̄ distillatis celidonie et in fritellis cu uitello oui z liberatus ē ¶ Ad sedandu dolorem emoroydale· ℞ olei camomille ℥ ij· bdellij ʒ· ij· croci ʒ· ß· nuc· puralte ʒ· ij· cu pauca cera fiat unguentum emoroydalibz ¶ Summat pluribz diebz ℥ ij syrupi de epithimo etc mesue et distemperent̃ cu hac decoctione ℞ sene ℥ j polipodij ℥ ß pass· flor boraginis sem· ana fen· ana ʒ ij etc.

Ad dolorem emoroydarum

℞ olei ro· uiol· ana ℥ ß ceruze ℥ ß camphore ʒ· ij· cere al· ℥ ß fiat unguentum ¶ Ad idem· fiat ista suppositoria ℞ sepi castrati olei ro· ana ℥ iij cere albe quantum sufficit fiant suppositoria parua et qui ponuntur ungantur predicto unguento ¶ ℞ mastic draganti gummi arabici boli armoni ana ʒ· ij· mumie ʒ· iij· terantur et cribellentur et misceantur cu albume oui ¶ Item ad sedandu dolorem fiat sessio in aqua calida decoctionis aneti flor camomille se· fenugreci mellilloti altee et maluarum et postea et postea inungatur locus cu uitello oui conquassato in aqua ros· etc. Consiliu ad fi stranguriam z mala q̄ne fira z et hudam:—

Dispositio dne uiturele ad q̄ principaliter uidebit̃ ee et intenditur esse firitas urine z mala qualitas fira z hiuda ex qua incedit̃ preter sanguinis pro-uum emittit in his uiscosas albas z aliu altius mali coloris quas matrix agregat de super digrine et adherent superficiei concaue ipius et in bibunt̃ in orificio uenarum ipius ¶ Et io in tenone uomunt antequam menstruat et hec in ne impediunt conceptoz in ea lubricando matrice et corumpendo spma Et afaciendo alia impedimenta que sunt nota ¶ Illud aut q̄ in hac dna ē determinate capitis a' decapitie inflamacionis equatur ē ires ad quam primitus nos intendimus ¶ Sed restrenabimus mediciias que prut

Debilitas renum propter rectificationem matricis

alteri eorum nocet. Debilitas autem renum
sensata ab ipsa est res que rectificabitur
rectificatione matricis. Regatur hoc regimine
convenienti cavendo distemperantia aeris
quantum potest. Caveat a piscibus et ab herbis
crudis et ab aceto acrius et malis et
persicis et generaliter ab omnibus fructibus
fere et humidis a leguminibus caseo et carnibus
grossis et ab aqua pura. Comedat
carnes pullinas perdicum et columborum et
avium minutarum et castrati. Raro co-
medat carnes porci aut vitule. Potest
quoque de oleribus minutis cum spinachia
bliti feniculo et petrosillino et ciba-riis factis cum lacte
amigdalarum et brodio ciceris et avis positis
in aqua et quando vellet quoque pisces co-
medat eos assatos in craticula vel elixos
cum speciebus. Panis eius non sit multum
furfuratus et sit bene preparatus. Bibat
vina potius tendentia ad vinositatem
qua ad aquositatem limphata cum 3a parte
aque. Exercitetur in mane ante cibum et etiam
ante cenam non multiplicet cibaria diversa
in una mensa non dormiat in die nisi for-
san ex dimissione nocturni sompni. Et vi-
tet quantum potest profundationem cogitationum
et tristitiam. Fiat hic syrupus. Recipe mel-
lisse borraginis ana m. i. indici feniculi ra-
dicum spine albe seminis ana ana ℥ i. asari
rubei tictorum sileris montani cinamomi
passule ana ℥ s. fiat decoctio et clarificetur
cum zucharo lb. i. dosis ℥ ʒ. vel duas cum
aqua infusionis cinamomi que aqua
fit hoc modo. Recipe cinamomi ℥ i. contundatur
et ponatur in media quarta aque optime
et bulliat in ea una ebullitione deinde
reponatur et qualibet vice accipiat ad
distemperandum potionem syrupum. Sumpto
toto syrupo purgetur cum hoc. Recipe diasi-
nico secundum Mesue. Benedicte [illegible] nicolai
ana ʒ ʒ. misceantur et distemperentur
cum aqua calida et bibatur in matutinis
capellarum et post bibere cum ca. Facta pur-
gatione incipiat uti hac confectione.
Recipe ʒʒ. galange ana ʒ ij. xiloal. cor-
tici cinamomi zedoarie macis garioffi-
lorum nucis muscate folii ana ʒ i. spice cardamomi
piperis longi [illegible] ana ʒ s. margaritarum

ambre ana ℈ i. sandali albi et rubei ana ℈ ij.
zuchari quod sufficit fiat confectio in vase
dosis quantitas nucis castanee ante cibum ad
minus prima hora semel vel bis in die cum
pauco potu vini puri vel parum limphati.
Fiant iste pille de quibus sumat semel in pille
septimana in sero quando vadit ad lectum vij
vel septem numero. Recipe xilobalsami cinamomi
sileris montani asari mastices seminis ana feniculi
maratri ciceri ana ℈ i. mirabolanorum kebulorum
turbith ana ʒ i s. mirabolanorum citrinorum indorum
emblicorum bellericorum ana ʒ ʒ. aloes succo-
trini ad pondus omnium fiant pille cum succo
feniculi. Facta prima purgatione potest ad minus b
esse suppositorium fiat ex mercuriali contrita et fiat
ac hoc diebus duobus vel tribus. Et si
in tempore medio inter unam menstruationem
et aliam deinde facta purgatione pro menstrua
fiat hoc balneum in tina. Recipe aque extinctio- bo
nis ferri quantum sufficit ponatur in ea sul-
phuris lb. i. [illegible] sileris montani ana
lb. s. balneatur in predicta aqua usque ad um-
bilicum octo diebus semel in die et facto
balneo est tempus conveniens ad conci-
piendum. Electuarium satis efficax ad concipien-
dum. Recipe cinamomi cardamomi gariofilorum ciperi
ana ʒ s. ʒʒ piperis longi galange macis
ciperi nucis muscate cimini ligni aloes cas-
sie lignee ana ʒ ij. cubebe domestice
ʒ ij. ambre musci balsami ana ʒ i.
pulverizentur subtilissime et fiat electuarium
dosis ʒ ij. quando vadit dormitum de sero. nobis

Ad prohibendum aborsum. — pro cali-

Ad prohibendum aborsum. Recipe zuchari de causa
rosati antiqui diacitonicon cum
zucharo ana ℥ ij. pulveris coralli rubei ca-
rabe ana ʒ iij. margaritarum ana ʒ s. fo-
liorum auri numero 8. misceantur sunt dosis
ʒ ij. ex cibum. Ad idem sumatur hec mixtio.
Recipe zuchari rosati ℥ iiij. coralli rubei ℥ i. carabe
margaritarum ana ℈ i. sumat de ipsa in mane
unum coclearium ante cibum sine potu. Et
in sero ante cenam et de nocte una vice quantum
voluerit post primum sompnum. Epithimetur
frequenter venter eius et epar cum sandal. et
spodio ana ℥ s. et aqua rosarum et aqua endivie
ana lb. s. Ad idem propter superfluum fletum cum
emissione magna non non tenebit fetum

confortatiui cum cum dyamargariton et cum syrupo
cordiali suo ¶ Ad restringendum fluxum fiat
iulep ex succo arnoglosse aque rosarum ana
ana lb ß fieri apponi uentosas sup ma
millas etc. Consilium ad aborsum.

Consilium ad aborsum Causa aborsus
est duplex vna humiditas superflua
mollificatiua ligamentorum fetus et opilatiua
digestiue epatis generantis sanguinem cum hac
aquositate quia aqua contingit pelli in
interiori que si pelleretur in uentrem fieret
ydropisia Causa autem debilitatis digestiue
est fractus liquor uena apparet circa partes defectum
separationis et calore acti etc. Secunda causa
aborsus est multa et vehementia
motus ex hoc principium ostenditur ex humiditate
multa fluente a matrice ex signis debilitatis
epatis similiter ex malo colore et exurita et
aliis Secundo ostenditur ex festio multo motu
fetus et planctu mortui stati et post ortum
et partus eius Et hoc est extremum nec hunc
potest ad hibere curam in muliere quia medicine
facientes ad generationem fetus pigre et obtuse
in virtute motiua adherere in prima causa
aborsus Sed intendatur in regimine uiri ut
eius semen non sit nimis acutum in calido
et sicco Et consequenter ad impregnationem comedat
carnes edi porci et agni annualis et uitule
lactantis et pisces elixos et oua recentia
cum toto albumine Comedat et de lactuca et
boragine cum aceto debili et fructibus omnibus
Et bibat vina debilia et caueat a pipio
nibus Cum uero mulier impregnata est potest
uti eisdem cibis quibus utitur mulier Regimen
ergo mulieris ante impregnationem est ut caueat
a distemperamentis aeris prope frigida et humida et
ab herbis crudis et ab omnibus fructibus frigidis
et humidis et a carnibus porcinis edinis
et agni Comedat carnes castrati gal
linarum et caponum non uiolenter impinguatorum
et pipionum completorum iuuenibus et paruu lorum
ex genere perdicum et auium minutarum ¶ Raro
comedat carnes uitule potest comedere ui
tella ouorum Et aliquantulum parum de caulibus potest co
medere de auellanis et passis bibat vina
rubea uel alba non brusca nec debilia tem
perata cum pauca aqua Comedat panem
parum fermentatum albis furfuraceum bene preparatum

et humectet parum salis hoc utatur puluere in
cibis suis ℞ cinamomi ℨ i ℈ galange
ana ℥ ß ciperi cardamomi gariofili xiloaloes
ana ℨ i specierum ana ℨ iij fiat puluis ex
ceteris semper ante cibum secundum modum qui
dictus est ¶ fiat iste syrupus de quo sumat
omni die ℥ i cum aqua calida in qua post
infusione cinamomi ℥ i ℞ radicum
feniculi petrosilini apii sparagi brusci ana ℥ i
scolopendrie gariofilate betonice mellisse ana
℥ i seminis anisi feniculi macedonici passularum
assari ana ℥ ß ciperi squinanti calamenti
ana ℨ iij ciperi ℨ ß zuchari lb i fiat
syrupus semper de octauo in octauum diem
sumat ℥ ß huius mixtionis ℞ benedicte
simplicis dyasatirion confectionis mire alke
kengi ana ℨ v sumatur in matutinis puluis
cum aqua calida et dormiat super eo sumat
de syrupo iiij or diebus et ~~mane~~ de potione
mixtione tribus uicibus etc. tali ℥ ß

Consilium ad impregnationem

Dispositio uxoris domini comitis prohi
bitur a conceptione est aggregatio
menstruorum putredinem circa uenas menstruales
matricis et debilitas contentiue eius
ex laxitate et mollicie Et cum hoc compa
titur renibus in quibus uidentur esse opi
lationes ex grossis humoribus Regatur
ergo primo dieta conueniente euitando ac
rem frigidum et humidum et rectificando illum
yeme cum igne in quo ponatur res ad
hoc conuenientes de quibus est cypressus
¶ Comedat carnes pullorum perdicum pi
pionum completorum auium minutarum fa
sianorum castrati et capoli de aliis car
nibus raro comedat potest comedere
amigdala cocta et que aqua ciceris ri
sum et oua sorbilia que potest comedere
de brodio caulium et de oleribus minutis
cum feniculi de fructibus comedat uuas bene
maturas potest comedere amigdala et grana
pinij ¶ Ab aliis caueat nisi quis uellet
pira uel citonia cocta in uoluta tritico
et hoc post cibum de piscibus raro comedat
et quos comedit sint marini que
fluuiales electi secundum suos mores conue
nientes ¶ Caueat ab aceto et acetosis
et oleis nisi raro et a legiminibus agrumibus

et carnibus grossis et ab herbis crudis et
malis fructibus et motibus corporis et psicis contristibus
Comedat panem bene fermentatum et coctum
infra par salis et seris ann. Vinum sit me-
diocre album rubeum limphatum cum modica
aqua. Caveat vina brusca. Exercitium
autem tibi mane et sero extrinseco leni et mi
tet repletionem et tempore divisorum ciborum nec
enim dormire in die nisi sit multum con
sueta aut nisi male dormierit in noc
te. Vivat in moderata actuum. De
mense septembri vel octobri fiat in mane
℥ ß assari rubee ciceris capiti calamenti
siler montani ana ℥ ß seibani passe
ana ℥ ß gariofili melisse ana ʒ j pul
veris zuccari vel mellis secundum quod aer erit dis
positus lb j aromatisetur syrupus
cum hoc. Recipe mastices ℥ mac ana ℥ ß
croci ℥ ß dosis ℥ ß cum aqua infusionis
cinamomi et cinamomum ℥ ij aqua me
dius ciatus pertitus simul syrupum
xx diebus adiungo. Deinde levem purgetur
cum hoc. Recipe bindere secundum nicolaum diasenii
cum secundum mesue ana ℥ ij at ʒ ij ½ fiat
in matutinis pillis et distemperet cum aqua
aquae calida et regatur regimine bono. Post
purgationem fiat omni mane ʒ ij vel j
huius confectionis sine potu vel cum
vino modica aqua limphato. Recipe
gariofili cinamomi galange ℥ xiloaloe ana
ʒ j blete bizantie nucis muscate ossis de cor
de cervi rasure eboris margaritarum ana
ʒ j spice croci ana ʒ j coralli rubei citri
cistorum dyarodon semin citrinorum ana ʒ ß
serici crudi ʒ j ambre ʒ j musci
grana ij zuccari quod sufficit liquet zuccarum
in aqua rosacea fiat ista triferia de aqua
fiat semel in septimana. Recipe mirabolanorum
citrinorum emblicorum kebulorum indorum bellericorum
piperis longi piperis galange macis ana
cinamomi nucis muscate ana ʒ ß masticis
spice assari croci ana ʒ ß conficiantur
mirabolani cum oleo recenti amigdalarum dul
ambre ʒ j mellis quod sufficit conficiatur
cum modico vini limphati cum aqua. Etiam
faciat balneum in quo sedeat usque ad
umbilicum ex aqua decoctionis origani

calamenti absinthii gariofili ana ℥ iiij sulphuris ℥
iiij et ponatur una amfora aque extinctionis fer
fabrorum. Reverendo domino magistro competit ipsum
et dicam de aliis medicinis providere.

Cura sterilitatis. Contra sterilitatem
secundum arnoldum de villa nova. Si fuerit
sterilitas propter frigiditatem et humiditatem. Digeratur
materia in primis per hunc modum. Recipe rubee ma
ioris arthemisie savine ana lb ß foliorum
mente foliorum absinthii siutati origani
et calamenti ana ℥ ij spice nardi calamenti
aromatici squinanti ana maratri anisi siseleos
ana ℥ j mellis ro fiat syrupus. Cum materia
digesta sit purgetur. Recipe bindere cum diacitoniton
ana ʒ iij esule masticis ana ʒ j misceatur
et fiant pille. Corpore mundificato fiant
stuphe sicce et ponatur in stuphis eaque
ponuntur in syrupo. Et in exitu a stupha
statim detur sibi auree alexandrine met
dati ana ʒ j. Et fiat hoc multis modis seu in
ubis deinde mundificetur matrix cum predicto
syrupo et cum tali decoctione. Recipe aque decoctionis
absinthii mirte ana ℥ j pulpe colloquintide
ʒ ij ponatur secundum ℥ intus in matrice. Deinde
utatur tali electuario. Recipe pulveris potionis
musthaice pulveris triferie magne sine
opio pulveris stomatici confortativi gariofili
citragulorum ana ℥ j ligni aloe ambre
grece ana ʒ ij musci ʒ ij zuccari quantum
sufficit fiat electuarium. Dosis ʒ ij cum pauco
potu vini utatur per annum. Si non fuerit
fecunda isto pulvere. Recipe testiculum muris dex
trum si vult masculum sinistrum si vult feminam
desiccetur in umbra et pulverisetur limature
eboris seris siseleos matricis leporis et coagli
eius ana ʒ ß fiat pulvis. Utatur isto pulvere
mane et sero cum brodio ciceris aut cum bro
dio carnium aut cum vino albo post misti
pulveris liquiritie vel zuccari ut potus pul
vis fiat magis delectabilis. Deinde isto me
dicine per modum supposita. Recipe ambre grece storacis
calamite ana ℥ j mirre masticis thuris
gariofili ligni aloes cinamomi nucis muscate piperis
cipressi ana ℥ ß conficiantur cum oximelle duro
et aqua ro et fiat massa una. Deinde
ista dividantur in quatuor partes et ex una fiat
pomum ambre ad odorandum et de 2a fiat
pille quas secundum quantitatem ciceris et cottidie de
mane transglutiat tres integras et

ex 3ª pte fiat pessariu͞ et i͞ vngat͛ p͞ius cu͞
balsamo et ex 2ª pte fiat tale magiste͞,
cu͞ distempetur i͞ aqua calida et cu͞ yna ca
nella recipiat fumu͞ usq͞ ad matrice͞ et sit
in tali ꝑporcione q͞ senciat calore͞ sup͞ tem
pamentu͞ pessari continuat si pt q͞r ista sunt
que mirabil͛ fetu͞ dant. Si aut ex hiis
omnib͞z no͞ fuerit fecunda Rx stomaticon
confortativu͞ et in hora sue ꝑfte decoctus
puciat͛ calidu͞ i͞ grani͞ b͞z tunc deinde extrahat
q͞ e͞ cu͞ grano et fiat pessariu͞ et cooperiat͛
cu͞ pano lineo gracili ¶ Si aut matrix
fuerit nimis humida et aquosa fiat tale
pessariu͞ Rx mirre aloes mastic͛ thuris
laudani nuc͛ cypressi et flor͛ eius blite
bizancie ligni aloes galange zedoarie
nuc͛ ma͞ alumis de pluma sulach capill͛ ve
ne albu͞ capillor͛ glandiu͞ an͞ ʒ i costi
cian͛ cu͞ oximelle squillitico et i͞volvat͛
et fiat pessariu͞ cortex mundificato p͞ius
cu͞ vaniitu ¶ Abstineat a bocio et a potis
et a pistib͞z et ab aq͞ frigida etc.

Pessariu͞ bonu͞ Ad partu͞ facilem
P m͞ arnoldu͞ q͞ reddit ptu͞ facile͞. Rx
absq͞ timore abortus. Rx ysopi radic͛
lilii origani calamenti an͞ ʒ ii. terbentine
ʒ i. conquassent͛ et misceant͛ et i͞volvat͛
i͞ lana et fiat pessariu͞ etc. Ad idem
C onfecto valens ad id͛. Rx mirre casto
rei storac͛ calamite cinamoi͞ savine
an͞ ʒ ii. capill͛ ve ʒ i. mell͛ q͞ntu͞ sufficit
et fiat electu͞ etc. Ad p͞vocand͛ menstrua
A d p͞vocandu͞ m͞strua Rx calamenti
radic͛ q͞r radic͛ pastinace siluestris
intex cortor͛ pass͛ an͞ ʒ i. capitu͞ acori
assari sem͛ an͞ fen͞ siler͛ montani an͞ ʒ
ß ciamoi ʒ ii. fiat decocto et clarificetur
cu͞ melle ʒ viii. de qua sumat om͞ mane
mediu͞ ciatu͞ cu͞ pauco aq͞ calide ¶ Ad idem
sz ad p͞vocand͛ m͞strua et ad purgandu͞
matrice͞ post ptu͞ Rx an͞ acori assari
absinthii apii aristol͛ origani an͞ ʒ ß cala͞
ciamoi an͞ ʒ ii. mirre Juniperi an͞ ʒ iii ros͛
ʒ ii radicu͞ sparagi brusci an͞ ʒ i sem͛ cucu͞
bite cucumeris citrulli melonis an͞ ʒ i co
quit͛ o͞ia i͞ lb iiii aq͞ usq͞ ad consumpcio͞ 3ᵉ
ptis et sumatur excolatura lb ß et syrupis͛
cu͞ zucc͞ quantu͞ que sufficit de quo sumat

mane et sero ciatu͞ unu͞ cu͞ aqua calida etc.
S yrupus solutivus menstruor͛ retentor͛
xiii mensib͞z Rx calamenti sticados sperg͛
seme͞ pssi camedreos camepitheos poli͛
an͞ ʒ iii. matricarie an͞ apii ameos dauci
squinanti eupatorii cuscute an͞ ʒ ii aris
tolo͛ lon͛ genciane baccar͛ lauri reu
pontici an͞ ʒ ß coquat͛ et colent͛ zucc͞
lb i. fiat de mane et sero ʒ i etc.
A d p͞vocand͛ m͞strua Rx absinthii
assari an͞ ʒ ß abrotani ʒ i aris
tolo͛ ro͛ pass͛ enucleatar͛ Juniberu͞
seleste͞n an͞ ʒ ß ysopi sticados an͞ ʒ iii.
coquit͛ omia i͞ aqua font͛ et colent͛
et sumat excolatura om͞ sero ciatu͞
unu͞ tribus diebus ¶ Ad id͛ ut ad educe͞
du͞ fetu͞ mortuu͞ Rx radicu͞ fen͞ petr͛
an͞ ptes equales ciamoi ʒ i. rube͞
tictor͛ radic͛ assari an͞ ʒ i acori sem͛
Juniperi an͞ ʒ ß fiat decocto et detur
i͞ potu sepe pacienti ¶ Ad id͛ det͛ i͞ potu
pacienti quatuor hora dyacala͞ ʒ i cu͞
vino bono et maxie ad educe͞du͞ fetu͞
¶ Ad id͛ Rx ciamoi ʒ ß croci ʒ ß fiat
pulvis et detur ad bibendu͞ cu͞ bono
vino Ad id͛ Rx sem͛ malue sem͛ altee
an͞ ptes equales fiat decocto et puciat͛
sup͞ os matric͛ et ipse vz q͞n i͞ illis p͞i
bus est dolor et ipse ad educe͞du͞ fetu͞
etc. Ad extrahendu͞ secudina͞ —
A d extrahendu͞ secudina͞ Rx nas
turcii ʒ ß fiat fumigiu͞ ad vulua
Ad id͛ et vz vngula asini mirra et gal
banu͞ et assa q͞n fit fumigiu͞ i͞ vulua etc.
Ad extrahend͛ fetu͞ mortuu͞ aut ma͞ molle etc.
A d fetu͞ mortuu͞ extrahendu͞ aut
ma͞ molle aut sanguine coagula
tu͞ Rx mirre ʒ ß cinamoi galbani
castorei an͞ ʒ ß oppo͞ ʒ i. confitiatur
cu͞ felle vaccino sumatur ex eo ʒ i.
et puciatur i͞ carbonib͞z et fiat fumigiu͞
¶ Item vngula asini i͞ suffumigio et
si no͞ vz fiat ex vngula asini pulvis
et i͞ vngat͛ ex oleo costino sive anetio
sive de sinapi al͛ scorpionib͞z et teneat
i͞ manu sinistra magnete͞ et sumat
i͞ potu cinamo͞ cu͞ croco et trociscos
de mirra assam et castoreu͞ cu͞ vino

¶ Item balneum expertum in hiis casibus. Rx aque
fluvialis calami abrotani artemisie ana m. j.
absinthii m. ij. aspalti ℥ ß. rubee tinctorum
℥ ij. florum camomille mellilotj fenugreci
ana ℥ ij. bulliant omnia in aqua dulci
et fiat balneum. ¶ Deinde inungatur hoc oleo
Rx adipis galline adipis anatis ana ℥ ß. pul
veris ossium dactilorum cum vino subtili et
croci ʒ j. fiat pulvis que habet mentem
magister etc.

Experimentum. Rx mirre optime galbani
sinapis ana ʒ iiij. asse ʒ ij. ex hiis
fiant trocisci quorum unusquisque sit ʒ ij et
conficiantur cum aqua rute et detur unus
cum aqua decoctionis dactilorum et fenugreci
et cum eisdem trociscis potest fieri fumigare
matricem ptiricctorum istos trociscos pon
gal. in ppo ca. vapor sillitici bulli
ti in aqua extrahit fetum mortuum et
vivum et satellacio fca exea. Dyptamus
extrahit fetum ut dicit quidam etc. et datur
ʒ j vel ij cum vino etc. Ad fetum mortuum

Ad educendum fetum bonum remedium
Rx dactilorum m. ... farine
fenugreci ℥ ij. bulliat in aqua ordei usque
ad consumptionem 3e partis. postea detur ad biben
dum ʒ j. cinamomi croci ana ʒ j. ossium
dactilorum ʒ ß. ¶ Item dyptamus signatus
ʒ j. cum vino extrahit fetum vivum et mor
tuum etc. Ad educendum fetum mortuum et secundinam

Ad educendum fetum mortuum et secundinam
fiat suffumigatio ex hiis rebus. Rx
fimi columbini aristologie mirre ana ℥ j. pro
iciantur super carbones etc.

Ad exitum matricis vel ani valet suffumi
gatio ex corio anguille salite. Ad
idem valet suffumigatio facta ex limatura
plumbi etc. Ad restringendum fluxum menstruorum

Pro quadam muliere cui duravit
fluxus menstruorum bene duobus annis
et erat ex subtilitate sanguinis et ex multa
humiditate seu aquositate in illo sanguine
¶ Regie bano fto zgtiato fiant pro frica
tiones ad spatulas et ad brachia in mane
antequam surgat de lecto. fiat iste syrupus
Rx radicis feni petrosilini apii ana ℥ j. assari
macedonici sc. ana feni ana ℥ ß. rosarum
mirtillorum ana ʒ ij. cinamomi ℥ j. pulv

zuccari lb j. fiat syrupus dosis est ℥ ß cum
aqua calida. ¶ Sumpto syrupo purgetur
cum electuario de mezereon ʒ ß. quod habes etc.
Deinde fiat hec tiriaca Rx mirabolanorum keb.
℥ j. citrinorum ʒ iij. seb. ana feni coral. ru.
ana ʒ ij. piperis long. cardamomi ana ʒ j. gar.
ʒ ß. mell. spumati ℥ viij. dosis ℥ ß in mane
ante diem bis in septimana cum pauco potu
vini limphati cum aqua calida etc. Contra f

Pro muliere quasi infirmati per fluxum
menstruorum in qua erat intencio restringere
fluxum et confortare ipsam. ¶ fiat istud Julep
de quo sumat vino mixto in mane ℥ ß.
cum aqua calida. ¶ Rx aque distillationis mel
lisse lb j. ponatur in infusione pass. parp
torsfiar ℥ j. mac. ʒ j. gal. ʒ ß. ros. ʒ ß.
cinnamomi torrefacti ʒ ij. stent in infusione predictam
et post leve decoctione vel ebullicione cla
rificetur cum zuccaro lb ß. de vj. in vj. sumat
in mane in matutinis primis ʒ j. athanasie maioris
cum pauco potu vini et illo mane non sumat
de Julep. ¶ Post fiat ista confectio de qua
sumat de sero ante cena ʒ ij. cum pauco potu
vini et in illo mane non sumat de Julep.
Rx ... fisticorum ℥ j. pass.
ʒ j. ʒʒ ʒ ij. zedoarie blacte bisancie co
rallis ru. ana ʒ j. mac. gal. ros. ana ʒ ß.
croci ʒ j. zuccari lb j. fiat confectio in qua
et dissolvatur zuccarum in aqua ros. in aqua bul
lierit cortic. cit. ʒ ij. ¶ Inungatur venter
et partes renum ex hoc Rx olei nardini olei
mastic. olei absinthii ana misceantur et
inungatur mane quando surgit etc.

Ad fluxum sanguinis exulcerate matricis
mittatur athanasia cum aqua distilla
tionis arnoglosse. mittatur confectio facta ex pul
vere corallorum et karabe et zucaro. mittatur
aqua cum melle ros. liquido vel melle
mittatur unguentum factum ex thure sarcocolla
alba ana ʒ j. litargiri ʒ ij. cerusse lote
ʒ ß. olei ros. et cere quod sufficit. etc. confert
succus tapsi barbassi etc. Ad matricem humida

Ad superfluam matricis humiditatem. Indiget
ista domina bano regie caveat acetum,
frigida et humida. Caveat pisces omnes generis
et omnia legumina et herbas crudas acetum
et res acetosas poma caseum et carnes

portias. Comedat carnes pullias no[n] multu[m]
pingues p[er]dicu[m] et auiu[m] minutar[um] [et] pipio
nu[m] co[m]pleto[rum] [et] p[re]cius castrati et alu[m] edi ca
poli et de aqua cice[rum] et de oleribus cu[m] feni[culo]
et petro[selino] et alii[s] decoctis p[re]dict[is]. vina uero
vetusta bibat s[ed] mediocriter lymphata ut co
sueuit. pane[m] comedat parum furfuraceu[m]
Recipe [et] mane [et] sero an[te] cibu[m]. fiat iste syr[upus]
de quo sumat om[n]i mane ʒ. ß cu[m] aqua decoc
tionis cinamomi. ℞ rubee tinctor[um] asari
api siler[is] montani an[a] ʒ ß. cortic[um] radicu[m] feni[culi]
petro[selini] camedreos camepitheos an[a] ʒ j. seis
an[isi] feni[culi] seis peonie an[a] ʒ ij. melisse
betonice g[ra]n[a] an[a] m[anipulum] j. optime valeriane m[anipulum]
ß cu[m] lb j mellis fiat syrupus [et] co[n]ficiatur
cu[m] hoc. ℞ galange ʒʒ nuc[is] m[uscate] an[a] ʒ
j. rosar[um] ʒ ij. cortic[um] spice an[a] ʒ j. Supra
syrupo purget[ur] cu[m] pillulis de yndiet [et] de
yera an[a] ʒ ij. et si no[n] voluit pillulas pur
getur cu[m] hoc. ℞ ellect[uarii] indi benedicte
dyafinicon an[a] ʒ ij. ¶ Facta purgatione
sumat i[n] mane aliq[ua]n[tu]m par[um] de siler[e] montano
quantu[m] trib[us] digit[is] capit[ur] cu[m] pauco potu
vini puri sub[tilis] [et] sine alio sumat de mixtura
har[um] [con]fectionu[m]. ℞ dyambre p[re]n[i] mesue
ellectu[arii] pliris an[a] p[ar]tes equales misceant[ur]
dos[is] ʒ ij. Consider[et] de balneo q[uo]d ei ualde
eet utile et p[ro]p[ter] ad exeis sulphureum
Cu[m] aut[em] conceperit oportebit uide[r]e tu[n]c de
remediis ut[ilibus]. ¶ Ad p[ro]uocandu[m] menstrua. —

Ad p[ro]uocandu[m] menstrua [et] ad exsic
candu[m] mat[ricem] spumaticam ex quib[us] sepe
accidebat p[re]focatio matricis. ℞ radicu[m] v
an[a] ʒ ß. pastinace siluestris ʒ j. calamenti
asari rubee tinctor[um] macedonici seminis
apii rusti an[a] ʒ ß. garioffi[lorum] melisse bug[losse]
an[a] m[anipulum] j. seis an[isi] feni[culi] an[a] ʒ iij. pass[ularum] ʒ j
pulueris zucc[ari] lb j. fiat syrupus et aro
matiset[ur] cu[m] hoc. ℞ cinamomi ʒ ij. cortic[um]
spice ros[arum] an[a] ʒ ß. dos[is] ʒ ß. cu[m] aqua de
coctionis cinamomi ut[ilis]. ¶ Ad flux[um] menstruor[um].

Ad fluxu[m] menstruor[um] s[ecundu]m arnoldu[m] de uil
la noua. ℞ zucc[ari] plantag[inis] lb j. mu
cillaginis dragaganti gu[mm]i arabici an[a] ʒ iij.
misceat[ur] inde dictas mittat[ur] int[er] matrice[m]
et alia bibat[ur]. Ad sup[er]fluu[m] fluxu[m] men
struor[um] i[n] quada[m] p[re]gnante. ℞ corall[i] ru[bei]
ʒ ij. karabe margaritar[um] blacte bisantie
an[a] ʒ ß. g[ra]n[a] ossis de corde cerui xiloal[oes]

an[a] ʒ j. ros[arum] ʒ ß. zucc[ari] lb j. fiat [con]ficiatur
mutabit et cooperiat[ur] foliis auri ut[ilis]. [marginal note:] ad suffocacionem matricis

Consiliu[m] p[ro] quada[m] d[omi]na q[ue] patiebat[ur]
suffocatione[m] matricis et erat multu[m] de
bil[is]. Obs[er]uet regime[n] bonu[m] cauendo
ab acetosis et ace[tu]osis et alleis cepis et ac[ri]
mib[us] siccis [et] herbis crudis. Comedat
carnes pullias castrati et auiu[m] [et] aliu[m]
porci et alii utile et edi porci quando comedet
olera minuta et ouarecetia et lac
amigdalar[um] coctu[m]. Et aliq[ua]n[do] pisces fluuia
les elixos. Bibat vina mediocra cla
ra limphata cu[m] 3a p[ar]te aque. fiat iste
syrupus de quo sumat om[n]i mane xx
diebus ʒ ß cu[m] aqua calida. ℞ melisse
bug[losse] scolop[endrie] eupatorii p[er]sic[e] an[a] m[anipulum]
j. rad[icis] feni[culi] petr[oselini] sparagi radic[um] spine albe
radic[um] graminis mori corticu[m] granat[orum] an[a]
ʒ j. seis an[isi] feni[culi] cinamomi macedonici
calamenti an[a] ʒ iij. passular[um] dul[cium] an[a] ʒ j.
pulueris zucc[ari] lb j. fiat syrupus. Sup[ra]
to syrupo purgetur cu[m] hoc. ℞ ellect[uarii]
ad iuntiaz ʒ iij. diafiniconis ʒ ij. dis
tempret[ur] cu[m] aqua calida et bibat[ur] i[n] ma
tutinis puris. ¶ Fiat ista mixtio d[e] qua
incipiat sumere ea die qua incipit su
mere syrupu[m]. ℞ ellect[uarii] regu[m] diotici
ros[arum] an[a] ʒ ij. dyaciton[ii] dyaambre
an[a] ʒ j. diarodon s[ecundu]m mesue ʒ j. mis
ceant[ur]. dos[is] ʒ ß. sero an[te] cena[m] p[er] duas
horas su[b] potu uel cu[m] potu vini lim
phati ut[ilis]. ¶ Ad oppilatio[n]e[m] uenar[um] menstrualiu[m] matricis

Disp[ositi]o p[ri]ncipal[is] hui[us] d[omi]ne uidet[ur] e[ss]e
opilatio uenar[um] menstrualiu[m] matricis
ex ma[teri]a flatica. Et uidet[ur] q[uo]d p[ro]p[ter] eius ten
dit ad uentiaz et uidet[ur] q[uo]d ex huius subit[o]
sequat[ur] dignitas uenar[um] [et] sub matric[is] vn
agregant[ur] putredatio[n]e[m] mult[um] albe que
expellunt[ur] in hora menstruor[um] et fiunt ex
hoc menstrua no[n] ue[r]e rubedinis [et] post
ponunt[ur] ab hora sue expulsionis [et] p[at]iu[n]tur
munt dolores p[ro]p[ri]e renu[m] quib[us] matrix
alligatur. p[ro]p[ter] difficultate[m] expulsionis
et p[ro]p[ter] uentositates [et] p[ro]p[ter] uapores grossos
eleuatos a p[re]dictis mixtis [et] p[ro]p[ter] h[oc] i[n] hora mo
tus eor[um]. Alia disp[ositi]o e[st] durities i[n] collo
matricis exteriori uel p[ro]funda i[n] sinus ori
ficiu[m] uir[ginis] [et] h[ec] durities e[st] ex materia

uirtus diminuta ab expulsione propter quod
sordes quas habet Et cum hoc materie alie
flatice attente ad mirrete propter notam caz
i domate sunt. Ideo est timere dimittes mag
faciens clausionem maxime et egrois
Sollicitandum tamen est in cura eius necessi
tate in cancer Secunda dispositio est stomaci quoad
debilitas et mollificatio aiua flatica
quam ondit uomitus Colera autem que
est in uomitu cum postremo ueniat uenit
a duodeno uel forsan uia fellis ad fun
dum stomaci prius occulta dilacione facta est
et cum ipsa sit breuis moll' corporis mbra
ad inuicem prius appropinquat Extimo autem
ad flaticam colari accerbino in stomacum Alias
dispositiones epatis et splenis non expedit scribere
nisi in hoc quod epar suum uidetur satis aptum in
flammacionem unum refrenat audacia medici
medicamentorum calidarum. fortium ubi non debilitas
corporis et laxitas non concedit audaciam
laxitiuorum forcium Et si necesse non indiget
quare oportet cum debilioribus quamuis tam
longiori tempore uia tamen infallaciori
procedere Regatur igitur modo ex aliis con
silius quantum ad cibum et potum Exercite
leui exercicio mane et sero ante cibum
non ieiunet non comedat diuersa cibaria
in una et procuret esse soluta uentre Et
aluum si esset multum stiptica faciat fieri
clisteria ex decoctione malue melle et
oleo dulci et pauco sale. Caueatur dormi
tare prius quam recipit In die dormiat
secundum consuetudinem non tamen multum in die
Vitet accidentia tristicie quantum potest Et quia hec
dona multum et fortibus firmatiis usa est
principaliter transeundum est hiis leuioribus
usis. fiat hec confectio de qua sumat ante
cibum quantum uoluerit ℥ ij et si wlt bibere
par uini puri ut par limphati bibat
℞ cinamomi ana galange doronici ze
duarie cipci macis cardamomi seminis ozimi
gariofili xiloal indi. margaritarum ana ℥ s.
garioli nucis muscate spice mastices ana ʒ j li
mature eboris serici crudi limature
auri fragmentorum saphiri ana ℥ s. ambre
ʒ s. pruniti ʒ j zucari lb s. dissoluatur
zuchara in aqua distillacionis mellisse in
qua dissoluatur ciporis prius et fiat
confectio in tabulis uel in uase sicut uoluerit
fiat hoc ceratum quod teneat ad stomacum simul

pt et incipiat ponere in mane postquam fecit
uomitum ℞ masticis coriandri corall' rubeorum
ana ℥ ij gariofili spice ros ana ℥ s. olei masti
cini olei absinthij olei nardini ana ʒ j. pis
nauat ʒ ij cere quod sufficit extendatur super
corium fiat puluis qui ponatur in sacculo
de panno subtili et teneatur super caput ℞
cortice citri calami macis gariofili ana ℥ ij fiat
hic sacculus. ℞ seminis altee seminis malue
ana ʒ ij seminis lini fenugreci ana ʒ s. florum
camomille ʒ j bulliant in aqua et 3a parte
uini cocti dulcis et ponatur pluribus uicibus
in mane ad locum et in sero ante cibum Et cum
eleuatur inungatur statim ex hoc unguento ℞
macis seminis lini et fenugreci ana ʒ j. olei
camomillini ʒ s. et parum cere conficiatur istorum
sacellacionum. viij diebus Deinde aliis octo fiat
hec alia ℞ origani calamenti matricarie
seminis aneti ana ʒ s. ameos cimini ana ʒ s. bul
liant in aqua cuius medietas sit uinum
potens Et cum eleuatur inungatur ex oleo
de lilio aneto et de ruta ana de eius mo
datur ad sacellacionem prima deinde ad alia eodem
ordine Comedatur hoc puluis in cibis suis
℞ cinamomi ʒ j ana seminis aneti ana ℥ ij gariof
cipci ana ℥ j cardamomi ℥ s. fiat puluis.
Cum hiis factis post exitum balneum aliquando
aquo iuuari consueuit procuret tursum
emoroydarum antequam tempus ueniat et magis
quando in motus seu uirtus eius confortata fuerit
Et hoc fiat cum prouocatiuis de quibus consulimus
cum magistro petro rest' bene conmouebis illas et
dictet copia huius consilij et nos procedemus
ad alia si deus uoluerit etc Ad prouocandum menstrua

Pro quadam muliere cum deficiebat men
strua unde patiebatur catarrum et laxitu
dine ℞ seminis cucumeris citrulli mel
lonis portulace ana ℥ ij aristologie rotunde
℥ s. piperis nigri ana ℥ s. pulegij polij ana ʒ
s. rubee tinctorum spodij ana ℥ ij ros uio
larum siccarum ana ʒ s. Sumatur colatura decoc
tionis hec mane et sero cum pauco uino
Clistere bonum in pregnantem ℞ aque ordei
quantitate sufficiente olei uiol. ʒ j. et non
ponatur sal etc Ad suffocacionem matricis

Dispositio huius domine est in modum quidam suffo
cacionis matricis a nebulis grossis uapo
ratis in matrice et auctoritatibus grossis eua
cuatibus doloris inpetibus matricis et adia

centibus ei et ex hoc est facta non recipiens
et cum est adiuncta epatis supposellacio et excitacio
colere in ea quandoque et hoc facit eam peiorem
et difficiliorem. In regimine eius procedi
emus intendit aperitio opilacionum materie
et subtiliacio materie grossarum et eius cura
Et repleccio ventositatis et spatii matricis
confortacio que omnino fiat cum medicinis a quibus
epar non distemperetur. Interim fiat iste syrupus
qui operetur in istas dispositionibus predictas
℞ radicum pastinace silvestris rad. feniculi petro-
sili radicum sparge radicum spine albe ana
℥ i. endivie silvestris mellisse betonice capil-
lorum veneris eupatorie ana m. i. seminis ani-
si feniculi ana ℥ ß. levistici siseleos montani carvi
seminis macedonici seminis endivie seminis portu-
lace sand. citrinorum ana ʒ ij. calamenti vulte-
lace sand. citrinorum ana ʒ iij. zuccari al. lb. i. fiat
syrupus dos. ℥ ß. cum aqua cinamomi.
syrupus dos. ℥ ß. cum aqua cinamomi
et si aqua in qua fundatur in una fiala ci-
namomi ℥ i. ¶ Cum isto syrupo purgetur
cum hoc ℞ bulbi dyaprunis nicolai dyafinicon
secundum messe ana ʒ ij. distemperetur cum aqua
calida et statim in matutinis horis. Post
purgacionem incipiat sumere et uti hac con-
feccione ℞ cinamomi corticum gariofilorum macis
nucis muscate foliorum galange ana ʒ i. carda-
momi maioris et minoris spice croci ana ℥ i.
musci gr. ij. fiat confectio hoc modo recipiantur
lb. viij zuccari et dissolvatur in lb. ß. syru-
pus de iv. radicibus et si expedit ad ma-
iorem eliquacionem addatur de aqua rosarum quan-
tum sufficit ¶ Deinde inspissatur et addantur
pulveres predictarum rerum Et cum elevatur ab
igne addatur ambra et muscus et fiat
confectio in massa. dos. ʒ i. usque ad ʒ ß.
duabus horis ante cibum cum pauco potu vini
limphati. lavet semel in ebdomada et ante potum
sumere de ea ante cenam ¶ Et si ventositas
multa ex ulceribus faciat ponere ante
ventositates circa partes summas et infrigdu-
ciat aliquas de hiis pillulis ℞ galange
℥ i. pulverisetur et cribelletur Et pulvis
confectus cum syrupo acetoso et formentur pillule
et cum intervallo sumat de hac confectione
℞ cinamomi. gariofilorum spice. rosarum cassie lignee
macis ciperi ana ʒ i. sand. citrinorum ℥ ij. xi-
loaloes nucis muscate ana ʒ ß. turbith electi ℥ ij.

rubidiorum ℥ i. galange cardamomi macis
ana ℥ i. dyagridij colleti ʒ ij. conficiantur
ea cum oleo amigdalarum et fiat confectio hec
et accipiatur mellis dispumati ℥ viij. et
dissolvatur cum succo apii succo feniculi succo
citoniorum succo granatorum ana ℥ ij. redu-
catur ad spissitudinem et cum species predictis con-
ficiatur. dos. prima vice ʒ iij. cum aqua
calida ante diem facte purgacionibus in ea
fiant balnea in quibus sedeat etc.
Ad fistulas duas in anchis et ad multam
claudicacionem. Vir puer ille claudi-
cabat primo est intendendum ad defensionem
ancharum ne fiant due fistularum rupture
Et intendendum est ubi confortacioni membrorum
omnium et satis sit quod non claudicet. Regi-
mine sic sit cum cibis laudabilibus et
carnibus sicut pulli vel castrati et po-
tu vini mediocris Et in hoc alia non
expedit scribere Ergo in regimine et latum
et propter prolixitatem temporis in confectione
fistulis ipsi ad quem devenire potuerit
¶ Fiat decoctio et coletur et in colatura dissol-
vatur croci coris Deinde addatur pulveris
zuccari boni et reducatur ad spissitudinem
mellis Deinde addantur primo muda-
tarum ℥ ij. amigdalarum dulcium ℥ i. cinamomi
zedoarie corticum ana ʒ ij. xiloaloes macis
ana ℥ i. fiat confectio in massa dos. sit co-
clearium. Fiat iste pulvis de quo sumat
bis in mense usque ad mensem aprilis. Tempore
magni et valde frigoris non sumat
de ipso ℞ turbith hermodactilorum ana ʒ ij.
zz. cinamomi seminis anisi ana ʒ ß. aristolo-
chie rotunde ℥ i. zuccari ad pondus omnium
fiat pulvis dos. prima vice ʒ iij. in
mane cum pauco potu aque calide. Et secundum
quod apparet de impressione post dosim primam statim
addatur vel minuatur in aliis. Orificia
fistularum teneantur aperta quousque ad in-
fundum incipiat consolidacio. Et suspicandum
dum est quod in processu temporis aliquis
cortex ossis apparebit albus exibit. Incipi-
piat igitur cyrurgicus aperire orificium vul-
neris cum minori molestia qua potest in-
cipiendo cum licinio de filo. Deinde procedit
ad subtile fiunt licinia de spongia. Cum autem est.

fit dilatatio quantitatis qua possit intrari siringa
sine molestia notabili siringetur sive clisteri-
zetur cum hoc ℞ climatum (?) ciperi xilo
aloes gentiane ana ʒ ij mirre sarcocolle
ana ʒ i bulliat in una fulgetta (?) vini sub-
tilis albi mediocris et addatur mellis ʒ ij
et cum hoc clisterizetur fiat hoc semel in
septimana plus vel minus secundum quod apparet in
mundificatione fistule et aliis diebus in quibus
non clisterizatur inungatur licinia cum
isto unguento ℞ olibani albi aristolo-
chie rotunde sarcocolle galbani armoniaci ana
ʒ ij litargiri ʒ iiij aloes ʒ i rasine
pini ʒ iiij florum eris ʒ ij cere albe ℥
ß olei quod sufficit fiat unguentum dissolven-
do gummas in aceto debili et coquendo
litargirum cum oleo et postea miscendo
ea ad invicem et piciendo reliquas me-
dicinas super hoc quod si superfines fistule
festinaret consolidare ex hoc unguento
et carnare ad dilatandum aperiatur orificium
incipiendo cum unguento apostolorum et si non
sufficit facias cum sirupo acetoso et si non cum
dyabarbarich et finem istum. Ad fistulam

Ad fistulam experimentum probatum ℞ pul-
verem centaurie minoris et pone ipsum
in fistula absque alia re medicinali et contra hoc lon-
go tempore quod est mirabile. ¶ Ad fistu-
lam fac orificio dilatato orificium cum unguento
apostolorum et tanto cito et quantum complet cum
illo emplastro ℞ dyaquilon dyapalme
ypopi (?) huius unguenti ex mussillaginibus
ana ʒ i misce omnia et pone super emplastrum
Et qui non potest ungentum pone intus hunc
pulverem ℞ pulverem radicis yreos pul-
verem herbe que dicitur fistularia quam ...
de ... ... me et cum loco istius
pulveris pone pulverem herbe que di-
citur tussilago barbassus Et loco emplastri pone
folium eius et fistule in pone agrimonie stephancium (?)

Proquiada in iuvene que post partum
habebat quandam quantitatem et dolorem
in menbris et erat scabiosa ¶ fiat iste
sirupus ℞ radicum feniculi petroselini ana ʒ i
capillorum veneris scolopendrie endivie boraginis
ana m. i fumi terre m. ij seminis polipodii
ana ʒ i seminis endivie ani feniculi ana ʒ ij

passularum ʒ ß cinamomi ʒ iij zuccari lb i fiat si-
rupus dosis ℥ ij de 3o in 3o die ¶ Sump-
to sirupo purgetur cum hoc ℞ confectionis
maioris amich (?) ʒ v distemperetur cum aqua calida
¶ Cum sumpserit sirupum ... ... lavetur
in die tertia et brachia in aqua ... in qua
bulliat radix lapacii radix celidonie ana m.
ij etc. Ad restringendum fluxum menstruorum

Proquiada domina que habebat fluxum
menstruorum longo tempore et erat gr-
... et cum hoc ... ...
... a matrice ¶ fiat hic sirupus de quo
sumat omni mane ℥ i cum aqua extinctionis
ferri ℞ succi consolide maioris succi ar-
noglosse succi bug... depuratorum ...
ana ℥ iiij ... ʒ ß seminis ani feniculi ...
ana ʒ ß ... papaveris ... ʒ ß zuccari
lb i fiat sirupus de quo sumpto de x in x
sumat ʒ ß athanasie maioris cum aliquo
potu vini subtilis et sumat in sero quando
vadit in lectum de aliqua confectione restaura-
tiva in qua intret ista ℞ corallorum rubeorum
ʒ iij rosarum rubearum ʒ ß cardamomi maioris gariofi-
lorum ana ʒ i passularum pinearum ... ana
ʒ ß zuccari lb i fiat confectio dosis quantitas unius
castanee ante cibum quando voluerit cum potu
vel sine ¶ Suppositorium ad idem quod licinia
inficta in succis ℞ succi arnoglosse ʒ
ij thuris ʒ ij ... ʒ i misceantur etc.

Aqua confortativa matricis ℞ radicum
feniculi petroselini sparagi rubee tinctorum
ana ℥ i ... cinamomi macedonici seminis
ani feniculi ana ʒ ß gariofilorum ... ana m.
i mellis lb i fiat aqua cum aqua sumatur
ʒ i pulveris cinamomi in mane et ... etc.

Ut mulier quasi virgo appareat fiat hic
pulvis ℞ mirre thuris mastici ...
... aloes galle gipsi rosarum ...
mirtillorum corticum granatorum ... usti
aristolochie rotunde ana ʒ iij terantur equaliter
subtilissime et misceantur ... ...
... etc. Ad magnitudinem et fetorem vulve

Ad magnitudinem vulve et fetorem ...
... Et ne ... mulieres ... viri
... et fastidiose fiat aqua confecta
et odorifera ℞ corticum granatorum gallarum
corticum sive frondium lentisci corticum et

radicum foliorum pentafilon radicum [illegible] tin
git et folia gallice maioris et minoris fo
lia lauri et roris marini folia mirti et
fructus eius et rose hec omnia simul bulliant
in aqua in qua eorum colatura bulliant mastix
olibani galbanum sapinum gummi arabici et
dulce petrosilini de [illegible] Hec preparata sicut
bullierint tollantur et colatur addantur
folia lauri non bullita et rose ut bene re
doleant Hac aqua lavet mulier pudibun
da sua intus et extra et circumstantias bene
mundificet et diligenter abstergat intus
et extra Deinde astringat circa et tota humidi
tas reiecta affluat Deinde pano in musco
fortiter exsiccat Deinde ut redoleat habeat
pulverem rose cardamomi nucis muscate cina
momi electi galange foliorum lauri de hoc
pulvere partem in ore suscipiat et masticet
partem et postea ponat inter manus et fricet
pectine et mamillas et subascellas et
pudibunda et omnia adiacentia cum aqua
rose aspersa et tunc cum viro coeat et faciat
hoc quotiens ad virum accedat et hoc totum
hoc quotiens [illegible] in virginibus
coniungatur quod in reste qua in virginibus
potens viris laborantibus competitur Isto
modo circa ipsam formam ponit Gilbertus
unguentis Et finiunt hec consilia pro
bissimi gentilis etc.

~~Hic sequuntur quedam experimentalia et descriptiones quorundam medicinarum nominatarum in consiliis predictis etc.~~

Ad apostemata et ulcera Et primo
unguentum ad adusturas ab igne vel
aqua bulliente Recipe terre sigillate cau
lini ʒ iii olei rosarum ℥ iii cere v misceantur
simul cum addantur postquam refrictum fuerit
albumina duorum ovorum et fiat unguentum et
quod additur de calce lota decies in aqua
etc. Ad idem Recipe cineris solearum panni
ʒ iiii olei rosarum et albumine ovi fiat unguentum
Unguentum bonum ad sedandum dolo
res in combustione ignis in principio Recipe vitella
ovorum duo olei rosarum ℥ ii tucie ʒ iii misceantur

sunt ad formam unguenti Ad idem
videlicet pulvis foliorum mirti cum succo cau
lium et vitellis ovorum Ad idem in quadam
ultro unguento de calce decies abluta etc.

Unguentum mirabile faciens
Unguentum remanere pulchritudinem cicatrices et post
combustionem ignis ut vidi ego in illa pu
ella cuius facies erat tota excoriata
et ea cum unguento isto fuit curata Istam
quod fere non apparebant vestigia Recipe calcis
extincte et lavate decies in aqua et in
fine cum aqua rose ℥ ii tucie alexan
drine ℥ i cere olei rosarum quantum sufficit
sufficit et fiat unguentum et in fine
addantur duo albumina ovorum etc.

Aqua mirabilis Causticum
Aqua utitur magister Franciscus et est
caustica mirabiliter utitur ea in eradicatione
cicatricum et facit unam pectiam tantum quantum
quanta est cicatrix et balneat ipsam et
ponit ipsam super eminentia cicatrices
et utitur ea in multis aliis Recipe vitrioli
aluminis roche omnium partes equales terantur
in furno fusis et mittantur ad distillan
dum et colligatur aqua que inde exit
in tribus ampullis et ampulla ultima
erit omnibus fortioribus operationibus unit
tas iterum eas infecte et quanto pluries
fecer is tanto erit fortior etc.

Unguentum mirabile
Quo utitur magister Franciscus de
Burgo in Duminicibus que remanent in
membris post eorum restaurationem quod ponit
almansor [illegible] in vii capitulo 2a Recipe fel
olei de lilio fel olei de semine lini [illegible]
iii storacis galbani oppoponacis armoniaci ana ʒ
v adipis ursi ℥ ii Et si non invenitur
ponatur loco eius adipis galline aut
anatis aut porci Sed gumme omnes dissol
vantur in vino et postea confiniantur cum cera etc.

Notabile unum quod ponit
Nabanus [illegible] 12 3 capitulo de ulceribus
mamillarum Et utitur eo magister Franciscus
in confortando membra debilitata ex ulceri
bus et apatibus et mala complexione Recipe succi
gallarum immaturarum nucis cipressi immature
cipressi ana ℥ iiii conficiantur omnia in mor
tario et coquantur in vino forti vini
optimi deinde colentur est mirabile etc.

Cons[illegible] [illegible]

Duninices [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Ungentum mirabile
resoluens sanguinem in contusionibus
in quibus fit contusio et sanguis adunatur in parte
primo modum apparet et uidisti de facto. Recipe cimini
sal. ana ℥ i. mell. ℥ iiii. fiat emplastrum ad
ignem parum coquendo mirabiliter re
soluit inflationes flatuosas et aquosas etc.

Emplastrum expertum
Omnium in testiculis factus eruptionibus pro flo
miam brachii impressio postea saphene
in fine et fuit preceptum ei ut uteretur coy
tu postea fuit factum tale emplastrum quod posuit
ras in suis doloribus in capitulo de apostemate du
ro testiculorum. Recipe fabarum ℥ x. cimini
farine ciceris coriandri sicci ana ℥ iii. ro
sis ℥ v. dissoluatur cum rob etc.

Ungentum quod appellat magister Fran
ciscus unguentum de corticibus alga
rab. Et est mirabile consolidans ulce
ra uirge et ponit ab auicenna 3o can. fen
20a capitulo de ulceribus uirge. Recipe tutie aloes
sarcocolle thuris emathitis et cortices
medias algarab. i. salicis ad ynusti
alius Jamen attincar ad ynusti gal
larum balaustiarum acatie omnium ana partes
equales floris eris partem ss. capitum gra
natorum acetosorum partem i. fiat ex his
unguentum cum oleo ro. Sed magister Franciscus
ponit eos uiride nec ponit attincar
ustum etc.

Ad euellendum seu et extrahendum
saniem de profundo et sagittas et
spinas. Recipe cepe narcisci radices iusquiami
albi aromatici aristologie rotunde ana ℥ i.
coaguli leporis asse fetide ana ℥ ii. pul
uerisentur omnia et misceantur cum melle
et fiat emplastrum. Aliud emplastrum dyni
ad extrahendum ferrum et spinam et materiam a
loco. Recipe fincti ℥ vi. mell. ℥ vi. musti
grani ℥ i. armoniaci resoluti in aqua
feniculi ana ℥ ii. olei antiqui quod suf
ficit omnia simul misceantur. Adidem.
Recipe armoniaci ℥ i. glutini ℥ ii. galbani
℥ ss. cere ℥ ss. olei antiqui quod sufficit
malaxentur galbanum et armoniacum in
aceto. Adidem. Recipe cepe lilii coctum
in mellicrato et medulle fincti mell. et
axungie ueteris ana. omnia fiat in corpore
Et si uis trahere ferrum pone puluerem

attingat. Ista autem emplastra non debent confici cum
aqua pura sed cum aqua mellita etc. Cancer

Ungentum gentile ad cancrum
Cum ulceratione factus eruptionibus sepe.
Recipe succi arnoglosse ciatum medium cerusse
tutie ana ℥ i. quidam ponunt de oleo ro. Et quidam
etiam ponunt de camphora ℥ i. etc.

Ungentum Thome de Garbo
ad cancrum in quadam muliere expertum
et optimum. Recipe cerusse ℥ ss. camphore ℥ ii.
plumbi combusti ℥ i. abluantur iste tres cum
aqua ros. ter aut quater uicibus aut plus
uel ar. ℥ ss. succi semper uiue olei ro. cere ab
lute quantum sufficit. Emplastrum bonum in
cancro et stancillos et esthiomeno facta prius
scarificatione. Recipe farine orobi fabarum sal
cois ana ℥ i. succi absinthii uel urtice et
mellis quod sufficit ponatur super loco etc.

Emplastrum bonum in antrace antrax
Factis scarificationibus pluribus et positis
uentosis et loto cum aqua calida et cau
terizato loco cum ferro calido quod maturat
attrahit et facit cadere escaram. Recipe fer
menti ℥ ss. butiri ℥ i. farine frumenti ℥
ss. bulliant simul cum aqua et oleo et pau
co cocto. Et quidam addit radicis altee ℥ i.
farine fenugreci seminis lini ana ℥ ss. ponatur
super loco etc.

Medicina solutiua que debet sumi
in antrace. Recipe uiolarum ℥ ss. prunorum
numero viii. tamarindorum ℥ ss. fiat decoctio
et dissoluatur in ipsa cassie fistule ℥ i. tiriaca
etiam sumenda posset si ibi non essent uehementes
inflammationes. Emplastrum ualde bonum in
cura principio quod uidelicet impositum. Recipe farine
ordei uel frumenti ℥ ii. olei ros. ℥ i. deco
quantur omnia in aqua ad modum pultis. Post
ipsum emplastrum bonum quod facit cadere escaram.
Recipe farine ordei ℥ ii. mell. ℥ i. Istud
emplastrum detinetur super locum postea cu
ra ulcus cum dyapalma etc.

Ad antracem siue carbunculum. Recipe
consolide minoris pistate cum pingue
dine caprino usque quo cadat escara
sine alio curat antracem. Syrupus de
acetositate multum confert. Flebotomia eiusdem
brachii multum confert. Item scarificatio
cum appone uentosas super locum et multum

ulcera uirge

verte duo folia et inve
nies pulueres in ulceribus
uirge in fine etc.

cfert. Item ficus sicce pistate cum tritico
masticato multum conferunt posite in principio
super locum. Item vigilie conferunt et atte
nuacio diete etc. Ad ruptorium consolidandum
Pulvis mirabilis in reducendo cathaz
consolidatorum inmundorum vulnerum et
maxime in vulnere intestinorum quo fuit
usus ille quem vidisti cum magistro gentili
et fuit curatus de ruptura et fuit cor
ruptum intestinum gradale viiii et post
cum fuit cum caustico. Recipe aloes thuris co
lofonie maioris ana pulveris caude eque
ʒ s. Ruptorium leve secundum gentilem
Recipe urine pueri succi radicum celidonie
ana ʒ iiii misceantur et bulliat et pro
iciantur desuper calcis vive ʒ ii de mere
cum pigmenti ʒ i. inspissentur et fiat to
tum ruptorium quod scis. Ruptorium recipi
te. Recipe ficuum siccarum numero v ponantur in aqua
tepida per totum diem et abiecta aqua mis
ceantur eis stercoris columbini sinapis ana
ʒ ii cantaridarum abscisis extremitatibus
ʒ i. confirmantur super craneum in forma
grossi denarii etc.

Vingentum lucis mirabile ad mundi
ficandum aperta rupta et ad emor
roydas ulceratas et ulcera fessa dif
ficilis consolidacionis in pauco tempore
consolidat et liquefacit carnem super mor
tuam et attrahit et cicatrisat. Recipe litar
giri auri armoniaci ana ʒ iii cere ʒ viii
colofonie ʒ ii picis grece ʒ viii galbani
mirre opoponaci aristologie longe ana ʒ i bdel
lii thuris ana ʒ s. bdelli equalem ʒ i olei
antiqui tyrene lb ii in estate lb i et in
tertium quinte partis mollificetur in aceto et litar
girum ~~partis~~ coquatur in oleo et coctum deponatur
ab igne donec tepeat. Deinde que lique
fiunt et colantur super litargirum et cera iterum
decoquatur donec gutta in ferro aliquo con
geletur. Deinde pone illos pulveres et dim
mitte. Istud unguentum probatum est in pluribus
ulceribus cum licinium pannos desuper istud
unguentum et est ex unguentis dyvini de flo
rentia etc.

Adulteratura crurium flebotometur primo de
vena talis prodis ubi est malum que
vena est in collo pedis. Et postea fiat un
guentum. Recipe cerusse ʒ i masticis thuris albi
ana ʒ i. litargiri cum auro vel argento ʒ iii
olei caris veteris lb s. pistentur misceantur
simul et coquantur in olla nova donec
fiat secundum artem. Unguentum pro lesione nagle
Recipe litargiri auri vel argenti olei caris
cere et mellis ana etc. Contra pustulas
ulcerosas pravas extra colica et salsa
Recipe thuris ʒ ii tucie ʒ i litargiri ʒ i
radicum lappacii ʒ s. olei rosati ʒ ii fiat
unguentum. Unguentum bonum prohibitum
putredinis ad magna corrupciones
incipientes absorbet. Et erit quasi cito per
Recipe thuris mirre ana ʒ s. camphore ʒ ii
mellis ro liquidi ʒ s. terbentine ʒ iii vi
ni boni quantum sufficiat et cera alba si ex
pediat fiat unguentum etc.

Loth de pulmone vulpis. Recipe pulmonis
vulpis capilli veneris feni succi liquiricie
ana ʒ s. conficiantur cum zuccaro albo. Aliud
loth de pulmone vulpis. Recipe pulmonis
vulpis sicci succi liquiricie capilli veneris
feni ana ʒ iii corallorum rubeorum ʒ s. zuchari
albi penidii ana ana ʒ v. syrupi mirti
ni ʒ iiii dissolvatur zucharum et penidium
cum aqua distillacionis bethonice et ungule
caballine et fiat loch etc.

Loth de cancro. Recipe pulpe jujubarum xxx
passularum enucleatarum ʒ ii seminis malve
ʒ ii cancrorum fluvialium capillorum veneris
ligni cassie virge pastoris lingue arietis
ana ʒ ii liquiricie ʒ s. fiat decoctio et coquantur
ad consumpcionem duarum partium. Deinde addatur
syrupi papaveris et zuchari albi et papa
ana ʒ iii et coquantur ad spissitudinem
mellis. Deinde addatur cutim bite amig
dalarum dulcium ana ʒ s. gummi arabici dra
ganti seminis citoniorum amidi seminis portulace
ana ʒ ii seminis papaveris albi ʒ i fiat loch etc.

Tisana ad pectus secundum gentile
Recipe penidiarum ʒ ii passularum enu
cleatarum pinearum mundatarum ana ʒ i liquiricie
rase munde ʒ s. seminis anisi cinamomi ana ʒ
ii dactilorum ʒ i zuchari albi ʒ ii fiat
tisana etc.

Emplastrum ad stomachum secundum gentilem. Recipe
absinthii calamiti rosarum rubearum
masticis thuris ana ʒ ii coriandri seminis
mirtille squinanti ana ʒ s. fiat emplastrum
in sacculo et assigatur vino albo et
vino citoniorum etc.

Medicamen valens contra dolorem
mesipatilior[um] ℞ boli armeni terre
sigillate an̄ ʒ s. dragaganti gu[m]mi arabici
thur[is] aloes mirre an̄ ℈ i. tiriaci ℈ s.
licij ℈ ss. terant[ur] simul et incorporentur
cum eucharist[o] suffi[cienti] et i[n]voluat[ur] pecia
subtilis et apponat[ur] loco dolenti et
dimittat[ur] stare quousq[ue] exsiccet[ur] expertu[m]
est etc.

Oleu[m] q[uod] ponit[ur] p[ro] aleo balsami z[ucchar]i
gentile et va[let] ad motu[m] lapidis
et applanat duricies et citatrices z[ucchar]i p[ro]
loco balsami i[n] omni re. Al[i]os mirabilit[er]
confortat et va[let] ad palisim et albugine[m] ocu-
lorum et abanene et stupore[m] membro[rum]
et frigus tollit. ℞ oli co[mmun]is lb ss. mir-
re xiloa[l]balsami opopo[naci] bdellij aloes succo-
tini carpobalsami armo[niaci] sapini mu[m]-
mie ypericon mast[ic]is gu[m]mi arabici thur[is]
dragaganti an̄ ʒ i. lateri[s] cri quod nu[m]q[uam] te-
tigit ignis infusi in oleo veteri ʒ iij.
terant[ur] o[mn]ia et malaxent[ur] sil o[mn]ia i[n] mor-
tario et ponat[ur] i[n] vase ad alembicu[m] et dis-
tillent[ur] fit aqua sic aq[ua] rosata etc.

Rosata novella ℞ ros[arum] liquir[icie] zuccari
an̄ ʒ i. et ʒ i. z[ucchar]i ss. cinamomi ʒ ij
et ℈ ij. gariof[ilorum] nardi galange ℥ nuc[is]
mu[scate] zedoarie storac[is] cardamomi apij an̄
ʒ i. et gr. viij. zucari q[uantum] suffic[it] et fiat co[n]-
fecto in tabul[is] etc.

Rubea tiriacata etc. ℞ liquir[icie] cina-
momi papaveri[s] an̄ ℈ iij et gr. v.
tiriaci ros[arum] iusquiami se[min]is apij an̄ ʒ ij. et
gr. vij. gari[ofilorum] storac[is] calamite opij tebai-
ci an̄ an̄ ʒ s. tiriaci tiriaci magnet[is] ydro-
tij mirre an̄ gr. xx. mellis q[uantum] sufficit
fiat electu[arium] etc.

Syrupus de lupulo ℞ lupuli endi[vie]
capill[orum] ve[neris] buglosse mellisse bora-
ginis camedreos tamarisc[i] scolopen[dri]
pipinelle an̄ m. i. p[a]ssi m. iij. agrimonie
m. ij. se[min]is an̄ feni[culi] lactuce an̄ ʒ ij. cicoree
domestice et silvest[ris] an̄ m. i. foliorum pini
m. i. pulveri[s] zuchi lb i. aromatiset[ur] cum
cinamomi ʒ vj. fiat syrupus etc.

Sirupus de betonica etc. ℞ celidonie
rute salvie domestice levistici foliorum
lauri betonice eufragie ysopi roris ma-
rini calamenti camedreos origani pu-
legij capill[orum] ve[neris] lingue cervine an̄ m. iij.

se[min]is an̄ feni[culi] carui apij siler[is] montani
an̄ ʒ ij. squinanti epithimi flor[is] camo-
mille ellebori nigri an̄ ʒ s. fiat decoc[tio]
et cum zucaro q[uantum] suffic[it] fiat syrupus cui ad-
datur aceti squillitici ʒ ss. etc.

Sirupus de acoro ℞ acori ʒ iij. sti-
cados arabici feni[culi] petros[elini] ysopi pass[e]
an̄ ʒ i. origani salvie domestice betonice
mellisse an̄ m. i. se[min]is an̄ feni[culi] assari an̄
ʒ ij. mell[is] lb i. fiat syrupus et aroma-
tisetur cum cinamomi ʒ i. etc.

Sirupus ad urine ℞ rubee tinctor[um]
acori assari api[i] se[min]is an̄ an̄ ʒ s. mell[is]
bugl[osse] gariofilate an̄ m. i. rad[icis] feni[culi] petros[elini]
radicis pastinace silvest[ris] an̄ ʒ i. cinamomi
ʒ ij. zuchi aut mell[is] lb i. fiat syrupus etc.

Benedicta simplex etc.
℞ esule ʒ ij. turbith zuchi an̄
ʒ x. dyagridij hermodactilorum ros[arum] rubr[arum]
an̄ ʒ v. gariof[ilorum] spice ℥ croci saxifrage
macropiperis amomi liosp[er]mat[is] cyclamy
sal gemme mast[ic]is carui feni[culi] galange spagi
brusci se[min]is granor[um] sol[is] an̄ ʒ i. mellis
q[uantum] sufficit et fiat electua[rium] etc.

Electuariu[m] imperiale ℞ cardamomi
gar[iofilorum] mu[scate] nuc[is] mu[scate] an̄ ʒ ij. spice cinamomi
galange ℥ an̄ ʒ ss. xiloaloes corticu[m]
cit[ri] an̄ ʒ i. cum ʒ s. musci gra[na] v. lb iij.
aque rosate lb ij. fiat confecto i[n] tabulis etc.

Confecto de lapidib[us]
℞ margaritar[um] ʒ iij. fragmentor[um] sa-
phiri granati sardani iacinti smaragdi
an̄ ʒ ss. zedoarie doronici corticu[m] citri
mast[ic]is se[min]is ozimi gariof[ilorum] an̄ ʒ ij. been
albi et ru[bei] ℥ piperis longi spice croci sand[ali]
folij an̄ ʒ i. etc.

Trocisci dyarodon ℞ ligni aloes opti-
mi ʒ ij. cinamomi zoruibet galange an̄
ʒ s. corallorum karabe ebor[is] an̄ ʒ ij. foliorum
auri et argenti an̄ n[umer]o viii. co[n]ficie cum
syrupo de pomis aut syrupo ros[arum] et fiat
confecto etc.

Electuariu[m] imperiale laxativum ℞ mira-
bolanorum citrinorum hermodactilorum
albor[um] an̄ ʒ s. diagridij zuchi an̄ ʒ iiij.
et s. cinamomi nardi saxifrage polipodij
an̄ ʒ ij. gar[iofilorum] ℥ celtice melonopipis
cardamomi amomi an̄ ʒ ss. mell[is] q[uantum] suffic[it]
fiat electuariu[m] et sumat[ur] cum vino ut

aqua calida de mane tempestive etc.

D ~~yaturbith cum hermodactil~~ ℞ cinamomi ʒʒ ʒ i esule ʒ iij hermodactilorum albor(um) turbith electi ana ʒ ss dyagridii correpti ʒ iij spice seminis ani ana ʒ s pulveris zuchari quod sufficit et fiat confectio in tabul(is) etc.

D ~~iaturbit cum reubarbaro~~ ℞ galange ʒʒ ana ʒ s piperis longi cinamomi ana ʒ ij spice ʒ s croci ℈ i turbith albi et gumosi reubarbari electi ana ℥ ss dyagridii correcti ʒ ss zuchari albi ℔ i et ℥ iij fiat confectio etc.

D ~~yasene cum lapide lazuli~~ ℞ sene ℥ ij avellanarum assatarum ʒ ss spice combusti cinamomi ligni aloes macis piperis (...) spice galange zedoarie folii nuc(is) muscate florum boraginis ana ʒ s lapidis lazuli lapidis armeni preparatorum ana ʒ i mellis quod sufficit etc.

D ~~yapenidion~~ ℞ penidiarum ʒ x et s pinearum mundatarum amigdalarum mundatarum purgatarum seminis papaveris albi ana ʒ ij et ℈ i cinamomi gariofili ʒʒ succi liquiricie dragaganti gummi arabici amili seminis citrulis melonis cucumeris cucurbite purgatorum ana ʒ i camphore ʒ iij pro unc(ia) ℈ syrupi violati quod sufficit fiat confectio in tabulis etc.

E ~~llectuarium dyacori~~ ℞ acori risi bene pisti et expressi ana ℔ ss pinearum ℔ ss mellis ℔ i cum istis speciebus ℞ piperis nigri ℥ i piperis longi gariofili ʒʒ ana ℥ s galange cardamomi macis nuc(is) muscate ana ʒ iij fiat electuarium etc.

D ~~yacatholicon vero~~ ℞ folliculorum sene pulpe cassie fistule thamarindorum mundatorum ana ℥ viij polipodii quercini ana mol. reubarbari ana ℥ iiij liquiricie mundate seminis communis fenicul(i) mundatorum cardi seminis (...) ana ℥ i zuchari ℔ iiij fiat decoctio cum ℥ iij feni et cum ℔ ss polipodii quercini in recenti ipsius decoctione dissolvatur cassia et tamarindi et fiat electuarium etc.

E ~~llectuarium de mezereon~~ ℞ eupatorii cuscute passularum mirabolanorum citrinorum kebulorum ana ℥ s radicum apii feniculi capparis tamarisci agarici ana ℥ i fiat decoctio et coletur et incolatura

addatur pulpe cassie ℔ s zuchari ℥ iiij et reducatur ad spissitudinem mellis deinde addatur reubarbari boni turbith boni ana ʒ ij foliorum mezereon preparatorum ʒ ij et s diagridii correcti ʒ s ʒʒ spice ana ℈ ij fiat electuarium et habe [illegible] etc.

E ~~llectuarium contra frigiditatem humorum~~ ℞ acori sticados arabici ana ℥ iiij passularum radicum feniculi petrosilini ana ℥ i centaurie collo[quin]tide hermodactilorum ana ℥ i fiat decoctio et accipiatur de potu decoctione ℔ i mellis coletur et coquatur usque ad spissitudinem mellis et addatur agarici boni ℥ i turbith ℥ s diagridii correcti ʒʒ ana ʒ i spice ʒ s fiat electuarium etc.

E ~~llectuarium ad iliacam~~ ℞ mirabolanorum nigrorum ℥ ij kebulorum agarici ana ℥ i liquiricie buglosse ana ʒ vj sticados arabici camedrios camepitheos calamenti absinthii thimi ana ʒ ij epithimi polipodii sene ana ℥ iij passularum ℥ iiij primorum iuniperi ana nu(mer)o xv fiat decoctio usque ad consumptionem iij partis et ponatur in cassia et zuchari ana ℔ i lapidis lazuli lapidis armeni mundati et lote elleboris nigri ana ʒ ij salis gemme ʒ s diagridii ʒ ij fiat electuarium bonum etc.

E ~~llectuarium ad urinam~~ ℞ eufragie ℥ ij seminis feniculi ʒ v macis cubebarum cinamomi piperis longi gariofili ana ʒ i pulverisentur et cribellentur et addatur mellis despumati ℔ i succi feniculi cocti et depurati ℥ iij succi rute succi celidonie cocti et depurati ana ℥ s decoquatur ad spissitudinem mellis et fiat electuarium etc.

U ~~ngentum valens in ulceribus tibiarum~~ ℞ cere nove cerusse tutie ana ℥ ij litargiri auri ℥ s aceti fortissimi ℥ ss olei mirtini ana ℥ v fiat unguentum etc.

U ~~nguentum in ulceribus capitis et aliis ulceribus~~ ℞ rasure pini

lb ij et ℥ iiij^or terbentine lb j cere et
thuris albi an ℥ ij cimini elem ℥ ij
terent terenda et dissolvatur in aceto
et colentur in aceto et fiat unguentum etc.
Unguentum minus valens et in vulne-
ribus capitis ℞ terbentine lb ss
rasine sicce lb j gu[mm]i elem ℥ iij thuris
albi ℥ j succi rute succi betonice an
lb j misceantur succi cum terbentina et
stent viij diebus et misceantur tribus
vicibus in die deinde simul insistant
et fiat unguentum etc.
Unguentum valens ad extrahendum
ossa capitis vulnerati ℞ litar-
giri auri lb ss armoniaci calamite
thuris mastic an ℥ ss cere rubee co-
lofonie an ℥ vj cere albe ℥ iij flo-
ris ℥ j glutinis alzumaton ceruse
an ℥ iij terbentine bdellij galbani
mine eris usti foliorum mirte sarcocolle
dyptanni aristologie longe radicum
cucumeris agrestis oppo[pona]c an ℥ j suc-
ci radicis yreos ℥ iij olei veteris lb
iij fiat unguentum in magdaleonibus
ad laudem omnipotentis dei Amen etc.
Et sic est finis huius opusculi etc.

ulcera virge

Pulvis quo utitur magister Franciscus
in ulceribus virge et ex siccat
ea mirabiliter et consolidat ut
etiam vidistis plures ℞ aristolo-
gie ros[arum] gallarum thuris aloes tu-
tie an quantum vis fiat pulvis sed extra-
ne putrefacta vel esthiomeneta ita
quod non amplius putrefiat addere vitrio-
lum combustum vel solum si vis maiorem
operacionem etc.

Consilium ad colicam frigidam etc.

Vestra dispositione anime signis ista sig-
nificantibus diligenter inspectis
est colica frigida a multitudine flatuum
et ventositatum intestinalium causata
hec cum duo ex naturali sexu et epatis frigidita-
te aliquali cottidie procreantur licet et in hor-
ribus et reliqui regiminis malicia ad
invicem psistent et cum hec quia porcio fla-
tuum per peripheriam in renes que ibidem a-
sua corpulencia extendendo aut in ven-
tositate extensiva gravativa dolorem causat
Et quia interius generantur facientes sus-
picacionem impressionis generacionis grossioris
calculi ¶ Sed ut talia nocumenta cum dei
auxilio evadere valeatis imposterum tria sig-
nanter suis temporibus observanda describam
primum est regimine vite circa sex rerum
non naturalium usum corporis observandum
que sunt aer cibus et potus motus et
quies sompnus et vigilia inanicio
et repletio et accidentia animi ¶ Secundum est regimen
curativum dicte doloris colici predicte cum veri-
tas curacionis instabit quod regimen eciam
preservativum dolorem renalem inspiciet et
magna ex parte ¶ Tercium erit speciale
regimen preservativum cum iam precedencia signa
dicta suspicio erit quod de proximo dolor
eveniat licet non dum manifesta corporis
lesio sed occulta solum et parva quam nec-
dum notamus appareat ¶ Primum expediens
cavete ab aere frigido quantum potest a ventis
frigidis ab habitacionibus remmaticis et simile
a frigore pedum et ventris / potus vitan-
di sunt potus aque frigide ¶ Est enim nobi-
lior res in hac egritudine ut avicenna dixit
et confirmabat ¶ Et nobilior res istis
habentibus colicam frigidam est frigus
et aer frigidus quemadmodum res mag-
na iuvativa eis est aer calidus et aqua calida
¶ Item vina omnia stiptica pontica acerba
et debilia aquosa et similiter dulcia quia sunt
inflativa propter quod etiam aqua mellis vitan-
da est nisi sit vehementer decocta debiliter
enim decocta facit possibiliter inflaciones dixit
avicenna ¶ Potus igitur sit vinum parum
declinans ad potens album aut modice

nulredinis. Panis sit bene fermentatus et
coctus parum decrustatus aqua fontana
cocus et confectus cum anisio vel feniculo vel
galanga grosse trita ad placitum uestrum.
Carnes antique et porcine recentes
et salite relinquantur et carnes aquati
lium. Cetere carnes laudantur scilicet auium usua
lium scilicet perdices fasiani et auium minutarum pul
lorum et galliarum et pipionum completorum
potius in turribus et sint frequentius elixe
quam asse et cum ponite in crostata vel gra
ticula dimittendo crustas. Omnia dimitte
et legumina licet brodio cicerum rubeorum sit u
tendum. Dimittentur cibaria de pasta acce
tosa et agruma omnia et olera cruda et
stamen caulium et risum. Iuuat autem as
paragus cum foliis petrosilini borragines nepite
etc. Item spinachie et bleta cum feno bo
raginis et similibus. Lac amigdalarum bene coctum
cum farre et sine. Lac autem animalis non
laudo si in tempore nisi forte multo coctum
et inspissatum cum aliis. Pisces gaseum recente
et antiquum turtigat et dimitte. De radici
bus laudo usum enule et usum alei. Alco
ciam in est appetitus bona insedando do
lores colice fere cum hoc quod non inest ei
virtus faciendi siti sic tempore et quia fuit
ex eo colicus cum sentit initium colice et
dimittit cibum omnino et ultimat se in exercitio
et non comedit aliquid vino dormit postquam
quia bibit de vino puro et vertitur et
sanatur ita firmat auicenna et sapio vir
mariti et aliis. Porro aliquando uti po
test in principio cibi cum sale et speciebus
et spargis et capparibus. De fructibus con
ceduntur ficus sicce ante alios cibos et
recentes bene mature et vue mature
bene que aliquibus diebus steterint suspense
donec incipiant corrugari. Item
boni melones in principio prandii
post quos bibatur aliquid de bono vino
puro et aliquantum dum exspectetur aliorum ci
borum comestio. Item pruna bene matura
et mora celsi et persica bene matura semper
ante cibum et quia bona cerusa. Item
passule et pinee mundate et lote

Decumbitur nullatenus comederis
nam sicut auicenna in est eis appetitus mala
in egritudinibus intestinorum. Et galienus
dixit appetitum faciunt colica passio di
uitatum. Omnis fructus stiptici et
pira castanee sorbe et silia. Pisces
turtigat esset dimitte. Si tamen aliquando come
duntur sint recentes et sint petrini vel flu
uiales squamosi et bene mobiles vel
marini electi cocti in vino cum bonis
speciebus. De fercis vel assatis et similibus
de carnibus ne sit cura. Post cibum
leuiter ambulabitur aut recte stabitis
cauendo tunc posse a forti motu et
multa equitatione que nocere stringit
sedeo cum equitare oportet modicum et leni
ter sumendum et de potu. Ad coytum sta
tim post cibum est summo opere cauendum
usus non salubrior eius est in mane co
pletis prima et secunda digestionibus expulsis
urina et stercore si est possibile. Sompno
cibo non dormiet nisi post duas ho
ras vel circa primo aliquantulum super dex
trum latus secundo super sinistrum usque ad ple
nam digestionem stomachi quod erit circa in vi
horis abassitpede cibi postea iterum
super dextrum. Hec est regula. Coitus plus
dormiet super sinistrum. Et quia super uentre
et nunquam super dorso. Et stet in sompno
caput cum spatulis bene eleuatum ad pos
se. De die non dormiet nisi tamen occur
rente sompnum perdiderit nocturnum. Ba
lnetis minibus et potibus est de uitanda
in fenices et sitis reliquiis remanentibus
est aliqua surgendum in regule sanitatis
Possunt diuersa cibaria vel diuersis mo
parata in vna mensa non recipiet
et leuior sit valde cena quam prandium.
Vomitus cum super modico cibo
plurimum confert nobis omni die ue
tris beneficium prouiet et si facile fuit
vobis vomere fiat semel in mense cum potu
aque decoctionis scilicet rafani ali
aneti et paucissimo aceto. Si non hoc
fuerit difficile dictatur cottidie ante
cibum in mane gargarizentur de
bono vino ad mundandum os palata

Regimen curativum doloris

clistere

galli preparatio

et guttura indispositatibus ¶ Post cibum uti
mini aut conferto vel tragea inferius nominata et
desiderenda accidentibus anime sit propositum
mediocritatis declinando tamen ira timore
timore rancore et tristicia et declinando
ad gaudium quod extrinsecus mediatum spiritum per
corpus comparate expandit et banam nutritionem
in toto digestiam facit / hic 2º tangitur
curativum predicti doloris solum remedia
particularia ponendo. Cum itaque notabi
lis dolor invadit ponatis nos tacite
convenientem calido et cum cibo et potu quantum
tum est possibile dimisso preparate. Clistere
huiusmodi si opinarium sit cum flatibus
ventosis ex intestinis et feces re
tentis ¶ Recipe mercurialis malve camo
mille urtice paritarie centaurie
minoris rute silvestris ana manipulum i polipodii
ʒ ii anisi seminis aneti ana ʒ s. cartami
colloquintide ana ʒ i contusa bulliat
in aqua fluviali et in quantitate sufficienti
huius decoctionis dissolvatur mellis
ʒ ii cassie fistule yerapigre ana
ʒ s. olei anetini vel de ruta ʒ i sal
nitri ʒ i educit enim flatus feces et ve
tositates et dolorem sedat Et de ponde
ribus bonum est quod hec ratis conferre
nos quod si constaret intestina a fecibus
et munda primitate clistere huiusmodi.
Capiatur gallus antiquus et me
lior est ruffus qui fatigetur usque
ad lassitudinem currendo post eum et ipsum
virgulis percutiendo. Deinde abscindatur
eius caput depiletur et eviscetur
et ponatur in ventre eius cartami ʒ
s. anisi seminis aneti ana ʒ i salis com
munis vel salis gemme ʒ iii. suinatur
et ponatur ad bulliendum in aqua suf
ficienti fluviali et bulliat ad consump
tionem fere duarum partium et cum illius decoc
tionis parte que sufficit fiat clistere ad
dendo yerapigre cassie zuchari ru
bei ana ʒ s. olei aneti ʒ ii vel similis
fortius olei rute ¶ Expedito clisteri
bibatur de predicto brodio unam parapsidem
cum modico specierum dulcium usualium
Et si cum isto potu per fieri vomitus fiat

sinaut dimittatur sit Transactis iiii horis
sive fiunt mane sive alia hora sumatur ʒ
iii electuarii dyafinitonis cuius de
scriptio est in mesue in antidotario distinc
tione 3ª de medicinis solutivis et sumatur
tur aut cum brodio predicto aut cum vino
potenti calefacto ¶ placeat sine tali
electuario non esse quia utilissimum
est nobis post solutionis complementum
Ponatur umbilico et ventri si dolor non
sedatur ventose siccre cum igne et cum
incisione et ventri oleum rutaceum ita
calefactum in ungendo applicetur ¶ Su
perponatur quoque sacculi impleti milio
aut aneto floribus camomille carvi et
seminibus rute et sale simul contusis et co
refrictis in frixorio et aspersis vino potenti
quod si non sedatur dolor predicta semina bul
liant in vino potenti in quo infundatur
filtrum latum aut spongia et pulvere ga
riofili spongie supposito ventri applicetur
cum iteratione antequam infrigidetur. Sumat
quoque in potu tur tyriace antique ʒ i
dissolute in vino potenti calefacto et pro
curetur sudoris exitus Et infestante
dolore conferret valde intro ytus in balneum
aque dulcis ubi fortiter bullierit semina
predicta ¶ Sequenti mane sumantur in potu
ʒ iii electuarii de baccis lauri cum vino
bono Et nec postponatur clistere predictum
horis congruis neque currendum ad opia
ta nisi in temporibus expedit et in sopine
tate et doloris vehementia urgentibus
tunc enim cum vino bono sive pro de filonio
a ℈ ii usque ad ʒ i facit enim dormire
et quantum dolorem sedat Et loco quidam
clisteris pro quam fieri suppositorium lo
gum factum cum parte una pulveris seminis
rute parte media cimini et parte quarta sal
nitri et melle sufficienti et ungatur
oleo rute / Etiam est post supradictorum solutionem
factum clistere ex solo vino potenti ut mal
vasia vel romania et in vicio vinum ¶ Post
hec sunt aliqua electa in quibus confidunt
auctores quod sua proprietate dolori predicto
mire subveniant / Primum est stercus lupi
et intestinum eius de quibus loquens avicenna
ait / Stercus autem adibus lupi quod fit ex

ossibus que comedit Et eius signum est
ut sit album in quo color alius non permis
cetur et precipue illud quod eicit super spinas e
rus magis iuuatiua et datur in potu aut
in aqua mellis aut labit in melle lam
bitionibus s. sugressis postquam cum eo s. melle
confirit ij desperatorum conueniente aut fit
aromaticum cum sale et pipere aut cum aliis speciebus
Et si inuenitur in stercore eius os sit
est est mira est et dicitur quod eius suspensio
super uentre est iuuatiua ne dum potus eius
et precipiut et suspendatur in pelle leop
di aut cerui aut lana arietis que cepit
adipem lupus et euasit ab eo Et gales
quidem testatur iuuamentum eius suspensi
et si non in alio saltem in argento Et
dictum est quod corpus intestini adib. cum ex
siccatur et teritur est magis iuuamentum
ultimi quam stercus est Et illud quidem
non est longius ipse auctoritate Soleo ego
dare puluerem stercoris aut intestini in
ieiunio in quantitate unius castanee purce cum
vino potenti et post purgacionem co
uenientem et inueni quod dolorem statim se
dat et sanos ab eo preseruat maxime
stercus vino et suspensum ad ylium idem
fecit Et hoc gal. Papio et omnes pfitentur
Et iuss addidit quod caro lupi cum modico
pipere confecta cum melle spumato si
sumatur manifeste confert Et dixit
quod stringere uentre cum cingulo de corio
lupi confert et similiter assuescere sedere
super corio ipsius Et ego galienum et
alios auct. motus probaui et mirum
inueni iuuamentum porci adhustum do
alleviat dando par illius cineris
in potu cum vino bono Item facio pil
lulas ex puluere galange parte una
pulueris zedoarie parte media et formo
pillas cum melle rosato et do ʒ j et
magni iuuamenti reperio in resolucione
et solucione ventositatum et confortacione
stomachi et uiscerum aliorum Credo quoque quod
cinis scorpionis potatus in quantitate
que capitur duobus digitis cum vino
uobis confert licet proprie ad renes co
minuendo et expellendo calculum.

et grossum humorem et partibus ad coli
cam diuertendo ad uias urine magis precipi
tabiles inuenitur a quibus fieret colica
¶ Nunc ultimo regimen ponetur
preseruatiuum in medicina cum curato quomodo
Cum igitur timetur de futuro forti do
lore quia forte precessit satietas nau
seatiua et assumpti sunt tibi pro
hibiti uel potus appetitus est deiectus
exeunt uentositates flatice cum fetoribus
aut retinentur feces uel uentositates
emitti solite uel plus solito emittuntur
et sentitur rugitus et reuolutio
in uentre et inflatio Tunc abstineatur
fortius et curatur ad clistere aut sup
ti et ad uomitum postea suppositorium deinde
ad solutiuum sumendo aliquantulum maiorem
dosim et ad inunctionem et ea que
docui applicatur uentri postea ad
tyriaca antiqua uel ad electuarium
de baccis lauri preciosissimum contra ve
tositates vino mane sumitur de zin
ziber condito cum pauco potu uel sin
alio modo de confectione dyagalange
et ij mensure Alio medium ciathum
huius vini decocto delectis tenere in
domo Recipite de trifolio uel de
pentafilon potum uel et melius est
de betonica et simile sunt tritis et
panatis ad bulliendum in vino vas
tempore vindemiarum de quo frequenter
in ieiunio medius ciatus bibatur
cum modico pulueris zedoarie Ze
doaria enim cum hoc quod vini odorem
aliorum et reparat occultat morbos
uetositatis sanat et contra venena
mire prodest ¶ In cibis meis utimini
speciebus dyagalange super uentre por
tetis pellem vulpis rubee aut de
pelle lupi ¶ Et cingulum de lupinum
et tertia ypotundrium in pruina a se ar
gentea ad quantitatem fabe de bono
stercore lupino ut docuit galienus
nec prandio habere stercore ¶ Cura
te habere de umbilico qui incidit
cum infans primo exit uterum et illud

ponite subtus lapidem anuli auri
et portate et spem habete in eo. Deinde
in mense sume primum cocleare qui
solubil est huius tragee que nos
preservabit cum auxilio dei a nocumento
renum et intestinorum. Rx turbith
boni hermodactili cartami an. ʒ ß.
esule ʒ ij. piperis longi ℈. spice
marpipini an. ʒ ß. croci grana xv
seminis levistici granorum solis seminis
genestre saxifrage an. ʒ j zuccari
albi quantum sufficit. Et post sump-
tionem statim bibatur parum aque
vel brodii et sit in ieiunio. ¶ Post-
ea fiant vicium ista alia que
digestionem vigorat et ventositati
potenter resistit. ¶ Rx gariofil. gala-
ge maioris an. ʒ ß. ℈. ʒ j. heil. i.
melegete seu cardamomi maioris
ʒ ij. anisi feniculi an. ʒ iij. liquiritie mun-
de ʒ ij. seminis melonis mundatorum
ʒ ß. zuchari quod sufficit etc.

Et sic est finis
huius consilii etc.

Sup yliaca passione

Consilium bonum sup yliaca passione
Causa huius egritudinis potest
esse materia calida et tunc signa eius
sunt dolor valde pungitivus et
sitis satis magna iuvatur a frigi-
dis nocetur a calidis. Et tunc cura
est digerere materiam cum syrupo violato
distemperato cum aqua endivie et con-
evacuare illa materiam cum soluto isto
Rx electuarii succi rosarum ʒ j. cassie
ʒ ß. misceantur ad invicem et fiat dac-
tilus. ¶ Vel vice potest isto solutivo. Rx
manne ʒ j. vel cassie ʒ j. Ista autem
evacuant coleram. Et ista ultima le-
mendo. ¶ Clistere. Rx ordei mundati
parum malve bismalve viole an. m.
j. seminis melonum. se. portulace seminis

citrini bite an. ʒ j. furfuris pugillum
unum. zuchari rubei olei violacei an. quanta
ß. cassie mundate ʒ ß. vel loco eius
addatur parum electuarii succi ro. hoc
clistere multum valet ut patet per que in-
grediuntur. ¶ Dieta autem declinet ad
frigiditatem ne colera multiplicetur.
vinum sit subtile album etc.
¶ Item materia faciens hanc egritudinem
potest esse flatica que pheter signa cog-
noscitur quia patienti apparet quod intestina
sint perforata cum terebello ideo illius
flatus qui ut plurimum intrinsecum est et in eo
non est sitis et hoc est aliud signum. Et
iuvatur a calidis et nocetur a frigi-
dis. Et ex ista materia plus causatur ista
egritudo quam ex materia calida et hoc maxime
in quiescentibus. ¶ Cura eius primo talis
est. Minuendo illa materiam cum evacuatione
videlicet cum ʒ j. yerapigre. hec enim
medicina mirabiliter evacuat humorem
flaticum. ¶ Et solutivum potest esse tale. Rx
electuarii indi ʒ vj. istud evacuat
ipsum flatum a stomacho et ab intestinis et
si infirmo esset nausea debes eva-
cuare illa in primo. Et ipsam digerere
cum syrupo de menta et cum melle ro-
solato an. ʒ j. pariter misce et distem-
pera ipsum cum aqua mente et aroma-
tisentur cum parum cinamomi electi. Et
etiam competit loco istius brodium galli
antiqui cum quo decoctum sit polipodium
centinius semine aneti an. et feni. et
ponatur in olla ad bulliendum cum gallo
usque ad separationem carnis et detur ad
bibendum hoc brodium multum calefacit
stomachum et intestina et digerit flatum
illud. ¶ Fiat et clistere ex brodio galli
et benedicte et yerapigre an. ʒ ß. ¶ Aliud
clistere. Rx paritarie abrotani centau-
ree origani calamenti mercurialis
an. m. j. anisi carvi seminis aneti seminis lini
an. ʒ j. furfuris pugillum j. mell. oli
decocta an. ʒ iij. salis communis ʒ ij. yerapig.

℥ s. bullienda bulliant Et postea alia
addantur yerapigra et fiat clistere
Confectiones dyapipron diagalanga
multum valent iste confectiones vti
in frigidibus multum valet quia calefaciunt stoma-
Tiagera ista etiam multum valet ℞ zucari
albi lb. s. cinnamomi ℥ ij. coriandri prepa-
rati macis galange cubebe domesti-
ce nucis muscate subtiliter pulverisate
ana ℥ j. gariofili ℥ ij. dimisse in
partes liquirisie ℥ v et utatur ista
Et si existens non liberantur utatur
pro consuetudine sua una die sic et alia
non vna pillula alefangia de sero
mesue in antidotario vtatur et aliquo-
tiens tyriaca Ista duo mirabiliter
valent etc. Si autem materia fuerit
ventosa poteris per hoc cognoscere
quia erit murmuracio et rugitus et
dolor non erit in uno loco ymo hinc
inde Et fiat digestio cum syrupo de
quinque radicibus et distemperetur cum
decoctione anisi anisorum feniculorum
Et evacuetur materia cum electuario
indo et dyafinicone ana ℥ ij s. Et
utatur istis clisteribus ℞ ana fen-
baccarum lauri cimini partes equales in-
de furfuris pugillum j. siele malve
ana m. j. omnia ista bulliant et colentur
et addantur oleum rute et vnguentum
yerepigre ana ℥ s. Et fiat clistere
quo utatur bis in hebdomoda vel pluries
secundum quod fuerit necesse Electuarium
de baccis lauri etiam mirabiliter valet
et inter omnia Confectio dyapipeon
Confectio dyanisi Et etiam con-
fectio dyaciminum Valet etiam uti ci-
mino parum torrefacto ante prandium et
ante cenam Multum valet balneum
in quo illa que dicta sunt in clisteri
decoquantur Etiam valet sacellus
cum milio sale torrefacto quia ista dissol-
vunt ventositatem Alius sacculus
℞ furfuris grossi seminis lini cimini
omnium quantum sufficit et fiat ex istis
sacculus et bulliat in vino donec

appareat pinguedo que causatur a semine
lini et postea ponatur super locum
doloris bene et premendo sacculum
aliqua apprimetur Et utatur
cimino trito in forma pipis infer-
culo Et in vnctio et cum oleo de ruta
in loco doloris multum valet Et respi-
ciat se a comestione leguminum alearum
et castanearum fabarum et aliarum rerum
crudarum ut lactucarum aceti omnium fruc-
tuum etc. Vinum sit antiquum subti-
le album odoriferum Carnes eius
sint sic caponum perdicum pullorum
pipionum sunt etiam carnes lactentes
vituli capri lactentis Carnes etiam
castine sunt utiles ei et bone Et
generaliter omnia que sunt facilis
digestionis et boni nutrimenti etc.

Et sic est finis
huius consilii etc.

De asmate

Consilium bonum super asmate me-
dicus mematone Indicatione
ab etate ut patet ab auctoribus inve-
nio quia iste est puer et hec egri-
tudo est ei proporcionalis Et sua etas
non sustinet fortes medicinas hec
cura gravis est et eius utilitas
a regimine maxime habetur ut ibi
gratia primo in cibo et potu quia cibus
sit facilis digestionis et boni chimi
et magis qua tempore sanitatis ut
sunt ova sorbilia carnes pullorum
edi et consimilium Vinum parum detur
Sed melius est hec aqua ℞ ca-
pilli veneris vvarum passularum liquiricie
vngule caballine i. farfarelle dac-
tilorum violarum ordei ana m. s. mell
vel zuchari secundum quantitatem aque
et detur loco vini Similiter quod essent
sic posset exhilerari Caveat a
dormicione post cibum immediate dum
dormit sit bene coopertus et in loco
calido debite Caput retineat
altum Et si posset more retinere
pillulas bichichias hec multum

valeret si no habeat de liquiricia de cu
rebus de gariofis et similibus. Non pro
uocetur ad vomitum nec ad alia accidentia
que ipsum molestancia. Non exiat
in debite et maxime in mediate post
comestionem et bene se habeat et debi
te in aliis rebus non naturalibus etc.
Conferunt pulmoni et pectori zucarum
mel butirum. Ideo utatur loco olei
liquiricia ficubus siccis amigdalis
dragaganto cum oleo sebesten iuiubis
pineis enula ysopo etc. Inter cetera
quia puer est utatur longo tempore
omni mane aqua ysopi et aliquando
aqua scabiose. Et sepe facio uti aqua
florum sambuci et est utile multum
similiter de mane sto uatio cum
zucharo uel melle. Si posset aliquando
uti una pilla de pillis de agarico
esset utile. Item posset uti isto
electuario. Rp. succi liquiricie succi
capillorum veneris succi planadelle
succi ysopi cum ℥ i zuchari quod suf
ficit valet multum. Et si timetis
de infectione pulmonis valet si se
mel ponatur aliquid de pulvere pul
monis vulpis. Item fiat unctio
circa pectus sepe que sic fit. Rp. olei
violati olei amigdalarum dulcium
olei de lilio ana ℥ i butiri ℥ ii
pulveris aristologie ro. ʒ ii cum cera parum
fiat unguentum. Nocent pulmoni
fixa acetum leguminia res frigide
usus salsorum nimis vigilare nimis
dormire omnis in mensa potacio et
ingestio fructuum acetosorum et in ma
turatorum acetosorum stipticorum omnes
pisces res de pasta frigus aer
turbidus etc. Deo gracias amen.

Et sic est finis huius consilii etc.

... f. 2 s. in primo gradu [illegible]

Pro descripcione receptarum conveniencium hic ordo servabitur. Primo in uli dicetur
digestiva humorum tam simplicia quam composita. 2º
dicentur evacuativa iorum appropriata tam simplicia quam
composita. 3º dicetur digestivum cuiuslibet humoris
et curativum eius simul. 4º componentur doses solutivorum. 5º dabitur modus preparacionis eorum.
6º scribuntur medicine simplices appropriate membris nostri
corporis et digestive et solutive cuiuslibet humoris
educentes virtute eorum ad membra particularia.
7º dicentur solutiva simplicia et composita adtractiva
membris ethenica. 8º dicentur medicine membrorum
particularium calefacientes et infrigidantes tam simplices
quam composite. 9º in capitula pone cuiuslibet egritudinis
curam iuxta ordinem auctoris addendo communes
aquas appropriatas et particulares receptas utilissimas et
expertas. 10º gradualis medicinas usitatas addendo aliquas particulares composiciones cari et
expones quorundam nobilium in medicina. Antidota
pro colera: ~~primo medicine simplices digestive colere sunt~~. viole / rose / lactuce / sponsa solis / endivia / portulaca / citruli / berberi / iusquiamo /
scariola / epatica / capillus veneris / aqua acetositatis / citrangulatorum / succi fructuum / semen melonum / lentigo / aqua
nenufaris et similia. ~~Composita digestiva sunt~~
acetosi simplices et compositus / oxizacara / sirupus de endivia /
sirupus nenufaris / sirupus de fructibus et huiusmodi. Isti
syrupi dantur cum aqua calida simplici
et cum decoctione predictorum simplicium et quia zuccarum al-
bum tendit ad caliditatem quia quasi temperatum inter
calidum et frigidum. Item zuccarum rubeum est calidum in 2º gradu
ideo sirupus omnibus et maxime debentibus digerere coleram
fiant cum zuccaro bono albo et non rubeo. Ponuntur
tamen electos sirupos de novo et compositum syrupum. Recipe endivie
lactuce portulace ana ℥ i. quatuor seminum frigidorum
ana ℨ v. spinerum albi ℨ ij. florum violarum
berberi florum nenufaris rosarum rubearum ana ℨ i. zuccari
lb. i. fiat syrupus qui est satis altatus et si vel-
les habere aquam subtiliatam tunc habere adde radices
acori cappari anisi maratri basilico et similia.
Potest etiam fieri syrupus digestivus colere et educens alia
ut videbitur infra in 2ª parte principali. ~~Alius~~
syrupus optimus. Recipe seminum quatuor communium frigidorum
ℨ ij. florum violarum nenufaris rose rubee ana ℨ
i. endivie scariole lactuce ana ℥ i. sandali citrini
spinerum albi ℨ v. vini granatorum ℨ x. zuccari
quantum sufficit et acetose cum aceto vini granatorum
fiat sirupus et servetur usui. ~~Alius~~ sirupus bonus
recipe sirupi violarum ℨ i. sirupi rosarum. ut syrupus endivie
ut syrupus nenufaris ut acetosi simplicis ut

oxizacara ℨ v. aqua calide vel aqua decoctionis simplicium
predictorum vel aqua distillate aquorum eorum ℨ iij.
detur ut supra. Nota quod sirupus ubi ponitur acetum
multum subtiliatur et ideo quando vis alterare et
subtiliare utere eo et quanto acetum est forcius
magis acetosum et ex subtiliori vino et
potenciori tanto magis subtiliatur. ~~Medicine digestive flegmatis~~ simplices sunt pule-
gium / origanum / calamentum / salvia / maiorana /
menta / saturegia / serpillum / ruta / radices
et semina ani / feniculi / bedegar / ysopus / piper
garyophyllorum / capillus veneris / mel / acetum squilliticum /
et squilla / et hec possunt cominari omnes medicine
calide et sicce que grana breviter coniunctantur
et supponuntur. ~~Composite digestive flegmatis~~
sunt oximel simplex et compositum / mel rosarum / oximel
squilliticum / sirupus de eupatorio et sirupus de radicibus
cuius descripcio hec est. Recipe squille lb. i. ℨ semen
feniculi petrosilli apii piretri ysopi cinamomi
costi acori garyophyllorum ana ℨ i. piperis cimini
anisi ana ℨ ij. dauci amomi levistici
cardamomi ana ℨ v. aceti fortis lb. i. mellis
lb. ij. hec omnia infundantur in aceto et
bulliat usque ad sufficienciam et post cola et
addatur supradictum mel dispumatum et postea
ponatur in vasculo et usui reservetur. Verum quando
flegma est grossum valde vult habere mel de
supradicte meslie vide ibi et sirupus de calamento
et sirupus de epithimo. ~~Alius~~ sirupus bonus
Recipe radices radices raphani ana ℨ ij.
seminis apii ℨ i. seminis ani feniculi petrosilli piretri carui
thimi epithimi ana ℨ v. seminum quatuor frigidorum ana
ℨ i. scolopendrie capillus veneris ana ℥ i. florum
boraginis violarum rosarum ana ℨ i. et cum zuccaro
albo fiat syrupus. Dentur isti syrupi cum aqua
calida simplici et cum decoctione predictorum. ~~Medicine simplices~~ melancolie sunt borago / buglossa / thimum /
epithimum / cappari / tamarisci / vinum aro-
maticum / scolopendria / balneum dulce / gaudium
liquiricia / passule / polipodium / gramine / ca-
medreos / cuscute / podagria / assarum /
genciana / lupinus / acorus / spicanardi
agnus castus / amigdale amare / lupuli /
fumus terre / sticados / cicorea / ros marinum /
pes locuste / et est species zeduarie / semen
raffani / canis marina / nigella / pipi-
nella et similia. ~~Composita digestiva~~
melancolie sunt oximel squilliticum / mel rosarum / sirupus ace-
tosus simplex et compositus / sirupus fumus terre
et alii similes. Et hic sirupus maxime valet in
digestione melancolie facte per adustionem colere.

flema

Syrupus ysdac ... oximel ... 2 ... addita ... vocat ... aqua ... bibat ... aceto ... mittat

2ª

alius

Nenufar radix ... florum ... simplex ... anglice ... accidit ... et ... ... acetosi ...

et cum eo multos curavi a terna sequente
alias febres. Recipe calendule i. citocatie lavendule xanthos pimpinelle
lupinorum quinque foliorum trifolii ligni
arietis capilli veneris endivie cum suis radicibus borraginis fumiterre radicis
buglossi flores buglosse epatice
bedegwar centaure maioris
et minoris capparis, recentium et radicum
eorum corticis radicis tamarisci scolopendie
cum radice ana ℥ ii prunorum sebesten ana
numero xxv. sene cuscute thimi epithimi
seni ana ℥ s. liquiricie passularum sticados ana ℥
ii. predicta bulliant in lb. vi aque usque ad medietatem deinde colentur et colature addatur
succi buglosse succi pomorum dulcium ana lb.
s. et dissolvatur in eis zuccari lb. ii mellis
ro. lb. s. et fiat sirupus et ex eis similibus multos
potest componere sirupos et predicti sirupi debent
dari cum decoctione predicta vel cum aqua
simplici. Et nota quod thimus et epithimus
numquam debent poni in decoctione cum aliis
rebus quia virtus eorum exiret per fumos
sed quando decoctiones fiunt, tunc debent apponi in
decoctione et cum manibus bene fricari malaxando et istorum virtutes remanebunt in decoctionibus et de istis sufficiat etc.

Tractatus 29 de simplicibus et compositis medicinis
solutivis. De solutivis colere simplicibus
nunc secundo principaliter dicendum est de solutivis appetentie,
et primo de solutivis colere. Et secundo de simplicibus.
Solutiva colere simplicia sunt ista: aloes, scamonea,
eupatorium, absinthium, lupulus, mirabolani citrini, fumus terre, reubarbarum, aqua
casei, succus rosarum, cassiafistula, tamarindi, pruna, manna, psillium, esula, capilli veneris, asara,
volubilis, succus violarum et similia. Composita
prima sunt: pilule nostre sine quibus, dyaprunis, electuarium de
succo rosarum, pilule aurelie, mane Christi, dyagridii. Et nota quod medicine composite usitate
purgantes colera et alios humores purgant quia perdentes medici videntes
in pluribus esse colera et flegma dominari, quia
in corporibus humanis convenit simul purgantes
colera cum purgantibus flegma, sicut dyaturbith
cum reubarbaro, quia habet potentiam. Recipe. turbit albi et cannulosi et gumosi ℥ i. ℥ s.
reubarbari ℥ i. spice ℥ ß. cinamomi, garyophilli ana ʒ ii. galange, piperis longi, macis ana

ʒ i. dyagridii ʒ iiii s. zuccari albi ℥ xviii et
cum vino citoniorum fiat confectio. Alia medicina
purgans colera. Recipe violarum, florum borraginis
ana ℥ i. seminum lactuce, scariole, portulace, tamarindorum ana ℥ s. seminum quatuor frigidorum ʒ ii. iuiubarum,
sebesten ana numero xx, prunorum numero xxx,
scolopendrie, lactuce, scariole, capilli veneris, epatice,
malve, intubi, fiat ex hiis decoctio et
in ea dissolvatur manne electe ℥ v. reubarbari ʒ ii.
succi cassiafistule ℥ i s. tamarindi ℥ s. sirupi
violarum ℥ i. omnia simul misceantur et stent simul
per diem, postea colentur, exprimantur aliquantulum
cum manibus et dentur. In aurora hec medicina
exhibenda est delicatis in quibus maxime colera
dominatur et maxime in tempore estivo et corporibus
multum calidis. Eius dosis est ℥ i. Alia medicina.
Recipe prunorum numero viii, tamarindi ℥ i. fiat
horum decoctio in aqua in qua fundatur ℥ i.
mirabolanorum citrinorum per diem et noctem et bene exprimatur
et colentur et colature addatur zuccari albi
℥ i et detur in aurora et est lenis multum. Alia
medicina bona. Recipe violarum, tamarindorum,
endivie, lactuce ana M. s. pruna numero v. seminum
quatuor, passularum, capilli veneris, florum borraginis ana ʒ
ii. fiat horum decoctio cum sufficienti aqua et de
decoctione addatur cassiafistule ℥ i. electuarii succi
rosarum ʒ i. pulveris reubarbari ʒ s. spice ʒ i. et omnia
misceantur et cum cinamomo aromatizentur et
detur cum mensura. Simplicia educentia flegma
sunt hec: mirobolani emblici, kebuli, bellirici,
saltagemme indi. Coloquintida, turbit, sticados,
yreos, sarcocolla, brena, ferula, ysopus,
cucumeris asinini, hermodactili, squilla, euforbium, assarum, polipodium, urtica, aqua caulium,
zuccarum rubeum, piper, ysopus, sticas, eupatorium,
opoponacum, aristologia, cartamus, centaurea,
serapinum, elleborus albus, anacardus, pinetrum, polipodium, lactuca, aloes. Composita adducentia flegma
yera pigra, blanca, theodoricon,
anacardinum, vindicta, stomaticon, laxativum
paulinum, pilule arthetice, pilule fetide, pilule
auree, pilule euforbii, pilule cochie, pilule
sine quibus esse nolo, pilule hermodactili maiores
et minores et similia. Decoctio purgans flegma:
Recipe scolopendrie, eupatorii, capilli veneris ana M. i.
seminum ana feniculi, petroselini, cartami, turbit, seminis
apii, epithimi, agarici, cuscute, sene ana
ʒ ii. fiat ex hiis decoctio cui addatur

Eufrasia sanat et dari singulis mensibus ...
... colere in ... alias ...
... dari ...
...
...

[Margin notes: dyaprunis solutivum; colera; scariole; eupatorium; absinthium; fumus terre; aqua casei; esula; capilli veneris; cassia; tamarindi; pruna; manna; reubarbarum; dyagridium; electuarium de succo rosarum]

bndie kebulor an ʒ s. oia sil' maneat p
diem deīn colent' et dent' tamid' et ē vna
dos gib. ¶ Elletiu sollempne quo utor max[ie]
Re cinamomi at cinamu opti et clagar lig aloes
nucs ms an ʒ s. mac cardamom an ℈
j ʒ ʒ j. turbit opti ʒ vj. diagrid' ʒ iij
zuccri lb s. distēpent' cu vio citomoru
cuius dos ē a ʒ iij usq ad ʒ iiij fla
purgat pnci' et aq' cole. Et vitand'
est tpē magni estus s; omi alio tempe
mirabile ē cum adhibeat' audact' ¶ De
diarob cu turbit ad idez. Diarob cu
turbit. Re turbit opti ʒ j. ʒ ʒ s. cia
moi garyan ʒ ij galag pipis lo. mac
an ʒ ij. diagrid' ʒ iij zucri lb j. fiat
cfecto cu vino citomor ul' granatoru
et aq simp' fiat cfecto gib dos ē a ʒ iij
usq ad iiij. Alie possēt cpōi medicie
q dimittut' ¶ Dyarob cu agarico. Re
agarici ʒ j. sal gēme ʒ iij. spice ʒ iij s.
cinamomi mac gar galage an ʒ ij po
lipodii ʒ j. zuc al. lb j. cu vio citomor
et aqua cī fiat cfcio coib. dos eius ē ʒ s.
¶ Medicine simplices solutiue melie epithi
sticados mirab' nig. kebuli polipodiu
astebiu r esula lap lazuli lap armenu
calamitu montanu sene fumus tre cassiaff
volubil' maior lupulus ell's nig sal indi
sal gēme carthamus indus et similia.
Compoita euacuatia meliaz sut h. catar
ticu impiale dyasene yerapigra yeralo
godion theodoricon ypicon yposticdos et
similia. ¶ Decocto solucs meliaz ut
Re sene thimi epithi cuscute an ʒ j. polipo
dii ʒ iiij flor borag ʒ j. viol ʒ s. pnor
nuo xx pass ʒ j. seib an fen petrosi apii
an ʒ s. scolopēd' capill' ue camedreos
camepiteos eupatorii an m j fiat harū
decocto et in ea dissoluat mirab' indor
ʒ iiij keb' dyasene an ʒ iij succi cassiaff
ʒ j lap lazuli abluti ʒ ij stent oia sil'
p diem postea colent' et dent' mane ita
et ē vna dos et magna Et no q lap lazuli
et armenus sollēpnit' debet corrigi lauado
pp acuitate suaz pcius et vio inf' d' spacio
medicinar ¶ Elletiu q pt dari in omib;
egritudi; in qibus ē fienda euac' vlis et ē
adcstipatos et adcsuetos sani an cibu et
post et euac co fla et meliaz et mudificat
sang'e et lenit pectus et mouet ventositez
Re sene bn mudate casie tamarīdor an ʒ
j reub viol polipodii an ʒ s. liqf inde
prenidior candi an ʒ iiij. oia bulliat inde
decocte plus fca de polipodio ʒ j s. et colata
pt casiam tamarindos candi et reub peni
dii et deīn decoctoz syrupiza cu zucco
suffic' et postea addat' casia reub tama
rindi candi penidii et fiat ellētu ¶ Me
dicie simplices educētes humores adustos
aqua casei sene mirab' indi fu terre
volubil' lupulus reub et cpoite s' ex hiis
cpoite s' dyareub dyasene ¶ Medicie
simplices educētes aquositatē s' turbit alo
es capill' ue sal gēma euforbiu kerua
aristolo' centaurea cucum asininus
succus cortic' eius et silia ¶ Compoite
sunt iste dyareub dyasene et similia
pille agregatie exist' i capitul' pticlarib;
heb de ist' cpoit' ¶ Medicie educētes
aqua citrinaz s' yreos agaricus cucum
asininus scamoniu mezereon esula cuscute
es usnu et silia ¶ Compoite h' s' pille de
mezereo et siles cpoite de qbus ist' clarius
heb in ca' de ydropisi ¶ Simplices pur
gantes sang'e cassiaff manna tamari
di citrina mabl' iuiube borago capill' ue
epatica cetrac j scolopendria Cymbalaria
spuma verjmicular' mirabolan' v. spes
berbrez malua agrestis semi caprinu
¶ Compoita purgantes sang'e ¶ Decocto
lenit' mundificas sang'e a fle' cola et melia
et io cī i pue' cuiugz febris cpetit. Re viol
flor borag an ʒ j. pnor nuo xxx
sebesten nuo xx capill' ue scolopēd'
sticados an m j. sem cucur ʒ j. mirab'
cit' kebulor indor emblicor an ʒ iij
fiat decocto et in ea ponat' cassiaff syr
viol an ʒ s. mane ʒ v. et stent p die
et colentur et dent' tamid' et ē vna dos
lenis ut. Sequit alius tractatus

Tractatus 3[us] de digestiuis et solu[ti]uis
isil' cuiugz humoris et p[ri]mo cole Re
pnor sebesten an nuo centenario tama
rindor lb s mirab' ʒ iiij succi ros' re
centiu ʒ iij mane cassiaff an ʒ iiij
fiat exist' syrupus cu aqua et zucco et
postea fund' sup ᵽ aceti lb ij succi granator
lb j s. decoq cu facilit' Deīn Re dyagridii
ʒ vj et cte et liga i pano subtili et pice
in syr' et decoq s' fricado pano usq du
cplear' decocto mesue distincta vide dos
ē ʒ iij ul' at ¶ Digestiuu et solutiu fla
Re radic' feni petrosi gnus scolopēd'
end' an m j. radic' yreos ysopi an ʒ ij

ag[ue] educentes humores adustos
ag[ue] educentes aquositatem ydropisis
ag[ue] educentes aq[uam] citrina
ag[ue] purgantes sanguinem adustum
pro pueris cuiuslibet febris
Digestiuum et solutiuum colere
Digestiuum et solutiuum flat

Dinus illius

Solutiuum et digestiuum nobile

capill' ue. ʒ. ij. hec bulliat in aq̄ sufficienti
bullitione deinde addantur ista grosso modo
puluerizata et bulliat simul bullitione 2ª ℞
mirab' keb' ʒ. j. agarici ʒ. s. sal gemme
ʒ. ij. polipodij ʒ. ij. turbit optimi ʒ. an̄
ʒ. iij. deinde ligetur inea stomaticum laxa
tiuum ʒ. j. et cum zuccaro fiat syr' longus
2ᵐ arte dos' est ʒ. iij. ul' cetera. Rod' mod'
fiat aliud digestiuum flat' supscriptum
i cap° primo et dicitur est i suo si ponatur ad ignem
solutiuum flat' qui in uenam tamen conuertitur
ut infra dicetur et ligatum in pecia dictum
digestiuum flat' quousque sit perfectum coctum
postea syrupizetur et acetose ʒ. ysuiu re
fricet' et acetosetur primo / Rod° hiis fiz
et digiuus in iliet / ℞ radic' tamarisci
an̄ ʒ. j. radicum v. generum an̄ ʒ. j. endiuie
scolopendrie an̄ ʒ. ß. fumiterre scabiose
lapacij acuti an̄ ʒ. ij. cuscute ʒ. ij.
uiol' borag' buglosse an̄ ʒ. j. bulliat
i sufficienti aq̄. prima ebullitione et in 2ª ebu
litione addatur folliculorum sene mirab'
indorum an̄ ʒ. ij. thimi epithimi an̄ ʒ. s. et
thi' et epithimi lauetur et fricetur modica de
coctione postea addatur electuarij succi ros' diu
catholico an̄ ʒ. j. et cum zuccaro fiat syr'
longus 2ᵐ arte dos' eius est ʒ. iij. ul' cetera
/ Et scias quod hos syr' ab potes miriare
2ᵐ quod sit uaria solutiua alibi uid' percipies

Tractatus 8ᵘˢ de dosibus simplicium. Scamonee
dos' est a granis iij. usque ad xij.
Reubarbari dos' est a ʒ. j. usque ad 8ᵒʳ
Agarici a ʒ. j. usque ad ij. In decoctione
a ʒ. ij. usque ad iiij.
Turbit a ʒ. j. usque ad ij. In decoctione
eius a ʒ. ij. usque ad ʒ. iij.
Cassie fistule ab ʒ. s. usque ad ʒ. ij.
Hermodactili est a ʒ. j. usque ad iij.
Lap' armeni non loti dos' est a ʒ. s. usque ad j.
et loti a ʒ. j. usque ad ij.
Lap' lazuli a ʒ. j. usque ad ij. non loti a
ʒ. s. usque ad j ʒ.
Sene a ʒ. ij. usque ad iiij. Infusionis a ʒ.
iiij. usque ad ʒ. j. / Polipodij a ʒ. ij. ad vj.
Mirabolanorum citrinorum a ʒ. ij. usque ad v. Infusionum
a ʒ. v. ad x. Rebulorum et indorum a ʒ. ij.
usque ad iiij. Infusionum a ʒ. iiij. usque ad x.
Emblicorum a ʒ. ij. usque ad v. Infusionum
a ʒ. v. usque ad ʒ. xij. Hec est simplicium de

Sed doses maiores medicinarum compositarum sunt magis
Et non quia melius est ins' subsistere quod exquisi
tissime engit ideo potius attestor minori quam
maiori. Item non quod harum medicinarum aliqui
dant solum infusiones aliqui ponunt in decoc
tionibus et colant et qui dant in substantia minor
requiritur quantitas quam qui ponunt in decoctionibus
tunc enim per magis ingredit' in firmum hinc est quod
maior requiritur quantitas si in infusione medicinorum
requiritur quantitas. Item non quod in medicinis infudat'
debent post debitum tempus infusionis colari
cum panno lineo uel stamegna et diligenter
exprimi bene ut uirtutis medicine remaneat
et hec scientia est abiciendia modus ualde tuti
est in operantibus dicemus

De dosibus solutiuarum compositarum nunc dicemus
Dyarodon cum reub' dos' a ʒ. ij s. usque ad vj.
Electuarij mei a ʒ. ij. usque ad v. / Dyarodon
cum agarico a ʒ. ij. usque ad v. / Electuarij succi
ros' a ʒ. ij. usque ad ʒ. s. Dyaprunis ab ʒ.
s. usque ad ʒ. j. Yerapigra ab ʒ. s. usque ad ʒ. j.
Blance a ʒ. ij. usque ad iiij. Stomatici
laxatiui ab ʒ. s. usque ad ʒ. j. Theodoricon
nardinum ab ʒ. s. usque ad ʒ. j. Paulinum
a ʒ. iij. usque ad vj. Pille arthetice ʒ. j.
pille hermodactilorum ʒ. j. pille auree ʒ. j.
pille cochie ʒ. j. Catarticum imperialis
ab ʒ. s. usque ad ij. Dyasene ab ʒ. s. usque
ad j. Yeraruffini a ʒ. s. usque ad iij.
Yeralogodion a ʒ. ij. usque ad iiij. Theo
doricon ypericon a ʒ. ij. usque ad vj. Et non
quod hee medicine cum approximat perfectionem
humorum debent dari cum aqua decoctionis
rerum aspicientium humore que uolumus euacuare
et membrum quod ipse expse sunt quam diriatos ad
membrum et non ad humorem non tamen ita ad humorem
sicut ad membrum ut deinde est simplicium capitulo 2° parte precedente

Tractatus 9ᵘˢ de preparatione medicinarum (ibi ut
simplicium quod mesue in suo de consolatione
medicinarum ampla tradit doctrina ideo hic
cum breuitate transeundum est. Scamonea
cum preparatur in citonio decoquitur et datur cum suc°
ros' uel zuccaro ro' uel uiol' aut aqua decoctionis
mastic' uel citoniorum aut mirobolanis citr'
Reubarbarum preparatur in succo caprino inquo
primo bulierint spicanardi aut cum bono
uino et datur cum aquo caprino et in estate cum
aqua endiuie. Cassia fistula datur cum decoctione
qui. Turbit preparatur cum 3ª parte ʒʒ. et datur
cum melle ros' colato uel non colato ul cum

G. mo
Reubar
Cassia
Tur

stomachus & capite ... hepatis castanea / gettana / ... / thus / ... / ... ʒ iij / flos / ... / ... / ... / ... si addantur ... / ... / lignum aloes /

aqua decoctionis passularum nec dz in lactuca ... Agaricus datur cum 3a parte sal gemme vel ʒ iij et datur cum mell' ros' colato & dz multum ... Hermodactili ppatur cum mastice cinamomo ʒ an quarta parte & miscetur simul et datur cum oximelle & mell' ros' colato. Lap' armenus sic ppatur primo teritur in vase lapideo vel metallico deinde lauatur in aqua dulci vigesies terendo deinde decies lauetur cum aqua ros' & datur cum dyaborraginato & aqua buglosse & bono vino. Lap' lazuli ppatur sicut armenus ut dictum est statim in precedenti primo capitulo de lapide armeno. Bene ppatur cum ʒ & salegemma an' deinde datur cum aqua decoctionis boraginis gariofili mastic' & cardamomi. Polipodium ppatur cum aniso feniculo garyofilo cinamomo ʒ deinde datur cum aqua mell' aqua passularum. Mirabolani teruntur cum amigdalis dulcibus aut passulis seu feniculo aut spica et datur cum sero caprino sel' ... fin tre vel cum decoctione coi hec sufficiat pro breuitate si alia nus requirit inquire ...

Tractatus 6us de ducentibus virtutes

medicinarum ad singula membra scilicet digninorum et solutiuorum ad membra in quibus & de quibus volumus digerere & euacuare humores. Sciam digestiua & euacuatiua predicta vel & in deuent euacuant aquorum membro per admixtionem medicinarum simplicium dictarum non digerent enim sic in una parte corporis quin non malia ut oximel digerit flecma absolute et non plus in una parte corporis quam in alia sed per admixtorum ut cum nucerius piomia cubebe digerit flecma in capite sic quin non malijs & sicutur cum capparis & tamarisco illud digerit in splene & in alijs membris & iohannes mesue predicte ponit appellacionem appropriate seu particularizate.

Medicine ducentes ad caput virtutes digninarum & solutiuarum

sunt hec inxmo / sticados / peonia / maiorana / balsamum & lignum eius / semen eius / anacardus / thus / laudanum / mellilotum / castoreum / folium / acorus / lignum aloes / mirra / camedreos / squilla / camepitheos / spica nardi / genciana / ysopus / gnaphium / piper / serapinum &c.

Medicine ducentes ad pectus & pulmonem

yreos / ysopus / liquiricia / passule / capilli veneris / squilla / amigdala / gnaphium / pulmo vulpis / psillium / zuccarum / mel / dragagantum / psillium / fenugrecum / ordeum / ciceres / amidum / carum / ...

capillatum / sticados / maiorana / ... / anacardi / camedreos / acorus / ysopus / aloes / camepitheos.
Ad caput conducunt si ... aloes squilla lapis armenus lapis lazuli ... indi kebuli sal indus / ... & anacardi.
Pulmoni ducunt yreos ysopus ... mel capilli veneris fenugrecum cum dragaganto passule & amidum carum ... / ... / ... / ...

agaricus yreos ... squilla cassia ...

... / ... / ...
... ... / ... / ... ... / ... / ... ... / ... ... / ... ...
[illegible]
... ... / ... / ... ... / ... / ... / ... / ... / ... /
... ... / agaricus / ... /
siseleos / caulium / semen galli / antiquum / nasturcium / viloaloes / auellana / oppoponacum / mirra / serapinum / castoreum / affodilli / aristologia / olibanum / lilium / mel / zuccarum &c.

Medicine ducentes ad epar &c.

Spica / squinantum / eupatorium / fumus terre / cuscute / endiuia / absinthium / lactuca / acetosa / sandali / spodium / asarum / anisum / feniculum / amigdale amare / folium / dauci / cinamomum / sparagus / aqua citoniorum / camedreos / arnoglossa / volubilis / yreos / laurus / aqua casei / squilla / spodium / vinum dulce & similia.

Medicine retinentes

virtutes aliarum iuxta non enim indiget ducentibus ad eum cum omnes ad eum vadant sed retinentes sunt ille medicine galanga costana malagmata mastix mirra et quasi omnia stiptica.

Ducentes ad splenem

Cappari / tamarisci / scolopendria / rubea tinctorum / squilla / asarum / scordeon / dauci / calamentum / spica / lotor / mari / Cortices salicum / salgemma / sal indus / acorus / yreos / psillium / absinthium / eupatorium / anisum / feniculum / cuscute / agnuscastus / camepitheos / amigdale amare &c.

Ducentes ad renes & ad vesicam

Saxifraga / milium solis / petrosilinum / macedonicum / cantarides / radix / ... / ... / ... / semina coia / maiora / semen melonum / cucurbite / cucumeris & citrullorum.

Ducentes ad matricem

pulegium / calamentum / sauina / iuniperus / matricaria / morella / ruta / saluia / ... / rubea tinctorum / lupini / et omnes ducentes ad renes & vesicam.

Ducentes ad iuncturas &c.

Zinziber / piper / squilla / assa / acorus / oppopo- / panacum / aqua porri / succus caulium / cardamomi / scordeon / camedreos / camepitheos / amomum & similia &c.

Tractatus 7us de medicinis simplicibus

& compositis ducentibus aquorum membro a capite euacuatiua simplicia sunt Coloquintida / agaricus / sticados / aloe / lapis lazuli / lapis armenus / epithimus / squilla / sal indus / kebuli / mirabolani indi.

Composita ad ... sunt

yerapigra / blanca / yeralogodion / pille cochie / theodoricon anacardinum / pille auree / pille de yera.

A pectore & pulmone simplicia sunt

Rubea tinctorum / asarum / dauci / calamentum
Galbanum / sal gemme / sal indus / acorus / ...
Cappari / ... / spica / scolopendria / ac tamarisci
Splen / ... & yreos / eupatorium / camepitheos
... / feniculum / anisum / splenis ... / ...
... / ... / ... / agaricus / ...
...
... ...

Ola cum renes ... / ... / ... / galanga costana / ... / ... / ... / ...

Epar
... / ... / ... / ... / ...

Stomachus ... / ... / ... / ... / ... / aloes / ... / ...

Splen
... / ... / ... / ... / ... / ... / ... /

Renes vesica
... / ... / ... / ... / ... / ...

Matrix
... / ... / ... / ... / ...

Iuncture
... / ... / ... / ... / acorus / cardamomum / ... / ... / ... / ... / serapinum / ...

Medicine laxatiue

Caput / Ventre

Quando cum stomachus [illegible] egit
[illegible] radices [illegible] mil. sal
[illegible] [illegible] [illegible]
Salvie [illegible] [illegible] per [illegible]
zinziber asarum [illegible] anisum et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et polipodio
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Agaricus / ysopus / volubil. / sarcocolla / cassia fi. / yreos / colloquintida / ¶ Composita ad idem. Paulinum / dyasene / pillule de agarico descripte a mesue quas hes cap. de tussi / Electuarium / suppius descriptum cap. 2. etc.

¶ A stomacho et intestinis

¶ Absinthium / aloes / mirabolani et omnes medicine solutive lenitive et lubrificative et comprimendo.

¶ Composite ab eisdem

Stomaticum laxativum / dyaprunis / yerapigre / catarticum imperiale / pillule stomatice descripte mesue et cum hoc pillule stomatice. ℞ turbit ʒ. ß. mastic ʒ. iij. rosarum ʒ. iij. aloes ad pondus omnium conficie cum succo absinthij et omni tempore valent / dosis earum est ʒ. j. ¶ Ab epate evacuantia simplicia agaricus / aqua casei / volubilis / ag. sticus ros / absinthium / fumus terre / eupatorium / mirabolani citrini / tamarindi / yreos / mezereon / serapinum / sarcocolla etc.

¶ Composita ad idem sunt etc.

¶ Dyacurcuma / dyaprunis / triffera sarracenica / pillule de reubarbaro descripte mesue descripte hec est quam insequenti folio ponam plenissime tytulo suo / ¶ Pillule de reubarbaro quarum descriptio hec est mesue ℞ reubarbari ʒ. iij. succi liquiricie succi absinthij an. ʒ. j. mastic ʒ. j. mirabolanorum citrinorum ʒ. iij. ß. yerapigre ʒ. x. se. apij. feniculi an. ʒ. ß. trocisci diarodon ʒ. iij. ß. conficie cum aqua absinthij semel. dosis est ʒ. j. in sero cum aqua casei ¶ A splene evacuantia simplicia sunt Agaricus / sene / epithimum / ellebori nigri et calamentum bonum montanum / ¶ Composita ab eodem Dyasene pillule descripte haly ut mesue recitat et sunt multum singularitates quarum hec est descriptio ℞ mirabolanorum indorum ellebori nigri an. ʒ. v. agarici lapidis lazuli loti polipodii scolopendrie sal indi an. ʒ. iiij. succi eupatorij spice an. ʒ. ij. gariofili ʒ. j. yerapigre ʒ. xij fiant pillule cum succo apij dosis earum est ʒ. j. dentur cum aqua casei etc.

¶ A iunctuis et membris remotis simplicia

¶ Hermodactili / turbit / oppoponacum / salgeme / sal indi / serapinum / euforbium / centaurea / cucumer asininus / ellebori nigri / polipodium / sarcocolla / ¶ Composite / Electuarium succi rosarum / benedicta / hermodactilorum / pillule de bdellio / pillule arthetice / catarticum imperiale / ¶ Et nota quod non solum predicte medicine evacuant a predictis membris sed possunt evacuare a quolibet membro si dentur cum medicinis habentibus virtutem ducendi polvera vel corum virtutes ad membra a quibus nos evacuare etc.

Tractatus octavus de medicinis confortativis membrorum simplicibus et compositis Nunc dicende sunt medicine membrorum confortative calide et frigide simplices et composite Et primo de simplicibus 2o de compositis ¶ Calide simplices confortative capitis sunt Salvia / ruta / maiorana / betonica / peonia / saturegia / camomilla / serpillum / pulegium / calamentum / siler montanum / feniculus / lignum aloes / xilobalsamum / carpobalsamum / folium / thus / laudanum / folia lauri / sticados / melegete / squilla / cubebe / nux muscata / ambra / mellilotum / muscus et similia ¶ Composita confortativa calida sunt Aurea alexandrina / pliris arcoticon / dyacostorum / dyarodon / iulij / dyanthos cum musco etc. ¶ Frigida simplicia capitis confortativa / ¶ Psilium / alkekengi / lattuca / viola / caphora / mandragora / folia mirti / folia salicis / acetum et similia ¶ Composita frigida / ¶ Zuccarum rosarum / violarum / dyapapaver / ¶ Medicine simplices pectus et pulmonem calefacientes sunt hee / ysopus / marrubium / yreos / enula campana / camomilla / radix altee / uve passe / squilla / lignum balsami / serapinum / mirra / lilium / capillus veneris / liquiricia / ¶ Composite sunt hee Dyaireos / dyacalamentum / dyapenidion / dyaysopo / lohoc de pino et similia / ¶ Simplices infrigidantes pectus et pulmonem sunt hee / Iuiube / sebesten / dragagantum / gummi arabicum / amidum / candi / semen papaveris / amigdale dulces / viole / mora celsi / sandali / zuccarum /

¶ Composite frigide

Dyapapaver / dyadragagantum / dyapenidion / sirupus sebesten / ¶ Simplicia calida confortativa cordis / mellissa / borrago / enula campana / gariofilum / cardamomum / ros marinus / ambra / lignum aloes / muscus / os de corde cervi / croceus / cortex citri / doronicum / seta cruda / cubebe / cinamomum / gariofilatum /

¶ Composita temperantia cordis / ¶ Flores Iacinctus / saphirus / smaragdus / bellirici / aurum / argentum / buglossa et alia 2o canonis et 2o de viribus cordis

¶ Composita calefacientia

Dyamargariton / diacinamomatum / cordis / dyambra / pliris arcoticon / dyaborraginatum / Electuarium letificans almansoris / dyantheos / Electuarium de lapidibus etc.

¶ Simplices infrigidantes

¶ Camphora / viole / margarite / coralli / os /

rasura eborum poma odorifera rose sandali ob
spodium carabe nenufar lutum sigillatum cori
andrum et reliqua etc.

Composite infrigidantes

Dyarodon abbatis sirupus sebesten zuc. ro. zuc. vio
latum sirupus violarum sirupus nenufaris tria san
dalia cum x. triapliis trociscis de camphora tro
cisci de bolo armeno etc. Medicine simplices calefacientes
stomachum sunt eruca salvia maiorana
absinthium marrubium nenufar anisum
feniculum ciminum mastix galanga gariofili
macis cinamomum squilla spica saffranum
fenugrecum Composite ad idem
Dyacitoron dyapipereon dyagalanga rosa
ta novella mel rosatum colatum ut no. dya
musci dyaciminum dyacalamentum et similia
Medicine simplices infrigidantes stomachum etc.
Rose viole plantago cucumeres citrulli melones
lactuca portulaca cucumeres citrulli ma
lagranata acetosa citonia pira agresta et
similia Composite ad idem etc.
Dyacitoniorum cum zuc. sirupus sebesten zuccarum
rosatum violatum sirupus rosatus violatus tria
sandali Medicine simplices infrigidantes
epar Endivia lactuca portulaca epati
ca viola semina cor. sirupus car. aqua ordi
solatrum sandali spodium camphora et quatuor se
mina frigida aqua ros. aqua end. acetum lei
beri aqua citri et similia Composite ad idem
Triasandali zuccarum rosarum violarum etc.
Simplices splenem calefacientes etc.
Capparis tamariscus scolopendia aristologia
ciclamen cortex media fraxini cortex
radicum genestre buglossa borago nastur
cium calamentum armoniacum thimus ruta
epithimus amigdale amare aqua ferrata
semen an. fen. carui ameos radix ep. squilla
acetum squilliticum agnus castus lupinus
bdellium castoreum Composite ad idem
Dyacapparis dyaciminum dyacalamentum.
Simplices infrigidantes splenem
lactuca endivia semina cor. spodium et quatuor
semina frigida acetum Composite infrigidantes
Dyaborraginatum cum sandali et similia
Medicine temperate calide que possunt ad unum
ire pro tumore scilicet epatis splenis simul
et intestinorum sunt camomilla mellilotum
radix lilii borago nenufar fumus terre
capillus veneris scolopendria Medicine simplices
calefacientes renes Saxifraga milium
solis petrosilium macedonicum ciminum et semine eius

urtice cubebe brodium ciceris radix urspica
nardi spica celtica spinantum paritaria se
naciones daucus iuniperus grana pini etc.
Composite ad idem calefacientes
Electuarium ducis filoantropos dyacalamentum.
Simplices infrigidantes sunt.
Nenufar semen lactuce portulace endivie
psilium album semina quatuor frigida virga
pastoris psillium vinum citoniorum platago
Composite ad idem etc.
Sirupus acetosus sirupus nenufarinus stoma
ticum sirupus et omnia electuaria infrigidantia splene
et epar etc. Medicine simplices calefacientes
matricem Arthemesia ruta salvia sa
vina mirra assa rubea tinctorum iuniperus
pulegium mentastrum calamentum oppoponacum
spica lupinus spinantum cinamomum calamus
aromaticus sticados et omnes calefacientes
renes Composite dicte sunt super de renibus.
Medicine calefacientes matricem
Hermodactilus yperion squilla aromatice
asarum castoreum euforbium storax liquida
nasturcium stercus vaccarum origanum
calamentum sinapis grana pini cortex
radicis cappari arthetica camomilla enu
la galega saffranum ruta serapinum
Composite calefacientes matricem
Confectio anacardina electuarium dyamitre
oximel julianum oximel squilliticum
Simplices infrigidantes matricem
Solatrum sp. vina endivia lactuca inti
mus sallago psillium acetum aq. ro. opium
bolus armenius Composite sunt
eedem cum infrigidantibus renes et vesicam
que dicte sunt et et sirupus de scibus sirupus limo
num Et in hoc finiatur octo ca. est pre pa
ratoria ad sequentia circa librum almansoris

Capitulum primum de cephalea

Capitulum primum de cephalea et emigra
nea Nunc nono dicendum est de receptis par
ticularium egritudinum secundum capitulorum
nomina almansoris et primo dicamus que
in supino ventriculo aliam apertionem etc. quem
ri dicte Rx que ... sode et primo
quando est aliam ut ea cause primo in hoc hec
e. Rx ras. cuius hoc descriptio Rx ad sodam
a ca calida Rx aq. ro. oli. ro an. ʒ ii.
aceti ʒ i. misceatur simul et capiti apponatur
Et non quod acetum ponitur ad penetrandum
spiritus et ideo fit forte maioris quantitatis in
habentibus cranium forte Et qui ras. non habeat
acetum cum aliis medicinis liquidis debet

.. qñ caput ē plenum debet ... ponderosi ... vapores [illegible]

Solu[ti]u[um] co[lere] in c[apite]

Emplr̄

Digen[tium] co[lera]

Solu[ti]u[um] co[lere] a capite

Epithima i[n]friga[n]s cap[ut]

de aceto debz solu poni e[tia]m ps 2 hz hac re
gulaz i o[mn]ibz de[bi]s ddis lz posst poni quatu[or]
d[ecim] ¶ 2o no[tan]d[um] q[uod] hec me[dicin]e [com]posite magis
sunt aliis appate io medici debz semp
ab illis procedere sine incip[er]e 2 qñ ille de
ficiunt ponet alias silcs hiis qs pa[ri]t
ras s[ed] i virtute ¶ Solutiu cole r[ati]s
R[ecipe] p[ru]nor[um] no x · tamarindor[um] ʒ · j · corticu[m]
mirabo[lanorum] cit[rinorum] infusor[um] in decoctione p[ru]nor[um]
p[ri]ma nocte ʒ · ß · 2 de mane misceantur
et cu[m] manibz bñ fricet[ur] 2 colet[ur] 2 postea
addat[ur] zuc[ari] albi ʒ · ß · 2 de[tur] coctendu[m]
ebibendu[m] in aurora ¶ Et si infundat[ur]
mirabo[lanorum] cit[rinorum] p[er] nocte postmod[um] exprimat[ur]
et detur aqua ad bibend[um] m[e]l[ius] vz sil[ic]et
de p[ru]nis 2 tamarindis ¶ Empl[astru]m r[ati]s sit or
dinat[ur] R[ecipe] aceti q · s · semis altee q[uod]
sufficit ad incorporand[um] 2 misceat[ur] 2 fiat
empl[astru]m a[d] qualit[er] liquid[um] 2 extendat[ur] sup[er]
panu[m] 2 capiti apponat[ur] ¶ Et no[ta] q[uod] pic[tu]m
ē magnu[m] fi[gur]a p[ar]ti posteriori capit[is] appo
nere et no[n] sic ē de anteriori p[ar]te ¶ Nota
emplm̄ de psillio q[uia] psillium no[n] dz [com]teri
q[uia] nitu[m] eius cauterisatiu[m] ē 2o can[onis] tracta[tu]
p[ri]mo ca[pitulo] 2o ¶ Digerencia colam i capite fa
ciente sodam R[ecipe] de siro digerentibus
colam descript[o] i p[ri]ma p[ar]te et adde de sir[upo]
nenufar[is] q[uia] virtute portat ad capud
ut illos siro distempa cu[m] aliquibz sipli
cibz seu decoctione eor[um] portatiu[m] ad cap[ut]
virtute deor[um] in sup[er]iori p[ar]te ¶ Aliud R[ecipe]
oxisacre sir[upi] de end[ivia] sir[upi] de nenufar[is]
an[a] ʒ · ß · misce ad i[n]uice[m] 2 dat[ur] cu[m] decoc
tione alior[um] simp[li]c[iu]m portatiua virtute ad
cap[ut] que simp[li]c[i]a 2 sunt fri[gid]a ¶ Aliud R[ecipe]
semi[n]u[m] qui[n]q[ue] eor[um] fr[igidorum] ʒ · ij · flor[um] ro[sarum] viol[arum]
nenufar[is] an[a] ʒ · ß · scariole · end[ivie] · lactuce
an[a] m[anipulum] · j · santaliu[m] pp[re]tium albi ʒ · ß · vini
g[ra]natoru[m] ʒ · iiij · et cu[m] zucaro 2 aceto fiat
sir[upus] cu[m] vino g[ra]natoru[m] ¶ Solucia colam
a capite r[ati]s de medicis descript[is] sup[er]ius
in 2a p[ar]te hui[us] solue colaz q[uod] 2a ps inci
pit ¶ Medicina purgans colera cui addes
sticados ʒ · ij · q[uia] dirigit eu[m] ad cap[ut] 2 alie
me[dicin]e ibid[em] op[ti]me s[un]t si addat[ur] ¶ Aliud
R[ecipe] electi de sucro ro[sarum] ʒ · ß · ill[ius] diap[ru]nis
ʒ · ß · distemp[er]et[ur] cu[m] sir[upo] nenufar[is] 2 det[ur]
in aurora ¶ Epithima infrigidans capud
R[ecipe] aq[ue] rosatie ʒ · ij · aceti ʒ · ß · [con]miscet[ur]
optie 2 fiat epithima sup[er] p[ar]te anteriori
cu[m] pdcis p[o]t[est] addi succus solat[ri] semp[er]vive
portulace 2 silia ¶ Item mussillago psil
lij · multu[m] vz i o[mn]ibz morbis capit[is]

et hoc cu[m] aceto ¶ Et no[ta] anq[uam] apponat[ur] illa fri[gid]a
capiti debet etiaz m[e]l[iu]s cuatiatoes precessisse
stante capite pleno ¶ Confortatiua cerebri
ad ex odorifera r[ati]s sit fit R[ecipe] flor[um] viol[arum]
nenufar[is] flor[um] salic[is] an[a] ʒ · j · ros[arum] ru[bearum] ʒ · ß ·
camphore ʒ · j · cere q[uod] sufficiat fiat pomu[m]
cu[m] aq[ua] rosatica ¶ Et melius ē si sn cera fiat 2 po
natur in sindone illa puluisata 2 sepe asp[er]
gant[ur] aqua rosar[um] ¶ Medicine apponende ul
ad impositio[n]e narcoticor[um] in aures 2 i nares
ad remoued[um] stupore qui sequi posst et
queunt cuiuq[ue] mebro approximato narco
tico R[ecipe] cassie lignee ʒ · j · puluizetur
2 misceat[ur] cu[m] oleo et i mittat[ur] in aures
ul i nares ¶ Post i positio[n]e narcoticor[um]
et si stupor fuerit inductus admisceat[ur]
ei castorei ʒ · ß · croci ʒ · j · 2 soluat[ur] cassia
lignea cu[m] ist[is] cu[m] oleo de costo 2 i mit
tat[ur] i aures et i nares ¶ Dinctes[?] fla in
capite qñ distillat in s[ecun]da acti frigida
R[ecipe] radic[is] acori capi ʒ · j · aristolo[gie] ro[tunde]
ʒ · ij · interiori[s] squille utriusq[ue] salvie
centaurie minor[is] foliorum lauri betonice
rute an[a] m[anipulum] j · anisi marat[ri] sc · siseleos
basilicois an[a] ʒ · ß · liquiric[ie] rase passu[larum] mu
datar[um] ab arillis an[a] ʒ · ß · j · utriusq[ue] stica
dos flor[um] anthos an[a] ʒ · j · aceti albi ʒ ·
j · mell[is] zucari an[a] lb · ß · fiat sir[upus] 2m arte
¶ Et si ma[teri]a fuit multu[m] fri[gid]a possent addi
spes · s · g[ar]iof[ili] cubebe piperi an[a] ʒ ij · et
fiat multu[m] acutus 2 delectabil[is] ¶ Alius
sir[upus] ad id[em] R[ecipe] siro de sticados ʒ · j · mell[is]
ro[sarum] colati ʒ · ß · misce ¶ Alius qñ ma[teri]a ē
nimis grossa R[ecipe] oximell[is] [com]po[si]ti siropi
de sticados oximel squillit[ici] an[a] ʒ · ß · siat[ur]
cu[m] · iiij · ʒ aq[ue] decoctionis sticados menti[e]
salvie anisi an[a] ʒ · ij · zucari ru[bei] ʒ · ij · ¶ Et
dirigit[ur] cu[m] digerens dictis in p[ar]te p[ri]ma
¶ Digestiu[m] flat[is] a capite distillant[is] R[ecipe]
foliorum capilli salvie an[a] m[anipulum] · iiij · mastic[is]
olibani an[a] ʒ · j · nuc[is] m[uscate] nuc[is] cipressi
an[a] ʒ · ß · ligni aloes ʒ · ij · mell[is] zucari
an[a] lb · ß · fiat sir[upus] 2m arte ¶ Et no[tan]d[um]
q[uod] sciptica calida [con]ferunt in i[ni]tio cuius
tabula videbis in x[°] capitulo pordinem
¶ Syrupus ualens ualens passionibz
frigidis capitis et memoriaz R[ecipe] salvie sica
dos foliorum lauri calaminti ysopi origani
sansuci mente radic[is] acori fenic[uli] petro
sel[ini] end[ivie] an[a] a[r]rop[le]ss[is] mundati c[ontra] humor[um]

.. dolor capit[is] ...
[illegible]

pini semen gummi ros. apii an. an. ʒ. ß. cubebarum
seis pigmie garioffilorum nucis muscate an. ʒ. i. ß. al. iij.
spice ℞ cinamomi piperis calami aromatici
an. ʒ. ß. liquiricie capparis an. ʒ. iij. Et ex de-
coctione predictorum cum melle et zucaro quantum sufficit
fiat sirupus ¶ Et si vis quod sit solucius adde car-
thami polipodii hermodactili an. ʒ. ß. aga-
rici ʒ. ß. sal gemme ʒ. ß. turbit ʒ. ij. et
in petia ligate buliant cum predictis et aceto
setur cum aceto squillitico et uterque.
¶ Evacuancia fla a capite ℞ pillarum co-
chiarum de yera an. ij. ʒ. pulpe coloquintide
bdellii an. ʒ. i. cum aqua salvie et fiant pille
ad modum ciceris et detur ʒ. i. quia sunt fortes
¶ Aliud ℞ pillarum cochiarum pillarum de yerapigra
an. ʒ. ij. misceantur cum sirupo de sticados et fiat
massa. Item pille alefangine pille
auree pille aloes an. partes equales
sunt approbate eius dosis ʒ. i. ¶ Aliud et
℞ florum sticados arabici florum borag-
buglosse an. ʒ. i. pass. mundatarum ab acinis
ʒ. i. ℥ se. basiliconis an. ʒ. i. anisi ʒ. ij.
agarici turbit mundati interius et
exterius an. ʒ. ß. corticum mirabolanorum kebu-
lorum infusorum per noctem in decoctione predictorum ʒ.
i. fricentur de mane fortiter et colentur
et detur in aurora non placet quia unum forti
sufficit. ʒ.a pars in una dosi ¶ Aliud ℞
yerepigre ʒ. vj. agarici ʒ. i. spice nardi
an. ʒ. ß. sal gemme grana duo distemperentur
cum decoctione sticados meliss. salvie
et anisi et est dosis ¶ Aliud ℞ mellis
ro. co. sirupi de sticados an. ʒ. iij. agarici
ʒ. ij. turbit ʒ. ß. ℥ ʒ. ß. spice grana iij.
sal gemme grana ij. yepigre ʒ. ß. dissol-
vantur predicta in decoctione immediate an-
tea et premictur calida in aurora. Pille
cochie alia a forti. ℞ pulveris pigre
ʒ. v. coloquintide ʒ. iij. et 3.a parte scamonee
ʒ. ij. ß. turbit sticados ʒ. v. fiat pille
cum sirupo de sticados. dosis eius est ʒ. i. ¶ Et no-
ta quod in pillulis pigre de quo hic loquitur iam
non ingreditur ad solutionem nisi aloes alia
omnia sunt ad confortandum et aliorum solutionem mali
scamonea a posteriori ponitur ad incitandum
virtutem ¶ Pille cochie galieni quia est certe
purgat colam et fla. ℞ aloes mastic
coloquintide scamonee succi absinthii partes
equales fiant pille ¶ Pomum ad confor-
tandum cerebrum ℞ laudani ligni aloes storacis
calamite an. ʒ. ß. gariofili nucis muscate se. basiliconis
an. ʒ. ß. et cum aqua rosacea in qua sit ad de-
misto fiat pomum et si addatur ad de ambra
multum valet. Item nigella torrefacta in
panno ligata multum valet si odoretur. ¶ Modo
quod miscetur ambra et cretus et similes medicine
que ingrediuntur in compositiones meditimus
in quantitate parva semper debet distemperari
cum magna diligencia cum liquoribus ex
gratia si ʒ. iij. musci ingrediatur unum
pomum primo distemperetur cum modicissima
aqua et bene postea dupletur aqua illa cum postquam
fuit bene distemperata et iterum dupletur
¶ Digestiu melius certius in capite et fa-
ciens sedam. ℞ borag. bugl. an. ʒ. i.
radicum acori radicis capparis corticis radicis
feni. petro. an. ʒ. ß. at. i. interioris squille
ʒ. i. salvie sansuci maiorane foliorum
lauri betonice fin. tir. melisse an. ʒ. i.
at. az. ad. marat. seminis basiliconis
an. ʒ. ß. se. liquiricie rase una pass. mun-
datarum ab acinis utriusque sticados florum an-
thos an. ʒ. ß. florum borag. florum bugl.
an. ʒ. ß. aceti ʒ. ij. mell. zucari an. lb.
ß. fiat sirupus diligenter secundum arte ¶ Aliud
℞ sir. de thymo et epithimo oximellis
simplicis an. ʒ. vj. fiat decoctio in aqua
boraginis sticados salvie nenufaris detur
in mane ¶ Evacuancia melius de capite ℞
yera ruffini ʒ. ij. yera logadio lap. lazu-
li bene loti ʒ. ij. se. basiliconis ʒ. ß. et cum
sirupo de sticados fiat pille cuius dosis est ʒ. i.
ut est ¶ Aliud ℞ florum boraginis sticados
arabici an. ʒ. ß. liquiricie rase pass. mun-
datarum ab acinis an. ʒ. i. thimi epithimi
polipodii quercini folliculorum sene an.
ʒ. ß. an. se. feni. se. basiliconis an. ʒ. ij.
fiat decoctio in sero caprino Et in nocte
infundantur cortices mirabolanorum indorum
bene contusorum ʒ. ß. diasene ʒ. ij. cassia fistule
ʒ. ß. et in mane detur et est una dosis
Si vis alias medicinas compositas recurre
ad 2.am partem. Et si tu vis componere alios
sirupos appropriatos digerentes humores in capite
pones similiter simplicia respicientia
caput calida ad digerendum humores frigidos
et frigida ad digerendum humores calidos et facies
decoctionem et postea sirupizare secundum artem

Digestiu melius

Evacuancia melius

Pille cochie

pille auree et que purgant
flegma et coleram

Emplm capit' pro soda. ras.

Addid' ℞ tiriace auree alexandrine an. ʒ ij. musci et dent' cu modico boni vini cauid et sit mitiuz vz. ¶ Emplm capit' pro sodam frigidam z^m rasis leue. ℞ lau dani ʒ iiij. marrubij ʒ v. milij mo dicu ter(ebin)tine ʒ s. terbentine q^s sufficit ad incorpand' fiat empl' seu cerot' cu olo camomille ¶ post cx(...) fit sacculus et ponat' sup commissura sagittali pluribus cu cursu meli et humiditates ad partes inferiores et oculos ¶ possit et addi alia si voluimus ¶ Item vz empl' ras' qu(od) est mitiuz forte q(uia) ipm ingreditur mlt fortia q(uia) talia in eo ¶ Aliud medioc'. ℞ radic' cucumeri azimini absithij an. ʒ ij. ag(...) olei an. q. s. et buliat sil' sicut p(er)nas usq(ue) ad consumpte z^e ptis et de decoctoe fiat embrocacio et de substa fiant empla quod ipm mirabile recomedat ¶ Sacculus pro frigidam sodam leuis. ℞ betonice sicce. ʒ s. flor borag' mellilloti milij mo dic' ter(ebin)tini an. ʒ s. flor anthos sticados arabici an. ʒ ij. conquassent' excepto milio et fiat sacculus ¶ Alius fortior ℞ betonice sicce rute an. ʒ s. flor sticad' arabici flor anthos an. ʒ s. se. basiliconis se. rute an. ʒ s. conquassen' et fiat sacculus ¶ Et no q(uod) i(n) n(on) alia me^{na} confert in pdcis emplis sicut sac culus q(ui) confortet cu ung(uento) philet(...) ¶ Item addid' vz sacculus factus ex milio to resto cu q(ua)rta pte salis et floribus camo mille ¶ Addid' ℞ sticados camomille calamenti maiorane foliorum lauri an. ʒ j. folliculorum sene nuc' cipssi cortici tr(...) an. ʒ ij. cubebe nuc' mus' garo' an. ʒ j. mac' spice tipi calai arō' an. ʒ ij. pipis nig' ʒ s. cu pdcis pulurizat' fiant duo sacculi pro capite Et si unus fortius vult calefacere add' sterco' columbini sinapis an. ʒ iij. castorei eufforbij an. ʒ j. ¶ Unctio fiat cu olo de lilio olo nardino de costo de castoreo de camomilla anetino et cu pdcis pulueribus et terra pt sit ungtz et capud i(n) ungte ¶ Ante pt sit embro ta ex pdcorum decoctoe et embrocatur caps. ¶ Item laco cu aqua vite mitiuz vz ¶ Sacculo calefacto et resoluto mate

fie. ℞ cortici cit. nuc' cipssi an. ʒ s. sticad' camomille maiorane folliculorum sene an. ʒ s. nuc' mus' garo' cubebarum spice an. ʒ s. stercorum columbini sinap an. ʒ s. laudani ʒ ij. an. ʒ ij. et fiat sacculus ¶ Reb' ponetc i(n) lixiuio de quo cap' fuit lauct'. ℞ sticados flor camomille folliculorum sene foliorum lauri assari maiorane an. ʒ s. terat' agl(...) et fiat fumigacio ex ligno aloes mastic' nuc' mus' storac' ca. ¶ Prouocet' uomitus cu aq rassani et oximelle fiat gargarisma ex decoctoe mastic' acori liquiric' pass' ℞ ʒ s. ysopi yreos an. ʒ ij. piret' saxifrage' stafisagrie ʒʒ. sinap an. ʒ j. conquassen' ¶ Vide clistria cu' de palisi et epy' Et sic est finis primi capituli secundi libri.

Capitulum de scothomia

Capitulum z^m de scothomia et vertigine diu tecia eius e a mia fiat cauterium potenciale ℞ cantaridarum absissis cap. et alis et cu fermento misceant' et aceto uel aq vite et ponat' post aures in occipite ¶ Ad diuturnos quos in nabns et nauibus vomitum bonum ℞ rassani radice j. et in ea infige cum nig' ptes aglices et stent p nocte deinde ext(ra)he ptes rassani ab eis et rassanu buliat et coletur et colate addat' ciuer ʒ j. aceti ʒ iiij. et dent' coclearia duo et plus vz si fiat an assumpcoz cibi p duas horas ¶ Pro si uis digerere mas i(n) capite recurre ad ℞ 2^e ptis et sil' si uis eua re recurre ibid. potes et recurre ad ℞ capli de cephalea et emigranea et addas que dicet' i(n) capo de palisi ¶ Digitur mate in capite. ℞ sticados ʒ j. oxi ʒ s. cet' cu decoctoe simplic' dirigeu ad capud ¶ Euancia pille cochie pille yerapigr' ga' et silia ¶ Clistria in hac passioe generia dicent' i(n) cap^o de palisi et epy' ¶ Gargarism^a caspigia stimula^{ria} conferencia uirtutis macte ¶ Gargarism^a depo nens fla a capite q(uod) conuenit solu ill' qui sunt apti pati passione pulmo nis sicut sit ℞ betonice ysopi an. ʒ s. liquiric' rase pass' mundatarum ab acinis an. ʒ j. piret' radic' yreos ireos an. ʒ j. se. saxifrage stafisagrie ʒʒ an. ʒ s. mastic'

ʒ i. mell. ʒ ij. fiat apozima usque ad consumptionem
tertiae partis et fiat bis in die mane et sero
et teneat patiens diu in ore et postea
eiciat. Item pulvis piretri coctum in vino allo
et magis calida ut in involutum in panno
lineo subtili ne mordicet et retentum
in ore vel ad deponendum flegma in capite. Ad
idem vel. Rp. piperis macropiperis piretri ana
ʒ ij. sinapis ʒ vi. macis radicis yreos calamenti
acori ana ʒ iiij. bulliat in aqua vini vel aceti
usque ad consumptionem mediae et coletur et colaturae
addatur yerapigra mell. ana ʒ i. et fiat
gargarisma. Caputpurgium. Rp. aq. maioranae
lb. i aceti squillitici ʒ ij misce. Aliud. Rp. aceti
squillitici lb. s. pulvis piretri origani macropi
peris sinapis ana ʒ s. misceatur et est forte. Aliud
et est expertum sternutatorium herba quae vocatur morsus
gallinae vel pipinella minor et cum ea fricentur
nares intus unde fit humiditas fluere. Et nota
quod in caputpurgiis et gargarismis debet addi salis apposi
ut cerebrum stimulet et si fuerit oppilatio magna
apponatur ad de bauracho ut dicit auctor quinto.
Sternutatoria. Rp. rutae siccae condisi ana
ʒ ij. pulverizentur et cum penna insufflentur.
Aliud. Rp. nigellae sinapis condisi ana ʒ ij.
salis ʒ i. pulverizentur et in nares insufflantur.
hoc educit humores et calefacit cerebrum. Quando est
causa calida fiat flobotomia de vena capitis postea
de cephalica ultimo de venis frontis ventosae
in spatulis et naribus et confert evacuant et
digerunt humores calidi cum duabus in prima parte
et secunda. Item diminuat omnia calefacientia sanguinem
et multiplicantia et vomitum habeat tamen vatem
clisteria. Rp. decoctionis foliorum viol. malvae
blitis mercurialis mercurialis i. olei viol. ʒ iij.
cassiae fistulae yerapigrae ana ʒ i. salis parum fiat
clistere. Et est tale etc.

Capitulum de frenesi:

Capitulum 3m de frenesi. In frenesi et aliis mor
bis patitur sicut synocha synanca colica et
similibus. Incipiamus a solutis quia saepius patitur
et in mora. quia cum exhibemus digestiva que
tunc magis exsiccetur digestionem ut quia sepe fuit
in moratione digestiva cole. In frenesi sit digestivum
colerae siccum violatum sirupus nenufaris ut sic
de sirupo al. et cum nig. per sompnum. Solutivum
in frenesi debet sic fieri. Rp. cuiusque solutivum
colerae descriptum in 2a parte et misce cum aquis
ducentibus ad capud de quibus dicta sunt in 6ta

parte ut sicut de solutivis accipite de eis in sep tima
parte in spiritualibus colatum. Clistere lenitivum. Rp.
decoctionis blitis mercurialis violarum ordei florum
nenufaris an. i. tamarindorum ʒ i. dya
prunis ʒ i s. olei violati ʒ iij. parum salis et fiat
clistere. Et nota quod tamarindi valet multum
quia alterant et evacuant tamen quia iste passio
nes ut aliae istae sunt ex causa calida. Iterum
nota quod quando frenesis est a sanguine in
capite ex debent esse frie et sicce et quando
a colera frie et humide. Epithimata. Embrota
tiones et alia extrinsecus apponenda. Epithima
ad frenesim de sanguine. Rp. succi plan
taginis lb. s. succi virgae pastoris aq. ro.
ana ʒ iij. aceti ʒ ij. misceantur et infundantur
pecie et ponantur in anteriori parte capitis.
Aliud ad idem. Rp. violarum lactucarum ordei
fracti viridis ana an. i. corticum papaveris
radicis madragorae nenufaris ana an. s.
seminis iusquiami papaveris lactucae ana ʒ s.
camomillae mellilotii malvae ana an. s. Et
ex sufficienti decoctione fiat embrocatio ab alto
super commissuram coronale cum spongia infusa
in ea et cum quiescit quocumque tempore. Ad idem. Rp. succi
lactucae succi semperviva succi portulacae so
latri ana lb. s. aq. ros. ʒ iiij. aceti ʒ ij.
misceantur et fiant ut supra. hic et provocat
sompnum et maxime si apponatur succi papaveris
ʒ iiij. Et si vis narcoticum adde de opio
et succo madragorae quantum sufficiat et si
praedicti succi non reperiantur accipiatur aquae quae
fiunt ad allembicum. Et si vis emplastrum
sicut praedictis adde farinae ordei quod sufficit et
cum omnibus praedictis fiat emplastrum. Et nota quod
ista frigida vel solum competunt in principio et quando
materia fluxa est et confirmata est frenesis
competunt resolutiva sed cum repercussivis.
Cattulus parvus lactans excoriatus et
positus super capite raso multum valet. Et si
vis sompnum inducere fiat excoriatione
catuli pone depulvere iusquiami inter
catulum praedictum et appone capiti. Item valet
columbae scissae per dorsum similiter gallinae similiter
pulmo arietis si capiti apponatur et quando
pulmo infrigidatur multum iterum calefiat
in aqua bene calida et reponatur et hoc valet
in quacumque materia si fuerit frenesis quia resolvit
materiam frenesis causantem. Embrocatio tras
optima est haec decoctio quae resolvit cum aqua
aqua calida et ponatur. Rp. violarum mellilotii

Clistere

Epithima

Embrocatio ins

no de provocatione somni

malue anthos flor lauri corticu papaveris
an. ʒ. j. bulliant in aqua et fiat decoctio

Unguentum ad sompnum
Unguentum ad sompnum. Rx lactis mulieris
lactantis puellam ʒ. iiij. ovorum fortiter
agitatorum farine papaveris albi quantum sufficit
aceti fortissimi ʒ. j. et ponatur in panno
et capiti applicetur et si vis fortes tela
appone et fac unguentum. Aliud. Rx olei ma
dragorati violati nenufarini rosati unguenti
populeon an. ʒ. ß. pulveris iusquiami cor
ticum mandragore nenufaris an. ʒ. ß.
cere quantum sufficit fiat unguentum. Aliud fortius
Rx cassilaginis i. iusquiami ʒ. j. opii thebay
ci ʒ. ij. croci ʒ. ß. incorporentur cum mo
dica aqua ro. aceti et liniatur frons. Ad pro
vocandum sompnum aliter aqua rosarum cum aceto
infricando testiculos inducit sompnum
set in mulieribus infricando solum mamillas
inducit idem similiter pedes et manus. Ad
Rx terre sigillate ʒ. iij. misceatur cum aqua
ro. et aceto in modum unguenti et non sit actu
frigidum et solum pedes inungas et provocat
sompnum. Electuarium ad sompnum. Rx zuccari
violarum nenufaris an. ʒ. ß. seminis papaveris
albi ʒ. ß. seminis iusquiami ʒ. j. zuccari quantum

Electuarium
sufficit et misceantur omnia simul cum zuccaro ros.
et detur in aqua ordei omni die. Dragea
ad sompnum. Rx seminis lactuce seminis papaveris

Dragea
albi an. ʒ. ij. seminis end. seminis portulace ʒʒ.
an. ʒ. j. iusquiami ʒ. ij. sinapis ʒ. j. panis
zuccari ʒ. iij. fiat dragea et hec magis
capiti appropriatur. Item lac papaveris si

Aliud Rx seminis papaveris ʒ. j. seminis lactuce seminis portulace an. ʒ. ij. seminis iusquiami ʒ. j. zuccari mastic. an. ʒ. ß. zuccari ʒ. iiij. fiat dragea et hec magis appropriatur capiti
vis est bonum mane et sero. Item pille
de opio sunt fortes quod sit sicut. Rx
opii croci cassie lignee an. partes equales
detur una vice et ad plus ij. Et
dantur hee pille in casibus arduis. Et
nota quod in frenesi si non est quod prohibeat
flomet de cephalica deinde floma
vena frontis aut appone sagissugas
aut provoca sanguinem per nares a vento
sis ad spatulas. Et scias quod nichil
melius est in frenesi quam provocare emor
roydas provocatives ipsas habetur in capitulo
suo vide ibi et vz frigido in extremitatibus
animum distrahentia huiusmodi a capite

Capitulum de litargia
et excitancia virtute fiant ligature
extremorum fricationes corrigiis extorsio
digitorum constrictio nasi stimulationes clamores

et provocatur in paralisi appta spasmo torme
tormine stupore

magni suffumigationes ex bdellio galbano et silia
Suppositoria et clistria. Rx mellis cocti quantum sufficit

Supp.
et addatur pulvis euforbii salis geme vel sal
nitri dyagridii yeris colloquintide agarici
partes equales et fiat suppositorium longum et grossum.
Item et fiant suppositoria ex felle bovino et
sapone albo cum melle et sine melle et valet
in paralisi appoplexia spasmo tremore stupore
et tortura. Item Rx agarici oppopponaci
euforbii an. partes equales et fiat suppositoria.

Cl.
Cliste. Rx centauree colloquintide an. ʒ. ß.
fimum stercoris x. uno x polipodii in cuniqul
an. ʒ. j. an. fer. cinni an. ʒ. ß. sene ʒ. iij.
rute camomille an. ʒ. ß. carthami thimi
epithimi an. ʒ. v. fiat decoctio lenta exceptis
exceptis thimi et epithimi et fiat ut supra tunc
addatur olei rute ʒ. vj. agarici trociscati
ʒʒ. yerapigre an. ʒ. j. salis puri et fiat cliste
que est aliquantulum forte. Aliud. Rx camomille
rute aneti salvie origani calamenti
centauree minoris an. ʒ. ß. colloquintide
ʒ. ß. stercoris furfuris simile fiat decoctio
sit prius cui addatur olei de castoreo ʒ. iij.
yerapigre ʒ. iiij. mellis ʒ. ß. salis geme ʒ. j.
agarici ʒ. ß. butiri ʒ. ß. et fiat cliste que
est multum forte. Aliud. Rx aneti maiorane
seminis siselcos seminis basiliconis an. ʒ. ß. centau
ree minoris salvie rute abrotani calamenti
origani an. ʒ. j. stercoris ara. colloquintide
an. ʒ. iij. furfuris ʒ. ß. fiat decoctio cui
addatur mellis anacardini ʒ. iiij. olei de
ruta ʒ. iiij. salis geme ʒ. ij. yerapigre ʒ. j.
olei al. ʒ. iij. et fiat cliste et est magis forte
Et si vis clistria lenioria recurre ad casum
de paralisi ubi invenies lenitiva fortiora et me
diocria solutiva. Sternutatoria. Rx piperis

Ster. et confert
ʒ. iiij. ß. piperis longi et nigri castorei an. ʒ. ß. rute
capestris ʒ. j. pulverisentur simul Et hoc excitat
huiusmodi per nasum et est lene. Item Rx piretri
ʒʒ. sinapis an. ʒ. j. pulverisentur simul et plus
excitat quam educat. Item Rx colloquintide elle
bori al. an. ʒ. ij. castorei ʒ. ß. nigelle sinapis
piperis pulveris piperis an. ʒ. ij. pulverisentur
simul et in naribus insufflentur simul et est forte multum
nam excitat et superfluitates educit ex
naribus. Empla ad caput et unguenta. Emplastrum

Em.
lax. et utile et potest fieri sic. Rx sinapis ʒ. vj.
castorei ʒ. ij. aceti ʒ. j. et cum cera et cum oleo.

de costo fiat empl' ul' vngt Aliud magda
leon. R galbani seraphini oppo. an. ʒ. ij.
euforbij. se. sinap castorei trium generum
piperis an. ʒ. ij. sulfuris ʒ. j. s. terebentine ʒ. ij.
gumme liquefiant cum oleo de costo et fiat
magdal. et extende sup cap de corio ad
forma capitis et e medicamine mult calidum
et excitatiuum Vngt ad id R piperis piretri
euforbij castorei an. ʒ. j. sulfuris ʒ. j. s. acori
costi an. ʒ. s. siseleos se. basiliconis an. ʒ. ij.
sinapis ʒ. ij. succi rute oli nardini oli
camomilli oli de lilio an. ʒ. ij. cere q. s.
pum aceti et fiat vnguentum decens in hec cau
sa R euforbij piperis ysopi humide
armoniaci terri castorei qfluten albar
oppo. an. ʒ. iij. storacis ʒ. j. s. cere cetine
q. suff. et cum oleo antiquo calido et fiat vngt
et si fiat oleum de balsamo adhuc melius
erit Et hoc e vngt valde solempne
et sciatis quod multotiens ipsum sum expertus etc.

Capitulum de subeth

Primo in stando est aduertendum quod in sopno
no profundetur et fiant ligature extremitatum
et fricationes barbe extr. et pectis plicatio
digitorum qtorsio clamoris magni Quia
in tristitia videat res quibus tristari habeant
et fiant sternutatoria cum potis rebus in ca
de appop. q dicitur Ro de palisi et fiunt
vngta et empla dcta ca de appopa Et nota
quod illa medicamina fortia non qferunt in
princ. sed precedit aliqua eua. puoitu ut psd
cessit ut fiat ad cliste leue desp
ca de palisi Vomitus fiat cum penna
cadela ut man If det decoctio raffani
cum oximelle simplici et euomet If det
vomitum desp. de scothomia et vtigie
If euacue cum pillis cochijs ut de yera
gal. ut alia medicina dcta Ro de palisi
Et nota quod ille due passiones s. subet et
litargia quod qunt in ca s3 dnt expte
situs quia litargia e passio posterioris ptis
capitis et subet e passio anterioris pt. Cura
eadem modo et cum eisdem medicinis Congelatio
e passio posterioris ptis s3 eius ca e frigida et
sicca et io meis cura hic misce aliqua
humida cum calidis et licuna cuiuslibz
istarum passionum mene debet ee fortes
quia sunt de materia grossa Nota quod frigora

possunt applicari ad ex pte anteriori
qua posteriori Et calida plus qferunt
in congelatione quod subeth Embrocatio ad
capud R sticados ros marini rute
maiorane foliorum lauri ysopi calam
ti buliat in aqua suffti usq ad qsumptionem
medie et fiat ab alto embrocatio Expedit
etiam pot fiji sacculus Caputpurgia fiant cum
aq maiorane et possemus facere bulire
cum pdca aqua calida de pdcis sic de sti
cados ruta et silia et si egritudo pseue
rauit indigone indiget in re ir adest
de pdca pdigimus et euacuatur sit isto
quia subet et litargia ut in pluribus fiunt a ma
fria fla ca R digmia dirigeria fla
et solutiua sui euacuatiua Et quod qgelatio
sic e a ma fit cum ma fria et sicca R
digmia mile et euatia Aliud cliste
in qgelatione R mitunal fiu terre
mellisse sene polipodij bugl borrag
an. maratan an. ʒ. j. furfuris ʒ. s. fi
at decoctio magis suff. et colet et colate
addatur yera ruffini yeralogodion
an. ʒ. s. oli rute ʒ. iij. sal' gem. et fiat
cliste sequitur de palisi etc.

Capitulum de paralisi

In cura palis et aliarum egritudinum nuor
intrinsecus medicine qferunt quod R e pla
ne scriba Nota tamen quod in principio a lenioribus
incipiendum a mediocribus et
incipiendum et in fine a fortioribus Ergo ne
qferentes sunt digmia solutiua cliste
qfortatiua inferius et silia assumpta pos
vngta empla oleo balnea stuphe em
brota pilotaria se euaporatio gargaritia
caputpurgia ventosa floia sternutatoria
pille pilethie Sed tamen solutiues lenit
sunt tum motorum q mediocres q fortiter
In principio uo qferunt lenit solutiues quare
q pille q electuaria q qfectiones q potiones q
pulueres Incipiendum e a pillis Pille
lenit solutiues alma pr. sic de sterpe
in ca de dolore stomachi ubi po. R et dos
eas sunt valde utiles Alie pille
qes que sunt utiles in pte palesie
R ligni aloes calami aromatici

pille optime qse ... ... et ... [illegible]

... solutiue lenes ... q lenit ... lenit

pille optime q ... et ... posse ...

xilobalsami garioff. nuc. m. 33. spice
galange cipi cinamomi carpobalsami
cardamomi absinthii mire apii petro
sel. siler montani levistici an. ʒ ß. mir
re ℈ ij. reubarbari ad pondus omnium alo
es epatici ad pondus reubarbari et quar
ter et cum bono vino fiant pillule grosse
ad modum ciceris dos. e a. ʒ j. usque ad
ij. et iste pillule confortant membra animalia
naturalia et vitalia. ¶ Alie pillule aloes
℞ mirre croci an. ʒ j. aloes ʒ ij.
fiant pillule grosse ad modum ciceris dos.
e a. ʒ j. usque ad ij. ¶ Pillule mediocriter sol
ventes. ℞ armoniaci sagapini oppoponaci
castorei bacc. lauri sticados zedoarie
mastic. an. feni. cardamomi spice nar
di garioff. galange nuc. m. cubebe
xiloaloes croci squinanti quod est gramina ni
volorum an. ʒ j. turbit ʒ iiij. aloes
ad pondus omnium confice cum succo salvie
vel maiorane vinum quod est gramina iiij. et
fiant pillule dos. e a. ℈ ij. usque ad ʒ j ß.
¶ Pillule fetide almansoris in primo capitulo
℞ pulpe yerapigre ʒ x. at sex interioris
colloquintide ʒ v. euforbii ʒ ij ß. casto
rei piretri asse serapini oppoponaci
satiuregie agni indi i. capsie an.
℈ ʒ cassie sinap. an. ʒ j. centaurie
bos succi cucu. armoniaci an. ʒ v. gu
me in succo rute dissolvatur et alie spe
cies conficiantur et fiant pillule dos. earum
e a. ʒ ß. usque ad j ß. et hoc requirit digestam
materiam quia solvunt statim et mitius. ¶ Pillule
fortes belegini ℞ dyagridii aloes
cataputie electi mirobolanorum colloquintide
euforbii turbit reubarbari mastic. an.
℈ j ß. fiant pillule cum succo caulium dos.
e pillula j. ¶ Pillule de aloes ℞ aloes
succotrini ʒ ij. mastic. ʒ j. garioff. ʒ ß.
croci ℈ j. fiant pillule cum vino albo
¶ Alie pillule que vocantur arabice mul
tum valent in dolore capitis quantumcumque
antiquo. ℞ aloes ʒ iiij. mirobolanorum
citrinorum kebulorum bellericorum indorum mastic.
diagridii assari ros. an. ʒ j. croci ʒ j.
castorei ʒ iiij. conficiantur cum succo cau
lium et fiant pillule et dos. earum e a. ʒ ß.
usque ad ʒ j ß. et maxime in dolore

capitis sicut expertus in hiis antiquo non multum sol
vunt. pillule arthetice ¶ Alie sunt que appropriantur
ad artheticam ℞ hermodactilorum turbit
agarici an. ʒ ß. cassie lignee spice nardi
garioff. xilobalsami carpobalsami 33 mastic.
galange asse fetide sem. feni. saxifrage
sem. sparagi brusci ros. granorum solis sal gemme
an. ʒ ß. aloes ad pondus omnium conficiantur
cum succo feni dos. e a. ℈ ij. usque ad iiij.
¶ Alie et fortiores et prime mitius experte
℞ mirabolanorum citrinorum ʒ x. aloes ʒ ix. 33 ʒ ij.
tertinos sal indi colloquintide an. ʒ ij. piperis
nigri et lon. an. ʒ j. sinap. ʒ iij. pomdiar.
ʒ iiij. terra cum succo porri fiant pillule dos.
e a. ʒ j. usque ad ʒ j ß. ¶ Pillule de serapino
et valent quas describo ℞ sem. apii sem. amel.
i. anete an. ʒ j. serapini bdellii an. ʒ
ij. yere ʒ iij. pulpe colloquintide agarici
an. ʒ j. turbit ʒ vj. et fiant pillule cum succo
feni. dos. e a. ʒ ij. ad iiij. ¶ Sunt et pillule
de agarico et pillule agregative vide a mesue
distinctione 3a. ¶ Pillule de euforbio fortiter sol
ventes. ℞ euforbii agarici colloquintide
bdellii an. ʒ ij. aloes ʒ v. mastic. ʒ ij. confi
ce cum succo porri et fiant pillule quarum dosis
e a. ʒ ß. usque ad ʒ j. earum usus non plus quia
evacuando intestina excoriat et nimis calefa
ciunt. ¶ Pillule fetide maiores secundum mesue
℞ aloes turbit an. ʒ v. serapini armoniaci
oppoponaci bdellii sem. rute mirabolanorum citrinorum
colloquintide an. ʒ iiij. stamonee ʒ ij. sem. ebuli
an. ʒ ij. castorei agarici euforbii an. ʒ
j. cinamomi croci cardamomi spice an. ʒ ß. gu
me infundantur in aqua porri sicut ad capellum
et fiant pillule grosse aliquantulum dos. e a. ℈ ij.
ad iiij. ¶ Pillule leno faldine sunt hec ℞
hermodactilorum ʒ ij. aloes ʒ j ß. diagridii ℈ j ß.
colloquintide ʒ ij. euforbii turbit an. ʒ ij ß.
dos. e a. ℈ j. ad ℈ ij. et usus earum non plus quia
solutiva non sunt bene correcta. ¶ Pillule de oppo
ponaco secundum mesue et utiles sunt in paralisi et spas
mo et sunt fortiter solventes et usus earum cum timore quare
pillularum de euforbio vide ab ipso mesue quarta
distinctione. ¶ De electuariis leniter solventibus
℞ cinamomi garioff. macis nuc. m. an. ʒ j.
33 ʒ ij. acori ʒ iij. turbit ʒ ß. mell. quantum
sufficit fiat electuarium. ¶ Aliud electuarium secundum mesue
... boni saporis et vide mesue 3a
distinctione dos. a ʒ ij. usque ad iiij. ¶ Aliud
electuarium dyafinicon descriptum a mesue.

2e pille de aloe et mastice

Solutiva mediocria

pill. fetide alm.

pill. de aloes et mastice

p. arabice in dolore capitis dolore

pille de aloe et mastice optime in paralisi

Diafinicon optimum in ... palsi

distemperetur ʒ a et appellatur confectio de dactilis bona
et experta pro tunc dosis est a ʒ iiii usque ad vii
et dandatur ante cenam ¶ Confectio de manna ex i-
nventione gal. posita a mesue distinctione ʒ a multa
vult requirens pigris nicolai cum de ipsis est si
quis autem non possit sumi in forma electuarii et io
pona illam cum potionibus mediocriter solventibus
Ista mittatur inter illa dyacassia fistula de
scripta cuius est ista Recipe florum violarum cassiafistule
ana lb s bulliat in aque lb usque ad medietatem
et addatur colatur mane medulle cassiafistule
ana lb i tamarindorum ʒ iiii prunidii ʒ iii
bulliant usque ad spissitudinem deinde addantur
candi pulverizati ʒ iiii zuccari lb i sirupi vio
latum lb s et fiat electuarium dosis eius est ab ʒ i usque
ad ʒ i s et est medicina que delicatis et nobilibus
exhibetur ¶ Electuaria mediocriter solventia
primum sit electuarium meum descriptum superius in 2a
parte tertii 2i. Aliud dyasene mesue
sed illud distinctione ʒ a ut quinta ¶ Dyasene valde
bonum Recipe nucis muscate galange garioffilorum folii
maceris ligni aloes cardamomi piperis longi
ana cinamomi ana ʒ i sene turbit ana ʒ i s
mellanarum modicum ... ʒ
iii mellis quantum sufficit et fiat electuarium istorum quantitate
avellane et modicum cum melle adulteri
nondum addantur aromatica dosis est a ʒ vi usque ad
ʒ i ¶ Aliud quod dicitur electuarium de succo et humores
purgat a longe et fuit cum operatorum Recipe
macis piperis ʒ i ana scamonee turbit ana
ʒ ii seminis apii anisi puri salis tabarzet
ana ʒ i zuccari ʒ ii et fiat electuarium cum vino ci
toniorum dosis est a ʒ iii usque ad vi alia in
hoc ordine diminuuntur et hic superant ¶ Aliud
medicale in passionibus iuncturarum et maxime in paralisi
Recipe ~~electuarii paralisis~~ castorei mirabolanorum citrinorum ana
ʒ ii aloes ʒ i s masse mirre euforbii ana
ʒ i et ʒ i folii antimonii puri liquiricie
dragaganti calamenti ana camaepiteos meu gal
banum serpentini spice opopopanacis reubarbari se
rapini storacis calamenti ana ʒ i ʒ semis
sagapeni dauci maioris pandodami apii
petrosilini storacis rubee spica dica thimi cardi
momi maiorane ana ʒ iiii agarici mastice
sal armoniaci zeduarie anisi ana ʒ semis saturi-
gie ysopi camedreos pulegii origani
balsamite vel mente epatice azimi braniche
ursine diptami seminis rute aristologie
longe et ro. lauri siseris cauli agrestis cassi

palme baccarum ana ʒ s epithimi polipodii
carpobalsami ana ʒ i radicis lauriole cap
parum genciane corticis mandragore
ana quantum x i absinthii yreos ana quantum
v mellis quantum sufficit fiat electuarium dosis est a ʒ
ii usque ad iii pro formatione duorum mesue
et datur cum decoctione respiciente membra
a quo curatur intendis respiciente in maxima
qualibus curatur hoc electuarium possunt et curare electuarium
quod dicitur dyamite postea alarum ... quod tamen
in tractatu primo eius dosis est a ʒ ii usque ad iiii
¶ Et est advertendum quod a medicinis ... sit
est turbit agaricus reubarbaro possunt fieri
medicine fortiter solventes et multiplicando
quantitatem earum ... earum est minor quam
fiat illa medicina ita fortis quod sit
sicut cum periculo et io vitanda sit quanto plus
est possibile ¶ De confectionibus leniter solventibus
scias quod electuaria omnia predicta possunt redigi in for
mam confectionis si fiant cum bono zuccaro
et quia non ita bene tot pulveres incorporari
possunt oportet quod dosis fiat maior ¶ Dyaiobrum
cum turbit ... multum in hoc casu Recipe turbit
albi cannulosi et gummosi ʒ i ana ʒ s cina
momi garioffilorum ana ʒ ii galange piperis lon
macis ana ʒ i dyagredii ʒ iii zuccari albi
lb i et cum vino granatorum et cum aqua simplici
ana fiat confectio dosis est a ʒ iii ad iiii ¶ Et
dyaiob cum agarico eius Recipe vi superius 2 parte
superius de medicinis solventibus ¶ Confectiones
mediocriter solventes pro ... de solventibus et
minime alia ubi quinta dyaiob cum turbit
Recipe turbit ʒ iii ana ʒ i diagredii ʒ vi ci
namomi garioffilorum piperis galange ana ʒ ii
macis ʒ i s zuccari quantum sufficit et cum aqua simplici
et vino citoniorum ana et fiat confectio ¶ Simili-
ter fiet dyaiob cum reubarbaro et est quinta media est
fortior minima cum flatu et colica eius Recipe h
Recipe reubarbari turbit ana ʒ iiii ana ʒ i s
galange piperis lon ana ʒ s ... macis
spice ana ʒ i zuccari lb iiii vini citoniorum
lb ii fiat confectio dosis est a ʒ iii usque ad vi
postea addi dyagredii ʒ iiii et est forte
¶ Dyaiob cum sene Recipe sene ... ʒ i ci
~~mac~~ namomi garioffilorum macis ana ʒ s diagredii
ʒ i et cum zuccaro fiat confectio et pro granatorum
dosis est ab ʒ s usque ad ʒ vii ¶ Possunt et
fieri alie confectiones dyaiob cum turbit et

confectiones fortiter solventes sic

Confectiones

potiones lax

decoc. cu aromatizet cu

Decoctio

potiones lenes

Nota

olim de succo ros ... valeat ...

potiones mediocres agarici ʒ j

alio mezereon formatas savinas colloquinda cum forbio brellio et similibus, sed quia non sunt in usu dicto describere, sed meliorem reducere in forma electuarii quia melius consolidat et proportionat adiuvat et confirmat melius. ¶ De potionibus lenibus nunc restat dicere et primo de illa. ℞ cassie fistule ʒ j distemperetur cum cinamomo seu decocto. ℞ ordei ʒ iij prunorum xij liquiricie tamarindorum anisi feniculi ana ʒ s aque lb vij bulliat simul ad consumptionem tertie partis lento igne. ¶ Alia potio ℞ violarum ʒ j distemperetur cum decoctione quadam et aromatisetur cum cinamomo. ¶ Alia potio est magis appropriata illis passionibus ℞ yera pigre ʒ j distemperetur cum decoctione quadam ut supra. ¶ Alia potio ℞ cassie ʒ s electuarii mei solutivi plus describam in parte de medicinis solutivis ʒ j s distemperetur cum decoctione quadam ut supra. Et nota quod cuilibet istarum potionum potest addi ʒ j de zuccaro rosato et plus et citius facient operationem suam. nam electuarium succi rosarum per se solvit sed soluta fiunt solutiva cito et enim calefaciunt aliarum medicinarum ut ait mesue. ¶ Potiones mediocrium solucionum et vocantur medicine solutive. ℞ cassie ʒ j ʒʒ cinamomi ana ʒ s infunda agarici cum ʒʒ cinamomi in melle rosato colato in mortario bene contendo cum pistello predicte vini reubarbari ʒ j spice ʒ s reubarbari et spica infundatur in bono vino vel sero caprino vel aqua endivie predicte deinde fiat expressio bene et sub a abiciatur et cassia distemperetur cum dicta expressione et decoctione quadam sal gemme granum ij ordei et aromatizetur cum cinamomo. Et ista hec medicina solum omnibus conducit

sex rebus et purgat melius accipite ex parte a renibus et matrice et educit a membris et matrice. Fiat dimissa decoctione qua et distemperata cum decoctione respicientes membra et diversificatur quia quandoque additur electuarium de zuccaro rosato ʒ j et quandoque cassie ʒ s et quandoque simul trociscorum de agarico reubarbari ana ʒ s et hec fiat secundum dispositionem corporum et tempus quo reubarbarum erat in bono foro multum erat in usu hec medicina. ¶ Alia potio ℞ violarum ʒ s vel ʒ vj vel ʒ j turbit ʒ j ʒʒ ʒ s distemperetur cum decoctione quadam addatur sal gemme pondus quinque granorum ordei. ¶ Alia appropriata magis egritudinibus renum ℞ yera pigre ʒ vj turbit ʒ s ʒʒ ʒ j sal gemme granum iiij distemperetur cum decoctione quadam vel respectu virtutis illarum medicinarum ad membra sic decoctio stridatos pionie arthetice palitice folii et similium et multe alie possent describi quod

cum virtutis obviet. ¶ Decoctio qua sit expressionis ordo liquiricie pass. tamarindis. ¶ De potionibus fortibus ℞ yera hermetis ʒ vj distemperentur cum decoctione polipodii sene centauree cinamomi prunorum ordei et addatur electuarium zuccaro rosato ʒ s et aromatizetur cum cinamomo. ¶ Alia ℞ seminis ani. feniculi petroselini apii ana ʒ s sene thimi epithimi ana ʒ ij et ʒ ij pass. agarici colloquintide scamonee ana ʒ ij cappari ʒ iij turbit ʒ j esule ʒ j mesereon ʒ s polipodii carthami ana ʒ v violarum ʒ ij distemperent et aromatisent cum cinamomo. hec medicina licet fortis sit tamen multa soluta quam ingreditur tamen hec soluta resoluit plurimum per ebullicionem et ideo eius virtus remittitur. Et sciatis quod qui volunt facere fortes medicinas melius est eas sumere in forma pillularum quia propter longam moram quam faciunt in stomacho attrahunt humores a remotis et qui contingit pillas non posse transglutire pistent et tribuant cum aliquo approximate appropriato humori et membro que et aquo volumus evacuare. ¶ Nunc dicendum est de pulveribus solutivis. Et primo de lenibus 2º de mediocribus solutivis 3º de fortibus. ¶ Primus pulvis lenis ℞ aloes ʒ j mirre mastici ʒ s cinamomi gariofili ana ʒ ij croci ʒ j zuccari ad pondus omnium et fiat pulvis et dosis est ad libitum usque ad ʒ s. Et nota aloes in quanto magis est lotum tanto magis stomachum confortat et tanto minus solvit, sed quanto minus est lotum tanto plus solvit et minus confortat stomachum. ¶ Alius qui satis est in usu et datur in estate hora et cum cibis ℞ sene ʒ iiij cinamomi ʒ j tartari et cassie fetis vini quod ad hec precibus vas ʒ j pulverizent et fiat pulvis. Et si vis addere zuccarum ad pondus omnium dosis est ad plus usque ad ʒ s. ¶ Alius et utilis ℞ sene epithimi pass. florum boraginis polipodii et cetera ana partes equales triturent postea polipodium fiunt desiccata et cribellet et detur cum zuccaro in estate et in hyeme cum melle dosis est ad plus usque ad ʒ s. ¶ De pulveribus mediocris solutivis ℞ turbit optimi et electi sine cortice exteriori ʒ j ʒʒ ʒ s zuccari ʒ j pulverizentur et misceantur dosis est a ʒ ij usque ad iiij et datur in mane cum aqua calida. Et si vis componere fortiorem exhibe ipsum cum decoctione hermodactilorum et cinamomi iste pulvis mirabiliter confert guttosis. ¶ Aliud ℞ foliorum sene ʒ viij cinamomi ʒ ij gariofili ʒ s tartari ʒ v dyagridii ʒ iiij fiat pulvis

pulvis mediocris ...

cuiq dos e a ʒ j usq ad iij · et soluit ven. Aliu
purgans flam maxime a stō et a epate. ℞
turbit ʒ ij et ʒ ij · kebulor cbulor an ʒ
ij ß ʒ ij ß amcos domestici ʒ ij · zuccari
albi ʒ ij et fiat puluis dos e a ʒ j usq
ad ʒ ij. Alius maxime efficax i gutta et
passionib iunctur frig ℞ hermodact ʒ xij ß
turbit, stamon an ʒ x · mirre folij an
ʒ iiij ß · gariophi aristolo lon et ro spagi
brusci apij an an ʒ ij ß · fiat puluis et
detur in aqua mel cum aq calida · dos e a ʒ
j usq ad ij ß. Alius puluis quo vtor
maxime efficacie ℞ ß ʒ ß · anisi ʒ ij · sal
gemme ʒ j ß turbit ʒ j · zuccari ad pondus om
cuiq dos e a ʒ j usq ad iij. Multi alij et
diuersi puluis fiunt de diuersis solutiuis qui non fortes
ven scammonei ex quo diuersa solutiua non ven con
iungunt in istis puluib diuersis et io isti sufficiunt
qr cum sint scammonei ualde possunt eis uti au
dacter. Et nota quod turbit nunq debet mittu
generi ne adheat pectib stōi et semper det
cum eo ß kiganie aut vn pt et dz gneri
De puluib fortiter soluentib isti tales
dimittendi sunt qr sunt timorosi quod ge compo
nendi sit tal ℞ agarici ʒ iij · dyagridij ʒ
j ß ß piper kebulor cit cbulor mastic
spice, xiloal aloes sandalor al et ru an ʒ j
zuccari ad pondus om cuiq dos compositis pilula
pilulosa e · Silr pt fi de thermodactilus
euforbio assafetida et similib. Aliq ℞
diagrid ij ʒ ß ß turbit an ʒ iij · esuli albi
folior mezereo corrector an ʒ · zuccari
ad pondus om fiat puluis cuiq dos e
ʒ j usq ad ij · et e pitulosa. Vngentu
bonu laxatiuu ventris quo vngat umbilicu
i quantitate auellane in iuuenib omnib
laxat ℞ succi mezereon succi absinthij
succi titimal succi cucu azinini succi esu
cathapucie an ʒ ij · succi esuli nig et al
an ʒ ij · succi interior squille succi celidonie
an ʒ ij · succi radicu ebuli succi corticis
mediani sambuci an ʒ ij · lact tytimalli
ʒ v · camomille ʒ iiij · succi ʒ iij
lunt pomice ʒ ij · succi hermodact acori
briome an ʒ iij · diagridij ʒ ij · succi isti
permisceant cum puluib iez q indigent
puluizatione et icorporent cum axungia porci
mastilli et cum cera et fiat vngt soluit et
si vngat pulsus. Digerentia aut i
ponis passionib et ℞ sirupi pu digtm e

sir acetositatis ℞ mesue distiller cum decoctione
portate ... ad imbr ubi e mat. Aliud
℞ cinamomi gariof nucis mus galange spice
nardi xilobalsami xilocassie amomi ca
rui mastic squinanti celtice spinati azari
an fes · petrosel apij seminis daucicuscute
eupatorij saluie lexiue palis sem aneti costi
acori cipi an per equales fiat cum mille
decoctione et stirpizet et par musci addat
et fiat sir longus quo vtat. Si alia de
coctione mane et sero ieiuno stō ʒ iiij · pro
qualiz vice. Item oximel digit in talibz
passionib oximel ℞ mesue distiller
vij ℞ squille ℔ ß folij folior salue et
... cum vice ibi dos ʒ ij cum aqua calida mane et
sero digitu et dr sir hermodact ℞ squille ℔
j ß · seminis fen · aneti petros · ysopi cinamomi
galang costi acori an ʒ j · piperis cinami amomi
an ʒ ij · amcos dauci leuistici carui
an ʒ x · aceti fort ℔ j ß · mell ℔ ij ß
oia fundant i aceto et bulliat ad sufficienz
et postea cola et addat superdictum mel
dispumatum. spes ponat in sacculo et res
uet. Dos e ʒ ij cum decoctione portaui ut
ad imbr ubi e mat. Puluis digerens
indeas passionib ℞ cinamomi ʒ iiij · ß
ʒ ij · piperis ʒ j · mirtillor ʒ j ß · galang
nucis mus. folij cardamomi meleg get gariof
an ʒ ij · sileris montani ʒ iij · eufrasie
celidonie succi rute silvestre an ʒ ij ß · zuccari
ad pondus om exhibent et fiat puluis dos
ʒ ij dat i mane stō ieiuno cum bono vino
Dyaciminum abbr et digit iuz flam et si
detur stō ieiuno dos e ʒ ß · pone pomi et
omnis sir digentes flam poriti cal desp da
sua. Confortantia iunctor assumpta post
ofensiua frig cuactionib. Electu anacar
dinum desp annisi cal de palisi inualid
ofert palisi et prouocat sene et fit sudac
vide ibi dos e a ʒ j usq ad ʒ ij · stō
ieiuno pt bibi parum vini subtil sicut
rivolum. Aliud et e potio mirabil que
pt dari oi mane siue purgatio precessit siue
non qr excellenter digerit et confortat iuncturas
et resoluit ℞ pure an folior rute an
m ij · bulliat in ℔ iij · aq usq ad me
dietatem et coletur cuiq colature ℞ ʒ
iij · et addat tiriace antique ʒ j · misceat
sit et det stō ieiuno ß adita sir ... stō

non i passionib iunctur et i palisi non oportet
mel i quia igredit aceti

Margin notes (later hands):
[top left] ...ius i ... fiat
[left] Puluis maxime efficacie
[left] de pulueribus ... laxatiuis
[left] Vngentum laxatiuum
[left] sirupi ... digerentia
[right] sirupus hermodact
[right] puluis digerens
[right] confortatiua post purgationem

ieiun° ꝛ vz bile postea pm̄ depora aq̄ꝫ · post
miltiz Calori cōditi int̄ cetera vz et omi
hora pnt ꝯpinai sic ʒ · vide amesue dis
tinctōe ea R valet dyacalamentu dyaton
piperon vide amesue desptōes distictōe
ty^a · antiq̄s passioibz nuoꝝ q̄ibz d' in
fria dyacitominu dyatrini valet et
q̄ic omis ꝯfectiones calide ꝛ pnt d' nouo
ꝯpi addendo aliq̄ plus ꝛ min⁹ ut ē
neutas Et no q' decte carnes lepori
i copia tremore remoueꝫ C De clisteribz
lenitiuis · Rp brodij · carnium lb · ij · oli · ʒ ·
iij · cassie ut zucci ꝯu · ʒ · mell · ro ʒ · ij ·
sal · paꝝ fiat clistere ꝛ si vis sicabis de bro
dio i pua q̄ntitate · Aliud Rp decoctōis
malue blit' mercurial · fui fui lb · ij · oli
camomille · ʒ · iij · sal · paꝝ cassie ut vnde
ʒ · j · ꝛ fiat clistere · vel ꝛ addi vitell⁹ vnius
duū ut duoꝝ possꝫ et addi i decoctōibz
anisi cimi orbate camomille et silia
ꝛ remanꝫ q̄a et sp̄ ꝯferunt inpn̄ti°
Clistere q̄ue · Rp decoctōis centaure ·
polipodij camomille malue fui fui
blit' cartam an̄ · fen · cimi orbate · lb · i s ·
mell · ro · co · ʒ · ij · sal · pm ꝛ fiat clistere
et i hijs possumus adde · fenugrecu alcan
mellilotu ficus siccas ꝛ sp̄ maīꝫ cōd°
solucina seu solutiua C De solutiis medio°
Rp centaure polipodij camomille an̄ · ꝫ
j · cartami · ʒ · iiij · an̄ · fen · pet · cimi
orbate sens cnici anicos an̄ · ʒ · v · mal
ue mercurial paritarie calamiti mota
origan rute pulegij · an̄ · ꝫ · j · ficum sicca
no v · ut · x · fiat decocto in lb · iiij aq̄
usq̄ ad ꝯsuptōꝫ ʒ^e ptis ꝛ colet et colate
addat' oli rute · ʒ · iij · vnde cassie an̄
ʒ · j · sal · gēme · ʒ · ij · agarici turbit an̄
ʒ · j · fiat clistere C Alia possunt fieri clis
teria valde fortia quibz no ē utendu
nisi sit neutas mag̃ q2 periculu sut
Sz isti possum⁹ uti sp̄ tn̄ a lenioribz
sp̄ ē incipiend' Et si ista no sufficiunt
ad mediocra ē deueniend' ꝛ si ista etiā
no sufficiunt deueniās ad fortia q̄le
est hec sup̄ius i medici^ne sp̄^ali Poli antiq̄
mitiz lb · j · cere ru · ʒ · ij · liq̄ fiat cera
cū olo adigne ꝛ piciat' desup eufobij
ʒ · j · castorei · ʒ · s · fiat vng' hec ē vng'
mirabile i passioibz nuoꝝ ꝛ hoc exp
tus sum Aliud Rp serpentis i etiam

carnes lepori cōn tremorem

clistere

Vng' expertū i passiōib' neruoꝝ

spermatiu ut ova nitenti sic sp̄ visse ꝛ amp mari
caudis ꝛ capit⁹ spacio xi digitoꝝ ꝛ minoribz
piecti sic in terras duoꝝ digitoꝝ pinteroꝝ
ꝛ poc olla vitrea ipute i medio vnu fundu
pforatū sup quo ponat' iste pecie sine pecie
incise · deīn poc olla obturetur i caldario pleo
aqua bulienti dittendo quousq3 distillet tu
pinguedo ad fundu · postea de poc olla ab igne
et pro sta Rp istiq pinguedis ʒ · iij · siem centau
ree ʒ · s · radicu capparis pinet eufor bij cas
torei an̄ ʒ · s · ce q^s · suff · ꝛ fiat vng' ꝛ multu
vz i guttis et oibz doloibz nuoꝝ ꝛ hoc ē est
miraculum i ꝯfortatiōe nuoꝝ Nota oia calia 3
i hoc cau vz · sic olm de costo cimi Rp vide
amesue · ias i ca^a de palisi · olm lauri
olm anacardinu · olm delilio olm d' pipibz
ꝛ silibz quoꝝ Rp · vide amesue · distictōe
xij · C Vng' valde utile · Rp siem salue
ʒ · j · absinthij · maiorane apij · an̄ ʒ · s · bar
caꝝ lauri iunipi castorei an̄ · ʒ · v · marcia
ton oli laurini an̄ ʒ · ij cere ru · ʒ · v · aceti
pm ꝛ fiat ꝛ fiat vng' ꝛ ē utile valde
Empl3 de sinapi optim vide Rp amesue 4
distictōe · xj et i recordis laude ipm de ipo
i hora adiuued' oponeꝫ eis nemiris ꝯ
terari si alterat empla oia scripta cap°
de appletic vtilia sunt i hoc cau i vide · oleu 6
vulpinu ꝛ i mira opat' vide amesue dis
tictōe xij · Balnea ꝯfert stuphe ꝛ em
brotiones s, plus ꝯfert stupha i paliss
q' balneu q2 stupha plus ꝯsuit ꝯ dissol
uat balneu aut eq Stupha fiat ex
arthemesia metastio marrubio ruta
origano herbe paliss · nasturcio ꝛ serpillo
stuphe · detur tyriace antique ʒ · j · iste
herbe pnt poi sup̄ prunas et [illegible] stupha ꝛ
i aqua bulienti sic [illegible] Embro
ca° sup cap ꝛ loca neruosa · Rp floꝝ camo
mille · lb · s · yue folioꝝ salue eupatorij
prinsiti sticados an̄ · ʒ · iiij · decoquant' i lb
iiij · aq̄ · usq3 ad t'cia pte ꝛ fiat embrocat°
et i pr ex herb istis fit emplz Emplm
Rp camomille sticados eupatorij prinsitii
origani folioꝝ lauri an̄ · ptes eq̄les · fenu
greci pte s · ꝯfisent' ꝛ fiat embrota · Epi
thima ꝛ ias de sp̄ali i ca° de gutta ꝛ ad
gutta fira3 vz i hoc vide l Balnea
naalit calida sic sulphurea alumosa fica
ꝛ silia multu vz q2 siccat illas mag et
ꝯfortat nuos Sz pmittede sunt euacuaciones

etalia picqsita vz ē balneu aq marī qua
exsiccat maxīe s3 no balneet cap. fiut etia
alia balnea artificialia cū aq dulci q̄ mixtz
hnt qī pdcoz nā in aq dulci ponat ī balneo
res q̄ exsiccat z nuos qfortat sic sulfur sinap
sticas colubrinū sal timus pulegiu sticados
arthetica palitica z silia ī extigue ferrū
ignitu vz pdca diu buliat qz vtus hbar
resoluet. Et no q̄ ī pma balneacoe stand̄
ē in loco ī quo bñ sudet qz alit ine agita
te pp balneacoz irent ad extica z lederz
nuos Et sciās q̄ post sudacoz z balneacoz
sume ad depdcās qfortatibz nuos opti
ē z pistu ordine vidi multa bona sequi
¶ De puotatibz fe. qz pitulū ē aliqualit
puotatiuā fe. maxīe dū ē repleto io sub
tili subsequi ¶ Puotatia g̃a fe. st dupna
na q̄ sumu pos. et q̄ approximat adextra
Dupta pos sunt sic clet calia sic tyrica
antiq. metedq conficio anacardina septa
sup in cap. Rx assa fetida castoreū sinap
q da simplicia vl mixta addupla ē mille
¶ Que vo extius approximat sunt sic sola
calia multu z hec ē vnu spiale oleu
Rx petrio. de costo siue lauri ini lb j. car
inu leonis ʒ iij buliat dec carnes in
sicsa ī scust pua quousq dem olm sit
qsuptu usq ad ʒ iij eius pte ¶ aliud ad p
uocand fe. Rx pdcoz oloz lb j oua formi
car ʒ iij buliat sil usq adqsupcoz ʒ e
ptis ¶ aliud Rx aciug pdcoz oloz s. pte
de costo lauri ini lb j. pipis piretri eufórbij
an ʒ s pulusent et buliat mixto oleo
usq ad qsupcoz ptis ¶ Modus opandi ē
iste vngās pulsos brachij z timporu
exisco olo aliquali calefco z ēmuctoia
sic sub azelle z p9 aures z ī iguibz z yp
cudria ambo z in vgās pudibuda z ma
millas z hec fiās sepe in die alit poc
ī cui fe. puotari debz ī loco talio z da
ei qmede talias res sic allea z sinapismū
ī mag quitite vl pauca z bono vino z
potenti z postea cū aliquo pdcoz oloz
fiās vnctoz in oibz locis pdcās ¶ Euapo
rancia bona sunt maxīe qñ euapoint
collū spondilia ps capit postior cornixo
frices inbz palititū z illud ē sollempne
valde Rx yuc asse calamīti saluie sticad
an ʒ ij aceti lb s. aq lb iij buliat sil ad
qsupcoz medietatis dem assiat max
agestma ī lapis inoledim et igneatur et

exprimat de dca decoctoe sup lapidē igni
tu et euapoicitu inbz z p9 euapoiatonez
pdcē herbe ponat sup inbz euapoiato
z dimittat p mod' empli et dein subse
optime qfice z hec expius sū sepe naz
virtus psimedat z incidit et resoluit
hūoires et io multū vz ī sciatica valz et
euapoiatoriū de herb pdcis bulit si sup
fumo teneat locus lesus coopto bñ pa
nis Et ē sciēd q̄ p9 suffiugacoz dz stare
in loco calio z ppsse sudare ¶ De gargarismis
et capputgiis sciend' q̄ gargarisma fit
qñz in intetoibz pmo ad alteiād ut hic
Rx piret sinap stafisagre acori an ʒ j
pipis ʒʒ an ʒ s buliat ī aq et colet
et colate addat sal armo. castorei
ʒ j z fiat gargarisma z vz ad excitand'
hūores inoire ¶ Aliud Rx radicu acori
ʒ ij piret ʒ iij sinap ʒʒ an ʒ j muctus
ʒ iij s. aceti ʒ ij mell ʒ iij aq lb ij
buliant oia sil usq ad qsupcoz me ptis
¶ Dein Rx hig p9q fuit cola ʒ j aq ʒ
iij z fiat gargarisma ¶ Rx aceti squillitici
lb s. origani piret macpipis sinap
an ʒ s. puluisent subtili z misceat
z fiat capputgiu ¶ Aliud z fit ad euacuad'
Rx castorei ʒ j pais portini bauracis
pulpe collogntide eufórbij fell thauri
excitati an ʒ ij oia subtili puluiset
cuius puluis Rx ʒ ij aq maioraue
lb s z fiat capputgiu mirabili cū cap
purgat Et si vis leuis isto oia ista
fac bulire z cola et aq maiorane ita
p gargarisma ¶ 3o fit gargarisma ad exhend'
mās de ptibz gule vl ad qstringend vz
catarru ¶ 4o fit ad qstringend vl qpmēd catarrū
¶ Quīto fit ad qpitas interios Rx casto
rei eufórbij an ptes eqles dissolua
ī olo io in quo sit costu decoctu z d'eo
distillet ī nasu vl exitabit d'eo
bñ ēte succedit ¶ Aliud gargarisma Rx col
loquītide radic siele nigelle qmoz
ciminel an ptes eqles buliat ī aq
maiorane colet z fiat capputgiu
¶ Alia si vis qre in ca9 de appoita sū su
bech. Sternutatoriū qplete hes sup
ca9 de appoita vide ibi qz sunt multa
¶ Flora iaro qnenit passionibz inoz
Et si accit q̄ ca sit a sanguine te qneit

De gargarismis

nasalia

Sternuta
toria

flomia

Ventose

flo(bo)ia diuisiua p angulu(m) vnu(m) et si palisis sit i(n) brachio dextro fit in sinistro p(ar)te inferiori et aliqu(ando) queri(tur) fi(eri) p(er) angulos duos ut si palis(is) est i(n) dextro fiat i(n) sinistro p(ar)te et in hoc multu(m) op(er)at(ur) prudentia me(dici). Ventose sepissi(m)e (con)ferunt na(m) (com)ve(n)iunt ad euacuatio(n)e(m) m(ateri)e et tu(n)c (con)ueniu(n)t f(ri)c(ati)o(n)es scarificatio et maxi(m)e q(uando) m(ateri)a fluit ex vetusta cau(s)a et q(ua)nto m(ateri)a fuerit p(ro)fundior tanto et fiat scarificatio p(ro)fundior et alii (con)ferunt ad attrahend(um) sp(iritu)s ad me(m)bra paliticatu(m) postq(uam) fr(icati)a e(st) eua(cuata) et tu(nc) no(n) fiat scarificatio q(ui)a sp(iritu)s ext(ra)ct(i) p(er) ve(n)tosas exalaret et euanesce(re)nt. ymo d(icitur) q(uod) ibi fiat app(o)sito alicuius q(uo)d faciat crusta ut sp(iritu)s illuc attracti p(er)maneat et (con)fortet me(m)bra aut locu(m) lesu(m) ex su(a) calid(itate) et h(ec) crusta fiat aspergendo pic(em) naualem sup(er) me(m)bro ventosato ul alia gu(m)ma et deb(et) apponi ventose cu(m) multo igne et h(ic) capita valde stricta et subito eleuari et cu(m) eleuata sunt d(ebet) asp(er)ge(re) de puluere p(re)d(ic)to et hec sufficiat in cur(a) (con)suetudi(ne) i(n) m(ateri)o(rum)

Spasmus ... ex fine

q(uo)d (con)c(ur)rit i(n)s(tan)te h(oc) sig(num)
ooo ... p(ri)ma facie (...) spasmu(m) (...) ... paralisi et ... eua(cuati)o ... et ... euac(uati)o ... ... p(ar)alisi ...
... cura(tione) spasm(i) & curatione i(n) fine libri

Capitulu(m) de epylentia

Digeritia in epy(lentia) R(ecipe) rute utriusq(ue) sal(uie) maiorane ysopi sicci an(a) m(anipulum) s(emis) et r(adicis) iridis yreos acori capi(llorum) veneris polipodii sille ameos visticquini origani polij ca(la)menti mixto c(um) s(iccis) et s(emine) pionie s(emine) basilicon an(a) (ʒ) iij liquiri(cie) mundate passarum mundata(rum) an(a) (ʒ) j mirtinus rubebar(um) piretri an(a) ʒ j flor(um) anthos sticados radic(is) fen(iculi) brusci an(a) ʒ s(emis) s(eminis) alsic(hi) (...) s(eminis) fen(iculi) tr(ifolii) an(a) ʒ s(emis) et cu(m) melle et zucco sufficientib(us) fiat sir(upus) qu(od) acetosit(ate) p(er)m(ixtu)m cu(m) aceto squillitico et (con)ponat(ur) cu(m) decoctione rute pionie mucilag(inis). Et si velles ei(us) caliditatem remitte(re) adde end(iui)e scariole coriand(ri) s(emine) an(a) ʒ s(emis). Et p(ost) sir(up)u(m) de succ(o) digen(ti)b(us) fla(t) pur(gationem) in p(ri)ma p(ar)te ut in ca(pitulo) de palisi. Et cu(m) decoctione rer(um) vale(n)tiu(m) appetate (con)t(ra) epy(lentiam) (con)ponat(ur). Et no(ta)d(um) e(st) q(uod) regulariter purgando e(st) epy(lenticus) i(n) anno vi(cibus) vi(ce)b(us) s(cilicet) bis i(n) v(er)e bis i(n) autu(m)pno semel i(n) estate et semel i(n) yeme. Et no(ta) q(uod) q(uando)q(ue) p(ar)oxismi fiunt i(n) ieiunio lune ul augme(n)to e(st) signu(m) q(uod) m(ateri)a e(st) frigida. R(ecipe) rer(um) appetate valentia

(con)t(ra) epy(lentiam) p(ro) pionia suspensa collo ut m(ul)ti g(ra)ssata viscus q(ue)rcinus. It(em) ysopus p(ro)lium mentanum. It(em) cor(di)s lupi et maxi(m)e cauda et capit(is) et fiat ex hac pelle zona s(imi)l(ite)r de corio asini. It(em) sanguis mustele cu(m) ut(er)ac vina in ferina et cauo eius. It(em) piretr(um) cu(m) melle mixtu(m). It(em) coagulu(m) lepori(s) potatu(m). It(em) ossa capitis humani et maxi(m)e p(ar)s anterior adhusta et puluisata. It(em) leg(un)t(ur) isti 3 versus ad aure(m): Caspar fert mirra thus melchior balthasar auru(m). Confortativa et (con)ferentia sunt purgatione. Tyriaca metrid(atum) aurea allexadrina pluris narcotico nicolai dyanthos dyamuscat(um) mesue electu(arium) de gemmis mesue acat(ia) (con)dit(a). Aliud R(ecipe) pulueris et dyamusci pul(ueris) dyagalange pul(ueris) rosate nouelle an(a) ʒ j s(emis) pul(ueris) pluris narcotico(n) s(ine) musco pul(ueris) dyamusc(i) (et) coriand(ri) p(re)parati coralli ru(bei) an(a) ʒ s(emis) corticu(m) cit(ri) (con)diti ʒ j s(emis) candi ʒ v carnium ynar(um) passar(um) ʒ j (con)s(er)ue rosar(um) ru(bearum) (con)s(er)ue sticados arabici an(a) ʒ ij aq(ue) ro(sarum) q(uantum) s(ufficit) zucari lb j fiat electu(arium).

Aliud et melius R(ecipe) aq(ue) calide ʒ iij mastic(is) ʒ ij misceat(ur) s(imi)l et no(n) colet(ur) et potet(ur) ... mane ieiuno stomaco et e(st) singularis. Aliud R(ecipe) margaritar(um) ʒ j gar(iofil)i galange nuc(is) mus(cate) rubebar(um) domesticar(um) an(a) ʒ s(emis) flor(um) flor(um) tinami ʒ ij (et) ... tinctor(um) lig(ni) aloes storac(is) calamite an(a) ʒ s(emis) sandali aromatisati serici crudi coriandri romani an(a) ʒ v s(emine) pionie (cu)min(i) (con)fecti an(a) ʒ j carnium ynar(um) passar(um) pingui(um) ʒ s(emis) (con)s(er)ue anthos (con)s(er)ue sticados arabici (con)s(er)ue bor(ragi)nis an(a) ʒ ij zucari lb j cu(m) aq(ua) rosacea fiat electu(arium). ~~Aliud~~ R(ecipe) pluris narcotico(n) s(ine) musco dyamargariton an(a) lb s(emis) dyambre ʒ ij musci ʒ ij et fiat electu(arium). Puluis optimus R(ecipe) cinamo(mi) gar(iofil)i galange nuc(is) mus(cate) rubebar(um) an(a) ʒ ij ... piperis cardamomi fen(iculi) an(a) s(emine) pionie ysopi sicce dipta(m)i visticquini an(a) ʒ j ciceri ʒ ij candi ʒ v zucari ʒ iij p(ar)te et fiat puluis q(ui) utat(ur) i(n) cibis omni modo. Puluis valens a forma sp(eci)e R(ecipe) gallitrici ʒ s(emis) visticquini ʒ j tormentille ʒ j s(emis) et fiat puluis de quo do misce(n)tur ʒ ij an(te) aduentu(m) p(ar)oxismi cu(m) aq(ua) de corticib(us) pionie et no(n) vi(n)u(m) ul si(mi)l(ite)r. R(ecipe) ossu(m) capitis humanor(um) de p(ar)te anterio(r)i ʒ

(con)t(ra) spasmu(m) et curatione i(n) fine

Ab ... (con)f(er)entia

(con)b(us)sto(rum)

gbusto z se pionie an ʒ s. tormentille visti
quini an ʒ ij z fiat pulvis ¶ Solutiua
in epilia. Rx pillas cochias de yera z fetidas
dyacoloquintida yera hermetis yera ga^l vel
sit Rx yera^l ʒ ij. C pulpe coloquintide bdellii
an ʒ s. masticis q^na iiij se pionie ʒ
ij et cu succo rute fiant pille ad mod^m
ciceris. dos ʒ i vel ʒ ij ¶ Res odorifere
que mouet epilia sunt galbani vel
fumicta^o apii cu cornu caprino gbusto oia
istanti mouet epiliam ¶ Diuticia ligatur
extremor z torsio digitor z fortis tractio nasi
aurium z hmi ¶ Clistia z suppoitoria vertitur sup
ad clistia mediocria z fortis solucia de sup
ta sup in ca^o de palisi z ad supposi^a supra i
ca^o de sulexis ¶ Aliud cliste et e pprium in
epilia. Rx radicu yreos aristo^e ro. an ʒ
s. centaurie minor absinthii salme rute
mete ysope polii montani malue blit^e
mercurial an m i se siseleos se aneti ca
rui se basilicois an ʒ s. se pionie ʒ i
furfur pugillu i. bulliat tamq sufficienti
et colet z colature addat^r oli rute ʒ s.
at ʒ iij mell ʒ ij. sal gē ʒ ij. yera pigre
ʒ i z fiat cliste ¶ Sternutatoria capp^e
gia garga^ta pstenutatorijs vertitur
sup bo ca^o de epilia q^z i sit multa et
bona i hoc cau ¶ Et pgarga^mus z capp^e
gis vade ad casu de palisi sup z semp
addas peonia ruta aut a^d appatu g^t
epy^ae ¶ Odorada in epy^a Rx rute sicte
subtilr pulusat ʒ i ponat in pano
lineo in forma rotunda z odoretur q^z
hz virtutes subtiliandi ¶ Adid. Rx gumme
rute agrest ʒ i. farine ordi ʒ s. aceti
q^s sufficit ad incorpand z fiat magdaleo
et odoretur sepe q^z bonu e ¶ Res aquibz
spat^r e caued prima e cornu caprini et
eius corium et eius epar z no dz hre
suffumigacioz pdcoz ¶ 2^a e suffumigacio
galbani et retencio eius more ¶ Tercia
e suffumiga^o mirre ¶ 4^a e apiu vinu
potens z simil ¶ Cauteria gfen^a sup co
missura et coronale capitis impte posti^r
et sunt remedia q fieri debet q^n alia non
valet p^r e ampliviaz q sit debz fieri
Rx piper sinap euforbii pulusatorz
subtilr an ʒ i mell anacardini q^s
sufficit ad incorpand ¶ Et fiat cauteriu
cu melle anacardino z cantaridibz ab

scisis alis et capitibz z fermento z aceto forti^mo
est pt fieri sn melle anacardino ex pdictis
Item pt fieri cu sapone nigro z calce viua
an cu succo affodillor z mitorpent ¶ Aliud
minus et cito opat Rx corticu ouor et
cortices primo gfrinat^r man postea frict^r
plibz vicibz cu plibz aquis abiciendo corti
ces furfurosas ¶ 2° lauet^r cu aceto forti ¶ 3°
¶ 3° simnat^r tm de quo fiunt olle i quibus
vitrum liqfit z fiat duo vitreoli se iuncti
cedes z ponat^r ad ignē vitreario z z stet
p vna die z p vna nocte ¶ 4° auferantur
et resoluat^r i puluez cortic pdci cum
pul^is simna^r ʒ ij argenti sublimati ʒ i
z cu pistello pistenc^r z stati post addatur
saponis albi tendentis ad nigredie ʒ i
et bn cu pistello gqssent^r deinde stati
stati sub man z cu saliua fiat balota
pila ¶ Pot z fieri cauteriu actuale cu ferro
ignito vl argento vl auro ¶ Et no^r q
cu fiat cauteriu q no pueniat ad pa
niculu coopiente cerebrum z teneatur
cauteriu apertu saltem p xl dies z melius
est si stabit p io dies ¶ Vng^m ad gso
lidandu cauterizatoz Rx aristo^e ro yreos
mirre olibani sarcocolle an ʒ i s oia
gaglati g^m ar^e sang dra an ʒ s cerusse
lote litargiri i fusi in aceto p nocte an ʒ
ij. oli ros ʒ iiij. cere q^s suf z fiat vng^m
quo vngat^r locus que volumus gsolidare
¶ Adid^m vz vng^m de cerusa se^r deta i tibi
¶ Cura in tibi sic fit sic cura epy^e et
eisd medicis quibz curat^r epy^a curat
mubg^s vide omnem modu cure eius
in ca^o pce^t de melia se^r ca^m

Capitulum de melancolia

Melia est trip^x male estimas pfens
oir q estimat et opa extraneas q estiat et amp
hor cu pon^r cura hi^o indigentes pa^s
inuitaz Rx radic^s fetris^l fen apii end^e
capilli ueneris lingue ceruine tanc
dicos cicor epithi absinthij melisse
an m s. flor borrag bug^e sticados vio
laz an m i se an. carni amcos siseleos
ros sandali cypri ... mundate pasa
ti an ʒ iij. ligni ... mundate pasa
mundatar an ʒ v thimi epithi polipo
dii sene an ʒ iij. mirab indor ʒ iij.

garis cinamomi sc. basiliconis an. ʒ. i. mirre
croci an. ʒ. i. pinorum nio. x. succi bora-
ginis succi fumi terre an. ʒ. iij. cum zucaro suffi.
fiat sirupus et acetosus cum aceto vini aut
aceto squillitico. Alius sirupus qui melius
est in splene descriptus est ibi de dolore
splenis ibi vide quia optimus est. Alius
sirupus qui melius fit in per adhustione. Recipe
end. scariole lactuce an. m. i. flor. vio-
larum flor. nenufaris ro. ru. an. ʒ. i. succi
borraginis succi fumi terre succi pomorum
acetosorum siliquiriz an. ʒ. ij. aceti squilli-
tici ʒ. i. cum zucaro fiat sirupus dando cum rebus
portatibus virtute ad caput et splenem si
ibi est radix. Solucio in passione melan-
colica. Recipe pillarum indorum descriptarum haly ʒ. ij.
pillarum agregativarum ʒ. s. incorporentur cum succo
borraginis et fient. xij. pille et est una dosis.
Decoctio cum pillulis quas ponit mesue
quod pille debent prius dari per tres horas. postea
elapsis tribus horis debent dari decoctio epithi
cuius descriptio est. Recipe mirab. indorum ʒ. x.
polipodij ʒ. v. sene ʒ. vi. tur. bit. ʒ. iiij.
sticados passularum mundatarum centauree an. ʒ. x.
omnia preter epithimum mittantur in aqua coquantur
donec redeat ad lib. i. s. et illico ab igne
deponatur cum infrigidata fuerit et manibus
fricata et coletur. Pille que debent dari
per tres horas ante decoctionem. Recipe agarici ij.
partes ʒ. i. aloes sal indi an. ʒ. i. elli nig.
extra partem ʒ. i. et cum melle vel iulep fiant
pille dosis est ʒ. ij. Pille et ras descripte
contra fine ca. li. vz. in hac cau. i. Pille
alie. Recipe ueriffini ʒ. iij. lap. lazuli bene
abluti conmisceantur cum sirupo de fumo terre
fiant pille dosis est ʒ. i. s. Alia medicina
Recipe flor. borraginis camamille sticados ana.
passularum an. ʒ. v. decoquantur in seru caprino
et colentur et in colatura infundantur mirab.
indorum ʒ. ij. per noctem et in mane dulco-
rentur cum zucaro et appinentur catia. Et si
voluimus medicinam forciorem adde possumus
folliculorum sene ʒ. iij. in decoctione et etiam
de polipodio et de aliis medicinis sol-
uentibus melius. Decoctio optima que
preservat homines a melancolia et alopicia et a inte-
mali dispositionibus. Recipe epithimi ʒ. ij. pul-
verizat lentisigine in seru caprino ʒ. s.
et coletur et in colatura addatur zucari
ʒ. i. et appinetur in mane x. diebus. Epi-
capiti quam cerebrum est stactum fiat epithima sine
loco ex decoctione predicti castrati et seminis
papaveris al. Item vz decoctio folliculorum sene
flor. borraginis bug. thi epithi an. et
fiat loco capitis. Item fiat emb. tandes
de medis desiencis. Item Recipe succi borraginis
succi fumi terre an. lb. s. et fiat fomentum
ad caput. Stermitatoria vide ca. suo
de apoplexia. Eleo. ras. descripti in fie
cap. ultimum vz cuius hec est descriptio. Recipe
melisse cortici cit. gar. galliengi
croci oricall. mastic. cinamomi macis.
loco eius ponitur spica been al. et ru. zedoarij
doronici ozimi maioris seis ozimi
an. partes equales mixti quantitate x. vnc.
preter sinim. simia. kebuli xx. emblici
xxx. et terantur et in tribus lb. aque capitis
donec aqua consumpta sit et post hoc cum
melle conficiatur. potest servari et usui reservare.
Dosis quantitas vnius auellane lectica
et colore bonum et plenitudine prevenit
et bonitate digestionis facit et canos
tardat etc.

Capitulum de catarro

Digerentia que est materia frigida fluens ad
pectus. Recipe radicis yreos enule an. ʒ. i.
ysopi capillorum ve. an. m. i. liquiricie pass.
mundatarum an. ʒ. i. mastic. olibani
an. ʒ. i. mirr. mirt. cipressi an. ʒ. s.
et cum zucaro fiat sirupus cuius dentur in mane
ʒ. ij. In decoctione quod tussim. ʒ. iij. quam
ponit ras cuius hec est receptio. Decoctio
quod tussim. Recipe iuiubas xx. sebesten
xxx. pass. enucleatarum ʒ. x. violarum
siccarum ʒ. iiij. liquiricie sibtili incise
ʒ. v. ficus citrinas x. coquantur in lb. ij. aque
quousque redeant ad unam et inde colentur.
Alij sunt sirupi digerentes materiam fluentem
a capite ad pectus qui descripti sunt capitulo
de dolore capitis. Solucio materiam frigidam
fluentem de capite pille cochie hec fuit
sit. pille de yera gali. et omnes memorie
qui ponit ca. de palisi. Alia medicina
potest ce ista. Recipe pillarum cochiarum ʒ. i. s.
agarici ʒ. s. pulpe coloquintide bdellij
an. ʒ. s. sal gemme, gemina ʒ. a. pulverisatur
subtiliter et misceatur in ydromelle cum
aqua salvie incorporentur et fiant grosse

laxativa

epithi

epithi

ad mod' tati se quar dos. e ʒ i s. ¶ Electum
ad nustrio' de spiv qui uadit dormitum
R. cinamomi elect. ʒ i s. nuc. mus. storac.
calamite an. ʒ s. ligni aloes mastic. et
an. ʒ i. candi ʒ s. liquir. pass. enucleat.
an. ʒ i. ligni aloes mastic. olibani an.
ʒ i. zuccari q. s. et fiat electu. et uero
ius fiat inde cum decoctione ad pectus de supra
sup. et dos. e ʒ s. Item cum confectiue in
serio qui uadit dormitum tria grana olibani
aut thuris albi e acto utile quando est
par state catarro grosso ¶ Pomum lau-
dani et sacculus ad cap. et ung. R. lau-
dani purissi. ʒ i. ligni aloes storac.
calamite oliba. an. ʒ s. nuc. mu. nuc.
cipressi sandali albi an. ʒ i. nigelle ci-
namomi gar. an. ʒ ii. galliemus ʒ s.
minie spic. mast. cost. an. ʒ i. musci
grana iii. pulu. puluisent. et confi[illegible]
cum aqua ros. et bono vino odorifero
et modico cere fiat pomum ¶ Ex radi[illegible]
pte pectoris pt fit sacculus ad capud
[illegible] pt fit sacculus milii torrefacti ex duabus
ptibus et una sal. ¶ Ung. [illegible] in
uncto cum capite plus loto et raso. R. ster-
coris columbini rute agrestis semine sina-
pis castorei an. ʒ i. euforbii ʒ s. olibani
q. suff. aceti [illegible] et fiat unge ¶ Alia
ungtia [illegible] et sacculos que
sup. ca. de dolore capitis ¶ Aliud ad idem
intus. R. ligni aloes storac. calamite
an. ʒ i s. nuc. cipressi olibani costi an.
ʒ i. nigelle torrefacte ʒ ii. puluisent.
et ponat. in pano lineo rotundo ¶ Hu-
digentur [illegible] R. hordei ʒ v. se-
minis [illegible] albi ʒ i. iuiube sebesten an.
numero xx flor. uiolar. flor. nenufar.
ros. rute an. ʒ i. zucc. q. s. et fiat sir.
et det. in mane calido ut det. cum decoctione
dicta ad pectus. Si uis [illegible] ad ʒ [illegible] pte
de sir. digentibus colamu ¶ Solutiua
in catarro calido sunt pille de rubbro
de [illegible] ca. qui R. [illegible]
vide ibi ¶ Alia [illegible] pt ex istis. R.
flor. uiol. nenufar. an. ʒ i. prunor.
numero x tamarindor. ʒ s. et fiat decoc.
in qua dissoluat. medulle cassie fist. ʒ
i. elect. zucc. ros. ʒ iii. ut dyapenidis ʒ
iii. et coletur et detur deinde calida
¶ Alia R. elect. zucc. [illegible] ʒ s. [illegible]

cum decoctione ad pectus et detur mane calida
¶ Si uis aliquas medicinas solutiues colaui in
ueniet ʒ [illegible] pte et ibi require ¶ Electum po-
tens in catarro de materia calida. R. dyapenidis
dyadragganti an. ʒ i. zucc. ʒ ii. penidij.
candi ʒ i. et puluisentur cum sir. nenufar.
et fiat electum ¶ Vel sic R. pul. diadraganti
ʒ s. pul. dyapenidis ʒ ii. candi ʒ i. peni-
diar. ʒ iii. zucc. q. s. et fiat electu. ut
sic R. pul. dyadraganti ʒ i. zucc. ʒ ii.
candi penidij an. puluisentur cum sir.
de nenufar. et fiat electum ¶ Odorifer.
in catarro calido. R. ro. ru. sandalorum rub.
et al. an. ʒ ii. flor. nenufar. flor.
uiol. an. ʒ i s. spodii ʒ s. camphore grana
iii. boli armeni nuc. mu. an. ʒ ii. et
cum aq. ro. et gumme arabici cera
alba fiat pomum ¶ Caput purgatiuum per hec
mas per nares. R. armoniaci ʒ s. piret.
puluisati subtilis ʒ ii. misceat. cum
succo yreos et de eo modice calefacti ad
igne trahat. per nares et inebit. distil.
cat[illegible] ad nasum ut sic R. succi yreos
ʒ i. piret. stafisagre an. ʒ ii. puluisentur
et misceant. et similia [illegible] in succo
[illegible] tepidis et ponat. in nares et teneat.
diu sequitur ca. de optalmia etc.

Capitulum de obtalmia

Dicto de R. capitis et ptibus eius [illegible] eius
subuenientes distincti et uniusquisque ca.
in [illegible] de R. q. [illegible] ori[illegible]
q. sunt ideo [illegible] passiones superuenientes et p
de oculis et de optalmia ¶ Et quia pri. tra-
demus ad ministrationem medicinarum ad oculos
[illegible] ad tres dies est utile quia [illegible] sole cuia
[illegible] et pti. [illegible] in tuma optalmie ¶ [illegible]
quia sepe sunt herbe oculi apparete [illegible]
[illegible] dignior et politior [illegible]
ybena eufrasia celidonia siler montanum
feniculum et ruta et [illegible] uelud dige[illegible]
[illegible] simus [illegible] herbe sup.
ca. de dolore capitis [illegible] a flate et add'
de [illegible] herb. [illegible] de cola. et id' mo-
dus [illegible] de solutiua Et [illegible] diuisiones
debet [illegible] ligando [illegible]
digitos [illegible] extrema [illegible]
[illegible] sanies [illegible] fieri
corrosio [illegible] ¶ Repercussiua [illegible]
in pri. optalmie sunt duo [illegible] repercussiua
[illegible]

Sumpta que conferunt in principio obtalmie p(ri)me
albumine ovi dispumati et lac mulieris
ab ubere sumptum Et sciat quod repercussiva nunquam
debent esse ita fortia quod conducant materiam oculo et lo
sicca(m) propter hoc non est congruus et non debent esse magne
stipticitatis ne dolorem inferant. Repercus-
1 sivum compositum conferens in principio obtalmie. Rx aque
rosarum ʒ s. albumine ovi conquassati et dispumati misce-
antur simul et una gutta vel duo distillet(ur)
2 in oculum. Aliud. Rx musillaginis psillii
ʒ ij. albumine unius ovi misceatur cum lacte
mulieris lactantis puellam que sit iuvenis et si dolor est
magnus fiat musillago cum lacte decoc-
tionis fenugreci et faldela bombacis in eadem
madefacta ponitur infusa super oculum et sepe
moveatur cum desiccatur et si dolor est ultra
sua mala addantur grana ʒ s opii vel fiat
3 verum collirium album. Rx cerusse lote ʒ viij
gummi arabici ʒ iiij dragaganti opii ana
ʒ s. terantur et cribrentur et cum albumine ovi
fiat siefos de isto fiat melior ras. In tota
dies in quo cum lacte vel dissoluto super
lapidem puro de lx lx fiat collirium.
Aliud repercussivum. Rx acacie sandali rubei ana
ʒ j. boli armenici ʒ ij fiat pulvis et in-
corporetur cum albumine ovi bene agitati et fiat
emplastrum super partibus circumstantibus oculo qui
4 nunc fluunt ad eum. Aliud ad frontem et
supercilia. Rx acacie sanguinis draconis ana ʒ ij
fiat pulvis et incorporetur cum albumine ovi
Et etiam flebotomia cephalica brachii oppositi competit
que est et si necesse est maior reiteretur fiat
flebotomia de cephalica utriusque in manibus
Et si est materia fluxa fiat ligatura ventosarum
tumporum. De scarificationibus nota quod aliqui po-
nunt scarificationes fronti et ventosas super
nucha cum scarificatione Et si illa non suf-
ficiunt faciunt cauterium super commissuram
coronali et de hiis habes plene capitulo
de epilentia vel de reuma ibi. Conservatio
in augmento et statu obtalmie calide
que sunt eadem quia minus instatu conferunt
et hec sunt primo lac mulieris ab ubere sump-
tum. Rx musillaginis dragaganti ana ʒ ij sar-
cocolle nutrite in lacte asine dragaganti
opii ana ʒ s fiat subtilissimus pulvis
et incorporetur cum aqua pluviali et tempore
ad instillationis dissolvatur cum lacte vel
lib Et nota quod aqua pluvialis ex sui

subtilitate multum valet in omnibus passionibus
oculorum. Aliud valens in dolore capitis oculorum
pruritum. Rx thutie vel spatere caphore sub-
tilius pulverisate ana ℈ j aque rosarum clare ℥ j
vini albi ʒ s. et anguis ponatur in oculo debet
agitari camphora ut melior fiat permixtio
et postea ponatur una gutta vel due her-
mentia repentur dolorem mitigat et resolvit
Epittima ras quo fiant epittima et pal-
pebre linientes obtalmia in quotidie tempore
Rx siefos memite ras aloes licii sandali
rubei ʒ ij. ... avellane inde croci omne
tal ana partes calles fiant exhinc pillule
et cum necesse fuerit resolvitur una ex eis
cum succo coriandri vel endivie vel aqua rosarum
et fiat epittima. Pulvis citrinus ras
Rx sarcocolle ʒ x aloes croci ana ʒ ij
mirre ʒ j licii ʒ ij pulverisentur simul et
cribrentur et vel in fine obtalmie. Aliud
pulvis ras optimus. Rx sarcocolla alba
pinguis que in lac mulieris mittatur et dimittatur
in umbra donec exsiccetur et optime trita
de omnibus ʒ x cui addatur siefos memite
ʒ ij. Iterum optime trita reponatur et cum
opus fuerit in oculum mittatur et nimium
mitigat dolorem. Conservatio in declinatione
obtalmie sunt Rx spongia infusa in aqua de
decoctionis camomille et melliloti et ea ex-
prime et super oculum pone. Et nota quod inter
oculi alie sunt alterative frigide ut succus
solatri virge pastoris endivie musillaginis
psillii aqua rosarum. Alie calide ut musco
piperis acuti celidonia. Alie constrictiva ut
memita aloes crocus rosarum. Alie desiccativa
ut thutia antimonium climia et lima-
tura auri. Alie sunt lenientes sicut lac al-
bumine ovi musillago psillii foenugraeco
lazuli. Alie sunt maturative sicut aqua feni
et bene crocum. Alie sunt resolutive sicut sar-
cocolla aqua feni. Alie stupefactive sicut
succus pomorum mandragore semen papaveris opium.
Et sciat quod evacuantes partes separate accipite
et flebotomia sepe debet reiterari nec in una vel
duabus vicibus debes stare contentus sed in augmento
statu et declinatione. In principio obtalmie frigide
hec conferunt Rx sarcocolli rosarum ʒ iij conquassata
℥ j in fine cum vino albo actu frigidum
exprime et oculos superpone. Et siefos de spica

Repercussiva composita
Dolor magnus
Collirium album opii et amor ...
Ad frontem
... flemmata
Conservatio in augmento et statu
Musillago fenugreci
... fiat collirium
Aliud Rx cerusse lote ʒ ij sar-
Aqua pluvialis valet in omnibus passionibus oculorum

dissolutum in lapide barbarij cum aqua feni-
culi etcetera collirium optimum est eius proprietati hec.
Epithima siue emplastrum adiuvans ad palpebras.
Recipe aloes sicotrini mirre acacie ana ʒ
j masticis olibani ana ʒ s fiat pulvis
et incorporetur cum albumine oui quantum sufficit et
fiat sief emplastrum Et cuatiuis cum pillulis
cochijs cum pillulis de yeragera et similibus
vide capitulo de dolore capitis Digerenda et
euacuanda plene sanguinito et statim quere
illud quod est de materia frigida Recipe gummi arabici
muscillaginis fenugreci ana ʒ ij sarcocolle
nutrite in lacte mulieris spice nardi mirre
cinamomi aloes castorei subtilissime pul
uisati ana ʒ s misceatur et fiat collirium
cum lacte etcetera Feniculus tunc competit quolibet
appropriatum etiam fit ex eo emplastrum cum predictis
intercidentibus obtalmie frigide sit primo debet
poni paciens in balneo quod laudatur cum bono
vino Item potatio vini quod spongia superdicta
infusa in aqua camomille mellilotis et omnia
ista super oculum sunt ponenda Infusa
fuerint ... ad oculas que sunt
pluribus egritudinibus conferentes Sief album ras
quod dicitur primum quia ante omnes medicinas ad oculos
ponitur est descriptum superius in folio precedenti ubi
est recipe collirij albi Sief de thure Recipe thuris
ʒ x armoniaci sarcocolle ana ʒ v tutie ʒ
ij fiat sief et utatur cum lacte mulieris cum fuerit
sanies in oculis ad modum limie citrine maturat
eum et consolidat ulcera oculorum ras capitulo
de ulceribus oculorum Sief de plumbo Recipe
plumbi usti antimonij thucie ablute cal
cecumeno id est feces metallorum gummi arabici
ana ʒ v opij ʒ s et fiat sief cum aqua
pluuiali vel albumine oui et utatur cum aqua
rosarum et albumine oui quando sanies non est in cornea
vel pupilla et quando incidis ulcus consolidare
et replere carne ras de ulceribus oculorum Sief
generatiuum carnis Recipe climie ablute thucie
ablute cerusse antimonij thuris ana ʒ ij
mirre ʒ j sarcocolle ʒ j s sanguinis draconis opij
aloes ana ʒ j fiat sief et utatur cum al
bumine oui vel aqua feni facit carnem generari
profundis egressionum vulnere et vestigium sub
tiliat ras capitulo de ulceribus Sief elcysie
Recipe anthimonij selenegi id est lapidis cina
brii ana ʒ x acacie ʒ iiij aloes ʒ j et
fiat sief cum succo rubi et ad misceatur
cum albumine oui et aqua rosarum in oculis distillato
cum lapide barbarij vel ut sief predictum capitulo
de ulceribus oculorum Sief viride Recipe ematitis col
cotar combusti ana ʒ ij mirre croci ana ʒ j
piperis longi ʒ s aspergatur ex vino veteri
et fiat sief capitulo de scabie siue sebel ras
Sief viride Recipe tinnior id est viride eris ʒ iiij
colcotar id est vitrioli usti ʒ vj arsenici ru
bei auripigmenti maioris ana ʒ j salis armo
niaci ʒ s armoniaci dissoluatur in succo rute
et spiritus eius aspergantur et fiet sief ras capitulo
de ungula Sief de calcato Recipe eris usti
calcanti ana ʒ v cineris ʒ ij salis armo
niaci auripigmenti arsenici sublimati ana ʒ j terantur
et una ebdomoda dimittatur et fiet sief
ras capitulo de ungula Sief contra maculam
Recipe arsenici rubei olibani mirre ar
moniaci ana partes equales et fiet sief cum suc
co coriandri cum quo distillentur in oculo
usque quo dolor pertransierit ras capitulo de
macula rubea Alcohol contra lacrimas
Recipe thucie ʒ x corallorum rubeorum mirabolanorum cit
rinorum aloes ana ʒ ij piperis ʒ s et fiat
pulvis subtilissimus ras capitulo de lacrimis
Alcohol contra visum Recipe thucie et exsiccata
te quinquies ignite et extincte in aqua
rosarum ʒ xx deinde exhalet succus sanguisugi
viridis et per noctem dimittatur residere et colet
ex quo thucia compressa dimittatur quousque
et postea teratur deinde siccatur ʒ ij piperis celidonie
omnium ʒ ij salis armoniaci ʒ j omnia terantur et re
ponatur et cum necesse fuerit in oculum mittatur
ras de debilitate visus Sief de fellibus
Recipe fellis grui fellis saboth et aquile
est hoc piscis habens rostrum longum et aquile
est lupus fellis yrci menipitum aquile perdicis
omnium ana vinum sit tamen siccatur quorum ponimus
ʒ x illorum siccorum euforbij colloquintide se
rapini ana ʒ j tritici asperget ex succo
feni et ponatur in oculo deinde id est eius
qui non potest videre post occasum solis et valet
aliqualiter contra dilatationem pupille ras capitulo de
aqua descendente ad oculum Sief memite
Recipe memite cum mediocris corticum thuris
mirre aloes sarcocolle attramenti aristo
logie ana ʒ j terantur sic alcohol et utatur secundum capitulum
de vulneribus etcetera

De vulneribus oculorum:

Fiant primo euacuationes ut dictum est et fleubotomia
et medicina sicut superius dictum est et reiteretur sepe
et diuisiones fiant sepe primo sief album

dissolutum cum lacte ancille et pila bombacis posita
super oculo donec sanies sit egressa. 2º post
sief de psullo adgnando carne et si egre
diat^r vuca ad instiret^r sief. elexir
seu yra^r medicis remonetibus vestigium
et ista dicuntur ca^o de albe^ne Et nota quod
tribus modis extrahit^r sanies de oculo primo
exabstersiuus sicut e ydromel factum de aqua
pluuiali et melle 1v et panno lini made
facto in eo ydromelle tepido 2º cum atte
tiuis sicut sief de thure quod mirabiliter trahit
adeo quod sagittas trahit ad se et hore maxime
vsnc armo^n 3º cum desiccatiuis sicut cum pul
ue thurie extincte plures ¶ Exemplum
de instillag^e quod maxime vz in vlceribus
huius recipe semini fenugreci ana ʒ ß et terat^r
bn et misceant^r cum lacte azine in ca
quanti^te suff^i per dies duos et postea ext
hant^r instillag^e cum pecia linea sub
tili forti et cum eis misceat^r ad ciboci quod
maturat et resoluit et si nimis ipsum fuerit
cum aliquali repercussione adde de instilla
g^e psillij. Et si nimis cum forcig de instil
lag^e citoniorum cum sanies fuit resoluta
eis het cin instillag^e debz poni sup
oculum cum sanies fuit resoluta et non ultio
ponendo sp sief de thure ter uel quat
in die 2^m quod an dem e et^c debz euari
ulteria oculorum Et nota quod het curato e
pitulosa et difficilis cure et maxime qui
puenit a variol secundum ca^m Capitulum
Dute cum iumaprimi recium cum aqua calida
et purr lac ancille multum vz Et si necesse
e apto octo capiat^r cum tenacul ca^m d albe^ne

Capitulum de albedine

Nota quod albedo iuchenies pro ncatrice enim
non recipit sed cura quodda palliacionem sed desce
dato pueniens ab humore flatico ut alio
non purgato bene recipit curam et homo melius
in pueris quam in senibus Et nota quod hec egritudo
nunquam curat^r beneficio cyrurgie et si albedo
e subtil et in corporibus tenuis assidue t^r
vaporando cum aquis calidis et balneis et sepe
ad instiret^r puluisato post puluisacionem
cum huis pulueribus ℞ sarcocolle albi
zucari tabarzet spume maris ana partes eq
les fiat puluis et puluiset^r super oculum
et iterum administret^r sterius lacte sarco
colle cundi alexandrini ana et puluise^r
et puluisati offerunt sup oculum ¶ Et puluis
ossis sepie cum lacte mamille multum vz Item
vz succus lingue passeris et e herba cum qua
yrundines visum recuperant ¶ Et sterco^s yru
dinum ʒ ß mell quantum suff ad incorporandum
misceant^r cum aqua feni uel eufrasie et fiat
collirium ¶ Item spume maris ʒ ij zucari ʒ
j fiat puluis subtilissimus Et nota quod albugo
sepe debet mollificari cum lacte gb ulcre
supito uel cum instillag^e fenugreci uel cum
decoctione bis malue postea oportet medicari
cum medicinis istis quibus nulle sunt de gtes
i vanitate ¶ Aliud et e aqua rosmarini va
lens multum fiat subtilia et sic fit het^r vitr
mundum et impleat^r floribus rosmarini
et ponat^r i estate sub tia lx diebus tpe
magni estus secundum ca^m de sibel

Capitulum de sibel

primo oportet facere corporis mundificacionem cum flebo
tomia solutione ventris ventosacione et aliis diuisio
nibus et si res e antiqua oportet ut fricet^r
oculus cum folio viti ut sanguis egrediat^r
at cum alio fricent^r euacuacionem istius sangu
inis. Deinde lauet^r oculus cum aceto et aqua
ros et empletur cum vitello oui et olo
ros et si res non e antiqua vtile collirio
basilico cuius h^c e descripcio ℞ thucie ʒ x
aloes ʒ viij bauruch ʒ iij sardcimoi
garifoli an ʒ j sal ar^m ʒ j ß camphore
ʒ ß musci ℈ j terat^r et fiet sief et ad
instir^r quod e necesse cum lacte ancille ¶ Aliud
collirium quod remouet pruritum et scabiem
oculorum et offert sebel et tenebrositati vi
sus de quo dixit ysaac quod vedit^r ponte
aum pro eius excellencia ℞ thucie cin
bliorum ana ʒ j antimonij ʒ ij menite
tioci ana ʒ j camphore auri ß galie ing
danich j sal ar^m ʒ j at ʒ ij tere optime
cone bona et poc i vase lapideo mundo
et ponere sup eo aqua pluuiale et q̄ i fusi
sunt per duos dies ex mirabolanis magis
xx postea qui in fuerint de in cola aqua et
infunde epea pm sup medicinas et puint
te exiccat deinde funde exaq pocam et fiat sic
pius ut sit paulisper infundendo et trina
do usque ad totum aqua assupcionem deinde fiat col
lirium cum aqua ro et vino albo et fiat alcohol
subtilissimum et ad instir^r ubi oportet in hoc
et vz colirium vinde mesue unde sup
¶ Aliud aurei ℞ cortice vinum oui recent

vngentum de recepit agrella et confundatur in aceto forti nouem diebus postea exiccetur et pulueriset subtilissime. deinde puluis in oculo ponatur. Et nota quod vomitus supra cibum mollificatiuis post oculi sed est decocto feniculi in malue sequitur capitulum de pruritu

Capitulum de pruritu

Epithima iam ad frontem capitulo de obtalmia calida descriptum confert. Aliud valens ad dolorem oculorum et lacrimas. Recipe lanam non lotam et combure et eius cinerem diligenter tere et exeo cum albumine oui super frontem et tympora line statim macula fluxa lacrimarum compescitur et tollit. Aliud optimum ad lacrimas oculorum et tenebrositate. Recipe succi consolidatorum ante tosorum cocti vsque ad medietatem et colati libram s. deinde pone super ignem sicut inceinite aloes boni puri lucij ana ℥ ij. pone misce ydromel quod fit ex vino et melle et aque dranchij ij. deinde pone in vase vitro et obstrua orificium eius et admitte ad solem diebus xl et vtatur in mane et in sero in oculis est ei bonum expertum. Aliud confert ardori aspiritati et egritudinibus assuetis calidis et eius pati destensum colere et ei qui dum videt vnum aut quod videat duo cuius descriptio est hec. Recipe sarcocolle nutrite in lacte asine diebus pluribus ℥ iiij dragaganti al. oliban. storie ferri margaritarum non perforatarum ana ℥ j s. spice inde climie auri et argenti ana ℥ j s. amidi ceruse ana ℥ ij thucie subtilissime ℥ iij tere omnia et imbibe in aqua vel succo contendo donec fiat exiccatum deinde in buliat in succo consolidatorum acetosorum et fiat sicut prius deinde est dandum cum aqua solatri. deinde pone camphore ℥ j. zuccari tabarzed ℥ j s. deinde tere vltima commixtione et fiat sicut et vtere cum aqua rose et albumine oui et lacte asine. Aliud pannum corrodentis sanguine et pruritum remouens ab oculis lacrimas stringit. Recipe thucie alexandrine ℥ j tere optime in mortario et accipe libram j vini acerbi et in mitte aliquantulum de illo vino cum dicta thucia ad optime contundendum et adde modicum de dicto vino et sic paulatim donec totum vinum intus mittatur postea mitte in catinum ramini et fac bulire aliquantulum ad ignem. postea remoue ab igne et adde aloes epatici optime puluerisati ℥ ij et due bene et cum fuerit infrigidatum pone in ampula et vtere sua et cum vino fuerit pone ij vel iij guttulas in oculis et stet supinus per duas horas. Et nota quod cum hec passio sit in aliis passionibus oculorum prodeunt euacuationes flores diuisiones. sequitur capitulum de cura vngule

Capitulum de cura vngule

Cura vngule melior est denudacio eius cum ferro si est grossa et eius residuum consumatur cum rebus abstergentibus et corrosiuis sicut est sief viride et sief de calcitario poita harasi. Si autem subtilis est fiat sine ferro cum pondere et aliis leniolibus sicut ista. Recipe stomachorum passerum excorticatorum ℥ j olei medulle seris bombacis quantum sufficit ad corpandum misceantur ad modum vnguenti liquidi. Aliud. Recipe viride eris vsti ana ℥ s. tritum cum granis piperis terre viridis exiccate serapini galbani ana ℥ j. fellis yrcini ℥ ij. puluerisentur subtili et cum succo maiorane et modico mellis fiat collirium. Et nota quod euacuationes precedunt illa sicut in aliis. sequitur capitulum de macula rubea

Capitulum de macula rubea

In primis hic competunt euacuationes flores et diuisiones ventosationes in spatulis et epithimata super frontem iam descripta capitulo de obtalmia calida et repercussiua que ponuntur in obtalmia calida et in primo et augmento super oculum cum bombace sicut bolus armenicus lutum sigilatum chimolea al. cimolea cum albumine oui. post principium vero in augmento et statu post distilletur in oculum sanguis columbi aut turturis et accipiatur de supra ala dextra et sic recens vel aqua raffani distillata in oculum tepida. Et exponatur emplastrum de foliis raffani passis cum modico stercoris columbi. Item euaporatio fiet cum rebus resolutiuis dictis in capitulo de obtalmia sicut feniculo camomilla mellilotto rosis et similibus. In fine vero ponatur in oculo collirium gabriel et fortius est sief salrech. Sief confert macule rubee. Recipe thimiamatis mirre tuti armoniaci ana ℥ j arsenici ℥ s. et fiat sief cum aqua feniculi ad misturam. Aliud confert et bonum. Recipe thimiamatis partem j et tere vltima contritione et funde super aquam pluuialem in qua distillatum sit salis

Cap^m de lacrimis.

sal masse sal armo[niaci] sal gemme an[a] p[artes]
j et pte ʒ iij terat[ur] et distillet[ur] in mat[ra]-
ce seru[etur]. Aliud sic fit saboch. Rx. arsenici
loti et sublimati deinde loti et siccati cum aqua
coriandri ʒ iij sarcocolle piperis armoniaci
lapidis lazuli an[a] ʒ j dissoluat[ur] armoniacum
in aqua in qua dissolutum sit ex sale armoniaco
ʒ ß et fiat sief et utat[ur] cum lacte ut sequitur
capitulo de lacrimis. Et nota quod lacrime magis
contingunt oculis magnis quam paruis et maxime

Ca^m de lacrimis oculorum

capite humido. Et nota quod fit a quatuor locis
et diuisionibus. Primo reptilissima ad tympora
et frontem conferunt que dicta sunt in capitulo
de obtalmia. Secundo resolutiva sit hoc
emplastrum super commissura. Rx. laudani ℥ ij
agarici ʒ j mastici ʒ v mirti[?] [illegible]
et [illegible] ʒ ij misceant[ur] cum oleo camo-
mille et fiat emplastrum in longitudine palmi et la-
titudine quatuor digitorum. Tertio confert ex-
siccativa. Rx. thutie ʒ ij puluerizet[ur] et
cum aqua myrte totum misceatur et fortiter
desiccetur. Vel sic Rx. pulueris ossium mirabolanorum
kebulorum combustorum et cum aqua myrte fiat col-
lirium. Vel sic Rx. thutie infuse et ablute
in aqua myrti ʒ ij coral[li] al[bi] et ru[bei] ossium mi-
rabolanorum kebulorum sumach galla et aloes mas-
tices olibani opii an[a] ʒ j puluerizentur
subtiliter et cum aqua infusionis dragaganti
et gummi arabici fiat collirium et in hoc valet
colliria superius descripta capitulo de lacrimis
et pruritu et tu vide partem ipsa ibi sequitur capitulum
de debilitate visus.

Ca^m de debilitate visus

Primis[?] senectutibus superius recitatis et flo[?]
si expedit et diuisionibus ad ministrat[ur] pro uti
tyriace ʒ j ß cum aqua feniculi sto ieiuno [illegible]
mirabolanorum kebuli conditi quantum homo dat
conferunt. Aliud Rx. betonice verbene
celidonie eufrasie ysopi pulegii [illegible]
an[a] ʒ ß seminis feniculi siseleos motani an[a] seminis coriandri
preparati seminis maiorane seminis basiliconis mac[is]
cardamomi an[a] ʒ ß cinamomi ʒʒ galange
nucis muscate an[a] ʒ j piperis longi aloes folii
mastices spicenardi an[a] ʒ ß corticis citri
conditi ʒ iij confice [?] [illegible] confice [illegible]
an[a] ʒ ij zucari [illegible] et cum aqua ro[sarum] et aqua
feniculi fiat electuarium quo sepe [illegible] dosis est

ʒ ß pro vna vice et volo quod octo apponendus
eliquor qui extrahitur ab epar yrcino assato
in quo posita sunt multa grana piperis longi
hic confortat visum. Tyriaca cum aqua feniculi multum
valet dosis est ʒ ij. Item suffumigium ad oculos feniculi
et decoctione iapar et epatis yrcini. Item
plus aliis valet aqua distillata celidonie
feniculi verbene eufrasie maiorane rute sil-
uestris posita in oculo. Etiam valet collirium
superius descriptum et alcohol contra visum
et hoc valet Rx. siseleos montani eufrasie
maiorane rute celidonie feniculi an[a] ʒ j ß
ʒʒ spicenardi piperis longi garyofili thutie
preparate sarcocolle mirre ligni aloes
an[a] ʒ ß fellis yrcini et equalis[?] vini bal-
sami ʒ ij mellis ro[sati] ʒ ß puluerizentur
et liquefiant misceant[ur] in estate in sole
calidissimo continue agitando et si fuit
yemis fiat super prunas et reponatur in vase
munda et totum distilletur [illegible] [illegible]

Cap^m de pilis inuersatis

Pili inuersati curantur quatuor modis. Secundum adhe-
rencia in inuersatione cauterio ordine cum
actu ab eminatione palpebre cum sectione
et euulsione pilorum. Et nota quod fel hericii
et eius sanguis cum cristonio et erugine
ferri adinuicem incorporata et reducta
ad formam silicis lenticule squame piscium
plurimis generationis pilorum maxime si euulso pilo
distemperetur cum saliua hominis ieiuni et ponatur
super oculo cum vnum euulsus[?] pilus hora
vna et mitigat dolorem. Tumor pal-
pebre et eius vlcera curantur cum cyrurgia se-
cundum carnationem palpebre. Et nota quod nata
palpebre curantur in incidendo cutem et appo-
nendo granum salis intus ubi nata sta-
bat et postmodum album oui cum cimino
ista omnia habent compleri per cyrurgiam ideo non est
de hiis dicendum. Ad debilitatem visus. Rx. de
pillulis lucis ʒ j in mense et purgetur caput
bis in mense et digeratur materia et hoc modo cum
oximelle squillitico et melle ro[sato] an[a] ʒ j
cum aqua decoctionis feniculi et celidonie quo sumpto
per septem dies purgetur cum pillulis [illegible] [illegible]
mense quarum dosis est ʒ j quo facto fiat em-
plastrum cum eisdem pillulis dissolutis in succo

rute. postea fiat fomentum super oculos tale ℞ malva viol. florum camomille florum celidonie et ros. bulliat usque ad consumptionem medietatis aque deinde imbibatur spongia et expressa oculis apponatur. Hoc est consilium tractatus sequentis capituli de aqua descendente ad oculos.

De cura ymaginationum

Decimationes ymaginationum significant cataractas et descensum aque ad oculos. primo ordinetur dieta. 2° evacuetur cum consequentibus et flebotometur si expedit et diutius. 3° confortetur visus. et ad insistet remediis clarificantibus visum et resolventibus materiam in oculo existentem sicut est collirium factum ex aqua maiorane feniculi rute ros. confortatum cum cinamomo piper. long. nuc. musc. et similia apponatur sicut de fellibus descriptum inter ... super. Aliud ℞ fell. ... pitis balsami ana ʒ i. pulverisentur et cum aqua ... fiat collirium. Aliud ℞ fellis yrcini asse fetide ana ʒ i. ponatur in panno lineo mundo et fricetur subtiliter donec totum dissolvatur. deinde addatur balsami ʒ i. et fiat collirium. ~~Aliud ℞ fellis yrcini asse fetide ana ʒ i.~~ Aliud ℞ sal. armoniaci opopon. ana ʒ i. distemperetur cum lacte et fiat collirium. Et nota quod omnia dicta in capitulo ungule intelligas valere. Item odoratus maiorane est res singularis. Item quod aspiciatur acute in oculos asinine cataractam removet et est quoddam mirabile. Auicenna dicit: Si autem cataracta confirmata fuerit tunc curatio de potioribus fit cum evacuationibus et aliis debitis necessariis et cum deposita fuerit ponatur ad oculum emplastrum factum de vitello ovi conquassato cum oleo ros. vel viol. et stet in loco obscuro remotus ab omni motu corporis et ... predictis octo et ... postea utatur confortantibus visum et maxime collirio descripto in cura debilitatis visus. utatur et mirabolanis conditis et alia fiat que auctor iubet que videas loco suo secundum capitulum de dilatatione.

Capitulum de dilatatione pupille

Primo fiat evacuationibus ... 2° fiat continue ... sit cauterium aptum posteriori loquens in collo ... aurium et similia. Tertio fiat collirium ... et ad insistet resolventia in humoribus existentibus in oculo facientibus dilatationem pupille sicut alcohol ex felle edi cum succo feniculi et pauco sale armoniaco aut ex felle yrci aut ex felle testudinis aut ex capitibus yrundinum adustarum et fiat cum melle et succo celidonie et expertum est. super fronte vero ponatur emplastra et epithimata dicta supra in capitulo de cura obtalmie. Sequitur capitulum de fistula lacrimali in angulo. *memorandum de dilatatione pupille*

Capitulum de fistula lacrimali in an[gulo]

Nota quod cura est ex tribus inevitabilibus in hac passione et ... ex fiat exemplo cum expressione ... In hac autem cura fiet ... obseruanda. primo fiat amplificatio ulceris sic quod profundum videatur et hoc fit cum spongia vel medulla sambuci vel cum ... rasorio. Secundo quod mortificetur callosa caro que est in profundo et radix fistule et hoc fit cum cauterio actuali vel potentiali sicut hoc cauterium potentiale ℞ arsenici rubei attramenti cantaridarum ab(scisis) capitibus et alis calcis vive et salis armoniaci ana ʒ i. pulverisentur et incorporentur cum urina pueri virginis et desiccentur ad umbram et in modicum ponatur in fistula quolibet mane et postea mundificetur locus ad bonum. ℞ ... ʒ iii. viride eris ʒ i. pulverisentur subtiliter et bulliat in aceto ʒ i. usque veniat ad spissitudinem et unguentum et ponatur in fistula. Aliud ℞ foliorum rute agrimonie celidonie ana ... conterantur et bulliat in lb. ... aque vite usque veniat ad medietatem et coletur et de colatura quolibet die due gutte vel tres ponantur in oculo. Item pulvis est mundificativus et illud fit cum ydromelle facto ex aqua rute et mellis vel colatis et cum vino calido super ... et cum ros. Item in regimine carnis et ... fit cum isto medicamine ℞ aloes olibani sarcocolle mirre in aq. feniculi ana ʒ ii. olei ros. ʒ i. cere quantum sufficit et fiat unguentum et ... fit cum pulvere ... Aliud ℞ agrimonie foliorum olive foliorum rute ana ... conterantur et bulliat in iiii lb. vini et ... coletur et quolibet die ponatur in fistula.

Capitulum de dolore aurium

Incipiunt recepte tradite capitulo aurium secundum ordinem almansoris et primo capitulum de dolore qui fit in aure. Sciendum quod septem

que dicta sunt observanda in hiis que inponuntur in aure
primo quod illud non sit multum calidum nec mul-
tum frigidum sed tepidum. 2° quod sit in parva quantitate. 3°
quod stet parvo tempore quia sufficit partes hominis. 4to
antequam ad (in)ficiatur primum sit expulsum. 5to quod
cum ad iniciatur in aure paciens iaceat super latere
sano. 6to quod locus sit bene mundificatus cum
dentrificio propter tortuositatem auris. Unguentum
in remotione mali coniunctionis vel hoc modo in aure
Recipe olei ro. ℥ ij aceti ℥ s. commisceantur et tepidum
ponatur in aure. Nota quod repercussiva numquam compe-
tunt apostematibus aurium quia repercuterent ad ce-
rebrum. 2° maturativa aurium apostemata debent habere
virtutem excitativam aliqualiter ad consumandum
auris ut ait Galenus 4to de ingenio sanitatis
contra illud empiricum. Maturativum in calidis
Recipe farine frumenti ℥ s. mucillaginis fenu-
greci mucillaginis seminis lini ana ℥ s. pinguedinis
galline cum assatur ℥ ij ceruse olibani
pulverisatorum ana ℥ j aceti ℥ j s. olei sisami
quantum sufficit misceantur et fiat emplastrum mediocriter
liquidum. Et si materia fuerit frigida ponatur plus
de mucillaginibus loco pinguedinis galline
ponatur pinguedo anatis ut volunt. Item
quando materia est frigida cepe decocte cum butyro
sub cineribus. Oleum nucis [illegible] est frigida et est
experimentum mesue. Recipe colloquintide ℥ j
bulliat in ℥ vj olei usque reducantur ad
ij et de isto oleo in mitte duas guttas
in aure. Item succus ligni fraxini
cum ponatur super carbonibus fraxinorum et dis-
solvatur succus ille et recipiatur in vase et
ponatur quantum necesse una gutta vel due
et est mirabile experimentum. Item f. d. olei Recipe
succi rute ℥ ij mell. ℥ j castorei ℥ iij mis-
ceantur ad ignem lentum experimentum est auris
Balneum in quo intendiatur si materia fuerit frigida
fit cum hiis herbis s. sticados camomilla
timo bacce lauri. Quando autem cum dolore
est ventositas fit sacculus ex [illegible]
milium vel sal sacculus [illegible] et timo
et debent calefieri [illegible]. Ad idem quando dolor mul-
tum infestat Recipe olei ro. ℥ j opii grana tria
cassie lignee grana ij croci grana j misceantur.
Item filonium cum oleo ro. vel lacte. Quando
autem est dolor frigidus cum sibillo Recipe olei de
amigdalis amaris ℥ j olei de castoreo
℥ s. musci grana iij misceantur et fiat inunctio
Item vel ad idem oleum nardinum oleum costinum
oleum de lilio oleum de ruta et potest addi bu-
tyrum bene lotum et adeps galline et anseris
et in hoc valent lumbrici terrestres et vermes
qui stant sub vasis si assentur et pulverizentur

feruntur et misceantur cum oleis predictis. Ad idem Recipe
calamenti absinthii cinamomi origani sam-
suci foliorum lauri ana ℥ j cimini aneti ana
℥ s. terantur primo et exinde coquantur aliqualiter
in aqua fiat evaporatio in aure. Emplastrum
anodinum et sedativum quod mitigat dolores. Recipe
radicis altee florum camomille mellilotti viol-
larum ana ℥ j s. farine fabarum ordei ana ℥ ij
olei camomillini olei amigdalarum dulcium ana
℥ j s. et fiat secundum artem emplastrum et est bonum et con-
veniens. Sequitur capitulum

Capitulum de ulceribus aurium

Emplastrum mundificans saniem ab aure. Recipe ar-
moniaci terebentine cere ana ℥ s. serapini
℥ ij succi apii ℥ j s. mirre castorei ana
℥ j misceantur omnia ad modum emplastri. Item succus
foliorum olive cum melle iniectus in aure
purgat eam a sanie et est experimentum. Item
aqua piscium salitorum vel olivarum salitarum
idem facit iniecta in aure. Ad idem vinum de-
coctum cum betonica. Ad idem oximel quando materia est
multum frigida. Unguentum mundificativum ulcerum
mundificata sanie. Recipe squame ferri frixi
in sartagine extincti quinquies in aceto super reno-
vando acetum ℥ ij olei ro. cere ana ℥ ij et fiat
unguentum de quo tenta inuncta ponatur in aure
Ad idem Recipe squame ferri preparate ut supra
bulliat in eo oleum ro. duarum partium 3e aceti
et de colato ponantur due vel tres gutte
in aure. Unguentum consolidativum conferens quando
putrescit a materia frigida. Recipe mirre castorei aloes
ana ℥ s. olei laurini ℥ j aceti ℥ s. cere quantum
sufficit et fiat unguentum. Ad idem si fistula sit facta
in aure Recipe mell. ℥ s. vini rubei ℥ ij
misceantur et cum tenta infusa in predictis
mittatur in aure et [illegible] vel una pilus
virgis cum felle thauri et ponatur in aure
Ad idem et fortius Recipe storacis ℥ s. fricetur
cum aceto in sartagine decies et per modum auri-
pigmenti. Ad idem quando est dolor
Recipe vini puri potentis ℥ ij aque piscium sa-
litorum ℥ j s. fundantur in aure quando vehemens
est dolor cum sanie. Sequitur capitulum aliud

Capitulum de sonitu

Hic conferunt ea que dicta sunt capitulo de do-
lore aurium s. suffumigium de stipitibus
fabarum decoctis in aqua in qua tinnitum
tinnitum et sonitum quando causatur a materia fumosa
Ad idem valet pertracta in folio porri aliquando
evenit sibilus et sonitus ex acuitate

spissus auditus et tunc distilla olei ro. decocti
cum aceto forti valde. Remedium videlicet maille
Remedium. Recipe grani piperis ʒ s. castorei ʒ ij
tere utrumque cum aceto et tepido distilla in aure.
Et quando fuerit ex ventositate grossa fiat
ista suffumigatio. Recipe calamenti aneti ori
gani camissuci rute stricados ana. fo
liorum lauri ana m. j. bulliat in aqua suffi
cienti et sufficienter fiant evaporationes ad foramina
aurium per instrumentum debitum. Iste purgationes perti
nent secundum de gravitate ipsius auditus etc.

Capitulum de gravitate auditus

Oleum laurinum nectum in aure qui pro
venit a repletione sanguinis. oleum amigdalarum. oleum
balsami iunipi. Et nota quod ponere gutta
oli sinapis de 3 die in 3 in aure non au
dientis liberat eum de ex pimit aliquando sar
dientes. variat in suis consiliis. curavit
quendam iuvenem a surditate nam fecit cum
uti pluries arcoticon. postea distillavit in
aurem cum oleo de scorpione et laurino
Remedium distillent in aure ea que habent dissol
vere et resolvere humores crudos sicut sal mel
succus rute oleum aneti et similia. Et nota quod
purgationes et diversiones in hoc sunt maxime
necessarie et non sunt omittende secundum capitulum.

Capitulum de vermibus aurium

Ad extrahendum vermes Recipe vini ʒ ij mellis
ʒ iij olei ro. ʒ iiij misceantur cum albugine
duorum ovorum. deinde lana infundatur in predictis
et impleatur auris de ista lana postea sub
ito de aure extrahatur per duas horas. Remedium
Recipe oleum de absinthio olei de amigdalis
amaris ʒ j pulveris aloes misce et
pone in aure 2 vel 3 gutulas per horas. Remedium
videlicet distillatio succi cucumeris azinini in aure
et si ad dyagridium apponatur melius e
rit sic et melius. Recipe succi cucumeris asi
nini ʒ ij dyagridii ʒ j misceantur
et gutulatim in aure ponatur secundum capitulum.

Capitulum de hiis que extrinsecus

Approximatio ventose magne capiet ~~cenitor~~
aure extrahit omnem rem de aure. Ad extrahendum
aquam de aure appositio sacculi facti ex rebus exsicca
tibus sicut cimino et similibus. Item ambulare
super uno pede cum capite inclinato super aurem
in qua aqua penetravit videlicet Remedium videlicet evapo
ratio aurium cum floribus camomille seu limi
bulitis in aqua. Sic quoniam sufficit infusio decoc
tionum sicut camo. aneti de amigdalis amaris
secundum capitulum de fluxu sanguinis narium etc.

De fluxu sanguinis narium

Sanguis fluens ex naribus restringitur sex
modis. primo per infrigidantia ex quibus sanguis
ingrossatur. tunc sucus ista lactuca sempervina
aqua ro. acetum et similia et si expedit addatur
opium iusquiamus mandragora et similia. ro
pannus lineus fusus in aceto et aqua expressus
appositus circa collum valet videlicet super spina
vel spatulas et epar et est emplastrum ex pede
fronte valet videlicet in hoc casu. Secundo restringitur 2
cum stipticis sicut acatia ypoquistidos bolo
armeno corallo lapide ematites terra sigil
lata et talibus que restringunt orificia venarum et
lo videlicet hoc emplastrum. Recipe succi plantaginis aqua
ro. ana ʒ iij aceti ʒ s. albumine duorum
ovorum terre sigillate 2 ʒ misceantur simul et
fiat emplastrum aliquantulum liquidum. Trocisci de
pulvere constrictivo videlicet cuius Recipe scribit Amesue
et est talis. Recipe sanguinis draconis gummi arabici acacie ana per
anthos seminis rosarum acatie ypoquistidos
spodii balaustie boli armenici terre sigillate
lapidis ematites coralli rubei ana ʒ ij seminis
papaveris seminis portulace cornu cervi ad
ustis cinerum gallarum mirtilli ana ʒ j
pulverisentur subtiliter et incorporentur cum succo
plantaginis et fiant trocisci pro te et reducti
in formam emplastri et super tympora apponatur.
Tertio restringitur cum conglutinatis conglutinando 3
orificia venarum sicut thus mastix dragagantum
farina volatilis molendini tela aranea
et similia et hec misceantur cum feribus. Quarto restri
gitur a restringentibus a forma specifica sicut
stercus asini et succus eius et cinis eius
intrinsecus capre stercus porcinum succus
portulace ~~armitez~~ et succus eius pulvis
panni quod stetit diu tela aranea et huiusmodi.
Et nota quod omnem fluxum sanguinis stercus
asininum restringit quocumque applicetur sive sit
menstruale sive emoroydale sive ex vulnere
et maxime succus stercoris. Quinto restringitur 4
fluxus cum distrahentibus sive divertentibus
evacuatio tunc flebotomia cephalice et epatice vel
saphene vel vene magne que est in spa
tula vel alterius vene in parte diversa sunt eva
cuationes cum ventosa posita super membra
a quo provenit fluxus si fuerit epar si sple
et cum ligaturis extremitatum sicut brachiorum
cavillarum mamillarum testiculorum et cum
passione extremitatum fortiter pungentium ex
trema et subasellas et alias partes corporis

Ter modis restringitur

in causis

sanguis ex naribus aut diverten

sit

Adiu[n]ct[um] pillar[um] ... ʒ j dissolua[tur] i[n] succo ... et fiat suffumigium

6

Sexto restringi[tur] fluxus sanguinis cum cauteria-
tibus inducendo crustam orificium venarum a quibus
emanat sanguis sic attramentum et arsenicum et
calx viva insufflando in nares et ferrum ignitum
super apponatur caute. Calx viva operatur
equaliter et fortius ... et cauterizat et multas
facit laudes ... de balneo ... ad re-
stringendum menstrua. Emplastrum fiat ...
temporibus et fronti ... et albugine ovi
cum mixto. Item sanguis draconis boli armeni
terre sigillate ana pilorum leporis adustorum
et cum albugine ovi misceatur et fiat ...
Et si ... maior apposita super ...
... capitulum de vlceribus interioribus narium

De vlceribus interioribus narium

Vnguentum faciens cadere crustas. Recipe medulle
vitelli ovi dragaganti gummi arabici ana ʒ j olei
... ʒ j cere quantum sufficit fiat vnguentum ad con-
... vnguentum de cerusa ... a nicolao
Adiutorium Recipe olei ... ʒ j olei ro-
sarum ʒ s butiri loti adipis gallice ... dragaganti
dragaganti ana ʒ ij cere quantum sufficit et fiat vnguentum
ad removendum escaram. Adiutorium quando egritudo
... sit fortior Recipe cerusse ʒ j s ...
... plumbi usti ... loti ʒ s aceti ...
quantum sufficit et fiat vnguentum cum sufficienti oleo mirtino

Capitulum de emorroydibus

Hec sunt corrosiua et ... mallis. Recipe
arsenici citrini calcis viue flor[is] eris ana lb.
s argenti viui lb j sal armoniaci ʒ ij
omnia terantur et bulliat ... et ...
redditur corrosiua ut cauteria potencialia
Adiutorium et est utile Recipe calcis viue ...
te arsenici citrini ana ʒ ij colcotar flor[is]
eris alumis ana ʒ j galla et balaustiarum
ana ʒ ij terantur ... in mortario eneo
et cum aceto forti multum et triturentur
forti fiant ... et cum ...
vno istorum distemperato et ... licinio
in nares aut pulueris sufflentur in nasum
Adiutorium de experto Recipe ... et puluerisetur
subtiliter et ... insufflet in nares
removens dolorem ... cauterium ... et ...
... cum modico oleo ros[arum] mixti. Sequitur capitulum

Capitulum de amissione odoratus

Recipe sternutatorium ... cum puluere piretri et ...
in amissione odoratus ab opilatione ... ...
tus in nares. Item oleum nardinum in quo
fuit de puluere euforbii vel castorei vel
musci vel ... sit. Adiutorium Recipe ...
foliorum lauri calamenti ... ana ... et
nigelle ana ʒ ij et cum aqua decoctionis predicte
fiat suffumigium et soli succi ... Adiutorium
Recipe nigelle coloquintide ... piperis
ana partes equales fiat puluis et insuffle[tur]
Item ... nigellam ... in panno lineo
ligatum ad modum ... Adiutorium Recipe storacis
calamite ... cubebarum ... nigelle
ligni aloes ... cinamomi ambre musci
et cum laudano sufficienti fiat pomum ut supra
Adiutorium fiat suffumigium ad nares de camo-
millo meliloto origano bullito in aqua et vino
sicut sequitur capitulum de dolore dentium

Capitulum de dolore dentium

Flobotomia labiorum in dolore dentium a ... sangui-
ne ... ut flobotomia ... Medicamine
utile Recipe mastic ʒ j saluie ... bulliat
in vino lb s donec redeant ad ... partem
et hoc si dolor fuit de ... si non fuit
de ... bulliat in tanto aceto quantum de
vino et ... ... mastic ... ...
... et ... saluie. Adiutorium
Recipe corticum ... rosarum foliorum oliue ...
ana gallarum ... xxx ... ʒ s ...
... ʒ ij et ... et bulliant
in vino albo ... calefiat et mane
et sero abluet os et ita faciet ...
Aliud Recipe passule ... ʒ j
... aloes ... ʒ j bulliat
in aceto et vino ana ... ij et coletur et teneatur
in ore. Aliud ... decoctionis ...
... de spolio serpentis vel ... mirabile
Item ... decoctionis coloquintide vel ...
... Item vel vinum decoctionis ...
... vnum decoctionis ... et submitte ...
Medicamine solempne. Recipe piretri seminis
stafisagre subtiliter puluerisatorum ana ʒ j cere al-
be ʒ iij misceantur ... et dentibus dolorosis
... in illa cera mitigat ... et ...
... Item vel sacculus de ... stafisagre
Item vel radix diptanni ...
masticata vel ... radix celidonie. Item
dente ... ubi est ... ex ... instrumento
... forti ut ... sinapis ... valet
Item dente ... ubi ... putredo
... mundificatio cum ...
de ... Item ... ad ... aceti
Puluis optimus ad ... dentium
Recipe ossis sepie ... marinarum album
spume maris nitri alumis aristolo[chie] ro[tunde]

Optimum experimentum ad dolorem dentium Recipe coloquintide ...
ʒ s ... ʒ j bulliat in aceto ... per dis-
soluatur et ... calidum abluatur os de ... experto ...

Almum ... (margin)
experimentum nota (margin)
et de opilatione narium (margin)

radic alcanne ad huste ordei ad husti sul phur husti cimmini pipis lon ana pului sent et misceant cum melle postea fricet dentes. Item aqua que distillat a vite si circa dentes lauet. Item mesi cum vino ubi bullita sit radix titimalli preseruat dentes a dolore. Sequitur capitulum de extractione dentium.

Capitulum de extractione dentium

Lac titimalli mallaxatum cum pasta fiat capsula denti corroso corrodit ligamentum dentis sic quod per se cadit. Recipe radicis titimalli ʒ s. radicis abrotani ʒ iij. radicis titimal li ʒ ij. mell quantum sufficit et incorporetur ad ignem et ponatur super dentem. Medicamen constrictiuum dentium. Recipe aluminis thuris masticis gallarum cipressi florum rosmarini ana partes equales bulliat in aqua pluuiali et vino sufficienti et sufficit et lauet ex eo tepido. Remedium. Recipe cornu cerui husti sal husti uitri husti ana ʒ ij et cum melle fiat decoctio ut confectio de qua liniatur gingiue apte extrinsecus et non quod dens sibi caueat ab omni masticatione et a tangendo ipsum cum manu uel cum lingua.

Capitulum de congelatione dentium

Liquiritie et sucemus remouit congelationem dentium si masticetur. Item masticatio portulace et seminis eius contriti in fusi in aqua. Item masticatio aut fricatio amigdalarum dulcium. Item locio dentium cum lacte asinino. Item locio dentium ex aqua salita calida. Item locio dentium ex decoctione aristolo. lon. Item locio dentium ex decoctione ipius lauri. Sequitur capitulum

Capitulum de dentibus qui tangi non possunt

Quoddam olim calm actu et potentia dolore dentium mitigat. Remedium. Recipe granorum lauri aristolo. lon. aluminis ana partes equales bulliant in vino sufficienti et sepe ex eo calido lauentur. Remedium et fortius fumus predicte decoctionis et addatur yeperig ʒ j. et ex ea calida lauet dentes et contineatur per horam. Remedium videlicet si dentes coluantur cum tyriaca et antiqua et diu stat cum non apponatur ad linguam ibi. Remedium videlicet oxisinapismum si teneatur in ore. Item videlicet si vngantur dentes cum oleo de sinapi et si sumatur in pedem olim cum quo et cera fiat capsula denti videlicet. Nota quod in eadem dentibus appendanon dicitur actu uel calida nec et huius frigida.

Capitulum de ulceribus et cancro et pustulis lingue

Abstersio fit cum ydromelle facto ex melle rosato uel cum vino rubeo in quo sunt rose sufficienter bullite. Puluis quem ponitur hic infra consolidat. Medicamen corrodens materiam corruptam in ulceribus. Recipe arsenici rubei cum aluminis gallarum florum subtili puluisatorum ana ʒ j. infundantur in modico aceti per hebdomada vna et exiccetur et istius ponatur ʒ j. per vna hora sit lotum ulcera et postea inungatur locum cum oleo rosato ad sedandum dolorem et postmodum reiteretur quousque materia sit tota consumpta. Medicamen solidans. Recipe gallarum ʒ j. aque rosate lb s. bulliat simul usque quo tertia pars sit consumpta et coletur cum illa colatura fit ablucio. Et nota quod commune psica remouit oris fetore prouenientem a stomacho et fricet dentes cum pano aspero et vino calido. Et cum ulcera non sit profunda multum decoctio fiat in vino cristi. Recipe rasure pergameni aluminis gallorum ana partes equales et bulliat. Remedium collutio oris ex melle rosato mixto cum decoctione cupularum glandium gallarum corticum granatorum et similiter. Sequitur capitulum

Capitulum de fluxu sanguinis ex gingiuis

Locio corrodens mala carne gingiuarum. Recipe foliorum oliue m. j. s. piretri et radicum ana ʒ j. yreos ʒ s. al. masticis ana ʒ s. mell electi ʒ ij fiat decoctio clarificata usque ad tertias. Dicens. Locio mundificans gingiuas. Recipe aque calide ʒ j. mell rosati ʒ iij misceantur et cum pano lineo infuso in podas abluatur gingiue uel lauentur cum vino decoctionis rosarum. Regenerans carne gingiuarum cum bene fuerit mundificate. Recipe olibani ligni aloes sarcocolle sanguinis draconis subtiliter puluerizatorum ana ʒ j. misceantur simul et de eo ponatur modicum in gingiua. Remedium et confirmans dentes et sanans. Recipe laudani masticis ana ʒ j. camphore subtiliter puluisate grana vj misceatur malaxatio cum aqua rosata et fiat massa et extendatur super pannum et ponatur super gingiuas. Item pano infusus in aqua distillata foliorum cipressi positus super gingiuas fortificat eas et eius partem vinit. Collutio oris prohibens sanguinis fluxum ex gingiuis. Recipe balaustiarum aluminis ~~rose~~ rosarum arnoglosse cupularum glandium plantaginis ana partes equales bulliat in vino rubeo sufficienti et sufficit coluatur ob ex eo optime videlicet quod fortificat gingiuas et restringit sanguine fluentem. Remedium videlicet collutio oris facta ex decoctione gallarum foliorum oliue rosarum lentisci

Pillule contra fetorem oris. Recipe granorum sumac mirti ana ʒ viij sandalorum rubeorum ʒ v. cubebarum ʒ vij. cinnamomi ʒ vi ligni aloes ʒ j. gallie ʒ j. fiat puluis et tempera cum succo granatorum et aqua rosata et fiat pillule et teneantur sub lingua ut dicit ... cum locione oris cum aqua ubi mel cum sit succus mixtus et ... masticis ...

... gingiuas ...

... dentes

... de ... gingiuis

cipparior et corticu granator. Adid. Rx pi
ietri indicu lilii an ʒ j. simiach gallar
non pforatar balaustiar an ʒ ij. terant
subtili et gingiue aspgat et fricentur
Adid vz si exp(er)dis i maiori dosi fiat
decoctio i vino rubeo cu q(ua)rta pte aceti
et in fiat oris ablutio et si ibi e vlcus p
fundus adda alume ad 2as ptes z fiat
decoctio sit modicu decoctioe posst poni mel
ro. co. ppt mundificatoz sanici abulte

Capitulum de casu uvule etc.

Cum uvula e calida fit euacuatio uii z floia
in prin(cipi)o competunt repercussiua q(ua)lis e ista
Rx decoctiones gallar ʒ iij. dyamoro ʒ
ij. misceant z fiat gargarisma. plurib(us)
ii distillacoz sanguinito competit medica
mina facta ex gall' z sale ar(moniaco) tere simul
Item decoctio repercussiua facta ex decoctione
cort(icis) seis ro. cu succo barbe yrcine z mo
dico aceto in prin(cipi)o plurib(us) distillationez
Item gar(garis)ma thuris masticis mirre cipssi
dyamoro cu ma e frigida (con)pressi vz hoc
gar(garis)ma Rx salvie seis sinap. cu medico
mell' cu ma e frigida et i repercussiua co
petit in prin(cipi)o si cu eis pnt addi aliqua
resolutiua ut hoc mo Rx corticu citri.
seis ro. corticu granatoz. barbe yrcie an
ʒ ij. salvie se sinap. an ʒ iij. bulliat
tanq(uam) suffi(cit) z colent z colatur addatur
mell' ro. co. ʒ iiij. z fiat gar(garis)ma. Adid.
vz gar(garis)ma factu ex hisopo simile simu(l) cu ace
to an ptes equales. Adid. pelenia
coe cius Rx balaustiar alume an ptes
~~equales~~ vna caphore pte s. ponat
cu instro ad uvula. Adid. Rx gallar
ptes duas sal ar pte s. pulius fiant
z ponat i uvula. Adid. Rx anthere
ʒ j. succi barbe yrci ʒ j. bulliat i vino z
ex eo fiat ablutio oris i fauib(us) linito sinapis
cu galla adiusta cu aceto multu valet

Capitulum de sanguisugis

Decoctio facta ex reb(us) amaris interficit sang
sugas z eas facit remouet ab adherentia
gargarizando. Item me(llicratum) resolutiue int(er)
ficiunt si fiat gar(garis)ma. Item pul(vis) (con)strictiu(us)
sanguinis (con)suetus vz ad restringend(um) sang(ui)ne(m)
post q(uam) sanguisuga fuit remota cui(us) Rx
hec e. Rx pul(vis) sang. dra(conis). terre sigillate
aloes pilor leporis an. puluis fiat et
ponatur in gutture cu instrumento ubi

Pul(vis) (con)stri(ctiuus) sang.

fuerit apposita sanguisuge. Ad tollend(um) adhe
rentia sanguisugar. Rx foliorum lupinorum colo
quintide an pte j. nigelle pte s. sinap pte
j s. bulliat i aceto sufficient z colet z adda
sal ar(moniaci) ʒ iij. z fiat gar(garis)ma. Adid. valet
similit(er) salubr(ite)r gargarisati exp(er)te. Item
gar(garis)ma ex aceto z assa fetida. Item vz
si pix liquida misceat cu aq(ua) z fiat gar(garis)ma
Adid si fit masticatio aliorum z stet ad solem
ore apto apposita aq(ua) frigida an eos se. caus

Capitulum de intrantibus guttur

Modus extrahendi est triplex. Primus ut
ligetur filum i capite cepe recent z q(uod) i(ll)a capa
transgluciat z no masticetur fortis ne vna
pars separetur z q(uan)n cit(o) i gutture extrahat z q(uia) cepa
capa e viscosa talis spina i figit ibi et
extrahit cu capa z fiat decoctio cu canapa
z in fiat gar(garis)ma. Secundus modus e q(uod) accipiat
spongia i pua q(uan)titate z ligata cu filo trans
gluciat z subito in extrahatur z sic cu spo
gia extrahet spina. Tertius modus e
ut fiat emplastrum ex musillaginib(us) seis lini
butiro z medulla cassie z ole amig(dalarum) dul
ciu z vz iungatur. Adid. vz si percutiat fortit(er)
i collo. Item si vomat fortit(er) post cibu sumptu z
sepe. Adid. vz si fiat gar(garis)ma cu rob vue
i quo decocte sint ficus sicce. Ad idem
vz si transgluciat aqua tepida dupla ut
explicata z i mo(do) debito z genti extrahat ipe

Capitulum de grauitate lingue

Primitat evacuates capitis z floia si ex
pedit. Item fricate lingua cu saluia facit
loqui z quiescit cicius pueros z q(uoru)m lingwa pa
liticat. Gar(garis)ma factu ex decoctione salvie
ysopi acori vz ad succedu loq(ui). Item piret(rum)
ligatu i pano si aliqualit(er) masticetur z (con)fr(icetur)
si sit pano pustulas facit. Adid oximel
squilliticu qd ex eo collunt os. Adid.
Rx gariofi ʒ j. euforbii ʒ s. pulius fiant
z fricet ex eis lingwa. Adid. Rx sal ar
piperis sinap. vaurich ʒʒ. stafisagrie
origani sanisu sal napi an j. ptes
subtili puluis fiant z aq(ua) calide misceat
z fiat gar(garis)ma diebus (con)tinuis z e res
optia et expta. Sequitur cap(itulum) de lig(u)a q(uando) inoret.

Cap(itu)lum de lingua q(uando) extra os

egreditur etc. Gargarisma ex decoctione

yreos sinapis piretri 2 sileris vz ipsor cau-
sis pulvis fricatus sup lingua fiat ex
3 piretri 2 silib. Radix vz gargarisma
ex decoctione dactilor ficuum passular cum
vino dulci. Radix. Rx oximell squillitici
3 iiij rob vini 3 ij. in fiat gargarisma
Radix ex decocto fenugreci passular ficuum radicis
lilij fiat cui addatur mel ro. co. 3 iij
fiat gargarisma. Sequitur capitulum

Capitulum de glandulis

valent tiriaca potio arasi ca. de pustula
corrodunt hec glandulas que est apostema fla-
tium. Radix. Rx origani pisti corticum in-
granatorum salis ana partes equales pulveri-
zentur 2 cum eis fricetur lingua infantis 2 est
experta hec res. vo quia sufficit sola fri-
catio salis. Sequitur capitulum de apatibus lingue

Capitulum de apatibus lingue

Gargarisma factum ex decoctione piretri scilicet
urtice yreos multum vz in ipsa cau. Et no-
tandum quod si apostema fuerit cum caliditate fiat offert
et si cum frigitate talia offerunt. Sic nota
in apatibus lingue multum vz flora vera
cigete. Capitulum de squinancia

Capitulum de squinancia

Cum est in principio causa calida gargarisma ex succo lac-
tuce agne 2 forma spetica offert. Sic vz gar-
garisma ex decoctione gallarum sumach dyamo-
ro. Sic gargarisma ex decoctione mirtillorum. Sic
sirupus de pruneis dyamoron ana 3 i aq ro 3 ij
fiat in gargarisma. Sic vz ad id pillas idem
prohibet discursu reumatis illi qui forte
sunt in causa de catarro. Sic vz hoc. Rx aq
ros 3 iij aceti 3 i 2 fiat gargarisma. Radix
id Rx rob mori cum aq ros 2 psilli si po-
vinum granatorum. Sic in augmento Rx liquiritie
rase uvar passar mundatarum ab arill.
ana 3 s. caricarum pinguium 3 i se psillij
scilicet citoniorum pruneis al ana 3 s. ordei
mundati q s. mell 3 ij fiat decoctio
pro in clarificetur usque ad consumptionem medie-
et coletur. Radix id. Rx dyamoron 3 ij
mellis ro. 3 s. fiat decoctio liquiritie
ordei 2 fiat ~~decoctio~~ gargarisma. In statu
competit oximel diureticum 2 repetitur
ma. Unguentum ad ex. maturativum
Rx musillaginis scilicet psillij scilicet citoniorum

musillaginis

medulle cassie fistule butiri sine sale ana 3 s.

ana 3 ij fenugreci caricarum pinguium ana 3 i
oli violati 3 ij musceatur 2 fiat unguentum
Cum squinancia frigida si materia est frigida grossa com-
petit gargarisma subtilissimum hoc. Rx radicis
yreos 3 s. ysopi capilli ve. recentes ana i
liquiritie rase passularum mundatarum caricarum
ana 3 i. scilicet fenugreci seli ana 3 s. ordei
mundati ana s. mellis elc 3 ij fiat de-
coctio primo clarificetur usque ad q. tres. In
statu ad rupendum competit oximel squilliticum
maturativum ad ex. Sic Rx unguentum dyaltee
q s. musillaginis selini musillaginis fenu-
greci ana 3 ij medulle cassie fistule butiri
recentis sine sale 3 s. fermenti caricarum
ana 3 s. oli amigdalarum dulcium 3 ij musceatur
Cum pelle simplicis sunt que remma frin-
venire in ore vz gargarisma ex decoctione
morsus dyaboli quia vz Radix vz oximell
composit 3 i dyamoron 3 s. fiat decoctio
ficuum passularum yreos ysopi nitre et
apponatur modicum aceti. Et si decoctio
fiat cum sinapi piretri pipere sale armoniaco
2 nitro erit gargarisma fortis aquo petrou

Capitulum de tussi 2c

Maturativa in tussi calida 2 sicca 2 aspera
sunt sirupus de prune sirupus de iuiube aq
decoctionis ordei viol. liquiritie passularum
sebesten zucari al. Lenitivum Rx medulle
cassie q s. distemperetur cum decoctione
predicta 2 addantur in decoctione prima ut ta-
marindi 3 s. se. gum. pruneis capil. ve.
ana 3 ij. Confectiones valentes dyadra-
ganti solum de prune penidij liquiritie
pille biliriche retente sub lingua. Unguentum
in tussi calida 2 sicca Rx musillaginis psillij
musillaginis draganti gum arabici ana 3
ij auxungie gallie medulle vituli ana
3 s. oli violati oli amigdalarum dulcium ana
q s. cere quantum sufficit 2 fiat unguentum. Radix id
Rx oli violati cere quantum sufficit fiat spa-
radrapus ad longitudinem unius palmi
et latitudinem medij 2 ponatur super
pectus. In tussi frigida flatica cum materia est
fla grossa in pectore existens 2 viscosa
vz iste sirupus Rx radicum yreos radicum
enule campane ana q s. ysopi capil. ve-
neris ana i anisi se. fen. se. urtice
orobici se. fenugreci se. lini ana 2
i ordei mundati q s. liquiritie rase uvarum
passarum mundatarum ab arill. ana 3 ij.

tussi 2 aspera
viol
liquiritie
passular
sebesten
se malvi
ana 3 s.

cum flatica

Vng' ad pectus.

mell' zucari an lb s fiat sir clarificatus usque ad q v. Item vz sir de ysopo et est expertus et bonus. Item sir de liquiritia fit sic. Rx sir de ysopo ℥ i sir de liquiritia ℥ s fiat de decocto liquiritie ordei passularum dactilorum cum zuccaro. Item sir de passe oxi squillitici. pille de agarico 2 de sp[ecie]b[us] mesue et aliis cum quibus deberet purgari pro sir. Rx radicum lilii radicum feni an ʒ i agarici ʒ i turbit ʒ s pulpe coloquintide sarcocolle an ʒ s yerapigre ʒ ii pulveri[ze]ntur et fiant pille cum succo capillorum veneris et ad ministret in introitu lecti. Vng' ad pectus quando pungit tussis et dolor materia fluida in pectore existens. Rx mussillaginis fenugreci mussillaginis se lini an ʒ ii olei amigdalarum dulcium et quantum sufficit fiat vng' ut spadrapi in quantitate ut supra. Aliud ad idem vz bombax vel cunnatus et madefactus oleo amigdalarum dulcium calefacto ad igne. Suffumigium ad idem. Rx ysopi ℥ i liquiritie passularum mundatarum abcavit an ℥ i s seminis fenugreci se lini an ℥ s bulliat in eo lb aque usque redeat ad ii s et fiat cum cauterio dicto in capitulo de catarro. Confectiones convenientes lohot de pino diapenidion. Lohot sanum et expertum dyaprassium et est fortius aliis loth de squilla et dyaireos. Item ius galli antiqui cum quo bullierit semen cartami ysopi yreos passularum se urtice. Valentia appetatae sunt hec. Item trociscus pulmo vulpis vel lotus cum vino dulci vel decoctione predicta. Electuarium valens contra vitium pulmonis pectoris et voce perdita restauranda et egrotus penitat et voce fiat clara. Rx dragaganti sed duo infusi in aqua ℥ iii cinamomi ʒʒ an ʒ vi spice galofilorum nucis muscate cardamomi galange an ʒ s liquiritie succi eius pinearum amigdalarum fenugreci ysopi se lini an ʒ vi iii v mellis dispumati quantum sufficit fiat electuarium ut quatenus in die et quidam ponunt succum caulium ad bulliendum cum melle et fiant electuaria etc.

ypericon valentia

Cum vocem perditam restaurandam egrotus penitat et vocem clarificat

Capitulum de asmate

Patiens asmatice qui materia est grossa fiant sibi hec. Sir de ysopo. Sir de cepis sio oximel squilliticum cum aqua decoctionis passularum ysopi. Ad idem ius galli cum bulliat semine cartami ysopi yreos passulis seminibus urtice cum aqua predicta. Item vz pulmo vulpis ut supra dictum est. Confectiones bone in hoc casu sunt loch de pino loch sanum et expertum de squilla dyaprassium dyaireos cinula et trociscus omni modo a multis valent aforima supra. Ad idem Rx liquiritie ℥ i uve passe lb s capilli veneris ℥ i mell' lb i coquatur predicta res in lb viii aque usque ad remaneat v et cum ista aqua temperetur vinum suum. Ad idem sumatur malum granatum dulce et dividatur in quatuor partes et in medio ponatur de zuccaro alb[o] pulverisato et claudatur pomum et ponatur subcineribus deinde extra dicti pomi postquam subcineribus steterint aliquantulum eiciatur aliquid et in aliquo vase et cum cocleari accipiant et teneantur in ore lambendo et hoc lenit pectus mirabili clarificat voce et confert tussi. Ad idem sumatur omnia cum ficubus siccis stomacum duo boli cinule capane. Ad idem sit corporis passus coctus cum aniso feni et ciceris. Vng' sive emplastrum super pectus. Rx dactilorum pinguium caricarum pinguium an ʒ ii radicum malve bismalve an ʒ s conquassentur fortiter et bulliat in aqua. Deinde Rx stercoris columbini terebentine resine an ʒ i misceantur omnia cum mussillaginis psillii se lini quantum sufficit et fiat emplastrum et ponatur ad pectus. Euacua pille aliud ipsi sunt de spice. Ad idem pille de agarico valet etc.

Capitulum de pleuresi qui est in principio

de materia ventosa subtili pauca ut aquosa. Calefactorium fiunt ex duabus partibus milii et 3a salis multum vz si fiat sacculus et ponatur super dolore. Etiam vz si fiat de cocto cum spongia in pleuresi colica ut saginea digestiva est conveniens et est hoc in principio. Rx sir violati ℥ i sir de liquiritia ℥ s cum duplo aque de decoctione ordei violarum iuiubarum et zuccari. Item sir de papavere vz valet propter vigilias. Aliud. Rx endivie scariole epatice lactuce dulcis capilli veneris an ℥ i seminis frigidorum mundatorum se malve bismalve se bombacis mundati an ℥ s ordei mundati ℥ ii liquiritie rase uvarum passularum mundatarum ab acinis iuiube sebesten an ℥ i zuccari.

& eximia dragaganti ʒ ii cum vino

violarum

flo v an ʒ i

[illegible]

lb. j. et fiat sirupus clarificatus. ¶ Solutiuum in eodem initio vel deinde in tussi calida et sicca ac est. ℞ pulpe medulle cassiefistule ʒ j s. dissoluantur cum decoctione ordei liquiritie passularum jujubarum violarum prunorum in oxymel et aromatizetur cum cinnamomo et postea addi reubarbari ʒ s. spice ʒ j et plus vel. ¶ Confectio loch de pineis diapenidion dyadragantum pillule bechice de terra sigillata sub lingua. ¶ Maturatiuum cum materia est grossa maturatiuum ℞ sirupus de ysopo ʒ j s. cum aqua predicta ut fiat clis. ℞ ysopi capilli veneris an. m ij liquiritie rase vuarum passarum mundatarum ab arillis an. ʒ j ordei ʒ ij. coriandri seminum quatuor frigidorum mundatorum seminis brusci seminis sparagi seminis feniculi seminis lini an. ʒ j aceti alias ʒ s. mellis q j zuccari q iij. fiat sirupus. ¶ Emplastrum maturatiuum ℞ radicis altee m j. florum camomille melliloti violarum siccarum an. m s. seminis lini seminis feniculi an. ʒ s. farine ordei ʒ ij. olei amigdalarum dulcium olei aneti viol. an. ʒ j fiat ex his emplastrum. ¶ Calefactiuum in hac materia ℞ ordei orobi an. m q s. furfuris m j. conquassentur simul et fiat saculus adequatus lateri in panno et bulliatur in aqua et modico aceti et expressus ponatur super latus. ¶ Mitigatiuum doloris in quacumque passione pleuresis ℞ malue bismalue an. m j. pistentur cum oleo violato et axungia porci recenti per modum emplastri ponatur super latus quod diu teneatur quia maturat et mundificat. ¶ Solutiuum cum materia est grossa et digesta ℞ florum boraginis florum buglosse an. ʒ s. liquiritie rase vuarum passarum mundatarum ab arillis an. ʒ j. cartami mundati ʒ s. fiat decoctio in qua dissoluatur cassiefistule ʒ j agarici electi turbit gummosi mundati interius et exterius an. ʒ s. et fiat colatura usque ad q. j s. Et si vis fortius operari cum materia est viscosa vel potes electuario de epithimo et in g. secundum curam

Capitulum de peripleumonia

Hic competunt remedia que conueniunt in pleuresi cum peripleumonia est de materia flegmatica et peripleumonia est de materia flegmatica quia competunt in pleuresi. Si autem peripleumonia est de materia colerica competunt remedia que conueniunt pleuresi cum est de materia colerica secundum secundum capitulum.

Capitulum de sputo sanguinis

Et quotiens modo egrediatur per os aut vomitu sanguinis. ¶ Electuarium. ¶ Istud vel ℞ dyaireon dyapapaueris trisandali zuccari rosarum sirupum cum rosarum siccarum citoniorum conditorum cum zuccaro solidis an. q s. mixt. ¶ Adiuuans ℞ consue rosarum ʒ j. trisandali ʒ s. coralli rubei carabe lapidis emathitis seminis portulace seminis plantaginis an. ʒ j. sanguinis draconis dragaganti gummi arabici spodii an. m j. puluerizentur et mixtis sufficit puluis puluerizentur pulueres in mixtis omnia in modo zuccari rosarum. ¶ Adiuuans trociscus Jo. mesue ad ministrati qui aceti plantaginis emplastrum posita est capiti de tussi. ¶ Adiuuans aceti rosarum potata aut succus virge pastoris potatus. ¶ Adiuuans efficacis vel succus plantaginis cum modico opii. ¶ Emplastrum supponitur isto ab extra ex succo plantaginis modico aceti et terra sigillata et plantagine pistata cum modico aceti et emplastrum vel. ¶ Item in sputo sanguinis cum tussi spiritualibus ℞ trociscorum de terra sigillata ʒ j trociscorum de carabe ʒ s. puluerizentur et misce cum aqua plantaginis aqua portulace an. ʒ j s. et in ore teneatur lambendo. ¶ Item trocisci de sperma et capitulo de fluxu ventris ibi vide. ¶ Adiuuans ℞ terre rubee ʒ j s. aceti aqua portulace an. ʒ j s. ¶ Adiuuans ℞ pulueris lapidis lapidis emathitis et distemperetur cum aqua pluuiali et portulace pulueris et teneant in ore lambendo. ¶ Adiuuans vel folia portulace masticata. ¶ Adiuuans ℞ lapidis emathitis ʒ j cum aqua plantaginis ʒ iij. ¶ Adiuuans ℞ granatorum mirti seminis plantaginis subtili puluerisatorum an. ʒ ij. misceantur et portentur in ore lambendo. ¶ Electuarium ℞ zuccari ro. antiqui ʒ j s. electuarium constrictiuum ʒ j. mangiperi plantaginis dyapapaueris trisandali an. ʒ s. trociscorum de terra sigillata trociscorum de carabe ʒ j incorporentur cum sirupo mirtino. ¶ Electuarium constrictiuum ℞ acacie diacitoniten sine speciebus zuccari ro. an. ʒ j mumie simach terre sigillate boli armeni an. ʒ j fiat mixtura cum mumia sine speciebus. ¶ Adiuuans ℞ pinearum mundatarum ab utroque cortice ʒ j s. liquiritie subtilissime incise ʒ s. tragacanti ʒ ij gummi ʒ j amigdalarum dulcium ʒ vj zuccari albi ad pondus omnium et fiat electuarium et si vis melius fiat tragea in forma solida. ¶ Valet valens adiuuans ℞ dyadragaganti ʒ s. carabe coralli rubei lapidis emathitis boli ar. an. ʒ j sanguinis draconis dragaganti gummi arabici an. ʒ s. seminis portulace seminis plantaginis coriandri preparati an. ʒ s. masticis olibani an. ʒ iij. vuarum passarum pinguium ʒ j. aque rosarum ʒ ij aque portulace ʒ j zuccari lb. j fiat electuarium de quo utatur lambendo

tenendo fore. Ungt ad ipm pectus q̄ e
singulare q̄ restringit sanguinē ⁊ mitigat
tussim sicut dicit almasor. ℞ oli ros̄
oli mirtillorum oli amigdalarum dulcium an̄ ʒ
i succi citoniorum ʒ s cere q̄ sufficit ⁊ fiat
ungt. Adiō ℞ acatie ypoquistidos
sang drā balaustiarum gallarum mastic
rosarum ℈ i ⁊ ʒ i thuris boli armeni
an̄ ʒ i oli ros mirtini mastici an̄
ʒ s albumine vitellorum et cere q̄ sufficit
et fiat ungt. Pille bechiae sub
lingua tenende. ℞ dragaganti gum arabici
se portulace parum assati an̄ ʒ i la
pid ematit̄ anthere boli armeni terre
sigillate carabe coralli rubri an̄ ℈ i mus
cillagine psillij ʒ i pulverisentur subtilis
pulva misceantur et fiant pille in for
liquidar. Suppositorius ℞ granorum mirti
simmach ros̄ balaustiarum anthere cu
pula glandula gallarum acatie ypo
quistidos an̄ ʒ s sandalorum albi sem
citoniorum spodij an̄ ʒ ij dragaganti gum
arabici boli armeni sang drā an̄ ʒ i s
terre sigillate mastic an̄ ʒ iij thuris
masculi albi an̄ ʒ s lapid ematit̄ ʒ i
s succi plantag vini citoniorum an̄ lb
s dissolvantur succi et colentur et fiat
decoctio cum aqua pluviali ⁊ zucaro al
q̄ sufficit ⁊ fiat sirup. Purgacio cum
farmaco ℞ pillarum de agarico ℈ ij
pillarum cochiarum ℈ i misceantur simul ⁊ fiat
Repletio a sanguine in cavitate pe
toris remanente postquam fiat vena consoli
data et non mundificata ℞ tyriace an
tiq ʒ i s aceti ℈ i aq ros̄ ʒ ij ⁊ mis
ceantur. Adiō aqua scabiose ut. Et
non quod sputum primo venit a corrosione
primo fiat flobotomia deinde purgacio eius
quae est cum corrosionibus eius. Sed isti raro
vel nunquam evadunt. Medicamine ulte
rium fluxum sanguinis ℞ masculi al
bissimi an̄ ʒ v terre sigillate opij
an̄ ʒ ij sem canap croci an̄ ʒ i ⁊ ℈ i
castorei spice euforbij purct marga
ritarum non perforatarum carabe zedoarie
doronici an̄ ℈ i cinphore gum arabici
confice cum melle ro colato q̄ sufficit
dos c ʒ s usque ad ʒ i cum aq plantag
ʒ i s sibiit vini ʒ s [illegible] doctor

Ca.ᵐ de ptisica passione

Nō ptisicus semper febrit ⁊ post cibum cale
fit prout corpus. Syrupus valens ptisicis
catarrosis et sang spuentibus. ℞ liquiricie
ʒ ij capill ve ʒ i anisi pulmonis
vulpis masculi albi semen gum firorum ros
viol se fern tecti pull cancrorum fluvia
lium adustorum an̄ ʒ vi ysopi sicci ʒ i
virge pastoris plantag an̄ ℈ s sem
malue se citoniorum jujubarum an̄ ʒ ij
cuberbarum nucturmus an̄ ʒ i passularum ʒ s pe
nidij ⁊ zuccari q̄ sufficit ⁊ fiat sirup cum aqua
pluviali ut fontis clari et decoquatur in amidō.
Purgacio cum farmaco quod conveniet sed e
cautio q̄ plus pr ℞ pillarum de aga
rico ℈ ij pillarum cochiarum ʒ s i contereatur
pille. Loch valens ptisicis ⁊ consumptis edu
cens sanguine et mundificans pectus. ℞
masculi albi spodij sem lini tosti cū
amigdalarum dulcium an̄ ʒ iij amidi gum ara
bici dragaganti se citoniorum se citrul
lorum an̄ ʒ vi granorum nasturtij cū
amigdalarum amararum fabarum an̄ ʒ i s
penidiorum ℈ vij dissolvatur penidij
in aqua fontium ⁊ fiat loch. Potus
valens ptisicis loco lactis ⁊ mundificans
pectus ⁊ consolidans ulcus. ℞ radic
vitis ʒ ij ysopi cū pill ve an̄ ℈ i
ordei mundati q s x or semen firorum a...
⁊ minorum se malue sem bambacis
mundatarum se feniugreci jujubarum sebesten
an̄ ʒ s liquiricie rasi uvarum passarum mun
datarum abarill an̄ ʒ i mell cla q s
zuccari albi q ij fiat sirupus cum aq pluviali
Elam adiō ℞ radic vitis recentis
infuse per noctem in sirupo ros̄ ʒ ij pulv
dragaganti ℈ i amidi penidiorum an̄ q s
zuccari lb i fiat electuarium. Pot et addi
carnium testudinum et nobilium [illegible]
q i passularum mundatarum ʒ s ⁊ fiat
electuarium. Adiō alind. ℞ conserve ros̄ ru
q s capil ve ʒ s pulv dragaganti ʒ v
pulveris pulmonis vulpis ʒ i sem al
feniugreci pulv ʒ s zuccari q̄ sufficit
et fiat sirupus zuccarum ros̄. Unguenta dicta
in cap° de ethica ab ex approximata
ut in hoc casu. Et ut electuarium restaura
tiuum quod descripsimus in capitulo de
ethica sed se [illegible] de [illegible]

ungt ... [illegible] sanguinem

Ungt adpectus ros̄ oli
de lilio oli amigdalarum dul
oli viol ʒ ij mussillaginis
feniugreci sem lini an̄ ʒ
ij ysopi humide ʒ s ylees
farine ordei gum arabici an̄
ʒ s cera al q s ⁊ fiat ungt

pille

cum aq portulace
fiat [illegible]

Supp

purgat

Repletio san in cavitate pectoris
vel consolidata

de[c] cum ʒ iij decoc[tionis] ligni
⁊ capil ve. Adiō ℞
tyriace antiq ʒ i

Sputum san a corrosione

ad [illegible] ad
fluxum sanguinis

Sirup
[illegible]
⁊ san
[illegible]

purg

loc

potus
[illegible]

Cap[itulu]m de tremore cordis et sincopi

De tremore cordis et sincopi i[n] ca[usa] calida tre
moris tirotisti auctoris qui dicitur caphorata
maxime vz dati cu[m] aqua ros[arum] ℞ ad id electu[arium]
℞ conserve ros[arum] ru[bearum] ℥ s[emis] al[bi] ℥ vi nenufaris
conserve bug[losse] an[a] ℥ ij margaritar[um] ℥ j ia
cintor[um] saphiror[um] smaragdor[um] seis citri
seis acetose coralli an[a] ʒ j sandali al[bi]
coriandri preparati spodij doronici been al[bi] et ru[bei]
an[a] ʒ s[emis] ossis de corde cervi i[n] fusi ℥ s[emis] aq[ue] ro[sarum]
s[emis] limature auri et argenti an[a] ʒ ij pul[veres]
terisent[ur] pulverisanda et fiat sic zucarino
su[per] igne ¶ Sacculus cordial[is] ad ex[terius] fiat
ab hijs pulveribus i[n] sindone de grana ℞
aq[ue] ros[arum] aq[ue] nenufaris an[a] lb j zucari po
mor[um] aceto[sorum] s[eu] fra[m]boisie lb s[emis] aq[ue] bug[losse]
aq[ue] mellisse an[a] ℥ iij aceti ℥ j sandal[i]
se[is] citri se[is] acetose an[a] ℥ j caphore ℥ s[emis]
pul[veris] ros[arum] ℥ ij et fiat epithimma ad cor
¶ Odoramentu[m] ... odoramentu[m] fem
dem in ca[pitul]o de cura doloris oculor[um] capi
tis pacientes a ca[usa] calida ¶ Syr[upus] i[n] hoc va
lens et julep ℞ aq[ue] ro[sarum] succi pomor[um]
acetosor[um] succi citonior[um] aq[ue] bug[losse] an[a] q[uartam]
j zucari lb s[emis] fiat julep mistu[m] ad lb j
¶ Siru[pus] violaceus ros[arum] sir[upus] nenufaris sir[upus]
de aceto[sitate] sir[upus] acetosus i[n] tremore et sicopi
a ca[usa] fri[gid]a tirotisti auctoris et sua confectio
dyamuscu ¶ ad id ℞ margaritar[um] ℥ j
doronici been al[bi] et rubei ℥ ℥ flor[um] ci
nami mac[is] galage an[a] ℥ j cubebe bu
gloss[e] mellisse an[a] ℥ s[emis] sandali se[is] citri
crudi s[eu] grana citonior[um] lig[ni] aloes sticados
calamite seis basiliconis an[a] ʒ s[emis] corticu[m]
an[a] radic[is] buglosse ʒ j citri ℥ s[emis]
cortic[um] an[a] ʒ ij liquir[itie] ℥ s[emis] candi ℥ s[emis]
coditor[um] al[bi] x carnium uvar[um] passar[um] pinguiu[m]
bri ℥ j aq[ue] bug[losse] ℥ j aq[ue] mellisse aque
pinilor[um] dulciu[m] aq[ue] ros[arum] de damasco an[a]
℥ s[emis] musci ambre an[a] ʒ j zucari lb j et dyaci
fiat electu[arium] ¶ ad id vz dyamargaritonydya
cameron sup[er]ius in m[ar]gi[n]e ¶ Electu[arium] de mar
garit[is] vz semp[er] i[n] quocu[m]q[ue] tremore cordis
et sincopi et de quacu[m]q[ue] ca[usa] ℞ doronici
corticu[m] cit[ri] flor[um] borag[inis] ra[sure] ru[bei] been
al[bi] et ru[bei] coralli ru[bei] limature eboris
an[a] ℥ ij spodij unc[iam] ung[uenti] gallie musc[ate] ca
lare ossis de corde cervi sandali ru[bei] an[a]
℥ j s[emis] margaritar[um] al[bi] ℥ j s[emis] auri et arge[n]
ti foliati an[a] ℥ s[emis] belliricor[um] al[bi] berinor[um]
iacintor[um] smaragdor[um] saphiror[um] an[a] ʒ j
se[is] basiliconis foliorum mirti ... mellisse co
riandri cinamomi cubebe cardamomi zedoarie
spice nardi lig[ni] aloes rote gbuste citri
an[a] ℥ s[emis] muralor[um] ... an[a] ℥ s[emis] mellisse
bug[losse] an[a] ʒ ij ambre ℥ s[emis] caphore ʒ j
musci ℥ s[emis] succi pomor[um] dulciu[m] dispu[m]a
ti succi bug[losse] fiat confectio pondo s[e]c[un]d[u]m una
lb zucari p[ro] quibuslibet vi ℥ pul[veris] pred[ic]ti
¶ Pocio ℞ aq[ue] bug[losse] ℥ ij pul[veris] gari
℥ s[emis] maluasie ℥ j et misceat[ur] et potet[ur]
sumo mane p[er] una[m] ebdomadam o[mn]i die
¶ ad id ℞ aq[ue] bug[losse] mellisse an[a] lb s[emis]
zucari ℥ iij fiat julep mistu[m] ad lb j ¶ Epi
thima et e[m]pl[astru]m sacculus et si[milia] ℞
aq[ue] mellisse bug[losse] an[a] lb j aceti ℥ ij
gar[iofilorum] ℥ ij citri ℥ j musci ʒ j pulverise[ntur]
et fiat epithima cu[m] scarleto corticu[m] cit[ri] gari an[a] ℥ j
~~gari an[a] ℥ j~~ ¶ ad id ℞ laudani q[uartam] j
musci ela[ti] ʒ j terebint[ine] ela[te] ℥ s[emis] et cu[m] aq[ue]
bug[losse] fiat e[m]pl[astru]m et ponat[ur] deinde ad q[ua]t[uor]
ving[ui] palme sup[er] cor fiat sacculus
cu[m] p[re]d[ic]tis pulverib[us] i[n] sindone de grana
¶ Syr[upus] calefaciens vz sir[upus] de absintthio
de menta et consimiles ¶ ad confortandu[m] cor ℞
electu[arium] bug[losse] borrag[inis] zucari ro[sarum] an[a] ... cu[m]
substancia rose an[a] ℥ j misce se[cundu]m ca[usa]m

an[a] ℥ iij cu[m] zucar[o] suff[icienti] et aq[ue] ro[sarum] et bug[losse]	ter[e]bintine
confortat[iv]e cordis	

Capitulu[m] de vomitu

Fomentacio epithimma ad stom[achum] ℞ ... or
lambruske gallie musc[ate] an[a] ℥ j s[emis] mente
acacie mirre thuris an[a] ℥ j absinthij
ypoquistidos cipi gari mastic[is] an[a] ℥ s[emis]
corallor[um] al[bi] et ru[bei] spice an[a] ʒ j psidiarum
℥ s[emis] camphore ʒ s[emis] terant[ur] p[ro]cta grosso
mo[do] et bulliat i[n] vino citonior[um] et aq[ue] ros[arum]
an[a] ℥ vi vini mirti s[eu] stiptici ℥ viij ace
ti ℥ iij et cu[m] spongia infusa et expressa al[iter] fi[at] ebuli[cio]
fiat stomachi fomentacio Et de p[re]d[ic]tis sic ebu
licio p[otes]t fieri epithima ad stomachu[m] Et de p[re]d[ic]tis
pulverib[us] p[otes]t fieri sacculus ad stom[achum] ¶ Mo[dus]
q[uod] i[n] egritudib[us] stom[achi] cu[m] caliditate epatis appli
cantur remedia sup[er] dorsu[m] contra applicat[ur]
cor i[n] flamatu[m] cor ¶ Unguento sic e[m]pl[astru]m
sive sacculus ℞ ol[ei] mastic[is] ol[ei] cito
nior[um] ol[ei] mirti an[a] ℥ s[emis] pulveris ros[arum] co
rallor[um] ru[beorum] mirte an[a] ℥ s[emis] gari mirti an[a]
ʒ ij misceat[ur] cu[m] modico aceti et te[r]e fiat
ung[uentum] p[otes]t et co[m]poni ad forma[m] e[m]pl[astri] ¶ ad
id ℞ laudani mastic[is] an[a] q[uartam] s[emis] olibani
℥ s[emis] sandali al[bi] et ru[bei] coralli ru[bei] spica celtica
terrei an[a] ʒ j anthere acacie ypoquistidos

Caliditas

balaustie an. ℈ ß. terbentine ʒ i et cum oleo rosato fiat
emplastrum ad modum scuti et ponatur unum ante an-
ad modum scuti et aliud ante post ab opposito stomachi
et in involucro pannorum sirorum in sirupis in aqua
involutorum contra gutturis. Item ad idem ℞ succi pla-
taginis aque rosarum an. ℥ i aceti ʒ ß sumach ber-
beris an. ʒ iii olibani mastices an. ʒ i farine
lenticularum quantum sufficit et fiat unguentum emplastrum. ¶ Expi-
mentum infallibile ℞ panis assati et pistetur
cui addatur pulvis mastices ʒ ii et fiat sac-
culus et calefactus ad ignem ponatur super
stomachum. ¶ Syrupus valens ad vomitum ℞ syrupi
de menta ʒ i nunc sin sirupus ʒ i. tris
de thure de hic descriptione ʒ i aque ad duplum
calefactum detur in mane. ¶ Remedia autem
sunt singularia et specialiter ventositatem dyaci-
tonite sin sirupus retinet vomitum similiter
preparatum coriandrum post cibum. Similiter panis
assatus cum optimo vino ante prandium re-
tinet fluxum et post retinet vomitum. ¶ De
confortativis stomachum in debilitate stomachi ante
sua effectus valde stomachicum. Dyatrina
morum dyagalanga dyatrium dyacito-
ten cum sirupus dyatonpipereon zinziber mesue
plurisarcoticon dyaolibanum. Redditur
tragea facta ex zinzibere garyophyllis cinamomo anisi
coriandro quibus addatur nux muscata
cum multo zucaro. Item ad idem ℞ cinamomi ʒ
ii zinziberis nucis muscate carui galange garyophyllorum an.
ʒ i macis ligni aloes ʒ ß anisi ʒ i
pelliculas intrinsecas stomachorum gallinarum
ablutas bene cum bono vino exsiccatarum
ʒ iii zucari albi lb ii et ex hiis fiat con-
fectio solida. Item ad idem ℞ cinamomi ʒ iii
galange ʒ i aque rosarum odorifere ʒ i zucari
quantum sufficit et fiat confectio et bene restaurat
appetitum et est valde predelicatus. Item ad idem ℞
zinziberis ʒ i galange garyophyllorum cinamomi an. ʒ
ß piperis coriandri preparati an. ℈ i seminis
anisi feniculi spicenardi ameos cardamomi
an. ʒ i ℈ ß corticum citri conditi ʒ ii liquiricie
rase ʒ ii candi ʒ ß passarum mundatarum ab
(ar. ʒ i aque rosarum odorifere q. s. zucari quantum sufficit et
fiat confectio. ¶ Pulvis stomachum forti confor-
tans. ℞ ~~coriandri~~ cinamomi electi et rasi
zinziberis an. ʒ vi galange florum cinamomi an.
ʒ iii liquiricie rase recentis ʒ ii ß garyophyllorum
ʒ ii nucis muscate ʒ i macis cardamomi piperis
an. ʒ ß zucari ad pondus omnium fiat pulvis.
¶ Digestiva materiarum frigidarum stomachi ℞ oximellis

sirupus citonei conditi ʒ i mellis ro. colati ʒ ß
aque absinthii feniculi ʒ iii ... calidum. Item ad
idem ℞ sirupus de menta de succo et de absinthio
et similibus. Item ad idem ℞ mente opii absinthii
capilli veneris an. m. i ac aceti marathi ame-
os an. ʒ i corticum radicis feniculi petrosilini an.
q. ß liquiricie rase uvarum passarum an. ʒ i aceti
ʒ i mellis electi zucari an. lb ß fiat sirupus.
¶ Evacuantia materiarum frigidarum de stomacho ℞ yerapigre
ʒ i turbith ʒ ß zinziberis ℈ i sumantur et distem-
perentur cum decoctione que et aromatizetur cum
cinamomo. Item ad idem pille de agarico pille de yera
pigre stomachicon laxativum et alie pille descrip-
te a mesue. ¶ Confortativa stomachum frigidum em-
plastrum frigidum aber. et unguentum et fiat sac-
culus ex unguento dictis emplastrum. Item ad idem ℞
mastices q. i galange zedoarie ameos an.
ʒ ß mente sicce absinthii sicci an. ʒ i te-
rebentine ʒ ß et fiat emplastrum cum oleo de mastice.
Item ad idem ℞ olei mastices olei de absinthio
an. ʒ i olei nardini ʒ ß garyophyllorum gallange
cinamomi an. ʒ ß ligni aloes zinziberis an. ℈ i cere
quantum sufficit aceti parum fiat unguentum et cum potest
fi ceroti addendo mastice. Item ad idem ℞
aque absinthii aque mente malvasie an.
lb i pulveris garyophyllorum mente absinthii cina-
momi ligni aloes galange an. ʒ i et fiat
epithima cum quo epithimetur stomachus cum filtro.
¶ Mina de citoniis descriptione auctorum vel
multi. Item vel amplecti infantem
nudum a debili et digne et hoc facitur
de pluma bene nutrita. Item ℞ mastices
baccarum lauri an. ʒ i cinamomi ligni aloes
ciperi sandalorum cubebarum an. ʒ ß mente
absinthii rosarum rubearum an. ʒ i ß spice macis
corallorum rubeorum an. ℈ i gallicum ʒ i gala-
ge calami aromatici thuris cimini an.
℈ ii laudani ʒ ista sufficienter cum cere resine
et modico oleo mastices fiat tortum super
corio subtili extense ad modum scuti. ¶ Di-
gestiva materiarum mixtarum in stomacho ℞ liquiricie
passularum an. ʒ i borraginis buglosse corticis
indici feniculi an. marathri cuscute an. ʒ ß
zinziberis ʒ vi mellis zucari an. lb ß fiat sirupus.
Item ad idem oximel squilliticum approximatum
cum aqua borraginis. ¶ Solventia materiarum
mixtarum de stomacho vide supra medicinas sol-
ventes mixtas et hic vel. Item in stomacho debili
a causa calida effectus frigidus stomachice rasandali

Cura de vomitu

Remedia singularia contra vomitum

¶ Capitulum de hiis que stomachum confortant

... facta ... confectiones

pulveres

confectio

de electuariis

pulveres

... Item ad idem ℞ coriandri cinamomi
an. ʒ ß ... piperis ga-
lange ... ʒ ß an. ʒ ß zucari
... cinamomi ʒ i zucari
albi ad pondus omnium fiat pulvis

digestiva frigida ...

3m
3m
i
pulveres confectiones
2m
i
2m
3m
x
... nota doctores auctores
ma
...

zuccari ros zuccari violar dyacitonite sin
sperbus et cum specie stomatice aromaticum ros ro
sata nouella dyarodon abbatis ¶ Digestiua
materie scalidae insto. Rx sir viol oxizaca
ra sir de bizantiis et is magis reprimit ca
liditate aliis ¶ Sir acetosi simpl sir
de endiuia ¶ Ad id. Rx stiole endiuie
lactuce an m s semin quattuor frigidorum ʒ j absin
thij m j ros viol an ʒ j ordei mundati
m j vini granatorum ʒ iiij aceti ʒ ij zucca
rum sufficit et fiat sir clarificatum cum arte
¶ Euacuatiua materie colice de stomacho meliu
purgantes colam tam simplices quam composite
conferunt vide supra cum de puro ¶ Confortatiua
stomachi calidi approximata abex Rx succi
plantaginis aq ros an lb s aceti ʒ j san
dali al et ru coral ru coriand preparati an
ʒ ij seminis citoniorum seminis acetose an ʒ j fa
rine ordei q s et fiat empl et caue ne
teneatur diu ¶ Ad id. Rx sandali al et
ru coriand preparati seminis acetose berber
is citoniorum an ʒ ij succi citoniorum ʒ ij
mirtillorum ʒ ij oli mastic ʒ iiij puluerisanda puluerisentur et buliat lento igne super cinere
calido usque ad consumptionem succi et colatur
et colature addatur cere quantum sufficit et fiat
vnguentum et de hoc vngatur stomachus et est vnguentum
nobile ¶ Ad id fiet sacculus ex hiis pul
ueribus ¶ Ad id. Rx aq ro aq endiuie aque
mente an lb j vini citoniorum acetosi
ʒ ij sandali al et ru coriand preparati co
rallorum ru an ʒ ij cimularum absinthij
m s et fiat epithima siue fomentum etc

De dolore apostemoso:

De dolore apostemoso digestiua et euacuatiua
quas supra materie exeuntis in stomacho dicti sunt
supra etiam non repetantur ¶ Emplastrum in prin
cipio apostematis cali. Rx ro sandali al et
ru an ʒ ij plantaginis portulace absin
thij an ʒ ij s farine ordei ʒ ij ceraphe
ʒ j oli ros oli citoniorum an ʒ j s postea
ad inuicem buliat et fiat emplastrum ¶ Emplastrum
in augmento fiat predictum emplastrum cum addatur
maluie ʒ j mastic preparati an ʒ j s
axungie galline anatis quantum sufficit ¶ In sta
tu fiet predictum emplastrum cum addatur capi
dactili fenugreci bdellij al althee an
ex quibus fiat emplastrum ¶ Ad id. Rx viol ros
an m j farine ordei ʒ s radicis mal
uauisci m j oli spice ʒ j oli ros ʒ ij.

et fiat emplastrum cum arte ¶ De apostemate duro
emplastrum in principio apostematis duri et firmi est vide in
precedenti emplastrum de mellilloto cum mesue
vide in omni tempore ¶ Ad id. Rx camomille mel
liloti cinamomi polij an m s ab
sinthij spice an ʒ iij medie altee ʒ ij alo
es ʒ s thuris ʒ iij aloes ʒ s oli ros ʒ
iiij et fiat emplastrum cum mucillaginis altee
cum arte et cum fiet sanguinis vel statim
adde oppoponacis armoniaci storacis an ʒ s
adipis gallie anseris an ʒ j oli de spi
ca ʒ s et fiat emplastrum quod est resolutiuum valde
¶ Mitigatiua dolore a causa frigida et con iuncta
ta ventositate conferunt potiones calide de te
in mente aq vite cinnamata alexandrina
cum hoc est potio Rx cinamomi ele ʒ ij zz
ʒ j s garioph ʒ j galange ʒ s nucis musc ʒ
ij piperis nigri ʒ s folij ʒ ij cimini ʒ j s
croci ʒ iij zuccari ʒ iij et fiat puluis
subtilissimus et datur cum vino bono calido
¶ Ad id fomentationes calide abex sacculus
ex sale et milio et ventosatio super vm
bilicum ¶ Sed de singultu ex replecione etc

Capitulum de singultu

In singultu de replecione potiones conferunt
et confectiones et stimulatiue vide ¶ Determinatoria
hec sunt capitulo de apostemata acquisita nominat
auctor vide ¶ Sed aq vite multum vide supra
ta mane ieiuno stomacho ¶ Item vide vinum dipetam
cum potio est hec Rx dipetam subtiliter pul
uerisati ʒ iij tyriace ʒ j misceantur
cum bono vino distemperentur et vide in omni
dolore stomachi ¶ Item vide Rx conditum ¶ Item
confectio vel trociscus Rx spice preparati ca
lami aromatici anisi marati mente
absinthij costi an ʒ j croci ligni aloes
gariophili an ʒ ij mastic ros an ʒ j s opij
coriand preparati seminis papaueris cassie lignee
an ʒ s cum mucillaginis psillij informentur
trocisci ut si vis cum zuccaro fiat confectio
¶ Magister martinus radix enule extra
cata et puluerisata cum vino calido sedat
singultum antiquum et probatum est ¶ Abex
approximada fiant vnguenta emplastra calida
dentur in principio cum sit sacculi ¶ Item approximo
ventose super stomachum ¶ Item fomentatio
cum aqua vite ¶ De singultu ex ina
nitione curatur sicut curatur ethicus cum humor

de apate duo

adipis porti

con dol
per ventosis

a pastos
et unguentis

tatibz et restaura Pille multuz vale
tes i singultu acta calida Rx spodii end
portulace ligni aloes an ʒ i s pulve
tamarindoz ʒ s at i ameomi ʒ i et
oficiat in aceto ad mod pillaz ut etc

De appetitu canino acetoso

Inter fria que muit calefaciencia et ab
stergencia mat Decoc stoi cta i ca
q stom confortat Ite vz hee pille Rx
turbit albi z nudi agarici an ʒ i
spice ʒ s an ʒ s oficiatur cu oximelle
squillitico et det ʒ s una vice sto ieiuo
Ite aq vite i hoc vz Ite dyacimi
e res singulair z vz i hoc casu Ite
vinu antiqum purz z bonu multu vz
Ite in ca calida res degnat multu
vz et oia stiptica fria philrcia dis
soluctoz i mebris Ite vz eciq dca st
ca calida dehis q stom confortant

Cura spciale
Efficiencia vomitus

1 Efficiencia vomitus Rx radic raphai
silvestris in quo sit virtus elli ʒ ij z
fit sic recipiat radix z pforet z i fora
mine illo ponit suppositu elli z ponit
raphanus intra et stet p xx dies ul
xl z tuc remanz virtus elli z remo
siba elli z sit ells albus z tuc Rx ra
dic raphani sic pparati ʒ ij seminis
atriplic sent apii an ʒ i assari ʒ s
qssent z buliat i lb i s aq dulcis
quousqz redeat ad 3 tiaz pte z colet
et colature addat succi mediane cor
tic sambuci rasi versus pte supiore
ʒ i qz qn radit versus pte inferiore
pvocat fluxu ventris qn vsqz supio
re pvocat vomitum oli zizanu ʒ s
et buliat tepid et post pvocetur
2 vomitus Ad id Rx oximell simpl
ʒ ij aq decoctois raphani ʒ iij misc
3 cant z tepide sumat Ad id Rx ace
ti ʒ iij aq decoctois acoris raphani
sc atriplic an ʒ iiij z bibat tepid
z multa similia fortiora possent fieri ista
sufficiunt Nota sup 1° amphor cub
cene et an cene s q corpora apta
ad vomitum sunt corpora macilenta
z sunt duplicia q sunt cu pntia carnis
z absentia pinguedis sic corpa colica

Cum sint apti ad vo
mitum

q sunt cu absencia ventris z sunt medica
hic intelli de primis z sut lenia mea
tus latos z pectus amplu z virtute ope
ren ne minus forte z st no lenia do
lores oculoz at capitis at consueta etc

Cam de dolore epatis

Inflacione epatis sive de opizacione sive de
vento sive ros sive acetosis consuetu z sip
Ad id Rx lactuce scariole rostri porcini
vtriusqz epatice an ʒ i end ʒ iij cor
sem fridoz an ʒ i sandali al z ru an
ʒ i vini ʒ i zuccari q s z fiat sir cu de
coctoe pedic et sic tu cola grossa addat
radic fen petro spagi brusci cinus
et acetosetur Evacuacio der z inde
colaz euacuetes respicietes ep ut sup
Ad id reubarbari quolz vz Ad id Rx
cassie fist ʒ i elect zuccari ro ʒ ij s diste
pent cu aqua end Dyarob cu reubarbo
Confectoes ad id trisandali zuccari ro
violaz dyarodon su ssebz z silia Epi
thima emplastra ung Rx aq end lb i
aq ros aq solat an lb s aq absinthii
ʒ iiij succi lactuce ʒ iij aceti ʒ iij pl
ueris sandali al et ru spodii semiani
ros ru an ʒ ij camphore ʒ ij fiat
epithima Emplz ad id Rx farie ordi
lb s ros ru ʒ ij sems ppinei al ʒ i suc
ci absinthii sic residencia succi solatri
an ʒ iij aceti ʒ i et cu olo ros fiat
emplz Ungnt Rx oli ros ʒ ij oli
violaz oli despica an ʒ i aceti ʒ s pl
ceruse spodii semiani sandali al et
ru an ʒ i cinamomi ʒ s camphore ʒ i
cere q s et fiat ungt misi epatis
Confectoes oms calefacientes stom
sunt z calefacientes epar ut dyacimi
dyagalaga dyacoston dyaltea z silia
Rx radic fen petro apii spagi
brusci an ʒ s eupatorii ʒ i anisi ma
rathri cuscute an ʒ iij scolopendie dyan
thos gariof an ʒ i z cu zuccaro fiat sir
et acetoset Ad id sir de eupatorio
et calamite dyamil ... sir de fumo
terre sir de bissanciis sir acetosus
Evacuacio dyarob cu turbit elect
solutiu descriptu supius in 2° ca pille
agregative pille de agarico z euacua

pla ab epate. Epithima empl. et vng. frigidi fri. epatis ℞ aceti ℥ ij. succi eupatorij sin. reso dencia ℥ ij. spice cinamomi an. ʒ i s. et fiat epithima et pot addi aq. absinthij lb i s. Empl. ℞ farine ordei ℥ ij. flor. camomille mellilot. an. m. i. musillag. altee ʒ v. capi squinanti mastic. spice an. ʒ i. sandali rub. calami aromatici eupatorij absinthij an. ℈ ij. spodij ℈ i. croci ℈ s. aceti ℥ s. oli ros. ℥ i. ficuum siccar. in uino coct. oli de absinthio oli nardini an. ℥ ij. et fiat empl. in duricie epat. Vng. ℞ oli ros. ℥ s. oli de absinthio oli nardini an. ℥ i. sandali al. et rub. spodij squinanti cinamomi an. ʒ s. eupatorij calami aromatici an. ℈ ij. spice mastic. an. ℈ i. croci ℈ ij. cere q. s. aceti parum et fiat vng.

De dissenteria

Dissenteria ex opilatione ℞ scolopendrie lingue ceruine endiuie epatice absinthij ciceris an. m. s. cuscute ℥ i. semin. quatuor frigidor. flor. borragin. bugl. an. m. i. capilli ven. radic. feni. petrosil. brusci sparagi an. m. s. et cum zuccaro fiat sir. qui aromatizetur cum isto puluere ℞ folij spice lache cassie lignee an. ʒ ij. ligentur in panno lineo et bulliat in sir. predicto.

(marginal note: in pumicia ... vz ... dis...)

Capitulum de ydropisi

(marginal note: Sir. ydro... cu. ... epatis)

Digestiu. in ydropisi cum caliditate epatis ℞ lactuce al. eupatorij fumiterre scolopendrie cicoree an. m. i. endiuie scariole portulace et siluestris an. m. ij. semin. quatuor frigidor. lactuce spice nardi absinthij in dus. apij an. ℥ s. spodij sandali al. et rub. an. ℥ s. sp. ru. ʒ ij. aceti ℥ iij. cum zuccaro albo et sufficienti fiat sir. clarificatus lb i s. Calidus sir. ℞ endiuie scolopendrie capilli ven. an. m. ij. sem. feni. petrosil. cuscute an. ℥ s. spice nardi spice celtice an. ʒ ij. zuccari q. s. et fiat sir. cum aceto. Solue in ydropisi cum calitate epatis ℞ flor. borrag. viol. fumiterre an. ℥ s. liquiricie munde, iuiubar. pass. absinthij an. ʒ ij. prior. mundo viij. spicenardi ʒ i. fiat decoctio in sero caprino et in decoctione ponatur cortic. mirabo. cit. ℥ s. fricet et colentur et cum ea exhibetur medulle cassie fistule pinguis ℥ i. reubarbari electi ʒ i. et dia nusieam (?). Adiu. ℞ semicapiun. lb s. radic. yreos recentis mundati a cortice ℥ s. bulliat simul usque ad consumptionem iij partis colletur et colature addatur ℥ s. zuccari clari. de zuccaro ros. ℥ i s. et misceantur sine spicis cum zuccaro et hoc expertum est. Adiu. ℞ succi radic. yreos recentis facta residentia ℥ i. bibat solum vel cum zuccaro et 2 pars simul cum vino sorbili vel cum serapino et mitte vz et est expertum. Adiu. ℞ flor. laureole puluerizati acori ℥ s. infundantur per duos dies in aceto in succo citoniorum et aceto an. et postea incorporentur cum succo ros. et fiat massa de quo pt dari ad pondus v. granorum ordei et est medicina fortis. Adiu. et est optima ℞ sir. ros. ℥ ij. aq. decoctionis foliorum laureoli ℥ iij et aromatisetur cum cinamomo et sit decapitur infirmus qui dicat se laxatum recipere nolle. Adiu. ℞ radic. yreos mundae a cortice an. lb s. et fiat decoctio et cum ista decoctione fiat sir. cum zuccaro a melle et iste sir. sufficit in laxando ventre et est multum utilis. Adiu. ℞ succi prassij depurati et cum zuccaro vel melle sirupizetur et detur mane et sero et sanabitur vz. Adiu. ℞ pillar. de reubarbaro ℈ ij. pillar. agregatiuar. ʒ s. et incorporentur et adde pillar. de mezereon ℈ i. et sunt fortes. Euacuatio ydropisi per vrinam ℞ semicapiun. ℥ iiij. spicenardi ... at ʒ iiij. bulliant simul lento igne usque ad consumptionem quarte partis et detur omni mane colatura per multos dies nam spicanardi in tercia prouocat vrinam. Adiu. ℞ succi calamiti facta residentia et potetur in mane. Adiu. ℞ vrina hominis et iij omni mane et potetur vz. Adiu. vinum decoctionis flor. anthos vz. Confectio ℞ sir. prot. a sandali sir. p. dyarodon an. ʒ iij. et cum zuccaro albo fiat confectio. Sir. in ydropisi frigida cum magis opilatione epatis et splenis et maxime in ascite ℞ radic. feni. petrosil. apij brusci sparagi endiuie an. m. s. squinanti cuscute liquiricie calamenti origani yreos an. ℥ s. absinthij ros. sicci ... capil. ve. an. ʒ iij. foliorum bugl. anisi feni. eupatorij an. ℥ s. reubarbari agarici mastic. an. ʒ ij. spice folij asari an. ʒ i. semin. milij solis dauci an. ʒ iij. fumiterre pulegij sandali al. et rub. an. ʒ i s. epatice

(marginal note: Adiu. ℞ vrine ... ℥ iiij. spice ʒ s. mell. ℥ s. parum bulliat et detur mane)

(marginal note: Cura fri. cause)

aquatice aquile puls et si vis ut fiat pro
splene adde scolopendrie corticum tamarisci
corticum radicis capparorum radicis corticum
mediani fraxini ana ʒ ß. thimi epithimi
ana ʒ ij. polipodij ʒ i ß. ex quorum decoctione
sufficienti in aqua fabarum cum lb i zuccari et ij
mell' fiat sirupus et acetosum cum modico ace-
to vini boni aut cum aceto infusionis
mezereon. Ad idem ℞ pillularum arthetice
pillularum de reubarbaro pillularum de mezereon
trociscorum de lacca trocisci de eupatorio
trociscorum de absinthio. Confectiones dyalacca
dyacurcuma dyarodon abbatis. Emplastrum
ad idem ℞ olibani masticis mirre ana ʒ i
granorum lauri ʒ ij ciperi costi ana ʒ i ß. ster-
coris capriarum vaccarum et ovium puls ana
ʒ iij sulfuris salis nitri ana ʒ i. pertundantur
pociis et inspissentur cum melle fiat emplastrum.
Ad idem emplastrum de melliloto. Ad idem
unguentum cum oleo fisticorum et cum oleo amigdalarum
pinguium ʒ i stercoris columbini ʒ iiij spi-
ce nardi masticis ana ʒ ß cum cera capre
et modico melle fiat sic emplastrum. Anty-
panite fiat ut supra et fiat clistere consimi-
lia. Nota fraxinus in experimentis qui fugat
lapides seu saxum et habet mirabile proprietatem
contra duriciem splenis et lapidis renum et ve-
sice et fit potus folia et lignum coquatur
in aqua fariana et de ea sumatur qualibet die cyphus
unus ieiuno stomacho cum oximelle simplici
vel oximelle squillitico cussiano vel dyacu...

Capitulum de dolore splenis

Digerencia que materia est calida ℞ corticis
capparorum mediorum corticis tamarisci ge-
nestre ana ʒ i endivie scariole portulace
scolopendrie capilli veneris ceterach ana ʒ i
xor semini quatuor frigidorum mundatorum seminis
portulace apij seminis brusci seminis sparagi ana
ʒ i mell' ...a q... zuccari al... q... sufficit
plus tamen infundantur cortices predicte in
aceto. Ad idem vel sirupus acetosus oximel
simplex et similia. Solutiva que materia
est calida ℞ florum tamarisci florum borraginis
florum buglossi ana ʒ ß uvarum passarum mun-
datarum ʒ i anisi ʒ ij polipodij quercini
epithimi ana ʒ ß corticum mirabolanorum indorum
in infusionem per noctem in decoctione predictorum ʒ i
sirupus ... de mane fortiter et colentur et colatura
administretur de mane et in andria ... loco
mirabolanorum dissolvatur in colatura dyasene

yeraruffini ana ʒ ij dosis est ʒ i. Digerencia
que materia est frigida ℞ radicis yreos radicis acori
corticis radicis fenu petrosilini ana ʒ i miterorum squille
ʒ i scolopendrie capilli veneris gariofilati camedreos
camepitheos dyanthos ana ʒ i corticum ra-
dicis capparorum mediane corticis tamarisci
fraxini et genestre ana ʒ i anisi mara-
thri asari seminis portulace ana ʒ i liquiricie
rase uvarum passarum mundatarum ab acinis
ana ʒ i florum tamarisci borraginis buglossi ana
ʒ i mell' lb ß zuccari lb ij fiat sirupus. Ad
idem ℞ oximell' squillitici sirupus de eupatorio
sirupus de calamento sirupus de scolopendria et similia.
Ad idem ℞ sirupus de sepcem radicibus de ydropisi
procedente a fortibus oppilacionibus. Ad idem
que materia est mixta et causat inflacionem ℞
corticis feni petrosilini radicis acori radicum
ciperi ana ʒ i radicis rafani radicis apij
ana ʒ ß corticum capparorum mediane
corticis tamarisci fraxini genestre ana
ʒ i germandrie scolopendrie ana ʒ i ß
eupatorij calamenti absinthij capilli ve-
neris scariole ana ʒ i anisi marathri cus-
cute seminis portulace seminis melonis ana ʒ i
blacte spice nardi squinanti seminis basilicon
ana ʒ ij liquiricie passarum mundatarum ana
ʒ i et cum zuccaro sic borraginis fiat ...
ana ʒ ij florum borraginis florum buglossi sticados
arabici ana ʒ i et cum zuccaro et melle
ana fiat sirupus et acetosum cum aceto vini
in quo prius steterint radices in infusione per unam
noctem. Solutiva que materia est frigida ℞ florum
tamarisci florum borraginis buglossi ana ʒ ß
anisi marathri cuscute ana ʒ ij thimi
epithimi agarici electi ana ʒ ß passarum mun-
datarum ʒ i et fiat decoctio et in decoctione
dissolvatur yeraruffini ʒ ij lapidis
lazuli nouies abluti et pulverizati ʒ i ß et
misceatur cum sirupus predicto et fiat colatura
unius cyati. Ad idem ℞ yeraruffini ʒ ij
lapidis lazuli nouies abluti et pulverizati ʒ
i ß et misceatur cum sirupus predicto aut cum oxi-
melle composito et fiat pillule dosis est ʒ i.
Confectiones dyacapparum dyacalamentum
dyacimimum et similia. Unguenta et emplastra
℞ unguentum marciaton seu ... ... ʒ
i adipis anseris gallice anatis ana ʒ vj
butiri loti axungie porcine sine sale
medulle bovine ana ʒ ß pulveris corticum
tamarisci salicis scolopendrie corticum

Nocet splen(i) ...

Confert ...

radic. mediani fraxini cortic. radic. cappa rorum foliorum rute calaminti sicci ana ℨ ij olei de capparis ℥ iij aceti pmi quantum sufficit et fiat vnguentum. Ad id. ℞ armoniaci bdellij piperis nanalis ana ℨ j cortic. capparorum seminis sinapis stercoris stercorum vaccini stercorum ouium capriarum ana ℨ j ß. mirsillagi seminis agni se. lini psillij ana ℨ j. puluerisentur. puluis da et in forti aceto dissoluantur gumme et cum oleo laurino fiat emplastrum. Ad id. ℞ radic. malue bis malue radic. lilij squille de re se. lini se. fenugreci caricarum pinguium vuarum passarum ana ℥ ß. infundantur in aceto per noctem postea bulliat in aqua camomille lento igne omnia ponantur in sacculo et ponatur super splenem mirabiliter remouet duritiem splenis. Ad id. ℞ vnguentum dyaltee axungie ana tis medulle vituli butiri sine sale ana ℥ j. olei amigdalarum dulcium ℥ iiij cere quantum sufficit aceti pmi et fiat bonum vnguentum. [illegible]

Capitulum de colica

Digencia materia flatuose facientis colica in yliaca. Syrupus de absinthio syrupus de calaminto oximel squilliticum oximel compositum et similia. Solucia ℞ cinamomi ℨ ij. nucis muscate ligni aloes spice cardamomi macis ana ℨ ß. mastic. baccarum lauri macropiperis ana ℥ ij. scamonee preparate ℨ iij. turbit optimi ℨ vj zuccari ℨ iiij. zuccari ℥ v. ad xv fiat confectio solida dosis est a ℨ iij usque ad iiij. Ad id. dyafinicon ℥ ß. vini ℥ ij. misceantur sit hoc clemens et potest approximari quocumque tempore. Ad id. ℞ mel eleboratum simplicis ordiati ℨ ij ℥ ß. et detur subito. Ad id. ℞ yerapigre magne ℨ ij. turbit ℨ ß zuccari ℨ j. distemperentur cum iij ℥ boni vini vel decoctionis ciceris. Ad id. ℞ turbit ℨ j zuccari ℨ j mastic ℨ ß. zuccari ad pondus omnium fiat puluis. Ad id. ℞ pillarum yliacarum ℨ ß vel ℨ j vel ℞ dyacitonite solutum cum syrupis ℥ ß. Confectiones dyaciminum dyatrion piperon dyanisi dyagalanga dyacalamentum plirisarcoticon theriaca ciciber et similia. Item tyriaca et mitridatum cum bono vino. Ad id. dolorem multum infestantem ℞ tyriace ℨ j. tirife ℨ j. misceantur et detur cum vino bono. Ad id. post panibus aleis comestum et cimini pmi torrefactum cum vino bono ante et post cibum. Clistere est ceteris medicinis melior et suppositoria. ℞ seminis anisi cimini aneti baccarum lauri ammeos feniculi

carui ana ℥ ß. origani calaminti rute ana m. ß. foliorum sicle mercurial. camomille centaurie minoris ana m. ß. castorei ℨ j ß. furfuris m. j. carthami polipodij ana ℨ iij. agarici ℨ j ß. bulliant prout sufficit et coletur et addatur colature olei rute olei anetini ana ℥ ij. salis gemme ℥ j. yerapigre cassie ana ℥ ß. mellis ℥ j ß. fiat clistere multum forte quo non fiat nisi in magna necessitate. Ad id. ius galli antiqui cum decoctione calamenti polipodij cimini aneti centaurie feni lb ij an et addatur cassie yerapigre ana ℥ j olei rute ℥ iij et fiat clistere optimum satis leue. Item suppositoria de melle longa et exacuata cum agarico et pomo et esula vel salegemma et stercore muris. Clistere mollificatiuum stante siccitate fe. ℞ decoctionis malue maluauisci blite mercurial. se. lini fenugreci ana m. j. ficuum siccarum numero v. aneti feni ana ℥ ß. furfuris m. j. salis pugillum j. sal ℥ ß. cassie yerapigre ana ℥ j. olei rute ℥ iij [illegible] et fiat clistere. Vnguentum empla [illegible] balnea et similia. Sacculus ex milio sale ofertus et suppositus. Ad id. ventose magne supposite circa vmbilicum. Item spongia infusa in decoctione predictarum ... teribus. Item sacculus ex semine lini et cimino torrefacto et furfure calido. Item balneum cum herbis predictis. Et empla ex predictis fit et vngenta. Et aqua calida sit violacea syrupus de endiuia syrupus acetosus oxizacara et similia. Solucia colaz i. hoc vz Clistere ad mollificandum que est apa ℞ lactis vaccini lb j. cassie ℥ j. et fiat clistere. Item emplastrum ex mollificatiuis que est dolor ab apate multum vz ... yera carminans multum ventositatem et prohibens ea generari. ℞ zuccari ℥ ß. coriandri preparati ana ℥ ij. galange cubebe rute domestice nucis muscate ana ℨ j. gariofili ℨ iij. liquiricie ℨ v. zuccari ad pondus omnium puluerisentur puluerizanda et incidentur incidenda et fiat bona et optima yera tussia ...

Capitulum de fluxu ventris

Medicine sunt stiptice ut sumach ypoquistidos berberis balaustie gallie acacie ros gummi arabici lutum armenicum lutum sigillatum spodium assium camphora grana granatorum semine portulace acetosa

[illegible]

coriandru arnoglossa portulaca anchera
sandali coralli sagwis dra seme psilii
cauda equina laubrusca plantago suc-
cus eius et seme et maxime assu et silia fruc-
tus stiptici fici citonia sorbe mespila
pira silvestria anaziana agresta cor-
nula agresta mora immatura ¶ Sir.
stiptici sunt isti sir. mirt. citonior.
sir. sorbe iul. de ribes iul. de agresta iul.
de caribus. sir. mirtinus sir. iusatibus
sit aqua plantag. aq. end. aq. ros. cu
zucaro fiet sir. sir. iulep. ¶ Trocisci fri
stiptici trocisci de spodio cu semine ace
tos. trocisci de berberis trocisci de balaus
tiis trocisci de terra sigillata trocisci de ca
rabe trocisci de bolo armeno trocisci de ra
no ¶ Confectiones frie stiptice zucarum
ros. antiq. tri sandali dyacitonite sine
specb. manus xpi cu lapidibus ut sit fiat
℞ sandali al. et ru. dyarodion an. ℥
ij. coralli ru. coriandri ppati an. ℥
ß. seis acetose seis citonior. an. ℥ ß.
aq. ros. ℥ ij. zucari q. s. et fiat elect.

Contra fluxum ex frigore ¶ Medicine simplices calide cimi. asini
cimeos anis. assium thus mirra sto
rax mirrina mirtipsii laudanum seu
lurbaru ustu absinthium menta lig.
aloes capi gari caseus vetus asspsus
cu sale puulta cotone coagulum
edi et lepor. ¶ Confectiones calide dya
olibanu dyatimuju dyagalanga
dyatinamo. dyacitonite cu specbus
dyamenta ¶ Sir. cu febre et sine febre
valens multu. ℞ sir. de acacia iul.
de ginis mirti iul. de citoniis an. lb.
ß. addat. pulvis boli armeni se. ros.
an. ℥ ß. bulliat sil. et sirupiset. et vta.
cu cibo et sine cibo. vz et contra fluxu vetus

Evacuatum in fluxu colico ¶ Medicine evacuantes stiptice ma co-
ferentes fluxu colico. ℞ mirabol.
cit. ℥ i ß. kebulor. indor. an. ʒ ij. reu
barbari ℥ i. ʒ i. diagati ℥ ß. infunda.
i vino citonior. ℥ ij. aq. end. ℥ i. in-
fundat. reubar. et diagatu p nocte
et nocte die et in mane exprimant.
et colatura ppinetur ¶ Aliud ℞ mir
tice ℥ vi. trocisce de spodii ℥ i. misce
cu aq. pluviali et ppine. in mane

Dissenteria cum ... indificatis ¶ Ad mundificatia vlcera indissenteria

psilipior. ℞ ydromell. ℥ iiij. aq. ordi. ℥
vi. detur. sepe in die ieiuno sto. et est bonu
clistere lauativu ¶ Consolidatia ulcera sta 2
mundificatione. ℞ gum. ara. mastic. thur.
sandale an. ʒ ij. informet. cu sir. rasis
ut succo absinthii et fiant sic pille et sumat
duas sto. ieiun. omi die sel. ut bis ¶ Aliud
id. ℞ zucari ros. ℥ i ß. elect. confectium in-
ferius descrbendi ℥ vi. diagati ℥ ij. tro
cisci de terra sigillata ℥ i. incorporent.
et dent. ieiun. sto. ℥ i. pro vice ¶ Nota
q ista simplicia se conferunt i quocuq fluxu
primu e coagulum edi ut lepor. et det. i
cu pinadum et cena ℥ i. cu ℥ i ß. aque
plantag. ¶ Secdm e caseus antiquus et 2
aquo butiru et sal tot. sunt remota
et dz i luce incendi et deties cu aqua
calida lauari malaxando ipm bn et
postea exiccari et quol. mo apprimatus
vz ¶ Tertiu e ℞ tyrie recentis ℥ i. cu 3
aqua plantag. et si no heat. tyriaca
recens sumat. antiqua ℥ i. misce cir-
ca duo grana opii. et detur. cu aqua
plantag. aut latte coritto det. bis
i die ℥ i. sto. ieiuno ¶ Quartu e lentes cocte x
i duabus aquis et postea assate i patel
la cu modico aceti et pinguedie cast.
ti detur. loco cibi id faciunt fabe sic
ppate ¶ Quitu e lac capinu corictu. s. 4
aquo butiru e extractu i quo extincti
sunt lapides fluviales ardentes vel
lapis ut ferru ¶ Sextu e dyacitonite sine 6
specbus cu cibo ¶ Nota q. tam sr
remedia singularia q simt conferunt
extius apprimata i quol. fluxu ¶ Primu 1
e apprimatio vmo ventose sup vm
blicu et si fluxus fuit fortis ponat. tres.
vna citra vmblicu et aquol. late. vna
¶ Secdm e balneu q multu diuitit ¶ Tertium 2
e abluco pedu cu decoctoe istius herbe
q uot. calatirepa et plus vz si ablutu
fiat usq ad coxas et loco istig vz indix
salic. et cardunnei ¶ Clistia lauatia
i fluxu fiant ex aq. ordei lb. i. aq. mel
lis ℥ iiij. ut fiat ex aq. ordi cu mell
colato ¶ Aliud id. ℞ ordei an. ij. ros. an. i.
flor camomille ℥ ß. fiat decocto et colate.
addat. zucari al. ut ru. ℥ ß. et si vis q
sit sedativu doloris addat. oli ros. ℥ iij.
sepi capru. ℥ i ß. ¶ Clistere lauativu in

fluxu fiat ex aq ordei lb i aq mell' ʒ iiij
ut fiet ex aqua ordei cu melle ros colato
Adid R ordei ʒ ij ros ʒ i flor camo
mille ʒ s fiat decocto et colate addatur
zucari al ut ʒ iii ʒ s et si vis q sit sedativu
doloris addo ut p° Cliste lavativu 2 gsti
tiva R ros mirte balaustiaz cupulaz
glandiu rese gallaz simul an ʒ i bu
liat in aq 2 cisterne ex decoctione istius
R lb i succi platag ʒ ij oli mirtini
ʒ i s vitelli ovi aqui assati sepi capr
ʒ i pulvis sang dra gu arabici assa
ti boli armeni mastic an ʒ s carte bam
batine combuste ʒ i ar ʒ i fiat clistere
Cliste lavativu 2 fluxu sang R aq
ordiacee lb i oli ros ʒ i s sericapui 2
vi mell' ro co cola 2 fiat cliste Clis
tera stiptica consolidativa R gallaz no
perforataz simul boli armeni an ʒ i
draganti gu arabici an ʒ ij succi pla
tag fin resistentia ʒ vi adip renu ca
prz recent ʒ ij vitellu ovi 2 fiet
cliste cu aqua fluviale ut aq ferrata
2 fiet cliste i summa lb i Adid R
butiri recent ʒ vi sang dra ʒ ij 2 fiat
cliste 2 vz i quacu dissintia tussiang

Capitulu de tenasmone

Pmo q tenasmon e nimia voluntas
egerendi cu modico aut nullo effectu
p continua ipsi R decoctionis feni greci
furfuru caulium viol an ʒ i vnaz
inacta 2 ibi calefiat Et postea i fuda
filtru 2 eg sedeat sup eo expsso ab aq
et vz ex aliis calid fiet sicut 2 sedeat
eg sup eo Adid fumigat tassi bar
bassi ut tecta plasmato Adid suffu
giu opti q tenasmone R folioz piroz
mespiloz citonioz sang dra boli ar
balaustie tr sigillate bulliat omnia
i vino 2 vadit ad sellandu 2 cu assel
lavit prima vice anq incipiat q prime
accipiat qui sit fortis calefactus 2 pi
ciat d isto vino sup lapidez 2 prima
lapis substrampno ut subtilo et re
cipiat peculu ille vapor calido 2 sic
fiet prima vice postq apella anq
incipiat se prime Licinia longa co
solidativa et dolore sedantia R thuris
opti mirre acatie se iusqu se H
nucis albi gu arab an ʒ ij ciroti boli

armeni an ʒ s pulverisat 2 fiat licinia
cu adipe capiroz ut castrati Adid R 2
thuris cirici gu arabici an ʒ i s et cu
albume ovi fiat liciniu longu ut lici
nia longa Electuaria constrictiva R gra
noz mirti balaustiaz ros cortic gra
natoz an ʒ s simul se acetose se
plantag antheie lentis sandali albi
mastic spodij an ʒ ij se psillici albi
ʒ iij amisi se end apij thuris an ʒ i s
coriand' infusi in aceto cinamoi co
rallos ru an ʒ s acatie vtriusq sticados
amidi cipsi gu arabici an ʒ i terr
terada 2 sufficiet ponca coquat i aqua
cisterne deinde i spisset cu zucaro albo
et fiat electu et post addi vini gna
toz pmi Aliud R gallaz balaustiaz 2
cupulaz glandium cortici granatoz
an ʒ i s sandaloz al 2 ru ter sigil
late coralle boli ar sang dra thuris
mastic se psillici albi gu arabici
assi psillii margaritoz no pforataz
an ʒ s avellanaz acetaz gnoz vue
an ʒ i spodij cinamoi an ʒ s ramit
ros cipi an ʒ ij spicenardi cumi
vtriusq sticados ʒ i lunatiue ami
ʒ i et cu zucaro albo suffic fiat confecto
solida Ex pinuctu lapis de arbore q
populus appellat 2 bn calefiat 2 ano
inico sedeat sup eu 2 qn ass incipiat
tepescere 2 heat alia calida 2 sic tam
diu fit quousq senciet calore ad int
et si no het de i arbore fiat lo
co eius de abiate. se d diffic vrie

De difficultate vrine

Pmo nobis isti vsiz stragiu gut
tati inf ulsu diffic q pho as
Difficultas vrie qnq pvenit a cau 2 per
cussione quq ex debilitate expulsive
qnq a repletoe et illa repletio qnq e
ex longo mode seu retentoe vrine 2
cu quis ex verecundia retinuit vri
na quq ex humoribz ut sanie qnq ex
lapide Si e ex cau 2 pcussione fiat
pmo flebo basilice 2 fiat cliste et
fiat effusio aq calide i qua camomilla
et rosa bullierint et mellilotum
ab alto sup loco pcusso p duas horas

Cap. Aqua ad provocandum urinam et frangendum lapidem et removendum dolorem [illegible] lib.

Ex repletione urine

Ex repletione humorum ut sanie vel sanguinis

Contra arenulas et lapidem vesice

Pulvis bonus

Ungentum

Experimentum

postea ungatur locus iste unguento. Rp. minii thuris masticis ana ʒ iii olei ros. ℥ i olei aneti ℥ ß cere q. s. sufficit et fiat ungentum. Ad idem emplastrum de absinthio [al. semen(?)] bullitum in vino albo vel expressum positum super femur et loco percusso manente in firmo quousque separetur inunge. Item si fiunt ex repletione urine tunc decumbat supina ventre et comprimat fortiter et tunc per inferiora aperietur et urina egredietur. Item si est ex repletione humorum ut sanie vel sanguinis hec competit medicina: confert diaspermaton, diatrigon, leontipon, austinum, micleta, tyriaca antiqua, metridatum. Item hec simplicia: aqua saxifragi, aqua saxifrage, raphani, iusquiami cum radicibus [illegible] cum radicibus quia aqua saxifragi minuit, scilicet frangit arenulas et vesice lapidem. Pulvis optimus de quo sumat cum aquo liquoris diuretico ʒ i per vice. Rp. seminis apii petrosilini, piomie, seminis genestre, saxifrage ana ʒ ii, seminis feniculi, anisi, carvi ana ʒ ß, seminis ciminis ʒ ß, milii solis ℥ i, spice, cinamomi ana ʒ i, liquiritie ʒ iii, zucari albi ℥ i et fiat ex hiis pulvis subtilissimus et nota ipse est optimus et eo potest ungi tamen. Balneum sit seminis cuminii. Rp. foliorum caulium, malve, aristologie, cyminum sit senationum, paritarie, acetose, florum camomille, foliorum apii petrosilini, radicum eorum ana m iii fiat balneum. Clisteria fiet ex dictis herbis et in colatura addatur butiri ℥ ii cassie fistule, picis ana ℥ ß olei rute ℥ iii et fiat clistere. Unguentum optimum: Rp. olei de scorpionibus, olei costini, olei de lilio, olei anetini ana ʒ ß, adipis anatis ℥ ß, paritarie, saxifrage ana ℥ i pulveris cinamomi ʒ ß cere quantum sufficit aceti parum fiat ungentum. Experimentum: Rp. coquantur ranunculi, radix, virga masculi seu tamarisci sive vanus(?) juniperus et illud totum fiat ad ignem et ita calidum suppone femori et est mirabile ad provocandum urinam. Ad idem: scilicet herba que nascitur super fimum nomen stannum in aqua salsa cocta in vino subtili apposita super femur. Ad idem si ponatur at[illegible] circumiter mete(?) inter pellem et carnem virge

Contra passionem carnosam(?) contra stranguriam et aliter appropriata est multum provocativa. Et nota quod aqua frangens calculum lapidem que dicitur in sequenti capitulo, scilicet ad provocationem urine et potentiam in capitulo de [illegible] scilicet contra lapidem. Aqua diuretica magistri Thadei que mirabilis est in provocatione urine, in frangendo lapide, in removendo dolorem ylliorum si per se fiat quam cum aliis et est multa medicina magna. Rp. senationum m ii radicum. m i radicis raphani, enule, pau[illegible] cedri, apii, acori, yringi, macedonici radicum salicis radicis valde bone ablute aliter et mundate, tractus(?) alterius, cerfolii, citrea[?] palis, pimpinelle ana m i milii solis urtice [illegible] scolopendrie, capilli veneris, saxifrage, levistici, petrosilini, fenic[illegible] yper[icon], camomille, melisse, piretri, hasta regia, eucam, fragarie, betonice, caulis agrestis, cicorie, politrici, citrarie(?), adianti, camedreos, camepitheos, herbe apii ana m ii, pilosella, endivie, iuclose(?), radice ana m i, nasturtii, filopendule, rute silvestris, saxifrage minoris, epitematum(?) vitis albe, corticum genestre, corticum radicum rubee, tribulorum marinorum ana m ii, siseleos, iusquiami, thimi, epithimi, petrosilini ana ℥ ii milii solis ℥ iii avicenc[?], levistice, feniculi, sene(?), cuscute seminis ciminis ana ℥ ii, celtice, galange, spice ana ℥ ß. Seminis anisi ana ℥ iii cinerum scorpionum ℥ i, seminis apii, ros ana ℥ ii, lapidis lincis, lapidis spongie, lapidis iudaici, ut porri omnium ℥ i, nucleorum ceruisorum et persicorum, corticis castrorum, adhuc storti [illegible] sterti columbine, stercoris gallie pulli ana ℥ i, ossis mandibule lucii, sanguinis leporis, sanguinis yrci ana ℥ iiii, seminis genestre, seminis nasturtii, ana lb ß saxifrage silvestre lb i et ex omnibus hiis fiat aqua per istum modum. Primo omnes radices preparate et minimum incidantur et tere in pistello per eas et pone ad capellum et fac distillare, ut distillatur aqua ros. et sequatur eum. Accipe omnes herbas predictas et pista mediocriter omnes simul et pone ad capellum et distilla et serva per se. Deinde accipe semina et lapides simul et fac pulveres et infunde in lib. [illegible] vini albi subtilis et pone ad capellum et fac distillare postmodum omnes istas tres

aquas actire et sit miscendus z usui reservandum si addatur cum lapidibus ... z j adhuc aqua fiet fortior z fiunt de ea vitriolum j at ℥ iij z plus secundum necessitatem z sit servatus a calido raritatis. ¶ Habentes calculum utantur secundum sanitatem preservatione a doloribus pluries tamen in hoc est potissima aqua z bona.

¶ Et nota quod suffumigatio cum pelle ericij i retentione urine dissolvit eam si non fiunt precedentes ab aparte ut lapide via obturantibus. hec auenzoar secundum capitulum.

Capitulum de lapide renum

et vesice valentia quod lapides lapis judaicus cinis scorpionum lapis spongie lapis lincis cinis leporis usti testarum ovi a quibus egressus est pullus sanguis yrci aqua raffani cauda tremula que ... supra. Et nota quod qui usus fuit semine urtice fuit liberatus ab arenulis z generatione lapidis z de expressione auenzoar. ¶ Sirupus pro lapide frangendo capitis de tribus marinis saxifrage ciceris marine pipinelle milii solis leuistici etc. ana ℈ j radicis sparagi brusci petrosillini raffani ... ana ʒ s. et j seminis siseleos seminis altee seminis fenugreci seminis anisi ana ʒ s. seminis ... ℥ j liquiricie mundate passularum mundatarum ana ℥ j aceti ... ℈ j spicenardi ʒ ij aceti squillitici ℥ ij mellis ... zuccari al. ana lb j z fiat sirupus dentur ℥ ij pro vice cum ℥ iiij aque raffani ut aqua de ... in capitulo supra. ¶ Electuarium pro electuario dulce electuarium ... ana ℥ ij misce z dentur ℥ j cum aqua ... tepidis diureticis. ¶ Aliud. Recipe cinamomi ... ana ʒ s. spice ʒ j s. cardamomi ʒ j gariofilorum cipi ... ana ʒ j piperis longi ana ℈ ij seminis melonum ℥ j lapidis spongie lapidis iudaici ... usti lapis lincis ana ʒ ij ciceris marine ℥ j s. saxifrage ℥ j milii solis ℥ j s. seminis macedonici xilobalsami carpobalsami anisi ... ana ʒ ij liquiricie ℥ s. radicis sparagi ℈ j s. et cum lb iij zuccari fiat electuarium precedentes in ... radices et decoqui cum zuccaro z spissari agitando deinde species addantur. ¶ Aliud forte ... Recipe pulveris scorpionum vel scorpionum vitri usti cineris radicis caulium cineris leporis sanguinis yrci cineris corticum ovi a quo pullus est egressus lapidis judaici gariofilorum ... ana ʒ j seminis petrosillini

dauci pulegii ... seminis altee piperis ana ℈ j s. lapis spongie lapis novalis humani ana ℈ ij fimi columbini fimi galli ana ℥ j ... ʒ ij pulverisentur omnia et conficiantur cum melle dosis est ʒ ij cum aqua diuretica. ¶ Nota quod quia in ... lapidis oportet administrari mollificativa ne lapis magis indurescat ex appropriatione virium habentium frangendi. ¶ Emplastrum mollificativum quod appropriari debet ... Recipe malvavisci malve seminis altee seminis lini ficuum ... pinguedinis ... ana ℥ j olei amigdalarum ℥ ij ex omnibus fiat emplastrum z ponatur super renes si ibi est lapis ut femore si in vesica est lapis et stet per diem mediam et illo remoto inungatur oleo scorpionum vel isto unguento. Recipe olei scorpionum ℥ iij lapidis spongie cineris caude tremule lapidis iudaici ana ʒ s. cere quod sufficit et fiat unguentum. ¶ Balneum mollificativum z mitigativum doloris. Recipe malvavisci malve paritarie abrotani ciceris marine seminis altee fenugreci seminis lini ana et bulliant primum in aqua sufficienti pro balneo et cum egreditur inungatur unguento predicto. ¶ Pulvis ad idem optimus. Recipe saxifrage anisi petrosillini piperis apii milii solis seminis sparagi ana tere omnia et cribra z misce cum melle et da bibere coclearium unum cum aqua calida et est optimus z expertus per me. ¶ Alius. Recipe corrigiole ℥ s. ciceris ... ℥ ij seminis melonum non mundati ℥ j bulliat in lb j aque dulcis usque quo redeat ad ℥ vj z dentur ℥ ij pro vice et detur cum modico zuccaro ... et valet contra arenulas. ¶ Alius pulvis. Recipe sanguinis yrci exiccati ℥ j z detur cum aliqua aqua diuretica. ¶ Et nota quod sic preparatur sanguis hyrci colletur yrcus cum herbis aperitivis subtiliantibus et similibus sicut pipinella saxifraga semine melonum z similibus postea decolletur hyrcus z primus sanguis et ultimus debet abici sed secundus retineri et exiccari ad umbram et madi minuti sic fiunt trociscii et usui reservari. ¶ Et nota quod quando lapis in vesica claudit foramen vesice ut nichil potest egredi de urina et tunc triplicia remedia conveniunt. primum est ut ponatur digitus in ano et comprimatur vesica sic ut lapis retrocedat intus z a ... ueatur de via urine. ¶ 2m est quod patiens stet supinus et quod elevetur crura z constringatur ana z retro usque lapis descendat ad fundum vesice. ¶ 3m est quod siringa liniatur cum oleo de amigdalis dulcibus z imponatur

pcollu vesice sit q pellat ad me 2 e bonu valde si bn inponat syringa etc.

Cap. iii de apostemate in renib: et vesica

Emplz ofens inpn quod e de ma calida R mussillag psillii mussillag fenugreci se lini citoniorum ʒ ij oli ros ʒ ij aq end lb ß ro m ʒ ij se portulace scis ppucis al an ʒ ß farine ordei qd sufficiat et fiat emplz mediocr liquid cu ʒ j aceti ❡ Sz si fit inpn de ma frida hoc ofert R pul ro pul absinthij an ʒ ij oli ro aceti an ʒ ß farine ordi q s et fiat emplz ❡ Emplz maturatiu tm qn e de ma calida R radic altee mal ue an ʒ ß fitium caricaz pigu ʒ j me dulle ceru vituli butiri adipis anat an ʒ ß oli camo oli amug dulciu an ʒ j ß farine ordei frumenti an q suff et fiat emplz ❡ Sz si fuit de ma frida ho ofert ad maturandu R fitium caricaz pigu ʒ ij lilij ʒ j mussillag se lini an ʒ ß oli amug dulciu ydromellis pauce qntitatis an ʒ j farine tritici q suff et fiat emplz ❡ Mediq vz emplz de melliloto 2e q muesue scta matura re ofenit mudificatia gsolidantia q oia scbut capitlis iuctis sceptibz etc.

Ca. iiii de ardore vrine

Nota q ardor vrine puenit ex duplici ca vna qn vrina e acuta ide mixta oib cole ul flat salsi 2 de isto loquit hic ❡ Alia e qn e vlcus i vesica ul i vijs vrie q licz no sit vrina acuta tn sics ardor facit de ista loquit inferius ❡ Put mß optimu 2 expertu e sepe 2 vz multuz R lac amig dulciu cu decoctoe me lonu ul aqua eius multu vz si det in potu ieiuno sto ❡ Et vz sir violaceu cu aq melonu ❡ Emplz R sandaloz al et ru bodij sumac mirtilloz an ʒ ij acacie ypoquistidos an ʒ j se portulace scib cucumeris se cucurbite an ʒ j ß succi plantag aq ros an ʒ j farine ordei q suffic et fiat emplz ponat ad renes 2 sup pecte ❡ Pulius sem lactucaz 2 portulacaz cu zucco e medicia expta cruda vino antiquo bono hitat q oi ano bis ul ter in cire istu morbu

et liberabat indubz 2 do cosuit i oi suo cito et cu potu i mag qntitate 2 e ijo anoz calie 2 sicce gplexiois i omib mbr eius Et q m ex toriacca e i calir virge ia feci appoi stuel lu i fusu i aqua ros i aqua lig sta fuit opiu et stati cessauit dolor ❡ Se caplin aliud etc.

Capitulu de mictu sanguinis 2 de ulcerib renu

Nota q mictus sanguis poss pcede a vesi ca renibz ab epate 2 alijs mbr Tamsib hic solu ponit cura qn pcedit a renibz et vesica ❡ Nota q carabe i carabe 2 lap cmatic corallus vz a to pprietate i restri gendo sangnem vndiq fluit ❡ Trocisci de carabe sunt fiz stiptici gglutinati a to pprietate restingut sagnie pp eius simp ❡ Trocisci alkekegi sunt vltimu juuameti i mictu antiquo sanguinis 2 i ulcib renu et vesice 2 viaz passaz vrine na pmo remittut mala gp roz caliaz acutoz humoz qui fu ❡ 2o mu dificat ulcera q apitiua sunt i eis ut semie apij ❡ 3o gsolidat ulcera pp gsoli dantia que sut i eis ut bolus armenus olibanu sang dra gu arabici q tra requit i oi ulce R vda a meße datu vno pmice sto ieiuno cu aq melonu ul mussillag sem gnu ul cu lacte ca pino ul cu aqua plantag da 2 cu ʒ ij sir de ppucis 2 aq ordei ❡ Trocisci de terra sigillata 2 vz si dant cu aqua platag ❡ Vng ad renes 2 vesica R oli ros ʒ ij oli mirtini succi plantag an ʒ j tro cisci de tra sigillata trocisci de carabe an ʒ j aceti ʒ ij cere albe q suff 2 fiat vngt ❡ Aliqn requit i antiquo mictu sanguinis oz pus mudificare postea co solidare gsolidatia solu 2 mudifica tia solu mudificatia et gsolidatia ecce pordine ❡ Mudificas solu R capil ve ay iiij liquir mudate ʒ j semis melonis mudate ʒ ß mellis zucci an ʒ j ß fiat sir 2m arte longu 2 de eo det ʒ iiij quolz mac ❡ Alius R capil ve folioz arnoglosse an ay ij scis melois mudati ʒ ij se cucumeris se cucurbite citrulli mudatoz an ʒ j se ppucis al se altee se citonioz an ʒ ß zucci mell

Floz camomille floz meliloti an ʒ ß

q colat aut flat salsa sic fit stran guria dolorosa

ap[illegible]

an̄ ʒ ß et fiat sirupus de quo detur ȝ ij cum
aqua melonum. Electuarium mundificans et vo^{m}
℞ seminum melonis mundati quatuor alkekengi
seminis altee an̄ ȝ ij amigdalarum amararum seminis citrul
li capil veneris seminis yreos ordei liquiricie bauc(?)
seminis apii an̄ ʒ ij et cum zucaro fiat electuarium.
Et sic patet ex hiis sirupus si res duplicentur
aut triplicentur. Sirupus consolidans et mundificans
℞ foliorum pentafilon manipulos iiij zucari quantum sufficit
et fiat sirupus et detur ȝ ij cum aqua plan
taginis et est remedium optimum et velociter mun
dificatiuum. Ad idem sirupus factus de decoctione
foliorum agrimonie foliorum plantaginis an̄ cum
zucaro. Ad idem electuaria. ℞ liquiricie mun
datae ʒ ij seminis melonis mundati ȝ j seminis citrulli
cucumeris mundati seminis frumenti al quatuor alke
kengi an̄ ʒ j cinamomi mirtillorum an̄ ʒ ß
dragaganti gumi arabici infusorum per noctem in aqua
rosarum an̄ ʒ j amigdalarum dulcium excorticatarum
pinearum mundatarum an̄ ȝ ß mellis rosacei colati
ȝ j aqua rosarum aqua plantaginis an̄ ȝ ij zucari quantum
sufficit et fiat electuarium. Et nota quod quotcumque su
matur hoc totum ceteris paribus et maxime
sumitur cum vino tortuoso alkekengi nam quidam
nobilis erat annorum 60 ut et ex pulvere isto
medicine liberatus est de ulceribus colli ve
sice et sic in illis et cetera. Sirupi zucarinus
et in vistibus vesice primo cum mundificatiuis
sicut aqua ordei decoctione yreos. 2° appro
ximando consolidatiua sicut pul. sang. dra
conis armeniace terre sigillate et similibus et istum
pulverem imponimus cum lacte uel cum aliquo
alio liquore. Et nota quod via virge tor
tuosa est et ideo caute et sine violentia stri
gatur ne augeatur ulcus in voluntate et cetera.

Ca^m de emissione urine

Emplastrum super cervicem ℞ mastices laudani an̄
ȝ ij olibani nucis cipressi an̄ ʒ ij ligni aloes
storacis calamite galange cinamomi an̄
ʒ j terebentine ʒ ij omnia misceantur cum pistello
et cum succo mente fiat emplastrum quod appositum
super corio in forma cervicis apponatur super
pectine pilis prius abrasis ne accidat emis
sio pilorum in remotione sicut fecit vitic mee.
Ad idem et plus scilicet in pollucione ℞ succi
mente ℔ j mastices olibani an̄ ȝ ß nucis
cipressi ʒ ij ligni aloes galange an̄ ʒ j
pul. cinamomi quantum sufficit et si est primum ponatur
cum assi loco cinamomi et fiat emplastrum me
diocriter liquidum ut sit in forma unguenti
cum cera et modico aceti et inungatur pectine.

Indyabetica passione et caliditate renum ℞
unguenti populeon ȝ ß olei rosarum olei nenufaris
mirti an̄ ȝ ß acacie ʒ ij thuris ʒ j ypo
quistidos laudani an̄ ʒ j gallarum ʒ ß mus
cillaginis psillij ʒ j ß aceti ʒ ij cum cera fiat
unguentum ad renes. Ad idem scilicet ad restrictionem
pollucionis plastrum plumbi in multis locis perfo
ratum infusum per unam noctem et diem in aceto po
situm super renes et fit nigellus qui spermatis
meatum humidant. Aliud unguentum ℞ succi
lactucarum succi solatri an̄ ʒ j ß aqua rosarum
ȝ j aceti ȝ ß farine frumenti al ȝ j cere quantum
sufficit et fiat unguentum de quo ungantur renes.

Capitulum de vermibus qui

in stomaco et ventre generantur. Simplices
medicine calide mortificantes vermes sicut aloes
turbit coloquintida omnia genera fellium et specialiter
fel tauri lupini nuclei persicorum amigdala
amara centaurea costum absinthium cimin(um)
ruta yreos enula allium porrum semen cau
lium abrotanum gentiana persicaria genciana
calamentum sticados genera lauri rubriti ter
restres agrimonia et semen alexandri uel
ceteris paribus et datur ʒ j ß cum vino tempore fa
mis et cum aliquo succo frigido tempore caloris
quod calefacit intestina et generat scilicet omnia acuta
et amara. Medicine frigide terra sigillata
coriandrum succus plantaginis indie arbo
malorum granatorum sumac ypoquistidos
semen portulace endivia lactuce omnia genera
ta acetosa poma citrina et siligo
corium cervi ustum lac asine et omnia aceto
sa que incidunt et subtiliant materiam fluitantem
que est materia vermium. Ab extra unguentum optimum
est unguentum ℞ olei de absinthio olei
michaelis storaci fellis tauri an̄ ʒ ß terre
sigillate ʒ ij ossis de corde cervi yerapigre
aloes an̄ ʒ j ß farine lupinorum ʒ ß
cere quantum sufficit et fiat unguentum. Aliud ℞ fer
menti ȝ j cinoi ʒ j aceti quantum sufficit et fi
at de quo ungatur timpora aceto lo
cus medius inter superiori capitis
ubi est commissura nam mittitur scilicet ad ex
medium et resoluendo vapores ascenden
tes ab eo quod optime scilicet vitantur mala acci
dentia sicut sulech et sitiam. Ad idem ungantur
nares cum tyriaca antiqua. Ad idem scilicet
emplastrum quod est factum ℞ succi umbilicalis
ȝ ij succi foliorum persici absinthij an̄ ȝ j

farine ordei q. suff. et fiat emplastrum. Ad id-
quod non est fe. R. succi absinthii psillii ana
℥ i. aceti fellis tauri ana ℥ s. aloes pul.
colloquintide seminis alexandrini ana ʒ i.
olei amigdalarum amararum ℥ ii. farine lupinorum
q. suff. et fiat emplastrum. Ungentum
confectum michi. R. ligni aloes citrini ana
ʒ ii. farine lupinorum ℥ s. fellis tauri ℥ i.
yerapigre ℥ s. amigdalarum amararum et nucolai
stori ℥ i. terre sigillate cornu cervi usti
sumach ana ʒ i. cum q. suff. aceti fortissimi
℥ ii. et fiat ungentum. Item nota composite sunt
ter pille de aloes yerapigre omnes aqua
graminis distillata est eis optima potibus.
Ad id. R. ordei ℥ iii. et segalle graminis
ana ℥ i. bulliat in aqua suff. ad consumptionem
tertie partis et cole. et colatura detur ad pota-
dum et si datur primo acetum non nocet. Et
si vermes sint in ano fiat suppositorium
de rebus molestantibus expulsivis sicut de
carnibus salitis bovum et clistere lavativum re-
ductivum. Et non quod postquam dieta data est
vermibus et per inferius ad intestina dulcia
et clistera de lacte. Confectio constricta
nostra. R. ligni aloes ʒ i. ℞ masticis ana ʒ i.
cornu cervi usti ℥ s. mente marubii
zeduarie ana ʒ i. s. zucari lb. ii. et dissol-
vantur postea in decoctione lupinorum radicis
graminis et fiant forme pinee etc. Item carum.

Capitulum de emoroydibus

fistulis et ragadiis que in ano fiunt ad
fluxum sanguinis restringendum. R. tuce
de caraule(?) cum mense data cum decoctione
sumach. sanguinem restringit optime.
Ad id. tuce de caraule cum alumine. Ad id.
vel elein(?) de scoriis ferri amigdalarum si fiat
in prima quantitate quia multum restringit ab
extra. Ad id. R. aloes thuris sanguinis draconis
insipidorum ana ʒ ii. pulverisentur postea de
ista. R. telam aranea molendini et
cum albumine ovi postea miscentur et ponantur
locus unde sanguis emanat et scias cum isto
medicamine restrinxi sanguinem fluentem
ex arteria tibie incisa quem per tres dies
non poterat restringi a medicis tunc que
profuerat. Ad id. R. balaustiarum rosarum
gallarum nucis cipressi sumach corticum
granatorum mirre acatie thuris ana ℥ s.

congregentur aliquantulum et bulliat in vino nigro
stiptico et amisi aque pluvialis equalibus et fiat ca-
taplasma ut fomentatio cum spongia. Ad id.
R. olei rosarum ℥ ii. mirre sumach ana ʒ i. cum
q. suff. aceti primo et fiat unguentum et inungatur
locus. Ad aperiendum emoroydes. Nota
sex modis aperiuntur emoroydes ut in fluat
sanguis. et primo et est fortior cum flebotomo
et ut non claudatur quia fiunt consolidantur
in unguentum cum isto unguento olei psillii ℥ ii. me-
dulle crisomilorum et armellis corticum al-
leorum ana ʒ i. cum q. s. aceti primo et fiat unguentum.
2o aperiuntur cum sanguisugis apponit parum
tamen ut non vadant ad alia loca quia iste
sanguisuge multum cuant(?) ut ait avicenna fen
xa primo capitulo de sanguisugis et in hoc differunt
a ventosis quia ventose potius afferunt
sanguinem subtile quam grossum. 3o aperiuntur
cum foliis ficus et tere itaque fricentur cum
istis foliis apte exteriori usque incipi-
unt emittere sanguinem. 4o et est conveniens modus ma-
ximo cum tere quod ponit rasis ut panno de lana
infundatur in succo tere et fricetur locus
quia sucus est multum aperitivus. 5o aperit
6o aperire cum isto unguento R. aloes succo-
trini subtiliter pulverisati ʒ ii. fellis tauri ℥ i.
aceti ʒ ii. misceantur simul et cum lana vel
filtro in aliquo liquore infuso fricetur locus.
Alia remedia ponit rasis et experta sunt.

Ad mitigandum dolorem em-

emoroydarum. Nota quod tribus modis sedatur
dolor emoroydarum scilicet resolutione materie in-
maturate et mollificatione et stupefacien-
do. Et iam multum vel emplastrum rasis quia omnia
ista facit. Ad id. R. musillaginis feni
greci musillaginis seminis lini ana ʒ ii. butiri
sine sale sepi renum capre ana ℥ i. vitellum
unius ovi olei rosarum ℥ ii. cera modicum et fiat
unguentum. Ad id. R. foliorum lingue canis
foliorum malue ana manipulos ii. seminis feni greci se-
minis lini contusorum et bulliat in aqua deinde ponatur
spongia infusa in ista aqua et expressa ponatur
super ano. Ad id. R. olei de crisolomis ℥ i.
olei rosarum ℥ s. adipis anatis butiri loti ana
℥ iii. bdellii in poco oleo dissoluti ʒ iii.
et cere q. s. et fiat unguentum molle. Ad idem
quando dolor multum infestat R. dyaquilon
℥ i. olei rosarum ℥ s. vitellum unius ovi opii.

Ayeme composite

Contra vermes in ano

fis

Restrictiva fluxus

Restrictiva sanguinis vehementer fluxus et expertum

Ad aperiendum emoroydes

fistulis et ragadiis

3e modi

contra dolorem

cioti an. ʒ. i. misce et ungatur locus. Ad id in quo maxima est dolor. Rx olei ʒ. i. dissolvatur in aceti ros. de eo in rx pstuellu debo bace et infunde in pdcta aqua et suppo ciamo et teneat modicum et statim cessabit sepe sum expertus. Et nota quod lavare anum cum aqua tepide prohibz emoroydes eue nire et sequitur capitulum de ragadijs

Capitulum de ragadijs.

Ad ragadias in ano non saniosas si sint circa ad huiusmodi vz ung de cerusa. si si fuerint sine inflatione vz hoc Rx mucillag psillij ʒ. i. pinguedinis gallie recentis ʒ. i. s. vitellum unius oui cioti ʒ. i. oia misceantur et ungatur locus. Ad ragadias saniosas appone medicamen corrosivum pz de scriptum est dolor depolipo postea consolida cum saniesssaverit cum ung de cerusa et seda dolore cum medicina descripta in capitulo de polipo vide ibi. receptas quas ibi scripsi ibi. Ad emorroydas apparentes patiente nota quod tales emorroyde pnt curari multis modis primo per apertionem et de isto dictum est. 2o incidendo tollere et tunc primus purgetur corpus et flome. scias quod sunt novelle quia que sunt antique prius debent restingui et postea incidi et hoc fit multis modis uno modo sine dolore quia sic filum serici vel pili equi forte et infunde in aceti ros. cum quo sint dissolutum modicum apij et albumine oui et alum ros. et cum 1o fixa emoroydas multis vicibus nam inde fiunt non pcipitur dolor propter strictissimam illius fili et isto curantur et navites. 2o ligatur si fuerit parve pradite si fuerit magne in medio et sic stringatur quousque incidatur. 3o incidantur cum forpicibus et desuper ad mitigandum dolorem ponitur emplastrum de vitello oui et olo ros. Postea incidi adque solidandum cum hoc ung Rx ceruse lote aloes loti mastic thuris sanguinis draconis an. ʒ. s. olei ros. ʒ. s. cere q. s. aceti pam et fiat ung. 4o incidentur cum medicinis causticis et est magis periculosum sit cum isto Rx viridis eris auacardi subtili pulveris an. ʒ. i. et misceantur. Ad id vz medicamen corrosivum descriptum in capitulo de polipo. Ad fistulas ani sicut est ulceris cauum sordidum strictum extra amplum intus cum callositate

infunde. prius intus appona corrosiua dea supius. postea consolidatia sicut in tractatu de mollificatione et si expedit mitigantia dolorem iam habes. cancer in ano in curatione cum ferro ut docz ias. et sequitur

Capitulum de ano egrediente et matrice.

Egressio ani fit dupliciter de causa primo ab humiditate mollificante sive relaxante lacertos retentivos ferri et tunc cum digito potest introduci. 2o ab apate ani conducente constrictive et tunc cum digito non potest reduci. Pulvis apponendus super intestino egresso ab apato Rx simiac ʒ. s. gallarum anthere nucis cipressi mirti olibani an. ʒ. i. pulverizentur subtili et prius ungatur cum olo ros. intestinum et postea addatur pulvis iste super eo reducendo et fiat sic omnino quousque egredit intestinum. Ad id vz balnea de podagra frm yo. regulariter fiat primo balneum in aqua calida bulita cum camo. mellilotus malvavisco malva sode lini fenugreci aneto postea ungatur cum olo anetino et postea aspergatur de pulvere predicto. Ad exitum matricis nota quod exitus est situs non naturalis matricis sapientis et vocatur pforatio ad latus et vocatur pcipitatio ad ex. et vocatur exitus et de isto ultimo est hic dicendum in matricis est causa humiditas in subita in matrice redens cum paltica. 2a apa facies ea sua constrictione descendere. 3a multitudo superfluitatum descendentium ad concavitatem matricis. primo dz fieri purgatio totius corporis cum medicinis respicientibus tales superfluitates et cum vomitu quod est melior evacuationis quod potest et si expedit flebotomia. Secundo ponatur tres ventose magne una super umbilicum alia in latere sinistro versus pectus 3a in latere dextro. Gal. ponit una sub mamillis. Tercio fiat suffumigatio ad matricem cum isto pulvere Rx tormentille acacie radicum bistorte an. ʒ. iij. psidie balaustie an. ʒ. ij. s. asse fetide ʒ. iiij. mastic olibani galbani an. ʒ. ij. galage nucis cipressi foliorum mirte an. ʒ. v. et fiat pulvis et spergatur super

2o ungatur olo ros. 3o ponatur pulvis. Si cum egredit anus ex apate primo fiat balneum

carbones ita q no pcipiat ipm odore
et fiat ventos ad huc pmanentibz
Reo odoret odorifera sibi grata sic
muscu ambra viol croceu z silia.
Itm balneet se cu aq bulita cu ist
Rx ro. ru. mirte radic tassibarbassi
an. m. ij. tormentille radic torte anthe
mastic olibani an. ʒ. s. matricarie
lanceole silvestre an m. j. aspr fetide ʒ.
v. qqssent qqssenda radices z hic
bulliat i vino stiptico postmod. mis
ceat primu cu ista aqua z fiat balne
Ho cu egredit. balneu i vngat ori
ficiu matric intu et ext cu renes
hoc vngento Rx oli mirtinu oli de
lilio mastice an ʒ j. asefetide radic
bistorte tormentille an ʒ. ij. ce. q
suff et fiat vngentu Itm ponat
sibi suppositoriu ut pessariu ad collu
lo matric post exitu a balneo. Rx
asse fetide ʒ j. mastic thur se. mir
tillor galange nuc cipssi an ʒ j. pt
ntsent subtilr z cu olo mirtio fiet
massa. Qua vtat isto cerato qr
qtinue posito ab vmbilico inferi usq
ad vulua Rx qm pini ʒ ij. thur
mastic an ʒ j. cipssi ʒ s. liqfiant
oia cu olo de mastice et fiat ceratu
longu ad qntitate vnig palme z latu
ad qntitate medii Ad id. Rx mastic
ʒ j. olibai ʒ s. nuc cipssi gallar
mirtillor an ʒ j. spodii balaustiar
an ʒ s. terebentie ʒ ij. fiat cerotu i
qntitate supradicta et sr. dcta fluxu.

De cura fluxus menstruorum

Nota q menstruorum fluxus supfluus
accidit ex tribz primu qn mebrum
e rarum dilatatu z aptu z relaxatu
nat ut apersione 2o qn multitudo
sanguinis vel acuitas vel fluxibilitas humoris
q lz cognoscit ex receptione eius i pan
no z ex lotione pani z qn excitatoz
i spiciat color q2 citrinitas arguit
sanguinis i colicu. albedo flate sanguinis i
liuiditas aquosa. Tercio ex debilitate
retentiue z fortitudine expulsiue. si ut
i plibz fit inde acuitate sanguinis
z io purget. sub cola cu mirabolanis
aurig et mediocanue posito i ca de vomitu
sanguinis. de fluxu sang. narium z de
mictu sang. z hoc vz Ad id. Rx pul
coralli ʒ j. aq plantag ʒ iij misceat
et potent qn vadit dormitu nulla ce
ne precedente Suppositoria siue pes
saria qn sang. e colicus Rx folior
plantag m. j. z qqssent z suppona
z siccus plus Ad id. Rx croci de
caralle z m mese ʒ ij. succi plantag
ʒ j. misceat z fiat pessariu sii suppo
toriu Ad id. Rx stercus asini recens
impositu more mirtc Empla ad id
Rx succi plantag lb j. aq eiusd lb s
aceti ʒ ij. coralli ru. carabe lap ema
tis boli armei mirtillor cupular gla
diu olibani an ʒ j. terre sigillate ʒ j
farine ordei ʒ iij. z cu olo mirtio z olo
citoniior z olo rosar an ptes equales
fiant. ij. empla et vnu imponat pec
tini apte an et aliud apte p9 supe
nes ex hiis z pt fi balneu Nota q fluxus
is e pt pueniz ex emoroydibz iuxta
et tuc curat sic fluxus emoroydarum
Nota q ex retencione menstruorum e tipus
post fluxus menstrorum Nota q minius
fluxus mestruorum diu duat ad egri
tudines qsuptiuas z ydropisis z dolorem
dorsi et inducit passiones stoi sic est
debilitas digestiue et ablacio appetitus
et multa alia Nullus fluxus debz
restringi qdiu mulier sit bn colorata z
pt tollerare Si aut minime debilitatur
restringatur. de provocatione menstrorum

De provocatione menstruorum

et fetus mortui et hiis q faciunt ad co
cipiend Sir ad menstrua prouocanda
qui pos assumit Rx rubee tinctor ʒ ij.
radic sparagi brusti api an ʒ j. arthe
mesie sauine nepite valeriane cala
menti pulegii an m. j. melisse m. ij.
se. siseleos ʒ ij. xilobalsami carpobal
sami seis melonu mundati an ʒ j. spi
cenardi ʒ s. liquiricie rase vuar passar
mudatar ab acinis an ʒ s. mell clari
zucari an lb s fiat sir z vas bene longus
de quo sumat oi mane ʒ iiij. hora qgrua
Cu supsit decoct de isto sir sumat
vnciam distemperata cu decoccione ru
tinctor i dosi debita ut bn purget

post purgacoz fiat os matr. vnu vitru
aq rubee tinctoz distillate ad capellum
Item vtat os matr de arthemesia duobus
los an prandiu plongu tpus Iste v sub
trise magne sn opio qnti te ʒ j cu modico
cit vz multuz Iste potus iste sp ptimuat
bus mdie 2 pvita ʒ iiij multuz vz s. R
radicu rn maior ʒ ß se siselcos seis
feniugti se fasceolo2 citer2 nigr2 an ʒ j
buliant i aqua suffti usqz redeat ad xtiz
pte et coletur et dulcoretur colatura
illa cu zucaro 2c multuz valida in hoc.

Balneu R arthemesie savine an
m iij folio2 bauthie folio2 costi dulc
folio2 malue bismalue branche vrsie
an m ij seis malue bismalue se bau
cie se lini feniugti cuscute se sinap
se lauendule siselcos an ʒ i ß se petros
se feni aneti asari dauci an ʒ ß flo2
camo flo2 sambuci flo2 anthos v ista
sticados an ʒ j scia ligent i sacculo co
gssato 2 oia buliant p ma i aq suffti et
sup sacculo sedeat mulr in isto balneo.

Suppositoria siue pessaria quoda duri
sule R radic gentiane pulegij regal
an ʒ ij nigelle ʒ j carnuu ficuu qntu
sufficit ad incorporand gqssent gqssada
et cu succo mercurialis fiat massa 2 isto
multu vtere qr no iducit ardore neqz
excoriacoz aliq sic fiet alia quit for
cius forz si fierz massa cu succo cito
nio2 asinini Adid et e forcius R
bunde ʒ ß coloquinte nigelle an ʒ j
misceant cu succo cucumeri asinini
et pt fortificari cu ello albo. Pessaria
liquida R succi cucumeri asinini ʒ
ß succi mercurial ʒ ij misceat 2 inty
ponat bambax et inponat vulue
Aliud vz innac i impignacoz R radic
rn maior radic capi an ʒ ij arthe
mesie ysopi savine calamte pulegi
mercurialis an m ß ~~ysopi savine~~ cala
~~mte pulegij mercurial an m ß~~ sisele
os ʒ j nigelle ʒ ij puluis coloquintide
ʒ ß mell oli de lilio an ʒ ij succi arthe
mesie ʒ j bunde ʒ vj fiat pessariu
et suff pcribz virilbz Emplastr R

radic bunde ʒ ß turbit ʒ ij nigelle ʒ
iij mellis ʒ ß et fiat emplz q ponat i
orificiu vulue Et fiat aliud sup pectey
q heat mollificas R musillag seis
lini musillag feniugti an ʒ j butiri
sn sale ʒ ß axungie gallie anat an
seris medulle vituli an ʒ ß armo
niaci ʒ ij oli amigd dulciu oli zi
sami an ʒ j cu modico cere 2 aceti
fiat vnge i deqno vngat ab vm
bilico infra 2 i apte retiv Inflaca i
saphene pt inciori multu vz sili et
ventose Et no q nigella 2 euforbiu
pp acuitate co2 inducunt i ragadias
facili in matrice 2c sc ad puocad

Ad puocacidu fetu mor

Nota q ex tribz gqnoscit fetu ee mor
tuu primo ex motu mulieris delate
ad latus qr sic fetus mouet qr no
ad hec ligamita qr sut fira 2o ex
fetore mulieris i odore et anhelitu na
post tres dies sentit 3o ex longa
retencoe manus calefce in aq cu sup
ventre qr si fetus no mouet e mort
signu et i hoc attete agas Expu
R galbani ʒ ij armoniaci ʒ j lact
capru ʒ j dissoluat galb ami 2 det
ad potandu Pessariu adid R oli
nigri saxifrage aristolo ro lauro
le pulsi coloqntide armo an ʒ ij
fellis tauri ʒ j dissoluat armoiacu
i succo arthemesie 2 fiat suppositoriu
exist Adid fiat cerotu ex galbano
dissoluto i succo arthemesie ad qntitatem
vnius palme et duo2 digito2 i longitudine
Adid 2 forcius R succi rute lb ß mir
re ʒ iij coloqntide q suffic 2 fiat ce
rotu ut prius Ad facile ptu fiend. Ad ptu facilem
sumat pgnas cu trasiuerit octo me
sibz cu medio gtinue ficus siccas pig
nes assatas an prandiu 2 cena 2o o
tempe sp ascendat et descedat scalas
sepe 3o aliqn intret balneu aque
dulc ubi sunt malue bismalue
inter poec Ad facile ptu mactu nota bn
ptus ad int R corticu cassie 2 iij
et buliat i bono vio albo subtili suff
usqz ad gsupcoz medie et cole 2 det

vite℞ pini cum aqua decoct℞ et e[illegible] fetus et
eo vtor et addo ad cinamomi ¶ Radic
℞ assari castorei an ʒ i puluerisetur
subtiliter et detur cum brodio decoctionis rubeorum
¶ Radic ℞ nuce castorei storac calami-
ti an ʒ s cinamomi clavi sauine an ʒ
s fiat puluis et incorporetur ad modum pille
cum melle et detur ʒ ante partum per ʒ[illegible] vnam
horam ¶ Decumbat mulier super ventrem
genibus flexis et applicetur vmbilico
et tunc prouocetur sternutacio vt vomitus
quia facile fetus expellit ¶ Et nota quod si
agrimonia alligata fuit coxe ipse vel-
ut prouocat fetum similiter magnes si te-
neat in manu sua corallum vel alligatum
coxe dextre similiter et crines conseruatus
et de eo fetum sic inuo alligatus coxe
prouocat dictum ¶ mitigancia dolorem partus

Mitigancia dolorem partus

℞ camomille seminis lini an contriscit et
fiat sacculus et calefiat in vino albo calido
ponatur super ventrem ¶ Radic ℞ cepe album
coquatur in cinere calido et pistetur deinde
misceatur sepum butirum vaccinum sine sale
et extendatur super pannum et applicetur
ventri ¶ Ad concipiendum. Delinis conferunt
ad concipiendum licet sint impertinencia capitulo tamen
vtile est scire. Et ideo nota quod ea sunt que faciunt
conceptum purgata muliere ut supra patet
est delectacio viri cum muliere et illud fit
cum dyasatirion. Et illud est electuarium optimum
ad prouocandum coytum. ℞ pulueris dyasa-
tirion ʒ s ʒʒ galange ben al et ru-
seis baucie seminis cepe an ʒ i caudarum
stincorum ʒ s confice anthos confice sticados
arabici tetairac cum condito an ʒ ij cere-
brorum passerum cerebrorum columbarum pini assa-
tarum an ʒ i fisticorum mundatorum ʒ ii al ʒ
ij et cum zuccaro fiat electuarium de quo comedat
coclear vnum ante prandium et ante cenam
et quando vadit dormitum Et in illo datur
mulieri pulueri trisfere magne sine
opio ʒ i ¶ Radic auellane condite cum
zuccaro et in modico ʒʒ ¶ Radic ʒʒ conditum.
¶ Balneum ad confortandum retentiuam matricis
℞ sinitatum matricis recentis m iiij valeriane
calamenti nepite melisse arthemesie
an m i rosarum i m m s contriscent et fiat
balneum postquam fuit menstruus mundi-
ficata et detur ʒ i de isto puluere mane
et sero in exitu balnei ℞ testiculorum

vulpis sticados ʒ s se siselcos se arthemie
sic se nutriat an ʒ i rasure eboris ʒ iij
zuccari ad pondus omnium et fiat puluis et
pin vini boni odoriferi bibat post et
fiat hoc per tres dies continuos ¶ Galli passi fac
cum solo puluere testiculorum mixto cum vino
et post tres dies pone et illud pessarium
antequam viro coniungatur ℞ testiculorum leporis
ligni aloes rasure eboris an ʒ ij confita
cum aqua decoctionis camelconte et suffod
collo matricis et qui vult se viro coniungere
amorem et in vino se coniungat premiss
quando ante coitum premittere ut mulier viro affe-
rat ¶ Et nota quod emisso semine in matrice stet
vir statim cum muliere per tempus per quem modum
voluat se ad latus et ponat sibi illud
pessarium ¶ ℞ galle non perforate ʒ i squi-
nanti ʒ s pulueriscent et fiat sacculus
oblongus cum panno lineo raro et subtili
¶ Balneum confortatiuum colli matricis est illud ℞
foliorum centum foliorum salue foliorum mes-
pule annotaci sinitatum betonice gariofil
foliorum cipressi an m ij bulliat hec [illegible]
suffi et reliqua ligentur in sacculo et in
bulliat inde balneo ¶ Radic ℞ nuc
cipressi galban gallarum non perforatarum ac
gallarum florum squinanti florum camelconte
an ʒ s ro m ʒ ij pilorum leporis ʒ s
fiat puluis et ponatur in panno lineo
raro ad longitudinem vnius digiti et gros-
situdinem et infundatur in vino decoctionis
florum camelconte et in exitu balnei in
ponatur collo matricis ¶ Et nota quod si vir habet
virgam paruam debet ponere puluinar subdeno
mulieris et si habet nimis longam debet ponere
puluinar subcluis coxis ipse testiculos
et antequam se coniungat ad actum incitet vir
mulierem ad coitum osculando tangendo ma-
millas et fricando ypicondrion et est
locus medius inter anum et vuluam de quo
sileo tacendo propter honestatem ¶ Cum fuit
autem certa quod cognoscit per eius anhelitum
per mutatum vel balbuciendo loquitur se vir
actum exponat et sit hora quando expleta
est prima digestio et vir emittit magnam
quantitatem seminis ideo debet raro coire quia stare
per iij dies ut etc ¶ Delinis et aliis superius
scriptis plenius loquar de meo tractatu de dispo-
sitionibus membrorum generationis et ideo pro nunc suf-
ficiat predicta ¶ Experimentum ℞ puluis ventris [illegible]
bonitate puluis [illegible] an confice cum
melle de mane et sero ʒ i da mulieri
cum vadit dormitum ¶ Et de marguerito

Ad concipiendum

Contra frigiditatem [illegible]

de scriptis abauic fen 21 3a ca° de psinacie aborsus pmbz aborsu quocumque tepe vide ibi recepta et innamenta eius etc.

De ragadiis et ulceribus vulue

Pessariu mundificatiu vlceris putredi matricis. Rx ysopi absinthij an. m. j bulliat radices suffi. suffr. et simma. vitri vini mell' ros. colati ℥ iij et misceatur et iniciatur i matrice. Et ad id decocto yreos cu melle. ¶ Consolidatiu. Rx diagagati gumi arabici i succo radices cerusse loti olibani sang. dra. an. ℥ j litargiri ʒ s. oli ros. ℥ ij ce' g'. s. et fiat vngt. liquid. ¶ Ad id Rx cerusse aloes olibani sang. dra. boli armeni an. ʒ ij. conquassent et bulliant i quarta lact. caprini usque redeat ad mediatatem et colet et iiciat ad matricem etc.

De apostemate matricis

Ad remouend. ardore vz bombax i succo olo ros. vel in aq. plantag. et silia. ¶ Sciat quod hic competit ead. medicamina et eodem quod dca sunt in ca° de apatibus renum et vesice et co ibi retuntas de sce capitulum.

De ulceribus et canceris·

que fiunt i matrice. Nota quod i plus se hz ulcus quam cancer quia vbicumque e cancer ibi e ulcus et non econtra. Cu ulcus e sine cancro ea q dca sunt in ca° de ragadiis competunt. Si aute e cancer nullu acutu vel mitigatiuu sed oz procede cum blanditia et modicum se i pedire quia morbus e mortalis et maxie in tali loco. ¶ De suffocatione matricis. ¶ Nota quod hec passio est ex spermate retento sicut i viduis vel ex sanguine menstruo retento i isto autem sit spermatore sic i primo et plures dicit albertus ligatio extremorum et fricatio et fricatio eorum s. cu sale et aceto. ¶ Rx educto rerum acutarum ad extrema sternutatio impositio digiti ad vulua ac grauoco labiorum vulue vz. Et inferius fiant odoramenta placabilia et superius s. ad nares displicibilia si cum muscus i pano lineo ponatur i collum matricis vz muliebri. ¶ Ad id Rx. ligni aloes storac. calamite an. ʒ j ambre musci an. ʒ s. et fiat puluis et ponatur i pano lineo et suppot. ¶ Ad id vz suppositoria dca in ca° de retencione menstruorum etc.

Cap.m de mola matricis

Cognosc. modis distinguitur mola matricis a vera impregnatione primo quod fetus post .xl. dies mouetur ad quamlibet parte corporis sed mola non mouetur ad qualibet parte. ¶ 2° pectus et mamme aqua mollescunt defectu caloris naturalis quod non e in vera impregnatione. ¶ 3° quod in matrice mola non fortis sed debilis ia non pt moueri. ¶ 4° i mola venter e durior quam i vero conceptu. ¶ 5° fetus portatur determinato tempore mola non. ¶ Pessariu eductiu mole Rx coli al. oppopanaci an. ʒ ij fellis tauri ʒ j puluisent et fiat suppositoriu et multu vz. ¶ Ad id vz ea q dca sunt in prouocatione menstruorum et in eductione fetus mortui et si vis fortius adde elli ʒ j vel iij etc. de rupturis

De hernia siue ruptura·

Emplastrum ad rupturam intestinalem. Rx glutis piscium colofonie an. ʒ ij pic. naual. ʒ j s. incedat. pfrust. et infundant. in olo mastitino et aceto an. equaliter quantum suffi. p die et nocte postea liquefit in patella et colet. et colata addat. mastic. boli armeni et thuris sang. dra. diagaganti farine fenugreci subtili puluerizati an. ʒ ij et misceatur diu agitando et fiat emplastrum. ¶ Ad id Rx radicum trium consolidorum farine i vase visci quercini an. ʒ ij sang. dra. boli ar. gallarum mucsi pssi gummi ara.ca an. ℥ j acacie psidie balaustie an. ʒ s. pilorum leporis ʒ iij. sepi yrcini ℥ j pic. naual. ʒ ij de none ʒ v et cu olo ros. fiat emplastrum et debet poni sup locu et postea poc piacale

Emplastrum ad rupturam intestinalem

hernia aquosa

hernia ventosa

si ebuliat in vino albo vel . . .

Regimen experti contra herniam intestinalem

armoniaci sang. dra. oppo an. ʒ i boli armeni

Aloes

Et non quiescit addat ʒ ß radic valeriane
pulverisate cum bono vino mitti vz Epitho
ma tertio ad herniam aquosam ℞ rute foliorum
agni casti origani calamenti an. m. i an
niaratri se rute se siseleos an ʒ i florum
camomille mellilotti ʒ ii conquassentur et
buliat in iii lb aq. usque dum redeat ad
lb ii et coletur et competit ad resolutionem
aque Emplastrum competit postquam resoluta
fuit aqua ne redeat ℞ mastic ʒ i nuc
cipressi ʒ ß dragagati gummi arabici an ʒ i et
cum oleo ros. fiat emplastrum Sacculus ad
herniam ventosam ℞ sulphuris cimini an
et fiat sacculus/apponatur burse Ad idem
emplastrum ℞ succi ebuli vini al. an. ʒ
ii oli camo. ʒ iii mell ro. ce ʒ i farine
fabarum q. s. Regimen quo generat dicit
se multos curasse de hernia intestinali
et iam fuit expertus et bene successit primo
accipiatur una pellis castori depilati et
tinctura aptetur et ponatur ad capellum
et ex aqua que distillat ungatur locus et stati
supinus ponatur hoc emplastrum ℞ pice na
valis aloes mirre aristologie lon. breu.
corticis radicis anagallitis maioris an ʒ
ii ce al. et ru. colofonie an ʒ i ß litargi
galbani mastic gallarum nuc cipressi mu
mie/gipsi mirre terbentine an ʒ ii ß
visci quercini lb i sang. humani lb i fiat
emplastrum cum decoctione pellis castori depilati
et radicis maluarum nec apponatur nec
inde removeatur nisi qui removeatur
Et fiat hoc electuarium de quo sumat mane
et sero ignotiter misce cum vino subtili
℞ radicum consolide maioris et minoris an
lb ß ar. sang. dra. mumie an ʒ i
radicis brusci herbe et radicum filopendule
an ʒ iii gallarum cipressi ʒ ß sang. ʒ
ii radicis sigilli salomonis sem maie
cucurbite agrestis an ʒ ii nucellorum
ʒ ii saturegie ʒ iii pilorum leporis ʒ ii
et fiat electuarium et sumat de illa aqua substa
ntiis die et nocte ℞ radic consolide
maioris et minoris caude equine an
lb i et radic lb i radicum cressonis cu
curbite an lb i herbe et radic filopendu le
an lb ß et fiet aqua distillata et sic iacet
at supinus et curabit... diebus etc

De podagra sciatica et artetica

Ad sciat. cont. ... infusio ... sciatice et dol. artic. anchar.

Ca
in gutta calida dupliciter intentio vna et
locum dolorosum ne materia fluat ad locum dolorosum
alia sup loco doloroso Prima est ℞ sumach
mirtillorum boli ar. an ʒ i sandali al. et ru
acacie gallarum cipressi balaustie an ʒ i aq.
ros. aq. plantaginis an ʒ i oli ros. ʒ iii ace
ti ʒ i farine lentium vel ordei et fiat emplastrum
Emplastrum sup loco pro dolore mitigando
℞ lact vaccini lb ß opii ʒ i salis ʒ
i panis siliginis fortissime conquassati ce q. s.
fiat emplastrum mediocriter liquidum Ad idem ℞
sandalorum al. et ru. camodi ceruse lote an
ʒ vi sem psilii al. ʒ ß camphore ʒ i oli
ros. ʒ iii butiri sin sale ʒ i ß vitellorum
ovorum bene agitatorum et cum cera fiat emplastrum
Ad idem ℞ oli ros. ʒ ii aceti ʒ i agitetur
et locus inungatur Ad idem folia iusquiami
calefacta sup tegula et sup locum posita do
lorem mitigat Ad idem fricetur locus fortiter
cum aceto forti Et non quiescit fiendum est evacuatio
inde cole et maxime cum medicina aliqua
que propria est humori Fomentatio que dolorem
mitigat calide gutte ℞ florum camo.
mellilotti an m. i ro. ru. m. i ß fenugreci
se. lini an ʒ ii furfur pugillum unum
buliat in aqua sufficienti suffi. et coletur et calida
addatur ʒ ii aceti albi Ad guttam frigidam
et sunt due intentiones vna et locum alia sup
prima est ℞ nuc cipressi mirre mastic
thuris an ʒ ß dragagati gummi arabici an ʒ
ii aq. salvie lb ß aq. ros. lb i aceti lb ß
farine lent q. suffi. et fiat emplastrum Em
plastrum in principio mitigativa doloris ℞ mussil
laginis se. lini fenugreci an ʒ i butiri sin
sale ʒ ii oli zisami oli ros. an ʒ i ß ra
dicum caulium ʒ ß ce q. s. et fiat unguentum
et inungatur locus gutte Ad idem sacculus
vz de se. lini conquassati buliti in aqua
et expressus positus sup loco guttoso Ad
idem stercus vaccinum recens positum sup
loco doloroso Ad idem ℞ fenugreci conquassa
ti lb ß aceti ʒ ii buliat in aqua diu et sic
addatur mellis ʒ iiii et fiat emplastrum
Ad idem ℞ vitellos duorum ovorum pul.
hermodactilorum ʒ ß misceatur simul et ponatur
sup loco Ad guttam frigidam que est de materia
de resoluta et mollificata ℞ dyaquilon
cum gummis et mollificetur cum oleo costino et
extendatur sup corio et ponatur sup loco

Cal.

Sem.

Ad idem

Adidem Rx carnos galbani oppopo temperator. i aceto an ʒ i. picis navalis ʒ i. malaxent oia et cu olo costino fiat empl. Adid. vng te iannis e expertum et bonum. Rx sepi ianar ℔ i s. butiri ʒ vi. oli camo. oli anetini oli castorei an ʒ ii. oli ros. ʒ iiii. oli de costo. terbentine an ʒ ii. cere albe ʒ i. euforbii ʒ s. iusquiami ʒ ii. et fiat vng. Adid. vz balneum sulfureum. Adid. vz olm costinum.

Adid. Rx foliorum lauri rute maioris ac an m i. flor camo. flor anthos. utriusque sticados an ʒ i. conquassentur et bulliat i aq. sufficienti suff. cu qua fiat fomentacio. applicacionibus fiendis in principio iuncturis ad prima ca. ubi doctrina digeri et evacuari humor quilibet post evacuationem capitulum de sciatica. Ius ponit cura completo videbis. Emplm. Rx pul. hermodact. ʒ ii. melliloti ʒ i. camo. ʒ s. ro. ru. ʒ iii. cere ʒ i. vitellorum ouorum vi. farine ordei ordei ʒ i. aceti ʒ i s. incorporentur oia i aqua decoctionis predictarum herbarum et fiat empl. ad omnem dolorem arteticum. De gibbositate

in principio instrumentum e ad evacuatorium inde relaxantibus uncta loca cu his q premisimus et cu apiruns mersimus et lenientibus ventre inetate pueritie facimus mollificacia sepe et postmodum apponimus empla constringentia ut membra redeat ad suum situm pro quo inde gibbositas fiat mollificatio pedes dece et postea apponatur empl. superius constringens et ponatur super spondilia et iaceat supinus. De varicibus

Ido q et varices solum inde ad evacuatorium uncte et utor floia nec varices alie operior q no sit aliquis i pediencia vita. Si tu velles curare fac cauterium super varices et i lon. vene ad varices oriuntur et postea pone empl. stipticum super ne ma venies fluat ad varices aut pone empl. resolutivum factum ex farina lupinorum cu bono vino et similibus. Et attendas ad superiora membra inadacia ipa emendanda. De elefancia

Cat. aut ex humore grosso viscoso i bubi to flatico ut iuitio et curatur i vomitu spesso et floia et emendentur post membra naalia. Nota q ligna aiet emplata

apponita super elefancia augmentu plhibz et detinere fit. Rx Iutu sigillatum distemperatum cu aceto forti ppet. lyz i vne subest cu cura hmg e tediosa nisi impso maxime sit mediate sussatione ut dic. Vas et appone emplo. stipiticorum q sunt dca in capitulo de podagra fria. Resolu. sic olim de castoreo et sulfure cu rasura pini et aceto curat ea si gtinet super membra et postea sistietiu. De ulceracionibus renum et ne fit extius prinat quis cu olo ros. loto vincto pri cu aceto. Si aut assit ultra q vngeta fria exsiccatia appoiunct sic vng de cerusa et c. De dolore membris qui fit i manifesto membre. Emendia dca supia et pluribus i hoc gferunt. tn si expedit e purgaco premittenda plus exp. ma euacue i pectus. Et si sit ibi mala q. gria approximant altancia et c. Empl. mitigativum cuiuslibet doloris. Rx vitella ouorum v. opii ʒ ii. oli camo. unce pais q. s. ad malaxandum et fiat bn molle empl. et applicetur membro dolenti i site et finis Rx etc.

Expliciunt recepte super nonum almasoris verificate per egregium ac famosum magistrum petrum de Tussignano

Cura spasmi de inanitione. Spasmus de inanitione no curatur de facili sed bn in principio. Cibaria dz hre q inmeroes pro cura perficit primo q sit facit digestibus 2o facit replecionibus 3o multi nutrimenti 4o alteracia q. ale q ifriat et huectat q. i visceria. Quatuor sut cibaria principalia primum ova secundum vinum multum limphatum 3m aqua carnis 4m lac spamicie et postea sine. Triplex e balneum gfens primum aq. dulcis i q bulierint herbe frie sic sunt viol. salices ne nufar 2m lactis 3m decoctionis catilis. Hec tria fiut p mitencia et vngta et ista hnt. a ira si ca. de spasmo. Et inter alia huectancia et phileticia dissolutoria q maxie gfert i vnguento spinam ut i ethic et e hoc. Rx axungie anseris galline medulle vituli an ʒ s. musillaginis psillii. dragati gui ara bici an ʒ ii. oli violati oli nenufaris

Marginal notes:
Contra sciaticam (left, beside "de sciatica")
Gibbositas (left)
Varices (left)
Elefancia (left)
ulceracio extra in renibus (right)
dolor cuiuslibet membri (right)
Emplastrum mitigativum cuiuslibet doloris (right)
ooo (right)

am ʒ ß ceraque sufficit aceti parum fiat unguentum
Item balneum de lacte multum valet ¶ In
tremore cordis et similiter valet eupatorium strica-
tos gariofilata castoreum ¶ Stiptica
fiat in fine passionis post ventosam nun-
quam sumat sarcocolla cum oleo mirtino
¶ Item dicit quod pellis arietis valet vel equi vel bo-
vis vel alterius animalis viui subito excor-
ticati incurrit predictarum egritudinum etc.

Crepature cura optima

Unguentum mirabile in quo maiore fiducia
percepi nec in eo est aliquis error quod
consolidat efficaciter rupturam syfac dum
intestina descendunt ad bursam et est expertum
in pluribus et compositum peregrini Jacobum physicum
et cyrurgicum in padua etc.
Recipe corticis tamarindorum sumach ana ʒ
i ß bulliat dolci rosati olei de oliva olei
mirtini ana ʒ ij ß aceti ciato vno cum
dimidio donec totum acetum consumptum fuit
deinde coletur et exprimatur et colate addantur
succi ypoquistidos acatie ana ʒ iiij sanguinis
draconis ʒ i antimonij ʒ ij balaustiarum ʒ i ß
sandalorum rubeorum ana ʒ iiij cere modicum
fiat unguentum molle Et nota quod braccale
debet apponi etc.

Triaca pro pestilencia

¶ Emplastrum ad apostemata venenosa et maxime que fiunt in ingui-
nibus et subascellis et maxime que pestilentialia maxime cum
attrahit materiam venenosam ad exteriora propter suam quali-
tatem Recipe radicis altee ana ij coquantur et terantur optime
radicis lilij radicis squille ana ʒ ij vincetoxici ana
i pulveris sinapis stercoris columbini ana ʒ i farine
ordei orobi farine lupinorum farine fenugreci
seminis lini ana ʒ ij incorporentur cum melle rubeo
cui addatur olei de lilio olei de ruta olei de euforbio
ana ʒ i ß aceti ʒ i fiat emplastrum.

¶ Pille ad pestilencia

Recipe ligni aloes garyofilorum nucis muscate cinamomi galange
spice cinamomi calami aromatici piloborum carpobal-
sami cubebarum cardamomi absinthij mente aprij petro-
selini sileris montani leuistici ana ʒ ß mirre ʒ ij
reubarbari boli ad pondus omnium predictarum terre sigillate aloes
epatici ad pondus omnium predictorum et reubarbari simul confice
cum bono vino albo et fiant pillule dosis competens ʒ i

¶ Contra venenositatem et omne venenum medicina optima

Ad materiam venenosam cum vestigium apparet
extra et est intus generata Sumat omni mane 1
acetositatem citri cum aqua calida Item recipe seminis citri 2
℈ ij smaragdi ℈ i misceantur et sumat
de eo ʒ ij cum vino albo aromatico subtili-
ter et sero Item utatur scilicet pulverisatum 3
cum brodio pulli vel carnis Item post tyriaca 4
quibus super positioni super locum cordis Item 5
vigilet multum quia in sompno fit reuocatio materie
venenose ad intus Item recipe radicis smaragdi 6
ana ʒ ij olibani ʒ i ß corticis citri ʒ iiij cinna-
momi croci ana ʒ ij omnia ista misceantur
et subtiliter terantur et ponatur in vino ace-
toso granatorum citoniorum et aqua rosarum sufficienter
quantitate et calefiat et accipiat pannus
de scharleto et fiat epithima et frequenter
Item totum regimen declinet ad acetosum
et sanat decoqui cum pullo lentes et
cum illa decoctione fiet sicut pulli vel carnis

Gentilis de fulgineo pust(?) a° CCCxliij
xvij aprilis etc

Pervenit enim ad me iuvenis quidam de finibus di
qui habitabat in monte sibi prope p(er)usio aquis prope
Perusium in fine iulii hora nona morsus fuit a ser-
pente non magno in pede a late silvam prope talum
in loco expansionis vene sciatice et quia valde cito
sensit defectum in corde suo et cerebro suo et ipse
fecit sibi ligari supra locum morsus ne ascenderet
venenum sed ceteras cito dissolvit ligaturam. Ve-
nerunt ergo nuntii ad me statim post vij vel viij
horas et narraverunt eventum et quod infirmus
iacebat quasi sine spiritu et sine motu cum permutatione
pulchritudinis faciei et casu palpebrarum et quod predi-
xerat patiens defectum sui cordis et cerebri et
totius corporis. Cum ergo audivi hoc dubitavi
valde non sperans fere de sua salute et iudi-
cavi serpentem fuisse de surdis pravis et iam perve-
nisse venenum ad cor et principalia eius. Et addebant
ad pravitatem eius hora anni et diei et locus.
Subito tamen feci subvenire cum tyriaca cordi et scari-
ficatione partis et potu butiri non recentis. et prece-
pi serpentem quem occiderant portari ad me et por-
taverunt illum mortuum et cum vidi illum terruit
me. erat enim lati capitis procedens in grossando
in corpore cum cauda brevi et acuta quantitas eius
erat parvum ultra cubitum nigra in omni sua parte sed nigri-
do adhuc aspergebatur nigrissimis maculis. fuit ergo sic iu-
dicavi de genere aspidum surdorum. Rediens ergo ad co-
gitandum tum timores sue in tedi in infirmo ad confor-
tationem cordis eius et ad resistendum et corrumpendum
venenum cum cor corrumpente illum cum tyriacis apparat
impius de quorum summa sed non serpentes tiro(?)ne et
intendis ad extrahendum venenum ad exteriora sed quia
potius subito ergo feci dari sibi de tyriaca cordi ut
diximus quod cor venenati hominis confortat et feci de
ea poni ad partes cordis. Nec iuvenes inexperti du-
bitent ex applicatione tyriace dicendo quod ipsa re-
pellet intus venenum. Declaravimus enim in quo ne-
cesse quod tyriaca magis sui potentia et ex iuvat cor ut de-
fendat se a venenis et cadit tyriaca venenum et dixi-
mus quod si ponatur ex expellit et in si me potentia et lau-
dabilis zoar in pustulis venenosis et ex posuit
tyriacam et vult res sed que intus et ex parte
valent sicut dixit avicenna de bedeguar et dixi-
mus hoc nos ... ... humana consideratione Et cum
dabatur tyriaca festinus apposui ventosam cum igne
que colliget locum morsus et festinus scarificari pro-
fundi et multum parte et frequenter apposui ventosam cum
igne non est repertus fuit qui vellet sugere cum ore
tanta apparuit terribilitas aliis et pravitas veneni
ex terribilibus accidentibus que erat in morso Et cum her

ficiens feci sibi fieri tyriacam hac. R̷ Gentiane car-
tolaisgnini(?) rute ana partes equales fiat pulvis
et detur cum vino puro quantum duobus digitis capitur
Transivit ergo nox et mane sequenti die pervenimus
ad videndum eum et invenimus eum iacentem prostra-
tum subclausis palpebris non potentem loqui apparebat
quod audiret nos non tamen videbat et levatis pal-
pebris malignabatur anhelitus eius et extra praesens
anhelabat ad plus de approximatione aspectus faciei eius
erat turpis in colore et forma. Subito ergo sic-
cio(?) tamen de pravitate veneni feci parari pulverem
smaraldi et dari ei frequenter quantum duobus digitis
capiebatur et dedi cum vino subtili aromatico
et puro et cum hoc et scia citri feci terri et dari
et cum vino et feci de his scilicet dari mixtorum
et mixtum et et nunc de uno et nunc de alio Et in his
remediis adiuvimus nos honorati viri duo.
rabi moyses et zoar. laudavit enim zoar et
rabi moyses laudibus arduis smaraldum et
scia citri omnes fere collaudant et unum Et
modicum R̷ cephalus(?) tusse pinei quia quasi
tussis glutire non potuit Cum ergo appropinquarat hora
nona eius diei actum erat in eadem pravitate vel
morta remissione et videbimus urinam eius circa col-
lectione studuerunt astantes. et erat livida
nimium ad illum aliquos de sedibus nostris viros
perfectos et usitatos in usitatione infirmorum
nobiscum et quia erant docti in scientia de venenis
pro doctrina nostra quam explanavimus pro causis
de venenis cum ergo rediisse ad me narravimus
eum non bene dispositum impulsu propter prioritatum
et in aliis accidentibus eodem modo hunc et indicantes
plus vehementia pravitatis veneni contra virtutem Et
subito festinus parari tyriaca hac quam festinus
exsumebat aliab et festinus dedi sibi ponere
inmodice et statim locutus est et continuavimus re-
liquam dicta super de smaraldo et scilicet citri hec tyriaca
R̷ cristorici cussilaginee aristologie ana z. s.
scilicet ana piperis ana z. i terantur et detur quantum duo-
bus digitis capitur cum vino. Sero eodem die ipse
visitavimus eum et vidit nos et recognovit et
locutus est et prima locutione cum laude dei recomme-
davit se nobis et vidi urinam eius tamen lividam
et pulsus eius erat parvus et frequens. precepi sibi
dari in nocte frequenter de lapide et scilicet citri
et bis dari de tyriaca aliab et quod frequentet eum
et vigilaret cum eo. Et in mane venit nuntius
eius narrans quod remissus erat in dispositione pravitatis
ut non videret et quod erat permutatus in facie et plus
ad mala et quod in nocte non potuit dari tyriaca
illam nisi ad fere et quod terminabat Extimavi ergo
quod sopor et negligentia in usu tyriacalium per-
duxerat eum ad prioramentum et urina eius erat
tenuis livida cum resolutionibus furfuris et du-
bitavi ne venenum dissolveret eum fecit per te
initium et quod cum violentia de tyriaca aliab sibi daret
et post illam per hunc spatium de smaraldo et scilicet

// viriaz

aliab
Tyriaca

cit' z fet et inctis pueri ad eu z i uei cu multu
melioratu i oib; accntib; z i pulsu papue de
quo confidelius pcepi sibi dari de sucio pulle et
aq distillacois pullor ubi sp concludant' sima
ialdius et semi tit' z fuit iste ub; cu sp cuiq
loco ubi uoluimus sibi dai ad scio ʒ s dici au
cena itu dedimus de illa tyriaca z i nocte
semel et fecimus q i nocte no psudauit' ad
sopnu et sp itium uentosa i pte quarta die
i mane narrauit q nocte dent' fuerat. si q
extrema erat rigida et iura; uidimus
melioracia ueiente ad maiore certitu diz
et meliore scaz nec apparuit ad malu sedi
me si nor ralat ueti torcor et dolore re
nu. pcepimus clist ex lacte ul' decoctone
maluar z eo sco fecimus lauai cu aqua de
coctis aristol' ro et sudauit cu h. z tamiz
pdcar rez dando sel' de ty pdca lig enim
ipa appare resistat ueneo impar tu est
calia Quita die cplet' uiii diebus mlib;
uidimus cu libatu ab oib; pius accntib; Et
ordiauimus et regime confortatiu cu rib lau
dabilib; z uino z q dimitteret usu tyriacar
et q post duos dies uteret' aliqb; acetos si uell;
q uenenu talin z usus calior aliq distepan
fecerat sine fuimus audaces stati cedere illa
ne peruenit debilia mbra z max. i mos. uide
cu q uenenu illud multu ledat cebr z imos
cu nocimito gniali cordis Et ia scimus aq
da fideli medico aco mo q imoq euasit a
morsu sirdi stetit mltis mesib; cu casu
palpebrar sill gesse q dam' z n potat uidere
nisi digitis elevaret palpebras Considerent
g° medici mirabiles effectus uenenor z mira les
apertes rez qt ea z i oib; uidit plenitudiem
dei gliosi qui sit bndcus Amen

Ad constrictionem lacrimar oculi m Jacobi
Sanatiuus

R santaloz rubei rarci aū ʒ s ligni
aloes n multu combusti s carbones ʒ s ossium dac
tilor combustor ... ut carbones ʒ ii piste
z puluerizet' ... z distempent' cu ʒ ii aq ros
et ʒ ii uini granator acetosor z coquat' ad
... ʒ i ... z diste
pent' cu ʒ ii uini granator z aq ros z ...
cu pdcis z ... hoc ... cole
cu petia ... distr colatur ... z sero
... oculi z fiet i bim ... lacrimas z uulner
... ul' ... ad sole z ...
... ex qu ... m ... ul' i ... colli
Jacobi sanatiuus ... hec ... ad const
lac oculi ... efficax mltu z ...

Iste recepte infrascripte erant i margib;
exemplar' sup addite etc

Ad palisim dext' lat' i aqua ... Rx ori
gani sticados ana accori aū ʒ ii saluie do
mestice m. i calamenti ... se ani feni
aū ʒ s ysopi ʒ i passular ʒ ii pulius
zuccari lb. i fiat sir etc
Olim. Rx oli vulpini costini anetini
aū ʒ i vngant' spondiles
Item fiat clist' Rx flor camomille melli
loti malue cartai aū ʒ i fiat decoctio
et addat' yere galieni ʒ s zucari ru ʒ ii
oli anetini q sufficit Aliud clist' ad id
Rx centaurie maioris m. i se aneti ʒ i
corticu agarici ʒ s yere micolai ʒ s olei
anetini q s. Item vngant' spodi
les cu oleo anetino z camomillino etc
Sacculus capital optimus Rx camomille
maiorane sticados folior lauri i pulegii
calamenti aū m. s cortic cit' ʒ s cinami
gar aū ʒ i galliene ʒ i ... coquant'
z fiat de hiis scb; sacculus etc
Ad bonu collirium ad ... cataratas
tas panos z a. Rx suitatu spinar
q pducunt mora qn incipiunt pullare
et ponat' ... de millefolio z pisent'
z extrahat' succus de im i mittat' i oculi
z si no exierit suff' succus addat' ... de
vrina pueri ... teratur etc
Puluis vissimus sup omes ad visum
Rx folior betonice rute celidonie saxifra
ge eufrasie leuistici pulegii. aū cina
aū ʒ s Rx cardamoi feni ... ysopi ori
gani siler montani aū ʒ iii galange
ʒ v zuc. ʒ ii minutissime terant' et
vtatur eo an prandiu z post cenam visu etc
Sternutatorium g. reuma oculor Rx
sang. dra mastic olibani dragaganti bol ar
aū ʒ ii fiat pulius addita farina frumenti
ut fiat cu albume oui etc
Collirium ponit in principio Rx aq ros.
... cu albume oui fiat syef thuris
... albi q sufficit ... aque z misceant'
Electuariu optimum ad debilitatem visus Rx eu
frasie ʒ vi siler montani ʒ ii se feni ʒ i
aū ʒ s ... piret aū ʒ ii se rute ʒ i
... ʒ iii se ... ʒ vi se ...
... ʒ s ... mac aloes mirre galange

inc[ens]i mo. melegete an. ʒ. ij. carui ʒ. i. s.
pulverisent[ur] et fiat electuarium cum melle bene spumato etc.

Ad restringendum lacrimas. R[ecipe] radicem pimpinelle et terantur et pone in licinio et ablue caput calefacit caput et restringit lacrimas etc.

Ad clarificandum oculos et caliginem tollenda R[ecipe] fel yrci distemperatum cum vino albo et in oculo pone et liberatur etc.

Aqua ad oculos optima mirabilis R[ecipe] ℞ ʒ. i. aloes subactum ʒ. i. vini albi odoriferi fialas iij. bulliat quousque veniat ad medietatem et addatur postea aque feniculi fiola i. et vide pro[bata] etc.

Ad debilitatem visus R[ecipe] pillular[um] lucis maioris ʒ. i. purgetur caput bis in mense et digerat hoc modo iiij cum oximelle squillitico et mittere iacere an[te] ʒ. i. cum aqua decoctionis feniculi et celidonie fiat[ur] quo sumpto per vij dies purgetur cum pillulis cochie mirabili Jo[hannis] Mesue quarum dosis est ʒ. i. quo facto fiat caputpurgium cuius ipsis pillulis dissolutis in succo ruto postea fiat fomentum tale super oculos R[ecipe] malua violaria flor[um] camomille flor[um] celidonie et ro[sarum] bulliat ad consumptionem medietatis aque deinde imbibat[ur] spongia et expressa oculis apponat[ur] hoc est consilium D.

Collirium ad hominem qui (fere) perdiderat visum et quamvis esset setenarius in [pre]mopthie recuperavit et probatum est ad visum certo et perditum R[ecipe] seminis feniculorum lb. i. siler[is] montani lb. i. camedrios lb. i. seminis an[isi] apii petrosillini an. ʒ. iij. se[minis] pulegii ysopi flor[um] borraginis cinnamomi ciperi at ciperi saxifragie an. ʒ. iij. quibus pulverizat[is] et cum melle cocto dispumato fiat collirium et unge ex eo sero et mane supercilia etc.

Ad dolorem dentium ex ventositate grossa et frigida. Cura quam fecit Thadeus in quodam sene et qui vocatus fuit invenit ipsum fere extizatum et vomitum fecisse et nil illa die comederat quia ipse comedavit et dolor non mitigatus fuit ut primo. Et tunc mugitus et ememtiacus magister et dedit sibi dyacimini et dyagalangam cum medio ciato vini albi valde potentis et odoriferi etc.

Ad stomachum aut ordinavit hoc epithima R[ecipe] mastice cubebe garioffilorum an. cum optimo vino bulliat deinde filtrum in pecia vino albo balneatum et expressum super stomachum ponatur.

Ad gingiuam et locum doloris ordinavit hec calefactiva R[ecipe] milium et sale et pone in sacculis quos super gingiuas posuit ubi dolor.

Ad dolorem dentium. R[ecipe] piretri ℞ se[minis] apii mastice ro[sarum] an. p[ar]tem i. bulliant herba optime in fortissimo aceto quo lavet os suum paciens et statim liberabitur.

Ad fissuras labiorum nasi R[ecipe] olei ros[arum] ʒ. ij. cere albe ʒ. i. mussillaginis psillij ʒ. i. et fiat mixtio et multum prodest etc.

Ad idem R[ecipe] olei ros[arum] pinguedinis galline cere albe fiat unguentum cum modica pomi cocti et camphora quantum sufficiat etc.

Potio contra tussim ex reumatismo R[ecipe] ysopi liquiricie iuiube selrsten ungule caballine passularum ficuum siccarum ordei mundati ʒ. iij radicum ℞ decoquantur in aqua et bibat de ea paciens cum vadit dormitum etiam unum D.

Ad idem contra tussim siccam et malitiam anhelitus R[ecipe] radices quinque lingue tinus capilli veneris ungule caballine marubij omnium an. m. i. et succi liquiricie an. passularum gummi arabici omnium an. ʒ. i. cubebe galange an. ʒ. ij. fiat sirupus cum lb. ij mellis.

Unguentum ad pectus. R[ecipe] olei delilio amigdalarum dulcium olei violati omnium ʒ. ij mussillaginis fenugreci mussillaginis se[minis] lini an. ʒ. ij. ysopi humide ʒ. s. yreos farine ordei gummi arabici an. ʒ. i. s. cere albe quantum sufficit fiat unguentum.

Loch expectorativum R[ecipe] succi caulium lb. i. zuccari ʒ. vj. fisticorum liquiricie an. ʒ. iiij. decoquatur zuccarum usque ad consumptionem succi. postea alia incorporentur et fiat loch.

Cum quis attrahit vel emittit aerem cum difficultate dicitur pati asma. Sed unum est quasi asmate quando non potest emittere et quando non potest attrahere vocatur disma et ut plurimum fit a materia frigida et quando a calida materia etc. Signa quando asma a causa frigida: non auditur sonus in pectore quando iacet supinus et spuit viscosum. Signa quando a causa calida est rubedo faciei totius et usus rerum calidarum multiplicationem huius materie et usus vini dulcis cum multitudine etc.

Pleuresis est apostema contingens in pellicula costarum cum punctura et dolore se continua et tussis et fit ut plurimum a materia colerica quare non videtur quod alia materia possit facere nisi sit acuta quare non possit se variare nisi paulatim penetrare etc. Signa dolor lateris pungitivus tussis et constrictio anhelitus cum febre continua et pulsus serrinus et distinguitur inter dolorem costarum ex ventositate et pleuresim per pulsum istum serrinum

Ad confortand[u]m ventre retentiu[a]m recipe poma granata decocta in vino rubeo stiptico et cum fuerint bene cocta emplastra cum panno sup[er] locum

Clarificatio

Puluis ad uocem clarificanda[m] Recipe yreos ysopi an[a] ℥ i pen[idiarum] ʒ ii ciceri ʒ i s[emis] succi liq[uiritie] ʒ s[emis] zuc[ari] ad pondus omnium fiat pulvis quo utatur.

Sig[na] piplemonie

Piplemonia est apostema pulmonis aut velaminis eius ex materia calida sicut flegmon et fit ex omni materia apostemata q[uando] venit a capite per distillacionem ad ipsum et fit istud quia currit humor et distillatur a capite ad pulmonem aut illas partes panniculosas. Et pulmo cum sit rarus natura ut spongia imbibit ex materia distillante et inflatur et hec infla tura cum alias faciat so[nitum] mitti alias impediat anhelitum. Et apostemato nominari. Et sic contra illos qui dicunt quod apostema non potest generari cum humor illic potius dispergatur quam colligatur in loco in modum apostematis. Et signa piplemonie qui incipit est fortis et magna febris continua et fortissima strictio pectoris cum suffocatione a calido massillarum et dolor in anteriori parte pectoris et tussis valida. Signum quando fit a materia frigida est tussis cum so nitu apertione et ventositas sputi.

Cura sputi sanguinis a pectore

Regimen micr[ocosmi] quo uno de fortiori bus liberatus est de sputo sanguinis a pectore. Primo fecit flobotomiam ad diuertendum de basi lica. 2° appetit sicut ventose circa epar et splene ad maiorem diuisionem. 3° usus est isto loch. Recipe dragaganti ℥ iii penidiarum ℥ i succi liq[uiritie] aq[ue] portulace an[a] fiat loch et utatur paulatim lambendo et co bibat tirez aquam. Recipe aq[ue] portulace quantum sufficit et administretur cum aqua cocta zucara tepida. Item alius sirupus. Recipe sirupus de liq[uiritia] siue de papauere an[a] ʒ vi cum aq[ua] portula ce et dabat in matutinis. Item si tussis non aderat dabat sirupus de papauere cum aqua pedaria solum. Item quando non poterat dormire addebant ʒ ii liq[uiritie]. Alij vz aqua portulace uel plantaginis cum sirupo de ro[sis] rale. Abstineat a vino omnino. Istud habui a magistro de mastiniano qui medicus fuit predictus.

Signa ptisici

Signum per quod tu potes iudicare an patiens spuat de substantia pulmonis uel utrum cumulatum sputum sit est retentum fac quod infirmus spuat super lacte calido si in sputo fuerit de substantia pulmonis fiet crusta et non resoluitur si aut est superfluitas tantum sputum a lacte consumitur ut alio lapide.

Confectio contra asma 2[ª] Thoma de garbo.

Con[fectio] asma

Recipe pulmonis vulpis confectati succi liq[uiritie] ca pill[orum] ve[neris] se[minis] feni an[a] ℥ vi puluerizentur et con ficiantur cum zucaro decocto uel cum melle si vis fortius abstergere etc.

Tragea que pro quadragesima ad remo uendum ventositatem quae ex rebus quadragesima libus generatur. Recipe zucari al[bi] ℥ s[emis] al[bi] ℥ ii co riandri preparati et conditi q[uantum] s[ufficit] macis galange cubebe domestice nucis muscate subtili ter uenzatur an[a] ʒ i granis diuisor[um] ʒ iii liq[uiritie] rase ʒ v panis zucari al[bi] ʒ i fiat tragea grossa confortat stomachum et cerebrum.

Vera gali[eni] 1° tertii 4° ca[pitulo] datur in passionibus stomachi frigidis. Recipe cinamomi xilobalsami asari spice croci mastic[is] an[a] ʒ vi aloes ʒ x et conficiatur cum aqua mellis et fiat pille datur ʒ i si lauatur aloes datur plus ut dos unusquisque. Datur et in puluere duo coclearia fiat vera dosis est ℥ i. Dixit magister et sibi perfectum fore si zucarum ros[arum] cum folijs esse efficatissimum in confortando stomachum in desiccando humiditates stomachi ad cerebrum ascendentes et in adiuuando digestionem primum quod sic na ture stomachi vicinus. Dantur pro stomacho recipe mice absinthii an[a] ℥ i ro[sarum] rubearum ʒ s[emis] mirre ʒ i mastic[is] ʒ iii garo[fili] cinamomi ʒ ii puluerizentur grosso modo fiat sacculus. Ad idem et est gentil consilius receptus a multis vz. Recipe pro stomacho et est remedium fami liare. Recipe mice absinthij an[a] ℥ s[emis] co quitur in aceto et postea habeatur spongia et imbibatur in hac decoctione et exprimatur de iii stomacho debili in calore apponatur et vz eius. Ele ctuarium pro confortatione stomachi. Recipe lig[ni] aloes mice absinthij mastic[is] cipri costi thimi ana ʒ i calami aromatici croci garofili nucis muscate an[a] ʒ i puluerizentur fiat ceratum cum oleo mastic[is] in aspera pice et cera quantum sufficit.

Tragea ad idem. Recipe garo[fili] nucis galange an[a] ℥ s[emis] ana ℥ i melegeti ʒ ii an[a] fen[iculi] an[a] ʒ iii seminis melonum mundatorum ʒ iiii zucari quantum sufficit.

Electuarium ferratum dr[agmas] chatrj ut efficax feruugina valens in oppilationem epatis et splenis melancolicus in diebus hylaris quia initiam experimento enarrat ut quod ferrum hic de pre dentium aquosa planeta a quo dependet splen et sic fit. Recipe ana piperis an[a] ℥ ii.

piperis al(bi) ʒ i cassiam ʒ i croci ʒ x at ʒ ii cina(m)o(mi)
galange par al(bi) et rı casparei semanti iu stolo
pende(n)s et cind(is?) omn(ium) an(a) ʒ i fiat valeriana limatum
atrium calibeat p(er) vices ablutum cu(m) aceto et vino
et exiccatam ll(ibram) i mell(is) q(uantum) sufficiat liquefit et spumat
adiugne cuius dos(is) e ʒ s (et) iii i Thadeus
Experimentu(m) ad ventositate(m) ... q(ui) st(omac)ham post
vetitia(m) fiat bullit carnes ... anguilas et
coq(ue) de iii panes recipiat fumum ... ...
infantes de qui gedat de carnib(us)
Uncto ad dolore(m) ... R(ecipe) oli laurini oli
camo... ana ʒ s dyaltee ʒ s
oli ... oli ... an(a) ʒ s oli ... ʒ iii
... ʒ s fiat uncto cu(m) ... cera
fiat e(m)pl(astru)m que cu(m) vino ... oli camo(milae) et ca
ueat a ventositate ... Con(tra) lubricos
R(ecipe) fell(is) tauri aloes caballini ag... collec ...
absinthii lupino(rum) ... pulverizato(rum) comu
... centaurie et q(uantum) sufficiat bulliat
... in aceto ... ponde(re) et ... decoctio cu(m) ...
... venit
Clistere effectum ... Isnia gerar
dina in ... R(ecipe) ... plantag(inis) et misceat(ur)
cu(m) equali ponde(re) aq(ue) pluvial(is) decoctio(n)is ...
flor(um) ... sorbi ... rubri ʒ s ...
ut athanasie ut ... usq(ue) ad ʒ s

Clistere effectum ... de quada(m) ... cor
tusiensi d'arimino qui passus fuerat tenas
mone(m) i tm q(uod) omnib(us) fere medicina reliquebat
ipm et cu(m) magi(ster) thadeus ordinavit sibi
clistere de lacte azine in quo extincti fuerit
lapides igniti et sanatus est. Con(tra) fluxu(m)
R(ecipe) aq(ue) decoctionis radicum filicum et fiat abluco
pedu(m) et tybiar(um) et mirabil(iter) stringit istud pbavi
... et q(ua)nto mag(is) fit ablutio ...
fortius restringit ...
Suppo(sitorium) p(ro) tenasimo ... R(ecipe) mirre
olibani an(a) ʒ ii ... ʒ i opii ʒ i ...
... cu(m) ... cu(m) pistello calo
tene secretum et no(n) e(st) aliud efficacius eo ...
Adde R(ecipe) mirre thur(is) ... ana
an(a) ʒ i opii ʒ ii fiant suppo(sitoria) cu(m) albedie oui
et sit ... ʒ s imponderis ...
Pulvis su(per) suffumigiu(m) ad tenasimone(m) R(ecipe)
colofonie thur(is) mastic(is) pic(is) albe an(a) ʒ ii
fiat suffumigiu(m)
No(ta) exp(erimentu)m ... magi(ster) de ... ista
... q(uod) pulvis corticum ... foliorum arbor(is)
super ... opat(ur) ...
... cataplasma ... ex maiorana e(st) op
timum in strangwiria ...

Item aqua cuius ad ... pfie ...
...
Vinum optimum pulcritudine virge i fumigado
R(ecipe) ... an(a) ... balaustie an(a) s. foliorum
mirt(i) et omnis fructus an(a) ... s. vini albi
... bulliat usq(ue) veniat ad i ...
Experimentum gentilis ... arbuti et
e(st) arbor q(ue) ... folia ... et ... foliis
olive et fiat ...
ad virga ... arbor ...
... de cuius ...
...
heat ... fiat plius
Ad diffic... R(ecipe) filati ...
una et coquat(ur) more solito et postea
... calida ... patiens sustineat
... quod mirabile ...

No(ta) noli appone(re) frangencia lapidem
nisi fiat mollificatio q(uia) lap(is) ...
cu(m) illa ... sint calida.
... q(uod) oleum scorpionum frangit lapidem
a... prima qualitate.
Cont(ra) arenulas R(ecipe) saxifrage ...
... terant(ur) det(ur) cu(m) vino ...
Ad dolore(m) renum R(ecipe) costi spice amomi
cardamomi ... an(a) partes equales
terantur et cribrent(ur) et det(ur) ... potu
cu(m) vino. Adde R(ecipe) oli ... oli camo(mille)
an(a) ʒ iiii cere nove ʒ i s. et fiat ung(uentum)
quo ungant(ur) renes
... lapide(m) R(ecipe) radicum spargi brusci
apii ... origani pulegii calamenti
... ... betonice ...
valeriane balsamite ...
... ... cu(m) suo
... agrest(is) ... alc
... amomi daucie saxifrage milii
solis ... eupatorium abrotani ...
camedreos camepitheos ...
petrosilon filopendule smiriach ...
... centaurie ...
ve. scolopendie ... lactuce
...
... pinee ...
... marinorum ...
... radicum genestie ... piperis albi piperis
longi cassielignee costi calamenti ...
an(a) ʒ iiii ʒ i ...
ʒ ii ... albi et ... silobalsamum an(a) ʒ s

ulcerat virgam

Con(tra) cal(culum) renes

Con(tra) lap(idem)

Nota secundum Cuglerius in furno inter duas tegulas pulvis iste valet contra lapidem in renibus quia frangit lapidem et in vesica datus ʒ ʒ usque ad ʒ i cum bono vino etc.

Alia quedam contra scrudina de vesicari et pud. et dari ieiuno stomacho in mane ʒ ij in ciato vini albi et in sero iterum

spice ʒ iiij ligni aloes ʒ i se. feni. tri. basiliconis carui promie se. urtice an. ʒ s. ros. ʒ i. citadonum opii an. ʒ i. lapidis iudaici lapidis agates qui invenitur in spuma marina lapidis qui reperitur in felle tauri lapidis qui invenitur in vesica hominis an. ʒ ij. nucleorum cerusorum persicorum an. ʒ i. omnibus rebus predictis decoquantur in aqua et aqua de coctione separata simplices panes et in vase vitreo reservetur et in mane bibeat ʒ i s. cum aqua decoctionis. seminum. cuius. feni apii saxifragii brusci genest.

Ad frangendum lapidem recipe cantarides ʒ s. sinalie et capitibus nulli solis ʒ i plurimorum aq. saxifragie ʒ ij pone carpobalsami ʒ i istam aq. in qua bullierint cimolia et cortices avellanarum pulverisate cum carpobalsamo. Pulvis educens arenulas recipe generorum solis pulverisatorum ʒ i saxifragie ʒ s. seminum cuius ʒ i zuri telbaret ʒ ij dosis sit coclear vini cum vino subtili. Ad idem et ad educendum arenas recipe stercoris muris exsiccati olibar an. detur cum aqua mellis. omnia ista sunt experta et probata
in medicinis approbata

Pulvis raffani contra auctoritatem veneno scorpionis ut dicit Avicenna et Rasis et expientia. Nam si super scorpionem pulverisetur pulvis raffani subito moritur scorpio Jacobus de Forlivio fecit experientiam ut dixit legendo 2m fen primi can.

Pille cum thadeus que clarificant auditum et visum confortant atque illuminant atque spiritualia iuvant omnes egritudines et maxime frigidas a stomacho expellunt et sanitatem custodiunt aliter dicuntur diete quia liber a. est ducunt sic fiunt recipe calami aromatici nucis muscatae cinamomi cubebe. spice nardi carpobalsami epithimi violarum assari gariophili mastici sinamomi ana ʒ ij. agarici ʒ iij. reubarbari an. ʒ i. aloes epatici ad pondus omnium conficiantur cum oximelle ut melius conficiuntur

Pulvis mirabilis et optimus ad consumendum et evacuandum de corpore hominis omnes malos humores et valet contra defectum visus et contra stomachi et auricularum dolorem et stomachi debilitatem et sanguinem nocivi tibiarum contra suppositas digestionem et melancoliam in corpore reparat memoriam. expellit humores putridos, valet ad guttas expellendas. decocto in vino expellendo ventum dolores. stomachi cordis. laborem mitigat et sanat valet contra vicium splenis. arenulas

faciat homines bone voluntatis faciunt vigentium et melancolium aufert. Recipe sine libarum carui an. amcos pet. apii mari nigri basiliconis nulli sol genest. ʒ s. end ysopi euforbie saxifragie an. ʒ i. pulegii calamenti piperis sal gemme an. ʒ ij ʒ nucis muscate cubebe zedoarie cardamomi maioris centaurie galli balsamite salvie squinanti an. ʒ s. mirabolanorum indorum kebulorum chebulorum an. ʒ iiij foliorum se. leuistici ligni aloes cinamomi mirabolanorum cit. galange ciperi ʒ ʒ spice maioris an. ʒ ij. aloes epatici ʒ s. zuri ʒ iij hec omnia terantur et reducantur ad pulverem. Et post panem cotidie isto pulvere cum albo et cum albo etc.

Ad laxandum nobiles non valentes capere medicinas in quibus habundant humores mali competens sit illi recipe polipodii seminis radicum esule seminis cartami purie violarie an. cebum et in stagno mitte et aqua sit. adde et proiecte dimitte donec in cola permittimus et in colatura fiat sicut ut fiunt alii sirupi cum zucaro et potus adde camphora et si volles infirmare et conforte detur cum tepida.

Electuarium optimum ad bonam clarificandam utile fuit et aliis cum usum per cantilis et nilum capitibus recipe candorum subtilis pulverisatorum ʒ iiij et omnibus et dulcium ʒ ij. aq. ro. ʒ i cognitus omnia simul et cum bulliat donec aq. ro. dissolvatur.

Unguentum contra pustulas parvas in facie que vulgariter nominantur scrofe. Recipe una duo uno et pone in aceto donec consumantur cortices. Deinde abiecit corticibus misce allium et nilum istorum ovorum et gassalum simul et addere oleum liliorum albarum ʒ s. vngelomen pervinca radicis domestice et da mane lava locum cum vino albo

Contra surditatem recipe unam anguillam pinguem vissatam quam cum aq. bulliat donec tota dissolvatur. deinde pone ipsam alnugue et ditte in statim et recipe totam pinguedinem supernatante et da in sero pro parvis in aure cum bombace

Ad scrofulas et volaticas. Recipe granum primorum sit in aceto diu et unge locum semper.

Ad idem recipe folia lappacii acuti et medium radicum et coque in cocture simul et aceti et parum sal tritum in balneum ponere in istis et parvam super scrofulas et est finis in curisse et est similiter

C: Ad evitand nocumta venenorum :-

s' optima remedia

Sciendu q quecumq venena huan ne corrup[tiva]
horribilis sapor sunt adeo q deglutiri no possu[n]t
et si deglutiuntur difficult fit nisi sbuelare alis
cibi delectabil et io abstinendu acib' nimi dulcib
z acetosis fortib ac i aqbzuncqz saporib excedentib
ac z acib' nimiz calis actu ne sbuelatic cor
aliqd mali latet cohibet' vitet assacia z frigida
sufficiati vasib argenteis et intro mag enci
fungi lat diu extractu abulerib. pisces sti et
mag si fuit a pmo cohopti post cor coctionu.
Cum vero assumpt venenis papit vomitiu
p pvocetur vomitus cu decoctione aneti addito
par salis z mell' i valz z decocto vial fusus in
dicib sive raffani et ipe raffinu i quo elleboru
fuit i fusus z aligl' leviis decocto ipig ellebori
Provocato vomitu exhibenda sut q resistut vo
luent assupton venenor sic terra sigilla
te z. j. detur cu bono vino etc
Aliud potest sigillare vacca z lauri an pt cqlcs
grant z limant cu butiro et qfinant cu mille
ctusiu resput. cuiq dos e z s. hec ei fac vome
quousq fuit aliq veneni ps si venenu no e non
pvocat vomitu et io peu cognosci pot qu qs
fuit venenat' ul' no si dat a pmo || Rasura cornu
cervi vz. cartella aium spalit galli / vrina
hois bibita Smeraldus suptus impotu vz i cut
puctuns et morsus aialiu veneosor vina puc
tu i mau z assector. tiuz. et qui dedit pondq
viii granor dedi. et qui sumpsit venenu
cu libat amorte et abost pino acrite. sit cau
capillor z excoriacon et sitib / Serpillu z ruz
seme raffani sti cu mellilotu. semi iosmarini
semi ag. butini. semi ruce / gna iunipi / seme
cit nitru laudat i hor / asen et oia valet
c oia venena assupta || Bgoitu uz g venena
fria Sit cinamu / siti dyamuscu / vinu i mag
quatite potatu. folia vasilici garofilati / tyria
ca cu vino / raice i quieste pulueizate cu vino
valent i venenis oib Silr sem fasiani decoc
tus / Auellana e tyriaca singular valz ad
philend nocumta venenor futuror / raffani
assuptus an cibuz / citru nucis apiu / Si' unx
vna ficus duc. folia ruce. 30ta sili. sumpta est
optia tyriaca futur venenis z z assupte et
c viracos et singulu dopse i valet. sang
leporis impatella frixus iuz venenis potu' i sagitta
potatus cu vino et si sumat' pugillus vinus
terre z ponat' i aq vinq nit et in cole aquilla
mirabil' pstat sibitu imanitu cu sit vene
sumptu sive puctura z io pot fieri de terra car
pentarior cu qua signant

Ungt lol in alopicia z curacie sissuris
~~labior~~ capillor:

R sucii lappacii maior olj comb an ciatu j. bu
liant i inicel tribi ul' iiij ur vicib postea z
cere virg z ij thuris masculi z j. teruint optie

cu cera liqfra misceant' deinde oia simul z colent'
p panu z nocte ad scrvim ponat' exq mane
et serv cap pbtilit i vngatur. et semp z ul'
2a die cu lixivio lavet'.

Ad q que denigrant capillos

R cinis corj pelidi no putridi lb ij liciugi
i pisti an lb j bulliat i. viij fiat aq
fluuiat q due remaneat z capilli lave
na si fuerit tepida iddit eos flavos
color Si no aliglt calida illos fac rubeos
Si no fortit calida illos fortasse denigrat

Depilatorium

R calcis vive z iiij auripigm z ij lisiuij
lb ij bulliat usq ad qsumpt' med' post vge
locu adpole z cu excitaty fuit postea frica
cu panno aredo z cadet pili z frando p
dies ut no renascatur. pri vnge hoc alio
vngto R auripigmenti ovor formicarii
gm ara an z iiij gm ceder z ij tepa
cu aceto i modu vngti z post i vnge
locu istiq itor gm ceder pola.

C: Depilatorium forcius:-

R calcis fortis p j i fundant i vj pintis
aq z tdiu dimitta' postea cole' et co
latur addat' sexta ps calcis itiy z sic p z
dies dimitta' p9 hoc sexta ps arsenici
citini spota aq mitta' sicut p9 dimitta'
tam diu donec pena i missa depile'
postea i fundat lana i medicaciea cu ea
frica locu depiland et statim cadet pili z
stati post vnge locu oleo ro. ne ulce'
ul' balneat cu aq ordei ul' psillij ul' poi
medonii. post no casti capillor ne re
nascant' vnge locu locii cu spuma cere
ul' lacrima eig ul' frica cu ovis formi
car z rubigo ferri cu saliva phibior
cu capillor z vng' sing sepi :-

C. Ad curandum impetiginem :-

R sucii lapacij z j vrine camis ace i acetose
an z s. lithargiri z ij sulfuris vivi z s. cere
q suffi' aceti pars i fiat vng' i z vnga'
i serv z mac lave' cu vino albo calido etc

Ad faciend q pili no renascant

R olj nuqua bullita fuerit ista usq9 fiunt
dissoluta z j. succi jusquiami albi z j. aceti
fortissimi z s. pur tunc flumat concreta
z ij cere q sufficit z fiat vng'

Ad faciend q pili no cadant :-

R laudani z s. dissolva' i vino albo z alcomisto
p ps eqles z i serv vnga' radices capillor
z i mac lave' cu lixivio sto cu cine corticu
salicis z cap vng i quo steterit i sp9 cortices pnuce p die etc

Ad solvendum maleficium ut possit quis coire pro testiculos taxonis cum melle coque et cum aqua fontana de mane ieiunus bibe probatum

Ad lumbricos

℞ olibani et cere cum succo absinthium et misceatur felle bovino fiat emplastrum et pone super stomachum quia morientur statim lumbrici

Ad idem expertum f. a. b. de eod.

℞ pulveris summitatis centaurie ana ℥ i. centonici lupinorum ana ʒ s. gentiane absinthii ana ʒ i. fellis tauri ʒ i. aloes succotrini ʒ i s. olei mastici olei persici olei absinthii ana ℥ s. aceti expressi de spine ℥ ii. succi arnoglossi ℥ s. cere quod sufficit et fiat unguentum molle

Ad dolorem dentium expertum

℞ aceti lb s. thuris masculi ℥ i s. buliant simul bulliat calidum in ore tene gingivas sanat et consolidat et dolorem tollit

Ad idem

℞ ranunculas que cadunt in estate quando pluit fac bullire ad ignem in aqua et pinguedinem natantem collige in vase vitreo et serva et de ea dente tange caute et statim cadit etc.

Coloratio capillorum

Nota de rore qui colligitur de mense may in pratis per abluendum capillos postea desiccentur in sole acquirit colorem aureum et colligitur iste ros cum uno panno de tela et ducatur per pratum ubi est ros ita quod habeat totum rorem postea exprimatur in aliquo vase et ita fiat sepe donec habeas quantitatem quam vis postea tela pannum in aliqua aqua vase et exprime et de vis comparari tinge pectinem in rore et pectina capillos in sole et sepe siccas qui deaurabuntur etc.

Fractura ossis

Nota de eufrasia que quedam fit pulvis eufrasie vel succus bibitur sanatur in parvo tempore fracturam ossis et hoc comprobatum in quodam puero qui sanatus fuit in .xxxiiii. diebus in fractura tibie

Contra dolorem renum ex humore ventoso

℞ camomille pugillum i. furfuris ana ℥ s. ponatur in patella et calefiat fiat panniculus et ponatur super renes

¶ Res ad removendas maculas de omni loco ℞ gummam arabicam et mittatur in aceto per aliquot dies et hoc fac unguatur macula cum ipso aceto et est expertum

Pilule per purgandum capitis aloes ʒ x. mastic ʒ iiii agarici ʒ iii confitiantur cum succo absinthii

per erectione virge optimum

Ad multiplicandum speram pulvis optimus ℞ galange piperis longi cinamomi ana ℥ i. ℞ al. ʒ ii. macis cinnamomi ana ʒ i. calamiti ʒ iiii. et misce istam terram cum quodam modo de cepis in furno et postea teratur et postea iterum coctum cum stercore etc.

Ad erectionem virge rubymoysi

℞ olei castorei olei nardi ana lb i. olei sinapis quarta lb i. misceantur simul et ponatur de formicis citrinis lb s. et exponatur soli iiii. diebus aut viii. et inungatur cum hoc corona virge ante coitum per unam vel ii horas postea abluatur cum aqua calida quam vero coiit post coitum remanebit virga erecta etc.

Unguentum faciens mulierem amare sibi ut alterum virum eat cum ea per appetitum etc.

℞ succi calamenti succi psille succi sperule succi urtice pulveris piretri sibi sit que pulverizetur et cribretur per triam lini septem patrimi olei comunis et fiat unguentum cum cera et cum hoc unguento unge virgam mulier nesciente et statim agas cum ipsa dabit quod requiris

Ut vir diligat uxorem suam coque ac iust nardi valeriane et fac pulvis et de succo eius aque vult diligi vel pone sub capitibus eorum qui vadunt dormitum etc.

Ad erectionem virge ℞ piperis lo. ung. et al. galange piretri ana ʒ i. pulverizentur et misceantur cum felle et unguatur lac — Ad idem unguatur anxungia asini et virga sit ea

Ad inflationem preputii ex materia calida ℞ herba que dicitur morsus gallie et coque in aqua tepida teneat preputium

Ad tumorem testiculorum coquatur flos altee cum fece vini et supponatur

Contra tumorem apostema testiculorum ℞ nardi pastinace coque et suppone tumorem apostema testiculorum

Contra scabiem unguentum

(sco.) Unguentum pro scabie ℞ enule campane radicis enule succi apii ana ℥ i. terbentine lote olei laurini ana ℥ i s. assungie porci ℥ s. sal parum fiat unguentum.

Ad idem

℞ succi lappacii succi plantaginis succi fumi terre ana partes equales thuris salis comunis mastici argenti vivi extincti assungie porci etc. ana ʒ ii. olei laurini ℥ s. ceruse ʒ i. cere quod sufficit fiat unguentum

Unguentum ad omnem scabiem

℞ ceruse litargiri ana ʒ i. sulfuris ℥ i. succi lappacii et enule et assungie recentis sine sale quod sufficit et aliqui addunt argentum vivum

¶ Unguentum pro labiis et mulieribus contra mala ... expertum

℞ cere albe olei rosati olei violacei ana ℥ i s. ceruse lote ℥ ii thucie preparate aristolochie ... ana ʒ i s. per acetum olea et cera ... multa alia plus

Supra capitulum febrium putridarum in generali

Minuit autem na levem co lonem esse fi endam et pro describam hoc solutivum leve Rx aque ordei ℥ vi ma ne ℥ i misce et detur in potu mane nilla aut modica decoctionis post fiat in loco mane por cassia fistula in dosi predicta ¶ Secunda descriptio que sufficit ibidem Rx aque ordei ℥ v sirupi acetosi simplicis ℥ ii misceatur et dum in potu vult capere ¶ 3a descriptio Rx aque ordei ℥ v manne sirupi violarum ana ℥ i ℥ misceatur tempore assumptionis ℥ vi hec de scriptio cibi magis convenit levando sine punctione aliqua ¶ Secundo tangit autem principaliter usuale clisterii descriptio de pt Rx succi foliorum malve i blete albe ℥ iiii ovorum recentium vitellos duos zucari rubi ℥ i olei violacei ℥ ii ℥ salis communis lib autem bdellium ℥ aque ordei ℥ ... Vel fi ant ista Rx fol malve foliorum mat violarum mercurialis blete ana ana m i vel aut loco blete portulaca aut spinachia aut lactuca ordei ana fiat hora recip decoctio magis flu vialis ad consumptionem tertie partis deinde cola tur colatura capere ℥ xii cui immittere que dicta sunt pro alio clistere Et si vis plus levem adde cassia fistula aut manne ℥ i ¶ Et si vis plus abstergere pone istum loco zucari pone mell violati aut zucari violati ℥ i ¶ 3o princi tamen autem plene prius post levativum et quem in dieta ... hec descriptio Rx radicum apii feniculi ℥ iii bulliant in ℥ ii aque fluvialis ad consumptionem quinte partis deinde cole et misce sirupi acetosi simplicis ℥ i ℥ ... de in potu cum ... ¶ Quarto princi precipit autem ... de ... tangit inferius usuale ... ut detur in potu ... coclear ... ℥ ... tibi aqua zucare tale aut aqua ordei deinde capiat ¶ ...

... aut apiri meatus sine poros cum in unctione olei camomillini ... hant ... decoctionis Rx ... aut melliloti ana m i bulliat ... aque fluvialis deinde fomenta ut ... aut ... manu apposita ista decoctione ... collum ℥ spa tulas et brachia ℥ ... ℥ spinales ... tulos ℥ coxas ℥ crura ℥ pedes fricet ut ... inde ... sola ... fricatione completa ... expulsio superfluitatis ¶ Sexto principaliter humo re declinante ad ... quem ... nausea ℥ alia accidentia ... suo loco dicendi ... levi ... vomitu ut Rx sirupi acetosi simplicis aut oximell ... si fuerit humor ... ℥ ii aut aqua ordei tepida aut solum zucare ℥ iiii misce ℥ bibatur ve lociter ... post moram aliqualem ... imponat digitum ... dosim ... ¶ Septimo principaliter declinante humore ad intestina ut rugitum ... ℥ dolore ... inferiorum ut descensum fecit adhibeantur so lutiva ventris ... Et magis ... adhibeatur clistere ... supra ... magis ... ¶ Octavo ... remedium ... febri ... ut decoquatur gallus ... et ponat ... aque ... ut brodium fiat album ... Et ... sale ... polipodii ... ℥ ii ... ponatur in ventre galli ... Et si vis ... magis pone ... decoctionis brodio non vehementer calido ... ℥ v brodii ℥ ... ponantur in ventre galli ℥ decoquatur gallus ... decoctionis adde ventre galli ... ℥ tribue ... potum ... ¶ Nono autem ... tangit ... in febribus putridis ... quorum ... ℥ ...

evacuant inmorantis inmoratione cuiusque grosse inmoratione ergo primo inmorantis et inmoratione grossi sit destruitur. Recipe tamarindorum ℥ iiii cum locis illorum pone primo et flat decoctio in x ℥ aque ad consumptionem tertie partis. Et in residuo

decoctionis dissolve manne ℥ i et inmoratur grossa talem sed... Secundum si non solum inmundificare sanguinem et dolentia superfluitates. Recipe lib. i. lupulorum ut putat canna ℥ ii ... prunorum sive tamarindorum ℥ ... et flat decoctio in lib. i aque ad consumptionem quarte partis ... post colaturam dissolve ... ℥ et dissolve manna ℥ vi zucari ℥ iiii ... Tertio inmoratione grossi cum quoniam inmundificatur calore et fleu...

a ductibus suis viis ... cassie fistule sive medulla eius ℥ vi. dissolvatur in dicta decoctione et cum dicta quantitate zucari in potu sumatur. Quarto quando inmorantis absque febri et in pessimum calore licet non sit eius ordo tal in serie hic. Recipe aque ... naturarum ... post residentiam facta expressione pulpe ... sive tamarindi ... ut dulcis et acetosa ℥ iiii zucari ℥ vi misce et cum extinctum sitis absque febre quodammodo leviter et consumendo evacuatur et ita quiescens ... prohibet ... post tactibus sedad. Quinto inmorantis

inmoratione grossa manne collitam ... Recipe pulveris decoctionis tamarindorum dosim ... demum mane ℥ i. scamonee tostre ... mesue ... electuarii aut si vis quod est magis domesticum. Recipe de succo rosarum ℥ i. ... in potu. Secundum inmorantis ... aut eradicantis ... dosis ... dicta colicam. Recipe decoctionis lupuli ... ℥ vi zucari ℥ vi scamonee tostre grana ii ... melius est ... ut dixi ... electuarii de succo rosarum aut dyamanne ... aut ℥ iii et eius descriptio ponitur a mesue. Tertio ubi in est grossa collecta et inte... inmundificatio ... et ... plus inmorantis inmoratione grossi et secundum modum dicendi ... in suo ... loco eius destruitur talis est. Recipe aloes ℥ ... cum aqua solatri ... sive nutriatur ... aloes ... ℥ ii ... in domesticum est ... cum aqua ... et illico per aquam refrangitur acutas aloes et ... detur magis stomaticum ... post ... aloes fiant pille et capere dosis ℥ iii aut ℥ i. Quarto inmorantis grosse ... cum competenta dieta et evacuatione debita et ubi sit ...

... Recipe aque decoctionis prunorum et passularum ℥ vi ... mirabolanorum citrinorum et sufficienter ... ℥ ii ... decoctionis demum colentur ... et debite exprimatur ... Recipe zucari ℥ ... et da in potu. Quarto inmorantis sive ... eradicantis ... dosim et magis ... post ... in ... magis cruda. Recipe ... ℥ i et flat decoctio in ... ℥ aque ... post colaturam ... grana ii ut ... scamonee et misce et impone. Et recordari ... de succo rosarum aut dyamanne mesue ut est ... sic evacuatur et est destrue ... pillarum. Recipe coriandri ... rosarum ... ℥ i. camphore grana ... scamonee grana iiii terantur subtiliter omnia et cum ... de succo rosarum fiant pille et sit dosis earum ℥ ii usque ad ℥ i. Quinto ... Recipe manne ℥ x succi ... acetosarum sive ... sive ... succi malorum ... ℥ vi succi coriandri ... misce ... et ... et bene misce et ... coagulentur demum pone vas super ... et pulveriza desuper camphore grana iii scamonee grana iii et bene misce et pone in vase ... cum ... post ... ad modum electuarii ... aut ii ... ℥ aque ... aut ... aut ... cum modico zucaro. Item ... Recipe manne ... barzet ... ℥ i. scamonee camphore ... grana ii ... subtiliter et misceantur cum modico ... et remaneant ... ad modum ... et ... capiantur ℥ ii et ... ut dictum est. Hec sunt que colliguntur in ... de cura putridarum ... aut simplex ... ingredientur has descriptiones et quarum ... dosis ... in ... posui hic residet ... descriptionibus ... alia ... repetere plures et ...

Expeditio Capitulo de cibacione febricitantium appariet.

Quod uero ... febricitantium dicte ... febribus per dietam debitam ... tibi et potus ... dicte ... aut ... inclusive et ... potus ... exclusive ... intelligimus de ... tibi et potus ... dicte ... exclusive et subtilissime dicta quod est ... tibos et potus ...

z erit dieta media bis t i ptisane ordei ut
alii Symon in simonimis sumunt met
latitu erunt denodiaco ciborum z mt die
tam tenuissimam quo e nichil dare et dicit
latitudo horum denominatur latitudo subtili
ationibus cum sit infra medium magis approximans
non datoni quantum de cibis sumorum aut potuum cum
etiam infra medium exponit ingressive notabiliter
latitudo ingrossationis extranis apponit z
sicut statuit auctor latitudo potuum z cibo
rum sunt potuit statuere latitudine potuum
z ciborum tamen. Tn cp quit febribus hu
iunt totum imiscitur cib z in sua ordia
tione usum non dacone posuit sicut quantum
torum arctorum cum aliis plus approximantibus
illi extremo idem dulcibus ecisimus inlep
sicut grauatorum non pones natura ordeis
inte potissime p inlep sy sim decoctionis
aque z zucare z nouit h subtile inquoli
ez ponatur plus zucari quantum magis zuccari
d tamen q e liquidius plum aq z zucco pau
ciori dicit subtile z longum tenuique decoc
tioris t aquis coctum z plus de pisto cuius
ia de p paucitate sue mittationis proponit
ipsum aq ordei q subtile p ipsum quantum de
inde grossit suo te declarendum p de oleta
q tybas vsuales frigidas z huius corpa
quit ia alebant notauit atplite tisanam
bleta syrmachia z bleta vsuale intelligens
vsum decoctionis horum in brodio pulli aut
sine non coctis corpulentis vel sam gedut
aut pauculum ¶ Tangit deinde bis ordei de
quo tangat/tangit prea cibos quidem declinat
ad grossiam z primo exprimitur galli z galline
pinenui no coemitur inte exprim ptes
alarum tuerorum z brachias importatas deinde
tangit carnes peditum magis ossiosas
deinde subtilioris/auctarum pinarum mixtis sicut
degestum deinde tangit bis ordei adquam latitudo
terminatur in extremo sic innoris grossiori tangit
ultimam infusione/piuoris/panis/farine inte do
infusione panis non expressi z eius modicum
demit tinctis z hec dieta dixit esse subtiliore
dieta media ¶ Infusione non panis mixe
pressione in fine nature esse grossiore bis ordei sitr
aquaz mell mixte aq z pauca mella non fer
tis decoctionis vero esse subtiliore bis ordei et
post hanc aquam ponit sy jatterosi mellium a
zuccarinum de quibus dicet loco suo h etiam sit deria

inter zuccarum z mel ¶ Sig tamen isticibus ponit p
auctor sunt quienti febribus vsuales tamen cibi
erroribus medicorum z infirmorum lassium
sb dnarum plausibiles non cogitatum in febre aut
tempore eius sed solum intuitu complacere dnarum z
ne infamet medicus nimia subtiliatione di
ete infirmum desitisse ut esse destinq p i tm
veni gtuss pullus z oua z pullo istorum
esuriente debita gerente aut initibus sed p apli
quam saniam/attingat volentes ut coactionum ta
nonie memoria labitur auctorum debilitat aut
tantas infirmus longius languerit in isto
sumi dia possit breuiter non accidisti sed
cibasti febre sed infirmo z ne fragilitatem impu
tatur nec hoc solum procenire inuenire putes
sed ubique incipit auctoritas rubigo est tapa
due vsual patinata quam auctores nominant
tabrum toccatum quo vetuntur panem z e pans
tactus in brodio pulli de qua mixtis hic d
to dauius tamen nunc ciotopurito plures circa
in lumpardia z potissimum mediolanum vtil
decoctione planici magis fine aut magis de
coctionis pulli z alii dat impotu cum vino cedo
nii panata z ptisana ordei ee debitas ci
bos alibi et sunt vetiuntur decoctione fari f Sig
tamen erunt speciales tibi aut commincta complitude
sunt illosque ptitaribus pinit exprimit auctor

Demio ad Capitulum

Aque ordei principali z sitr facetosi et
sic h complex aq ordei sit multiplex ad baia
ut p p inesse infimus reperat uimpetet aliquando
ptisanam vtor tamen h ut apterendi vocabulum z
p cam in q non e nisi sbtile ordei z aque
alterata e p qualitate ordei cuius descriptionem
ponere possimus hoc modo ¶ R aq ffluuial bene
satiatam. xxx sit satiatum dixi in expone bene
dictus gto ii lib aque z z j ordei z dimittas
bullire ad consumptionem quatuor partium ci re
maneat bona quinta cuius tamen si consummat
medietas sufficit ut z pus deinde dimittat
residere z post residentiam capiat rubeum sbti
le z grossium residentium dimittat et inter
potum z aliis confectionibus quas querimus ex aq
ordei pauciore/sup expones vero licet mi
torum tiorum expones posuimus in omnio imprimi
tu sitin demonstratur sitr factetosi ¶ Circa non
aliquem quantum terminorum notare complicata
de p go noiandi e iste ti sitr f z ponenda
e coparatio inter hos tios sy z rubeus iste ti
sy ut tangit symo in abus deo siropeda

Aut psillium

t liq d ab febr

z qui e tpe residentis
vocat gruss a d cocte
pulli

·ciij·

gree miscitat quam potio de articulata tamen admiscendum potissimum potione liquidam cum zuccaro aut melle ut plurimum non solutas Iste vero siropus rob sive robub miscitant sucum ipse inspissatum ut quinto tractatu 6 capitulo dicebat autem et dicta quedam medicaminum robub et siropum est quia robub est sucus inspissatus ipse et siropus sit decoctio et suci inspissati cum dulcedine composito et dicebat mesue in antidotario distinctione de mixtione de robub quod pacio et succorum depuratio et inspissatio ubi restat fumo quorum calore ignis aut sol

Secundo premittendo quod siropus sit simplex et quod compositus siropus dicatur simplex acetum quod aqua que sit aqua usualis aut aqua sublimationis et quod compositum ex zuccaro vel melle idem denominatur iulep Siropus dicitur compositus quia vel aqua decoctionis et zuccarum vel mel recipit aliquid aliud ut acetum aut succum alicuius vel aroma vel loco aquarum decoctionis recipiunt aquas decoctionis radicum aut herbarum aut semine aromatici vel similium Siropus simplex distinguitur primo in siropum sive iulep absolutum recipiens aquam et zuccarum et cum omne iulep denominatum ex ratione sublimationis aque stillatum iulep rosacum iulep violatum nenufarinum et cetera nam ut est tactum omnis siropus preter compositus ex aqua sublimationis et zuccaro dicitur simplex simplicitati inspissati suci et cetera ex predictis apparet siropus nominari compositum quia ex difformibus que ponatur quod distinguitur in compositum ut acetum pro aqua usualis et nominatur acetosus simplex ad differentiam compositi ut est evidens in medicaminibus siropus simplex aceto sum simplex et in compositis vel siropus acetosus est siropus compositus ista licet acetum compositum siropus tamen nominatur acetosus simplex medicina de quo iam dictum est quia vel acetum non licet alia diffinitate capitulo et ita de iulep simplex et compositus siropus et omne recte est siropus simplex acetosus similiter si nominamus siropum acetosum acetum vel alia aqua acetosa Similiter de iulep preparati curativis lunonibus et cetera dicit preter siropus compositus et quibus tali dicitur siropus simplex acetosus Sunt secundo acetosus simplex distinguitur preter in simplex recipiente aquam cum eius descriptione et non tangit auctor simplex tale et in recipiente zuccarum et aceti et nominatur oximel seu secanabin et in simplex recipiente mel apie et nominatur oximel secanabin seu simplex oximel quod nominatur simplex oximel

et non simplex sed compositus siropus et dicatur oximel aborum quia est acetum ex quantum mel vel acetum Siropus autem acetosus simplex zuccarum descriptorum sunt acceptum ex allegato loco ponatur zuccarum in vase intellige quantum densum acetum ut non coopiatur ita ut sit duplum zuccarum descriptorum sit acetum ad acetum aut duplum aliquis scilicet quantitatis et ponatur sub vase circo quo ponuntur cooperturi carbones non valde igniti sive quod ne agnitum [?] calide ita ut liquefiat zuccarum in aceto sine ebulitione stante tamen spumatione aliqua quam colligatur cum spatula vel alio instrumento et dimittatur in calore multo quantum ut una massa tota quod zuccarum et acetum sunt bene commixta deinde stilla aqua bone fluminalis quantitas quam emineat duobus digitis si mediate bulligit usquequo inspissent Sed tamen mercy quod fit facit unum siropum liquidiorem et magis fluidum et clarificata per filtrum quod quidam vocant siropum longum et poterit esse sua maior liquiditas per maioritatem aque vel aceti vel per minore decoctione vel contra pati esse spissior plus zuccaro aut pauciter liquori et aut ampliori decoctione

Siropus est descriptionum posuit autem 2° tamen descriptionem contra siropus acetosus contra epithia siropus acetosus [?] etiam descriptionem spaliore posuit mesue in antidotario distinctione 6 ubi siropo in siropus acetoso tertius est ista descriptio

Recipe zuccari tabarzet bene albi partes 5 et effunde super illud in vase lapideo sive in vase vitreali circo stagnato tamen aque fontane tritum sive fluvialis dulcis clare et pure aque partes quattuor vel si accepisti de zuccaro 3 v. sumas aque 3 iiij et hoc si volueris facere spissum si vero volueris facere longum capias 3 viij aque deco quando sed abutendo quantum et ignis quo coque illarum prunarum ut est tactum a tertio seu levis flamma sine fumo donec clarificet et minuatur medietas aque deinde infunde super totum vini albi clari ubi volueris facere medium acetosum 3 ij ubi mediocriter 3 iij ubi valde acetosum 3 iiij postea perfice atque hec sunt dicta et pro quantis pro tacti tangit mesue in loco allegato dicit dixit siropo in siropus acetoso in magnificat que est in visitatores et que eius excellentia est scilicet in quantitate et posse in magna calcat et febres grossas et subtiles et siquid autem in frigidationis cito tollet et est quod galienus testi est quoniam pro adios magnas et quas et videt

Serapion siropus acetosus

Siropus acetosus simplex est contra ·Sanguinem calida subtili grossa

p̄luti a facto aceto et mel et iulep

q

q. eas cosecam magna pro similitudine et propter communitatem complexionum et nos quidem dicimus quod facit penetrare materias alias medicinas interiores et incidit divisas sectiones dividit et dissoluit eius secundum mesue est ab una et usque ad tria et pro eo quod magis quod dare debes dissolvit tamen dosis eius quod syrupus est magis acetosus autem quod non egreditur in potio aque aliqua poteris dare et in media aut medio modo fiat sive acetosi si vero non fuerit longus et eget administratione aque te cum dosis est ab una et usque ad tria tamen duplo aque frigide secundum mesue tamen puto quod ista est dosis eius cum plus dat iuvamenta vel plurimum sic ab aliis propter quartana de cura putridarum tertiana tertio cum dixit et sic quidem acetosus compositus sedat sitim et incidit et solvit et nocumentum eius quod apatia non est plenum sicut nocumentum aque et nota eius est aggregandi et inspissandi materias iuvamenta eius recolligere possumus eadem p. quarto et tertio tractatu de tibiatoe (?) febribus tertianis et tractatu de aqua ordeacea dicit vero tamen syrupus acetosus dat in potu incidit humores et parat superfluitates ad expulsionem. ¶ Descriptio syrupi migrabit (?) propter zuccari lib. iij cum aqua ut coquatur et cum albumine ovi clarificata deinde adde tantum aceti aciti donec syrupus appareat acetosus et tamquam donec fiat spissus modum mesue tene et amplius tamen ut notum est clarior et modus mesue. ¶ Secundus tamen acetosus de melle sive oximel simplex de quo mentionem facit galienus et deregimine sanitatis tangendo iuvamentum eius constrictionem eius sed oximel potest incidere humores grossos quod sit confectum mel optimum supra primas despumatum et mittimus et tantum aceti ut gustatum non nimis acidum videatur neque dulce et hoc iterum sub supra carbones ut eminet qualitates earum ultissime et non appareat gustatibus cedunt acetum dixit deinde recondito (?) et ungues aqua tamen cotidie sit in existentes ut unum dimisse tamen appareat acrum acetum et mel et dulcedo carentes tasum. Et iterum possit fieri fortius et debilius una tamen descriptione tangitur et secundum unam partem aceti due mellis quatuor aque et coquuntur usque ad tertiam ut quartam partem. Et si volueris facere fortius ponemus tamen aceti quantum mellis de illo tamen latius dixi supra sicut ¶ Sexta descriptio tangitur per mesue nomine (?) communem distinctione sicut eius sicut ita simone instituit (?) et illud quod non intelligimus hic est illud cum in sunt tres res sicut mel acetum

et aqua sed cum tamen pomi et mico (?) sicut est quod de tertiana patitur plus quam quod est causa inflammationis repletur (?) et velocitatis et flegmaticus tollit et pena eius. Tertio quod virtute acetositatis satisfaciet virtutes medicine et mel quidam adiungat flegmati et in melle et aceto et utrumque sufficimus ex commixtione horum quod non est malus eorum tamen et non est possibile eius exprimere quod dictorum quamvis similiter sigillatim contra ab utrisque accipiat quod est causa mirare et commixtio ut quod fiat constrictio iuvamentorum corporum multorum quod sunt in corpore toto et ad materias quod sunt inutilem quod in corpore quoniam resolvit eos dividit et sit fiat humore grossum quod est mixto corpore et ex crassitie et materiam frigidas longi temporis dividit eam et materia tollit eos et eius modus est ut accipiatur mellis bone partes ij aque fontane clare partes iiij aceti boni partes una et quoque coquitur dispositio ut addatur ad quantitatem aceti sicut te scire sicut de syrupo acetoso quod supra dixi in locis recipiente modicum aceti et in mediis recipiente in medio et in parte recipiente plus aceti. Et propter eius est ut accipiat mel et aceti et abiciat spumam eius si dum bulliat deinde sit mixta super ignem sicut mixtum acetum et decoque et non dimittat elevari et superexcrescere spumam sua ymo omni hora auferens aut clarificat et dic totum fiat refrede dosis eius est a tribus usque ad iiij intelligendo ut deinde est in syrupo acetoso et dicendo nostri in longum spissum et magis acidum et nimis et recipe commixtione alia aqua autem non est egens quibus at convenit oximel quibus pauca aceti et in multis sunt secundum regimen acetorum ter cum gentili et ibi potest autem cum oximel dictum usque ad significatum qui aqua vero nullum corpus inveni 13 textus nonarum quantum magis loquitur de aceto sine de simplicibus a mellis simplicis acetosa vini et aliud deinde est de simplicibus acetosa quietanio aut melkinio aut acetoso ut sicut quod in multos distinguo ut distincte tamen sicut acetorum acetosorum primo et distinctiones aquarum in quod dicemus de eos sicut ¶ Modus ad distinctas formas deinde sic acetosus ex quibus pars sit syrupus fortis multi ut ad limonem citri et granatorum minorum et acetosorum pomi et de citriagilli (?) prunorum pirorum quorum pomorum et ceracorum quedam sicut prunorum pistacorum pinearum (?) cinellorum crissomillorum mororum cornorum nespilarum et berberis agreste cum multa sicut seu preterito (?) vini acetosi et sic acetosi amarum seu cerasorum acetosorum.

Margin notes (left column): operatio penetrandi et incidendi; sitis; intrinsecus; acetosi; albumen; acetosi; mel; ... tertium; ... cum aqua

Margin notes (right column): inclusio (?); aliter gratiarum (?); Oximel; forte; acero; aliter apij et pomi

Foot of page: Oximel seu oximel simplex seu sercaraben (?) optimum et summa sublimat humores grossos et sanguinem et corpore et toto dosis ab tribus usque ad iiij mixtum cum aqua (?) calida ... corpore constipato et ... hoc (?)

quorum tamen explicabo. Sirupus acetositatis citri
cum descriptione Mesue. Cuius iuvamentum
secundum eundem est magnum in extinguendo in-
flammationes colere rubee et febres inflamma-
tivas vehementes et febres pestilenciales et
que fiunt in estate. Vetat et confert ebrietati et
vertigini et siti vehementi. Descriptio Mesue
talis est. Recipe succi acetositatis citri libras xij decoquatur
in vase vitreato super prunas cum facilitate
sive in vase estagnato usque dum consumatur
3 pars eius. Deinde coletur et dimittatur, si residere non clari-
ficetur, et accipe ex eo quod clarius est libras viij et funde
super ipsum zuccari clari depurato libras v
et coquatur donec inspissetur. Et cum est status
fiunt dimittatur. Cuius aquositatis hec descriptio fit
vel apotheca ut plures inde fecerunt tamen pro
... partem predicte descriptionis vel xij
... hanc descriptionem intelligere descriptionem
de limonibus aut citrio aut pomo adde-
mit dentrangulo. Aliorum tamen sirupus de-
scriptiones ponam. Mesue et primo de pomis
cuius est confortare cor debile sinare sincopim
et tremorem cordis. Si calida et ventositate
procedente cuius similis descriptione inde recipe
succi pomorum arborum odoriferorum silvestrium
libras x coquatur sicut adsumptorum medium et di-
mittatur per dies duos usque dum clarificat deinde
clarificetur et cum turbis liquefacti fiant sirupus accipe quin-
tam partem descriptionis. Tangit 3 Mesue sirupus
de pomis quod intelligere odoriferis et acetosis et
valet in confortando stomachum et nausea stringe-
do et fluxum ventris in mane acciditer precedentes
et insipiditate et rancitate stomachi a calido precedentis
vel cum colerica aut sine. Descriptio similis est descriptioni
de pomis. Tangit ultimus sirupus de psidiis que
confert dirat calefactioni stomachi et siti et fetori oris
et est modus eius factorum. Tangit ulterius sirupus
de succo acetose vel acetoselle ut patet quod con-
ferre dicit febribus coleris ubi est inflammationis
quod describit ut est tactum et confortat infla-
mationi stomachi et confortat cor calidum et convenies
febribus pestilencialibus ubi est inflammationis
et sit eius modus sicut predictorum. Tangit
ulterius sirupus de pomis et intelligendum hoc de ace-
tosis quod describit ut alios. Tangit ulterius sirupus
de granatis acetosis qui confert valde febribus ca-
lidis ubi est inflammationis quod describit ut est
tactum. Tangit ultimus sirupus de agresta quod sic
intelligendum confert vomitum et solutionem colere
et inflammationi stomachi et siti calidiose et febribus

coleris confortatque stomachum prignantium de facili
recipere superfluitates valere contra venena
cum construendus est. Tangit sirupus acetosus
sub ac similis de quo dictum est. Eligo ultimus sirupus
extremitatum seu ... aut proportionale
sirupus de agresta et modus siccus de tamen fiendo.
Eligo ulterius sirupus de citoniis pomis aut
piris citoniis pira tamen studiora sunt et minus
stiptica quam poma citonia licet appositum sit in
absolutis pomis et piris et valet hic sirupus
vomitui solutioni ventris et siti confortatque stomachum
cuius descriptio erit hec. Recipe succi citoniorum ace-
tosorum depurati et clari libras x decoquatur in-
sequenter ad consumptionem quinte partis deinde adde
zuccari albi libras iiij seu iulep ... seu simplicis
aque libras iiij et coque usque ad mediam inspissa-
tionem. Eligo ultimus sirupus de pinnis acetosis ex-
tinguente inflammationes omnes et confert
tres sincopim et pulsum cordis et febribus inflam-
matis siti vehementi et vomitum et sedatem
ebrietatem vertiginem. Recipe aque prunorum
acetosorum et succi aquosi plus residencia libras
coque faciliter ut dictum est. Deinde adde zuccari libras viij
coque debite distemperatam cum aqua frigida sicut dispo-
sitas ... ligaliar sic accibuat
sicut sirupus spalis inde comparat. Tangit solutius elige pos-
simus sirupus simplicem acetosum factum ex succo
berberorum confortat inflammationibus colericis
nausee vomitum siti ebrietati solutioni ventris
et frenesi et vertigini a colera colerico de predictis
cuius descriptionem exposuit colige possimus
ultima sirupus acetosos similis. Elige possimus
de ribes simplicia Mesue ut ribes de ribes
confortans stomachum talium sedans vomitum colericum
sitim sedans ebulitionem cordis mitigans et con-
fortans cor et constringens fluxum colericum
cuius descriptionem. Ribes est nomen fructus
in Serapione cuius loco ponimus acetosellam libras
x coquatur cum facilitate ad consumptionem tercie partis
deinde colatur et dimittatur et residere usque dum clarificatur
deinde coquatur cum multa facilitate in vase vitreo
usque dum habeat spissitudinem et aut exponatur soli
usque dum pinguescat et incipiat esse consimilis
et consuetus. Et si capitis maiorem vel modum ce-
stipticam et ingrossatam ut plurimum aut simul
ce ad modum ce ... libras ij usque ad libram j cum
duplo aqua sive fluviali aut aqua riuius. Et dicit
Mesue testiter ... ribes cum aqua et succi acetose
hoc est acetoselle sicut consilium est in ribes berberis tamen

Syrupus acetositatis citri / quod inflammationes colere / et febres vehementes inflammativas et pestilenciales / et que fiunt in estate / et confert ebrietati et vertigini

Sirupus de pomis

vel ubi sirupus de pomis

Sirupus de pomis confortat / stomachum nausea et vomitum / et fluxum ventris

Sirupus de psidiis vel / secundum ...

Sirupus de succo acetose / confert febribus pestilencialibus / calidis et valde inflammationibus

Sirupus acetosus de pomis / ...

Sirupus de agresta valet / et confert vomitui et / ...

sirupo suo describendo ut est tactum inmorare
pt dosim eius lib. i. sirupi huius similis est rob de
agresta Item rob de citoniis Item rob de acetositate
citri Item rob de sumach Item rob de moris celsi
aut rubi immaturis Item rob de citoniis aceto-
sis que inveniuntur tamen Item rob de pomis acidis acetosis
Item rob de granatis acetosis Item rob de ribes acetositate
tosis ... Expedivit sirupis simplicibus conficiendis
et ad robub compositis et tertio ad condita pro primo quia dosis
quod misti potest reddi sirupus acetosus compositus primo
ratione plurium acetosorum decoctionum aut sublima-
tionum aut utrorumque simul tertio ratione plurium ... aut
infusionum quarto mixtis compositis istis aut quibus-
dam preter modum misti variari possunt ...
tu cum vino granatorum acetosorum et cum zucaro
et aqua ut inde fiat sirupus acuta ultra ace-
tosa zucara quamlibet sit sirupus acetositatis compositus tamen
potest nominare simplex sirupus ad dictum sirupus acetosus
positi ratione decoctionis radicum vel succorum
cuius notitia habetur ... acetositatis
verba sirupus ... est acetum et zinzibere
zaccara dicitur quod aut fit Recipe zucari ... lib. i.
succi malorum granatorum mirsorum aut acetosorum
... vase stagnato et cum ... bulliat semper agitando
cum spatula donec redeat ad consistentiam zucari et
inpinde possit portari ad modum ... vel
... aque ... aut sublimatos
sive ut maneat res liquida secundo modo dicta
in descriptione sirupus acetosus simplex secundo modo ...
valet tertianariis et tamen maxime flegma-
... subtili et quieto colere valet etiam acutis
... febribus confert quia tamen non ...
quia de ... sive ... colere
... purgat ... et ...
detur ab ℥ i usque ad ii cum duplo aque aut ...
longi detur ab ℥ iii usque ad v mane intalide ...
... aut ...
... estate ...
te ... modos ...
... acetosa alia aut ... compositione aceto-
si ... acetoso sirupo ...
... ponetur exempla
... descriptionibus mesue primo ...
una descriptio sirupus acetosus de succis ...
... sirupus acetosus de succis ...
intensionem febris ... rubea et sitim et
inflammationem cordis ... Recipe succi granatorum
mirsorum et acetosorum ... partes iii ...
... ad ... tertie partis et ...
residentia per duos dies ... et

capiat de ... partes ... et ...
... et ... partes ...
tres ... ut tres ... modo ...
ratione acetosorum de decoctionibus mesue
... allegato cuius descriptio ... sirupus acetosus
de succis et aquis ... et ...
feritis fluxum et confortat stomachum ... et abstin-
dit ... et ita valet ... colericis
valde subtilem Cuius descriptio Recipe succi malorum ...
... et ... granatorum mirsorum ...
partes equales ... ℥ i et ... aque decoctionis ...
et berberis ... ℥ iiii vel ...
... calculo ... intellige tres ...
... sive ... ut si fuerint
... et ... tres zucari ... eandem ...
... valet ... mesue cuius
descriptio est ... sirupus acetosus de pomis
et est sirupus extinguens inflammationes ... et
confert ad ... et ... cordis et febribus
inflammativis et sitim vehementem sedat et se-
dat ebrietatem vertiginem et vomitum et ...
... descriptio Recipe aque ... acetosorum ...
tosorum aque tamarindorum succi granatorum
acetosorum ... lib. i. ... cum ... et cum
lib. i zucari fiat sirupus et ... cum aqua ut dictum est
Alius magis compositus sirupus acetosus valens contra
febres colericas et magis inflammatives ...
te et ... acetosa et ... aquas
et ... Et iste qui tangitur per mesue cuius de-
scriptio ... sirupus acetosus de pomis
descriptio ... valens ad febres colericas et ...
ti acutas et ... estate
... et confert siti vehementi ... et ...
et ... inflammationem Cuius descriptio Recipe
malorum acetosorum succi agreste succi granatorum
acetosorum ana lib. i ... aque ... aque infusi-
onis tamarindorum et prunorum ana lib. i ...
succi ... lib. ii
zucari lib. ... et debite ...
... ℥ i camphore et ... yeme
... aut ...
... estate ... ita ...
descriptio ordinata ... Addidit
... qui ... descriptio
sirupus acetosus alius de pomis valens ut ...
... Recipe succi pomorum acetosorum lib. i succi ace-
tosi ... lib. ... lib. ii ...
ita ... possit ...
... ut fiat ... cordial
... colere et fortius ... et ...

Marginalia (right margin): ... ; Alius ; ... ; Alius ; Alius

Marginalia (left margin): acetositatis ; ... aqua ; ... ; ...

Marginalia (in text column, boxed): acetosus ... robub ... acetosus

Notes at foot of page:
... ad colerand ... dosis ab ℥ i ... ad ... aque
... febribus
...
Sirupus acetositatis — Ista que sunt ... in margine ... qui ... in quo ... que sunt ...

ut prius huius etiam ordinat etiam parte penes
compositionem et contra consilium maius et febre sincopa
lem. Unde syrupus aliud aliqualiter lenitivum cuius
descriptio et notitia ¶ Modus syrupi aliquis valet
maxime in contentis febribus sincopalibus et calidis cum
vehementi et tussi sicca et stomachi et capitis inflam
matione et paucitate sompni ℞ prunorum in vase
lapideo et funde super ipsum succi endivie tor
ti et depurati lib. i. bulliant ebulitione una
vel brevi aut levi ebulitione deinde frica cum
manibus et cola deinde accipe succi rosarum succi
granatorum mixtorum ana lib. i. succi uvarum a
grestium succi acetositatis ana lib. semis zuccari
lib. iiij vel ut docui est et minora descriptionis
penes compositionem aliam et contra consilium maius ta
git mesue syrupum acetosum alteratum talem
et solutivum colericum. Cuius ista descriptio
est multa modus syrupi acetosi solone aduret
colerici et contingit evenire inflammationem et
℞ prunorum siccorum sebesten ana numero 100 ta
marindorum lib. semis viii aliorum lib. semis vel ℥ iiij
succi rosarum recentium rubearum ℥ iiij manne
tamarisci ana ℥ iij semis zuccari albi lib. iiij suc
de sucillud aceti lib. ij succi granatorum aceto
sorum lib. i. semis coque secundum artem deinde cola fine
decoctionis aceti ℥ ij. Et de succo rosarum
et dissolue in aqua decoctionis prunorum
et tunc ℥ et cola et colatum misce simul et perfice
et da huius syrupi ℥ i. et semis vel sit longum
et potest plus dare ex parte huius syrupi potest
fieri quantum parte etiam ut dixi auctores
posuit descriptiones magnas ut
pluribus horis sufficiant et quia medicinarum
virtutes melius reservant ¶ Syrupus simplex
simus coleric compositus mit est primo de syrupis
acetosis magis convenientibus nisi compositione
magis dominante colera. Et primo facere pos
sumus syrupum acetosum cum decoctione radicum
feniculi et endivie tantum ut ℞ radicum endivie et radicum
feniculi ℥ iiij fiat decoctio in octo lib. aque
ad consumptionem tertie partis deinde cola postea ℞
aceti ℥ i. deinde sirupizet cum ℥ iiij zuccari
et comple decoctionem et potest addere nigre semen
vel amp... granatorum mixtorum vel
acetosorum aut duabus ℥ minus aut minus
potest etiam addere nigre semen radices ubi inte
dit magis eis subtiliandum. Unde potest
facere syrupum de tribus radicibus aut iiij vel v.
interdum per v. radices tales feniculi apii petro

ut anenomasticem interdum radices

sparagi et brusci. Unde syrupus acetosus de duobus
radicibus continet intelligi de radice feniculi et
apii et apium suspectum habeo propter epilepticos
et cetera potius radice petrosillini. Ad maius syrupus
mixta convenit syrupus ex decoctione radicum frigida
ut endivie aut lactuce et talium. Sed raro unde
primo fieri potest syrupus acetosus de una radice
tamen talia aut frigida ut apparebit ¶ Descriptiones
aliquas mesue explicabo. Cuius prior ace
tosorum misce compositionis ex decoctione radicum
simplicium aut seminum. Et illarum descriptionum
modus talis est et erit syrupus acetosus ex succis
et aceto et erit factus secundum syrupum aut ut piage et de
bizantiis cum confert febribus calidis et efficitur difficilis
eradicationis et iteratur ℞ endivie succi apii
ana lib. ij succi lupuli succi borraginis succi
buglosse domestice vel silvestris ana lib. ij. bul
liant ebulitione una quam levi bulliunt et despu
mentur et depurentur et accipe huius totius
purificati lib. ij et foliorum rosarum rubearum tunc quan
titas conditionum membrorum interiorum capitis
et stomachi et cordis adde ligni aloes ℥ i. spice ℥ ij ana
feniculi seminis apii ana ℥ iij bulliant in vase sua
sufficienti quantitate aque deinde coletur et adde
aceti lib. ij et sirupiza cum decoctione zuccari integra
quantitate descriptionis ad tuum complacitum
et sicut potest facere syrupus acetosum de una ra
dice et de duabus aut tribus ita de succis que
non sit una nisi syrupum de radicibus et de succis
suo loco tangendum est que etiam generaliter
syrupus et cum primo tactum est supra et tangetur in partibus
tum ¶ Secunda descriptio syrupi acetosi compositi ex
radicibus decet dicit mesue modus syrupi acetosi
cum radicibus cuius operatio ad talem est que solvit
et difficile et ad flegma incidit et abstergit
et aperit opilationes que sunt in epate et renibus
et splene cuius descriptio ℞ ad fontem tene lib.
pro parte super ipsam radices feniculi apii endivie
ana ℥ iiij seminis feniculi quam viij seminis endivie
℥ semis. Et torquant sic debeant ad lib. quinque
deinde parte super acetum zuccari boni lib. iiij
clarificati modo perfice deinde funde super toto
aceti lib. i. vel minus ut videbis optimum ¶ Est
maius mixta plus de flegmate dominante est syrupus
acetosus Hyperacideum valens ad febres sol
res compositas et adeat igitur terrenis feci et
aperit opilationes capitis et splenis. Cuius descriptio
℞ succi endivie apii ana lib. ij. succi radicis feniculi

Cuius acetosi ... ad

¶ Syrupus compositus est magis mixtus magis dominante colera.

p stamone bonum et attinge coriandri
℥ ij vel ad locum eius capere

¶ Syrupus acetosus simplex
compositus gr... medicinalis
magis dominante
colera

dominante colera

apii endivie ana ℥ ij rosarum ℥ rubearum ℥ j
liquiritie ʒ ß spice ʒ ij et ß seminis ani feni apii ana
ʒ iiij pone super ea aque dulcis lib. vj et decoque
usque ad consumptionem duarum partium et cum tribus lib.
zucari et duabus aceti fiat sirupus dosis eius
ab ℥ j usque ad ij et dicitur oxizacharon magnum Aliud
tangit addere et est ita Recipe Oxizacharum
simplex cum aromaticis aperit opilationes
tunc et valet ad febres primarias cuius descriptio
Recipe sucum feniculi apii lupuli cortici et despumati ana
lib. ij succi buglosse lib. j ß rosarum rubearum ℥ j spice
et ℥ iij liquiritie ʒ viij seminis ani feni apii eupatorio
vj absinthii cuscute ana ʒ v zucari lib. iiij ß
condias sive aromatiza cum gallie aromatica
te ana ℥ j Adde et maxime contra fleuma est
mesue cuius verba modus sekanabin de ra
dicibus conferens ad febres diuturnas et abstergens
colera grossum et fleuma et aperit opilationes
omnes et precipue que sunt in stomaco et epate et splene et
provocat urinam cuius descriptio Recipe seminis apii feni
ani ana ℥ j radicum feni apii feni ana ℥ ij
incidens et terantur radices et ponantur super
eas in vase lapideo aceti boni antiqui al
bi lib. x aque lib. xx dimittantur die ac noc
te deinde coquantur ad consumptionem tercie partis de
inde colentur et ponatur super totum mellis lib. v et
spumizetur mane dosis ad tuum placitum Aliud
et maxime contra fleuma grossum viscosum
et putridum et aperiens opilationes epatis
et splenis et provocat urinam est sekanabin
de thensim i. lemistico cuius descriptio eximie
Recipe radicum feni apii petro et calamenti dau
ci ana ℥ j … seminis ani apii thensim i.
lemisti eupatorii azari absinthii carui
ana ʒ ß gariofilorum gala ana ʒ iij spice ʒ ij bulia
in aceto lib. x ad consumptionem medietatis cum lib.
j mellis fiat sekanabin melius est ut ponatur
medietas aceti et medietate aque in decoctione
sim ut est tertium Aliud sekanabin tangit
mesue in antidotario patet … et de
scriptio sekanabin de calamento conferens ad febres
diuturnas et duritie viscerum et splenis incidit
et abstergit materias grossas frigidas prius factas
putridas eius descriptio Recipe radicum apii feni
ani ana ℥ j seminum ʒ viij seminis apii feni ex
… ana ʒ iij spice azari mastic cassie ligne
et calamenti agresti et domestici dauci petro
silini ana … iiij gariofilorum thensim … ga

lan ana ʒ ij bulliantur in lib. xviij aceti et
aque lib. vj coque ad consumptionem duarum
partium deinde cola et adde mellis despumati lib.
v sirupizetur modica dosim descriptam totius
ad tuum libitum dosis eius est sirupi … et
usque ad iiij … intellige maxime complete cot
tidiane quia hunc longi potest dare usque ad iiij
Tangit ulterius mesue sirupum alium aceto
sum contra materias fleumaticas valde frigidas et
viscosas et maxime in non febribus cum quo
pueri exigentes tales etiam in febribus ad secun
dam possimus cuius descriptionem non scribimus
tamen et dicitur oximel squille quod vasum et
denominatur recipit aceto squillitico tangit
mesue similiter et ista sunt Oximo in aceto
squillitico creata sunt alia sirupum aceto
aceti squillitici ad egritudines multas et sta
tue in preparatione eius et venerit commoris
compositionis eius modo brevissimo sermone de quibus
loquimur iam et sunt ipsius juvamenta multa quia
confert epilensie et vertigini et confert gingive
laxe et putride et confirmat dentes commo
tos et facit odorem oris bonum et sic in co
fetore removet cum fortitudine et ad melius
anhelitus vitio confert et tame pulmonis et cor
roborat lactum vocis et clarificat vocem
et melius mictionis confert quoniam abstergit
stomachum putrefactione et facit digestionem bona
et confortat appetitum et dolorem epatis et stomachi
et melius expulsionis et prestat iuvam
tum manifestiorem vesice et confert iuvamentu
magnum doloribus et cocturis iuncturarum quoniam
eam subtiliat humores grossos et ponit …
viscosas subtiles ad expellendum et in du
… grossum et viscosum ducit ad
terram nigram et est … preservatibus corpus
a putrefactione et conservatibus ipsum in sua sa
nitate et acquirit usus eius melle cor
pori et conservat in iuventute et confortat corpus
cum acuitate leprosas et mollificat et efficit
colorem bonum Cuius descriptio Recipe opilamus
squille et … que sunt medie inter corticem
et cor ipsius quantitate quam volueris et co
que eas separatim in filo cum stilo ligneo et
dimitte siccari in umbra diebus xl postea
et minue eas instrumento cum instrumento lig
neo sive cultello et pone ad quodlibet lib. eius

oximel squille
ideo q d'aceto squille
no bn
vide libro apii squille maxime
+

aceti albi lib. viii. et pone in vase vitrea
to sub divisum et stringe capitulum et dimitte i
sole per aliquos dies post quod illud cola et admi
stra. Ubi ergo humiditas viget festinanter sepeli
as intime talis ut arena calida cum successione
et non repete scilicet interim exsiccat et exsiccat. Et diver
paulus leniter cuius scilicet species sunt ponantur
in aceto capiti vero usque ad finem estatis in vase
vitreato sigillato et exposito soli. post
ea administretur et in potu exeo sumat omni
die per pondus dosis scilicet ieiuno stomacho denarius
ad ʒ i. ß vel sit dosis ab ʒ ß usque ad ʒ ii.
Et quia hoc est valde displicabile propter acuitatem
et stipticitatem aceti et similiter humiditatem squille
preparatorum ut dictum est et pone ad sublimationem
et accipe istud tantum aceti squille
rectificato aceto sive sublimato squil
le vero aut ad descriptionem oximelli squille
virtuositatis vera et descriptionem hec
ex mesue et ibi retinere. Tertium est oximel
squilliticum descriptione democriti et iu
uatur et descriptione ponit mesue. Ex
posito isto multiplici oximelle patet postea
acetosi contra multa melius digesti corpore.
Primo contra totalitatem dare possumus acetosi
simplicis ab ʒ i. ß usque ad ʒ ii. cum aqua endi
vie aut aqua sublimationis vero. Item mixta
dare possumus ʒ i. mell rosarum cum ʒ ß oxi
mell simplicis commiscendo duplum aqua mell. et
aqua zucari rubei. Item in multa dare possumus
consilium ut mixtura addendo aquam zucari
Item possumus facere oximel compositum in tali
vero decoctione radicum et foliorum endivie
sicut ʒ i. et ß aut dando aquam sublimatam
endivie ʒ i. ß aqua feni ʒ i. aceti ʒ ß scilicet torque
ut. Et propterea potes ponere sirupos multos
tum quia corpus descriptio lacte pertinet ing
ature usque illuc loqui dominum. Et ita
potest componere sirupos acetosos compositos
contra materias alias ut exponit. Post
ex mesue restat explicare duos sirupos
acetosos solutivos quorum primus educit
magis flegma cuius descriptio talis est modus
[illegible] solutivi educentes flegma [illegible]
mesue. Alterius tangit mesue sirupum ace
tosum educentem meliora cuius descriptio [illegible]
postea sirupum compositum acetosum ad quendam robore

posita venire possumus valentia ut apparebit
et primo cuius descriptione tangit mesue cuius
sententia est ita rob de fructibus inflammatorum extin
guens sitim confortans et vomitum et fluxum sedans
et valet ita contra febres colericas putridas et consu
cas maxime sanguinem excitate. Talis robore
invenitur iste. Tertium rob quoniam tangit
mesue cuius sententia rob de fructibus inflammationum
extinguentes sitim sedans et ventrem lubricans
cuius descriptio est inde. Alios modos po
teris ymaginari componi posito cum roborum
ramate. Item potes ymaginari aliorum roborum
compositione cuius explicatio minus longa foret.
Item comprehendere possumus innumeras compositas
acetosas descriptas mesue et diversas ita
scilicet vera confecto nunc alia sirupum citri
et acetosa per lib. vi. et pone super ipsum in te
stem foliorum cum ʒ viii. foliorum rosarum et
in bulliant usque ad medium sive eius medie
tatem colentur et funde super ipsum vini antiqui
lib. xxv demde suspende species elefangine
in panno et tene in decoctione usque compleatur
et post adde aceti lib. i. in mora quantitate mo
dico. Alterius notitia ponit mesue cuius descriptio
scilicet ita confectionem sirupi cum succo fructuum sic suc
ti malorum citoniorum pirorum agrestium car
torum usque ad medietatem lib. i. vini antiqui lib.
i. coquatur modo dicto et cum speciebus vel sine in
telligo species elefangine quas autem sunt post eas
confectas cum frustum cum sendal rubeis aut cu
ius aut toxallo aut cum modico camphore
et similiter ut rosarum speciebus margaritarum.
Item potest fieri [illegible] granatorum acetosorum
succi citoniorum inizorum cum lib. i. vini ing
stip. lib. i. ß succi agreste succi citoniorum
cum lib. ß bulliant in vase ad consumptionem tertie
partis. Ex quo habes [illegible] inter [illegible] et [illegible]
mesue ponit zuccarum et mel et non ita in mima
mima et rob quia rob est succus inspissatus
calore solis aut ignis et non [illegible] ita in suo
est [illegible] etiam habeas quod sicut fuit rob
et [illegible] infrigidantes et constringentes ita
fieri possunt calefacientes et solventes. Et in
telligo ista ex notitia habentes succos talos
ut sunt radices et multa alia quibus commiste
potest solutiva parte. Sirupos etiam compositos
acetosos ex quantitate tamen [illegible] descriptione
collige potes.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

sy(ncopi) acetosi. Iste syrupus quarte descriptio-
nis epithimonis syrupi acetosi solutiue cholericis
colerum fuat mel despumatum aut zuccarum etc.
Item syrupus quinte descriptionis est epithi-
mus acetosus alius expellens melius suc-
mel aut zuccarum et aceti. Item sexto tangit
descriptionem aceti squille et dicit aceti squilla
albani etc. Item 8° tangit sy(rupi) descriptionem syrupi ace-
tosi albi squillitici ibi conferens ad difficultatem
urine. Item tangit syrupi siue innita decoctionis
ibi qui confortat stomachum et stringit ventrem.
Item tangit syrupum acetosum compositum de agresta
ibi faciens validitatem stomachi etc. Item tangit
syrupum acetosum de fructibus ibi confortat stomachum
visitera. Item tangit alium syrupum de fructibus acetosum
ibi confortans ad vomitum qui curat extolera ut-
na. Item tangit ultimo syrupum acetosum alchese-
siue altihee quod nomine compositum est super litera
et est finis descriptionis etc. Incipit expeditio

Quod decimum est regimen:-

Istud est capitulum ut rubrica dicit de cura-
tionibus febrium acutarum etc. quod post varia videnda
sit resuiatur hic quod dicta sit decima pars vel dar-
mginali desiccitate ventris prouocatione
urine et sudoris per digestionem et euacuatione materia
post digestionem vel quod infectio supra alacrita-
te febris videndi. Item modi extinctionis
caloris unus quartus modus fuit ab infrigidatione
aeris. Secundus futurus extentione aliquorum
more quorum est suectate guttur principalis
Tertius est euacuatio per clisteria. 4us per cibos
aut potus. Quartus per epithimata et per emplastra seda
cordi et epati seu capiti. Sextus per anhelitum
super rebus suis aromaticis. 7us per prouota-
tionem sanguinis narium. 8us per infrigidatiua
cui hoc digentia magis subtile tolerata et p(ro)-
uocantia sompnum. Primus modus infrigidatis
quartus mos quorum unius est prohibitionis in te-
sionis caloris. Secundus est potus quorumdam. Primus dis-
tinguunt vel quod prohibe ne plures homines sit
in camera sine pila anhelatia cibalia ne
corporum anhelitus super caleat aer. 3us ne aliquis
multum propinquet infirmo. 3us ut lectus infirmi
non sit strictus et declinis subtiliis solaribus.
Quartus non alio impediente ut non stet in camera
lignea. Item quinto non sit nimis valde nouis

nimie et grosse euaporationis nec sit
nimis etiam valde antiquus. Item scilicet ca-
mera potius dextra quam de remoto. Item in
estate stant die fenestre clause. Item non
dormiat super plumam sed potius super toto siue
materasso detoto. Nunc magis ad portiam
demendam et primo ad renouatorem et primi-
tatem aeris ut mane renouet aperte
fenestrarum aut flabellando cum flabello su-
pannus uel ut matutinus seu ponatur linthi-
amina et longa extensa et aduoluta honibus
simul capiantur et ita ducatur ante et retro isto
enim modo renouabitur aer. Item secundus annus sit
domus nouiter constructa ex luto siue crucia-
te in mixtione luto pallee totius papi-
ri et lamnismose parietes et fenestre sit
papiri qua cuiusdam voidegetis magis que
ponitur ad abstinendum rimas vegetum
ne fugiatur ventus. Item enim camera frigi-
dior. Item si sit parietes nix aut prunia a
glacies aut grando ponatur in camera. Item
si fieri potest fluat fontes ut aqua putealis
aut fluuiales per cameram. Item si habet camera
foliis salicum aut rosarum aut violarum aut matr-
tiarum viola aut nenufaris foliis aut cor-
ticibus mandragore aut foliis psillii
aut cucurbite aut spinne aut umbilici
etc. Deinde aspergantur folia ista aqua et fiat
omni die renouatio. Item aspergantur parietes
camere siue muri de ipsa aqua et similiter
aceto. Item pariter nobiles conueniunt aqua rosarum aut
nenufaris aut violarum uel si habet camera
cum ibis pictorum. Item lectus fiat super alicui-
cuinete aut preparate sit linthiamina de lino
siue de bombace lota magna frigida et non
portata in lixinio et sit culcita etiam leuis
loco culcite potest fieri totum magnum repletum
aere infrigidatum super aqua siue materia-
lium de bombice et sit habet lectus foliis rosarum
aut salicum aut citoniorum aut viti aut
violarum aut nenufaris et aspergatur leuiter
aqua rosata. Item ponit ibi in camera cala-
ti per ordinate inposite in quibus sunt
fructus boni odoris diuersi mutes ut
pomorum et pirorum boni odoris. Item nenu-
faris. Item licent folia rosarum aspersa aqua rosata
super que puluizentur sandali rubei

glacies

Aque infrigidatiue

silvestrium ac rosarum. Item citoniorum mei

Tene in ore
adpu[illegible] ex [illegible]

Sacculi ore

Succus portulace

Succus liquir[itie]

Sandali

Nucleos [illegible]

Poma citonia

Nucleos [illegible]

Gargarismi

ut R sandalorum rubeorum pulverizatorum ʒ i
camphore bene trite gr. ii [illegible]
ʒ iii ut misceatur cum [illegible] aut malaxetur
Item si infirmus cum gmodo sui corporis [illegible]
[illegible] seu delatius mutaret camera saltem
tempore magni estus [illegible] ut dictum est
esset bonum. Item [illegible] seu [illegible] aqua ab alto
impetum admodum pluvie [illegible] Valet
etiam ad tenendum in ore sibi quibus ergo
[illegible] etiam [illegible] sive illa
que gargarizantur [illegible] aut [illegible]
ut teneatur in ore mucillago [illegible] psillii
sive seminum citoniorum et mucillaginis
[illegible] Item [illegible] infun
dere in modico [illegible] musorum aut
[illegible] vel pomorum aut [illegible]
[illegible] et ex hiis mucillaginibus
sacculi magni [illegible] maioris quantitatis
et ponatur [illegible] ut in aliquorum [illegible] dicitur
deinde teneantur in ore et postquam unus
[illegible] et recipiat alius et ita fieri potest
[illegible] aut [illegible] Item [illegible] succus
[illegible] portulace que etiam potest [illegible] infun
di [illegible] Item [illegible] teneri
[illegible] liquiritie in ore vel [illegible]
liquiritie [illegible] in partes [illegible] et [illegible]
[illegible] ponatur [illegible]
[illegible] et ita teneatur unum frustum post aliud in ore
vel [illegible] et [illegible] ad aquam frigidam
ut dictum est vel [illegible] nuclei [illegible]
[illegible] aut [illegible] et teneantur [illegible]
[illegible] post alium in ore teneatur vel
[illegible] partes [illegible] mundatorum aut pomo
rum aut citoniorum aut [illegible] vel [illegible]
plane et subtiliter [illegible]
maiores quantitatis et teneatur in ore post
[illegible] partes [illegible] magni frigid[illegible]
valent [illegible] sive nuclei [illegible] aut [illegible]
[illegible] aqua [illegible] ut dictum est. Item
[illegible] potest [illegible] in eo aquam frigidam
et etiam [illegible] gargarizando cum quadru
plo aque [illegible] et simplo julep rosati
aut viol[arum] aut [illegible] aut julep
nenufaris aut [illegible] aut lactuce aut [illegible]
[illegible] aut portulace aut [illegible] buglosse aut
[illegible] aut julep [illegible] aut me
lonis aut [illegible] aut [illegible] aut an
gurie aut [illegible] pomorum aut [illegible] aut
[illegible] aut [illegible] aut [illegible] aut

[illegible]
amarillum aut virge pastoris aut potest [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] violati aut de nenufare aut
borraginis aut rosati aut [illegible] et infunde [illegible]
[illegible] aqua [illegible] colari debent et inde
fiat gargarismus [illegible] R aque [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] misce et cola de
inde cum illo gargarizat et in ore tene. Item
[illegible] masticatio melonis indi aut an
gurie aut [illegible] portu
lace [illegible] aut [illegible]
[illegible] aut collutio oris [illegible]
aq. et una alb. [illegible] aromatici [illegible] Ex
[illegible] ad descriptorum [illegible]
[illegible] descriptio [illegible]
potest R [illegible] melonis indi [illegible]
et [illegible] ʒ ii portulace ʒ i [illegible]
aut in triplo aque adsumptam tertie partis
deinde cola et tres [illegible] decoctionis [illegible]
sive [illegible] olei rosacei ʒ iii [illegible]
[illegible] camphore bene trite ʒ [illegible] sive ʒ i
fiat [illegible] Et [illegible] potest [illegible] decoctionis ex
foliis [illegible] aut ex aquis sublimationis [illegible]
[illegible] alterius et [illegible] po
test esse hoc R foliorum sive [illegible] violarum
sive florum violarum malve [illegible] an. [illegible]
[illegible] an. [illegible] nenufar [illegible]
bulliat [illegible] aque adsumptionis [illegible]
et [illegible]
[illegible] bone et [illegible] ʒ [illegible] olei violacei
ʒ iiii [illegible] ʒ ii [illegible] adde [illegible] foliorum
et [illegible] lactuce an. [illegible] lac
tucarum ʒ i viol[illegible] nenufar [illegible]
[illegible] bulliant et fiant alia ut prius [illegible] adde
et fortius R portulace virge pastoris
[illegible] nenufaris an. [illegible]
malve [illegible] violarum et [illegible]
an. [illegible] lactucarum ʒ i foliorum [illegible]
[illegible] mandragore an. [illegible] fiat ut
prius [illegible] potest fieri fortius ponendo [illegible]
[illegible] aquas sublimationis [illegible] et ad
dendo camphore et sandalos rubeos pon
do olei [illegible] et nenufar [illegible] ʒ i [illegible]
dem [illegible] violati rosati ʒ ii Expedito
[illegible] principali [illegible] ut ad [illegible]
[illegible] confortantes [illegible] et infrigida
tes ut [illegible] aqua [illegible] et [illegible]
melonis indi et [illegible] et lactuce et

[illegible] regimen [illegible] et potus [illegible]

melonis usualis et spinachie et endiuie et
intelligant iste aque decoctionis uel inde pro
puerorum iste modus ut aliquod istorum bulliat cum
pullo de cuius decoctione debeat comedere infirmus
siue de ipso pullo si comedet etiam aliquis de
herbarum istarum non esset malum dorz etiam conveniens
comedere lactucas cum modico aceti ad infri-
gidandum et sedandum sitim. Conueniunt etiam
eadem intentione dicta pira bona matura da-
mascena aut portina uel dactilina infusa
aqua frigida ut comedantur duo uel tria. ita cor-
recta conueniunt ad infrigidandum et sedandum sitim et re-
infrigerandum. Ventris leporum plus conueniunt
acetosa ad infrigidandum. Confert etiam ge-
latina si carnes potest comedere infirmus pro facta
ex pullo aut perdice et pedibus eius cum in-
cillagine citoniorum et aceti tamen dulcis.
Item conuenit ptisana ordei. Item conueniret ci-
bus factus cum triplo lactis siue emulsione
seminum communium et simplo lactis siue emulsione
amigdalarum albi et bulliat semina communia et ponere
in decoctione pulli aut filiis quod debet comedere
infirmus. Item conueniret elixatura aliquorum pectorum fri-
gidorum deinde mebratim diuisus et aliqualiter
frixus in patella deinde super assusus agresta
et brodio eiusdem pulli in quibus leuiter tor-
ta sint uitella ouorum recentia postquam teta in
aqua frigida et uocatur hoc suffrixum. aut etiam si
infirmus potest comedere carnes solidas et masticare
ut premissa euacuatae et indeclinatae elixe
et ut deinde est usque quasi ad complementum decoc-
tionis deinde ponatur in ueru usque ad completam
decoctionem et leuiter assatur deinde dismembre-
tur et frustratim diuidatur et modicissimo tinguino
et sale aspergatur deinde exprimatur ex grenato
mazo sicut ut similiter aut aqua rosacea aut
lactuce uel endiuie aut dum assatur pullus con-
tinue aspergatur aqua rosacea aut aliquo decoc-
torum. Ceterum tamen dosis est uini potius ad re-
frigerandum sitim et alterandum quod uocatur potum in-
telliges potum ut cibum et sit isto modo. Recipe aque
casei lactis ex qua extractum est butirum ℥ am ...
uehementem colaturam panis siue mice pa-
nis similiter puriorem. Item farine ℥ iiij confecta bene et
te et funde aque et siue facte potum cola.
si uero uis facere cibum diminue panem si tuum est
uel adhuc auge quantitatem panis. Istud tamen
non est usuale. Item ordeum confectum admodum
farinis etiam conuenit deinde ordinatur aut

ciberia siue potus infrigidantes et stiptica-
tes et primo sucos acetosos ut sunt com-
ti mugi uel acetosi cetera sucus granati dulcis
aptius et aliqualiter leniter et bullire. Item
mittit aqua agreste siue sucus. Item aqua mori
siue fructus ex loto illius intelligendo de
maxime morum maturorum. Item aqua acetosi-
tatis. Item aqua limonis non solum ut bene decoctorum
uel etiam aliorum fructuum et stipticorum de quibus
sunt rebus enumerata sunt expressione ut de
illa in potum preparata cum aqua mixtum uel similiter aut
in conmiscendo aquam istorum acetositatum cibis
suis aut faciendo gelatinas cum istis acetosi-
tatibus aut etiam faciendo condimentum pulli uel similia que
uocatur mencthia aut de simacth quod uocatur
aliter suacthia uel alio simili faciendo condimentum.
Conueniunt etiam simplex in...ua decotionis
aut similia proportionata in parte inde. Item conue-
lentes ex tortitate et postquam prima decoctione
super deinde assus aliquo acetosorum decoctorum aut
etiam cibaria facta ex ... aut ex patito uel
melio quod magis inconueniens usualia. Item fa-
ctia paniata facta ex pane bis cocto in [illegible]
tam parto et cocto magis listue etc. Ex-
pedito de cibo ueniendo ad capitula principaliter
epithimata et primo epithimata cordi ...
do embrocatis et explanatio de eis infra dicetur
et tangentur etiam hore epithimatum et modi super
hoc epithimata. Ex recitatis Recipe aque rose ℥
v aque endiuie ℥ ij coriandri recentis siue de-
coctionis eius ℥ j ꝭ sandalorum rubeorum ℥
iij de bene puluerizatorum camphore grana iii ꝭ
cum liga autem non ponitur grana iiij. Siue
facte alterum maius et fortius. Recipe aque
nenufaris aque rosate ana ℥ ij et ℥ ꝭ aque
acetose pomorum aromaticorum ana ℥ j camphore
grana iiij coralliorum rubeorum sanda-
lorum rubeorum ana ℥ j foliorum argenti ℥ ꝭ misce-
re et habe pannum lineum bene mundum et ante-
quam et tepidatum liquoretis hos et infunde
pannum in eis et post infusionem sufficienter ex-
prime et pone super mamillam sinistram. Item potest fieri
sacculus cordis iste Recipe sandalorum rubeorum
℥ ij ꝭ labiruste coralliorum rubeorum ana ℥ 4
foliorum rosarum rubearum ℥ ij et ꝭ coriandri
℥ j camphore grana ij acetose sicce ℥ ij mar-
garitarum non...rum terantur omnia et pluzetur

Epitimata

Epitima cordis

Sacculus cordialis

Epithima pro infrigidando epar

Ungu[entu]m

Cerotum gali

exceptis camphora et margaritis que post
se terunt deinde cum omnia et pulverizata po-
nantur in scutello sandonis tunc deinde aggrega-
tur aqua rosacea et endivie vel tantum-
modus equaliter ut fiat vel regula debite ta-
lescat ad ignem aggregatur quas aquis in quibus
fiunt modicissimum cum deinde dictis scutellis
stringet sive vaporet contra aquarum
vaporibus deinde tepidus applicetur deinde dos
autem infrigidantis epar non ita equale cor-
di sed magis epati ut apparebit ¶ Pro epate fri-
gidando potest fieri hoc epithima sive linim-
tum Rx aque rosacee ℥ vj musillaginis psillij
aceti ana ℥ ß et commisce quantum ista musillagia
fortiter et bene commisceantur per musillaginem
deinde liniatur epar vel potest fieri hoc epithima
Rx aque endivie ℥ v aque rosarum ℥ ij sandalorum
rubeorum ℥ ij spodij ℥ j aceti ℥ ij et cum
pannus lineus albus et infundatur dictis aquis
vel aliqualiter tepidus deinde exprimatur et re-
gione epatis ponatur vel potest fieri istud for-
tissimum Rx aque rosacee endivie solatri aut ne-
nufaris ana ℥ ij sandalorum rubeorum ℥ ij
ß spodij ℥ j camphore grana iij ¶ Item potest
fieri epati ista levius inunctio Rx olei ro-
sarum ℥ j ß sandalorum rubeorum ℥ iij a-
ceti ℥ j ß cere modicum et fiat unguentum
molle ¶ Item potest fieri inunctio magis alterativa
hoc est Rx olei rosarum nenufarinum ana ℥ j lave-
tur cum aqua endivie deinde Rx sandalorum ru-
beorum spodij ana ℥ j camphore grana iij a-
ceti ℥ j ß cere modicum et fiat unguentum mol-
le ¶ Item renibus fieri potest hoc epithima Rx aque
endivie vel lactucarum aque rosacee ana ℥
ij aceti ℥ ij albuminis unius ovi misceantur
ad invicem et bene agitentur et bene circumliniet
renes cum panno aut inungatur hoc unctione
Rx olei rosarum ℥ ij sandalorum rubeorum
℥ ij camphore grana iij aceti ℥ j cere
modicum inungantur renes ¶ Item convenit in-
unctio renum cum cerato galieni cuius descriptionem
tangit mesue de scriptione ultima de unguentis
cuius littera hec est ceratum galieni valet in infri-
dationem et valet ad febres acutos et ad sedan-
dam pulsationem Cuius descriptio Rx cere
albe ℥ j olei rosarum ℥ iiij et sit vide dicit aliter
omfacinum aqua fontana clara vehementis

frigida cum qua laventur olea multotiens et quanto
magis lavabuntur erunt infrigidando excel-
lentius deinde recipiatur aceti albi clari ℥ ß de-
inde bene misceantur et conquassentur cum dicta
cera tota et fiat unguentum et inungantur re-
nes Sibi fortiter adde olium nenufarinum et
camphoram et alia infrigidantia fortiora
¶ Item convenit vehementi siccatur guttum intensis
talis que olium mirti violarum sit Rx olei violarum
℥ j ß aceti ℥ j fiat inunctio ¶ Item ubi sit
intentio ad infrigidandum renes ad confortandum
capacitate corporis et textum virtutem confert
inunctio citoniorum Cuius descriptionem ponit
mesue Cuius littera hec dicit olium de citoniis sto-
maticum et medium nutritionis confortat et re-
nes quibus accidit lapacitas et provocat micti-
sidor et modus compositionis eius est Rx carni
unum citoniorum cum cortice suo quibus cicidit
media maturitio et sint cordam ante partes e-
sses epar ℥ ij cum ex olei olivarum immatura-
rum sive impleterum epar non dum provenerunt
ad finem augmenti ℥ x ponantur hec in vase vi-
treo per dies quindecim cum sole deinde tota in
vase duabus vel iiij horis et postillud fiat per-
mutatio citoniorum et sint corpora exprimatur et colentur
totum et abiciatur grossium et iterum ponatur
in nova citonia et fiat ista permutatio bis
vel ter deinde recondatur hec cum ¶ Item ad hanc
intentionem infrigidandum et oleum mirtinum
expotia confert lapacitati ¶ Item ad infrigidandum
et constringendum constituta oleum et olium de
pomis madragore quod sumitur ex mesue
¶ Item ad eandem infrigidandi et removendi
lapacitate et rarititate textum confert ceratum
quod mesue loco allegato cuius descriptio ceratum
de sandali vel citrinum ad sedandum inflamationes
et epatam callida et super calefactione in sto convenit
et epar Rx rosarum ℥ xij sandalorum ru ℥ x sandalorum albor
et citoniorum ana ℥ vj boli armeni ℥ vj spo-
dij ℥ iiij camphore ℥ ij cere albe ℥ xxx olei
rosarum lb j laventur primo cum aqua rosarum deinde cum
cera alba fiat unguentum ¶ Item sive inducto calor
trahendo versus renes potest fieri epithima e
aqua rosarum vel aqua violarum vel endivie vel lactucarum
vel nenufaris sive cum confert tibi esse magis
vel minus infrigidandis et constringendi et stipticando

Item potest fieri inunctio fortior vel debilior ut
nititate videris ex predictis colligenda. ¶ Nunc
de embrocis et aliis capitis [illegible] non repugnante catar-
ro dicendum est sive inunctionibus sive liniment[is]
inunctio quarta prima liniendo visualiter et leviter sic fit
℞ olei rosarum ʒ ii. aque lactucarum aque rose parietarie vel
basilicon ana ʒ ß misceantur et agitentur simul et imbibe et lini
tur tympora et frontem ¶ Secundum fortius ℞ aque
rose aque viol[arum] et turbide eius salicum ana ʒ ia-
cetum ʒ ß agitentur simul adinvicem et cum pecia
intincta in istis fiat liniri frontem et tympora
¶ Tertium fortius ex aquis predictis et aque sempervi-
ve aque solatri aque nenufaris ana ʒ ß camphore
℈ iii emulsionis seminis agreste ana ʒ ß ¶ Item
potest fieri embroca de aqua lactucarum violarum ana
ʒ i. camomille ʒ i. ¶ Item potest fieri fortius
isto ℞ seminis ʒ i. lactucarum foliorum salicum
rose rubearum malvarum ana ʒ i. nenufaris
corticum mandragore ana ʒ ii. ordei ʒ ii.
Omnia decoquantur in aqua deinde fiat embroca
cum spongia. Embrocas aut alias elige po-
tes fortiores ex predictis et ex mesue in suis
de appetitis et eodem in unctiones potes e-
ligere ¶ Si vero assit catarrus et si non assit
venit odoratio rerum frigidarum unde fieri potest
hoc odoramentum ℞ aque rose ʒ i ß violarum ʒ i.
sandali rubei ʒ iii misce et ponantur hec in am-
pulla stricti orificii et agitentur simul ampulla
et vapor per nares recipiatur vel fiat fortius
ut ℞ aque nenufaris aque viol aque rose ana ʒ
i. sandali rubei ʒ iii camphore ℈ ii plurez
ter ponatur hoc totum in ampulla et
fiat ut dictum est ¶ Item potest fieri fortius eodem
modo [illegible] i [illegible] cum tamen intere[illegible] fieri potest
fortius rore aquarum ut sinnede [illegible]
vinne portulace nenufaris sicut lactucarum
eligentur tamen quia potest fieri levior a frigida causa
infrigidando et maxime capud et pectus
magnum ¶ Item possunt etiam inungi aut liniri
nares ex oleis aut aquis ex predictis colligen-
dis ¶ Item pulpe aurium inferiores liniantur
frigida aut hiis que dicta sunt ad infrigidandum capud
¶ Item etiam testiculos potest fieri epithima aut ex
predictis colligendis potest tamen sic describi
℞ aque rose ʒ i. viol ʒ ß sandali et coralli
rubei ana ʒ i misce et debite agitentur et pecia
linii vel epithima loca dicta aut ungere cum
oleo rosarum aut violarum aut aliorum ut indicat
dispositio caloris et consentit virtus et te supereat
rubedo intensa insistere et nasi propter eua-
cuationibus debilis et consentientibus aliis suo
loco dicendis non applicentur capiti frigida e
pectus sciata aut odorationes que provocent fluxum
sanguinis narium cum impone auricularis
digiti aut impositione setarum porcinarum
aut impositione frustorum petasilon et
cum tamen subtili levius purget nares
intus et confricatione partium interiorum narium
¶ Alia specialia suo loco dicentur ut de in-
specie rerum rubearum ¶ Item pretendendo calorem
febrium acutarum generat frequenter anhelatio
supere frigida ut sirupus ad rosata aut nenu-
faris ita tamen ut eligantur frigida et odorifera
et cordialia consulta vero de cetrinoribus civita
dis embrocas sternite catharro et maxime
frigida exsolacte et de insuavi infrigidationis e-
patis et devitando rasura intestinorum ex
textu colligenda sunt ut in expositionibus di
catum tamen concedat aut infrigidantis
et digerentis materiam subtilem calidam et provocans
sompnum ut syrupus de papavere cuius descriptionem
tangit mesue in antidotario et licet
ita ℞ syrupus de papavere confert catharro et
tussi et faciat vigilare ℞ seminis albi et nigri
et capita capitum earum ana ʒ pl decoquantur
in talibus libra aque pluvialis usque dum redeat
ad libram ß et cum zucari albi et penidiarum fiat
syrupus cum decoctio ʒ i. aut si cum aqua decoctum
ol et hic potest vocari syrupus simplex de papavere
nam alium compositum tangit eadem distinctione
non ita impositio competente licet provocat
sompnum et admixta conferat alia ad pectus
et etiam ex predictis intentionibus et satisfaciunt
potest describam illum cum quo licet syrupus de pa-
pavere confert ad tussim siccam et ptisim et ca-
tharrum faciens sompnum ℞ seminis albi rubei
ana libra i. capill vener. ʒ xv. liquiricie ʒ v. iu-
iubarum no. in modo seminum lactucarum ʒ. ro
seminis malve citoniorum ana ʒ. vi. coquantur
in quatuor libris aque ad consumptionem medie cum
zucari et penidiarum ana ʒ viii fiat syrupus cuius
dosis sit ab ʒ i usque ad ii. dando presertim
per iiii horas vel per iii. semper cum tamen sibi et vir-
tute digerent ¶ Expedito capitulo de curationibus
sit hic [illegible]

cor sunt [illegible] inter [illegible]

Syrupus [illegible] de papavere

seu regiminibus febrium acutarum secundum cap[itulum]
cum rubricam. Quod dicit remedium accidentium
que sunt in febribus acutis et est tractatus primus sermonis itaque
2 sunt hec [1] rigor [2] frigus et orripilatio
que sub uno tamen comprehenduntur [2] sudor plurimus
[3] fluxus sanguinis narium superfluus
[4] laboriosus et superfluus [5] fluxus ventris
debilitans [6] superflua sitis que non tollera-
rit [7] superflua profunditas sompni per quod de-
mittitur regimen superflue vigilie debet fieri
licet etiam teneat regimen eius [8] imperfec-
tio regiminis et gravitas capitis [9] ut
tangit epithasis et magnitudo febrium
cum regimine competit etiam instrumentum vigili-
arum [10] est dolor ventris [11] est asperitas lin-
gue sive continua siccitas licet dolor capitis
[12] continua sitis [13] dolor capitis [14]
tussis [15] destructio appetitus sive minu-
atione sintomatis [19] constipatio ventris [20] de-
fectus cordis tristitia vel angustia [21] dif-
ficultas vigesimo primo deglutitionis [22] fluxus
extremitatum [23] singultus [24] vigor et
stothomia [25] timor in sompno et sompnia
terribilia [26] frenesis non vera et aliena
[27] motus spasmosus brachiorum [28] dolor
pulsus tremens [29] gravitas seu ponderatio
membrorum [30] fetor oris [31] altola [32] ru-
bedo faciei et partium circumstantium [33] excori-
atio dorsi partium [34] involuntarius emissio
aut egestio [35] ruptura oris vel oculi in sompno.

[16] vulsinus [17] nigredo lingue
[18] carentia appetitus

Regimen rigoris frigoris et orripilationis

Accidentium predictorum aut aliorum in-
cidentium predicta [illegible] regimine exsequi
et quia rigor prepositus et eius regimen preua-
luit eius ordine inseguendo quod adhoc in
rigore maturando regimine quod exacte multa
ut implicatur licet et super eodem dictum est frequen-
ter sudoris multo autem regimine permittendum
quod [illegible] ibi etiam ibidem tactum et
tangendum est hic tamen a virtute supportabile
dicat autem non indigere regimen per probabiles
medicinas sed sufficit melior competitura
aut levis calefactio extremorum et lumbis
spine et colli. Postea dicit autem est circa rigorem
non removeri per contrarium nisi eo debilitate
aut alia sua accidentia infesente eo quod et
plurimum difficili removetur sicut dicte sudoris
aut fluxu ventris aut alio simili. Et tamen infes-
tatur intentio triplex. Prima petit dilatandi
seu dilationem [illegible] ad interiora. Secunda intentio
est remittendi tristem [illegible]. Tertia intentio est
alterandi et aperiendi poros. Prima intentio
completur primo ligando extremitates ut
adiutoria seu brachia supra cubitum ligando
etiam supra toxas supra quatuor digitos et mu-
tando frequenter ligaturas et loca ligaturarum.
Ita tamen quod continue ligetur simul genua et supra
cubitos et fiat ista ligatio inchoante ri-
gore et perseverante maxime in corporibus
[illegible] debilitabilis per rigorem. Secundum remedium per
autem positum est facilis fricatio cum manu so-
la aut cum pannis aliqualiter calidis et multo
debet esse levis fricatio ut dilatet magis ut est tac-
tum non sit fortis ne debilitet virtutem nec pro-
hibeat minimum [illegible] per fluxum
ventris nec etiam ita terat virtus ut in [illegible]
retrahatur et sit fricatio maxime partium ex-
teriorum quam aptiorum levi per rigorem. Tertium remedium
est cum calefactione dorsi extremorum et natum et
virge et testiculorum et lumborum et spine
et colli et pone pannum supra caput et fronte
et cum pro pectore etiam nares calefactio fiat
levis circa pectoralia aut calefiunt extrema
ut pedes cum lateribus aut tegulis calefactis in
igne deinde impositis aut circumvolutis pannis et
ut solet fieri in [illegible] lamina ferrea
que ignita et ponatur [illegible] ligata [illegible] in
vagina et [illegible] honeste salva
calefiunt extrema cum [illegible] calida. Item in
manibus teneatur vasculum rotundum aqua calida
impletum involutum pannis aut etiam lapidem
rotundum vel cristallinum calefactum valde et
postea involutum panno sive [illegible] aliquem
calefactum. Et per istam calefactionem fiat dilatatio
alteratio et remissio [illegible]. Item
potest fieri calefactio lecti [illegible] vasa plumbea
impleta aqua vehementer calida paulatim
ducendo illa per lectum quod calefiet vasculum
plenum [illegible] et ponendo ipsum
super [illegible] inferius et [illegible]
[illegible] seu sublevatam [illegible] cum [illegible]
superiori et paulatim mota per lectum et [illegible]
quod tangit vas sive debite calefactum. Quartum re-
medium est per inunctionem spine et maxime

tolli liceat non sit magis usuale remedium si mungerentur precipue circum cum hoc etiam partes extreme quiete esset et fiet hic inunctio etiam in principio rigoris et perseverante rigore cum oleo actu et potentia calido anetino vel camomillino et utrumque sit ut predictum est anetini aut camomillini ℥ iii [illegible] calefiat et ungeatur ut dictum est per anetinum non fiat apertio pororum et resolutio siquidem fuerit resolutione egens aut fiat inunctio cum oleo camomillino propter quod fit calefactio et etiam confortatio sedatio et confortatio nervorum et corporis propter quod per istud quartum est etiam intelligere calefactionem ex aneto cum gravido leniter aut ex floribus siccatis vel meliloti vel aliis similibus odoriferis etiam flores camomille vel simile. ¶ 3um rigore forte contingente in febribus interius recipe interdum adhibende sunt et maxime rigentes in principio febrium sub rigore comprehendendo frigus et horripilationem licet dicantur [illegible] hic in significando rigorem horripilatio frigus ut patet hec ita sic una intentio est convertere caliditatem membrorum in intentionem eius abicere stabilitatem et fixionem materie aut nobilitatem. ¶ Intentio est abundare calidum membrorum nec acuit [illegible] acuit valde quod sequatur aut insidiantur valde debilitatem in membris et ne contingat grassatio corporis propter ad debilitatem. ¶ 4a intentio est calefactio extra membrorum sive exteriorum calefactione egentium. ¶ 6a intentio est vigoratio virtutis vel antecedentibus presentia subiectis intentionibus sive 2am quas comprehendere vel incidit regimine per aliquam intentionem pertinentia non prius remedium per ligaturas extremorum et fortiter dictis propter 1am comprehendit subiecta intentione et intelligit ligaturas in dictis locis in tacto et cum hiis supradictum textu vide debes. ¶ 2m remedium comprehendit subiecta intentione que est calefactio et subtiliatio materie et est inunctio fienda cum oleo camomillino et radice lilii et per hanc inunctionem intelligamus levem inbrocationem que primo temptare debemus et partes naturalitatis. ¶ De oleo vero camomillino loquitur mesue per hoc dicta oleum camomillinum est unctum exteriorum principiorum et est non resolutivum quiescens sedativum dolorum et in eo est prohibitio [illegible] materie propter eius scripti et confortat inferioris et membra compositionis eius est sicut olei rosacei pro quanto

oz quod fiat cum oleo de olivis complete maturis aut cum aliis [illegible] aut cum illis inmaturis quas dixi in compositione olei rosacei. Et per camomillinum intelligimus anetinum quem dicit mesue loco predicto esse sedativum doloris provocativum sudoris confortativum rigoris febrium in unctione spine et membrorum nervorum, provocans sompnum confortans dolorem capitis resolutionem sparsam et duricies eius. Compositio est ut olei de camomilla per olium [illegible] lilii intelligit auctor olium yrinum, intellige olium de enule de quo dicit mesue loco predicto. Olium de enula est calefactivum et resolutivum et confert rigori febrium etc. Inde mesue hic fortius fiat olium addendo predicte inmaturum foliorum lauri [illegible] inde calami aromatici ana ℥ ii preter vinum quod ℥ ii [illegible] et compleatur coctio ut dictum est. ¶ Per hoc oleum possimus intelligere olium de cinnamomo olium de savina olium de pulegio quorum confortatione ut olium de enula tangit mesue loco dicto. ¶ Per olium yrinum intelligere etiam possimus liliorum albarum de quo loquitur mesue loco dicto oleum de lilio confert dolori pectoris et aliis doloribus a frigiditate factis etc. inde ibi. ¶ Est et fieri olium ex foliis yreos de quo mesue dicit olium de liliis quod fit ex liliis yreos est magis resolutivum calefactivum et penetrativum forte aut ex liliis notis quia album est magis sedativum lenitivum et maturativum. ¶ Ex mesue etiam colligere possimus descriptionem olei de casto satis forte etiam eius illud olium de croco de mesue olium de croco confert asperitatibus nervorum etc. etiam olium de peperibus sive descriptionis. Item olium de euforbio olium de piretro. Item olium de cicuta castoreo. Item olium de [illegible] Item olium de ben. Item olium laurinum. Item olium de gariofilis et cetera [illegible] Item olium nardinum descriptione auctoris in 4o tractatu, lectio 2, descriptio prima et 2a. Item olium de lilio. Item olium de citro. Item olium de euforbio. Auctor ex predicto loco. ¶ 3m remedium secundum que auctor sit descriptione possimus. Item olei camomillini ℥ i. olei nardini lilii quia yreos predicti ℥ ß in inmixtis sit cum modico cere fiat unguentum molle aut solutum calidum applicative. ¶ 2a descriptione tangere possimus ex illo paragrapho. 2. Item de [illegible] et est hec descriptio forte [illegible] ut dictum est. Item olei camomillini ℥ i. ß olei yrini ℥ i.

Radicem lilii celestis de quo mesue loco allegato olium yrinum est aptissimum maturativum resolutivum et sedativum dolorum frigidorum [illegible] maturativum [illegible] que sunt in pectore et pulmone et confert dolori epatis et splenis et calefactione [illegible] et confert dolori [illegible] et lenit duricies [illegible] et apertum [illegible] et scrophulas et confert dolori et [illegible] [illegible] et spasmo et distillatione in aure confert dolori [illegible] et fetori narium et modus compositionis eius est recipe radicum eius [illegible] ℥ ii. florum liliorum ℥ iiii. coque radices et [illegible] decoctionis ℥ vi et funde super hanc decoctionem olei [illegible] vel olei olivarum maturarum ℥ v coque in duplici vase [illegible] radices et folia et fac ulterius ut dictum est in compositione olei [illegible] et postea yrinum [illegible] in tali [illegible]

Recipe oleorum anetini camomille ana ℥ iii olei [illegible] ℥ iii [illegible] [illegible] yreos savine pulegii et [illegible] ana ℥ ß [illegible] et [illegible] modicum cere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et dolo[illegible] [illegible] et [illegible]

Right margin: olium anetinum | olium de enula | forti fiat mesue | olium de cinnamomo | olium de pulegio | olium de savina | olium de casto | olium de croco | olium de piperibus | olium de [illegible] | olium [illegible] | euforbii | secundum descriptionem auctoris [illegible] | 2a | olium yrinum

ter dampni rute calamenti feta ana florum
sticados vel absinthii vel origani ana ʒ ß
castorei ʒ iiij baurach ana sal gemme aut for
tior aut sal gemme piperis, cimini ana ʒ j
terantur subtilissime et cum oleo misceantur
tur cum cera vel sine cera. Tertium tangit ibi
et compositum sit etc. linimentum ex piper
et sinapi et hoc linimentum possimus ymagi
nari multipliciter primo sic describendo. Recipe
sinapi ana ʒ ij. bulliat sufficienter et dissolvatur in
viij vini malvatici ad consumptionem medie.
deinde exprimitur linimentum liniantur partes predicte prope
cum alium tangit auctor ibi et quibus decoctum. Recipe
sinapis et cum decoctum sit in j. libra aque fluvi
alis ad consumptionem tertie partis deinde huic aque infundantur
ista olea. Recipe olei anetini olei de yreos
ana ʒ j. bulliant in ista aqua sufficienter deinde
auferatur cum supernatans predicta tollere
aqua et corpulentia et sinapi recipiatur
misceantur cum alio et cum modicissimo cere fi
at unguentum molle vel si vis facere fortius
loco aque pone vinum album valde acutum
ut malvaticum calabrianum vel sclavonicum aut
alternatum aut corpellum antiquum. Quartum re
medium tangit ibi et aqua eruce et partes decoc
tionis ʒ j. bulliat in lib. j. ß aque ad consumptionem
tertie partis et fiat decoctionem applica vel olea
predicta coque iterum in ista aqua multa decoc
tione deinde aufer supernatans olium et cum mo
dico cere fiat unguentum molle. Quintum remedium
est decoctio ozimi ut Recipe ozimi garioflati
cati ana j. seminis eius ʒ ß coquantur in ij
lib. aque ad consumptionem tertie partis deinde infunde
pannum et applica vel partes predicta olea et
opera secundum quod dictum est in decoctione eruce vel partes
eruce vel ozimi decoctionem simul facere. Aliud
remedium fortius Recipe abrotani florum sticados
foliorum lauri absinthii azari ana ʒ ß
anisi ʒ iij costi ʒ ij ozimi eruce yreos
ana ʒ ij. omnibus bulliat individuale lib.
aque ad consumptionem tertie partis deinde coque olea
predicta et operare ut tactum est. Sextum remedium
tangit ibi et quod bona olei. Bene talis descriptio
haec est Recipe aneti stiti pulverizati ana ʒ iij bulliat in
lib. j. vini ad consumptionem medie. deinde Recipe poli
zizanii ʒ iij misce aque et coque ad evanescentiam aque predicta unge aut si vis ad
de paucissimum de cinere. Secundum auctor ibi et de

oleis fortibus tangit alia fortia in rigore for
ti quartane olium de costo oleum de sticados
olium de abrotano olium de lilio intellige mixt
de yrino olium de iunco et hoc applica olea ta
lia dotis cum auctor ita scribit Recipe alium calc
orum ʒ j. piperis ʒ iij et fortis ʒ viij
pulveriza fiat ista cum mixta. Aliud remedium
tangit ut decoquatur absinthium malis
oleo et anetino et per hoc intellige possimus
olium de absinthio. Aliud remedium est ut
decoquatur est ut decoquatur apium cum semine
oleo olive maturis ut Recipe apii aut melius
seminis apii ʒ j. coque in lib. viij olei ad consumptionem
tertie partis. Aliud remedium est ut ingredi
atur balneum olei calidi tepida sive fiat
fomentum ut spina et posteriora attingat
olium. Aliud remedium tangit per potiones
alias ut potionis decoctionis abrotani vel
similium et per alia que tanget infra. Ita ad
remedium tangit per ~~potiones talis~~ evaporationem super aquam calidis talium fortium sp
sionum ut cum ad augeat rigorem. Aliud re
medium forte cum non sedat rigorem est talis de
scriptionis Recipe calamenti eruce aneti ana ʒ j.
seminis apii anisi masticis ana ʒ ß fiat evapo
ratio ut est tactum. Aliud remedium tangit
ut Recipe florum sticados abrotani calamenti aneti
seminum rute maiorane costi ana ʒ j.
carvi anisi seminis apii carvi feni seminis rute
ozimi gariofilate cardamomi ana ʒ ß bu
liat in tanta quantitate aque ut saltem spina
possit balneare et hoc remedium admirator
calefactionis et subtiliationis est medicinalis admi
rationis et paucificationis eiusdem. Vinum ut tanget
auctor ob medicine fortis provocationis sudoris
vel unde per quanta subtiliat materias grossas
et congelatas liquat et resolvit et saltem
aque inscidit et sedant rigorem. Deinde au
ctor tangit remedia aliqua sedantia rigo
res quartane et est primum remedium Recipe
costi gentiani ʒ j. sive anisi j. ana ʒ et septima
vini ʒ aque talis ana aque simul ʒ iij vel
posses ymaginari hoc remedium decoquendo pre
dictum costum et dando aquam in potum et per istud
potagium intellige pressum sic vel sicut ex de
coctione aneti a cacli vel cum aut anisos
aut cum ali aut gariofilorum plurimorum ut

parte colligere potest. Abiectis in prius decoctione
corpulentioribus humorum stipticis et hoc remedium ad
calefaciendum paucitatem et subtiliandam materiam
[illegible]. Secundum potagium est per agaricum etc.
ʒ j. oximellis ʒ j. [illegible] et infirmam aquam colo-
lentem hoc remedium ad provocandum sopitum
per opium valentia ad subtiliandum et etiam ad
calefaciendum per agaricum quod autem valde con-
venit [illegible] [illegible] eius colaturam ebetata vir-
tute expulsiva per opium aut si fecit solo-
us ventum notabit agitando et commovendo [illegible]
[illegible] [illegible] fixum [illegible] facto [illegible] poterunt
et etiam per agaricum fit subtiliatio et calefactio
et hoc remedium satis efficax. Tertium remedium
tangit et est hoc: Recipe radicum yreos sicce ʒ j.
et septies pulverizentur debite et impotionetur
cum aqua calida et hoc remedium ad subtiliandum materiam ca-
lefaciendum eandem et expandendum calorem per
hoc remedium intelligi potest consimile ut Recipe ʒ iij
aut piretri aut acori ʒ j. Et bibat etiam cum aqua
calida aut si vis facere valde forte Recipe aque sub-
limationis bethonice ʒ iij. piperis debite tri-
ti ʒ j. da in potu. Valent ista remedia ad con-
siles intentiones et ex tandem autem fit
infirmitas de se debile ex fortibus provocatibus et subtiliat-
ivis. Ultimus autem tangit autem medicinas
compositas et primo tyriaca dyatessaron de qua
loquitur mesue. Manthio ita dicebat tyriaca
diatesseron supple i. de quatuor ingreditur
nam scilicet genciana bacca lauri mirra et aristologia rotun-
da cuius virtus ita [illegible] ad egritudines cerebri
frigidas sicut est epilencia tortura et palisis et do-
lor stomachi et inflatio et malicia digestionis et cor-
poris sicut est cachesia et ydropisis et opilatio
et confert morsui scorpionis et potum venenorum
Recipe gencianam bacce lauri mirre aristologie rotunde ana ʒ ij. et
confice et confice cum melle despumato dosis est a ʒ j
usque ad unam et da sine aliquo liquore aut
cum aqua decoctionis alicuius potionis subtiliativi
pistum tyriacam intelligi possimus tyriacam
usualem cum dominati cuius dosis sit ʒ j. exhibi-
ta in nocte aut in meridiem et valent hec ty-
riace ad complendum predictas intentiones ut est
notum. Secundo conveniunt autem electuaria et confectiones
molles ut cum masticatis. Item est dyacalamentum de quo
scribit galienus confert ad egritudines frigidas
membrorum interiorum et ad maliciam diges-
tionis et fiat penetracio cibi in modo potest ad ex-
tra ad totum corpus et hec est autem preceptus et

confert rigori febrium complexata et vincta spi-
na suppe et in potu dentur in accessione gestis
et est maxime subtiliativa humores grossos et
viscosos resolvit ventositates et confert sin-
gultui vehementi [illegible] et acetosa et ve-
tosa cuius residuo difficile est et provocat menstrua
et urinam cuius hec est descriptio. Recipe calamen-
ti fluvialis et montani siseleos seminis petrosi-
lini ana ʒ vj. ʒ iij. seminis apii extremitatum
cum absinthio i. thimi ana ʒ j. thesim i. levis-
tici ʒ vj. piperis ʒ xij. mellis despumati quantum
sufficit. Dosis est ʒ j. cum vino vel aqua decoctionis
Aliud est est dyaci[minum] descriptio [illegible] dyaciminum
valens ad dolorem stomachi et ventris frigidum et fri-
gidam eructationem et fit aut ex flectente facto co-
medata et ad dolorem colice et singultum pro-
vocativum autem plectore frigidum aut a ventositate
grossa eructuacionem acetosam et ventositatem
enaporie confractas dispergit et opilatos aperit
et nimiam [illegible] calefacit cuius hec est de-
scriptio. Recipe cimini triti in aceto per diem et noctem in
aceto infusi et exsiccati ʒ xxx. ʒ ij. absinthii ana
ʒ iiij. piperis cinamomi ana ʒ ij. cimicos ʒ
j. ß foliorum rute sicce baurach ana ʒ iiij. con-
ficiantur cum melle dosis a ʒ j. usque ad ʒ iij.
Et per hoc dyaciminum quod idem mesue loco
in decoctionibus [illegible] descripsit.
Tertium est est dyapiperion de quo mesue loco in
dicto sub speciali nomine ita dicebat dyaton
piperion descriptione quod calefacit stomachum
et ventrem et removet dolorem eius ex frigido
et tumido et flegmatico [illegible] et mundificat ipsum
[illegible] [illegible] et hoc quod attrahit cruciatus et
digestionem procurat. Eius descriptio. Recipe trium piperum
ana ʒ v. ʒ ij. assee ana ʒ ij. tauste seminis
apii siseleos carui [illegible] ana ʒ ß confice
cum melle despumato dosis est a ʒ j. similiter summendo
vel cum aqua decoctionis usque ad ʒ ij. preter istas
[illegible] potest etiam ... alia ex mesue ut
dyaminiscon dyacimbra [illegible] interdum confortant
tem cordis. Item electuarium de aloe. Item electuarium
de gemmis. Item electuarium de ligno aloes. Item e-
lectuarium de [illegible] cum confectione sua. Item dyaciminum
cum dulce [illegible] et tenore [illegible]
potest [illegible] primo [illegible] quia descripsi
[illegible] non sit [illegible] usuales [illegible] [illegible]
plicare. Ex [illegible] colligere potest dyaciminum
quod est valde forte dyacastum dyacalamentum

Dyaciminum

Dyapiperon

Electuarium de [illegible]

Dyaciminum

dyacastoreum
dyacostum
dyacalamentum
dyapiperion
[illegible]
plus [illegible]
electuarium de [illegible]
[illegible]

d' sirupis

pille cont' rigores

al' lignee

alie pille

Alie ul' pille valentes cont' frigiditatem aut i rigore procedente ex flate vitreo

diatricon piperion dyaz Jtem extra est sua
e · plur' castoricon ḻz describat ad aliquas uirtutes
ofensis maxime intellige ex quasi terapheca Et
est · dur' ḻz dur' per aliud scriptum horum tri
duorum ofensiu zabac pt expositio tamen
quasi ponto ıllo · et oes medicine fortes puocati
Item autem ıstr sir' ordinat quidam sirupum que
possimus describe ubi semis rute ʒ ß aser
pucet piperis ʒ · ß · buliat in x ʒ aque ad o · dcim
superior omnte ptem vsqz bn feruicat aque ubi
de melle ʒ · ij · 2 cum dca aqua post colatura
misceas mel 2 fiat sirupus cuius dosis est pt
ab · ʒ · j · ß usqz ad ij · ß melius est tu dimi
te asam 2 tanto magis auge dosim pipe
ris ul' posses ymaginari ulep simplex
mellinum loqui in quo ferueret q in loco
ponitur ul' si uis facere fortiore pt ponere
cinamomum solum 2 dimitte asam pretero 2 pi
per ul' sociare piper ciamo ul' gariofilis ʒʒ
per hunc sirupum etiam intellige potes sirupum mel
linum ex decoctione seminum puocatum fem
et iste sirupus etiam complet pfitas intetoes
Item autem describit quasdam pillas da
das ante tpe rigoris in prio quarum ıffectio
est puocare sopnum 2 subtiliare in quantum
describi ubi storacis liquide mirre opii opo
pa' / an ptē · j · ut ij ex an ʒ · j · conficiatur cum
butiro ul' cum melle ul' sili 2 dosis sit quantitas
fabe sicut unius ʒ Jste tu uos scis multum
sualeas (tangit alia descriptio plus valentem
ad dissolucionem 2 calefactione quam ad puocan
dum sopnum nam tala plus supereffiult ubi ap
popanacis castorei dauci asa pucet opii
ptes equales cum ex an ʒ ß · teratur ista sb
tilit' 2 conficiantur pille ut dem est (Tercio
tangit autem ibi descripcio bona q est ad easdem
intentiones licz minus puocatiua sopnum
ymo est ex toto valens ad intencionem primā
et est ista descriptio ubi appoiti sirupum a
nisi · i · herba ex qua fit asa · tum carmei
seis apii piperis / an aur · j · ß · seis iusq
ai albi e ci aristo' castorie euforbii miu
re amcos · ʒʒ · an ʒ ß seis armel · i · ciu
ti aut rute silvestris / pucet cum aur · f · j ·
conficiantur cum melle · f · admo eleturii 2 det
pondus micleı auellane ex amedia · ʒ · usqz
ad · j · cum aqua tala aut fiat pille · mo dto
Et est medicine valde efficax ad calefa

et subtiliandum maxime valens in frigiditate
aut in rigore procedente ex flate vitreo
(Item autem tangit regime per cibum et po
tum alterationis 2 resumptionis Et primo ta
git vinum actu calefactiuum 2 subtile acutum
album cum actuali calore etiam virtuali est
calefacere 2 subtiliare maius 2 ingrossare vir
tute debilitatam per vincere calorem vel astri
nge est corrumpit spirituosa / cessi 1ª 2 vini ptam
ponet quantum musti aut ʒ · ß cinami 2 colet
2 sumet in potu bonum est Jtem sint tibi
calefacti ut fiat brodium pulli cocti usqz
ad dissolucionem carnium appositum cinamo uel
alio similiter ul' brodium pulli continui sim' appositi
aut etiam apposita aliqua de aromaticis con
fectionum plurimum aromaticum aut ponatur pullus cum
aromatibus ad sublimandum 2 sublimacio
det in potu calido actu aut oua sorbilia ca
lide apposita · s · vitelli aut testiculi gallorum
ita appositi 2 minimi cibi facit digestionis
2 ad resumpta virtutem (Item tangit
autem regime per solutivam 2 primo ponit
simplicia medicina quam intelligere pos
sumus esse simplicia et asimplicite aloe in
dient nec non ingredit aliud solutivum ut est
yeralogodion aut galieni quam descri
bit 1º terapeutice cap 15º de cura male
complexionis frigide cum humorum vitio intus
prius illo passio homo ij hic 2 ut duce
s · loca 2 non loca aloe instruunt cia
momum balsamum azarum 2 spica 2 c 9
et mastix de ipso usuali sit aut q liz
horum unius cum ʒ · vi · solius aut alo
es est optime aut est h' formatum in hac
instructa vete h aly pnt aut thoia
ytem adimbie quinquefolii 2 dari cum aqua
zucari ab ʒ j ʒ usqz ad iij ul' pnt confici cum
melle despumato et dari pacius usqz ad
ʒ ß uel etiam ex dicto puluere cum melle ul'
sulep ul' sirupo acetoso simul 2 fiat pille
sit ad duos ʒ usqz ad iiij (describatur 2 quin
da yeragali mesue in antydotario 9 licet lz
ita yerigali nomine lz rutinis 2 est medicina
sublimis in qua agregantur virtutes 2 opa
tiones nobiles est n · resolutiva subtiliativa
materiarum malarum 2 vistosarum 2 est curativa
earum q in bibite impor' 2 angustiationibus
sicut inbibitur aqua a spongia 2 purificat ab
ea sola bona 2 quiciens 2 est calefactiua 2.

Reg' per cibum 2 potus

vini

de solutivam cont' rigorem

yera

aptiua opilationu abstersiua 2 illa mg pri
ciat aloes lata cfortantior ē 2 si no sit
lota efficit plus solutiua 2 mi9 cfortatiua
Quida cficiunt ea cu melle 2 quida sine
eo ymo faciunt t'rifi bidellij 2 dag'ecitti
et virtus quida affert iuua'ta maxima ad
egritudines capitis 2 stoi et epatis 2 iucta
cp renu 2 mris 2 mbro interiorp 2 superiorp
2 edu'cat superfluitates 2 putrefactiones
inatas i venis 2 cp primo ℞ mastic
ciamomi xilobalsami tussic ptes
equales cp cu eo ʒ iij 2 quida addut sp'
nati tandem 2 quida addidenit absinthiu
2 alij alia aloes duplu omi sic sit dos ut
ē tuctu hanc yera cpherendo sibi vno ta
noe t'ti 2o ibi h' ē yera de aloes lz tag't
alia cpositam fortiore in descriptoe tu9
epithia yera gali hic incipit sui descripto
ē illis 2 subsequet tangit alia yeram
galy descriptoe pauli Incipit sui ℞ ta
medicas ʒ 3 tangit ℞ pulpe coloquintide
¶ Secdm solutiui tangit ibi dyacatonito
eius descriptom bona inde amesue i an
thidotario 3 distinctoe 2 descriptoe vltia
2 tangit h' eltij vltim solutiui cole 2 fleu
2 mlic cuius lra lz ita cfectio eltuarij dya
catonicon cferens colice et egritudibus mbro
rum nutritiuorum 2 solutoe educit colera c9
descriptio ℞ fu cu catonior lib iij stamo
nee ʒ i ß gallic bone cariofiloy ʒʒ mastic
piperis longi ciamomi nucis m9 piperis
nig' ana ʒ iij cfice omnia 2 sit dos sua ab
aure usque ad iiij Si aut volueris ut soloc
educat fleu ponat i medi'na stamonce
ʒ v. turbith ʒ xij Si aut volueris ut soloe
solu educat fleu ablata stamonea ponat
turbith ʒ xxv. cu ethai et excoriati porri
stamonce Et sic sunt facte cfectione mini9
displicet abiice cartamu 2 dimitte turbith
si vis ut colam nigra educat ponat
loco porrop pellus nig' aut epithi aut
polipodiu supple 2 dosim cu turbith Et
apud plures sit h' medicina cu melle sup
si epimus euacuat fleumat ut mlic apud plures
cu zucc' cu cpimus magis fericatur cole
nit'r quat'tori vide mgro ta' tractatu 2o
¶ Vltima cfectio ē dyafiniton i cfectio

de dactil dequa loquit mes in anth ita
sz lra distcoe 3 Confectio de dactil cfecu
struit filius sezar et ē dyafiniton cferens
ad febres cpositas 2 ē medicina securitatis
2 cfer ad tolita dolore ventris 2 humore
cidu 2 frigidu 2 ē solutiui facile cueniens
eius descripto ℞ dactilorum cherumisidorum macerto
vini ptes iij alias ʒ c. seu ptes pendo
rum pisani ptes l. amigdalarum mudatarum p
tes xxxij stamonce ptes xij ʒʒ piperis
longi foliorum rute siccorum cinamomi mac
lignum aloes amsij seu dauci galam ana ptes
ij. si fiant oi'g'ttio bona 3 cfice cu melle
despumato q'ntum sufficit 3 cm mcta mirabil
dos eius a ʒ iij usque ad vij sive adulos
usque ad iiij ut melius puto Multiplex
ē dyafiniton cpherendo pt' 4o capitulo tertiu
3o 2 loco finito dyafinitos pt' uti 2 eltu
modo du'e q' describit mes loco dto tu9 ibi
dos sit a ʒ j usque ad ʒ iij Vltio aut cu
ē rigor sinus 2 laborosus 2 hoc sine febre
2 cuedat pillas fetidas sive cp fetidas
sive dispositis 2 cfissas educunt humores ad
migrare cueniente expectet vitico ne vel
tua febre cferunt ma valde cale scs q2p
descripo po ponit nono almasor ta' de
palis quarp h' ē descripo ℞ pul pig' ʒ x
mitiori coloquintide ʒ v. euforbij ʒ ij
ß castorei piperis serapini opopanac s
sarand' [illegible] r tasic s ma'gis ana ʒ j bdellij
minoris electerij ana ʒ v. cu dissoluat
in succo rute 2 alia cficie cficia expositio
¶ mesue etia in antidotario 3o distinctoe 10 de
pillis du'e descriptoes tangit pillas fetidas
maiores 3 minores su' solu descriptom pona
q' ponit mesue tangit pille fetide ma
iores que expellunt humores grossas et
cfer ad dolore metacarp 2 podagra 2 dor
si 2 geniuu 2 cp dolore ex humore cruido
ad dolore sciatice 2 toliua 2 morphea 2 lepra
2 h' ē descrip ℞ serapini lz alia lra di
cat scis opij arnoniaci bdellij opopo' colloquint
ʒ v ermodactilorum absinthij i esule
ana ʒ ij stamonce ʒ iij cinamomi sprite
cu castorij ana ʒ j. turbith ʒ iiij ʒʒ ʒ i. ß
euforbij sale ʒ ij dissoluat cu magna
et inde fiat pille intellige ergo porri

Diasinicon solutiu

Contra rigores sine febre

pille fetid almasor

pille fetid ma'res mesue

colloquint'e aruel q2 rute silureis aloe

porri q2 decoctis uel succo ei ebullitis

Contra aliqua simplicia

levia

decoctionis guttur sumatur aut sublimatoris
dosis a ʒ i usque ad iii licet mesue dicat dosis
corporis a ʒ ii / non inveni aliqua simplicia contra
descriptiones accepero quod experte sint et
nominis meliores / illius autem ... cum pro [illegible]
et sciatis quod experta melior est non experta et
maxime ponam illa que per tempore meo imitatus
sum et imitari propono de eis ut hic in media rigoris
de eis ordine sanguinis et ut leviora pre-
dat que debet precedere Aliqua replicabo
simplicia et eorum naturas et gradus et inde
autem maxime sunt ista / Camomilla calida et sicca in
primo gradu quod confert sua complexione autem et plata
de quibus ratione eius similiter et quod / secundum ordinem est ab
sinthium calidum in primo et siccum in secundo ap-
plicatur corpori eodem modo de quibus supra ratione
similiter / 3 / apium montanum et desiccatum calidum
in primo siccum in 2º similiter applicatum eius ratione et
calor / 4 est abrotanum calidum in primo et siccum
in primo ratione supra similiter 5º / 5 est agnus castus calidus
in primo siccum in secundo ratione supra similiter dicitur / 6
scabiosa seu sticados calidum in primo et siccum in 2º
et autem et mesue / Sed ... est nimis calida
et sicca in 2º ut colligitur 2º ratione / 2º ruta calida
et sicca in 2º similiter ... 2º / 3º est mastix calida
et sicca in 2º per istis omnibus respice 2º ca-
nones capitulis generibus / 4 est eruca sicca in primo
et calida in secundo in 5º laurus calida et sicca in
2º / 6º cinetum calidum in in [illegible] et tertium sic-
cum in 2º / cuminum calidum in 2º siccum in 3º / 7
unisteidem 8º calidum et siccum [illegible] in 3º / 8º
[illegible] plata et sene calida et sicca in 2º / 9º
spicatum arabicum et maxime flos calida et sicca
in 2º / 10 ~~[illegible]~~ balsamum calidum et sicca in 2º
similiter calida est / In 2º vero ordine est primo
oppoponacum et est calidum et siccum in 3º / 2º polium montanum
quod est species sticados calidum in 3º et siccum in 2º / 3º
omnes species aristologie calide usque ad 3m sicca in 2º
/ 4º cinamomum calidum in 3º / 5º cinnamomum tam-
en si agreste calidum et siccum in 3º / 6º calamentum
seu nepita calidum et siccum in 3º 2m / mistas [illegible]
sequens ad rigorem / 8º saturegia maiorana
calida et sicca in 3º / 9º costus tamen calidus in 3º et siccus
in 2º / 10 et piretrum calidum et siccum in 3º sequens
in rigore a sua siccitate cum oleo [illegible] Et
3º est assa calidum in primo contra siccum in 2º se-
dum contrarie sequens / 2º piper calidum et siccum
[illegible] addiciemus ... continue ista

fortiora

fortissima

ut a levioribus inchoemus et gradatim ad fortiora
incedamus ut [illegible] dicemus in [illegible] q̄ [illegible]
possimus mirabilia opera comprehendatur ordo
ex notitia simplicium sit etiam ordo in ap-
plicatione predictorum ut evacuatio premittatur
que sit suo loco dicenda / Deinde si apponet me-
dicus quod comprehendit primum sanum et sit si fuerit
procuret donum etiam perseverante rigore
/ Si in hieme est appetit rigor non erit ma-
la adhibere suppositorium / Non adhibende sunt me-
dicine in forti rigore maxime scilicet [illegible]
nisi coacte leviores ~~tamen~~ leviores tamen qui
se non venitum / Non regularitas stante
rigore exhibenda sunt provocantes sompnum tamen
ta mixta aut [illegible] ut filonium et tyriaca vetus
aut similia tamen sunt quia nec exhibemus tibi
et potius nisi etiam coacte si potissime pro-
pter exterioribus remediis intendas ut [illegible] /satis
lavatur capitis cum aliquibus calidis aromaticis
de quo tangitur inferius tamen vult non gradu
cum quo maxime convendat secundum complexionem
partes predictas nam sicca etiam mixta erit primo

/ Expedito rigore venie ad regimen sudoris
est venienda quia multi difficili per se expe-
te tempore quod sit sic nimie extra et si
superfluat non est restringendus ut colligitur
illo contra nec sudore / 2º attende per quem statu
inchoante per [illegible] quod etiam restringendus
non est contingit enim ut plenum quod multa ce
maxime / Si contrarie per tempore [illegible] 2º [illegible]
nia notetis multis nota et hoc etiam restringendus
non est / Si distinguuntur sudores ratione qualitatum
primarum quod quidam calidus quidam frigidus
aut medius / Si tamen sive quod quidam subtil
quidam grossus vel unctuosus et multe alie diver-
sitates in sudore attendunt ut prima et certi
et prognosticorum quod quidem non sunt de proposito
obmittatur primum intentio autem in principio tamen
est ponere [illegible] superfluum sudoris per restau-
tione et intentione expulsive per exteriores
~~poros sive constringendum [illegible]~~
~~poros sive constringendum [illegible]~~ ma-
[illegible] / 3m ad confortandum retentiva membro-
rum / admittendum acuitate expulsive / [illegible]
ad dilatandum maxime si qua debeat expelli / [illegible]
ad refovendum virtutem / Prima intentio completur
principaliter per [illegible] / primo parte et in [illegible]

/ Restitutio per sudorem atque retentio et refectio [illegible]
multiplici intentione hinc deterius per [illegible] ad constringendum
poros / aliam ad inspissandum materiam

decubitu 2° per abstersionem uel non abstersionem
sudoris 3° per extrinsecus corpori applicanda per
que fieri potent extremitates sup[er] ca[lefac]tae recta
mitatem inpressi tunc ca[lid]o percipit aurem euecto[...]
& infridari locum & moti [...] sic in loco
[...] hic tunc ualent flabellationes & ssibi-
lationes puerorum morum autem tunc in[...]mu
sup[er] [...] in quo solent pueri [...]
intelligi potest aut turribulum aut legnum
sup[er] quo resident pueri in utroque [...]
sime ligatum a arbore aut trabi domus
appensum sup[er] quo uehuntur pueri [...]
[...] in [...] aeris non calefacti corporis pa-
tientis & uapores per corporis [...] frigi
[...] 2° [...] & [...]
frigi exterio [...] sudoris abst[er]-
gendi uel non [...] ut non abstergatur & max[i]-
me infrigidato aere nam abstersio addit
in sudore & diminissio restringit ut [...]
autem [...] ca[lid]o & aer 2° [...]
3° [...] cum [...] sudor poras oppilat & non p[er]-
mittit aliquid exire [...]
[...] natura [...] sua [...] efficit [...]
torem 3° [...] exteriorum applicandorum distinguun-
tur inunctiones siue linitiones & epithima-
tes [...] conueniunt oleum rosaceum forte
[...] & stringendo [...] oliuarum
in maturitate [siue omphacino] & [...] rubeis siluestris
[...] descripcionem tangit Mesue & in [...] de-
[...] ultra per [...] expressum [...]
[...] est & in eius laude multa
posuit Mesue & eius preparacionem [...]
oleum rosaceum completum est [...] & resolu-
tiuum [...] rude uero [...]
[...] intellige per [...]
[...] & [...] in matur[...] confortatiuum [...]
& inspissatiuum & prohibitiuum [...]
est potissimum positum [...] & fluxui
in [...] per corporis & debet esse completum [...]
[...] completum [...] est oleum de oliuis [...]
foliis rosarum completa [...] rudis [...] est ex
oliuis [...] non [...] completiora [...]
et ex foliis rosarum [...] non [...]
[...] suas & modus [...] est ut accipi-
as oleum de oliuis aut oleum de seminibus [...]
[...] & leue [...] cum aqua [...] lauatoriis [...]
[...] deinde accipe folia rosarum [...] recentium

contusarum in quantitate sufficienti & sepeli eas in o-
leo quod [...] lauasti & pone in uase uitreo &
obtura orificium eius & expone soli septem
diebus deinde coque in uase duplici per horas
tres deinde fac [...] & [...]
[...] & [...] & dimitte per illos
dies septem [...] deinde [...] in eo
sicut fecisti & fac de nouo per mutacionem
foliorum rosarum & [...] illud aque infusionis
rosarum [...] & [...]
olea & stringe orificium uasis & dimitte per di-
es quatuor deinde cola & iterum expone soli
& dimitte [...] per dies [...] deinde cola &
iterum expone soli & dimitte [...] et
[...] Ubi [...] modus conponis [...]
& [...] ex hoc [...] sit magis [...]
[...] rosarum & aque infusionis earum
[...] parte una olei loti & [...] sicut [...]
partes duas deinde [...] ut dictum est de
[...] & permutacione foliorum [...] & ex-
posicione soli ut dictum est [...] permutacione
[...] & aque infusionis eius & hoc fiat [...]
[...] aliud oleum solum [...] rosarum & aque
infusionis earum [...] in uase & expo-
soli per [...] diebus [...] modus conponis [...]
[...] purgatarum [...]
& tere in mortario [...] deinde
[...] ex foliis rosarum recentibus [...]
[...] & fac pastones & dimitte in
loco [...] per diem unum deinde [...] & [...]
[...] sine [...]
& funde [...] illud aque infusionis rosarum [...]
[...] & [...] & [...]
illud [...] et [...] aut [...]
[...] totum pone in uase & [...] ut [...] modus
conponis [...]
[...] ut dictum est [...] olium [...]
[...] siue [...] in [...]
olei rudis & [...] olei rosarum completi &
oleum [...] est oleum [...] cuius descripcionem [...]
[...] 3° est oleum de salicibus [...] est oleum
de balaustiis cuius descripcionem [...]
& [...] intellige oleum [...]
Mesue [...] oleas [...]
Aliud oleum [...] tangit autem [...]
[...] pontitorum ma-
[...] bulliant in 12 [...]

contra ... consistor. tene post aq. dem-
tolent et tolatile mistea oleum ros. ℥ vi
et ... sufficiente bulitionem deinde ℞ sir.
rosarum balaustiarum ana ℥ ii karabe
℈ i terantur omnia subtilissime et cum mo-
dico cere albe fiat unguentum molle. Item potest
magnam commixtione alterius oleorum predic-
torum cum oleo nenufarino aut de cucurbita
aut de spica vel lactuca potest etiam describe
tale unguentum ℞ olei coctonorum et ... ne
misture ana ℥ vi ... de terra sigillata
trocistorum de karabe citrorum ana ℥ ß un-
gere aut si vis cum modico cere fiat un-
guentum ut si vis facere fortius adde campho-
re ʒ iii sufficiet. Tertius autem epithima
ex aceto mixto aq. ℞ aceti aq. simpliciter
ana ℥ ii et ß gutte ... adde pt albumine
ovi et commisce. Stringit ultimus autem suc-
cum agreste et salicis possumus epithimis
tale describere medicinam ℞ succi coctonorum plantaginis
pomorum silvestrium berberis succi coctonorum
ana ℥ i misce et applicare potest primo dum
epithimatis tangit ultimus autem epithima
ta ... unde sic potes desc-
ribere ℞ balaustiarum gallarum ... adde su-
mach spume ana ʒ iii. ... rosarum
... coriandri ... potest ... i
in triplo aq. aut vini coctonorum et fiat
epithima ut ... Item tangit autem lini-
mentum ut ℞ mirtillorum ... mirtil-
lorum ... coctonorum mirtillorum ... ana
ʒ iii gumi arabici adde sanguinis draconis
boli armeni coralliorum rubeorum omnium ...
torum ʒ ß karabe ℈ i albuminis ovi
aq. plantaginis ana ℥ ii misce et ...
tempore ... Item ... autem sudore ... nimium
exuberante ponatur frigida ... ... glacie
... ... et si ... ... decoctionem ...
... ... ut ... madidare et ...
fundatur super extrema frigida ... modicum ...
... ut aqua frigida fundatur super ...
Balneum ... autem balneare totaliter
sudante ... frigida tollerate virtute ...
... ... adequatis intentiones
addantur ... ... satis clarum est. Item potest fie-
ri ... remedium ℞ aque ros. aq. plantag.
aq. nenufaris aq. spume ana ℥ iii ...
... ...

adde trocistorum de karabe sufficient ...
ʒ iii. Item potest aspergere ... farina ... aut
leviter cum ... aquis. Item ... ...
de vino nigro stiptico in quo fuit infusus
pannus aliqualiter ... ...
ligantur ... ... et compleant ...
tiones ... remedia ut ... intelligenti
patere potest etc.

Expedito regimine sudoris sequitur
... ... fluxus sanguinis narium
in febre ut plurimum contingit ... ... in
subtilitatem et acuitatem sanguinis ...
... ... ponere ... ge-
nerale regimen fluxus sanguinis in febre ...
et ... aliquis ... ponit autem ... iii et
... iste fluxus potest ... recipe diversitate
... tamen ... ... fluxum sanguinis
in febribus acutis distinguitur ... et non cri-
ticum et ... criticum non est ... contin-
... ... nota ... ... constringe-
re fluxus sanguinis narium in febribus acutis in
de ... ... et ...
... ... intentio ... ... et ...
... ... illud ... primo ex
... ... aq. ... ...
to ... constituta constituta ... ... et ar-
... ... autem ...
intentio ... ... modorum ... ... et alte-
re mala complexionem et ... ... sanguinis
ad ... et oppositum. ... ... constringe
... et ... ... sanguis ... ...
... ... et ... ...
... ... et ... sunt remedia ... ...
... ... corrigetur sanguis et ...
... et ... fieret diversiones et ...
... fieret ... et ... non est ...
... ... si illi duo modi ... ...
... ... iste ... modus ... ...
... primus modus ... ... sunt ...
... ... et ... bibuntur ... et ...
... ...
... ... ut ... ...
aut ... ... ut ...
et ... Item ... ... aq. rosarum ... ...
... ... Item ... ...
... ... aceto
... ... plantaginis aut pullo cocto cum ...
fiat ... aut ponatur pullus cum ...

aliud oleum expositum

unguentum ...

Epithima autem

... tangit
aq. ... ... aq. plantaginis ... ana ʒ i aceti ʒ i

...

linimentum
... ...

Aqua frigida fundatur super extrema

balneum aque frigide

remedium bonum

Libi

... ...

... ...

Lib.

... ...

... fluxus sanguinis narium ...

stipt(icum) ad sublimandum Item conueniet tibi cum
stipt(icis) experimento ut in milio et rizi aut lentib(us)
cum modicum cum carnibus aut vitellis ouorum infri-
dati in aqua frigida et postea condita cum succo
agreste aut alio acri sine sale aut cum pau-
cissimo sale et sunt qui commendat commendat frigida
actu specialiter sed contra illis ne forte iuuamento
confidens nocumentum potius vero sit medicinales
et declinet ad stipticum ut iulep ros(arum) cum suc-
co citri vel succo granatorum [illegible] aut su-
per expressus colligendis aut de fibis de [illegible]
Item [illegible] ros(arum) ʒ i. ß coralliorum rubeorum ʒ i.
[illegible] ʒ ß misce et bene incorpora et cum suc-
co [illegible] cape ʒ ß et dissolue in aqua q(uantum) v ex
nimiis [illegible] vel [illegible] decem cola
et da in potu [illegible] intellige toracte ex-
hibenda ut [illegible]. Item [illegible] comprehenditur
primus modus est infusio aque frigide balnearum
et frigida in sessio et intellige possumus per
infusionem aspersionem seu effusionem aque super
extrema frigide vel medio epatis vel splenis
intelligendo etiam per infusionem embrocationem
vel circa epar vel circa splene vel circa utrumque
et cum [illegible] diuersitas [illegible] sanguinis a nare dextra
vel sinistra vel utraque sit. Item fiat fricatio
circa testiculos et circa sumen et renes et talia
fiant fessiones in aqua frigida scilicet teneat
pedes usque ad tibias et habe cum [illegible]
te et totius corporis disposicio Item completur primus
modus per emplastra vel epithimata vel inunc-
tiones actu et potentia frigidas epati applicandas
et maxime si amore dextra fluat et ex epate
primum sanguis et etiam applicetur spleni valde
calido in [illegible] in [illegible] et po-
tissimum fluente sanguine ex nare sinistra et huius
talia colligere possumus ex dictis super talibus de
regimine acutorum. Ideo febre [illegible] vel
te [illegible] epithimate [illegible] [illegible] tu
valde commendat [illegible] ut infudatur pannus
in aceto infrigidato et [illegible] vel simplici in
aqua valde frigida vel aqua ros(arum) vel aliqua expressis
et post eligere frigidiores vel [illegible] frigidas extreme
acutorum. Item completur iste modus [illegible]
aeris et strati [illegible] in [illegible] acutorum et su-
darii [illegible] excepto quod non de [illegible] et moui
partes fluxum [illegible]. Secundus modus completur
per diuersionem sanguinis ad diuersum et aliud ...
oppositum. Et ista diuersio fieri potest euacuando

cum leni flebotomia fiat de basilica et cor[illegible]
nari de qua fluit ut si fluit a dextra
fiat a dextra. Si a sinistra et [illegible] [illegible]
te fiat a [illegible] misi aut si [illegible] arte
de tenui virtute fiat de saluatella que est
inter auricularem et anularem digitum aut
si abundet fluit ex utraque parte possumus flebo-
tomare in [illegible] si esset retentio menstruorum
flebotomaretur saphena vel alia saphena
sanguine valde subtili et [illegible] q-
uando forte diuersione flebotomia saphena e[illegible]
de parte et fiat lenis flebotomia ut triu(m) vel iiii
ʒ. Item si corpus esset robustum non esset in-
conueniens per flebotomiam peruenire ad lipothomiam
[illegible] conuenit [illegible] fluxum sanguinis ut
colligatur [illegible]. Secundo fit ista diuer-
sio per ventosas cum scarificatione et licet non
sit usuale tum corpore [illegible] robusto potest po-
ni ventosa in dextra parte s(cilicet) regione epatis
si [illegible] a nare dextra aut super splene
si est ex sinistra scarificando leniter et si [illegible]
magnus rubeus apparet. Item possunt fieri
ventose super nares sine scarificatione
[illegible] et inter costas ventose ponantur
et pulpas spatularum et scarificentur leniter.
Tertio fit diuersio sine euacuatione ponen-
do ventosas in dictis locis sine scarificatione.
Item ligando extrema ut per iiii digitos
super genua vel brachia ligationibus dolo-
rosis vel faciendo dolorem circa testiculos vel
mamillas mulierum fricationibus mamillis
possunt etiam poni ventose. De fricationibus
dolorosis nichil dico ut forte plus noceret
[illegible] et agitatione corporis quam diuersionem
[illegible]. Inter hos modos ordine colligere ex mente
[illegible] possumus nam si sanguis est valde acu-
tus [illegible] magis [illegible] et sedationi inflamma-
tionis magis et primus est attendendum et [illegible]
[illegible] modus [illegible] si [illegible] [illegible] ampliatur dic
est sanguinem cum sit calidus et acutus possumus
cum euacuatione precedere [illegible] 2us modus primum
precedit. Signa [illegible] maioris [illegible] vel
acuitatis [illegible] medietur [illegible] color [illegible]
horum signorum. Tertius modus est ut fiat coar-
tatio meatuum et [illegible] per quas sanguis [illegible]
sit adnares qui modus perficitur cum
linimentis et embrocationibus et epithimatibus vel emplastris

Marginalia (left): flux; mensuratus; declinatio; laterales; 2 modus
Marginalia (right): fleotomia; ventose; correspondet narium est dextra aut ... vim exire; diuersiones potissime; 3 modus

Embrocatio

vel embrocationibus fiat super frontem et tympora aut cum spongia aut super capud exterius in
frigidamentibus stupefactivis et congelativis et si oportu-
erit stupefactivis. Unde potest capi panis similaginis
oblongus et infundi aque frigide et exprimi et ca-
linum et tenuiter volue quale aut potest infundi
aqua frigida mixte aceto aut aqua rosarum cum aqua pla-
taginis aut burse pastoris et cum tymporibus et
fronti ex aqua et aceto potest fieri epithima
item potest fundi aqua frigida per modum embrocationis
super capud aut aqua rosarum vel plantaginis. Similiter
tunc conterunt de cathario et opium et mittat de
tymporibus et fronti potest fieri hoc linimen-

Linimentum

tum et primum quod medicus tangit et lineat ita le-
viter quod extendendum est super tympora frontem
et linitum super ea et sedat fluxum sanguinis na-
rium cuius descriptio est: Recipe boli armenici gipsi sulphuris
barbe yrcine partes equales aut ex ysopo cum
3 vel pondere terrentur con[illegible] ultima de in[illegible]
aceto forti 3 iii vel tria in vase ferreo vel la-
pideo vel eneo aut fortiori fiat contritio et
tandem conterat ut ita bene misceantur et conte-
rantur ista ut fiat inspissitudinem mellis et li-
niatur frons et tympora et si incumbunt
vigilie addatur camphore [illegible] iii et si ultra
incumbent vigilie addatur opii [illegible] iii et liga-

Aliud

parum hec partes predictas. Aliud regimen tangit
medicus autem rasis et hoc lineamentus ita filius zach-
arie avicenna ut Recipe aqua rosarum 3 iiii aqua plantaginis
3 ii burse pastoris 3 i aceti fortis 3 ii. Recipe
sandalorum et corallorum rubeorum ana 3 ii succi cor-
ticum granatorum succi plantaginis ana 3 ii sanguis
draconis 3 ii succi solatri misce et agi-

Ad aquam frigidam replendam

tetur valde in vase et infunde tympora
item in ore teneat aquam frigidam pruna vel rosa-
ta vel plantaginis vel vinum citoniorum vel grana-
torum vel portulace vel aliquis sibi similis vel fi-
at fronti et tymporibus aliud linimentum cuius

Aliud linimentum

descriptio est: Recipe gallarum recentium item succi galla-
rum psidie, item glandium et cupulatarum glandi-
um 3 vi. nucleorum mirabolanorum kebulorum 3
2 iiii 3 iii confinudactilorum 2 [illegible]
vel succi in furno et in tortillam et vehemen-
ter calida in aceto extinguantur et fortissime
conterantur licet sit melius conterere nucleos dac-
tilorum per se. Recipe aceti 3 viii deinde recipe succi
plantaginis succi burse pastoris ana 3 succi
cortici granatorum succi berberis acatie ana 3
iii terre sigillate sanguinis draconis ana 3 iiii cam-
phore 3 i misceantur omnia ut [illegible] inlinite

et liniantur loca illa vel Recipe olei rosarum 3 i oleum
de nenufare olim de mandragora ana 3
misce et lavetur cum aqua plantaginis et aceto deinde
recipe trociscorum de terra sigillata pulverizatorum
subtilissime misce et liniatur. Et pretitulantur hec
modis. Et medicamina applicantur hec de virtute
permittuntur per instillationem liquidorum in nares constitu-
orum et per inflationem pulveris constituti et per impone-

Ad poros

tetarum opilativi et retinentiu fluxum et per appli-
cationem odorum infrigidantium frigidantium medi-
ciarum per quas efficiuntur hec intentiones quedam
sunt frigide quedam stiptice quedam conglutinative quedam
cauterizative quedam sunt constrictive, aforma quedam sunt
terminative et consolidative et quedam alias diversas
virtutum mixtim participant. Frigide nominate sunt

Aq

opium aqua frigida nix glacies mandragora
et iusquiamus solatrum semen vinum portulaca sem-
per lactuce coriandrum et tenes nenufar plan-
tago bursa pastoris faba inversa faba grossa [illegible]

palice

Stiptica rosa anthera balaustia cortex granato-
rum et pulpe acatie succus citoniorum succus mur-
ti ypoquistidos sumach labrusca castanee
i mature pira et poma silvestria corna i
matura glandes sorba nespila ber berberis
acetosella plantago bolus armenicus tyriolica vel
terra sigillata aquila [illegible] lapis palme ka-
rabe. Conglutinativa bitumine pistum draga-
gantum gummi arabicum gummi primorum [illegible]
thus mastix albumine ovi farina volatilis et
[illegible] molendini tela aranea gummi fumo
farina siliginis farina panici farina milii

fumi

farina risi terra sigillata cortex [illegible] firmata
combusta pili leporis capilli humani combusti
gipsum spongia marina combusta. Cauteriza-
tiva sunt calx colcotar calamentum [illegible] usu ar-
senicum flos eris. Operimentia vero aforma sunt

Op

tebella gallinarum frequenter [illegible] mixture
cum capitulis sunt asini insufflatum vel porri
vel capre fimus albedo oculi fimus [illegible] instil-
latus succus porri succus portulace succus lactu-
ce aqua mente corallus lapis jaspis [illegible] hoc
[illegible] modo medicinarum [illegible] [illegible]
[illegible] conglutinative et sigillate et stiptice meliores sunt
ceteris constrictive et stupefactive et cauterizative
suspecte sunt. Primo stupefacientes nimium mor-
tificationem calor cauterizative licet conferant fa-
ciendo crustam tamen timore est ne cadente crus-
ta et foramine ampliore manente subsequitur
maior fluxus debet igitur multa eligere sui colligere
quia multas sunt intentiones ut conglutinandi

sittandi z ingrumandi sine suspitione ut
aloe tartare thuris mithora pastillorum m..
de cassia z silia z vasina z mirra Ex quibus positis
de hiis plures intendes sicut pouisse trus-
ti de karabe trusis de terra sigillata trocisci
de spodio cum sene arcuose sicut trusis de ber-be-
ris messis sicut tamen habeat ex parte generis z in
intendorum naribus ut sint sicut megota ut
possint debite impelli per insufflatorem cum pe-
na z impulsa ut ad profunda narium tangat
aut approximet orificia venarum vel arteriarum
z ita insufflatores cum penna fiat impetuose
sed tamen caute tete etiam sint oblonge ca-
uendo sed irritamentum ad sternutationem sed pri-
mitus quie z insufflatio complete pro per hiis
descriptores sicut trociscorum de terra sigillata
ʒ ß subtilissime tere z habe pennam cuius
extremitate perforata cum i mitte pulverem
illum z insuffla naribus et si vis fortius pone tu
trociscis de karabe Et aut vel fortius
adde opii z camphore plus z in parato confice
pro ex medietate cuius pulverum alii insuf-
flatio fieri quas exposita collige pro sed ad
intentionem queris sed mente recepto ratione
compositarum Et eum quia instillatio completa
fundo toti z infundendo malis aqua stip[ti]ca
ut plantaginis z bursa pastoris vel infunda[tur]
in decoctione alicuius rei stiptice vel sucus Si
vis pro in decoctione ita describe sicut aq[ue] pla-
taginis aque rosarum aque bursa pastoris an[a] ʒ
ß camphore subtilissime tere ʒ iij terre sigil-
late ʒ j misce z totum infusum in vaso con-
iuncto exprime z distilla in naribus et posses
fieri instrumentum aliqualiter longum in terminus per-
foratum ad modum pene ut perforata gravi-
tate ponitur liquore posses influere naribus a'
distillare z fortiore vel debiliore distillando
medicinam vel cum penna exposita collige tunc
que tete posita per ut primo quia taliter de-
scribendo sicut aq[ue] sucus plantaginis aq[ue] rosarum aq[ue] bur-
se pastoris an[a] ʒ j albumina ovi duo aceti
ʒ j vini citoniorum suci sorbarum an[a] ʒ ß misce z
te usque veniant ad debitam unionem deinde pro
trociscorum de karabe subtilissime contritorum iiij
capillorum humanorum adustorum farine volatilis
molendini an[a] ʒ j misce z iterum contere de
inde habe pilos meliores leporis z forma
tentas z intinge dicta medicamina aut extra
sura panni linei vel carte de papiro Et

vel si non potes habere pilos forma tentas ex ceto aut
ex tela aranea molendini

intentio pro fieri extrinsecus aut tondite vesicat[orium]
triplex vesicat medicamine bonum sicut sanguinis
draconis vernicis papiri combuste an[a] ʒ iij seb...
portulace combuste cum ʒ j ß conterantur subti-
lissime z possumus hoc medicamine insuffla-
do vel infundendo mixte aq[ue] coriandri aut
succi ita ut instillando aut possumus facere te-
tam z in naribus impone z habe intentionem
conglutinationis z infrigidationis z stiptificationis
aliud sunt autem tene pascionis medicamine absta-
des fluxum sanguinis narium abscisione forte sicut
coltatar tele aranee suspensio molendini alius
an[a] partes equales et partes duas tene sufficientia
z confice litinium vel tetam cum albumine ovi z habe
virtute stiptica aliqualiter # Aliud tamen
procede satis forte t.. sicut ita sicut terre sigil-
late alius gallarum perforatarum z adustarum
extinctarum in aceto succi ypoquistidos ʒ iij
ß camphore opii iiij ʒ j aut melius camphore
ʒ j opii ʒ iiij cum cassia ʒ j terat omnia
terenda z litinium habes intentionem vesicat[orium]
naribus Valet hoc remedium ad caustificandum z re-
primendum acuitate sanguinis z provocandum sopnum
Aliud tamen autem alleviat ut sicut spongia nova
marina z intinga aliquantum z combuste z
adde albumine ovi z fiat teta vel litinium
Aliud tamen autem solamenti z valet ad caustificandum
et z stiptificandum cum desiccaris confricatio menstruus
astringentes fluxum sanguinis et naribus sicut balaustiarum
sang[uinis] draconis thuris al[oes] cortice z calcis vive
gallarum adustarum extinctarum in aceto alius
ypoquistidos iiij pulverizati farine molendini an[a]
ʒ iiij camphore ʒ j opii ʒ ij tere suffi[cienter]
z fac litinium vel tentam aliquo liquido exsiccativo A-
liud valet ad glutinandum z incarnandum z e-
desiccativum post sit descide sicut valet ad fluxum
sanguinis narium corrupta arteriarum sicut oli-
bani seu thuris loto aloes an[a] ʒ iij tene suffi[cienter]
z confice cum albumine ovi aliud etiam efficax est
cera sed ita medicamine combustione in valet
potissimum ad caustificandum cito sicut camp-
phore sanguinis draconis sandali rubri calcis cortice alius
ammoniaci thuris papiri combuste an[a] ʒ ij tene su-
btiliter z confice cum aqua salis z fac trocisci
quorum dissolve in licium aceto stiptico z tene in
licinio Aliud combustis sua est descriptio
sicut panni linei cum quantitate sufficiente z infunde
ipsum in licinio dissoluto z cum aceto stiptico

[ne b...]

vomitus ... ad quem ... [illegible]
in ... [illegible]

deinde fac expissare et comburere ipsum et tinctam
eius insufflata naribus est .n. expertum vel pannum
intinge in licinio et comburere et utere ut dictum est
aut cum albumine ovi et fac tentam. Aliud vel
terra tangit auctor de dyascordio stercus asinini
exsiccatum et recens insufflatum naribus et etiam
adoratum stringit fluxum sanguinis narium virtute et
experiunt expositores quod si cum eo misceatur cam-
phore opii ana ℥ .j. omnibus prestat est medicamine
solutum et lig fedu cum possimus cardinale medi-
camine istomo stercoris asini recenter et maxime
inne antiquorum asini vel asine quantum sufficit
adstringendam tentam ... adde camphore
subtilissime pulverizate vel terre ... opii ʒ
iiij et fac tentam. Accipe de stercore asini expis-
sati sufficienter deinde misce et adde succi et aque
plantaginis et adde trociscos de terra sigillata
vel karabe aut si vis alicujus rasis vel sa-
dalorum ne ita fiat invat. Ex intentionibus
predictis comprehendimus meditamina seu remedia
que tangit auctor prima quidem primo tamen primum est
medicamine ponitur ventosas comprehendimus se-
cundo .2o. intentio ubi movet tamen quod non ponantur
ventose desuper quia super spatulas aut carnis
superfluerit ponere super partes inferiores et non
prestat fluxum vel non ponantur desuper quia super
splenem vel epatem super intubete ultra natitu
cum per appositionem ventosarum cum igne sensibiles
fiunt .e. epar et splenem tangit ultimum licet non in
venientes sequitur ibi et tamen non est prohibens aliquod re-
medium infrigidationis capitis quod tangi[tur] se-
cundo tertie intentionis ubi tam seu ... ut re-
medium per distillationem quod tangitur subinde secundo spalis
intentionis invenebat .n. infrigidationem se-
tiam comprehensam subjunxit modo prime inte-
ntionis fiendam tamen post ligaturam extremitatum
que comprehendit subinde 2e intentionis ubi prae
quam etiam confert etiam adstringendum obscuritatis a-
eris clausis oculorum aut aspectus rerum nigrarum
colore inducentium. Et quod auctor in ipsius col-
linnit fluxum sanguinis in feribus generaliter et
de provocantibus universales et levissimas modos compli-
cat primo quod paciens intueatur res rubeas
et lucidas gaudiosas aliqualiter irritativas
2o quod stringat sibi leviter gulam prementes ...
sursum vel fiat fortiter frontem assursum in decursu
post fiat nares exterius vel aqua tepida vel
leviter calida fluviali trahatur per nares curas
decoctionis altee vel sublationis malorum me
aut si fortius eiciuntur accipiendum decoctionem pi-
retri et similium fete porcine et naribus ipsorum infunde
superfluum sanguinare imponatur nam admodum
fete porcine et provocatur leviter sternutatio
Expedito regimine fluxus sanguinis na-
rium sequitur tangit de vomitu accidentali in febre
que curatus auctorum et experientia dividit pro in
ciliari et non ciliari na ... vomitus
cibale et vomitum morale ... dividit pro in
sufficientem aliquem sed pro plenitudinis et levitatis cum
quo est sanitas tollerantia primus ... stringendus
ut tangit auctor et ... sed quem ... stomachum
et lotio faciei cum aqua rosacea aut ... auctor ... p
... ille tamen sepe ... qui vomit statim
aqua inquit ponitur aliquid aceti et lavari per
stomachum cum aqua ... aliter zucarate deinde possumus
si sitiret dare aliquod sirupum ad bibendum
ut vinum granatorum vel simile Sopinus tertio
de tactu valde convenit deinde cibum ad virgo
et ... stomachum non erit malum leviter inungere
... ex stomachi unde et levis inunctio fieri
... de olei citoniorum ʒ .j. aliter mastic ʒ
... pulveris galiosi ʒ .j. corallorum rubeorum rosarum ru-
brarum sandali rubei succi ana ʒ .j. misce et
si vis cum cera fiat unguentum aut si abhorret
inunctionem fac sacculum istum recipe rubearum
rosarum rubearum sandali ana ʒ .iii. absinthii ʒ .j.
mastic galliae ... ana ʒ .ij. coralli rubei ʒ .j.
fiat ex his subtilissime et ... sacculus parvus
ori stomachi misericorditer ... continue sed frigidus. Cum
... vomitus ... erit ... et diminuetur et constringet
tibi ... non ... comprehende pro per ab
latorem nausee ... ut irritare ... ad vomendum
facile et ubi in ... tala per ... aque
acetosa ... et cohibendo ʒ .j. cum ... aque
... Si ... erit ... possit fieri vomitus cum
decoctione raphani fiat tamen ista vomitiva sa-
tila ut inungere penas in oleo et ... summo
vel ... et deinde impone gutture et ... Si vero
erit ciliatus et valde superfluus ... hic
potest per aquam ... non ponatur in prin-
cipio replete sepius ... ultimus ...
vomitum non ciliaticum cibale vel generale ...
remedium hic patet ut etiam de fluxu san-
guinis ... In regimine ... attende
et vomitum comprehendum aut plurimum quod regi-
bile aut ... in ... per ... modos q
in ... toris

Margin notes

... *(left margin)* Nota ...
ventose
nisi fuerint
provocatio fluxus sanguinis ... narium
fluxus *(right margin)*
vomitus ... *(right margin)*
Remedium ... *(right margin)*
Sa ... *(right margin)*
de vomitu ... *(right margin)*
vomitus ... *(right margin)*

Intenciones universales de cura vomitus
... superfluitatis ... [illegible]

colligi possunt exempla avicenne 3° canonis tractatu 1° de cura vomi-
tus absolute et particulariter avicenne specialiter libro suo
de consolatione medicinarum et per descriptiones par-
ticulares modum quibus reducuntur ad septenarium primus
modus quidem intentionis est remotio
cause facientis vomitum et motio etiam cum vomitus
sit motus particularis et accidens morbi et omne
tale accidens dependet a causa nec fit nisi notate re-
moveri possit motio ad te remotorum prius attende
2a intentio est rectificatio regiminis / 3a intentio
est rectificatio stomachi / 4a intentio rectificatio membri
mittentis si quod membrum sit causa mittens / 5a intentio
est diversio fluxus / 6a intentio est mobilitatio
materie / 7a intentio est coangustatio ductuum et viarum
8a intentio est repressio actuum seu sationis
stomachi 9a intentio est mitigatio accidentium vomitus. In-
tentio prima completur per alterationem sicut si fieret ma-
la complexio sine materia et si tepida calefaciens sit causa
vomitus infrigidetur stomachus aut ad caliditatem produ-
ctus mitigatur cum aut si fuerit aliqua mala complex-
io suo contrario removetur et habes tales per quirere
3 canonis tractatu 1 capitulo de vomitu. Si vero fuerit mala
complexio cum materia reducetur ad benignitatem si fuerit
possibile aut evacuetur modis qui dicentur con-
sumendo si fuerit generata in stomacho aut aliunde in-
fluat quod est supra loca per quirendum est. Si vero
fuerit alia causa suo loco inde per particulares intentiones
explicabuntur per particulares remotiones / 2a
intentio que est rectificatio regiminis convenit in
sumpta sex rerum non naturalium inequalitas abacemicho
and querende vomitus inferioribus declinare ad
stomachum et ad situm aut tempore hyemali declinet ad
aerem tepidum calidiorem et non sit aer vaporosus
vel ex vaporibus rerum odoriferarum et aromati-
carum / 2a quod ut cibus et potus moderate
oportet ut sit quantitas parve bone sive facilis
digestionis boni saporis et odoris et declinet ad
stipticitatem non dulce non acutum vel acetosum in forte
per specialem intentionem non sit forte multum / 3a in
sumptus est motus et quies in qualitate quies quies
et non motus / 4a sompnus in vigilia sompnus
in compescendo vomitum convenit dicente avicenna ibi
allegatum est de causa vomitus absolute et tunc
de stud quod potest melior ut eos dormire fa-
tias quod illud est iuvativum / 5a est inanitio et repletio
et est clarum quod in compescendo vomitum convenit
eductio superfluitatis per proprias mansiones / 6a est
accidens anime omne quod accidens anime distrahens a corde

a valde sentiendo consistente virtute que ve-
ro ut ita dicam forte citiore conveniunt. 3a intentio
completur per aromatica aliqualiter stiptica et generaliter
poma redolentia mala complexione tamen
non vel sine non vel alia malitia facientem
vomitum et etiam per habentem proprietatem ad stomachum quod
suo loco dicetur quorum quedam per extrinsecus
applicantur ut corallus quedam interius ut in-
terior pellicula stomachorum pullorum gallinarum
quedam vigorando calorem naturalem stomachi quedam
etiam vigorando spiritus spirituales sicut odor bonus
odor dicit avicenna ut odium est bonum non odor vehementi
quiescens est sic et proinde tamen est mittimus
4a intentio plura comprehendit per membra
mittens per de cerebro reumatizando ca-
tarrum aliquem ad stomachum et tunc per quire 1a fen
3 de cura catarri. Item est cum mittit sto-
colericam ut patet in 3 tractatu primo de egritudine
stomachi cum dicit et plurimum quod effunditur ex epate est
colera quandoque splen mittit dicente avicenna ibidem
et quandoque effunditur ad ipsum melancolia ex splene etiam
sic faciente corpores cum etiam sanguis ef-
funditur ad stomachum ab receptibus superioribus ut
cerebro gutture vel meri vel inferioribus ut
epate unde in retentione menstruorum et emor-
roydarum plures tales sanguinis vomitus. Regi-
men vero horum membrorum sit in textu per quirere
locis suis in 3 canone. 5a intentio si fluxus
erit materia propter retentionem menstruorum et nimie
habundantie sanguinis completur per flebotomiam saphenarum
vel per appositionem ventosarum in pulpis coxarum
qui fuligenibus existentibus vel per appositionem ven-
tosarum inter coxas proprie nulla mulierum. Si
vero sit propter retentionem emorroydarum
vel fiat flebotomia de sinistra basilica. Si vero
ab epate fluat ad stomachum flebotometur de
basilica dextra / sexta quinta intentio per rectificationem
dorsorum membrorum inde a locis suis. 6a intentio
completur per ligationes extremorum / in principio
scilicet in medio coxarum et inde postea genu
et postea crura est primum colligenda est sine parte col-
ligate potes videre etiam similiter 3 canone tractatu
de cura vomitus / item per fortes fricationes
cum pannis asperis / item per appositiones ventosarum
cum scarificatione vel sine / item completur per appo-
sitionem ventosarum circa nates et circa umbili-
cum et circa fundum stomachi et super dorsum et inter
duas spatulas ut ponit avicenna 3 fen

Margin notes: 3us modus de rectificatione stomachi — vehementi — nota bene — 4us modus — nota plurimum quod fluit ad stomachum est colera — 5us modus de mulieribus — fiat naturi — apponatur sanguisuge aut fiat alia emorroydarum — et complet — et maxime inferiorum — 6us — removeri

3ᵘˢ tractatus est de cura vomitus in speciali. Et rasis continens almansoris dicit: exhibe ventosas magnam super stomachum aut pone ventosam cum cirurgia infra os stomachi. Item intentio que consequitur ... attractio meatuum completur per epithimata, emplastra aut splenis aut alterius vie in medio per quam defluat in ad stomachum. Secunda intentio completur per ligationem dolorosam aut fricationes consiles aut ventositates aut per medicinas causticas vesicatoria extrema aut pones extremorum ad aquam frigidam vel per pone calore ad aquam vehementer calidam. Quia illud attrahit propter duorum dolorum in ipso extremorum hiis. Et dicit Avicenna 13ᵃ fen 3ᵘ de cura vomitus quod absque aliis modis confortat cum dicit: Et medicine quidem que per calefactionem extremitatum curant et inse- dant vomitus veloces calide completa per interi- tantes et sunt infrigidatio stomachi adhanc in- tentionem diversionis conveniunt vociferatio magna aut aliud inducens timore aut gaudium. Galienus ut est tactus Sophinus confert. Item stupe- facientia conveniunt ubi causa non vomitus evenit nisi propter ventositatem grossam. Conveniret filonium dando ad quantitatem ciceris aut ʒ ß tyriaca nova, et si est ex calidis et frigida tunc ... pessimus. Tertia intentio completur per confortationem cordis aut cerebri attractionem alterius accidentis ad quos sequitur vomitus.

Expedit intentionibus generalibus ad specialia est veniendum et ponere possumus has intentiones secundum ea a quibus dependet vomitus aut scilicet que evenit explicemus. Qui breviter regimine vomitus tibi contingens in febre acuta propter varietatem et texture varieta- te et primo antequam sumatur cibus unge stomachus. Fiat unctione: Recipe olei rosarum 2ᵃ unum citoniorum, mirtillorum per mensem .... ex olivis immaturis et ... olei citoniorum et olei mirtini ana ʒ ß ... sandalorum rubeorum, lambruscae, gariofili ana ʒ j, et medicinam ... fiat unguentum molle ut fiat super epithima. Recipe rosarum rubearum, mente, simach, lambrusce ana ʒ ß, corallorum rubeorum ʒ ij, aque rosarum, buglos- se ana ʒ ß, vini granati ... super ʒ ij misce- te et bulliat in vase et dimitte bullire deinde habe filtrum ... scarlatum et infunde hiis rebus bene talibus deinde applica ori stomachi bis vel ter contingens calefaciendo. Et si vis bene licet mediante pannum unge tu deinde unctione et inde spongia ... cum spongio complures.

Recipe mente, simach, coriandri sicci ana ʒ j, rosarum rubearum, lambrusce, corallorum rubeorum ana ʒ ij. Et si non abhorreret odorem camphore pone eius ʒ ß et contunde aliqualiter et medium coctum pone ad os stomachi. Item potest fieri sacculus ubi iste magis expertus talis vehementer. Recipe rosarum rubearum, sandali rubei, ... coriandri sicci, simach, corallorum rubeorum ana ʒ iij, gariofili ʒ j, pulverizentur omnia subtiliter et ponantur in sacculo scarlati ... pro plus attingere ad stomachum. Item ad eandem intentionem possumus facere ... expertum ex rebus ... Recipe rosarum rubearum, lambrusce, sandali rubei ana ʒ ij, ß corallorum rubeorum ʒ ij, gariofili ʒ j, ß nucleorum granatorum, acetosi agreste, coriandri sicci, sumach, agreste ana ʒ j, ß pulverizentur subtiliter et misceantur in vino et oleo citoniorum et cum grossitate mas- tice extendantur super corio subtili et fiat scutum quo applicetur stomacho versus os. Ad istam etiam intentionem adduci possunt emplastrum diafini- con quod describit mesue aut ... alius ... ad ... ta alia ... tunc ... Emplastrum diafini- con aut ... allexo ... confortans ... ad fluxum ventris ad vomitum ad colica passione et dissenterie et fluxum ... et mala ... rigoris et stomachum ... superfluitate ... aliis. Cuius descriptio: Recipe cor- tellorum ... ʒ j et ... citoniorum ... ʒ j ß storacis, mastic laudani ana ʒ iiij, acacie, sumach, agreste ... ... agrestium, sandalorum, rosarum, mirtilli ... aurei ... ana ʒ iiij ... olei rosarum ... xv vini pontici sufficit ad infrigidandum et inspissandum et misce in vase et line os stomachi. Item tibi applicetur odora- menta ... et primo quod fiat ... Recipe vinum ... muscatellum aut muscatellum ytalicum aut vinum malvaticum ... valde odoriferum et ... febre misce cum aqua rosarum deinde Recipe gariofili, sandali rubei, lambrusce ana ʒ j, misce et funde super ... ~~et cum panno fac ...~~ vel si vis potes aliud facere istomodo ut ponas vinum in aliqua am- pulla ... et odoret ... pro calore ... Recipe aque rosarum ʒ iiij, aque buglos- se ʒ j, ß vini citoniorum ʒ ij, sandalorum ... simpliciter ... vel habe panem ... et fac odorare vel sic ... habe citonia vel costum vel alios fructus.

Marginalia:

Dᵃ

Sᵃ

Et infrigidatio et infrigidatio sedatque vomitus veloces calidi ...

Cura vomitus ex velocitate ... et tyriaca ... exile

Cura vomitus ~~......~~ tibi in febre acuta

Ung[uentum] ad sto[machum]

Epithima

Suffumigium

Sa...

Se...

Em...

Mo...

... diafinicon ...

... fluxus ventris / ... / colica pa[ssio] / dissenteria / fluxus ... / ... rigoris / dissenteria / ... / ... ab alio ...

aromaticorum et odoriferorum et fac odorare / deinde
in capiat cibum ut gustus sit sfacetie gras-
sum pulli p chyri in cuius ventre steterint ali-
qua stipt[ic]a fructa boni saporis ut tpe suo agresta
aut sumach aut mirti a fructus citoniorum
aut pira odorifera aut grana berberis
a forba vel filia quibus cietur potest gsumi
pullus vel etiam potest addi ad eius gdimentum
acetum vel rosata vel vinum citoniorum aut suc-
cum granatorum vel acetosi vel limonis vel tunc
put delectabilius apparuerit infirmo / Si et fri-
gido vitae vt panata modo paduanorum poss[et]
pulli gimus decoctio fieret panata mo g
diti aut etiam me posset absit tamen ptysema
ordei cu aliquo decoctorum fructuum a fieri in brodio
decoctionis pulli gdita valet Et posset fieri
sublimatum pulli stomo — accipiat pullus
magnus vel plures secundum tenore virtutis et
est febris intentione dissimilia vel et lauet cum
diligentia et assignat modico vini rubeis a
melius lambruste gste et si no abhorret
infirmus assignat ... tamen hoc gstea gtu
damus citonia dulcis pira vel vinum a stipticis ex
stipticis fructibus aut odoriferi deinde ponat
ad sublimandum ubi infirmus aliud capere pos-
sit libenter sublimatum deinde ... p virtuosi-
tate et eius fastidium / posset tunc fieri aq
carnis quam puto voluisse auctor inde ...
... modum asset caro lactatis
in deorum lardado longius et sicte lardum deinde
paulatim sicut p veru deducit assignat
vino citoniorum aut aq ros aut alia succo
expressas et postquam gpleta decoctione ponat in pa-
tella bene coopta deinde ... sucus eius
qui ... et tunc hac pulposa caro it
... stetissime ... effluet
... situm ... de vinu
... caro ad assand fuisset valde pinguis
qui no gueniret / in isto tali gueniret gelata
facta ... aut ... aut plures cum
agresto aut aliquo ... stipticis aut aceto
... eius facta que est ... gherint
saporis ... ponce ...
si tamen voluit potest etiam poni in pasta de vino
citoniorum vel aq ros vel alio succo frido et
stipticis infirme ... cibi capiat tartara de
zucco aut pomum damastenum gditum aut

pirorum assatum vel citonia / vel sile aut ca-
piat aliquo grana coriandri vinum colligat
post usum regime et prohibita tamen no caret ...
bibere nec ieiuno stomaco vel repleto et si ...
... et tenia valde febriens sitierit potest bibere
iulep ros gdictum cum aliquo stipticis aut potest poi
electuarium de succo ros gdito cum aceto ...
... manus xpi cum ... et ... manus
xpi et intorpet cum succo ros ... in potu
... vini dissolutum intribus vel ... vini
succi granatorum a succi acetosi et silium et talem
gmixtione aq gditum potest / Si aut assump ... cibi
... nauseat liga ... sup genua et si
hoc no gtulerit liga pedes aliquo ... ad ...
... ponat vento
sa sup umbilicum aut etiam stomum ut ...
... / Item ... odoramenta ... forti ...
... assignat facies aq ... fria
aut rosata a aq mixta aceto aut etiam
si valde debilis esset indigeret admodum assign...
... assignat / Item hic medicum regime de require
... de fricatione et appositione testiculorum
/ Si aut vomuerit ... cibi mali corrupa
... evacuat cibus ...
... ventris et si nifestat multo vomitu
et no e febris valde intensa tunc etiam
... vomitum ... expul-
sione corrupti cibi exhibenda exhibeat
cibi ... boni odoris et saporis et ...
/ Si vero est vomitus ... subtilis mor-
dicatus qui expelletur absque tempore ...
lenitio ventris et evacuatio talis materiei
leniendo ventre ... et exhibendo cas-
siam vel manna et potest lenimentum sic ...
... cassie ... de succo ros ... dis-
solvat in aqua decoctionis ... aut
tamarindorum / Si vero ... exhibe ... sta
... de succo ros ...
... in ...
maluatico deinde ... infu-
sione ... expressione cum dicta
cassia et dicta decoctione et dicta in potu et fac
divisione ut dictum est / Si vero gstat in ...
no ee malitia colitam ... tum
vomitu tunc fac istomo remedia que dicta sunt
... exhibitione stipticorum / Si
vero velles ... effusione ... ad stomachum
gtingentem imprimis ...

Tunc pudulum et cenam
...

nausea si
...
...

Si vomuerit
...

...

tempore ...

vel cum mica panis infusa in aliquo suc-
co iam dicto et melius est cum pecorum productione ut
per tres horas fluat mica panis mundi-
tio sufficiens dein ipsa infusio magis
cocta frixa cum modico zuccari prebeatur aqua
et infunde succum granatorum mustorum aut
acetosum aut limoniis vel salviam ad aut
acetositate eius et magis confortant infrigidant
vel aliud simile ut patet ex dictis et hoc ne diffusa
fusa sit ad stomacum et in ipso non sit subtilis in
ibibita et natet in stomacho et superiora petat vomi-
tum deducta per impulsivam virtutem. Item vo-
mitus vomitu curatur ut aliquando de cura vomitus
ab... spirituale cum preparatis ad vomitum et hoc per syrupus
acetosi simplicis ut operatur ʒ i. et aque calide
aut aque ordei ʒ ii misce et tepida inbibitur et
velociter bibatur et si ex hoc non incipiet
vomitus accipe pennam et in mitte guttur mo-
vendo et fac ut dictum est. Si vero fuerit humor
subtilis inbibitus. Si deinde induce fit
dare syrupum acetosum preparatum aliqualiter ma-
gis ut R syrupi acetosi simplicis ʒ ii aque cocte
sine zuccaro ʒ iiii sumat in mane et inmixtis in
iiii vicibus de mane de pillulis serapinis gal-
liam ʒ i et cum iiii syrupi acetosi simplicis mis-
cendo tamen aque quod sufficit ad potandum et
sic iera in alio tam conveniat cum isto conveniunt et
tum syrupus acetosus sed etiam sit quis ad pli-
ma ut colligi et de cura vomitus in speciali
fit etiam post exhibitionem syrupi acetosi simplicis
loco digestivi simile de aqua et aceto et cum
melle ut tactum est. Sed post stomaci mundificationem
detur succus frigidus stiptice et potest fieri ali-
a confortativa potest saepius cum humore subtile
inbibitum cum mundificatione non recipiat ali-
quod stipticum firmum potando vel exterius applicata
do... aliquando pinne cum allegato capto
maxime per nitrum ne frigiditate et stiptice profun-
dius impinguatur. Si vero humor in stomacho
fetus vehementer calidus ut post sui eductionem
dimittat in stomacho caliditatem vehementem propter quod
timeamus effundi nocivitatem magis et potest vti
yerapigra... sumachia aut in
thia sit ex siliqua maxime aliquando potest accipe
capparis non maturata si habere possit recens non
salita cum aceto condita aut citrullum aceto
infusa describit tamen aliquando pillulas habes Rx
~~[illegible]~~ sene ʒ i seu vos vias per quod intellig-
amen quod in medio vos repitur ~~ʒ iiii vel~~

~~[illegible] [illegible] [illegible] albi ʒ ii~~ misce confi-
do ut fieri pertingere cum rob de citoniis ʒ
et da ob aliquando ʒ usque ad aliquando in fac in dor-
re et sedat nauseam potest etiam fieri fieri pul-
vis et est hoc remedium satis domesticum conveniunt
etiam cum aliquo syrupo aut firmo stiptico misce
aliquem syrupum infrigidantem ut nenufaris vel
psilii aut etiam potes tribuere cum potibus ro-
tulis sed dat aliquando camphore ut ab uno gr.
usque ad iii camphore in i est competens pro
prohibendo vomitum et nauseam et caliditas ut tactum
aliquando et de cura vomitus calidi in speciali et hoc
superata cum robibus et confecta vel similia stip-
ticam. Si vero in epate in stomacho sit grossus et vis-
cosa ut colera vitellina et potest exhibere syrupus
acetosus cum scillis quod videtur in nervationibus
syruporum acetosorum et cum eodem potest provocare
vomitum. Item etiam tamen potest cum agarico et quia
multe sunt inventiones quod in ipso agaricum in isto
tam conferet primum tarcosum quod mundificatur
stomaci causa confortatio cum potibus ~~invocando~~
in frigiditatem ipsorum unde hic conveniret syrupus
de menta cum succo granatorum. Cuius descriptio et in me-
dio tallis est Rx de menta evidenter melius et est
excellentior pori sua citoniorum mustorum dul-
cium et acetosorum an. lib. i partiatur superius in-
te sicce lib. i et foliorum rose ʒ ii. dimittatur
per diem et noctem dein coquatur cum facilitate usque
ad medietatem et cum zuccaro fiat syrupus. Et si volumus
ipsum reddere calidum aromatizetur cum gallia in tela
aut cinamomo aut ligno aloes et potest fieri
evacuatio cum yera ut est dictum aut cum pillulis de
yera aut cum pillulis stomaticis maiorem descriptionem
mesue talis describet pillule stomatice stomacum et digestionem
confortant et caput et stomacum a putridis humoribus pur-
gant appetitum excitant. Rx yere ʒ x trium
myrabolanorum absinthii an. ʒ iii masticis anisi
bellicorum emblicorum agarici an. ʒ iii ~~[illegible]~~
ʒ ii gariofili sal gemme spice an. ʒ i
... ʒ xii confice cum succo absinthii et sit dosis
eius ʒ i usque ad ʒ i et ʒ ʒ. Item conveniunt pillule agregative
descriptionis mesue cum descriptione tangens inferius. Item
convenit infusio reubarbari et agarici cum manna a
cassia vel infunde myrabolanos citrinos et kebulos et
in firma per regulam evacuatione sit data quod respicit
caliditatem et fleumam et cum hoc relinquat confortationem
stomaci superatione et post completam evacuationem tunc ad

aut anthere quod melius similiter camphore dosis est ʒ iiii

dicit
aut per maiori in frigidate et per
magis ... in medio succus in
Cura humoris sub... infrigidati ... vomitu
Cura vomitus ex humore ...
vera cum
Humor vehementer calidus ... et
... vomitus
pille
seris ... per quod ...
ʒ i aut si ... loco cuius pone
... albi ʒ ii

stomachi confortationem et primo cum inunctione ut
Recipe olei citoniorum ℥ i. olei mastici olei absinthii
ana ℥ iii. pulveris rosarum rubearum corallorum rubeorum ana ℥ ß.
cere quantum sufficit fiat unguentum molle. Item potest
fieri hoc epithima Recipe rosarum rubearum sandali ana ℥
iii. summitatum absinthii m. i. ß. bulliat in vino in-
grosso stiptico aliqualiter ... lib. i. vel lib. ii. bulliat in vino
usque ad consumptionem ... postea deinde coletur et post
colaturam Recipe pulveris gariofilorum ℥ ß. corallorum
rubeorum ℥ iii. bulliat aliqualiter in isto vino et fi-
at epithima cum sele ... scarleti vel
panno lineo et teneatur ordo applicationis reme-
diorum dictus. Potest fieri stomachi cerotum tale Recipe pulveris
rosarum mirti sandalorum ℥ iii. corallorum rubeorum
sufficit ciparum ℥ ii. spodii ℥ i. gariofilorum cina-
momi ligni aloes ana ℥ ii. terantur subtilissime
et cum quantitate mastici ut decet fiat cerotum
super panno lineo vel corio albo subtili et ...
gatur cum stupis ... gelatinis coralis cum aliqu-
tulo ... aut ... aut similiter. Sit etiam
potus in mensa nimis ... in ... parte
... colerica et alia parte collige. Si vero vomitus
esset commixtus ex colera et melancolia effusus
ad stomachum ... stomachus vomitu. Si vero effunde-
... aliis ... aliorum membrorum et
... regimine vomitus ... tangere et co-
lerici ... ex regulis similibus patet parte
collige regimen competentium ... in vomitu
commixto ex colera et initia. Si vero vomitus esset propter fleuma
aquosum fiat regimen ... de leni-
tione ... provocatione vomitus et si
effundatur tale fleuma crebro et ... rebo-
... Si vero stomachus non fuerit mundatus
reiteretur vomitus hoc vomitus Recipe oximellis squil-
litici ℥ i. decoctionis ... ℥ iiii. misce et
tepidum ... in potu tribue aut si volueris vi-
gorare stomachum cum ... ℥ i. ß. mellis ros.
et aque decoctionis ... ℥ iii. et ... ista
... in infusione a-
garici ... non curares si non do-
met ... stomachi mundificatarum post
non mundificato stomacho ... si fuerit expedi-
ens cum ista inunctione Recipe olei ... olei
de absinthio ana ℥ vi. gariofilorum ℥ i. ... ro-
sarum rubearum ... mastici ana ℥ i. ... Item potest
fieri epithima Recipe calamenti ... ß. ... ℥ iii. ab-
sinthii rosarum rubearum ana ... ß. bulliat in vino
ut ... epithimate ... cola-
turam Recipe ligni aloes ... ana ℥ iii. ...
... ℥ ii. misce ista tria et fiat epithima

modo predicto. Item potest ... cum ...
... Recipe mastici ... ana ℥ iii. ligni a-
loes ℥ ii. ... super-
... ponendo super stomachum. Item potest fieri
talis sacculus ... Recipe ... ß. ... *absinthii ana m.*
... ana ℥ i. ... ℥ i. ß.
pulverizentur sufficienter ... Recipe gariofilorum ma-
cis cinamomi ana ℥ ii. pulverizentur subtilissime
et fiat sacculus ... isto modo dicto. Item potest fieri
... ex ... sacculus ut ... et sit
ordo applicationis medicaminum talis ut
primo fiat epithima ... et in ... fi-
at sacellatio ... si ... volumus pone cerotum
ita ut iste sit ordo: primo fiat epithima, 2o
... 3o inunctio ... cum pa-
no ... sacellatio vel cerotatio re-
... et potibus et cum parte illud re- *ad alia parte declinantibus*
collige. Si vero fleuma fuerit viscosum adherens pari-
etibus stomachi ... si sit in fluxu et
in effusione actuali ... membrorum ma-
... regimine ... et mundificata intestina
a fecibus ... vomitu cum hoc vomitivo *... ℥ ii. aque*
Recipe oximellis simplicis decoctionis anisi ...
... ℥ iii. ... tepida in potu vel Recipe
oximellis ... ℥ i. ß. agarici ... ii. sal ...
... infundatur ... cum sale ...
... oximelle ... dissoluatur in aqua tepida
et coletur et ... in potu aut cum
... oximelle ... aque decoctionis ...
vel ... aut ... aut ...
... decoctio ... vel ... et
erit magis domesticum aut volueris fortiter *mediante*
movere Recipe oximellis ... pille ... in potu
cum aqua ... decoctionum. Item potest ... cum *oximelle ... aut*
oximelle squillitico si erit ... *in sto*
... cum agarico aut cum yera ...
cum ... ... capite cum ...
... utile ... vi-
de ... talis ...
Recipe pulveris ... ℥ x. ... ℥ iii. et cum *pille cochie*
... ℥ ii. ... ana ℥ i.
fiant pille cum oximelle squillitico ... post
mundificatorum ... stomachi et alia ... *extende*
... fiat ... ponendo ...
de ... et ... ut ...
... vomitu ... et ali-
a ... Si vero vomitus veniet ... *de vomitu melico*
... ut ...
... vomitus ...
... et ... quia plures ... purgantur

al' constipatibus

+ ul' cap

splen et ventum restitue cum stipticis timor est
requisitationis nisi ad splenem et apparent signa
inflationis. si appetit repletio sanguinis in toto
aut in splene flebotometur basilica sinistra
vel post perseverante ventositate fiant prope dissolutiones
et si constat in muliere retenta fore menstrua pro
vocentur modo suo loco dicto. Et si fuit
retentio emoroidarum provocentur earum fluxus
Si vero inflatio sit in stomacho conforta ventum et
si constiterit inflatio et vales provocetur cum oximelle
et decoctione scolopendrie aut polipodii tamarindi
et similium aut fiat evacuatio cum agarico modo dicto (similes)
aut pillulis de epithimo mesue et possunt [illegible]
inflationem etiam stomachi et splenis [illegible] digere
hoc digestivo Recipe scolopendrie 3 ß corticum ca
dicti capparis seminis portulace ana 3 iii tamarindorum
[illegible] ana 3 ii florum sticados
florum buglosse ana 3 ii lib. i ß aque bulliant
ad consumptionem tercie partis deinde colentur et aroma
tizentur decoctiones remanentes cum 3 ii cina
momi deinde Recipe aceti 3 i et cum zuccaro scrupi
za et capiatur [illegible] et post evacuativa ut
dictum est aut exhibe hanc medicinam Recipe mi
rabolanorum indorum 3 ii agarici 3 i salis gemme spice
3 ii ana [illegible] infundantur in aqua mellis decoctionis
passularum deinde cola per pannum et bene exprime
et in dicta infusione dissolve cassie fistule 3 i ß et
in potu tribue et habe [illegible] etiam de cliste
ribus ad evacuandum ut potest fieri hoc clistere Recipe tar
[illegible] polipodii florum camomille ana m i ß
mercurialis m i fiat decoctio in fine decoc
tionis adde epithimi [illegible] m i deinde cola et
pone in decoctione olei communis dulcis 3 iii ß
aut olei [illegible] seminum aut amigdalarum dulcium salis communis
3 ii cassie fistule [illegible] zuccari rubei ana
3 ß agarici 3 i et misce et fiat clistere. Super sple
nem vero fiat hoc epithima Recipe scolopendrie tamarisci
melliloti ana m ß [illegible] parte [illegible] vini
[illegible] et conterantur grosso modo et bulliant
in vino albo cum modico aceti et fiat epithima
aut fiat hec inunctio Recipe olei de capparibus olei [illegible]
[illegible] ana 3 ß pulveris scolopendrie [illegible]
[illegible] epithimi ana 3 i aceti 3 ii cum modico
cere fiat unguentum post vero evacuationes ad infrigidandum
et subtiliandum materiam inflationis calefaciendum et
confortandum stomachum fiat hoc epithima stomacho Recipe ligni
aloes 3 ii [illegible] 3 i ß gariofili 3 ii cinamomi
[illegible] ana 3 iiii mente absinthii foliorum [illegible]
ana m ß conterantur grosso modo et bulliant in lib. i
aceti vini malagranati lb ß [illegible] 3 iii et
bulliant ad consumptionem partis deinde epithimetur stomachus

.. dicto in inflatione in stomacho et splene

Evacuacio

Clistere + ad [illegible]

Epitima super splen

Inunctio

Epithima ^ sandarace

fac

post epithimationem vero potest fieri [illegible] fricationum
et inunctione et alia que parte collige ex [illegible]
Ex confortationibus quere post Et Iohannes mesue (Conforti)
ut dyamuscum dulce et letificans almansoris vel
vomitus est ex inflatione adusta vide etiam si non est (aylu)
in flegmate et rege iuvativa medicina et fiat dissi (ad)
ut dictum est ad digerendum [illegible] inflationem adu
stam dicit infra [illegible] in dicendum quere
sumptum de epithimo aut de suo [illegible] descriptione mesue
[illegible] quere [illegible] quod ponit mesue in
suis antidotario et est [illegible] et expertum probatum do
[illegible] infusio [illegible] mesue ibidem cuius
[illegible] ameth filius zacharie modus infusionis
conferentis [illegible] in illa
et est [illegible] et ad maniam et melancoliam et
epilepsiam et vertiginem et lepram et [illegible] et scabiem
et impetiginem. Cuius descriptio hec est Recipe mirabolanorum
nigrorum kebulorum ana 3 viii epithimi [illegible] ana
3 i radicis buglosse domestice et silvestris
et florum earum ana 3 iiii absinthii 3 iii [illegible]
[illegible] 3 v polipodii [illegible] sticados tamarindos ta
marindicos ana 3 iiii liquiricie 3 x sene 3 vii (epithimi)
passularum enucleatarum 3 i bulliant [illegible] deinde
colentur et [illegible] confectionis ameth 3 ii
et ponantur hec omnia in vase vitreo ad solem diebus
[illegible] dosis sit a 3 duabus usque ad 3 ß post istorum (pilli)
[illegible] pillule de lapide armeno que posuit (an)
mesue aut [illegible] post debitam evacuationem
fac super stomachum epithima Recipe aceti lb i aque rosarum aque
buglosse [illegible] ana 3 iiii pulveris [illegible]
[illegible] ana m ß pulveris mente 3 ß absinthii
[illegible] m [illegible] gariofili calami aromatici
cinamomi ana 3 ii bulliat [illegible] epithimetur stomachus
modo dicto post epithimationem potest ungi isto Recipe
olei rosarum olei [illegible] ana 3 vi pulveris la
[illegible] coralli rubei sandali ana 3 i gariofili
aceti ana 3 i cum modica et fiat unguentum
molle et inungatur et ista localia intelligantur
post evacuationibus [illegible] et [illegible]
quo [illegible] vomitum [illegible] salvo quod sub
[illegible] aliqualiter [illegible] in isto capitulo de quibus
dicere [illegible] si vero fuit saniosus [illegible]
[illegible] etiam si ex fluxu [illegible] bene et [illegible]
[illegible] ut dictum [illegible] membrorum [illegible] non sani
[illegible] purget deinde conforter stomachum
[illegible] et sumat prohibeatur putre
factione [illegible] stomachum deinde
post epithima cum [illegible] valde et [illegible]
sibi dari confectiones cordiales et aliud regimen

.. de vomitu sanioso.

de me[dicin]is vomitus sanguinis

parte videbis. Si vero vomitus esset per medicinam
assumptam que composite velleni[?] potest dare aquam decoc-
tionis medicine zuccari rubei ut lavetur stomachus. Et si
hoc non conferret fiat clistere. Et si persevereret
adhuc vomitus propter venenositatem medicine tunc
recipe tyriace antique ʒ j. aque rosarum ℥ iiij. da in potu
aut loco aque rosarum adhibe vinum citoniorum
simplex aut julep rosarum aut simile. Et si remansisset
in stomacho caliditas vehemens et dolor in medio me-
dicine da tyriace nove ℈ [illegible] ʒ ss. vel ʒ j. Insu-
per deinde potest epithimare stomachum et ungere sicut
dictum est. [illegible] De vomitu colerico quod tacto sen-
te tractavi. Si vero vomitus fuit sanguinis tunc
videndum est utrum si fuit consuetudinalis non
restringatur in quibusdam enim ordinate vomentibus
habet esse multiplicatione sanguinis in eis plures
infirmitates evenerunt sanguinis quod ita vomere sanguinem
solitum tunc in quo si sanguis retentus fuisset mor-
tuus esset melius tamen foret si debito corrigeretur
regimine. Si etiam vomitu multiplicato non mutato
regimine solito sibi sanguis vomitus superveniat
attenta virtute non restringatur eodem modo similiter
et quando menstruum est ~~ne aut menstrua non~~
~~debito supervenit~~ vomitus sanguinis non restringatur sanguinem.
Cum stiptica aut potius per attenta virtute stat
purgandus menstruum intercedendum est cum flebotomia saphene
~~et~~ ventosis in scarificatione vel sine
deinde prohibito fluxu et ~~effusionibus~~ effusione
sanguinis mundificare ~~vomitus~~ stomachus vomitu cum commi-
scere similiter aut similia fiat ut scat ad confortandum stomachum
cum unctionibus et epithimatibus et aliis in isto autem
tamen conveniret spongia infusa aceto et si timu-
erimus coagulationem sanguinis relicti in stomacho
adhuc conveniret oximel aut similibus secun-
dum calorem sicut acetosus semper. Si vero sanguis
defluxerit a capite et non appareat magna reple-
cio in toto sed tantum capitis flebotometur cephalica
aut ventosentur pulsis spatularum superiores
et scarificentur. Si vero contingeret iste vomitus sangui-
nis ex repletione totius tunc removeatur ista
repletio flebotomando ventosando et faciendo
alia diversa de quibus dictum est. Et si contingeret vomi-
tus sanguinis propter ulcera stomachi mundificata ulcera
et tamen post consolidentur propter medicinam assumptam
tempore ~~tempore~~ ratio stomachi in medicina deinde con-
veniunt medicine conglutinantes et remittentes
acuitatem unde autem debet dare vinum cum
lacte ter vel quater [illegible] in die tale vomitus sanguinis
item convenit rob stipticum de quibus dictum est et penitus
et de sorbis et de cornubus et mala citoniorum sine

speciebus item ad stringendum sanguinem vel remedium + 3^m [illegible] ita or-
positum ab auctore [illegible] recipe acacie seminis rosarum lacte sigil- dinato [illegible] 1m
late balaustiarum ana ℈ iiij gummi arabici succi
plantaginis succi virge pastoris ana ʒ j. seminis
jusquiami albi ʒ ss. opii grana iiij teratur teran-
tur et misceantur cum aceto vini aut citoniorum et
cum vino citoniorum [illegible] et de [illegible] in potu cum
ʒ j. usque ad ij. item potest fieri sic recipe seminis mirti
ʒ j. ss. [illegible] de karabe ℈ iiij terantur suffi- 2m
cienter tamen si vel potes isto alio recipe seminis citoni-
orum ʒ j. ss. vel sirupi de sorbis aut cornubus aca- 3m
cie sanguinis draconis karabe ana ℈ j. te-
rantur et deinde in potu vel fiat electuarium recipe zuc-
cari rosarum tyriaca ʒ j. ss. corallorum rubeorum sandali sanguinis
draconis acacie karabe terre sigillate ana ℈ j. 4m succi barbe yrcine [illegible] corian-
dri succi ana ℈ 5.
et seminis plantaginis sorbis rosse acetose ana ℈
j. pulverizanda pulverizentur et misceantur cum
predicto zuccaro et modico sirupi mirti fiat conve-
niens medium tocius cum aqua [illegible] talibus
vel succo [illegible] ut aqua plantaginis
vel similibus potest etiam formari medicamine in sed 5m
pillarum ut recipe trociscorum de karabe [illegible]
de terra sigillata trociscos de spodio cum semine a-
cetose ana ℈ j. terantur subtiliter et cum succo ci-
toniorum aut mirti recentis fiat pille quarum ca-
pe potest ʒ j. item fieri potest medicamine consistens 6m
ut recipe succi plantaginis succi mirti recentis succi
citoniorum succi sorbarum ~~acte~~ silvestrium tosselle ana ʒ j. co-
rallorum rubeorum sandali rubei karabe ana
℈ j. pulverizentur subtiliter et fiat ut [illegible] totum
et infundatur predicto liquori deinde teneatur more ut distillando
~~distillat~~ [illegible] fiat etiam regimen [illegible] quod dictum 7m
est a ultimate quam alia non conferunt tyriaca nova
et [illegible] secundum [illegible] forte adhibenda et sic dicta
sunt de remediis vomitus sanguinis cum colligere possumus Consentanea stomacho calida
consentia stomacho ex dictis autem potuisse 2o tamen
quorum quedam sunt calida quedam frigida calida sunt illa
[illegible] mixtum [illegible] adconfor- Conservantia stomachum
tandum [illegible] et prohibentia vomitum
ad prohibendum vomitum abrotanum nectarruta Consentanea singultui
sapita ju[niperi] ipsi aloes reub. Conferunt
singultum anicorum mastix atque aristologia
[illegible] fer[...] [illegible] frigida vero sunt ista Consentia stomacho frigida
cum prohibentia effusionem sanguinis ad stomachum [illegible] confor-
tativa ipsum rosa sanguis draconis spodium
karabe [illegible] coriandrum [illegible] citonia
mirti cornua sorba portulaca viola [illegible] Consentia confirmancia stomachum et prohibencia effusionem
cum stomachi [illegible] lactuca succus rubi prohibet ef- sanguinis ad
fusionem sanguinis colitec ad stomachum et acetosa [illegible] ipsum.

Sequitur capitulum regiminis fluxus ventris
cum compositis iam singulariter. Et licet
auctor non permutat ad primum sermonem 10. fen
3 ad tertium de fluxu ventris omnium materiarum
hic tamen pro complectionis utilitatis (curandi sive) regimine fluxus
ventris breviter explicabo conformando me
dictis auctorum quos parvo incipiam qui circa
fluxum contingentes et ... medicinas simplices
post tamen quas auctor ponit in primo canone
1° quas tangit Mesue in suis de appropriatis
consolatione medicinarum intentionum. Tamen 3° multis
ex Mesue allegato loco canonicis elicere possumus
4 intentiones corrigendi ventris fluxum. Prima
intentio est debilitare virtutem medicinae et
prohibere mordicationem et ventositatem quam
infert et expellere medicinam a corpore.
2 intentio est canalium et membrorum expulsi-
onis et consimilium venarum virtutes coadunare
et corporis partes stringere. 3 intentio est sedare
laboriosam agitationem medicinarum et motum medicine
si membrum in corpore. 4 intentio est cogitare et
commovere membra et medicinas si in corpore inferunt
ad curam fluxum ventris. 5 intentio est confortare
et dilatare et confortare ... et
6 est ingrossare et inspissare materiam. Prima
intentio habet duas partes scilicet expulsionem medicine
et utramque complet per potum aque calide sive simul
ipsa in lavando educit medicinam ... et
stringit malitiam medicine aut quantitate ...
... 6 3 capitulo de fluxu regiminis medi-
cinalis et bibat aqua calida ... cum adheret
... medicine aliquid ... vel intestinis ipsa
in transmutat acuitate eius et habent similiter
tangit Mesue capitulo allegato canone
primo. Et tamen aqua sola non est in usu sed ibi sit
acuitas medicine conveniet aqua levius decocta
zuccari albi. Et si conveniat maiorem abstersionem
non curando multum de calore loco zuccari albi
ponatur zuccarum rubeum addatur ponatur passule
ad ... Et si conveniat adhuc maiorem
abstersionem non curando de calore conveniet
aqua mellis ad lavandum et etiam abstergendum
et satis decoctum conveniet aqua pulli ... cum
modico zuccari albi vel rubei secundum varietatem
intentionis et si intendo lavationem et abster-
sionem solum. Si vero intendam confringere acuitatem
medicine conveniet brodium pulli pinguis atte-
stando generalem canonem Mesue primo capitulo
de medicinarum ... dicit ... stringit
acuitatem glutinositate et unctuositate ...

quia est dulcedo adhuc convenit ... habent intentionem
licet non sit decoctum conveniunt etiam que potatum
aut cum ... dulcem aut ... aqua frigida
in potatum et aqua lactis caprini aut lac ex-
tinctionis calibis. Item instillationes pulli cito-
niorum pirorum et maxime citoniorum. Et modus
exhibendi est cum aqua ordei et ... in princi-
pio syrupi vel citonia vel pira vel mala-
na vel sorba vel alia stiptica et maxime ex-
hibendi horum syrupi et rob. Et sit iste ordo
horum medicaminum ut applicetur primo lavativa
lavativa et glutinosa sive viscosa potest esse ordo
ut lavativa et abstersiva premittantur deinde stiptica
dicit ... exhibeantur instillationes
modico sua viscositate refrigerantes acuitatem
et applicando secundo prohibentes solum
superficie membri et ex consequenti deinde exhibe-
antur stiptica que dant ... et alia stiptica bonum sa-
poris et odoris declinat ad finem magis tamen ab-
scita sit acetositas nimia ... non
conveniunt. Item secundo fiat inunctio et fiat alia
... tacta in regione ventris ... infringendo
et epithimando ... magis fundum stomachi et partem
umbilicalem a faciendo testum magnum stomachi
attingens fundum ... ad umbilicum potest fieri
epithima ex stipticis et infrigidantibus sicud tecum
tum epithima aut cataplasma ut apparebit
intentionem solam. Item si mordicatio et calidi-
tas apparuerint magis ... umbilicum aut
sive intestinum tamen conveniet clistere lavativum et abster-
sivum ut Recipe aque ordei lb. i. ... olei rosarum ... zuc-
cari ... duos vitellos ovorum aut
infusis aqua ... misceantur et fi-
at clistere et habebit vim alterandi abstergendi et
lavandi et mitigandi dolorem et glutinandi si
applicandum. Deinde debet sequi ... clistere
stipticum ... tangit inscriptibus. Item conveniunt semi-
cupia extendendo vocabulum semicupium
ad fessiones et similia que alibi dicetur. Expe-
dita prima intentione (vero secunda) scilicet coadunandi mem-
brorum ... et corporis virtutes confortandi com-
plemus tamen ... ut dicit Mesue ... redolen-
tibus et ... et co-
adunatorum membrorum ... fluunt medicine et
erit differentia modi applicationis istarum me-
dicinarum ... aut intus aut extrinsecus et si
interius aut per superius vel per inferius
modi vero exteriorum applicationum valde ...
ut apparebit. Ergo ... simul ...

et circa

alias

Cura fluxus ventris procedit ex solutione medicine laxative

... intentio ... calidam ... aquam ... et ... medicine ... passule

sit medicina plus quedam vel aliqua aut particularia primo quando explicabuntur medicine in nature per auctores et probate per eos propter quod sunt quarum quedam sunt simplices quedam composite que talie que sunt declinates ad stipticitatem et siccitatem. Et ordo inter simplices et compositas quod a simplicibus primo incipiatur quia illa virtus melius regi potest. Deinde si illa non suffecerit ad invicem composita dicere autem licet secundum Ricardum primo capitulo de cura fluxus ventris absolute que administrans medicinas tunc incipe a singularibus si vero non valet tunc intendas ad composita. Quantum sunt medicine composite que constrictive sunt ut patet ibidem aut que desiccatione aut infrigidative inspissative conglutinatione operationes medicinarum aggregantium virtute constrictionis et roborationis a confortationis et retentionis ut sunt possumus exemplificare loco dicto et Mesue sunt sicut que ut sublimatio rosa sicca flores rosarum sive anthera hypoquistidos spodium quando est assatum et combustum cum camphora et fructus mirti cum granatis et nucibus magis. Sicca sumach intus torrefactorum coriandri crispi ameos et semen eius sicut barbe yrcine fructus mori sicut celsi sive rubi immatura siccata stipticitate et rob eorum de quibus dicitur et reubarbarum mane torrefactum ut certe incrementibus stiptica et infrigidativa sunt. Item lutum armenum lutum sicut terra sigillata gummi arabicum sanguis draconis corallus rubeus sandalus rubeus cuminum assatum ameos anisum assatum gallia coagulum leporis lignum aloes mastix storax calamita laudanum acacia et coagula sunt constrictiva ut autem tangit in horum excellentia sunt quibus dicitur magis competentibus effectibus et res quidem magis augmentum intus comitetur nisi maior mastix est in tertium in eo virtus spirituum coordinatorum faciens confortationem ut Mesue loco dicto Coriandrum vero cum quiete ingrossare et constringere luto sigillato et sanguine draconis cum excoriationem esse tredis et spodio cum dolores punctivos sedare intendis et acacia et sanguine draconis et rarabe cum os fluxum sanguinis sedare et succo barbe yrcine cum vino et ductus ligni resudant mali ad intestina et adipibus in nature yrcino et caprino imprimendis intestinorum mordicationibus et excoriationibus eorum et musillagine psillii in expellendo residuum et super partem alias tales virtutes et revoluti sunt stipticitatibus cum stipticitas querit a sompnus et inde magis ingrossatio sed insuper tamen fiendum est cum omnia non conferunt et inde specialiter et magnus causis [illegible] sunt et Mesue si qua autem te alie erunt proprietate similia in cura aliorum fluxuum tanguntur preter aliquibus. Sicut specialiter ut tetigit generaliter primo ad composita venie et primo ad quedam sunt domestica que sunt dat Mesue aut [illegible] dicit magis conveniat si tribuatur mastic ℥ ij aut nucis ℥ j usque ad iij cum succo citoniorum simplex ℥ iiij expellit virtute sua et expressiva residuum medicine deinde stringit ut capud in cura citoniorum sine speciebus ℥ ij et aqua ferrate ℥ ij aut cum vino sicut de vino et patet etiam alia sicut que magis tangitur inferius tamen tamen sed aliqua descriptio in proposito per Mesue et primo dicit Stalte fluxum et in educta medicina et super evacuationem assidue accidentibus frigiditatis et ventositatis verba Mesue loco dicto et exiliter conterunt Est etiam combustione nucis quod abstinet fluxum ventris et per accidens catarri cum confortationibus frigiditatis et confortat viscera et ea calefacit et ventositatem dissolvit et terminat fluxum et ventositatem em[illegible] quidam sicut Cuius descriptio ℞ ligni aloes spice galliemus cum calami aromatici ana ℥ ij cinamomi infusi in aceto die et nocte et torrefacti ℥ iiij s mirabolanorum infusorum in aceto sicuti citoniorum ana ℥ ij s granatorum marstin[illegible] torrefactorum ℥ vj granatorum vini et eorum sicut alcohol ℥ xvj balaustiarum gallie ad instar fructus terminalis ℥ ij s ameos ℥ iij terantur omnia sicut alcohol et seminentur in uno vase uno super stipticitate inde siccet et fiat in aqua citoniorum antiqua et granatorum vini et exsiccetur super base vitreato et iterum terantur in cinnamomi citoniorum et sit dosis eius ℥ iij cum syrupo citoniorum aut vini. [illegible] descriptionem ponit inferius ubi confectio clarificata eius cum bene tetigit. Item quidam illud et tangit ista et inter trociscos valde generaliter in tali isto confectio trociscorum convenientur maxima ultimorum inhibet inter et cum fluxus et tertius quorum est descriptio ℞ balaustiarum trociscus gladium infusionis in aceto et torrefactorum sumach granatorum mirti hypoquistidos ana ℥ ij cinamomi torrefacti gallarum torrefactarum in aceto infusarum capituli granatorum fructus terebinthi mastix xiloaloes gallie aromatice medis spice ana ℥ j seminis acetose gummi arabici

Cura fluxus a causa calida ... et signis eius dicta

Bol. armeni, seminum portulace, psilii, coriandri infusi in aceto et torrefacti, ana ʒ. ii. fiat trociscus quorum quilibet sit ʒ. i. cum vino pontico et sit dosis trocisci unus cum syrupo citoniorum vel cum alio rob stiptico. In fluxu vero contingente ex farinato cum signis caliditatis quiete et mesue ibidem talis describitur et absinthes fluxui ventris ... cum significationibus caliditatis. Recipe seminum portulace ... sicut quilibet ʒ. xii ... spodii, sumach, sandalorum albi et rubei et ... balaustiarum, gummi arabici ana ʒ. i. ... fiat cum succo bono ... et fiant ... cum mucilagine seminis citoniorum et aceto et sit dosis ab ʒ. i. usque ad ii. et si fuerit nimis liquidum addatur aque ferrate aut vini citoniorum aut aliud simile ab ʒ. i. usque ad iii. simile est tangit in antidotario ibi est conferens stomacho et visceribus et licet in aliquo sit diversitas ... adhuc intentionem tangit mesue in isto 2º canone trociscos quorum describitur et primum fluxu ventris et excoriationem intestinorum. Recipe spodii ʒ. vii rasure seminis corticis acacie balaustie, sanguinis draconis ana ʒ. ii. ß seminis acetose ʒ. i. ß plantaginis, seminis portulace assati ana ʒ. i. fiat trociscus ʒ. ß. da cum aqua ... supra cum syrupo mirtino et per istos intellige quos in antidotario describit octaua distinctione ibi trocisci de spodio cum semine acetose et ibi trociscorum de berberis et conferunt et conferunt trocisci descripti magis cum sanguinis vehementis caloris ... cum trociscis ... et ... in initio febris ethice ... cum ... solutum fuit ... aliis trociscis de spodio qui ... descriptio. Recipe pulveris rasure ... spodii ana ʒ. i. Boli armeni, gummi arabici ana ʒ. ii. sumach, berberis, sumach ana ʒ. iii. balaustie ʒ. i. ß. seminis coriandri in aceto infusi, torrefacti ʒ. iii. fiat trociscus quorum quilibet ponderet ʒ. ii. vel ʒ. i. ... dosis eorum ʒ. i. usque ad ii. cum mucilagine citoniorum aut alio simili. Expedit medicus sumendus ... continuatam et potus remedium. In fluxu ... magis signis frigoris appetitus ... sumach et mirta ... ciminum et ... Item ... cum succo agreste ... mali ...

calidi ... signis ... signis calidis ... signis ... sumach ... cum ... acetose

calidus et appetitus sanguis calor ... talis ... non addatur speciebus aut paucissimis additis. Cibi tamen ... quinam sunt ... rubilia ... pisa vel lenticule ... decoquuntur in aceto aut agresta ... Expedit ... evacuandus ... ad clisteria et ... plurimum ... ut ... intestinis ... clisteria constrictiua et ... multiplicitate intentionem ... obmitto et transibo ad exteriora applicanda quorum quedam adhibentur per modum epithimatum aut cathaplasmatum quedam per modum fomentationum quedam per modum sacellationum quedam per modum ceroti ... intentionem intellectam supra ... fluxus ... et in corpore ... repleto et ... in ... intenta ... applicata ... et ... effectiua sunt plus ... exteriora ... et ... ut plures ... intestina ... fluxu ... corporis et fluxus ... membrorum ... debilitate retentiue virtutis ista ... complexionem ... impedimenta ... applicata ... tentionis ʒ. ... intentionem colligere possumus ... indiget ... et ... olei rosacei calido ... pulvis mastici aut gallie aut rosacei desuper ... et nota modum medicationis ... penetrationis olei rosacei ... dimmath ... epithimata ... sit ... bonum ... ad fluxum ventris et ad debilitatem stomaci et epatis viscerum ... Descriptio. Recipe acacie, sumach, hipoquistidos, galle, laudani, calami aromatici, rosarum et seminis corticis sandalorum alborum et rubeorum, gallie ... sandalorum ... albumen ... mirre ... absinthii ana ʒ. ii. fiat ... cum ... rosarum ... mouille et vino ... rosacei ... ana ʒ. i. ß ... dicit ... et ... ʒ. ii. aut loco ... ʒ. iii. ...

intelligendum ... ʒ. v. ... intellige ...

donec mell spissitudinem habeat postea aqua
rosarum draginas supra terendo diu in mortario usque dum
deinde leni exeo cum calo et sfongietur cum xilo
aloe imprimis et epithimetur. Secundum dimat
sue cuius litteram sed ita dimatis aliud bonum
et semine eius pulpe simul et sandalorum
donec mell spissitudinem habeat postea aque
aqua cum pul. rosarum iiii draginas super te diu in mor-
tario usque dum fiat viscosius deinde leni exeo super pre-
dicta calida et subfringetur cum xiloaloes sic cer-
to imprimis et epithimetur. Secundum dimat
tangit mes cuius litteram sed ita dimatis aliud
bonum rosarum et semine eius pulpe si-
matis et sandalorum alborum et rubeorum spo-
di sanguinis draconis karabe balaus-
tiarum galle accacie ypoquistidos gallie mus-
cate [illegible] maturorum et tortium madra-
gore [illegible] an. ʒ iij. camphore ʒ i. et cu-
am tere et fac pul. de extremitatum vitis
ʒ ij. sem. agreste ʒ i. infunde in ea simul
ordei et nocte ʒ iij. itaque ʒ i. et misce cu-
ius [illegible] aceto se ʒ iij. deinde coque leni igne
usque dum habeat spissitudinem viscosi deinde
agrega simul cum speciebus in mortario et
[illegible] donec permisceantur et leni exeo [illegible]
na et sufringa cum xiloaloes et epithima
¶ Secundum aut liquidum epithima cum prius rebus
fac [illegible] et [illegible] mina et
p liquido epithimate adde [illegible] quantitate suffi-
ciente vini [illegible] stip. aut vini citoniorum
[illegible] aut [illegible] et vi-
tu colligere et [illegible] in tela
ponit vini [illegible] adhibendum mor-
[illegible] et excoriatio. Cuius descriptio [illegible] buti-
ri s. recent. ʒ xxx. sanguinis draconis ʒ iij.
et plus aut minus [illegible] quantitas pt
taliter fac. Rx olei ros. ʒ iiij. [illegible] de ka-
rabe pulverizatorum ʒ ij. [illegible] misce [illegible] fiat
[illegible] si appareant signa caloris. si ti-
mes excoriatio magis [illegible] intestinis
superioribus maiora quantitate olei et pulveriza
alia [illegible] loco suo ut influxum
excoriatio aut [illegible]. Expedita de inte-
tione [illegible] tertius sive de inte-
tione [illegible] alia [illegible] admi-
[illegible] intestinorum [illegible] aut intentio complet p
[illegible] 2o [illegible] 3o provocantia sudores
[illegible] et urinatia [illegible] vomita [illegible]
p ventosas [illegible] p ligaturas dolorosas ex-
tremitatum et [illegible] cum omnibus moventibus

magis adiectiora aut diutentibus a [illegible] intesti-
orum primum est balneum intelligendum aqua dulcis [illegible]
actuali calore [illegible] et confortati cum [illegible] virtute
decoctorum magis sit fit tamen mesue [illegible] camomilla
vel mellilotum aut anetum aut absinthium vel
valde decoctum [illegible] sive maiorana fo-
lia et [illegible] folia [illegible] intelligendum balne-
um potest [illegible] quod sit potissimum
p duos digitos super umbilicum et sit calida
et sit in balneo sedens usque [illegible] rubuerint
et si balneum ingredi non poterint aliqua spa-
[illegible] infusa dicto bal-
neo et aliqualiter expresse [illegible]
ita frequenter [illegible] applicetur anterius
a fundo stomaci usque ad [illegible] et [illegible] aut
[illegible] infusi dicto balneo ad modum
epithimatis applicetur. Et complet [illegible] dum
[illegible] in fluxu et magis [illegible] motu et
agitatione medicina [illegible] et mordicatio
intestinorum quia lenitas eorum et debilitas [illegible]
tive virtutis ex quibus colligere possimus [illegible]
[illegible] applicatio [illegible] applicanda [illegible]
procedere debent licet alia remedia [illegible]
[illegible] debeat ut confortativa [illegible]
[illegible] retineant. [illegible] ut [illegible]
mesue in ista intentione [illegible] balneatur
in aquis stipticis [illegible] in principio [illegible] que
[illegible] in [illegible] fluxu [illegible]
testina [illegible] balneare cum aqua stiptica [illegible] plus
imprimit in testis et [illegible] ut [illegible] emplastra
et epithimata [illegible] supra [illegible] ista
te intentio [illegible] diversionis et extractionis [illegible] quod
impedit per balneum stipticum [illegible] diverse [illegible]
et sufficienter extracte [illegible] balnea rosarum stipticarum
non nocitura ad [illegible] membrorum [illegible]
et confirmare possimus [illegible] ca-
[illegible] pillo [illegible] quod sit [illegible] fiat [illegible] explanare
[illegible] intestina [illegible] super [illegible] p
[illegible] intentio est fricatio extremitatum et
[illegible] superiorum [illegible] descendendo fri-
cando ad distentiora et ita [illegible] etiam fri-
catio vel [illegible] ab [illegible] et desc-
endo fiat fricatio vel panno asp[illegible] cum ma-
nu sive [illegible] aut cum [illegible] infusa sive [illegible]
[illegible] subtili ad magis aperiendum poros [illegible]
fricationibus licet non sit ita [illegible] ligatio
extremitatum ut [illegible] et [illegible]
[illegible] intelligendo [illegible]
[illegible] compressiones [illegible] p quod complet
[illegible] intentio est vomitus provocandus [illegible]
[illegible] notum ut notata supra [illegible] vomi-
tum p quod complet [illegible] intentio est sudoris provocatio

[illegible] balneum
+ sine dilatatione porrorum [illegible]
loco balnei
dimisse
int complenda [illegible] 3a intentio
balneum stipticum [illegible] complet
+ passione [illegible] advine
2a [illegible] fricatio
3a ligatura
+ 2 diutetius aut cum aqua decoctionis aneti vel aliorum decoctorum pro aperiendo poros
ligaturas 2
2a vomitus
4a sudoris provocatio

[illegible] fluxus [illegible]

tu balneo sine vapore aq[ua] calide sint aut corpr
niquia decocta sint [illegible] apientia porosis[?]
apto excepto capite. 6[us] p[ro] q[uo] comple[tur] intentio
e[st] p[ro]vocatio urine exhibendo urine impotu
vinu[m] subtile[?] aq[ua] fon[tis] [illegible] [illegible] [illegible] bruscu[m] vel
[illegible] limphado vinu[m] cu[m] aq[ua] [illegible] ne [illegible] a-
[illegible] sine [illegible] 3[us] [illegible] primo [illegible] de cura
fluxus ventris solutionis de aq[ua] pluviali [illegible]
[illegible] cui[us] [illegible] et aq[ua] corp[us] e[st] aqua pluvia
[illegible] 2 sequit[ur] quibusdam [illegible] Et estimo
q[uod] [illegible] iuvamenti e[st] cui[us] p[ro]p[ter] veloci-
tate sue actionis adeo[?] 2 velocitate sue
actionis 2 [illegible] [illegible] non relinquid
in [illegible] humiditate [illegible] ti[bi] influxu ventri-
[illegible] suo loco dicetur [illegible] evacuationes
[illegible] [illegible] una evacuatio [illegible] alia di-
tere [illegible] urina multa nocturna [illegible] [illegible]
comple[tur] intentio e[st] applicatio ventosarum sub
ypocondriis 2 inventre [illegible] umbilicu[m] 2
[illegible] 2 [illegible] lumbos 2 [illegible] renes Et [illegible]
ista [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alligatio[n]e
extremo[rum] [illegible] eo q[uod] mag[is] [illegible] [illegible]
et [illegible] applicant[ur] q[uando] balneu[m] [illegible] ve-
tro[?] p[er] balneu[m] [illegible] non e[st] ita [illegible]
[illegible] [illegible] etia[m] [illegible] ut etia[m] tactu[m] fuit
2[o] tamen q[uod] [illegible] applicando [illegible] p[re]cede
3[us] [illegible] vero 3[us] debere p[re]cede[re] [illegible] q[uod] [illegible]
applicanda // Expedita 3[o] tamen [illegible] ad
[illegible] sive ad quartu[m] intetom[?] q[ue] erat [illegible]
[illegible] laboriosam agitacionem [illegible]
corpus a medicina q[ue] comple[tur] ut [illegible] mesue
loco [illegible] p[rese]nte 2 sompnu[m] dicete ypo[crate]s [illegible]
amphor[ismo] amphor[ismo] // [illegible] bibeat quis el-
leborum [illegible] motores q[uia] mag[is] duce[n]t corpus ad
sompnos [illegible] 2 i[n] mobilitates [illegible] 2 amphor[ismo]
vi[?] [illegible] [illegible] mag[is] mag[is] duce[n]t
intellige[?] [illegible] mesue [illegible] corpora
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 2 augmentatio fluxus debilitatis 2 sin-
copi [illegible] [illegible] [illegible] i[n] patinis aut ba-
[illegible] [illegible] [illegible] alt[er] mot[us] localis
[illegible] ut p[re]ter [illegible] etia[m] [illegible] [illegible] tu[m]
frequent[er] surge[re] ad sellam ut collige[re] potes
[illegible] amphor[ismo] [illegible] 23[o] [illegible] [illegible] intel-
ligat[ur] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sedatu[m] q[ue]
valde agitata [illegible] ut ira [illegible] 2 mag[is] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et gaudiu[m] 2 delecta[cio] [illegible]
inspectus vel auditus [illegible] [illegible] n[on]
virtute 2 dist[illegible] visio [illegible] 2 [illegible]
[illegible] auditu[s] In isto tu[m] [illegible] d[icit] mes[ue] [illegible]
[illegible] et potus [illegible] [illegible] [illegible] restringendi

[illegible] in sincopi[m] 2 casu[m] virtutis [illegible] adduc-
it ad agitatione[m] 2 [illegible] [illegible] fluxu[m] [illegible]
[illegible] de cibo intell[igendum] [illegible] [illegible] [illegible]
tare virtutem nimio fluxu debilitata Expedi-
to 2[?] intetoe sive tamen [illegible] intentio de-
[illegible] [illegible] 2 [illegible] cor 2 comple[tur] [illegible] duo
debito regimine [illegible] [illegible] [illegible] primo
eligendo aere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
resolvit virtutem Sit [illegible] aer [illegible] [illegible]
ad [illegible] ut collige[re] [illegible] [illegible] [illegible]
capitulo [illegible] 2 [illegible] nisi esset voluntas [illegible] [illegible]
tom[?] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sue
[illegible] [illegible] [illegible] qualitates passivas
[illegible] [illegible] [illegible] Et sit aer [illegible]
dolentib[us] q[ue] [illegible] collige[re] [illegible] de cibo 2 po-
tu [illegible] e[st] ut [illegible] 2 [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] motu 2 quiete
[illegible] de sompno 2 vigilia [illegible] de accidentibus [illegible]
2 [illegible] influxu [illegible] [illegible] agitando [illegible]
res debilitando virtute[m] Expedita [illegible] ca-
[illegible] sive intetoe veniend[um] e[st] ad [illegible]
ma[teria]m 2 stupefaciendo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] narcotici comple[tur] ut [illegible] primo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fluxus [illegible]
2[o] narcoticorum [illegible] [illegible] [illegible]
da [illegible] 3[o] an nocte vel die exhibende [illegible]
4[o] an cibo [illegible] [illegible] [illegible] an corporib[us] [illegible]
[illegible] [illegible] an corporib[us] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] 8[o] an diebus [illegible] vel [illegible] 9[o]
an membrorum [illegible] [illegible] [illegible] 10[o] an
sit certa magna a[u]t [illegible] quantitas exhibenda [illegible]
narcotica vel an 12[o] [illegible] [illegible] exhibeda [illegible] aut
liquida vel grossa 13[o] an intus vel extus
applicanda sint 2 si interius an [illegible] ap-
plicari p[er] os aut p[er] inferius aut p[er] clistere
[illegible] 14[o] [illegible] e[st] an stupefacientia
[illegible] applicanda sint an [illegible] vel [illegible]
posita [illegible] [illegible] [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible]
dicete mesue ia[m] loco [illegible] [illegible] aut [illegible]
magni [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tu[m] nar-
cotici e[st] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
2 [illegible] ma[teria]m 2 fit retentio [illegible] 2 [illegible]
fluxus 2 [illegible] p[er] tempus non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 2 [illegible] fuerit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 mort[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] e[st] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] membrorum et virtutum
corporis sicut [illegible] [illegible] 2 ista [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fluxu[m] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] adduci p[otes]t [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

6[us] [illegible] urine

albu[m]

[illegible] plub[?]

3[us] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quies corpora

quies [illegible]

[illegible]

[illegible]

In capitulo de narcoticis

impressio est maioris fluxus et est cum congelatione et mortificatione. Ad 9m replicando quod dixi in principio narcotica non sit multa fluxu ubi vel in corpore in tanto aut ante evacuatio dare medicina sufficiens non est tenens in primis dare narcotica non contrariantibus aliis aut in tali desperato ubi esset valde vehemens dolor prostratio virtutis vigiliarum. Ad 2m primis explicanda sunt nocumenta que contingere possunt et quibus debemus adhibere remedia nocumenta aut corpus sunt opposita vel inte caloris sive spiritus naturalis sunt congelatio stupefactio et mortificatio contingunt quod per opposita ut per solutiva calida que prohibet infrigidationem et congelationem et per ignis auferunt sicut misce castoreum piper et cetera ut tangit mesue et de castoreo et tiriaca tangit auctor 15 3ii titulo primo cum ultio de aurea fluxus venit ab castoreum tamen et piper magis faciunt ad resolutionem stupefaciendo subtiliando et prohibendo congelationem tiriaca aut maturat et servat virtutem narcotica pro 2o dolor mesue misce narcotica confortantia et conservantia spiritus sicut misce stomatica cordialia stomatica sicut sunt spica et doronici et zedoariam et sella(?) dolor misce mesue sisteri sive detonetia et sedantia reumatis status vias agitabiles et fluentes de parte impuri sicut misce mirrem et olibanum sive thus sandaragina et silia et cordialia stomatica calida ut musca ciname et macis. Ad 3m apparet quod non sine timore applicanda sunt quia apparet contrarius auctor in narcoticis est timor. Et mesue tamen dicto verificatur sed non opinari melius est. Ad 4m videtur quod mesue quod melior hora est sero ante somnum somnus vero sedat agitationes videlicet dare ut tangit mesue in mane cum non assumit vigilie nocturne per quas oportet dari de nocte. Ad 5m videtur quod sit danda ab ore vel misto ne corrumperentur et evaporet [illegible] tibia ad caput aut etiam cum corde ad medicam tusseat ut dicebat est primum quod comple quantum ea fieri fuit fames. Ad 6m 43 per philosophum quod non danda sunt corporibus plenis ne congelationem inas et caro expulsiones impediat ita ne misce contentes supprimat virtutem ita quod geste. Ad 7m dicitur quod non convenit corporibus impuris vehementi impuritate et cum conveniunt dicto patet quod convenit in medicis corporis fortis caloris naturalis magis non apparet infrigidatio extremorum et impulsu debilitas dicite auctor 15 3 titulo

primo cum ultio non exhibeat ei tamen non infrigidationem corporis et debilitatem virtutis et apparet illud in pulsu. Ad 8m dicitur quod in palliatione cum magis possumus exhibere debemus et non quotidie ymo ut dicat mesue in verbo in tempore et tempus exhibere eorum confortantium ut cordialium stomaticorum etiam ut in palliando dies plures si possumus aut dies 2m tenere virtutis et in mente. Ad 9m videndum narcoticum est nocivum in vel requiritibus subas fumosa in stagnis stule et clara vel valde notat est et spirituum in moribus et in corpore et etiam non misce in obris quando ad multum spiritum requirentibus et sic. Ad 10m videtur dando quantitatem pautiorem quanta possumus limitata in quantitate cuius dosis apparebit post descriptionibus per auctorem quod tamen variam est 2m medicina contractum 2m virtutis et in mente. Ad 11m alio quantitatis est exhibere cum advenit insultus accidentalis aut morbi ubi est virtus et fortior et prohibere cuius lesio per adventum insultus sunt stante vehementissimo dolore ut intellica colica dicite mesue ex dictis galieni 12o terapeutice in colica quando vehementi quod vehementer nitatis est tamen medicosa que est stupefacio et per capitis dolores cuius cum tamen vehementer resolutivas ca tadat et ita intelligere aliam aliquam fortissimum dolorem. Ad 12m videtur quod potius in substantia liquida applicatur licet cum tamen operetur in substantia liquida applicatur quod prominenti fortiorem presencratiua per dictum operationem sua. Ad 13m videtur quod tamen est corpori toti applicare exterius cum interius licet aliquid membro ut cum exterius applicata et mente foret magis malum cum applicare interius autem in modo sunt periculosior est applicare per superius cum inferius ideo melius est applicare per emplastra cum interius ut est tantum sunt melius est applicare in lignino quod in suppositorio. Et in suppositorio cum in clistere licet in lituino noce[?] sicut dicite auctor 15o 3ii capitulo allegato. Et in testificati sunt nos vidisse qui sibi supposuit collirium ex opio et mortuus est. Ad 14m videtur exemplis ut tamen est exhibere opiata restricta ut apparebit ex dictis. Ad ultimum videtur quia [illegible] opiate describit mesue loco allegato et quod sunt notabilia sunt explicabo ista et primo me[?] licet ita et in primo in assumendo p

Cum fluxus et an[illegible] [illegible]

ciroplita

troci[scus] i[us]

trocisci 2[us] de colica [illegible]

troci[sci] 3[us]

colliriarum 3 i s[ive] opii [illegible] 3 i

troci[scus] [illegible] de [illegible]

pilule bone

[illegible]

troci[scus] [illegible]

et primo trociscorum medicatorum quos describit ser[apio] in scriptis compositis adstringunt menstrua et alios fluxus ventris [illegible] Recipe olibani 3 i. coaguli leporis 3 ii. opii 3 s. gallarum 3 iii. fiant tro[cisci] cum succo plantaginis quorum quilibet sit 3 s. et eius dosis est a 3 s. usque ad 3 i. Secundus descriptio trociscorum est ista. Confectio trociscorum quam posuit [illegible] nas ad stringendum fluxum katharticum et colica passione et alios fluxus ventris [illegible] fortantes atque constringentes ventrem cum [illegible] frigiditatis faciunt. Recipe thuris [illegible] minuti [illegible] ameos gallarum citri gallie [illegible] i. arabici balaustiarum [illegible] i. fructus tamarisci [illegible] corticum granatorum [illegible] spice ana 3 ii. iusquiami opii ana 3 i. fiant trocisci cum [illegible] quorum quilibet sit [illegible] et sit dosis corporis trocisci [illegible] 2[us] mesue trocisci cum dosim est a 3 i. usque ad 3 i. Et alia descriptio trociscorum [illegible] mesue. Cuius [illegible] est ista confectio alia trocis[corum] [illegible] fluxum ventris et ventrem [illegible] cum [illegible] Recipe spodii [illegible] acatie ypoquistidos [illegible] trociscorum gallarum ana 3 ii. fiat tro[cisci] 3 s. et sit dosis 2[us] mesue [illegible] cum aq[ua] [illegible] 3 ii. aut cum [illegible] dosis [illegible] usque ad 3 ii. [illegible] intellige [illegible] etiam trocisci de karabe descriptio mesue quorum dosis est 3 i. [illegible] robustis [illegible] mesue [illegible] pillas [illegible] verbis confectio pillarum [illegible] bone ad fluxum ventris [illegible] Recipe [illegible] sandaracce opii thuris minuti [illegible] ana 3 i. fiat pille sicud [illegible] cum [illegible] et [illegible] potest [illegible] a 3 s. usque ad 3 i. [illegible] aliquam stupefacien[tia] [illegible] domestica [illegible] possunt [illegible] loco [illegible] et primo tangit [illegible] sive linimentum Recipe opii [illegible] ana parte i. [illegible] 3 s. [illegible] balaustiarum acatie thuris [illegible] ana [illegible] misce cum succo [illegible] albi aut cum succo [illegible] aut [illegible] linimentum de [illegible] descriptione mesue dissolvendo in succo [illegible] aut etiam [illegible] et de madragora descriptio trociscorum 2[us] mesue [illegible] recipe pt ad linimentum [illegible] Recipe coaguli leporis dramma ii. i. ponderis viii granorum ordei [illegible] ii [illegible] opii [illegible] gallarum

3 s. thuris 3 viii. [illegible] fiat trocisci cum succo [illegible] et sit dosis 2[us] mesue 3 i. aut melius [illegible] 3 ii. thuris [illegible] parte s. [illegible] melius quod sit 3 i. fiat trocisci [illegible] aut [illegible] et dosis 2[us] mesue est a 3 i. [illegible] est a 3 s. [illegible] tangit Recipe [illegible] albi opii [illegible] spodii balaustiarum thuris ana partes equales [illegible] ana 3 i. fiat trocisci [illegible] cum succo [illegible] et dosis ut [illegible] in fluxu [illegible] vehementis caloris [illegible] tangit fluxum cum signis frigoris Recipe opii sandaracce thuris [illegible] ana 3 i. fiant pille sicud [illegible] cum [illegible] aut cum succo [illegible] et [illegible] pille [illegible] sufficiat [illegible] sufficiens fluxum magis cum quartane [illegible] frigoris quod dicit [illegible] Recipe castorei opii sandaracce [illegible] albi [illegible] thuris ameos ana 3 i. [illegible] melle [illegible] et sit dosis 2[us] mesue sicud [illegible] 2[us] [illegible] 3 s. usque ad 3 i. [illegible] tangit descriptio Recipe [illegible] argenti [illegible] 3 i. coaguli leporis 3 viii. [illegible] gallarum ana 3 i. opii dramma [illegible] et sit dosis a 3 s. usque ad 3 s. cum [illegible] ponit trociscos quosdam [illegible] descriptio Recipe acatie gallarum opii [illegible] ana parte [illegible] 3 i. fiant trocisci [illegible] a 3 s. usque ad 3 s. et competunt fluxui cum signis caloris [illegible] tangit [illegible] magis cum signis frigoris. Cuius descriptio Recipe ameos [illegible] corticum [illegible] gallarum squille [illegible] juniperi cuius folia aliqualiter assimilantur [illegible] ana partes equales [illegible] 3 iiii. opii 3 ii. terantur sicud [illegible] et sit dosis eius cum modico vino [illegible] vel alio [illegible] a 3 i. usque ad [illegible] i. et melius a 3 s. usque ad 3 s. Et dicit [illegible] mane [illegible] sufficit quod [illegible] semel [illegible] dosim [illegible] ab i. dramma usque ad ii. melius est a duobus [illegible] usque ad iiii. Et [illegible] dicit [illegible] in duobus diebus [illegible] filonium descriptio mesue in anthidotario descriptione duplici [illegible] 2[us] prima descriptio [illegible] cum [illegible] vino [illegible] descriptionem a 3 i. usque ad [illegible] [illegible] magis etiam cum

athanasia

frigoris magni frigoris et ... ab ...
usque ad ... cum vino dulci suavi et cum
rob cum succo endivie et apii sequitur expe-
dito fluxu etc. etc. etc.

Expedito fluxu ventris per medi-
cinas transeo ad speciales fluxus et
primo cum fluxus capiat denominationem a mem-
bris quorum defluit ... tale et principali-
corporali stomachi humida debilia ... capitulo et
fluxus dissinterie epaticis et aliis et exacere
contingit primo tangam remedia fluxus dissin-
teria ... membrorum et primo stomachi specialiter lenitatem
et lubricitatem stomachi de quibus speciale capitu-
lum Avicenna in 3° tractatu ... et supponam tamen et sic
supposito quod omnis in moderata dieta con-
tra dicere possit actu virtutes ex 2° amfo-
rismo ... de quibuscumque ... contrariis contra
lenitatem et lubricitatem stomachi sive lienteria aut
fluxum ... sive ... denominationis specialiter
male complexionis cum in sequi possedicte
Avicenna 3° tractatu 2° capitulo 2° de causa debilitatis
stomachi et unaquaque ipsarum virtutum debilitatur per
eius maliciam complexionis debilitatis retentiva
... intensa sive in ... prout declarat
... ut sunt ... allegatorio ...
ut tangit Avicenna 3° tractatu 1° capitulo de causa
lenitatis stomachi etc. et est causa satis nota et ...
... non laxaret stomachum nisi sub ...
meseraice ... magis laxaret Sic ergo
sit mala complexio calida sive frigida si sit ... col-
ligantis ... aut ab alio membro ... stomachi
... si caliditas ... specialis una est intentio
rectificatio membri calore ... stomachi que per-
tinet regimini proprio illius membri Secunda in-
tentio est alteratio stomachi cum infrigidantibus
intensionibus et ... quod exig-
... humida ... vehementer frigida sal-
... actu ut aqua vehementer frigida ...
... non est tribuendum ut ...
primo de canonibus ... egritudinum stomachi du-
... et ... ut non afferat nocumentum stomachi
aut calidi ... alique vehementer ...
sicut aqua vehementer frigida ... reo
qui non est consuetus Sicud etiam frigida ...
... aliqua ... ut aqua rosarum et ...
rob ... frigidarum de quibus ... est ...
... intelligant ex dictis
... capitulo de vomitu ... evacuationem ... colli-
ge parte regimine ... non naturalium ...
regimine ... colliges Regimen ... malitie

complexionis cum in calida ... intemperato
... si in calida ... prima in-
tentio est ... ut ... pate-
... et ... membra ... 2 intentio
est evacuare materiam ... vomitu ut est
tactum aut etiam solone ventris ...
... calidis ... evacua-
tionem rectificatio stomachi ... alia parte
~~completur 2 intentio est evacuare materiam in fluxu~~
~~... vomitu ut est tactum aut etiam fluxu ...~~
~~... tangebatur in regimine vomitus cali-~~
~~3 intentio est per evacuationem rectificatio stomachi ab~~
~~... alia parte completa~~ 2 intentio completur per
... et evacuatio ... ut est tactum
de vomitu ... 3 intentio completur per ...
... et per administrationem re-
rum medicinalium Et ista tertia intentio
perficitur regimine male complexionis tale
... sive ... sive ... primo reme-
... satis esse debet aeris frigidi ...
ne ... aeris ... notatur
magistro ... aliis membris et si aer non
... constitutione ... sive tempore ...
artificialiter ut ... est plures de regimine
febrium acutarum ... eligantur
cibi infrigidantes ut coriandrum ... est in-
frigidare ... cibum ... tertia
... coriandrum ... impressionis in
... cibum ... valde
vehementer ... et ...
a non multum apta ad bulliendum ... item
... item citonia item ... fructus infrigidan-
tes et ... aliqualiter ... stomachi item ex
oleribus conveniunt lactuca endivia et acetosella
... conveniunt lactuca ... et endivia ...
in aceto item conveniunt ... torta ... agreste
vel aqua in qua ... agreste ad bulliendum
item ... conveniunt ... in aceto item conveniunt
panis ... saltus et ... furfuris
item virtute ... forti conveniunt ...
... torta in aceto
... remoto cor-
tice ... in aceto vel agresta vel sua
... vel primo frangantur cor-
tices ... ova ... ad agrestam
vel ad acetum ... ibi stare per horam
et post ... agresta vel acetum ... aut ...
item conveniunt ... vel agresta vel
aceto vel ... item ... conveniunt ...
forti ... vitulorum ...

cibi
coriandrum
citonia
pira
poma
lactuca
endivia
acetosella

carnes vel castrorum vel leporum aut ex bipedibus pul-
lorum grossiorum aut avium minutarum in medio de-
genium ut alaudarum. Item iterum sive me-
rule. Et post condiri debent tamen cum aceto vel
agresta aut sirupo citoniatorum. Item avium
bene condite cum nito et aceto ut turdi et me-
rule aut minutiores aves. Item conveniunt ven-
tres pullorum aut minutarum avium infusi
in aceto post debitam elixationem. Item conveniunt
non sit domesticum lac acetosum aqua extrac-
tum et butirum. Ex potu vero conveniret vinum
aquosum. Item conveniunt potus sirupi et sirupus ace-
tosus de quibus dictum est. Item poma citoniorum
sive speciebus. Ex medicinis vero primo potius
ut aliqualiter tactum est conveniunt sirupi illorum
acetosorum aut rob illorum. Item sirupus rosatus de [illegible]
[illegible] sive rob eius. Exterius vero applicanda [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] applicando cum frigida
[illegible] [illegible] canone [illegible] [illegible] primo
de cura male complexionis talis dicitur [illegible]
[illegible] ne declamare infrigidate vel epar
tali infrigidatione quali corporum operantes no-
tant [illegible] cum acciderit nocumentum in an-
helitu et frigus in epate quod si preceperis ali-
quod horam [illegible] ei cum oleo calefacto ef-
fuso super locum scilicet de absinthio aut de spica
vel mastice. Et emplastra ipsum scilicet locum infri-
datum cum eo scilicet oleo et pone loco emplastri
super infrigidatum [illegible] que [illegible] scilicet frigida [illegible] le-
dentia frigore de super [illegible] emplastra
Si vero mala complexio stomachi frigida fuerit
tam lubricitatis [illegible] [illegible] intentione [illegible]
distinctorum male complexionis [illegible] sine
materia pendens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] altarum stomachi cum calidis
aromaticis et aliqualiter adstrictivis [illegible]
[illegible] [illegible] Si vero pendebat ab ali-
[illegible] membro communicante stomacho [illegible]
frigiditatem [illegible] [illegible] Galieni [illegible] [illegible]
[illegible] alterum alteri [illegible] tactu alte-
rando et confortando stomachum. Si vero sit mala
complexio frigida stomachi facta cura difficilis [illegible]
Si enim membra [illegible] fuerint frigida [illegible]
per frigiditatem licet non pendeat virtus
stomachi tamen ab eadem nocetur ut sine frigidi-
[illegible] stomachi frigiditas removeri possit
[illegible] [illegible] deinde confortetur [illegible]
per debitam administrationem sex rerum non natura-
lium ut eligatur aer temperatus calidior ex natura

vel artificio ut calefaciendo cameram cum igne et
stuffa vel faciendo evaporationes [illegible] suavis
odoris ex rebus notis ut ex ligno aloes aut
thure aut mastice aut sandalo citrino vel junipero
vel similibus ex [illegible] calidis [illegible] [illegible] aroma-
ticorum ut cinamomi vel [illegible] aut galange vel macis
vel [illegible] [illegible] calidarum secundum quod [illegible] exigit.
Item potus sit vinum aromaticum acutum ali-
qualiter. Item exercitium conveniens. Item exercitium ex-
tremorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intima
male complexionis frigide. Et sciatis quod calefactio
extremorum producit ad calefactionem stomachi ex proxi-
mo. Item [illegible] vigilia et [illegible] sompni di-
urni in meridie post cibum. Item [illegible] repletionis et
expulsio superfluitatum [illegible] digerere. Item [illegible]
[illegible] evacuationem et emorroydarum et
menstruorum et fluxus sanguinis narium. Ex accidentibus
anime videntur timor tristicia et gaudium [illegible]
et moderatum [illegible] [illegible] superfluum [illegible]
[illegible] et impotentibus [illegible] conveniunt moderatus.
¶ Ex medicinis conveniunt [illegible] conditum aut [illegible]
aut galange. Item [illegible] [illegible] alia potissime
rusticorum et cum tyriaca rusticorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] habentes. Item [illegible] feniculi
[illegible] galangam. Item [illegible] [illegible] de ge-
nus [illegible] [illegible] Item [illegible] de ligno aloes
Item dyamuscus dulcis et amarus. Item conveniunt ty-
riaca magna [illegible] [illegible] vini aromatici [illegible]
ut malvatica vel similis. Item aqua ardens sive vite
[illegible] [illegible] calidiore [illegible] vini a-
[illegible] sublimatione [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel aliorum [illegible] calidorum vino sub-
limando. Item [illegible] cum portatione plumacioli
ex pena molli et subtili vel alicuius veli [illegible]
[illegible] aut portare [illegible] [illegible]
infusi in vino malvatico et postea expressi
mastici [illegible] thuris [illegible] 3 j. [illegible] bulliat
in duobus [illegible] vini malvatici [illegible]
tertie partis. Deinde [illegible] [illegible] ista
decoctione et expressione [illegible] stomachum [illegible] aut
fiat [illegible] cum spongia vel filtro [illegible] ista
[illegible] et apponatur stomacho [illegible] fiat
inunctione ex oleo mastici [illegible] de spica [illegible]
de absinthio [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Et similiter [illegible] expertus rebus [illegible]
[illegible] [illegible] Galieni ponendo ventosas super

[Marginal notes:]
[illegible] cum aceto aut agresta
potus
[illegible] aliquali [illegible] [illegible]
[illegible] sive
[illegible] rob eorum
¶ [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible]
Cura [illegible] [illegible] stomachi
x [illegible] removere
[illegible] [illegible] una ad rectificandum membrum
aer

stom ofert Itē loco et sitaco extremitat
Itē loco trium et pedū cū aq̄ tamo aut
decoctōe andathorie 1 flor fen aut cortic
allei Itē quicit fr stom tenē pucros ul pu
ellaz semp 1 amichilati bitōr ameriōr Itē
quicit tenē tamē sup stom aut tenē nola
meginuz Si vō fuīt mala oplexio frid potest
cam ul q̄ mō ē in fluxu 2 et 1 regat fluxū r
gendo inbrit maudenita aut si fuerit tot
corpus inaidamz et plenitūe tē dem pōn
sup imptibz mt medijs 1 fuerit flux mē
camz inbir potetibz potissm fartibz ad
gstuar dez spez et em 1 repellendo mē vsus
principalia secenente permictua pr'' siue p
durt ex vias expulsionm pribz depunctio
magz vō frigz effusez sto si natura fuit ille
tactu euacua vomitu 2 h vide m re'' vomit
vomitz tn auic 13 3' vomit leuic fiez exer
kc 2 aqua raphani aut aq̄ mell 2 aq̄ or
di 2 exmisse calo potentia ex sit expo
mel squill aut oxmel cu ōtu cū subtilia
2 exsita ex ptht ut spica 2 cf Si vō humor
magis in fudo stoi residet siue q̄ituaret
cū pfluxu educat pt ventr Et leue so
lutiu potest ee yera dando ex iij usq ad
z v aut dando z 1 pillar de yera fortis
cū agarico Et si humor effusus fuit aqs vo
mitus ofit ofeuret et exsiccantia intsoa
aut extiora et in vnctoes 2 it colligeda
expthit ut vomit pille dcte Si vō in fu
erit vistosa quit inductiua ut oxmel
simplex 2m modu tactu fecmi fisca adex
hibitoz tyriaca aut metrdati aut aromati
coz simpliciu calor de quibz dem ē Itē q
unt etia electuaria opoita tacta ut 1 cura
male oplexionis frīe siue in Itē 1 vnt
tiones et alia extiora exp emiata Si vō
insto fuit mala oplexio humida tantu le
nitate stoi 2 stoi fluxu et ex qra 1 stoy
pendent cam ulq̄ m ē de fluxu 1 ambi
aut toto corpe siue tamo q dict ē de
euacuando tom corp a dcuato mbro
Et tamo diuisionu ad loco biliora pthibiti
onis m̄ ad stom Itē pxa ut tactu
ē si m supnatat et mg ob stoi petat
vomitu educat ut ē tactu aut solone ve
ntr cū pdas aut fuit inepta educi vis
cositate 2 grossicie a subtilitate mor
dictis dem pella 2 regat sepōr ebz nō m
... ad siccitatem declinantibus

(column 2)

vt aere siccior ompliori motu sitatoib et
cib naturalit siccis 2 artificialit ut assa
tura carnu aut frixuris inter qs pisci
vit carnibz siccioribz ut pdicu fasianor
pipionu rualiu etiam auiu minutar
merule turdi merul lepor capreolor ca
pri vituli 2 qmit corp fit ad siccitate
declinas utat etia si voluerit omede sub
sit aviu sittar ut pullor columbe et n
corpa pullor quorcuq salti in vsu sit
qua corpa eni pullor columbor sit car
de digonis 2 longe more insto 13 3 ct
pō de cura male oplexionis tu m Si
sub auiu pdar maxie oditu cu aid
sitis 2 aqua ferrea vnde 13 3 ca 2 et
vn 2 aqua fru mineral in quia exsicc
vn fru inscoties ē inuatia stoi hu
dior vnde oxigrua fru ut calibeate
in qomie aq distillatois arene digna
vō si humor ē grossus humidus aut visco
sus mtā cetera sit medicina subtiliatiua 2 maāna
et maxie omedat oxmel squilliti
vnde auic 13 3 et primo de cura male
oplexionis frie 2 humide Ex medicinis
aut ois egritudines mals grossas 2
humidas ē siue subtiliat excurator Et
sit pxa medicine vō incisantes humores
grossos sit pille alesfingie 2 alocicite
maxie pille stoi et aloe sicut acetosus
cū scibz de scriptog vō alefsinginar md
iniplt 1 mesue Itē ofert adhoc yera
picra in 13 3 ofdomus yere gal vnde
auic 13a 3 tractatu pmo ca allegato
yera addam qui grossus ē ps seis api
in f ptes ut z exmitatu absinth an
fen an z iij piper albi agari an z 1 f
costi spice indekersim siue leuistici an
z 1 mast cit an z 1 aloes z viij quil 2 fi
ant trociscs cū sucō de absinthio loco h
vte yera gal quit et aliqn yere 1 cipi
entes agaricu aut fortiores quas inde a
mesue et auic ys tanoe pscuatiuatoes
mebror quit intrabolam debili odita
et ut auic 13 3 loco dcto quas inde a
mes in antidotario Itē 33 oditu Itē
lig n sit vsuale in ppoito ator oditus
Itē amsu cū zuccor Itē timi Itē rynaom
ditu Itē feni

(right margin)
ay
fira
H quarl' quges
cum humore humido
grosso viscoso
2 materia
stoi
pillule
pille alesfin
pille aloe
pille sto
pille stoiaticae
H aij cum i pilibz
Y dem ē sup aut pille d yera
pr eandem
oportune ē 2
purgare

[illegible] ygesta [illegible] [illegible] flux[illegible]

flux[illegible] [illegible]

[illegible] effusio [illegible]

[illegible] fluxus [illegible] debilitate [illegible]

causetur fluxus [illegible] fluxus [illegible]

[illegible] fluxus [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Itf galan 2 q sphita gcapitulatur // Si vo ca fluxus stoachal eet in ygesta insto euatua illa vomitu ut solone ventis uel digestione moie pphite Sili in fiut fter acetosa digeratur 2 euacuetur ut e tactus gmedat tu auit in isto cau dyacalamitis q uide amesue Itf dyacimin ustf si fleu foret sum gueit dyacon pipeon q etiam vide loc suis Itf gunt digitia 2 euatica ut dictum e 2 habe meti pillas stomaticas de septoe mesue Itf si nia multa foret effusa sto rege etia ut dictum e in re ne vomitus itf p exteriora et interiora ut dictum e ibidem Et si huor e gruiyt 9 dte cura regimine gporto 2 uis canone medulis loc supra Et si fuit iste fluxus stochal ex debilitate gtentie et raritate textue tunc tu stipticis unicis siue agregamis stoi stoz unde gunt sirf stip 2 minuc 2 silia q tacta sunt in re ne vomitus talia aut sima ut exigit disp 2 ita gue de exteriorib applicando/ Si vo A stochal p ulcera stoi et mudifice 2 tunc ulcera dem tursca adsto gfortatum Si vo ta fluxus stoi fuerit p reliquias medicine tu facut dictum e in fluxu venti sufficiente p farmacu Si vero fuit stoi fluxus p catharru descendente a cerebro tunc attendat capiti ex regimine catharri porto 1º 3ª Si vo fluxus sit ca t9 p cibos tu no restringat donec euacuati sit n valde debiliter fluxus 2 gtingit p multu cibu ex fluxu sspectetur pius eductio s sepa a sto 2 mebris q gphende poterimus p fame tu administrent unctores sosce gfortatiue stoi ut olm mastic aut despita 2 cibi facil digestis aliquar adstiptica declinantes inquantitate pauca 2 pinita panis aliqualiter rostit ul assus infusus vino aromatico aliqualiter poteti de quo dictum e 2 sit potus etia pinus Si vo fuerit cibus ppe solucis sicud rcubar 2 regerit fluxum vene fluxus fit p medicinas Sili si assupsisset intimale aut orabu a zubelia no corre eta ide facit Si vo gtingerit p cibu aquosu laxante stoz et intestina 2 p coctione tuerbite a

viiarz

silis aut sartute 2 tedsors 2 morori matiuros 2 csmillors 2 gsiliuz fiors 2 thudors tu cpiere eductoz hors lauando 2 mudisicando stoim cu medicinis dictis i regie fluxus p medicinas/ sunt etia brodiu pulli cu ciamo 2 2 pmo pmitta panis tostus ul assus infusus aromatico 2 potenti vino Itf sto fiant unctores 2 alia q dca sunt in re ne stoi fri 2 humidi Si vero gtingit fluxus p cibos distosos sicut est portulaca tu peta illors eductio vomitu aut clisteri abstinente educit potius iuris pullecium —— ciamo gpse cu aqua alio arom q fz virtute instisiua arometica et stiptica ut e ciamin 2 gaudis Si vo gtinget p cibu tarde digestis q ventositatem tu pona etia cibus 2 adhibeat carminati ventositate ut anisum aut feniculi amcos galan 2 silia Itf unctores ex tremors calide quas ponis unde Itf locoes pedu mag casmille de cortois et infrigidacois Si vo fuit inordinata assupto cibi aut cibus tarde digestis tu peta eductio prius tibi vomitu 2 fiat clisteri eductiui feu dem exhibeat lauatim stoi aliqualit abstringens ut aq ordi cu zucco rubeo q gtineat plenu ebulire cibu leniore subtiliore nitaliter verti et gueniat brodium pulli cu zucco ut tactus e dem p9 expulsione cibi vigoret stomachus cu stiptic 2 sris 2 dent cibi facilis digestis et aromatici ut dictum e Si vo tensuet cibus adacetositate petat 2 eius eductio modis dictis ut sumat brodiu pulli cu arom 2 fiat remic exteriora declinatia ad calidu 2 stiptica q no replecto ut po capi Si vo gtingit fluxus p paucitate et subtilitate pauci cibi ut no bn retineat et irritet virtus ad expellendu tu exhibeatur cibus grossus ut gelatina sulsida siruatis u carnium parnitu milia vini nigri 2 pnitans stiptica Ex frictibus aut gditis citonia aut silia fiant etia gfortatia expersis de vomitu etia colligi pnt 2 intest subtiliatia 2 calefacietia ymo declinet regimine ad aliquale infrigidacom 2 ingrossacom 2cf

i. capitulum ... a cerebro ad stomachum [abbreviated heading, partly illegible]

Capitulum secundum in quo agitur de mittendo fluxum

Expedito regimine fluxus per tibos [?] ... est de regimine fluxus cerebralis ... catarri defluxu potissimum humiditatum a cerebro ad stomachum et intestina aquilis ... tales sentit ... istius regimine catharri et per eius regimine expediendo ad ... ut tu proposito spectat aliqua brevia tamen istud quod regimine ... particulares mitti ... clusis ad quod fit missio primum secundum regimine sibi ... medicina administratorum rerum non naturalium et medicinarum regimine ... primum circa ... defluxus et fleuma ... eligatur aerem ... declinare ad calidum et siccum ac saltem in actiuis ... n. calidus siqua ... et dissoluendo magis ponit eam in fluxum ... pliori frigido ... caput ut spongia ... galienus ... tertio ... particula 13. Et 8° aust... ... repleto iacens ... in opposito colligitur ... substantiam et ... lapidea. ... eligit levis digestionis non stupitus sed abstringente potius ut ptisana ordei ... pane tostum in brodio pulli. ... comedere aut minimum ... ova sorbilia ... ova cruda ... vini aliqualiter rubei ... quiescat motus enim auget fluxum et ... matatinum catarrorum ... cum motus extremorum ... n. frigora ... Et ... ad ... sic paucis horis ... nec dormiat post cibum ... saltem duabus vel tribus horis ... elapsis nec dormiat de die ... quarto ... de sompno et vigilia in die n. dormire est malum generat enim egritudines ... et reumatizantes nec dormiat resupinus dicente auicenna ... resupine aut dormire malum est et ad malas ... egritudines sicut appoplexia frenesim ... superfluitates ... teriora declinare ... cura fluxus cerebralis ... ut ... non dormiat super collum ... dorsum in aliud latere et eleuato capite et ordine lateri ... allegato ... post sompnum ... expelle superfluitates ... et mundare nares non replicant ... ymo surgat de mensa

ut reliquias ... et sit ut ... de reuma ... quod comeditur et bibitur ... calefaciat et siccat et sane ... et vigilet ... principia cure ... ut accidentia ... gaudeat et ... fortiora ... accidentia ... tibi et ... Posito regimine rerum non naturalium ... medicinalia ... primo quod si ... cum pillulis ... aut catharticis non ... ut catarrum ... fluxu ... digestio ... de stricto ... aqua ... iiij ut v ... pillularum quarum dosis ... cum malio ... maior ... levius digestivum ... loco ... de stricto ... capiti fiat sacculus ... foliorum ... foliorum ... maiorane ... seme ... iij ... et ... betonice ... pul... subtiliter et fiat sacculus de panno lineo aut sindone ... quadratus ponendo super ... capitis ... coronale aut si ... capitis et ... cum ... ut ... principium et ... loquitur de catharro ... diuanda ... cum capiud ... sto ... albo potenti aut exag... de cortionibus aut ... masticare mastice aut ... ut ... expellant ... tempus ... suaue ... Expedito regimine capitis et ... vementum patiens fluxum ... stomachi ... applicetur stomacho a intestinis ... aut ... applicari possit ... testis ... aromaticis ad calidum de ... nec ex primo ... de vomitu flegmatico leuiter habeat ... etc. etc.

purgacio

fluxu

non ...

Sacculus capitis

...

catarri ... aut ex ...

Cura ... fluxus ...

nisi cessante fluxu accipite ... stomachi et intestinis

adaltinuga proiciendo et si per alligaturam

per adulterare est si virtus destituitur

Cura fluxus intestinorum a virtute colerica ab extra

vel potius evacuare

Si lanna ferita aliter

3 1 s aq extractionibus

Diarodon confertur dolori stomachi et capitis et acuitate colere citrine

conferens evacuare valet et prius

expedito regimine febrilis fluxus
ad intestinale est veniendum et primo
ad lubricitatem intestinorum comparatione mitius
per lubricitatem stomachi Capitulum 19o tertium lubricatas
intestinorum ex mala complexione intestinorum sive a malicia
per cencia sive per colligantiam membrorum in
testinis colligatorum. sic remedium impediat
intestinis aut si superius fuit per potum administ
ratur remedium et si in inferioribus defectus
fuit magis clisterea utrisque adhibendum
est remedium Capitulum 2o fuit mala complexio
cum materia si materia defluit aliunde intestinis
membra in rentia rectificanda sit ut si per
capitis mittitur intestinis colera potest evacu
are cum re evacuatione colerum dimittendo tamen
in intestinis aliquod vestigium stipticitatis
cum mirabolanis citrinis vel rebus et si non est
multa potest dare infusione non curando mag
nam stipticitatem. unde primo potui mirabolani citrinorum
potest sic describi Recipe mirabolanorum citrinorum 3 iij infu
dantur aceti sufficienter magis zuccari centum coler
aqua per pannum sufficienter exprimatur in aqua
ista 3 v dissolve cassie aut manne ℥ j et
in potu tribue non inmutandum si miscentur cassie
fistule aut manna cum quamvis evacuationem non cu
remus de stipticitate Capitulum 3o iam paucitati materie
quamvis aliquod reductorum cum maiori vestigio
stipticitatis poterimus ita describere Recipe mirabolanorum citrinorum
3 iiij torrefiant aliquantulum calefacta dentur sufficienti
enter pulverizentur et dentur ypoquistidos [illegible] citoniorum
calibus 3 iiij aut succo mintino et da in
potu patienti. Item post potus evacuativos
potest uti diarodon descriptione quam est confertur
conferens dolori stomachi et capitis et pruritum in
eius caliditati et acuitati colere citrine facit
digerere cibum Et nobis confortantibus stomachum et ca
debilia cuius hec est compositio Recipe rosarum rubearum
sine fructu foliorum 3 xxx trociscorum diarodon
troscisci de spodio ligni aloes 3 iiij spicum ca
mastice ligni aloes cum 3 ij crasenus 3 iij
azari spice nucis muscate maratri cardamomi por
tulace seminis lactuce seminis [illegible] seminis cucur
bite tamarinci albi per margaritarum basilie
omnis garioffili rasure eboris Di agaghanti
cum arabicum 3 j camphore 3 s confice cum succo
rosarum vel si vis facere confectionem solidam confice cum
zuccaro et aqua rosarum et da ampirandio vel an
tenam 3 ij usque ad ℥ s. Item valet confectio de

tribus sandalis et reubarbaro confectio quam describit
Nycolaus in antydotario suo. Item potest levi facere
confectionem sic Recipe margaritarum albarum frag
mentorum smaragdi saphirii granati et iacinti
cum ℥ viij coralli rubri sandali rubei cum 3 ij
j terantur omnia subtilissime et infundantur
aqua rosarum cum sufficienti quantitate zuccari fiat confec
tio solida. Item fiat ista confectio Recipe zuccari
rosarum borraginis 3 s confectionis nunc descripte
3 vj misceantur et da in potu cum aqua [illegible]
talibus. Item valet robe stiptica de quibus fit est in
tio. Item minima citoniorum sive speciebus [illegible]
minorum. Item extra fiat inunctio talis ut
Recipe olei rosarum ℥ j s sandali rubei spodii cum 3 ij
aceti 3 ij cum cera fiat unguentum Et licet non
sit specialis loco olei rosarum posset poni oleum
citoniis aut mirtini aut aliis infusionibus
tum sandalorum aut corallorum. Item possunt fieri
inunctio aut ventre ex oleo rosarum vel fili
fiend dentur est insufflacio ventri propter medicinam
que [illegible] pulveres trociscorum diarodon supprius
loco allegato predicis. Item [illegible] trocisci
descripti in libro quarto mattei et de lienteri
a Cuius littera hec ita trocisci valentes dolore
fluxui ventris lienteria videlicet et lenitate
intestinorum Recipe rosarum spodii cum 3 iiij berbe
ris seminis acetose sive acetose vel melius aceto
selle cum 3 vj ypoquistidos gumi cum seminis minti
thimus coriandri infusi die ac nocte omnia
assa et fiat pulveres et cum tum succo citoniorum
vel potest concere trociscos duos cum sufficienti
quantitate zuccari et aqua rosarum fiat confectiones et
da bibere multa alia composita colligere poteris
ex dictis Capitulum 4o in colica et diffusa in
intestinis educatur cum clisteribus si magis [illegible]
inferius vel abstergentibus aliquantulum et al
terantibus ut Recipe aque decoctionis ordei libram j
s zuccari rubei ℥ j [illegible] fiat clisterium si volueris
confortare intestinum pone oleum rosarum lo
co aque rosarum aut si intendis alterare et lenire
Recipe aque ordei olei violarum cassie cum ℥ j zuc
cari rubei ℥ s. Item si intendis alterare et sedare
mordicationem et confortare intestina vel
viscera Recipe aque ordei libram j s olei rosarum ℥ ij
vitellos ovorum duos recentes leviter
coctos misce et fiat clistere aut fiat ex solo
oleo rosarum viol aut mintino aut citoniorum

et p9 eductionem mc 4 — cu completas cristeria constrictiva magis que tangent intestina et inunctiones et umbilicum et renes ex oleis stipticantibus et sacellationes et e pitthicia catthaplasmata et catismata similiter ex rebus stipticis quorum preterijt rememoratio Si vero comprehendis materiam maiorem esse in inferioribus intestinis tenasmitate aut dolore in partibus superioribus et evacua infusione in renibus (?) stipticiorum aut rebus aut exhibe de speciebus torrefactorum dum post solutionem quaeris stipticare ut supra dicebatur et si intendis lenire et leniendo evacuare ut in principio in contemptu tunc exhibe cassiam aut mannam cum aqua ordei ut recipe cassie manne ana ʒ j aque zuccari ordei ℥ ij in decoctione dissolve et dispergens infirmo dabis aut post stipticorum decoctiones dabis mirabolanos aut rebus ut dictum est post evacuationem et regimine declinabis adstringere et stipticis ex cibis potibus in unguentis et rebus exterius applicatis frequenter cum colera fluxus effusa in colerica plurimum ad stomachum et intestina tangebat aut ad secundum tractatum 2° illo tractatus medicamine bonum ad lubricitatem thiudam (?) cum sit et vult expelli dico quod in tantum est in illa que in tunc est colera rubea plurima effusa ad stomachum et intestina et ut tepores magis membrorum magis generat colera et aquo procedit sicut ex et fit pillud quod stimulati in contrario suo et evacues superfluitates colericas si fuit plurima et tristicie cum vomitu leui si est possibile et fluxum ventris si non fuit in virtute debilitas et non timet quod artidat ulterius ut quod sit sicca et post illud in tempore in pinnis cum infrigidantibus et stipticitatem facientibus potum et nilto (?) quidam sanat hanc lesionem sume in potu mirabolanos citrinos ipsi non educunt coleram et firmant sursum ex virtute infrigidante sua et stipticitate et species quod conferunt est administratio lactis acetosi sepe cum spodio vel sile et sile cum semine et ordei similiter statim sanat effusionem si ante compescendis cum colera plurime faciente quievit permittere fluxum quoniam bastat Si autem in testinalis fluxus fuit fuerit distinguendum est ut effundatur ab aliquo membro ad intestina aut effusus seu congestus est in intestinis (?) cerebri vero aquosi sunt fluxum ad intestina generat (?) scilicet stomachus et alii ex Si igitur fluxit a cerebro vel ut dictum est in cerebrali fluxu Si vero fluxit

sile. casio vide quod cum sit ab alio effusium stomachus et secundum vero membrorum medicinis et multa stomachum vomitus et fuit si fuit mistis congestum si fieri potest per vomitum educas vomitu ut evacuatur a tunc curativa et post mundificationem cum stomachus ut est tactum in regimine fluxus stomachi Si vero flemma fuerit effusum ad intestina vel cura congestus non educatur vomitu fleumam cum in intestinis non est educabile vomitu dicite autem ad secundum tractatum 2° capitulo 2° de evacuatione huius egritudinis cum vomitu difficile est et mala in stomacho faciat dicit Galienus et enim sicut vero cum bustique ventres lienteria fiant educantur que clisteri si fuit in inferioribus in intestinis ut recipe florum camomille ordei mercurialis pugillum si fuerit in pondere agreste ana j fiat decoctio in aqua dissolve mellis ʒ j aut olei ℥ j aut mellis rosati ℥ j si yerapigra ʒ j olei camomille ʒ ß fiat clistere vel recipe vini albi subtilis lib iij furfuris florum camomille ordei ana ʒ j bulliant in dicto vino deinde cola post recipe mellis rosati colati ℥ iij ierapigre ʒ ß post completam mundificationem competit clistere constrictivum magis et calidum declinativum ad stipticum ut recipe cimeos (?) cuminis cum ana ʒ j mastici ʒ ß florum camomille et ptisane ana j tosti cum thure nucis cipressi ana ʒ iij bulliant in vino stiptico aut aque tisane et post colaturam fiat clistere eodem modo pone potest in clisteri comporta calida stiptica que tacta sunt in regimine fluxus ventris post assumptionem flemmatis generantur et inunctiones cum cera balnea sacellationes fiende infra umbilicum et in hiis coxas super sedendo hunc sacculum tenere potest in ceteris in frigoribus precepto frigore recipe furfuri sive saginae ana ij furfuris foliorum camomille et bar bassi nucis cipressi subtilissime pulverizatorum ana j ß torrefiant aliquantulum in sartagine deinde ponant in sacculo lineo et super sedeat ut dictum est post evacuationem tibi cibus cum aliis congruis pauci sint et ita vita potu non nimis aquosa ut aliqualiter stipticis et non negligat fervor si affuit Si vero fleuma fuerit in superioribus intestinis expulsis educat cum infusione agarici tacta ut recipe agarici ʒ j tere sparte ʒ j dimitte hic salgeme infunde

Fleuma in superioribus

inde cortice ʒʒ. ʒ. i. cola et ista decoctione solue aut mane aut cassie ʒ. i. et da in potu uel si uis recipe mirabolanorum kebulorum emblicorum ana ʒ. i. infunde in aqua mellis deinde cola et tribue in potu cum ʒ. i. mellis rosati colati. Si vero completa est completa euacuatione fiat in ea dis- [...] magis diuinitatis uestigium stipticum recipe mirabolanorum kebulorum emblicorum ana ʒ. ij. torrefiat aliquantulum puluerizentur et non comminuantur et fiat electuarium in potu in mia citoniorum cum speciebus postquam vero completa euacuatione poterimus dare in potu ʒ. i. tiriace antique cum vino aliqualiter antiquo potenti iuuat enim magis et confortat stomachum ut de ipsa tangit et duabus aliis confectionibus auicenna 3 canonis 2 scilicet confectio alkengi ut dicit auicenna cuius descriptio est in mesue ubi est modus confectionis alkengi confert ad solucionem uentris ut nec et uomitu et fleubotomie et malitia digestionis et confortat stomachum debilem et confortat appetitum et stringit uentositatem cuius descriptio recipe rosarum specie tosti ana ʒ. iiij. foliorum albail [...] silvestris nucis calami aromatici cardamomi garioffilorum ana ʒ. iij. ʒʒ. ʒ. ij. mirabolanorum emblicorum bellericorum indorum ana ʒ. i. granorum mirti balaustie thuris corticis frutti thamarisci ana ʒ. iiij. bulliant cum vino bono antiquo ebullitione vna alia cum succo citoniorum ʒ. ex sic ta in base vitreo et tere omnia simul sicud alcool et conficitur cum mia citoniorum et da ʒ. iij. cum succo citoniorum fiunt etiam cum dyacitoniton cum zuccaro cum speciebus fleubotomie vero ex parte vitreo conueniunt in gidentia et subtilia unde possumus exhibere hoc digestiuum recipe mellis rosati colati ʒ. i. [...] aromatizet cum cyamomo siue fiat decoctio duarum ʒ. canimi in [...] ʒ. iij. distemperate [...] dicit sicut oximellis simplex ʒ. ij. decoctionis cum [...] decoctione aut cum decoctione ʒʒ. aut garioffilorum deinde soluatur cum hiis que dicta sunt deinde in fiunt reliqua ut dictum est similiter operare si fleuma sit insallagiosum aut uitreum. Si vero fuit aquosum potes infrigidare principium et abstergere dando mel rosatum aut sine aceto cum decoctione macis et cinamomi deinde potes euacuare ut dictum est et operare extrinsecus stipticando cum fortioribus aquosa fleumate plus separante inebris. Et habe semper in intellectu in quolibet fleumate an aliunde stomacho influat et intestinis an ibi fluxus sine congestu sit

et operare ut dictum est. Si vero humor fuerit melancolicus ibi fluxus et similiter videndum a quo membro fluat intestinis incipit congerere humorem melancolicum. Si non ut plenum ex splene uel epate. Si primo influat stomacho quam intestinis an intestinis tunc an in utrisque simul Considera etiam qualis sit humor melancolia an naturalis ad bonum intellectum an preter naturam suam uel adusta et si fuit primo et sit cum sanguine peccantis constante virtute et ceteris paribus fleubotomia basilica sinistra aut in sinistra manu si proponis plus diuertere et virtuti magis attendere fleubotomia saluatella inter anularem et minimum considera superius tamen. Utrumque deinde digeratur humorem melancolicum cum apozimate digestiuo dicente in cura quartane et euacuatur cum mirabolanis indis et decoctione epitimi et similibus magis vero stomacho infusa vomitu educes et yera picra stomacho ut dictum est in regimine vomitus melancolici. Si vero intestinis proprie infundatur humor melancolicus euacua illum ut dictum est non vomitu educere tepides na non est ducatur melancolia vomitu ab intestinis. Si vero stomacho et intestinis simul influat melancolia in utroque utrumque stomachi deinde educatur ab intestinis ut dictum est. Si vero fuerint naturaliter aduste cum non de membris distinguendum et euacuanda scilicet cum mitibus farmaciis et non acutis caueas ex toriatoribus scilicet in fine intergendus est per res non naturales determinates ad humidum et per cibos et potus leues et faciles digestionis multiplicantes sanguinem etc. Si vero epar [...] fluxus primo intendo intestinis humorem melancolicum aut intendo in ipsum spleni aut si mesaraice fuerit in causa primo regatur epar aut mesaraice fleubotomando aut fumacando uel exhibendo digestiua aut alia appropriata membris explicanda loco suo potissime in 3 primi tractatu quarto de superfluitatibus epatis. Si vero ab intestinis fluxerit sanguis sine dolore ex apertione venarum non oportet etiam ulteratione in isto fluxu regendo multum intencio est humida viua ad diuertendum et ad locum a quo fluit sanguis prima intencio completur per euacuationem per partem contrariam per aliam motionem siue euacuationem. Completur quoque intencio per fleubotomiam basilice vene et saluatelle dextre partis uel sinistre [...] locum intestinorum a quibus

Confectio alkengi

A crocus marinus al' alkebil i.

[...] ʒ. 12. [...] ʒ. iiij.

T 2 ex siccior deinde bulli et ebulliat

Fleugma uitreum [...] digestiuum [...]

Fleugma aquosum [...]

augeto dosis

[...] fluxus sanguinis ab intestinis sine dolore ex apertione venarum [...]

fluit sanguinis et si apparuerint pirolo re-
pleto posses fleubotomia vena ingvinali aut
continuo ex stylo continuitas vero sanguinis in
corrupta media mensurantur habundan-
tia sanguinis et tenore virtutis / Eius modus
diversionis per evacuatorum putaret cum ventosis
et scarificationibus positis super nates et femora
... pro fieri generaliter diversio mouendo ma-
teriam et prohibendo ne sanguis a superioribus fluat
advenas intestinorum captas aut fricatas
et habeat completo ventosando sive scarificando
... aut ponendo ventosis in umbilicum
aut in ypocundria ypocondrium dextrum aut
sinistrum completo per ligaturam extremorum per
aspersionem aque frigide super brachiis / Item per fri-
cationem extremorum maxime ... continu-
dam ... et ... vitandus et sit ...
dis ... et omnis ... cantillarum pul-
... intenso ... qualis ... adve-
nas intestinorum ... in debi-
ta administratione ... non valuit et de-
bita medicinarum exhibitio / ... ab aere
incipiendum ... aer pluries ... fluxu
ut patet ... primo de fluxu ventris
morum illius et cum fluit ventris sita septem-
trionalis aeris ... ut temperies fi-
at in actiuus ... per ... et ...
... non ... artis ... cum ... proponendum
ut patet ... vero veniendo ...
... et potum qui declinat ad frigidum et stipti-
cum ... Et ... igitur ... conveniunt
primo ... domesticis carnes
... lactentium et ... vitulorum et
maxime ... pedes et similia
Item ex domesticis bipedibus conveniunt carnes
pulline Item ex quadrupedibus conveniunt pedes
porcellorum non repugnante ... aut debilitate
virtutis indigendo et ... coqui ...
aut fieri gelatina imponendo ...
pedes ut extrema ... citoniorum
aut de ... Item si ex silvestribus quadrupe-
dibus conveniunt lepores ... cuniculi ...
lactantes et maxime ... Ex volatilibus
conveniunt aves minute ... gelatina ut ...
... aut ... cum ... berbe-
ris aut ... citoniorum ... non ma-
turorum ... sorbarum ut succo acetoselle / Ex pisci-
bus vero ... etiam bone aque non
saliti Item conveniunt vitella ovorum Item caseus
recens non salitus aut antiquus primo in aqua

elixatus deinde torrefactus assatus et postea pulue-
rizatus et ... conveniens ... vero conveniunt lentes ... debita locorum
... panicum milium Et ... cum
... carnibus ... primo eligat ...
saliti ... fructi de
... similia de quo ... conve-
... vinum eligat ... stipticum aut
potum et si ... cum aqua ex ...
tionibus ... cum aqua ... ne aut si suffi-
cit cum aqua plantaginis ... vero ... ut in ...
... ut ... et expellere
... cum clisteri ... Ideo est
ut ... primo non ... ad ...
... dormiat ... cum debito ... non
... valde urgeat ...
/ ... ... et ... intestino-
rum ... cum ... auditu ...
... et ... Ex-
pedito ... ad medicinalia
... maxime ... et ... applica-
... et ... in isto medicine que sunt
... stipticum ... conglutinative ... clara est
et ... de cura fluxus sanguinis
... et hec ... cum de fluxu
... Ex ... spa-
... ab ... assumendum ...
... et primo sirupus
/ 2o iulep 3o ... 4o electuaria ...
/ ... solidas / ... sibi ... sirupus
... aut de succo citoniorum aut de
succo ... aut de ... ut ...
... plantaginis ... et ... antere ...
de ... acetose ... burse pas-
toris ... sorbarum berberis mespilorum
glandium ... et ... bulliat ...
... ad ... et
... colature ... et cum ... vini ci-
toniorum berberis ... misceant deinde ...
... coralorum ... terre sigilla-
te lapidis ematites ana ... pulverizentur
subtilissime cum zucaro albo post colatura
istorum sirupizentur et ... cum al-
bumine ovi ... ana ... tapnat-
... cum aqua ... calibis ... Deinde
iulep ros ... Item aquam ... plantaginis ...
acetose ... agreste berberis sorbi mes-
pili aut vini citoniorum ... ad ...
... citoniorum ... sine ...

prunorum maturorum aut aliud [illegible]

confectiones

minia quere citoniorum illud aut parte confi-
deri a corpori ad eius per hoc est. queri recipe zuccari ro-
sarum antiqui ℥ i. ß sanguinis draconis terre sigillate bo-
li armeni ana ʒ i. margaritarum subtilissime
pulverizatarum ʒ ß corallorum rubeorum lapidis ema-
titis ana ʒ i. incorporentur simul et imponatur e-
bulliant cum aqua ʒ iiij. pinee cum aqua decoctionis
tionis talis aut vino citoniorum infusa-
torum aut filiorum aut in ore teneat et habe-
dimittat paulatim. item et trocisci quos usuales

trocisci

qui sunt sicut trocisci de karabe trocisci
de terra sigillata descripte mesue nota
et similiter ut dictum est sicut trocisci de balaus-
tijs et centes et qui habet fluxum ventris et cum
egestione emittit sanguinem et saniem et habet te-
nasmonem quorum descriptio recipe balaustiarum
corticum granatorum simul gallarum cortic-
rum extinctorum tintum correcta infusi in
aceto ana ʒ iiij terre et confice cum aqua aut
cum succo arnoglosse stipticorum et forma
trocisci ʒ i. et da cum imponatur cum aliquo
sirupo. et sunt trocisci de balaustijs

decoctionis

descripte almansoris capitulo quo li capitulo de fluxu
ventris cum trocisci de balaustijs
que cum minia confert dyarrie valde sicut cum
fluxus est stipticus sive habeat sanguinem
admixtum sive non. recipe gallarum siliquarum na-
bati i. carub sive pomi sic tamarisci o-
libani labiruste ana ʒ i. opij gummi arabici ana
ʒ ß formantur confectis pulverizatis trocisci cum

balaustie

succo citoniorum aut mirti et corporis dosis a ʒ ij.
usque ad ʒ i. et sumant cum vino stiptico non
obpugnante sicut aut cum vino citoniorum et
roborantibus. Expeditis remedijs superius

Cura fluxus ex parte superiori

explicandis si fluxus fuit magis ex parte in-
testinorum superiorum sequuntur ponere remedia
per inferius applicanda si fuit fluxus ex
parte intestinorum inferiorum et sic sunt here
clisteria et primo cliste constrictum positum

clisteria

nono almansoris capitulo allegato cuius littera dis-
te constrictum recipe parum extortitati lectuz
extortitatarum rosarum siccarum balaustiarum
cupularum glandium ana ℥ i. coquantur in libris
libris aqua usque ad consumptionem medietatis et cole-
dum sciatur tenuis tamis papiri ana ʒ i. bo-
li armeni ʒ ß antelli amiti ovi assati et du-
ri olei rosarum ℥ ß Ex hijs bene commixtis decte de-
coctioni et debite dissolutis cum manu fiat
cliste. 2o potest fieri hoc recipe plantaginis burse
pastoris portulace ana manipulum i. sumach mirthi
ana manipulum ß buliant insimul cum duabus libris aque

ad consumptionem medietatis decocti recipe sume vola-
tilis molendini ana ℥ ß corallorum rubeorum mati-
cis ana ʒ ij. terre sigillate ʒ iiij. pulverizen-
tur hec omnia subtilissime et postea colatur
dicte decoctiones misceantur insimul cum ℥ i. ß
olei mirti et fiat cliste. Aliud sive tercium
recipe aque plantaginis aque burse pastoris portulace [illegible]
karabe sufficienter tritorum ʒ iij. olei citoni-
orum ℥ i. ß boli armeni triti ana ʒ i.
duos vitellos ovi assatos omnia ista invicem
misceantur et dissolvantur dissoluta et
fiat cliste. Expeditis de inferioribus assumi-
tur de exteriora applicanda leuissime vero et primo
ad sacculos qui possunt fieri magis et sunt
applicandi superius et inferius circa locum et
fluxus sanguinis sit quod iste sacculus si non i-
staret valde calidus ymo appareant signa
frigoris recipe spice squinanti amcos ana ʒ iij.
rosarum rubearum balaustie ciculorum
passularum tritorum vel amborum mitorum suf-
ficienter florum ana ℥ ß florum cito. ameti ana
manipulum i. ponetur in sacculo calefacto ponendo
ad locum sanguinis. 2o potest fieri sacculum firmum recipe
sandalorum alborum et rubeorum corallorum rubeorum ana ʒ
i. rosarum rubearum manipulum ß mirtillorum ana manipulum ß balaustiarum
foliorum thamarisci anthere ana quarta manipulum i. conteran-
tur subtiliter et fiat sacculus. item potest fieri in [illegible]
dictum a ex hijs que dicta sunt de fluxu postea me-
dicinam ut ex oleo mirtino aut citoniorum
aut rosarum instante calore cum pulvere trociscorum
de karabe aut si appareat vestigium frigoris
potest accipi oleum masticinum de absinthio vel
parte consimile oleum firmum aut talium tepido
res stuppe calide calidas cum eodem oleo a cum oleo
olivarum maturorum mollitarum cum nucleis
item ex predictis colligi potest recitata constringentia
a sanguine calida aut frigida et preter isto tenere [illegible]
que dicta sunt per consuetudinem sequitur exceptis talibus
Ex dictis collige seminarium firmum
ex predictis constringentibus ex dictis etiam collige sac-
culi stuppe quod dictum sicut inferius et nota ex-
ab tenere secundo magne sanguine fluente ex
ficere sicut de fluxu etc.

Expedito fluxu sanguinis intestinalis
sive excoriatione nunc de fluxu cum
excoriatione dicendum est pro quo multiplex intelle-
genda et licet generaliter sit una ad talem
Si ergo fuit ea primitiva ut assumpto me-

intestinalis vel extenuacio

p(ro)p(ter) mirabolani sed ... solum fluxus vel extenuacionem

149

solutive venose ut arsenica p(at)z ex dictis de flu-
xu p(ro)p(ter) medicinarum q(uo)d d(i)c(tu)m e(st) ... regendus
e(st) fluxus excoriationis p(ro)p(ter) medicinas veno-
sas sumptas & si ... medicine venose sus-
picet ... venenum ... vel ...
p(re)parata administrant(ur) cordialia & alia q(ue) op-
ponunt(ur) venenis q(ue) videnda sunt tamen & ...
... videndum e(st) etiam in antidotario
mesue q(uod) ... solutorum famosorum
saltem Et q(uod) sit corrigenda & maxime ... sca-
monea attendendum ut ... solutio-
rum ... Si etiam contingeret dicta excori-
atio ex assumptione ... aut po-
tu ... p(ri)mo abitiam ... ...
... attendendum erit ad causam p(ro)p(ter) ea q(ue) dicte
tur aut etiam si fuerit ... supposita p(ro)p(ter)
os ista removeatur p(ost)q(uam) ... antecedat
p(re)dicta si enim ... fuerit assump-
tus sicut ut d(i)c(tu)m e(st) de solutione p(ro)p(ter) farmacum
Si v(er)o contingeret acta corporea vel ... e(st)
intestinis p(ro)p(ter) ... paulative congestionis
[illegible] vel e(st) totaliter ... vel est
[illegible] influxu & p(ro)p(ter) ... si
fluxum ... & regimine ...
... ut in regimine flu-
xus sanguinis sive excoriatione d(i)c(tu)m e(st) ...
membrorum ... attendendum e(st) & si fuerit ex-
cessiva excoriatio vel dissenteria ...
... & utrum in toto sit ...
... et si corpus sit repletum et tunc
... toto ... si aliqua evacuatio rete-
ta sit ut menstruorum vel emorroidarum
... sophenas aut ventosa ut d(i)c(tu)m est ...
... e(st) stante replectione et in ...
fluxu ... sanguinea ad intestina ... ...
... transire ad dissenteria ...
... fluxus sanguinis ab epate et
si e(st) fluxus ab epate et ... fluxu ...
evacuatio ... cum magna advertentia si pos-
... cum ventosa ... cum ... ...
cum ... aliqualiter ... ut cum syrupo en-
divie vel ... vel cum syrupo de ... ...
... venis & ... ut ... se-
... excorticata aliqualiter ... panno
aut ... solvendo ventre cum magno ti-
m(o)re ne ... augeat ... excoriatio-
ne etiam solutivum sua acuitate excoriet ...
... tertium ... excorti-
ationis ulcerum intestinorum & si fuerit ...
evacuatio p(ro)p(ter) malitia ... cum timore
et cautela Et stude ne solutivum sit velocit(er)

nocivum ... ulcerum intestinorum ...
sicud mirabolanis sicut ... medium ...
ut ... inmorate ... cum
... mirabolanus ... tertium
subtilissime ... infundantur ... ...
... colet(ur) & sufficienter ... et tunc
... expressione et aqua tisane ... excoriationis
talibus dissolve ʒ .i. mane ... tussie et in potu
tribue ... restrictionis ...
retinenda ... cum sit membrum nobile ...
... ep(at)is & digestiva ... talitas
... adhuc fluunt ... et ...
in epate ... solutivum et relinquens vestigia
stipticitatis q(uo)d e(st) ... replicabo ...
... ʒ .ii. torrefiant ...
et subtilissime pulverizentur & ... in potu
... ʒ .i. ... vel de citoniis aut
de succo plantaginis aut virge pastoris aut
aliorum stipticorum de quibus d(i)c(tu)m e(st) & distempe-
retur cum aqua excoriationis talibus tisane aut
plantaginis vel virge pastoris ... fiat
ista confectio solida ... sandalorum ...
... margaritarum non perforatarum corallorum
... spodii ... quinque ...
... smaragdi saphiri ...
... subtilissime cum aqua plantaginis
et aqua endivie et aqua rosarum fiat confectio
solida qua utatur ... misturam ...
ta ut ... rosarum ... ʒ .i. ...
... cum vino granatorum ... Item
confert ... trocisci ... de spodio
cum ... acetose Item trocisci de berberis ...
destruptionis ... dandi ut sumat ʒ .i. ...
torum subtilissime ... ʒ .i. ... alter ...
... syruporum aut vino citoniorum aut suc-
co granatorum aut cum aliquo ex dictis re-
bus ... epithimie ... ...
... Si ... epar mandavit in-
testinis ... adusta ...
... evacuare ... potionibus & ...
... intestinorum ... evacuatio
cum mirabolanis ... primo ex ...
... infusione ... trifera ...
aliquando alterando complexione epatis ...
... endivie cum aquis ... de ...
... folliculorum sene ... evacuatione
dando ... mirabolanorum ... syrup
ut d(i)c(tu)m e(st) ... valde ...
et ulceribus intestinorum ... sicud
ubi e(st) allegatum & reubarbaro ... est
... mirabolanis ... ulceribus intestinorum
& influxu ... et ... in potu

replicationes

2° alterare epar

It(em) ut endivia 2° potius post exhibitionem syrupi exhibite

solutivum vel ... stipticum

...

confectio ...

pro sandalorum cum corallorum ... ʒ .s.

...

Si ab epate fluxus ... ad ... adusta

...

equando

aliter epatis

... epatis & aqua buglosse ... aqua

... et colice materie

...

Si ab extra influxerit fleuma salsum ... mundificatio

cum eo quod est sicut aqua arnoglosse cum pau-
co vino antiquo. Si vero ex eius fuerit fleu-
ma salsum tunc post mundificationem eius immo cum infu-
sione mirabolanorum kebulorum et citrinorum cum
etiam non sit mixta aut cum infusione
reubarbari cum etiam habeat asstrictionem adherent
magis et da in potu cum mumia citoniorum
post potes facere digestivum ut Recipe aque capillorum ve-
neris ana ℥ iiij aque rosarum ℥ j vini citoniorum
℥ j ß sirupi zuccari zuccaro da in potu Deinde
potes dare mirabolanos aut reubarbarum mixta cum ali-
qualiter costipantibus. Item convenit in isto casu mucke-
ta quam describit magister Nycolaus Manthi
de Gatano (?) Recipe [illegible] mucketa i. exempta
quae valet emoroydibus vel emoptoicis ad
omnem ventris torsionem et rugitum lientericis
et dissentericis et est optima in omni solutione
ventris cum destructione Recipe mirabolanorum citrinorum
indorum kebulorum mundatorum assatorum ana ℥
j ß [illegible] bellericorum et emblicorum assatorum
ciceos ana ℥ ij ß nasturcii cimini aceti
[illegible] ana ℥ j ß ista infusa in aceto die
ac nocte assa pulverizentur et adde spodii
balaustiarum mastix et gummi ana ℥ j [illegible]
fricentur omnia cum oleo rosarum et temperentur
cum sirupo mirtino et commixta nycolai deinde cum aqua
pluviali [illegible] ut sit dosa
℥ ij usque ad ℥ ß Alia mucketa descriptionem
colligo quam [illegible] de dissenteria
et hic fuit sic mucketa valens ad dissen-
teriam et dyarriam et tenasmonem et ulce-
ra et excoriationem intestinorum et stomachi confor-
tationem Recipe mirabolanorum kebulorum citrinorum ana ℥ vj
bellericorum emblicorum ana ℥ iiij fiat frixio
cum oleo rosarum frixa deinde assa post Recipe nast-
urcii assi ℥ vj cimini [illegible]
[illegible] ana ℥ ij omnia infunde aceto xxiiij horis
deinde siccata et assa cum prioribus pulverem
fac deinde Recipe spodii balaustiarum mastix
boli armeni sumach galle [illegible] ana ℥ j ß
fac pulverem et misce omnia priora et pistentur
oleo rosarum frixata ipsa cum sirupo citoniorum dando
bibere ℥ iij cum sirupo mirtino Alia ponit autem
quarto [illegible] de [illegible] mucketa
rubea conferens ad tenasmonem [illegible] et
solutionem ventris et emoroydarum [illegible] descriptio
[illegible] nasturcii torrefacti [illegible] ℥ j ß ci-
mini [illegible] infusi aceto die ac nocte et
seminis porri torrefacti ℥ iij mirabolanorum kebu-
lorum [illegible] ana ℥ iij tereantur [illegible]
[illegible] post evacuationem attendatur rectificationi

corporis ut dictum est. Si autem ab extra fluxerint
[illegible] vel fugis corruptis ex corias ad in-
testina tunc addatur mundificationi aqua mell
aut aqua zuccari aut aqua ordei cum zuc-
caro aut aqua infusionis mell [illegible] zuccaro
post mundificationem intendatur cum confortativis
ex et stomachi. Si vero accesserit apostema vel
opilatio in qualibet ex colata fluxus in intest-
attendatur mundificationi et abstersioni deinde
confortative ex et opilativis. Si vero acciderit
intestinis opilatio propter ulcera stomachi [illegible]
ta sanie intestinis tunc primo mundificet
stomachus cum hiis quae dicta sunt et hoc etiam [illegible] debet fieri
evacuatio opus [illegible] fortia acuta directe
[illegible] tertia [illegible] quinto de cura ulcerum stomachi
et tunc est corrosio in ipsis intestinis intende
cum mundificatione cum hiis quae sunt sicut aqua
mell [illegible] ut sit in purgatoriis for-
titudo purgationis ut ledat plus ulterius
facienda est evacuatio per solutionem [illegible]
per ventosa directe [illegible] ibi ibidem [illegible] ut
sit corporis abstersio et ablutio ad inferiora
[illegible] saniose non sunt [illegible]
et si illic fuit corruptio et mortificatio
carnis stomachi tunc [illegible] abstersio et mundifi-
catio incarnatio et generans carnem et per
omnibus istis convenit autem [illegible]
[illegible] dicit [illegible] quod si fuit illic corruptio
et caro mortua [illegible] quod mundificet cum me-
dicine mundificative carnem mortuam et incarna-
te et faciente nasci carnem. Et omnia quae [illegible]
[illegible] galli ad illud. Et post mundificationem
convenit refrigerans [illegible] ut [illegible] de ci-
toniis et de granatis et similia. Item convenit tro-
cisci de karabe et de terra sigillata ut
est dictum et in aliis tractatibus. Et si [illegible] fuit
mundificare ventre a fetibus [illegible] cassia
[illegible] cum aqua [illegible] calibis [illegible]
pluviali et attendat [illegible] confortativis stomachi
[illegible] Et impendatur debitum regimen
[illegible] non nocivum Et inter cibos convenit autem
ventres vitulorum et [illegible] et [illegible]
cum aceto vel agresta vel aliis acetosis. Si
vero contigerit ista ex colatione propter fleuma salsum
aut aliud acutum [illegible] de [illegible]
te et attendatur [illegible] ut est tactum. Si vero
Si contingerit propter splenem ut causata sit
dissinteria splenetica fiat ut supra dictum est.
Si vero [illegible] sint effuse aut congeste in
intestinis intendatur extractioni illarum

mixtorum primo si egerint solutis fac ut dixi
est et similia si abstersiuis et mundificatiuis
predicti · et si fuerit in superioribus intestinis et
attendatur regimine febricitantium non valent nisi per
potum eligendo aerem ut dixi est et elige
re cibos contrariis tamen si fuerit mitte per
virtutes medicinarum tertia comedat avicenna 3 · 2 16
3 tractatu 2 capitulo primo ex gallie pigrius
sic dicit cibus vero qui apud multitudinem
et appetitorum debilitatis est ille cum qualitatis
incorporatur et multiplicatur confortato virtus
sicud ex gallie pigrius iussis etiam alia
dicens pirorum panis et simila de cinnis
ad acuitates et testiculi gallorum et oua que ascendunt
tendunt ab assatis fortibus et congruis inuicem val-
de piscibus assatis et talis predictis de corticis
nilacte dulci et risu tour est ... est bonum val-
de cum sugunt ipsum et intellige per risum pa-
nicum et milium et similia supra de quibus dixi
Ex predictis non esset aqua extinctionis calibis
vel cum infusione zuccari rosarum aut cum aliquo
rob supra et sermo vini fuerit vinum sit
paruum nigrum supra lumphatum non debeo
alia vero non naturalia moderate ut est
tactum et si fuerit mitte indutos sopor cum
aliquo stupefaciente dicto 3 · 1 · filonii cum aqua
extinctionis calibis aut cum sirupo de citoniis
aut similibus exteriora vero fiant ut dixi est
sirupus fiant sediuia sine tunc excedas
colligende sit cum sterileus tinca altius pter
ut per ypriton foliorum tapsi barbasi me
te rasi rubus ... cum coquantur magis et fiat
seditiuus ... 8° excoriato fluxus fuerit ab
infusionibus intestinis cum conuenit clisteria et
primo mundificatiua sit facta ex aqua mell
aut ex aqua ordei cum melle rosarum infusa
aut si apparent magis vestigium talis fac
cliste cum aqua ordei vel infusione zuccari rosarum
aut ad positionem capitis aut renum vitulorum
aut si indiguit fortiori mundificatione et
misceat cum aqua mellis a ... aqua mellis ... porco aqua
oliue conditae et salite licet indicat mordica-
tionem ... conuenit mihi tamen cliste vini albi ...
decoctionis rosarum aut mirti aut vinum nigrum
supra similis decoctionis ... ... conuenit cli-
ste ... conuenit auctores cliste
medicinas dissoluti sunt trocisci de arsenico quorum
descriptiones inferius ponuntur tamen cum descrip-
tione mattici ... et est prima ista trocisci de
arsenico quos posui recipe arsenici sandaracae

3 · 1 · 5

ana · et talis viue 3 iij tarte bone dobba-
tiue combuste cicatrie ana 3 · 1 · fac puluerem
terra cum succo arnoglosse et fac inde trociscos
2a descriptio recipe arsenici sandaracae sed facti
assate cicatrie equi ana 3 · 1 · et talis viue car-
te dobiate viuae ana 3 · ij allumis opii ana 3 ·
fac puluerem et tere cum vino rubeo fac tro-
ciscos dum opus fuerit dissolue istorum 3 · ij · in
aqua dictarum aquarum et hec descriptiones
sunt satis conueniente et prima magis descriptorum
alius trociscorum debentur ingredi cliste ...
auicenna 3 tractatu 2° de cura excoriationis
describit eum trociscos de carta combusta quorum
primus recipe carte combuste · 3 · x · arsenicorum combustorum
et corticum eius et allumis ... gallarum cal-
cis viue ana · 3 · xij fiant trocisci cum succo ar-
noglosse quorum quilibet sit · 3 · iiij ista descriptio
est multum fortis non administrentur nisi corpore obtusi
sensus et non fuerit multa sanies tales trocisci
est iste recipe sumachi capitum granatorum et cor-
ticis eorum balaustiarum seminorum mitiorum aque ste
calibis coletur eius ... isti antimonii ...
capiatur cum dosibus ... ut capiat 3 · 1 · florum
eius 3 · et fiat trocisci et hic etiam si sint valde fortes
fortis eius est descriptio recipe talcis et altalia
tecte gallarum arsenici terantur cum aceto
aliquibus diebus et fiat trocisci ... tamen non
est usuale et minus fortis est ... clisteribus ...
potest describi cliste quod habet virtutem mundifica-
di et consolidandi ex 3 mattici capitulo allegato
cuius descriptio recipe risi loti sui in aqua arno-
glosse balaustiarum rosarum mirti capullarum
glandium ana · 3 · et coquantur in ... aqua donec
redeant ad unam colentur et offerentur 3 · v
ita quod remaneant vij 3 · de ... trociscorum
arsenici · a 3 · 1 · usque ad 3 · ij · 2m quod virtus
infirmi patitur et 2m albedinem rei excretae et si ista
quod excreta fuerint sanguinis et multa sit hora
extremo fieri ... succi arnoglosse 3 iij
... auget putredo ... et sanies cor-
tici · 3 · iij arsenici vel melius trociscorum
arsenici risi · 3 iij cum aqua · 3 · ß // aliud cliste
potest fieri post mundificationem eius descriptio
recipe sumachi 3 · ij · risi torrefacti 3 · 1 · amili et
· ß trociscorum terre sigillate 3 · ij · succi pla-
taginis succi mororum et mattimorum succi barbe hir-
cine succi bursae [illegible] ana 3 ß buli-
at in aqua extinctionis calibis cum succo por-
tulace succi burse pastoris succi gallarum

retentiua ana ʒ ii bulliant ad consumptionem
duarum partium deinde colentur deinde recipe auorum as-
satorum siue elixorum ablatis corticibus duo uel
decem recipe olei mirtini ʒ i fiat mixtura et fac
inmitti in clistere Aliud recipe cunde recipe boli
armeni excorticati addici et torrefacti sanguinis
draconis ceruse ana ʒ iiii diadragaganti gum
mi arabici maluauisci ana ʒ i semen portulace
semen plantaginis uitellorum auorum olei rosarum
ana ʒ i fiat puluerizentur et mittantur in
clistere Item potest fieri hoc clistere post minu
tionem diffinitionem constrictionem compescens sanguinis fluxum
et consolidationem conferens Et eius descriptio Recipe
picon tapsi barbasti foliorum capitum glan
dium et suarum cupularum gallarum ana quarta
... i corticum psidiorum ana semen balaustiarum
corticum granatorum ana ʒ iii antere ana ... cu
pularum unciarum ʒ i semen stationorum semen papaueris
ana ʒ iiii sorbarum immaturarum nespilorum ...
tarie plantaginis burse pastoris ana ... ana
i bulliant in duabus libris aque cisterne ad consump
tionem medietatis deinde colentur postmodum mittantur in
... mirtillorum dactilorum ossium ana ʒ ii
sufficienter puluerizatorum et castorum seu corre
...orum trociscorum karabe ʒ i amuli farine uo
latilis boli armeni ana ʒ ii duo uitella auo
rum elixorum magresta olei rosarum adipis renum
caprarum ana ʒ i fiat clistere post colaturam
et si uis facere calidius adde nucem cipressi
aut florem camomille aut affrica aut ali
quod simile Item potest quidam quod ordinauit
mattheus allegato loco qui potest desuper sumi
aut poni in clistere et habet eo excoriationem in
testinorum stati ex colera rubea acuta et e
... sanguinis et dolorem pedis et tortionum ...
... descriptio Recipe boli armeni ʒ vi gummi semen
portulace seminis mirti ana ʒ iiii semen auorum as-
satorum spodii seminis arctos amuli assi ana
... ʒ i fiat puluis ... cum oleo
rosarum deinde mitte ʒ iiii ... et hoc
in clisteri ʒ ii et dissenteria esset ex humoribus
flegmaticis possumus mittere in clistere nastur
cii ʒ ii mirtu cipressi ... ʒ ii Si uero esset
de flegmate salso misce possumus sandaraca
thus mirram ... cum aliis fortibus stipticis
et constringentibus Si uero esset dissenteria
inflata tunc fieri potest clisteria de re mictiua
ad talem in quibus ponitur ... ciuimi
ni ... conuenit clistere tamen quod fieri
potest cum rebus sedantibus dolorem et glutinatiuis que

que ex radice fieri potest et parte collige glutina
tiuam bonam et ... ... assumptam Item a
nista quod collige ... loco Si
uero contingeret excoriatio intestinorum ex fece
duri et regimine cuiuslibet ... ad hunc 2°
ex cibis lenificatiuis et ex potu ... gallic
pinguis Item sume in primo ... uitella
auorum ... et ... ... maturam
aut ficus ... maturas uel ... et ...
Item potus sit uinum ad dulcedinem declinans
Si uero repugnat calor sit aqua zuccara
uel simplex cocta in aqua fundat zuccarum ui
olatum uel iulep uiolatum uel zuccarum rosatum uel
aqua in qua infundat iulep ... non
... ... uigilia et ira cor
nimia et accidentia ... Item conuenientibus
possumus sumere hanc decoctionem Recipe ...
...arum passarum ... ana ʒ ... ligni
ʒ iii fiat decoctio ... post colaturam dis
solue manne et cassie ana ʒ vi zuccari ʒ i
... Item conueniunt in isto casu aqua ...
... decoctionis carnium ... ... aut
... et sint ... ... et prima de
coctione decocti Item conueniunt decoctiones ...
... aut ... et si ista essent nimis
simplicia potest addi aromata Item ... addi
decoctio portulace ... uel fiendum
est clistere et primo si esset calor intensus
potest clisterizari ex solo oleo uiolato uel cum
aqua decoctionis uiolarum ponendo mo
dicum salis et potest facere clisteria pinguis gal
line solum aut cum oleo uiolato uel cum aqua
decoctionis uiolarum ponendo modicum
salis et potest facere clisteria pinguis gal
line solum aut cum oleo uiolato Item potest
fieri clistere ex decoctione ... lenitiuum
faciendo ... ualde ... ut recipe mat
... uiolarum ana ... radicis maluae
altee ana ... fiat decoctio in aqua dis
solue olei uiolati ... adipis ... ʒ
... sal gemme ʒ i potest addi cassie fistule ʒ i
et si adesset frigiditas pone oleum amig
dalarum ... et fac clistere ... olim
... alborum et ... et ... si non
... potest ... acuere plus
apponendo plus salis aut sal gemma aut
... aut ... aut aliquod electuarium de
succo rosarum ... aut aliquid ... ... uirtute
ad expellendum Si uero cum fluxu esset debilitas

contentive intestinorum procedere sicud dictum
est in remediis vomitus et lubricitatis secundum cum
exterioribus aut interioribus
c Expedito remedio excoriationis ut dictum
est de tenasmone erit igitur regimen
duplex in generali secundum quod tenasmo est verus aut
mendosus. mendosus tenasmo fit ex forte siccitate
retenta in ano ut apparet in 3° tractatu
verus autem fit a causis corporeis aut in-
trinsecis positivum et regimen tenasmo-
nis distinguere secundum generales distinctiones causarum
ex vel sint primitive vel sint corporee. Regimen
tenasmonis a primis distinguimus secundum
distinctionem causarum. nam aut causa est reliquia
medicine remanens in extremitate aut
mala complexio. tunc regimen est per clistere la-
vativum abstergens ut Recipe aque ordei ℥ xvj
vitellos ovorum et zucari rubei ℥ j et si re-
manserint humores coliti in bibitu cau-
tes malam complexionem calidam adde olei
violacei et si timeres excoriationem et mor-
dicationem adde adipis recentis capparis (?) ℥ j et in-
funde aqua frigida dictum collige et impone clis-
terium oleum rosarum vigorantibus cum laxi et potes
infundere spongiam in aqua decoctionis rosarum
aut mirti. item confert hoc Recipe olei rosarum ℥ j
adipis recentis capparis (?) ℥ ß incorpora cum
aqua tepida quam melius potes et cum pen-
na exterius [illegible] autem leviter unge.
Si vero contingit tenasmon propter acuitatem
clisteris aut suppositorii fiat etiam ut dictum
est de clisterizatione aut sessione in dicta aqua
et potes precepta excoriatione et timore
mordicationis et timore excoriationis fa-
ce suppositorium cum adipe predicto coagulato
et in forma suppositorii redacto. Similiter si con-
tingeret tenasmo propter nimium timorem propter
extremitatem ani aut desiccaret frequenter
expellere fiat abstergens ut dictum est. Similiter
si contingit propter cibos acutos et salsos fiat
per acutum clistere ex aqua ordei et olei violato.
Si vero ex salsis et viscosis fiat tunc clistere
ex magis abstergentibus ponendo vel mel rosarum
aque ordei vel cum aqua mellis ut tangatur
in sella. Si vero contingeret tenasmo propter frigus
extrinsecum debilitans et laxans virtu-
tem regitur [illegible] et aliorum non valentium
rerum ut ad calorem aliqualiter declinet ad
frigus item regatur 2° per debita [illegible]
corporis et potissimum partis inferioris
ut nati ani et testiculorum coxarum pedum

et circuit nam omnium istorum infrigidatio est causa
infrigidationis ani et ergo regatur per expulsionem
frigoris quas si intrinsece fuerint conducere fiat
clistere cum oleo calido — vino olivarum maturarum aut
cum oleo zisamino aut castoreo aut anetino
secundum intensionem frigoris aut cum vitriolo vel
fiant decoctiones rerum calidarum ut castoreo
aut aneti ani vel [illegible] in quibus etiam po-
nantur olea calida item convenit regere in ses-
sionibus in talibus aquis existens. Similiter expu-
[illegible] ani adventus [illegible] item ex evapora-
tionibus super ex decoctione aneti [illegible] camo-
mille mellilotis et similium ut habeat scap-
num perforatum cum cooperculo subquo ponatur
vas in quo ponatur predicta decoctio aut fiat
spongia vel filtrum tale sit in dicta decoctione
et sufficienter expressa quod apponatur ano aut fiat
oleum aneti vel camomille ut Recipe olei camomille
olei aneti [illegible] pinguedinis gallinee veteris mollis
ana ℥ ß [illegible] ℥ ß [illegible] medietatum fiat unguentum
et ungatur aut etiam sumatur filum in medio
tractu conditorio non nimis caloris [illegible] et a-
no apponatur aut habeatur vas plumbeum
in quo ponatur aqua decoctionis camomille
florum [illegible] et deinde vas cum calore eius in-
[illegible] supponatur ano aut ingrediatur
stuphum sicca [illegible] infra aut calefit
at asser [illegible] ut [illegible] et inungatur
adipe [illegible] aut oleo anetino et aptetur [illegible]
[illegible] sedeat super dicto assere aut precedente in-
[illegible] ponatur ventosa sine scarificatione
in extremitatibus [illegible] Si vero tenasmo
contingerit propter duritiem rei super qua sedet equitando
vel equitatus ut [illegible] quedam et [illegible]
[illegible] sit fiat [illegible] erit regimen per
debite mollificandum [illegible] membra [illegible] sedeat
super re molli ut pluma sive [illegible]
pluma deinde competet spongia decoctionis
camomille aut mellilote aut aneti cum adipe
galline vel anatis calide [illegible] ut Recipe
olei de camomilla despumati adipis galline ana
℥ ß [illegible] ℥ j dissolvantur [illegible] magis
decoctionis camomille et fiat unguentum et cum
eo unge aut [illegible] et infunde
oleo camomille calido et inunge in partes
extremitatis inferioris [illegible] aliqualiter supra
et fine tandem. Regimen principale secundum
de tenasmonis preservatione [illegible] corporea [illegible]
[illegible] ut dictum est in tenasmone non [illegible]
[illegible] complexione [illegible] contingentem [illegible]

Item cum [illegible] sibano / per [illegible]

equitando

Cum [illegible] vel [illegible] / [illegible] vel anetino / [illegible] vel [illegible]

Cura si contingens [illegible] / et [illegible]

ad complendum ut alii abradente intestina et lig[illegible] aliqualiter sit tactum nunc in replicto et primo apparente signa frigiditatis conveniunt clisteria confecta talia mollificantia ut clistere factum ex brodio pulli antiqui cum modico sal[is] primo posito in coquendo aneti de spica et pinguedine anatis. Item si per clistere non conveniet feces tunc ultra illa olea attuatur clistere cum saligemma aut cum tartaro sive vini acuti vel malvatici facto aut ponendo in clisteri aliquid acutum ut premisi. Item conveniunt clistere factum ex decoctione radicum et seminum altee et sessio in decoctione altee et similium. Item per os sumatur mollificativa feces ut ius galline pinguis cum modico zuccari ut dixi aut ius levius decoctionis caulium cum decoctione carnium pinguium aut ius pingue decoctionis carnium edorum. Caveat tamen in isto casu si non sit grossitudo dare pillas de bdellio aut glutine alboti impositum et talia si sint in usu. Si vero sint signa caloris fiat ut dictum est primo de clisteribus ex decoctionibus malvarum violarum aut viole aut malve aut spinachie cum oleo violato aut amigdalarum dulcium, melius est violatum, fortius est nenufarinum. Item possunt poni in clisteri adeps galline. Item possunt recipere potus decoctione spinachie cum pullo aut aliis carnibus frangi. Si vero cum tenasmonis sit apa talium regimine indiget tertio primi: primo in re[illegible] non naturalium, secundo in regimine per medicinalia; primum completur per debita accidentium applicationem declinatam ad finem, secundo per paucitatem cibi et potus de facili digestibilium paucarum superfluitatum non stipticarum ut ptisana ordei in brodio pulli aut panis coctus in brodio pulli aut si intret consumatum pulli ut predixi vel similium. Vinum vero sit album subtile cum aqua ordei vel zuccare vel aqua [illegible] lep ros vel iuleb. Item et non abstante febre conveniunt vitellus ovi. Item pisces petrini [illegible] tenues aut grossi bibentur. Tertio primum conveniunt abstinentia et vitanda est repletio et venter teneatur a fecibus mundus. Quarto conveniunt quies. Quinto sompnus. Sexto omnia accidentia intensa in [illegible] agitata vitanda sunt et coytus ut patet. Secundum vero expediendum videndum est an apa sit prima de fluxu vel paulatim congestionis. Quia primo videndum est an fluat et si sit repletio in toto primo debite mundatur intestinis a fecibus in [illegible] ma sanguinis vel pectore cum sanguine fiat flebotomia non existente

alia domina de basilica dextra et sit quantitas sanguinis extrahendi secundum repletionem et decentiam virtutis aut sit epar specialiter mittens sanguine existente magna repletione tunc fiat flebotomia de vena communi. Si minor de basilica eiusdem partis. Similiter si splen faceret multum repletionem et esset in ea de basilica aut nigra sinistra fiat flebotomia copiosa cum mittente epaticam aut si rotetis instrumentorum aut emorroydarum faceret multum consequenter prate in consulte preterite facie flebotomia aut si alia evacuatio a sanguine undique resultavit flebotomandum est de vena quae attinet partes inferiores et superiores. Item diversiones ad quiescende sunt per membra intentia in sit confirmanda sunt cum unctionibus fricis et cauteriis plurries tactis et cum potibus alteratis et declinatis ad finem et aliqualiter secundum ponderantem sanguinem. Si vero esset apa primum tollere vel peccaret sanguis intercedendum est admirationem tollere vomitu aut medicina solutiva vel per ista confusionibus intestinorum aut renibus permissa in lenificatione ventris a fecibus deinde consortet membra et regatur ut dictum est. Expedito regimine fluxus tunc pretium intelligitur quites etiam in medias debemus regere confortando cum unctionibus aliqualiter stipticis ut cum oleo rosarum. Item potest non solum curare epar vel splene sive inunctione vel embrocatione aut emplastratione expeditis. Secundum et embibitum tamen unum genus tangit autem ut infundatur filtrum aqua intra et rosarum et pauca altheae vel fiat istud Recipe labrusce rosarum in te balaustiarum ana unciam iii. bulliant in aqua flumiali libra ii ad consumptionem medietatis deinde infundatur filtrum intra aqua. Item dare aut facere clistere cum aqua ordei. Recipe aqua ordei ℥ x aqua rosarum ℥ ii aqua salat olei rosarum ana ℥ i cum albumine ovi misce et fiat clistere et hoc est satis forte ad replendum aut Recipe aqua decoctionis plantaginis ℥ x aqua decoctionis labrusce balaustiarum ana ℥ iii olei mirtini ℥ ii albumine unius ovi fiat clistere ex solo oleo rosarum aut mirtino. Item fiat adeps renum tauri et infundatur plures magis fricata vehementer et in aqua rosarum vel plantaginis de in exadipe coagulato fiat admodum suppositorium et supponatur. Si vero cesserit fluxus vel ad locum et in apa fuerit in

augmento cessaret dico fluxus non bilutum
in eo notabiliter fluxu sive gemitu per vi-
a egestionis et miscebuntur fundus aliqualiter
calida unde potest fieri hic clistere Recipe rosarum manipulum i
flos camomille manipulum semis aut florum melliloti olei
rosarum ℥ i vitellum ovi seu albumen aut fiat clistere cum
oleo olivarum bene maturarum et cum oleo rosarum
oleo amigdalarum dulcium et rosarum aut cum adi-
pe recenti caponis et oleo viticino item ut
fricata et stuphata superponentur per totum augmentum
adveniente vero statu miscebantur aliqualiter
calida cum fundus ut ponas aliqualiter de ca-
momilla aut meliloto et rosarum aut procedente
status poterit adhiberi resolutiva sola ut
emplastrum de meliloto aut feno greco et
caulibus decoctis ut tangit auctor ad ipsius
aut potest fieri clistere ex decoctione solius
melliloti aut camomille cum oleo dulci olivarum
non maturarum et amigdalarum dulcium et si
fuerit intrinsecum fomenta assimilentur tepide albumen sub
[illegible] et de eo ponatur cum emplastro aut
[illegible] bdellii ut ℥ i dissoluta cum
aqua decoctionis melliloti et addatur
emplastro apponendo [illegible] ut Recipe olei [illegible]
℥ ii bdellii dissoluta ut dictum est ℥ i adipis
recentis caponis ℥ semis liquefiat adeps in oleo deinde
recipe vitellum unius ovi et cum dictis oleis [illegible]
dicto et liquatis tepidis fiat unguentum et
applicetur ut dictum est Pro vero mitigatione do-
loris et inflamationis [illegible] aut
fieri linimentum quod ita describit [illegible] Recipe plu-
mbi usti lavati cum aqua rosarum aut planta-
ginis ℥ ii [illegible] plumbi [illegible] sive lote cum
aqua dissoluta [illegible] opoponacis [illegible]
[illegible] lithargiri ana ℥ i misce cum vitello
ovi et oleo rosarum et line cum penna [illegible]
[illegible] potes [illegible] locum dolorosum [illegible]
de penna in oleo rosarum aut fiat emplastrum
ex farina ordei olio albumine ovi pro miti-
gatione doloris et [illegible] post [illegible]
vitellum ovi Sed iste ordo medicandi
ut primo [illegible] ventris et [illegible]
[illegible] cum clisteri aut [illegible] et hac [illegible]
[illegible] fructu [illegible] per totam curam [illegible]
[illegible] ut dictum est si [illegible]
[illegible] attendatur abstergentibus et
mundificantibus [illegible] intestinorum et [illegible]
[illegible] carne [illegible] et [illegible]
colligenda [illegible] plures de regimine
de fluxu per medicinas plura [illegible]

[illegible] Si vero tenasmus provenit [illegible]
fleg[illegible] distinguere [illegible] medicandi primo
de [illegible] regimine [illegible] ad [illegible] magis [illegible]
[illegible] et in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] colligenda [illegible] [illegible] ut motus
[illegible] corporis et quies Si vero tenasmus
provenit [illegible] regere et regimine [illegible]
cum [illegible] quarti et fortiora
remedia plurium [illegible] regi-
gendo cum tenasmo [illegible] ordina primo regimen non
naturalium ut [illegible]
[illegible] in aere claro [illegible] albis et potibus
facilis digestionis et boni [illegible] unde ex car-
nibus [illegible] pulli potius [illegible]
[illegible] vino albo et [illegible]
[illegible] et [illegible] duorum [illegible] et [illegible]
quod [illegible] colligere et aliud [illegible] ordina
Secundo vero regimen magis medicinale [illegible]
[illegible] corporis aut membri singula-
[illegible] quod fuit [illegible] intendo [illegible]
[illegible] regimen [illegible] pa-
[illegible] quo [illegible] secundo [illegible] in [illegible]
[illegible] aut [illegible] sit [illegible] et si [illegible]
[illegible] magis per via egestionis sit plurimum est
Sit prima intentio mollificare cum mo-
dicum talis etiam modice modicissime ex-
[illegible] unde [illegible] lenitor [illegible]
[illegible] auctor [illegible] tractatu secundo de tenas-
mone ut sit [illegible] Recipe bdellii ℥ ii
[illegible] ℥ i [illegible] ℥ i sinapis ℥ semis viole [illegible]
[illegible] ℥ iiii [illegible] plumbi ℥ i [illegible] [illegible] sub-
tilissime deinde Recipe adipis galline et anatis
medulle [illegible] ana ℥ ii unius vitel-
li ovi olei rosarum olei violarum [illegible] ana ℥ semis
et misce omnia [illegible] tepida cum penna [illegible]
[illegible] secundo fieri potest aliud Recipe bdellii masticis
ana ℥ i semis dissolve in aqua decoctionis maio-
rane deinde Recipe olei [illegible] olei amigdalarum
dulcium et [illegible] misce bdellium et masticem
et oleum cum [illegible] et fiat unguentum et
line [illegible] et fiat admodum
suppositorium et unge totum cum isto unguento aut
[illegible] butiri recentis et adipe anatis non sa-
[illegible] et liqua et in unge [illegible] fiat
[illegible] licinium Recipe bdellii masticis ana ℥ ii
laudani [illegible] ana ℥ i dissolve in aqua decoctionis
maiorane deinde fiat licinium cum [illegible]
ita quod [illegible] fili maneat extra anum et sit licinium
longum aut breve [illegible] patientis

Tenasmus [illegible]
[illegible] fleumate
in regimine rerum non naturalium et
in regimine magis
Tenasmus [illegible]
[illegible]
Regimen tenasmi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
2

Item si ex sola adipe capriarum fiat admodum
suppositorium et imponatur ano confert Item fiat
hoc clistere Recipe malue mediam altee maiorane
ana manipulum .j. coquantur in brodio bulli libra .ij. ad con-
sumptionem medietatis et post colaturam recipe adipis gal-
line anatis olei amigdalarum dulcium butiri rece-
tis ana uncia .j. et fiat clistere sine sale et similiter
liniatur uentrem addendo cassie uncia .j. et tene semper
micti ut intestina sint inuncta ascaribus
non sine feces in bibis exsiccare Item potest fieri
sessio in ipsa decoctione retinendo coxas
captas ut apto ano mediante inclinis
tangat patientem locum eius descriptio Recipe malue
altee ana manipulum .j. furfuris manipulum .j. maiorane camomille
ana manipulum .j. fiat decoctio magna in uase
in quo sedeat patiens et postquam fuerit sessio
fiat inunctio dicta // Item ex istis rebus fiat
etiam fenugreco et semine lini potest fieri euapo
ratio cum infirmus sedens ad eam recipiat
Si uero tenasmon peruenerit propter coleram
nimia subtilitate [illegible] propter sanitatem
Rhasis etiam [illegible] potest in non naturalium
regimine et medicinalium et primo incipiendo
aerem ut eligendo aerem frigidum unde utatur tam-
[illegible] pulmentis cotidie cum agresta uel alio similis
reguerunt etiam gelatina et alia similia in fri-
gidum et ingrossantia ut lentes panicium
Item bibat parum aliqualiter ingrossantia et ad stipti-
cum declinans et quiete motus augeat sompnus
non repleat non nimis inanitet inter omnia
animi accidentia excessiua et contra // Ad
secundum uidendum utrum colera sit in fluxu
uel in pectore [illegible] per primo intendo ad dige-
rendum et euacuandum et uersificandum materiam in-
tens si aliqua fuerit et in huiusmodi regimine
uero ad fluxum [illegible] intendendum est ad eua-
cuandum et alterandum cum clisteri lauatiuo primo
fit ex aqua ordei decoctione uiolarum et oleo
uiolaceo et modico zucari rubei et mica sal-
is [illegible] potest et erit hoc clistere lauans et
remittens acuitatem colere non stipticando faciet
et inbibet intestina postea uero leue [illegible] non
[illegible] hoc clistere sequitur aqua ordei
uncia xiij olei rosarum uncia iij uitelli oui aliquantulum
duri dissoluti in oleo [illegible] uncia .j. adipis
renum capre uncia semis misce et fiat clistere et si
mala [illegible] talia [illegible] potest addi
olea frigida ut nenufarinum uel de mandrago
ra aut de [illegible] uel [illegible] ut
rosarum uel nenufarinum aut solatri Item potest

infirmus sedere in decoctione rosarum uiolarum mirtillorum et
siliquarum et potest fieri ablucio [illegible] ut est tactum
Item potest epithimari anus cum predicta decoctione aut
recipi fumus [illegible] potest fieri inunctio ubi est
magna inanitas siue uehemens caliditas
cum cristo [illegible] galie uel pulpulcon
uel si ista leuis fuerit postquam clisterizatum est
ducatur inde recipe olei rosarum loci mag nenufarini
pinguedinis gallie recentis non salite lote
magis [illegible] pluries ana [illegible] cere albe [illegible]
sufficit fiat unguentum molle uel adipes renum
capriarum lotos cum aqua nenufarini ad modum
linimenti ponatur Si autem dicta colera excori-
auit intestinum et tunc ad curam per excoriationem
dicta [illegible] inuiscitatione Si ualde do-
luit infirmus non dormire possit ut frequenter
cogatur surgere ad sellam linimentum potest fieri quod
describit [illegible] nono almansoris capitulo de dis-
senteria dum dicit quod si eger uehementer pa-
tiatur tenasmonem et sepe uadit ad sel-
lam et tamen nichil egerit tollatur illud sibi
[illegible] sint uel linimentum filo extero (?) perditi ut est
tactum [illegible] descriptio recipe thuris [illegible] gum-
mi arabici ana ʒ .j. foueatur collirium et supponatur
[illegible] per infirmo hoc est ultimum collirium [illegible]
tamen minorant dosis opii [illegible] ponatur ʒ .j. usque
ad duas aut ponatur iusquiami loco o-
pii Et si intendit fiat consolidatio et prouocatio
sompnum possumus uti linimento [illegible] stiptico
recipe sanguinis draconis boli armeni terre sigil-
late cum aqua rosarum ana ʒ .ij. mastici ʒ semis opii
iusquiami croci ana ʒ .j. corticum granatorum
ʒ .j. terenda teratur et cum uino stiptico
uel simili fiat linimentum in forma dicta aut recipe
trocisci de karabe [illegible] ana ʒ .ij. terantur
subtiliter cum oleo nenufarino fiat linimen-
tum Si uero tenasmus fiat a flegmate salso
uel per suppositorium non [illegible] et [illegible]
[illegible] dolorem uidendum et primo educatur fetibus
fiat hoc clistere Recipe furfuris manipulum .j. fiat de-
coctio in aqua dissolue mellis rosarum ʒ .ij. semis
zucari rubei olei rosarum ana ʒ .j. misce fiat
clistere postea inuiscitationem potest fieri clistere ex
oleo rosarum adipe capriarum et postea inuiscitationem
fiat linimentum ad sedandum dolorem et sompnum
prouocandum Recipe [illegible] thuris masticis boli
armeni terre sigillate ypoquistidos ana ʒ .j.
[illegible] ʒ .iiij. croci ʒ .j. opii ʒ semis fiat

adiungitur (?) electuarie

licinium et si sit expediens mollificatione ista
fiant cum vino dulci. Si vero est humor incorporatus ex
colera et fleumate aut fleumate visoso fiat decoctio
autem faciende clisteris cum mercuriali et aqua olivarum
psilliique conditarum tritis cum quo inordinatur
inmittatur aut fiat clistere ex ipsa quod hic est recipe
foliorum siccorum violarum ana ij. semis cum butiro ij.
proluzentur etiam infundantur decoctioni ali-
cuius corporis calidi ana ʒ j. aut recipe viticis foliorum
tamarindi ordei et tortilium fasciolorum ana iij. semis bu-
liant in vino albo usque ad consumptionem ʒ partis
deinde fiat clistere et post mundificationem pro fle-
tu licinium de scriptione autem ut recipe castorei ʒ j.
thuris ʒ j. fiant licinium cum felle aut recipe mas-
ticis nitri sandaracae thuris ana ʒ j. lilii kan-
dali ana ʒ semis cerusae sanguinis draconis ʒ j.
pulverizentur omnia cum vino aut alio liquore
fiant licinia aut tale collirium si foret ex
magna humiditate fleumatis ut tangit auctor
presupposita decoctione dicta et dicenda confert su-
mere pillas fetidas quas in descriptione me-
dicinarum et altere maiore de descriptione pillarum feti-
darum maiorum quarum dosis est a ʒ semis usque ad ʒ j.
Si vero contingat tenasmonem absolutus
a corrosione fiat clistere cum aqua mellis aut de-
coctionis mellis rosati si est magna pun-
ctio sit vinum album acutum aromaticum et
si infirmus sufferre possit lignum sedum appareat contra
clistere extrema pinguedinis masculi in mane
mittatur si est ad mundificandum ulcera cum aqua
bugenta decoctione mellis primo premisso re-
gimine ubi de quo et plures dixi et si presup-
posita mollificatione feci et ducende et
ulceratione exeunte a colera et fleumate mixto
et fleumate salso vero hoc unguentum de cerusa est
est descriptio recipe cerusae merdasengi sive
litargiri ana ʒ vi plumbi usti sive argenti
ana ʒ iiij thuris mastici ana ʒ ij semis olei ro-
sati vini albi vel aceti si patiens sufferre
poterit aut si vis melius loco aceti pone
vinum quantum sufficit ad bene incorporandum que terantur
subtilissime in mortario et ponantur primo
de oleo rosato et cum pistello ducatur usque veni-
at ad unam pinguedinem et formam mollem
et si volueris plus siccare et putrefactione
prohibere adde aloes nitri ana ʒ j iterato misce ad
unitatem addendo si expediret de oleo rosato et redige in for-
mam suam et de isto in clisteri imponere po-
teris aut poteris intingere licinium cooperto vn-
guento aut tape aloes et nitri ana ʒ ij tere

subtilissime et cum succo absinthii vel planta-
ginis ista incorpora et de isto ponere poteris
in clisteri aut intingere tentam et multa
alia — inde collige sed illud est experimentum
unguentum nobile relatum a domino decano cuius
descriptio recipe nitri aloes sarcocolle ana ʒ j mellis
despumati ʒ vj vini boni albi et aromatici
et acuti quantum sufficit ad debite incorporandum
coquantur ista composita faciliter quousque inspissentur
ut patet supra et breviter tura illius est tura
ulcerum intestinorum. Si vero contingerit te-
nasmon propter ventositatem mixtam non exeunte
febre nec apparitionibus signis caloris et ita exeunte
cum frigida presupponitur regimine ubi contingit trociscus
descriptione nisi de alchimia sicut est trocisci ad
tenasmonem quando scilicet cum calor absentia
fuerit et ubi sit ventositas et fomentum cuius
est descriptio recipe seminis iusquiami albi ana ʒ semis
ana ʒ iij. ciminos ʒ ij et semis apii ʒ iij seminum
et pone de opio a ʒ j usque ad semis apii
fiant trocisci cum succo plantaginis dosis
dosis est a ʒ j usque ad ij cum urina titerorum
item convenit confectio de storace eius cuius descriptio
recipe castorii apii azeri storacis liquide nitri se-
minis iusquiami nigri thuris ana ʒ j mellis quantum sufficit
ad horum conficiendum et sit dosis a ʒ j usque ad ij
scrupulos tunc est incorporare dosim opii semis a ʒ j usque
ad ʒ semis. Si vero fluxus fuit ligatinus et ven-
tosus cum residuo et dividens semis in
rem non naturalium debita administrationem
et indebita administrationem medicinalium in-
telligendo conueniens non exeuntia vel presuppositis
contingentibus quantum regimine ex pre se ita bo solito
more abstinere intensantis quod est in ipsis aromati-
za aliqualiter ad stipticitatem declinantibus ut in regimine
acutarum dixi est prima secundum dixi cibum debere
declinare ad frigidum et stipticum unde primo ex car-
nibus si exhibit conuenit confert perditum aut priorum
pullorum conditorum cum agresta aut berberis
aut acetositate citri aut granatorum vino aut cito-
niorum aut aliorum fructuum uel similium quorum in
pluribus preterit dictum item similiter in minima
illa dicta item conuenit ova tincta vel tinctibus
aliqualiter cocta in aqua ferrata aut agres-
ta aut aqua rosata aut alio simili ad frigidum et
stipticum declinante aliqualiter item convenit pa-
nitium milium more lombardorum coctum cum
tamarindis item oryza cocta modo supradicto panis
sit azimus aut paucissimi fermenti et iunc

Margin notes:

ungis (?) medulle

Tenasmon ex ventositate

Fluxus liquefactiuus

In hoc regimine pilla hic debere albus qui quod congruere calori

Dieta

In quo explicatur de quo potest si contingit gelatine salada

salitus de quo tamen conmedat modicum aut alia
cibis cocto cum initium prandii in liche tamen pinnatenato [alius]
teratos Exsiccatiuis autem citonia et pira leui-
ter cum debite cocta aut condita cum zuccaro albo
Item ex potibus conuenit aqua extinctionis calibis
et vinum aliqualiter nigrum stipticum modice
ingor flaccid 3m in anticum inicet 3 2 in lta
repletionum subita et si cauide intres pectus
[patet] fiat aut plurium cibis minus inclusus erit 2m in vir-
tutis tenore // Quantum ad aliud scilicet dicendum
quete quere et motum noce simpliciore sapno
sam // Ad aliud dicendum accidentia aie et reisse
ce vitanda // Expedito regimine ad 2m vei-
endum est quod in isto casu omne julep infrigidatiuum
(c)onfortatiuum cum aliquali cum declinatione ad stipticum
sicut julep ros aut julep aqua plantaginis aut
julep tiroasti et coriandri aut mirti recentis
et similia Item sirupi preparati ex succis fructibus et
stipticis et rob preparatis hic conueniunt etiam hic
[patet] tertium est Recipe zuccari ros 3 j diacori zuc-
cari buglossi zuccari acetoselle ana 3 ß incorpo-
rentur admiscere et fiat emplastrum de quo capiat
cocleare unum 3 3. ß aque cisterne dum conple-
ta digestione in die sicut aut nocte 2 exigentibus
dyacorallis de quo maius cum post cibum cum aqua
ros aut vino citoniorum aut pirorum aut aqua
sublimatoris corporis Item citonia condita cum zuccaro aut
pira sorba vel cornua Item odoramenta quod dicta sunt
super regimine acutarum Item inunctiones stomachi et
ventris quod dicte sunt de rene fluxus per mediatam
cum signis caloris Item epithimetur cor et epar
ut dictum est super regimine acutarum Item renibus
fiat inunctio ex unguento infrigidatiuo galieni
de quo predictum est Item prime fiat inunctio ex o-
leo amigdalarum dulcium super ipso oleo ros loco
cum aqua decoctionis ros plantaginis vel ros Item
potest fieri clistere confrigidatiuum declinantibus ad
stipticum ut aqua decoctionis ros plantaginis balaus-
tiarum 2 similium colature addendo olei ros 2 ij
olei amigdalarum dulcium adipis renis capri ana 3 ij
trociscorum de terra sigillata 3 ij vini albumine
oui misce omnia simul 2 fiat clistere ubi quoniam
maiorem infrigidationem possumus recipere aquam solla
tarum ros vel plantaginis 2 inspissat potest fieri ex
hijs sal clistere 2 ponat misce trociscorum aliquorum
etiam ut de spodio de scripcione mesue potest etiam fi-
eri trociscus de scripcione auctoris 16 3 tractatu 2
de cura fluxus lienterie Recipe lacti sive balaustiarum
ni 3 ij spodij 3 j castinearum assatarum iiij
2 pulverizatarum et feris acetose concoctituri

berberis ana 3 j ros rub seminis quinque assatarum
sive torrefacti caticorum adustorum ana 3 ij tera-
tur omnia subtilissime et fiant trocisci cum
vino citoniorum quorum quilibet sit 3 j et
in este potest sumi 3 iij aut 3 j Item potest fi-
eri trocisci Recipe seminis acetose torrefacte castanearum
glandium torrefactarum ana 3 ij ros 3 iij
seminum coriandri sicci ana 3 j alaude torre-
facte in furno 2 subtilissime pulverizate 3 j se-
coral terre sigillate ana 3 ij terantur
subtilissime Item Recipe margaritarum simul
ialcorum ana gr. vj terantur omnibus post sub-
tilissime 2 cum aqua ros fiant trocisci pro
dere ut est dictum max simul est pars ist

Regimen stuporis aspissitudinis cutis
et obstructionis pororum. pro quo regimine
possit curam se esse cum ex spissitudine
cutis porum tamen dicendum quod si spissitudo cutis
2 pororum obstructio cum pruritu pruciat
illa removeatur si se corpus putaris sive
repletione cum ad localia venire et pre-
inchoabimus deducti fenibus a balneo ex
aquis decoctionum abrotani vel foliorum
petros aut paritarie 2 similium cum tonig-
um pertis herbis aut fauanum decoctionem
corticis fraxillorum 2 semina melonis 2 furfuro
faba Item cum decoctione furfurum aut corticum
ordei 2 similium quorum est pores aperire Item
fricatio cum panno aspero extrema
quousque rubeant Item bineado absistit sit
vel asinum 2 fiat digestione Item vinum sit
subtile album Item aqua cisterne sit pluuialis
distillata Item panis sit bene fermenta-
tus 2 salitus Item ualeat sedimus vo dec-
lina ad furfuracem Item dormiens sedulans
cum leui coopertura pannorum Si non curat
pruritum cum repletio et sit humorum habundan-
tia fiat flebotomia secundum varia corporis differentia aut
si humor peccans alteret constringitur cum eum
farto precurato non curando stipticitas remo-
ta obstructione 2 replecione 2 adhuc cessante
fluxum cum intestina 2 stomachus plures laxi ma-
neat non erit in choneris post fluxum pruritus
alium aliquis stipticitas 2 confortans ut dyacito-
niten aut coriandri sicci vel similia ut 2
malum erit cum alium cum aliquo leui stiptico
in unguento stomachum aut confectio in testina 2 sa-
nitatem vel epithimate Si non spissitudo
aut obstructio accidit cum ea ut ante prae-
ntis plus ad illam absisione attendat
per flebotomiam aut solucione ventris premisso di-
gestiuo si expedit deinde transeat ad localia [cura]

Regimen fluxus oppilati

pro quo cum per oppilationem intelligitur de quo

[margin:] // Ad aliud dicendum sil' scilicet quiete
[margin:] ordo cure
[margin:] // ad a[n]i[mam] pertinet
[margin:] Constrictiuus talis
[margin:] purch

oppilacionem confortatoria dessico ut regie dacty
gdium' i 2 ex regim s. no natur rex ubi anciato
trechinet ad subtile ut aci debilet sit
clara 2 ciratatu & alia post et colligo
p 2° regie juta tenie cam p' & i ced effime
ex oppilacione qui fuit replo pingiticca
fiat flola aut si sit peccatu alicorum morz
fiat soluco vetis 2 jmorata vite trans
ad apiend et si ma sit grossa stellas
q 2 si uiscosa inatens qt a pit tu ma
exite grossa 2 viscosa guine facilia api
tiua apitiua no potissimi vinaz venaz
et ar tiaz collige potes ex 16 3 i gracie
sina et calia i apentiby tu oppilacibus
a materiis fuit gross aut viscos pre
d gmedas aut aut gal dyacalam
tu deni scupia jt turiaca antiqua que
sinuda e cu aqua sublimacionis calaminti
aut feni ul' absinthij ul' spagi aut
bruisci 2 ista sumat pro debilitas euoces
jt si me cent fuit si iuxte posset qt
milta ex elect' tacti 2 uay ad confor
tandum intra ut arimatic iosat ex
despecte gabelis ut plu' tu iste oppi
laciones fiut ex iulub' fris icbi jt offert
phita et offeo de cinamomo mesue et
diacon pipon cuius et offeo describi
et inter alia qbi vide jt guint fricacio
au cibu sic cu panno asp et corp toti
et circa corsu 2 vetre jt post cibu du
gpndis ipm fore digestu i sto ut melis
trahat ad epar jt mu tene pricedes
cibi jt lomitate vini albi subtil' fort
acuti no dulcis pauci sumidi pro assup
cor calaminti ul' altig deno late ofectoris
de in sumat 3 iij de vini prim tu usua
le sum sit albu no dulce ul' acute si ad
acutu trahens potius &c.

Sequit' regime colice passionis

q dimidi pot pro eius cuius q tangit
ex 15 3 i primo tract despolucione ventris
morz causatur i alu abhominaby cibo corrupto
aliqui abhominaby aut colicis aut aquos
fetidis aut spalr crugosis 2 ali pliu
ad egroz q e sic lotium carnis v'tetis
Si sit ex corrupto cibo ul' corrupcione cibi
pot dimidi q ul' senti' isto grauitas et
nausea ul' sentit' i intestinis punctura
ul' appz declinac' me cibal ad inferiora
qt dimidi pro pr disticiom colice pas
sionis i piu' cognita 2 statu acc' et
gh tale regime vt i aliis tactu est
i duo gualit e pacend s i regimen
rex no naliu et i regime rex melius
Primo q acie do' ut auic tangit
Aupnu cu q no sit plum lumis et

iste vinter ad sopnu no sit 2 frigd 2 max
i colica passioe ipa que 15 3 i tract p ca d
colica passioe e morz iniez frigd itaq ut
tangit auic expellit humor ad inferiora
et sit sup augz fluxu Ad 2m i s ponit et
cibu fiat cor abstinencia usqz corrupte
me gplete educat' semp colleciare vin' te
aut si instate debili te vin' oz nos tilare
abent' cibo leui ut aq pulli ut sponi lauet
2 modicu potet vinu no appetite signo cal'is
albu aut modicu 2 rubeu no dulce si ad
acuti te tendens maxie si heat maiaz
pstracoz ~~vin~~ stoi dulcedo ei fit qz ad
abhomined 2 leuit 2 fluxu 2 stoib ne 15
3 i tr 2° de cura colice passiois et alia ci
baria 2 potus pte collige Ad aliud appi
jnamicoz vitandas ce post Quod sit dom
de euacue appelbit in 2° Ad aliud gt geb
de aui' vaic do' no debe hic sit flutus p
decoctu ip pricipali do' q si apud' lnita
colice passionis 2 me° 2 fine declinant me
ad os stoi tuc puocet' vomitus dico 2 q ex
se cauat yp oste diecte ut pont auic tract
2° de cura colice passiois q f vomitu qui
pl'plet' vomitu 2 fluxu fluxu 2 illud
colligi pot ex 8 pm directe corz que
euant' prouocet' g' vomitus leuis tu sir
acetoso et aqua 2 ueti ul' mell' 2 modico ace
ti ut ad vomitu vetat' vinctuosis 2 ualde
pstruct'ly vi'tute apetitiua post educcoz
moz guint i unctoes fiend extioz stoi one
qt tabarra leuis digonis et postilla ad co
fortandu oris stoi ut cortanu 2 alia put
si colligeda exposuit Si no ma declinaut
ad inferiora fiat suppositoru gomana 2 uti
et sale appute signo caloris aut fiat clist
eductiu sicut flouerit fieri de quo dtm est
ul' ordina sit sip bleto uinual' an qq
fiat decocto i aqua post colacaz dissolue
cassiefist 2 ueti 2u aij 3 i oli ro 3 iij
sal cois 3 i s fiat clist aut cu signis
frigor adde ye pigre 2 s dein postenoz
gforta pte inferiore stoi et toti stoi ut
dtm e Si no colica passio pueniret p
colicos humores ad intestina missos aut
ad stom 2 intest modicat ios nales
et repta maj cumre vomitu ul' solucoe
ventris uniis dies dein guint gfortaria
stom ut sir' sumoz acetosoz no ualde
mordica jt sup de uncta 2 alia mit i
regie uomitus colici fluxus Et si i cessant
pseuat vomit' habe mi appoicoz vetose

Si humor fuerit i ore stoi
vomit'

Si ma' decli nant ad inferiora

et hu' colicus

imagine super umbilicum et liga extrema ut
iam dictum fuit et habe sutem ordinem liga-
tionum et alia remedia dicta in regimine vomitus
Et si sit vomitus et fluxus ventris rege per ea
contra fluxum ventris et post adhibe confortativa in-
teriora et exteriora Et si fuit aliqua maior egestio
ut aquose vel sanguinose tepida isto educ-
tione decimo transi ad confortandum[illegible] tacti

Si timetur sincopis

Et si vide debilitatem virtutis et vetima sin-
copis prebe vinum aliqualiter dulce stipticum
odoriferum commixtum aqua citoniorum cum infunda
panis aliqualiter tostus vehementer calidus et
partes panis aliquantulum musti et cinamomi
Item fiat conditum ex pullo in cuius ventre sit
terrae mirta et sumach aut partes citoniorum
vel pirorum vel fiat sublimatum ex pullo decocto
cum vino granatorum aut citoniorum vel similia
vel fiat alia ad manendum virtutem ut di-
cetur in regimine sincopati Et transi postea
ad confortandum cum stipticis tactis et aliis
interius tactis prasium nono almaspil[illegible]
tum a colice passionis Et si appareat spas-

Spasmus

mus sit in unguentum iunctura cum ceronis
ut oleis lenificativis et confidantibus apocim
sit verne oleo dissoluta vel lilio, albo vel
camomilla et mestare cum oleo rosaceo vel violato
Item corium amicis panni infundere oleis leni-
ficativis ut oleo de altea et similibus et simi-
lium aurum dultum in unguento sepius et
partes extenuatas Et ubi unguatur maxime
le ad superiora trahendo et alia que colliguntur
dolores in regimine spasmi post formatum a
inestione de confortatione medii vide et resume
colice passionis circa quod aliam post rem
Expedito regimine virtute colice pas-

Cura fluxus urine

sionis dicendum de fluxu ven-
tricis et lenitie dicimus quod ubi affa-
rent cum cordialibus bone crisis quod tacte sint
primo affo[illegible] quarto 12 Et quorum crisis fit ra-
ro est restringendus Si non superfluat

Si superfluat

cuius ut iam dictum est in passione co-
lica primo expositum non naturalem rerum per
que non transgredo nisi tangendo Et amici
quod si contingat iste fluxus iuste valde acu-

Si fluxus iste fuit in febre acuta

ta tunc ut quod cibus neque aqua neque
consumi nec sublimatum ex carne Et prisana
ordei cum succo granatorum aut cum vino
citoniorum vel simili aut quia non est usus ob-
mittendi carnes vel eius aqua preparetur
condita cum suis et stipticis exposita aut
ex iobis que dicta sunt aut condiuntur pisces re-
centes cum succo granatorum aut agreste
et similibus ut coriandro succo sumach a-
mirto vel similia et fiat alia conditurellis
quae iuste lactis sunt
Expedito fluxu ventris ad fluxum
epaticum veniendum et primo de opilatio-
ne dicimus esse contingentem propter opilationem
epatis cum quia eius retinens aliqualiter tactum est
virtute transeundo Si non contingit fluxus ventris
qui chilosus erit propter debilitatem attractive
virtutis epatis et mesaraicarum attrahendo
chilum conforte ex cum calefacientibus aroma-
ticis et non subtiliando variatur cibus levis digestionis
ut pulli carnes condite sive aromatizate
cum cinamomo et conferat vinum album Item panis
furfureus quare magis conditus cum anisi et simili
Item ex confectionibus quod dyaciminum et pluris
et alie confectiones calide Item tyriaca antiqua
vel metridatum superpositum cum subtili vino calido
vel aqua decoctionis cinamomi vel absinthii
Si cum est mala quod sua dependens anima
digerat et evacuet ma cum digestivis et
evacuativis propriis medicinis locis suis Deo fau-
tibus conveniunt aliqui succi ex physici passe
pingues et avellane sicce depilate re-
centes aut amigdale fructus viridis fiat et
in unctione epatis ex oleo dissoluta vel masticis
aut de cinamomo Item confert frictiones
extremorum Item yeragoras dixit Item dimi-
dat cibum in multas vices Si non fluxus
epatis est lotivus ut lotura carnis tunc
si causa eius fuit debilitas retentive co-
fortetur epar non exponere medicina stipticis vel
oleo dissoluta de quo dictum est aut si appareat
signum caloris cum rosaceo vel mirtino vel simili
et patent iste cum apirina aut si de-
bilitata est retentiva propter caliditatem tunc
intendatur infrigidantibus declinantibus ad stip-
ticum et ita de aliis et similibus Si non est
debilitata propter frigus ut dictum est aut si est
debilitata propter nimias caudes attendatur
et stipticis cum tepidis in actionibus et similibus si sit
debilitata propter nimiam humiditatem cum medicina cura
tur medicina et attendatur cum exsiccantibus
lenibus intrinsecus et extrinsecus assumendis et
similibus si propter siccitatem attendatur correctioni
siccitatis Si non fuerit egestio lotiva propter debi-
litatem digestive epatis ad eius digestive
confortationem attendatur et quia secundum plurimum
digestiva et alterativa debilitatur propter frigiditatem
calefactioni attendatur et exhibeatur parum cibi
et potus facilis digestionis Si non fluxus
epatis sit colericus sive egestio colerica
intendatur digestio et sirupus endivie aut sir-
upus aut alio simili ex infrigidantibus materiam colericam

et removentibus eius acuitatem. Deinde curatur cum infusione reubarbari de aqua intibi et de cum manna vel cassia vel electuario de succo ro. Et post evacuationem post epithimati epar epithimatibus de quibus dictum est super regimen acutorum. Regimen vero non valet nisi per exemplares dictas. Confectiones quemadmodum sunt dyacurcuma, triasandali, dyarodon et similes confectiones fiant. Item sepius clisteria lavativa et alterativa ut ex aqua ordei cum zucaro rubeo et oleo violato et post cum oleo ro. sine sale vel modico. Si non fluxus epatis sit ergo virulenta propter adustionem sanguinis et humorum si sit puta colera fiat ut dictum est in regimine fluxus colerici nisi quod hic intensiora fiunt. Et in unctiones restrictive fiende super renes et epatis. Post evacuationes fiant in unctiones et epithimata tacta. Item coniunguntur confectiones et alia dicta. Si sit ergo virulenta propter resudacionem apatis vel dubilati attendatur mundificantibus et abstergentibus epar. Item fiant clisteria lavativa. Si non fluxus epatis sit egestio feculenta pucienis per rupturam apatis attendatur sit mundificantibus cum aqua ordei vel sirupo de fumo terre vel aqua zuchari vel melle. Item attendatur confortacioni epatis cum triasandali vel dyarodon vel alio simili. Item cum confectione de plus et cinamomo. Ubi sit leviter ad digerendum confert et ptisana ordei alia tacta. Si non contingat propter ulcera putrida et corrosione fiat mundificacio cum dictis abstersionibus. Deinde transeat ad confortacionem epatis cum succo de sandal vel syrupo dyairos quod extra pro mundificacionem confortetur epar cum oleo ro. et cum spodio et cum sandal. Si non provenit ergo feculenta propter adustionem sanguinis tunc transeat ad curam ut est tactum evacuando digerendo et postea alterando et confortando epar et attendatur in isto casu cordi cum epithimatibus maxime post evacuationem. Si non contingat propter vehementem caliditatem venarum post epar ex qua sitis cum sine concupiscencia sive desiderium fiet et regimine tactum. Similiter si in artariis fuerit vehemens calor a vena colica pendens sic in digerendo flores fiat aut evacuet cum aliqua farmacia sed decorato digerendo ut est tactum et alteretur cor cum epithimatibus tactis frigidis. Item spine fiat in unctio cum oleo ro. et modico aceti. Regimine illo non valet nisi compiat expertus. Et si contingat ad hanc causam totius corporis calor attendatur alteracioni illius et prohibitioni

adustionis et extenuacioni cum in unctionibus et infrigidantibus cum isto tamen levi super ut oleo ro. et cetera et habeat semper in ore. Si non fluxus epatis esset ergo nitida fuerint in ore plurimi. Si non fluxus ventris et splenetica tunc si adsint signa frigoris attende curam in ore cum intibus idem item cum agarico item cum epithimo et cetera in siruppis cum tamarindis et pontibus calidis et similibus. Item ungatur splen cum oleo de capparibus aut anetino vel simili. Clisteria fiant ad mundificandum intestina. Si non fiunt signa caloris et adustionis conveniunt syrupus de epithimo et syrupus de endivia et syrupus de citoniis et cum agendine et zucaro rubeo ulteriore locum defluxibus ut tunc hic in regimine aliorum accidentium legem explicatur.

Expedito regimine fluxus sequitur regimine super sitis inferiore. Si quid contingit propter acuitatem in ore aut salsedine sustineat paciens in ore sitim quousque in ore sit operata laverio tamen potest sibi os cum aqua ordei et gargarizare. Et si ex toto in festa iret siti habet dicta ut eamdem sufferre non possit bibat de eadem aqua ordei aut de aqua decoctionis primorum aut in ore teneat granata munda ut aliquid sitim desiccat. Si non post completa opera farmaci contingat sitis capiat lavativum ex dicta aqua ordei et viij ad plus cum ℥ j zuchari albi aut cum de aqua zucari aut de brodio macri pulli cum modico zucari albi non bibat subito multum caveat et sumat aqua potu aque qualitercumque sive ne mortificet calor naturalis. Dicta autem super ut 13 3 l tractatus de cura sive regimine sitis. Et non bibat sitiens in aliquid plurimum subito inter aqua frigidam valde ne caliditatem mortificet qua debilitavit sitis. Si non contingat sitis propter nimiam caliditatem aeris aut et sitim aut panorum coopertura rectificanda aere ut dictum est. Et si contingit quod rarissimum est propter frigus constipans poros et calidos vapores retinens conferunt vigilie et fricaciones facientes evaporare fumos calidos. Si non contingat sitis propter humores fixos ebullientes et emittentes vapores acutos ori sicut aut propter cibum ut potum talem indigestum quod sopor non dicitur affo. predicto capitulo 82 Rubricam desiderium noctis bibere valde sitientes si super dormierint bonum est. Si non contingat sitis propter vehementem caliditatem cordis et pulmonis tunc conveniunt aer frigidus et odoramenta rectificare. Item confert collucio oris cum aqua ordei in modico aceti vel sirupo acetoso cum aqua zucari

Sitis vitata splen

Sitis acuitate in ore a salsedine

Sitis nimia aeris

aeris f

Sitis humores

Sitis cordis

In febre extensi c

aut sirupo julep violato cum aqua frigida non tamen
vehementer anhelato tamen sirup. rosarum frigidam vel
aquam frigidam vel rosea confert valde. Si vero
conveniat propter vehementem calorem capitis in se
elevari fumus calidus ad caput et non
impedicte alio ut debilitate virtutis vel cata-
rro i. purgatur tempora cum oleo violato vel
ro. vel nenufare vel recipe aq. ro. ℥ v. aceti
℥ i. conticiendo misce et cape panniculum
et infunde huius liquidis et tempori[bus] appone
et fronti vel potest recipe olei ro. vel vio.
℥ i. aq. ro. ℥ iii. aq. viol. aceti ana ℥ s.
infunde pannum ut dictum est. Item faciendum loco
rum aqua frigidam cum modico aceti aut viol.
aut nenufaris cum modico aceti. Item vn-
gere medium continue cum oleo vio. Item
teneat in ore particulam ad quantitatem sexagal
tam ad quantitatem ex munsillagine citoniorum vel
psidiorum vel prunorum aut eandem infusam
aq. frigide aut teneat os plenum aqua frigida
vel ordei vel decoctionis prunorum vel te-
neat nucleos prunorum infusos aq. frigide
in ore. Sedet tamen aliis confert. ut ex muns-
sillagine citoniorum et olo ro. quod non est infusa
Sili. gº masticari pulpa cucumis vel
citruli vel cucurbite vel anguirie vel
lactuce nigre. Sin aliis tamen conveniens est cape
pulpa anguirie et eam infunde aq. frigide
nocte et masticare. Et sili. si pot de me-
lone modo excorticato aut depepone. Post
recipi vel sepius tacti fuit portio pura
rotunda et subtili tante quantitatis ut in ore te-
neri possit et infunde aq. frigide et teneat in ore
donec calefiat. Deinde capiatur alia portio
donec remittatur sitis. Item ut est tactum sie
quoque collutio oris cum aqua ordei confert
et sili. gargarizato cum aqua decoctionis
prunorum aut cum aqua decoctionis ta-
marindorum. Item replet quidam tamarindos
in acetositate sirupifimos decim. Infu-
sa post decoctionem et colaturam aliquis zuc-
caret. Item quoque infusio vini granatorum
mirzorum vel acetosorum in aqua zuchari
aut aqua simplex aut dulcis si non fuit
vehemens caliditas restinguit. Dum quod exhilaretur
dulcia sit corporis prava qualitas et aqua nitra.
Si non sitis contingit propter mala que sicca
et calida fuit coniunctio potest. Vide supra in
secundo. Sunt salsi humoris ne exhilaretur et
aqua frigida aut stiptica opilatis et grossitas
hat maior. Si aqua calida ordei cum modico
zuccari lavabit eam mox inde. Si et sit
siccitas calida et siccitas et in ex vis rugositatibus

et minoribus et inde sit colica mea aut calida
vaporibus aqua frigida constipando poros exteriores
plures erit eam maiores in bibendo. Ita igitur sitis
coctam subtilem. Propterea quod tamen dedit aqua ordei
in quantitate aut aqua zuchari dedit. Si non esset
in stomacho humor viscositatis putridus et ita causa sitis
conveniens aqua ordei cum modico aceti ut purgat
vel vomitus aut salsa refrigeret viscositatis
mea et malicia. Si non esset causa sitis minor
minibus adhuc sitis potest aqua conveniret
aut aq. violarum calida aut sile. Si vero in se-
mina violentia sitis apparet potius que conveniunt
aqua ordei aut mea expone amara cotta
ad quid potius dandus ut recipe aq. zuchari
℥ iiii. suci arangiorum ℥ s. misce et da ipso
tamen. Item conveniret ℥ s. sirupi de citro ubi ex
ordei attende volueris cum ℥ s. sir. de citro.
conveniret julep violatum. Si non fuit cum sitis
laxitas stomachi conveniret magis julep ro. Infuse
viribus aut non ita ardentibus deberis misce
frigida sibi quantitatem morem. Illa tamen que dantur
in potum ad extinguendum sitim et ad alterandum
calorem sunt causa tacta ut julep violatum
julep ro. vel infusio zuchari ro. Item julep
nenufar aut lactuce vel endiuie vel
sucus vel anguirie vel citruli vel sepiume
aut sit acetositas simplex tacti ut sucus
phi. Regimina tamen malarum quarum stomacus
temperatum sitis vide iiia tertii et cetera.

Expedito regimine sitis sequitur
in libro regimine profunditatis sompni.
Si igitur contingit sompnum profunditas
a vaporibus elevatis a stomacho et in biberi in febribus
aut maioribus venarum aut arteriarum con-
sueverunt in principio paroxismi aut accidentibus de
alio tempore adiutorio superfluitatibus cum suppo-
sitoriis vel clisteri attendatur diversionibus
primo excepto fabularum aut narrationem actu-
alium valde excitat per contrarium gaudium
aut iram. Item tergantur infusa loca. Item
ligentur extrema si non sit philebotomia expediat
vel alterius. Item fiant fricationes fortes et dolo-
rose cum pannis asperis. Item si non habuisset
unctionem per eius tempore quieto febris vel fe-
rendis supponatur collirium subtile vel acutum vel fiat
ex mille et amplius sale quam sit in vsu communi
aut sale gemme aut fimi cum pulvere yere
et melle et salgemma vel modico collonquintide
aut ponatur granum i. sternutatorie et intelligere
subtile actine quod in profundum penetrans et
pungens aut subtile et ponatur linita ad oblongum
ut melius detineatur. Item fiat de re diversa
sermones et apponatur ventose et vaces propter
sin stanficatione postea ponatur super pulpas

Et s

ex salso fleume

In sto c 2 s

scarulatorum. Item apponatur panis et superponatur aspergatur aceto forti et odorifero. Item post superiores evacuationes et diversionibus fiat sternutatio cum pulvere ellebori albi vel impositione piperis vel salis vel similium. Puto tamen melius fore ut dimittatur sternutatio et diversionibus ventosationibus ligaturis et fortibus fricationibus et cristeri et collirio et odoramento deo potissimum attendatur. Et idem est regimen profunditatis soporis maxime congregationis ipsius procedens ex evaporationibus materie quos et si contingeret in isto provocetur potius cum periculis. Explicit regimen subeth et profunditatis soporis. Vide plus 3° li. tr. x° de litargia subeth et quo aliman in capitulis aliis locorum.

Sequitur regimen congelationis capitis provenientis ex vaporatione materie in febribus. Et quia sit precedens puto primo et quamquam tempore sit sed licet regulariter. Et melius fiat in quiete aut in minori afflictione caloris fiat cristere acutum vel suppositorium ut est tactum aut si appareat agitatio mistorum ut in exemplo post eductionem fecum provocetur vomitus. 2° fiat extremorum fricatio et ligatio fortis. 3° fiat appositio ventosarum ut est tactum. 4° fiat capiti sacculus iste. Recipe florum camomille ana 3 i ... rute millefolii florum sticados ana ... maiorane 3 i contundantur omnia subtiliter et fiat sacculus. Item fiat de decocto florum camomille cum tertia parte violarum exhalat decoctio fomentum frontis et tympora si non affuerit siccitas vehemens calidus sacculetur caput cum paleis rosis. Item odoretur acetum mixtum aqua rosarum vitet et utamur tangit emulsionem lactis super caput et effusionem aliquam olei rosacei.

Regimen inquietudinis febrium et impotentie dormiendi maxime post ... minima. Et quia sit precedens, ideo primo extremis in fricatio applicatur. 2° odoribus infrictum sit applicandum. 3° in unctionibus exhibitis sit. 4° potus soporiferi adhibendi. 5° distantie sit provocatores sompnum. 6° advenandum trasfundi si sit materia. Ad primum fiat ista unctio umbrosa. Recipe violarum ana i papaveris corticis ipsius florum camomille ana ... in ista decoctione embrocentur pedes et brachia et leniter cum manibus aspergantur pedes et fiat fortius ... tamen colligere fortiora ex mesenterio de visceribus appareat in regione vigilie. Capitulum ad 2^m ... aqua violarum nenufaris mandragore ... decocto papaveris. Item ... capiti aqua nenufaris ... et infunde illi ... ubi alia non proficerent vita ... ipsorum potest. Capitulum ad 3^m inunge possumus

tympora ex oleo violato vel nenufarino ... vel populeonis et ultimate ex narcotis fortibus. Cave tamen in unctione tymporum cum repletione capitis vel frigiditate. Item potest fieri super leve ... emulsionis sive lactis ... violarum lactis ... ana 3 i aque nenufaris aqua ... violarum ana 3 vi ... in unge tympora. Capitulum x^m non convenit ... expurgatione capitis vel aliquis qui in fine dormiturus est dissolvit ... propter ... si fit potus ... sive decoctione violarum aut lentium aut nenufaris ... de papavere. Item ... est ut emulsio papaveris albi ... alio. Capitulum quartum implet ... aliqualiter fortes que ... dissolvat precepto in fine ut oculos claudat et se preparet ad dormiendum. Item distillationes aque ab alto ac si pluat ... Capitulum implet si sit materia colera ... aut salsa aut intercutanea adhuc evacuetur ipsius evacuationis ... lorus narrantur et reperiuntur et regimen particularis vigiliarum vide plus 3° li. tr. x° et ... ipsius ... 2° ... .

Regimen doloris ventris sive stomachi potissimum in febre contingente ut contingit aliquando ex effusione colere ad stomachum quod dicendum est in regimine preservativo magis et sedativo actuali doloris. Item preservativum est evacuando coleram potius aut leniendo ventrem leniente ... evacuent preservative ipsius evacuationibus que tangentur et in cura febrium coloricarum. Postea dando ... aquam ... ut ... panis ... dein ... vini ... aut ... ut ... alium confortatum stomachum et prohibitum transitum colere ad stomachum. Item ... evacuationes in quiete febris aut in minori afflictione ... epithimare ex ... acutis et ... in turris ... Item stomachus potest fieri in unctio et ... dicto ex oleo ... ut ... Item regimen ubi ... sit ... ad finem et aliquantulum ... coriandri ... cum ... ut ... ut similium ... Capitulum ... non sedativum actualis doloris sit ... ut fricationes et alia ... Item appone ventose magne super umbilicum ut ... infra in locum dolentem ... vomitum si fi potuit. Postea ... si vehementissime senserit ... aut ... vel ... ut similium. Item ...

(margin notes:) preservativa danda; de scurie (?); cura; ... dolor stomachi ex effusione colere ad stomachum; sedativa actualis doloris; ... sedativa

non contingat dolor ex ventositate fiat frica
tiones trahendo inferius. Item ponatur ven
tose super umbilicum. Item fiat ista decoctio
Rx camomille an(eti) sive semen eius ana ℥ ij
decoquatur in aqua cum infundatur pannus et
supponatur stomacho aut capiti. oleum de spica
et de camomilla et de aneto cum pulvere
aneti et inunge stomachum vel fac sacculum
ex camomilla sola vel aliis notis ad carmi
nandum ventositatem. tutius tamen est in diviti
tibus procedere cum levioribus localibus et primo
evacuare. deinde transire ad fortiora si sit ex
pediens. Et si non contingit dolor propter aquam
frigidam vel propter aliquid aliud sicut usum ad calefa
ciendum transeat. Et breviter regimen doloris
stomachi generalis et communis colligitur [illegible] huius
itaque breviter pertransi in septimo [illegible]

Regimen asperitatis lingue que si fuerit
cum limositate grossa viscosa Rx
aque ordei [illegible] ana ℥ iiij
et ʒ [illegible] simul et misce et bullire
et [illegible] et lingua postea cape pannum lineum
mundum et cum panno digito involuto ab
sterge illa [illegible] aut cape pennam [illegible] subtiliata
et curvata et cum illa abrade linguam aut
idem fac cum spongia aut fiat instrumentum
ex ferro vel argento huius figure [illegible]
lingue [illegible] ponatur et adhibite mundificando
post mundificationem aut in ore teneat licet
non sit usuale sed teneat super linguam
[illegible] infusum [illegible] seminum communium at
[illegible] decoctionem aut liniatur lingua cum
penidiis infusis aqua rosacea aut candi infusi
in aqua frigida [illegible] aut [illegible] citoniorum. si ista
non sunt usualia aut teneat in ore nucleos
prunorum aut simul [illegible] pro molli
ficatione in aqua tepida zuccarata. Deinde
infusis in aqua frigida aut tepida zuccaro
tabarzet et infundatur aque. Deinde teneat
super linguam aut sumat syrupum liquiritie et
infundatur julepio vel violaceo et cum isto linia
tur lingua aut sumat julep violaceum et
[illegible] misce et [illegible] lingua aut fiat
syrupus [illegible] dulcis et ponatur sub lingua ut
[illegible] Item ut [illegible] aut
non teneat pulvinaria [illegible] sive [illegible]
lia vel resupinetur vel iaceat super collo. Item
post [illegible] collum [illegible]
collum et gutturi ex oleo violato. Item [illegible]
[illegible] super aqua violata. etc.

Regimen sternutationis pro quo primo dicendum
[illegible] ipsi sternutationi [illegible]
[illegible] ad hoc regimen ledit eum
attrahendo materiam ledit et [illegible] debilitando

virtute. Sed quia est pocius remotive procedendum
primo ut fiant diversiones cum fricationibus
Item fricationes fortes colli. Item specialiter [illegible]
[illegible] posterioris capitis sive pertinet inferius
trahendo. Item contingente sternutatione
a ventositate et frigiditate calefiat pannus
et apponatur capiti. Deinde fricetur caput
usque collum trahendo. videndo tamen quod in cerebro
non sit repletio magna. nam tunc non est
valde tutum. Item fiat [illegible] contingit
fricatio fortis colli nasi [illegible] fricatio
nes ventositates [illegible] ad exitum. Item
fricetur [illegible] palma. Item capiti [illegible] ex
tendantur et [illegible] et [illegible] corporis
extrema [illegible] magis. Item
[illegible] odoribus [illegible] effusio olei calidi
actu et potentia in primo ut camomilli
aut sacculus factus ex floribus camomille
et apponatur naribus aut spongia infusa in
decoctione eius. Item pannus calidus et apponatur
collo et capiti. Item [illegible] lacertorum max
illarum et mandibularum cum dicto oleo facit
eum ad resolutionem dicte ventositatis et ad pro
hibendum contractionem. Item quiescat resupinatio
super pulvinari calido propter causam assignatam.
Item non dormiat [illegible] ne corporis capita
nimis repleantur ventositatibus aut aliis
irritantibus ad sternutationem. Item non subito ex
citentur a sompno ne propter agitationem fiat
commotio sternutationis et ita pulvere
[illegible] non valde [illegible] odoratione
irritantur ad sternutationem. Item quod addatur
odor [illegible] capitis ne recipiat
ut oleum rosarum et oleum de [illegible] valet et ista
omnia ad remittendum acuitatem vaporis ad
ventositatem irritantia ad sternutationem. Item
retento sternutatio. Et aut [illegible] me
dicum. Iste sive [illegible] febre sive non
[illegible] non sternutare [illegible] Deinde
fiant [illegible] diversiones. Deinde naribus
applicentur [illegible] tacta. postea fiant
alia remedia que tacta sunt etc.

Sequitur regimen doloris capitis [illegible]
[illegible] ut expe
[illegible] notat ut sunt [illegible] 3a et 9a
almansoris et in aliis pluribus locis [illegible] ad
[illegible] doloris capitis [illegible] pro
venientes ex mala [illegible] precedente
a vaporibus ascendentibus ad caput aut
[illegible] Nunc explicandum est in quo aut
[illegible] est [illegible] Nam primo est
[illegible] 2o est confortandum caput
ne recipiat [illegible] mala [illegible]
3o si qua [illegible] fluxit humoralis aut
ventosa vel vaporosa educendo [illegible]

ut impossibilis. Completa autem purgatione per propositionem
vel clisteria educando feces et exhone-
ratione virtutis. Item si constiterit materiam spuo-
ralem ut calida ex nostris post eductionem
fecum provocet vomitum. Item 3° apponat
ventosas super pulpas natium ut circa nati-
imum et si non resisterit febris et timeatur
valde ventose partes ut provocetur in plo sanguis
scarificetur postea et applicetur pulsus spati-
larum aut et in inferiore applicetur nisi coxas
aut si non resistente febre fiat flobotomia de ba-
silica aut nigra nisi intendas plus diver-
tere aut si circa et in mediana de cephalica
eius post aut divise secundum consilium in plures. Item
convenit febre cum vitis ligaturas extremorum
fortes ad inferiora trahentes de quibus
dictum est. Cum autem complete apponendo fronti
aliquam epithima ut predictum est cuius descriptio
R. aque ro. ℥ iiij aceti ℥ j misce ad in-
vicem convenite et pannum infunde in aqua et
applica extensum fronti aut capiti olei ro.
et aceti ℥ s aqua ro. ℥ iij fiat ut dictum est
Item per te alia fera odoris collige sibi in
fine nervis replecto capite facias. Item convenit
odoramenta odoribus fit visuale cum odora-
et ex aqua ro. et aceto. Item cum complete
fomentatio fiat coleinte resolventibus ut de
cortice camomille aut melliloti aut sicut de
aliis tum ipse lenitis tenuis et resolventibus co-
misceatur aliquid in frigida et in ducetia sop-
ut cortices papaveris aut papaver albi etiam
communiscetur fiat et confortantia sicut ros. flores
et complenda. Item ad refrigerationem
et complendam intendere etiam fomentationes capitis
cum lacte mulieris vetule convenit debili et ex
lacte capno vetule convenit fortiori. Convenit
autem tum intenti moi lacte et in unctiones
capite convenit pleno et catarroso distictu
et extensum. De dolore capitis vide auic.
f. 3ª 2º almansoris. Collige et breviter
extensivum doloris capitis super ca° p. 9. almansoris
ibi posui simplicia et composita valentia in do-
loribus capitis etc.

Regimine tussis secundum 2m avicennam excellente
et siccitate provenientis in se cuius regimen
erit per infrigidantia et humectantia. Primo autem
teneat in ore nasci quantum fuit liquiritie
munda infusa aque zuccarate
vel in matutina infusa in eadem aqua. Item pena-
tos sive granata dulcia munde vel nuclei
tene in ore uva passa mundata a granis
et amigdal. infusa per aqua tepida postea teneat
in ore. Item conveniunt tum pille bichichie contineant
in ore quarum descriptio que almansoris est ista R.
succi liquiritie zucari albi an. ℥ x amili
dragaganti amigd. dulcium excorticatarum

an. ℥ v. ex his cum mucillagine citoniorum assuum
formentur pille lenes parve ut sublingua vel te-
neri possint. Item utiles cum julep violatum et
sirup. violat. sirup. et dyapine que tangit mesue
iannedotario. Item tangit d... in regimine
tussis cuius descriptio. Sirupus de papavere ex nece-
ma confert catarro et tussi cum calida et aspe-
ritate cuius descriptio R. papaveris albi ℥ iij et nigri
℥ x. seminis malue ℥ v. gummi arabici draga-
ganti seminis citrulorum seminis citoniorum an. ℥ v.
liquiritie ℥ v. psilii ℥ vj. contrita
psilium et pone super eam lb vj aque et dimitte
die ac nocte bulliat usque quo redeat ad lb
iij et pone lb j s penidiarum et pone eam ad
vas et coque lento igne ad spissitudinem
mellis. Item ad idem confert et dyapapaver cuius de-
scriptio est ista. Dyapapaver cuius iuvamentum
est sublime ad tussim catarrale cum calida
et asperitate et siti et raucedine vocis et plenitudine
R. papaveris albi penidiarum an. ℥ xv. succi
liquiritie gummi arabici dragaganti an. ℥ x. amigd.
dulcium ℥ viij. seminis citoniorum amilli por-
tulace an. ℥ v. semen cucumeris citrulli melonis
cucurbite lactuce et malue an. ℥ iij. confice
cum sirup. violatum. dosis est a ℥ j usque ad ℥
s cum aqua ordei et decoctione jujubarum et
sebesten. Et si fit vigilias cum eo commiscea-
tur ex semine papaveris cum cortice suo dosis
et sirup. de papavere dicta sit ℥ j cum aqua zuccarata
vel ordei vel decoctione jujubarum. Item convenit
in unctiones extremorum unde convenit caliditatis ve-
hementi et siccitatis infrigidantur pectus et convenit
hac unctione R. olei violati ℥ j s. vel ℥
ij cere albe mundi et fiat unguentum molle
coquas et post in unguenti forma vel si intendis
plus resumere R. olei viol. ℥ ij pinguedinis
gallie recentis non salite ℥ j lavetur in aqua
violata et cum modico cere albe fiat unguentum.
Item possumus uti ellerio de cucurbita vel aliis
similibus infrigidantibus et humectantibus qui dicuntur
in cura ethicarum. Convenientius tum est oleum viol.
Item fomentare possumus pectus sive epithimare
ex decoctione viol. aut lactuce vel similium do-
mesticarum infrigidantium et humectantium. Item
regimen est in sitim per potum aque ordei aut
decoctionis jujubarum vel liquiritie etc.

Sequitur regimine destructionis appe-
titus et in iuxta dictum est secundum divisiones
causarum facientium. Dividitur secundum 2m que destruuntur appetitum precedentia et col-
structio appetitus de fluxus catarri ad stomachum ligatum. Dicitur si sit a de-
fluxu capitis regimine catarri post acte
catarri stomacho. In modo dicto in regimine vomitus cerebralis
ut fluxus cerebralis. Item si sit per destructione
et debilitatem sensibilem appetitive stomachi defun-
ctorum afferentium sensum stomacho et ita contrarii

Sirupus de papavere mesue

Dyapapaver

Ungt.

ex catarro

Et debile epar et c.

Si epar mittat nimis fluxum sanguinis

Et epar [illegible]

Et sanguis epar [illegible]

Et coll. [illegible] splenis

cebri attendat confortationi cum sandalis et aliis
potest. Deinde attendat frigidationi oris stomachi cum
oleo de spica. Item exhilarant et confortantia appetitum
et suscitantia spiritus ut capparis conditi et olive
condite. Item ex confortativis cinamomum conditum confectio
quam syrupus acetosus communiter et metridatum et dyamuscus
cum dulce. Si non fuit propter debilitatem epatis et
nimiorum in fugere chilum et sanguinem et fuit spis
situdo, cui fiat et mundificatio cordis. Et si
sit repletio fiat evacuatio proportionata ut pflebotomia
vel alio. Deinde attendat rarefactioni et obstruc
tioni cum confortativis cum panibus storacis ut in
fusis decoctione melliloti aut similium. Item
provocet sudor cum decoctione calamenti aut
origani et tenuis cum quibus idea decoctione
calida et cooperto corpore cum panno calido circa.
Item conveniunt risso calida apientia et potus vini
albi subtilis et cibus facilis digestionis ut panis
in fusus in brodio pulli et pullus contusus
more solito et brodium cicerum rubeorum. Si
non epar sit causa destructionis appetitus mittendo
coleram humore fiat ut dictum est in regimine vomitus
colici et fluxus. Si non mittat epar mat.
flaccidum mundificet per epar et corrigatur.
quod sua in evacuando humorem colericum. Quod infusio
mirabolanorum citrinorum aut reubarbari ut pillule
de aloe solum lavati cum risso calida. Item lo
vidat sirupus acetosus cum aloe quod etiam non est
usuale propter displicibilitatem. Item oleum Et simile educ
atur sua cum reubarbaro aut cum infusione aga
rici. Quocumque in istorum casuum si in stomacho fuerit
nimie temperatur corpus educto vomitu aut
solutione ventris deinde. Si non epar emittet
sto [illegible] destructionem appetitum mundificetur
epar cum infusione mirabolanorum indorum et cum epi
thimo et agarico. Si non epar mittit sanguinem
multum venis stomachi et valde destruxit appe
titum aut sit epar sanguine valde repletum
tum ut non attrahat a stomacho et intestinis tunc
flobotomet basilica post eorum mundificationem
et quantitatem ex signis optima fienda esse.
Et regatur infirmus pessaria modicum in
tenencia ut ex oleo et fructibus et sabarijs acetosis.
Si non contingat destructio appetitus propter colli
gentia splenis quod splen non [illegible]
multam eventitatem fumue tunc attendat in
[illegible] eorum causae aut in moracione spirita
si existit multa repletio oppilationis via sua cum
asseratur spleni. Item potest sit iste syrupus. Recipe
corticis radicis capparorum scolopendrie
ana ℥ i. s. sive ʒ v. corticis tamarisci ʒ iij.
seminis portulace ʒ ij. fiat decoctio in lb. ij.
aque ad consumptionem medietatis et [illegible] sive decoctionis
℞ epithimi ʒ iij. et iterum leniter coquatur. Deinde
cola et colature infunde ℥ i. s. aceti et

cum zuccaro syrupizetur et capiat syrupum istum in quibus
quidem evacuet cum pillulis indis aut cum in
fusione mirabolanorum nigrorum aut cum alio dyasenicum
[illegible]. Si non splen nimium mittit ad stomachum nisi
evacuativa et mundificativa splenis et evacuatur mat. in
stomacho contra vomitum et regatur infirmum cibarijs
facile digestibus non stitpticis et stipticis et ita vitet
vinum nigrum. Si non contingat destructio
appetitus ex colligantia intestini et matricis propter
retentionem menstruorum aut in vino propter retentionem
emorroidarum tunc attendat provocationi istorum
evacuationum. Aut si contingat propter aliarum retentionem
evacuationum provocet illa aut si propter dimissionem
contingerit exercitij reinovet exercitium et
tanto magis innovetur tibi et potius. Si
non contingerit destructio appetitus propter nimium
sompnum tunc percipiat vigilare fiant fricationes
caveat abstineat a cibis longo tempore. Item
utatur cibis et potibus excitantibus quos in unctioni
bus stomachi vigorantibus appetitum et aliqualiter
calefacientibus ut oleo de spica et mastice.
Item in brodijs suis utatur cinamomo galanga
et similibus. Si non contingit destructio appetitus
propter accidentia anime ut nimium timore etc. attendat
remotioni accidentis. Item temperetur ex the.
sanguinis et spiritus fricationibus et calefactionibus
extremorum. Item ad hilarant et confortantia
et excitantia appetitum cordialia expertorum confecto
rum ut dyamuscus dulcis. Electuarium de gemmis.
Et si contingerit propter aliud accidens attende re
motioni accidentis. Et si contingerit propter nimium
coytum attende refectioni virtutis ex constan
tijs exceptis rerum non naturalium ut aerem eligat
temperatum tactus modicum declinatem ad
humiditatem aromatizatum rebus calidis temperate
ut fumo thuris etc. et similium aliorum. Cibos
et eligat facile digestibiles ut sorbilia aut
brodium factum ex vitellis ovorum in brodio pulli
aut testiculi gallorum ut contusum pulli ut
sublimatum eius ut cibarium factum ex pulpis
caponum contusis et conditis cum zuccaro et modico
ʒ. et agresta et lacte amigdalarum et brodio capo
nis aut aqua carnis assati cum modico
cinamomi et aqua ro. aut testiculi iuvencis
arietis aut capreoli iuvenis aut pullus
parvus lardatus et assatus lento igne et
continue aspersus aquarosa. Deinde post coctionem
dissimbriatus et aspersus modico agreste cum
cinamomo et zuccaro. Item quod vinum aroma
ticum declinans ad dulce purum et naturale aut
limphatum. Item ex confortativis conveniunt grana paradisi
confecta. Item conveniunt pulpe caponis contrite
et condite cum zuccaro et modico cinamomo et
aqua ro. Recipe carnium caponis subtiliter
tritorum ℥ s. margaritarum saphiri sandali
rubei granate ana drachma iij. cinamomi ʒ
j. musci ambre ana gr. j. terantur subtilissime

citrulorum lactucarum armeniaca sive belluz armenia
in sirupo acetoso. Item quecumque odorant fructuum odori
ferorum maxime citoniorum pirorum et pomorum citri
citranguli limonis melonis labrusce
ros. Item odorent mellisse. Item aqua ro. aqua buglosse
que existentes calide minime congruunt odores magis
frigidi ut aqua nenufaris et camphora et cum
aliis aquis dictis sirupus que in sirupo tolismo et
aliis quod odoratur panis calidus infusus in aceto
ro. vel violato cum decoctione sandali. Item odoratus
pulli assi et assatis in odoriferis aquibus
dictum est que cum alii gentes. Item congruunt pulli
correctus cum aqua ro. vel agresta vel vino citoniorum
vel pili aut sublimatum pulli aspersum aqua ro.
et sandalo ru. et aqua endivie et labrusce
Item congruit ova sorbilia rupta in aqua [illegible] cocta
Item testiculi gallorum. Item testiculi iuvenis arietis
conditi cum succis acetosis et cum levi aspersione
cinamomi aut garoff. vel conditi cum succo granatorum
vinis vel succo arancii. Item quod panis coctus
in brodio pulli correctus et cum aliis dictis ex
citantibus appetitum. Item congruunt cotinia prodictum fa
sianorum aut sublimata condita aut aroma
tizata ut est tactum. Item quod ptisana ordei
cocta cum brodio pulli magis aut iuvenis
caponis aut martialis pulli districti et
pressi nisi dico mensora ut humidum imbibale
infiliat brodio deinde aspersa zuccaro vel marg.
cum perlis vel corallo. Item quod suppa in bono vino
aromatico albo vel limphato cum aqua buglosse
si patitur ipsam vel cum aqua cocta simplici
Item quod tale julep. ℞ aq. ro. aq. buglosse ana
ʒ ii s. aq. mellisse clare ana ʒ i aroma
tizetur cum ʒ i sandali ru. et modico coralli
ru. et cum smaraldo saphiri iacincti granate
ana gr. i s. deinde post colaturam cum zuccaro
albo fiat julep de quo capiat ʒ iii pure
cum duplo aque cocte. Item ungatur stomachus ista
unctione. ℞ olei ro. olei citoniorum ana ʒ i la
brusce sandali ru. coralli ru. ana ʒ i am
bre [illegible] ana gr. iii gariofili ʒ i spice ʒ i
pulverizanda pulverizentur et fiat unctio aut cum
modico cere fiat unguentum molle. Possunt
et ex similibus fieri sacculi aut cerotum
Ista superius tetigi et tangam quod congruunt confectiones
cordiales ut manus christi cum perlis aut aq.
ro. aqua buglosse. Item diacorallum. Item citrum
conditum cum zuccaro. Item [illegible] condita aut cito
nia. Item poma damascena si occurrerint condi
ta cum zuccaro mor. damascenorum. Item preparate
congruunt trisandali et diarodon quod potest fieri hoc
modo. ℞ sandali al. ru. et cit. ana gr. iiii co
rallorum ru. gr. vi [illegible] ambre musci ana
gr. ii margaritarum ʒ s. saphiri smaraldi
iacincti ana gr. ii conterantur omnia subtiliter
et infundantur omnia vino malvatico et aq. ro.
et consistentia congrua zuccari fiat confectio solida
rosata condita sunt intelligunt cum debiliter congregate

a calore febris aut a malitia materie calide. Si vero
tolismus fit cum obtusione virtutis excitativa virtute
congruunt ut fricationes manuum et pedum. Item
fricatio cum manu circa stomachum. Item astringatur
facies cum aqua ro. infecta subito frigidi. Item
cum unctionibus fiendis stomacho aromaticis ad ca
lidum declinantibus et in parvo confirmante ad hilari
tatem dein pro destructione appetitus [illegible]
Regimine egritudinum singularum que si
contingat propter humorem initium vaporantem
vaporis magis ad linguam emissa a splene
corrigatur modis predictis splenem digerendo humorem — Ex splene
initium cum apparatis sibi et evacuando ut apparebit
in regimine eius. Si vero contingat ut est plurimum
propter humores adustos in stomacho existentes aut in — Ex hep. adust...
venis stomacho appropinquantibus emittentibus tandem
vapores adustos aut quatuor partes corporis transmit
tunt stomacho. Primo abluatur os et lingua lavetur
cum aqua ordei vel zuccari et modico sirupi aceti
aut cum sirupo acetoso simplici ʒ i et quintuplo
aque zuccarate. Deinde astringatur panno
aliqualiter aspero aut maius dictis superius
et teneatur sub lingua nucleus pruni aut
ossa amarilium sive amarilla infusa
per aquam tepidam ut est tactum aut julep utatur
Et si cum adustionibus fuerit epar attendatur
epati et si causa sit mala complexio calida sive materia — epati
attendatur alterationi ex parte cibi et potum dicorum
et epithimatum extrinsecorum. Si vero sit mala — Ex co.
complexio pendens a colera attendatur digestivo
remissivo caloris quale est sirupus acetosus
simplex ut ℞ sirupi acetosi simplicis ʒ i s. aque
zuccari aque endivie ana ʒ i s. simul [illegible]
tibus. Deinde ℞ folliculorum sene ʒ iiii salis
gemme [illegible] ana ʒ s. infundatur in aqua zuccari
deinde ℞ reubarbari ʒ i infundatur vino
albo subtili aromatico deinde de infusio post
colaturam sene et reubarbari infundatur aqua
zuccari in qua dissolve mane a cassie ʒ
i s. postea utatur confectione infrigidante. Facta
cum sandalis et aliis de quibus dictum fuit in precedenti
capitulo congruunt et trisandali. Si vero provenit propter — Ex flamma cordis
flammam cordis et materiam que sit in venis propinquan
tibus cordi attendatur alterationi cum cordialibus
philetribus adustionem et putrefactionem pro
hibentibus iste sirupus. ℞ sirupi acetositatis citri ʒ ii
aque ro. aq. viole aq. zuccari ana ʒ i aut si non
habes istum sirupum utere sirupo de limonibus aut de
agresta aut de succo arancii aut de succo
acetoselle. Item potest fieri hoc julep. ℞ aq.
ro. aq. buglosse aq. viol. ana ʒ ii aque
nenufaris ʒ i s. aromatizentur dicte aque
cum sandalo ru. coralli ru. ana ʒ i et cum grano
i camphore si non abhorreret illam aut cum
saphiro iacincto ana gr. iii deinde fiat julep
cum zuccaro. Item quod julep ro. nenufaris lactuce

cedinie agreste et similium. Ex confectionibus conveniunt
manus christi cum perlis dyacorallus. Item conserva zucca-
ri violarum et boraginum et buglossatum diace
tosella lactuce. Item conserva dyazucarum. Item convenit
confectio de melone condita. Item pira et alia po-
ma condita. Fiant vero evacuationes cum hiis que
dicta sunt aut cum mirabolanis conditis citrinis et
indis. Proxima alia obmitto. Attendatur
etiam alteracioni stomachi cum exterioribus ut in unctio-
nibus tactis aut fomentacionibus ex rosis et similibus
semper tenendo menti ne nimis infrigideremus.
Convenit tamen teneatur ut teneatur lingua con-
tinua et munda continue post cibum capiat
unum bolum cotanati de zuccaro sive speciebus
aut coriandri conditi aut modicum panis
in fusione aque rosacee aut agreste aut aliorum sucorum
acetosorum provocatorum. Qualia tamen non nimis
lumbi renes exedas super regione actutam colligendo
teneatur in mente ne decubitus fiat super
collum et ne termicalia et auricularia et
culcidia nimis plumosa sint etc.

Sequitur regimen appetitus caninum
si provenit post evacuationes et febres
prolixas resolutiones regendum erit primo
patiens debilitatis res non naturales dieta
ferens ad nutritivum ut plurimum ordinate et
pabulum et potum faciles ad digerendum satis
non tamen ex toto in fumum transmutabiles. Unde
conveniunt gelatine facte ex pulpis grossioribus
aut ex capite et ex tarsibus et maxime
existente virtute digestiva et caliditate
potente ad transmutandum nam facile muta-
bilia in stomachis hiis nutriunt in fumum. Unde
sublimati pulli aut perdices et fasiani
nec ova sorbilia in isto casu conveniunt nisi al-
terata multum per firmancia stiptica. Convenit
panis azimus aut modicissimi fermenti
hiis et pollis depurata simila. Item convenit vinum
nigrum aliqualiter stipticum. Item conveniunt
pisces petrini aut bene aque conditi cum sucis
fructibus et stipticis ex agresta aut citoniis et similibus
que non repleantur multum nec inanientur
et superfluitates pessima loca pellantur quod de
aliis rebus non naturalibus dictum sit satis pro.
Quantum vero ad aliud regimen primo si
contingit post evacuationes primo attendatur regimen
evacuationis ut est tactum et eciam non sit per nimiam
resolutionem fecit primo cui convenit cotoniatum confectio
de citro dyacorallum et similia tacta. Item zucca-
ri rosacei buglossi boraginati. Item coriandra
confecta pira et citonia ut est tactum. Inunc-
tiones vero exteriores stomachi fiende sunt ex oleo
rosaceo aut citoniorum aut mirti et aromatiza-
ta frigida ut rosa labrusca et similia alia frigida
poni possunt. Item odorent frigida de quibus dictum
est. Si vero provenit ex debilitate retentive
virtutis tam stomachi quam aliorum membrorum

consideratur cuius debilitas virtus que fuit pluri-
mum frigida est ut colligitur ex avicenna 13 3 tractatu v
2o in cura bolismi. Ad hanc enim corrigendam
transit cum calidis aromatibus tam in cibis
quam potibus ex aliis unde conveniunt cibaria
cum cinamomo aut alio aromate noto. Po-
tus et sit vinum aliqualiter nigrum potens
panis aut leve fermentatus temperatus in sale
et furfure. Et vitelli ovorum conveniunt assati ali-
quo aromate. Item conveniunt confectiones
tacte super frigoris intensione et conveniunt
restrictiva ex cibis et potibus. Item in unctio-
nes tacte calide et sacculaciones et fomenta-
tiones. Si vero sit debilitas retentiva pro-
ximitate ut alia qualitate attendatur eius
remotioni. Eodem modo si dicta mala compositio est con-
tracta toti aut membrorum ex aliquo principalium
attendatur remotioni illius attendendo soli
alteracioni si fuerit malis aut in malis
et evacuationi attendamus. Si vero contingat per
superfluas vigilias provocetur sompnus
cum embrocacionibus extimitatum de quibus dictum est
in regimine inquietudinibus et vigiliarum et
attendatur restauracioni corporis in cibis et potibus
ut carnium pullinarum caponum aut deli-
te elixatarum. Item conveniunt castratine iuvene
nes. Item edine lactantes vitulinae lacta-
tes maxime elixe licet et conveniat pullus
primus leviter assatus et assatus aqua ro-
sacea conveniunt brodia ex omnibus condita sive decoctis
spinachie borragines cum carnibus. Item panata
cum brodie pulli. Item vina parum declinaria
ad dulce. Item ova sorbilia cum albumine
quies et gaudium distillatio aque in camera
ad modum pluvie. Item stratus camere cum
foliis salicum aut viole aut nenufaris. Item
conveniunt ex medicinis syrupus violatus aut
syrupus de papavere aut eius iulep aut syrupus de
nenufare. Ex confectionibus dyazucarum
manus christi cum perlis et sine perlis. Item
zuccarum violarum et boraginum videatur bene
tamen que sit causa vigiliarum et illi intendatur
intencio. Si vero contingat canina fames
caliditate oris stomachi quam tangit avicenna 13
3 in cura appetitus canini licet simpliciter
breviario videatur dicere oppositum credo tamen pos-
se causari appetitum caninum. Si in fortes
evacuationes aut vigilie aut caliditas sedis possunt
causare ut cum tenent appetitum caninum
Scitur potius calitas resolvendo licet deleret et
calitas quedam modo intensa nam calitas re-
missa est liquativa magis laxativa et ita
refectiva oris stomachi appetitum et
que super plurimum calitas stomachi est ymagio vole-
lat sapio qualitatis faciens appetitum ore
stomachi ymo in reliquo corpore quam ex quo caninum

z i reliquo corpe et no more sto tunc lza-
diat ita (et hec caliditas no e i ore sto pnc
i reliquo corpe q e q sequit appetitus qui
est accit ex mali gine fric Si g ita co
tingat regat p pies no naturales ut
aerem fm ordinatum ut dcm e It pcibus
et potus frios ut z tangebat pibrem fiat
regime alior ut i appetitu canino sepe
ut e dcm calitatem totius It expte med
lim magis ut odoramitor frior Ite si
epar appz i causa z epati attedat i frigi
do ipz et fiant i vnctiones sto z alia p
dca i appetitu canino Si no ptingat ex fere
gre pficiscetibz i frigore p ligo regimit
no naturalia sit g aer p tempata
calids z i passimus qi medis dein grada
ti ad caliorem et ouseat Cibi sint vnctuosi
ut brodiu piguis caponis aromatizato cu
pipe aut cinamo aut alio sili calido
aut carnes castratine valde pigues aut
decocto baucie cu carnibz piguibz aut
decocto petrosili ut rapar ut napornm
It oua frixa i oleo aut aqua dein fca
vnctuosa cu oleo oliuar maturar ut
butiro ut panata brodij piguis cu pipe
desip trito Item g potus vini dulcis
copiosius aut acuti potenes aut clare
tum ex vino dulci fcm aut amplior
pipe qua cinamo aut aq mell cu pipe
It g educto supfluitatu p digeres cuz
cristeri It repleat cibo z potu fm fasti
dientibz vt vnctuosis It fiant frica
tones extimor z regiois sto cu panno
It totius corpis Item g sompnus mo
deratus acc ac dulceda ab appetitu
Si no cat p fla fcm sua firitate faties
appetitu caninum regat paties p no na
turales res ut e dcm dein transeat
ad euand fla vomitu cu aqua decoctois
raphanum ul semis eruce ut seis sinapi
ut cu decoctione agarici aut Rx aque
mellis .l. iiij agarici z s sal geme
zz cm gila iiij sta buliant i dca aqua
mellis et infusa maneat horis duabz
dein colent et hoc totu tepidum cito de
glutiendo sumat aut digat ma sic
Rx puletri z ij cinami z i s pipis z
i fiat decocto i aqua q sit z vj ad psump
tionez 3e ptis dein colet z sirupizet cu
modico zuchari et p qualz die capiat tum
z i pillar de yera pi simpli galli vigo
iat sebus pillis z i fistor decoctois
agarici vigoratis cu salgema z zz
post euonez queniut ex ptonibz calis
que tacta fuerit ut dyacton piperon dya

cinamomi dyacalamitu dyamusci dulce dy
ambra z silia It vtrolibz quec antiq
tyriaca exhibita cu vino antiquo pote
ti aut state valde magna potencia frigoris
possit dari z i tyriace antique cu z ij
aque vite It extinguitur silia ut cale
fcones sto cu epithimatibz aut fomitacoi
bus ut Rx pipis nig z iij pipis longi
z i s galange z costi an z i gar z iiij or
fiat decocto i vino albo acuto dein ca
pe panum lineum aut filtr infude hic
decoctoi valde calide dein post aliqlez
expssione applica sto aut i funde psilez
decoctoz i vase vitreo aut eneo z applica
sto dein cape tyriaca antiqua z misce
cu aqua vite z ita applica aut simplici
aceti bn calida lini os sto z stam totu
aut fac sacculum aut cerotum ex psilibz
memorato tu ex dictis q si appetitus caninus
ptingit p fla fcm vide an sit i sto pges
tum z fac ut e dcm ut si defluxerit
aut cu hoc sit i fluxu meliora pticula
mittentem Si no ptingat p acetosum ex flate acetoso
fla hz vide an sit pgestu ul influat
ut i fluxerit et tunc meliora membr
mittens sit euando psortando mbr
negnet talez humorez dein attedatur
humori defluxo aut pgesto euando vo
mitu ipin hijs quedca sic aut fiat
digestiu facium vl Rx origani cala
an z ij sinapis puletri an z ij
squille expirate sufficient z i fiat decoc
coz i lb paque usqz ad psumptoz med
dein cola et aromatiza cu gene tria
piperis an z ij dein cola z syrupiza cu
melle spumato post i potu tribue z ij
cu z iij aq mell aut decoctais galange
post cena assupto syr qnqueis cu plito
euante Rx turbith agarici an z i
zz z i sal geme z s pulis yepig z ij
pulurizent cu sibtili z cu succo cepe fiat
pille quaro dandarus pro debita expirat
cor sit a z ij usqz ad v dein fiat lini
menta sine i vnctiones z alia extius assup
ta ut nuc dcm e It sili g tyriaca itequ
assupta aut metdatu It psectes tac
te calide It cinamu pditu gar pditi cu
zucharo queniut cibaria z vnctuosa ca
lida It acuta i cesina sinap cepe cappa
res bn matne elixe z debite salite asp
se vino potati aut illi i fusi g modice
saliti piscis aut carnium It g panis
bn fermitatus plus coi salitus aliqlr
furfuraceus quec vinu acutu potes copiose

vibitum carnes et unctuose conveniunt aroma
tizare ut est dictum. Item quod brodium caulium levis
coctionis cum carnibus unctuosis et similiter decocto
petrosilli. Item spargi elixi et sale asspersi et infusi
vino acuto potenti loco aceti. Et licet iuvat
acetum tamen quia est stipticum humores et irritans ad
appetendum et ita vitet omnem acetositatem. Si
non appetitus caninus contingat propter inaniam
a splene infusa sicut apparuerit repleto splenis
non solum ex inaniatione sed etiam petrament saguis
contrit flata basilice sinistre et attendatur
digestioni inanie humoris cum syrupo de epithimo
aut fiat syrupus huius recipe scolopendie ana ʒ. cor
ticis tamarisci corticis radicis capparis ana ʒ
ij fiat decoctio in ℥ x aque ad consumptionem
medietatis deinde post colaturam cum melle
fiat syrupus cuius per vice capiat ℥ iij cum ℥
j aque buglosse. Deinde evacuetur cum pillulis
de epithimo aut cum infusione mirabolanorum
indorum et agarici ut recipe mirabolanorum indorum
℈ iiij agarici ʒ j spice salgeme ana ℈ ʒ
s et infundatur in aqua mellis decoctionis scolo
pendrie in aqua dissolue mane ʒ j s et
in potum tribue et post crisim in die 2º vel in
aut 3º ameliora da in potum ʒ j tiriace an
tique cum vino odorifero subtili acuti et
aqua buglosse ana ℥ j aut ʒ j s. Si non
contingat propter vinces exhibeatur pos amara
pone solum punctuali quod quidem potius verius
ʒ ij cum aqua decoctionis aut subliaccis
graminis ut cum aqua decoctionis eorum cum
et vide infra aliqua 16 3ª fen 4º. Cristeri
tamen usuale quod fit post in febribus ex lacte
asino et aqua sbliminacionis graminis. Item
sto et vene pot fieri in uncto recipe olei ro. ℥
iij aloes subtilissime trite ʒ ij misce
et pondere pomum arancium et perforatum tinatur
hoc totum et potineribus calidis elixetur deinde
subtilissime comminuatur et existo toto fiat unguentum.
Si non contingat appetitus caninus quietus
solam ventris ut cetere ex parte rerum non na
turalium attendatur regimen ut tactum est
attendendo tamen potum ne sit vinum extinct
saporis nam isto casu replet vinum ante
13 3ª intelligendo ut non sit extremum
saporis in aciditate aut stipticitate aut
dulcedine sed medium secundum colorem saporem et
vigorem et alijs et ita omnia medicinam cibaria
continua tamen appetitus caninus magis suspenda
aut evacuerat ut altero alterio sunt inter
sius et similiter quod vinum sunt ea aut magis
debilitat virtutis et si utrique eqqua fue
rint medientur omnia inter stipticum et
unctuosum et ita in tinsor applicandam aut

unctiones et similia eo modo medientur et
ita confectiones et alia. Si non appetitus
caninus contingat sincopis illis ut in confestatione
intendat regimine cum fricationibus aspersionibus
facici cum aqua ro. et similibus. Item cum confectionibus
cordialibus ut plurimum calidis videatur tamen
ea appetitus caninus cum sincopis similiter
et si utrumque ea sunt resolutionem impedatur re
gimine ut est tactum. Et si ex nimia afflic
tione appetitiue sincopis contingeret cibatum
proportionatis rebus causis appetitus etc.
Sequitur regimine confectionis anhelitus
cuius autem primo 4 tripliter tangit
causam scilicet aut spasmum et strictitatem
contingentem lacertorum pectoris sine anhelitus
2am causam tangit materiam perforativa descen
dentem a superioribus ad guttur et partes illas
3am causam tangit debilitatem virtutis contin
gentem et hac virtus anhelitus 4ª causa quod
proposito spectat est multitudo fumorum eleva
torum ab humoribus qui sunt in venis appropinquan
tibus cordi et hec causa sufficiet in proposito la
tius de ista materia vide 4ª 3ª tractatu primo capitulo
de confectione anhelitus. Regimen autem confectionis
propter primam causam sit diuidendum in ipsum rerum
non naturalium primo ut eligatur aer ad frigi
ditatem et humidum gradatim tamen et ordinatim
quod satis ordinetur estate ut est dictum in
regimine acutarum ut sit mansio prope aquas.
Sternatur et camera frondibus salicum asp
sis aqua frigida. Item cibi sint facilis digestionis
et ex sumpti ut consumpta et sublimata pullorum
aut caponum iuvenum aut pullarum aut
sublimata eorum aut aqua carnis sive sucus
fructus post compressionem pulli aut caponis
assati deinde conditi cum succo granatorum
dulcium aut pomorum aut pirorum dulcium
aut aliorum aromaticorum aut leniter assetur
pullus et contusus aspergatur aqua sublimatis vel
deinde coctus dismembretur et condiatur cum zuccaro
et aqua ro. aut cum succo arancij dulcis
aut granatorum dulcium aut dicti pomi dulcis
Item conveniunt condimenta ex lacte amigda
lino et aqua pulle aut consumpto pulli et
zucharo cocto pullo dum coquitur cum lactucis
Item conveniunt pultes farine ordei cum aqua
decoctionis et expressionis carnium pulli. Item
conveniunt ova sorbilia ut vitelli cum albumine
tremulo lacteo. Item conveniunt pisces petrini
elixi aut leniter frixi cum butiro deinde con
diti cum zuccaro vino granatorum dulcium
aut arancij dulcis. Ex oleribus conveniunt
lactuce aliqualiter lixe spinachia cocta
cum carnibus portulaca cucurbita. Item licet
non sit in usu pepo coctus est cum carnibus ad

modum cucurbite. Ex fructibus conveniunt prima matura vel dulcia infusa aqua cocte frigide cerusa secca vel maturata in aqua calida sive tepida. Deinde posita in frigida. Convenit panis de prima simila non salitus et coctus aliquantulum minus fermentatus. Item vel primo sacharum. Item in sive fiat reparetur aqua aliquantulo cum pluries recipiens sit moderate et non molle coctus. Convenit et conveniunt gelatine usuales mo[do] excepto tamen quod declinet ad dulce in composito pauce acetositatis vino et addulcedinem declinans ex aceto tribiam dulce aut illud loco in potu vino granatorum dulcium aut succo pomorum dulcium aut si offert tempus cerasorum dulcium et maturiorum. Ad aliud evitantur superfluitates per superfluas effluviones nec repleatur cibo ut potu sed paulatim sumat eis. Sompnus sit eius amplior quietem querat anime et corporis gaudio tamen utatur et deliciis et de coytu non expedit dicere. Mensura 2a in quarta regimine. Deinde separatur ex parte medicinalium utitur sepe assumendorum primo ex parte julep in quo est julep violatum. Item julep sublimationis lactucarum. Item sublimationis portulace et psilium similium. Item julep ro[sarum] licet modicissimum habet stipticitatis. Item syrupus violarum et zuccarum violatum et similia que parte vide. Ex confectionibus conveniunt dyazuccaratum aut poma condita aut pepo conditus aut prima condita cum zuccaro albo aut pira citonia mitium matura et dulcia. Item manus Christi cum perlis aut sine ipsis confecte cum aqua violata. Item quod marsapan sive calor seu coagulum zuccari cum oleo violato. Conveniunt masticationes melonis madidi in aqua frigida decocti leviter tamen. Item anguriae. Item citrulli. Item anhelatio frigida super aquas sublimationis aut decoctionis violarum. Similiter decoctio viol. ut nenufaris ut salicis ut rosarum. Item lenitio capitis cum oleo viol. ut Rx olei viol. ℥ i s. aque sublimationis lactucarum ℥ iii agitando misce et lini tempora et frontem aut epithima cum aqua viol. aut cum aqua sublimationis lactucarum aut portulace et epithima frontem et tempora aut cape lac asininum vel muliebre et misce cum aqua viol. aut oleo viol. Item stomachi fiant inunctiones ex oleo ro. aut oleo citoniorum ut sit. Item conveniunt confectiones infrigidantes et humectantes ut dyazuccarum et similia conveniunt et zuccarum viol. julep viol. manus Christi cum perlis. Si non contingat constrictio anhelitus propter defluxionem humorum a capite attendatur ad evacuandum caput confortandum et derivandum materias ad nares. Item fiant divisiones cum fricationibus cum cristeribus lenitivis. Deinde

attractis singulis ponatur semper aut agarici ut tactum est. Item ponatur pectori [illegible] nates. Item in principio fiat gargarisma cum repellentibus materiam agitative ut cum dyamoro. Item cum aqua zuccari et modico aceti et cum aliis similibus suo loco dicendis. Si non contingat propter debilitatem membrorum nervorum ad membra anhelitus quia hec debilitas magis contingit propter calidos et siccos attendatur correctioni complexionis cerebri cum infrigidantibus et humectantibus supra tactis. Item cum inunctione colli ex sepo [illegible] violacei et simplice pinguedine galline recentis lote in aqua salicis aut Rx olei viol. ℥ i olei amigdalarum dulcium mucillaginis psillii ana ʒ ii agitentur simul et laventur cum aqua frigida et post liniatur collum. Item stomachi fiant fomentationes ex aqua decoctionis salicis et ro. aut fiat inunctio ex oleo ro. et viol. mixtis aut ex amigdalis. Rx rasure corticis cucurbite recentis ʒ ii portulace ʒ i s. sandali rubei ʒ i olei ro. ℥ ii cere albe quantum sufficit fiat unguentum molle. Item predicta conveniunt tacta in regimine precedenti. Si non contingat constrictio anhelitus propter fumos ut est tactum elevatos a sanguine misso ad cor et pectoralia flebotomatur basilica sinistra et extrahatur de sanguine secundum tenorem virtutis et attendatur alterationi sanguinis circa fumos cordis et fiant epithimata frigida post evacuationem ne recipiat materias. Similiter si fiat propter habundantiam ventositatis considera an cum [illegible] cordi et corrige membrum mittens et considera an post evacuationem sensibilem sit aut insensibilem sit restricta. Et si emisit [illegible] evacuet anima humorali deinde ad hilarant corrigentia ventositatem ut cuminum confortativum feniculum acetum carvi ameos cinamomum calamus aromaticus galanga cuminum et hec confectiones fiunt ex [illegible]. Item inunctiones exteriores ex oleo de spica vel mastice. Item oleum rutaceum si ventositas fuerit et corrigenti oleum liliorum allorum cum castoreo. Aut Rx olei [illegible] ℥ i s. spice ʒ i croci ʒ s. an ʒ i s. musci ambre ana grana iii galange [illegible] ana ʒ s. misce [illegible] ambra et muscum et subtiliter pulveriza et cum modico cere fiat unguentum molle circa finem decoctionis iam infrigidante unguento adde muscum et ambram tritas et unge regionem cordis et idem capitis. Conveniunt dyamuscum dulce tiriaca et methridatum. Item si stante [illegible] febris aut exacerbatione [illegible] vehementissima et [illegible] vehementissime acutos contingit [illegible] ut aliquotiens [illegible] tribue in potu infrigidantia cordialia ut aquam ro. simplicem aut julep ro. aut aquam frigidam infusionis zuccari rosati mediocriter antiquum et novum aut aquam sublimationis viol. aut julep violatum vel aquam

3m

4m

Et ventositate

ex s[illegible]

Tertio sic

[illegible]

fiat infusionis zuccari viol. et colationis aut syr. violatum. Item dicatur de aqua nenufaris stante vehementi caumate. Item quecunque aqua lactuce. Item post hoc julep de aq. sublimationis viol. sublimationis nenufaris sublimationis ro. et ro. sublimationis endivie an. ʒ j. camphore subtilissime trite gr. iiij. infundatur. Et ℈ j. aromatizetur dicte aque cum hiis duobus deinde cum zuccharo albo fiat julep. Item in isto casu syr. acetosus simplex cum aqua frigida. Item regimen aliarum rerum ad frigidum et humidum declinans etc.

Sequitur regimen vehementis tristitie et angustie cordis que nominari possit conturbatio et anxietas secundum quod de qua determinat Avicenna 13a 3i tractatu 5o ut regimen contingit Avicenne. Sed ad unam causam dum multiplicam multiplicatam tristabile propter humorem angustatem ob secundum et maxime coleram que est mordicativa in quo et adduo intende principaliter ad regendum per sive infrigidandum res non naturales ut declinent ad frigidum et humidum ut minime multiplicet coleram unde cibaria condita cum acetosis, potus et syruporum acetosorum frigidorum ex agresta et similibus plurimes dentur. Item ex carnibus et aliis fiat ut tactum est in [illegible]. Tertium vero ad 2m si colera mordicativa effluxerit ab epate in stomachum aut [illegible] felle optimum est ut attendatur in moratione epatis aut cum ... cum evacuantibus predictis. Et dico, deinde attendatur alterantibus epar interioribus et exterioribus ut plures dictum est. Deinde attendatur stomacho ut eiciatur humorem mordicantem, post attendatur infrigidantibus ut vino granatorum et similibus. Et si predicte in paroxismo aut exacerbatione contingit adiuvat paroxismi [illegible] duas dentur micas panis depurati [illegible] tritici et loti in aqua frigida cum aspersione et post lotura cum vino granatorum minorum aut acetosorum aut cum succo arancii et similium et instante paroxismo provocetur vomitus cum aq. ordei et syrupo acetoso simplici tepido. Item post ut usus fuerit status autem valde in valentia sitis ut non tolleret gr. aq. ordei zuccarata cum succo arancii aut aliorum dictorum ut julep ro. aut aliquo dictorum succorum ut violarum [illegible] sitis. Item mundificetur stomachus medie quietis cum lenitivo facto ex manna et decoctione prunorum aut lupuli ut ro. manne ʒ j s. dissolvatur in dictis decoctionibus et adde reubarbari ʒ j. spice ℈ s. infundatur vino et misce aut cum dicta manna et [illegible] sua detur post levissima decoctionem colaturam. Aut si vis levius facere infundatur de iiijor ʒ reubarbari aut si precesserit evacuationes a[illegible] et iam nunc est complete digesta et [illegible] evacuata et recte quodammodo [illegible] stomachi et et remissione caliditatis testure

cervi infusio mirabolanorum citrinorum. Item experte non naturalium rerum que conveniunt satis patere potest de exterioribus tamen gr. rectificatio aeris modo dicto in regimine caliditatis. Similiter odoratio rerum frigidarum aromaticarum ut rosarum nenufaris salicis viol. pomorum citoniorum pirorum et similium. Item conveniunt in pectore et stomachi facte ex oleis frigidis ro. citoniorum et nenufaris ubi expedit vino et cum vehementissimi caumatis gr. oleum camphoratum infundatur et Avicenne triste ria infrigidancia ut ℞ cucurbite citrulorum an. ʒ ij. succi portulace succi semperviue an. ʒ j. olei ro. ʒ ij. ut semis ℞ aq. sublimationis viol. aq. ro. an. ʒ ij. aq. nenufaris aq. salicis an. ʒ j. olei ro. violati an. ʒ j s. albumi ovi crudi ʒ j. fiat triste. Aut ℞ viol. matris violarum lactucarum an. ʒ j. semperviue ʒ s. fiat decoctio in aqua post colaturam ℞ olei viol. ro. an. ʒ j s. 2a parte predicta de ro.

Sequitur regimen difficultatis deglutiendi que si contingit propter mala complexionem calida et sicca sine materia. Conferat ad alterantia et lenientia. Et primo ut tactum est ponatur regimen non naturalium rerum ut tracte declinet ad frigidum et humidum. Cibi non sint ptisana ordei in brodio pulli aut lac amigdalarum cum ... flore ... aut cum ... flore panis ... aut decocto spinachie cum pullo ut lactuce ut portulace. Item ... pulli ... aut ... ut ... ut similia. Item panata sive panis infusus in brodium pulli aut aliarum carnium usualium domesticalium magis. Item gr. gelatina posito loco succorum acetosorum ... dulcium loco aceti. Item conveniunt pisces ... que ova sorbilia tremencia. Item panis de simila pura non salita. Item vinum dulce valde limphatum aut parum limphatum cum aqua zuccharata. Item aqua ordei cum zuccaro. Ex fructibus conveniunt pruna bene matura aut ceresa bene matura. Tertium ad aliud vitetur nimia repleto et inanitio ut tolleratur sitim aut famem unde frequenter colluatur os et gargarizet cum aqua ordei ut aq. zuccarata. Ad aliud gr. quies sompnus gaudium et letitia sine delicia. Tertium ad medicinam primo summa potus gr. julep violarum et eius syrupus et zuccarum et aqua sublimationis eius aut decoctionis eius. Similiter julep ro. Item syrupus ro. aqua infusionis zuccari ro. medius inter antiquum et novum. Item decocto jujubarum. Item sebesten prunorum maturorum bene aut cerasorum bene maturorum. Item dyazuccarata item [illegible] conditus. Item aqua anguine cum zuccaro aut julep eius aut julep lactucarum endivie ut portulace nenufaris ut si est magna flamma julep semperviue aut julep spinachie. Item gr. syrupus succi granatorum

valde dulcium vel arancium vel dulcis aut ce
rasorum aut prunorum valde dulcium et matu
rorum. Item sorbeat quedam scilicet item julep
violaceum et similia dicta inferius. post semper cristere
tactum in regimine ampie stomachi. Exterius vero
in medio colli trahendo sursum et deorsum ad
medium spatularum fiat inunctio cum oleo
violaceo aut aqua sublimationis violarum aut humi
cum succo lactucarum aut psillii aut cum aqua
sublimationis harum rerum aut aquis decoc
tionis. Item odoret aqua nenufaris et violarum
aut similium. Item aspiret camphoram huius male
complexionis ... et si inbeat aliquid contrarium idem illi
impendatur regimine. Item non alio repugnante
epithima cordis et capud ut tactum est supra
regimine acutarum. Si non fuerit mala complexio cum
materia attendatur lenitivum et fiat lenitio
cum cassia aut manna cum decoctione prunorum
aut violarum passularum. Si non esset mala complexio
sicca tantum attendatur humectantibus tactis
eligendo unumquodque ... Si non ... fuerit minima
repletio sanguinis tunc educatur primo feces cum
cristeri lenitivo postea flobotomia de vena
cordis aut basilica dextre partis secundum quod repletio
fuerit maior vel minor et secundum quod intendis
magis vel minus diminuere. deinde adhibeatur
regimine non naturalium rerum in acutis et aliorum
similium sunt cibi pauci nutrimenti ut ptisana
ordei cocta cum aqua cum modico zuccari
desuper aut cocta in aqua pulli non pinguis
item ... natur aqua ordei cum zucchario aut
aut limphatissimum vinum et alia parte vide
Experte melius post flobotomiam ... ven
tose ... super ... post ventosas super
fine colli ... fricationes fortes
extremorum. Item frequens solutio ventris cum
cristerio vel suppositorio ... gargarisma
ta ... in principio et post ... cum aqua
zuchari et modicissimo aceti aut cum aqua
ordei et modicissimo aceti aut cum dyamo
ron aut aliis ... loris suis. Si
non ... mala ... remol
liente ... attendatur ...
tibus aromaticis et stipticis ... decocto
cinamomi vel ... vel ... non sit ...
... julep ... aromaticum cum cinamomo et
... post ... in unctio ex ... et olio
mastice vel ... Item ... non na
lia ut declinet ad ... et ... cibi ...
... aliquid ... vel ...
... et ... potus sit vinum aliquantulum rubeum
stipticum. Si non contingat ... mala
... sunt ... non naturalia ut ad
... declinet ... collige et
... applicanda ... ori stomachi
... in ... oris stomachi. Si non contingat constricto

... apostema oris gutturis aut meri regimen
carum sume colores ... ut ...
Sequitur regimen ultimum acutis ... frigus
extremitatum ... profundatio
caloris et attende ad caput aut ad loca
apparens vel dolores ... contingente in ...
... Si contingerit extremorum
frigus et profundatio caloris ... multum ma
... et ... corpus expansionem
attendatur ... modificatio ... super
... et ... ... fiat
... flobotomia vel farma
ciam ut indicavit repletio. deinde obviatur
... cum fricationibus ... cum vino ... ...
aut cum decoctione melliloti aut maiorane
vel ysopi et fiant ... fricationes non re
pleto ventre et deductis superfluitatibus
... loca. Item adhibeantur digestiva ...
evacuantia ... ... in ...
... Item ponantur extremitates et
pedes et ... ad media ...
et manus et brachia in aqua decoctionis
... Item si retenta fuerint aliqua ...
... ... aut si non esset ...
... modo ... equipollente regione
evacuetur ... inferiora
ut ... et ponantur ventose super
... sine scarificatione aut scarificatio
si indicavit ... tumor aut aliud
... Si non contingerit ... caloris
... apostema magnum intrinsecum flegmaticum
maioris ... ventosa ... trahentes ...
... fricationes ...
et alia deinde fiant fricationes et positiones
extremorum ad aqua calida ...
... Si non contingat profundatio calo
ris a paucitate spirituum et sanguinis attendatur
refectioni virtutis ... cum consuetis
virtute cibalibus et medicinalibus et aliis non
naturalibus ... aquis ... inchoandum ...
... tempatum et passimus
aromatizatum ... ut pomis
... citranguli aut
limonum vel arancii vel ... aut
... aquarum tactis supra ... regiminis
acutarum. Cibi sunt leves ad digerendum
... pullices ut ...
pulli sive caponis et perdicis vel fasiani
vel coturnices vel ... hora aroma
tizati cum cinamomo et aliis aromaticis cor
dialibus et si non abhorret ... vel am
bra vel ... ambra
vel gariofilati aut decocto carnium post
... decoctionem ... duo ...
... aromatizatarum cum aliquo

decoct aromatiz aut misceat cum modico
vini odoriferi salte pro theotonicis decoctioni
Item aqua caponis assati taliter aromati
zata et cum modico vino assumpta aut aqua
carnium vituli lactantis consimili condita aut con
bramagie confice ut libris scriptis aut mixta
agresta aut cibarium factum ex lacte amig
dalino in brodio pulli aut brodetum factum
ex vitellis ovorum levissime coagulatorum
et decoctione pulli vel caponis. Item ova sor
bilia tremula. Item testiculi gallorum qui
non diu coeunt aut arietis sive iuvenum
aut castorum panis modicum comedat et lo
co eius cicalidas vinum sit album aroma
ticum sapore medium cum dilatatione adulte
Alia satis patent. Eligantur fricationes leves
Item aspersiones extremorum cum vino aroma
tico temperato cum aqua buglosse et melisse
in quo si non abhorret ponatur muscus vel am
bra et potes si vis sic ordinare vinum
Recipe vini lb. ii. aque buglosse aque melisse
ana ʒ iii pulveris electuarii de gemmis de specie
mesue ʒ s. bulliat pulvis in dicto vino
aut melius ponatur in fine decoctionis
vini ne resolvatur in fumum vel capere debet vi
et sic bullire gar polu et licet non sit usuale
Recipe tyriace antique ʒ ii vini dei ʒ x
calefiant et misceantur et linimentum extremitates
sive epithima aut capere aquam vite et
tepida et in illa cum tela pone ʒ ii. Aut
Recipe maiorane nepte calamenti pulegii
ana ʒ s. corticis citri ʒ iii. spice galange
calami aromatici ana ʒ i s. cinamomi gar
ana ʒ i bulliant in lb. ii vini aromatici et illo
bene calido epithimentur extrema aut lini
antur. Aut Recipe cum ʒ i gar ʒ s. bulliat
in ʒ x vini ad consumptionem tertie partis et in fine
decoctionis iam tepidante vino Recipe musci
ambre et aloes ana gr. iii misce et linimentum tes
ticulos et eis afferendis deinde calefac pa
num fumigatum fumo huius pulveris Recipe pulveris
dyamusci dulcis thuris mastici ana ʒ iii
ponatur vini coclear ad primas deinde
suffingetur pannus et inunctis locis appli
cetur. Item cordi fiat istud epithima Recipe aque
buglosse ʒ ii aque melisse ʒ iiii pulveris
electuarii de gemmis de specie mesue ʒ s.
capere pannum scarleti quadratum sive qua
drangulum ad quantitatem palme vel vole manus
et immerge dicto liquori et exprime et sup
pone sinistre mamille. Aut fiat scutum
de dicta pulvere et fomenta ipsum naribus de orto
cum in vino vaporante calida lavetur dicto
vino aspersa. Item fiant odoramenta humida
et sicca. Recipe humida Recipe vini aromatici ʒ iiii
ambre gr. iiii gar subtilissime tritorum
ʒ iiii nucis muscate subtilissime pulverizate
ʒ ii aque melisse aque maiorane ana ʒ
i ponatur in ampulla stricti orificii et post con
tusione liquorum in ampulla recipiatur odor.
Siccum odoramentum potest esse hoc Recipe gar sub
tilissime tritorum ʒ ii corticis citri subtilissime tritorum
cinamomi macis nucis muscate ana ʒ ii musci
ambre ana gr. iii aut si abhorret mus
cum ponatur ambre gr. v. storacis calamite
ʒ s. ponatur hec omnia subtilissime pulverizata
in sindone de serico tenuissime dense et dupli
cate serici liniatur et facies sepius cum vino
decocto dicto aromatiz etc.
Sequitur de singultus qui si
contingerit propter repletionem stomachi excitetur
potu nimio sumpto in febre aut propter
multas malas aggregatas in stomacho. Fiant educt
febribus suppositorio aut clisteri provocetur
vomitus et si remansit post vomitum
remanente grossa ventositate aut parte
rei molestantis stomachum tunc post vomitum
contractus aere applicatum subito. Item fricatio
extremitatum aspera. Item ventosa posita
super umbilico. Item circa fundum stomachi. Item super
medium suum scarificatione. Item ventosa posi
ta super spatula vel posita in pulpis spatu
larum aut posita circa xii vel xiii spon
dilem. Item aspersio subita faciei cum aqua
frigida vel simili. Item retentio anelitus ex
qua potest anhelitus excitare et calor confortatur
liquoris et agitantur et magis exteriora pe
tunt. Item confert sompnus post ventrem
et dietas evacuationes electivas superioris stomachi
et ad resolutionem materie faciens. Item commo
tio corporis. Item tolerantia sitis et
famis et sternutatio supposito quod non no
ceat capiti. Agitatio pectoris ac si ho
mines expellere catarrum. Item calefac stomachi et
colli cum panno calido. Si non contingat
singultus propter materiam flaticam vel colicam cum
ventositate fiat cito non educto fere
deinde provocetur vomitus postea exhilarant
ʒ iii yerepigre cum aqua absinthii aut
recipe pille de yera simplici gali a ʒ ii
usque ad iii s. aut pille aloetice sole
cade dosis. Deinde debite evacuata materia si re
mansit laxitas misto ʒ stomachus bulus conditus
aut dyaritonite conditum cum zucharo et
speciebus aut cinamomum conditum aut triazca
grossa. Similiter exterius conveniunt in unctiones
ex oleis stomaticis vel de spica mastice
vel absinthii aut similacones et cerota
parata. Si non contingit singultus a ma
teria ventosa triplex habetur intentio prima autem
una est resolutio materie sive remotio aut
subtiliatio et incisio eius secunda punitatio

quibus stomachus ab illa materia alterata aut immu-
tatur nec alteretur. 3a intentio est aliqualis
stupefactio sensus oris stomachi, maxime si fuerit
materia viscosa mordicativa. Prima intentio
principaliter completur oximelle. Idem tamen quod mundat
autem in isto casu est oximel squilliticum.
Recipe oximellis squillitici ℥ ij aque tepide ℥ iij vel
iiij et da ad bibendum ut vomat. Aut si
vis potes dare loco digestivi aut facere
hoc digestivum. Recipe cinamomi granorum ana ʒ iij
bulliant in 8 aut 12 ℥ aque usque ad
consumptionem 2e partis, postea coletur. Deinde recipe ace-
ti ... ℥ i et cum melle syrupizza et potui
tribue. In maioribus viribus et pluribus vomitus
aut solve ventrem cum yera p. et similibus.
Item convenit post immorationem ut oximel
compositum et similia ex subtiliantibus et inci-
dentibus materiam. Et post conveniunt solutiva facta
aut cum infusione agarici facta correcti cum
salgemma et spica. 2a intentio completur
calefacientia et subtiliantia et incidentia. A-
vis experte non naturalium regimen convenit aer decli-
nans ad calidum et siccum. Item cibaria
habentia vim incidendi et subtiliandi ut
conveniunt capari conditi cum aceto aut similes
pice condite cum ... salvia, rore marino et
ruta. Et similiter sic condiantur cum cinamo-
mo et assentur. Et panis sit cum fermento
cum magis furfuratus et salitus. Si vero non
oppugnat febre, vinum sit album sub-
tile acutum; si oppugnat febre aut si ...
limphetur cum aqua decoctionis cinamomi.
Alia parte legere. Ex medicinis corrigentibus
quorum frigiditatem primo interioribus est confectio de cinamomo
aut ... conditum aut tragea grossa. Post
non evacuationem convenit tyriaca et metridatum.
Conveniunt in unctionibus exterioribus calide
ut oleum de spica vel absinthium aut ex oleis
de cinamomo. ... intelligere.
3a intentio completur per quosdam ...
laudatos ... 1a 3i tractatus 9o in cura
singultus quorum descriptio. Recipe costi ... ro-
rectum? masticis spice ana ... ʒ iiij sive
ʒ iiij sive ... aureum ij aloe opij
ana ... ʒ i confitiantur cum succo psillij et
videtur ... medietas ... psillium
et opium stupefaciunt. Spica confortat et re-
solvit et ... reclinat ... ad partem vic-
tune? et per illas educit. Aloe declinat
eas ad vias fecum et exprimit eas. Costus
et ... maturat et confortat calefaciendo.
... hoc ... fuit tractus isti valde convenientes sin-
gultui vehementi et submissione ut ... hec
magis dosis. Et convenit autem tyriaca
... novam et filonium in hoc casu quod est stupefactione

repletione et expulsione et mundat in pollutio-
nes? stomachi ... quas vide ... sive
in ... 9o. Si vero singultus provenerit
a materia flegmatica grossa ... an sibi aliunde
mittatur et meliora membra mittuntur evacuan-
do et confortando. Deinde ex hac materia in isto
exitum vomitu ... semper eductione
fecum. Recipe primo naturalia calida et
sicca et sint primo medicinalia. Et si materia sin-
gultus sit grossa frigida, intentio est subtiliare
primo, 2o evacuare materiam, 3o corrigere mala conve-
nientia. Completur prima intentio eductis
superfluis ... immoratione cum ... materia
dicta. Deinde supposito syrupo evacuetur cum
infusione agarici modo facto aut pillulis factis
ex simplicibus agarico isto modo. Recipe agarici ʒ
iiij salgemme ℈ i spice ʒ s epithimi ℈ s
teratur omnia subtiliter et excipiantur cum oximelle
squillitico, fiant pillule. Vel recipe yere pigre simplicis
... agarici ana ʒ ij salgemme spice ana
ʒ s epithimi ℈ i fiant pillule cum oximelle squil-
litico. Cuius dosis a ℈ ij usque ad ℈ iiij. Item
conveniunt pillule stomatice. Item ... confert
... conditum. Item anisum confert. Item ciminum confer-
tur. Item si sit necessarium iterato subtiliare
materiam convenit iste syrupus. Recipe aque aceti, aque absin-
thii ana ℥ i s aque mellisse ℥ ij aque abro-
tani ℥ i s aromatizentur decoctio aque cum duabus
℥ cinamomi. Post recipe aceti ℥ i et post colatu-
ram cum sufficienti quantitate mellis fiat syrupus.
Postea evacua ut est tactum et post evacuationes
convenit tyriaca antiqua aut metridatum conveniunt
confectiones calide tacte ut dyacinamomum.
Et convenit pulvis hic quo possunt aspergi cibaria.
Recipe anisi, feniculi ana ʒ iij ... asari ana
ʒ i abrotani ʒ s pulverizentur omnia subtilissime.
Deinde recipe cinamomi ʒ ij zuccari albi ℥ i ad omnia.
In isto casu dicit autem castoreum hic mira-
biles ... melius est tamen quod exterius in unc-
tione ponatur. Sit loco castorei ... piper
album vel et nigrum galanga. Si vero contin-
gat singultus ex primo frigore conveniunt
calefacientia interiora et exteriora primo tamen
... regimine non naturalium regimen tac-
tum. Item conveniunt tyriaca metridatum confectio-
nes tacte in unctiones fricationes extre-
mitatum cum pannis calidis. Item ventose
ponantur super stomachum sine scarificatione. Si vero ca-
singultus sit humor mordicativus, vide an
sit effusus an actualiter effundatur aut sit
in eo congestus. Et primo si effusus sit et
effundatur ... membrum effundens; et si
sit repletum evacuetur membrum ut est dictum.
Similiter memora ... sive ... re-
nes aliqui ille removeantur aut equi-
pollentes ponerentur. Si sit materia effusa

2a
3a
... singultus ... ex ...
... hic mordicativa

vel congesta sunt recipitur vomitu illius si fieri
potest aut solvatur venter eius ut tangit
avicenna cum yera et sirupo acetoso ut recipe yere pigre
simplicis galieni ℥ iii sirupi acetosi simplicis
℥ i aque ordei ℥ ii vel iii misce et in potu
tribue aut tribue ℥ i pillarum de yera
vel evacua cum effusione agarici vel infusione
mirabolanorum citrinorum et si vis facere digestum et stomachum
confortantem potes dare oxizacarum ℥ i s cum
℥ iii aque ordei aut aque zucari aut recipe aque
sublimationis acetose vel confectionis recipe aque
acetose ℥ ii endivie ℥ i s vini granatorum
mirorum ℥ ii zucari quantum sufficit sirupiza cum
zucaro et sit pro vicibus duabus post evacuationem
si expedit et si actualiter et forte mordicatio
cor percipit tribue aquam decoctionis acetose cum
julep violarum aut rosarum aut lac recens aut
aquam ordei in qua dissoluta est mustillago
citoniorum. Item conveniunt decocto prunorum
granatorum dulcium. Extrinsecus vero cum oleis
frigidis stomacho et rosarum vel citoniorum vel similium. Item
regimine non naturalium rerum declinet
ad frigidum. Unde in hoc casu convenit gelatina mo-
dicissime acetosa de aqua deinde est. Si vero
singultus sequitur vomitum retenta ventositate
circa os stomachi vel et stomachum vel est
mere cum perceptione mordicationis fiat ut
tractatum est. In hoc autem casu ultimat avicenna
in sumendo cinula stercorum et cinula ex
stercorata est ultima in hoc. Si vero maneat re-
manens humor mordicativus attendatur
lubricantibus sive facientibus lubricare
sicut decocto prunorum et tamarindorum unde
fiat hoc decoctio recipe prunorum tamarin-
dorum ana ℥ ii passularum ℥ iii fiat de-
coctio in aqua post coletur post colaturam
dissolve manne ℥ i s et cassie tractate. Item
convenit decoctio violarum ut recipe violarum siccarum
seu fere siccarum ℥ s prunorum tamarindorum
ana ℥ i fiat decoctio in aqua post coletur recipe
sirupi violacei recentis ℥ iii zucari albi ℥ i in
potu tribue. Si vero contingat singultus
ex apostemate exponas in curatione attendatur
cum faciendo cursum cum tractatu per florum
et palia que sunt locis videnda sunt. Deinde
attendatur stomacho cum eius confortantibus cum in-
unctionibus frigidis et stipticis sicut oleo rosarum vel citoniorum
vel similium et dando in potu aquam ordei vel succi
cum granatorum vel aliorum succorum frigidorum et stip-
ticorum de quo superius dictum est in medio. Si vero con-
tingat singultus ex assumptione farmacie
sicut ut tangit mesue aut purgavit pur-
gatorium aut suscepturum est. Facit autem cum pur-
gationem aut purgavit amara calida mor-
dicantia acuta que effundit ad stomachum
sua mordicatione irritans ut contrahat

Et huius regimine esse potest per ea que dicta sunt in
singultu proveniente a materia mordicante que
vacuatur etiam educendo me. vomitu aut solu-
tione ventris ut est tactum et potu refrigeran-
tem acuitatem et mordicationem aut ex aqua
ordei et similium quod non nimio tedio nar-
ravimus aut si contingit materiam commotam
esse frigidam et grossam aut ex grossa ventositate
fiat ut predictum est in respectu. Si vero contingit
ex mordicatione intrinsece que curat de depositio
et repletio accidit ut predictum est. Si vero
contingat post evacuationem ut perfusio esset siccitatis
tunc providat regimine non naturalibus
rebus ut adhuc declinet et frigidus quibus
convenit debere esse aer. Cibi vero sit con-
sumptus pullus coctus cum lactuca et endivia
et cucurbita. Si vero oppugnet et fluxus
vel aliud quod sit consummativum pulli. Item
gelatina dulcis. Item pisces petrini loco
aque. Item ova sorbilia et testiculi de quibus
dictum est. Item cibaria facta cum lacte amigda-
larum tacto et. Item ptisana ordei cum pe[illegible]
lacte et brodio pulli. Item decocto spina-
chie cum pullo aut similibus carnibus. Item
convenit vinum limphatum album aut co-
loris medium subtile non multum et aliquali-
ter declinans ad dulce. Ex medicinalibus vero
convenit julep violatum. Item sirupus violatus
zucharum violatum julep rosarum medium inter
antiquum et novum et si esset actualis fluxus
collige ex predictis competentia. Item ex confectionibus
quod manus christi cum perlis. Item dyazucara confecto
de preparone [illegible] marsapa cum oleo rosarum aut cum
oleo amigdalarum dulcium loto pluries
et effusio in aqua simpliciter facta vel rosarum vel
nenufaris quod confecto facta ex pulsus capitis
et zucaro. Exterioribus vero quod in unctio facta
collo et spine ut recipe olei violarum ℥ i s olei
amigdalarum dulcium ℥ i olei de cucurbita vel
lactuce ℥ s pinguedinis gallie recentis
℥ vi laventur dicta olea in aqua rosarum post
cum cera alba fiat unguentum et unguatur loca
dicta. Item unguatur stomachus ista unctione recipe
olei rosarum ℥ i olei citoniorum violarum ana ℥ s in
unguatur stomachus. Epar epithime aut stomachus
si apparuerit signa caloris epithimatibus tactis
et tangendis. [illegible] et isto stante fiat
in unctio ex infrigidantibus quibus superius
descriptis per mesue aut ex oleo rosarum quod est
melius et modico aceti.

Sequitur regimine vertiginis et scothomie
que si ipse contingat fiunt ista que
tangit avicenna primo 3 tractatu quarto capitulo de
vertigine ut videtur in spiritus ovis rei tito
volute aut in spiritus et rerum profundarum
aut valde altarum et valde tribulum et valde

Si singultus sit a vomitu

humor mordicativus remanens

ex apostemate

ex farmacia

contingens a ieiunio

in tempore in sua obiectione auditus et sonorum altorum et horribilium. Item aures actus aer intensus et illatus subito corpori. Et si contingat vertigo a vaporibus a toto corpore elevatis tempore febris fiat collirium de melle post cuius operationem fiant fricationes coxarum et crurium de in adaliorum extremorum et adiutoriorum vel brachiorum.

Item conveniunt ventosationes cervicis et circa pulpas spatularum. Item conveniunt refrigerantia et phlebotomia evaporantes et assensus vaporum ad caput ut sunt quilibet syrupi facta vel iulep vel syrupi acetosi simplices.

Item fiat confortatio capitis post divisiones epithimando cum hoc lenitivo non repugnante cataractio vel alio. Recipe aque rosarum ℥ iiii aceti ℥ i commisce vini et simul departum linteum album de aqua. Deinde frigidum appone fronti et temporibus saltem estate, yeme vero tepidum. Aut etiam ex aqua violarum cum aceto vel aqua nenufaris aut lactuce vel similium ex nothis aut ex oleo rosarum cum modico aceti fiat. Et huic conferat aquam rosarum cum spondat alii et modico aceti.

Regimen vero non valium satis patet. Potus convenit post cibum et potum capiat bolum coctum natum cum zuccaro syrupis sperlatis aut citonium conditum sine speciebus aut assatum vel pirum vel pomum aut coriandrum conditum vel correctum vel micam panis infusam alicui robub acetoso exdonatus.

Item si epar forte vincat vaporationibus sua calititate aut cor vel spiritualia convenit [illegible] cat illi iubro remedium cum refrigerantibus ex epithimatibus aut unctionibus suatis cum commendibus evacuationem.

Similiter si contingat vertigo propter vacuitatem stomachi ut effluens colera et mordicans sit cum agitationibus et commotionibus spirituum visibilium attendatur eductioni eius cum vomitu vel eductioni ventris. Post vigorentur stomachus cum assumptione robub acetosorum de quibus dictum est et similiter si afflictione famis vel sitis contingeret aut evaporatione acutorum et morbilium humorum tempore vacuitatis citetur patiens et vigoretur refrigerantibus et vigorantibus stomachum et sic phlebotomie evaporatorum quale est quod dictum est et in hilaret infirmo motus et locutione talia que tacta sunt. Item camera sit obscura.

Si non venerit vertigo ex nimia sanguinis habundantia sed toto evaporante ad caput premissa evacuatione facta sive lenitive cum cassia aut manna aut decoctione lupuli attendatur ad phlebothomandum non deserviente virtute et phlebotometur basilica dextri partis ubi evacuare poteris cum attentione notabilis divisionis aut si non intendis divertere tantum sed minus mediate a toto tunc si equaliter evacuari phlebotomia vena mediana sive cordis aut nigra. Et si cum hoc intenderis adhuc mediate evacuandum tunc erit generatior phlebotomia cephalice. Deinde si intendis immediate evacuare et divertere a parte anteriori ad posteriorem phlebotomia vena que est post aurem de qua dicit auctor prima tertii tractatu quarto de cura vertiginis. Est enim optima in cura vertiginis antiquis.

Et quia phlebothomentur non in uno latere solum vero in ambobus sum inesse evacuatione magna replectione et est in toto. Et si exaltationem lateris facit volumus in ex dextro magis fiat quam sinistro aut in tunc convenit scarificatio cartillaginis aurium quod inesse dicunt valde competere.

Item conveniunt ventosationes crurium aut coxarum vel natium et ventosationes pulparum spatularum. Item ventosationes super collum fiant. Item conveniunt auctores cauterizationem [illegible] venarum que sunt post aures dicente auctore prealleganto capitulo. Et quia cauterizatur [illegible] dicta vena [illegible] in vertigine tunc cum est assensus vaporum ex corpore inquantum via elevent.

Item iuvat in fluxum [illegible] in ipso capite est sanguinis habundantia phlebotomia cephalice et propter ventosas tactus et in omni vertigine [illegible] dictum est pluries si aliqua evacuationum sanguinis retenta est. Ad illam tunc provocanda [illegible] aut expellere fac.

Regere post per non naturalia debita ut patiens declinante ad frigidum et siccum calidum pro iuvamine ut partis sicut post [illegible] fiat frigidos et siccos quales sunt gelatina pultida aut ptisana ordei cum [illegible] aut agresta que pro vite et alia non naturalia similiter rege. regimen

Item ex medicinalibus conveniunt syrupus acetosus simplex vel iulep rosarum aut robub acetosa dicta ut alia remissiva caloris ut fervoris coriandrum conditum vel confectum coriandri ex ipso cum aut syrupus fructus ex decoctione coriandri aut si non liceret frigidius. Recipe mucillaginis psillii ℥ i s aque rosarum ℥ ii zuccari ℥ i s commisce vini in [illegible] et potui tribue et ex inesse sunt aut capere mucillaginis seminis citoniorum et idem fac.

Item conveniunt alia satis nota prohibentia fervorem. Item dari potest hoc lenitivum sine remittere fervorem. Recipe prunorum tamarindorum ana ℥ ii coriandri correcti ℥ i violarum ℥ [illegible] ana [illegible] fiat decoctio in aqua. Deinde colentur et post colaturam recipe manna aut cassie ℥ i s. Deinde fronti et temporibus fiat epithimatio ex oleo rosarum modico aceti secundum quod supra. Item fiant odoramenta tacta et addere camphora si vis.

Si non cum vertigine sit humor colericus si cum eo peccaverit sanguis fiat phlebotomia levis post transitum ad digerendum humorem si sit vehementer calidus et siccus cum syrupo violato aut simili pro evacuatione autem et inesse tangunt cum pillulis de yere pigra aut infusione aloes aut cum

ex colera

de mixta

de flava

... reubarbaro vel cum infusione mirabolanorum citrinorum et manna vel cassia fistula. Et contra in hoc casu regimine declinans ad frigidum et humidum aliqualiter vide parte curandi de tertiana et aliis. Si autem fuerint humores mixti digere ut predictum est et evacuetur cum pillulis de epithimo aut infusione mirabolanorum citrinorum et indorum in aqua lactis addita manna vel cassia fistula vel aqua lactis et infusione foliculorum sene. Si non sint flatum digerantur cum syrupo desiccativo post evacuentur cum pillulis cochiis aut cum agarico et manna vel cassia. Et si sint mixti tunc digere cum aqua scabiose et violarum postea evacua cum pillulis sine quibus esse non possumus aut exhibe de specierum desiccativis qua ponit Mesue in suo antidotario auctoritate cuiusdam et tractatu de vertigine cuius litera lerita. Confectio desiccativa cuius iuvamentum est sublime ad vertiginem cuius materia est flegmatica et colerica alia lerita Ingria lerita ad iuvandum et adaptare possumus addendo mirabolanos citrinos cuius per impositionem. Recipe yere pigre ℥ x agarici epithimi ana ʒ iiij or mirabolanorum kebulorum et indorum emblicorum sticados ana ʒ iij salis indi ʒ ij conficiatur cum zinzibere et dosis sit a ʒ i usque ad iij in sero cum aqua calida sive aqua zucari vel ordei. Si non sit cum vertigine casus aut per cursio attendatur regimen illorum quamdiu non actuat vertiginem fiat quies et fiant fricationes et alia diversiva. Et si fuerit a stomacho vel splene evacuetur stomachus et similiter si ab alio membro attendatur regimen illius et si materia sit in capite attendatur capitis evacuationibus que dicte sunt etc.

Regimen timoris et pavoris et somniorum terribilium que fiunt in febre contingunt ut plurimum propter fumationem vaporum nigrorum adustorum ex febre aut ex cibo corruptorum. Si ergo consisterit in stomacho cibus ad cc corruptus proficit evomitione et educatur vomitu aut clisteri post regatur infirmus interim non nativa debita ut aeris satis temperati. Si pallor et potus facilis ad digerendum et in epatis putrefactioni sit de ptisana ordei et panata et consimiliter pulli cor recte cum agresta et alia similia que parte vide. Si non sit causa nigri humoris ad ustum digere primo sic. Recipe aque sublimationis fumi terre ℥ iij aque scabiose ℥ i s aque violarum ℥ iij s aque buglosse ℥ ij aromatizentur cum modico karate vel gr. ij. pro fiat syrupizentur et in iiij or partes dividat. post exhibe infusionem mirabolanorum citrinorum et indorum infusorum in aqua lactis et elevate cum manna aut cassia. Et si cum sit humor nigri non adustus regatur ut predictum est et appellatur terra quartane etc.

de ex...

de sto

Sequitur regimen non vere frenesis et alienationis contingentis in febre plurimum ex elevatione vaporum ad caput et contingit pluries advenientem augmento paroxismi vel exacerbationis post septimum pluries. Et corporis regimine queratur per educto fetum et fluxus immorando clisteri aut suppositorio. Et si non insisterit paroxismus fiat cliste in quo ponatur de yera pigra ʒ i aut ponatur ʒ i agarici et alia iam dicta. Insistente in paroxismo non est malignius suppositorium de melle cum gr. tribus salis gemme et ∋ i de yera pigra aut agarici. Deinde fiant ligature dolorose et crurum et adiutoriorum. Item fiat fricationes fortes et dolorose dorsorum extremorum. Item ponatur ventose super natibus instante et ascensione post super pulpas spatularum et replicentur pluries. Item in potum detur aqua ordei cum vino granatorum aut alius alio liquore frio acetoso. Item si appareat flamma magna et cor et spiritualia attendatur epithimationibus cordis non oppugnat repletione aut retentione caloris aut saltem eligatur aer frigidus et anhelet super aquam in frigidam. Item colluat sibi os sepe cum aqua ordei vel frigida vel simili. Item teneat linguam sub absinthio et muniam. Epithimentur frons et tempora cum aqua rosata et modico aceti aut alio simili ex infrigidantibus non item addiet infrigidantia et phlebotomia ascensum vaporum cum tacto etc.

Sequitur regimen motus spasmosi qui si contingat ex ventositate grossa regatur regimine quod de quo habetur 2a 3a in febre cum pestilenciali vide hic motum contingentem ex venenosis vaporibus delatis cerebro et partibus nervosis. In quo casu attendatur evacuationi predictorum et insisto tunc congruet digestiui hoc primo repressivum male non. Recipe aque buglosse ℥ iiij or aque ro aque violarum ana ℥ i s aque scabiose ℥ i aque nenufaris ℥ s bulliat in vase deinde aromatizentur cum ambre gr. iij fundat in ∋ iiij or. Et si valde intensa fuerit caliditas nec abhorreat infirmus addatur camphore gr. ij deinde sillopizentur cum sufficienti quantitate zuchari albi et sumat in iiij or vicibus. Deinde Recipe agarici mirabolanorum citrinorum ana ∋ ij spice salgemme ana ∋ s. pulverizata infundat in aqua buglosse mellita. Deinde Recipe manna ℥ i s et misce cum dicta infusione maiorata aqua buglosse mellita aut confunde predictum syrupo acetoso simplici et postea dissolve totum in aqua buglosse. post evacuationem attende cordialibus. Ex cordiacis et confectionibus et aliis dictis albi sint infrigidantia vel acetosa congelat

et sitia. Si autem non ualet propter multum calor non est
ualde propter euacuatiores capiat ℥ ij vsque ad ℥ j
tyriace antique cum ℥ ij aque ro. aut viol
uel nenufaris uel succi granatorum uel cere
sorum uel psille. Item fiant fricationes partium
inferiorum. Item colli cum oleo amigdalino et
si insisterit caliditas et siccitas cum oleo viol
fricetur in partibus que mouent spasmos mo
tu trahendo deorsum etc.

Sequitur regimen doloris pulpe ceruicis
qui si contingerit tempore rigoris aut
frigoris regatur regimine illorum. Si non
contingerit inde. sed contingit pluries propter
ventositatem grossam aut propter frigiditatem quia
cura tenue discooperta. calefiat pannus
et apponatur ceruici. aut fiat sacculus ex
milio et flore camomille et mellilote aut
aneto et applicetur loco dolenti. aut fiat decoctio
florum camomille et aneti et infundatur spongia
de decocto et bene expressa et calida applicetur
pulpe ceruicis aut ponatur ventosa super
locum dolentem. Similiter si doleat propter frigus
extrinsecus conferunt predicta remedia. Si non
doleat cum quadam extensione maxime si fuerit
asperitatibus attendat inunctionibus humectantibus
tactis etc. etc.

Sequitur regimen grauitatis siue ponderositatis
(?) membrorum que si contingerit
propter humores grossos in visceribus et
in toto corpore. attendat digestioni corporis
cum hac digestione pone oxi. simpl. ℥ j ʒ
aque scabiose aque saluie aque rorismarini
ana ℥ j misce et capiat aliquibus vicibus
deinde purgetur pillulis cochiis ʒ j aut si
materia fuerit mixta purgetur cum dyasinicon
aut electuario indo. Et si materia fuerit meli
ca purgetur cum pillulis indis aut de epi
thimo et si fuerit mixta cum pillulis agre
gatiis aut similibus. In hoc tamen et in eo effecto
inestue tacta in (?) regimine. Si non
contingit propter corporis siccitatem regentur tactum
est exhumectantibus. Si non contingit propter de
bilitatem virtutis motiue precipue attende
de refectione virtutis corporis regis non na
turalibus. primo ut eligatur aer temperatus decli
nans ad frigidum aromatizatus ut dictum est in
regimine acutarum. Item exhibeas cibos
resumptiuos ut sunt pulli aut per
dices aut fasiani aut sorbiciunculi istorum
aromatizatorum et lotorum cum aqua rosarum aut
buglosse aut vino citoniorum aut decoc
tionem carnium dictarum aut aqua carnis
pistacium. Item conueniunt carnes auicularum testi
culi gallorum conditi ex amigdalis dulcibus
Item grana pini recentia tenta(?) primo in aqua
zucharata. Item oua sorbilia. Item

experientibus vinum bonum limphatum mediis sapo
ris cum leuissima declinatione ad dulcedinem con
ueniunt conferentes et odoriferi et alia pluries tacta etc.

Sequitur regimen fetoris oris de quo
loquitur auicenna 2a quarti de signis super
corporis lingue et oris sic dicebat.

Et sciatis quod vehementia fetoris oris in egritudinibus
acutis est mortalis significatio quia significat corrup
tionem humorum omnium quia cum fetor oris non sit in
se acuta contingere potest vino et alia sed mul
tociens in tempore fetoris regimen attendat.

Si ergo contingerit ex putrefactione gingiue
aut carnis circa dentes existentis attendat
mundificationi dentium cum instro debito postea
abluat aceto decoctionis masticis aut
gariofilorum aut galange. aut colluat bene os
cum isto et fricent gingiue cum coto in ipso
aceto. Aut sumat aceti decoctionis saluie
et idem fiat. Aut rorismarini aut
si non est horribile sumat acetum decoctio
nis (?) uel acetum squille et cum calido
fiat ut dictum est. aut sumat vinum dulce
post ligni aloes. gariofilorum ana ℥ j ʒ ʒ piperis
ana ℥ ʒ mellorum mirabolanorum citrinorum tostorum et
puluerizatorum subtilissime ℥ iiij. bulliant
in dicto vino. deinde fiat collutio oris ut dictum
est. Si non fuerit putredo maior adhibe
remedia fortia que tangit auicenna 3o quarti ca.o
de fetore oris. Et si cum fetore sit dentibus
putridus si rectificatione recipe post cura
dentibus et concauitatibus dentis aut cum aqua
vite colluendo sepe. Si non eradicat. Et
si cum fetore fuerit retentio cibi inter dentes
aut foramina dentis mundificetur continue
dentes seu dentis post cibum et colluatur bene
dens cum vino et cum panno lineo bene mun
do fricentur gingiue et dentes. solet et
foramen impleri auro. Si non contingerit
fetor oris a catarro retento ex oppila
tione narium attendat deoppilationi na
rium cum dictis loco suo. Si autem contingerit
propter cibum aut potum corruptum in stomacho sicut
pluries est educatur vomitu aut lenitiue
ventris medicina superius adhibita aut cris
teri et abstineat et vtatur cibis et potibus
facilis digestionis. Si non contingerit propter humo
res colericos putridos si inmissi fuerint a sto
macho crisi uel cepe ut pluries dictum est melio
rentur eparum et cistis euacuando deinde alterando
ne multiplicet dictos humores. Colera non
existens in stomacho vomitu educitur cum syrupo
acetoso simplici et aqua ordei tepida. deinde
si humor sit complete eductus vomitu administrentur
non naturalia declinantia ad frigidum ut aer
et cibi acetosi tacti et succi acetosi in ipso
in casu conuenit auicenna considerandum recensere

Et fe. dentis

Et gingiua

De fetore dentis

Et ab vermib' in dente

a catarro

Et ab corrupto

Et h... cole.

Regimen in voluntarii mictus ad ... ;

aut persici et similia tamen quia horum fructus sunt de putri
putrefactioni eligantur potius poma non matura
aplete vino acetositate granata aut et citonia
vel pira. Cibi potus sit vinum brusctum pau
cifere pisces coditi in aceto conveniunt. Si aut
humor non educitur sit pomum educatur
cum soluatur venter cum pillulis aloetis cum
aut yerapigra simplici vel manna exhibita in
decoctione lupuli aut cum cassia vel siti et
decoctione prunorum et succo ro. xx. aut cum
infusione agarici aut reubarbari aut
mirabolani citrinorum. Deinde attendatur vigorationi
stomachi cum julep acetoso. Si non humor fuerit
flauus potatur et pomum educto cum oximelle — et flave
simplex et aqua decoctionis seminis raphani.
Deinde attendatur regimen ne multiplicetur
flauus. Iniuncto tamen cum gaudeat aliquis trifera
minorem descriptam in quarto. Item conveniunt yerapigra
simplex galeni si volumus vigorata cum aga[rico]
et pillule de ceipa. Item alephangine. Item
stomaticon. Item gaudeat aliquis pillulas de
garo et hic de carpo descriptis. R. gar. galange — R: pille d'gar
ana ʒ. ß. musci camphore ana gr. iiii ob
mitto dosim aliquis pueri ʒ. i aloes ʒ. iii
sinapi ʒ. i fiant pillule cum vino vel R. pul
uis yerapigre ʒ. iii mirre ʒ. i musci
ambre camphore ana gr. ii fiant pillule cum
syrupo acetoso citrino. Item post cibum nec conveniunt
ʒʒ. conditum. Item cuminum conditum gar conditi
galanga condita ciperi conditi vino ʒʒ. aut
petrusine conditum cum zucharo. Item kebuli con
diti quarter et cepe squille aromatizatum cum
cinamo et mace sive tellurone aut et
syrupizatione cum melle et sumptum ad modum
syrupi. Item alique simplicia conveniunt vel — Simplicia
thus lignum aloes cinamum cortex citri
gariophili cubebe muscus mace mastix spi
ca ʒʒ. galanga ciperi calamus aromaticus
storax calamita sandaraca ambra musci
frida non sunt ipsa camphora sandali labrus
cum mirtus et ambra. Ex compositis non calid
tyriaca metridatum dyamuscum dulcis et
amarus electuarium de gemmis dyatrianmon
dyambra dyagalanga trifera saracenica — Compositione
cerine descripte mesue. Si non contigerit
fetor nimia acuitate humorum et adhustione
adhibeantur zepissima acuita cum aromaticis
acetosis sive acetosa aromatizatis aroma
tibus frigidis penatur adhustis humoribus cum
medicinis appropriatis etc.

Sequitur regimen a colla et si ap
paruerit repleto sanguinis fiat flebotomia
de vena cephalica aut media
aut si fuerit magna repleto in toto et si
fuerit in crurio diuersionis de basilica.
Deinde colluet os cum aquario aut cum
aqua decoctionis rosarum vel mirti vel aqua zuccari
et modico vini granatorum minorum aut
si fuerit magnus furor acetosorum aut
cum aqua zucari et modico aceti aut infu
datur frequenter aqua ro. et colluat os
aut sumat julep ro. mixtum cum modico
vino citoniorum aut sumat decoctum tamari
seu xilocaracte cum modico vini granatorum.
Si nero sit puer fiat oris lotio cum di
gito cum julep ro. aut cum aqua ordei vel
cum aqua decoctionis xilocaracte. Item
infundatur ut est tactum frequenter in aqua
ro. vel vino citoniorum vel granatorum dulcium.
Vltimus quoque vinum dulce pauniferum inquo
bulliant ro. aut mirti aut vinum dulce
cum modico julep ro. vel decoctione iuniolarum.
Si non inde rumpantur sumatur aqua cum
modico melle ro. et colluat os aut su
matur aqua ordei cum infusione zucari ro...

Sequitur regimen rubedinis urine
et prius circumstantiam et si patiens
fuerit puer quoque julep ro. et alia tat
ta conueniunt in prius alcole cibus sit non salsi
sed vel ptisana ordei parata in decoctione
cucurbite vel lactuce vel portulace vel
similium. Item gelatina leuis acetosis
et alia prius dicta. Item si non sit valde puer
fiant ventosationes in natibus et spatulis.
Si non sit magnus fiat flebotomia ut est tactum
in scola. Et si apparuerit peccare humor
coleris vel salsus educatur more debito etc.

Sequitur regimen excoriationis dorsi
prius conplendum per mundificativa et
absterguntiva vel aqua ordei et viol
rosarum per suppositum semper cum omnibus vtibus. Item
quoque vinum dulce post deinde et regimen decoctum
mirti aut cum succo granatorum dulcium aut
cum infuso granatorum dulcium aut cum vino cito
niorum. Item decocto iuniolarum et alia que
prius collige. Item vinum dulce decoctum san
dali ru. aut corallii ru. aut decoctionis
glandium retentiuum etc. etc.

Sequitur regimen involuntarii mictus
aut egestionis et quia ista contingunt
secundum plurimum secundum debilitatem continentie
virtutis et propter debilitatem cerebri et neruorum
attendatur confortationi cerebri et nuche cum
simul odoramentis et vnctionibus. Et si appa
ruerit repleto ex humoribus flauus educatur appropriatis
eductionibus. Si non appareat debilitas cere
bri confortetur et cerebrum cum odoramentis et
aliis que collige ex prius. Et similiter si fiat
in potentia vngendi vel casus propter istorum
virtutum quas vide debetur ... vide si eleu
to fuerit sensitiue virtutis vel in halitu
expulsiua naturalis et ... attende castellarum
cerebri vel fac hic similiter supra. Deinde
et in vnctiones colli vnge et testiculos et

virga sive mit cum oleo scorpionum aut li-
liorum alborum et in summo foramine virge modicum
sit cere cotis aut semille si fuit maior in-
digentia ut pone virga in decoctione metastri
aut calamenti aut pinne aut rubee tinctorum
aut apii vel petrosilli vel spargi etc.
Sequitur regimine aptum oris que si-
nalis fuit cuius cura obmitte nisi
contingerit sit semper cuncta per generationem
per obturatione aut strictura narium tunc etiam
attendat de oppilacione narium presupposita
mundificatione capitis et fiat deopilacia predicta
Si ne contingat in processu febris ut siccitate
comprehendamus narium et calidam attendat in firmam
tibi et humectantibus exodorantur seu cap-
pa regius aut fiat odoramentum ex aqua aut de
coctione viol. et codinio capitis aut lactucarum
aut salicis aut psilium coctorum. Item inungatur
collum ex oleo violato aut de salicibus vel lac-
tuce. Item embrocetur caput cum ista embro-
catione. Recipe viol. matris viol. lactuce ana manipulum
i foliorum salicis manipulum s. ordei ℥ iii ana i fiat
decoctio in aqua pluviali et embrocetur
caput. Item attendat humectatione expte aeris
ut sit aer in undatione aquarum aut cori-
gatur ut dictum fuit super regimine acutarum
Item cibi sint consumpti vel contusa pullorum
aut sublimat lac pullorum aut sublimatum
cum aqua viol. Item conveniunt contusa predicta et fa-
sianarum. Item carnes capitine valde juvenes
nec puto tamen melius esse ut sole exhilarant-
pullie. Ex cibariis conveniunt panata in brodio
pulli aut panis in fusus in eodem brodio. Item
decocto cucurbite aut peponum aut spinachie
aut lactucarum vel summat pullus juvenis
et impleatur venter eius prunis bonis ma-
turis et ponatur in sartagine supposito prunis
bene maturis et coquatur in furno apposito le-
niter pinguedinem recentis capones. Item convenit
aqua carnis de qua dictum est. Convenit lac
amigdalarum cum pulpis galline aut caponis sub-
tilissime contusis aut contritis addendo modicum
aque ro. cum modicissimo aceti agresto et zuccari.
Item conveniunt vitelli ovorum. Item lac asininum ut
in febre de quo dicetur in cura ethice. Item
conveniunt ptisana ordei in brodio pulli conveniunt
pisces petrini elixi maxime cum suffineret
loti et cocti in aqua ordei. Item testiculi
galli et alii predicti. Ex potibus convenit vinum granati
non stipticum nec ponticum ymo potius de-
clinans ad dulce et limphetur optime
vinum. Item convenit aqua cocta cum zuccharo
albo vel aqua cocta cum decoctione panis ordei.
Caveat et inungatur quantum fieri potest. Item caveat compuns
et non paciatur in comitione nec replecione
magna sed diminuatur potius cibatio tota

xviiii^or horarum in tres aut iiii^or vices. Item
educat superfluitates per proprias vias et si
egeat clisteri fiat hoc. Recipe decoctionis gal-
line aut caponis lb i aut i s. aut i
tiii secundum quantitatem corporis olei violati ℥ iii
cassie ℥ i zuchari rubei ℥ s. fiat clistere
Item anima eius extima vitet delectetur gaudeat
in quantum possibile. De coytu non egredit dicere.
Item non oppugnante alio convenit balneum
decoctionis viol. matris viol. et lactucarum
et foliorum salicis. Post balneum inungatur
collum et spina cum oleo viol. et tempora et
frons. Ex medicinalibus conveniunt julep viol.
et ro. nenufarum et lactuce cucurbite me-
lonis. Item confecto de cucurbita vel melone
Item poma dulcia condita cum zuccaro aut pira
et similia. Item convenit marsipa cum oleo viol. etc.

Oportet ut removeamus regimen tercia-

res regimen terciane

pure tactum in principio capituli et diximus in duo
principalia secundum duplicem materiam coleram scilicet purum
naturalem et genitam ex adhustione sanguinis
sive putrefactione quam tangebat auctor per prima
capitula de humoribus. Regimine secunda pure aptum
ira materia preveniente principium in duo dividitur
in debita ad mistraciones non naturalium rerum
et in debitum ad ministrationem medicinarum. Primo ab
aere inchoandum est quem eligimus frigidum
non nimis tamen secunda extitit in principio ubi ne
sua frigiditate nimia constringat sive oppilet
poros et nimium cum febris aromatizet. Veniamus
secundo ad cibos et eligamus declinantes ad frigidum
naturaliter vel artificialiter et bene tritis esse de-
bemus ne in secunda exhilaramus talia et est de-
clara. Et primo est liro si materia in cura secundum ne-
sit dicens quia in febre molestia est generans
putredinem unde cave ne cibus dentur talia
ne forte cola rubei cum acumine suo cerebrum
ascendat et apta faciat et infirmum frenetice
secundum in tercianam quia febris tardior molestior
et peior quia colera rubea ex mobilitate sua et velo-
citate cum acumine suo non patitur potare in-
firmum nec etiam medicum. Cibus quem
convenit in principio ubi debemus esse ptisana facta in
brodio pulli alterata cum lactucis aut cucur-
bitis aut portulacis aut acetosella aut cum
prunis aut piris aut pomis aut pa-
nata vel panis in fusus in brodio pulli et
decoctionis spinachie. Et regulariter non
conveniunt carnes. Item tamen corpus eius crude et quia infirmi
aut corporis affines volunt sumere carnes dentur
carnes pulli elixe aut extremitates alarum

Nota

al.

no.

Cibus

2

et carnes hinnulorum vel alarum. Si salte florentie
nolint fieri apud gentem si grossorum dare sit pullus
altitatus ut dictum est et sit iuvenis non pinguis
et contundantur ale et pulpe interiora exclusa postea
sit quantitas rei corporis dispositionis et etate et alia
plus aut minus indicantia decibilis aut gentem
sturnorum vel fasiani. Auctori non placet in
sublimatis tamen si pater expedit exhiberi cor-
rigatur pullus ut dictum est lauetur cum aqua sublimata
coniunctum cum aqua lactucarum aut viol. ut ro. non
partes pingues parantur ad sublimandum.
Si expositis conferunt pisciandi fortiori tactu congru-
enti, sat dixi. Melius tamen esset stare in ptisana or-
dei aut panata. Ex oleribus conferet ut decoc-
tis utentibus in brodio pulli aut lactuce ut spi-
nachie tritici tamen similiter ne deinde in principio nimis
in francia ne vere expulsionem iam constringantur
de fructibus non confert posse granata minora dulcia
et prima matura et in maturant aut
maxime in corporibus valde siccis et valde calidis
Ex potibus non congruit aqua zuccarata aut aqua infu-
sionis tamarindorum ut aqua coagulata zucchari
ut julep viol ut ro. ut aqua ordei secundum
conditionibus potius aque ordei. Et quod in usu est
talibus exhibere vinum tempore interpolationis sit vinum
album aquosum dein limphatum cum aqua simplici
salti cocta simpliciter aut si propter laxativa quieti
aut propter debilitatem stomachi oporteat dare vinum de
se potentius limphetur salti cum aqua simplici
cocta in aqua sit potius virtus vini quam
vinum confortabit aut potius in zona decidat
sit potissimum dupl. magis realiter operando
primo ex parte temporis ultimo ut in principio sit dicta
grossior non oppugnante ut dixi si affectio
replete intra que plus indicante tempore
quod remissio pulsus indiget ingrossatione
quamque aut in statu subtiliora dicta vte
liuere ut ubi in principio delramis dare iuxta
codicem cerebri gentium pulli deinde papine pa-
natam ut post fit divisio zoe quantitatis ut subti-
liare ut dando gentium subtilius aut ex
paulo minori hiddo inter coe primo affectio primo
contra secundo dicta subtiliare ex parte quantitatis aut
qualitatis intentus ut in quarta 1 vel ca. 10 tamen te-
nendo iuxta in ista graduationem debere fienda
non in debilitate valde virtute prudentia. In
declinatione non in tantum ingrossetur dicta ex parte
qualitatis et quantitatis et ita gradatim tendentes
ad grossitiem prudente declinatione ut perve-
niat ad testiculos galli vitella ovorum
sorbilia aut ad pullum minutum in casu congruat
et amicus licet non sit usuale cerebrum gallie
et testiculos alias dependebit dictum est. Si congruit in
decoctione gelatine pullorum aut perdicum
aut fasianorum. Si pulli leves assi cum
dictum est conditi cum specialibus et domesticis acetosis

potus

Iteramque in via decentes et a superfluitatibus
munde condite et debito modo diversificate et re-
gimine cibi et potus in quiete fiendo modo prime
aut ultime partis iam cibato et potus que fiunt
post declinante paroxismo et debite conducto pa-
roxismo et fluxus et aliis superfluitatibus posset
ex grossioribus qui non fuerint intra partem
sive ultima et ante paroxismum leviora sit salti
ante paroxismum horam contra vel plures exhibeatur
ubi intendamus fluxum colere repugnante
ad stomachum ptisana ordei ex aqua simplici
facta cum modico zuchari asperso et clar-
agreste aut vini citoniorum minorum aut suci
arantii. Vel damus oppugnante stomacho digne
apti ledi ab acetosis ptisana ordei solo zuccaro
asperso aut exhibeamus panem lotum
predictum licet memorando tamen hic ut mica
panis de pura simila mediocriter for-
mati et ut dictum est debite preparati. 3e
diei a debita decoctione aut 2e teratur et
infundatur aque frigidissime et debite lavetur
ter illa mundata deinde aspergatur vino aquo-
so aut melius vino granatorum minorum
cum modica quantitate zuccari aut propter stomachum sit
vinum granatorum dulcium aut loco vini
sit succus arantii dulcis aut similis de
quo dictum est aut et dare potes potum duarum
et minus spiritus simplex constructi cum aqua ro.
ut viol. aut cum pluribus aut in dyacorat
cum pluribus aut codonio dyasandali ut potest
sandalos in loco corall. Aut si recordat
tum voluntatibus infirmorum aut attinentium
ut assumunt impossibilibus oportuit fuit dare cibum
alium exhibere panatam cibum expianorum
aucte alium factum in brodio pullorum pulli aut
pane decocto brodio in fust altato pullo ut
est tactum. Si in rogatu salte florentie dare
gentem sit valde sibille et expulpis ab
certa pinguedine et sit altatus pullus ut
est tactum et similiter de sublimato est dictum.
Si in oportunitate dare fiunt ova non coquantur
cum cortice more florentinorum in aceto sed co-
quantur frictis ut tremunt deinde frangantur
et aspergantur agresta ut alio suco aceto-
so non valde stiptico aut frangantur et
coquantur in aqua deinde cum agresta ut simili
comedantur et constante virtute vitellum
cum albumine lacteo convenire puto. Potus
aut regularis dicendo sit aqua ordei aut
julep viol cum vino granatorum minorum
aut julep ro. cum aqua simplici cocta et
modico vini granatorum dulcium aut aqua
zuccarata aut si expediat dare vinum. Ordi-
nes sive sit aqua vinata non vinum aquatum

nam ut dicit est valde debilis vitare cibaria
vel inflammabilia. De motu quidem vitandus
est tempore quietis febris maxime fortis motus
fricatione tamen corporis facere debemus ante ci-
bum expulsis superfluitatibus debite. De sop-
no [illegible] dormiat ergo paciens aliquanto
plus quam in usu cum sano maxime coitus
sed hoc possit sine instantia. non repleatur
paciens nec valde maniatur sed fiat
dicta dieta. Item expellantur omnes sup-
fluitates per loca debita per medicinas aut auxili-
aris que tangetur. Item anime accidentia excede-
re vitet maxime iram. gaudeat delectetur
quantum fieri potest. Coytum vitare debet sed congestat.
Expeditis regimine non naturalium rerum
ad medicinas veniendum. Occurrens ergo medicus
infirmo terciano in hora quietis et ubi
sit tempus faciendi faciat que sequuntur. Si ven-
ter sit constipatus et constiterit in egestione esse
exsiccitatas feces fiat cristere per lenitivum
competens. de istis debemus examinare primo exempli in
cuius ancipere non sepius extracto de
speciebus illam ut recipe foliorum altee et malve
ana manipulum i blete mercurialis violarum ana manipulum semis furfuris
celesteni liquiricie munde ana ℥ iij. fiat
decoctio in qua dissolve cassie fistule ℥ j olei
violarum ℥ iij zuccari rubei ℥ vj salis ℥ ij. misce
et dissoluto sale cola et exhibe cristerem
aut replicando potus fiat hoc. Recipe mal-
ve spinachie mercurialis violarum violarum [illegible]
ana manipulum semis ordei quod sufficit [illegible] fiat
decoctio in qua post colaturam dissolve
cassie ℥ i semis olei violarum ℥ iij zuccari rubei ℥
j salis ℥ iij. fiat cristere. post educcionem
fecum exhibeatur lenitivum et mundificativum
mundificativo colere lenitivum et fervorem
colere. ut recipe tamarindorum ℥ semis fiat de-
coctio in lb ij aque usque ad consumptionem tercie par-
tis sumat ℥ v de decoctione et in ista
dissolve manna ℥ x et in potu tribue
aut recipe decoctionis colature cum in mitte aque
duorum granatorum ut dulcis et muzi ℥ ij.
[illegible] lenitivum quod examinamus sunt potest esse
Recipe lupuli ana semis passularum enucleatarum
℥ j fiat decoctio in tanta aqua et sumatur
quantitatis tanta in qua dissolve manna
℥ x ut ab ℥ j usque ad ℥ i semis. Aut 3o recipe
prunorum enucleatorum ℥ j fiat decoctio
in tanta aqua in qua dissolve manna
ad quantitatem dictam. Aut xo recipe syrupi violarum ℥
ij semis dissolve in iij ℥ aque decoctionis
prunorum aut cape violarum conditarum sive
zuccari violarum ℥ ij dissolve in dicta decoctione
prunorum aut fiat syrupus ex prunis ut
recipe prunorum enucleatorum sive pulpe eorum ℥ i semis.

fiat decoctio in lb j aque ad consumptionem tercie partis de-
inde sumatur ℥ viij de decoctione prunis et su-
[illegible] dicta decoctio cum zuccaro albissimo
et in huius syrupi ℥ iij dissolve ℥ iij mucilla-
ginis psillii et in potu tribue aut ebullia-
tur dicta quantitas mucillaginis psillii cum prima de-
coctione lenitivum quod non est domesticus ut cum de-
coctione lupuli. Item in isto casu hic diaprunis
de descriptione Nycholai non conveniat cum sit in
ea [illegible]. Recipe dyaprunis ut dyamascena a prunis
damascenis in eo positis dicitur videlicet propter acutis et parvis
febribus maxime causone et sinocho et in prin-
cipio augmento et statu conveniens. datur cum hora diei sive
dyagridio confecta. Verum si repugnare volueris
in declinatione infirmi dabis laxativum ut in-
ferius in recepcione patet et in naturali hora
ad modum castanee cum calida cuius descriptio
recipe prunorum damascenorum [illegible] que ponde-
re velit in vase stagneo et tantum aque quod bene co-
operiant bulliantque quousque dissolui vi-
deantur cumque aliquantum tepefacta fuerint extra-
hantur ab aqua et cribro supposito catino
prima in cribro ponantur et manibus tandiu
fricentur ut medulla preter ossa et cortices in cri-
bro remaneat et fiat syrupus et ista aqua
ubi prima decocta sunt de duabus lb zucca-
ri [illegible] ponitur lb j de pulpis prunorum
et ad spissitudinem coquatur. incipiente vero
inspissari adde ℥ iij tamarindorum mun-
dorum cassie fistule colate et dissolute cum sup-
dictis decoctis ℥ j [illegible] prunorum
bulliat ℥ j violarum cumque ad decoctionem
pervenerint postea semper cum spatula agi-
tando istarum specierum pulveres superasperge. Recipe
que est [illegible] sandali [illegible] et [illegible] spodii rei
barbari ana ℥ iij rose violarum seminis portulace
seminis scariole [illegible] succi liquiricie dia-
gragantii ana ℥ ij seminis melonis citruli
cucurbite [illegible] mundatorum ana ℥ j misce omnia
et confice ut dictum est dosis est a ℥ ij usque ad
℥ semis cum aqua zuccharata. Advertite tamen hic
quod [illegible] huius confectio non addicto pulvere
isto cumque ad decoctionem pervenit. Item
in isto casu aqua fructuum descriptionem [illegible] cuius
aqua fructuum [illegible] et colere fervorem reprimit
[illegible] si queris [illegible] et non [illegible]
[illegible] potest confice hec decoctio recipe lupulorum
ana semis prunorum tamarindorum ana ℥ iij fiat
decoctio in qua dissolve manne ℥ i semis succi
[illegible] ℥ iij zuccari ℥ j misce et in potu tribue.
Si non [illegible] decoctionem confice man-
na ℥ i semis cum succo [illegible] et zuccaro ad mo-
dum electuarii et tribue ad comedendum. Aut forma
cassiam cum manna ad modum dactili. aut
cape aloe et infunde aque ro. aut aque

dyaprunis [illegible]

Dyaprunis

Aqua fructuum

Si cum cola pcavit sangs

viol et lana bu et exeo forma pillas 2 uncia
lota z 3 cido — Finis prestaverit cum eo sang.
post esse lenitivu vel post lenitoz coez ex assup
coe pas fcaz fiat minucio ex basilica dextra
ubi mag ab inferiorib evacuare comis et ab
epate et dulce aptibz cordis. ubi no mag
atoro equalit flebotomia vena a nigra me
dia sive coez. aut si abhorret vel forte no
ita ostaret virtus flobotom ramos istaz
venaz et si flaia no pot fi ponat vetose
sup nates cum scarificacoe et intendat simp
fieri flaia no exeunte febre et ita lenitio
nes et estia operans regularis. post flaiaz
no si stipticus sit venis esteriza lenitivo
et altativo esteri et altacone qua cali tas
pox fca e intensior adhuc igete febris
ad digend aut tusi post lenitoz coez 2 spaz
caleez cum hoc digestivo Rx syr acetosi simpl
z 1 s misti ad duas aq simpl cocte cum zucharo 2
1 misce 2 i potu tribue. Aliud 3t julep simp
acetosatu aut ros. duplatu aqua cocta ad ipz
nec cireo co stipticez i hoc agregato plule
te datuz eius ostenspto aceto zucto 2 aqua
simpl Et gitt mag ubi timemq laxitate
stom in mea lenitate silt poss acetosati ju
lep viol aut syr viol. Si no abhorrerit stom
acetu et si cum hoc gius stom confortacoz et
aphibicoz tussitus cole ad stom misce julep
aut syr viol. vin u gnatorp minorp aut
Rx julep ut syr viol z 1 s. succi gnatorp mi
noz et maxie aquositate sive subtiliorp
pt z s misce et fac i vice bulire lenis
sime et i potu cum 2 ag ordei ut zuchari
misce et i potu tribue. aut si no abhorret
acetuz gt oxizacara mecha cost. Si no stom
abhorret sem loco syr acetosi sive sine succo
pone aliquantulu oximell simpl ut z s. et
ita syr acetosi simpl. aut si q ius conforta
cionez Rx mell ro colati z s. syr acetosi
simpl z i aque zucti duplu. post assup
coz digestivi assupti coit g ut q viribus
stet mis assupcionis i psuracoe me. Si tep
taret na esim aut temptass aut temp
tatura putares cum esteri lenitivo pcede
nec decuacoe tempta. Si no cum die esse
coz evacuare ut alenies naz i est na exute
multa tuc mora ut e tactuz ut Rx electuarij
de succo rosaz de spcie inesue a z 1 usq ad duas
mane z i s. misce 2 dissolue i coz z ag
decoctois primor et tamarindoz ut
plumbaz ut sebesten aut liquiricie vel porru
barbari a z 1 usq ad 1 s. i fundat i vino
albo subtili cum z s. succe. deiij Rx mana
aut cassie z 1 s cum aqua zucti aut endivie
cum zucto i potu tribue. Aliud gtetet ne pu
fusio mirabolaz cit i aqua decoctois pas
sulaxp aut in seno capno aut i aq lupuli
ut cum mana et cassia. Post no gpletaz

Post minoracionem
Digestiu

Ubi time laxitas ventris

i: lax. vini

z:

z:

Spina

crisim attende si remansit vira valde tic
ta notans flamaz epatis fiat epithima
epatis extacto sup ce vegis atutorp replico
cum leue Rx aque lactuceaz aut acetisi bi
te z ij aq endivie z iiij sandal ru z
iiij spodij z s aceti z ij misce 2 fiat
epithima cum telum coopulis superfluitatibz
tepidu apponat. dies cu tritus potisse
epithimare epar qui gplete evatiz fuerit
Si no post esim diminuta oportuerit
te evare considera an na temptaverit
crisim pseudiez et tuc attede infirman
tibus et obstructionibz poroz et aliis
tactis pueratibz pseudiez et si na temp
tavit evare p vias urine tempta tu
i evare exhibendo impon aqua decoc
tois semz firoz et si addat aliquantulu
aq feij no erit mali et si temptet aut
temptavit evare na vomitu pvocet
vomitus et ita defluxu sangis naria
adiij — Si no temptavit evare solucoe
ventris tempta 2 tu evare et illud eq
coit temptat vii si no declinet fieri
post diaz evacuez. potes digere p cuz
syr endivie ut Rx syr endivie z 1
syr acetosi simpl z s aque endivie ag
zucti an z 1 s. Aut si colera apparet
tibi grossior Rx syr endivie z 1 ut e
tactuz syr acetosi diradicibz feij ut apij
z 1 aq zucti aq endivie an z 1 s. decoz
vot viribz aut aromatizet cum sandal ru
ut fiat hic syr Rx endivie stariole
lactuce nave arraz an ij s. semz firoz
maioz ut melois citrulli cucumis
citruli an z iij fiat decocto deiij colet
i qua pone aceti z s deinu aromatizet
cum sandal ru an z s. et post aromatiza
coez sive altericoz syrupiza cum zucto
albo deinu fiat evatio p eo dns aut ut
Rx scamonee correcte sufficiet trite a gr
1 usq ad iij julep ro z is aq zucti z i s
i potu tribuat si hoc no e domesticu 2 a
de spico solutu tangit pramet ut Rx mi
rabolo cit a z 1 usq ad ij gterant suf
ficient et i fundant dee decoctoi pas
sulaz i aqua dissolue cassie z i s. et i
potu tribue. Aut Rx tamarindoz pru
noz passulaz an z s mirabol citri
z ij coquat i vire post cola 2 i colatura
z q. aut x dissolue mana aut cassie
z vj vel si tusierit colera vsa adhusio
nes Rx foliculoz sene z ij prunoz tama
rindoz passulaz an z 1 s mirabol cit
indoz an z 1 decoquitur oia i aqua flu
vialis z x ad gsupcoz z e pte deiij Rx

Epit.
ep.

nota

Di.

aque sublimacionis fumiterre ℥ j in isto toto post
colatura ʒ v dissolue manna aut cassie ℥
j s. Aut R reubarbari ʒ iiij infunde in vino
albo subtili ℥ j cum ℥ iij sp̄ice deinde cola et
exprime ut est tactum cum aqua ℥ iiij decoctionis
prunorum et tamarindorum et modico capill
veneris in ista aqua dissolue manna ℥ j cassie
℥ s vel R elect. de suco ros. descripcione mesue
a ʒ j usque ad ij manna aut cassie ut est
dictum dissolue in dicta decoctione aut in aqua decoctionis
lupulorum aut R dyaprunis descripcione nicolay
a ʒ ij usque ad ℥ s dissoluatur in aqua decoctionis
lupulorum aut zucari dein in potu tribuatur. Item
decoctio capill veneris descripcione mesue cuius
sit licita. Decoctio capill ve clarificatus purgat
et mundificat cum acorimpere (?) mez puluerata
et confert ad antiquitatem eius et cole cuius hec est
descripcio R capill ve ℥ j s fumiterre ℥ s lupuli
viol siccatarum an ʒ viij prunorum mo. x. jum
barum 20 coquitur in libra iij aque cum facilitate
usque dum redeat ad lb j et pone in eo cassie fi
mundate a cortice suo ℥ iij tamarindorum ℥
ij manna ℥ j reubarbari ʒ x sircomtum
manibus et colet et exprimet mane et quidam po
nunt loco aque serum capinum lb iij. dosis
a ʒ iij usque ad v cum aqua zucari. Aut R
dyamanna a ʒ ij usque ad iij cassie fi ab ℥
j usque ad ℥ j s dissoluatur in aqua zucari et aqua
sublimacionis fumiterre aut R cassie fi pinguis
et bone ℥ j dyamanna ʒ ij s misce cum vi
tro et fiat ad modum dactili et affige modi
co zucari et ad quod tribue aut R reubarbari
ʒ ij sp̄ice ℥ s et in ℥ j s vini albi subtilis
aromatici infundatur et bene misce certa subtilis
sine puluerizata et postquam siccata sint fac pull
cum elect. de suco ros. et tribue a ʒ j usque
ad ʒ iiij. Eodem modo potes facere pillas ex mi
rabola. Aut R suci ros. recentium
ʒ iij manna ℥ j in potu da cum aqua lupuli
post debitas euacuationes tempta prouocare vomitum
dando in potu vinum subtile album. Item ponendo
ad buliendum cum cibariis suis scilicet cola aut co
miscendo semen decoctionem cuiusque scilicet aut ca
piendo duas radiculas endiuie et j semen. Item
infirme ad confortationem epatis confert confectio dya
sandali siue trisandali descripcione nicolay da
to ʒ ij dicte decoctionis siue ʒ j pluribus iij an
cibum quorum descripcio hec est. R trisandali di
cta confectio a flegmaticis sandali scilicet rub et cit.
qui illic intrant ipse verum contra dolorem epatis et stoni
proprietate ventris mane et meridie ad modum
castanee datum multum confert cuius descripcio R
sandali rub. al. et cit. et ros. zucari an solid
ij reubar spodij suci liquiricie scis portulace
an solid j s amilli quam ara. dragaganti
seminum melonum citrangulorum cucumeris cucur
bite seis scariole an solid j camphore ℥ j

iv spodij quadruplum reddatur in modum castanee
vel similiter pulueriza in q teria ʒ j s et cum modico
zucari fiat confectio solida vel potes inde facere. R
puluis frangens ʒ iij margaritarum nouarum
ʒ s fragmentorum saphirorum iacincti an ℥ ij
subtilissime terantur auri ʒ s infundatur puluis
aqua et buglosse duplande aqua rosata et
cum ʒ vj zucari albi fiat confectio solida. Et si vel
lenius confectorum uti scias quod competit dyarodon descripcione
mesue aut nicolai dando ʒ iij pondere. Post
ista euacuationes et infirme reuerterit non sit
usuale pro tempore quorum balneum aque dulcis
tepidum loco aeris in quo stet tempore modico
post intret lectum et ibi leniter sudet et est
hora balnei declinante ex toto paroxismo. Et si
appareat consumpcio post balneacionis mundum fac
opprimere deinde R oli ro. viol an ʒ iij ace
ti ʒ j cum quo iniungatur a dextro lateris eius si vn
gantur spina et renes aut sit hora bal
nei hora quietis a paroxismo distantis siue cum
sequens ut tibi apparet post balneum et vnc
cione post sudacionem fienda tribue in potu cum
bene quietato corpore vinum album paruum et me
dium virtute prius nam aut limpidum aque
cocte cum zucharo et ad conualescendum exhi
be decoccione confectione ut manna vel cum pluribus
si abhorret confectiones tribue modicum subtil
inter panis in suo vino post cibarium hora
sua.

Exhibine non quando tempore paroxismi quale
sit exponitur parte post tempus et rigoris
quid sit declaracione fiendum est tactum
et cum pretendit sompnus potus et comestio
et si irritaretur ad vomitum ut si nausea
ret prima ut tactum est cum aqua zucari tepida et
modicissimo aceto vel syrupo acetoso simplici
ex illa aque tepide aut capre decoctionem seminum
comunium ℥ iij et cum ℥ s syr. acetosi simplicis
prouocato vomitu cum isto potu digito in porte
gule aut penna inuncta vel non in uncta col
luat sibi os cum aqua ordei. Adueniente
non augmento tempore debita fricatio et re
gulariter non bibat si colluat sibi os frequenter
et sitim decipiat tenendo in ore candidos aut
quod dictum est in regimine et si doluerit caput aut
alia accidentia affuerint procede supinus in regimine
eorum. Adueniente statu alleuia infirmum
pannis maxime circa pectoralia. magis
sit aer frigidus aromatizatus ut dictum est
attendere et siti cum hiis quod dicta sunt in parpoxis
si desiderauit bibere tribue aqua ordei si
potes sin alio aut modica zuccarata aut
aqua cocta cum iulep violato aut si sompsit
laxatiuis scilicet tribue iulep ro. Aut si ab
horret ex toto dulcia tribue syrupum ace
tosum simplicem cum aqua cocta simplici
aut exhibe alia que dicta sunt ad sitim.

Regimen tertiane continue

cauendo cum apijs ne stipticantibus dominantibus in
mixtione urinis. Cum uero fuerit status et fine et
temptauit non sudorem et ualde sitiuit in fine
in potum ebibe syrupum in ʒ vj aque ordei in-
zuccarate. Deinde leniter cooperi in firmum usque quo
sudet et completo sudore abstergatur et si iterum
sudare noluit plus et si iterum complete declinante
febre dormiuerit bonum erit et si post dormitionem
fuerit expediens lenificare ventrem fiat cum
cristeri ut cum suppositorio. Hora uero bal
nei exponitur colligite lenitus dixi non sit [illegible]
Si uero post complementum potus maneat ad calorem
aut post completum cristerium fiat fricationes
et si tibi videtur epithimare epar epitima
ut est dictum aut depitima cor ex hiis que tracta
sunt in regimine acute et si apparet tibi poros esse
obstructos aut via urine aut grossiorem
uere aliquid remansisse competit tunc syrupus acetosus
compositus ex decoctione seminum frigidorum ut communium
de quibus dictum est aut compositus ex decoctione radicum
frigidorum ut endiuie et lactuce. Et si sit ex-
pediens fieri ingrossatione maiorem plus syrupum
acetosum compositum ex decoctione dictarum radicum
et feniculi et apij etc.

Expedito regimine tertiane

pure et intempolate ex decoctione colerica
ma prouenientis. Sequitur regimen tertiane
continue ex eadem materia procedente cuius significatio
similiter in 2° precendunt. Sed in regimine non naturalium
rerum et in elementis. Post completionem similibus quibus
et regimine non naturalium rerum tertiane intempolate
in quo regimine continue debetur ad subtilius quia
in ea non est quies et quia est fortior calor illa et quia
non est magis inepta et materia non intollerans
operando nec hic competit cum propter tunc eorum
usum quia exhiberi debet in morbis in quibus possibile est.
Et sit magis limphatum vinum et tunc ex
infirmantibus correctior. Medicinalium uero
regimine fuerit similiter ut in intempolata dictum
est. Primo attendendo lenitati cum cristeri
lenitivo faciendo ipsum frequentius et plurima
alia vide ex dictis aut exhibendo aliquod
leniorum electuariorum potus. Deinde si apparuerit ha
bundancia sanguinis et admixtio colere fiat
fiat flebotomia ex vena dextra et extrahatur
amplior quantitas sanguinis alio quam
in intempolata propter maiorem feruorem sanguinis
et colere. Et si post flebotomiam stipticum ventrem
non fuerit lenificare fiat lenitiuum cristere
ut dictum post lenitium tactum et fiant
lenitiua tempore interiori afflictionis et dis
tantiae ab exacerbatione. Et si necesse fuerit
innouare innouatione appropriate vitentur pilule
calida ut scamonea et similia et exhibeatur
manna et cassia et decoctio prunorum et
tamarindorum ut dictum est et alia que ex regimine

aque pure colligite aut si aliquid addere
volueris ad infusionem reubarbari cum
vino albo subtili paucifero. Digestiuum
uero similiter sit syrupus acetosus cum syrupo endiuie
ut recipe syrupus endiuie syrupus acetosi simplicis
ana ʒ vj aque endiuie ℥ j aque zuccarum
℥ ij misce et sumat. Vel aut quibus vti
bus. Deinde euacua cum isto. Recipe decoctionis
seminum communium violarum passularum ana ℥ j dis
solue manna aut cassie fistule ℥ j ℥ electuarii
de succo rosarum ℥ j usque ad ij et exhibe
Quia primus de stipticitate inebriat non stomacho
mutari aut exhibe in infusionem reubarbari
tartari aut in infusione agarici cum syrupo
acetoso simplici cum aqua decoctionis seminum
communium et violarum et endiuie sublimate. Deinde
non si fuerit oportunum dare digestiuum exhi
beatur syrupus acetosus compositus ex decoctione
seminum frigidorum addendo aqua sublimationis
feniculi et apij aut aqua decoctionis radi
cum dictarum aut recipe aque endiuie aque
violarum aque capilli veneris aque cicoree ana ℥
ij aque buglosse ℥ j aceti ℥ s ambulan
tizentur simul recipiscentur cum fundat zu
carum v. Deinde post colatura syrupizentur
cum zuccaro albissimo diuidatur in tres partes
et cum qualibet parte sumat aque endiuie
℥ j aque decoctionis seminum communium zuccarate
preparate ℥ ij post assumptionem syrupi viribus
quibus apparent assumendum tribue solutiuum
tactis possibile et tribue in infusione inna
luit cum. Post euacuationem epitima cor et epar
cum epithimatibus dictis aut vnge epar
ut est tactum in regimine acute. Item quod
ex confectionibus conficite sandali et quod tenet
zuccarata prima ut puri zuccarata
tempore non exacerbationis fuerit nisi propter
cum regimen proprio intempolate vero in primo
non dormiat nec sitiat et si senserit si
tirer blandiatur sitim colluendo os aut
tenendo alia blandientia in ore ut cann
dia et similia. Item fiant fricationes leues
et obstructiones pororum. Precedente uero
augmento et in statu et non quasi potus et etiam
blandiatur sitim ut dictum est in regimine similiter et
si cogatur bibere fiat ut dictum est de potu aque
ordei pollinis ut medicinalis zuccarate
aut sumatur aqua zuccharata et ita
fiat usque ad finem status. Cibus quidem
plurimi potus ut aqua simplex cocta cum
julep violato aut rosato ut lactucarum ut ju
lep endiuie aut aqua simplex cocta
cum subtili succi arancij et modico zuccari
vinum aut tempore exacerbationis non quia et si
propter lassitudinem aut debilitatem virtutis ex
pediat dare vinum sit aqua vinata

minutio sanguinis

Item quod in isto casu non potuit ista coleriis. Rx zucari viol. ℥ i. zucari boraginati zucari bu glossati michi plus ana ℥ s. i. confect. ad inicem et sumat ℥ s. et in sudat et ℥ iiij aque simpl. cocte sine et post in fusionem colet et colatum ipsum detur et si circa declinacionem appareant signa sudoris fiat ut dictum est de adiutorio eius in regimine in febre ... post sudore aut non dum ne timo ut vento quod sompnus in declinacione observacione quod sompnus et post sompnus fricaciones et alia que parte vide.

Abiecto regimine terciane in febre ... ut continue precedente a colera ma-
nali. Sequitur regimen terciane con-
tinue in febre acoliga ma cpa dhusticoe ut putrefacione sanguinis ... Cum igitur regimen sit in duo divisum est quod in regimine non naturalium rerum et melius magis ... exfore sarp phis ... nam ... ad sanctum et ... declarare dixi in zima ... parciente cepsa ma et ita igitur quod in febre pelata ut ... cola ... colam calionem et siccitatem et plus grossiorem. Regimine vero ... ut lenatum ... cum tristeri ... aut Rx viol. mar. viol. flor. salic. lactucarum ana ... aque ... aq. viol. ana ℥ i. fiat decoctio ... capiat ℥ x aut lb ... deinde Rx cassie fis. ℥ i. oli violarum ℥ iij zucari violarum aut iulep violarum ℥ ij sal. ℥ iij cola et tristeriza ... triste ... corporis ... deinde flobotomia ... habitus ... deinde lenis ventrem ut est factum deinde ... adde ... sublimacione ... deinde ... ut est factum est.

d' zima non pura ex co-
...

Sequitur regimen zime non pure. Cum igitur non puritas possit ... coniunccione flatis et hoc potissimum ... cum colera sit ... commixtione flatis aquosi vel grossioris. Primo quod incohandum dividendo sit regimen tamen in regimine non naturalium rerum et melius ... ab aere dicendo quod declinari ad ... in qua ... sit ... aromatizatus modis quibus ... 2º de cibo dicendo quod sit grossior aliquantum quam in pura nisi ... in lecto ... quia ut alias dixi ... plus subtiliare impressio quam ... in grossa ... maior sit aut minor ... plus a puritate aut ... et ita ... elongior ut brevior et ... alias ... plus aut minus ... iudicantes et ... et mundificacionem febrium et ...

propinquiorum et ita de potu dicendum est. Quod de motu et quiete dicendum sit satis constat quod ... quaedam supponunt desiccacione dicendum quam ... fortiore longiore et frequentiorem quam in zima pura ... clara est propter coleram ... grossiorem et flaquosam grossius colera quod non debeat ... debeat si ... et quibus hominis ... constat. De sompno et vigilia dicendum sompnus quod minus sit in zima non pura quam in pura quia maior intencio est ad ... nec tanta restauracio requiritur ... caloris ... in non pura sit in pura ... hic molestari ... longis zime non pure ... ut dixi ... sompnus sit horarum vi aut vii ad plus ... sompnum ... fieri potest nec dormiat assumpto cibo ... horis ... De inanicione et replecione cibi et potus quod sit dicendum ... et de evacuacione et retencione ... valde expulsio superfluitatum ... expulsiones seu effluxiones et ... expulsio ... salis ... supposito ... de melle et aliis fiat cristere ... in zima pura et ... potest ... hoc ... Rx mercurialis blete malve ... viol. ana ... ordei ana ... fiat decoctio lb ij aque ad consumpcionem ... deinde cola et Rx colature lb i ... in qua dissolve cassie fistule ... ab ℥ i ... ad ij ... mell. viol. zucari ana ℥ vi oli ... ℥ iij. Aut Rx lupulorum blete mercurialis flor. ... ana ... mell. ... zucari ... ℥ i. oli et sal. ut est deinde. Venio ad ... excellencia ... et fiat ... licet minus ... sit ... in alia zima pura ... alio parum etc.

Sequitur medicina

Expedito regimine non naturalium rerum venio ad medicinam regimine quod in ... est ... inprimis ... 2º ... 3º ... 4º ... attendendo ... assimilacionis. Quantum ad primum ... lenificacio ... cum tristeri de quo dictum est aut ut ... fiat lenificacio ... hoc ... Rx ... passularum ana ℥ s. prunorum tamarindorum ana ℥ iij liquir. ℥ s. fiat decoctio ... aque.

Compus

Clister

lenificacio

Z vel Z ... & ... vn... ... & ... ... ad grossa flate

ad consumptionem 3e partis in aqua post colaturam dissolue siue misce oximell. simpl. ℥ ii aut mell. ro. colati ℥ i ß cassie f. ℥ i aut cassie ℥ i manna ℥ ß. Aut si non sit magna impuritas post exhibeantur diapruno decoctionis modo laxatiuo siue puluerizato ℥ i in aqua ℥ iiii decoctionis predicte dissolutum ℥ i mell. ro. co. Si non oportuerit innouare innouare et vtrumque. Et recipe similiter liquiricie passularum an. ℥ ii prunorum ℥ i viol. q. s. ... fiat decoctio modo dicto in qua dissolue manna cassie an. ℥ vi elect. indi ℥ ii et in potu tribue. Aut recipe turbit. ℥ i ℥ ℥ i fac bulire leuiter modicum decoctionis dein colet. siue expressione et in potu tribuatur. Si non fuit innouacionis tempus apparuerit magna et quantitas sanguinis fiat flobotomia ut dictum et quantitas sanguinis stet in mensura quarta. Si non post flobotomiam remanserit supra ventris leniatur clisteri aut leniuo pos ut dictum est. Digestiuum non quod ut ... sunt potest esse hoc recipe syr. acetosi simpl. ℥ i mell. ro. co.

1 ℥ ß aq. endiuie ℥ iii aut recipe syr. de ro. sic. ro.

2 ... recentium ℥ i oximell. simpl. ℥ ß aq.

3 endiuie ut dictum Aut recipe julep ro. ℥ ß ... ut dictum ut mell. ro. colati ... syr.

4 endiuie ℥ i mell. ro. colati ℥ ß syr. endiuie ut est dictum. Et istas diuersitates syruporum intelligantur propter diuersas complexiones calidarum materiarum ad flatus subtilem. Et intellige syr. acetosum ex dictis siue exalis quod predixi primo. De iis post assumptionem syruporum exhibe solutiuum liquidum ut recipe manna ab. ℥ i vsque ad ℥ i ß dyafinicon. a ℥ ii vsque ad iiii dissolue in aqua endiuie ℥ ii aq. capill. ve. aq. endiuie an. ℥ ß aut exhibe pill. de agarico a ℥ ii vsque ad ℥ i. Deinde predicto 1o die et innouata materia potes resumere digestiuum vt recipe aq. endiuie scariole an. ℥ i ß aq. absinthii fen. an. ℥ i et sunt aque sublimacionum syruporum cum endiuia ... et sit hec duarum vicium ... et multiplicetur vsque ad vires v. De ... euacua cum hiis que dicta sunt. Post euacuationes conuenit confortatio dyamoron ... rosato ... Et expediret ... adere ... siue eius dosis fiat. Tempore non accessionis actualis quid sit faciendum satis constat. De sompno ... et in potu fiunt ... qui dictum est si fiant fortiores fricationes et minus de potu in hoc casu uetitum est. Balneum in quo non est iusum ... maiores requirit circumstancias in isto casu vitetur. Et lice(t) secunda ueca

et completa declinatione vti ... ita tota euacuata materia conueniet balneum aque dulcis calidioris in quo ponatur aq. ... pura et si nulla alia pari modo facta excepto omnium conuenit in ista febre quam in pura quia ... mitigando est ad ... ponatur duplum aut quolibet aliter plus radicis endiuie et subtilis duplum aq. fen. et ita potu subtiliori aut vino albo magis subtilis substancie. Vtendum in ista febre et aqua cocta decoctionis radicis endiuie et post ipsam fiunt aliquid radicis fen. iste tamen aque non sunt in vsu ...

Opposito regimine tertiane

non pure et notha prouenientis a colera citrina pondus est regimine quia prouenientis a colera vitellina quod eodem modo ... est. Et quantum ad regimen non naturalium dictum res illas debere declinare ad frigidum cum colera diuersificatur attendere magis debemus subtiliantibus et incidentibus et magis debemus vitare stiptica et grossa in hoc casu non distemperare ... Item premisso 1o die et maxime si innouacionibus comedibus in cibariis radicula feniculi bulita est. Et post 18 die maxime innouacione potest ... ad de capparibus in principio cibacionis tribuatur. Item amicule in syr. aceto tribuantur. cocte cum saluia et rore marino ut aliquo eupatorio ut aliquis similis apiemus. De sompno patet moderate in hoc casu hec quia ... Item fortiores fricationes ... patet quid sit fiendum. Quantum ad medicinalem regimen dictum innouaciones tres debere premittere cum clisteribus existentibus aut ... quorum acuitas excepte fieri potest ut plus ponatur in istis aut 2o ubi in primis in puris ... conferentibus ponebantur solatiua ... ponat de yerapigra vt recipe blete ... matris viol. an. ℥ ß ... fiat decoctio in aqua ... post colaturam recipe cassie fistule ... ℥ i yerepigre ℥ ß vitell. ouorum numero ii. oli communis ℥ iii sal gemme ℥ i aut sal communis modice soluto. Considerabis tamen vt ... sunt in puritas ... et propter colere et flatus et acuitas clisteris fiunt hoc variatur. Aut post potes lenire ventrem primo ... recipe mell. ro. co. ℥ i ß syr. aceto. simpl. ℥ ii bulliat mel ro. siue coquatur lento igne cum ℥ iii aqua endiuie dein colet et colatura ℥ iii aut iii simul et dico syr. aceto. misceantur dein det in potu ut recipe aq. endiuie albi ℥ iiii in qua dissolue cassie f. ab ℥ i vsque ad ℥ i ß et si non fac fortiores recipe turbit. ... ℥ ii fac bulire in aqua endiuie leui ebulicione siue expressione dein cola et misce ℥ i cassie et in potu tribue aut loco turbit misce agaricum et dimitte turbit. Item ex precepto ... si soluta ... possumus ... est et

Digestiuum dimit.

Solutiuum

Digestiuum

Confortatiuum

maius apparent clisteria et examinet hoc colligere
possumus ℞ thi aut ysopi flor camomille
blete an. m. s. viol. m. i. lumbaris sclistem
sium sicorum pignum an. ʒ. iij. flor mal
ue altee an. m. i. s. fiat decoctio in aqua dis
plue sive pulverizatum pone turbit ʒ. iiij. ʒ
ʒ. i. et fac bulire lenit. deinde cola et misce cassie fi
stule et pignus ab ℥. i. usque ad ℥ i s. zuchari
ru. ℥. i. olei sisami oli com. an. ℥ i s. sal
gemme com. fiat decoctio variatio tristerum
secundum gradum impuritatis aut ℞ malue mer
curial blete matre viol ordei camomille
an. m. s. fiat decoctio in aqua post colaturam
bullat ℥ ij agarici deinde cola sine expressione
post ℞ cassie fi ℥ i s. zuchari ru ℥ i. vitell
ovorum recentium ij. sal gemme ʒ. i. oli com
℥ iij. aut loco agarici ut turbit pone
electuarii indi et sine ebulitione cola et fac triste
Si non fiat leniter aperit dimiz sanguis
flobotomia de venis tactis in cura zue
pure et extrahe sanguinem ut appareat tibi
deinde ad digestiva descendendum et si permansit
impuritas tunc aperit phisicum de digitis
ut ℞ syr. acetosi ℥ i s. mell. ro. ʒ. s.
aque zucari ℥ iij. misce et bonum est ut
hic syrupus sit minoris acetositatis et de hoc
syrupo sumat usque ad complementum quinque dierum
sive usque ad apparitionem digestionis Et deinde
videtur quod minorandum maxime cum pedibus adde
de virtute turbit aut agarici ut electuarii
indi aut dyasinicon fac. aut si est quartana
cum fla ut dico supra colera ff 2a cum q
est in alia zua supra colera ℞ syr acetosi
ut dixi et adde aqua vina quam feniculi ℥ i
premisso ut quando potes exhibere syrupus acetosum
duarum radicum describendum simplic cum mellis ro. fac
to. aut ℞ aq fen aq absinthii an. ℥ i s. i
fus ℥ ij mell. ro. in aqua zucari ʒ iiij. aceti
℥ i. succum sit ponderabis videbis et ita
capiat usque ad tertium usque pateat manifesta
digestio deinde cavatur augendo dosim
decoctionis solutionis aut evacues ℞ solutivum
et post post quod hoc ipsa pillulam ℞ yerep
at eius pulveris ʒ v. succi lactutarum eu
patorium an. ʒ iij. scis apparet si minus sicce
sumit dosis debet esse ʒ. ij sit dosis a ʒ. v usque
ad ʒ iiij. et iste pille sunt usitat loco
quarum uti potes de yerapigra galieni simplicis
aut pille de turbit quas nominat mesue
aut eiusdem hera intita pille turbidate et
dicunt pille auree colera et fla sunt mo
lestia purgat stomachum et capitis confortant et
digestionem provocant ℞ turbit boni ʒ. xv.
aloes ℥ i s. sed alio sit alia dosis masticis
ro. an. ʒ. vij mirabolani cit. i kebuli an. ʒ
v sed aliter habeat liquiricia m ʒ s. confice cum succo ab
sinthii. et dosis sit ʒ. i. Item describit de

scripte immediate supra alias pillulas turbidatas
ibi pille turbidate aliter similis virtutis Et
conveniunt pille stomachice quas descriptionis mesue site
2a 2e Et pille stomachice quarum denominatio in fine
pille stomachice Et pille alie stomachice mixte et
earum omnium dosis est ʒ. ij usque ad ʒ. i. Item
conveniunt pille agregative quarum denominatio est
ex mesue ex i ventre una compille agregative
maiores et minores Et conveniunt de electuariis
dyasinicon de quo dixi est Et electuarii indi
Et extra autem decoctio ex i ventre sua cum
descriptione ℞ eupatorii absinthii mirabol
kebul an. ʒ. v. se. melonum se. cucumeris se.
citruli apii polipodii suchalia liquiricie an.
ʒ. iij. turbit ʒ. i. cassie fi ʒ. vi passularum
enucleatarum ʒ. xx. sebesten xxx. numero ficuum
x. numero jujubarum fa cum ros pisarum xv.
coquitur omnia sicut hac describitur ex qua sumatur
quantitas lb i in qua post colaturam pone quinta
minor seminone correcte et extorta decoc
tione sumat ℥ iij ista tum non consualis
et tunc est loco seminonce pone ʒ iiij ut
ʒ i electuarii de succo ro. aut ʒ. i s. dyamana
descriptione mesue aut sumatur ʒ. ij dya
finicon cum ℥ iij. dec decoctionis excluso
turbit Et in hunc casum quartana magna fortis
debilitat locutio autem eius descriptio ℞ tur
bit ʒ s. scamonee ℥ ij credo melius fore
ut sumamus de dyasinicon ʒ. ij cum ℥ i
mane ut cassie in aqua zucari aut aqua
decoctionis passularum liquiricie aut sumat agarici
ʒ i infundat in melle ro. cum modico spice
et sal gemme et sumat ʒ. i. dyasinicolus
et sumat cum mille ro. ℥ i i fuso in aq cocta
aut infundat agaricum calidum contra i ten
sioni in succo ro. recentium ut in syrupo ros aut
℞ agarici ʒ iiij infunda in succo ros recte
cum cum splat cum spice sal gemme an. ʒ s. et
iij infundat ista omnia in aqua fen zucara ta
℥ iiij aut infundat illi ʒ. i agarici in syrupo
ros ℥ i aut julep ro. et infuso cum triplo de
aque sumatur Convenit in isto casu
pille agregative plerendo dosim pura aut pille
auree sine turbidate descriptione mesue Et
competens potest electuarii indi plerendo ʒ. i aut i s.
cum ʒ. i manna ut cassie Et dyasinicon
descriptione eius exhibendo a ʒ ij usque ad iij
cum ℥ i cassie et s. mane cum aq zuchari
ut feniculi recta

De 3a ex co. non pura prompta melius

Incipit 3a non pura fuit pucinos
a colera promptora multe adhuste sive
adhuste cole. fuerit proxime tactum
in zua quartana declinans valde ad ferm et hinc
Et quod tale digestivum ℞ syr acetosi simplicis
syr violati an. ʒ vi aq simplicis coctte ʒ iij.

viij 3a ...
inter ex
...
... adhuste ...
...
pille stomachice
pille agregative
dyasinicon
decoctio dixi
quartana fortis
alia
digestivum

2a causonis

Gu

zucari ℥ i. Aliud: Recipe julep ro. ℥ i julep violati ℥ i s. aceti ʒ iii aque zucari ℥ i misce. Deinde recipe manna ℥ i s. reubarbari in infusione ut docetur ʒ iiii electuarii de succo ros. ʒ s. in potu tribue. Aut recipe aque sublimationis fumi terre aque endivie decoctionis foliculorum sene aque buglosse ana ℥ i reubarbari in infusione ut docetur, sene in infusione ʒ iiii infusionis mirabolanorum indorum ʒ s. cassie ab. ℥ i usque ad i s. misceantur omnia in dicta aqua addita aqua decoctionis prunorum in potu exhibe. Aut pro digestivo recipe aque buglosse ℥ ii aque fumi terre ℥ iiii aque viol. ℥ iii aque ro. ℥ i aceti ʒ vi julep zucar. [illegible] cum zucaro et in tribus vicibus sumatur. Deinde evacuative ut est tactum aut cum aliis dictis dicta causa.

Si vero precipiat causam a colera prassina intra venas sine febre intra dicta regimine ad unum fere aliud consisto tamen sit digestivum potest recipe syr. aceto. simpl. ℥ i s. aque decoctionis epitimi aque decoctionis scolopendrie ana ℥ i s. in potu tribue. Aut recipe syr. violar. acetosati ℥ ii dissolve in ʒ iii aque buglosse ℥ i aque zucari. Aut recipe aque endivie aque fumi terre aque sticados aque buglosse aque decoctionis epitimi ana ʒ ii syrupizetur cum modico zucari aut precedente digestivo fiat evacuatio cum infusione reubarbari et mirabolanorum nigrorum et lapide lazuli in loco dicto.

de colera prassina et eruginosa

Si vero fiat causa non pura ex putrefactione ex colera prassina vel eruginosa et quia illarum eductio competit [illegible] potest ut recipe agarici reubarbari ana ʒ i salgemme spice ana ʒ s. infundatur syrupo acetositatis citri vini albi subtilis aromatici ana ℥ i deinde dicta infusio post debitam expressionem misceatur aque ro. ℥ ii aque buglosse ℥ i aque zucari ℥ ii et in toto liquore isto dissolve manna ʒ x et in potu tribue. Et declinet refrigerium ad frigidum et intensione prohibitum. Unde conveniunt syrupus acetositatis citri syr. limonum acetosule. Item julepus rosarum. Item confectiones cordiales ut dyacorali. Item confectiones facte ex margaritis. Item julep ro. nenufarinum. Item infusionum zucari rosarum borraginati et buglossati. Cordialia tamen plura tanguntur inde in regimine pestilentie febris. Volunt tamen [illegible] ex omnis coleris [illegible] posse sine febre hoc tamen alias dispensa in primis relinquo etc.

[R]egimen causonis dicti

Post secundum divisionem causonis colerici et causonis non tamen precedens explicate salso primo modo solito dividi potest in regimine non aliunde rerum et melius. Primo regimine sit cum [illegible] effluxus et sicce conveniens pure congrue ab illo non dividitur nisi quia magis in una certius est [illegible] frigida et humidiora conveniunt in causone. Item regimen dieta magis tenuis competit [illegible] et quali [illegible] clisteribus et lenificationibus magis alterantibus consisto et tamen non conveniunt carnes regulariter comedendo aut si exhibentur alterate sint cum cucurbita vel cucumere et citrulis aut impressa cum agresta aut lactuca vel endivia aut sint acetosate. Similiter pisces parvi et non sint infusi acetosati. Similiter ut [illegible] et conveniunt gelatine et diminuunt omnia apta inflammari. Et ideo si exhibeantur ova sorbilia rumpantur ova et fiat ponatur in aqua frigidissima vitelli sepius frigida renovata deinde coquatur in agresta aut aceto limpharo cum aqua frigida et ita acetosata comedantur aut coquitur in aqua dein postea comedatur in musto aceto aliquo. Item in potu regulatus non quia vinum. Sed aut aliqua [illegible] inanitatem et maxime confluentie et lavantibus sit aquosum et sit potius aqua vinata quam vinum limphatum. Color quoque potus sit prodest ut aqua ordei vel zucari aut julep violatum cum aqua vel julep endivie vel lactucarum vel acetosule vel ro. vel aqua zucari cum modico [illegible] vitando apium simpliciter. Item optimum et magis [illegible] in ista quam in precedentibus febribus maxime in tepidiori aere ut nocte usque ad medium tertiarum diurnarum partem [illegible]. Alia autem expressiva sit vitanda alia pars patet. Sequitur regimine melius [illegible] primus alenificatio ventris inchoandum si sit expediens faciendo clistere lenitivum alteratum magis ut est tactum. Ut recipe viol. malve viol. lact. ana m. s. nenufar pimpinelle ana ʒ i fiat decoctio in aqua post colaturam dissolve cassie fistule ut manna ℥ i s. zucari rub. ℥ i olei viol. ℥ iii salis com. ʒ ii fiat clistere. Aut fiat lenitivum hoc. Recipe prunorum ℥ i iuiubarum ℥ s. malve viol. lactucarum ana m. s. fiat decoctio in qua potest poni, si sit necessitas, fere olei violati ℥ v et de cassia [illegible] ut est predictum. Aut ex solo oleo viol. vel oleo de cucurbita vel de lactucis ut similiter [illegible] si constet aut potest dare pulvis lenitivi ubi venter sit stipticus de quo dictum est in cura causonis. Unum in principio convenit syr. violarum cum mucilagine psillii ut superius est tactum. Item aqua [illegible]. Aqua deinde de [illegible] mesue et quoque hoc fortius lenitivum et magis alterativum propter plus expositam febres ut in isto causone et cali[illegible] intensiore plus lenitiva requirit[illegible] communis tamen lenitivum est quod dictum est et plura intelligitur et facta lenitione ventris si urina et alia signa predicant coleram cum commixta sanguinis et cum ipso peccare fiat flebotomia basilice dextre vel alibi tamen caute nec minus dat quantitas ℥ vi et fiat secundum necessitatem estive temporis aut secundum [illegible] superfluitatis et aliis conditionibus reservatis. Si vero non valet fieri in principio moratione [illegible] coleram tunc cum lenitivo exhibeatur infusio reubarbari syrupus violati cum aqua endivie vel viol. vel lactucarum vel cum aqua decoctionis [illegible].

Digestivum non potest esse syr. violarum acetositatis aut acetosus simplex cum aqua endivie aut aquis [illegible] deinde potest fieri solutio ventris cum solutivo tacto. Pillule hic vitande quamvis conficiantur [illegible]. Recipe reubarbari ʒ ii spice ʒ ii infundatur in vino albo subtili aromatico.

[?] i fuslo[?]

et post infusionem siccent in umbra deinde
fiant pille cum syr. ros. sit dosis ʒ iiij. Con-
veniet infusio agarici cum julep viol.
corrigendo ipsum cum speciebus et salgemma et
exhilarendo ipsum cum manna aut cassia.
Item post infundi reubarbarum cum modico spice
in sero caprino et in potu tribuere. Animadverta-
tur in mane et in manifeste aut complete digesta est
infusio inutilis erit. Si vero inmi-
net fluxus ventris supra huiusmodi regimine in urgente
acutarum. Et intercessione fluxus ventris
contra tenerem quod confidat avicenna in capi-
tulo de tertiana dicit et si fuerit illic ventris
fluxus tunc tene trociscos de spodio confortan-
tium quorum descriptio Rx spodij ros. ana ʒ ij
ß. citri ʒ vj. unus seminis portulace seminis
endivie ana ʒ iij seminis cucurbite citrulli
ana ʒ ij sandali rubri ʒ j ß. succi liquiritie
amidi ana ʒ j camphore sextam ʒ j ß con-
ficiantur trocisci pulverizata pulverizanda et si
ad confirmandum cape syrupi mirtinum vel acceto-
sitatis citri dosis ʒ j. Alia descriptio est Rx
ro. ʒ iiij seminis melonis citruli cucurbite
portulace ana ʒ ij citri ʒ j camphore
ʒ ß gummi amidi dragaganti succi liquiritie
ana ʒ j conficiantur trocisci cum decoctione quorum
dosis sit a ʒ j usque ad ij. In declinatione
epithimetur cor et reparatur regularis operando
aut in tempore status vel status augmenti et
describitur istorum epithima. Rx aque ro. ʒ v aque
buglosse ʒ j ß sandali albi rubri et citrini ana
ʒ ß seminis citri mundi et minutissime triti et in cis-
ossibus de corde cervi ana ʒ j acetositatis sive suc-
ci sive aque sublimationis eius accetositatis
citri aque viol. ana ʒ j margaritarum subtilissime
tritarum jacincti saphiri smaraldi ana ʒ iij
ʒ j citri camphore kirate corall. rubri ana
ʒ iij folii argenti subtilissime electorum ʒ j
misce et cum panno lineo epithima per corde
statim epithimando cum isto. Rx aque endivie
ʒ iiij aque lactucarum aque violarum ana ʒ j
sandali rubri spodij ana ʒ ß aceti ʒ ß fiat
cum panno. Aut potes inungere corpus ut
tractatum fuit in urgente acutarum. Et renes et
ungi possent cum persicaria gallis aut aliis
predictis. Et anhelet frequenter siue per aquam ro. ut
nenufaris. Et si apparet valde expectare non
erit malum inungere pectus cum unctione
hac. Rx olei viol. ʒ j ß olei lactucarum pinguedinis
galline recentis ana ʒ ß misce et liquantur
omnia liquata et talia apponantur ad aquam
frigidam in qua diu stet deinde cum modico cere
albe fiat unguentum et ungatur pectus. Et ne
caput recipiat vapores epithimetur frons et
tempora isto epithimate. Rx aque ro. aque viol.

ana ʒ ij sandali rubri boli armeni ana ʒ j camphore
ʒ ij aceti ʒ ij misce et inunge pannum et epithima
frontem et tempora. Aut cape aquam ro. sola-
tam et cum modico aceti commisce et epithima. Alia plura
colligi possunt ex predictis. Sicut patet in tractatu
vigiliarum in regimine ex predictis colligere potes.
Aliquando tamen in principio curationis dosis ex julep syrupi de spine
nigro et alemorim inchoando. Principium
a syrupo violato et transi ad syrupum de papavere albo
et ad syrupum de succo lactucarum tandem ad syrupum
de nenufare et deinde de spine nigro. Alia col-
ligere ex predictis proficit et quid habeat facere
notum est. Et si infestat siti urgente ut tactum
est. Si paciatur bolismum urgente ana urgente
et super cau ... acetosa ... corrosiva
... et alia irritativa appetitum. Si vero
superfluat in eis fluxus sanguinis narium
recurre ad regimine eius de quo est habitum.
Si vero paciens sit juvenis carnosus
et alie conditiones affuerint convenientes potum
aque frigide et profuit lenitivo ventris et estate
fuit tamen per vehementem flammam non est malum
dari in potu aquam frigidam fluviale maxime
per arenam distillatam et aquam bibere usque ad sa-
cietatem et ultra hanc et vidi plurimum copio-
sissime colere vomitum et sudore copiosissimum
post predicta salus consecuta est maxime et corporis.
Iste potius digesta materia. Et quia ista fecit
extinctio sitis et confortatio virtutis cum
julep alterantis ut rosato viol. ne
infirmus accedule et similibus. Et electuaria
cordialia maxime morarum materijs ut
Rx zuccari violati ʒ j zuccari boraginati
buglossati manus christi cum perlis ana ʒ ß in
corpora cum syrupo de citro. Et ex confectionibus
que dyacorall maxime pauciscata una
mane ... cum perlis solum cum aqua ro. Et dyazuccari
confectum cum aqua ro. et similes alie confectiones
ut marzapani fiunt cum oleo ro. et acetositate
citri. Et scitolina condita et poma damascena
condita et prima ... Et sepius consumat
sibi os cum aqua frigida cocta ut teneat alia con-
tinua de quibus dictum est. Et si habeat scelus in ma-
dio tempore non sit usuale balneum ... con-
...ipsum maxime in declinatione et fiat
balneum aque dulcis tepide qua ... tem-
poris ... residuum ... ad ...
et si ... ipsum in fricatione et humectatione
coquantur ... viola et folia malve viol.
et salicis et similia et stet in balneo tempore modico
ut non laxetur in illo et post balneum leniter por-
tetur ad lectum si dormiret bonum erit aut
detur ʒ j trociscorum de camphora pulverizatorum
cum ʒ j syr. endivie et ʒ ij seminum communium
siue seminum frigidorum aut detur tempore solius
syrupi endivie si non abhorret aut julep.

Sompnus (?) vigilie

Sitis

Bolismus

Sanguis narium

Aqua frigida

Conforta(tiva)

Balneum

ve'l causon's

nota

violarum cum acetositate citri aut decoctione 3. 5. mand
xpi cum pulpis et loco potus aqua ordei aut si
foret necesse dare vinum sit album subtile val
de limphatum cum decoctione seminum frigidorum ut aq
uendiuie si non abhorret. Deinde reponat
quieti et post capiat cibum similibus debita
et si in declinatione videtur syrupus iste non esset
malum ut sirupus aquendiuie 3 iiij decoctionis
seminum frigidorum 3 iij aromatizentur cum sanda
libus 2 et modico camfore et acetositatum pru
acetositate citri et fiat syrupus cum zucharo albo
infuso in aqua rosarum ut violarum ut nenufaris et hiis
simulantibus 2 sit syrupus longus Habe
tamen quod si cum tertiana pura est duplex quando continua
colera naturalis ut de colera genita ex adhustione
ut putrefactione sanguinis ista duplex conveniunt
causone sed in colericis sunt tales nec
distinctos et sic in tertiana pura de colera naturali
conveniunt magis frigida quam in alia tertiana pura item
in causonide dicendum est magis ut eius de colera
genita ex sanguine conveniunt frigidiora et magis
cordialia et apritiva firia post lenitiones
et mora tamen ut in primis demum solum
syrupus acetosus prunorum cum zucaro et pluries
aqua aut syrupus violarum acetositatis inmagis
in dare possumus syrupus endiuie cum syrupo
acetoso simplici, quod in processu aut ut in statu
et declinatione quod syrupus endiuie cum syrupo acc
toso composito ex decoctione seminum communium sine
seminum frigidorum maiorum et minorum Et in declinatione
possumus dare syrupus simpliciter et ipsa cordialia
et ipsa frigida conveniunt et probabiliter humida
in causone de materia colera genita ex putrefacta
ut ad husione sanguinis etc.

De causonide non pura

Recto de causone puro de primo cau
sone dicendum cuius in puritate intelligitur
ymaginari possumus sicut tertiana non
pura interpolata aut continua dicendum est. Unde distinguere
possumus tunc causones in causones notiz
et fumosos et in causone morientem fame
Dividitur autem primus secundum dupliciter modum primus causo
nes de colera citrina et in causone de colera
vitellina qui duo modi comprehenduntur sub
primo generali causonis noti et fumosi cau
sa pagregato ex colera et flate dicante
colera. In causone causon notis et
fumosis a flate salso quo similiter frigida
est equipollenter flate et colere. Unde simili
dividere possumus secundum quod duplex flate salsum
contingit quando ut aquosum ut grossum et simili
dividi potest secundum duplex cole commixtionem
cum flate quod aut naturalis aut genita propter pu
trefactionem ut adhustione sanguinis. Causon
morientis fame dividi potest simili ut de tertiana
dictum est. Nam potest causon dicante colera
commota ut naturali aut adhuste ex ca

genitae aut potest causon aut salte ymagi
nabatur de colera pessima ut eruginosa aut
ymaginari possumus equa commixtione ex
colere cum dictis materiis. Ista possemus ymma
ginari causone non puro morientis fame ex
commixtione equa aut dicante colera sanguine
Si quod contingeret causon a colera non pura
fumosa procedere sed casus in deterius que dicte
sunt in cura autem non pure nisi quod hic conveniunt
magis frigida et magis lenitiva post et cutis
magis obstruendi sunt et ita apritiva et
magis necessaria sunt. Si non contingat de fla
salsum conveniunt remissiora quam dicante colera
et apritiva magis quod collige ex tertia de cura
oppilationum. et dieta et modo non procede.
Diversificatur cura secundum fla commotum aquo
sum aut grossum licet fla salsum causetur
maxime ex commixtione aquosi flate Sim
siliter remissiora frigida sunt causon morientis
fame procede ut dictum est in pure tertianis
communis ut interpolatis nisi quod intensiora
competunt et intensiora lenitiva et deobstructiva
proprios et magis cordialia et magis
epatica et cerebralia et magis stomatica et hec
ex dictis collige. Unde quod hiis intentionibus
remedia de facili comprehenduntur etc.

In eo contingit a colera commota
sanguini dicanti et equaliter illi
simile a lenioribus inchoare debemus
cum cristeribus factis aut dando decoctionem
fructuum de specie mesue sicut dando syrupus
violarum cum decoctione prunorum aut tamari
dorum. Deinde fiat flobotomia ex basilica secundum tenorem
virtutis et dicantem sanguinis. Et si
fuerit expediens post flobotomiam leniatur ve
ntre leniatur cum cristeri aut decoctione leni
tiva. Deinde detur syrupus acetosus simplex
dicante colera secundum hanc eorum de syrupo
acetoso simplici cum syrupo ex decoctione pru
norum tamarindorum ana 3 i aquae endiuie
post assumptionem syrupi totiens ut mundifi
cetur sanguis aliter ut magis fiet digestio
mundificetur cum decoctione fructuum mesue
ut dyaprunis nicolay non posita scamonea
et attendat ulterioribus lenificationibus ventris
cum cristeri aut lenitivo prout exigit ventris
dispositio. Item attendat cordialibus et aliis
ut tactum est in tertianis puris licet ista aliquantulum
remissiora debeant esse. Potus aque frigide in
isto casu conveniens est salubris si debita circum
stancie quas ex aliis collige. Dieta
simili fiat ut in tertiana pura quod in hoc merito
magis frigida in eo congruit ut modo dicto cori
genda tamen deinde credo quod in processu magis in cau
sone frigidiora conveniunt etc.

Sequitur regimen febris sanguinee

Sequitur regimen febris sang[uinis]

Cuius diversitas potest primo esse in vne
sanguinis per putredinem vel non putredinem
Item vel sola quantitate et puritate nec in substan-
tia aut qualitate specialiter puritati aut
puritati in substancia vel qualitate vel utroque
per quod regimine exprimitur mox solito di-
ludaz in mensura sic naturalium rerum
et medicinalium. Unum ad primum dicere
debemus quod ad finem et statum declinet et sit
magis repletio aromatizet cum aqua ro-
sarum dat vel et aceto aut per pauperes
cum aqua et aceto. Nunc de cibo et potu
debemus quod sit declinans ad finem et statum
panis infusi ut panis coctus in aqua
simplici cum modico aut unica panis
grossa deinde lota cum aqua post infusa vino
granatorum minorum et modicissimo zucaro
aut succo aranciorum dulcium aut ... tanto
fervore cum succo acetositatis ita ut astringat
decocta unica iulep violarum et succo granati muzi
Item conveniat ptisana ordei cum succo dicti gra-
nati muzi vel appositione modicissimi
zucari. Item decocto panici vel milii
quod modico tempore salti florentie stati
puerilium ad ... alibi et in ista die-
ta non starent non paduano ad panata-
tam coctam in brodio pulli alterata pendima
incharandum est aut aptissima talis cocta
nec appetet carnes nisi post flobotomiam et
lenitionem et si puer expediat dare de-
comitates alarum pulli in succo in aceto si
in ... dare voluerit sit cum pullo pro
... pulpis alarum et non pectoribus pectoribus
et sit alteratus pullus ut est dictum et sit
brodium valde liquidum et si cum dicto brodio
capere velit succum granatorum minorum facta
residencia placet. Si et cogerit dare pe-
limatum pullus sublavandus bene lavetur
cum aqua ... et aquario et vino grana-
torum acetosorum. Item post flobotomiam appetere
potest gelatina facta ex pullis parum acetosa
et aceto albo claro et specialiter acuto. Ex ole-
ribus post evacuationem appetere decocto ...
dive acetoselle spinachie cucurbite
correcto cum agresta. Legumina dimittat.
Ex fructibus nulli competere videntur nisi forte
prima matura ad leniendum vel amari-
tia ad sitis extinctionem et infrigidacionem. Ex
piscibus ... parum petrini acetosati cum
aceto aut succo aliis acetosis ... ... sapis
Vitent lac caseum et cibaria ex ipsis
facta et amigdalata nisi forte exhilarantur
alii emulsiones amigdolarum et semi-
num cum aliquo acetoso et modico zucari.

Item panem eligat levissimum et mundissimum
a furfure et minime salsum debite coctum. Re-
cepimus dictum et regulavimus quando non appetit vi-
num sed aqua cocta cum iulep violato et semel
succo granati muzi aut aqua cocta cum zucaro
et succo dicti granati aut acetositatis aranciorum dulcium
vel aqua ordei cum modico zucari et si co-
gerit exhibere vinum sit aquosum colore
et substantia et vigore aliqualiter acidum non repug-
nante alio et supplietur cum aqua dicta vel acetosi
decoctionis seminum frigidorum. Nunc de inanitione
debemus et clarum est quod non debemus abstinentia in-
hac se quod et continuo superfluitatum plorans
Nunc de motu et quiete debemus et clarum est
quod non debemus ... ... sic ...
iam dicte sibi conveniunt maxime post flobotomiam. Nunc
de sompno quod non descendat hominis vel nec
dormiat die nec ponat se ad dormiendum
nisi ... salti horis post questionem
De accidentibus anime et quod dictum sit debemus satis constat. Ideo
expedito primo principali venio ad 2m
in quo utilis intenciones compleantur
prima est mundificatio sanguinis et in restoro
et per cum primarum venarum et intestinis propinqui-
arum venarum per superfluitates que in hac febre con-
tinentur ... ... receptis et per feces et in in-
testinis retentas convenit virtutem et fomen-
tes febrium. Ad quarum eductionem in expediendum
tamen ad remotionem causarum fomentum et respectu
flobotomia in ista febre copiosa debite in venis
vena habeat. Et complet hec intentio
plenitudinis sive in morana in morante cum
et puer ... lenitiva que dicta sit in 2a parte principali
dicens. Tunc cum lenitivum debent fieri ex aqua
duorum granatorum ut ... aque zucari et iiij aque
granati muzi et dulcis an. 3 i aque zuchari
granati dulcis 3 i misce et in potu tribue
aut ... syrupi violarum succi granati muzi et dulcis
an. 3 i aqua zucari 3 ij misce et in potu tribue.
Aut fiat lenitivum ex decoctione primorum tama-
rindorum addendo mane vel cassie. 2a in-
tencio principalis est evacuatio cause febris in qua tamen pec-
cat nec vigore nec pluries separabit et experi-
mentum evacuatio sibi propria quod est flobotomia quod sit fieri
per aliis convenientibus fiat vero ad hipotho-
niam ex vene quali ... ... et antiquis
... pueri licet Bernardus de Gordonio dicat cu-
ius est pluries flobotomias quod expedit educere
... in ... ... febris vero
ad hipothoniam educere et fiat flobotomia de basilica
dextra aut si non possit fieri flobotomia ex brachio
dextro antiquis flobotomiamiare fiant vena cum
flobotomia non est usitata ... ventosas in naribus ponere
possimus et illa ... aut provocare fluxum

1 Si sanguis fuit subtilior debito complexione

sanguinis narium aut emorroydarum ut in istoria
est contingit nam sanguinem emittere aliquando
ut naribus id non restringatur nisi superfluens

3 intencio est infrigidacio / infrigidacio

3a intencio est infrigidacio ulterius flebotomiam que primitus
1o completur primo fiat epithimatibus ad potum aque
frigide potum exuberantem ad quod plures sequitur
sudor copiosus aut fluxus ventris complet[ur]
2o per epithimata cordialia et quia frigida et appropriato
capiti de quibus dictum est item per julep infrigidancia
3o ut ex julep rosarum violarum nenufaris et plura alia
tacta item zuccarum violarum et rosarum et syrupi tales
item julep endivie aut syrupus de decoctione seminum
frigidorum communium item confectiones frigide ut dyacorall
manus christi cum perlis dyarodon diamargariton
tactum sepius cum oleo nenufarino item
4a completur per unctiones renum et spine et
cleris frigidis de quibus dictum est ut apposiciones
aquarum frigidarum et cetera. Quia non post flebotomias

per flebotomiam remanet constipacio ventris

plures remanet constipacio ventris non repli-
cetur prima intencio que est lenicio ventris cum
clisteri lenitivo et alterativo aut cum le-
nitivis tactis desuper sumptis. Quia non fact-

per omnia facta remanet aliquod membrum debilitatum cum aliquali flamma

is omnibus remanent in dolacione membra de-
bilia cum aliquali flamma et ex retencione ma-
torum surgit intencio resolucionis et apercionis
poris complenda fricacione tacta et de obstructione.
Item tandem conveniunt confortativa epatis et cor-
dis alterancia et lenitive apriencia sibi in tercio

Confortativa consueta

conveniunt trociscos de camphora et spodio ut tunc
aliquis quorum descripciones tamen habes in Mesue et
sepius nominati fuerint. Descripcionem tamen confortancium
post aliquas in cura fe. sanguinis que sint trocisci
ad multiplicem fe. sanguinee quorum descripcio

Trocisci

Recipe spodii ℥ iij seminis portulace ℥ v seminum
cucumeris ℥ viij seminis cucurbite ℥ vj gummi
dragaganti amilli ana ℥ iiij or seminis liqui-
ricie ℥ vij fiant exceis pulvis trociscos cum sirupo
endivie quorum dosis sit ℥ iiij ut ℥ j cum
℥ iij aque endivie aut decoctionis seminum
communium. 2a descripcio post quod debilitatum
epar et ubi contra apercionem viarum epatis
aut aliquam colere eductionem et est hec eorum
descripcio Recipe rosarum ℥ iij sandali citrini ℥ ij seminis
cucumeris citruli portulace spodii ana ℥
j gummi dragaganti ana ℥ ss reubarbari
℥ j cipri camphore ana grana ℥ ij o[mnibus] contritis
pulveribus fiant trocisci cum syrupo acetositatis
sit quorum sit dosis ut dixi et trociscos nostros
in usu possumus facere electuarium cum pulvere predicto-
rum trociscorum aut confectionem solidam ut Recipe pulveris
predictorum trociscorum ℥ iiij margaritarum no-
rum fragmentorum iacincti smaragdi saphi-
ri granate ana ℥ iiij or fiat confectio solida
cum aqua endivie et aqua rosarum. Aut utatur

Confortativa consueta

confectione trasandali descripcione Nicolai faciendo decoctum
ad confectionem solidam faciendo dando ℥ ij pro vice.
Si non sanguis non sola quantitate peccaverit si
erit subtilior debito commixtione colere atten-
dat per ipsum sanguinem non naturalem infrigidantibus ut
est tactum et aliqualiter ingrossantibus unde conveniunt ex ci-
bis acetose lactuce quarum tacte sunt decoctiones et amigdale
exhibentur cibos ex iunibus et lentibus decocto et cum
granatis et sumach et si pista fiat minima
confectio decoctionis frangere cum mana et cucurbi-
ta et acetosella ut acetosa. Item tamen albata
non sunt in usu tamen ipsa ad formam ducere possunt
eligendo lentes et abiecta decoctione asser-
gerunt vice granatorum acerborum aut alio suo
acetoso. Item granatum cucurbita cum agresta cocta
item conveniunt gelatine et sulcida. Item si expe-
diat ex lixilere carnes corrigatur ut est tac-
tum. Ex potibus debet vinum aliquali stipticum
paucifer. Ex fructibus conveniunt pira cocta
ut citonia item granata acetosa et mirra
item ex oleribus endivia et cucurbita convenien-
ter ut est tactum. Item portulaca. In regimine
non medicinalium multiplex fuerit intencio
una est mundificacio a superfluitatibus coleribus cris-
terizando et leniendo ut est tactum et palia
que non expedit replicare. 2a intencio est ex
tractio sanguinis que minus copiosa sit quam
sola quantitate sanguinis peccante et est nota et
predicto faciat aut das aliquas tactas in capitulo pri-
me dum dicit et predicto que in ea est melior
si non fuerit et faciat nonnumquam festinacionem et minima
flebotomie intellige. 3a intencio est mundifi-
catio sanguinis a colera fienda cum decoctione
fructuum aut Mesue. 4ta intencio est
que infrigidacio complenda per potum aque frigide et palia
que tacta sunt. Juvamenta aque frigide propor-
cionalia aliquo flebotomie tacta sunt. Alia in-
tencio est post minoracionem sanguinis et colere flebotomia
et mundificacione eius sanguinem ita subtilem
per quo potest fieri iste syrupus. Recipe jujubarum ℥ iij
granorum mirti seminum ℥ ij carnositatis
citonii aut piri ℥ j s fiat decoctio in 2
℔ aque ad consumpcionem 3e partis et post colatu-
ram ℥ vij aut et Recipe aque endivie ℥ iij
et acetositate cum ℥ j pandat ut post co-
laturam fiat cum zuccaro julep quo expedi-
to surgit intencio evacuacionis colere cum
predictis deinde medicacione insurgit in tercio
confortandi cor epar et stomachum complenda per
predictos trociscos ut confectiones predictas conveniunt
et sunt epitimata cordialia et epatica et cetera.
Quando sit sanguis aquosus in regimine
ista fe. sol peccat in 2o in regimine
non naturalium et melius predictis declinent
ad sicitatem unde conveniunt cibaria acetosa ...
frixa. Item conveniunt cibarium ex panico ut risi

viten(te) lactuce cucurbita nisi correcta cum
acetoso et alia sicut vide parte · Ex carnibus
conveniunt potius auicularum et consimilia sicciora
regulariter tamen date carnibus, vino in hac secure
abstinentia satis facit · Item ut abstinentia
potus · Potus conveniens sit aqua ex tectionibus
fieri vel calibis in qua decoquatur ordeum aut
in qua coctum sit zuccarum · Aut si omnino voluit
vinum sit primum ad nigrum declinans et subtile
moderatissime · tamen vite in hoc casu repleto quod fieri
potest · Quid de aliis rebus non naturalibus sit dicendum
constat · siccitatem tamen hic oportet fieri satis magnam
siccando indifferenter totum corpus maxime per
lenitionem ventris et flebotomiam · Expedito de regimine
non naturalium rerum breviter ad medicinalia ve
niendum habendo intentiones quae tactae sunt ut per
extrahendo superfluitates fiat causa lenitivum
conveniens lenientes ventrem cum succo granati mu
zi duplo ad succum granati dulcis et dissolvendo
in aqua infusionis julep 20 vel zuccari 20 · vel
fiat hoc lenitivum Recipe prunorum ʒ ß primorum
tamarindorum ana ʒ ij liquiritie ʒ i ß passularum
ʒ ij fiat decoctio in qua dissolve manna ʒ
i succi granatorum maiorum ʒ ij misce et da
in potu · 2a intentio est evacuatio sanguinis quae completur
per flebotomiam minutam copiosam quia si solus sanguis
peccarit · 3a intentio est per flebotomiam in statu lenitio
si post solutionem ventris et constipatio
4a intentio est inspissatio materiae quae completur per digestionem
et siccam [illegible] in isto casu conveniunt sirupus
rosarum et similia aliquantulum stiptica · 5a intentio
evacuatio completur per medicinas mundificantes
sanguinem ab aquositate ut Recipe capilli veneris ana
ß thimi ʒ ij fiat decoctio in qua dissolve
turbith sive in fine eiusdem a ʒ i usque ad ℈ iiij or
℥ ℈ i et sufficiet exprime deinde cola et
misce in ista decoctione in qua dissolve ma
na ʒ x deinde in potu tribue · Alia intentio
est alteratio quae completur per confortativa cordialia et
epatica tacta · Alia est repletio quae completur
per fricationes tactas · Alia intentio hec in fine
ad confortandum membra lapsa cum tiriacis tactis
admixto aliquo cinamomi aut per emplastra
confortatives sibi admixto macis ut garyophyllorum · Si
vero sanguis sit grossus ex commixtione flegmatis
nec natura dispensat · non naturalium declina
tia ad frigidum et cibi non stiptici sint [illegible]
et subtiliatores nec potet sine hypho [illegible]
vinum cum aqua calibis · sed cum aqua cisterne
fluviali et sit vinum subtile clarum album
Alia non naturalia colligantur ex dictis · Pro
regimine melius observetur tacte intentiones
et primitus fiat lenificatio cum pillulis adde
do syrupi acetosi simplicis ut 2a quantitatis flat

acetoso communi simplici · 2a intentio est extractio 2
sanguinis per flebotomiam in isto et observetur in ipsa ut minus
sanguinis educatur quam sanguinis sola quantitate
peccante · 3a intentio est grata lenitio ve 3
tris si subpositorium fiat aut medicina simplicis assumatur
vel cristeri · 4a intentio est subtiliatio humoris 4
grossi unde fiat hoc digestivum Recipe aque ysopi ca
pilli veneris ana ʒ ij cicoree endivie buglossi
ana ʒ i aromatizentur cum cinamomo ʒ i et
acetosentur cum ʒ i aceti post colentur et per cola
turam syrupizetur cum zuccaro ℔ i x or vicibus
in potu tribuatur · 5a intentio est evacuatio materiae fla 5
tice grosse quae potest fieri tali medicina Recipe capilli
veneris ysopi ana ʒ iij cicoree endivie ana ʒ
ij passularum ʒ iiij fiat decoctio in qua post
colaturam Recipe turbith boni et gummosi ʒ iiij or
℥ ℈ i in fine eiusdem decoctionis et sufficiet
exprime ut est tactum in qua dissolve cassie ʒ x
potes dulcorare cum sufficienti quantitate zuccari · aut
fiant iste pillule Recipe turbith boni et gummosi ʒ
ij ℥ ℈ i agarici ʒ i ß salgemme spice ana pille
℈ ß capilli veneris ʒ ß terantur omnia subtilissime
et cum syrupo acetoso simplici fiant pillule quarum
dosis sit a ʒ i usque ad ℈ iiij or · 6a intentio est 6
alteratio quae completur et cum tactis sive potu aque
fine · 7a intentio est resolutio sive apertio 7
pororum quae similiter completur per fricationes satis
fortes et cum vino fiendum ut est tactum · 8a 8
intentio completur per aliqualem provocationem sitis
[illegible] adhibiendo aliquantulum radicis feni
cicoree et endivie · 9a intentio completur 9
per confortationem membrorum cum pillulis tiriace adde
do aliquantulum feni ut anisi · Et est dicendum hec co
fecto dyarodon [illegible] mense aut ni
colai · Et conveniunt in fine [illegible] melia ut
cappari conditi · Et auricule olive deinde ace
tosate in aceto decoctionis salvie etc. de sanguine putrefacto

Sed si fuit sanguis putrefactus [illegible]
[illegible] regimen in ista dimittas nisi primo
[illegible] sub [illegible] forma putreat
dividitur regimine [illegible] ut est tactum in non
naturalium rerum melius per [illegible] dimissio
divisione non naturalium rerum separatur vinum aere aer
eligi frigidum et siccum aromatizatum aro
maticis confortantibus et infrigidantibus ut rose
aqua rosarum et similibus Camphora in hoc casu
valde competit · Item aceto irrorando parietes ca
mere ut est tactum · Cibi et sunt acetosi cibi
pauci [illegible] tacti in regimine febris
sanguinis · Et oportet exhibere vinum sit
aere subtile et clarum · De aliis rebus non
naturalibus quid sit dicendum patet tempora · Ha medicinalium rerum
bito regimine non naturalium ad medicinalia ve
niendum pro quo regimine similiter plures in
tentiones expediendae sunt · 1a intentio 1a intentio
lenificatio expedienda per tacta ut sunt

confortatorum minorum cum syrupo violato aut cum isto: Recipe cassiefistule ℥ i dissoluatur in aqua decoctionis primorum cum syrupo acetoso simplici ℥ i ß et in potu tribuatur. Aut eligatur alia delenitiva que tacta sunt in regimine sinoche inflative.

2 Secunda intencio ut est tactum est quo putredini que est usque ad ypostasim fieri debet aut auctoritate cum sentencia auicenne et patrum melius si mora dederit febris, sed minore quantitate in hac fe[bre] deliramus eductionem. Completa hac intencione tamen si sit venter stipticus post flobotomiam leniatur cristeri vel medicina ut est tactum.

3 Deinde insurget intencio 3ª que digerit et prohibet putrefactionis que potest compleri [illegible] digestivum: Recipe aque endiuie ℥ iiij aque cicoree buglosse ana ℥ i ß aceti ℥ i aromatizentur cum sandalo ℥ i camphore grana iiij karabe grana i deinde colentur et syrupizentur cum sufficienti quantitate zuccari. Aut Recipe syrupo ro[sarum] ℥ i ß aque endiuie ℥ i aque zuccari ℥ ij misceantur et sit pro vice una. Deinde enucleatur cum dyaprunis recipiantur reubarbari de specie nicolai [illegible] in decocto fumi terre de specie mesue. Nam probabile est putrentem sanguinem cum [illegible] colericas partes adiunctas [illegible] in isto casu decocto capilli veneris autem eius.

4 Item [illegible] modum in fusionis de [illegible] postea non mundificatorem si expediet digestivum [illegible] isto: Recipe succi endiuie cicoree buglosse lupuli ana ℥ i buliant et post bulitionem coquletur et [illegible] Recipe aque capilli veneris fumi terre ana ℥ i aque decoctionis prunorum ℥ ß aceti albi ℥ i aromatizata cum camphora 3ª ℈ i si non abhorret et ℥ i sandali [illegible] et syrupizata cum sufficienti quantitate zuccari.

2ª Sumpto syrupo iterato cum pluribus evacuare poteris. 1ª intencio est apud [illegible] que fit ut dictum est. 4ª intencio est alteracio que fienda est cum epithimatibus, que aplicanda cordi contra capiti et per iulep infrigidancia prohibencia putrefactionem et per electuaria confortativa cordiales. In fine vero [illegible] tactis confectiones ex [illegible] pulveribus aut electuaria vel alie confectiones que dicte sunt in regimine febris sanguinee [illegible]. Si non [illegible] putredine flatica ut multa sanguinis [illegible] collige regimen.

Regimen flatice dulcis

Sequitur regimen febris

Flaticarum que in multa diuersificatur non diuersitatem cuius multiplicitas colligi potest prima per causam de humoribus. 2ª diuersitas esse potest secundum quod sunt replonales vel non replonales, siue replo sit massa humoralis tocius aut flatis tamen aut flatis et

aliorum humorum. 3ª diuersitas ut tangitur amici est de temporibus febris quia est in principio augmento statu uel declinatione. Primo igitur regimine flatice febris ex flate dulci [illegible] est ex [illegible] [illegible] simplicia ut dealiis dictum est precienda si non

aer: medium rex et melius [illegible] ab aere qui declinet ad medium [illegible] et ad siccum in passiuis, vnde si expediret redigere aerem in has qualitates et fiant fumus [illegible] et [illegible] [illegible] ut fungatur [illegible] aut corticis [illegible] aut thimus aut masticis aut sandaracha aut nuces cypressi et fiat fumigacio maior et minor secundum quod [illegible] et [illegible] aeris et sit situs non propinquus terre aut aque nec in [illegible] minorem nouorum et cottidie renouet.

cibus: Nunc de cibo dicendum est: [illegible] depane qui sit cum fermentacione et salior et coctior de quo modicum comedat ut [illegible] de aliis. Nunc de carnibus [illegible] si oportet ex [illegible] sunt [illegible] coturnices perdices et lauda et [illegible]. Item [illegible] tempore conueniunt carnes capriuie capoline [illegible] et lepusculorum pullis a natiuitate [illegible] [illegible] pisces non conueniunt nec lac aut caseus, oua sorbilia conueniunt et [illegible] ut tangitur. Ex oleribus conueniunt decoctiones feniculi [illegible] [illegible] petrosilini [illegible] decocto cauliumt. Ex ferculis conueniunt panata in brodio pulli ptisana ordei in brodio decoctionis caulium.

potus: Nunc de potu dicendum qui potest esse aqua ordei zuccarata cum zuccaro rosato aut aqua zuccari [illegible]. Si non expedit exhiberi vinum sit album subtile habens aliquid de acri non ex toto aquosum et si sit vinum album limphetur cum aqua [illegible] zuccari. Si vis fructus [illegible] [illegible] non conueniunt alii tamen in declinacione aut [illegible] poterit [illegible] pirum assum [illegible] cum modico anisi [illegible] [illegible] confecti cum zuccaro.

Hanc vero dieta diuersificari oportet [illegible] que tacta sunt in [illegible] a principio si fuerit multa replo [illegible] flatis dulcis [illegible] [illegible] dieta subtilior [illegible] a replone non a remissione febris aut distancia eius a statu [illegible] aut [illegible] dieta grossior [illegible] in [illegible] ingrossare ista cum distet status [illegible] sit [illegible] ingrossare. [illegible] in morbo [illegible] multam replorem in principio [illegible] oportet in [illegible] plus subtiliare a principio [illegible]. Si non a principio fuerit multa replo [illegible] capitulo [illegible] de [illegible] febrium a principio [illegible] dieta grossior [illegible] usque ad declinacionem exclusiue [illegible] grossior dieta [illegible] [illegible] a principio [illegible] panata cum decoctione pulli cum aliquibus carnium [illegible] vsque ad declinacionem exclusiue deinde poterit dare plus de carnibus

aut si incepisti florere dare citissim
aliqualiter magis procede dando citius sig
dulis et ex mori pullo usque ad declina
cionem de iiij ingrossabis pullum et ita in aliis
cibis intellige et ita in potu. Jtem non
post statum potes ponere ad liniendum radices
feni aut potes ponere in pane semen feni ad
liniendum et augere apertiua et subtiliatiua
cum processum digestionis et ita procede usque per
fusito statum tunc ei conuenit cappares conditi
conserue et tipis fragorum conuenit in principio
cum restrictiuis conditi cum modico aceto. Nunc
de inanitione et repletione dicendum. repletio vitanda
se vitanda est. primo fames tollerante
virtute quia inanitio tamen inanitio vitanda est
vnde indicatiuis autem conuenit valde abstinen
tia. vnde quod plus indicatiuis cum distancia
status et longitudine morbi vnde non
dieta grossiori quam sub inanitione complexi
euacuare temperet die bis aut prandium
et aut cenam educendo superfluitatem post digestionis
cum clisteri aut suppositorio ut iacet
Nunc de sompno et vigilia dicendum elligen
dicat autem quod sompnus debeat egri
vigiliis ut digestio materie sit propinquior et
resolutio sit per vigilia circa tamen non esse
intellige equalitate ut sonat non solum ad
resoluendum materiam febris sed et ad resoluendum
superfluitates alias. sed intelligatur equalis quia
proportionalis immo contrarius ut equaliter in
effectus ut quod sufficiat sompnus addi
gendum quam vigilia ad resoluendum sit
quam sompnus [illegible] ut [illegible] hominem. Nunc de
motu et quiete dicendum et notum est quod
a corpulentia incipere et exercitium sup
fluitate conuenit ut tangit auicenna prima
quia cum corpus febricitantis debilitatur ex mo
tu locali motu ut exercitium quod fricatio fienda
post complementum digestionis et expulsis superfluitatibus
et fiat fricatio de qua prius est in principio
ablutionis. sit ista fricatio fortior quam in
fe et sanguinea. Nunc de accidentibus anime dicendum quod
[illegible] excessiua sunt [illegible] inflamatur vite
dicitur post tristitiam et angustiam frenesia materias
et fluxus intrinsecus [illegible] conuenit alia. vnde
eis quod gaudium aliqualiter ita [illegible]
tis. Decoctum quod dicendum est. Expedi
to regimine in naturalium restat de regimine
medicinarum dicendum est. Jtem alleniare venter suum
euacuare uel mouere contra dicendum est. si non
fuerit fluidus venter et fiat lenificatio
post cum clisteri si consistit feces de duritie
in intestinis ut [illegible] blete mituiat an
[illegible] malue viole [illegible] [illegible] ordei [illegible]
[illegible] fiat decoctio in qua dissolue cassie
ʒ x zuccari ʒ i mell viol ʒ i s vi
tell. duorum [illegible] ij olei communis oliuarum

[illegible] maturatam ʒ iij salis communis ʒ iij fiat clistere
conueniens in potu potes dare hoc lenitiuum quod ex auicenna
sumitur ut recipe manna cassie ana ʒ vj dissol
uantur in ʒ vj aq mell aut aq zuccari uel
aq sirupi acetosi aut recipe sirupi acetosi simplicis
ʒ i aq zuccari ʒ s dissolue manna ʒ x ʒ
aut recipe mell viol colati ʒ i s infunde ʒ vj
aq zuccari post recipe cassie ʒ i et da in potu.
Si non sufficit clisteri de quo dictum est nauseauit
aut lenitiuum deinde lenis prouocet vomitum
cum aq decoctionis raphani aut cum oxi
mell simplicis et aq zuccara deinde exhibeatur
lenitiuum postea si apparent in vrina et aliis signis
sanguinis dominari et sanguis flati conuenit
fore dicitur fiat leue flobotomia ex basilica aut
vena communi cum quod natura videris permittere
si superfluitates venientur clisteria uel leni ut
tactum est et fiat omnia ista in [illegible] post et [illegible]
[illegible] et aut inicium per per [illegible] horas deinde
tunc ad digerendum ut recipe mell viol aceto
ʒ ij aq fluuialis distillate parum deinde
coctis addite modico zuccari ʒ iij misce
et in potum tribue usque ad diem quartum et apparentiam
digestionis et ita in processu notabis prius deinde
contra illo recipe agarici turbit ana ʒ ij spi
ce salgeme ana [illegible] iiij [illegible] ʒ s infundat
omnia in aqua mell deinde colantur et suffi
cienter exprimatur et in ea aq dissolue man
na cassie ana ʒ vj aut potes conficere
pillulas recipe agarici ʒ i s turbit ʒ iiij
salgeme spice ana ʒ s [illegible] ʒ i puluerize
subtiliter et infundantur aq eupatorii deinde
siccetur et cum oximelle simplicis fiat pillule
quarum dosis sit a ʒ i usque ad ʒ iiij. Jtem
quod recipe manna de turbit qua auicenna
posuit in libro et sunt 10 almasoris de
de febre cotidiana cuius descriptio recipe tur
bit fricati cribellati cum paucis [illegible] quod
vocat male ʒ v mastic [illegible] ana ʒ i
zuccari quod de omnibus istis fiunt quorum nocte
detur pondus aureum. Si non fuerit solu
tus venter per se non est tamen usitatus [illegible] [illegible]
ita frequenter exhibitum possis cum ista dosi
dari ut cum ʒ s manna et ʒ iiij aque
mell aut aqua zuccari. Rursum pro
solutione repleret digestiuum ut deinde
oximell [illegible] usque ad [illegible] diem et isto
processu itaque potes euacuare ut prius dictum
est deinde fiat [illegible] magis apertiuum dando
oximel et ad [illegible] et [illegible] per [illegible]
cinamo uel [illegible] ut [illegible] aut cum mastic
aut recipe aq feni buglosse ana ʒ i aque
absinthii eupatorii ana ʒ i s aq rosarum
ʒ i aromatizet cum aliquo dare aro
maticum deinde sulphuret cum melle despumato.

Solutum.
Vomitum
Flobotomia
Digestiuum
Clistere
Pillule
post a[illegible] [illegible]
digestiuum
Aque di gestiue

pille alefangine

pille de ebur

Confectio

Reg. sup sitimorum

Confectio ellar

fricatio

clistere

digestiuum

pille

digestiuum

et fiat suteplanius quod diuidatur in xor ptes. deinde soluatur. cum dicto solutio/ dentur pille alefangine aut pille de yera addito agarico. indecliatione uero siue in statu ius et maa cople te dige dentur pille de turbit ut qui con tingit. aut pille alie quam descripsi p. iunio poi et est ista Rx mastic. ʒ. ß. yeros ʒ. ß. succi absinthij ʒ. j. puluis collo quin te ʒ. ß. agarici ʒ. ß. fiant pille cum oxi mel simpl. et tribuatur in potu a ʒ. ij. usque ad ʒ. j. Item conuenit in hac fe. confectio hec solida Rx trociscorum dyarodon cinamomi elec ti ana ʒ. ij. puluerizentur subtilissime et cum zucaro fiat confectio solida de qua capiat ʒ. iij. in principio sue comestionis. Regimine uero pos sit hoc ut incipiente pox nec dormiat nec bibat uel comedat sed calefiat extrema in oibus partibus. deinde circa finem principij iam caliter sugge te fiant fricationes continuando quanto magis fieri potest dum modo non ledat infirmum resolucone. Si uero sitiuerit sepe colluat os cum aqua zucari rubei aut albi aut cum aqua ordei. et si circa finem status cogatur bibat. datur aqua zuchari de qua dictum est. aut aqua ordei. et si in potu capet syrupum acetosum simplicem non esset malum aut aqua cocta infusionis zucari boraginati aut buglossati aut ro. non antiqui. vini et si fiet hec mixtura Rx zuc chari boraginati zucari buglossati zucari rosati manus xpi cum plis ana ʒ. ß. incorporetur adinuicem et vinum coclear dtur unde de in potu.

Sed si uero flata sit inusitalagiopiz aut cudu aut vitreum diuidatur istis regimine. in hoc nalium reg et melius et primo non nalia plus detinet ad fin calidum et siccum quod in phleumato flate fricationes et fiant fortiores primo maxime post euacuationes. quia fricatio fiat ex vino albo subtili cum aqua eupatorij. aut apij. aut sparagi Item benedictus ad medicinalia competit le nificatio post tristem facta cum cassia dissolu ta in aqua decoctionis ysopi mellita et accetosata. cum oximelle simplici deinde fiat digestiuum hoc Rx mell ro. co. accetosati ʒ. j. ß. aq. fen. ʒ. j. aq. mell. ʒ. ij. misce et detur in potu prima vna. deinde euacuetur cum pillulis vel Rx puluis yer. ʒ. ij. agarici turbit ana ʒ. j. spice ℈. salgeme ana ʒ. ß. fiant pille cum oximelle simpl. quarum dosis sit ʒ. j. deinde repletur digestiuum Rx radicis fen. sparagi brusci suchaa boraginaz ana ʒ. iij. bugloss. melisse ana ʒ. ij. fi at decoctio deinde post colaturam Rx aceti albi subtilis ualde acuti ʒ. j. ß. misce et

aromatiza cum cinamomo post syrupiza cum melle despumato et da vicibus vij dando qualibet vice ʒ. ij. cum aq. decoctionis fen. cata. deinde eua cum dictis pillulis. vn in isto casu melius est agaricus cum turbit. Et si ulteriorem syrupum sit expediens facere stitilantem et apientem opilationes potes dare syrupum de eupatorio descriptum mesue. cum iam febris uenerit ad statum versus decli nacionem. ut Rx syr. de eupatorio ʒ. j. ß. aq. absinthij ʒ. ij. aq. zucari ʒ. ij. misce deinde dentur pille facte et pille de turbit. Item potes facere illum syrupum Rx radicum fen. ʒ. ß. suchaa boraginaz ana ʒ. iij. capill. veneris cuscute ana ʒ. ij. bugloss. melisse ana ʒ. j. ß. squinanti calami aromatici ana ʒ. ij. fiat decoctio in aqua fluuiali. de qua post colaturam Rx ʒ. viij. absin thij aq. eupatorij cum cinamomo ana ʒ. ij. et spice ʒ. ß. deinde syrupizentur cum melle et sumat quatuor vicibus cum proporcionali quantitate aque zucari aut mellis vt ʒ. ij. deinde purgetur cum dictis euacuatiuis etc.

Sed si uero sit flata aquosa regatur istis cum dicta declinatione ad calidum et siccum quod tacta est et hic iterum dentur fricationes sed fatiliores quam in prioribus quare fiat lenificatio cum cristeri aut leni tiue potes ut est tactum. Et digatur materia cum melle ro. vt Rx mell ro. ʒ. j. ß. aq. decoctionis fen. ʒ. iij. tribue in potu deinde euacua. cum ista decoctione siue infusione Rx capill. ve. ana ʒ. ß. ysopi thimi ana ʒ. ij. fiat decoctio in aqua dissolue cassie f. ab ʒ. j. usque ad ʒ. j. ß. turbit boni et gummosi ʒ. j. ℈. ʒ. ß. zucari ʒ. j. et si vis dare in fusionem pone xor ʒ. ut confice pillas Rx capill. ve. ysopi sticados thimi ana ʒ. j. ℈. ʒ. ß. turbit boni et gummosi ʒ. ij. salgeme ʒ. iiij. puluerizentur omnia subtiliter et conficiantur pille cum oximelle simpl. aut Rx puluis yer. turbit boni et gummosi ana ʒ. ij. ℈. ʒ. j. capill. ven. ysopi thimi ana ʒ. j. puluerizentur subtiliter et fiant pille cum eod oximelle et sit dosis a ʒ. j. usque ad ʒ. iiij. Item dentur pille alephanguine descripte mesue. Item pille de yera simpl. galieni. Regatur quoque paciens tempore febris ut dictum est. Si uero circa declinationem confectionem solidam capere uoluerit competit ista lenis confectio Rx anisi fen. ana ʒ. ß. cinamomi ma ana ʒ. ij. puluerizentur subtiliter et fiat cum zucaro albo confectio solida cum aq. bugloss et fen. Item si uelis confectionem caliorem

confectio bona

stomaticon. Recipe pulveris diacinamomi siue mesue
℥ i margaritarum ℈ v. fiat confectio solida
cum zuccaro ℥ vi et absinthii aque et melisse
dicta sufficit ut dictum est. Tene tamen menti quod
sunt magis sed processu temporis plurimum et similiter
euacuationes aperitiuos sirupo[s] ita dictat et api
endo augeas ut possis declinationem conuenit
cassia purgandi et specialiter quod decoctio ciceris
rubei uel nigrorum. Et cum carnibus similibus et
decoctio feni uel petrosilini uel similibus. Si
non flegma est acetosum tendit et dicta ipso
[illegible] simplex ad calidum et siccum aliqualiter
et fiat ut dictum est etc.
Quotidiana flegmatica continua quod et similibus
dicta et fiat et lenificationes [illegible]
deinde digerat cum isto digestiuo. Recipe oximellis
simplicis ℥ i ß aque mellis ℥ iii. sumat [illegible]
deinde euacuetur cum infusione turbit et
agarici ut Recipe capillorum veneris ana ß radicis feni.
℥ ii. fiat decoctio in aqua post colaturam
cassie fistule bone et pinguis ℥ i. turbit agarici
ana ℈ ii. ℈ spice ana ℈ ß. salgeme ℈ iiii
infundantur in dicta aqua sumi infundantur
in oximelle simplici deinde infusio inficiatur
cum dicta aqua et in potu tribuatur. Aut fiat
pille expulsiue recipe addito turbit et
agarico et detur ℥ i. etc.

dul

Quotidiana flegmatica dulcis. Permixtionem
sanguinis sit dicta que mediat [illegible]
[illegible] declinans ad siccum fiat frigida et sicca
deinde fiat lenificatio cum potibus et aqua zucca-
rina aut in aqua decoctionis liquiritie et fiat
[illegible] et ut est tactum. Deinde capiat hoc
digestiuum. Recipe mellis rosacei ℥ i sirupi acetosi simplicis
℥ ß. duplum detur aque zuccari aut aque feni.
Deinde euacuetur cum turbit uel agarico dictis
[illegible] aut cum pillulis constructis de yera
et turbit de quibus est tactum. In processu
non fiat additio aperientium ut capillorum [illegible]
sirupus de radicibus et [illegible] euacue
ultimus cum maiori dosi dicti euacuatiui etc.
Quotidiana continua flegmatica ex flate [illegible]
cole. Recipe ut multiplicite dictationem
primo penes flegma [illegible] subtile aut
grossum 2° penes distinctionem cole que
[illegible] 3° penes [illegible] quod
equa [illegible] intellexit ut ex fla-
te salso aut non equa. Leuissime [illegible]
de regimine flegmatice note. Peruenient a flate
salso siue colico quod in illo diuidendo est
Regimine quod non [illegible] declinet
ad frigidum temperate et ita ad siccum et tendat
subtiliatiui [illegible] Proximum
melius si fuerit simplex venenum fiat [illegible]

tamen leniat venenum cum hoc lenitiuo Recipe pulpolorum
passularum ana ℥ iii fiat decoctio in qua dissolue ℥ vi
cassie fistule manna [illegible] ana ℥ ß et in potu
tribue. Deinde tribue hoc digestiuum Recipe sirupi acetosi
simplicis ℥ i ß mellis rosacei ℥ ß aque zuccari ana
iii in potu tribue deinde [illegible] Recipe violarum
ana ß. uvarum passarum ℥ ß radicis feni ℥ ii fiat
decoctio in qua dissolue cassie fistule bone et pinguis
℥ i ß diaprunis [illegible] mesue ℥ ii uel
ad ℥ ß et in potu tribue [illegible] ℥ i pillarum
aggregatiuarum aut Recipe reubarbari turbit ana ℈
ii ℈ spice ana ℈ ß infundantur reubarbari in [illegible]
[illegible] post sumatur infusio per expressionem
reubarbari et misceatur aque decoctionis [illegible]
capillorum veneris et violarum et post in potu datur. Aut in
infusione turbit ℥ i ℈ ß ℈ misceatur ℥ i
electuarii de succo rosarum cum manna cassie fistule ana ℥
vi et in decoctione capillorum veneris tribuatur. Aut
Recipe [illegible] mesue ℥ ii turbit
[illegible] ut est tactum ℥ i cassie fistule ℥ i [illegible] in potu
cum ℥ iiii aque zuccari et ℥ ß aque endiuie.
In processu [illegible] sirupus de bisantiis descriptionis
mesue ut Recipe sirupi de bisantiis ℥ i ß sirupi
endiuie ℥ ß aque endiuie aque zuccari feniculi
ana ℥ i. misce et in potu tribue. Item
[illegible] sirupus acetosus cum radicibus
descriptionis mesue cum dictis aquis et sirupus
acetosus [illegible] descriptionis [illegible]
quos [illegible] deinde euacua cum potibus. Bernardus
de gordonio describit quasdam pillas quas
[illegible] quarum descriptio [illegible] Recipe tur-
bit ℥ i agarici [illegible] reubarbari [illegible]
[illegible] ana ℥ ß [illegible]
[illegible] absinthii eupatorii ana ℥ ii ℈ [illegible]
ana mastic [illegible] spice uvarum passarum
mundatarum ab [illegible] liquiritie ana ℥ i confi-
ciantur pille cum oximelle squillitico dosis [illegible]
[illegible] ℥ i usque ad ii [illegible]
cum electuario de succo rosarum. Item [illegible] ut est
tactum conueniunt pille aggregatiue. Regimine non
[illegible] expliciunt [illegible]

de flate mixto cum colera

Quotidiana est cottidiana ex

flate [illegible] multiplicem
possibilem diuersitatem flate et colere
et [illegible] commixtionis [illegible]
[illegible] aliquid de cottidiana causata ex fla-
te et [illegible] grosso [illegible] regimine
[illegible] non [illegible]
ad calidum et siccum temperate et ad subtilias
[illegible] regimine [illegible] alenitiue [illegible] tactum
est cum clisteri aut simili potest in decoctione
ponatur aliquid [illegible] et epithimi. Postea di-
gerat materia Recipe cum isto digestiuo. Recipe oximellis
simplicis ℥ i ß aque [illegible] colare ℥ ß aque [illegible]

Gu
digestiuum
Gu
pill
Gu
ace
lenitiuo

in decoctione cum clisteri aliquid
florum camomille uel [illegible]
et ita simili potest

digestiuum

de regimine accidentium flegmatis

Cibo

pill.

diagramma [illegible]

Confectiones

glosse aque feni. aq. rosarum an. ʒ j misce et in
potu tribue. deinde evacua cum agarico et turbit
et pillulis gordonii. Aut cape pillulas indas et
pillulas de turbit an. ʒ ß post tunc ad syr.
foradres ut dictum est radicum v an. ʒ ij ysopi capill.
ve. an. ʒ j polipodii endivie cicoree an.
ʒ ij ß boraginis buglossati an. ʒ ij eupatorii
ʒ j ß fiat decoctio et aromatizetur cum cina-
momo et adde in fine decoctionis epithimi ʒ ij ß
post cola deinde syrupizetur cum melle et evacua
ut est tactum. Ex confectionibus non examinatis
est dyacuminum vide describens a mesue. Item
dyatrionsantalon dyamusci dulce et alie similes
confectiones quas ex mesue colliges per te. Et
nec alio modo flati insceri contingat cum
eius malum et omnes resultantes variationes
regimine et quia de modis nutritivis in regimine
omne dictum illuc usque loquitur differam. Quando non
tempore proprio agendi sit et qualiter cum in necessi-
tatibus omnium pre explicabis colliges possibiliter.
Nunc restat pro regimine flaticarum interpolatarum
nisi recordaris regimine quorundam accidentium
de quibus autem fuerit mentio in littera. Primo de
prostractione appetitus cuius regimine tactum
fuit supra tamen attendere possumus quod stomacho
cum exterioribus inungendo cum oleo mastice
aut tactum fuit. Item mastice masticet
et cinamomum et gariofilum et macis et similia quae tacta
fuerunt. Tertius accidens est vomitus regendi
ut supra tactum fuit. Aut tu loco panni
dona ex ysile inimicum et intelliga cum cinamomo
Item dona ex ysile simul de granatis vel mirris
cum mente aromatizata cum cinamomo ut gariofilum
Item dona ad ministrare istud syrupus contra ardorem
tonum minorum ʒ x thuris ac mastice an. ʒ
v mente ʒ vij decoquantur in duabus libris aque
in qua sunt folia mente et post decoctionem cola
et aromatiza cum garioffilo et fiat syrupus depuratur
Aut pro aqua mente ʒ iiij aque absin-
thii ʒ ij aque mellisse aque buglosse an. ʒ
j vini granatorum minorum ʒ ij ß aromati-
zentur cum cinamomo deinde syrupizetur cum zucaro
aut fiant alia praetacta supra. Item per regie
fluxus ventris remittit ad supra dicta. Item
debilitati docet sumere expulli assatis
et in patella coctis ut sucetur modo usitat
ut capiat pullus et lardet et ab infra
lardellam in figatur unus gariofilus et inveniatur
cuius ponantur iuxta feniculum et salvia
et cocto pullo debite abiectis interioribus et
exterioribus lardelli comedet postea pullum
deinde minuit in tridie et de illo comedat. Item
comedat consumptum ex pullo in cuius ventre fue-
runt cocti gariofili cum cinamomo aut fiat suffi-
mentum ex pullo ita aromatizato loco

et cum aqua buglosse et vino granatorum minorum. Item
conveniunt vitelli ovorum recentium tremuli et testiculi
gallorum non coctorum et alii. Inveniens assi et
conditi cum vino citoniorum aut granatorum dulcium aut
cum agrestis. Item conveniunt decoramina facta ex grano
in succis et buglosse mellisse aut alia quae
dicta sunt. Item non obviante catarro
conveniunt dare facere et super ipsam aquam rosarum vinum
tantum virtute confortante ex nocumento et
inflammatione febris. Et cum adest sincopis et
evacuationis et accito et tamen cum desiderio medicine
et ipsum exigit et aliter renitentibus pacientibus
et colore saturati capitis humoribus et a. per decocta
sima pro causa et in materia repellitur. Item fiat
sacculus cordialis expractus. Item conveniunt confectiones
cordiales ut non cremantur multa flamma per pulveres
electuarii de gemmis describere mesue ʒ iiij et fiat
confectio solida cum ʒ iiij zuccari rosarum et buglosse.
Item potest facere confectionem ex speciebus confortantibus de ligno
aloes describere mesue et multa alia per te in-
venire potes. Item quod confectio de citro. Item si accidat
et inflammatio in facie ex eximiis quae
syrupus de eupatorio per quod evacuare potest
cum pillulis cochiis. Item cum pillulis alkekengi
describere mesue a ʒ j usque ad ʒ ß. Item
conveniunt pille describere eiusdem quarum diuo
pillule ad se antiquas. Item pillule de reubarbaro
ubi materia esset magis minora. Item pillule de
eupatorio maiores et minores. Item exhibe
hanc infusionem. Recipe capilli veneris eupatorii
feni spicae burusti an. ʒ iij ysopi ʒ ij fi-
at decoctio in qua dissolve ʒ vj et cassie
ʒ j deinde infunde ʒ iiij agarici in oxime-
lle composito et postea misce per gemma spice
an. ʒ ß et misce cum predictis et in potu tribue
post evacuationem conveniunt trocisci quos describit
avicenna et hec sunt Recipe an. lacte abluti amigdal.
excorticatarum feni florum squinanti an. ʒ
iij florum eupatorii ʒ iij ß spice ʒ vj
ß ysopi ʒ vij rosarum ʒ x fiant ex eis trocisci
cum syrupo de eupatorio et sit dosis ʒ iiij. Et
sunt hic non sunt multum usuales redigantur
potius in formam pillularum. Item si perveniret
ista materia disponitur conveniunt dyalacca et
emoruissa. Item dyacurcuma quam describit
seraphio mesue quae utiles sunt explicans Kano
et ponitur de dyacurcuma magna et confertur
ad opilationes antiquas et tactura et ydropisim
inimicum maxime et eradicabit opilationes
splenis et epatis cronicas quae indurate sunt
et confert ad feditatem colorum et stomachi corruptionem
et humorem frigidum et ventositates grossas in eis et

dyacurcuma maior et minor

de inflatione flatici et emoroidarum
febrium

dolore renum et vesice et provocat urinam cuius descriptio est. Recipe ciperi asari petrosilii dauci
seminis apii ana ℥ iiii carvi seminis feniculi men
spice ana ℥ vi costi mirre cassie lignee
squinanti carpobalsami sive seminis balsami zu
rre tinctorum sive absinthii succi eupatorii
olei balsami calami aromatici cinamomi
ana ℥ ii ß scordeon sive alei silvestris sto
lochadie succi liquiricie ana ℥ ii ß dragaganti
℥ i conficiatur cum melle dispumato et est dosis a ℥
i usque ad ℥ iii. Et hec res pater est displica
bit ob missio melle tenenda pulverizanda
pulverizentur et fiant pille cum syrupo eupa
torii quarum dosis sit a ℥ i usque ad ii. Ponit
etiam descriptionem diacurcuma minor valens
sit maior et est ista vii generibus magis quasi
displicabit cuius descriptio. Recipe spice mirre
cassie ciperi florum squinanti costi cinamomi
ana ℥ ii tere et conficiatur cum melle dispumato
dosis sit ut est dictum vel pro minori et sic tamen
redige in pillas ut est tactum. Sequitur describit
Horrencus sicut de ipsa quam maxima utilitate
sit dyacurcuma magis laudat medicine
dosis a ℥ i usque ad ii vel iii. Si ius est
redige in pillas ut est dictum. Sequitur describit
dyalacca vide ibi sitis dosis ab aurea usque
ad ii sive a ʒ iiii ad ℥ ii et cum vino sub
tili detur in potu ieiuno stomacho in matutinis
et in purgatis febribus. Sequitur describit dyalacca
minorem ponendo ~~maior~~ maiorum cuius
hec descriptio. Recipe lacce ablute costi cum foliorum
squinanti rubee tinctorum aristologie rotunde liquiricie
piperis ana ℥ i ß raucedem ℥ iiii mirre
bdellii ℥ i conficiatur sicut prius. Sequitur mel dyamug
dal amaris dicitur confirmatione amicorum et dicitur confit
ticeptor. Sequitur in isto tamen quidam amicos confer
tur cum melle vini potest fieri ista confectio. Recipe
feniculi ana dauci ana ℥ i ß amicos ℥ ii cina
mi ℥ i ß gariofilorum ℥ i pulverizentur subtilissime
et cum melle dispumato conficiatur et medium
coclear sive ℥ iii detur cum aqua solimacontis
eupatorii aut absinthii in isto tamen contra
tyriam magnam antiquam vel recipe tyriace
antique dyalacce ana ʒ ii tribuatur in
potu hora decoctio dissolve in aquis aut
in ℥ ii vini albi subtilis aromatici etc.

Regimine flatice continue

que duplici diversitate recipe potest
eo quod duplex est mixtolata.

Tamen hoc regimine intelligere debes pro ista ipsa
in infirmitatem non naturalium rerum et in medicinalium
divisione. Regimine vero non naturalium divi-

-ne tempore vel ruum et aperitur. VIII vero est notum nisi sit
magna repletio aperitiva. Est dicta gressior dimittere
te quidam usque ad declinationem exclusive debet et
declinante quidem ad magis subtilianda. VII vero
iacet nos. Iam manifeste digesta dantur carnes
et simila cum ita linea vini tendendi et subtiliandi
reliquum regimine pro parte iuste et differt in sinu
non naturalium flatice. Quoniam aliquando mixtolate. Nam
dieta rerum minima debet esse subtilior et minus
calida. De reliquis utique prius regimine. Postquam fiat le
nificatio rerum medius tactus dein si constet pec
cat sanguis competentiam flobotomia deinde dimittat diges
tiva quod facta sunt in mixtolata variando tamen secundum
diversitatem materie. Hoc tamen poterit esse hoc.
Recipe syrupi acetosi simplicis ℥ i mellis rosati ℥ ß
aque mellis aut aneti ana ℥ iii dein evacuetur
cum dictis in flatica mixtolata deinde transeat
visa digestione ad syrupum acetosum ii vel iii
iiii vel feniculi apii petrosilii cum melle ro
sato et tactum. Postea completa digestione dimittat
subtilianda et aperientia ut tractatu proximo
quinto tandem tractatu octavo dicebatur tractatus quinque.

Capitulum cure febris sincopalis humorose.

Hec febris est difficilis cure. Regimine curativum
febris sincopalis humorose. Prima dictione distinguetur
in febrem humorosam secundum plurimum contingentem ex flatu
et in febrem humorosam ex coleria confusa contingibile
et in febrem sincopalem humorosam contingibilem ex
sanguine. Regimine autem prius separabitur de deli-
catis administratione non naturalium rerum. Secundo in
debitum regimine principalis aut medicina. Primus
autem in multa separabitur secundum materias non natura-
lium rerum et incohando ab aere. Et quoniam ne cor ordinis
aeris ergo eligamus prius, primo clarum orientalem
sive septentrionalem ad situm declinantem et in
actibus temperatum aut constantem ut particulariter
declinantem ad calidum. Et ut alias tactum
est de flatica febre. Vitentur mansiones iuxta aquas
vitentur et domus novi cementi subterranee
aut terrene frigide et parvo est testudo lapidea
et sit camera patientis evacuata debite cuius
aer omni die renovetur apertis fenestris nec
stet patiens hic in camera obstinata vero clari
aeris tempore vigiliarum et si fuerit tempus et
tempus humidum et nebulosum corrigatur aer camere
ex igne iuniperi aut foliorum lauri aut
igni lignorum quercinorum non perfusorum in aqua
apponatur iunipera aut pomorum odoriferorum
cortices aut similium aliorum quorum ex prohabitis
colligenda sunt aut fumigat camerem
primus apponendo iunipera aut cortices

digo

hic deficit totum illud regimine quod sequitur in fine recipe tay revolucio vero sic explicit sequitur defectus huius febris

vel sincopalis humorose et flatue

aer

locus

& diuiditur

chimicam aut nucis cypressi aut garyophyllorum fusticis
et similia que per te colliges. Vel si paciens nobilis
existat et delicatus et in expensis sufficiens. Recipe
thuris mastici corticis thuris sandarace sive
vernicis ana ℨ iij storacis calamite ligni aloes
ana ℨ i s. fusticum garyophyllorum ℨ ij conterantur
hec grosso modo et confectantur. Vel aut sic approximatur
primis sufficienter ignitis. Addere etiam
poteris ambre musci ana gr. x sive quod ad te
ana ℈ s. et conveniet ista rectificatio maxime
tempore sincopis aut dum timetur eius euentus
quia et pluribus aut evacuationis tempore et
statim proxime aut evacuationis non dicebat
dimicet aer notabiliter ad calidum contrarie declinans
ad situm. Expedito aere venio ad aliam
rem non naturalem, et licet post aerem sequatur immediate
cibum et potum, ea tamen cum amotum et quiete
incipiam. Et sic dicimus paciente non debere de
lecto moveri nec ad expellendas superfluitates
ne ex motu et agitatione incurrat
sincopim, vno panno grosso duplicato
aut triplicato sibi in pectore ponatur super quo
emittat feces aut in stramine sub stapuris
in superiori perforatum et ad modum cathedre in
se continens bacile propriis subponatur pacienti
et dum feces emittit assistat faciens
ut dicetur, et deinde odoriferis naribus supponatur.
Iste nec ad urinam surgat sed iaceat
in urinali mingat aut deo panno fricatos
tamen isto tamen valde convenit dum timemus
sincopim et in actu sincopis post substinere
virtute parata accessionem. Licet non statim post
assumptum cibum preparabis fricationes intendamus
divisionem materie sive fumorum a
corde ad inferiora sive ad exteriora ne
succumbat sincopi aut illa incurrat
et rapiant poros et subtiliter materiam. In fricationibus
aut tres sunt modus. Primo ex parte
partium fricandarum, 2o ex parte qualitatis
fricationis, 3o ex parte eius cum quo debet fieri
fricatio. Quantum ad primum vult Avicenna in principio
ut incipiatur a coxis et cruribus
trahendo a superiori versus inferius per interiora
tacta trahendo magis diutius. Deinde
transeamus ad fricationem manuum et
brachiorum usque ad spatulas trahendo et
per eandem interiorem quare a spatula versus
manum. Deinde fricetur collum spatule deorsum
et nates et fricemus deorsum et spatulas non trahendo deorsum ut magis trahemus

versus cor. Sed lateralis pectus et versus brachia
Si vero partes fricuerimus subterioris cordi
deorsum trahamus fricando. Deinde fricemus
pectus trahendo et lateraliter versus brachia
et partes inferiores pectoris fricemus trahendo
deorsum fricatis aut hijs omnibus partibus sit re-
plicemus fricationem coxarum et crurium ut ante
et contra aliarum partium. Quantum ad secundum dicendum est
fricationem saltem in principio debere esse forte propter
materiam que est fricatorem et grossiorem et nos
magis intendere debemus divisioni et extractioni
materie, limitet tamen Avicenna hanc fricationem
ut abradat cutem delicatam et nobiles
non patiente. Hec et non sufficiat pluries fricatio
aliqualiter dolorosa. Quantum ad 3m vult Avicenna
fricationem esse fienda cum mandili aspero sive
cum panno aspro ut asperitate panni fortior
faciamus fricationem. Imperessi vero febricitant
in augmento fiat lenior fricatio licet adhuc satis
fortis, materias cordi valde fumantibus quasi
statim leniorem facere potimus iam magis ex-
tincto calore aperiis poris et fumis et materia
valde subtiliata. Inter diminucione vero adhuc
leniori utendum est patet ex hiis tamen cum frica-
tionum teneant semper strictissime et attentissime
et assidue. Proposito tenore virtutis cum forte
fricationes debilitet et fastidiat pacientem,
nec inconveniens est apud timore sincopis
fumigare pannum cum quo fienda est fricatio
maxime pectoralium fumo musci aut ligni
aloes aut ambre ut etiam nec et in die
in fine deinde panni vino maluatico de
cortonis alicuius plurium aromaticum deinde
cum panno ita infuso et post infusionem suf-
ficienter expresso fricationem facere ut tamen non re-
maneat in poris vinum per sua corpulentia
obstruens poros ideo tutius est cum fumigato
panno fricare. Expedita 2a re non
naturali venio ad 3am ut sompnum et vigiliam
et sic quo tempore sit dormiendum et quo non sed
per eam generales documenta prefidaru? generali po-
terit apperire, tamen non adstrince tempore proximis
indigentibus ad dormiendum ut tangit Avicenna
medicetis tempus dormiendi restringeat
pro digestione materiei et refectione virtutis. Alia me-
dicetis fricationi ad materiam resolvendam max-
flate vitreo inusitallagioso aut arido
faciente febrem sicut et inflatica sompnium
posuit Avicenna equare vigiliis ut sit ad
digestionem et vigilie ad resolutionem. Expedi-
ta tertia re non naturali experimentis intellecta for-
ma tribuit de 4a re ut inanitione
et repletione deinde sive evacuatione et retentione

Replecio et euacuatio

Fricatio quomodo fieri debeat
vel ponere ...

naz i stimia ddiy supfluitates i hoc coz
pebitus effluxiones z viab et duodas
vii a sompnio surgens iniuropus pnairs
tempter educe z sic gnt alias et si no
emitteret feces pcedet cibi salti suppo iuz
ex melle et sale ut coie fit ritiat siue
ipsonatin i replo cibi z potus vitande sut
que nō sic nisa cibi aut potus siat me
ditus ex replone patienf z vigore vir
sit tn gsualis ordo ne ad satiuitate come
dat aut bibat iux aiuo pcepti za pmi
de regime eius q gmedit z bibit / Exerey
nō ad q̄z re ut actu aie i videnc nulla
excessiua actia que ne fiat nimia agita
humoz aut debilitas pvia resolucois actia
tu leuie exectiua calois nō tn i flamatia
mitty ut tempata gaudia possint gre z
delectauiū visiones z audit tuuores
aut z tristiae extoz vitent pra z humoz
agitatia nimis / Expedita q̄a re no valz
deserta z ulta ddz ut cibo z potu z pncipa
te cibo geuti tpr qet fe si inexplata fuit
z q geuti i pncipio vniuisali et e ddz q q
ista febris e replonat et potissime capta
fi sincopis zoe mlte nie suffogant aut
z frigois cotabit cordi ie apti oz nob uti
dieta subtilioi qua i pcessu q coez dietacoz
aliaz febriu i qbz pp maiorez intensioz
fe z i relacoe ad statuz i pcessu dieta uti
muz mag tenui et e tendubiste mo
i ista fe et i qualz alia valde replonali
timido maig nocuntur expte oppssiois
calois et agrauatois virtutis q aliud no
ciuntuz expte alterius erit g cibus
ptisana ordei liqda sat cocta i aqua
simplici pondo medium zuccari zu desup
et potu ce ista dieta usq ad die zm plen
pauificata ma timido debilitez i virtut
poterim coque ptisana i brodio pulli mac
et ita que auge poterimus dieta zm
exhonctatoz virtutis z maiore resolucioz
attento tn statu et intesioe febris. Si aut
abhorret extoto ptisanaz ut plies est
possibs apn° exhibe pane coctu i brodio
pulli matri valde raru exhibe aut si
foret valde delicatus z solitus uti ctus
pullo sit i coz apti resolui gtudae tuc
pullus maar aut i pdix z fiat brodiu
valde liqdu cuius modica gntitate tri
bue zm replone tn et gstaria virtut
et ita mate augendo ul ingrossando
dietaz aut z atn subtiliado attento virtute
repletione z statu pnt declinacone vero

ut est clar delex uti dieta grossiorj semptiu
nō alio repugnate apt apitua subtiliatia
et declinate ad statuz tempate i actis aut
parp salter tpr valde frio et hime sic esti
vo tpr sic tepata i actis aut parp decli
net ad fim no erit g maluz si cu pullo
salr aliqlit digia ma et moziata no ma
lu bulliat aliqntulu iadicē feir et ita pse
ueiet ista corecto ut i declinacoe salte
indic semel bulliat gma ciccz zu placa
aut pautoza zm grossae nie aut visco
sitatez nispecto tn semp tenore virtut
si z i declinacoe gdiantur cappares usta
li mo et cu aceto vini sat acuto z asper
gent cinamo i inicio comestiois cor cap
pars aut q gent. Si z aly dimiss cap
paribz autile mgtme aut i loc siccis
degentes elixent in aquaz ventribus
ruimpa. postea siut bulliant i aceto decoc
tois salme et rorisinarinj sim aliquas
pticulas suas dent impo ad qmedend
qferent sublevando appetituz z incidendo
et subtiliando sia. aspge tn aliqntulo
cinamo aut mate gaiof ul zz. semp
tn z attenta fe alia no cibaria pnt poteri
excogitare / i tuc venio ad potuz potus
aut geuis zoe fe. et mie z attenta z i ten
coe ad virtute quodam sic vinu albu claz
subtile odoriferz no lms virtute saptica
sapore mediu gsiderata tn i hoc gsuetuie
z i sto disipe qui plures ledit in ista
fe. et e tn sincopis ut sunt exta de fe
sincopali humorosa ut z aliqn et vinu
dulce ut ex 12° terapie colligi possumus
lunphat tn sm vigore vini z replonez
et i flamatoz pntez si fuit gtiua febr
ad ueniua si fuit interpolata cu aqua mell
aut cu aq zucciū zu aut si de virtute gsidas
gret aq mellis impom salte usq ad diez
ey ul aqua ordej zuccata zucco zu tam
usualius e exhibere lunphatiz vinuz
maxie polus et anatibz illud qntitate
tn tua gietura insa videndo replonez
febriz et illis gsitendo virtute / tpe tn in
cursus i sincopiz siue timor sincopis sit
qualis gar potus suo loco dicetur / Expe
ditis regiminibz ne valz reg ad melia
mag transiend quoz regimie dimittit
i meditalia respicietia tatz siue maz
et i illa melia aut cibaria q virtutez
respiciut z actus q e sincopis z virtutis
dissolucio ul repletio et i melia quodam

Aminolare correctio

de potu

Regimen medicinale aliud rep

respicientia morbum nisi non sit i har se du
plicter intelligi possit ut nos com genit et
plurimum aliorum ad me repet inspice et in
testinis aut et primas vias terminatas
ad intestina quales nisi sit feces 2 viscositates
quedam repete in intestinis aut 2 grosse ve
tositates et cum humorose superfluitates
colice ut flatus constringet pulsu ut gieste
in ipso aut in intestinis sollicites magis ppai
at fecis haru quod ca p facilis i rehoantto g
visuale 2 notissimi suppositorium ex mille fem
aut si plus de virtute confidas fiat clistere toc
et tale hora quietis aut i quantum minoris afflictionis
et tempore ieiunii nondum dico farinis 22 hoc Recipe flor
camomille canilium blete ana m. s. ordei m. j. mel
ipsius caule excepto qui buliat mediocriter
et io ponatur et fine coctionis deinde colentur
ista et sumatur lb. i s. colature cui adde olei
comunis olivarum maturarum ʒ iiij mell violati
cassiefistule bone 2 pinguis ana ʒ i l. vel pingue
dinacione aut si timeres debilitatem virtutis
aut foret puer cape pingue brodium pingue
caponis aut galine ut vituli quantitatem
que tibi videtur proporcionata virtuti et si intenderis
mollificationi fecum adde olei pociori aut
amigdalarum dulcium ʒ ij 2 sal' modicum 2 immitte
cristere. Si 2 educentis fecibus constaret minus
in ipso rema sisse que leniter educentur vomitu
queret levissime provocare vomitum cum oximelle
simplici ut Recipe oximell simplicis ʒ i s. aque
zuccari ʒ ij misce et tepidum da in potu
deinde post quartam horam immitte pennam ori aut
digitum ut faciliter evomat. Si aut appareat
virtute constantior quaerit misce aqua decoctionis
seminum rafani et oximellis ut vomat
aut sile aliud exuoitiuis praticis semper
fit virtute attento tenore 2 dispositione stomaci
existente 2 semper leve aliud non agitatum
sine commotionem valde timide nisi si 2 fuerit ex
pediens lenire ventrem et stomachum apparte mun
dare capsiam et mannam exibe potius hoc
modo Recipe cassie bone 2 pinguis sive medulle
cassie ʒ i mane ʒ s. dissolvatur in ʒ v
aq mell aut zuccharatum et bibatur in po
tu. Et si potione abhorreat dare potes
pillarum de yera simplicis gali descripte q. tempore
a ʒ s. usque ad ʒ i aut de pillis alefangine
descripta tam ubi tunc de virtute valde dubitares
non valium attende regimini fricacioni suppo
sitorio et solutiva dimitte. Si non virtus
constaret satis non timeret misce agaricum pill
de yera aut alefangine ut Recipe specierum pillarum de
yera ʒ ij agarici sufficiente trociscati ʒ i salgeme
spice ana ʒ s. infundatur agaricus per horas 4or
in ʒ ij s. oximell simplicis deinde hec omnia
misceantur et confitiantur pille et si fuerit ex
pediens addere de oximelle addatur et in die quo
a factione pillarum ʒ i per quere tunc semper in firmi co
stitucionem et comparacionem ad pillas et medicinas quidam
enim solvunt ex pilla una quidam non requirunt
doses ampliores quibus considera insuper i gradie
ntes vigores eorum antiquitate aut recento
initate et in formacionis pillarum quia tempore
anni 2 plura alia suis exigenda locis. Di
gestiva non infer primum facta solum quibus mo
racionibus ut hic et petit Recipe aq feni aq sca
limacionis ysopi ana ʒ iiij aq mellisse
ʒ i cinamomi quo aromatizetur decoctione aq
ʒ iiij post aromatizacionem sirupizetur cum ʒ
iiij zuchari aut mella mell mundi et
puri de quo sirupo post decoctionem redacto ad ʒ
viij medietatem capiat in matutinis et
iterum reficiat et illa hora sumatur usque
prefixo a° die aut eius potibus aquis
ob immittedo mel adde oximell simplicis
ʒ iij prefixo a° die potes exibere de pillis
cum agarico dosi una misto cum quarenti
2 pille scote p. descripcione in mesue quarum
prehabita dosis tene ut usque ad ʒ i et
in hoc 2° vel extinacionem virtutis et materiam
educendam deinde feo clisteri lavatiuo
congruo satis in die 3a restaurare syrupus que
reddit appetitum magis et reisum ut Recipe
aq feni ʒ iij aq petrosilli aq fragi aquo
brusci ana ʒ ij aq ysopi aq capill. ve
ana ʒ i s. aq mellisse ʒ ij 2 intelligatur
aq decoctionum seu stillinacionum aceti pille
ʒ s. aromatizentur cum decoctione cinamomi sy
rupizetur ut dein e et huius syrupi potes
dare ʒ ij vini cocti cum ʒ i s. aq zuchari
deinde dum appareret tibi digestio materia iterato
evacua ut dein e. deinde reconciliare vi
post evacuaciones plures tribue tyriace antiq
ʒ iiij cum ʒ ij vini subtilis albi aroma
tizati. Et iste reconciliacione ex confectionibus
quere post aromaticum rosatum de descripcione
gabrielis descripcio in hemengi in mesue. Et si
volueris confectionum efficacem in more. Recipe specierum
aromatica ro. ʒ ij margaritarum fragmentorum
iacincti granate saphiri ana ʒ iiij subtilis
sime pulverizanda terantur 2 cum aq mellisse
2 buglosse et ʒ vj zuccari fiat confectio so
lida de qua in principio prandii aut cene parum
usque ad ʒ s. capiat et si fuerit tempus estivum
potius minime calida et addere fino 2 dosi
ut ro. ru aut sandalorum aut corall. ru

Suppositorium

Clistere

vomitus

lenitiva

pille

. yemali no tpe cald fitiendu foret 2 yemali
tpe ofecto de regimine de speciebus in esug(...) factie
no pxi. quid fiendu explicandie 2 p incho
te poxi intende diuisionibus cu fricatoe ut p
hilrag ingressu me 2 effusioe siue infusioe
fire me ad cor Et si iniesta afferret augne
et ostaret fumos supioribus de iniar cuicit
suppositoriu ex melle feni ut fo pulueri
yere ʒ j an cimini amcos an ʒ ʒ sat
geme ℥ ij ex hijs subtilissime tritis cu
melle fiat suppositoriu quod si nausea pateret
leuit uel tactu vomitus puocet Si 2 ostari
et sibi ab inferioribus ventositate 2 inaz
de inai stom 2 cordi poteris 2 primissa sup
positio vmbilico applicari ventosa magna
sine scarificatione cordi aut potius licz forte
videat cuncuz applicari i vnctoz exaro
matis defendentibus cor ostrio uapore
apto effudi et fiet sincopi ut fo. ol. liliorum
allorum ʒ j cinci debite puluizati ʒ j ambre
2 subtilissime trite ℥ ij vnge sub mamilla
sinistra yeme oleo calido tepido uo esta
te aut fumiga panni sup aromaticis tac
tis ad aeris rectificatoem i pn° regiminis
hiuis febris aut sacula cor hia fo ozimi
gariofili mellisse an ʒ ij flor buglossi
ʒ j serici crudi et postea combusti ʒ iiij
ben albi et ru an ʒ j mac cortic cit
rinarum mete an ʒ ß lign aloes ʒ j ros
ru sandali ru an ʒ ij ambre musci
margaritarum an ℥ ij oia subtilissime
puluizent et ponant i sacculo qdrato
sindonis grane dein fo aq mellisse 2
ʒ ß aq ro ʒ ß croci ʒ j las ualde callidus
aspergat ista aq 2 pfat sacculo firmis
i expsis applicet cordi q anmoueat sitate
tente augmento febris Jt odoriz 2 aroma
de inatia ad calidu ut gariof macis cia
mumi aut ambraz ut musci timoro cue
tus sincopis et du iaz hypothonaz incipit
i cauie nisi foret mulier cu hor exirete
de menstru aut spermatis i tursiia pfo
catoz 2 sincopi iuxta cam poitur le ʒ j
de cura sincop. Tpe 2 hypotho 2 intrante
sincopi madidu panis tepida simila
uio aromatico subtili albo claro a mal
uatico aut muscatello cretensi liphato
si patiat infirmus cu ʒ a pte aut ʒ a aq
ro aut supplet cu aq simp cocta de los
difimite ad stom ofortatoz 2 qui cordis
poteris 2 exhibe ofectoz ut potest dya
musci dulc de speciebus mesue ʒ ij mig
ʒ ß zucari ʒ vj cu aq mellisse fac ofect

solida et ad comedend tribue ʒ j Jt du ophe
de termo fitate et malicia me sicut de
cor lz sit irregularis timoni febris 2 reploi
dare in potu ʒ ij tyriace antiq cu vio sub
tili aut aq mellisse. Expedito regie pnt
pz 2 qd sit i augmento fiendum na de termo qre
2 cu debitis fricationibus opleta extetioz calor
aptione porioz subtiliatoe me et qz a sincopi
iam securiores simus vitomus potu ri 2 pole
2 z instari pot tn sibi collue os ex aqua
ordei zucarata zucaro ru aut ex aq mell
pauca mell ut p nauc ʒ aq ponat ʒ
mell et ita si astinget bibe de hijs potibz
bibe pot aut fiat julep simp cu zucaro
ru et potu bibat in estate no nimis ad
finem declinantez yeme uo calidu bibat
ut pale frigoris ualde pauca ut pz fieri
julep ex aq buglosse 2 zucaro albo ut si
plus infedamus me q febri si 2 de julep
par miscet de acetositate cit ut reparet
julep 2 uigoraret cor 2 qret tpe i statu
sitis 2 poz tpribus sius suge masticando
grana dulcium granatorum aut mizorum p in
fusa aq zucari aut mell insuiret tn po
tibus rep si pot negfiet virtute exquibus
oibz appz attentum ee me dispsic 2 virtutis
   Expedito regie febris sincopalis humo
   rose no quiete a pa(...)ol visterorum cu
   illa no incipiat cura ut pz 12° teurpse
et pnti ca° restat pone regimine sinco
palis zarine otingete a ma cor grossa
ospnti subeunga ut colligend ex regie
zne no pure 2 de duebz oxinis regibz
ut sincopal humorose 2 sincopal minute
tam mediat in illa p quo tn cor fodet
ad stom do aut puocare vomitu pi
colliger vomitiuus tact 2 una no pura
sustenda 2 regime sincopal sanguinee
pessuris ad regime minute sincopalis
et incipit pi° capl. dz ut emplete q 2 so
lite yuoie diuida i tez no nalem regien
et melius p° modem acre ut estate
declinet ad fini vn eligant loca frena
2 ppetentibz firmant estiuo tpe folijs sa
licu aut qtinus aut matribz viol a
nenufaribz ut coz folijs yo rorent aq
fina putcali aspgat no camera aq
et aceto mixtis no repugnate istan
tia vigiliarum p quibz augendis noteret
acetuz aut si fuit potentior pictes camere
aspgantur aq rosea aut viol aut
lactucarum aut cucurbite ut nenufar

In augmento qui sit fa(...)du

De regie febris sincopalis a ma cor grossa.

vomitiuis

De regie sincopalis minute seu subtilis

acri

aut si non abhorret odorem camphore modicum
misceatur dictis aquis / Tempore vero yemali declinet
aer ad frigidum et humidum predominante fiat in habi-
tatione ignis ut plurimum carbonum valde accenso et sicco
nisi foret nimia apertura pororum cutis propter
virtutis exsolutionem / et quia yeme plus est nimia
humiditas dimittenda in fricante et prohibenda siccante et
stipticante fumigio uti poteris vini rubei ro-
rismarini sumach corticum pomorum aromaticorum
ana drachma semis. trium sandalorum ana scrupulum i camphore
semis pulverizanda alia leviter pulverizentur et ex
hoc toto capiatur cocleare et iniciatur prunis
ut fumus per cameram dispergatur / Item infundatur
capitergium satis magnum in aqua et aceto simul
mixtis et pendeatur ligno ante lectum infirmi
Item maxime estivo tempore iuvet lectum et recumbat
infirmus pulvinare ymo consistente virtute dor-
miat super culcitra cotti. possunt etiam teneri alii
modi lectorum de quibus dixi examinans mitte supra
capitulo de regimine febrium acutarum / Item pulverizentur
subtilissime sandali rubei et rose rubee et aspergantur
lectus superque decumbit infirmus et maxime
estate in yeme etiam vitetur nimia coopertura
pannorum lineorum et quod dicendum nocturnis capiti
attinet non repugnante cataro sit leviter
fumigatum de dicto fumigio camere / Expe-
dito regimine pacientis venio ad regimen ci-
borum et potuum. sit igitur intentio incibando
ad virtutem substinendam ad restaurandum
et generandum humidum in se pori resolucioni
ad alterandum et prohibendum venenositatem et malicie
humoris corrupti ut plurimum venenosi et mala pu-
tredine putredinis expectanti aut prima et secunda
dando cibaria facilia ad digerendum et satis
restrictiva in se prima putredinis alterata tamen
ut tangetur ptisana grossa ordei aut poti-
us cum succo granatorum acetosorum aut
mirrorum aut cum succo arancii. aut si fuerint
iuvenes nec timueris mordicacionem
stomachi detur succus citri seu acetositas aut
limonis aut succus acetoselle et sit ptisa-
na facta in brodio pulli alterati cum agresta
aut lactuca aut endivia aut cucurbita
in scindi aut panis depurata simila infundatur
ut fiat panata in brodio pulli aut perdicis
aut fasiani alterati cum aliquo predictorum
et si intervenit medicatus requiret zuccarum
sumatur candi iulep rosarum. aut violati et
subtilissime contrita aspergantur cibaria / Item si
appareret debilitari virtus potest fieri consumpti
ex pullo aut perdice alterando ut est tactum
in et fiat aqua sublimacionis pulli prius alterati
et loti cum aqua rosarum. et aspersa modico cam-
phore et porro postea acetosari cum aliquo predictorum

Item nisi stomachus recusaverit conferent amigdalae ovorum gallinae
aut potum recenter altum tremulum cocta in
aqua rosarum. aut cocta in agresta in succo
granatorum aut simul dimisso albo omnium quod
non est bene digestibile / 12°. exceptis in capitulo sequenti
sincopat minute / Item conveniunt testiculi gallorum
non coeuncium leviter cocti elixando et aspersi
postea agresta in scindi / Item conveniunt amicelle in
fusi in aceto in quarum vetribus steterint iuncta
Item conveniunt gelatine superiacte cum agresta aut
succo acetoselle aut granatorum in simul cum
carnibus pulli perdicis aut fasiani aut alau-
darum in simul conveniunt aium in rubdeorum
cum aut montanis / Item non obmittatur
stomachus cerebrum gallinae assando leviter coctum
et grossi. Item si panem accipere voluerit modicum tamen
accipiat quia non digestibilem levem et ex pura
simila non salitum aut paucissimi salis
non multi fermenti sed pinsatum optime et ita
spongiosum levem debite coctionis et dici
2° aut 3° et acrusta debite tronsita
vt enim pluries interdum teneatur in cibando
oz ad finem declinare cibaria et ad aliqualiter
stipticum ut phisulamina putrefactionem et citam
resolucionem et aliqualiter subtile magis in grossioris
obsistatur aliis. Est tamen attendere quod quantum ne
stipticando et ingrossando et infrigidando oppi-
leremus et humores magis in premiamus tamen sint
inter predicta hec ut prius paucis capitulo de sincopa
li minuta / Ex fructibus non si qui conveniunt
expliciendum est. primo amarilia aliqualiter
passa conferent inter fructus non nimium apta
putrefactioni et dulcioni. Item granata mixta aut
acetosa in prima infusa aqua frigida / Item si infirmus
abhorreret carnes et diligeret pisces parvi
pisces degentes in aquis currentibus elixi aut
frixi conditi cum aliquo acetosorum predictorum conferent
Item ex oleribus parum elixis conferent lactuce
quibus acetum ad minus compositi fore superfluum
Item conveniunt borago Item spinachia cum pullo cocta
conferunt acetosella / Item cucurbita recens cum succo
aceto tamen. quam propter nullum speciale et casum ut in
cursu in colericorum aut propter nimiam stomachi exilitatem
aut simile ista vitentur. conferunt endivia ut de
lactuca dictum est. Item plantago. Item portulaca
maxime nimium sterili et calida existente materia Item
conveniunt folia coriandri et ubi in cibaria p-
ponentur propter suum quod cumulacione prius ad alterandum in mix-
ta cibariis infirmi / Item conveniunt semen florum
ad alterandum et reprimendum humores / Expedito cibo ad
potum vero dico conferre aqua ordei parum ordei
et non multe coctionis eius. pauca et zuccarum al. et si

omnino expediat ex hoc ut vinum sit aquosum sapore
et odore de quo sit medio in pluribus locorum specialiter
fuit libri Galieni. Sed quod aqua zuccari cum succo granatorum
acetosorum aut arancii vel citrinorum sed simplex
acetositatum cum modico acetositatis ut a limonibus
non saltem aut arancii vel silig aut julep vio-
latum aut nenufaris aut similia de quibus approximo
tactum est distinguendo tamen pro vigore frigiditatis
et impressationibus contra quotidie febris si fuit interpola-
ta aut contra in more afflictorum si fuit continua
proportionat aut adversa distinguendo et maxime potus
qui sumitur inter prandium aut cene et potus magis
alterativos caloris et siccitatis. Indicetur et
a tempore anni de preteritis magis in frigidativo ut competere
congrui estate quam yeme aliis paribus. Expedito circa
hoc et potum ad manducationem et replecionem secundum
etiam remedium et in punctum dico magnam
manducationem et evacuationem in talis paciente esse
vitanda timendo virtutis casum. Unde negant
ista sex cedes regule de non cibando in principio
in statu vel augmento sperande sed ad vigilie
actionibus virtute dissolucionibus per amplius quo
nono contemplari. nec tamen est taliter patiens
valde replendus maxime existente multe in-
tensionis et malicie et debili existente virtute
ad regendum cibum. Revertamus ergo in multas vi-
ces partiri cibum ut in 8 aut 10 aut plures alias
attendere tamen debemus semper ut quanto minus pos-
simus ne repleto stomacho contineat excitacio
aut poros superfluitatibus [illegible] loca [illegible]
cottidie ut quod habeat beneficium ventris cum le-
ni suppositorio de melle salem aut cum
dicto clistere. Expedita 3a radice venio ad
quartam item ut motum et quietem propter lenitatem
dico motum localem in paciente isto omnino fore
vitandum ne nec plectum valde moveatur
nec multum sublevetur prius usus aut cena-
turus et dum sublevatur apponantur facies
odoriferis et aromaticis et manus et dum etiam
assellas volunt aut unguento teneantur. motus
principali laboriosa dicti gestat quod [illegible] fieri
potest nec fricetur nisi forsan fiat pedibus
aut manibus lenibus illa fricacio que inducet
sompnum aut cum rebus aromaticis vivificantibus
ut amicus tangit in capite de sincopali mi-
nuta [illegible] vigilia amplectur quod
propter sompnum ad vigiliam respectu [illegible]
indispositionem [illegible] qualitates aeris [illegible]
et aliquibus obscuritas eius ut phi-
[illegible] nimia repletione et aut dormire
non possit veniret ad provocatiam sompnum
perfecta. Expedita quarta radice vero ad sextam
ut accidentia anime quorum nullum comune aut valde

intensum [illegible] tamen delicosa et gaudiis suavibus
et delectancia cum et obiecta pulchra quorum
aspectu distrahatur ab afflictionibus febris
quidem sit de quo tamen dico satis evidens est.
Expedito principali regiminis vero ad 2m ut — de regimine medicine cap.
melius regimine curative tactum talis regie
pro respiciat maxime per virtutem et pro distan-
ciam ad [illegible] ut tactum fuit respicienda — textus medicine
est colis nimia superfluens laborat aut proporcio-
nata illi [illegible] in stomacho et intestinis sed
fecalis. Item grosse ventositates et putride
[illegible] cum infebribus et loca illa [illegible]
cum per [illegible] lenire ventrem lenitivo- — lenitivum
[illegible] fiat ista dispensacio per aqua zuccari 3 vij
aut aqua ordei in qua dissolve manna 3 ix
[illegible] fiat lenitivum cum aliquali [illegible]
[illegible] colere aloes [illegible] secundum viola et lupulorum
ana m. s. prunorum tamarindorum ana 3 iij bu-
liant in lb. aqua pluvialis ad consumpcionem 3e partis
deinde cola et cape quantitate vj 3 in qua dissolve
manna quantitate et si vis potes inmiscere j
succi granatorum [illegible] recentis 3 ix et postea
in potu tribue in matutinis aut alia hora
[illegible] Sed potes lenire ventrem
cum aqua fructuum quod describit Mesue [illegible]
distinctione de decoctionibus et infusionibus dispensacio
2a cuius principium aqua fructuum sanguinis et
colere [illegible] reprimit dando de dispensacionibus
3 j cum aqua decoctionis violarum aut cum aqua
decoctionis lupulorum aut [illegible] fructus
prunorum bonorum maturorum et siccorum pomorum dul-
cium aromaticorum. Sed succum granatorum dulcium
vel [illegible] siccorum ana 3 j syrupi [illegible]
succi [illegible] de pluribus cum aqua violarum
[illegible] et cum zucharo albo fiat syrupus
cuius 3 iij in potu det [illegible] ut et
[illegible] lactucarum ana m. s. pomorum [illegible]
[illegible] siccorum pomorum dulcium
[illegible] ana 3 j bu-
liant in sufficienti quantitate aque cum m. s. viola-
rum 3 iij [illegible] bonorum maturarum deinde
post decoctionem istam colentur et in colatura ista
decoctionis 3 v aut vj dissolve cassie 3 j
syrupi violarum 3 vj et si expedit cum clisteri
lenire collige ex phisicis multa clisteria.
[illegible] cum dyaprunis dispensacione — digestiva medicine
Nycolai sine scamonea. Lenito ventre
addigendam [illegible] possimus consulere
cum nobis quod non sit famosa [illegible] evacuacionem
illam cum dyamanna dispensacionis Mesue aut
cum solutivo dicendo. Si vero non fuit ma-

furiente subtilitatem et calida nimie flamme et
cordis stomachi et epatis. Item syrupus mesue in antidotario
positus dicitur eius primi meus syrupus ace
tosus de succis fructuum. Item syrupus de prunis
ibidem positus. Item syrupus acetosus de pomis quem
ponit syrupus eius de speciebus meus syrupus acetosus alt
mabilis et confert febribus sinocalibus colericis
quorum descriptiones ex mesue loco allegato supra
et tetigi et valent multum ad remittendum calorem
cordis stomachi et epatis et propter eorum cordialitatem
et propter inspissare subtilem coleram et prohibere
putrefactionem eius et venenositatem et etiam spirituum
resolutionem. Ubi vero intendimus leniationem
ventris cum sitis sedatione et humectatione syrupus vio
latus competit. Ubi vero intendes cum hoc sopnum
provocare competit syrupus de papavere aut si velles
ulteriorem competit nenufaris plurium tamen de
scriptiones infrascriptum syrupum vide supra et si
distinctas virtutes intendes poteris quosdam
horum commiscere quorum doses et aquarum misceda(?)
cio descriptiones vide in primis capitulo et insto
riam syrupus quem contra acutas et pacitas febres
dicitur valere nicolaus in antidotario eius
libri. Similiter vero syrupus acetoselle vero syrupus
de portulaca ad leniendum et humectandum et
refrigerandum simili syrupus de cucurbita
aut melone indico aut anguria quorum
descriptiones ex plinio colliges et ita examinari
illum poteris ymaginari syrupum qui ex succo eorum
decoctione vero sanie ad vehementem infrigidan
dum phlegmonem et putrefactionem extinguendum
sitim phlegmonem venenositatem mitigando et vigo
rando cor. Catin. Syrupus acetositatis citri datus
cum aqua endivie et syrupo violato ut recipe
syrupi acetositatis citri ℥ i syrupi violati ℥ s aque
endivie ℥ i s misce et in estate tribue
cum vehementer frigore ut tenetur in aqua
frigida puteali. Detur non yeme sine suspitione
frigoris vero syrupus limonum aut arancorum
aut acetositatis citraguloris aut de agresta
aut de citoniis. Item syrupus de berberis in maxime
ubi stipticationem aliquam petimus propter stomachi
aut secessioni levitatem. Cum non infirmus
ut plures abhorrent syrupos eorum loco ju
lep capi posset ut sumatur aque sublimacionis
recipe aque rosarum ℥ vi aque violarum ℥ iii aque
buglosse ℥ i aromatiza cum sandalis ru
beis aut corallis rubeis ʒ iiii et si non abhorret
camphoram extrinsece vehementi calore in
fectendum phlegmoni putrefactioni et veneno
sitati conveniunt duo grana camphore subtilissime

trite in misce sandalis ad aromatizacionem plus
aut aromatizacionem cum zucaro albo fiat julep
Item poteris exhibere julep rosarum et violatum et si
opportebit extinctionem sitis humectationem et refrigerationem
julep violatum erit conveniens aut de portulaca
aut cucurbitinum aut cucumeris. Si vero
queras cordialitatem refrigerationem et confortationem
stomachi et inspissationem colere et prohibitionem
resolutionis quod julep de citoniis aut mixto
de sublimacio citonia ut iam feci fieri aut
mixtim aut pira aut poma aromatica
aut acetosella aromatizando cum sandalis
corallo rubeis et caralle ut recipe aque sublimacionis
citoniorum ℥ iii aque acetoselle ℥ iiii aque sub
limacionis mixti aque sublimacionis rosarum ana ℥ i
aque endivie ne fiat nimia stipticatio aut
oppilatio ℥ i s aromatiza sic recipe sandalorum
corallorum rubeorum ana ʒ i spodii ʒ s et
camphore si non abhorret ana grana ii. Tamen
omnia subtilissime terantur et ponatur in dictas aquas et ita
teneantur horis tribus. Deinde coletur decoquendo
aqua aut distillatione imposita pecia lanea
aptentur et ita fiat claritate cum zucaro albo
fiat julep aut ligentur dicti pulveres
in globo de sindone grossa per loca in aqua
violarum deinde impositis duobus globulis in aquis
et ita teneantur per horas v et si volueris
aliqualiter acetositare poteris cum succo granatorum
ut feci aut cum modico aceti albi post
ne assumpcionem syruporum aut julep si appa
ruerit constans virtutem ad solutionem capiendam
poteris dare ℥ ii aut iii si fuerit syrupus lo
gior syrupus dico acetosus eius de speciebus in me
sue ita incipit modus syrupi acetosi
solutivi conducentis ad colera. Recipe prunorum
tamarindorum ana ℥ s jujubarum sebesten
ana ℥ ii violarum endivie ana ... ana ʒ s ca
pilli veneris acetoselle ana ʒ i s fiat decoc
tio in libra i aque ad consumptionem tercie partis deinde
recipe agarici infusi in syrupo acetositatis citri ... reu
barbari infusi in vino malvatico et aqua rosarum
mirabolanorum citrinorum ana ʒ s aut ʒ ii spice ʒ
i salgeme grana ii ista infusa ponantur
in aqua predicta ℥ vii deinde coletur dicta aqua et
ista refecta in primo debite exprimatur deinde
dissolve ℥ i cassie aut manna et si for
te times agaricum propter stomachum auge dosim
reubarbari et mirabolanorum citrinorum poteris et dare
dyamanna descriptionem mesue duarum aut
trium dragmarum cum ℥ i cassie aut manna
consideratam tamen semper tenorem virtutis
et iam diximus de dyamanna tamen poteris

Cura optima

Julep.

vita scamoneatis et scamoneata et iterare
infusione reubarbari aut mirab. citrinorum
aut lenientibus ut violarum prunis et similibus
isto fit electuarium epithimate cor isto epiate
℞ aq. ro. ʒ vi aq. buglosse ʒ iij sandal.
ru. ʒ ij corall. ru. ʒ j pulveris coriandri
℈ ij pulv. ro. ru. ʒ ij s. karabe ℈ s. foli
culorum auri et argenti ana ℈ s. musci asso
nedi ligni ℥ iij pro qualitate eius sumatur
pannus albus quadratus ad quantitatem pectoris ma
mis et tingatur et frigatur de ligni tepi
do aut stante iuxta flamam frigido. deinde
sufficiet expressus superponatur mamille sinistre
et si forte expediens infirmare adde potius
aq. viol. aut nenufaris aut aq. stillatitis
coriandri recentis aut foliorum eius et si vi
deris pectoris minima excarnatorum et tussim
loco epitimatis liquidi cordiale sacculum ex
predictis facere poteris addendo si fuit dives
margaritas et fragmenta lapidum preciosorum
ut puta rubinum sandal. ana ʒ j corall. ru. ℈ j
coriandri sicci ro. ru. ana ʒ j karabe
℈ s. camphore musci si non abhorret infirmus
ana ℥ ij margaritarum fragmentorum iacincti
smaragdi granate et saphiri ana ℥ ij florum
buglosse ℈ j terantur sufficienter et
ponantur in sacculo de grana quem fomentabis ele
vato fumis a lapide fortiter calido asperso
aquarosacea et modico croci et gariofili musci
quod si apparuerit flamma et epatis maxime
post cibum poteris epithimare sic ℞ aq. en
divie ʒ vi aq. ro. ʒ iij sandal. ru. ʒ ij
spodii ʒ j aceti ʒ ij infunde de ligni
pannum album et bene exprime et aplica epati
ante cenam et prandium poteris et in ungere epar
unctione qua et stipitis tetigi eius potius
in ista de specie ℞ olei rosati loti in aq. frigida
aut rosa ʒ i s. sandal. ru. spodii ana
℈ ij aceti si vis ʒ j unge in regione
epatis poteris et si inebit necessitatis ad for
tiora epiata tussim et unctione ut ad
aqua solatrum ut nenufaris aut ad aqua
semper vive. habe tamen mentis quod non facere
epithima aut unctionem epati quam musco
canocos aut apponas aliquid stiptici sed
inferius si in isto casu valde caluerit stoma
cus erit in unge ipsum ex infrantibus ut
vj ℞ olei rosati ʒ x olei citoniorum ʒ ij co
rall. ru. labrusce rosarum ru. ana ℈ j
cum modico cere fiat unguentum molle et un
gatur stomachus. Si in consistuerit valde calore
renes sumat ceroteum infrans galieni

despice inesse et ungant renes aut sumat
aq. ro. lb s. aq. viol. ʒ ij aceti ʒ ij intingat
panni et aplicentur renibus spina et in ungere
debes ut ℞ olei ro. olei viol. ana ʒ j s. lava
in aq. rosea et cum modico cere albe fac unguentum
et cum tepido aut frigido unge spinam. Contra — *Unctio spine*
in sincopis aut appropinquate para epithima — *Contra sincopis quid sit faciendum*
aut sacculum cordialem. Item infunde micam
in succo granatorum acetosorum aut in succo acetoselle
aut pomorum aromaticorum ut citoniorum. similiter
et post modicum assatum et infunde vino albo
aromatico bene limphato cum aq. ro. aut buglosse
aut aq. acetoselle aut aq. stillaticis coriandri
recentis. Et si videris valde debilitatem virtutis
cape sublimatum pulli bene mundum ab unc
tuositate pulli dicto florentini dum ponebatur
ad sublimandum cum aquis aromaticis et aspersis
sandal. et coriandri pro eius sublimatio musci
acetose cit. aut recentis limonis aut aq.
ros. aut aliud simile quod prohibuit sublimati ebu
litionem aut putrefactionem aut cape aq. carnis
de qua supius dixi repara prohibeatis acetositatibus
musti aut cape brodium decoctionis et expressio
nis predicte coctis cum buglossa et acetosella
aut cum parte citonii tempore suo aut aromati
ci pomi ut piri deinde da bibendum aliquid ad de
glutiendum correcti si vis cum aliis aceto
sorum. Item habe paratam aromaticam faciei asper — *Aspersio faciei*
sionem cum de speciebus ℞ aq. ro. ʒ iiij aq.
buglosse aq. acetoselle ana ʒ j ter. sanda. ru.
ana ʒ j pulveris coriandri ʒ s. karabe
℈ s. musci si non abhorret camphore ana
gr. ij gariofili ℈ s. misce et cum aspergulo
aq. seniore poteris aspergere faciem aut cape
aqua rosata cum aq. buglosse sine alio et
virtuose in vertice faciei et vis eisdem potius
facere odoramentum ut odorem ros. aut in dispone
valde talia nenufarum odorem et recentes
violas aut tempore suo citonia bene matura
aut odora poma silvestria ut domestica
postquam non evomit sincopim incidente febri — *post sincopim quid sit faciendum*
et cetera supra particularia et illa. modos et extra
nominibus tenes in cibando tene. habe in mente
julep de quibus deinde est. Item electuaria cordia
lia fiant ex zuccaro rosato dyambuglossato
et boraginato et conserve cordiali tracta aut
cape pilulas cordiales et cum zuccaro albo
fac electuarium de quo potest cape infirmus cum aqua
ordei aut simili et cetera electuaria. Et si vi
deris et expoliri infirmum sterilitate spirituum et
humidorum potius et ventilare et refrigerare
infirmum flabellando. Item aspergendo eundem cum
aq. predicta. Item aspergendo minutissimum pulverem
rosarum sandalorum et misceri plectum et super infirmum

un opalenus sc. madefactio ex testiculo a[t]
pudibunda mulieris cum aqua posca sc. affert in
firmitate pulpas aurium cum aqua ro. aut sicut sc.
extremitates, vel si vaccares in extremis calo-
rem deficere sive spirituum addendum est dicendis aquis mor-
tem aromaticum vinum muscatelli cretensis
aut maluaticum ut saepius et extrinsecus medicina
defendat ut dictum est. Unde in hac febre sit valde
attentus ut cavendus cibare in principio
paroxysmi aut augmento ut statim timore sinco-
pis vel casum virtutis sive expolitionis
et incorando tenentur evacues. Secundum principale fore
vitandas nisi leuientes sint et leues et
alii ex infrigidatoribus leuibus aut mirabolanis
citrinis et hec de ista cura sufficiant etc.

[C]onsiderentur in hac egritudine an sit

flatica vel materialis. Primus capitulum
quod de regimine et qualis est curatio in materiali dividit secundum
materiam efficientem et materiam multiplicem quia colericam
cuius efficiente materia et surrepta in delatione
ut autem secundum eos exaurit primum post capitulo de humo-
ribus et in materiam sanguineam, materiam ut sic
dicta sive materialis pro nomine nalamine inflamatur
et hanc regulis distinctionem monstrat capitulum
eundem. Prime igitur regimen curativum

de regimine 2e colice

colice

in aliis solito more peragat in regimine non
naturalium etc. et melius et ex predictis primo
vero an huiusmodi ordinem ab aere incipiat
quem tractus mediare est aut parum ad
frigidum declinare ne in calore supfluens
ne in tensione generat in colera et adustionem
ne et supfluet frigidus poros claudat
et intrinsecus faciat ebullire et adhus-
tionem grossa aut resolutionem philrat et
subtiliacione ad humidum mixto declinare dicimus
ut colera in medium remittat et philrat
siccitas ulterior hinc aut aerem sit et temperie
yeme facile estate tamen laboriosa quidem
artificio scilicet instrumentorum primitus pre-
querendo evitantur satis propinquites terre
aut si haberi non posset situm humidius
mediocris tractus ut est tactum refrigerant
et refectionibus morem artificij parte caput ex
regimine febrium acutarum et regimine partium
aromaticorum correctiorum tamen de quibus in regimine
sincopali minime iam tactum est. Expe-
dita primo ne non nali. veniendum ad 2m ut
motum et quietem. propterea dico in isto casu
modicum congruere motum tempore quietis et ne infla

Aer qualis

Capitulum primum

madore intrepliceret vel sive adhustionem
conveniunt tamen fricatio levis removendo obstru-
ctionis pororum ut transpirata colera in fedita
et evitata magis adhuneret et sit fricatio extre-
morum trahendo inferius et sit fricatio cum manu
tepida aut modicum asperitate declinans si
in die quietis paulatim et in sponsis recedat
permiceat ad supfluitatem resolvendum conficit
sit tamen in cessio pauci temporis ut complexio vigore
caloris illico diminuitur. Veniendum ad 3m id est
ut sopitum et vigiliam et isto casu dico sopitum
debere esse copiosum si iuvenum volumus horum
viij. iuventus tamen tenere etate conficiunt naturalem
convenit et tempore anni huius et calori et siccitati
conveniunt ampliorem aliquantum quod esse sompnus
si non conveniunt minimus est. ut estate et in aliis
partibus secundum irregulariter quietum modicum die debere
estate vitam tamen sopitum supra naturalitate
modo tam tertio primi colligendo de regimine eius
quod comedit et bibit et vite et post doctrina
et quarta de his quae conveniunt ex sopitus et vigilia.
Expedita 2a id est vero ad 4m ut inanitionem
et repletionem sive evacuationem et retentionem et satis
constat in isto casu non congruere minima inanitionem
conveniunt tamen debite supfluitatum eductiones
que ex suis locis colligere solent. Cibi et potus
potius dividantur in plura quam in una fiat plena
vite repletio. Expedita 3a id est vero ad 5m
ut accidentia anime et econverso quia illa excessi-
va conveniunt et minime ira tristitia mesticia et
adhustiva colere cum ira longe intellectum
sit accessio sanguinis et cor conveniunt gaudia et contra
temperatum gaudium et letitie sc. asp[ec]-
tus delectantium sc. blandicie et omnia que
tepate exhibent sanguinis spiritum vetillat
floridat ac clarificat relationes et nouorum
delectantium sic ne esse declaravimus. Ideo
sic de cetero satis constat ea vitandus
est nisi forte convaluit et usum copioso
regimine multum abstinuisse obiti caret.
Expedita 4a id est vero ad 6tam ut cibum
et potum licet sit soluta de sanitate de regimine et de
cibo dicimus multiplici et dicendo ut apparebit incho-
ando a pane ut qui fundamentum cibacionis
que eligamus fermentatum cum circumstantijs
boni fermenti de purissima farina sive prout
redit simila non salitum aut paucissimi
salis pauci et fermenti sibi proportionalis
non nimium coctus 2e aut 3e diei a coctura
spongiosum bene pinsatum et fermentatum levis-
simum forme rotunde aspersum leviter pisce
de quo tamen modicum conveniat. 2o de carnibus

Dominus et aut ex capitulo colligitur. carnes a primo
sumant minutarum avium declinantium ad pingue
itorum tamen non latinalibus aut paliustribus
sed magis in locis mediis aut siccioribus habita
tium. Item carnium condimenta minus esse poterit
ut elixe potius sint quam asse. Propter ex
tamen quia iam inflammata materia nec consumpto quod febris
sit futura crisis propinqua ut et consumpto quando
sit futura crisis ad magis nutritivas carnes
procedere possumus ut pullorum et pullarum et
etiam minutorum aut grossiorum secundum teno
rem virtutis et intensionem aut remissionem
morbi alterandum tamen illas cum lactuca aut
cum spinachia aut cum boragine et endivia
aut si non esset aliquid agreste non esset ma
lum ut si illis licet forte aliquis istorum simplicium
non conveniret. Licet ut in pauca cofera conveniunt
carnes bovini et farit infantium de se declina
tes ad temperie aut calidum et humidum parum
per eo excludentur sed leporine et papoline non
forsan etate tenere quia valde lactantes.
Item condimenta carnium valde frigida et valde
sicca valde vitanda sunt. Ex piscibus autem sunt
terrestris squamosi liberis effluentes aque
elixi aut leviter frixi conditi et cum succo
pomorum dulcium aut agreste aut aurantiorum
dulcium et modico zuccari. Item conveniunt ova sor
bilia recentia gallinarum fracta et parum
cocta et saporita ut sunt dicta cum aliquibus levi
acetoso et zucharo. Videntur lac et caseus.
Item ex oleribus conveniunt endivia spinachia borago
item modicum lactuce elixe. Vitentur caules
sicla bleta et blitus non in genere tamen quia in
[illegible] et grossiorum existentem materia. folia feniculi
aut petrosilini parata per spinachie misceantur
aut lactuce ut boragini ut similiter.
Ex fructibus non nocent in quantum maxime com
te stiptica. Prima damascena ma
tura excoriata infusa agreste dare
patienti prima et sicca que possent in fusa
ut et cicatrix. Item poma dulcia ut apia
calamana minuta et similia leviter sub prunis
nis cocta et que possunt per meseram ut cor
tone repleti aquosis superfluitatibus
renovat aptitudinem ebullitionis et putre
dinis. Vel licet videatur exiguum si coquantur
sub prunis aut leviter in furno posita
tertium depilata ponantur in sucro granatorum
minorum non erit inconveniens exhibitis illa. De
piris et codonibus sufficit et bene maturis idem
teneri poterit. Cerusa non et plures alii
fructus vitandi sunt. Vitentur et alvorum dis
ficiles. Ex ferculis vero conveniunt pa
nata in brodio pulli sive panis in
fusus brodio cum decoctione spinachie aut similibus.
Item quod alii panata potissime in patellis facta
cum emulsione seminum frigidorum et amigdalarum dul
cium parte ex ea parte. Item ptisana ordei et de brodiis
aut decoctionibus. Item brodetum factum ex vitellis
ovorum alteratis per aqua violarum et agresta et leviter
vel levissime coagulatum et de brodiis alia fer
cula et condimenta per vide et corpori in
terius collige. Zuccara non impedit delicatos
capi possit in zuccaro condita citrula. semina frigidorum
aut poma condita damascena aut interdum
coriandra zuccarata aut condita zuccaro alexa
drina aut damascena cucurbita aut si
capere aliquid contra generatorum minorum ut co
miscere dulcia minoris competeret aut si recti
piri sumere particulas aut pomi posita ut cito
[illegible]. Si competeret aliquid ex sextibus fructibus.
eorum mediis et magis usualibus duplatur ad
passulas et competit. Dicto de cibo de potu

De potu

dicendum est. Secundo sumendo contra mutationem ut prandio
dio ut cena competet quod potu sit diebus primis
aqua ordei aut zuccari. aut vinum subtile

Vinum

albu clarum minime stipticum aut potius ad
aciem declinans parum aut saporis medii
et si a in motamo fuit soluto simpliciter
sed bene cum aqua simplici cocta fluviali aut
cum aqua ordei aut cum aqua zuccarata pauci
zuccari. potio aut vitet valde frigida actu
sit in hora cibi aut potus a prandio quia appe
tit salus hominis. iiii. aut. iii. et recepto canone
consurgat ante ea reliquiis fumis aut
sitis in stomacho remanentibus. Expedit

Regimen medicine

in rebus non natalibus ad medicina veniendo
et primo explicando quid sit fiendum tempore gesto
rum colice et quid fiendum tempore toxisimi

quid fiendum sit tempore gestorum

Quod ad primum ad lenimentum venti inchoando
si non pre fluxerit venter et primo a clistere
inchoare possumus humectante leniente

clistere | lenitivum

et mollificante ut per violarum siccarum aut
recentium si foret caliditas magis [illegible]
malve spinachie lactucarum ordei ana. m.
i. fiat decoctio ex qua per mensuram vinum
aut pondus libre. s. et in illa dissolve cassiefistule
aut manna. ℥. i. olei violarum ℥. iii. zuccari
violati ℥. x. salis ℥. i. fiat clistere. plura
et cetera ex aliis collige potes nec sit
in uno stes et sit iniecto clisteri iacta
humectando et infrigidando licet non nimia. Post
videris expediens quia consistet tibi superfluitas
colicas esse in stomacho et superioribus intestinis

lenitivum per os

aut esse extremitates mesaraicas pa
ratam ad intestina lenitivum hoc potui si vol
leviter infirmus posset capere ℥. v. aut. iiii.

i. Si superfluitates colice fuerint in stomacho et
superioribus intestinis et extremitatibus
mesaraicis

manna ab ʒ i usque ad i s aut usque ad ii secundum pa
cientis dispositionem zuccari ʒ iii in potu tribue vel recipe
eandem quantitatem seri et syrupi violati syrupi acetosi simpli-
cis ana ʒ v misce et in potu tribue aut recipe viola-
rum ℥ s prunorum tamarindorum ana ʒ ii fiat de-
coctio in aqua post colaturam ʒ v dissolve
manna aut cassie ʒ i s et in potu tribue et si
volueris potum liquidiorem reddere pone plus de de-
coctione dicta dyapenidion hoc propter diversitatem appetitus
pacientium. Si non ex prima et aliis consuetis
tibi coleram peccare cum sanguine et sibi forte
commixtam consenciens aliis floribus de basi-
lico aut saluatella ramo eius et sit communis quan-
titas usque ad ʒ vi quantitate tamen minuta ex re-
pletione sanguinis et tenore virtutis et duratione
morbi. Si attento humore mixto frenante
persungentem vel obediente flore premissa flora
addiciunt veniendo et in fine exhileratur
istud non repugnat alio recipe syrupi violati fiunt
prius ex succo violarum aut decoctione ʒ i syrupi
acetosi simplicis ʒ vi aque zuccari ʒ ii s aut
si non abhorreat ista syrupi commixtorum fiat
julep isto modo recipe aque violarum sublimatus dicto
ʒ vi aque buglosse ʒ i aceti albi clari et fiat
ʒ iii cum zuccaro fiat julep et si eius julep loquitur
potest capere ʒ iii aut iiii non concedo aliam
aquam aut si forte propter debilitatem stomachi volueris
facere syrupum in decoctione et pluri zuccari mixtum colo-
re ʒ ii cum tot ʒ aque zuccari post assumptionem syrupi
iiii vicibus aut quinque secundum quod videris materiam digeri
postea leve solutivum ut recipe cassie fistule ʒ x mira-
bolanorum citrinorum ʒ iiii mirabolanorum indorum ʒ ii conte-
rantur subtiliter deinde infundantur decoctioni
passularum tamarindorum et prunorum et viola-
rum siccarum ana ʒ ii deinde commisceatur totum ut
cassia et ista infusio cum ʒ iiii seri caprini
deinde colentur et sufficienter exprimatur et hoc serum
iterum colatum dulcoretur cum iii ʒ zuccari
albi et detur in potu aut recipe dyamanna a ʒ
ii usque ad iiii et dissolvatur in iiii ʒ seri
aut in decoctione violarum ut recipe reubarbari mira-
bolanorum citrinorum et indorum ana ʒ ii s spice ℈ ii conte-
rantur omnia subtiliter et infundantur vino subtili
aromatico decoctionibus ʒ passularum an-
coctorum confractarum deinde ista infusio in modico
vini immittatur decoctioni seri aut tali decoctioni
prunorum et tamarindorum aut quantitati ma-
iori ut debite potari possit addita ʒ i
cassie fistule aut manna aut potest exhilerare
illam infusionem cum ʒ ii syrupi violati aut
vero ut recipe syrupi violati ʒ iii succi rosarum
recentium ana ʒ iii usque ad ʒ s dissolva-
tur omnia in aque decoctione lupulorum cum ʒ i cas-
sie fistule ponitur ʒ ii zuccari addulcorandum et

sera debita colatura et sit quantitas decoctionis
quanto minor potest sufficiens tamen potum ut in-
ii ʒ v et si volueris adde aqua sublimatis fu-
merie erit bene et quando potest vim infusionibus
in aqua casei vel vino est vino casei sola sine aqua
lactis pluries sufficit si dosis in aqua casei cum aqua
sublimatis fumiterre et lupulorum bene erit
aut violarum ut solis dictitamni in calore de-
cima genere et sciatis quod aqua casei est bonum ve-
hiculum ei quod administratur de virtutibus predictis
et fortasse confert ad ministrato plus quam
calitas est violenta. Si non abhorreret
potum sed solutum in forma electuarii vel capere vellet
tribue dyamanna ut est tactum et potest conso-
lari cum confectorum recento mirabolanorum citrinorum
et indorum sufficientissime deinde infundantur vino
dicto vino subtili aromatico decoctionis pas-
sularum ut post infusionem non appareat nota-
bilis liquor et sit ambarum ana ʒ i et commisceantur
ʒ dyamanna et huius confectionis recipiat
a ii ʒ usque ad iii. Si autem solum pillulas
recipere vellet recipe reubarbari ʒ ii mirabolanorum
citrinorum et indorum ana ʒ i spice ʒ s conterantur
omnia subtilissime et infundantur predicto vino decoc-
tionis passularum et dimittantur siccari in um-
bra et ex hiis simul cum electuario de succo rosarum
fiant pillule quarum dosis esse potest a ʒ i usque
ad ʒ iii. Si vero sera evacuatione adhuc re-
maneat febris resume evacuationem duobus
diebus post evacuationem digestivum magis subtilians
et magis apparatum mundificativum ut recipe
endivie ana i lactucarum spine albe sicalhat
quarum spine egyptiace ana ʒ iii capilli veneris
ʒ ii lupuli ʒ i s fumiterre ana s bulliat
in xviii ʒ aque sive lb ii usque ad consumptionem
tercie partis deinde cola et ex dicta decoctione recipe
ʒ ii et vini pomorum aromaticorum vel
apiorum ʒ i s aceti subtilis albi ʒ i fiat
levissime et lento igne bulliat donec fiat
claritas dicte decoctionis infunde epithimi
mirabolanorum citrinorum et indorum ana ʒ i infunde
dicte decoctioni ut est tactum deinde cola et cum vi
ʒ zuccari albi syrupiza et perficiatur expediens
clarifica syrupum propter delicatos maxime et da
syrupi ʒ ii aque zuccari aque buglosse ana ʒ i
in potu tribue. Aut si vis propter abhorrentes
syrupos capere aquas sublimatas vel recipe aque endivie
aque buglosse ana ʒ ii aque sublimatis fumiterre
ʒ i s aque capilli veneris ʒ i vini pomorum
dulcium tractorum aceti dicti ana ʒ s julepiza
cum debita quantitate zuccari albe. Aut recipe
syrupi de epithimo dumtaxat sine grossiori ʒ i

Sanguis cum colera

Digestivum

Julep

Solutivum

Delicatis

syrupi endie ℥ s. aq̃ endie aq̃ zucti aā ℥
ij s. misce et in potu da post assumptionem syr.
potes exhibe solutiv p. ut e tactu aut exhi
be pillas agregatiuas pillas de fumo terrā
℥ s. ut potes exhibe potagium ut ros. rj
capitum ʒ iiij aq̃ sublia⁊dis capill ve aq̃
sublia⁊dis fin terre aq̃ sublia⁊dis scolopē
aā ℥ s. succi pomorum dulcium ℥ j ʒ preparati
misce et dissolue cassie f ℥ j pag̃ i fidei
dyamana ʒ ij. reubarbe mirabolan citrinorum
et indorum aā ʒ j. spice ʒ s. vini albi subtil
aromatici ℥ s. post infusionem dissolucionem hor
cola et colatum i potu tribue et i die sequenti
adhibe clistere lauativum deinde utatur i firmi
aliqd capparibus i principio preandij aut cene
Item attende si splen fuit durus et unge
splene cum ista unctione ℞ oli violati oli
de capparibus aceti aā ℥ s. seminis portulace
contriti ʒ j scolopendrie ʒ ij laucet dia in
aqua portulace et cum modico cere albe fiat
ungentum et i ungatur i regione splenis Et si
apparuit epar fore calidum fiat epithima
epati ut e tactum Et si apparuit in stomaco
flamma potes i ungere stomacum cum oleo roso
corall coriandro et labruscis et facere partio
te in superius loco sicco cumatorem minorem
aut sili vel oxizacharum flama precepta no
i gret epithimare stomachum cum aq̃ rosea decoc
tionis corall zu. et coriandri et pp facere
unctionem Et q̃ confecto trisandal ad vigorem
epatis stomachi et cordis Quid nō fiendum
tempore paroxismi explicandi nā i principio reqratur
et in guales et scitos camon cum pluribus de
spum cibi et potus Et cum calefactionibus
et aliis suo loco tactis advenient augmento
complexa expansione caloris fiunt fricatio
nes aut amplius subtilietur materia ut circa
declinacionem et statum veniat paroxismus nec
tunc q̃ potus regularis sit locio oris cum
aqua ordei aqua zucti aut simplici aqua
perctā et hauriegius vitet intensio actua
liter post et iam veniente statu alique confa
cia cumponta accicos ho i qr i ut capiat
julep violatum aut rosatum aut citoree
potus aut salte ipressus q̃ acia exphit vice
virtutis isto ellectuario sume pot ℞ zuchari
violati zucti de buglossa zucti boragin
zucti rosei manus xpi cum perlis aā ℥ s
foliorum auri et argenti aā ʒ s. i corpore
simul et desisto dissoluto i aqua cocta
tertie i potu aut habe confectionem cor
dialem factam ex margaritis et subtilissimis

singulis sarmenti smaraldi saphiri granate
et aqua buglosse et rosea qua cum cultelle
i aqua inde et potui tribue Considerauit quid
fiendum sit constat cordi i si flama fuit ve
hemens epithima ex dictis aut sacculum appo
ne potes Si non ut plerumque contingit i urina
appareat vestigium liquefactionis appareat i valde
extenuari i firma spina et renes exphit
i ungere dictis et si vigilias haberet i mensas
quid facere de dictis ex regimine acuti precedentis
collige dictis et hec sufficiant pro tertio capitulo

[R]egime q̃rtane flatice

[I]nduo sit dividendo i non naturam
rez mensura s. et melius pro ut
more solito dividetur et non naturaliter rei di
sponer huius et principium et ipsi possent et flatuz
species qua peiorum conditionibus super cetera de fla vide
contenco urorum primi regiminis dicetur
de ad prohibendam multiplicationem indebiti flatus
alia ad prohibendam ne ea arteries ut fla tri
seat i quietam et possimus addere huius ut abi
ciant quieta et ancie non ma i quartanis non
mitis et maioris flatus duplicis ancie cum
ymaginari possimus pro fla tristiciam i initiaz
2o initiaz non dum motam ad numera putre
dinis i qua fla tristicitatem e Intento prima
complectitur per calefaciendam et exsiccantia completur
uero intencio 2a per prohibentia adhustionem
q̃ decepse fa sunt et huius 3a uero intentio
complectur per subtiliantia et huius requiritur dicendum
ea quieta et ambo initia ab ancie flatica
primario attendenda est et magis a principio
regiminis duo e amplius fla et pauciora initia
et cum regia ista ut intentiones quodammo
currentes medium regimine ministrando mobis
cum compositis puris composite conueniunt et ita re
gimina ut unum magis attendatur non ne
glecto alio uno contra pro amph. q̃to 15o huius
dicte Prefatum q̃ regimen expeditur ius
iux. politum inchoando ab aere quae i actibus
et passiuis orum ee medium sit ei medians
non augebit fla nec adhustionem eius nec
obstruet poros et claudet aut resolutionem
i pediet quare tu elige clarum subtile et lucidum
et sihut nec non habeas artificio tibi debite noto
efficere qui et non sit uetosus aut vaporosus
sit camera i toto munda ab inmundiciis
puluerum et aliorum habeat et lectum i plumia et
aliis mediis Venio ad 2am rem ut ino
fur et q̃etez i die quiete expo nat se constante
virtute exercitiis solitis moribus ut ubi pro
habitus interioribus attedamus et te lent ee
solita ut aptiora corpori ii sunt extra contra

d' liquefactione mesen

philonis questo i debiti flatus

aer

motus

Sopn(us)

replo(cio)

acci(dentia) a(nim)e

Cibi

vitare que debz z que dz ee dicta generatorum

intercedebit pischandi aut fabule etc.
Venio ad terciam ut sopnus et vigilia
et ita proponent ad invicem ut si consuevit
tm in morbi congruat ut e deinde amplio esse sta
debz quam paucior sompnus et in processu maiori
existe siccitate maior etiam quies sine sompn
nus z minor etiam vigilia teneat z secundum
do phisici sitis. Quantum ad 4m ut inanicio
et replecio. dicendum replecio est vitanda z apud
dicendum superfluitates z debite expergent
pregiones suas. artificia tamen in purgando
tenenda dicentur in 2a parte 2e huius. Quantum
ad quintum ut accidentia anime. omnia vitet excessus
potissimum facientem ad transitum humorem in
iniuriam ut timor iniuria ira z omnibus sive
affectiones ut cogitationes z attendat vero
paciens hic gaudiosis z delectatibus et
deliciosis que opponuntur contrario illic.
De coytu dicendum non quod nisi in casu quo vicium
paciens solitus abstinuisset ut qui oppressione
caloris genuisset fla et incitaret satis
ad coytum et ei non congreret moderate fiet.
Venio ad 6tam ut cibum z potum z primo de
pane dicendum est quod in apud post carnem primitam
ut fla eligimus non excocto sine sale sed
usi cum habentes salem z in cum usum fermentatum
et debite pinsatum nec excocto depura simi
la ymo habeat furfuris aliquantulum z est cum
clara eius decocto z foris in se crus sit z
frica a parte dici a coctione ut 2e de quo tamen
non conveniat multum. Vitet z pastalia omnia
quam potest vitet z comestione panis secti
quantum vitare potest et in fusum potius comme
dat nisi quaedam calorem pravitas. p. x. de ci
batione pacientium quarta 1o cap. Nemo est
du dicit et sciat quod condicio eius ex quo cibatur
hus enim est ut sit agregans proprietates
quarum prima est ut non sit crudum ymo re
solvens cruditatem quam facit accidere
multa et 2a est ut non sit grossum vel subti
lians grossum et 3a est ut non sit constrin
gens vel resolvens ventrem. 4a est ut sit sangui
generativus ex eo laudabili z similiter eius qualitatem
calidam et humidam pro vivitam per etatem deorum et
dictorum z primo de carnibus. pulline quod eligantur
aut aliter tacte vitent leporine caprine
caprine z vituline nisi forte in declinatione
lactitates exhibeant. Item vitent porcine
domestice z silvestres. Item anium agitativarum
sunt non carnes elixe potius quam asse
et si fuerint pulli decorum ventribus elixe
in radice fem aut feniculo aut buglossa. Item
quod ut panata aut panis in fusus brodio
pulli aut impressum brodio decoctionis spi

nachie petros aut spinacie fem. Item convenit
si quis contrariam virtus brodium ex vitellis ovorum
recentibus in brodio decoctionis predictarum carnium
Item in processu digestionis z valde inviscant materias
conveniunt decoctiones in diviniz ut fem petrosilini z apii
Item decoctiones ciceris aut nigrorum cum
carnibus non comesta sibi ciceris aut in decoc
ciceris cum carnibus castratis iuvenis aliorum
ferculorum vitet. Competit quod tamen amigdalatum
sive cuius sit amigdalarum dulcium in decoctione
in brodio carnium dictarum et si aspergeretur
modico cinamomi levimenti. Ex ovis potest re
tenta gallinarum maxime vitellos dare et
sunt molles. Item omnis caseus vitandus et
maxime salitus z antiquus et quanto grossior
tanto peior. Item lac est vitandum est serum
tamen eius debite factum quod cum aliis medicinis
ut tangeantur et similiter castanea z cibaria re
cipientia lac vitanda sunt. salsi apud z fre
quenti usu vitentur z ex toto carnes salse
vel z tenere in aceto ut gelatine sulcida et
similia nisi aliter modicissimum sumentur excessus
ad incitandum tendunt flaticum humorem et
potissimum ad incitandum appetitum quibus z morbos
z ad deoppilandum splene conveniunt cappares.
Nunc de piscibus dicendum qui in non sunt in usu
multo et sunt pisciculi decorum deinde elixi
et postea super aspersi modico cinamomo aut
z levius frixi. vitentur z quod ob miseriam
viscera carnium ut caparum z huius similia
maxime si fuerint ex coctione dura. Nunc
de olerubus dicendum. omnia cruda vitet. ex coctis
tamen sine ex eorum decocto minus conveniunt borago
folia petrosilini. finis sive in proposito conveniunt com
tendo duas in principio prandii aut cene sed
decocto spinachie. Item explicandi sunt
fructus congruentes in proposito. Item conveniunt vive
passe. Item quis possit poma aromatica
et pira odorifera cocta tamen z etiam cruda cocta
et si aspergantur aniso confecto z contrito
leviter aut cum tiriaca pulverizata
postea non quia pirus bilia non conveniunt nisi for
te ut est exineum abusum cum assentur sub pru
nis aut levius in furno. z potissimum notat
postea citonia comedantur tamen 2a nisi z in
quantitate valde pauca. Item quod amigdale
dulces sive depilate et mag. zuchari
modicum fuse. Deponentes vero non in ratio
conveniunt et maxime dent in die x. abiase
ex campo. si tamen salsi in processu coquentium
siccitati et incisi ut detinerabit fit ne ec
in genus salsi aliter cum precoctorum carnium corrigatur
quod conveniunt prunule z recentes passe tamen iz ratio et

quantitate
pauca

incipit^e pauca ex granis aut leguminibus
granapinu in aqua tenta zucharata aut in
aqua fontis postea sicca salte in processu [illegible]
poterunt [illegible] Itē ex leguminibus nullus corpulē
ciā generet si decocto ciceru(m) [illegible] cū car
nibus pullorum coctorum si qui necē sibi salsi [illegible]
ī aliq(ua) [illegible] dicet(ur) ī [illegible] initia. Expeditus
sic venio ad potum et dico primo nulla aq(ua)
simplex et cruda in [illegible] fla. et cū
ī principio [illegible] aq(ua) forte conferret [illegible]
adhustione nocerit tū amplius ī cru
dando fla et ingrossando humore(m) [illegible]
se claudendo vias. aqua tū ordei [illegible]
cū zucharo albo [illegible] eligendo aqua flu
vialem [illegible] circumstantiis similibus
[illegible] doctrina 2a de aqua [illegible] aut q(uia) forte
plures abhorrent aquā ordei sit saltem
cocta aqua cū zucharo sive aq(ua) cocta
ī qua postea ponat(ur) zuc(char)um et q(uia) co(mmun)iter nō
contentant(ur) ī fi(n)i [illegible] aqua ista nisi
vino [illegible] saltem limphet(ur) cū aq(ua) ista
vinum. Et si odio abhorret zuccarum paciens
salte coq(u)at(ur) aqua et cū illa limphet(ur) vi(num)
et si an distillaret aqua parcena erit
bonū. vinū vero quo uti debet sit albū
clarum subtile [illegible] sapore mediū [illegible] tū
paucissimū quā ī [illegible] cotidie [illegible]
limphatū [illegible] limphationis
ī coniectura medici [illegible] vigo
rem ī [illegible] morbi consuetudinem [illegible] etate
et vini vigorem et etatem. Expedita prima
pte principali regiminis ad 2am p(ar)tem ut me(dicina)
lium exhibitionem remedium et quia morbus ma
lus ē [illegible] ad [illegible] ad morbū ma
gnitem ad [illegible] principaliter [illegible]
[illegible]
[illegible]
ad expulsionē aut si posset [illegible] ad be
nignum. dico [illegible] huius [illegible]
ducet ad benignum [illegible] aut [illegible]
considerare in [illegible] fla. [illegible] in aliis [illegible]
una coctione [illegible] quo solū [illegible] ī sim
[illegible] multiplicat(ur) et repit(ur) in [illegible] flatica
[illegible] ī aliis [illegible] et febribus ut [illegible]
tas aut [illegible] superfluitas repta ī sto(mach)o et
ī intestinis q(uia) congesta debilitato sto(macho) aut
expulsa ab aliis membris ad stom(achum) et intestina
postea [illegible] fla. ut [illegible] et
flatice [illegible] aliquo mo(do) antecedentes circa
quas [illegible] digestiuum et [illegible] di
gestium [illegible] materiis [illegible] Item
[illegible] evacuare [illegible] nō reducibiles
ad benignum in locis expulsionum. etiam nō
sint [illegible] fla. [illegible] membra [illegible]

bite digerant et [illegible] a sto(mach)o et intestinis
advenias [illegible] leniente et abstergente educit
et si venit fiat [illegible] clisteri le
niente et abstersive parti [illegible] Clister
foliorum malvavisci [illegible] ordei [illegible]
violarum [illegible] fiat decoctio ī sufficienti quantitate
aq(ue) fluvialis et fine decoctionis [illegible]
[illegible] ita ut caules sint [illegible] cocti [illegible]
cola et [illegible] colature [illegible] aut [illegible] in qua
dissolue mellis violati [illegible] oli [illegible]
cassiefistule [illegible] et
post dissolutionem [illegible] cola et [illegible] mitte clistere
tpe suo. et si tibi [illegible] nauseam pa Cont. nauseam infirmi
tientis et si habet [illegible] ad [illegible] et maxime
[illegible] tepida leniter provocare vomitum ut
[illegible] aq(ue) ordei [illegible] oximell simplicis [illegible]
et tepida et fac [illegible] bibat seu [illegible]
tissime bibat et [illegible] modico tpe [illegible]
[illegible] mittat digitum ori aut [illegible]
et si fuit expediens dare lenitiv(um) ad [illegible] lenitivum
mundificationem sto(mach)i et intestinorum potes [illegible]
istud. [illegible] et [illegible]
[illegible] pinguium [illegible] ligni [illegible] abrasi
et [illegible] uvarum passarum [illegible] fiat de
cocto ex aqua. post colaturam [illegible] in qua
dissolue mellis violati manna [illegible]
potu tribue. et potes maiorare dosim [illegible]
[illegible] et si potes [illegible] ad [illegible]
ad [illegible] Circa digestivum et evacuativum aut Canones circa digestiva et evacuativa
vino et regimine totum [illegible] advertenda
[illegible] ex auctoribus colliguntur ut examine [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] febrium [illegible] quorum pro cont
[illegible] ne nimium calefacientia applicemus
quibus subtile educat(ur) et augeat(ur) [illegible]
[illegible] ingrossetur. [illegible] ne [illegible] 2a
nimium [illegible] constipatia vias in
grossantia [illegible] et [illegible] 3a
[illegible] ex primo et 2o [illegible] valde sic
[illegible] ne [illegible] augeat(ur) [illegible] aut 4a
[illegible] durior fiat et [illegible] nimia
[illegible] debilitas vitanda ē ne [illegible] 5a
citate morbi succumbat virtus. [illegible] in
digerendo [illegible] fortis [illegible]
ut oximel [illegible] aut [illegible] de epi
thimo et [illegible] in principio [illegible] ne [illegible]
[illegible] et ad vias [illegible] ut oppi
let [illegible] indigestionem educat(ur) [illegible]
remanenti [illegible] grosso. 6o [illegible] 6a
evacuativa [illegible] non apta educi [illegible]
agitari [illegible] [illegible]
forte non [illegible] nisi cū magno
dispendio pacientis. si tū [illegible] valde.

exhibērans nō in ꝑret a pĩn͡ᵒ morare
mãz intētaz aut flã antecēdēs ad ea gbz
ũe sit innorand flã pdcã ĩ cura flãc pz
2 cod' ino quid sit innorandũ intẽa audire
poteris dũ ponet' inc' cuatiue / Item
vomitus post cibum — hale inti voitũz ĩq̃rtina flatica ualde
ɔferre cũ ꝑ flã uiᵉ ē tactu aut ꝑ hũo
rez intẽtaz que applene nã deriuat' uno
rat eni voitus plurics ꝑximũ ĩ quo
digestivum — tũ tp' sit fiendus voitus etiã tangaz
hn̄s pn̄ipp ĩqr̃tana flãa abisto diges
tiuo potis inchoare ℞ oximell' simpᶜ
ʒ i s aq̃ fen̄ aut apij aq̃ sbliacõnis
fũi tẽe aij ʒ s aq̃ zucci aut aq̃ ordi
digestivum flatis salsi — ʒ ij s / aut si forz ea aũs flã salsuz
potes ita desc'bẽ ℞ syr' acetosi simpᶜ
ʒ i s iuell' ro. co' ʒ s aq̃ endiue aque
sbliacõnis fũi terre aij ʒ vj aque
zucci ʒ i s da ĩ potu p vice vna 2 ita
ɔtinuet usq3 quo videri' vestigiũ dige
inis manifestũ et ita augmētũz q̃tit
ad aliq̃ pcẽ inẽ aut si abhorrire' sy
rup's ɔstiuos distillent' ꝑfiltrũz
aut p pondẽrez sacculz. ex tela intũz
testã / ul cape aq̃ fen̄ aq̃ endiuie aij
julep — ʒ ij aq̃ buglosse ʒ i aceti ʒ s julipi
za cũ zucharo albo vniãz duaz iet
fiatas julep longũz ʒ iiij ʒ p vice
tribue de quo sinnat vicibz qnz aut
pl'ibz ut opani videt' deĩ ĩnoret'
inã phũe moz ℞ aq̃ sbliacõis fen̄
aq̃ buglosse aij ʒ i seri caprini ʒ iiij
aromaticum — musce et infũde polipodij turbit aij
ʒ i ʒ3 gina iij vuaz passaz ɔfractaz
ʒ ij deĩn colent' 2 leuit' exprimat' et
dissolue inana aut cassie ʒ i s potes
2 adde aliq̃d agarici correcti ut pⁱ tac
tũ ē / post uᵒ euoez debes replicare syr'
digestivum fortius — fortiorez ut ℞ radicũ fen̄ petr' apij
aij ʒ iij foliculoz sene ʒ ij s floz
sticados floz boraginis 2 mellisse aij
ʒ ij polipodij ʒ i fiat decocto deĩn co
let' 2 colatũe x ʒ adde aq̃ sbliacõis
fũi tẽe ʒ ij / deĩn ℞ mirabolᵒ keb'
2 indoz aij ʒ i ĩfunde eos in aqua
decoctionis passulaz ĩpᵃ decoctõe deĩn
cola 2 aromatiza cũ ʒ i cinamo 2 pᵒ
cũ zucco fiat syr' quo assupto vicibz
aggregativum / pillae (?) — aliquot ĩcia cũ turbit polipodio 2 aga
rico augendo debes / potes 2 exhibere
pillas aggregatiuas mesue dispõne
xᵃ q̃z pn̄' dic' pille aggã'ue exi ueat

ma sequunt pille quas descr'bit aui' pᵃ
x' dũ remẽorat solutiua ĩ q̃rtana et habz 31
ita sua pille leues q̃ adminstrat' omnibz
quinqz diebz semel sũt innates ĩ ea 2 sũt
expte quartã de specie ℞ epitimi turbit aij
ʒ v. carui aij aij ʒ vij amcos ʒ viij seis
apij fen̄ aij ʒ iij polipodij ʒ vj agarici
albi q̃ facile terit' ʒ viij sal indi ʒ v yep
turbit aij ʒ xv fiant pille cũ aq̃ mete
et sit dos ʒ i s ex hac de specie tota fac
pilu ĩcia pcez et tribue ʒ i (valet ĩ pille
quas ibidez ĩ isto cau assãt aui' dũ dic
et cũ ma ē flã ɔferũt iste pille ℞ epithi
amcos agarici aij ʒ iiij seis apij aij fen̄
aij ʒ iij sal nitici ʒ v yepig' turbit
aij ʒ x dos sit ʒ ij s fac ʒ iiij pte de
speciis ē. cũ oximelle simpᶜ et tribue ʒ
iiij sed sẽa euacõe adhuc potes v'i syr'
que ponit mesue ĩ suo de appatiũ ĩ sũia
sõte cuius lia bz ita mesaỹ syrup' ɔfe
rens ad caq̃ depõnĩg 2 ē nobile 2 expti
2 ɔfert ẽne et oppilõi splenis 2 oĩ egritu
qᵉ de intia 2 nocãte ipsũ euiue ĩ ista de
specie ℞ capill' ve iad buglosse de mes
tice 2 siluris 2 floz eius polipodij camẽ
pitheos epitimi aij ʒ i foliõz sene ea
moille sectatos aij ʒ ij camedreos
squanti aij ʒ iij fũi terre ʒ viij eu
patorij ʒ iiij succi pomoz dulcium ʒ
viij oĩa pt' epithimũ 2 succũ pomoz bu
liant ĩ iiij'ᵒʳ ℔ aq̃ ad ɔsũpcõz medie
deĩn buliat in pdcõ ebulicõe vna epi
thimũ et colene' ista 2 cũ succo pomoz et
ij ℔ zucci fiat syr' huius de specie fac
sile pte ʒ iij 2 da p vice ʒ i s aut ij
cũ aq̃ fen̄ aq̃ bugloss aq̃ zucci aij ʒ i
/ et post assupcõez syrupi det' euatiuũ post
2 capi oximel ɔpitũz flatẽ nõ existe
salsa aut syr' de radicibz mesue et
maiorane desiny eiq̃ si apparuit mãg
repleõ flatẽ 2 minorãe syr' de epithimo
que pũz solutiũ ē vn̄ ita descr'bes ℞
oximell' ɔpositi siue syr' de radicibus
de specie mesue ʒ i syrupi de epithimo
de specie mesue ʒ s aq̃ buglosse aq̃
zucci ʒ i s misce 2 tribuat' p vice vna
aut flatẽ existe salsa potes ita desc
bẽ ℞ syr' de fũo terre maior' de specie
mesue syr' endiue aij ʒ vj aq̃ endiue
ʒ s aq̃ fen̄ aq̃ buglosse aq̃ zucci aij ʒ
i misce et redigantur oĩa ĩ eorũ vnũ
ĩnt syr' tũ de fumo terre 2 epithimo

digestivum ĩ flatẽ nõ salso
digestivum ĩ flatẽ salso

contra na syr. de fumo terre lenior est nec
ita solutus sic de epithimo et fortior in
materijs calidoribus Syr. uero de epithimo
est magis solutiuus et apertiuor opilacionum
et plus educens flatum post digestionem aut
mem potes curare cum pluribus curatis. Item
cum quibusdam que tangit Auicenna in capitulo de cura eius
dum dicit detur ei in nocte medicina que turbit
et pharmacum meditandum potes intelligere medicinam
ligandam recipientem turbit aut pillas tur
bidatas potissime dandas in flatu palpo et
describitur a mesue x distinctione de pillulis inci
piendo secundum pillas de fumo terre. Et isto
cum maxime si constaret in isto esse flata et
in istis spiritum pille alefangine conueniunt co
mixte cum pillulis de fumo terre. Item
quidam autem hanc descriptionem Recipe id est intellige
simplicis grani ʒ vij turbit ʒ x mirabolanorum
nigrorum ʒ ij eupatorij ʒ v sal indi
ʒ iij bedeguar stichados ana ʒ iiij ana ʒ iij
decoquatur cum aqua apij exhibeatur vera in potu
dare potes dosis qua ex pluribus colligere
post euacuationem si expedire posses iterare diges
tiuum fortius et maxime ibi inde unum po
tes dare syr. de epithimo ʒ j et dare ʒ ß
syr. tacti de radicibus aut oximell compositi
et cum pluribus curare unum ad in ab impetrans in
uale possunt pille agregatiue Et pille inde
quas scripsit halv quarum descriptionem ponit
mesue v distinctione de pillulis et est utraque
pillarum dosis ʒ j usque ad ʒ iiij oz tu cura
tes singulas facere doses secundum coniecturam eius
in proportione virtutis ad morbum et in sustinendo
euacuationem Et ad in ab impetrans pille co
chie sunt capitales et ille ualerent Item
sunt pille que tangit a mesue in suo de
appropriatis et preterea per se exflare et mitia que
capitulum iij. Inuenis modus pillarum conferentium
per se a flatu et mitia. Et videte conferunt pille
quarum descriptionis capitulum j ibi incipit sine
primum conferentes pillarum stomacatarum pro dolore edu
centium flatum et de sputo utrasque ut est tactum
Et his non sufficientibus euacuationibus non obstante
alio debes dare tyriacam antiquam ut Recipe
tyriace antique a ʒ j usque ad ij sumatur
dissoluta in vino aromatico subtili albo
tante quantitatis ut debite bibi possit aut dis
temperetur cum aqua sublimationis sticados aut
buglosse uel absinthij aut sola sumatur
aut inuoluatur nebule ad morem pillarum si
confert medicati tanta dosis Si non remanserit
sed permanet dolor splenis ut in tercio ad ap
ertionem et subtiliationem et reductione aliquem
non conuenit meditamine aliquo cum litium
ita et quando est cum dolore splenis jumatur

hoc medicamentum et soluit cum facilitate Recipe scolopendrie
ʒ xv agarici ʒ xij mirabolanorum nigrorum yeir.
ana ʒ x kebulorum absinthij ana ʒ viij stichados
bedeguar camepitheos semen eupatorij ana
ʒ vij fructus tamarisci radicis capparis ana ʒ
v seminis apij feniculi ana ana ʒ iij fiat confectio
aut pille Et videte potius facere pillas
et ualebunt ut est tactum quod necessitate sepe solue
dam et educenda materiam inficiatam et flaticam
si qua fuerit huius insufficiente parte ʒ iij et corpore
ut est tactum et confice eam in dando in potu Et
potest exterius unge cum ista unctione
Recipe olei anetini olei de capparibus ana ʒ vj
aceti squille ʒ ij puluis scolopendrie ʒ
puluis corticum tamarisci puluis seminis por
tulace ana ʒ j amcos ana feniculi ana ʒ
ß cum sufficienti quantitate cere fiat unguentum Et
splene cum filtro epithimare potes Recipe sco
lopendrie corticum tamarisci ana ʒ ß capparorum
siue cappar radicis corticis ana ʒ ij florum camo
mille ana feniculi ana ʒ ß cum sufficienti quantitate
cere fiat unguentum amomi amcos ana ʒ j
agarici folliculorum sene ana ʒ ß bulliat
in vino subtili albo unciarum xvj ad con
sumptionem 3 partis deinde decoctioni in fine
datur filtrum et infusum calide et sufficienter
expressum apponatur regioni splenis ali
quociens deinde tercio loco cum panno fu
gatiuis scolopendrie inungatur ut est tactum
locus Et secundum vigorare debemus mun
dificato aliquantulum cum pillulis alefangine descriptione
mesue et postea possumus in unge secundum
cum isto unguento usuali Recipe olei mastici
in olei de absinthio ana ʒ vj mastic
corallorum rubeorum labruste coriandri corticum
puluis rosarum rubearum siluium ana ʒ j pul
ueris galiofilorum ʒ j cinamomi ʒ ß cere mo
dicum fiat unguentum molle Si contingit tibi
secundum esse lapsum ad finem et hunc potes et facere
fomentaciones istorum Recipe ligni aloes ʒ iiij
thuris et corticis thuris masticis sandali
ana ʒ ß puluis rosarum rubearum puluis
mirti puluis coriandri ana ʒ j exhijs
contusis medium coleatur apponatur igni
et fumiget pannus quo post unctionem
fomentetur secundum Et epithimare potes eorum
epithimate et ptarto ut Recipe menthe absinthij
rosarum rubearum ana ʒ ß cipi calami aroma
tici ana ʒ ß mellilote corticum citri ana ʒ
ij puluis galiofilorum ʒ j ß cinamomi mar
ana ʒ ij bulliat in vino aliqualiter nigro
lib. ij ut duarum unciarum ad consumptionem
x partis deinde habeatur filtrum siue pannus scarla
tinus in scutali figura ut secundum parcior
os secundum pendat et pars latior usque fundum

Cerotum stomaci

Confectiones stomacales

De oppilacione et tensione stomachi

julep

De obtusione visus et ymaginacionis

Regimen tempore paroxismi

contra frigus

et si vult ex pluribus rebus facere sacculum et sit
ordo applicacionum medicaminum ut primo
fiat epithimacio 2° inunctio facta abstersione
3° fomentacio cum fricato panno et si volumus
panno post tempore retento et remoto appo-
natur stomacho sacculus. Expedit et stomacho possumus
facere cerotum cum modico laudani et gariofilis et
mastice. Item in isto casu habet effectum de citoniis
ut codoniatum de melle cum speciebus aut in
delicatis cum zucharo. Item cinamomum conditum cum
zucharo conditum. Item citonia cocta et infusa zucharo
cum speciebus. Item macis condita cum zucharo. Item potest
facere confectionem cordialem et stomaticam et epaticam
parum ut de margaritis fragmentorum saphiri
smaragdi granate jacincti ana ℈ iii pulveris
dyamusci dulcis de speciebus mesue ʒ s. pulveris
dyarodon de speciebus eiusdem ʒ ii conficiatur confectio
solida in morsellis aut rotulis cum aqua mellisse
buglosse et mente et capiat pro vice ʒ iii. Si
non contineret de parte et oppilacionem et tensionem
quidam premissis pluries poterit conda phitim re-
pletione ut de aqua mente ʒ i aqua feniculi aqua ab-
sinthii aqua eupatorii ana ʒ ii aqua endivie
ʒ iii aqua buglosse aqua mellisse ana ʒ s. aro-
matizentur cum speciebus dyarodon de mu[...] cum zucharo
fiat julep quod dimidatur in potus iiii or. Ex-
terius vero poterit inungere cum oleo de spica et
si apparent vestigia caloris tepida cum oleo rosaceo
et modicum aceti impone. Si non accideret
post ea hac ymaginacio aut obtusio magis
visus sic pleris fit transit tunc ad mundi-
ficandum caput et oculos et de reliqua hoc facere
suo loco require ut 3a 3i[...] Si non consisti-
ventur et paroxismus tene muti regulas de pro-
hibicione regulandi sompnum et cibacionis
aut potius in principio paroxismi vino si die
paroxismus possit obmittere cibum esset melius pro-
cessu tamen non est usuale ita dictare in summi
paroxismus existentibus valde longo ideo liceret in suis
horis tribus aut quatuor ante paroxismum cum ptisana
ordei aut similiter semper tractando tenore
virtutis et aliis convenientibus et differentibus
de cibacione ad invicem comparare. Adveniente
vero paroxismo si infestaverit rigor ex regione
rigoris patet quid fiendum tamen utrum fuit preteritum
dyacalamintum de speciebus mesue generis est
facta inunctione potissimum spine tota. Item
quinda autem fomentacionem sive embrocacionem
ut epithimacionem quia ita dessicate possum pro-
fecto in conpetens ut absinthii apium tamen for-
cius est camomille et similiter ut melliloti
aut sticados ana ana i simul spongia
aut simul spongie et infundantur
decoctio decoctione in aqua pluviali et sufficienter
comprimatur de spongie et applicetur spine
alia et fortiora fieri possunt quantum pro parte vero. Vo-
tus tamen in isto casu esset confert sicut cum aqua
tepida et oximelle. Quid autem in aliis temporibus
fiendum satis constat habere tamen multi quod aliud pro
finnor[...] grossitudinem et siccitatem et maliciam
sibi ethicam conveniens ut semel in quodam
monacho vidi dormientem qui a principio paroxismi
usque ad finem in quo punicet debet exhibe-
quantum sunt in regione fiber. Si non affligatur
tempore status aut in fine siti propter adhustionem
medicina poterit exhibere contra hoc Recipe zuchari
de mellissa zucari de buglossa zucari bora-
ginati zucari rosati manuscristi cum perlis et
modico cinamomi ana ʒ s. in confecture ad
invicem bene trita conficiatur et de electuario de-
in potum cum aqua ordei cocta cum zucharo sine
zucharata aut exaquius sublimacionum in statum
rerum quantum mellisse buglosse et rosarum aroma-
tizatur cum modico cinamomi fiat julep cum de-
bita quantitate zucari himplex cum aqua cocta
et detur in potum etc.

De regimine

Expedit in regione extra febris vero ad
[...] in die ex multa fecali et non
ex aliqua humore gravia propter adhustionem
parte in duo principaliter dividitur ut non na-
lium regimen et melius et quod ab accidentibus
aureum est que in summa requirimus in qualitatibus
actis magis cum declaracione adhuc ut per partem
declinet ad calidum quae et expluribus aromati-
zare possimus. Primo et 2° ad cibum et
potum a pane inchoans qui sit ex frumento
circumstaciationate et debitas circumstancias
suo loco videndas et sit separatum quam ad alia
ut fermentum sale et tempus coctionis de quo
quanto nunc potest comedat. Vitet et omnia pas-
calia et in possibile sibi. Item vitet comedere crus-
tas panis salse crustas exteriore parte crus-
tetur quam ~~paciens~~ panis. 2° de carnibus
dicitur et omnes sunt valde antiquas carnes vitet
et valde principes nativitati vitet et co-
medere viscera animalium pedes maxime val-
de cocta. Item suos et lactanta vitet et aves
aquaticas carnes paludosas et lacuales maxime.
Ex impredibus sibi maxime conveniunt pulli et pulle
et iuvenes capones. Item domestici pipiones
concedi possent aliqualiter sunt superflui sunt et aliqualiter
dum addigendum nec tale in conveniunt in
pinguiam turtures domestici. Item ex silvestribus
tribus iuvenes quales perdices et fasiani
et francolini. Item iuvenes coturnices.

et iuuenes gallinarum pulli ut pulle si
nestres in nemoribus degentes Item auicule
pingues non antique in rubus vigentes aut in
nemoribus Item ex quadrupedibus sunt 2
alii similiter pro cuacones carnes porcellorum lac
tentium domesticorum 2 siluestrium 2 sic car
nes pullinie lixe ut plurimum aut aliter magis
pro cuacones leuiter assatur qui per eleuacionem
sunt complete cocte 2 assatiua car(ne) cocto com
pleat(ur) Item exferant congrue possunt ut est cattu
panata in brodio pulli aut panis cocti
Item brodeta ex vitellis ouorum leuissime
coagulatis Item in passu et post euones
potest congrue ius oleum quorundam ut caulium le
uissime coctorum feni et boraginis 2 foliorum
petrosilini vino 2 in decliuacione congrue decocto pulli
cum iudice feni et petrosilini. In media non comest
corpulentis 2 additum Item prolongata febre
congruet decocto castrati iuuenis aut anima
lis agni Item congrue possunt scilicet pullinie sicut medio
cres vitulinie lactentes 2 consiles captine
2 capoline lactentis etate corrigente ma
lorum siccitate perdorum Item congruunt vitelli rece
ntium et tremencium ouorum gallinarum decocti
leuissime et modico sale aspersi casei no
ui inter(dum) licet nunquam congruat recens omnino pau
ci salis leuiter coctus vitetur tamen coitus 2 omni
uita ex ipso facta Item vitentur oua in diuinata
per coctionem 2 carnes 2 fortiter cocte sine
lixe aut asse sapores 2 aliques comede
re ut sapore sicut ex brodio pulli 2 vio
cenatorum dulcium 2 cinamomo 2 zucaro Item
congruunt cibaria facta ex amigdalis 2 vino passo
aut ex amigdalinis ut blamanger 2 huius
similia Item ex leguminibus congruit brodium ciceris cum cu
carinibus aut cum lacte amigdalino Item
ex holeribus congruunt spinachia mixta feniculo
aut petrosilino Item borago et brodium caulium
coctorum ut est tactum non comesta corpulentia
Ex fructibus non dicam nisi congrue ficus siccas
cum endiuia Item si puri comedantur nec panes
ut poma sunt cocta 2 cinamomo puluerizato
2 zucaro assa(ta) piri aut poma comedantur etiam
congrue possunt in mensa 2a congrua puri cum passu
lis pinguibus vel humidis abarrit ficus re
cente si comedantur primitus ut vue 2
recentes per duos dies cum tempore aliter possunt
~~congrue~~ exhiberi Item recentes ficus obmittat
aut castanee cerasa 2 similia preponere nec
uti poterit alium 2 in quantitate modica
Expedito cibo ad potum venio 2 in potu 2
eligatur vinum subtile album clarum sapore
mediocri et etate 2 si modicissimum ru
boris habens ut granatum ut cetera non utere

cum plus limphandum est 2 ei sui vigore 2 temperamenta 2
alia indicencia limphacionem aqua tamen sine li
phacionis sit debiti fluuis aut pluuialis pro
corruptionem sit deca pluuiat aqua parienti
distillata cocta 2 2 non cruda non in qualitate fiat
actio. Expedito regimine cibum et potum
de inanicione et replecione dicendum quas extremas
vitare oportet fiat tamen debita superfluitatum educ
tio ad superfluas effusiones quales non partem
euacuationes fiende sunt apparebit in 2o dicendorum sunt
tamen teneamus morbum istum esse cronicum ut
decet ideo et ita teneamus inter moram dicta
di non cum pluries firmatur sine crisi non de
temus dictam ita generare sicut si haberet febrem per se
instituta crisim dato 2 quod crisim nolle longinqua
futura foret staret tamen a principio quia nulla fortis
replecio ut 2 in aliis casibus dum est a principio magis
timuit esse dictandum. Venio ultra ad 3am
rem ut sompnum 2 vigiliam 2 sit deflatus dum
est sompnus debite cum 2 in vigiliis transcendentibus
tenenda sompno 2 ita differet a fla(tu) 2 plus
consentire pronunciacionem quam nocturno purificacionem
et retractionem mite et impedimentum resolutionis
quibus non horis sit conuenientia 2 quibus non
satis plurima patet potest. Venio ad aliud ut
motum 2 quietem per quo dicendum motum non debe
re superfluum sed minore reparato exercicio fiat
2 motus hominis tactus 2 non super replecionem
et plura fiat delectabilia Item quia fricatio
quodammodo extollitur motum fricationem 2 at tem
pore isto corporis per emissionem superfluitatum
ad aperitionem pororum 2 subtiliacionem nicrum licet non
congruat fricatio ita fortis ut inflatiua. Vel aut
tamen nec libet sit fienda fricatio apparebit ex 2o
dicendorum. Quia 1 ad 6am 1 quid sit dicendum eiusdem
apparet natura de tempore omnia excessiua accidencia vitanda
sunt et maxime sufficientia calidum 2 retenta
hominem mox ut timor tristicia assidua omnis
cogitatiue virtutis operatio separatum tamen gau
dium delicie 2 inferius iocunditate conferunt
duplo multo regulariter 2 per se quia ut tange
fortis et subitus timor ut spectum appli
cato aut lupi aut alterius terribili agita
to et commoneo magis initium mo qui in ta
get confert. Quid non ultimo sit dicendum de reptu
anexo actibus animae aut motum satis per naturam
viriliendus est in quo fieri potest. Expedito re
gimine primo venio ad 2am scilicet medium per
quo expediendo per dicendum 2 si panes habuit
ventre constipatum ut contingit fecerit per
fiendum leuitatem clistere satis ex multo rectius
omnibus colligibile. 2o si nausiauit paries
aut fastidium fuit ceptemus leuiter vomitum.

Inanicio replecio

Sompnus vigilia

Motus quies

Accidentia anime

De regimine medium

Clister

vomitus

pill lazuli vz ... cum ... color

cum aqua ordei et oximelle simplici. 3° si appa
ruerit superiora intestina et sto[macum] fundum a
superfluitatibus debere mundari poteris dare et
mundificantis et lenientis leue siue abster
gens ut recipe florum sticados ℥ s. ordei an s.
liquiricie passularum an ʒ iij bulliat in lb j aque
ad consumpcionem tercie partis et in decoctione ista colata
recipe mellis rosei ℥ j et aliquantulum calefiat. deinde
in ista decoctione vij unciarum dissolue cassie fistule
aut manna ℥ j s. ʒʒ gr iij deinde in poti
tribue. Aut exhibe semen cartami cum manna
et melle rosato / aut si quiris maiorem le
nitatem adde mel violatum. ut si con
tinuinus aliquid de colico de uentum et adhuc
ut superfluitatem talem uelis apto ducere
et intestinis tunc hoc exhibere poterimus
recipe lupulorum florum sticados florum buglosse
an. an. s. fiat decoctio in aqua fluuiali
deinde colet. de qua recipe ℥ vij aut ℥ vj
agendine ℥ j in qua dissolue manna ℥ j
et s. et in poti tribue (sed non istalem in
cone si constaret tibi sanguinem et iniciam illi
fore comixta flobotomia ex basilica dextre
partis non extrahendo sanguinem multum ex
hac quantum usque ad ℥ vj consto non sto sexto
ad digestionem tuisendo et s. inchoando alenio
rem ut recipe florum boraginis florum buglosse florum
sticados an an s. sticados leuigiuar an
ʒ iij fiat horum decoctio in aqua fluuiali de
inde aromatizet cum modico cinamomi et
cum zuccaro fiat syrupus aut cum melle bruniendo
et capiat de syrupo isto quatuor vicibus et dum
videris maiorem digestionem euacuare poteris
ut dicta ut recipe aque decoctionis florum buglos
se ℥ vj epithimi infusi in dicta decoctione ʒ
ij s. ut si uis et melius erit adde decoc
cionem buglosse passulas et dulcorare debes
cum melle et post plurimam infusionem recipe
cassie ℥ j s. aut ij ʒʒ gr iij et in poti
tribue aut pone manna loco cassie.
pille / aut et exhibere poteris pillas tales recipe epi
timi ℥ s. sufficienter puluerizati. folliculorum
sene ʒ iij agarici ʒ ij ʒʒ salgeme
spice an gr iiij puluerizentur hec omnia
et infundantur succo passularum perlixarum
et emulsioni amigdalarum dulcium et postea de eis
conficiantur pille / aut epithimi puluerizati
infundatur pancreatico oleo amigdalarum dulcium
recenti. deinde cum isto mixto. mixto
aliis conficiantur pille et exhibeantur ℈ iiij
(assumptis huius pillulis potest fieri tristere
lauatiuum et cum quod est tactum (et si visum fuerit
debere replicari syrupum ad sedandum tristie

potionis ut ad syrupum de epithimo ut recipe syrupi
de epithimo ℥ j s. aque buglosse aque
zuccarate an ℥ j aut si syrupus fuit spissior
an ℥ j s. / post non superiorum syrupi capere pot
ʒ j pillarum indarum potest et uti post assumpcionem
pillarum harum confectione lapidis lazuli qua
potest mesue in capitulo de lapide stellato
cuius dosis sit tria dragma et capiat in matutinis
in die 8ua / post assumpcionem pillarum iterum post
ista assumpcionem potest replicare potum syrupum
et euacuare similiter et si abhorret pillas pos
ses ex speciebus pillarum indarum conficere cum melle
et compendiare quod puluis pillarum correspon
deat melli ut eius ut si cum ex. fortiter ℥ j
pulueris fortis contra ij lb et s. mellis et tunc
dosa ut tibi videtur scito cum quod pillarum indarum
dosis debetur ab ʒ j usque ad ʒ j s. si tu ma
gis esse confidentia ex iniuria fecali et cum ma
gis inte pisto pillae de lapide lazuli et
pille de lapide armenico descriptione mesue
posses et si paciens abhorret syrupum hic aque
sublimationis et facere ut supra est tactum. item
si post digestionem ulterius apparet dominium sanguinis
congruens esset flebotomia basilica ut est tactum item
post euacuationes conferet quedam confectio de epithimo
cuius dosis est a ʒ ij usque ad iiij quod describit
mesue in suo de appropriatis in regimine maniae et
melancolie cuius licet huius ita. Confectio de epithimo
que administratur melancolicis et melancolicis in diebus
qui non administrant euacuationem facit ei iuuenescere
et confirmat gaudium cuius compositio est recipe mirabolanorum
kebulorum indorum bellericorum et emblicorum partes equa
les cum ex an ʒ ij epithimi polipodii p. ij que
cum ex ʒ iiij yerepigra p. s. conficiatur cum melle
emblicorum aut kebulorum. item valet pille
gabrielis de lapide armenico que ponuntur
alterius loco quarum est ista descriptio recipe polipo
dii epithimi an ʒ v lapidis armeni loti et
arte ʒ ij s. mirabolanorum kebulorum et indorum an
ʒ ij sticados ʒ x sal indi colloquintide
interioris an ʒ iiij emblicorum bellericorum
agarici ellebori nigri an ʒ iij yerepigre turbit
an ℥ j s. conficiatur cum oximelle et dosat mesue
a ʒ ij usque ad ... tenuius est dare ʒ j aut
℈ iiij / est et quod confectio quod ponit mesue ex
ne de sua simplicium capitulo de lapide stellato
et 18° capitulo in ordine mesue laboriose examinum
et videte ibi descriptionem potes ex dare ʒ j item
ad ista intencionem videte duplicem descriptionem
confectionis ameth et dosat mesue pondus a ʒ
ij usque ad aureos iij sterilis a ʒ j usque ad ij
item videte que decoctio quod ponit mesue in ordine

lenitiuum frequenter
pille
Flomia
digestiuum
Euacuatiuum frequenter
clistere
digestiuum ferarum

decoctionis distinctio quarta cuius descriptio ista est Recipe
mirabolanorum nigrorum citrinorum epithimi passularum
enucleatarum ana ℨ i kebulorum fumi terre ana ℨ
iii folliculorum sene ℨ viii polipodii ℨ vi
turbit ℨ iiii eupatorii ℨ v omnia preter epithimum
bulliat in libris iii aque casei usque dum redeat
ad libram i deinde proiciatur super ea epithimum et rebulli-
at ebullitione una deinde coletur et confitiantur
in eo agarici ℨ i agarici ℨ ss salis indi ana
ʒ ss huius dantur ʒ iii preter aut si vis fac pulverizare
et pillas inde confice et a ℨ i usque ad ℨ i ss
tribue. Et eodem modo potes expulsivum predictum
confectionum aut facere pillas. post non debi-
tas evacuationes confert loco confectionis letificantis
potio confectionis almasoris que potest fieri in forma solida
et sumatur in die in qua non capiat tyriacam. Item
confert succus calamenti. Item succus germandree
sive camedreos. Item succus rute. Item succus
absinthii et ponitur hii succi confici cum zuccaro
aut syrupizari et mane sumi post digestionem
et evacuationem maiorem predictam. aut si infirmi
abhorreret hos succos sumatur aqua sublimationis
earum herbarum et fiat julep. Et si in splene et
epate apparet oppilatio et grossities venarum
attendamus oppilationi primo cum decoc-
tione epithimi dicta. Item cum unctione exteriori et aliis
que ex predictis colligere possumus. vide et per hoc
doctrinas ponitas parvis in cura eius. Tempore
non paroxismi quid fiendum satis explicitum est
quibus et confectionibus sit utendum tempore quietis maxime vel
post evacuationem et digestionem materie satis in illa explicatum est
aurea sive dyaconpipion descriptio mesue. Item
que potest dari a ℨ i usque ad ii in matutinis
et potando modicum vini subtilis aromatici
aut dissolvatur dicta confectio in vino et detur
ad potandum aut dissolvatur in aqua vite. Item confert
dyacalamentum. Item confectio de musto dulci. Item
electuarium de gemmis. Item dyambra et confectio de
galanga que sumitur ex mesue et ibi videre
sunt in valde tritis in ...
sunt hec mente sive ... et quantum et ... et in quo
tempore febris. quid autem in hac febre de balneo
sit dicendum explicando. Unde dico ... predicti
nate de hiis que sunt expulsis superfluitatibus
licet non sit usuale confert balneum aque dulcis
decoctionis aneti et camomille ut aperiantur
pori humectet et dissolvatur materia ut dixi
tamen hoc non est usuale. Similiter valet in hoc tempore
valde fricationes facte cum oleo anetino aut
cum vino albo subtili et ita sit in declinatione
particulari et instanti et paroxismi etc.

Expedita est cura iulica ad sanguinea
veniendum est. primum sermonibus
ut in colica factum est primo et modo
dicendum collegendo expositus fiat flebotomia

et si apparet habundantia in toto et etiam
corpore fiat flebotomia de basilica dextra partis
proportionalis repletioni et estimationi virtutis
Si non apparet repletio et etiam splenetica fiat flebotomia
primum prima ex basilica sinistra aut
salvatella sinistra. post hanc flebotomiam
possumus iterum levire ventrem. Item expedit
mundificatione sanguinis et proprie confert decoctio
capilli veneris descriptio mesue et melius de-
coctio fumi terre eiusdem ut potes levius diri-
gendare decoctionem congruentem ut Recipe aque sco-
limacie capilli veneris ℨ i aque scolimacie
fumi terre ℨ i ss aque endivie aque lupulorum
ana ℨ i ss aque casei ℨ iii ss misce et dissol-
ve in hoc commixto cassie bone pinguis aut
manna ℨ i ss et in potu tribue. Deinde potes
facere hunc syrupum. Recipe endivie buglosse sive
florum buglosse violarum ana ... sucharia
borraginis ana ℨ iii lupulorum ... ana
bulliat in quantitate sufficienti aque fluvialis
deinde colentur et sumatur colatura libra i et
aceti albi ℨ iii fiat syrupus de quo capiat
ℨ ii pro vice et si syrupus foret longus et valde
deliquidus posset capere ℨ iiii non misce-
tur aliud aut si fuerit spissior capiantur
pro vice ℨ ii cum duabus ℨ ss aque zucarite
et ita compleat acceptionem prodictorum post assump-
tionem syrupi capere potest decoctionem fumi terre allectam
ex mesue ut et capere potest ista decoctionem. Recipe
endivie ... capilli veneris lupulorum ana
... ana ... fiat decoctio in aqua fluviali
ex qua Recipe ℨ v succi pomorum aromaticorum
ℨ i aque fumi terre aque buglosse ana ℨ ss misce
deinde Recipe mirabolanorum citrinorum et indorum ana ʒ
ii et infundatur in dicta aqua ut in aqua decoctionis
passularum pinguium et post infusionem exprimatur
sufficienter in praedicta decoctione. Deinde Recipe dya-
manna descriptione mesue ℨ ii cassie bone
et pinguis ℨ i dissolve in dicta decoctione
et in potu tribue. Vel etiam capere potest ...
... ℨ vi in quo dissolve cassie ℨ i
electuarii de succo rosarum ℨ i mirabolanorum citrinorum
et indorum ana ʒ ii et infundat in decoctione
aut in aqua decoctionis passularum ... Recipe
has pillas Recipe reubarbari ʒ iiii mirabolanorum ci-
trinorum et indorum ana ℨ i epithimi fumi terre
folliculorum sene ana ℨ ss pulverizentur ...
deinde Recipe ... ʒ ii infundat reubarbarum in vino
albo subtili aromatico et mirabolani confi-
ciuntur cum oleo amigdalarum dulcium sive
cum succo passularum et ex istis omnibus aliquantulum
sicco reubarbaro et mirabolanis fiant pille
cum electuario de succo rosarum et ... ʒ iiii

Decoctio mundifi-
cans sanguinem

pill.

Confectiones

ut sit dosis a ʒ i usque ad ʒ i ß. Post enim
eorum quod potest confectio fieri ex margaritis
et fragmentis preciosorum lapidum cum modico
sandalorum ut si uis potes ita describere
Recipe margaritarum albarum et nouarum ʒ ß frag-
mentorum smaragdi saphiri iacincti ana ʒ
ij terre sigillate ʒ iiij serici crudi postea
sufficienter triti ʒ ß sandalorum ʒ i fiat
confectio solida cum vij ʒ zuccari albi et aqua
buglosse endiuie et rosata ut pro pote

2

dyarodon ʒ i ß margaritarum electarum ʒ ß frag-
mentorum electorum post [illegible] confice ut est tactum.
Quando uero intrat febre sit fiendum in tempore paroxismi
satis patet. Si enim intrat febre quintana aut
in continua quintana quantum cordialia extrinseca aut
in refrigerantia epatis extrinsecus [illegible] confice

De regimine quintane interpolate / continue

Expedito regimine quintane interpolate || potest
polate quod post diuersitatem tamen ple-
niorem hoc inuicem intus cum simplicia
plicia intelligi posse ad quintanam continuam
remedium est regimen per non uaria et media
attendantur ut in interpolata deinde est in quibus

Canones

tamen cautiores esse debemus in curando
continuam quintanam quam interpolatam ceteris paribus non
ita procedit ... quintana continua sit interpolata.
Item plus infestat [illegible] virtutem continua. Item quintane
continue causa et cruenta [illegible] in venis in inter-
polata non est plus et ducens causa duplex quod
supplius tetigit [illegible] venas. Continua tamen ex
venas vult continuatior [illegible] ceteris paribus
Item ceteris paribus in quintana continua est sanguis bulli-
cior quam in interpolata. Ex quibus [illegible]

Diuersitas inter continuam et interpolatam quintanam

omnibus componentibus et dietam aliis paribus inter continuam
et interpolatam potius assignare [illegible] ex parte
diete non subtilior sine [illegible] grossa alio
pari [illegible] dicta in quintana continua quam in interpolata.
Patet quia ipsa est breuior intensior acuta et plus
grauata virtutis ceteris paribus. [illegible] non ita
[illegible] nec carnes [illegible] sit in continua sit in interpo-
lata. Item uidetur ut pluries interpolata non
sit [illegible] ita non dicitur in illa
regimine uel in relatione ad certum statum in quintana
continue istud pluries [illegible] non aplus
temptat [illegible] expulsionem
antecedentis cause et quiete [illegible] in venis
et magis in [illegible] virtute. In quintana continua
attentiores esse debemus et in ipsa applicando
calidiora intus aut extrinsecus [illegible] quintana continua ex par-
te ceteris paribus in [illegible] et ita in potu vinum
[illegible] esse debemus ut sit minus vinosum
aut [illegible] sit album tamen subtile et odo-
riferum siue aromaticum. Alia uero que
in dictis tacta sunt in regimine interpolate quintane

intelligantur et in quintana continua. Quantum ad regimen
per media partem in quintana continua et interpolata parum
differunt. Stante enim [illegible] adi [illegible]
bonum et [illegible] media [illegible] ut dicta tamen
sit ut est tactum ex parte cristeris ex parte et [illegible]
tum ex parte digestiui et ex parte floris ex parte in-
corporum quod post [illegible] applicanda sunt ut confectio et
et electuarium [illegible] ex parte cristeris ut [illegible]
acutum. Item si fiat suppositorium sit de melle
simplici et non cum [illegible] ualde calidis
[illegible] calida ualde calida et fortia [illegible]
[illegible] sit [illegible] oximel simplex siue sirupus
acetosus simplex sicut [illegible] continua aut
alia ualde calida et [illegible] solum uel [illegible]
cum melli rosato ut est tactum. Postea potes
[illegible] ipsum cum [illegible] subtiliantibus ut
in quintana continua potius [illegible] maiora
[illegible] cum [illegible] apii et petrosilini
ut [illegible] exaque [illegible] ut [illegible]
apii petrosilini [illegible] et brusci cum radicibus
endiuie [illegible] lactuce et buglosse ut
fiat aqua [illegible] uehemens
et [illegible] uehemens cum [illegible] ad [illegible]
forte in quintana ualde continua potabis istam aquam
ex toto [illegible] ut si uis [illegible] sirupum de suo fiet
et tempera ipsum cum aqua endiuie aut cum aqua
uiolarum et si uti uolueris sirupo de epithimo cor-
rige ualde [illegible] quod est dictum. Item dietam esse
[illegible] ex parte floris non securius [illegible]
alio pari in quintana continua quam in interpolata propter
causas supra tactas est ei sanguis feruencior
et [illegible] [illegible] et ita ipsa est [illegible]
[illegible] [illegible] de quibus non [illegible] sit
[illegible] iam est tactum [illegible] et si
[illegible] basilica sinistre partis aut [illegible]
ramus in [illegible] cum [illegible]
sit [illegible] erit et si [illegible] floiab
et [illegible] premissas [illegible] uelis magis
ex splene [illegible] maiorem flomia venam
[illegible] in directo splenis. Item ex parte aliorum
ut confectionum [illegible] in quintana continua ceteris
paribus non debes tam [illegible]
aut non debes [illegible] ita potes [illegible]
[illegible] aut [illegible] continua propter
alio pari febre [illegible] quam in quintana inter-
polata [illegible] iij
[illegible] a duobus [illegible] ʒ i [illegible]
[illegible] dyacalamintum aut dya
[illegible] ut dyasulfur in quintana continua [illegible]
interpolate propter [illegible]
[illegible] alia parte collige ex predictis

Expedito quintana regimine

Veniamus ad succinctum regimen quin-
tane et sextane et [illegible]

dd'm ille capitulo appropinquat cura harum utrumque regimine no nalium et melius sat regimen
flaticarum qre / cor g° regimine solito more
i duo diuidet' i no nalium iter regime et
melius / Inchoando ab aere que modifica
ut dem e i regie fla^ta et ecuar. Quad
ad 2^m ut cibum et potu et dor. ofiles ec delc
cibis dabitur eius et pti i flatic' exante tn
dria na cu harum febrium nec sint grosse et
helrtes et duise plurium. id gitur saltem apu°
tiste plurium jeiu° uti potiu et quia hec fe-
loge st i quibus no ex stectat' coit crisis
id grossa dictur poterimus i pressi ut no
cadat virtus erit e sompnus proportione
uigiliis ad resoluendu portionad et ita
palia no nalia pte distiuere. apparet e uiciien
do ad regime melius magis subtiliacia
i his febribus qre et post digestia exp°hnt
colligenda. Conu(e)dat aut allecto lo° Jeras
colligedas q° cam i trac. de se(c)ris. tn in
ppito qre pot yera alchigenis ulis de
stpcis cuius desptcis 2^m mesue capm
ita incipit Confectio yere alchigenis
cuius dosis. dic ℥. aurum. g°r et ℥ in g°r 3^e
2 s. et me° spa cu decoctione epithimi et
pasulatorum mundatarum dosis tn c i setiori
a ʒij usque ad. iij. aut no potio melle su
mat res q mgredit' i despcde dea ex
clusis mille et exill' puluizat' fiant pille
cu mille aut cu oximelle / It potes uti
phir' euantibus et post euacues tyriacam
dare potis mo(r)tacio i fla^ta et vna puote
i noitis cu aqua decoctionis et affam aut
semiz cius aut cu decoctione fois atriplicis
It post oia gt balneu. siue uapora° aut
fomitatio. balneo dico fco ex rebus stbilianbus
et resolucntibus ut cu decoctione aneti cala
minti origanum saluie et similium etc.

Ex febre ethyca regimen

Expedito sufficienter regimen qrtane
et sextane de regie ethyce. dd'z e q i duo
e pncipali. pciendu qr i regimen ethice febr.
et accidentium suorum et i regime ethice. senile
no i duo principali. diui' s. i 1^m fe. ethice
et quorumdam suorum accium / p^m intellectu i simp^n
febre ethica. ptria diuidi pot qr i regien
curatiuum p^e spei febris ethice et i 2^m qr i re
gime curatium et resumptiuum mr° sicut eius et
i regime 3^m tardatiuum mortis i ste 3°. p^m
more solito i duo e principal' diuidendum
ut debita administrationem no nalium rer. et
i 2^m regime administrationis melius. p^m
nimiz no nalium rer diuidet' / principaliendo.

abaere que dige or sem et hinc ut recte
gentur dispeste ul dispeshis qr feb' sixe
et siccitati preso dicebat p(ri)m' cap. Quiteco
i curatione febris ethice e i fiaco et huetta°
triti tysimo i infando i fiaris qr i ten
sum exeunt et occurrent spetie spuum et sang'
debilitam valde corrigendo spus no sit
e qualeumque i fiaris aer vino aromati
zat' maxie estate asspsionibus aq vio
larum cu aq ro. / It stratibus camere i viol
ros folijs salicum aut qrcum et i mis
ceat vna ps aceti decem aq et asspgant'
parietes camere / Item camera salte estate
sit frinica saluato semp moderamine
frigoris et humitat' sit et culcitra ex coto
et no ex plumis. si et folia ros. recentium
plectum disspgant' get aut viole vel
matres violarum. si et commisceantur 3. ij
sandalorum ru. iiij or et sbliacois viol
et duabus aq. ro. simul i ampula si no ab
horret i fir' cu. iij. gr sufficit. etiam camphor
orificio ampulle cu sindone obstructo
ut no sic irorado aqua inde exire possit
et leniter cu ampula asspgat' lecto gens
erit forma no decubendi alius et debe
at sat° phiica p3 et si no obstet debi
litas virtutis vite ex toto decubit' sup
spina tpr no hyemis no requirit' hec
acr. asspsiones nec frinice mansiones.
verne. ymmo puate nam. vo e frigor' salte
inciendo tempies Et si expediat fu
migare locum populeo rosato mirti
violaceo stirace flore nenufar et siccis la
brusce ana ʒ. iij. cortic' pomorum aroma ticorum
ana p ponant' cortic' cu coclear j° da
puluis st primas ignas lb ut paries
tn no recipiat fumum si tn aliqlit
altet' aer camere et si sunt expediens
accende. igne i camera sit ex lignis
salicum ut qrcuum sat' ^lentibus panis cohoperiat'
separate li pluries iugrat' qr estate loco
et hiatus eius verne no tn asspgatur
aq sic estate / Expedito aere venio
ad sompnum et vigilia et p medio sop'm
diurnum salte p' prandium no qre no ob
uiare alio. na si dormiat lm nocte
et i mane omittat iste sopnus Si no
male dormiret ut coget' dormire
die melius foret differre sompnum. 3us hora
p° cibi assumpcoz et biberit iam ex parua
flamma extinguibili ex assumpcione cibi et ita
expedit q p° cena multo tpre differat

Aer

locus tpe estatis

For decubitus

Tpe hyemis

Sompnus et vigilia

+ in hyeme e

Motus 2 quies

Inanicio 2 replecio

Acci^a aie

Cibus 2 potus

panis

n valde obstaret virtutis debilitas 2 appe
titus et conspectus comedendi a nulla dap
sa hora et i simma i febri isti augeatur
sopnum vel politur i sanitate crescentes
exillo i fricacionem 2 unctacionem ad levanda
intellectum. Expedito de sompno restat
de motu et quiete dicendum motu saltem vehe
ment aut plurimum 2 omne excitium est vitanda
non tamen tm dum surgit a sopno 2 superfluitates
debite expulit levem fricacionem facere poterit
levius cum pituitam si constet corpus fore obstruc
tas quia 2 levius pectinare caput. Item
mundare inter digitos poterit 2 potest fieri
ista fricacio cum aqua coctionis flos
violarum tepida aut oleo violato ut
tangit maxime per obstructorum porum.
Venio ad xiij ut inanicionem et replecionem
per quo est dicendum replecio omnino est vitanda ymo
in plures vices cibi et potus dividendi
sunt sive cibaciones per qualitatem dando modi
cum. Item inanicio cibi 2 potum vitanda
sunt. Item cvacuaciones fortes ut tangetur in 2°
principali. Venio ad 4m ut accidentia anime
quorum omnium superfluitas vitanda est 2 habet
ex toto vino omnia per gaudium delicias
sive leticia que conveniunt moderata debito modo
vigilancia spiritum. Similiter quia sari cum dilectis
aspicere 2 delectaciones formas 2 pulcras
et stare facie clara non tamen excessive
lucis. Quantum vero de cogitacionibus sit dicendum in
2 studiis statim constare potest quod nulla assidua
2 vehemens cogitacio confert non deliciosa
ex quo non fatigetur. De coytu constat cuilibet
non facere. Venio ad 6m ut regimen
cibi 2 potus 2 primo de cibo dicendum 2° de potu 2
primitus a pane inchoando est. quem frumen
tum eligamus ex frumento illius anni de
bite messis genito in loco tamen humido 2 fiat
panis ex simila sive flore farine bene tri
ticum sit 2 debite pinsatus 2 levi
gatus sive tamen fermento aut alio simili val
de calido levigante potenciali dico in quo
cum fermentum mediocriter sale 2 ex toto an
feramus vel ipsum valde minoremus crusta
2 cum cultello scalpio 2 in frustis panis incidatur
2 in partes valde subtiles alias formas
cum panis vitemus si non abhorreret 2 portu
lace sicca gesta conspersi panis sive paste
illa grossior conmixto. Conveniunt 2 nebule sive
zade vel ollate pastilia tamen alia vitanda
sunt. In usu valde raro 2 maxime si fuerint
pastalia valde extorrida 2 subtilia sive certata

et confermento bene preparata 2 levigata
vitetur tamen panis recens potest vel ut addigendum
conveniunt 2 maxime utatur ipso si expedit in suo
brodio carnium aut alii simili humectari.
Expedito pane ad gentes carnes veniendo
2 primo videndum que sint carnes dande 2° que partes
carnium et 3° que sit forma coquendi. Primo
videndum que domesticorum carnes conveniunt sive
quorum 2° quorum silvestrium. Primo de bipedibus
primo secundo de quadrupedibus. Quantum ad primum
dico est conveniunt pullos masculos a prima etate
completa usque ad coytum exclusive pullas
2 convenit a prima completa pennacione usque ad primam
ovificacionem exclusive. Conveniunt 2 capones
post etatem medii inter pingues 2 macros
et eodem modo gallie nominate capponisse que
steriles sunt nec illas calcavit gallus
post 2 etatem tenuisse aut ruralis existit
cum debita sive 2 ruri permaneat sive in
civitate. Alle potius 2 ita pulli qui nigre
aut rubre 2 custaris ad album precio de
clinancium. Item conveniunt aliqui pulli columbi
in a primo tempore usque ad potenciam
volandi ruralis domestici cum civitatu
sunt tamen in valde raro usu 2 correcti cum
infrigidantibus ut in suo loco tangetur. Ex qua
drupedibus aut conveniunt carnes lactentes edi
item lactentes vituli 2 iuvencus valde propri
quantum nativitati conveniunt carnes ut minimi
superfluitatis 3° alimentorum calida 2° tamen a nativitate
unius distent vitulinus. Item sunt virtute di
gestiva forti ut in febre illa est potest car
nes iuvencis castrati mediocriter declinates
ad pingues conveniunt. horum tamen omnium pastura
ex feris 2 humidis intelligantur ut foliis, saltem
lactucis et similibus. Item porcine carnes sive
porcellorum saltem aliqui convenit possunt exhibite
cum aqua corrigente comedantur. Nunc vero
de silvestribus dicendum 2 primo de bipedibus ut est
tractatum per quo dicendum. Quales iuvenes sive
quallioncs que nominat primatos eodem modo
perdiciones 2 iuvenculos fasiones. Item
conveniunt minute aves debite impinguate
rurales aut nemorales ut filomene
item aviculae nominate becca fige. Item regula
avis excludamus alias ut passeres
2 aliar agresticas 2 lacuales. Item aliqui
laudant merulis turdis vel salutariis
post pennatis complete. Item si coniungatur non in
conveniret aliquas cum pipionibus silvestribus.
Ex quadrupedibus conveniunt carnes lactencium
capreolorum minus a nativitate distancium

Carnes silvestres

qua capti distantes conveniunt Item lactantes
lepusculi et cuniculi licet non valde conveniunt
ista dispensant fortasse et alii et raro uti carnibus
lactentium caprarum non multum a nativitate dis
tantium. Expeditis speciebus carnium que nutri
tales magis et via cibi exhibentur explicat
de sunt partes animalium eorum que conveniunt aut disconveniunt
et primo eorum omnia viscera quia mala addigendo
et tamen conveniencia malum minus et viscida
tamen non refert aliquando uti epate gallie pinguis
leviusse cocto Item dissipat cerebrum ut gene
sto. 3o alimentorum capitulo de illo Item conveniunt testi
culi gallorum non castratorum Item lactentium
edorum aut agnorum vel lactentes vituli
maxime tamen gallorum eorum Item conveniunt extre
mitatibus ale maxime et non tamen nec caude
Item conveniunt pulpe subalis existentes et alie partes
non valde pingues aut dure addigendum
de pelle gallie quid sit eorum patet naturaliter
existis ut et alas conveniunt post aliarum non partium
pellis duriorum existis aut pinguiorum non confert
quadrupedum non carnes eligant medici
ut est tactum inter pingues et macras salte in
humoribus pinguiores ossibus vero carnes circa
costas et spondiles conveniunt satis quid vero de
medulla quod ob miseriam eorum satis conveniunt post
na sit in valde raro usu ut torit minimum
vinctuosa et sit nausiativa. Nunc vero de
forma coquendi eorum et per patet carnes habere
potius comedendas elixas quam assatas asse tamen
assatur remoto cortice conveniunt ut humores
existentes humitate naturali clave tamen sint in usu
eorum. Expeditis carnibus de piscibus est eorum
et patet quod pisces priori nominati petrarum convenientes sunt
Item anguille recepte in bona aqua salsata aliquando
conveniunt levius assi in veru piscatuli et sunt
leviter cum pinguedine frixi aut elixi et
cum aliquo sapore conditi ut suco granatorum
dulcium aut minorum aut simuat acetosi
tas dulciarantiorum cum modico zucari albi dul
corati Item conveniunt cancri rectificati secundum arte
electi et ex fontibus et aliis fluminibus erunt
aut artificium ut coquantur in aqua fluviali cum
modico sale aut modico cinis. Deinde minuce
et abiciantur extrema sive partes quia partes
ille magis superflue sunt et sitoires ut et
coquuntur in aqua cum aceto ut salsuginose
partes cancrorum abiciantur per quas decocto
cancrorum redditur solutiva comedantur quod
ita elixi et si velles saporizare eos posses
cum partibus siccis potos et partiri isto modo
aqua et cancros ut cum tertia aque ordei
coquantur et si cancrorum sit isto non est mag
nis ut partes coquere adhuc tres. Expe
ditis piscibus ad cena veniendo et piscem eorum
ana gallinarum recentium leviter cocta

et leviusse coagulata albo et rubeo quae multum
sit tamen conveniant facta infrigidata sua in aqua
vehementer frigida in qua diu teneantur deinde coq
rentur in aqua ut remaneant tamen mollia et
tremencia conveniunt salse rubea eorum illa tamen que
coquuntur cum cortice solet corrigi ut coquatur
in aceto et quomodo modicum cuius sit tamen comeda
fructa ut est tactum potuit corrigi cum suco
granatorum aut sibi ut tingebatur. de omnibus
piscium non curo in specie aut aliorum aliquorum. De
omnibus de fructibus eorum fructus quod conveniunt
recentes sive humidi possunt et per crudi ut per
na bene matura et alii modicum persici aut
piri muscatelli aut apiapomorum conveniunt
et pira cocta et poma in raro tamen usu conveniunt
fructus. assata dico pira et poma modico
zucari albi Item amigdale recentes depilate
et contusse inter duas scutellas cum aqua ordei
zucarata conveniunt Item alii modicum melonis
bene maturi Item alii masticato anguriae
Item melo indus Item coriandrum humidum. De for
ma non ferculorum et sapore ut dentur brodetta
et omnibus corrigentur cum aliquo infrigidante ut
cum suco granatorum minorum aut sucus dulce
aromatici ut sibi Item conveniunt ptisana ordei
facta in brodio pulli aut pedicis et aut cum
latte amigdalino cerneto cum latte semi
num aut panata cocta in brodio pulli
correcta cum lactuca aut endivia ut portu[...]
ut cucurbita aut panis in infuso illi brodio
conveniunt ubi in paciente fuerit magna raritas
porum et humorum subtilitas et similiter ptisa
fata ex amillo sive amido Item conveniunt ubi
grama infrigidatorum et humectatorum panis infuso
in brodio decoctionis pulli et spinachie aut lac
tuce et silia quod parte collige Item conveniunt contusum
pulli altati ut est tactum aut et alii cum lac
te amigdalino et papaveris albi Item sapo
res aliquos elige potes na potes capere
aqua carnis latterum eorum et saporizare ipsam
cum suco granatorum minorum aut alio non re
pugnante acetoso aut cum agresta ut sibi
Item posses recipere deinde brodium et cum ipso et lac
te amigdalarum et aqua rosata et pecco suco
posses facere sapore quoda Item potes conficere
gelatina facilioris cum addigendum
ponendo loco aceti agresta aut sucum
alium acetosum conmiscendo aliquid zuchi
coquendo carnes tamdiu usque dissolvantur
ab ossibus deinde remotis ossibus cole et tunc
exprime carnes in brodium ut non iterum
iterum carnium remaneat deinde pulveriza
subtiliter labrusca aut rosas et ut sandalum
citrinum aut simachul coriandrum
deinde ad coagulandum pone et de ista gelatina
ut tibi videbitur paciente alia et condimenta

fructus

forma ferculorum

Saporees seu condimenta ciborum

Re(gimen) medicinale

Medicine applicande exterius ad membra specialia

Temporibus

pte consideria. et potes in vino cum gelatina
fienda ad incitationem appetitus pacientis
facere bullire poma aromatica aut pira furs
trati in ipsa et post colaturam exprime illa sed
cum carnibus erit ei forsan sapidior pacienti
alteritiva et quia poma ut plurima correcta sunt
non disposita putredini. Expedito regimine
non naturalium restat vero ad magis medicinale re
gimen dirigendum in applicanda extra
et in applicanda intus. applicanda non extrinsecus
distingui possunt secundum membra quibus sunt applicanda
nam quedam sunt applicanda temporibus quedam
fronti quedam naribus quedam lateralibus gutturis
sive colli quedam pectori quedam regioni epatis quedam
regioni cordis quedam testiculis vel circa testiculos
quedam spine toti et regioni renum quedam medie
corporis secundum profundum divisi aut concepti ut di
visi quedam applicanda sunt maiori parti corporis
recipiunt et secundum distinctionem modorum medicinarum
applicandorum ut quedam sunt acta quedam in modum
unguentorum. Circa primum ad primum non oppugnante
alio intendentes refrigerationem et humectationem
cerebri epithimando tempora sive unda
reddimus aut aspergimus ut tali. Recipe aque
stillaticiis viol. ʒ j ß aque stillaticiis lactucarum
ʒ j aque rosee ʒ ß misce et tempore estivo vel
cum calor exsistit non vehemens aceti fiat
epithima tempora aut cum spongiolo refrige
re pistas aquas intellige potes alias
aquas ut stillaticiis cucurbite aut cu
cumeris aut psilii aut mucilaginis ... anguinee
sed intellige potes aquas decoctionum harum
rerum et sive madefactione panni potes cum
manu humectare tempora dicta et si velles
modicum aceti permiscere posses non eges tamen
sed inspiratione fronti ... quam eorum grossius
et potes ungere tempora exhibitis oleis. Recipe
olei violati ʒ j ß olei rosarum ʒ ß commiscean
tur ungantur sive liniantur tempora aut
si est urere vel alia heres ... extre
mitatem et ubi novelli succi matri viol.
aut succi foliorum cucurbite ana ʒ j infun
dantur succi estivo tempore aque sive deinde cum hiis
succis tempora tingantur yemali non tempore
sufficit oleum rosarum cum oleo violato am
bobus tepidis existentibus. Venio secundo ad fronte
cui frigora applicare poterimus et dicta re
media flamma ei existente forti et constante
virtute non repugnante alio poterimus in ea de
fronte vel plurima. Recipe aque stillaticie sempervi
ve aque stillaticiis violarum ana ʒ j aque ro.
aque nenufaris ana ʒ ß aceti ʒ ij misce et
exhibitis fiat epithima fronti vel potes uti

Fronti

domestico ut aqua viol. et rosea aut lactucarum
sed potes uti unctionibus fortis tactis naribus
aut potest applicari medicina in forma odoramenti
et in forma unctionis aut linimentis licet non ex to
to quodlibet istorum invenitur extrinsecus applicanda
odoramentum quod potest esse tale ... Recipe aque
violarum aque nenufaris aque rosate ana ʒ ß sanda
lorum rubeorum ʒ j camphore subtilissime trite ℥ ij
gariofilorum ʒ ß misce et in ampulla orificii stric
ti pone quod gutture ut hoc vapores opertur
in nares infrigidando humectando confortando
aut si vis odoramentum pulverum. Recipe sanda
lorum albo. rubeorum et citrinorum ana ʒ j rosarum viol.
siccarum nenufaris labrusce ana ʒ ß camphore
subtilissime trite ℥ ij gariofilorum ʒ ß infundantur
hii pulveres aqua rosee et post exsiccationem
ponatur in sindone serica et globus sindonis
odoretur vel sumatur cortices citri et
pulverizentur et infundantur aqua rosee et odoretur
iste ad infrigidandum et humectandum in tinge pessulum
pennam sive penne extremitate in oleo
violato aut salicis aut de cucurbita vel
alio sibi simili tacto et linire intra nares aut
nares extrinsecus calore minimo et siccitate
languentes aut et fiat linimentum cum dictis aquis
vel et sanie minima siccitate et sitate calore
cape potes adipis galline recentis ʒ ß
que infunde recissime aqua sive dissolvi
aut liquari cum cera alba unguentatur
infunde dictis aqua et linii nares. Sed pro his
lateralibus colli et gutturis potest fieri unctio
cum oleo violato aut cum oleo cucurbitino. Sed
pectori potest fieri ista unctio. Recipe olei viol.
ʒ j pinguedinis galline recentis aut assu
gie porci recentis non salite aut butiri re
centis ʒ ß cere albe ʒ iij misce et omnia
liquata infunde aqua fusissime aut aqua nenu
faris deinde cum dicto unguento unge pectus usque
ad guttur aut lana deinde unge deinde aqua
viol. aut aqua frigida simplici. Sed cordi fiat iste
epithima. Recipe aque rosarum ʒ iiij aque endivie sil
vestris aque buglosse ana ʒ ij sandali albo
rubei et citrini ana ʒ j pulveris rosarum ʒ ß coral
lorum rubeorum spodii ana ʒ j margaritarum mundarum
et novarum ℥ vj caerule ℥ iij et si fortis sit
flamma nec abhorret infirmus camphore
℥ ij croci ℥ iiij misce et tepida cum sindone
serica epithima cor vel melius cum panno siti
li lineo bene mundo aut fiat iste sacculus
cordi. Recipe rosarum siccarum violarum siccarum
ana ʒ j ß florum buglosse ʒ ij sandali albi rubei et ci
trini corallorum rubeorum ana ʒ j caerule ℥ iij croci
℥ j ß camphore ℥ ij fiat sacculus qua
dratus levis consutus et aspergatur aqua ro.

Balneu

et buglosse aut recipiat fumum hai aquam
cum modico aceti asperso igniro lapide ex his
aquis fiat aut nolito ℞ interior fe. habe
aqua cordiale frigore potibus adde aq. nenu
far. Bis in tutis 2 sint tene inesura in
frigidis vel eas cor et pectoralia nimis
Item si assit flama cum epar potest repitia
ri sic ℞ aq. endiv. ℥ v aq. ro. ℥ i s. sand. ru.
ʒ i s spod. ʒ i spice lig. cassia sit ℈ ij aceti
ʒ iij concitatum bn. dentur pulverisati san
dat et alius cum quadrato panno lineo ad qua
titate palmi fiat epithima aut fiat ista
in uncto ℞ olei ro. ℥ i oli viol. ℥ s sand.
ru. spodii an. ʒ ij cere albe modicum fiat
ung. molle et ungat regio epis. vel si
expedit tunsit ad frigora potes uti et aq.
solatri et nenufar ad epitimandum et uti in
uncte olei de nenufaro. Item ex epitimate
cordis addito modico vini aromatici re
presso potes epitimare testiculos aut etiam pu
dibunda mulieris item spine et renibus pot
fieri epitimate ex aqua viol. et ro. Item ex
aqua nenufaris aut solatri aut sempervive
salte et renes tunc tamen teneat ut non ex
toto frigida inebriata et laxata adhibeat
qui conservamus aqua habere aliquid stiptici
et aromatici ut aqua ro. consimilibus
aut si non possis habere aquas distillatas
cape aquam decoctionum item cum infuso latte
aut asperso cum mixti aq. rose et asperso spine
toti et renibus et si lac mulieris aut
asinum aut caprinum mixta muliere
aut asina vel capra inficiantibus et lacte
tantibus ut lactantur eius et non dico quanti
per istis mutatur si cibaria sua alterentur
pista et eligatur mulier fla. ca. adolescente
aut ipsa parte iunctur aut salte tertii
mensis aptum quod peperit puellam eligatur
sic. asina iuvencus cum potus flauella
potius quam brunella stimulantur et regenda
modis proportionalibus dans agilio quo
terapen. Item sit pot spine fieri in uncto ista
℞ olei violati ℥ i olii ro. oli de cucurbita
an. ℥ s pinguedinis porci recentis et non
salite iuncis porci dico ʒ vi cere albe
modicum fiat unguentum molle et lavetur hec
omnia cum aqua frigida renibus nec si pot ceio
cum in frians galli quod describit mesue in
suo antidotario vel si vis potes ita descri
bere ℞ oli violati oli citoniorum et castitate
exmit vehementi olei nenufarini an. ℥ ij
ʒ s camphor subtilissime trite gr. ij cere albe
℥ s fiat unguentum molle lavandum ut est

dem supiguum et pice ceres camphore. Ulterius
de balneo dicemus et ut tina et modum ligni appli
cationis balnei vide agilio 10° terapen.
et et quantitate inter 12° de regie se. et finem
p balneum in forma usuales impuridicam
post ordinetur vas prope lectum patientis
obtinetur vas cassus balnei de quibus loquitur
aut 29 p. et deterius 2a et galis 10° terap.
non est alletum et sit vas rotundum oblongum
tante latitudinis ut in illo infirmus debite possit
extendere cubitos sit et longitudinis tante ut
infirmus stature cuius se totum extendere pos
sit sit et tante altitudinis et profunditatis ut se
totum in illo submergere possit. Item habeat longi
tudinis duo extrema ligna sive asseres sub
levatos ita ut extremitatibus superiori bus
ligno apposito panno poni possit ad cohopiendum
si fuerit expediens. aqua vero in qua debet bal
neari infirmus sit fluvialis aqua aut pu
tealis qua primo ponere possimus simplice
aut aqua decoctionum aliquarum rerum si sim
plice posuerimus potest esse tepida aut ad
bonum intellectum in frigore in mediata te
pide aut veri frigoris ponamus gr. p.
ad tepiditatem adi in mediatam tepide de
in ad 2. et et ordinis quod si ponatur
ad tepidam cum illa tepiditas sit obiectum
tepatum p. tactus delicata quidam inducet
et delectationem nec debet esse amplius caliditate
ne resolvendo siccet et debilitet ponatur
2° ad 2° na assuefactum prime non ledetur
at ut sibi pari et fortior fiat in fricato et
ita dicat de 3°. Modus quod balneandi potest
et talis non repugnantibus aliis balnee ut
debilitate virtutis aparte in dum infirmus ex
pulit superfluitates et ieiunus in funiculis in
stacens porte p. quod vinstros mogalli sed
duplicata sindone in primo ponet super cul
tra aut super corio usque ad tinam deinde capiat
phos levissime et ponat in tina et submergat
in aqua paulatim et in membra omnia usque ad mente
tenus et modicissimo tempore permittat in balneo et
in eo delectetur ut sit quasi vigesie partis
hore deinde si fortis et imponatur aqua frigida
addatur tina ac si foret tina 2e aq. rita 2°
augeatur frigitas ut fiat aqua veri frigoris
et in eo aqua totali que in tepida aut sibi ime
diata et in huius conpensata mora tota non tras
cendat decima hore. vel possemus ymagi
nari quod postquam stetit aliquam horula in aqua tepi
da reducat ad lectum sive reportet et fiant
alia que fieri debent post balneum hora convenienti
eiusdem diei intrat 2° aque zeta alia ho

2^a Op^e mo^z repuro expedicorez 2 lemorez
2^m uero tenore virtut^e possimus fac^e aqua
frorez ul mag friaz ul oi die balneare pa
ciente ul de^z^o m^z aut de^e 1 e^m 2° pos
simus ofite tinaz mag^e qpuitz ex decocto
mbus herbaz infriancin 2 humectantiu
ut se violaz matz ciz folioz ro. 2 m
folioz salici lactucaz nenufar^z an m
5 coq^tur ista i balneo qd inde potes
mo tacto i tepidu et i balneu sibi in
mediatu ad lenim intellectu i frigide
et i balneu 3^m uero frigidu. Jt pot fieri
qpuite balnei l3 no ita usual ut ultra
herbas illas ponatur capita duo castroz
ad bulliend i aqua balnei. Jt diuisfitai
pot balneu roe pciu corpis q^z ul corp
toti balneamo^z i balneo ul solu medie
posterore ul anteriore ut i semicupio. i bal
neu medii capiete corpis. Jt uncte
te cruribz 2 juncturis et brachijs si posse
alterat^e i unctoes ex eplo oli violati 2
simplo oleo ro. Expedit ex ^q^ applicandis ad intus applicanda uenienda
quoz qda p inferio applicanda st qdaz p
supius. Inferius applicanda st cristia
et alii suppositoria. Cristeriu qda appli
cant^e ad altrandu qda cu hoc ad feces
educendu 2 lenied. Jtp^o no repugnite
alio possit fieri cristere ex lacte asine
et aqua sublimacois violaz ul p lact^o
asinini. 3 x. aq ro. aut aq violaz 3.
iij. ul alte pte decoctoes rez friaz lac
tuz 2 fiat criste. pc^e altratiu. Aut si q^r
2^m potes cristere tale criste. Re violaz 2
matz friaz lactucaz spinachie an
m 5 fiat decoctio de m colet^e 2 colatire
xij. vncaz ul xvj addat^e cassie fistu
lone 2 pigius 3 j. oli viol 3 iij. zuc^m
viol 3 ij. aut julep violati salis 3 j.
optie triti fiat criste. Aut s^q^ris ex
cristeri resumptiuu ad lenim intellectu 2
liqua butiz recent^e no saliti ad dcez
decoctoz 2 cristeriza ul ex eplo oleo vio
lato potes cristerizare aut ex aqua
decoctois capitu castrati 2 pedibz friancibz
et humectantibz aut loco butiri potes po
ne^re pinguedine recente gallinis porci
aut si no est i tempa flama eplo oli viol
posses adde^re simplex oli sesamini aut
amigdaz dulciz. Suppositoriu uero
si expedict fiat ex sapo recenti dui
coagulat^e modico salle i posito et sic
fiat expediens ex melle fiat 2 p^q
ij melius e no ingret i fac^e supposit^o

Medicine applicande interius

Inferius

Clist^e alterativum

Clist^e lenitivum

Clist^e resumptivum

Suppositorium

feu exponidus. Nunc ad intus seq^e appli^d
veniendu q multiplice capiunt diuisitate p
distinctas intencoes na qda adhibent^e ad
sitis extinctoez qda ad oris 2 gutturis in
friacoez 2 humectacoz qdaz cu hoc ad resup
coez p^e sat^e explicata st 2 2^a du dirigie
attu^m agebat^e. 3^a ulo. i tripe posse dis
tinctoez q^z quod st julep. qd ellia mollia
et qda qditi fructus. Julep altatiu rati
qlis resumptiuis e julep violatu pfte de
coctois altat^e ei i friante p violaz 2 humec
tando p eandez 2 p zucharu p^e virtute
nutritiua pticipat vn p^rimqui cibo dari
e ut pz p^e e^m de cura fe. essime ex opila
coe cuius lra lz ita et zuc^m cu hoc qpz
e p^rimqui cibo. Jt julep rosatu g^t i frian
do 2 qfor^te cor 2 sed^r resumit 2 p zucaru.
Si g^r qsiuetus maiorez infriacoez ex
tinctoez sitis 2 humectacoz julep violatu
qvenius erit. Ori ii qbs lemiorez refri
geres no cordialitate maiorez 2 vigo
rare sed^m ute roseo. Jte ad altrand mag
g^t julep nenufari q^r 2 cordiale e. vn
semp q^re. julep no solu altratiu 2 refri
tiu q^z mutatiu st 2 spiritu qforme. quia
cordiale e. Jtem g^t julep de acetosella
du no e adest stiptica ventris. et si uis
redde^re ista julep. cordialia mag potes
et sine qpuis exhile^re modicu camphor
trite aut caraic ut cu assumpcoe julep
3 j. 5 aut ij p vice adde^re g^r j camphor
subtilissie trite aut carabe. et si no fuit
tanta flama potes capere tres ptes aq
ro. aut violaz 3 j aq buglosse 2 fac^e
julep. Jt g^t julep de boragie. Jte de en
diuia siluestri aut lactuca aut por
tulaca cucurbita aut melone. indo
aut meloe viridi aut anguria aut
meloe dulci aut semp viua ubi sit fla
ma uehemes et si misceres cu aq no
cordiali aqua ro ul buglosse aut silib
melius erit. Jtem potes fac^e julep re
sumptiuu ut simulat^e capiuntes aut pulla
q no dum ouificauit aut pdix 2 qtili
istoz sublimaci lauet^e cu aquis de b^o su
blimacoiz dcez q^r post aut acetose
ul silis ul ponatur ad sublimadu ut
ut fiat julep qpuitz cu folijs ro 2 m
et folijs recentibz coriandri 2 folijs bo
raginis et acetoselle 2 ex ista aqua su
blimatois et zuc^o albissio dissoluto i aqua
viol et ro 2 julep tpe recento fiat ju
lep. eod mo potes sublimare limaces
recentes p^s lotas in aqua ordei.

tepida et eodem modo cancros post lotos possumus
sublimare lavando cum aqua ordei et postea cum
pluribus herbis vel aquis sublimetur et eodem modo
potest sublimare carnes testitudinis ablatis
testis et abscisis pedibus et capitibus et extracto
a cortice munda testitudine et eviscerata et
lota sive infusa per fervent aque deinde posita
ad sublimandum ut est tactum et sublimata
aqua sublimationis vel si vis facere compositum
julep existis recipe potes cum aqua dra-
gaganti seminum citriorum ana ʒ ii ß cum pandat
ana ℈ ii coriandri recentis ℈ iiii seminis me-
lonis cucurbite cucumeris et citruli ex-
corticatorum ana ʒ ß cinamomi ℈ iiii gariofilorum
℈ i ligni aloes recentis si haberi potest minutim
incise ʒ ß pulverizanda pulverizentur et contun-
denda contundentur et aspergantur caro sublima-
da hiis vel si volueris saporizare julep deinde
ut aliqualiter declinet ad acetositatem fundatur
unum granatorum super dictam carnem aut aliud
sibi proportionatum. Et julep aliud ad restau-
randum potest fieri si aquis fuerit bene sublimatum
ut in veniat juvenis masculo sanguineus aut
femella temperate complexionis aut sanguinee recte
iuvenis debito et temperato vel recte iuvenis
infirmante a quo profluat vel aque sanguis
extrahatur et sublimetur et ex triplo aque rosee
et simplo sublimationis dicti sanguinis cum
zucharo fiat julep et notate mirabile
ad resumendum et si vis ipsum aroma-
tizare sanguinem potest. De carnibus sub-
limandis humanis nolo loqui quia inhonestum est
et dictum est vel quia alterum licet non tamen tantum restau-
rative potest pisciculos recentes sublimare et
recentem anguillam sublimare amotis visce-
ribus et corio unico simul ponetur in ventre
galline ut foret semicocta deinde lavatur
in fine diu in aqua rosea et ponetur ad
sublimandum et ex aqua sue sublimationis
possit fieri julep conveniens modo dicto et possumus
facere ipsum simplex aut compositum modo ex
pluribus. Et videte potest fieri julep infirmantibus
inquietantibus et resumentibus in politium et in sua
lectum ut sumatur ranule priori et
leve pluma in nemorum motanorum aut
sicorum arboribus reperte iuvenes et tenelle
nutrite lacticiis quarum dum abscise capite
et eviscerate ventribus et cellarum et pedum extre-
mis remotis partibus fiat sublimatio admixtis
plurimis herbis et pulveribus aromaticis ut pro
carnium ceterorum sit medium aut tertium quantitatis
modo ut tenetis quas compositionis adipisci. Ho

fructibus et aromaticis aut eorum foliis sublimatores
parte vide et iuxta ubi expedient verum semper
in mente proposita dum modo nociva sine restitucione
et tollerantia patienti. Explicit julep de quorum
quibusdam semper fecit mencionem syrupos et pectorales
compositos possimus ubi enim perficiendo julep ute-
batur aquis sublimationum perficiendo syrupos uti
possumus decoctionibus rerum que indicuntur aut foliorum
aut seminum ut dicebat in prioribus supra et ex decocto
ubi carnium confici syrupus ut quilibet intelligens
finiendos compositos potest deinde et hunc confecit gilbertus
anglicus in sua practica gilbertina in regimine
ethice et similiter guilhelmus de placentia in anti-
dotario guilhelmine in parte epithomate de condit...
Si vero quaeratur an julep conferant magis quam syrupi
dicitur ubi quaeramus circa alterationem et ita restauratorum
julep conveniencia sunt ubi vero consistencie al-
terationis magis conveniunt syrupi. Alie et ee possunt
dici suis explicande locis. Expeditis
syrupis ad electuaria veniendum proclive in usuale et
cognitum in frigidum et nucleatum et cordiale
remediorum verum potius addens pro zucharo
violati ʒ i zuchari borraginati zuchari de floribus
buglosse ana ʒ ii manus christi cum perlis ʒ
ß incorporentur adinvicem et cum aqua cocta
fiat electuarium vinctarum coclear i de electuario
potest infirmo tribuere. Ubi vero quaeramus
maiorem cordialitatem verum mirabiliter lenifi-
cationem ponatur zucharum rosatum loco zuchari
violati non sit tamen zucharum rosatum antiquum sed
recens electuarium aut non saltem pertinuerit annum
suum. Si vero quaeras maiorem infrigidacionem
potes habere zucharum nenufarinum quod de flo-
ribus nenufaris aut foliis potes facere
electuaria magis cordialia et confecto nec
solidas quam commiscent zucharis dictis aut
aromaticos ut sufficis sive pulveres.
Item potest fieri electuarium restaurativum vel pro pul-
pam caponis iuvenis et pectoribus excorticatum
aut aliis ʒ iiii et sit capo paulatim assatus
ut vix coctus modo cuius deinde mortario
cum pistello contundatur tamdiu ut ad qualitatem
parvas partes devenerit caponina caro
aut si vis capo dictis quantitatibus aut mirabiliter
et pone postea contusa est sibi mollificando ad mol-
liendum proforam superioris mollificare po-
nendo aqua rosacea pro triplo et buglosse et aceto-
selle pro simplo eodem modo pro amigdalarum dul-
cium recentium granorum pini et fisticorum utrarumque
pro infusorum in aqua ana ʒ i mollantur ut est
deinde et ista ita remollita in unum miscea(n)tur
deinde pro liquore sufficientissime pulverizatarum
succi eius ʒ iii eorum seminum frigidorum maiorum
sufficientes contusorum ana ʒ i seminum lactuce seminis
endivie seminis portulace albi ana ℈ iiii her-
sia condita possunt tamen melius est ut examinentur
et istis seminibus fiant contusiones et cum prius hiis
misceantur deinde pro gummi arabici dragaganti

de Ellariis
visuale

Ellora respirativum

Ellaa resumptiuum et altatiuum

De trociscis

De confectionibus

Confectio ad prohibendam dissolucionem spiritum

Condita

an ʒ i. t. sandalorum an ʒ s. corall. ru. ℈ iiij coriandri ʒ i. cinamomi electi ʒ ij. et terantur omnia que terenda subtilissime et cum pluribus liquidis misceantur et cum xvj ʒ zuchari fiat electuarium et si volueris ipsum liquidare adde aque rosarum aut boraginis aut buglosse aut aqua pulli vel acetosella a sitiens ut tibi vis electuarium et resumptivum et alterativum tu potes conficere ex pulpis pullorum cum pulveribus et trociscorum de camphora describere inesse aut potes capere trociscos qui ab antiquis describere describuntur illa parte ille non que ets sint consimiles in isto casu quadragesima gratia sunt. Item dyapenidion et stomaticum sunt auctoris nicolay. Item conficitur caloe in vulgari marzapaz sive panonea faciendo fieri ex pasta albissima et optimo zuccaro et oleo violato aut roseo vel nenufarino. Expedit electuarium tristes et hoc potes in isto casu conferentes et maxime ad confirmandum ut sunt trocisci predicti parvis assignato loco. Item dantur trocisci de camphora et plures alij sunt perquirendi locis. Item fieri possunt confectiones solide ut manus christi cum plus zucara cum aqua violarum nenufaris et rosarum ut ad maiorem cordis confortacionem et maxime ad prohibendam dissolucionem spirituum potes hanc confectionem describere. Recipe trociscorum de camphora subtilissime pulverizatorum ʒ i. sandali ru. corall. ru. an ℈ i. margaritarum non perforatarum gr. vj. fragmentorum iacincti saphiri smaragdi an gr. ij. et si fuerit flamma magna adde camphore gr. j. et ex hijs omnibus sufficit acetissime terris cum gr. ij terre sigillate et zucaro al. et aqua endivie silvestris buglosse et violarum fiat confectio solida et aliam partem videre potes. Item ex fructibus condita fieri possunt valencia in proposito ut ex pomis aromaticis cum modico cinamomi et sandal. ru. et alijs pulveribus superius tactis. Item ex pomis aut citonijs. Item ex cucurbita aut carnositate citrulli granatis addigendis. Sequitur de cibatione quantum sit modus et ordo nam si fuerit paciens ethice et fuerit flamma magna et virtus fortis cibaria grossiora addigendis explicitis eligenda sunt et possimus plures per vice dare semper tamen tenendo modum per divisione ciba tionis saltem in tria cibationem ut hore octo intercedentes saltem melior est divisio. Si non virtus foret debilior maiore divisione facies et cautior eris in applicacione sua secundo spaliter de accidente paciente ad pacientem ethicam ordinare debes res non naturales tercium principale pri⁹

debes quod balneatur pacientem dare ex ea ʒ i. trociscorum de camphora cum ʒ ij. julep violati ʒ i. aque ordei aut aque zucarate ut transis ad aliud julep ut tibi videbitur oportunum deinde transactis horis duabus potes balneare infirmum et post quietem suam potes exhibere prandium dando sibi ʒ iij. solide confectionis de qua deinde preceit prandium ex aliquo decoctorum deinde si steterit post prandium tribus horis et videas flammam excelso addita declinare non inconveniens facere extremitatibus levissimam fricacionem et parare paciencia ut dormiat et post sompnum hore unius poteris epitimare sibi cor et epar semel a bis cavendo semper vehementem fricacionem deinde potes capere ʒ iij. feminini humani lactis cum ℈ i. trociscorum de camphora et plus in potu pacienti aut tamen lac asinimum aut caprinum et si abhorreret pulveres trociscorum potes commiscere modicum julep rosei aut violati aut si abhorreret dulcia potes capere ʒ i. succi granati mitis et commiscere cum lacte deinde transactis duabus horis recepta pulsu quere et ab infirmo an ex lacte percepit agravacionem. Si vero videris pulsum magnificatum esse nec infirmum fuisse passum agravacionem sedi audacior eris in exhibendo lac et potes transire ad quantitatem maiorem deinde tarde cena infirmo et plurimum bili prandio leviore nec velud flamma eius vaporibus in sompno post superius in flamma licet si continuo vigoracionem diquod forte cena amplior esse deberet et si posses post cena in vigilia tamen tenere infirmum ut evanuisset flamma excelso confectus foret exponere deinde infirmum dormiendi in lecto ut est tactum a tangitur paucis illa et morem conficere potes ex capitulo de regimine acutarum febrium balneatur secundo infirmum quare die 2ª pro balneacionem debes in unguento spina et renes et loca plurima et ita continua et mutare remedia secundum fines quos intendis ut ordinate ab uno ad aliud remedium transeas et si in balneo delectetur infirmus potes omni die semel balneare et si non interpolare dicunt dies et semper tene mente ut feces ante educte sint. Electuaria non resumptiva potes exhibere ante prandium vel ante cenam ut si dederis lac mane ʒ a ʒ ij. usque ad ʒ i. de illo ante cenam aut

Habito regimine huius partis

ut subtiligem loquentes conficere potes regimine tercio speci nam similiter sunt cavendo magis a fricus quam in prima propter maiorem debilitatem virtutis et partibus et maiorem paucitatem spirituum. Item faciliora ad digerendum et partibus virtutibus dentur. Item non attente blandicio et resumptio regimina committendo balneum aut aliud infirmans notabiliter. Expeditis

regibus ad aerem quoddam ethice senectutis foret accidendum
nisi quod est sincopis vel in alia potius cum regimine re-
cipe de libris ex ii 3o et parte ex illis quod dicta sunt
in regimine aerem vel in confectiones cordiales tactas
sunt sacculi et epithimaciones et odoramenta istis
conveniunt. Item potus vini aromatici aut
vinorum aromaticorum. Aliud autem est
fluxus ventris cum regimine in tactum docet
tamen Avicenna in illa expositione aqua ordei quod sit
multum contritum maxime multum torrefactum quod
leviter hustulatum et per multum intelligatur et
panicium. Istud tamen non est usuale. Loco istius
aqua potest recipi aqua pluvialis sive cisterne
sive distillacionis parentia in qua sive in aqua ig-
nitus calibes ter extinguatur aut aqua quam
decoctionibus similatur aut mirti aut coriandri
sicci. Similiter lac debite coctum ad ignem in quo
sit extinctus 3 i trociscorum de spodio accepto de
speciebus mesue aut trociscorum de spodio
ab Avicenna in textu quos statim dicam quod utiles
sunt. Et notate quod usuale est licet non sit ita
domesticum sicut lac de quo dictum est in quo ex-
tincti sunt lapilli candidi aut calibes ig-
nitus. Item alia fienda sunt tacta superius
loco suo. Trocisci de spodio secundum Avicennam ista.
Recipe boli ar. 3 x castanee torrefacte sorarum
ana 3 v spodii corale ana 3 iii semen ace-
tose excoriati gumi arabici ana 3 vi fiant
trocisci cum succo citoniorum et detur in potu aqua
pirorum in mane et apud sompnium. Istud reme-
dium videtur esse bonum et domesticum. Potest
tamen uti ipso per hunc modum. Recipe mirre citoniorum
siccorum 3 i hora trociscorum sufficientissime
pulverizatorum siccorum pirorum sive aqua pirorum
3 i s misce et in potu da pro [illegible] dierum
non faciat tamen fieri habet tota de spodio trociscorum
[illegible] si medietas aut 3a pars sed quod dicta
est ut aqua pirorum et siccorum pirorum videre pars
pirorum intelligere possum aqua sublacionis pi-
rorum vel aqua decoctionis pirorum vel coriandri
quoniam siccum vel 3o ut est in primo usu aquo-
sitate sicca facta residentia grossiori et ita
intellige de citoniorum aut agreste vel similium
[illegible] spissiore suum hic. Commendat
et Avicenna psilium torrefactum habeat et lamina
ferrea et ad ignem [illegible] ignita calefiat super
qua ponatur semina psillii que debite coquantur
ut uniformiter fiant torrida et postea igne
calido sufficienter abiciantur. Deinde detur in potu
3 i huius psilii cum 3 i s syrupi de mirto. Hoc
tamen non est usuale. Commendat et Avicenna suffuf i
pulveres de spodio in quo est bdellium et isto modo
fiat. Recipe spodii 3 i bdellii 3 i fiant sub-
tilissime et huius medietas detur in potu cum 3 i s
syrupi de mirto vel eadem die aut Avicenna ex
conaceum intestinorum si contingat conferre.

cisterna que colligitur ex pluviis de regimine fluxus
ex farmaco et ex aliis etc.

Expedito regimine senectutis ethice

remedio ad regimen senectutis ethice senectutis
quod in duo dividitur. Primo in regimine non
naturalium rerum et melius sufficiendo ab aere Aer
qui declinet medium ad calidum et magis ad
humidum vel in estate ad tepidum, nec calidum et humidum locus
sit tamen aer aromaticus vel aromatizatus. Pro
yeme vitetur ignis in camera nimis cale-
faciens et exsiccans potius eligitur salicum
quod exprimimus possit et fingari camera sicut expe-
dit isto fingio. Recipe florum buglosse ana s
florum ro. ana 3 iii mellisse 3 ii masticis
thuris ana 3 ii s violarum siccarum ana s corticis
pomorum odoriferorum etiam ad ipsum confundatur
leviter et extra pro aqua apponatur de prunis
et fingetur camera in sirmo tamen non recipe-
re notabile fumum. Estate non potest fieri
solum camere ex foliis mellisse aut mente
et foliis salicum vel similium interea addita
sit temperies in actibus cum declinacione ad humidum
seu ad humiditatem quod et sit delecto dictum sit
constat. Sit etiam in pluma medium vel culcitra
plumea in medietate yeme estate non sit
bombacina magis et potius [illegible] lecti yeme
foliis [illegible] aut aracii sive corticibus aut es-
tate foliis mellisse aut mente. De indu-
mentis quod dictum est patet vero non sint multum
calefacientia nec multum tenuia etc. Et si
voluimus aromatizata potius odoris aut
sint tenta in aqua ut [illegible] aut stringe
in quo diu steterit muscus aut ambra
vel gariofili aut muscate nuces. Quod magis
aut [illegible] propter pauperes aut citrum aut ci-
trangulum vel simile et si potest sit induat
pannos de serica. Expedito aere et pro- cibus
cedit sibi ad cibum et potum veniendum
in quibus Avicenna teste precavenda pro dispositis
sit [illegible] facit [illegible] et velox de-
scensus a stomacho simpliciter etc. [illegible] non sit in isto
[illegible] simplex grandibus vel oppilet et propterea
hoc dixi quia ubi [illegible] habet [illegible] et humidum
valde subtiles et [illegible] non conveniet cibi
et potius si ad viscosum modicum declinave-
rint. Descendendo ergo ad hoc regimine incho-
o a cibo et a pane [illegible] prout [illegible] panis
eligamus ut est tactum in ethica senectutis [illegible]
[illegible] non ponatur in pane isto et aliquo
[illegible] plus habet fermento et salis de quo [illegible]
[illegible] fuit [illegible] modicum capiat et
sit leviter [illegible] panis et [illegible]
valde subtiles. De aliis modis panis intel-
ligatur ut est tactum. Venio 2o ad carnes. Carnes

pisces

poc(ul)a

et pauc(a) ut infra ethica dicetur possint nisi q(uod)
non sunt corrigende carnes per speciem aromaticas
infra ethica tactum est. Venio nunc ad ova
de quibus intelligo ovorum recentium valde et
si non abhorreat infirmus possumus modicum
cinamomi apponere vitello. Venio ad caseum
qui ex toto vitetur salsus et usu frequenti
q(uod) et non sit ex toto expressus. Venio ad lac
quo uti potest cocto ad ignem aut extinctis
lapillis vivis in tali lacte aut sibi immix-
to modico zuccari rosacei aut mellis et sit quantitas
lactis primo usque ad x. et ij. et in processu
ubi bene tolleret lac usque ad xx et ponendo
decimam mellis aut zuccari rosacei et si ad hunc
relictis istis poneretur ʒ s. cinamomi et gr. j.
croci conveniens foret licet non sit ita usualis modo.
Venio ad pisces qui simpliciter vitandi
sunt correcti tamen cum cinamomo aut aliis aro-
maticis possent aliquando exhiberi et sic intelli-
ge de carnibus. Nunc de oleribus dico et
dicere possumus borraginem et folia feniculi conferre
sunt folia salvie et roris marini sunt decoctiones
bauciarum et pastinacharum sunt potest commiscere
olera ista et hunc decoctionibus dicendum est cum oleribus
talibus ut perveniat quantum ad temperiem actionem
cum decoctione adhibitam et potest uti de
decoctionibus horum cum carnibus. Sunt alia brodeta
vitellorum ovorum aut aqua carnium de qua dictum
est sine panata aut pane in fusum in decoctione carnium. Sunt ebamus fricti cum lacte
amigdalino. Ex granis competit milium
et panicum licet raro ut per panitium aut
milii decoquatur cum amplioribus carnibus
ut superfluitatem superfluentem amittat. Ex
leguminibus alia competere pauca ciceris
rubei cocta cum carnibus et crusta sale ut
medullare in decoctione miscerit vero rubi
pultes ex farina ciceris rubei abiectis corti-
cibus in decoctione carnium. Sunt ptisana ordei
cum lacte amigdalino in decoctione carnium.
Ex fructibus quibus recentes esse vitentur
vivis tamen bene maturis et dulcibus et notabili
tempore pensilis aut ficubus et post collectionem no-
tabili tempore recentis potest uti valde raro et in
quantitate pauca comedendo hos fructus. Sunt et
valde raro uti potest piris et pomis aroma-
ticis coctis dicendum aspersis cinamomo et zuccaro.
Ex siccis autem eligere potest amigdalas dul-
ces grana pini et fisticos et avellanas mun-
datas. Sunt et uti potest uvis passulis commixtis
amigdalis depilatis aut granis pini et
fisticis. Expedito cibo venio ad potum et sit
vinum medium inter potens et aquosum colore
splendidum non nigrum sed album aut paucis-
simi ruboris aromaticum sapore medium

cum decliviate aliquali addulcetur quod non capiat tamen
multa et mediocrem et inter vetus et novum et si fuit
expediens sipharetur ipsum limphetur cum aqua decoctionis
mellita aut zuccarata zuccaro rosaceo ut aqua in qua
sit coctum modicum cinamomi aut piperis ut
masticis. Expedito cibo et potu alie res
non naturales ordinentur ut eorum ordo in febre
ethica tactum est. Expedito regimine per administra- Rem
tionem venio et primo tangetur odoramentum. 2o sac-
culus cordialis. 3o in unctio spine. 4o clistere.
Quo ad primum principale tangetur ut infra applicanda Epi
Odoramen pa(ti)ens odorare potest citrum aut citran- Od
gulum et citrania sive melissam et ligni aloes
et ambra et galiam muscatam nucem muscatam
et macem et mentam et si non potest decoctio odo-
rifera tale pomum fiat. Recipe pulveris corticis citri
pulveris melisse pulveris buglosse ana ʒ
ij pulveris mente ʒ j galie muscate nucis musc.
ana ℈ iiij musci ambre ana gr. ij cum quibus
ista cum laudano et dissolutione mastices in aqua
maiorane fiat pomum quod si talem venie (?) mace
odoret ut si non fracte lignum aloe ʒ ij huius
pulveris et infundendo aqua melisse aut buglosse
et imponere ampulle stricti orificii quod et obtu(r)etur
cum sindone subtili aut tali panno lineo
ut parte huius pulveris possit ad pannum line-
um ad modum globi. Sunt odorare potest solum
lignum aloes ... tempore in sca-
tula cum aqua ro(sacea). Quo ad 2m Recipe florum Sa
buglosse florum borraginis ana ʒ j s. melisse
foliorum rosarum rubearum ana ℈ ij ozimi gariofilati
ʒ j s. serici crudi ℈ ij enule campane
ʒ j croci ℈ s. ligni aloes sandali rubei ana ʒ
s. galie ℈ ij ambre musci ana gr. ij omnia
subtilissime terantur in vase per ambram et mus-
cum qui sunt teri debent et ex hiis mixtis
fiat sacculus cordialis fumigandus aspersa
aqua buglosse cum modico croci lapidi
ignito et illo fumo fumigato sacculo. Ve- Inu(ncti)o
nio ad 3m ut in unctionem spine quam ... de
facili possumus Recipe olei amigdalarum dulcium
olei sisamini pinguedinis galline recentis olei ro(sacei)
ana ʒ s. cere citrine ʒ iij aceti ʒ j et ponatur
omnia sit igni et expressio unguento fiat in unctio
spine tenuis. Quo ad balneum veniendum Bal(neum)
quod ob miseria quod sit ex aqua dulci decoctionis
florum camomille mellilotti et maiorane
aut mente et melisse et fiat balneum cor(di)
exeunte jejune nedum tamen famelico aut
siciente et moderatissima mora in balneo con-
tinhat ut in re est tactum. Deinde et potest ad lec-
tum non dico et permittet sibi aliquid exhibitum
ad confortandum. Quo ad aliud principale principio Cl(istere)

presclisteri dd'm qd talit ordinadiuz e R
floz camomille m j blete m s mercurial
etcz m j arcetis cap j ficum ℥ j fiat de
cocto i qua p9 colatura dissolue oli sisa
mini ℥ ij eli deben ℥ j vel vice ℞ de
coctis pigius caporis lb j oli amigdal
dulcium butiri recentis no saliti ana ℥ ij
sal' cuis ℥ j aut ℞ oli amigd dulcium
tantuz lb j et cu modico sall fiat clistere
aut cu solo oleo olivaz bn maturaz ut
i chens foret adde aliqd cassie a' mana
aut mell violati si hes intetioez ulterio
lenitois rabstersionis 2o dd'm exsume
dis post semel i ebdomoda sumendiz ex
℥ j tyriace antiq aut metrdati cu ℥ j s
vini ptici aut aq sublimatis mellisse
Ex gfortivz no 3t ellm degemis me sue
aut dyamusc dulce cuius a' dyambra
poteris fac p moz electuarij a' p mor so
lido gfectatis sed 3t ellm regiu desspecione
mesue Simus tn tract ne desiderans istas
gfectos pase cu gtorde scripta i libro vinis
capiamus ℥ ij scrz cu co ri fisdamiq aq
ro aq endiuie et cu ℥ viij aut x zucri
faciamus gfectez solidaz aut ellm de quo
capiat a ℥ ij usqz ad ℥ s Electuaria
aut restaurativa potes fac ex pulpis
caponi addedo deis pulvibz pulvez pdcaz
gfectonu caliaz aut pirciat qt ad repa
rativuz et ita i aliis fac potes cod' inopp
tes fac julep sublimado pulli ut sic
tu fuit rasstgendo ipm pulve cinami
et grt dem excisio sublimato fiz ℥ ℥ ℥ lbz
℥ aq mellisse ℥ iij ℥ aq buglosse et
cu zucro albo fiat julep aut cu melle
Et si volueris gfovire et aromatizare potes
cu cinamo modico musci aut ambre
Si i volueris gfic pulvez poteris examina
tis gfic addedo pulvez liquirie ligue
auis sive seis facsim quo pulve possis me
diziti sup cibariis Si aut scis foret cu
passiois huius transi tuc ad regia scis
suo loco videnda Tene aut ex auris
mellita parietibz nate gfere magie
coctu r du alia cu eo gdita sic uti excog
nata cu spebz pauctis aut i citoniis gdit
In hoc aut gpleat regime huius no gfirte
passionis aut gfirmate palliato ut

Capitulum de fe pestilencialis

Expedito regie ethice fe ad regi
me pestilencial ad sicz texto veine
diz qd duo e contra ptendu s regien
egis sive actu febriciantibz ptinens et
in regien sanis adhibend no i minant

fe pestilencialez Subiecimus rapprehendendo
neutros et appellet' regime p'i potissimum
curatiu lz talit actu febricientibz dat aliqs
pservatio qz oibus fe pestilet' ymoral magis
aut spiritual e ficus neutris aut debet
pservatio simuis rmaxie repara' lz debrat
gpuacio et aliibz talis egis nume al stabilia
sint p ti infecsione eiz pestilencie labilia
sit oia sana corpa p'm in aere pestilenti oibz
e pservativu regime adhiben lz lapsis mag'
et spuis i ordine textus ego dd regimen
premittat incohado in a pservativo et ille sic
dator amorlij qui potius languores sanat in
sicorpis vndcis r excelsus Regime igit
pservativu executurus q inchoat i illa illa po
tissimum oz ut ex ptant exteriorie humitatis
more solito i duo dividaz i reziz no na
lium modificatoz 2o i melius mensura
et debita applicatoz Expeditum at p'j
1 incohado ab aere pquo e generale r medium
ut ab eo pestilenti nos amoueamus i p'j
2 possimus quaz causas e debilitare virtute
3 2us ut turbiditate eius 2us pole vitemus
gtingente plures inpoibz ut r g
4 qs vitemus fetore 2us pole causas e cor
ruptis spm debilitare virtute 4o vi
5 temus aere caulimz fetoz sive fimiterio
6 r similiz infectioz aeris 3o vitemus stare
sub radijs lune quoz effetus vide 3o cir
7 ticop 2o ca adfine Auo lz infecto sit
i aere ex terra aut celestibz tn aerem
vallosuz et no bn ventatuz r motuz
exflatu venti aut no bn depuratum
8 actone solis vitare debemus sed 8uo vitet
aere gusaciois multoz homi eligamus
igr potius aere solitarium motuu a
latrinis r stantibz aquis remotu orienta
lez in civitate versus oriens distohopita
Eligamus r domu ampla paucoz hami
gusacois qui lone gnis existat r bom
regis r eligamus r camaz amplaz no
hntez fenestras versus occidens aut meridie
sz versus oriens aut septetione r sit mane
apta fenestra ut renouet aer deim
saltez estate sit usqz ad sero paucilius
9 Sy'o ad corrigecia sive rectificatia aerem
veiendu quorqpaz corrige poss qlita
tias excellentias r ita qd eorut talia qd
frig qda hmar qd sicca qd no sit rectifi
catia aeris corrumpens repiciet putredes
r venenositas quoz qda faciut hoc talite
resoluete qdaz sicute siccitate humitates
10 qda ptibz subtilibz talis subtiliantibus
grossicie vapoz In hoc tn oia ghe debet

De regie pservativo seu dietam

aer

9
no ... pestilencie

2us generale e ut qlitatias excellentias eius vitemus r 4us possimus

locus

Correctio aeris

ut boni odoris sunt nam sicut fetor opponitur
spiritibus ita bonus odor eisdem proporcionatur
et sicut fetor debilitando virtutem corporis spiritus
producit corpus ad pestem ita bonus odor oppositum
operatur. Eligantur illa potissimum que habent
hunc respectum ad principalia membra sive
regalia sive minerales virtutum et que conforta-
cionant per avicennam 1o canonis summa tractatus
2o paragrapho. illa vero que sunt secundum sanos 2o
et 3o continentes tertio de aere. illa tangam
et recitabo ut principalioribus. Primum faciam
Ambra igitur est aeris potissimum et huius
correctiva nam calida est et sicca et habet uchementer
aspectum ad cor atque cerebrum. 2o est muscus
calidus et siccus in 2o gradu. Secundo nux muscata
que est marciata secundum cordialia et capitalia. Secundo
gariofili. Item storax calamita. Item sigia sive
liquida storax. Item thus et cortex simul. Item
mastix et sandaraca. Item aloes et mirra.
Item gluten allotinum. Item resina pini et
cipressi. Item lignum aloes. Item laudanum. Item juni-
perus et grana eius et eius fructus juniperi.
Item elixinus. Item acorus. bdellium. cortex fisti-
corum. cimula campana et spicanardi. Sic iterando
vero principaliter conferunt cipi et tamariscus
subtiliando vero etc. et cinamomum. Item quinque
semina vel 2m una exponere brasilium et est
lignum quo tinguntur panni in rubrum. non
possumus tamen etiam scire expressione ad sit
3o tamen almasopi ponitur bene aut bonita
et est res aromatica confortativa secundum. Item
cortex citri cum foliis suis et suo semine valet
ad rectificandum aerem. Item citraria sive mel-
lissa. Item menta. salvia. serpillum. mentastrum et
calamentum. Item costus aromaticus et dulcis.
Item spica. Frigidus autem sunt sandale rose
corallus albus et rubeus. sandali camphora ace-
dula sive acetosella margarite acetum
aqua rosarum aqua endivie silvestris. aqua foliorum
coriandri balaustie labrusca. hec sunt
simpliciora valencia ad rectificandum aerem.
Modus autem utendi esse poterit ut illa que
sunt gummosa aut unctuosa tantum sublimentur
prunis non valde ignitis. plura et sicca in
possent camere. que sunt frigides per decisionem di-
cta. nam citrum integrum ut citrum si est domus
poni possent in camera. aut et folia citri
possent poni ad cameram sive sicca pot
camera ista et ita intellige de citrangulis
cum suis foliis et ita est de pomis arantiis
aut limonibus citonia et valde odora et
matura quinque et similiter possent calx corti-
ces cum siccos et pulverizare et pone in prunis

Eodem modo dicitur de juniperi que folia possunt imponi
igni et ligna. Item fructus suus quod superdictus
est excellentius ambra lignum aloes et muscus
storax calamita et similia preparibus quiescunt
fumigium aut laurus aut cypressus ut inita
ut similia cuida. Frigidus autem consimilis est acetum
Exequitur vero quod eligi potest pulverem gal-
lie muscate de speciebus inferius. Item trociscos
ligni aloes. Item troci. describit despicere eius
Item vinum composita describit iussit. Item continentis
tertio de aere usus fine et ista descriptio Recipe
bdellii clari seminis nasturcii albi gummi cinerum
viridium sive terebintine storacis croci blance
bizantie sive ungularum aromaticarum
ana ligni aloes indi ana 3 iii pulverizentur
omnia subtiliter et exhibis cum aqua ro. fiat tro.
quorum quilibet sit 3 s et quando fuerit expediens
teratur unus istorum et apponatur igni modico
vel si ius forcius in ita compone Recipe thuris corticis
thuris ana 3 ii mastich sandarace ana 3
i s garioffili 3 i ligni aloes 3 iiii foliorum et
baccarum lauri ana 3 ii s mellisse 3 iii
conterantur omnia subtiliter. deinde Recipe musci am-
bre ana g iii tere subtilissime et cum laudano
et aqua mellisse fac tro. et mitte siccare
et pulveriza unum quando fuerit expediens et pone
igni. Frigida vero composita trociscos de camphora
faciendo ut est deinde ut Recipe foliorum ro. et ru.
s labruscie coriandri sicci ana 3 ii aceto-
selle sicce 3 i s. trium sandalorum coralli r. ana
3 ii florum nenufaris siccorum 3 ii. contriturentur
omnia hec subtiliter. deinde Recipe camphore g
iii caralle margaritarum non perforatarum et no-
varum ana g ii conterantur et hec subtilissime
et omnibus commixtis aliis cum aqua ro. fiant
tro. siccandi et rota una pulverizari pot
et apponi igni. Usuale tamen fieri esse potest ex ace-
to et aqua aut potest componi secundum predictas
et potentibus expendentur ut Recipe aque ro. et iiii. trium
sandalorum ana 3 i s. fiat aspersio loci approxi-
quatis ut aspergatur paries lecti aut et ut
sepius tangebatur. intinguatur pannus latus
aceto et aqua et in camera suspendatur. Item sternatur
folia salicum aut quercuum aut flores ut fo-
lia nenufaris et similia de infrigidantibus que
parte videtur. Similis tamen tracti in rectificando aerem
ut consideremus excellenciam et maliciam qualitatis
aeris et non sic rectificatur semper faciamus
estate et yeme. in anno si calor et siccitas
non debemus frigida extrinseca sicca applicare sed
commixta humiditati refragentur siccitati et
acuitatem estatis ut modicum aceti ex
cum commiscendum est cum multa aqua simplici

vel comisceamus cum aqua endivie vel cum aqua
violarum aut lactucarum et similium. Item attendendum
tamen semper ut in tali rectificatione sit aspectus
conformationis membrorum regalium et specialiter cordis
et valde similiter tamen in isto quidem est differentia
tamen in autumpno valde stricto halitu enim
initio diversificatur rectificatio aeris secundum diversitatem
partium diei. Si valde magis sunt sic
in autumpno tenendo tamen initio quasi aer sunt
valde vaporosus ad vaporum correctionem
et aeris rectificationem multum confert ignis
mane et in media fiendus ut faciendo ex lignis
salicum aut potius initio si heantur et non
nimio igitur iste confert aliqualiter tamen secundum spatiales
locorum vario et si fiat in locis civitatis discooperta
et si tempus fuerit estivum fiat in matutinis.
Sumus et cum dum aeris particularium hominum
rectificationem primum pertinent aut fiant attenduntur
presentia generis hominum consuetudines et nature
et cum etates clarum est enim quod iuvenum colericorum
in estate fetiora sunt quod flacum iuvenum et
delicato et nobili mitiora sunt quod in
dicto et ignobili. Item excepte strati super quo
decubuit egrediens cum halida intentio ut
varietur lectus in rigore calefactionis et
in duritie et mollitie secundum qualitatem aeris
Item varietur lintheamina ut frequenter forti
cera laventur yeme quam estate et teneatur
yeme in vase in quo steterunt citra aut
melissa ut menta ut similia. Tempore suo sit
eodem modo aromatizata ex rosis. Tempore vero
calido ex rosis violis et similibus eodem modo intelligo
de camisia braccis et ceteris pannis. Et teneatur
initio ne ligna putrida sint ut in loco pa
ludoso. Aut putredo sint gerita ut facimus
putridum deberet valde notare. Debet et residens
dum tempore suo bandare faciens super aquam
buglosse et melisse in quibus sit modicum
ambre aut musci. In aere non non cor
recto ut infecto videtur loqui in quibus potest
stare ubi sit magis multitudo hominum. Vitet
et in quibus sunt cimiteria ecclesiarum sive sepul
chrorum et in summa omnem aerem communis infectionibus
ut macellum piscaria et similia loca contra
stricta et valde cohoperta. Expedito aere
vero ad cibum et potum in quibus est pro dicendum quod
stante infectione aeris aut in terre cibi et
potus illius regionis vitandi sunt licet videatur
assuetus debemus uti illis et maxime
vitemus comprehendendo mori arbores et
herbas et animalia bruta que nutriunt illos dicere
te amici secunda pro doctrina secunda genio capitulo de impressio
nibus temporum anni adsuetum amplius mortalitas
lucius corripit vegetabilia et arbores longe ca

eranalibus quam inveniuntur omnis corpus vel homines
et qui vestiuntur omnibus corporibus vel signum est
ad ostendendum malitiam aeris est ut carnes
aut panis dimittantur nocte ad aerem et devorentur
canibus aut aliis animalibus ad comedendum
na plurimes in fetiditate et bruta licet non negotio
quibus enim aliquando infectio aeris possit esse hominibus
et brutis pestilens aliquando tamen potest esse hominibus que
non est pestilens brutis et econverso ut experientia
notavit quia tamen propter perfectionem forme humane la
titudo ad equalitatem distantium forme humane
ad bonum intellectum strictior est et facilius ab illa
discedit quam contingit sit in brutis vel pluries contingit
aerem esse pestilentem homini quam brutis aliis
quare contra cibi et potus regionis non infecte
si regendus tamen sicut ut possint illorum in
pensa pati possit. Sed non sit nimis uti ci
bariis et potibus illius regionis nisi teneatur
illa corrigere secundum potest. Mittendo a pane
ut primo eligamus frumentum si antecedenti
anno non fuit infecto anni plurimi et sit
bene mundum a pulveribus natum ex sana messe
in loco siccato et in horreo libero aeris sit
et remolitum frumentum in molendino aque
libere non paludose lacunal aut actualis
et tempore suo et humido non sit farina prorsus
mixtarum mollium munda a cantabro vel fur
fure. Tempore vero calidiori et sicciori fiat panis
de simila sive flore farine. Attendatur et
aqua que datur in primis farine ad conficiendum panem
ut sit aqua fluvialis libera fundi circum
stantias huius ex secunda pro doctrina secunda tamen quod
pueri quando aqua et si prius coqueret vel dis
tillaret purissima arenam in vase
putatam ut contingit sit bonum esse et quidem non
sit nimis. Si dum coquitur bulliret nec admi
aliquid aromaticum tempore proportionatum an
confectionem panis melius esse. Diversificetur
et panis de fermento plus continuetur
yeme quam estate. Diversitas et ponatur
excepte salis ut plus sal et fortioris esset
hic yemat panis quam estivus sal esse
sit potius artificialis quam mineralis nec
sit ex loco paludoso aut lacunali fetente
sed ex aqua libera maris. Forma vero panis
equalis esse debeat et non tamen non dicitur esse rotundus
a sursum in deorsum levis pressus debite
coctionis ut mollita panis proportionetur
cruste nec sit panis valde crustosus
sed temperatus in mollitia et crustalitate et tempora
anni requirant diversa coctionem. Teneatur et
si coctus in furno satis lato et alto non no
vo nec vetusto potius ex tritico quam
de quacumque. Attendatur et qua sunt ligna

aeris frequentius advenit pestis
hominibus quam brutis

quibz calefit furnus ut no sint putrida
no ideo attendet~ ut stopans furnuz
propt estate ut bardana ut sili~ q̄mixta
cu aliq p̄te intasti et vemes~ possi hui~
calamintuz aut in tasti aut folia lauri
aut citri ut alia talia cu~ huis furnu sto
pare pot. Et i pane in coctonez ~ q̄n
primsat~ ponetur aliqd aromatz no sit
nisu~ gret et sit iste panis 2o dici a coc
cone nec tu~ stendat quatu~ die a coctone
alios inos panis vitetur dz i fuspti usu
Expedito pane ad carnes veniendu~z

de Carnibus

et p̄ ad domesticas 2o ad silvestres 2 iterz
pus ad q̄drupedes dein ad bipedes seu bi
pedu~z / Et int ptes aialis disticto fiat

Domestice

sequentes q̄ sut carnes vitulorum veme
a natitate distantiu p̄rinsez 2 mediu a~
duos. estate no 2 tpr~ sicciori eligant~ po
tius vitule plu~ti tpis q̄tinent 2 eodem
carnes remote a natitate sua 2 tm~ et
attendamus pascuis dearum aialiuz quoz
lac sugunt plurima q̄medentia / Vitentur
porcine carnes domestice saltez usu
frequenti 2 ad huc magis agnine ovine
et aucine 2 castratine nisi forte 2 aiet
castratine comedant~ Iuvenes montane
et pascuorum siccorum 2 aromaticorum ut
aialiuz q̄medentium serpillu~ et palmam
q̄ tm ut i sclavonia vidi attedendo
tn q̄suetutinez vtenciu~ castratis a qua
tuq~ anna meditadu~ 2 sint hec carnes
potissimu~ aialiu~ 2ure 2 monte libere
viventium et p̄p̄us exercitis exercitatorum
Ex bipedibz aut domestic~ sint pulli
2 pullastre 2 galline castrate 2 iuvenes
caprones 2 virales et montani maxie
vitent~ anseres 2 ansuli / Item anates
2 anaticuli maxie inscepti usu / Iterz
turtures domestice pipiones 2 columb

Silvestre

2um frequentez usuz / Dic de domesticis car
nibz ad silvestres venio et p̄ ad q̄dru
pediu~z carnes / 2o ad bipediuz carnes et
p̄o dein de lactentiuz capreolorum 2 leporum car
nes q̄re / Et carnes iuvencum aprorum qui
nonduz coierunt hintinum dico montana
et aloco paludosis remotorum 2 in frondoz gla
dibz / Et q̄tinet alii carnes cuniculorum
hintinuz loca sicca ut vitent~ tm coeu
tui et antiquorum aialiu~ carnes 2 multuz
natititi carnes p̄p̄pinquiz / Ex bipedi
bz no q̄tinet fasianie principa
lius dein coturnices / Et perdices / Et fasiani
q̄ silvestres galline ut galli i telligentes
an coytu~ / Et ex minutis q̄tinet lz raro
usu qualee 2 magis carnes pectoris.

Item q̄tinet turdi et meruli 2 salutarij q̄ne
centes intra aut p̄rinsere no existentes i locis
i venerosis inferni 2 maxie napelli / Et q̄tinet
minute aves degentes i rubis 2 montanis
ut philomene fincones carduelles avicu
la regia sive filomena dca. Carnes vero
pavonis no comedat regendus nisi i p̄cro
q̄r graves ad digerendu~ sut. Vltimus de pedibus
aialiuz comedendis aliqz vitandis q̄r 2m laz
usuz aialiu~ potissimum domesticorum q̄ducit
du celebra vitet~ q̄r nauseatia lz celebruz
edi 2 galline sint revidori usu sub intent~
lingue 2 cont viscera oia / Et caput 2 bar
le gallorum 2 gallinarum q̄mus nec laudentur
multuz nec vituperantur ut pz galin 3o
alimentorum de ptibz aialiuz / Eligende
no carnes p̄mo excepte p̄pingues 2 dista~
ab ossibz potissime in aiali himo. carnes
p̄pinguiores ossibus sapidiores sut 2 melio
res. carnes 2 int costas pectoris existentes
sapide sut lumbales 2 carnes lone sut
q̄r musculose no multuz sunt 2 tendose
i p̄mo 2 macriores sive medium ping
nedinis habentes meliores sut Et ita ex
bipedibz eligant~ maxie ale 2 pectora
les ptes omni lz sapidi sunt 2 virtuosi
tn vitent~ / Item porcellorum q̄uvenci 2 avicule
corum no pedes 2 burathia vero mali sunt
Vltimus de modo coquendi dein nec e dubiu~
carnes elixas no tn tenite elixature
ut carnes sequentur ab ossibz ee assis ad
digerenduz meliores lz assentiant plus
de himo q̄r tpibz hmoi q̄r 2 digestiva
existete forti appetite potius vtente esset
ut tpr yemali ymo 2 iemali tpr estivo
vo et autumpnali plus ee vtendum
elixis et p̄ hanc distictoz tpor~ co
puto distictoz q̄mz 2 exercitiorum / Int ceteras
tn carnes magis nutritivas q̄r datur as
sit amplioris q̄stancialis nutrimenti 2 plus
appropinquantis humano corpi saltē excepte saporum
sunt porcine carnes lo. Item dein
e mirabilissimi lonm q nos suine porcia
cerno 2 id affirmat gal. 3o alimentorum 2 ca.
p̄o de carnibz oz q̄r diversitate fere car
nibz 2um artes quibz vivunt regendi vn
p̄fate electe carnes maxie i telligat~
in delicat 2 divitibz reparatur artificiosis ut
expertis no e dubiuz quillud facere rusti
co caro porcina q̄ faceret delicato pullina
ymo nec rustic pullina comedens posset
aiare et alos actus exerce ymo forte
in transiret in febrez / Oz q̄r rectuuz
corpa ut aia bu q̄sideret nc unumq q̄z.

cod' mo regat nec cap'lz tpiamu equalit' nec 2'a omez cinitatez / nunc d' qd mitis carniu ddm et e cuis tricsic canon ut de clinet adsttez 2 paucitate supfluitatiz i q'a 1pssima 2 sano intelligit' maxie i corpibz hiu' et aptis labi adhuitatiz habundatiaz et cinudant' cdimita carniu cu accetos ut sulcida · cuis usus e face sulcidu ex extimitatibz porcellor' melio res tn sint pedes ut dixi siue brachia maxie si carnes hiue cu aceto corrige de sut. differt' tn estate et yeme / na yeme qitiz acetiz erit acutius 2 melius erit bulliendo cu aceto 2 siue et fine coctonis ponendo aliq aromaticu aliis siue folia aromatica plante · ut folia saluie ut rorismarini aut mte ut siliz frigus aceti aliquo' corrigetur 2 oppugnatiz yemis / Item si timeat quis hiu accetosi hmestionez yeme pp frigus stoi sine ma aut qi sibi huit flatim humorez aspgent' dce carnes cinamomo trito · cinamomu eniz e calida rez ad frigus stoi 2 purgat illud q e i co ex humoribz pinrabilce ei a petitez ut pit ga' i h' experimentor' sat ad pncipiu et utat' aliquo modo dco carniz aut siliz accetosiz · et e cuis ipsi ut pmittant' aliis edulis aditatiue appetitu et incitendos flatiros humores si qui fuerit 2 imitetis siue edulcediz 2 pandiz ut edulcant' nec videtur i p imitte ro repugnat regule aute z'a p' de regie ei q comedit' et bibitur · nam lz hec carnes grossiores sint 2 digestu gimores si i notabili qtit'e sumatur et ex regula postponete ut itelliga' regla subtile pondu et grosso sumento i q'tite notabili tn ne i q't valde pmitte grossu valde puc quat' ut cicius ut eq cito di geritur subtili quat' mitte · maxie ubi utilitates qda accidat q tactes est aut si gelatina face uelles yeme corrige tn aceti nio tacto aut cu gar ut alio sili ut sibi sufficiat ut regendo capiat bro diuz carniz 2 saporez cu re accetosa ofi ciat 2 modico piperis aut cinami ite 2 solu sapori i fundat pot 2 uti yeme piperat i quantitate tn pua ne nimis calefaciat vitet tn saporez coez fctu ex eruca q'ta q't salsis 2 uti pot fcis ex nepeta aut spillo siue saluia aut mellissa ut siliz · come dendo tn semp de saporibz aliis / i prat calido pot uti de saporibz accetos fcis ut

agresta accetositate sic citranguli aran ci et limonis / It sicut primor' accetosor' et alii amariliuz / It suco cormor' piuro citonor' 2 pomor' / Item accetoselle 2 si suti buliret modicu cu brodio carniu nung possent nocere sto · gime 2 estate gelatine fie ex agresta aut alio sili accetoso · nec ca tn q phndie siccitate tpris et acris ut moderetur siccitate accetosor' ut nimus siccitatia tribuant' cpitz sicoribz ut sic ciora modeetur cu zuchcaro allo aut aq simplici ut aqua endiuie ut lactuce 2c et ita qsidera qnes etates 2 qsuetunes · na qdaz sut sime lesibiles p accetosa i quibz uti potius admitt aromacor' sicor' ut aq rosee ut siliz · ut estate pullus assus desimbret' no excocto separat' mbr' et aspgat' aqua ro · 2 modico cinami · Est i usuale q no repitur agresta aut minimz antiqua e recipe extremitates 2 pucia vitiz 2 quillis tusis 2 pistis recipe sicu loco saporius simplez a' gimp sicut tibi appet ut 2 recipe potes ex iob alicuius accetosi 2 qmisce brodio carniu aut aq rosee · ut buglosse 2 in sapore face · Sic 2 potes estate qfice salsas ex folijs lactucar' 2 endiuie aut ex boragie ut buglossa cu aceto aut accetosa · 2c potes 2 qfice alii sapore adhuc estate ad mod' blamageri siue albi cibarii co stituedi ex latte amigdalio 2 cuius loco semiz coiuz sicor' 2 agresta aut accetoso sic araricij ut limonis 2 zucaro 2 modico cinami et aqua ro · 2 qtuso caponis aut pdicis potes 2 pte effice piperatis exte dentibz tn sctis i egredientibz potissime ag cordialibz cu hoc p antipino a spice cdimita ut unno declinet ad sitez et accetosiz ima' 2 ad sin antipino sua qualitatez seruate 2 naz · aqua si per imitatiis fuit rege · paciete ne mutatio a sibi obsit semp hoc coe tenedo ut ad paucitate humtatu declinet corp' 2 de bita exatissior' supfluitatu vi dic no dico corp' tepatu a tepie fore pmutatu phoc · s3 i suia tempie suan · canone suato · no dico 2 alia regenda corpa i debite pmutatu' fore · / Vltio de caseo lacte 2 lacticinijs dd'm · omes istor' in corpe debite eciis ec vitandiz salbz ut e tactiz i frequti usu et si lacte uti uoluit · sit recent' ex mamilla

de antipinio

de lacticinijs

suptiz aut leuit coctu tunc z si aliquis exacte
tosis misceat get exquio aiali sicut constat
na usualius c capum caseus tn ieiunus
sit omnis medius etate et scd alias
de ouis circumstantias et cont cibarijs alijs pot
prandium ponendus. Nunc de ouis dicam qbz
uti pot diebz quibz no comeduntur
carnes galiarz aut perdicum intellis ptig
qua albiue ut sint tremencia cocta cribz
coctoibz z comedenda sit tpe frio cu modico
cinami et acetosi et in estate cu acetosa
ampliori siue cinamo ut cu modico ci
nami et potis corrigit aptitunez i fla
matois ouor p̄ mor coz coquendo
ipa i aceto ul fatieco ut dixi ut fragit
et i fundat aq frie simplr aut acsendic
ut ro. ouia uo cribz alijs cibarijs preponda
fore satis constat. ex cogita z famosa z regula
subtilium z grossorum et idez de testiculis gs
obmiserat z dein iarissie tn comedendis
et additis cu acetosis z pinlentibz putredi
chimi z coz. Nunc de piscibz dicam qui lz
de piscibus lin sint z pmi vitandi tn pp consuetudines
homi z dies debite celebrandos coz regi
me z explicandu c ut eligat minus humi
et superflui ut aquaz dulcium maxie
concernatay cribz aqz maxie petrium
pisces satis cogti ut scliones orceli mar
sones z temali tructe. Ex marinis
z coprtur alii cephari liberi maris conrez
tulic gtrubisue pascere dulcis aq ut
marie it luciom tinco aut aguille
et cancri zonis siles extoto vitent
pisces uo comedant frixi cont ut si ma
iusculi sint comedant cocti i veru et
condiant z ut saporizent cu acetosis
et aromaticis yeme ut assignant pluc
aq aut ferri ut carni ro ut comedantur
elixi cu cribz piperatis. Estate comeda
tur cu acetos ut cu piperatis concret aut
cu salsa frie et si paciens respect aleuz
fiat salsa cu odore alei pistando hbas
i uase siue pila i qua aleu ante fuit
contusu et aliu remotuz ordiez come
pisces considera comparacoe coz adaliam come
i subtilitate z grossitie siue facilitate
de oleribus et difficultate digeris. Nunc de oleribz
dicam et p̄ dicam yeme ore decoctiones petrosilij
it blete boragis z caulis leuis decoctoibz
olez tn sicba ut corpulencia obmittat
plimuz. it estate vtant oleribz friis ut
spinachia lactuca endia coctis cu aq aceto
so sicut fieri pot conditum yeme excitiro estate
vero ex lactucis magnis sicut expirius z po
mis sicut leguibz dicam et omit decoctoes ci
cez etc. sicut lentiu semoti aqua p̄ decoc
cois sicut miliu et panicuz saltez estate. de fructibz
fructibz vero vitent aquosi z putribiles
ut ceresa melones z pepones cu somilla
mora prima valde matura et sicca uuaz
et ficum frequens usus prestaz si tn odore
gendus ista comedenz lassiuncet uiorez
usus et alio pari esui preponant etia aq
potius potando post fructibz i cocto au
dentius uti pot qua crudis amigdal
z et granis pini auellanis z nucibz raro
utatur. Ficubus aut siccis yeme uti
pot z nucibz ut correctorijs piscium sicut
yemali tpe si alii ueccitur ficubz pparte
dupla z nucibz psimplo z ruta pi medio
qi ut eacale z bezercati conferunt ad peste
euitandaz. Varietate vero cibor aut
compositoz varia vitet in qz pot. Nunc de
potu dicam z qz c cois usus vinum mit cris
ticulas no extoto auferri dz pirgendo
aliquez vitet tn vinu iqd pot fieri siue
frenet ne i flaumet z ad putrefactionez
ducat z maxie pueris z iuuenibz z esta
te z autumpno. nam tpe frigori securius
dari pot. si tempret yeme cu aq cordia
li ut buglosse conferunt yna tn mec no
igr dare usz ad z it vinu aromatici
et potetis cu chinis iiij or margaritaz
subtilissie contraz aut smaraldi aut gno
i musci ut ambre. Eligat gr yeme
vinu mediu etate z virtute z alijs cir
cumstancijs pluries tactis aromaticu esta
te debilius lumphatu cu aliq aqua frigida
cordiali ut ro. aut taraxaton siue sil
uestris endiuie. Si z iuuendus existerit
senex ul adhuc iuuenis aliqz aroma
tici vinu capere pot cu tanto aq ro. z sina
valdi margaritaz caralx aq g i aut
vino i mistu modicu syr acetosi. cit
ul limonis et capiat hoc i matutinis
super quo dormiat. Tpe no estiuo ultra
prandium et cena si sitiuerit si pot omit
tat vinu et bibat aqua cu aliquo iu
lep de quibz dictu ut cu sirupis acetosis
z hoz potius tetigi sup ca de regimine
acutaz. no bibat z post cena z si siti
uerit colluat sibi os z gargarizet aq
et dormicioni se exponat. Expeditis

cibo z potu

cibi potu de inanitione et repletione dicendum et
primo de inanitione. famem quoque et sitim intensas vi
tet nisi plena corpus grauat tamen omni die ut est tac
tum expelle superfluitates digestionum omnium et
post digestionis indicia bis si potest aut saltem semel
et grauat ut provocentur assumptis. Item omnem repletionem
vitet maxime putribilium quorum notitia vide
ex predictis de causis putredinis. Venio ad aliam
rem non naturalem ut motum et quietem. paulati
nus quoque motus debitis horis quoque post complementum
digestionum et superfluitatum expulsione quoque
yeme plurior quam estate et autumpno. exer
citium in aere pestilenti generum multum vi
tetur ne cogatur regendus attrahere
multum ut multos infectum aerem. exercitium
tamen in loco solitario quoniam gratia renovationis
aeris gerendi potest aptis corporibus exercitio et pote
tibus quoque amplius juvant diuersitate con
sideracionis aeris pestilenti et remissione actiuae aeris
qua pestilens aer qui ut dixi quoniam continue
permutatur in motionibus nocere valeat. Ideo in
epidimia quadam omnes mortui sunt preter vena
tores utentes exercicio ut sunt in commento
capitulo de aere. Quid de quiete dicendum. nam
cum gravamine superfluitatum et mutatum perfectum expulsione
pulsione amplius motus quiete quiescit
in sera tamen exercitium ut est tactum et in aere
exponitur coitio ut sale vel carne etc. Ex
pedito motu et quiete corporis totius
destitucione et dicere possumus. nam qui rege
dus surgit sive resurgere debet a lecto et sep
tauit sive expulerit superfluitates primo et secundo digitis
fricetur a sursum deorsum et incipiendo a pedi
bus transeundo deinde ad crura et coxas
donec veniatur ad collum et caput et fortior
fricatio fiat yeme quam aliis temporibus me
dia inter debilem et fortem utilis ad deobstru
endum poros et tutiorem superfluitatum
expulsionem. De coytu vero quam auctores
plures annexerunt exercicio dicendum ipsum etiam potest
in existendo fore nec omnino abiciendum
cum ex solitus cuius hore lordices preparantur
locus suus clare tamen preparat cum qua regendum
sit coitu et qualiter. Venio deinde ad sop
num et vigilias et primo de tempore sompni dicendum. secundo bre
uissime de quantitate. diurnum quoque sompnum
ut clarum est regendus debite etatis vitet
lo deinde est debite etatis preter infantes potentum
regimine non subituros et minus canonice
iocos et primo posito si diurnum deleat de sop
nus minus malus est a nunc usque ad tantas
et si preter solitos et nam debiles fiunt expe
diens dormire post prandium inchoet tamen

sompnum saltem transactis duabus horis post cibum et
ita post cenam quantitas sompni communis est horarum
sex aut vij sed tamen aspice ad latas quietes et
tempora anni hyma et aut frigida sive in tempore humori
minus dormire debent et de aliis. Viso de ac
cidentibus anime dicendum est ira quoque actiuus anime excessiua
vitet et vitet notum affert tempatum gaudium
et leticia. Item ceterum delectantia expte ob
iectorum omnium vitet tamen omne considerare studium
aut fixam in aliquo cogitacionem permittetur
quoque de consideracione leui delectantis vinis con
sideracionem altius potest et permutari similiter
de loco ad locum vel de castro ad castrum cas
trorum tamen aere et ceteris aliis bene consideratis
non comparat in dominis hora uehementis frigiditatis
yeme aut hyemis nec estate vel autumpno
aut vere excessiuarum qualitatum. Expedito
de principali regimine vento ad regimen melius
quoque quedam sunt extrinsecus applicanda quedam intrinsecus
similiter extrinsecus applicandorum quedam superius appli
canda sunt quedam inferioribus. inferioribus
aut sive per inferius applicari possunt lociones
et epiacones. Item et supposiitoria et clisteria
Ipsa satis constat crurium et pedum lociones
esse fienda ut superfluitates potissimum
pedum debite abiciantur non potest abici so
lo fricatu. ymo nec sola locione plures in
soleas pedum superfluitates egentibus ultra
locionem abstersione cum cultello fiat quoque
yeme locio cum decoctione stipitum cam
moille sive aut florum eius et si velles
preter duos adde aliquid spice possibis. aut
et cum foliis lauri vel cum menstruo aut
calamento estate vero potius fiat locionem
cum decoctione foliorum salicum aut violarum
aut rosarum et ita autumpno vere aut potius
commiste flores cammoille viol. Expedi
ta locione pedum illarum ad epiaconem vel locionem
et aliarum partium vicinarum et quia est pugna
et est pudibunda superfluitas aggregata fiat
illarum partium locio cum pluribus aquis item et
testiculos possumus lauare yeme. vel
epiare non tamen cum pano cum aqua mellisse
vel mente vel buglosse estate vero cum
aqua rosarum. similiter tamen tum nec est ignia valde
frigida applicemus nec claudamus poros et
prohibeamus exitum superfluitatum a locis
illis ut emunctoriis epatis saltem preter cer
nes glandosas ibi existentes vbi estate
quoque loco excoctione violarum cum modico
inite aut florum cammoille et ita quoque
debita loco fieri viri et ita in mulieris sui
instrumenti quoque debita loco seu mun
dificacio. Item femoralium debita tonsura
et similiter vnguium et eorum debita mundicies
Nunc ad suppositoria et clisteria veniendo

de accidentibus anime

de regimine preseruatiuo super
membris exterioribus
Regimine medicali

locio pedum in yeme

locio pedum in estate
autumpno et vere

locio pudibundorum et
testiculorum

et si nā pse bn opatet no vtaris aliquo
istoꝝ Sꝫ si no debite copulatr fecēs ꝛ sic
pbabile casu ce duras debes vti cristeri
vnctuoso hucttante ꝛ lemete feces ꝛ p
veme potes capē brodij decoctis capitis
pinguis ℥ xviij aut lb. j oli com̄s. ℥
iij sal com̄s ʒ j si uis cū hoc abstege adde
ij vitell ouoꝝ recētiū si uis potes adde
cassia no tiro· com̄s tn̄ despico cristeris
ē exaqua ordej malue blete mercurialis
matꝛ violaꝝ· vn· veme potes ita de
scribē· ℞ ordej furfuris an̄ m̄ s mercurial
blete an̄ m̄ j malue matꝛ violaꝝ an̄
m̄ s fiat decoctio in ij lb aq· ꝛ s ad gsump
coꝫ eīe pt aut fac dein cola et tuc ℞
mell violati ubi qis lemtaꝫ maioreꝫ
aut mell simpl̄ ℥ j s oli com̄s ℥ iij
cassie ab· j ℥ · usqꝫ ad ij sal· ut ē tactū
ut si timeres ventositatē mellis ī corpi
bus qbusdaꝫ pone loco mell zuccariꝫ ru·
et si uelles ī trahē a sto ꝛ supioribus
potes pone ℥ j cassie ꝛ j ℥ yerꝑ vel si
a tenuly ꝛ materie potes describe ita ℞ cas
sie yerepigre· bndē an̄ ℥ s pōe ī cristere
et potes auge ꝛ minorare dosiꝫ 2m pacie
teꝫ siue regediuꝫ egente ampliori ut
pauciori Suppositoria ue si opoztuna sint
fiant ut ē com̄s usus ex melle et sale
Estate uero pot fieri coplnit fusꝫ ꝛ hmō
cristē ut ℞ matꝛ violaꝝ ꝑmacthie
lis no sit ī com̄ usu an̄ m̄ j ordei mal
ue an̄ m̄ s mercurial etiaꝫ m̄ js Si uis
percise face lenitiu huiꝰ decoctionis ℞ lb
js cui ī mitte oli violati ℥ iiij ꝛ salis
ut ē dcm et ī mitte cristē Si uis cuꝫ
hoc lenire mag adde zucari uiolati ℥ j s
cassie strius ℥ j Qn no uelles ī frigidare
et cofortare ī testina zucari rosati eet
melius Sed qm̄ qꝛis alteracoeꝫ sein
ficacoꝫ ī estate noli ī pone cristeri mel
puꝝ ut q̄dictū de melle· s zucariꝫ ut co
dictū de zucaro Et qmus sint tacte decoc
coes coes vide tn̄ ex cirurgie acutaꝝ ples
alioꝝ sirpoꝝ decoctoes ex qbꝫ face potes
cristē Expedit hijs q̄ inferiꝰ ut p in
ferius applicanda sē ad applicanda supio
ribus veiend et p̄o dōꝫ de exhibendis ex
terius 2o de exhibendis intius p̄mo
ī choabitr alociōibꝫ capitis 2o aliquoꝝ
colli suspensiones dicaꝫ· 3o odoramta 4o
sub ascellaꝝ mundificacoeꝫ 5o sacula
cones cordis 6o ctus ℞ dōꝫ caput
salte ī ebdomada semel ee lauad· lauari
solus nec hntib; caput plenu salte mitrug
Sed qn̄ tpr̄ frio ꝛ hyeme lexiuiuꝫ coīne q̄
tum no mordax cū decoctoe despicans hmō
℞ flor rosismarini floꝝ camomille an̄ m̄
s pulegij folioꝝ lauri an̄ m̄ etiaꝫ m̄ js cor
ticū citri ℥ j cstudant et buliat ī lexiuio
et si uis adde potes fustū gariofiloꝝ ʒ iij
Estiuo uo tpr̄ fiat lexiuiuꝫ coīne mur
ti aut granati aut saliciū cū decoctoe dsp
coīs hmō ℞ folioꝝ ro· ru· labrusce corac
cit an̄ m̄ s Autupno uo potes adde violas
aut matres violaꝝ ꝛ ita uē ute lexiuio
medio quod tn̄ ī cludiant capitalia me
moraꝫ semp quēs nales etates ꝛ gsue
tudines ꝛ rones ista ī uaria lexiuia Post
uo capitis locones fuigandi sē pannj
veme pdelicat ꝛ potentibꝫ puluē hmō de
scp̄coīs ī iecto p̄nuis ℞ lig aloes crudi
et vnctuosi ʒ iij fustiū gar· corticū thur
an̄ ʒ j thuris mastic sandarace siue ver
nicis an̄ ʒ j s cstudant̄ grosso mō et
colleare j prunis apponatur p̄ medijs
aut potes capē cortice thuris ꝛ thus Ite
fustes gar· p̄ minoribꝫ aut Juniꝑꝝ suffic
aut folia lauri aut mirte Estate uo potes
fumigatoriū ita descrbē ℞ ro· ru· labrusce·
an̄ ℥ s coriandri ʒ iij lig· aloes ʒ j
In autupno adde pulueꝫ violaꝝ a floꝝ
ne iunsit Sed ꝛ si regendus capitis locoꝫ
abhorreat ut nocīua fiant plure fumiga
coes Expedito p vero ad 2m ut colli su
spensiones inquo cum dico qre suspensioꝫ
jacinctoꝝ ad colluꝫ potissimū si quis illas
auro eminerit vn iuuac mentacōmꝫ
ī pvito ga° s no fuit eiꝰ hꝫ ita lra· It an°
s dixit qlibꝫ qui9 jacinctoꝝ suspendes collo
siue hns indigito si intret ī regionem
pestiferaꝫ no ledit ꝛ corpꝰ homī iuitibꝫ
honorat ꝛ a maioribꝫ petitiones eiꝰ co
plentur Ite quint suspensiones smarag
doꝝ et coꝝ ī sectus maxie ꝓfortando
cerebꝫ ꝛ cordas stoꝫ et intestina vnꝰ epi
valde ualent smaraldi inquo tractatu
lra sic dicente Aristotiles ī libro de lapidibꝫ
ait suspensus smaraldu collo aut portaꝫ
ī digito defendit a ca epidie· vn sē imp
mandanꝰ nobilibꝫ ut collo filioꝝ suoꝝ
suspendat ne hanc ī firmitate ī cadat q
no cferat oclis coplicat pliniꝰ 3lo nal
ystorie ca° 6o cuiꝰ lra hꝫ ita· Ecia auctoꝝ
Et smaraldis phibet plibꝫ excecus nullius
colaris aspectus iocundior ē nā hbas quoꝫ
virentes frondes qꝫ desertamꝰ smaraldis

Suppositoria

De

locio pro capitis

no tamen silencius qui nichil odio viridis
comparatum illis virtute preterea sole germinantem contra
impleri non fatiunt qui et ab intentione alia asspe
ctus smaraldi recreetur acies stultentibus
quoniam gemmas non alia gratiosior oculorum refectio
et ita viridi lenitate alias lenitate lassi
tudinem mulcet preterea longinquo amplificatur
visui inficientes quoniam se repercussum aera non
sole mutatae non umbra non lucernis sed
quasi sensu radiantes et visui admittentes ad
circumstantiam sui facilitate fusilitudine quoniam et
in aquis nos iuvat eodem plerumque oculi
ut visu colligit cuius non corpus extentum
est. Neronis spectulationibus supine ymagines rerum
reddunt. Nero gladiatorum pugnas spectabat
smaraldo. Smaragdum et conferens in
testimonio res tangit avenzoar propterea sunt theisir
cuius littera haec est. Et expertatibus ipsius smaral
de est quod qui suspenditur ad collum ut stet
sub ventriculo qui patitur fluxum et lu
bricitatem intestinorum sanabitur. Sic tan
git sapio simplicium simplicium 365. smaral
do quodam addens si cadit oculus tyri super
lapidem smaragdum dissolvuntur oculi eius
et liquescunt. Brevia et solent pisto suspendi
ad collum ex verbis divinis aut psalmorum
quorum non habeo notitiam. semper tamen in spe ste auxi
liatore eterno deum adque cuncta respiciunt
et a quo misericordie omnis procedit ut tangit
mesue in prologo simplicium solet et suspendi
collo potissime puerorum ita filo pendens co
rallus lapis cordi conferens et stomacho. Suf
ficiente colli suspensionibus ad odoramenta ve
niendum et horum quedam possunt esse simplicia quedam
composita. de primis dicitur. humido tamen nec ni
mis calida, premunitiva valde cerebrum
applicentur aut valde frigida humana aut sicca
et maxime vitentur ista capite valde reple
to. Tempore quoque yemali potissime huius consequentur odo
rare corticem seu citrangulorum ut arantiorum aut
limonis aut folia lauri. Sed ligni aloes sed
cinamum et gariofilos. mane et in tenuis
vitentur tamen horum immediate post cibum vehementius
odoracio et si contingit corruere tamen non quod a
et minus frequentem odoracionem. odoramenta etiam
confortativa sunt mane ut nocte aut sero
ante cenam quam horis aliis. Sed propter delica
tos et nobiles quoniam odor musci ut ambre
sufficiat tamen ut in manu teneat cottidie quo
dum steterit muscus bene cohopertum aut am
bra ut involuat cotidie in quo steterit ista
sindoni de grana musicate et aut ambrate
et in morem globi portet in manu. Tempore vero
estivo odorare potest folia rosarum. redolentia
pira et poma. Sed alii flores nenufaris

alii pulverem sandalorum rubrorum alii camphoram.
Autumpnali tempore in principio conpingere estati
temperabit aliqualiter illa frigida et talia me
diocritate autumpni conpingere veni precedentis
remittendo frigida addendo aut humida potissime
autumpno precedente sicco. In vere media
bit et odorifera camphora et si non abhor
reat regendus odoret estate potissimum.
Expedit aut primo in yeme post de gallea
muscata desuper mesue. Sed contra yeme
odoramentum quod tangit mesue in suo composito
in cura sicce frigide cuius primum littera dicit odora
mentum conferens sicce frigide et potest componi
nubi illius desuper cum laudano facere po
mum. Sed ualet aliud cuius desuper ita incipit
odoramentum aliud expertum ad frigiditatem
cerebri. Sed conferunt illa tria specialia quorum
primum aliud valens sicce et est pomum et ultimum
et primum aliud valens sicce et incipit ultimum
aliud nobile satis potest et plures alia
multa contione eligenda capitalia et cor
dialia et comprehensio gradus eorum ut ipsa
proportionentur tempori frigido et humido et potest ipsa
facere calliora etiam mutationem temporum in medio
tamen semper vitandam esse frequentem odoracionem
odoriferiorum saltem fortium capite repleto
et post repleccionem stomachi yeme et et tempore humido
odorifera sint semper potius in substantia pul
veris aut pomi et in summa in substantia solida et sicca
quoniam in actuali humida. si tamen velles in actuali
humida facere potes recipere acetum cum pulvere
gariofilorum ut sic et hoc potes facere leviter
ut potes recipere aqua mellisse ut aqua
rosarum muscata et infunde pulveres cordiales
et intinge spongia quoniam in manu portabit.
Item estate potes facere composita odorifera
frigida ut recipe foliorum rosarum rubrorum ℥ ij. sandalorum
rubrorum ℥ i. labrusce ℥ i ß. florum nenufaris
siccorum ℥ ij. conterantur subtilissime. deinde re
cipe camphore grana iiij. camphore grana ij. terantur
ista et subtilissime quibus post et conterantur cum
modico olei rosarum et sic confecti pulveres cum
sepo galli laudani fiat poma. quibus rege
dus uti potest. similiter hic inde odorifera cor
dialia frigida et comprehende gradus eorum et
distingue desuper de ista tempora qui necessitates
et conflictiones potes et desuper odorifera
liquida est ei usuale ut infundatur spongia
aceti et aqua rosarum inmittere et si fuerit tempus valde
siccum potes addere aqua violarum. Expedit
odoramentum restabat tangere fienda circa
sub ascellas nam loca illa expellat
corporis superfluitates multas temptandum
teneo lota illa bene munda ut yeme et aliis

Autumpno

vere

Odoramenta contra hieme

In estate

De mundificacione ascellarum

cpibz cu panno siccando z postea lauando cu
aliq aqua cordiali no ostipante tm ut yeme
cu aq buglosse decoctois aut sublacois
Estate vero cu aqua decoctois violaz ut
prius tm amoueamus superfluitates dein cu
aqua lauemus z exeuntibz superfluitatibz in
subascellis no e expedies tunc cordialia ap
plicare subascellis ne forte dirigat sup
fluitates expulsas ab emunctorijs ad
cor / Expeditis istis ad sacculos cordiales

Sacculus cordis

ueniendu et p° sacculu tempatu explicare
possumus ut si tepatu i actiuis p° ut i illo
ponat' q tempata · 2° ut tempiez cau
seruos i sacculo p commixtionez frigidoz cu ca
lidis · primo R° flor buglosse folioz eius
añ · ʒ · ij · s · sandali smaragdi añ · g · iiij · fo
liculoz auri et argenti añ · ℈ · s · ex his fi
at sacculus de rubea sindone suffumigandus
ex uaporibz aq buglosse cu modicissimo
aceti i lecte aque dico tegule ualde cale
facte et si uis face sacculu maiore ut
spissiorez auge dosi z buglosse z floz eius
· 2° potes face sacculuz tempatu ut dixi
ut R° melisse z seis eius añ · ʒ · ij · ro · ru
· ℈ · iiij · corall ru · z sandal ru · añ · ℈ · j · mar
garitaz nouaz ro · g · viij · terantur tenu'
et fiat sacculus cordial uaporandus ut e
dcm / 2° pot fieri sacculus calidus ut R° mel
lisse seis eius añ · ʒ · j · ligni aloes crudi gar
electoz añ · ℈ · j · bren al · z ru · añ · ℈ · s · cu
g · iiij · serici crudi cremsz · ℈ · j · smaragdi mus
ci ambre añ · g · iij · fiat hoc tritura debita
et sacculus cordial uaporandus ut e dcm
aut cu aq melisse ut aq decoctois emule
aut zeduarie ut cubebaz a similiz cordialiu
calidoz ut uinus calidoz z ut ueritate · Nunc
dicendu e sacculus frig q ita describit R° ro · ru ·
ʒ · s · coriandri sicci ʒ · j · spodij corallorum ru ·
z sandaloz añ · ℈ · j · margaritaz · g · vj · cam
phor · g · j · s · si no abhorret · fiat sacculus
uaporandus ex uaporibz aq rose cu mo
dicissimo aceti aut cu aq violaz Epithima

Epitima cordis

z ynguentari possumus facere tempatu et
calidu et frigidu sic R° aq ro · ʒ · v · aq buglosse
ʒ · j · triu sandaloz añ · ʒ · j · pulueris roseaz
spodij añ · ℈ · ij · corall ru · ʒ · s · si uis for
tius infrigidare adde camphor g · iij · q̄re
dico / et potes ita descrbe · R° aq acetose z
· v · aq pomoz aromaticoz aq acetositatis
citri añ · ʒ · j · boli armeni triu sandaloz añ ·
· ʒ · j · corall ru · ʒ · s · aceti silla · ij · adde cam
phor ut e tactu / et potes adde coriandra
sicca / Epithima uero calidu pot ita describi
R° aq melisse · ʒ · v · aq buglosse · ʒ · j ·

ligni aloes · ℈ · iiij · gariofiloz · ℈ · ij · seminis ghusti
ʒ · s · ozimi gariofilati zeduarie ut zeduarie añ ·
℈ · j · musci ambre · añ · g · ij · terant' z fiat
epithima cu panno lineo albo z mundissimo
ut cu panno scharleto ut serica sindone
aut R° aq sublimacois emule aq melisse
añ · ʒ · ij · s · aq sublimacois ozimi gariofilati
ʒ · j · s · cinamomi cubebaz añ · ʒ · j · s · gal · ʒ · j ·
cortic · cit · ℈ · iiij · musci z fiat epithima cuz
panno ut e tactu / et pot describi epia tem
patu sic R° aq buglosse ʒ · vj · floz z fo
lioz buglosse añ · ʒ · ij · smaragdi ℈ · s · sanc
ti g · iij · folliculoz auri g · vj · fiat epitima
cu panno lineo albo ut dictu e ubi q̄uis credo
q̄a cordialia mediu facere possimus ut mis
cendo calida cu frig z ideo primos facite z spiti
faciendo hete calidoz z frigidoz gradus et eppa
te gradus gradibz z dosi dosi ostendente z rez
subas · Si uult z face epia cordiale no
ualde expertas ut hucetas addite aq̄ iudaz
ut aq flor nenufar · lz q da ponat nenu
far ee siccu ut aqua zeterne endiuie lz sic
cata ponat' sicca / Expeditis epiatibz et
sacculis ad i unctiones uenire possumus · frigidas
calidas z medias · Si unctiones exsiccan
tes pot q describi ista i unctio R° ol · ro ·
ʒ · j · s · margaritaz · ℈ · s · et spodij coriandri
añ · ℈ · j · ℈ · Et si flamma eet uehemens
camphor g · iij · acetosella ℈ · s · aceti silla
j · fiat i unctio circa mamillaz sinistram i ferius
et i unctio cordial calida ex oleo lilioz al
de spirantis mesue · aut ex oleo decoctis
lilioz alboz ut R° olei ex oliuis bn ma
turis lb · j · folioz lilioz alboz aliquiter
post collectiz retentoz i sole · ʒ · ij · si fuit
necessu · cita buliant ista i uice · si autem no
fuit tanta necessitas ponatur ad sole z fiat
i unctio postea mo tuo / potes z si uis adde
oleo cordialia calida ut gariofilas aut
ambra ut ligni aloes aut simile aliud et
potes ofice unctiez tempatiz addendo oleo
roseo · uinus · ʒ · z s · ℈ · j · cu aut · aut · g · iij
ut · iiij · musci · Aut cape flores buglosse
et i mitte oleo uiolaz oliuaz maturaz
et potes adde tempata cordialia q̄rtate
ut smaragduz aut follicula auri / Item
frigida potes z cordialia ofice calida frigida
et media · q̄ pte ex predictis collige · Epiati z
frigidas unctiones z epiata ex predictis si · calo
de rigiste aututz pte vide · Calida z unctio
nez potes face epi ex oleo de spica de sp
cois mesue cu modico aceti ut potes ·
cape olim ro ʒ · j · s · z cape ʒ · iij · spice aut

... preparatur ... ab antecedentibus
... competat que sunt multas

iunct aut ciphi ut epia et calidum potes efficere
sit Rx aq mente ʒ iij aq eupatorij aq absinthij ana ʒ j spice pulveris mellisse ana ʒ
iij aceti ʒ j fiat epithima epi/ fumigationes
et fricas aut talias exposuimus vide/ Secundo
exponens applicandis ad interius applicanda
sciendum quorum quedam erunt digerencia confortancia
membra principalia quedam evacuancia quedam
post evacuationem rectificancia membra et defendencia
a peste et dicte evacuantibus fiet mencio quando
dicetur de flobotomia aut ventosatione cum scarificatione
aut appositione sanguisugarum et tandem
omnia remedia perfecta explicabitur
Et julep aliquid nota cum sint quorum quedam
sint frigida quedam calida quedam humida et quedam sicca
frigida quedam similiter modicum frigida sicut julep rosarum Item
temperatum et quedam teneat tamen principio
sanitatem sicut julep violatum sicut julep agreste
aut aceti aut acetositatis citri aut arancij
aut limonis aut pomorum aromaticorum ut
pirorum aut cornorum et similium ex quorum aquis
per sublimacionem julep cordialia fieri possunt que
potes aromatizare cum pulveribus zuchari cum
sandalis aut corallis aut cum luto armeno
vel faciatis conpositum julep rosarum aquarum et
conmiscendo aquam rosarum aq violarum aut aq nenufaris
Et julep calida facere potest per simplicia
ut julep de mellissa aut ex aqua sublimacionis
ozimi gariofilati aut mente aut ex aqua
sublimacionis florum rorismarini aut ex aqua
sublimacionis foliorum citri aut carnositatis
sive acetositatis dimisso tamen cortice ut
potes facere compositum rosarum distillatarum aquarum
ut aromatizent volentibus aromatibus
calidis ut ligno aloes ut garioffilis aut alio simili
potest ex aqua sublimacionis eiusdem cum
panc efficere julep/ post potest et saluari
cordialitatem aq fiere ut rosarum faciendo
tamen julep calidum addendo aquas calidas
ut calia aromata ut Rx aq rosarum ʒ ij aq
buglosse ʒ j aq mellisse ʒ iiij garioffilorum ligni
aloes ana ʒ j et pulverizata infundantur dictis
aquis et tempus steterint infusa per vj horas
saltem ut bulliantur leviter et dictas aquas distillentur
postea deinde fiat julep cum viij ʒ
zuchari aut vj ut v et quod vis facere julep
liquidum ut magis liquidum forte et melius est
zuchari et minus in prima aliter ut non exit
ad conmixtione alterius. adliquidandum julep.
Et si forte infirmus julep contra acetositatem
ut corruptionem querit pro maiori preservacione
adde post vij ʒ aquarum aromatizadas.

ut e dictum ij acetositatum citri aut alterius consimilis
acetositatis/ Exceduntur calidis et frigidis julep ad
temperata sciendum et facere possumus
temperatum ex aqua buglosse et zuccaro albo
... temperatum et ... Rx aq
buglosse ʒ vj zuchari albi ʒ iiij fiat julep
simplex aut si vis potes similiter illa sola aq
sublimacionis auge cordialitatem eius addendo
julep completo gr iij tritissimi auri et iij
tritissimi smaragdi et iij albarum et perlarum
margaritarum ut 2o potes facere julep temperatum
miscendo calida cum frigidis ut consurgat
temperies qualitatum et cordialitatis augmentum
et visto ... gradus cordialium
ex auctoribus Sicut julep syrupos consimiles
possumus frigidos calidos et temperatos acetosos
et non acetosos frigidos et siccos si volumus
non acetosos et simplices in illa denominatione
ut syrupus rosaceus duplici constructibile ut
Rx rosarum silvestrium maturitatis debite
... j bulliant in lb j s aq fluminis ad consumpcionem
tercie postea decoquendo colentur et cum ʒ viij
zuchari albi fiat syrupizacio vnicus ... aq
et si vis ut placabilior fiat syrupus pone
... rosarum ut Rx succi ... rosarum ...
ʒ j s aq fluminis ... lb j bulliat similiter
ad consumpcionem ... postea decoquendo syrupizetur
cum tanto zucaro aut pauciori ... inte...
... Et ... dictum syrupus potes facere
acetosum ad tui libitum acetositatis ...
apparat ... defensioni pestis et similibus
acetositas ... domestica ... acetositas
... acetosorum et ...
adhuc domesticior ... domestica ut
... acetositas arancij ... maturi Et
potest facere syrupus cordiale frigidum et aliquid ...
... ex decoctione ut succo taraxaton
et endivie silvestris faciendo ut e dictum
Item ex floribus nenufaris eodem modo potest
facere et potest acetosare cum dictis acetositatibus
et ... cordialia ... plus sicca
potest addere aquas humidas ut endivie ...
... aut lactucarum et aliarum aqua decoctionis
aut succum pomorum ut pirorum ut aq
sublimacionis portulace aut cucurbite
ut ... aut aliarum similium potest
et componere hos syrupos frigidos cordiales cum
frigidis aromatibus eodem modo potest calidos
syrupos cordiales efficere similiter ut
e dictum succos aut decoctiones et faciendo
simplices syrupos ut compositos ut ...
tamen et ... per ... aquas alias
syrupis ut julep tamen si potest facere julep.

Temperata ... | ... | de sirupis diversis generibus et ... fortitudinis | frigidi | Syrupus rosaceus | Syrupus endivie | nenufaris

Gratiativa

Solutum leue optimum

pille pestilencie

debet continua ita tu liquidum ut non reparat nimis
conveniens alia melius erit confidatur quod in
peste ledatur plures valde cerebrum et valde
epar ut apparet ex glandulis per ambos nec
centibus in peste aut in inguinibus quamquam et in quibus
possimus ut adiuvant cordialia pro re
pugnancia cerebro aut et epar per aliquam quantitatem
ultra cordialitatem scilicet puritatem omne cordiale
aromaticitate est cerebrale et epaticum ymmo
gredi potest quod omne cordiale nec est aliquo modo
cerebrale et epaticum. Expedit istis ad so
lutiva veniendo et per est vinum leue quod valde
gaudat animus corpus ut patet in 10 capitulo
de aere corporibus 2o et disseruit istos pro aloes
partes ij mirre croci ana ʒ j et ex isto fiunt
pille aloetice dicte comes et multi tenere huiusmodi
est dupliciter multum ideo involuat pebule
mollificate in vino aut cordiali aqua
et si vis eas efficere magis cordiales ad
de eius ʒ pillarum gr. j musci aut ambre
tempore frigido et hiemis calido vero camphore tantum
adde potes aut novarum albarum margaritarum
gr. ij aut vide tamen lol ar. estivo tempore et
estivo aloe lavare potiumque cum aqua ro
sarum sit aliter crocum aut cum succo
pomorum aromaticorum et confice pillas cum
sirupo acetositatis citri multi tamen teneant
phlebotomia usum aloes vitet cum ipso
emoroydali fluxui et habente epar
debile vitet tempore multi frigoris aut
multi caloris tempore et non multum calido a frigido
a sicco valde conveniunt pille alefangine

pille alefangine

mundantes stomachum et instruunt sensum et
phlegmentes aperitive fortes et de aloes et aroma
ticorum pillas ingredientium. Si tamen sumantur
in septimana bis satis erit et plures solo
pruine vomunt et ita tamen non vincant pilla
ut ceres constituat ʒ j maxime quando inten
dimus a capite educere plus autem sectum
per tertium cum magis curare voluerimus et post
cenam capi possunt in tendentes ut est tactum
a capite curare et sumatur in matutinis post
sed in diebus pulvis aloes recipi in fusus
vitello ovi aut possunt in fundi diebus pul
vis vino dulci aut aq. zucar valde sit

Ad mundificandum cor cum agarico

videte ad educendum coles malos et mundifi
candum et cor valet agaricus ideo cenat ins
cordialia abamus in de viribus cordis refero
non gali que tangit mesue capitulo de agarico
faciendo trociscos plures modo pro agarici ʒ
iij conterat sub tilissime deinde pro zz. ʒ ij
pulvizet deinde bulliat zz. in iiij ʒ aque

Trocisci de agarico et pestilencie

buglosse ad consumptionem et recipe deinde colet et forcius
exprimat zz. in panno recentem deinde infundat
agaricus humet in fusionem zz. et dimittat in
umbra aut levi sole siccari et iterum fiat trocisci
quorum quilibet sit ʒ j deinde recipe possumus ʒ j
horum trociscorum pulverizatorum cum ʒ j s. cassie
aut cum ʒ ij manna vel videre possumus
ita describere pro pulvis ypepigie pulveris
dictorum trociscorum ana ʒ j formentur pille
quarum dosis sit usque ad ʒ j s. cum his ʒ j
consilem mixtionem facere potes horum trociscorum cum
pulvere pillarum alefangiarum si confundant
mirabolani exhilerandi ut tactum fuit sic
et habe semper multi corpus nocumenta corrige
et dum quis solvere constipatur vitatium simplex
infusionem potius ut est tactum potes tamen uti quod
quolibet tempore anni in fusione mirabolanorum distincte
et distincte per sui virtutem educendi humoris
propterea et ex mirabolanis et aloes confice
pillas ut pro mirabolanorum citrinorum ʒ ij aloes ʒ ij s.
mirre croci ana ʒ j cum mirabolani infun
dantur decoctioni et expressioni uvarum passarum
et exhinc satis ab illa humiditate remotis et
aloe mirra et croco fiant pille et estate si
mendo in ʒ j in collirias maxime si infusioni
bus reubarbari uti possimus exhilerando
cum manna aut cassia et aquis cordialibus
ut pro reubarbari ʒ ij spice gr. iiij conterat
et infundantur vini vinee vini subtil
aromatici deinde dissolve manna ʒ j s.
aut si fuerit tempus valde calidum in ʒ v aque
endivie silvestris et iuste et in fusionem
reubarbari vini expressi aperia et in potu tribue
vita aut in quibus potes scamonea de scamonea
de scamoneatis in confecto de manna de
rosis de sprete mesue vere et ab de sprete citri de succo
rosarum de sprete illius. et si deterit aliquis istarum
confectionum adde aqua cordialem firam ut
a desprete de manna aut etio de succo rosarum
auferre scamoneam et loco illius pone tri
plum reubarbari de mirabolanorum citrinorum et eodem modo si
velles educere fla. propterea pone mirabolanos
kebulos sed decoctum dosis a phitos trocisci de agarico
et si multum mediis aut folia sene vigo
rata cum cinamo de zz. et modico salgeme
ut per foliorum sene ponas ʒ s. cinami
aut zz. ʒ s. salgeme aut salis gr. iij
potes et in tempore anni uti diversis pillis ut
hyeme non existente vehementi frigore et in
non suspecto emoroydibus in tenentes educere

maz fla^tra aut plures diuersas mas gnis
tebis pulueri pillar alefangiar equatr
de tiro de agarico dcis aut ex pilis ofetti
cu vio facies pillas et eis i uti poteris
i veir ad educend fla. In estate poteris
ut e tactum uti pillis talibus de aloe ofsola
to illas cu camphor mo gentilis aut
cu margarit ut tangebat aut alio simili cor
diali frio. et i estate potes ofice pillas ex
muralot at et inudis et solys sene tagen^o
conuertoia sua ex mesue capitis ipis po
tes i uti estate dyaprunis nicolay ren
barbarato. potes et pte face etiam solutiui
aut ofectoz solidaz i ponendo illa solutiua
que tacta sunt. Item viridere potest face syru
pos solutivos i fundens de cetenbz an syru
pizatoz solutiua tacta. Expedit leuit
solutis dcis dcinde uti sicilicet ofuncti et amice
locu pinti tyriaca ofec. et mosdatu ofer
de spiritu cuis dos e. z. i^o. qualypomie cu
vino aromatico. lo. z. s. aut vini aque
mellisse an. z. vi. et sumat i matinis.
excussis debite sup fluitatibus et bene cele
bratis digestionibus et differat comestio per oras hoc
salte post tyriaca. In vere et tpe calidi li
phato vino cu aq buglosse. et in estate
cu aqua ro. autumpno no cu aq violaz
melore ti q astrigant et ates et humores ma
nes et ofrictiones. Expedit huis duobus q
pparate dicuntur. cōit a poste ofectiones
cordiales et i alia imbra regalia respitie
tes explicare sunt q i aliis promittimt
tracte. et p talie ofectiones que possunt ee
i forma electuarioz sicut etiam de gemmis de
spiritus mesue et e ofecto multum cordial'
capitalis ut et potes redde ipaz mag
caliaz aut mag ofitiendo etiam cu melle
apium. ut mag caliaz ofitiendo cu zucaro.
ut laco zucari simplex potes capere julep.
ro. et cu sirupis face etiam ut potes aroma
tizare zucarum cu sirupis electis. de gemmis
potes et redde hanc ofectionem mag caliaz
ponendo ~~pa~~ pna dosis dcias species ut z. i.
v. v. z zucari ita aromatizati ut potes.
auge fria ingrediencia dcam de spiritu nez
nalz ofecto de psilio aloe siue de ligno
aloes. Sicut ofectio de citro sicut dyamuschum
dulce de spiritus mesue sicut dyaambra sicut
dyamargariton de spiritus nicolai et hale
in ti q semp et candi dosi ponas aroma
ta nec semp equalr de zucaro. Sirupas aut
ofectiones cordiales et i aliis imbris regalibus

ofitentur potes eligere ex dictis. potes et cacisse
capere tiro. de camphora ponens sicut p. z. i.
pulueris tiotiscoro. z. iiii. aut v. zuchari
ofitiendo cu aqua ro. aut floz nenufaris a
endiuie et similium et eodem mo potes fantasiam
explicit i forma electuarioz aut solidaz eo
fectionum te parata tactis et i passimis a tal to
tum se tu instituis ofecto et estimauimus
xpi cu plus qua potes face caliaz addendo
margaritas aromata talia. Sicut solz desc
bi ofecto de lapidibus et ista de spiritus propositi
pmnoz dultim siti buglosse de spuatore
an. z. v. doronici coctis at floz ving
ro. zu. lixx. albi et zu. coralli zu. limature
eboris an. z. iiii. spodii macis gallie mus
cate carabe offcecorde cu sandali zu an.
z. iii. seminis basiliconis folii mirtillorum mel
lisse coriandri cinamomi cubebarum car
damomi galange zedoarie spice indice
ligni aloes sete mese ut glausie croci
an. z. ii. omnium mirabolanorum an. z. i. berillorum
smaragdi iacinti sardonii. saphiri an.
z. i. alliarum margaritarum z. iii. foliorum auri
et argenti an. z. i. s. ambre. z. s. camphor
z. i. musci. z. s. fiat electuarium cu bono zucaro
siue ofecto solida. proportionato pulueri
zucaro ut e tactum et potest ee dosis ofecto
nis a. z. ii. usque ad. z. s. Expedit ofec
tionibus mas zucari et explicare possumus ad
philonda eius putrefactionem nalz zucarum
ro. sicut melio. sicut zucarum de mellissa sicut
de floribus buglosse sicut de floribus boraginis
sicut de floribus rorismarini sicut de acetosula.
sicut de acetositate citri aut limonis aut aran
cii et plz post sicut tpri proportioni ut calidum
frio tpri et frigidum calido sicut ofert zucarum
de floribus nenufaris. Item violatum et po
tes cu plus ofectionibus calidis aut frigidis
et aliquo isto zucaro face etiam ut exper
richeme calido pro zucaro ro. z. i. zucari
violati mang xpi cu plis an. z. s. incor
porentur adi mire cu syrupo. acetositatis
citri et iti simul face calidum pro zucaro de
mellissa z. i. zucari de buglossa dyamusci
dulcis plus an. z. s. i corporentur cu julep.
de mellissa. et potes dare prius. z. ii. usque
ad. z. s. cu vino aut aqua zucari ro. Ex
pedit ubi huius de floria dcam et sub po
mang ipaz ofecte portante semper cu aliis
humoribus proportionalibus sicut i vera plectoria
a aliquo humore pectate secundum conuenibili p
flunaz. 2° dcam de qua vera sit fienda.

vel vesi

Confectio de lapidibus

De phylonda et pillas factione

Aliud tye ca

Aliud tye fro

De floria

flobotomia est et videndum quod existente repletione sanguinis
in toto et precordialiter in inferioribus et superioribus
de vena communi flobotomandum in brachio dextro non
repugnantibus flobotomie aliis partibus. Cum huiusmodi vene
flobotomia aspiciat superiores partes et inferiores
ad intellectum bonum. Si non staret repletio in toto
maior tamen in superioribus nec esset influxus materie
ad superiora satis competit flobotomia cephalice vene
ut evacuetur a toto et plus superiora respi
ciens. Si non haberet materia ad superiora rap
tum et esset in toto repletio vehemens competeret
flobotomia saphene eiusdem partis propter materiam faciendam diversionem
sufficientem et non flobotomia aliarum sinistrarum vene de
inde competit flobotomia cephalice partis prohibitiva
fluxionis a capite et eductiva materie illius. Si
vero non est tanta repletio in corpore et staret fluxus
ad caput sufficeret flobotomare basilicam ut
valde diverteret. Deinde si educere volueris
a capite materiam cephalica flobotomanda erit.
Si vero esset repletio in toto maior tamen circa cor
competit flobotomia basilice dextre partis quia prestant
diversionem sanguinis a corde et maxime a loco cor
dis ut ventriculo dextro in quo sanguis habundat
et si esset multa repletio in toto melius esset
primo flobotomare saphenam ut evacuetur ab inferioribus
et diverteret. Deinde basilicam dextram. Si non
velles et diverteres a sinistro ventriculo cordis
basilica dextra potius esset flobotomanda et magis
diversiva. Si vero intendes potissime ad educ
cionem vaporis cordis calidiores et arteriarum [illegible]
[illegible] repletionis ~~illius~~ totius [illegible]
flobotomiam dextre partis flobotomanda esset basilica
sinistri brachii. Valet enim basilica dextri
plus ad eductionem et diversionem sanguinis
a corde. Flobotomia vero sinistre basilice plus
valet ad educendos vapores [illegible] et hoc tenete
menti propterea quod habet avicenna 10 3 libri tractatu primo in tertia
[illegible] sit diceretur. Sincopizante aut consistente
[illegible] vapores superfluos dominantes
in corde et aliis humoribus existentibus in arteriis
cordis et confert flobotomia et melior est illa
que sit in latere sinistro et [illegible] 3 libri tractatu primo
cum ubi curatur [illegible] cordis sic dicit
avicenna et repletio quidem sanguinea removetur
flobotomia basilice dextre si repletio vaporosa
flobotomia basilice sinistre. Si non est et epar
[illegible] et basilicam dextram [illegible] evacuare ab
epate. Si vero constaret nobis per signa debitum
sanguinem et alios humores in epate existentes
peccare sole quidem dato quod epar diriget
istam materiam ad inguina bonum esset flobotomare
ut dictum est. Si non diriget ad intestina

faciendo egressum sanguinis non competeret flobotomare
[illegible] venam timendo lesionem intestinorum
materia per illa transeunte. Si vero materia esset corrup
ta et tamen expediens flobotomare sinistram basilicam flo
botomare possemus. Si non pelleret materia ad inguina
quam constaret tibi esse valde corruptam aut cor
ruptibilem potius ex saphena eiusdem partis mi
nuendum esset et si in partibus superioribus esset repletio
sanguinis non corrupti ex basilica aut com
muni cephalica minuendum. Si minuamus ex
cephalica plus divertemus ab epate. Si ex
communi minus et adhuc minus ex basilica. Tercium quod
distinctis [illegible] oportebit nos ex diversis
venis flobotomare. Semper quod precavendum teneamus
quod non pungatur pellat materiam malam ad emunctoria
aut valde vilium membrorum ne materia ab illo
[illegible] prohibeatur quod tamen communis [illegible]
persuadendo magis fiet communis earum venarum.
Flobotomare debemus particularibus sicut aliis a ceteris
circumstanciis. Nam in temporibus quibusdam plus repetit
aut repetitur corrupte venenum aut corrumpendi
trahuntur ad unum principale membrum quam aliud
nec de isto mirandum. Nam sic certe venenum
solutum ut non adderetur membri asserentis
huius specificans et ita determinata venena
ad quedam et ad omnia specialiter ita de corruptis aut
corrumpendis materiis ymaginandum est per unde
diversimode flobotomias [illegible] aut evacuationes
alias. Quoniam nos fantasiam et affectum nitimur
[illegible] quod noverimus illi magis affici posse
pro membrorum colligancia investigande sunt
[illegible] et membrorum in eorum patiencium
[illegible] in libro interiorum pulchre traditur
et membrorum colligancia traditur 2 per doctrina
prima capitulo ultimo de complexionis dispositionibus. Si non
materia fuerit in fluxum ad splenem flobotomia diverteret
et maxime ab epate basilica dextra flobotoman
da foret melioris existens et educens a splene
materiam. Si non esset in splene congesta ut defluxi
sset nec alia defluxerit si dubitaremus an
esset valde mala tamen competit flobotomia saphene
sinistre. Si non intenderes educere hanc materiam
a splene non corruptam [illegible] tamen competit flobotomia sinis
tre basilice divertendo et educendo materiam. Si
non quereres immediate evacuare posses flo
botomare [illegible] vena [illegible]
splenis sit ab epate immediate evacuare posses
flobotomare venam [illegible] et [illegible] de
capite [illegible] ut alii [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible] vena frontis aut occipitis et temporum

In pestilen(tia) curativum

atento semp(er) canone ad locales flo(bothomi)as ut s(upra)
dictu(m) (et) ip(s)or(um) locor(um) eductivas p(re)cedat si extite-
rint fluxus aut futuri sint vices (et) p(re)cipue
venaru(m) flo(bothomi)e et si non essent in alio quovis
membro grete aut fluxibiles ut fluctes ad
id nota nobilitate aut vilitate m(em)bri (et) colli-
gantiam ei(us) ad p(rincipa)lia nota (et) disp(ositi)o(n)em corporis
totius ne evacues ma(teri)am p(ro)p(ri)am i(n) p(re)sentia et
tene inimi amplius (con)tra p(ro)p(ri)e p(ri)ncipale / que ducet ad
virtute(m) recipit n(atur)a (et) p(rese)ntia loci ducet ¶ Sed
de ventosis cu(m) scarificatione dico brevissime expli-
care possum q(uod) si natibus ventose affrangi(n)tur
sive aut simul cu(m) de ventosis quedam flo(bothomie)
vene evis expelles ut evitando stantur
et pisto (et) palijs vice aut ibidem sunt illa
aut q(uo)cumq(ue) sint e(st) ordo primitus attendendus
(con)tra (con)trarie diversitates (et) remediorum oponens
quare quedam alias p(re)cedere debent ¶ Si igitur sit
temperatu(m) corpus aut i(n)anitum nec humores habeat
evacuatione egentes regimen ip(s)i tem(per)atum temperato re-
gimine futurum p(er)ite p(ro)ceditur (et) hinc cum leni
declinatione ad tempories ad frig(idum) (et) siccum (et) ita q(uod)
cor(pus) non egentia evacuatione cu(m) alterantibus p(re)ser-
vante sit et si evacuationibus egeant cor(pus) te-
neatur ordo si egeat flo(bothomi)a ut videtur i(n) q(uo)
p(ro)c(essu) e(st) i(n) facie contrarie qualitatis valde de-
bilitative virtutis attendatur i(n) medio ut
p(re)cedat lenificatio ventris et (con)tra si expedit co-
stituti indie (et)c ut dicta flo(bothomi)a (et) ita evacuationes
cu(m) farmacijs p(re)cedant digestiva nisi propter
multam ma(teri)am moram etc an digerit firma
me tacco / Exhibete (con)tra tyriace q(uam) medicati
scilicet debitas evacuationes (et) superfluitatum eductiones
et ita de odoribus et alijs localibus dico ¶ Ex-
pedito regime p(re)servatio ad curativum regimen
veniendo q(uod) similiter i(n) duo p(ar)tiri debemus non
naturalium (con)templationem et i(n) medium (con)sid(er)ationem
debitam p(ri)us recte instructurus p(re)dicta (com)prehen-
de potest. Igitur (et) colores alijs evacuationibus dicti
di et rectificandi aere q(uod) (et) si regie atuitato
satis tacti sunt ¶ Supra (secund)o igitur dico q(uod) licet i(n) o(mn)i paciente
febrem pestilentialem sit co(mmun)is putrefactio sit
(et) plures hiiundentia humorum v(er)u(m) egreamus solu-
tione ventris aut flo(bothomi)a tu(m) regimine pacientis
e(st) sp(eci)aliter diversificandum (con)tra febrem pestilentem qua
contingit alii esse effimeram alii fla(gmati)cam alii
colericam et alii sanguineam ut forte q(uod) mere non
distinctio effimera sit certis prior q(uam) q(ui)dam
diversitates recipiat ex(em)pla e(st)! videm (et) mo(r)bilibus
carni iam p(ri)mis curam non de illa dictum
nisi p(ar)t p(ro)vido sufficit / Sic ergo curis
(con)tra in(cipi)ens morem ei(us) (con)cordialia p(re)mittentur
de lenificatione ventris (et) atendatur cordialibus

interioribus et exterioribus (et) attendatur valde habentibus
cu(m) i(n)spiratione super res cordiales frias
de q(ui)b(us) dicitur ¶ Si vero fuit sanguinea febris (con)tinet
extractio sanguinis attenta repletione si fuit et ex spar-
aut cor sp(eci)aliter (et) minuatur vena hec vel illa
(con)tra eam i(n) p(re)servatione tactis p(re)missa ut e(st) tac-
tum lenificatione. Deinde possumus vigilem petere
et tum hec mundificatur sanguis (et) a colericis
superfluitatibus cu(m) decoctione fructuum de sp(eci)e
coe mesue aut cu(m) dyaprunis nicolai sive
scamonea applicemus deinde cordialia extra
et intus et attendamus i(n)firmitati (et) (con)sistentiam
cor et tribuere possumus i(n) potu p(re)dictis eva-
cuationes hoc R(ecipe) tione de camphora (et) salvisse
tritorum (drachmas) iiij. syr(upi) acetositatis citri aq(ue) ro(sarum) an(a)
(unciam) j. q(ui)bus i(n) isto casu (con)venit julep de acetosa
sit julep ro(sarum) et potes tribuere ista julep
cu(m) modico camphore trite (et) (con)fectis mar-
garitis q(ue) o(mn)ia ex(em)plis collige. (et) eo
febris sanguinea cu(m) putredine ¶ Si vero febris est
colerica pestilens cum i(n)terpolata licet plures
(con)tinua recipiet diversitate plurimam (con)tra (con)p(ro)pria
ut non pura ut (con)tra diversitates sp(eci)erum cole(ri)e
q(ue) o(mn)ia (com)prehendi possunt ex predictis (et) similiter regula
sp(eci)alia q(ua)m ad res non valens (et) videles mag(istr)i
¶ Suppositi tamen alique subtractisse dicentur circa
evacuationem potissimum (et) alterationem (et) (con)fortationem
q(ue) igitur ad p(ri)m(um) ut pestilens colerica febris e(st) sine an-
trace vel bubone vel cum aliquo istorum vel
ambobus sit ut e(st) cu(m) sanie sanguinis (et) e(st) p(re)missa
ut non / si fuit sine aliquo istorum (et) flebotomand(us)
fuit ex canonibus de flo(bothomi)a tactis omnibus
flobotomandum e(st) (et) superantibus oppositis indi-
cationibus elige venam (et) p(ar)te i(n) flobotomando (con)tra
regulas i(m)primere potuimus / Deinde si non
fluxerit venter aut remisse fluxerint
stantibus (et) indicationibus (et) (con)sentientibus utitur
evacuativa p(ro)prietatem ma(teri)am ut fluctuem (et) ve-
nenosam cu(m) reubarbaro aut i(n)fusione mira-
bolanorum citrinorum cu(m) decoctione lupuli (et) violarum
¶ Ut si vis R(ecipe) syr(upi) violati cassiefistule recente et
pinguis aut manna an(a) (unciam) j. s(emis) dissolvantur
i(n) (unciis) vj aq(ue) sublimatoris endivie silvestris
deinde R(ecipe) reubarbari (drachmam) j s(emis) spice g(ranos) iiij i(n)fun-
dantur ista in s(emis) (unciae) vini odoriferi (et) cu(m) cassia
bene colata misceatur valde (et) i(n) isto casu dya-
prunis nicolay reubarbarinum (et) non sca-
moneatum q(uod) exhibe cum aqua acetosule aut
decoctione endivie aut cum succo aquoso pomorum
dulcium aromaticorum aut granatorum (con)ferrum
ut R(ecipe) reubarbari (drachmas) ij spice g(ranos) iiij i(n)funde
i(n) s(emis) (unciae) vini ut deinde e(st) de in infunde
totaliter i(n) vino granatorum minorum iiij (unciae)

Febris sanguinea pestilentialis curatur sic in ...

Cassia

Febris colerica pestilentialis

de fe(bre) co(lerica) si(ne) antrace vel bubone flo(bothomi)a

Lax(ativa)

¶ Regimen curativum

et cola et sufficienter exprime deinde in potu
tribue vel infunde primo in aqua violarum
aut endivie decoctionis deinde cum zuccaro julepizata
vel cum julep rosarum fac cordiale vinum et in potu tribue
vel infunde decoctioni lupulorum et cum zuccaro
al. fac julep et ℥ iij in potu tribue et ita
ubi paciens non possit capere vinum melius fac
aliud melius ut electuarium de succo citoniorum aut
amarillum aut pirorum vel cerasorum vel similium
addendo cordialia tunc potes et recipe succi
rosarum silvestrium et reubarbari hinc succum
et ad modum electuarii facere ¶ Item potes et zuccarum
violatum facere solutivum sive in solutione augere
cum reubarbaro aut cum aliis mirabolanis vel et
ex dictis potes facere pillulas ut Rx reubarbari
electi mirabolanorum citrinorum ana ʒ ij spice ℈ j
conterantur subtilissime et infundantur in vino aro-
matico decoctionis psilii ʒ ij deinde pul-
vere de sticados conficiantur pillule quarum dosis
sit a ℈ ij usque ad ʒ j s. ¶ Si tamen ligdam
melius capere potest melius est deinde vero julep
fiet et aliis que facta sunt et si potatum vini
limphare oportet cum aqua endivie silvestris
melius esset aut cum aqua violarum et alii sta-
te vehementi incendio cum aqua nenufaris
¶ Quid autem sit de acetosis dictum satis constare
potest ¶ Si vero febri jungeretur bubo aut antrax
et in ulceret necessitas flebotomie diligenter attende
in qua parte sit antrax sive bubo et si antrax
vel bubo fuerit in parte dextra fuerit causa ex
inguine dextro vel quia cetera epar insisse
hanc materiam tunc debet esse intenta ad minuere
materiam ab epate flobotomando extra saphena vel
venam exteriorem cavillie que est iuxta sciatice
et si constaret tibi in superioribus vel in toto esse
repletionem tunc constare tibi potissime corrupta
materia fuisse et epar flobotomabis venam eandem
vel aspicientem superiora et inferiora ¶ Si
vero constaret sanguinem esse infectum et epar
et superius non esse in eius locis videatur expediens
simul flobotomare utramque venam non ita debite
evacuentur nec trahentur materiam ad locum in-
dentem ubi si facimus habere aliquid solum vel
inferiorem ad epar trahetur materia a superio-
ribus et econverso faciendo tunc superiorem inprohibe-
mus aliqualiter epar ne ad locum plurima materia
transmittatur ¶ Si vero contingeret quod
antrax aut bubo in sinistro inguine et constaret
vel infectionem esse et epar continens esset
flobotomare basilica dextre partis ne epar mit-
tens materiam sinistre parti forte eandem cu-
raret cordi et si velles amplius diminuere
debes flobotomare eorum venam deinde si adhuc
apparet repletio poteris flobotomare saphenam
aut sciaticam ut deinde est ¶ Si autem fortis

antrax aut glandula in subascella dextra
et fuerit indigentia flobotomie de basilica eiusdem partis
flobotomandum deinde si constiterit etiam cor esse infectum maxime
furiosam cautam vel naporosam non inconveniret facere flobotomiam
pluram de basilica sinistra et si velles magis
servare teneriorem virtutem melius esset flobotomare in ma-
nu ramum basilice aut vene cordis ¶ Si vero
constaret tibi splenem continere materiam malam vel
inguine sinistro sive in parte sinistra sit antrax
vel bubo simul tempora evacuare a splene predicta
parte et si in toto esset repletio non inconveniret evacuare
flobotomando basilicam dextram ¶ Si non appareret signum
in emunctoriis cerebri tunc statim repletione tracta
exposito operari poteris ¶ Si vero esset hec pes-
tilens febris cum sputo sanguinis si appareret
repletio flobotomia basilica dextra et post in po-
tu boli armeni subtilissime triti ʒ j cum ℥ j s
syrupi acetositatis citri et ℥ ij aque rosarum aut aque
endivie vel buglosse si hanelet et suspi-
rium boli armeni in succo aceto vel aque rosarum aut
Rx boli ar. ℈ ij terre sigillate ℈ j camphor
gr. j s. smaragdi paretti ana gr. s. conterantur
subtilissime et infundantur syrupo acetositatis
citri ut est dictum ¶ Item utatur electuariis et julep
predictis non obmittendo boli armenii quod
et camphora valde confortat et corallis et sandali
et acetosella et alia plura de quibus dictum
est et vetetur valde hanelitus tali paciente
dietam non aliter preterquam debeat satis concipere po-
teris ut ¶ Si non fuerit flobotomia febris distingui
et possumus modis pestilentes in flobotomia febre subtin-
gendo quasi primo expositum intelligens evacuatione
in isto casu esse potest ut exhilarans agarici
cum manna aut cassia sive tiriace dando
et eorum dosim cum aqua mellisse et buglosse
vel et facere possumus pillulas approbatis satis ad
hoc ut Rx tiriace agarici turbit electi ana
ʒ ij cinamomi ℈ j salgeme gr. j terre in tur-
hec omnia subtiliter deinde Rx ambre musci
ana gr. j que subtilissime terantur et misceantur
cum philonio et cum melle rosarum fiant pille quarum
dosis sit a ℈ ij usque ad ʒ j s potes et dare
de turbit et dictis tiriace cum manna vel Rx
cassie aut manne ʒ j s turbit tiriace de
agarico ana ℈ ij s ʒ ℈ s salgeme gr. j
infundantur in aqua buglosse deinde colentur
et debite exprimatur simul eandem cassia et
dulcoretur totum cum s. et zuccari vel poteris
exhilarare turbit et de tiriace cum electuario
vel poteris recipe dyafinicone et electuario
scamonea et adde duplum tiriace agarici
post evacuationem utere syrupis et julep cordia-
libus que expositum colligere poteris ¶ Si vero febris
esset initia esse non intende evacuationem et si

pill

de fe. cum antrace et bubone flobotomia

Emetorica epatis

Emetorica cordis

inge cibi et ueritas flauie operare secundum canones euacua et humorem inficiunt cum eis que tacta sunt in regimine continue addendo si fuerit ligna uel aqua buglosse. Et tene in ti confectionem quam ponit mesue capitulo de lapide stellato et est confecto lapis lazuli ex re de sua qua ualde gaudet ibi et potes puluerizare confectionis eius cum zucaro et aqua buglosse et facere electuarium cuius dosis potest esse secundum quantitatem zucari ut puluere respondeat ʒ j et 2 potes facere fieri confectionem solida in morsellis incorporando puluere zucaro ut est tactum. Et potes expuluerizare [illegible] cum julep uiolarum confectionem pillaris quarum erit dosis a ʒ j usque ad ʒ s. Et si uero fe pestilentiali pendet animalibus tunc transi ad eductionem uenas secundum canonem 16 2 et applica cordialia et alia confortantia principalia membrorum et eodem modo si per aliquod membrum putrefactorum et corruptorum ut hereticum carius uel similibus partibus contingat pestilentialis fe. tempera abire corruptionem illam cum suo loco [illegible] et tempta trahere materiam a principalibus. Ideo potes confortando et alias uirtutum iunctas. Prouide sit tiriaca in [illegible] circa gressa pernatium ne facias in [illegible] strictas ligaturas ne materia ad superficialem eueniant et putrefacere plures et uenenosa corrupat membrum aliquod principale et ideo ipsis aegris et similibus non desinunt aplicare caustica et [illegible] nisi preparatio eius corporis toti et ita postea regimine ne superfluitas malo regimine apte traducatur ad locum aliud cuius sit in lesione humida suspecto parem et in peste ualde ne soliste euacuationes materiam [illegible] tinnitiant aut totaliter auferant sic menstruales aut emoroydales fluxus et similes ymo claustri aut diminute suo nocuit fiant aut augentur et hec sit preseruatiuus a pestilentia et regimine eius subiectum ostenso aqua nos preseruet et liberet si iam contingerit medicinis omnipotens deus qui solo languorem sanat et phisicis prestituta scedula [illegible].

Oportet in uariolis etc.

Regimine pueri etc. inclusum in duobus primum in regimine uariolarum et regimine morbillorum. Variolarum aut regimine diuersitate capitis etc. etatum etc. quam naturam 23o [illegible] per potes distinctionem in regimen preseruatiuum et regimine curatiuum uariolarum actuali existentium. Preseruatiuum regimine de quo in primo est primo intelligi potest regimine ad [illegible] ebullitionem sanguinis aut humoris alterius preparati ad factionem uariolarum et morbillorum. Et potest intelligi regimen preseruatiuum aliqua declaratione prima quod custodiendus sit ne a uariolis ledatur aut morbillis et hec enim habuit capitulo suo attende quod ad pueri distinguendo etates quia uariolantur aut morbillantur in etate lactentium [illegible] hoc aliquibus cibis aut potibus contingit [illegible] quo lacte et in etate puerilitatis in qua sextennium usque ad etatem in qua flora non concedit contingit licet [illegible] concedantur comuniter et in etate pueritiarum in qua euacuationes per flora et farmacia concedi possunt. Et prima quod inchoandum in qua suffocatur ebullitio sanguinis prima ad uariolas aut morbillos continuali quod lactenti puerio aere mederi possumus et regendo nutricem et rectificando lac. Inchoemus quod ab aere quod eligimus declinantem aliquantulum ad siccitatem in actibus temperatum et si constaret flama esse ualde magna et esset estiuum tempus paululum declinat ad frigidum ne fiat eius sitis corpori et si possit comprehendere superta expulsum et et aliis [illegible] loco uentum de sedentem sit aer temperatus aut parum yeme declinans ad calidum sit aer cum nimius mundus pauci luminis nec ex toto obscurus teneatur in lactens in cunabulo uel lecto medio pluma amplior ut est notum yeme quam estate et ita medio cohopiatur et si est calor hebeat estate rubra sindon aut yeme rubeus pannus melius erit iaceat et lactens eleuato capite debite similiter stet in acie [illegible] quantum in eius tempore et certa alia require de [illegible]. Venio ad secundum ut cibum et potum lac quod exhibendum lactenti quod declinans ad frigidum et siccum intentione prohibendis putrefactionis. Et si quod lactens habet nutricem ualde calidam [illegible] esse in conuenientem nutricem fiat secundum naturam ut corrigere lac simul utatur pane de [illegible] simila panis fermenti non salito aut paucissimi salis. Spongiosa tamen et leuissimo addigendo. Venio ad carnes quarum questione moueret [illegible] carnes carnes pullorum que tamen corrigantur [illegible] ad bulliendum folia acetosele aut [illegible] aut prunia uitis aut piri uel poma non ualde matura aut citonia uel amarillic apponatur agresta in brodio dum coquitur pullus aut [illegible] aut modicum aceti et similia. Item carnes pedronum aut lepusculorum aut lactentium capretorum aut capolorum. Item gelatine et salsida [illegible] piscicul[illegible] cum aliquo acetoso et lac caseus et similia intentum. De leguminibus.

Regimen preseruatiuum lactentium

aer

cibus et potus

nutrix quo lac corrigere debet per cibos.

De' mod
emalu
nutric's

commedant excorticate lentes ꝑfuse agresta
et silr acetose aut vidette eliquente cum cortice
ut abiciant talite ptes subtiles. deinde acc
cepari possunt. It comedere pot panem coctum in
brodio pulli correcti cum uite tartiz. Ex po
tibus aut comedere pot julep ro. cum medietate
sui vini granatorum acetosorum aut succi ara
tij et similiter aut si vult olo bibere vinum eli
gatur acre valde paucifer adhuc limphatum
cum aqua cocta. et sobria sit in cibo et potu
i(d) q(uod) fieri pot similia cum granate lactis. Sigr
in estiuo tpr pectus et mamilla lactentis alterari
et epari sunt salte cum aqua endiuie. quer
Expedito regie cibi et potus ad mani
coez et replez veniendum. et p(ost) in lactente quat
...(?) ꝑ(ter) morato suctionis lactis ut minus
tamen teneat(ur) etas. Si purgent(ur) in debite
superfluitates nutre cum clisteribus aut suppo
torijs quat(er) si venter pueri no obediat
educto fecium cum suppositorio facto ex zuccharo
penidiarum aut comodicte sepi. et si nis
geret medicum stroit nutris in nutritie sepo
aut zucto. ꝑsuppositorio geret. De sompno
et vigilia utriusque dez. lz lactens no possit
in sompno et vigilia extoto debite regi quamuis
tamen si possimus q(uod) no statim post lactacionem
dormiat vino differat(ur) dormire p(er) unam
horam post quam et debitus i dormiendo
sitis infantem in regimine in sompno et vigilia
ut si no repugnet alium ob mittet sop(or)
diurnum verum qui ꝑ uagitum pueri nutrix
pluries nocte dormire no pot sopnum diur
num concedere pot et expedit. Vero ad motum
et quietem et clarum e lactente minime cum
nabulo remouendum ee nisi i tulerit ne
tas mundandi aut aliud sile tale. vite
ingrediri i(d) q(uod) fieri pot gramorum cunabuli
salte forte et maxime immediate p(ost) lactacionem
quam nutrix pluries ut placet lactetem aut
addormicionem ducat nutrix uitat motum in
fine exercicium ad excussionem superfluitatum ne
pducat ad flamam et lact(is) inflamacionem.
nec lactet puerum famelica valde. set po
tiusque potius et no famelica no et p(ro)p(ter) qua
valde mota e. Vero ulterius ad accidentia anime
expte pueri et expte nutris oia q(ue) deli
ciosa et tempati gaudij et oia ꝑhibentia
uagitum et puocatiua ire ad hilrenda sunt
et tali regimine nutricem. deinde intencio no
calefacere set refrigare lac et silr i tenere
et ꝑhibere ebulicionem sanguinis lactentis.
De coytu no nutricis neque et absolute.

phibet in nutrice saluo q(uod) si nimium appeteret
et esset concitiua magis spermaticum ce valde
nimium forte no cohiberet concedere coytum. In illo
celebrato debet salue apis coxis ut effluet
sperma et phibetur impregnacio que e impedi
tiua et factum. Expedito regie no naturalium ad
media ueniendum salte p(ro) nutrice expedit q(uod)
medicus aspiciat signa nutricis et si viderit ne
cessarium esse flebotomiam flobotomet basilicam aut
coez venam. ex sanguine ducem q(uod) cum no
repugnet multiplicatoi debiti lactis purga
aut sepe ꝑ lenitiue ueniet cum manna c(um) cas
sia et aqua endiuie si fuit tp(us) estiuum aut
yeme cum aqua zuccari. aut brodio pulli ut
sibi. et si appareret calior debito et colericos
no erit malum exhibere syr(upum) acetosi simplicem
aut syr(upum) endiuie aut simp(li)cem oxizacra
deinde exhibere sibi de dyapenidiis no sanionda
to de speciebus nicolay. no esset i(n)conueniens i exhi
bere. elect(uarium) de suco ro. de specie uesue. aut
dyamanna de specie eiusdem lz q(uod) istorum sit
scamonea tum exhibendo usque ad iij z.
dyamanna cum aqua endiuie c(um) aq(ua) ordei
aut aqua nenufaris ut exhibere cum z j
manna aut cassie et fiat post eam uti
syr(upo) endiuie aut ro. aut violato aut
nenufarino. e(t) q(uantum) quantitate flame. Si no
patiens ebulicionem sit ~~inestate~~ in estate
i(n) qua possit fieri uentosatio uentosentur
nates cum aliquali scarificatione. deinde pul
pe spatularum. Si no fuit inestate in qua possit
fieri flobotomia possimus flebotomare basilicam
dextram. deinde eadem die cephalicam eiusdem
p(ar)tis maxime si appareat ebuliens sanguis
superiora petere. 3° in die 2° si timeas ma
gis haberi raptum ad oculos et potissimum si in
tendis morare magis de fluxu ad fa
ciem no secutino fluxu sanguinis narium
nec te potens puocare. flobotomet(ur) q(ue) valde
i(m)politum uena leporis nasi de qua vide
e(ti)a(m) p(ri)mum ca° de flatu. deinde tamen morte est
obmitte flobotomiam istam. colatiua tamen ut p(re)
to state uenitate phita et primis euacuationi
bus et lenitiuis uentris suppositis et
regie no naturalium reg(imen) p(ro)hibito. post no flobotomiam
et debitam uentosacionem. cum iulep in frian
tia et aliqualiter i(n) grossantia sanguinem sic iulep
ro. et iulep de plantagine et iulep de aceto
sella et iulep de aqua agreste aut aqua
granatorum acetosorum aut mirtorum. Item syr(upus)
de ro. solutis aut de suco granatorum aut
acetositatis citri et iulep rob de ribes cum ...

... varrolarum curatum
qui incipiunt
apparere sic ...
in die febris

et ad vino iusta electuaria que pre dicit et si post
eorum apparitionem variolarum citare cum mundifi
cantibus sanguinem que tacta sunt erit bonum quod
dam cum succo acetorum et quedam lectissimam
et non concussam de speciebus quindam amicus
prima et tertia variolarum. Expedito tempore
... ebulitionis que forte complebitur in die
2a absencio febris itaque in 3o ~~remittetur~~ re
mittet ut ... non remissa ... appa
re variole aut vestigia sua ita quod ...
bit tibi iam materiam pressi ad exteriora et
est procedendum regimine primo variolas ad h...
... ad preservandum ... membra ... inteco
est ut materia mala debite extrahatur 2o ut
expellatur ... aut insensibiliter aut 3o
variolarum debite maturentur sensibiliter
exeat aut insensibiliter ... est non valium re
gimine permittendum acie ... moderemur
ut aliqualiter tendat in calidum ... yeme
estate vero sit temperatus ... si videtur
ex flamma valde debilitari pacientem
et ut tangit amicus de nigra lingua na
ture cave tibi a calefactive et caveas ne
frigiditas aeris inducat materiam in interioribus
2o est ponendum regimine ex parte ciborum et potum
et primo ex parte ciborum et a pane in hoc ...
quod debet esse debite fermentatus levis et ...
gestus in quo infusata sint ... et
endivie ... tum morem est ...
simpliciter ... aliis circumstanciis debitis
moderatum carnes non si ... aut
... sit melius omittere carnes
sint pullorum galline cum quibus coctum sit
modicum radicis ... et endivie stante adhuc
vehementi flamma et ... perferculo
quod valde ptisana ordei in brodio tacto aut
panata in eo brodio vinum aut ... ad
huc ... aqua decoctionis ficuum siccarum delen
te ... quod non ... et detur
ista aqua cum modico zuccari aut ex aqua
... et aqua endivie ... equales partes fiat
sirupus de quo ... aqua sumat in potum
... de speciebus istis ...
... qui sunt vehementes inflamamenti
ad faciendum apparere variolas est ut sumat
ficuum siccarum ... et bene maturum
... lentium ... lacte ...
... feniculi ... decoquantur ...
aqua ut ... sumat ... due partes ... colet
et detur hoc in potu expellit ... caliditatem
... cordis et ... pulsum cordis
... stanti apparentibus variolis.

et semper valde calida et valde aperitiva exhi
beamus ... aqua extinctionum
... ficus ... aut ... siccus
ebulitio ordeum ... ut radicula
endivie ... quod dare ... flamma
... ut ... calefaciendo
in flammacionem ... moderate ... cat
tum et ... remittetur flamma ...
necessitas aperiendi fiat et sufficiet exterius
... ut tangat ... aperientia ... et
ductus ut ... materias ... flora
expulsionum expellere possit. Quando vero
de flebotomia dubitari ... possumus et si non
esset ... ad hoc tempus et esset magna
repletio sanguinis necessaria esset flebotomia propter duo
primo ut ... potens ...
materiam ad debite expellendam ad exteriora secundum
propter quod ... quia dato quod ... esset potens
expellere materiam ... expelli ...
... ad quam expelletur nec posset ...
per flebotomiam ... ipsa ...
... adhuc variolis completis stante ista
repletione ... flebotomia et ita ... fieri et ...
... et cito ... est. ... non esset ...
... flebotomare saltem copiosa
flebotomia ... male ... De ven
tosacione vero dubitatur quod si appareat ... materiam
... ventosacio cum scarificatione ...
... aut pulpas spatularum ut vere
videris et amplius habundare materiam in su
perioribus ut in inferioribus et superioribus ...
volendo in mediacius ... superioribus
partibus sint scarificande spatule volens
non abuti ... equaliter ... scari
ficatio ... ut die ... apparicionis
defensanda sunt membra quedam 2o oculi ...
cendo smaragdum ... et oculum. Item
inspiciat smaragdum nec stet in magno
lumine ut saltem non inspiciat rem rubram ...
valde ... Item si fieri potest fricentur ...
trahendo deorsum et palpat ... trahe
do deorsum. Item fricentur tympora ...
a parte anteriori ad posteriorem. Item cibum et po
tum capiat cum ... ut corian
dra ... ut ...
... ut infundat modicum panis ...
ut sit oculis aut imponat modicum aque
ro. in estate frigide ... et in yeme ...
frigoris et ... aqua ro. ... oculum
ne recipiat ... ~~repleto~~ repellendo
Item valet aqua coriandri aut ... sumachi

aqua ...

De flebotomia nota bene pro ... variollarum

ventosacio

Regimen preservativum membrorum et primo oculorum

Re[m] ~~[struck]~~ variolarum curatum

et iste modus imponendi teneatur ut
cotinz valde mundiz infundatur aque ro
et gutte due ut iij instillentur lacuali
domestico et paulatine volvatur paciens
ut aqua ro totum comprehendat oculum precato
Cano — in foramine sive pupilla / Item man
dendum quod caveat indeffenter oculos
frigida et stiptica et qui uno proprio dez
est primum debitum euacuantibus prelibatis dnz
e propria ebulicio in materia et nichil de illa fluxit
ad oculiz frigida et sat stiptica contra frigida ei
ad remittendaz caliditatem oculorum producta ex
fumis a materia sublevatis conservant et stiptica
ut confortet oculum ne recipiat materiam et materie
hec continet veritatem ubi oculi non fuissent
ante paulatine congesta materia nam dato
opposito quod oculi paulatine congessissent
materiam ultimam dato quod nichil fluxisset ad
oculos frigida notabiliter et nobiliter stiptica
non conferent timendo in terminacione materie
quod oculos ne congessisse materiam ista patet quod
eadem ratione poterimus exhibere istud defen
defensivum oculorum pro nobilibus — sivum pro nobilibus et ubi esset flama mag
na Recipe smaragdi partem subtilissime trite
drachmas ij allipo margaritarum valde mundarum
subtilissime tritarum .℈. drachma .i. s. camphore sub
tilissime trite drachma .i. aq ro ℥ ij s. ponantur
in ampula et sic cohoperto diligenter conterantur
plures et guttatim ut est tactum inducantur
oculo ut valde capite litargiri quod spume
argenti ut exponit symon h. iste tamen
litargirum sit cum ut tangit tres species
ad spumam auri argenti et stagni et plumbi
litargiri drachma drachma iiij subtilissime triti ut su
mamus aqua decoctionis sumach pro quarta
parte .ʒ. iij pro reliquis sumamus aq ro Si vero
esset in oculis congesta materia et non dum fluxisset
aliquid aqua psilaro conferet aut plantaginis
aut endivie silvestris aut aq decoctionis
memite aut aqua decoctionis coriandri
Si ad fluxit ad oculos de materia — mediocriter fieri Si vero fluxisset ad oculos materia
et ad esset fluxura tunc et frigida faciencia
repercussum et stiptica faciencia consumptivum
sive privacionem virtute ut faciat conferent et
magis in circumferencia oculi quod est corpulente
cum toto Dum vero ex toto fluxisset materia
frigida et stiptica non conveniunt sed educta materia
fluxa in substitit ut in declinacione completa
munificato et lavato oculo et ita dumtaxat
et rarificatis spiritibus et humoribus frigida ad
aliqualiter alterandum conferet magis cum stiptica
ad remedium et confortandum /
Nares — Nares in custodire

pessimum constat nos natura non temperatura
fluxum primum narium cum odoracione aque ro cam
phore et similiz frigidorum ut grana camphora duorum
granorum in aqua ro liniantur nares interius
aut sumatur oleum ro sive camphora ut
cum camphora et liniantur nares ut dictum est
aut sumatur antimonii ʒ .s. et subtilissime
teratur et imponatur aque ro et plantaginis
aut similis et intingantur nares ut est tactum
Defendimus et aures ipsum ungendo cum oleo
ro aut cum oleo decoctionis mirti et citoniorum
ut similiz Defendimus aut guttur gar
garizando diamoron cum aqua frigida aut
cum aqua ro aut lac caprinum aut asinium
cum aqua ro aut gargarizando agrestaz
cum aqua zucarata aut vinum granatorum ace
tosorum ut minorum / Item defendimus os cum
collucione eius cum predictis Item infundendo remedias
cum aqua ro aut in agresta aut in succo ara
cii dulcis Item confert collucio cum iulep ro simile
defenduntur stomacus et meri sugendo aqua
ordei cum iulep ro addita aqua endivie
Et ita quodam defenduntur possumus intestina
superiora ut si non assit bufium ventris
detur cassia medicinaliter preconata etati pa
cientis cum aq granatorum minorum aut cum
vino citoniorum addita aqua endivie sil
vestris / Inferiora aut defendi possunt
cum cristeri tali Recipe ordei ro m. prunorum
an. m. s. coquatur in aqua fluviali deinde
colentur postea Recipe zucari ro olei ro
an. ℥ ij deinde colentur et cristeri sine
alio imponatur / premissis hiis vel aliis
defensionibus si preterierit dies 2us aut 3us
nec appareat tibi variolas bene egredi fo
decoctio — tes fiat decoctio cordialibus ficuum et fenibz
aut Recipe aq decoctionis ficuum lb. j aq feni ℥
iiij aq buglosse aq endivie an ℥ ij s. ⅓ misce
et de illa aqua in potu tribue. tu vario
le non semper uno medicamine indigent. Oz
oz diversificare medicamina secundum etates et
complexiones et materias variolarum et ita secundum maiorem
flamam aut minorem ut antea tangebatur
ut si materia fuit grossior et tristior et viscosior
subtiliacioni apericioni et incisioni et ita
si fuit subtilior quamvis sit expulsionem
get decocto ficuum cicerum siccarum cum ra
dice endivie silvestris et specie quod conveniunt
expulsionem materie. Videtur in puncto primum expulsionem
cum oleo aut emplastro secundum et similiz primum ne
impediatur exitus materiarum ut putant nec
quod prohiberat aut expellere subtiliter videtur
et aer frigidus aut tactum fuit involvatur

panno scallato aut sindone rubea paries
in camera sic predixi parietem exsiccentur aut
pensam et flammam et adhesionem compositis
pro alterari extractionem variolarum et
fusione in dispositione ligne in illo quem casu
moderate involuat pannis et in aere tepido
teneatur potui est dandum ad extrahendum va
riolas mediocrem ut decoctio aque ordei cum
decoctione palmularum ficuum sed potius exhibe
iulep tale Recipe aque endivie ℥ iiij aque feni
℥ j zuccari albi infusi in aqua decoctionis ficuum
℥ iiij fiat iulep longum sed non teneatur
predicto diete in tempore flamme et ebullitionis
sit magis tenuis et completa extractione
et pertransito septimo ab initio apparicionis
et procedente maturatione debet esse dieta grossior
et mediari tempore inter medio et non obstante
alio procede continue ingrossando ut euacue
et siccetur variolis erat grossior Si autem
preterit septimus et iam maturescunt va
riole maxime in facie et pectoralibus nam va
riole predictam plus differunt maturationem
et in exeunt in maiori cohoptura tempore
aperire pluritas ne sanies maneat rodat
carnem cum acubus deauratis propter nobiles aurum
existente temperato et conformi corporibus humanis
et prohibituram et debita sanie expressione
vngatur cum cotono mundo et ita operetur
fiat in aliis naturis et propter mitigacionem
et putrefactionem exeuntis saliconem carni
tur Recipe salis ℥ j tirici ℥ s fiat decoctio in
lib ij aque ad consumptionem tertie partis deinde in
fundatur cotum dicte aque deinde tingatur
variole locorum non valde dolentium Si tamen
aqua decoctionis tirici et salis liquata fuerit
rosata magis illa conveniat autem infrigiat
eum et siccat et sua aromaticitate confor
tat partem quorum exsiccatur hanc aqua describe
possumus Recipe foliorum tamarisci lentium pinno
in frustra aque fontis ro. ras siluestrium sandali
rubei ana ℥ iij coquatur deinde colentur constipatum
constrictum deinde in colatura liquatur ij ℥ sal
et grana iiij camphore postea habeat cotum
ut est tactum ut recipiat pannum lineum et in
fundatur dicte aque debite confectis ut re
maneat temperati liquoris deinde exten
datur in quantitate loci quod intendis exsic
care et hoc remedium conveniat autem pro
maturando velociter et exsiccando et faciendo
cadere pelles variolarum et tempore yemali si
mantur folia et cortices tamarisci et appo
nantur prunis incensis et fumo decorum fingere
pannus deinde apponatur loco cuius exsicca
tionem quibus fit si quis magna exsiccationem
variolarum conveniat autem fumigationem ex mirto

et foliis eius fienda cum panno ut est dictum ut si
est tempus yemale fieri et mitte plurimum prunis
fumigare modo isto Recipe mirti et foliorum eius ro.
ras gallarum siccarum ana ℥ j corticum thuris mur
cipssi ana ℥ j conteratur et horum medietas ap
ponatur prunis ut est tactum fumigando in modo illo
sed decentius remedium exsiccationis ut aspergatur Et sicaminea
lectus rebus exsiccantibus vel ita describe possumus
exsiccatur Recipe farine risi amilii ordei salvie et
lupinorum ana ℥ s aspergatur lectus ista faria
subtilissima et valebit melius ad exsiccamentum
ut sint linteamina rare texture et sibi ipsis
super culcidra ponatur dicta faria pulvis et
litargirii et antimonii subtilissimus ut
alcohol sparsus in lectus exsiccando loco co
fert sed cum incipiunt variole exsiccari et Cum sanies et varolle depost
potest esse pluritas in eas exsiccates et conuenit exsiccari
esse aqua ro. deinde intinge pilositates penne
auce vel galine et linire exsiccandas par
tes vsuale tamen est ut est tactum cum acu frangere
variolas et cum coto continue exsiccare re
media tamen autem bona sunt si opus est ex
siccatione forti et cita Si non ex variolis Si ex varollis contingunt ulcera
contingit ulcera in aliis partibus ab oculis
tum conveniat autem vnguentum album cuius descrip
tionem sume ex mesue et sit sine aceto ut Recipe
vnguenti albi ℥ j lauetur cum aqua ro. aut
misceatur eidem aqua ro. ℥ s rasure radicum
canne rasure radicum salicis ana ℥ j cam
phore grana iiij subtilissime trite misce deinde
cum penna linii ulcerata loca vngendo dicto
albo cum aqua ro. misce litargirii subtilissime
triti ℥ j camphore grana iiij ut dictum est et linii
hoc cum exsiccabit ulcera et valebit ad vnien
dum et cicatrizandum et si cruste in naso contingant aut Cruste in naso et auribus
auribus sumatur butirum lotum in aqua ro. aut
pinguedo galline recens non salita similiter
lota et liniantur cruste et loca crustarum aut
sumatur oleum ro. solum vel Recipe olei ro. ℥ j s bu
tiri et adipis galline ana ℥ s lauentur
ambo in aqua ro. decoctionis ℥ s cerusse et s
litargirii et cum cera alba sit lota fiat vnguentum
molle ut postea fiat vnguentum et ita liquatum infundatur
dicte aque deinde fiat linicio ut est tactum
aut sumatur pinguedo anguille cum oleo ro.
et fiat in vnctio et quod dictum est conveniat et autem
vnguentum rubeum in delendo vestigia variolarum
et pisto valet et vnguentum de cerusa quod ponitur
in quarta tertia quarti et post describitur Vestigia vero
variolarum delentur postea sumendo aqua ordei delendo vestigia variolarum
et decoctionis furfuris sed exsiccatur possumus
conficere tale medicamentum Recipe radicum cannarum ℥ iiij
abiectis corticibus seminis melonis cum corticibus
tritici aut tritici exqua fiunt olle ana ℥ s amigdali

dulcium et amararum ana ʒ s. pistentur grosse post de-
inde coquantur in duabus libris aque ad consumpcionem
medietatis. deinde recipe duo albumina ovorum et recepta
litargiri sarcocolle ana ʒ ij zuccari tabarzet
amili ana ʒ s. misceantur in unum. deinde cum
isto linatur facies et post consolidationem
potest lavari facies cum aqua ordei et iterato
cum tali linire. Item confici possumus hoc unguentum

unguentum

Recipe olei liliorum albarum olei psilliorum adipis
asini olei ro[sati] ana ʒ s. cere albe ʒ iij. cum
isto ungato cum vadit dormitum paciens
inungatur et postea lavetur cum aqua ordei
et lupinorum et pauci furfuris. Item si intentio
est consolidare et pelle cooperire quando re-
movetur potest fieri hoc medicamen. Avicenna Recipe [illegible]

aliud

marum ʒ j lapidis pumicis dicit gentilis non
est expertum hoc ana. videtur intelligi pos-
simus lapillum dum [illegible] in concavis pumicis
cum consolidatione et virtute pumicis et similium ʒ iiij.
costi armoniaci ana ʒ s. baurac ʒ j.
ossium vitulini antiquorum radicum [illegible] ʒ
ij seminis rafani pulmonis rafani consolidati
aristologie ro[tunde] lupinorum ana ʒ j. conterantur
omnia subtilissime. deinde recipe adipis asini et
dimesticorum ut galine ʒ j s. olei ro[sati] ʒ ij.
s. cere albe ʒ vj. fiat unguentum molle cum
quo liniantur membra ut est tactum. valent

unguentum valens

et ad istud unguentum citrinum et unguentum album quod
ponitur a nicolao et eligatur unguentum album
sine aceto nisi forte contingat consumptionem
sanici et incisione parum viscosarum. Si

cura post vestigia apparet malus color

vero post vestigia variolarum appareat ma-
lus color ut pluries tunc debite in super-
mundificato corpore debes adhibere que multipli-
cant sanguinem bonum et clarum et subtilem et [illegible]
ipsum ad exteriora sicut aqua ciceris rubei et [illegible]
sorbilia et cetera et vinum odoriferum addul-
ce declinans subtile sanguinem. Item aqua carnis
ut boni caponis aut pullastre marcat
quod caro testiculorum non nocuntur [illegible]
Item caro fasianorum et perdicum sturnarum et coturni-
cum. Item lactentium vitulorum et caprarum
et vacce iuvencum castratorum. Item animalia
in rubis degentes pingues. Item ficus siccae
nam generant sanguinem subtilem ut tangit
Avicenna et expellunt ad cutem et propter hoc faciunt
pediculos ut primo secundo tangit in materia ista. Item
[illegible] ibidem ut continuis diebus bibat in [illegible]
colorandus vinum potius et lac caprinum
et si foret humanum melius esset. et hoc
quod dum [illegible] eget corpus et si eget
aliqua mundificatione et [illegible] confortatione
conveniat Avicenna [illegible] triffaram et kebulos.

suple conditos quorum descriptionem tangit in fine
Item per mundificando sive interius et aperiendo [illegible]
vias et educendo superfluitates et [illegible] faciendo
colorem bonum valde valet agaricus confectus
ut tactum fuit addilatum et sanguinem confortan-
dum est brodium debite pingue caponis
aut similis in quo sit positum modicum cina-
momi cum zuccaro albo aut gariofilorum aut croci
vel si vis isto modo describitur recipe cinamomi ʒ j.
gar[iofilorum] ʒ ij. croci ʒ s. zuccari ʒ j subtilissime
pulverizata misce et cum 3 coclearibus pone
brodio. alia multa tanguntur ibidem que inde
collige. quid et fiendum sit si nascatur variole in
oculo et si fiat ulcus inde ex 3a 3i libro
4to. Si vero contingat fluxus ventris habe-
mus regimen superius tactum per isto tamen
Avicenna exhibere lentes [illegible] cum [illegible]
coctas. Item conveniunt granata sumac et similia
et ista sufficiant pro presenti de variolarum cura.
Cura vero morbillorum habet consilia in se
coveniens excepto regimen non naturalium ut cum ebul-
litio sit maior tendat regimen ad maio-
rem infrigidationem. Item sit dieta magis tenuis
et ita in aliis observandum est tempore quo
contingit extractionem morbillorum non vita-
mur talis ut in variolis non [illegible]
ita et pacientem deflora et dicatur ut est
tactum et utrobique de provocatione fluxus
sanguinis narium cum alibi tactum aut si esset
mulier etatis debite de provocatione mestruorum
aut emoroydarum in masculo et ista suf-
ficiant pro presenti morbillorum cura.

Curacio harum febrium

Istud est capitulum in quo fit apparatum et
maioris in [illegible] ad apparata contingenter
conti[nue] constituuntur febres effimere vel [illegible] emph[i]mera
emph[i]mera [illegible] in [illegible] omnibus fit male
[illegible] effimeris. quod regimen harum febrium
[illegible] distinguitur. Secundum apparata ut intrinseca
sunt vel extrinseca et secundum vias apparatum.
ut febrium [illegible] apparata quidam sunt effimere
ut est tactum et [illegible] de [illegible] apparate et
de diversis febrium. quidam [illegible] [illegible]
Avicenna in capitulo de [illegible] apparatum et [illegible] apparatum
et in [illegible] capitulo dum diceret curatio harum
febrium est curatio febrium acutarum et quedam
sunt ethice secundum quod est evidens et [illegible]
possumus exemplum in capitulo de cibatione
pacientium ethicam de regimen et isto modo dis-
tinctarum febrium distinguitur. canon tamen
[illegible] sit et regimen apparatum aliquibus pendet
ista fit vel pependit aut causa est ideo
principalis et primaria cura est apparatum

2° febrium ut ipliat cā° dcō · regime aut
effimeraz tactu ē pma c° cā° ppo de fe·
effimeris ex apate ubi ī tangit gña febiz
q ad apata oseitur 2lz sit tangendu supig
sub actissie tu replico q̄ res q̄ umamitz
plet oz ut ites intros ꝑ dcts q distigue
ī nō naluz rez regime 2ī mele mag
p̄° sat halen pot ꝑ plita et inē cetera·
oz subtiliare regime 2 dimicte vinū sē
nō dz cibari regulare nisi q pleta decliacōe
· Regime uc° v° 2ᵐ erit intendē apati
et fe· gut· pmo lemedo uentr̄ ut isim
cies ē tactuz cū mana aut cassia· deī
si fuit flegmon et fuit hiundantia sang
aut peccauit huor cū sang° a floia in
choare debiug p9 leniconez· et si fuerit
uulo ex ca· ī tigme dextro 2 sit ma īfluxi
potes flomare de basilica simistra ut si
ma nō eet ualde multa nec ī ualde multi
fluxus posses flomare uena coez ī bchio
et si intenderes plus diute floia venaz
ꝑpetualiz ī man eet oferenor 2 si uelles
adhuc plus diute ḡret floia basilice post
istas euacues vlēs attende cur apatis
quā cape colorē sius simie tu cautiones
gnales ex x° pmi detina apatiz· Nō
tū hic q2 cotina febis effime ex apate
hic textu 2 nota sut eis extiguetia
et infiancia 2 hiuertacia 2 emplata in
firata cū nunc sup nib2 ī frigiūm apposite
mosiz ita ut nō noceat apati nz faciat
ipm crudiz ymo ī frigidet· via int ipm
et cor infiracōe penetratiue in ꝑfundiz
Sit si applicat ī repaissimū state apate
extiori maxie circuit locu apati est
applicari repaissimū ut repellat maz et
viaz stigat ꝑ qua trisiret ad locu· Si nō
qrauis tn simissiz face p aliq̄ sit stiptica
ofortatia pt aplicarj pti apate 2 circa
illā ut vigoretur ī trismittēy° maz ad
Ad regimen putre 2 subtiagen ueiend
ē diuidendo 2 ipm ī rez nō naluz resficien
et medicaluz· exr̄ ad p̄° et q2 spalit
amic de crisipila in tiori fit medicz
2ᵐ illa statuit regim nō naluz pmo
aeris qui detinet ad frim 2 hūdiz ex
artificiorum supius tacto 2 maxie ī fira
tus sit ex firis aromatis· Jt 2° colliga
tibi ex regie febrium acutarū tū fiat mag
subtiliato regis vnget ptisana ualde liq
da in decoctōe pulli mat ut melius in
decoctōe maria aut panata zara ī tali
decoctōe et alia q̄ tu collige potes ex ti

bacōne febriciāciū medicora 2 fiuāy regien
si fuit exacerbacō· Jt ī potu capiat aquā
ordei aut aqua zucharata medicora 2 dis
tingue regime 2ᵐ tpa febris 2 apatī
vinū uero extoto vitet· ut cōphende
potes x° pmi detina apatiz nisi foret
magna debilitas virtut et tuc sit vinū
ualde paucifez ut simie limphatū· De
pmamcōe et replec quid sit ddm sat ostat
nam ī anitōes et euacōes ouunt· Jt
de sopno et vigilia quid sit ddm appet ī
ex regie acutaz febrium· Jt motu corporis
et aiales vitent 2ᵐ pot° ut ī simuit
x° pmi detina apatiz· vitetur ī introi
tus balnei· potus aque frie het simmit
inde 2 hoz sic noto· Vero ad 2ᵐ ut
meliuz regime et p° si vent fuit ostipa
tus leniat cū clisteri et si nō fuit mag
sitacō· fetū melior erit medicia leni
tiua pot simida ut uidet stoim ter
deīn si appat neitas floie fiat ex vena
ꝑpetonata quā expliut° collige et si
post floiaz fuerit ostipacō ventris itenato
ut ē dcm leni ventrez· postea si videtur
hiundare mā medora cū appat de quibz
est dcm locis sius· vn ꝑgre inde euatia
cole· aut flair ter· deī dige 2ᵐ si appati
digestiua huoris peccati q̄ 2 colore sius
collige· halr tu gnti ut distinguat dada
pot 2ᵐ pn° apate et alia tpa· curas
tū apatiz interiorz spales q2 2ᵐ spalia
mebra apata vide ex colore ppis ī 3° can·
disticaxes 2 medicamē 2ᵐ tpa apatiz
interiorz pendentes ī notitia orationibz
gnalibz cōphende x° pmi ca° detina
apatiz et illo pag ppho oculorum aut apa
tuz q2 tu ī pnti cap° amic tangit cura
crisipile exterior ult° regime nō naluz
tactu uemēdo ad regim 2ᵐ pmissa
lemēdo ventris in crisipila coz amic
flomare 3° x° intelligēdo peccati sang
et colera eidz de quīnotā et taz ance°
crisipile foret ꝑpinqua cuti exteriori que
noceat ymen 2 obmittēdo alios itellec
tus suppenamus cū de int duas cutes
q2 interiore sensitiaz et exteriore tacta
ut ex amic ocipiamus maz colicaz ance°
ita remotā a venis ut ꝑ floiaz nō sit
ductibilis ī venas ex quo reddimur cuti
tataz effice floiaz contra crisipile ex
teriorum ut nō trahat ma ī venas et nō si

cola fuit ext' venas ppinq ti venis tunc
totu eius i venas tantas cautissime in
flobotomando aut si no transeat colera i ve
nas i tiscere ti 2 intrinz ledat et credo
ita de flaia dcm i erisipila sic ppatte in
variolis ista simaz ergo oforme sic auic
3a q' i cura erisipile ad pnm du dic et
si indigz flaia flobotomia 2 flaia quidez
no intriz ofert nisi quo ma int duas
cutes Si aut pfunda fuit et eius puna
mentinz inmoratur 2 fortasse attrahit ro
et si flaia nec alio ost dpnitt ex basilica
dextra i brachio aut man et ptidiacoes
ppat deni lein uctic i inmorari maz cu
dyapinus nicholai no stamoneato aut
cu decoctoe fructuu inesue hoz desco
explit halet deni tribue digestim sti
trimsecus appuerit peccare ma q colli
gt codas in cura 3ne pine localibus
2 post flaiaz et vlez euacoez ucendum
et canon sunt examus loco allegato
q inca applicanda i pnc dz ce mag stipa
qua frigida in statu nero mag frigida q stipt
que canone inde aptu suini itellige
supponendo istud i quolz tpr sine i augz
tpris erisipile alig pte qunt frigida pmo
i pn ppt repletu et in augmento 2 cu ad
hue ma sit influxu sit in statu et de
clinacoe timendo ne ex minia flama
colere fiat ultimo mibri nc timemus
magnu nocumentu ex ictumacoe i frigida
conis ppt subtilitate colere i pn no vi
gorando mbr qu ma e i fluxu re quasi
nichil nobile fluit oz stipticitate ee
intraz ut vigorando mbz sit eu trismis
sus 2 sistere viaz p quas ma fluxura
est in statu nero 2 declinacoe cu sit ma
tota fluxa 2 sit intencio extrahendi maz
ppt no qunt stipt nisi remississima
forte et io lz intensiora frigida qunt i pn
q in statu erisipile ut declinacoe qr ti
stiptica q qunt i pn intensiora sr re
stiptica genciu in statu et declinacone
q frigida q qunt in pn excedunt frigida
saltez status saltez r gencu in aliis
apatibz cp ad hec tpa q cpatiue dcz
medicamina in pn erisipile ee mag
stiptica qua frigida in statu aut oppoito
mo pposito declarat auic 3a q et oz
ut sit infrigidaco eius in pnc fortr stiptia
ado ut forsitaz augmte eius stipticitas.

sup ipius frigus et statu nero sit ipius frigus
uchementius stipticitate. Sit ti canon i in
frigidando ne mortificet mbr in pn ti
docet auic applicare sucu lactuca p io ut
R sucu lactucaz sucu sempvine sucu por
tulace an 3 s. farine ordei sive pulvis
ordei 3 i. ut 2 misceant dci suci cu oleo
onfaltino i olivaz i matiuaz aut
cu oleo ro sic gt epitimo pl et ppt
cu aqua ro aut aqua plantaginis aut cu
aqua decoctionis sumat 2 aqua endivie
aut lactucaz vl R aq ro 3 iiii sandal
rubeoz 3 iii simul valet aqua fem ex
aqua sclimacus cucurbite et aqua ro
ut aqua plantaginis Sili aq nenufaris
sic posses face emplm ex farina ordei 2 olo
ro 2 aqua nenufar aut sal in ptessu
tu vide medicina ex 3a q domestica fac
et tene mti no solu exterius aplicanda
sunt frigida ymo 2 interius comedendo ut
bibendo ut exhibendo lactucas 2 bibendo
aqua endivie sul cu illa limphado potu
et ista sufficiat de pn ma ro.

egimē fe· emitritei

Nectiu est i emitriteo regimen q
i pn cap et cc emitteum q dividi possi
2m mo emitrei na lz colori forte ne
sit emitreus febris qtidiana ex flactica
qtna et 3na interpolata ti 3 ee pot ut
intelligi febris qtidiana ex 3na qtna et
flactica interpolata ul ut 2 tangebat auic
poterunt cplicari due qtne vna d colera
et alia de flate aut due interpolate. Re
gimē tn tactu pauc dr puri 2 veri
emitritei q poliuo more distigua i regi
me no nalizz rer et melius pmo
inchoamus ab acre que eligamus repatu
in actis 2 passiuis medic melz colica
et flactica sub equali qntitate qntitatibz
aut ddo melius flactica ma tn indicante
de calefacone et exsiccatione qsi distrasse
febuleb 2 colica ma indicat de infrigida
coe 2 humectaoe et si istaz idicaconu
aliq aliqua superaverit eni superantes
modificet aer modificet 2 2m tpus
anni frio 2 estate qperes ro ut nullo
ti tpr acre exterine qlitat applicemus
mti tn teneamus flactica qr qtidiana est
intriz idicans cura et qr pendet a ma
difficil digeris 2 resolucois Peritamen

eligamus clarum et minime vaporosum in aere fluente quam tempore sanitatis maiorem tamen quam in zona sola egrote corporis repletione ampliori ceteris aliis paribus et sit locus habitacionis aliqualiter a terra distans cuius fenestre apte sunt versus oriens aut septentrionem et ita sit debite eventatus quem si propter feditatem et humiditatem corrigere oportuerit aut propter caliditatem et siccitatem adhibeantur fumigaciones aut aspersiones aquarum odore suis proprietatibus temporibus quibus antea dicebatur. Expedito aere venio ad cibum et potum et primo ad cibum

[cibus] inchoans a pane qui potius condicionibus famuli

[panis] exhibitus sit levissimus spongiosus non tantum fermenti et salis ut sanorum communis nec ita modicum habens ut aptetur in colica passione nec sit ita remotus a furfure ut in colica aptetur nec ita furfuraceus ut sanorum sit 2° diei aut 3° a coctione sit in tepate coctionis de quo non conveniat multum et sit panis forte cuius alios ueio mos panis mitet et cibaria depasta facta et aldis similiter uti potest.

[carnes] Expedito pane ad carnes veniendo et quia conuitteuis pluries in longius a principio convenit dieta grossior quia non semper potest in repletionalis et maxime a principio dieta tenuis convenit hiis qui acutis convenientibus indicacioni potiori attendendo quam propter repletionem ut potius indicantem a principio subtiliorum dietam poteris in ulteriori tempore ingrossare non timendo nocumentum ex extensione magis morbi aut propinquitate status et essis. Convenit quod a principio panata in brodio pulli ut panis infusus eidem brodio ut ptisana ordei in cocta in eodem brodio deinde moderata repletione poteris uti extremitatibus pullorum ut pullarum cum similibus ferculis nec in esset addere ptisane modicum zuccari aut salis superante flamma aspergere ptisana aliquo modico contriti piperis aut cinamomi et similia quod versus statum post ... repletionem immo iratam magis et inceditur fer. dietam debes exhibere minus grossam deinde finito statu et veniente declinacione potius secundo dare de pullo. Item auiculis paruis et similibus. Item versus finem declinacionis potius et magis augere dietam sive ingrossare carnes quia naturaliter districta tempora conueniunt erunt carnes usuales ut pullorum castratorum capretorum lactentium. Item capriolorum et lepusculorum conueniunt et oua maxime in declinacione. et alia que potes videre et maxime exhibite parte conuenientie dietandi. vitentur

[pisces] pisces si tamen paciens omnino de eisdem accipere vellet eligantur aliqui saliciones aut assacione anisorum aut feniculorum et potius assi quam elixi conueniant. Vitentur lac lacticinia et caseus. Item ex oleribus conueniet potest de cocto lenis caulium post moderacionem repletionis aut spinacie aut petrosilli. Item in declinacione ista paterius concedenda sunt. Item spargi et condite cappares. Item amitule infuse aceto de coctionis saluie et rorismarini et aliquantulum piperis. cibaria non diuisa vitentur 2ª potest Exemus aut quod de cocto ciceris rubei maxime in declinacione alia genera ut predicta obmittantur. Nunc de potu dicendum. Pro intelligendo fructus conuenientes et notiuos ex regimine zuccarie et flammatice et sic de cibo dictum est ita intelligatur de potu stante repletione sit plenum est dico et subtilians potius ut exhibeatur aqua ordei dicante flatica cum zuccaro rubeo parum zuccari et non multe decoctionis ordei aut sit aqua zuccarata solum propter abhorrentes aquam ordei aut si extoto requiritur vinum sit vinum paucitatis sine aquosum colore album quod videtur conuenire. Galienus cum sequitur in libello de vinis aut si coloratum paciens voluerit sit clarum ut sic dictum ut gaulum limphatum ut non limphatum vini potest ad se. de cibo dictum est ita et de potu dicendum augetur post evacuacionem sive moderacionem repletionis cum viciitate conuenietur ut tamen procedamus subtiliando cibum et potum post istam horam usque ad statum et etiam si fuerit. In declinacione non ut est clarum conuenit dieta grossior et aliquantum vini albi subtilis aromatici in sapore medii. etate ad antiquum tendentis et maxime convenit in sic declinacione et equales certa et hora qua intendimus refectionem virtutis et vias apertiones horem nec potius conveniunt exhibitis colliges. Expedito cibo et potu ad inanitionem et repletionem veniendum inanitio quia sive superfluitatum prouenit est fluxiones educendo si enim est in die bis et non expellente virtute fiunt tristeria aut suppositorio aut passo principali dicendum de replacione omnem vitet et surgat a mensa ut est cibum diuulgat 3° forte dum conueniet eius quod comedit et bibit sive a comestione ut potu reliquus fenius aut potius adhuc iste remanentibus quibus et horis cibacionem et potum vitare debeat et quibus non exspectatum colligendum est. Nunc de motu et quiete dicendum et procedendo constat infirmum ita paciente non

Sompnus et vigilia

Accidentia anime

Re^m medicinalium

debet coartari nec indeclinacione particulari ex
acerbacionis ut incepte interpolacionis et
magis indeclinacione vel g(ene)rali defirmacione
corporis quam motum supponit. explicite elige
que quod minor tamen esse debet ea quam impura fla(vi)
contina ut interpolata adhibeda est et maior
qua in cotidiana interpolata pura ut non pura
salte flatica dominante. Nunc de sompno
et vigilia dicendum et quibus horis sit dormiendum
et quibus non satis est constare post explicitis
racionibus de quantitate sompni dicendum supponendum
debet esse maiore quam in pura flatica minore
non quam in cotidiana contina ut interpolata aliis
semper omnibus paribus illis duntaxat ex
ceptis in quibus spacio utenda est. Nunc de ac
cidentibus anime dicendum est et omnia accidentia anime excessiva
sunt vitenda maxime tamen retracta calorem
ut timor et tristicia intensa gaudium tamen in
tensum parum et levis ductio usus nam
magis convenit qua in cotidiana contina ut inter
polata remissiores tamen quam impura flatica
Aliud de coytu parum constat in tali febribus
coytum debet vitari nisi adesset rarissima
contingencia nimie replecionis vasorum exspermatica
maxime peccantibus evacuacionibus
et iuvenibus digestionibus. Expedito primo principali regimine
veio ad 2^m ut melius ordinem prosequar
expediendo tamen se ista conita sic in aliis conse
quitur non hic intencionem quia nunc ancedentes
et coniuncte plurimes ad longinquum reduci non
possunt addigerem nam evacuandum et quia
ut practicum est pisfebribus cotidianis non sunt tamen in eo
ipse ancedunces ut coniuncte de quibus superius
dictum est et causa evacuacio est premittenda non
faciendo propriam evacuacionem nisi in casibus cotidianis
assignatis quia nunc esset iuxta ipsa in libro amphorismorum
2^a 2^e principio acucius morbis ut fuit in
libro amphorismorum 22^a primi digna medicari oportet
aut quia fortis inductibus et educcioni propriis
simplicem gradu innoracionem cotidianis nunc primitt
tenus. secundo ipse nunc libet praedicti conitum iuxta
aliud utrasque innoracionem ad implere possumus
3° addigestiva vemencius et 4° ad propria
evacuancia forciora et 5° ad confectiones aut
alia vigorancia virtutem et aperiencia vias
et sibiliancia vias si que remansissent
6° ad ...iones expiata aut sacculos
venientes sicque horum extiterunt opertuna
ipse licet premitta leniencia et primo simplicis dominan
te flatice potest esse hoc: Rx lubleparum et lupuli
esse lupulum licet quidam dicunt esse mineralem
generalis non dicitur esse lacticum herba quodam ana ʒ s

fiat decoctio in lb j aque ad consumpcionem
medietatis. deinde Rx mellis rosati non valde
antiqui ℥ ij et i miste v ℥ de decoctionis
post colacionem et in potu tribue ut Rx cassie fistule
℥ j s dissolvatur in ℥ v aque mellite ut si opor
tuerit magis innorare innoracione propria
adde dyasinicomis ʒ j s aut electuarii
indi maioris ℈ iiij ut potes addere tro
ciscorum de agarico simplicis factorum ℈ iiij ut
addatur agarici parati ut supra dictum est. Si
nero fuit colera flate dominancior leniter
poteris isto modo et aliqualiter educere coleram
amplius Rx aque ordei zuccarate ℥ v syrupi
violati ℥ ij manna ℥ ij dentur in potu
mixta in vicem ut confluat manna aut
est factum cum ℥ j s mellis violati sine ℥
melius ℥ j et media manna et j mell.
violati et si vis hoc magis proprie innorare
adde dyamana ℈ iiij. Si aut fuerit humo
res qui pares docere et amici persistere innorare
noranis ut Rx aque decoctionis alubleparum
tamarindi ℥ iiij mell rosati cum manna
syrupi violati ana ʒ vj misce et in potu tri
bue ut vides potes de decoctionis immittere
j ℥ manna et dyasinicomis dyamanna
ana ʒ j et in potu tribue. Item teneatur si
fuit expediens facere cristeria ut est tactum
item si stante ventriculum comprehendas nam
iusto modo ductibilem tunc primum statim eius
exhibere modum ut si fuit cotidiana humas
syrupi acetosi simplicis j ℥ cum aqua tepi
da tamen ℥ s et si flatica fuit potes ex
hibere oximel simplex in aqua decoctionis raffani
ut vides potes exhibere in colico dum aliquis
propriam quibus educcionem syrupi acetosi in decoc
tione agarici sit in flatico oximel simplex in de
coctione eiusdem agarici premissa aut leni
tione et tali innoracione addigestiva tunc
eundum vel dominante magis colera Rx syrupi
acetosi simplicis ℥ j mellis rosati cum ℥ s aque
endivie aque fenic aque zuccarate ana ℥ j misce
et in potu tribue. Si non magis dominans fuit
flatica Rx oximell simplex ℥ j mell ro ℥ s
aque fenic aque endivie aque zuccarate ana ℥ j misce
et in potu tribue et supposito syrupo totiens ut apa
reat digestio potes evacuare dando de pillis
agregantis de specie mesue ʒ j et potes
aut est cassie cum electuario de succo ro. aut dum
quis plus colera educcionem potes addere ut
in confectione dyagredii tutius est cum electuario de succo
ro. Item dare possumus pillulas de turbit de
specie mesue dominante parum flate. Item

Aggregator si ista fuit colera ... dominans

conveniunt pille quas describit avicenna in via 2 huius libri sit pille lune ad hanc esse necessarie et omnibus cronicis et febribus ledentibus viscera et proprie cum materia flatica est magis vincens Recipe aloes mastic. mirabolanorum citrinorum reubarbari succi eupatorii succi absinthii ro. ana partes equales cum cera ʒ iij croci ʒ i s. fiant pille cum aqua endivie et sit dosis ʒ ij cum syrupo acetoso. Item constructe pillulis decoctis et aliis conferentibus maxime ipse ut post digestionem et eius [illegible] habet ita descriptio longa dicens ipse digestionem alias post digestionem Recipe aloes mastic. succi absinthii ro. omnium equaliter quod cum est dosis decem croci ʒ s. formentur pille cum aqua endivie quarum dosis sit ʒ ij cum syrupo acetoso ut si volumus premittamus syrupum acetosum ut parte deinde exhibeant pilleque post istam evacuationem repletionis syrupos aperientes et subtiliantes materias et confortantes membra ut est syrupus acetosus dyarodon que describit mesue Item quo fortior existens et solutus syrupus acetosus de succis herbarum cum aromatibus descriptione eiusdem ut et potentes conferunt julep ut Recipe aque buglosse ℥ ij aque endivie aque ro. ana ℥ i aque fen. aque eupatorii aque absinthii ana ℥ i s. aromatizentur cum sandalorum ru. citrini ana ʒ ij deinde Recipe aceti ℥ i et cum vi ℥ zuccari fiat julep de quo sumat in potu ℥ iij pro vice post non assumptionem syrupi ut julep iam et digesta materia potentes resumunt solutivum quod est tactum. Ultimo de confortativis dicendum post quam evacuationes conferunt potionem dyarodon ut scribit magister [illegible] contra potionem quinque specierum sandalorum cum speciebus dyarodon ut Recipe specierum dyarodon ʒ i specierum trisandalorum ʒ iiij fragmentorum smaragdi saphiri iacincti et [illegible] margaritarum ana ʒ ij subtilissime conterenda conterantur et cum aqua absinthii et buglosse et rosarum fiat confectio solida. Aut si fuerit [illegible] humida et quies cordis confortationem et cerebri [illegible] tunc confectio ista Recipe specierum electuarii de gemmis descriptione mesue specierum trisandalorum ana ʒ i cum dictis aquis et zuccaro albo fiat confectio solida ut in modum electuarii de quo sumat pro vice ʒ ij. Item post evacuationes conveniunt trocisci quos tangit avicenna capitulo proprio ut de absinthio et ro. quorum [illegible] quarto canonis. Item de trociscis quos tamen describit avicenna trocisci leves [illegible] ad emittendum ad aperiendum et alterandum et aliqualiter evacuandum Recipe rosarum radicis liquiritie ana ʒ iiij [illegible] sive manna ʒ iij spice succi absinthii spodii ana ʒ ij fiant cum [illegible] trocisci quorum

dosis sit ʒ i aut ℈ iiij. 2o tangit avicenna trociscos magis alterantes dicens dicit alii ad inflationem Recipe ro. ʒ vj seminis acetose gummi arabici ana ʒ iiij amili ʒ iij berberis spodii seminis portulace ana ʒ ij draganti croci reubarbari spice ana ʒ i camphore ℈ i sufficiunt ℥ v fiant trocisci. 2o describit alios aliqualiter confortativos fluxus ventris si fuerit ita dicens alii valent habentibus hanc febrem et ipse qui conferunt cum hoc de solutione ventris Recipe spice aromatice [illegible] sive ligni aloes croci berberis et succi eius ana ʒ iij reubarbari ʒ iiij spodii rosarum cum suis capitibus lacce gummi [illegible] ana ʒ v seminis acetose [illegible] ʒ vj terre romane cuius loco ponatur terra sigillata ʒ vij media dosis et fiant trocisci horum unum [illegible] cum vino citoniorum quorum quantum sit ʒ i et unum pro vice tribuatur [illegible] confortationem ventris cum [illegible] citoniorum sive [illegible] ℥ et ij ℥ aque ferrate. Ultimo describit hos trociscos magis aperientes et aliqualiter solventes dicens descriptio alia bona Recipe ro. ru. ʒ vj berberis gummi arabici seminis acetose ana ʒ ij spice eupatorii spodii amili seminis portulace [illegible] seminis ana ʒ ij seminis endivie seminis cuscute ana ʒ i s. succi liquiritie ʒ i lacce reubarbari ana ʒ s. agregentur ista subtilissime trita et fiant trocisci cum syrupo endivie. Tenetur quod quia trocisci non sunt in usu cum ideo loco eorum utere pluribus confectionibus ut ex dictis trociscis pulverizatis cum zuccaro et aquis tactis fiat electuarium molle aut solidum confectionem et utere ut dictum est de aliis confectionibus. Ultimo [illegible] satis patet per [illegible] in [illegible] usque [illegible] fine [illegible] alia [illegible] regimine ex dictis et colligere possumus ut si [illegible] fuerit flaccida et [illegible] ut [illegible] attendamus attentius magis [illegible] contra. Et si [illegible] fuerint [illegible] aut [illegible] debes hic regimine medium attendere [illegible] magis [illegible] si [illegible] eius et [illegible] humoris [illegible] si complicetur [illegible] et etiam [illegible] si complicetur [illegible] et [illegible] attendere et [illegible] regimen [illegible] medium [illegible] medium [illegible] et [illegible] lenitionem digestionem et evacuationem et [illegible] dante [illegible] sit dans finem [illegible] illi sit laus et gloria [illegible] per [illegible] et finis [illegible] Amen.

Explicint recepte pro egritudinibus [illegible] verificate per egregium ac famosissimum artium et medicine doctorem M. Marsilium de Sancta Sophya scripte et finite per me Johannem Hössel de Gnolsbach Padue pro tunc scholarem medicine dominica qua cantatur in ecclesia [illegible] Anno M cccc iiijto

Trocisci boni qui [illegible] fe[illegible] solo ven[illegible]

Trocisci aperiunt et solvunt

Trocisci primi

huic febri et maxime paucis cum de illa 1o pag. et de medicinis viris adeo et pro modo gradat auic trocisc. de decem medicinis qui descripti sunt quarto canone tractatu 8uo de troc. descriptione penultima trociscorum positorum in 1o tractatu quorum iuuamenta ut tangit auic ibidem sunt ad curandum dolorem epatis et molliciem eius quorum descriptio hec ita rx anisi folii indi absinthii seminis apii spice amigdalarum amararum excorticatarum ana ʒ. i. aloes ʒ. ii. succi eupatorii ʒ. iiii. or terenda terantur et agregantur pulueres cum succo eupatorii et aqua decoctionis absinthii et fiant trocisci quorum dosis sicce et tritorum est ʒ. ij. et ita duos trociscos cum sit trocisci cuiuslibet ʒ. ... et dentur cum aqua tepida vel modicum calida et non frigida hec enim trocisci ut presumpta ingrediendi patet subtiliat materias grossas tam flegmaticas quam melicas apperiunt vias resoluunt et cetera et carminant ventositatem grossam. Item confortant epar ut patet per spicanardi penparato(?) rium et decoctionem absinthii lesum per flegmaticas et grossas materias. Verum quia iste modus capiendi trocisci non est in usu et reddunt satis horribiles ita sumpti propter aloe absinthium et cetera hoc modo sumari potest ut trociscorum pulueris in pillas redigatur deglutiendas coopertas nebula seu calibe ut est cuius modi consuetudinaliter tamen dosis trociscorum est a ʒ. i. usque ad ʒ. iiii. or. Secunda descriptio trocisci auicenna cuius ponitur ibi et iterum de medicinis cordialibus quorum est ista descriptio rx ro. ... que valent ad stomachi confortacionem et epatis et cordis dum ista circa declinacionem vniuersalis febris ex tali febrili debilitate sunt valent et rose quia aromaticae sunt ad vigorandum cor vnde membrorum cum se sibe spirituose conforet quia hunt tunicae vnire membra ista ex se laxata harum ponuntur ʒ. vi. deinde ponitur succus liquiricie ad dulcorandum alia qui recepta ponuntur et aliquantulum adhuc ertand(?) propter extenuitatem funiculi terre apperitiuus existens appareat adhuc siccis et et grosso flegmatici primis ad hunc spica epatica est ut est tactum horum ana ʒ. iiii or ponit et mastice et ponit ʒ. iij. mastix hec virtute maxime confortando os stomachi debile ex materia flegmatica huius ... ponitur ʒ. iiii or maxime ad cordis confortacionem et ponit ʒ. ij. anisorum ad carminandas ventositates grossas cum et in ista febre concurrentes huius descriptionis meliter capite et facite ut est dictum in prohibitis trociscis. Tercia descriptio est trocisci de eupatorio quorum descriptio rx eupatorii ʒ. iiii. ros. ʒ. i. et terra spodii ʒ. iij. s. ad quid valeat illi trocisci prohibiti patet post excepto quod spodium de osse forte valet ad epatis vigoracionem parum ex calli(?) debiliti. Quarta descriptio est trocisci de absinthio ut rx asari asarum vel ad subtiliandas materias et resoluendas

Troc' 2'

Troc' 3' d' eupatorio

Troc' 4' d' absinthio

ventositates ponitur semen apii ad subtiliandas materias flegmaticas et apperiendum et prouocandum vrinam anisum quia ponatur euidens est amigdale amare habent vim apperitiuam et abstersiuam et debent excorticari propter corticem grauare digestionem et sitare minimus succum quia spina egiptiaca eligatur spina alba apperiunt opilaciones epatis et subtiliant materias grossas conferunt succus eupatorii spica et mastix quia ponatur tactum est horum ana ʒ. ij. et simplex terenda terantur et fiat ut prius dictum est. Vltima descriptio auicenne est hec rx eupatorii ʒ. iiii. ro. rub. lib. i. spice lib. s. spodii ʒ. iij. sumatur quia patet huius descriptionis et fiat ut est prodictum in primis trociscis et quare isti conueniunt exhibitus patet. Per dictos trociscos intelligere potest plures alios trociscos positos in 4o tractatu 8uo de trociscis ut trociscum ad incepcionem aquae et durinem epatis dictos comprehendendo vtilitates horum et nocumenta quibus repugnunt in hac febre recipiantur alii. Item conueniunt trocisci de ros. et eupatorio. Item trocisci de lacca. Item trocisci conuenientes ad oppilacionem splenis. Item ubi conueniat ualde aperire et prouocare conueniunt trocisci de rubea ... Item trocisci de cuscute. Item ad alias intencionem conueniunt trocisci dati ad vomitum et lenientes. Item trocisci de eupatorio et de absinthio. Item trocisci nominati chationdon(?) conferunt febribus melicis et flegmaticis. Item trocisci de ros. cum spica. Item trocisci de capparis. Item trocisci de reubarbaro ad intencionem apercionis et solucionis ventris propter prohibitos trociscos intelligimus et trociscos mesue ut trocisci de aniso et trocisci de lacha et trocisci de eupatorio et trocisci de absinthio et trocisci de reubarbaro et de ros. et de eupatorio et trocisci dyarodon et trocisci de ligno aloes et trocisci de capparibus quarum utilitates et fines dicti sunt sine comprehensi ex dictis de trociscis auic ad quas intenciones et alique confectiones poterunt conuenire ut confectio de eupatorio a mesue posita ad intencionem aperiendi et subtiliandi materiam et euacuandi. Item dyacinamomum eiusdem pondo cum ʒ. viii. zucari ʒ. i. s. species dyacinamomi mesue. Item ualet ubi quaerimus apercionem et solucionem confectio de reubarbaro. Item conueniunt aliqua plura de spica a mesue que pone vide pondo dosis specierum cum dosi dicti zucari. Vlterius non modicum conuenit hec tunc ex dictis materia flegmatica interpolate et prior nomine chermach intelligimus condita cum sale vel aceto ad prouocandum appetitum ut sunt oliue condite aut capparis condite modo communi aut cum aneto et suo modo conditum aut oliue condite cum aqua et sale aneto et feniculo et maxime completa digestione et morata materia dum non est timor de agitacione et commocione materie et eductione subtilis et dimissione grossi et cetera.

Vra caui propinqua est et istud est

catarrum cause epiale de qua ab expij que est sup. quia ista
febre est calor supra frigus calent enim exteriora
et frigent interiora et lipparie est contrarium lipparis
que est primo ut exteriora friget et calent in
teriora ut in pinguibus obsesso et interioribus
incluso calore ut exterioribus expandi non
possit. Cotidiana febrium cura suspendunt in
primis ex capitulo de epiala hanc febrem curi
ex flate mitro omnibus in loco oculto et per
fumdo et lipparia secundum plurimum est flaci
et quia coleram ex colera naturale grossa inferio
cum est subtiliare materiam grossam flatam
aut preparatum coleram et cavere ut expedit
evacuare et vigorare stomacum et corpus totum
ne multiplicetur materie similes et quia ad has febres
aut harum materias subsequitur lesio stomaci eo
ad ipsum vigorandum erit intencio ut contra has
intenciones assequantur primum regimen
non naturalium rerum premittendum secundo ad me
dicinalia veniendum. Regimen primum non naturalium
rerum patet quantum ad epialam ad lippariam
maxime de flate per regimine deinde in fleubolata
flematica regimine et lipparie ex colera grossa
haberi potest per regimine terciane note sive
famose. Venio igitur potissime ad 2m regimen
et cum flegmatice febres ... quemadmodum satis
in materijs epiale et lipparie flematice
et Avicenna dixit ... physicis et ... quare
... et una esse via procedendi ad
curam et una de generale intencione ad sub
tiliandum liquandum et incidendum flegma
licet ut ponit auctor in fine capituli regimen
lipparie egeat maiori subtilitate regimine
epiale, ... lipparia materia est magis in
trinseca et obsidente naturale calida nec ex
terius vaporante regimine contra subtilius
quare attenuis vel cum lipparie maxime colerica
sit magis afflictiva et cicioris terminis
epiale secundum canone sextum dicta ... grossa
lipparie quam epiale convenit subtilius
nec regimine quia plus subtiliabis materie epi
piale ut flati vitreo convenit. Per regimine
isto expediendo primum a morore vel
evacuatione est iudicandum in canone col
ligendum ex capitulo de cura putridarum in epiali
Si igitur fuerit venter stipticus et feces exigi
tura duxe et sicut premittatur unctuosum clistere
deinde acutum ... in descriptis ... us
iiij canone 3o ... potius ... tractatu 2o
et capitulo 3o et in cura oppilacionis ex dieto
... procedentis deinde detur post ... moras
mora dies et si non fuerit ... mita ... mo
randa a principio morarum ... sit igitur huius
modi ... descripcio Recipe mana ℥ ij ß oxi
mell simplicis ℥ iij dissolvatur mana cum
decoctio oximelle et in potu tribuatur cum sufficienti
quantitate aque decoctionis ... et si
post istam assumpcionem remanserit in stomacho flegma

supiora potens tunc fiat vomitum cum ex
rebus subtiliantibus flegma liquantibus et resol
ventibus ut Recipe fisiolorum ℥ ij ancti zaffrini
calamenti ana ℥ j bulliant in ℥ vj aque
fluvialis ad consumpcionem tercie partis deinde Recipe
oximell simplicis aut in lipparia colerica sy
rupi acetosi simplicis ℥ j ß et ... decoctionis
℥ iij tepidum detur in potu et dum una
hora retinuerit vel media inponatur digitus
ori aut penna ut vomitus provocetur
deinde exhibeatur digestivum ipsum ... in
retentum et primis canonibus generalibus ... ne
... de cura putridarum ... intencione ad
stomacum confortandum ... vinens ob
stomi sive rugans ... calliditate
putridinalis aut putrefactionis ... vel
potus ... prohibitum ut in epiala et
lipparia flematica Recipe oximell simplicis sive
decoctionis duarum radicum ℥ j ß rob agreste
de ... in oximelle ℥ j aque decoctionis
... rubri ℥ ij ß misce et calidum sumatur
vel Recipe aque decoctionis radicum apij et
feniculi ℥ viij oximell simplicis ℥ iiij ...
rob agreste ℥ j aut succi granatorum ...
... ℥ j bulliant aliquantulum et in potu tri
buantur et magis convenit rob agreste
quam agresta quia plus habet virtute con
firmare os stomaci sua ponticitate. In lipparia
vero colerica convenit syrupus acetosus zuchar
... cum rob ... in epiala cum lippa
ria flematica si aromatizetur syrupus
cum modico cinamomi valde convenit ad
stomaci confortacionem ut specialiter est colligendum
ex ... exposicionum et ex ... 10a
3i tractatus 2o in regimine debilitatis stomaci deinde
transacto septime transire potes ad for
cius digestivum ut potes dare in potu oxi
mel compositum et misce ipsum cum mell rosarum
aut in lipparia colerica potes dare
syrupum de bisancijs aut syrupum acetosum
descriptum radicibus descripcione mesue aut ...
bi de radicibus aut syrupum acetosum dya
rodon aut syrupum acetosum de succis her
barum in epiala potissimum. Et dum morarum
... convenit ... cuius utilitas
est educere flegma. Et ... de ... sive
sive lenitivo. Et intendendo ad oppilacio
nem naturalium et ad extergendum aperiendum
convenit syrupus de calamento et syrupus
de eupatorio descripti per mesue. Et convenit
syrupus de ... possimus ex seminibus ut
Recipe anisi feniculi seminis apij sparagi
... ana ℥ ij bulliat in una libra aque
ad consumpcionem sexte partis et syrupizetur
ista decoccio cum melle rosato et vino grana
natorum et fiat gradatim transitus ab assump

istius syrupi trium vel iiii^or vini ad assumptionem
confortantium stomachi et epatis de quibus
dictum fuit proximo capitulo et per istam gradacionem
intelligo assumpcionem syrupi aliquot di-
ebus deinde assumpcionem aliorum leniter
solventium ut pillarum aurearum de aloe quarum
est evacuare coleram et flegma aut electuariorum
ginarum descripcione mesue plus confor-
tancium stomachum et in empiala valentium
aut deinde pille de yerapigra galieni descripta
gera quam tegranicus nominat infusio aloes
aut in potu yerapigre satis abhominabilis
est infusiones tamen yere vide a mesue
et si intenderis ad apertionem viarum reduc-
cionem in grossarum meatuum tribue ʒ i pillarum
de eupatorio. Si vero intenderis ad stomachi
mundificationem recipit vide a mesue mul-
tiplicem descripcionem ad hec pertinentem pillarum
stomaticarum. Et in lipparia de colera con-
venit agregative descripcione mesue. Dis-
sumptis vero pillulis attende semper orificium stomachi cum
in unctionibus et aliis predictis et reitera
syrupum que prius solutum cuius descripcio
secundum auctorem recipit mirabolanorum nigrorum ut
eductivos melancolie adhustarum et prohibitivos
ne hee flegmatice febres transmutentur in
quartanas. Item recipit mirabolanorum citrinos
ut eductivos colere et turbit ut eductivum
flatis viscosi vel et alorum remotis et est
hec descripcio magis conveniens lipparie colerice.
Hanc autem sit forma. Recipe mirabolanorum nigrorum
sufficienter tritorum ʒ i s mirabolanorum citrinorum
ʒ ii turbit electi ʒ iiii^or ℥ ʒ s infun-
dantur cum oximellis simplicis ℥ i s et miscea
aque decoctionis passularum et zuchari
℥ iiii^or et postea debite colentur per pannum
lineum qui sufficienter exprimatur deinde tri-
buatur in potum. convenit secundum auctorem clistere
acutum maxime in empiala et lipparia flegmaticis
innoratis et digestis materiis cuius descripcio
Recipit medulla cartami flegmatis
eductivum item centauream minorem ut ut-
liorem et meliorem in educendo magis flegmaticam
ut patet per mesue capitulo de centaurea reci-
pit et aneti et camomillam ut dissolutiva
flatuum viscosorum contentorum in intestinis.
Item recipit alcaseth vel tribulum marinum
et est spina quedam faciens ut puto fructum
spinosum et pungentem unde a tribulando
vel pungendo tribulus dicitur et cum quibus etiam
reperiatur tribulus fluvialis in altitudine
cubitalis stipitis eductus terre. Recipit etiam
mellilotum propter dictum de camomilla. Item
recipit anisi quod est condimentum piscium salsum
vel salsorum quod incidit et abstergit et propter

hoc recipit mel. Forma descripcionis est hec
Recipe medulle cartami centauree minoris
ana ʒ iii aneti camomille mellilotorum ana ʒ
s alcanizi sive aque condimenti olivarum ʒ
ii. fiat decoctio in lb i s aque ad consumpcionem
trium unciarum deinde ista colentur et post cola-
turam adde olei anetini ʒ iii mellis ʒ ii.
dimitte sale misce et clisteriza et si vis
maiorare clistere maiora mitigativa et agregativa.
Soluta et alia genera empiale et lipparie
flegmatice colligite extima flegmata cor-
porata sic et solutiva appata lipparie co-
lerice extima faciane non prius colligatur
quoniam post evacuacionem maxime in empiala et
lipparia flegmatica convenit tyriaca antiqua
cum aqua mellisse. Item conveniunt confecto-
nibus dyaambra et dyamuscum aut
electuarium de gemmis. Et ista sufficiant breve
missime de primo capitulo. sequitur capitulum

pisum

con' lacrimas ... ... et ... i palpebris ... ... valet

Ad rubedine oculi q fit ex eoru ut a°°

Jn miscet aliqd ol 20. cu duplo ei9 vini de granat9 acetos 2 ponit de hac mixta sup ru bedie oculi ut si sangs e i pcipi dic ut iz° curat 2 spalr si fiat p9 floia

Ad id rad osti° lacimaz scctiu9 g p

℞ pulfin9 ℥ iij alum zucharini ro. zu. copo rosi an. ℥ j pistet pfte 2 buliant i tribus lb aq 2 duab3 lb vini albi ta diu q vna lb resoluat 2 q°z remaeant et coletur et pucetur i vase d ista aq tepida abluat paciens oculos mae 2 sero cu vadit dor mitu 2 erit utile valde remouet mirabi' scabiez pruritu 2 rubediez i palpebris et multuz i vsacoe palpebraz

Ad osti° lacimaz 2 consolidacoz vuln9 noui i oculo no e ad q eqt huic

℞ thucie ℥ j fiat pfte i mortario mdo et addat cu ea ℥ j aq ro 2 ℥ j vini gnat° acetosoz 2 p9 grtacz 2 i copracoz illaz rez i mortario coletur hoc totu cu pe cia munda de ista colatura ponat di die mae 2 sero int° oculuz fiet i brevi lac maz osticio 2 vuln9 osolidaco

Fumus thure sic fit ℞ gna thure minuti 2 ponat i lampadez plenaz olo 2 sup lampade ponat 2 firmet cu terra scu tella intus vitrata i s lampide p'ty obturata fiunt 2 posita scutella plena tunc incendat ignis suauis 2 no mul tu fort 2 cu ignis bn i flamaty fuit sub lampade ptinue sup scutella pici atur aqua fria ut coagulet et si fiat scutelle intiscez fumus eleuat athure qui e i lampade s qua e ignis 2 cu p longu tps fuit fcn hoc remoueatur scutella et q i venietur adherit sup ficiei i fusere ei remoueat cu cultello 2 hoc e id q appllat fumus thure

Ad scabie 2 pruritu digitoz 2 cliatin

℞ syr' de fumo terre cu zucharo ul mille 2m nam tprie cu aq decoctionis p̃noz sene 2 fiu terre. hec e digni cu mep tiliatiy cius e istud.

℞ aloes mirabo° citrino an ℥ j sermonce ro. zu. an qrtaz ℥ j ellebori nigri electi ℈ j fiant pille cu suco fu te tos ist... e vna

Collirium de fellib3 sic fit valz mi rabilr q paniu oculoz et delet

℞ fel capre gruis aquile 2 multur aut bia aut aliq ... 2 insera i scutella

vitrata cu ℥ j thucie et ℥ s armaia ci 2 ʒ ij flos heris et ʒ j sal rubej et ʒ s spume maris qoia trita 2 cri lata sint i qua ... addant suci celidonie rute fen an

Ad aqua descendente in ocltm cronicai et no cronicaz 2 ad pami 2 ad guttaz serena 2 appllat gutta sena qn luy obtici opilant 2 p hoc no variat co lor oculi Collirium si aliq vale pot istud v3 2 sic fit

℞ fellis gruis fell lucij fell yrcini fell' ancipitris fell aquile 2 fell pdicis an ʒ ij eufor bij colloquintide sapini an ʒ j terant et cribrent 2 incorporent oia simt cu suco fen 2 fiant troc Si aut colirium face volue ponat lb j vi ni albi 2 lb j suci fen 2 distillet p allem bic ut dimittat ad solez pdies xl post colet et dimittatur clarescere et ponet usui adponed in oculo.

Ad pediculos 2 piactinos i palpe bris et i aliis ptib3 ocli 2 h e mira

℞ staphisagrie ℥ s argenti viui ℥ s misceant 2 incorpent cu ℥ ij butiri 2 vngat loca pediculosa 2 piactinosa isto.

Ad fistulaz lacimalis

℞ ol3 vetis vini vetis an lb ij s litarg' cri j pulurizati 2 cbriati lb j coquant ista simul i ... ad igne pdicez integraz donec nigr et resoluta fiunt deny de co fiant tente q ponunt i fistul 2 offete omnez cira dicat fistula 2 exsiccat

Colirium albu i obtal° ex ira sangu ea

℞ cerusse ablute ʒ x sarcocolle ʒ iij amili ʒ ij dragaganti ʒ j opij ʒ s terat p'sc eti corpent cu aq ro 2 fiat magdaleos 2 ponant sup oculuz 2 dissoluat cu aqua ro 2 cole p°b 1° aq 2 pona i ocly ut cu lacte mlier ut capre fiat

Colirium albu q obt°l ex ira colica

℞ cerusse ablute ʒ x opij ʒ j psilij ʒ j amili ʒ ij misceat cu lacte mulieris ul cu aq ro 2 liqd ponat i oculo 2 spa g'ssa sup oclm panat et

Emplz ad idy i pn°

℞ folioz solat folioz acetose an m j pistet simt 2 incorpent ex vitell ouoz et albunie hoc ea3 delet obtalmiaz co leritaz et extinguit ipam i co

Ad albuginem oculorum
si fit de pluribus ... et fit sic

℞ masticine i aqua vite et dicat aqua vas...
viridi spume maris albedinis que est
in sinitate ... lacti magni sal rubei
grossi zucari albi duri de mecha ana ʒ iiij
et ... spuma que reperitur in mecha ... si non
reperitur pone loco eius pumicem ... acori
celidonie seniconis ana ʒ x coquantur ista tria
... acorus celidonia et senic. in j lb aque donec
ad quartam redeat colet et fiat colatura
in bibat pulvis supradictus iterum et post in bibi
... exsiccetur in umbra et cum exsiccata fuit
iterum ponatur super marmorem ~~et cum panali~~
... tribiretur et ponatur super albulam
et teratur et imbibatur cum eadem aqua et exsiccetur
et iterum teratur et fiat quater ultimo teratur super
marmorem et cum panolinio tribiretur
et ponatur super albulam. hoc enim delet al-
buginem ita ut dicit almasor quod in ultimum
enim est eo quod destruit et removet albu-
ginem ab oculo aialium ... et ...

Collirium rubeum leve ad scabiem oculi

℞ floris eris ʒ iij vitrioli adusti ʒ
iij eris usti ʒ ij mirre croci ana ʒ j
piperis ʒ j terantur et misceantur cum vino
albo et distillent per alembicum vel terantur
omnia quater super marmorem et infundantur in vino
quater et exsiccentur et in fine cribretur ...
... et fiat sicut pulvis hoc enim prodest
ad scabiem ... non ... et albuginem

Ad venas rubeas simpliciter in albo oculorum
Collirium ... et ... rubeum

℞ armeniaci floris eris arsenici rubei ana
ʒ ij thucie ʒ j vitrioli de quo fit incaustum
ʒ iij ... celidonie ana ʒ j suci feniculi lb
j pistentur omnia et sit ... et fiat mas-
dalion et ponatur in vase alembici super for-
nacem et distilletur ut aqua ro. valet excepte
ad omnem maculam et albedinem et ... removet
... et rubedinem ... aquositas ... fiat
et ... visum

Collirium rubeum ad idem et removet
omnem maculam oculorum et pannum et sebel et vn-
gulam et scabiem ... ponatur in oculo cum
penna stillicidium mane et sero

℞ mirre opoponacis bdellii aloes ...
balsami ... sapini croci masticis
gummi arabici ... thuris dragaganti ana ʒ
j ... ʒ vij vitrioli
de quo fit incaustum ʒ iiij suci celidonie
feniculi rute ana lb s misceantur et ...
omnia ista sit et cum lento igne distillent
per alembicum ad fornacem aqua ro. ... ut
dictum est

Ad ulcus auris antiquum
℞ aloes mirre sarcocolle olibani sang. dra.
ana ʒ ij terantur et cribrentur et postea hic
pulvis in aure hoc modo involvatur per lici-
nium in ... postea in pulvere isto et sic in aure
mittatur. hoc enim mirabiliter mundificat ulcera
aurium antiqua et consolidat finaliter ... si at
ulcus profundum fuit et longum ... dissolvatur
hoc medicamen cum aqua mellis et ponatur in aure ...

Ad idem si fuit magis antiquum
℞ scoria ferri et infundatur in aceto mense uno
aut pluribus et post hoc coletur et distilletur in
aurem ... ... antiquus ...

Ad fetorem narium
℞ tyriace ʒ s et dissolvatur in optimo vino
odorifero et trahatur deinde vinum mixtum cum
tyriaca in die ... per nares mirabiliter valet
Ad idem ℞ spice nardi galie muscate gar. ana
coquantur omnia in j lb vini odoriferi et istud
vinum ... in die trahatur per nares et
pulvis istarum specierum ... cum vino in
nares insuffletur

Ad dolorem dentium qui fit propter materiam
calidam ut apparet
℞ granum j opii et decoquatur in aceto et illud acetum
teneatur in ore mirabiliter valet

Ad dolorem dentium qui fit ex materia frigida
℞ granum opii et misceatur cum grano j masticis
et ponatur super dentem dolorosum et ligetur super
dentem cum ... mirabiliter valet
Ad idem
℞ opii ... ʒ j fiat pillule
cum aceto et ponatur j super dentem dolorosum et
teneatur per horam sedat enim dolorem mirabiliter
... ab ...

Ad removendum stuporem dentium
℞ mel ... et ponatur in ore hora ...
et ducatur ... qui removet stuporem
Sciatis quod masticine ... cum mane
mirabiliter valet in fetore oris ... vico sicut
ex materia calida ut ad ... fiat mas-
ticine semen ... sero et mane ...

Ad ... ad pustulas oris et lingue et
gingivarum et hoc ad mundificandum
℞ alumen zuccarini floris ... mell. ana
ʒ ij misceantur et ponatur hoc medicamen super locum
corruptum et dimittatur aliquantulum et postea ab-
luatur locus cum ... cum aqua frigida
aut abluatur cum julep et aqua frigida. Ad idem
ponatur super locum ... et corruptum
alumen ... vini et dimittatur per horam et
postea abluatur locus cum aceto et aqua frigida
confert multum ... magis quam ... multum

Ad idem

Facta mundificatione ponatur super locum mundificatum pulvis iste qui fit ex mastice cortici[bus] olib[ani] et thure et in ambra abluatur locus cum vino calido et sic locus confirmabitur et consolidabitur et restaurabitur.

Ad faciendum cadere sanguisugas de sto[mach]o.

℞ farinae lupinorum semina calx vivae turbit polii seminis nigellae ana ʒ ii et conterentur cum succo absinthii et fiant trociscos et sit unus quisque eorum ʒ i. detur stomacho ieiuno cum aqua nigellae et videbis mirabile et divinum.

Ad scissuras labiorum et aliarum partium quae fit a materia flegmatica salsa et corrosiva.

Dig[estivum] flegmatis salsi. ℞ fumiterrae scolopendriae polipodii ana m i semen epithimi cuscutae ana ʒ i politrici scariolae lactucarum violarum ana ʒ ii pistentur omnia grosso modo et bulliant in ℔ vi aquae donec consumpta sit medietas coletur et in illa colatura ponatur ℔ ii zuccari vel ℔ iii mellis ro[sati] et reducatur iterum ad ignem et sirupizetur. dari de hoc cum mane ʒ ii vel iii vel cum ʒ ii vel iii aquae decoctionis primorum. Deinde post aliis recipe oct unt et lenim.

Ad consolidandum fissuras post mundificationem hoc est optimum et expertum.

℞ adipis anatis gallinae anseris liquefacti ana ʒ i ceti ʒ i s. rasinae ʒ iii olei ro[sati] vel violati ʒ xii pulveris thuris mirtillorum seminis granati et seminis lini ana ʒ s. ponantur rasina cera et oleum et dissolvantur et post dissolutionem colentur et misceantur cum aliis rebus in mortario et moveantur tam diu quousque sint facta unum et resolvetur usui. hoc unguentum de proprietate post mundificationem fissuras citius remonet.

Ad ulcera pulmonis sine febre et cum tussi.

Electuarium cum quo curavit magister de Bononia mense quinque qui patiebatur ulcus pulmonis et passus fuit xviii annis et curavit ipsum cum solo isto electuario quia non febricitabat. ℞ tinctoris stellae xii zuccari rosacei ℔ i et misceantur simul recipiat omni sero de isto electuario ʒ i et bibat post istud ʒ iiii aquae frigidae et curabitur infallibiliter.

Ad tussim quae fit ex materia frigida et ventositate.

℞ pulveris cimini ʒ s. misceatur cum ℔ s. dyacodion pitton fero cum melle et frigida purgatione et hoc utatur contra hanc tussim hanc mane et sero et videbis mirabile et manu propria dixit magister.

Ad omnem egritudinem epatis.

Nota si detur epar edi desiccatum in furno et pulverizatum et cribratum et datum cum vino cocto vel sapa ieiuno stomacho post purgationem dico quod sanat omnem egritudinem epatis et ydropisim de proprietate et detur de istis talibus pulveribus ʒ ii et vinum cocti ʒ iiii vel ʒ 4.

Ad fistula quae est in maxilla mirabile.

℞ cardo fullonum sive lactucam asini et desicca et pulveriza et impasta cum vitello ovi deinde cum superponatur calido et comedat mulier in mane ieiuno stomacho tribus diebus vel vero quinque liberabitur infallibiliter.

Ad omnem ycteriam factam ex opilatione quae numquam non recipit fallaciam et manu propria dixit magister.

℞ prassii viridis ortulani ℔ i pistetur bene et post et decoquatur in ℔ vii vini albi donec v remaneat coletur et de tali colatura sumat paciens in aurora omni die ʒ iiii et cum cena ʒ iii curabitur ycteria in paucis diebus cum observatione dietae. Sed quidam addit propter amaritudinem in decoctione ℔ ii mellis et non nocet confortat appetitum et appellare fiet sed aqua decoctionis politrici post vel vinum decoctionis eius melius. Unde in hoc casu sed vinum vel aqua decoctionis politrici et adianti epaticae scolopendriae et eupatorii et endiviae.

Ad ydropisim asclitem.

Nota quod qui in ascliti fuit urina rubea pauca cum difficultate egressa et cum debilitate virtutis expulsivae nunquam sanatur et hoc dixit magister ultimo ...

Pillule quae solvunt ventrem et provocant urinam. ℞ reubarbari ʒ ii agarici cotto post ʒʒ ana ʒ i seminis endiviae lactucarum citrolorum seminis apii ana ʒ s. informentur pillulae cum succo lactucarum vel endiviae dosis earum est ʒ i s. vel ii.

Ad curandum ydropisim asclitem sine febre urina rubea in magna quantitate et cum modica quae probavit hic magister in quadam domina quae erat tempore infirmitatis lx annorum modus sumendi est in sequentibus et probatum primo primo sequitur et causam.

Causae antecedentes asclitis sunt multa quo frigida vel calida quae vincit quando naturale epatis et virtute debilitat et ex priori sit opilatio et similia quae impediunt transitum humorum et superfluitatum ad loca propria sit manifestum est in ycteria de opilatione meatuum colerae ex quibus expellitur et attractio... Causa coniuncta ad asclitem est superfluitas aquosa quae non egreditur corpore suo exitu et reditu necessario et fluit ad locum alium nec in quo comprehendi et constringi non potest et hoc aut propter residationes aut propter multitudinem materiae aut propter vehementiam expulsivae virtutis naturae concurrente unicum in viis quibus fluunt superfluitates ad spatium ventris et

advacuitate ventris iq est intestina 2 plurimz
stipticis et reductivis istius aquositatis 2 est fluxus
aque q e ex omenta afflicti ē int zirbū et
int syphac intestinez et redundat ad in
tusteriz sicut e inmrach st syphac i tisferu
Cura ydropisis afflictis sine febre sive for
ti calore ē prin q die ay Curavimus queda
solū cū tiro quā sic fit et cū ozimio usu
dyatiri tune maioris ℞ turbit ʒ j ℞
zucari an ℈ ij seminate electe ordei
ij terantur 2 i corpent cū vino huc re
cipiebat trociscū semel i ebdomada i ma
tutis 2 assellabat qt ut quaq omi die
an prandium et an cenaz sumebat ad
mōz unc de dyacurcuma Et post illud
bibebat aliquid boni ut optimi vini albi
odoriferi et sic cū complis infra septis
pfecte curavi ipsum i sta infectione et
vixit i plena sanitate longo tpre et
erat i infirmitate sua satis fortis virtutis
et satis boni appetitus 2 erat absq fluxu
ventris Sz eius vene et eius testiculi
erant valde inflacionis Dieta eius fuit
tal ut narrabit hic ulriz sitiebat 2
tuc abluebat os suu 2 gargarizabat
aceto medie fortitudinis 2 aliu miscebat
cū illo aceto de vino aliq no panis qf
sumis sic talis sit panis de simila ordej
2 spelte et cū cibario fto ex lentibz et
aceto 2 civeo Carnes eius sunt carnes
assate avium silvestrium desertium ne jaqs
2 coquere i testula 2 i passello cū alliis 2
petrosilio 2 carnes edi ut arietes animal
ut castratis assatas sili gallos 2 capo
nes 2 gallinas coditas cū alliis 2 petros.
Comedat pisces salitos siccos cū sina
pi et alliis nuces 2 ficus siccas sepe
2 vitellos ovorum Nullo comedat
carnes elixatas nisi die purgacionis
2 tc elixentur carnes et sua cibaria cū
porris et caulibz 2 tc eis no comedat
secepornis ut caulibz si comedat ipsas
ios ut carnes elixatas cū sinapi et
cū alliis cocte ficubz siccis 2 nucibus
aut passulis Condiantur oia sua ciba
ria cū pulvere q sic fit ℞ piperis longi
gariofili nuc muscate galange folii an
ʒ ij cardamomi ʒ iiij cinamomi ʒ j ℈
ʒ j fiat pulvis subtilissimis Nam hic
pulvis apit 2 resolvit aquositatez
et retinet appetitum In noibz suis qdi
mentis ponatur vinum de granatis a. agresta
ut suci berberis aut acetuz si no pesto
caliud Bibat parū 2 no dormiat i die
sepe abluat os suu cū aceto medie
fortitudinis ut cū aceto mixto cū vino q2 hoc
extinguit valde sitim ydropici et no bibat
hora comestionis sicut possibile est p duas horas
aut tres post nam colleritic sitim in cali
estivo i pertate resolvit aquositatem i continues
cere sic Sit eius vinum odoriferum clarum sub
tile acutu 2 vetustissime possibile i venis declinans
ad acetositatem 2 quo no ponatur aliqd de aq
nam visio aq i ydropicis nocet ut ait A
li 3 cura afflictis ne bibat Pulvis epatis
lupi exsiccati si sumatur ieiuno sto cū vino suo
ut iob privat de proprietate hanc passionem
et i hoc conveniunt omnes phy Purgetur
venter cū pillulis fetidis ut cū pillulis q sic
fiunt ℞ foliorum mezereon ʒ ij euforbii
ʒ j reubarbari ʒ j ℈ ro zu masticis an ℈ j
turbit agarici coloquintide an ʒ ℈ fiat pille
cū succo eupatorii ut absinthii Adice
proprietatis endivie cicoree lactucarum apii
feniculi petrosilii an ʒ ℈ euforbii mezereon
an ʒ j reubar ʒ ij coloquintide agarici
turbit an ʒ ℈ masticis ro zu an ℈ j
fiant pille cū succo eupatorii ut absin
thii Dosis omni i doris pillarum e a ʒ j usq ad
ʒ ij Si aut pillulas istas recipere no possit
purget cū medicina q sic fit ℞ reubarbari
pulverizati et cribrati ʒ ij 2 sup ipm
fundantur ʒ iiij aq decoctionis seminis apii
feniculi cipi cappari acori lactucarum scariole
cicoree det cū ʒ ij oximellis composti
i matutinis Emplastrum calidi fimi sive vetere
columbi ac 2 aqua 2 farina ordei 2 milii
sicut factum fimi caprini cinis sarmentorum
vitis 2 bauracis sulfuris 2 misceantur
oia cū aceto Emplastrum ponetur sup epar
proprie unguentum al cū. zu. ro. zu. succi solatri
succi eupatorii 2 absinthii farine ordei
an et aliquantulu aceti 2 misceantur simul

Ydropisim tympanitem hic verba a

Indubitanter credat omnis homo q solū cū oximelli
diureto ʒ ij reubarbari pulverizati clarati
electi 2 exhibiti i aurora mixti cū ʒ
ij oximellis compositi 2 ʒ iij ut iiij aq decoc
tionis lactucarum scariole et radicis feni.
multas curavimus cū absinthio dicte gnt
2 no dabam hanc nisi de 3a i 3a dierum
ut 4a 7a vel viii parum secundum debilib
no daba nisi ℈ j reubarbari Aliis vero
diebz qbz no sumebat reubarbarum dabam
an prandium et cena ʒ j ℈ oximellis
squillitici ut compositi cū aq decoctionis lactucarum
scariole 2 rad. feni. 2 compositi qui i firma
erat absq febre q ueio erat cū febre

daba cum crude aq. syr. de agresta et tenbar. qui sit
iebdo̅ita ut bis in vi̅ virtute et abaid confor
tatiua retentiuam et compla sitr et quantitas
tenbar. non grat inflauon cum ydropisi
ulterius ℥ j. aliquando. Et hic modus medicandi
e cavus cum ydropisi et expertis a quibus est
fiat. Dicit et et e platti quod si accipia
succus cucumeris asini ut eius aquositas
q e uit cucumerem et coquatur ad solem
ꝑfice ut induret et ex eo fiat pille grosse
ad modum ciceris magni et sumat. j. in me
nocte. post ipsam bibat ℥ iij vini decoc
tionis tenbar. et melius q sanat omnem
ydropisim expellendo totam aquam in una die
ut quotidie. Est hic modus curandi cum
succo cucumeris asini e periculosus et non habet
locum nisi in homine forti et robusto et non est
opus nisi sapientis medici et experti.

Ad fluxum ventris et dissinteriam
et tenasmonem.

Multos curauimus dicit au. fluxum ventris
et dissinteriam ... mundificatiue cum clisteri
lenitiuo et mundificatiuo solum cum cristeri
facto ex vino et uleo stiptico decoctionis
mirtillorum et cum vitellis ouorum et hoc vl
time valet in tenasmone.

Ad adhustionem vrine

Dicit au. dixit quod iniciat cum syringa
in vesica non in veninum quod ardore vrine
et hustione ad quod equitur rei quod sic fit
Recipe seminis papaueris albi ℥ iij pistentur ꝑfecte
ita quod hendum fiat in modum olei et addatur
cum eo ʒ j opii boni et misceatur cum eis
℥ iij olei violati et ponantur omnia ista ad
ignem et calefiant bene et misceantur con
tinue spatula et ponatur in sacculo et exprimatur
cum torculari et resumetur ut accipiantur
grana seminis albi viridia aut recentia
et fiat quo oleum ut fit cum torculari
olium deinde et erit vtile ad operandum.

Ad dandum in potu contra hustionem vrine
et vesice excoriatorum cum aqua quod sic fit.
Recipe capilli veneris lb. s. adianti politrici capilli
ve. scolopendrie foliorum lactucarum endiuie
lingue bouine boraginis an. ℥ iij mirtillorum
liquiricie an. ʒ j. pistentur omnia grosso modo et
bulliant in iij lb. aque et duabus lb. vini
albi tam diu quod due lb. consumantur et tres
remaneant tunc coletur et addatur in ea
aque ℥ vj zucari et iterum bullia. aliquantulum

et coletur et resumetur et habeatur aqua mane et sero
ante cenam sumat paciens omni die ℥ iij.

Ad idem valde vtile.
Recipe seminis papaueris albi ℥ iij seminum mundatorum
citrulli cucumeris melonis an. ℥ j.
pistentur ꝑfecte in mortario et quo fiat
lac cum aqua frigida et coletur et resumetur et misce
omni mane et ante cenam sumat de electuario
quod sic fit ℥ j. Recipe zucari violati dyapapaueris
an. lb. s. misceantur et post electuarium su
mat ℥ iij de aqua supradicta melius aliis
remedium destruit ardorem vrine et omnem stra
biem et vesice.

Ad magnificandum virgam

Modus precedens ut dicit au. e ut addatur in
longitudine et grossitudine virge ultra mensu
ralem. erit talis. primo ut abluatur et
lauetur omni die virga bis cum decoctione
piperis ut cum aqua decoctionis titimalli fri
cando fortiter tam diu quod locus rubeat
aut inflari et tumefieri incipiat. post
rubore apparente manifeste et tumorem
aliquem inductum exfricaeque forti cum aquis
dictis bene calidis vngatur locus s. tota virga
usque ad femur ex omni parte cum oleo decostro
ut despica ut aliquo alio oleo ex istis
post vnctionem ponatur super virgam circu
quaque et undique emplastrum factum ex pice liquida
alba et armoniaco uliquefactis et extensis
super corium et fiat hoc continue omni die bis ut
ter usque ad mensem ut dies xxx usque fit
quod coytus multum affert in hoc et magis.
cum uiro molli tamen ob uulue calid.
invenatur et asserui quodammodo.

Ad augmentandum spermam et ad erectionem
virge electuarium valde forte.
Recipe stincorum recentium sanorum non corruptorum
℥ ij ut iij ut iiij cubebe piperis longi
lingue auis satirion an. ʒ j. pistentur
optime omnia simul et misceantur cum melle
bene dispumato et cocto et inducto et comedat
phora antequam coeat totum simul.

Ad coytum augmentandum.

Cura coytus diminuti propter frigiditatem quia i nimis
virge sicut sit hec spina e humidans sub
tile expediens facile et optatum est sat
fiunt si circa virge e debilitate valde. Cura
eius e hec sic narrat au. suis verbis. Nos
uero ex nobis posuimus in venimus cibarium
mirabile in hoc conferens non solum in senibus
et diminutis coytum sed in decrepitis et senibus

excitat sine voluntate coeundi quod sic fit. Recipiant pisces recentes fluviales qui notant molinarii vel lorfolli aut lucii aut alii pisces fluviales qui nobis dulcius nuncupantur et assentur tales pisces salso cum ut coquitur et conditur et comeditur cum eo quod sic fit. Recipe galange piperis longi piperis cardamomi cinamomi ana ʒ [illegible] indice [illegible] seminis [illegible] non corruptorum pinorum ana ʒ ii pinearum mundatarum fisticorum avellanarum dactillorum uvarum passarum ana ʒ i piscium cum sit piscatione [illegible] conficiantur cum rebus vini et comedat. Item post istud aliud quod sic fit coquitur castanee mundate a corticibus cum suis cum carnibus arietis vel galli vel passerorum [illegible] coctione et postea accipiat et coquatur et bullit in lacte ovino vel vaccino et gdia cum speciebus dictis et comedant et vinum [illegible] et inclinet postea ista duo sunt mirabilia in hora [illegible] si homo [illegible] cum ea [illegible] comedit.

Ad provocandum menstrua trocisci [illegible] valde valentes et sunt hec.

Recipe mirre ʒ s farine lupinorum ʒ i s foliorum rute [illegible] pulegii [illegible] sapini opoponacis ana ʒ i formentur trocisci cum succo rute in quo gumme sunt mollificate et sic [illegible] ʒ ii dantur unicuique die cum aqua decoctionis iuniperi tales trocisci [illegible] provocant menstrua et mortuum fetum eiciunt si sepe mulier eis utatur. Suppositorium ad hoc valens est succus rute et savine [illegible] cum butiro et [illegible] fiat [illegible] vel [illegible] pulvis madeat et supponat sibi.

Ad [illegible] desiderium coitus

Modus valde bonus masticetur cubebe et fortius instreat cum saliva masticando et [illegible] masticetur [illegible] vel [illegible] ambre et [illegible] vingat cum hac re masticata virili cum saliva [illegible] virge cum fuerit calida et directi masticata et fiat tunc coitus [illegible] [illegible] [illegible] mulier [illegible] [illegible] [illegible].

Ad fluxum menstruorum

Trocisci de karabe valet ad constringendum menstrua [illegible] et fluxum ventris [illegible] et [illegible] et sic [illegible] Recipe karabe [illegible] ut [illegible] ana ʒ ii s balaustie [illegible] acacie ana ʒ i [illegible] apii opii ana ʒ s formentur trocisci [illegible] ʒ s cum succo [illegible] vel [illegible] nespilorum aut plantaginis vel [illegible] cum [illegible] de [illegible] vel de [illegible] sumac vel [illegible] et aqua [illegible] istorum [illegible] valet contra fluxum menstruorum [illegible].

Ad [illegible] [illegible] [illegible] cum sanguine [illegible] [illegible] pulveris cantaridarum.

Recipe [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] acetum [illegible] [illegible] [illegible] liberatus erit.

Unguentum [illegible] Recipe corticis [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] nova [illegible] olive [illegible] dissolve [illegible] cum [illegible] masculo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maximum remedium.

Contra impregnationem et ad faciendum abortum

Si mulier [illegible] coitum immediate supponat [illegible] [illegible] liquida vel iunipero vel [illegible] non concipiet. Et si vir ante coitum inungit caput virge [illegible] acetis vel [illegible] vel rute vel succo iuniperi vel [illegible] coloquintide non [illegible] [illegible] mulier concipiet [illegible] [illegible] savine vel scolopendrie. Dicitur [illegible] [illegible] coitum [illegible] scolopendria viridis [illegible] mulier non concipiet [illegible] si mulier [illegible] cum [illegible] per x dies ʒ iii de [illegible] savine vel rute vel iuniperi emittet fetum mortuum et non concipiet et [illegible] [illegible] que provocant menstrua [illegible] [illegible].

Ad faciendum impregnare [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] duabus de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad impregnationem [illegible] [illegible] [illegible] sic fit [illegible] [illegible] tale balneum. Recipe [illegible] lb s [illegible] lb s corticis mandragore lb s pulveris gallarum seu [illegible] lb i [illegible] [illegible] [illegible] ista [illegible] pistata fuerint grosso [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et illa aqua cum fuit tepida sedeat [illegible] mulier [illegible] [illegible] fuit purgata menstruis per novem dies [illegible] sero cum vadit dormitum et sit [illegible] [illegible] ipsa aqua tepida. Et cum intravit lectum supponat sibi candela [illegible] [illegible] [illegible] in unctam oleo quod sic fit. Recipe olei [illegible] ʒ i [illegible] [illegible] pondus xii et pondus ambre [illegible] xii pulveris corticis mandragore [illegible] [illegible] ʒ s [illegible] omnia ista cum oleo [illegible] [illegible] die [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die sumat ʒ s trifere magne cum vino calido [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] die [illegible] mense [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si fuit [illegible] [illegible] [illegible] filium [illegible].

De [illegible] ad impregnationem

[illegible] [illegible] [illegible] valet ad impregnationem et [illegible] [illegible] mulierem ad concipiendum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum vino [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] duas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible]

que supponunt(ur) cum eis quos continue et admisceatur
cum medulla ossium cervi aut vituli et supponatur
cum licinio vel lana cum hora coitus die primo
vel 2° aut 3° post purgacionem menstruorum. Item hic
ex oca que supponuntur in vulva cum pregnacionis
valent magis et plus operantur diebus continuis
post purgacionem menstruorum immediate quam aliis
temporibus quia tunc tempore ad adgregacionem operantur
Item coagulum leporis cum misceatur cum butiro
cocto et supponitur diebus duobus facit concep
cionem vel urinat. Item stercus vulpis cum oleo ro
saceo mixtum si supponatur cum licinio facit
idem. Illud quod est forcius omnibus aliis et physicorum
est si accipiat sinum pronie femine ultimas
tulit et admisceatur cum pulvere sicco eiusdem
et supponat diebus duobus erit mirabile
Illud vero quod nos experti sumus et in quorum multis
invenimus veritatem est quod mundificabimus mulierem
cum mistura cum aqua decoctionis mirabolanorum
emblicorum, kebulorum et indorum et 10 ʒ ii et dulci
ribamus ipsam cum zucaro 10 uteri et dabamus
de ista aqua ʒ iiii vel v cum vino ... ʒ ii
cum diei [illegible] et hoc faciebamus sicut aut
[illegible] mistura accedent post mundacionem
menstruorum diebus v primis et sero mulier
sedebat in aqua calida decoctionis ʒ ii
gallarum et balaustiarum et radicem pronie pis
tate grosso modo cum uero exibat ab illa aqua
intrabat lectum et contrahat vulvam cum pa
nolino mundo et statim immediate supponebat
cum candela vel licinio involuta in balsamo
mixto cum pulvere sicco pronie vel mixto
cum succo eiusdem pronie et in die post mensem
[illegible] solis vel sero iterum concedebat de spe
cie [illegible] ʒ ii vel mixto cum aneto et hoc
invenimus utilius plus aliis et deus melius novit

Ad idem

Ea que probavimus in quibus inventa est veritas si sunt
vole ut mulier faciat filium precedit vel p
[illegible] Recipe cortex mandragore pro
nie agni casti 10 ʒ ii piperis longi cassie
lignee ana ʒ s. pistet grosso modo et bulliat in
vino in [illegible] usque lb vi tamdiu quod
due lb. resolvantur et residuum remaneat et coletur
et reponatur de isto vino bibat mulier tamen
dies ʒ iiii cum ʒ s tunc fecit magis de eo in
xii die post purgacionem in hora vel diebus quibus habet mistra
cionem [illegible] vadit coitum post quod menstruorum
sedeant in aqua que sequitur. Recipe artemesie [illegible]
albi corticis mandragore agni casti 10
ʒ ii pronie cassie lignee ana lb s. pistet
grosso modo et bulliat in aqua dulci supra et in ipsa
sedeant cum fuerit tepida et cum sero faciat ipsam
tepidam et herbe post aquam dimittantur

Ad sciendum utrum remaneat probatio
vel mulier impregnatio
Quidam voluit experiri de forma te sterili hoc
modo faciendo ipsum spermatia super aqua et quod ierat
natat super aquam experte illius accidit defectu
Alii dixerunt fundat urina amborum sup
lactucam et cuius erit defectus urina cuius
exsiccavit urinam ipsius lactucam
Quidam voluit experiri aliquos sumat vii grana
ordei et vii fabe et vii grana tritici et ponat
in vase terreo et mingat super ea vir amborum
et dimittat vii diebus et si grana nascuntur
non est sterilitas experte illius
Alii dixerunt si supponat allium infernum in
vulva et sentiat odorem et saporem tussit
desuper non erit sterilitas et hoc est verum experte
opilacionibus ut dicitur est de fumo odoriferto que
recipitur per umbilicum

Quo retinetur fetus in matrice

Hic sciendum est quod fetus in matrice tribus continetur
panniculis primus quorum est secundina que est pa
niculus complectens alios panniculos et in quo
concurrunt vene extrinsece cum pulsa
tiles diminuuntur in duas venas et eius centrum
in vena una et hic 2us panniculus appellatur
billex et est involutus et effunditur adipem urina
fetus. Tercius panniculus dicitur albus et est
in quo recipitur sudor et superfluitates
digestionis et non recipitur ignea arte fetus aliquis pa
niculus seu vas ad superfluitatem egestionis
colligendam et quid quo non est subtile
in quo non est dirancia et quod fluit per umbilicum
vadit ad epar et non ad stomachum quia aliquas
superfluitates traheret ad intestina mit
tent ut ita assuefiat ad mandendum apro
pinquans debitas ad stomachum

Ad partum difficilem ubi fetus est mortuus ad.

Isti trociscus sunt perfecte cum fuerint confecti et quod
est debitum eiciendi fetum et vocatur trociscus de
dictamni quod sic fiunt. Recipe mirre oppoponacis
galbani sagapini ana ʒ iiii assafetide ʒ ii sit
unius conprehensis ʒ iii et confitiatur cum aqua decoctionis
unius cum aqua decoctionis dactilorum et feniculi
et mirre et suffumiget cum eis trocisce per
transactorum Isti vero trocisci de perfectare
faciunt eicere fetum mortuum statim ut dicitur

Ad idem

Nota quod si herba serpentarie vel radix ligetur
ad corpus mulieris habentis fetum mortuum in
ventre dicitur quod statim facit parere. Et si suspen
datur collo mulieris diu erit pluribus impregnacionibus

Ad cognoscendum vero si mulier diu perfecit
possit habere amplius filios vel non

Sic habet quod quidam narrant physici super immo
filiorum et mulieribus habentibus filios vere ut consideret

[illegible] aq
[illegible]
[illegible] 2 [illegible]
[illegible] ×

sup umbilicum pueri nati vel 2ª vel 3ª considere
contiuuati cum feto hora partus na si ipso um
bilico non fuerit ruga aliqua nec nodus aliquis
non erit post natum ipsius filius nec pregnatio 2 si
fuerit in ipso umbilico ruge vel nodi tot preg
naco vel filiaco et cum numerum rugarum nodorum
continet in ipso umbilico. Sapiens medicus
de hoc obstetrices debet informare de talibus
cum specialiter videat scripturam 2 auctoritate et
post tale informacionem debet querere ab obstetri
cibus si viderint rugas vel nodos vel non in
dicto umbilico –

Ad fistulas ani 2 lacrimalium

Medicamine valde nobile ad fistulas ani 2
lacrimalium sic fit Recipe aceti vini fortissimi
et clari olei vetustissimi si potest inveniri
ana lb ii s. litargiri pulverizati 2 cribellati
lb i coquatur ista insimul dicte in vaso donec
nigrescat et relucens fiat deinde fiant tente
ex eo 2 immittatur hoc cum cinupsis valde desic
cat absque mordicacione 2 conglutinat plagas
recentes dum sunt sanguinolente 2 vulnera
et ulcera antiqua mundificata

Ad rupturam syphac cum intestina non
descendunt ad bursam testiculorum nec ad

Emplastrum forte cum quo mitigatur pueros 2 magnos
curavi cum non descendat in bursam testiculorum
ad rectificiendum sic Recipe mumie colle carte
ana ℥ i. boli armeni. aloes ana ℥ s. maste
thuris. draganti gumi arabici ana ℥ ii. pic
navalis dimidium ciminum ℥ v. colofonie
℥ i dimittatur colla in aceto per horam 2 plus
2 postea liquefiat ad ignem in cazola cum pice
navali quibus liquefactis deponatur ab igne 2
incorporentur cum pulvere aliorum illorum et
fiant magdaleones in aqua frigida –

Ad calviciem philatorum

Medicina ad tineas/calviciem 2 philatas/ que ex eo iam
incepit sic fit Recipe capitellum de foliorum mirti
corticis pini thuris ana ℥ ii. omnia ista assa
donec possunt teri 2 cum trita fuerint misceantur
cum eis laudani 2 nitri ana ℥ ii. 2 in
corporentur cum vino veteri 2 oleo de spice in suf
ficienti ut oleo de mirto misceantur ita quod
totum fluat aliquantulum sit et expisso inducus
capillorum aliquis nocte ungantur 2 mane
caput laue cum aqua que sic fit. Recipe florum camo
mille ana s. mirtillorum ana s. fiat decoc
tio et ex ea fiat mane ablucio.

Ad corrosionem que fit in extremitatibus capillorum

Valet ad omnem scissuram capillorum ex quacumque
causa fiat continua ablucio 2 fricacio capillorum
cum aqua decoctionis femigreci vel herbe eius
que melius est pariter lini 2 radicis malvavisci

ea remota 2 abstinentia ab acutis 2 siccis
2 signum huius est quia hec passio raro accidit pueris.
Sola ablucio continua cum herba femigreci est suf
ficiens in hac cura 2 plangat capillos ultra
modum 2 si ungatur capilli oleo dum sunt ma
didi experimentis melius vero.

Ad inespissandum capillos

Recipe farine femigreci mirte sem. nespilorum foliorum
vitis albe foliorum galle calcis auripigmenti
ana terantur fortiter et cribrentur 2 cum ea ca
pilli fricentur fortiter hora post ablucionem que sit
medio vini bullitum 2 semper cum fricantur rue al
nant capilli adinvicem 2 nectuntur.

Ad denigrandum capillos

Lessivum parum accipiat de lessivio debili
facto cum cinere 2 gumma arabica alumina
galle 2 folli rosi 2 abluantur capilli 2 cum
capilli fuerint madidi experimentis fri
centur fortiter cum vitriolo de quo fit atramentum

Ad evellendum pilos

Medicina forte ad hoc Recipe calcis non extincte ℥ i.
iii aque ℥ xviii misceantur 2 sic per tres dies
dimittatur tunc colentur aqua et in eadem aqua colata
addantur ℥ iii arsenici citrini triti 2 tunc dum
sub sole dimittantur donec penna intincta in ipsa
aqua depiletur 2 propterea sic, sicut fuerit conservanda
procedatur in eius operacione primo calefiat locus que
intendis depilare per ieiunium sicut fumum aque
calide vel per introitum ad stupham sive per plantam
balnei cum locus calefactus imputet omnes pili
et iudices non fricando locum sed aplicando unguentum
ad locum leviter cum manu quia fricando locum in
ducet excoriacionem cum non unguentum fuerit apli
catum ad locum involvatur locus sicut fumum aque
calide donec locus incipit depilari vel stet
in stupha diligenter istud donec locus fuerit
calidus 2 pili per experimentum incipiunt re
moveri tunc cum manibus leviter pili omnes remo
veantur 2 locus cum aqua tepida leviter abluatur
et sic totus locus leviter tangatur cum penna in
uncta oleo ro. vel manu 2 sic fiat cum oleo
cum sero usque ad tres dies vel locus excoriari
non possit

De saphati pustulis ulceribus capitis
2 faciei 2 rubore faciei cum pustulis
siccis primum remedium ad hoc.

Si contingat faciem ut abluatur cum sero per
longum tempus absque aliqua medicina 2 cum custo
dia perfecte absque dubio curabit omnes saphati 2
omnes in ulceris faciei sine recentes sive antiqui fuerint
cum aqua que sic fit Recipe aque limpide lb i vel aque ro.
lb i quarum melior est sulfuris triti in ulcerio ut
alcohol ℥ i s. ponatur hoc sulfur in aliqua
istarum aquarum 2 dimittatur ad solem in vase

vitreo plagiti tpe ut absterge pole ipsa aq̄ ati
et ex ea fiat epitima ut abluco faciei est serio
et videbis mirabile

Ad saphatum humidam

Infundatur pannus lineus in aceto calido decoctionis
acetose ut vinicilarie mixto cum oleo ro. et
pulvere sandalorum et aliquantulo caphore

Ad alguasse vel pustulas lividas et ciniceas
que appellantur frossi et cum plures nodis que fiunt
tempore lepre

Aqua valens ad hoc et tergit locum cauterii
pro arsenica citrini triti sal alchali calcis vivis
herbis ana lb ß argenti vivi lb ß salis
armoniaci ℥ iiii terantur omnia et misceantur
addatur cum aqua pura donec argentum vivum
sit extinctum postea ponatur et desiccata
iterum teratur et misceatur cum predicta aqua ita
quod fiat quasi massa in modum pasta valde moll.
deinde ponatur in vase cum quo fit aqua ro. et dis
tilletur per allembicum et in vase vitreo recipiatur
hec distillacio sive sublimacio.

Ad idem

Remedium quod multos sanavit valde (?) sic fit
fricetur locus lesus cum alumine fecis dissoluto cum
lexiuio et die semel usque ad tres dies
ut cum oleo eius aut cum oleo de tartaro postea
quod locus abluatur ut abstergatur cum aliqua re ipse
tertium dicens superiore abluatur locus cum levamento
et farina ordei ut liquor et post ablucionem
exsiccetur locus totus cum unguento quod sic fit Rx
olei ro. ℥ iiii cere ℥ ß cerusse argenti
litargiri ana ℥ ß camphore ℥ ii liquefiat
ceram oleo in cazola et post liquefactionem ponatur
in scutella vitreata et addatur pulvis omnium
aliorum ex tritorum et cribellatorum subtiliter cum
oleo et cera liquefactis [illegible] misceatur infine
addatur aliquid aque ro. et aceti Si autem phor
[illegible] cum ducibus apparet quod sic cu
ret hec et est via certa absque fallacia.

De impetigine et serpigine

Que sunt corrupta salsa in facie et aliis membris
et sunt corrupta salsa ut sanguinea inferta per ad
hustionem et per adhustio non sanant humores
sua. Differt sit quod stabulis superficies cutis et ipsa
cutis et sic in pruritu et ardore differt tamen hec
quod impetigo est in superficie cutis magis serpigo
vero magis profundatur in cute et est hic et illuc
serpendo [illegible] et utraque in firmitas est aliquis
ignis silvaticus ut volatica appellatur et quod
fit a sanguine est cum rubore magis intenso et
superficies eius est magis humida et cum pruritu huius

albis et pruritus et eius superficie crustose est ad modum
[illegible] illa autem que fit ex colera salsa est magis
ad husta cum pruritu maiori et eius superficie
non crustose [illegible] ad modum humoris sicce sicca ad
husta manifeste et desquamatur albaras et sicut
lepra et albaras et corrodit radices pilorum partis pacientis
Cura quidem est quod fiat purgatio cum purgantibus
flegma salsum et melancoliam secundum stabulum. Ungatur
locus cum [illegible] ut galle [illegible] [illegible] lo
cus sunt abluti et fricati cum aqua tepida de
coctionis malvavisci ut fenugreci et lapatii
acuti scabiose. locus ita quod sanguis fluat
et abluatur locus cum aqua calida ne sanguis coagule-
tur locis incisis ut ponatur sanguisuge in loco ita
quod sanguis colore exeat. postea fricetur locus
fortiter cum oleo de tartaro ut deferatur
cum alumine fecis cum diu quod locus resiccetur et mun
dificetur post mundificationem et resiccationem ungatur
locus cum aqua cum qua vas terre vitreatur
mixta cum aceto aut [illegible] de fumo quod
sic fit sumatur triticum mundum et in pixide
vitrea habente collum longum et foramen ponatur
et tunc tota pixis cohoperiatur ex argilla ut
terra [illegible] que non destruit per ignem ut
extra [illegible] fuit forme campanarum que
[illegible] vna scutella in fundo eius et in
centro fundi sit foramen tam magnum quod
collum pixidis possit intrare et [illegible] tunc [illegible]
[illegible] pixidis cum pilla [illegible] [illegible] hec
ita quod fumus non possit exire et sic pixidis
fiunt usque et illa hora collum pixidis foramen
ponatur in foramine teste et tunc collum pixidis
et [illegible] pixide et super pixide ponatur [illegible]
[illegible] et carbones et [illegible] accendatur ignis paulatim
et sub foramine teste ponatur vas vitreum in quo
recipiatur oleum quod exibit ex ore pixidis
[illegible] in qua est fumus hec cum aliis [illegible]
[illegible] [illegible] vana et [illegible]

Ad idem
primitus

Rx radices [illegible] ut lapatii acuti et [illegible]
dantur et dimittantur [illegible] in aceto forti
et [illegible] radicibus fricetur locus lesus in die
ter [illegible] dicebat curabit egritudo Ungatur
de cerusa camphorata ad hoc utimur [illegible]
fiat mundificacio loci cum alumine fecis [illegible]
oleo eius et fiat [illegible] ut post
sanguisugis

Ad rubificandum faciem

Bola fricata cum pelle [illegible] absque aliqua
decoctione super locum [illegible] cum palma rubificat

Aqua [illegible] ut [illegible] [illegible] fit Rx radicum
et foliorum assari radicis valeriane foliorum
gariofilate et betonice ana ℥ iiii [illegible]

ʒ iij lentisci. ʒ j. florentine vel sinape
cole que idem seu scariole ʒ vj. flos
camomille ro. an. ʒ iiij. florum sambuci
vel feze que idem florum cornapelli vel
carbiosani que idem an. ʒ iiij. florum lilii
ʒ iiij.

Ad destruendum pannum faciei et len
tigines et hoc valde valet

Ungatur locus pannosus et lentiginosus cum
nocte cum oleo seminibus et completur
locus cum iniabus pistatis et mane abluatur
locus cum sapone molli et aqua calida et levi
ter et fiat hoc per aliquos dies et postea
inungatur locus lesus cum litargirio albifi
cato in pociis manifeste effectum veritatis

Aliud ad idem cum non est par et est animus expertum
ferrum ... argenti vivi ʒ j s. mis
ceatur cum ʒ iij mollice amigdalarum ama
rarum perfecte extincta fiunt inctamentum et
inungatur in nocte per ebdomadam et in mane
abluatur in penitus intentum

Ad vestigia variolarum et pustularum

Epitima facte cum oleo amigdalino in quo sulfur
cavallinum vel stibiatum fuit dissolutum in
valitum operabit albedinem et planiciem

Epitima que removent vestigia variolarum et
pustularum sic fit Recipe radicis enule et radi
cis meliloti radicem cannce sive farine
ciceris ... vetustorum farine risi seminis
melonum excorticatorum seminis ozimi do
mestici costi ana ... pistentur ... et
misceantur cum mucillagine fenugreci et lini
seminis et fiat cum nocte epitima super faciem
et sic vestigia variolarum et pustularum

Ad scabiem et pruritum sicce ...

Recipe epithimi an. ʒ j polipodii primorum
succorum an. lb s. fumi terre lb j. zucari lb
s. pistentur ad grosso modo et bulliant cum zucaro
in lb viij et v lb aque donec
quasi consumpta sit medietas et coletur

et residuet de quo cum mane sto ieiunus sumat paciens
absque adiutorio ʒ iiij educit cum magnum adhustam
et salsam et sic curat scabiem et pruritum

Electuarium ad scabiem Recipe mirabolanorum ʒ j senecionis
terre an. ʒ s. succi absinthii quantum sufficit ad con
spersionem addito huic medicine que est ...
lorum et conficiantur cum melle fiunt ex hac medicina
que est magnitudo avellane // Unguentum ad sca
biem valde bonum Recipe litargirii attramenti
atriaci ʒ ij hec per unam ebdomadam dimit
tantur ad solem agitentur fortiter cum spatula mis
cendo cum aceto in die et postea reponatur

Ad deleri pediculos

Sola fricatio cum pulvere facta stafisagrie fortis
pinctura delet pediculos mirabiliter et absque
nocumento

Ad pannum deleri et barras ru
bras albas et nigras

Illud quod plus valet in removendo pannum mor
phea alba rubra et nigram in barris
est fricatio vel epitimatio temperata cum lacte
ficulno vel foliorum eius adeo per excoriationem
loci sequitur in uncto cum litargirio abluto
dicitur quod barras vel aliquas ex morpheis in die
epitimet cum sanguine ... quod ...
sic sanguis curat et removet albaras
et morpheam de quo meo tempore non sciuimus
veritatem et ideo multis narrant

Ad idem

Ultimum remedium si curari potest ad albaras per
excoriationem et removent albaras cum rebus
excoriantibus et ulcerantibus aut cum ferro
ignito sic fit Recipe litargirii albificati ʒ iij
rubee tinctorum braxilis an. ʒ j s. terantur
ista duo et misceantur cum litargirio albi
ficato et cum hiis ita misceatur ut fiat liquidum
de aqua in qua braxil fuit coctum vel aceto rubeo
et de isto cum die locus excoriat usque ad cura
cionem epitimetur

Ad curam morphee albe

Emplastretur locus cum stercore columbino sinapi
et seminibus ... pistatis et mixtis fiunt hec
cum ... mirabili locum mollificat et
albedinem removet Si autem locus nimis in
flammetur ungatur cum oleo ro. ...

Ad verrucas porros ficus et ...

Si fricentur verruce multiplicate cum ... sul
furis et aceto destruentur ... [illegible]
[illegible] plangum ... fiat fricatio
cum ... in aqua salsa ... [illegible]
Si cum solo ... viridis ... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
adhuc ...

Cum sint auctores xx sit urinarum colores operibus medicine attestantes. Deinde qui [illegible] sunt et qui colores quibus operibus medicine attestantur et quomodo consequenter [illegible] breviter cum signis discretis [illegible] Est igitur causa sive apparentes consistit natura scilicet causa vel indigestionem causa prime digestionis causa perfectam digestionem causa excessive digestionis causa superfluiorem excessu quod dicitur adustio causa ultimate expressione qui dicitur mors inferius Inprocedendum est a coloribus attestantibus indigestioni et primo de colore albo 2º de glauco 3º de lacteo 4º de colore qui dicitur karopos. Notandum tamen quod quidem sit color albus cum etc. substantia sit glaucus cum quadam remissione. Dicuntur enim solum secundum intensionem et remissionem.

Sequitur de colore albo qui super indigestionem attestatur et est ut aqua pura.

Aut sit opilacionem splenis si radiosa et ventosa fuerit cum arenis residentibus. Aut ydropisim lenem vel ypostasim si obscura vel lurida ypostasis sit ypostasis horum

Aut epilensiam si urina fuerit in quantitate etc.

Aut frenesim si spissa et alba cum arenis rubeis insidentibus rubeis et crudis.

Significat frenesim si in acuta perdat rubedinem vel stridat vel fiat alba cursum cum videntur oculorum.

Aut diabetem si urina fuerit in quantitate frigidi vel mortem cum arenis residentibus

Significat arteticam si sit cum [illegible] residentibus albis rotundis et minutis

Significat mulierem quod urine sue [illegible] reddit urinam flavam vel albam urine sue nigra sunt corpora

Significat [illegible] si urina lampada et clara sit cum quadam viridetate

Significat podagram cum quadam pluviositate et obscuritate substantie.

Significat causam algoris [illegible] hoc genus ypostasis epis.

Significat urinam cum caliditate febrili quod si talis apparet in principio sit debilitas caloris naturalis et plurimum mortalitas. Sive talis appareat in augmento vel statu principio rubea vel strenua sit secundum suam dicitur expectationem caloris naturalis. Si in fine vel declinatione talis appareat salutare est.

Significat debilitatem caloris naturalis in senibus

Significat desiderium coitus in pueris ypostasis desiderium mulierum in membris

Significat lepram in senibus ypostasis [illegible] fumositatis residentibus ex [illegible] et mortem h...

Significat quartanam quod sit de [illegible] naturali.

Significat amphimerinam et ypostasis [illegible] si urina sit pauca in fundo glabrosa [illegible] est etc. in substantia

Significat emoroidas et condolomata in glandule in ano si sit cum multis ypostasibus

Significat strangurium et quartanam si sit cum spumis et nigra ypostasis que sit [illegible] humoris nigri et viscosi

Judicare quidem quod urina alba et etc. sit indigestio et debilitas caloris naturalis et accidentia quod cum indigestione sint.

Sequitur de colore glauco et est ut cornu lucidum

Significat sit naturam [illegible] cum substantia mediocri etc.

Significat expressionem flatus aquosi cum recedit a mediocritate

Sequitur de colore lacteo et est ut serum

Significat sit mortem vel in acuta [illegible] et [illegible] cum substantia etc. et aliis signis malis

Significat salutem in fine morbi [illegible] si fuerit substantia et in magnitudine grossitie liquida

Significat plagam morbi si venerit in fine acute si venerit in fine acute in multa grossitie se destruere salutem sit

Sequitur de colore karopos et est ut color de pilis camelorum

Significat sit ypropen id est locum flatus obscura et perturbata lurida + apponi manus verum credi [illegible]

Significat colicam et yliacam si spissa fuerit et sive arenis ex crudo flatu viscoso grosso in inferioribus intestinis

Significat lapidem si spissa sit et habeat lapides arenosas in fundo

Significat dolorem capitis patientem si spissa fuerit si dum talis apparet ypostasis fumositate patiente cerebrum ex flatu resoluta

Significat expressionem flegmatis si spissa et si sic [illegible] et impura substantia sit sit flava [illegible] [illegible]

Significat flegma venientem ad aliqua membra si spissa fuerit et [illegible] [illegible]

Significat ypostasim [illegible] apostrosis [illegible] si pauca fuerit [illegible] cum ypostasibus oblongis vel rotundis

Sequitur de coloribus primum digestionem [illegible] et sunt duo palidus et subpalidus quod sunt [illegible] et [illegible] palidus et subpalidus ut est [illegible] Est pallidus ut plus quam caro [illegible] semicocta subpalidus ut caro semicocta

Significat sit fe. [illegible] de flatu naturali cum [illegible] [illegible]

Significat [illegible] adustum cum [illegible] etc. quod si ex non flatu

Significat [illegible] substantia quod [illegible] cum [illegible] spisso [illegible] karopos

Significat salutem et [illegible] [illegible] [illegible] cum glauco vel lacteo vel

Significat febrem apparentem sicut diafragmatis in acuta cum substantia etc.

et clara et aliis [illegible] [illegible]

Ad ethicam si urina sequens fuit spumosa olea
ginea subtenuosa pauca in quantitate
Ad fluxum ventris sive mortem in [illegible]

Sed de col[oribus] perfectam digestionem attestantibus
et sunt quatuor citrinus subrubeus rufus subrufus
color citrinus ut pomum citrinum subrubeus ut
[illegible] rufus ut aurum purum
subrufus ut supradictum

Aut — sit sine [illegible] ut in inicio febris
Aut [illegible] ut in [illegible]
Aut glaucus ut in puero usque ad XIII annos
Aut sanum [illegible] cum [illegible] et [illegible] substantia
Aut quia est evacuata si [illegible] et subtilis fuerit
yeme vel autumpno
Aut vicium toracis et pulmonis potentes si
sit magis [illegible] in parte superiori quam inferiori
ad [illegible] et ampullas
Ad [illegible] si fuerit [illegible] et [illegible]
limpida et multum clara
Ad defectum capitis si [illegible] fuerit in [illegible]
et [illegible] corporis et [illegible] ventris et
[illegible] ad [illegible]
Ad [illegible] in [illegible] et [illegible]
morbi [illegible] si in [illegible] apparet morbo
Ad frenesim [illegible] ad [illegible]
si in [illegible] morbi vel in statu apparet [illegible]
[illegible] rubida vel subrubea non [illegible]
ad [illegible] morbi [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible]

Sequitur de coloribus que perfectam digestionem attestantur quia
est de colore rufo ut aurum purum et de subrufo quia
est ut aurum album

Aut sit corpus [illegible] cum [illegible] et [illegible] substantia
et mediocri [illegible] quia sit [illegible]
Ad sit sanguinem [illegible] si mediocris [illegible] fuerit
[illegible] et equalis substantia
Ad [illegible] in [illegible] substantia [illegible]
[illegible] ad [illegible] si [illegible]
et in [illegible]
Ad [illegible] et capitis calefactionem [illegible]
Ad [illegible] [illegible] salsa cum
substantia [illegible] mediocri et [illegible] morbi
[illegible] morbi [illegible] si [illegible] morbi
magis accedit ad spissitudinem [illegible] ad [illegible]
Ad [illegible] salsa vel dulce
si accedat ad spissitudinem

de humidis flama [illegible] cum substantia mediocri
[illegible] abundanter [illegible] et equalis [illegible] substantia
Ad ydropisim [illegible] quia [illegible] vel [illegible]
Ad [illegible] de flate dul[cis] ad substantia mediocris spissa
superius obumbrata cum [illegible] substantia
aut manente [illegible] sit humidum flate dul[cis]
Ad humidum flate dul[cis] in [illegible] si sit
mediocris spissa et [illegible] et [illegible] et limpida
in parte [illegible] ad [illegible] [illegible]
flate salsa vel dulci
Ad [illegible] de flate [illegible] si fuit [illegible] vel [illegible]
[illegible] per totum spissa in superiori parte obumbra
Ad minorem [illegible] si in substantia sit per totum
limpida superius [illegible] ad [illegible]
Ad pleuresim si sit in substantia per totum spissa [illegible]
[illegible] limpida turbulenta
Ad [illegible] vel [illegible] capitis si longo tempore [illegible]
limpida fuit
Ad [illegible] in [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] si fuit in substantia spissa superius
limpida et [illegible]
Ad [illegible] pleuresim [illegible] si [illegible]
fuit [illegible] a medio [illegible] superius
[illegible] [illegible] et [illegible] spissa
[illegible] [illegible]
Ad [illegible] si [illegible] fuit et in substantia spissa
magis [illegible] superius quam inferius [illegible]
limpida et [illegible] cum [illegible] per
[illegible]

Sequitur de [illegible] attestantibus cum [illegible]
[illegible] digestionis quia sunt duo [illegible]
qui est ut [illegible] [illegible] et [illegible]
est ut [illegible] [illegible]

Ad sit [illegible] ut in [illegible] [illegible]
laborante si sit in substantia per totum [illegible] obum
brata spissa magis superius quam inferius
Ad [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible]
Ad capitis calefactionem si diu laboraverit [illegible]
[illegible] obumbrata cum [illegible] si [illegible]
Ad [illegible] si diu laboraverit si [illegible]
vel autumpno fuit
Ad [illegible] cum substantia [illegible] spissa [illegible]
[illegible] cum substantia [illegible] inequali
Ad [illegible] cum substantia [illegible] [illegible]
[illegible] superius
Ad pleuresim si fiat [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] superius

d[icit] scleris ut vocare epatis cum virga discere
si locus eius prope livida sit
d[icit] apo[stema] i[n] renibus vel stranguria vel quartanas
si fuisset spissa sive livida remissa
d[icit] yeticiam plurimis spissam vel plumbeam si similiter
sub urinis spissa a[ut] in aqua viridis livores
super livida differentia secundum remissa
spissa clara spissa precedente
d[icit] 3am speciem etiam si ubi sunt 2 a[nte] se
spissa magis tamen super eius quod remissa apparet
aura livida 2 oleagina in ...
cuius eius procedente
Sequitur de aliis duobus coloribus attestantibus
a[d]ustionem et esse digestiones ut de rubicundo
qui est ut flamma ignis et de subrubeo qui est ut flamma
remissa
d[icit] significat sinocham cum fuerit spissa et rubea
fetens et super lineus
d[icit] sinocham effimeram d[icit] causonidem et febris
effimera quando fuerit clara et sunt secundum ...
fuerit magis tamen quam spissa
d[icit] sinochidem d[icit] et febris acute cum fuerit ...
secundarios quando cum fuerit magis spissa quam tenuis
d[icit] causon que est febris acuta et ... putrida
in flammis venis circa stomachi et epatis
plures cum fuerit tenuis ... lucide ut ignis ...
non disposita ut sit magis spissa quam tenuis
et color tenuis causonis et magis intendunt
mare significat
Sequitur de colore qui attestatur super adustionem et sunt duo
colores qui est ut nigrum ... et ... qui est ut ...
... sit cum ... indiciis
d[icit] significat mortem ut in se pacienta si prius fuit urina
rubicunda et subrubea
d[icit] corruptionem ... in mulieribus si sit existente
urina propter spissa et feculenta
d[icit] mortem in acuta si in mulieribus magis est suspecta
talis urina quam in viris
d[icit] rubeam ... ad dolorem ... spondilis
usque ad ... et feculentem et in fundo
d[icit] ydropisim ... si urina fuerit sanguinea
d[icit] lentam flegmaticam si sit magis livida
d[icit] empimam ... calefactionem epatis cum spuma
crocea et ictericiam d[icit] in acuta si ...
... pessima et signum ...
d[icit] talis urina apparet in ... et ... est
rupta vene in renibus vel vesica est ...
... sanguinis propter ...
propter in moderatam cogitationem et ...

Sequitur de coloribus attestantibus super mortificationem
et primo de colore ... viridi sive ...
... qui est ut ... viridis et ut ...
d[icit] significat mortem si pauca sit urina in quantitate
et color magis viridis et livida
d[icit] mortem si sit ... quod significat
... apostematis in ... mobili
ut in epate ... fuerit ... dissolvi
d[icit] ictericiam viridem in ... si sit
et color prasina sive eruginosa
d[icit] spasmum et in ... propter ...
vitalis humiditatis ... adustionem
d[icit] maiorem ...
Sequitur de colore nigro ut ... qui attestatur super mortificationem
d[icit] significat mortem ... frigiditatem et de urina
... colore livido precedente
d[icit] solucionem ... si multa fuit in quantitate et nigra
d[icit] purgationem ... si tunc urina ...
... et super ...
d[icit] mortem in se acuta si pauca fuit et
pinguis et fetida ... fuit ex vicio
... et pluribus
d[icit] ... sanguinis ex naribus
... si multa fuit urina cum ...
... et vigilia et ... nigra ...
medio ... cum alvi bonis ...
... quod urina magis significat in ...
et ... humiditatis ... propter ...
d[icit] ... humorum melancolicorum propter
... et ...
urina cum spissa fuerit magis ...
Sequitur de colore livido qui est ut plumbum et
attestatur super mortificationem
d[icit] significat mortificationem ... et ...
et tunc ... luce ... supra
et in spissa inferius
d[icit] mortificationem ... et ...
epatis et tunc ... potest
livorem ...
d[icit] significat paralisim ... et tunc est pauca
cum ... et oleaginis ...
... in ... essencie
d[icit] medium ... epilensiam ... quando ...
... et significat in ...
... passionem ...
d[icit] significat ... vere d[icit] ... propter ...
... digestione et ... in ...
d[icit] ... propter corruptionem sanguinis ...
... in ...
d[icit] ... d[icit] stranguriam ... in ... d[icit]
... et ... ...
... livorem
d[icit] passionem ...
d[icit] ... et ... d[icit] ...
d[icit] ... d[icit] ...

passio d'raing d' coleri mediis ad quartane sicut ad
d' tertiana e d' q'rtal i vrin d' ctra i dicat indican
et p° d' oculo et eis signis

spissi et i colore remissi signat cruditat
grosi complexionate i acuto
Spissi et spumosi signat quidam fm et
gravitat capitis molestiam i dome remissi
signat fluxum parte causa mc° que quasi
rubea i tessa et tennis signat deperdita causa
affligit eo que cc° plurimis signat cholera
i mortificatur vobi minorum sicut lumbo
i appo mori p° appetit e die in
apparatu signat cau coartatio et mortificatio
i ct colo indic signat adusto i acuta
vn tertiana e d' fieri fit a cuius signat
dolore prima ante usque ad cauda plus
~~Natura cui ea rege et fit morte~~
emolq i mqi precedente ~~lumbo~~ viridi
signat repleta adusto timulq et mq pte
lumbo signat morti cuius et quando
rubedes et spuma mixta ea dissolute
et mortificac Natura cui mixta ea
rege et fit terror

Sequitur d' ampulla q' e z i gleba i vrina et e diu
formata et distensa vero statu i e clusa a desic
collocerenda que ex oculo ea et spuma bacilo
vix potest moveri
q' signat caliditate matie et debilitat
agit calor nat dirigendo grossos
ventos
d' plenitatis morbi vbi en i e materia
caliditas et morbi plenitatis
intelligi
q' frenesis i passio tenu ter appt
frigiditate tenu ter appt frigiditate
humor i eis et ystemo
q' dolore capitis et celebri appt
vetustate et solutam accidam materia
minigas celebri destebete

Sequitur d' gemis oculi q' sunt et minima repleta calis
que matia dege de g' d' e minimis ptes de
plexo i duxit de calis tenuis fluxum attesta
ad ptes i fedeis fit ante fluxum venis
q' ad fetum matrix i sit cornu
q' ad superalia i fit dolor superiliorum
q' ad oculos & fit obtalmia
q' ad aures i fit dimes i passio ad fremitus
q' ad nares magistratus i fit dolor decem
q' ad fauces & fit tussis q' ad ~~vel passio~~
modo gutturis

q' ad minula i fit eyelapas i rounde
q' ad tanta plus i tessera actua i fit fit
q' ad pleura i fit asma i dispria i p
q' ad diafrag et ramitate costarum i fit pl
q' ad sto° i fit dolor i i flate i d gtu
q' ad i testa i fit lienteria i dissenteria
et sunt egestiones spumose

Sequitur d' nubecula q' e q'da fusa i vaporosa
fumitas actue ca gleata practer obscuritas
q' signat desegatum in bray spiritualitate
vrina lum
q' spus alescitum i ~~format~~ firmat complexione
spumme iterate i et fieri

Sequitur de Spuma

q' fit p' ventositatem i indigestione sicut epate d'
q' volentia ea i ebulitur vt epate fusa
spuma gr
q' melancholicorum sit spuma sit nigra
q' agaru sit sit albe q' vrina cruenta

Sequitur de Sanie

q' fit ulcer i vesica q' ulcer rem
sit finis sit vrina odor
q' pax i epate q' mala me de coe adletic
sit sanguis sit de eis ypocondrios passio
dolor i podagra i fit et dysenteria impedit

Sequitur de pinguedine q' quod
mixtum quod pinguedo
ventositas sunt a medis
ipsius sunt q' vn effundet
q' fit dissolutus tenui cum sit sit et fit
sit q' i fit et i fit pinguedo
renal q' i p° sicut i' corporis cum sit
sit vola anima i q' q' sit q'
diff' q' w' i q' q' sit vnde effusa
sit serum vnuc fauces
q' inferiorum sunt dissolutum vrina sit sanguis
sit fit sit sine febre

Sequitur de pilis q' sit q' rosas i hec
i albugo i vide pilosi q' vn emittu
q' fit dissolutum vrina sicut sit in ordine
q' dissolutum digesti sit fit solidi et solidum
dissolutum cum capite & febre
q' dissolutum cum sit sit q' dissolutum ordine i at
cum autem sit

Sequitur & sanguine q' sit vn emittit
q' gradu ab epate i q' i q' i dolor sit dext
q' a vesica i q' turbulenta vt glaci sit
odor pessi residens i fundo
q' ex ruptura sit venis i q' passio
i dolor i i sit spondili sentitur sitis gumplex
apparte cum eis
q' a renibus i q' passio sine turbib'

Sequitur de [illegible] que effunduntur cum urina
quod sint ut resoluti si sint molles et rubei
quod sunt [illegible] si sint albi et [illegible]
quod [illegible] sit [illegible] [illegible]
quod in dusta [illegible] digestione [illegible]
quod in longa [illegible] [illegible] et desiccatione [illegible]
Sequitur de [illegible] [illegible] et emittuntur
[illegible] urine in athomosam [illegible] dissoluti
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] et [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible]
[illegible] quod passione [illegible] [illegible] aduersi
quod [illegible] quod ut resoluti quod [illegible]
Sequitur de furfureis resolutionibus siue squamis
et [illegible] que sunt [illegible] longe et rotunde [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] digestione
et [illegible] [illegible]
quod dissolutione [illegible] [illegible] digestione et [illegible] urina
Sequitur de [illegible] [illegible] [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod sint longe [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sequitur de athomosis resolutionibus que sunt albe et minute
et rotunde
quod si sint [illegible] gutte [illegible] in urina [illegible]
si apparuerit in fundo urine [illegible] [illegible]
in media regione si in medio apparuerit
quod guttam [illegible] [illegible] si in [illegible] apparuerit
quod [illegible] appareat gutta [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] si sit [illegible]
in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible]
quod [illegible] masculi rubee et rotunde si
appareat propter fortitudinem caloris [illegible]
quod [illegible] [illegible] si appareat albe [illegible]
[illegible] [illegible] propter debilitatem caloris [illegible]
quod [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] urine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] urine [illegible]
[illegible] [illegible]

Sequitur de signis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] calo
et [illegible] de signis masculi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] mamillarum [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sequitur de [illegible] [illegible] de signis masculi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et sit color [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sequitur de [illegible] resolutionibus apparentibus in urina
quod sint [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sequitur de [illegible] resolutionibus que [illegible]
quod sint [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quod sint [illegible] [illegible] quod sint [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]

Sed(ndu)m s(e)c(un)d(u)m ... hypostasi(s) et hypostasis s(e)c(un)d(u)m ... et ... e
emissa ... hypostasis qualis s(ecundu)m d(i)c(tu)m

a(ut) e(st) alba et ... s(ignifica)t ... assimilatam
... natura(m) ... et fortitudi(n)e ... digestione
a(ut) e(st) ... s(ignifica)t longam ... et ... debilitate
... s(ecundu)m ... digest(io)n(e) i(n) ... digest(io)ne
a(ut) ... et ... q(uod) s(it) ... ad ...
... morbi
a(ut) e(st) ... s(ignifica)t morte(m) ... et ...
Sed hypostasis ... s(ignifica)t digest(io)n(em) p(er)fecta(m) ...
... a(ut) e(st) ... hypostasis ... [illegible]
hypostasis et ... talibus ... p(er) multos
dies et s(ignifica)t ... p(er)manentia(m) et equalitate(m)
fortitudi(n)e ... operando
a(ut) s(ignifica)t debilitat(em) ... appareat hypostasis
i(n) una die ... p(er) ... ...
die ... malis ... equalitas i(n) bono
bo(n)a et i(n) malo pessima inequalitas i(n)
malo bo(n)a e(st) i(n) bono mala ...
hypostasis ... ad ... mali ...
et s(ignifica)t p(er)fecta(m) digest(io)n(em) ... p(ar)tes
i(n) ... mediocre(m) ... medium
... se ... supra
... ...
... loco hypostasis ... et ... s(ignifica)t
... digest(io)n(em) esse i(n)p(er)fecta(m) ...
... s(ecundu)m ...
a(ut) ... hypostasis ... ad medium ...
... a(ut) ad ... et ... ...

Sequitur de hypostasi ... ... alba
... ... i(n) ...
... ...
et ... ... et ...
... ...
... ...
digest(io)n(em) ... ...
... digerendo ... ...
... ...
Sed loco ... et ... loco ... ...
... ...
... ... digest(io)n(em) ... ...
... ...
... ...
... ...
... ... digest(io)n(em) ... ...

Sequitur de hypostasi ... ... mala ... ...
... ... e(st) ... ...

... ... et ... ...
... ... hypostasis ... ... morbi
... ...
... ...
Sed de hypostasi ... ... e(st) ... ...
... ... et ...
... ...
... ... et ... ...
... e(st) ... hypostasi ... ...
... ...
... ... e(st) ...
... ... et ... ...
... ... et ...
i(n) ... et ... ...
ita ... ...
... et ... ...
ad ... et ... ...
... ...

Incipit liber de pulsibus secundum magistrum
Salernitanum Egidium

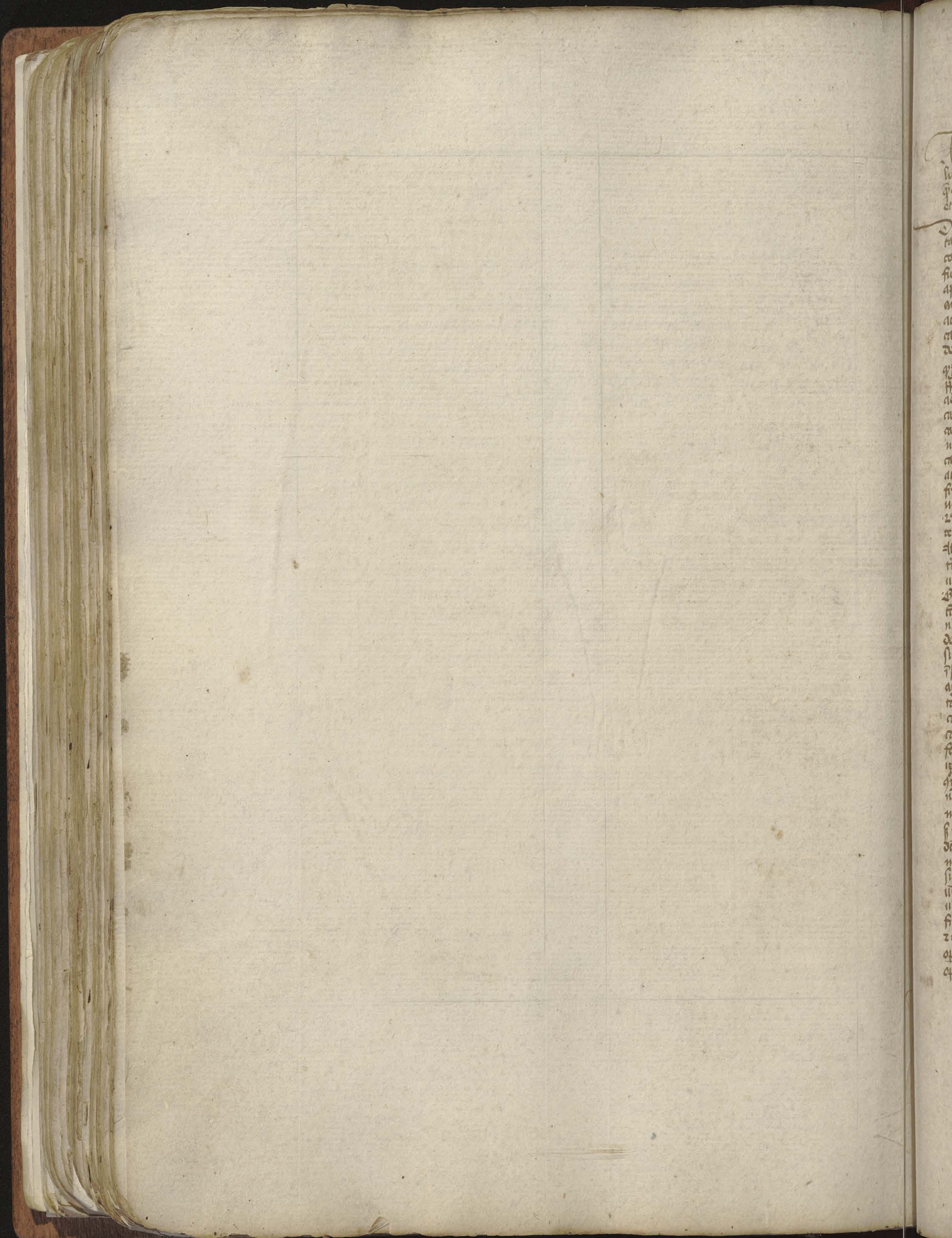
Cum ergo sit magna pulsuum diversitas pro
varietate sexus etatis complexionis temporis loci
et debile et fortis secundum (?) a medicis consideranda

- magnus pulsus ... causa ... fortis
  - Sinalis (?)
    - causa secundum naturam est
    - indignatio quia est debilior
    - instabilitas quia est de facili
    - mobilis
    - cupiditas honoris et laudis
    - cum stemate (?) inclinatus
    - magna virtus est causa
- et nota quod ipse enim secundum albertum
  sit pulsus apud veteres in magnum
  quia pulsus fit ex apertione et in magnus
- Juvenilis (?)
  - collectione mala ... febribus
  - fortior statura
  - labore ... [illegible]
  - ...
  - ...
  - ...

pulsus parvus fit ex

- fortis pulsus
- quantum ad una
- genus pulsus
- et velox
  - Sinalis (?) fit
    - forte virtute
    - ex habitu servi (?)
    - ... acute

pulsus debilis ex

Anime kme m Thomas de arrio so
licitasti me in scriptis ut pt breue tractatum
componi de reductione mixtorum ad actum plus
et clare informi quam in scriptis compilavi facio

Dubitatum fuit semper utrum mixte qui elemen-
tales in ipso reducantur ad actum a calore mixti
corporis et quo modo autem huius dubitatio
fuit Nam manifeste comprehendimus nos calefieri
a pipere et infrigidari a papavere et tamen tangentes
ambo in se ommisi apparent equaliter unius qualitatis
actu et ideo cadit in huius admiratio quod non
cadit super ferro ignito et glacie et aliis
de quibus dicitur quod sunt talia in actu et istud fuit
quod fecit exire Ga. et dicit quod iste mixte sunt piper et
papaver sunt tales in potentia et ideo egent reduci
ad actum a calore mixto. Et tamen hoc est positum
cadit dubium in mixto Et sic est quod in medicinis
calidis et frigidis. ita quod est dubium in huius et similibus. Sed
nos procedimus via consueta quo nando de mixtis
calidis et frigidis. Et mixte quod non reducantur ad actum
a calore mixto quia sunt ab elementis calidis ut ab elementis
frigidis. nam calor mixti est quidam unum ab uno a quo
unum non procedit duo contraria. sed unum ut sunt
2o de generatione et 3o metheororum. Amplius quod al-
terat calidum mixtum non mixtum quia primum ab eo alteratur
et est eius actu et potentia sed mixte est agens
transmutans calidum mixtum quia per mixtas fit calidum
vel frigidum si sit distemperata et in hoc dicit a calido ut
Ga. primo de simplici medicina et 3o commentum. Amplius.
si illa mixta calefaceret nos in 3o gradu
nam calor mixti non potest calefacere mediocriter
dando sed actum. nisi calor tanto quanto nos
simul calidum. sed non simul calidum in 3o gradu. Et
agit. datur a mixto calore cum mixta calida
ta ad actum habet aliquas partes realitatis forme
caloris quibus excedit formam caloris mixti
calidi quia quod est agens producens illas partes
forme caloris. Dicitur de mixtis frigidis quod non
reducantur ad actum a mixto calore per primum 3o de
quibus ubi dicitur quod mixte que nos infrigidant
non permittitur a nobis et hoc idem dicit 3o de simplici
medicina. Amplius actus mixte frigide in frigidas
sed calor mixti non habet infrigidare ut colligitur. Oppo-
sitorum sentit Ga. 3o de quibus 2 3o 2 primo de simplici
medicina Et auicenna et scribentium dixit quod id quod agit
similitudine quod in corpore hominis solum calefieri
vel infrigidari et tamen calefacere vel infrigidat. Et
frigida volumus dicere quod est sic in potentia non in actu
et volumus probare per virtutes consideratum per
operationem caloris. Sunt hoc que sunt multe
oppiniones et prima est quod in potentia tandem sed ego

non clare in ea calidum ab eo et est quod mixta calida
est que habet plures partes calidas quam frigidas et mixta
frigida est que habet plures partes frigidas quam calidas. ubi
quando cum quo aliqua mixta frigida occurrit nobis tunc
actione caloris illius dividitur in has suas partes
et quia partes frigide sunt plures ideo infrigidat et eodem modo
dicitur est de calida. Hanc oppinionem obiciunt
et multo. primo nam partes iste in quas mixta
dividitur vel sunt elementa vel mixta non sunt elementa ut non
tamen est et multiplices possunt probari. si mixta quero eadem
quod remanent de partibus illis frigidis vel calidis quo
infrigidant vel calefaciunt cum mixta habent
qualitates impossibile. 2o tunc aliis mixta frigida
aliquas partes corporis calefaceret non illas ad quas
pervenit ille pauce partes calide quod separate sunt
a partibus frigidis sunt et partes ille quidam corporis que
poterunt pelli vel trahi ad aliquas particulas corporis
et multa consequuntur doctores contra istam
oppinionem. Alia oppinio est Benedicti de tigulo
quod dicitur ... quo colligitur et est quod mixta calida vel frigida
reducantur ad actum quia convertuntur in sanguinem calidiorem
vel frigidiorem calore mixti corporis. Ista oppinio et
magis oppinio eius et magis oppinio auicenne in primo canonis
communiter primo quia non dat modum reductionis
ad actum mixte que exterius applicantur
sed illarum que transglutiuntur. 2o quia sunt alique
mixte que sunt frigide in 4o gradu. si iste non possunt
converti in sanguinem vel sanguinem quia in corpore est quod
sanguis vel sanguis sit frigidus in 4o gradu. 3o
quia aliquando convertuntur in sanguinem mixtum aliqua mixte
nos calefacere vel infrigidare ut auicenna
fuit in primo fen 2a primo canonis et multa alia
inducunt doctores contra oppinionem dictam. Ego
autem dico quod ista oppinio sit sane intellecta
intellecta nec est vera ut apparet nunc et ad in-
fectorum autem ut declarabitur. Tertia est
oppinio Guilielmi de brissia quod sit parum
deluta et est quod omnis mixta calida quam
frigida habet de se formam suam per quam agit et non
indiget extra exire in actum sed sui operatione hanc
sit cum pervenit ad finem virtute. Istam oppinionem
omnes post illos mordent et deridient
et singuli conantur contradicere tamen hoc arguitur.
quod primo quia auicenna vult quod res agens a forma
substantiali est illa que habet actum. sed res agens
aqualiter non habet illam. sed recipit a corpore
unde dicitur quod solum calefacit aut infrigidat. Valet
et vult quod mixta calida vel frigida dicitur in potentia
tali quando est potentia pervenire ad terminandum et
tamen cum nascitur ad venandum. sed puer non
est cum actu sunt quod dicitur venari. sed acquirit

illu actu pm simili carnis no hz actu p. motis
sz gsiestendo acqrz · g° sit meda calida ut
frigida no hnt pm actu || So arguit dyonis
de minatie ut dt na meda uel hz actu pm
gpletu aut igpletu si igpletu aut g° oz
q reducat ad actu p. gpletu · z hoc e gt
te · q2 diaclas q hebet actu pm / Si a' meda
hat actu pm gpletu g° stati appriata agz
hns cum actu pm pt edicit actu sz cuz
uoluit si no sit philes sic lumie pt illumia
re / et calz actu calefit / 3° isti uiri no
se declant quo meda puenit ad pm uite
z multa alia dm gt istos / Ego aut dico
q hnt oppioi pt dari simils z bonis in
tellectus ut apparebit / Circa oppio est
gciliatoris dia · 1x0 · Et pondo dea sua obscura
clariori mo · p° dt q ho qui fundat se sup
sua arsl d actis z passis potit quite meda
q° meda frida q dt res frida i po · deducat
i actu / So dt q ad sz e notu q meda
frida i po deduct ad actu · q2 expim hz · 3°
dt q hoc appz uoc · Na ois acto fit ab ente
actu · sz q'da ut medie nuc hnt oppoz · et
pus illa careclat / g° hnt actu ut q° prius
carclat ge depo uenerut ad actu / ultiaz
gnaz plat ex hoc q2 i eod' mo sp po p
cedit actu · ut g° medie / 4° dt q ca ppi qua
fiz i po deduct i actu e q'en sui silic° siu
receptitas i m · gnalis · et diuisitis siu dis
silic° spalis / hm' re · q2 agetia z paciena
et e dria gnc st cad · z silia / ste aut sunt
dissilia / z hoc plat q2 agetia z patientia
st adinice gia ut e media · sz ista st gnc
silia ste aut dissilia / q° dt iz obscure
i iniat siu ciuitatis ub · q mod quo meda
frida q dt frida i po · reducit ad actu / e iste
q2 cu calz i corpib agit i meda friaz q
dt frida i po / fritas i medie suscitat a suo
gio · s · acalio · et i actu deduct · et i uenit co
ciliator · istaz gnaz calz i corpib agit i
meda friaz · g° frigus medie fre suscitat
et i actu deducit · aus plat parr p · de gnoc
c · B · 3° de uti · silib · dicit e q diris for
tibz z dispositis tpz applicat ad i uicem
i pole e ne agere · sz calz i corpib z frigus
medie st gia forcia z applicat ad inuice · g°
agz calz i rz i meda friaz / z q2 cal i ante
q i gnte dt q i meda frida e frigus ro dt
q po medie fre no multu distat ab ac
q2 e cal · po for eius ut gnsu e · s · qu e dem
de mais po i pus · gois z sit u gciliator ·
sentice q fritas sit i meda frida q fritas
uigoratur agente calio mo · Cociliatoz

enit gnaz plat · s · qsi calz agit i meda friaz
frigus medie fre suscitat et deducit i ac
tu ex gto calo / z hoc plat gnalr de calo
z frio · s · q ex gresisten · uigorat z p° qd q
calz uigorat exfrio obsistete z i duit ex°
· g · pm ex° e de caloe cal° qui uigorat
ex frigitate aq i friante z poros gcludete
= 2m ex° e q2 aq fre tiscentes sup mi
nas sulfureas excitat calz illaz minaz
un aq fiut calie ut ar° i pble' ellor / 3m
ex° e de gfrione q fiunt goa tinost ex
sulfure z aspalto q ex pluia plume i fla
mat q quis possi domu i mu siu gbure
= x m ex° e de caloe ethici qui excitat
tilo uouo aduenienti / 4m ex° e d' caloe
qui sentit ex assumpcoe aeti / eius ca est
q2 aggat calidite ut appz pmo de sp
meda distie 3° ca° x · lz · B alias duas
cas i hoc reddat z cu h dicit q forsan
e alia ca q ignorat / So plat q frin
uigorat obsistete calio ita q po fria i actu
deueniui · ex calio et i duit ca ex° pm de
marmoe i uoluto panis exposito soli appz
eius fritas / 2m ex° e de grandie z glacie
q ex° pt intelligi q grando q e quedaz
glacies z glacies qu eligit appt mag
fria / z pt intelligi q grando q e queda
glacies fit mag estate q yeme / ppca
q2 locus aeris i quo gnat ex gresistencia
fria a calio e mag fris ut appz 1° meth
= 3m ex° e de flate uitro excitato a ca
loie clistis / liq fi m e 4 uehemiq i friat
= gcludit g° gciliator q meda fria i cor
mo deduct ad actu i friandi q2 fritas
medie excitat z uigorat a calio corpo
= Ex quib gciliator infert q'da · s · q2
medie fre ut narcotice sic opiu tincq
reducunt i actu q medie mag fre / z ca dt
e q2 frigora mag expugnt calio in
corpis q ea q sunt mag fria / z sic tinq
uigoratur friz / hoc z dt exhibito nar
cotico cu aliq re calida ut vino calido
ut castoreo pauco / ex qua fritas non
refrenat sz gtinit et io ad actu i fria
cauis citius reducit z sl calefacit
mg narcotica ut 3° li° de si · meda
Tancte duas mo3 dubioes / pma est
na de ni e q gia uenit i actu cor actoe
me q dz = gen' magne z dra m ste
z hoc bn appz i meda fria respcu mi
cali / sz de meda calida i caloris mi no

appz vero quantum ad ista sic omnia alba secundum unam speciem
speciei ut 8° topicorum. Ad hoc dicitur quod caliditas potentie
mixtionis et caliditas mixti corporis licet videatur contrarie
non tamen sunt nisi remote et in genere ista a-
et non differunt sicut ibi generaliter calidum in 1° et 2° et 3° et
4° gradu. Sed unum hoc est calidum actu ut corporis
mixti aliud vero potentia ut mixtionis calide. Et ad
efrigescit simpliciter ut mixtionis et elementorum. Ad corporis
ut corporis. Ad quintum cum dicitur quod omnia alba sunt
eiusdem speciei dicitur quod verum est ut alba sunt in genere
alba differunt specie. Secundum dubium est quia 1° et 9°
metaphysice et 2° de generatione animalium scribitur quod ex potentia
ente fit actu ens ab ente actu ut homo ab
homine et equus ab equo et musicum a musico
sed mixtionis forma potentia deducitur ad actum ergo non
potest hic fieri ab actu calido sicut est caliditas mixti
corporis sed oportet quod fiat ab actu frigido. Dicitur ad
hoc quod deductum de potentia ad actum et generari secundum quod
fit a simili generatur in generatione attendendo similitudinem. Est autem
similitudo triplex: una formalis et univoca que
est similitudo speciei qua homo generat hominem, immo quandoque
generit similitudo individualis ut apparet in assimila-
tione secundum cicatrices et stigmata ut apparet 1° de generatione.
Alia est similitudo virtualis et equivoca ut quia sol
generat hominem et putrefactio alia quedam et plantas
et vinum generat ebrietatem et motus generat calorem
ista enim generant tamen virtute et non formaliter. Tertia
est similitudo media inter ista duo que est tamen due
propinque species animalium et maxime que conveniunt
in quantitate et tempore gestationis sicut quod coniunguntur
ad invicem producentes tertium ut equus et asina
producentes mulum ut apparet 2° de generatione
animalium. In hiis est non attendenda similitudo formalis
tamen nec virtualis tamen sed media. Unum agens ad
generationem talium oportet quod induat similitudinem contrarietatem
ex virtuali et formali sive spirituali. Et tunc reduce-
re ad propositum dicitur quod similitudo mixtionis ad corpus est
solum virtualis et non formalis sicut est similitudo
formalis tunc est ipsa mixtio forma mixti corporis ut
dicit Avicenna primo canonis fen 1. Et hoc sufficit quod agens
deducens mixtionem de potentia ad actum sit tale actu
tamen similitudine virtuali et non formali. Ultimo contra
propositionem dicitur duo que multum considerari. Unum
est quod causa propter quam mixtionis forma deducitur de potentia ad
actum est potentia propinqua ad actum tamen formalis potentia
sit ipsius formaliter et non est potentia ad esse remota causa et est
caliditas corporis actu existens tale sola virtute
unius caloris corporis mixti habet aliquam virtutem infrigidandi
ut apparet. Aliud est quod dicitur quod mixtionis reduci-
tur de potentia ad actum ex parte mixtionis ut principii passivi
et ex parte calidi ut principii activi itaque mixtionis
calida dicitur in actu deducitur. Forma vero est quidem ala-
te in primo … contrarietatis contraria est nata
sunt ad invicem agere et pati. Ista opinionem

iudicio incepta a tacito in quibusdam recollatis
super 2° fen ubi in modo quod iudicio opposi-
tione que credit sibi imponi. Hec opinio impro-
batur ad unum in quo de hoc disputat super
canonem 2°. Summa est huius opinionis est quod mixtionis
forma reducitur ad actum per modum antiperistasis
vel circumstantie et quia sicut calido mixti corporis
contra dicit Avicenna 4° fen … non evitat
quod credit evitare per quod incidit in eum. Ergo probatur
quia secundum hanc viam quia mixtionis forma minor …
fiet actu forma itaque forma in eo gradu erit actu
forma huius contrarii … quia opium sicut evocat
apparet actu caliditas et tamen mortificat sicut aqua
calida extinguit ignem ut 2° de generatione. Secundo
quia eodem in caliditas mixti per antiperistasim a frigido mixtionis
vigorabit et sic mixtionis forma calefaciet. 3°
quia si mixtionis forma exhibita intus fugabitur
caliditas visus extra et ibi aggregatum calefaciet
ergo tunc mixtionis forma solum infrigidabit partes
quibus occurrit et non totum corpus. Sed ista positio
non effugit in eum quod vult evitare ut est
iste evitare hoc quod mixtionis forma non sit calida actu
sed in potentia sed hoc non evitat. Verum hoc ponit sic est
… quod mixtionis forma sit forma in actu nam
caliditas non vigorat formam in partibus nisi prius
omnes partes reducuntur ad prius … ergo oportet quod
… quod vigorat frigiditatem prius sit per prius frigida
… actu frigida ergo mixtionis forma erit forma
prius … et actu. Sed et tunc vigoratur a calido
ignis cuius contrarium … calido
ignis calefit. Nos autem dicimus quod licet
in statu iste efficacies sit conciliatorem tamen
particulariter … eius. Et per dicto quod
solo … non fuit clarum intellectum eius. Sed
cum per nos ymaginari quod similiter … contra
resistentiam reducitur ad actum mixtionis calide sic
et frigide et hoc cum dixit quod … frigida potentia deducitur
in actum est similitudo generalis et diversitas specialis
et tamen posuit ex- de vigoratione calidi a simili quo-
… Et tamen in remotione dubiorum
… alietatem inter caliditatem mixti et caliditatem
mixtionis et ex hoc … contrarietatem
quandam et diversitatem que sufficit ad actionem et vigo-
rationem ex contrarietate. Sed in fine fecit nos ymagi-
nari quod … mixtionis forme prima contrarietatis
reducitur ad actum sed mixtionis calide … et di-
… et in hoc plus explicavit suam mentem
… quod mixtionis calide dat formam caloris quod …
in potentia a calore mixti corporis dicitur sed formam
frigidis datur mixtionis … quia calori-
… non formaliter … sed virtualiter. Ergo
dico quod modus quod ponit deductionis mixtionis forme
de potentia ad actum est in genere. Ad hoc autem probandum
premitto quod unum contrarium non vigorat aliud

pse sui p effectu aliq pse productu adiro iugo-
rante sup sbo q̃rii iugorati effectu dico pse
iugorare q̃riu Ro e q2 iugoratio ubi g̃
calli afio e q2 caliz vnit circustante fio ul
q2 addit intensiue i for calidis sic appz i
calio nro tpe yemis ita etiam fiz i loco
q̃tuaib gradib tpre estatis ul autumni
augetur uni q aliis tpribz fit nix aut
pluuia illo tpre fit grando Et forsan
q addito i q̃dy caloris ul frigoris sed ad
unicoz si ma e q unu q̃rioz no e pse
vnicet aº ul pse addere i for aliq q at
fiz no gnet pse forma q e calitas ut cg
iuaº est lz quida modnoz teneat
q̃riu tequo no tiamq q2 e dez illoz
no e g nobis e sicqb osicit q2 e unitio
iuiq q̃rii no pse fiat aba appz naz
unico illa e p sequa fuga q̃rii iugorati
hi gº fuga ul e q2 for actiul procedit usq
pte opposita pci aqua occit q̃riu et iste
processus e puia actiuis e sic i tedz 2 h p
se fit abipo qio iugorato n augorate
2 h mo fuge 2 unitois m no placz
nisi intelligatur q h iugoratio actonis
sequit unicoz pciu sbi aut ista fuga
e p motu sbi s corpis i quo e for q̃ria
q iugorat ubi g̃ motus spus 2 sanguis
ad interiora tpre yemis 2 tal motu n fit
pse afio dico n e motu fuge q2 corpsi-
tas pciu aqb fit expulsio pt fi pse afio
2 h sic uideb =it totu spectatois celinis
motib appz gº q iugorate q̃rii no est
adrio sic aca pse 2 i uiciata Ex h p
arguo q̃t q̃ciliatore pº q silli 3º dicta
q d ee opposita ex formali 2 uicuali no
e silli tal q̃lis e nit meª fiaz 2 calz
nri corpis na eq actoe pse expasiua
pducit nulu si calz nrz pse ex meª
fia no pducit frigus 2 sicqb osicit h ut
tu clauit qci nt e silli 2º m dca p
cand calz = Ho arguo sic q eu iugoratio
frigoris i meª fia nro calio circustate
ut e pol adunatio pciu fiuz mene ut
e total pducto frigoris de nouo expo-
sito sic pducto hois exsanguine ut e
adico pciu for frigoris ad ptes frigoris
pexinq intensiue Sicqd ista iugoratio
sit adunatio pciu fiue mene h e i q̃ceus
pº na reb q p adunatoz 2 iugoratoz
ex h hz aliq actoz absqz adunatone
hz actoez h no ita forte h appz i ducte

frigus e i acie no adnatu si dispsi i yeme
agit i uapores eleuatos faciedo pluuia
et niue si iugoratu ex adunatoe fiat forte
ogelatoz q cstalliaz 2 glaciale i q̃undiez
gº meª fia aggatoe frigoris i fiat ug
i p g eº g g circuspta aggatoe in-
finabit u g iug 2º ut 3º = 2º meª fia
cu reducit ad actu n aggat i suis p
tibz ymo disggat 2 didit i ptes 2 di-
latat g no fit reducto ad actu p ad-
unatoz = Dices q h didat 2 dilata tn
i ptib disis intus oggat calor = Contra
accipiat una meª fia pulizata sb-
tilr 2 accipiat minimu corpusclz istius
puluis tuc accipio forma q e frigitas
i isto minimo 2 arguo sic isto minimo
corpusclo occurrente calo nri corpis ut
fit inco sbtiliatio 2 rarefactio ut odensatio
no ocensatio q2 calz nrz gitit h ad
forma uaporis si for uaporis e forma ri
iug rare g h corpusclm e dilatatu et
occupat locu maiore q prius si frigitas i
hoc corpusclo e for q se h sbz g e fia for
frigoris dispsio 2 dilatatio no ogregatio
2 sic e fia debilitatio frigoris = Dices q h
h corpusclm sit dilatatu i suis diuisiobz
tn eius frigitas e adcetrata i h corpusclo
et ita i siglis aliis corpuscl hs mene
fiue 2 ita i quolz eius minimo frigus e
iugoratu p adcetratoz 2 unicoz = Contra
p cpat abadiusdio quo i h minimo pt fi
frigoris adcetratio et erit diffile dare mo
= Ho gresso h no ur q me ista fia hat
plus iugore infrandi ne q prius naz
ne fia adcetratoe aliq ptes corpulente
hs mene possitent acaloe i ducto a
calio nri corpis g no hebit plus iugore
i frandi corpus nrz ne q prius aute e
nosu na ptes qb dicit frigus de meª
que sr ptes circuferentiales occupa a calo
nro ex quo afio dicitur cu n sit q h
philtrat qria e no q2 ne hz duo resiste
tia s calz nrz uaporosu a bles menaz
2 ptes ipius nrz me circuferentiales que
sut disse a frigore 2 occupate a calo nro
= Dices q fiz adcetratu fortificat 2 forti
ficatu fortius infrat dd q uez e q for-
tius infrat iº q intus mcc pceit a ualo
ius iº si no se q fortius i firet sui q̃riu
ego q fuit potens i fugado ipm et tuc

dicta q̄ depte acrecificiali me. fit pte occu
pat calor nr̄ z pte recocupabit frig⁹ nigo
rati Tcent⁹ no tn̄ scd̄ q̄ occupabit ptes
nr̄ corpis calias. Et sic dy. bn̄ arguebat
scd̄ z q̄ calz nrz nigorit a frigore illo appz
g. q̄ tal nigoracio fit i me.ᵃ fra no pt ee
adunato sui ogitgatio pciu fritz. Nec
tal nigoracio ē total pducto frigois i me.ᵃ
z educto de po. ad actu z lz galiator nida
h̄ intellexisse tn̄ dixit pductoz fri fi actio
co q̄ calz qdam lz frz i iitute sit ca⁹ mu
lti a sic i moto calore tn̄ h̄ qdic dus sius
qbus d̄. q̄ h̄ fritas ē for me.ⁿᵉ fit ppriq
ad actu. f. opais. Amp. a° ē nigoracio
aliq̄ forme q°. ē de nouo pducto. Amp.
qd°. ē agens pse inducens illaz fritate enim
p⁹ no ꝯt nisi sit ho i sangne. Nc. ista
nigoracio ē adico intensiue i ptib3 frigois
q2 tē me.ⁿᵃ fra circuscripta hc nigoracōe
potit manfe infiare pfritate illa pexinte
ad q̄ fit addicio pciu frigois. z sic argue
batur. me.ⁿᵃ q̄ phac nigoracoz infirat i
x° tē potit illa nigoracoe circuscripta ifriare
i 2° ut 3° ut pri° gᵒ. Tercio arguo ota
galiatore ondendo q̄ ro sua n̄ ocludit
Cu ei⁹ d̄r calz nr̄ corpis ag. i me.ⁿᵃz
fraz. g. frig⁹ meⁿᵉ fire nigorat z fusditari
nego ꝯnaz. nam p nigorari z fusditari
ut intellig⁹ de nouo pduci tn̄ p⁹ n̄ fiut
nisi i mpe ꝯsili z h̄ ē flz. f. q̄ calz nrz
calefaciendo i duecit frig⁹ sui educat de
po me z h̄ ē de quo dubitat⁹ ut i tellig⁹
no pduci de nouo s3 nigorari s3 aliquē
mo⁹ deim sup z tē no tenz nc⁹ ꝯna
no ē oia ꝯña sibi ipis occurrencia se nigorat
s3 qda z ꝯcessa ꝯna. hnt ꝯcu i ꝯcntia
prius oca z maⁿᵒ. h̄ q̄ me.ⁿᵃ ē fra z po
tens infiare i a q̄ mffa pe illa nigoracoz
Qrto ondo q̄ ex⁹ no sē ad ppo⁹ nrm
na. marmor glacies z fla intriu que
abstrac calore aptent fra hnt fritate
q̄ no dat calor. cū q̄ posse age circuscripto
calore z tuc ita dicenus q̄ me.ⁿᵃ fra hz
fritate z⁹ q̄ potit infiare. Sz tu dices
fla nitriu no infiat nc elicioz fritm
a calo distis. Dd⁹ q̄ fla nitriu quietu
z pn̄ q̄ assuefrin no sit infiat s3 cu
mo⁹ ad loca i gslicta z ptes intrisice fla
tis fiut extrisice tē senti⁹ ei⁹ in psso
q̄uis nsla fiat infrigoē ei⁹ addicio
yo q̄ explicato sic q̄n rupit⁹ frustu
glaciei aut q̄nu gndis pe illa intior

appz frior q2 no altrati ab ae ita ē z de
flate nitrio. Accit a⁹ h̄ fi acatio si ē ad fri
gus exprimendo mouet i⁹ de pte i pte iq⁹
z motu explicanent⁹ ptes eius appz
abi° flate fritas pibit. Ex°ᵃ z quibus ꝯ
calz nigorari circustancie fris sic ex° ꝯsiᵘⁱᵃ
tu i eo q̄ d̄ de calor z calefacre cpthici n̄
i tellig⁹ ꝯci⁹ᵒʳ iaz caz ut declauimus i
q̄oe ista de h̄. Quīta oppio ē plus q̄
ꝯmitat⁹ nuq⁹. Ez z⁹ Et p̄ pmittit quo una
q3 res dicat⁹ calia aut fra hnia ut sicca
et d̄. q̄ res d̄. calia ut fra actuli ut aq̄
ut opiu tn̄ sic calefra ut silr z h̄ dup.
ut actu ut po. actu ut absolute et sic
sit ella ut ~~pnicos~~ nincoes sic oia alia
sunt calia actu q2 nr̄ calz ellz reis z
tut alia pnt dici calia pnicos ut ꝯsi
daroe ab.ᵃ z absolute dicimus alia esse
calia ut ꝯpate z ꝯpams ut ad me.ⁿ⁹
gins ut ad me.ⁿ spei ut hoiez ut eq.⁹
colica ad hoiez ut eq.⁹ tpratu ut ad
qdcūq3 ꝯtigens sic petrus i⁹ martini
ē cals et respcu plais ē frius. Dr aut
res d̄. calia ut fra ir⁹ ipo. cu po.
dicat⁹ ad actu tuc res dicetur i po calia
i⁹ⁿ cali i actu abso⁹ᵗᵉ sic ē ignis z tuc
que sunt apta cito ꝯulti i igne sic po.
calia ut oliuz z stupu ut dicet⁹ respcu
cali aliuz que sunt cala pnicos z h̄
cū d̄. ut dicet⁹ calz po i⁹ alis quia
potit ꝯuti z fi nib⁹ z sic cibus d̄ calis
po. et diuisificat⁹ cibaria i hc po. s3 diu
sitate aliuz ut d̄. po calz q2 h3 poz
calefaciendi z h̄ iii. me.ᵃ d̄. calia po.
et disifica⁹ z s3 alia et s3 i diuidua qd
eiu pt calefacē eq⁹ d̄. me.ⁿᵃ calia i⁹.
eqm Differ a⁹ h̄ calz po. q̄ ē me.ᵃ z h̄
calz po. q̄ ē cibi q2 p⁹ cibi ē po passiua
s3 po. me.ᶜ ē po acta q2 ē po qua pt
transmutare aliuz z h̄ calz i po. f. cali
me.ⁿᵉ distig⁹ i eo⁹ q̄. Ro plus q̄.
ꝯtor quit an me.ⁿᵃ que d̄. cal i ꝯdu
aliquo i telligat⁹ cal i⁹ hais tpiam ut
i⁹ cuiqcuq3 hais. Et dat i hoc duas
solocs. Una ē q̄ distincto ꝯdum sit i⁹
hais tpiam solu. Alia q̄ disticto ꝯdum
sit ad hoiez ab.ᵗᵉ siu ad oe corpus hua⁹
Et hac oppioz nos tenemus ut alias
discussimus sup 2° can auic. q̄uis
plus q̄ ꝯtor dubitauit se determinare

pnicos

i in oia alia

ad aliam istarum opinionum. Tertio pluribus quam argumentatur concludit cum aliis quod medicina non dicitur calida aut frigida quia sit calidior in se aut frigidior corpore hominis, quia tunc medicina esset equalis. Et ex ipsa in species humana; sed dicitur medicina calida aut frigida ex effectu quem producit in corpore humano, quia si producit excessum caliditatis vel frigiditatis maiorem quam illa quam habet corpus ex se, dicitur quod medicina calida quia calefacit et frigida quia infrigidat, non quia in se sit frigida vel calida. Et ideo medici non debent inquirere utrum in medicina inducatur calidum etiam et dicere quod sit calida, et esse frigidum et dicere quod sit frigida, sed debent inquirere oppositum et effectum quem medicina inducit, per attinctum cum superat terrestre superficiem igneam et tamen attincta non infrigidant sed calefaciunt, et aqua salsa superat aquam simplicem et tamen excitat ut videtur dicere 3° de sensu. Medicina. Quarto plurimus quam argumentatur in forma motionis et remotionis dubii, scilicet modus quo medicina calida vel frigida reducitur ad actum. Et explicando clarius dicta sua ipse ponit quattuor conclusiones. Prima est ista: medicina calida per actionem caloris in ipsam non reducitur ad actum caloris maioris quam sit in calore. Secunda est: medicina calida reducitur ad actum calefaciendi. Tertia conclusio est: medicina frigida non reducitur ad actum frigoris. Quarta: medicina frigida reducitur ad actum infrigidandi. Primam conclusionem primo probat sic: medicina non dicitur calida propter corporis hominis ex maiori calore actuali quam in se habeat, sed ex maiori calore quem inducit; ergo medicina calida non reducitur ad actum caloris maioris quam sit calor corporis hominis. Consequentia est nota, antecedens patet superius notum ex dictis. Sicut enim medicina non dicitur equalis quia equalitatem habeat humanam, ita non dicitur calida quia in se habeat formam caloris super calorem humani corporis. Secundo arguitur sic probando primam conclusionem: corpus potest calefieri a medicina calida quamvis non reducatur ad actum maioris caloris, ergo medicina calida non oportet quod reducatur ad actum caloris maioris. Consequentia nota, antecedens probatur quia multa sunt que calefaciunt et tamen in se non sunt calida sive non habent actum caloris, ut lux et motus. Tertio arguitur sic: si medicina calida, verbi gratia in 3° ut ergo, ergo movetur ad actum caloris sive tertii ut ergo, ergo ipsa si tangeretur appareret talis qualitatis; sed hoc est falsum. Si enim est possibile eam tangi non invenitur calida nisi quodam calore tepido sicut est calor

aloes et potum in se et calor sanguinis et calor urine et equinis. Et hic plusquam argumentator infert quiddam quod cum medicina ... non recipiat nisi quendam calorem tepidum, per talem calorem tepidum non agit, quia si per talem calorem non ageret non calefaceret corpus; sed ... consimilem calorem calorem et quod huius sicut istorum panni quidam induimur calefaciunt nos tali calore quali calefiunt a nobis. Quarto arguitur sic et probat conclusionem primam: medicina calida in 2° vel 3° ut ergo, ergo calefacit nos ampliori calore quam ipsa calefiat a nobis, ergo medicina calida in primo, 2°, 3° ut ergo, ergo reducitur ad actum calefaciendi et non ad actum caloris. Antecedens est notum quia calor inductus in medicina calida a modo caloris est calor quidam tepidus ut dictum est. Secunda conclusio est nota. Tertiam conclusionem probat et concedit quod medicina frigida ut opium non reducitur ad actum frigiditatis sed ad actum infrigidandi, quia opium si tangeretur cum est in isto modo invenitur calidum et tamen infrigidat nos, ergo opium est reductum ad actum infrigidandi et non ad actum frigiditatis, et secundum idem inducit ut significatum ad probandum quod dictum est de medicina calida. Nam sicut opium non reducitur ad actum frigoris sed ad actum infrigidandi, ita et medicina calida reducitur ad actum calefaciendi et non ad actum caloris. Et ideo sibi sed significat ad hoc idem exemplum formatur. Nam si medicina calida ex actione caloris in ipsam reduceretur ad actum caloris, sed tamen caloris minori mensura calefaceret. Et medicina calida magis calefacit corpus magis calidum quam minus calidum; sed hoc est falsum, quia reubarbarum non calefacit equum et calefacit hominem, et tamen equus est calidior homine. Quinto plurimus quam argumentatur movet dubium, et est quo corpus minus suo calore potest ex illis medicinis calidis actum calefaciendi et medicinis frigidis actum infrigidandi. Et arguitur hoc esse impossibile: nam si medicinis calidis imponit ex ... actum calefaciendi et minus hoc est quia illas calefacit, ergo medicinis frigidis imponit ex ... actum infrigidandi quia illas infrigidat; sed hoc est falsum, quia corpus humanum illas medicinas infrigidat, tamen quia corpus humanum non est actu frigidum sicut est actu calidum. Huic opinioni post dubium, primo secundum sententiam ... in illo de simplici medicina est quod corpus minus non facit eandem operationem in medicinis calidis et in

me^{na} frigida qualibus oppositis deberet ut existeret actus calefaciendi me^{ne} calide et actus infrigidandi me^{ne} frigide. Sed me^{na} que est potentia calida acquirit actum calefaciendi ex hoc quod a corpore meo calefit et cum non ipsam calefaciat et non calefiat tunc me^{na} que est calefacta sive calida frigida actu. Sed me^{na} frigida in potentia acquirit actum infrigidandi per hoc quod dividitur in partes parvas et non plus quod in fieret et quia hic est existens quedam proportio ad agendum et non est existens actum non misi est. Unde quod me^{na} frigida potest dici frigida actu. Hec conclusio secundum illud dicit non est valde nec sufficiente hic probat duabus rationibus debilibus. prima est ista quia non probare quod me^{na} frigida non ducatur ad actum per divisionem ad minima et arguit sic. illud quod est solum iuvativum non proportionatum ad reductionem ad actum infrigidandi non est quod me^{na} frigida reducitur ad actum aliud est quod reducitur et ad quod proportionatur. Sed divisio in partes parvas est iuvativa non proportionans quod probat quia in iuvat et est utilis in me^{na} calida ad acquirendum actum quod apparet quia piper retentum in ore non calefacit nisi teratur et dividatur per masticationem. Secunda ratio quod inducitur quod non est quia non probat quod me^{na} calida non reducitur ad actum activum meo ex hoc quod calefiat et arguit sic. me^{na} calida ulteriori calore calefacit nos quam ipsa calefiat a nobis ergo non reducitur ad actum ex hoc quod calefit a nobis ante et quia sic non. Post hoc dat alias solutiones et premittit istam propositionem agens equalis patienti non vincens potest inducere multas formas et actus quas non quas ipse non habet et hoc est secundum diversitatem patientium recipientium sicut sol qui quedam dealbat et quedam denigrat. Ex hoc arguit corpus nostrum cum suo calore est agens quoddam non vincens. 1° me^{narum} et non in una me^{narum} potest inducere actum calefaciendi ulterius cum quod habet ipse corpus et et actum infrigidandi quod non habet et ex hoc me^{na} potest calefacere quamvis non sit in se calida non calefacere ulterius quam in se sit calida et similiter me^{na} potest infrigidare quamvis ipse non sit frigida non ulterius quam sit frigida. tamen una et eadem me^{na} a diversis agentibus potest diversos actus recipere non in diversis faciet diversos actus effectus et totum hoc accidit propter diversas proportiones cuius unius rei ad diversa et diversarum rerum ad unam que proportio soli non potest cogitare non ab aliter distinguntur. cas experimento hic est oppositio plus quam quantitatis sed non quod fuit in intellectu eius. Contra

hanc oppinionem arguo et similiter proportionem posita in suo per dicto quod est quod me^{na} dicitur calida in potentia activa cibus autem dicitur calidus in potentia passiva. Contra arguo me^{na} non est potentia activa antequam calor non corpus agat in eam non passive corpus sive calor egit si quod ante omnem actionem activum meo est in potentia activa ergo corpus nostrum non reducit me^{nam} ad actum calefaciendi non infrigidandi quia de se habet actum quo potest approximans ergo reductum ad actum. Si autem post actionem tunc similiter me^{nam} calidam quod reducta est ad actum calefaciendi postquam calor non egit in illam et arguo calor non egit in illam nisi subtiliationem non calefactionem ergo me^{na} calida est reducta ad actum per alterum istorum non per subtiliationem non dicere quia hic est contra eum cum de hoc redarguat. Unde nec per calefactionem quia hoc est contra eum non apparet in 3° loco quod probat conclusionem per maius et minus non dicit quod calor ille qui inducitur in me^{na} calida a nostro corpore est calor tepidus et quod pellum non calefacit non est ergo per quod me^{na} calida sit reducta ad actum calefaciendi a nostro calore et multo magis probatur hic de me^{na} frigida per eandem viam. Secundo arguo sic me^{na} calida est reducta ad actum calefaciendi et frigida ad actum infrigidandi quo ergo quod intelligitur per istos actus quod est intelligendum primum quedam me^{ne} agentis ad corpus patientis aut intelligitur aliqua forma in me^{na} agente non in recipiente patiente quod in utroque sit non est possibile non intelligamus primum quia primus iste non non potest non acquirit aliquid acquisito non notum est ergo cum dicimus quod me^{na} calida non frigida est reducta ad actum calefaciendi non infrigidandi intelligitur quod est reducta ad aliquam formam que calefacit me^{na} calida et infrigidat me^{na} frigida quibus non existentibus ante actionem corporis nostri in illas non possunt calefacere non infrigidare. Contrarium ergo que est ista forma quia non est caliditas in me^{na} calida non frigiditas in me^{na} frigida non est divisio in partes parvas non est caliditas nec frigiditas non ipse nunc probat quod contra eum probat quod non reducitur ad actum caliditatis nec frigiditatis non est divisio non ipse nunc potest ergo non est dicendum quod me^{na} sit reducta ad actum calefaciendi non infrigidandi ut dicit. Ultimo contra disputationes arguo quod 3us dicens dicit cum aliis prius adversarius quod me^{na} calida

aut frā p^9 q̄ calor m^r egit ī ea ē ꝯsꝭ calior vel frior ꝟ remissior calore mᵒ corꝭ h̄ ꝯ ēē dicemus q̄ mc^a ē reducta ad actu calitatᵒ vel frītatꝭ qui actus sꝭ ī mc^a sꝭ ī sīᵒ p^9 q̄ calor egit. Tūc ad rōz cū dᵣ si mc^a esset actu calior corꝭ mᵒ sentiret q̄ mc^a tprata eet sꝭ hō cᵒ sīa huana. dd̄ q̄ ūz ē si eet calior vel frior ī ordie calorꝭ et frioꝛ ūnētū sꝭ dicēt mc^a calior q̄ h̄z calitᵗᵉʳ leōis ꝛ frior q̄ h̄z remissā p^sag̃ ~~frītate~~ calitate vel calior q̄ h̄z ꝯueꝫ colici hōis ꝛ frior q̄ h̄ret ꝯuēflatici. tūc eīm mc^a tprata eet homo vel hō tpratꝯ ꝛ sꝭ artuit aūt. Ꝯzēᵒ dicatꝫ q̄ p^9 q̄ mc^a calā recep actōeꝫ a calore mᵒ ipa ē calior mⁱˢ ꝛ ūᵒ hōis sꝭ eet aqua feruēs vel sulfur. ī ꝯsīlī et mc^a frā ē frā actu sꝭ extra q̄ mag q̄ tepida. sꝫ tprata eet illa q̄ h̄ret calore equalissimū mᵒ corꝭ sꝭ esset calor re flexꝯ ānīs īdumītꝭ. Et ex h̄ āppz solo ad pⁱmā rōz. pbante ꝯueꝫ pⁱmā et ꝯaz. Ad 2^{am} rōz sꝭ soluēt adūsaꝯ pⁱmus. cū dᵣ corꝯ pt calefiī a mc^a cala p^9 q̄ reducatᵣ mc^a ad actu maiorꝭ caloꝛ q̄ sꝭ calor mᵒ corꝭ. nego ista ꝛ tū plās q̄ mlta calefaciūt nos q̄ue mⁱˢ nō sꝭ cala. dd̄ dᵗ ꝫ q̄ illꝭ ē ūz. sī ī motu ꝛ luce. tū ī ꝯsꝭ nō ē ūz. Ꝯzᵒ dicā q̄ pcanꝯ ūnā plꝯ tibi q̄ illo mō debent pmutarī mc^a a nobꝭ q̄ lux nō pmutata pmutat ꝛ calefiē nos ꝛ sī motꝯ sꝭ ꝛ mc^a. Ꝯz tu dices ad ꝯꝯ exprimᵣ illū q̄ oz q̄ mc^a pmutetᵣ a nobꝭ. dd̄ q̄ salū īo tūa nō gᵗ vel dd̄ q̄ īᵒ ē vt portetᵣ ad loca ī q̄ ōz ī pⁱmē vl alr vt āppbit ī mā pⁱcōe. Ad 3^{am} rōz cū dᵣ tūc tal mc^a cala si tāgetᵣ appz cala reᵒ q̄. dico q̄ appz ꝛ pbo nō alr debꝫ appe manui tangentiꝭ q̄ appꝫ cordi epi ꝛ sīo sꝫ illꝭ mibꝭ appz cala ꝯuuieꝭ mi ocidit q̄ sꝭ manui decepto tū ē q̄ nō sūbito sī euoatur appz manui tangentꝭ ergꝫ eīm tpie ī ꝯsīlō ꝛ appe ꝯꝯ tūc q̄ue ē sꝭ mc^a deserꝭ. Dicet q̄ adūsariꝯ q̄ ille calor fudatꝯ ī mc^a q̄ calefaciēt reᵒ q̄ ē calor. eᵗ q̄ ꝛ de alīꝭ ꝛ h̄ p^9 actōeꝫ caloꝛ mᵒ ī illā. et^a rō appz soluta ex dcīꝭ. Ad rōz pbante ꝯueꝫ 3^{am} ꝛ 4^{am} dd̄ q̄ opiū sī euoatᵣ post opoz caloꝛ

ī ipꝫ appbit valde remisse calꝫ q̄ calor remissiꝯ cū ī pmutᵣ ī cordꝭ ꝛ sīo. ē frītaꝭ mortificaꝭ ūᵗ caloꝛ ūuētꝭ ī eiꝭ. Et cadᵗ ꝛ ī hoc decepꝯ q̄ hūiditateꝭ ꝛ vaporeꝭ corpiꝭ cīrcūuoluti opio euolto appet tepidi vel cali. ūnī decta opij frītaꝭ vel remissiō calitaꝭ. ista ad^{nr} disputatiue. Ad vltiaꝫ rōz dd̄ q̄ h̄ mc^a calā sī dꝫ calefierꝭ debet reduci ad actu caloꝛ. tū nō q̄lꝫ mc^a inquolꝫ reducitᵣ sꝫ de tīata ī detīato ꝛ ī ꝯ opoī aq̄ualiᵗᵉʳ ꝯ assōciatᵣ opo a forma sīx^a. Vltio arᵣ ꝯ solōz q̄ dat p^9 q̄ repbauit oppioꝫ. Gali. tu dicis q̄ calor mᵒ pt dare mltaꝭ formaꝭ ꝛ actꝯ quoꝭ ꝛ quaꝭ ipe nō h̄z formalꝫ ꝯcedo. sꝫ tūc arguo calor mᵒ nō dat ꝯ calorem vel diocꝫ mpteꝭ pluaꝭ. sꝫ pultaꝫ istaꝫ mc^a agit vt ipe pōit q̄ pultaꝫ actoꝫ frāꝫ a calore mᵒ mc^a pt reduci ad actum calefadī vel īfirandi. h̄ ē ꝯcussio oppiōnꝭ plsi q̄ gᵗ cū aᵗ subtilr īntelligetᵣ reducitᵣ ad mīaꝫ oppioꝫ vt īfra appbit.

Sexta oppio ē q̄ue impoiᵣ ꝯat agtilatore dīa reō q̄ mc^a cala et frā reducitᵣ ad actū pdiōnē ad ptꝭ mīmas ꝛ vr h̄ sentire ꝫ. 3ᵒ de ꝯinbꝫ ꝛ ꝫ de ꝯsīpᵃ mc^a et ī 3ᵒ et ītelligo pdioꝫ ī pteꝭ eiusꝭ rōmꝭ ꝛ ī hoc dīr ab oppiōe q̄ fuit pⁱma ī pⁱta tacto. Declātᵣ h̄ exᵒ ī lignꝭ sītīꝭ q̄ q̄ sꝭ pniciabilia ꝛ dissilia ab igne. īo ī flāneᵣ et accēdut igne. frā vⁱridia aᵗ ꝯꝯ eīꝫ q̄uā suffōcat ꝛ extīguit. Declātᵣ ꝛ exᵒ de ꝯīo piꝑiꝭ integro pōito sup lignā vel sup cute nō eīz calefacit sꝫ cū teritᵣ appz eiꝯ ī ꝯsīlō. Tūc arᵣ sꝭ piꝑ mc^a reducitᵣ ad actuꝫ p^9 q̄ mō agit et pⁱꝯ nō agebat q̄b sīꝫ illo. sꝫ h̄ ē dīo ī pteꝭ vt pbat exᵒ dcā. Et q̄ aliqꝭ dicet. ꝫ quo mc^a aliā poī exᵒ poitꝭ dīdi a calō mᵒ ꝛ portarī pcor^9 ꝫ. q̄ tūcꝭ mā ē porosa et ad ꝯcam tianeᵣ artīe ꝛ vene mc^{ne} q̄ subtilitᵉʳ ī hūtᵣ pilla foramina p^9 q̄ ī trāntᵣ aer et ꝯ īnflaneᵣ mc^{ne} ille ꝛ calefaciūt. Ista oppio sꝭ post appbit nī ē oppio ꝫ. integꝫ. sꝫ ē pꝭ oppiōꝭ q̄ q̄ sꝭ ī plaᵣ ista oppio ab au. ꝫ pduaꝭ rōeꝭ. pⁱma ē ista. sī mc^a frā reducitᵣ ad actuꝫ pdioꝫ. tūc frītaꝭ eet eiꝭ ī actu. sꝫ mc^a frā nō est frā in actu. 2^a rō q̄ dīo eꝯ

ptinz me^{ne} calie sit fire ad h u reducat
= Rt dyn9 q me^{ne} fit aliquo mo pnt
dici i actu = Ad 2^{m} d^{r} q dio innat me^{na}
firas et i calas tn ali 2 alr ut p^{9} apparebit
So i pba^{r} sit a qciliatore p^{3} q^{2} ista no
e pp reductois mediciaz ad actu s^{3} e tn
ca siu otasio na ut dix sup plq q^{m} qmi^{or}
dic e utit ad reductoz me^{na} ad actu s^{3} no
e pncipal ca reductois = 2° et medi^{a}
fia fra dioe appet actu fra h e fl^{z} quia
nichi e ibi dans frtate qua e nd = 3°
pr^{9} no ur me^{a} reduci ad actu q respic
qtitate s^{3} dio respic qntitate maior est
no q^{2} qtitas n e de potentis actis ut e^{o}
ph^{r} q^{to} q^{e} minor e no = qto et sequer
q qnto mag^{s} diderit^{r} me^{a} ad minima ta
to melius oparet^{r} h^{a} e fl^{z} q^{2} ita pt
dari minima pts q no agit ut tn minimaz
pte ignis ul' veneni q no corrup^{z} = Iste
rocs soluunt^{r} a dyno na s no ult q dio
ad minima sit n ad minas ad reductoez
me^{nar} ad actuz ut post declabr = 2 io
d^{r} ad 3^{m} roez q l^{z} qtitas no sit pncipiu
actois tn iuuat i actu = Ad e^{m} r d^{r} 2 vn
q qciliator no intellexit qd ult dic dio ad
minima no ei intelligimq ph dionez
i s^{r}nis^{r} pua qual' fit i carnib^{z} a cultello
s^{3} i telligim^{9} qiustoz ad sibi^{z} appicq sbe vapo
rali z ista e subtiliacio qua fiunt calor
= Pma roz no tangit dyn^{9} s^{3} dicet q
illa qcedit = 2^{am} i roz qcedet s q me^{na}
fia fra dioe a corpe mo app^{3} fia = Sep
tia e oppio q ue fuit ut credit^{r} fuisse i
inte s collecta ex p^{o} z 3° desip^{m} me na
z 3° de qmib^{z} z e oppio q dyn^{9} p^{9}q^{r} mag^{s}
pfec^{t} i me^{a} pfte declauit ut app^{3} i suo
scripto sup canoib^{z} auic 2^{i} lib = Dico q
p^{9}q^{r} pfec^{t} i me^{a} q^{2} dyn^{9} i iumoib^{z} amis
uoles pone oppioz s posuit illa pmit
tendo e^{or} ppoes et pma e q po qda
acta qda passiua Sa e q ad h q acto
fiat oz q totu ages attigat totu passu
z q passu didat^{r} ad minima Tertia q
dx e po i me^{na} s actual' siu actulis sit
calitas i aqua z ceutral' siu illis sit
frtas i aqua Q^{ta} suppo e q vapor q
eleuat^{r} a me^{a} ut ab aqua e ei^{9} = inuic
ipi me^{e} ut aque Ex hiis e^{or} ppoib^{z}
fuit una roz tale unumq^{3} reducit^{r}
ad actu agendi ab eo a quo recipit forma
z actu quo ag^{r} s^{3} me^{a} tn cala q fra recip
forma z actuz quo agit a calore mo q
tn me^{a} cala q fra reducit^{r} ad actu a ca
lore mo = Et post h pcipitat^{r} ad dd q
me^{a} fra de se h^{3} quo i frat ab^{te} s^{3} q i
firet a i x^{o} qdu h l^{3} a calore mo z tade
inducit ex^{m} de lignis viridib^{z} z fletis
q^{d} e s 3° de qmib^{z} z all^{r}egauosis i suo
libro de sip me^{na} p^{e} ca^{o} 2 d^{r} q sic ligna
sicca i flant^{r} z addut i igne ita me^{na}
calia ex siu aptitudie recipit maiore
calore q sit calor mi corpis z i flat^{r}
i eo z i flat ip^{3} z sic ligna viridia ex
tingut igne q^{2} ignis no pt illa i flare
s^{3} eleuat ab eis qda vapore aquosu
qui suffocat igne ita e de me^{na} fra Ista
a^{o} oppioz posuit dyn^{9} u credo sequs a^{de}
na i ucio ca i qbusd' recollecoib^{z} att
butis Bartolomeo de uarigna z i ucio
ca ab antonio z tad' a dyno z mundino
i reditat post istos = Et si tu qstas ista
oppioez l^{3} i ceteru sit oppio s tn modo
concedi illa no e sufficiens Et p^{o} maior
ppo silli forti post e^{or} ppoes pt ne^{ri}
tu dr q me^{na} tn cala q fra recipit
forma p^{9}q agit a calore mo z tu di
q h e notu p^{r} 2^{am} suppoez dico q i opp^{o}
eius e notu na suppo siu ppo e q ages
ad h q agat attigit totu passu z io pas
su didi^{r} ad minima dica q ista acto est
corrupto me^{e} siu qbustio ei^{9} ut corrp^{r}
z ut ag^{3} manete sua forma = So uia^{le}
e q^{a} sit for i opio q insrat 2^{a} que
rfrat i x^{o} qdu n uell^{3} redic i oppioez
qciue de iugoacoe = 3° n iu qes dic
q me^{a} cala calefac^{r} q^{2} i flat^{r} q^{2} s n^{o}
z me^{a} fra calefac^{r} q^{2} sic aq cucumeris
i causo^{e} ut q^{o} coll^{z} z zuchar rosatu
z i fe ut 3° alma for siu^{r} l^{3} illa litta
tda^{r} corrupta a symoc iauuesi Ista ro
e diffic^{l} nisi poat^{r} q me^{e} calie sit de
tiate aptitudis s pqiuez q i se hnt calaz
ut dicet^{r} i ina oppioe = Cutro sili de
de lignis humidis e uald' iuidis n ena
cuas qstitu vapor e^{t} lignoz opprimit
igne ipa huit^{te} no q ei^{9} frtas agat
corrupto neino s^{3} philexo i tendi s^{3}
me^{a} fra siu frtate i flat actie tu
q^{s} stat qstitu u h^{3} ista frtate me^{na}

fra ut eius natur. Et adhuc pos. Et i dixit
ex. ut intelligeremus quod meta fra non recipit
forma per infrat sed solu dispo et motum
nec ult quod olo sit sile de sufforcatione ignis
aliquius umidib et de infrinde a me na fra
Et io per dyng iudit quod pdais modo
ponendi opinio. Et no erat conus u simile
ab inte. Et conatus e clare pone inten
toz eius i hoc quo. Et nos lz abiuiabimus
simocreius n obmittendo de principali
intentione. Premittit aut dyng ea nota lia
p. e qd e tibz et qd me na et expsina aut
et 2 au accipit qu cibz e res que e inpo ut
recipiat forma mi corpis et io di quod cibz
reponit pte iuste pte dissolute et io e
cibz opat aim na recipiendo mat forinz
oz quia sua corrupa tal a receptor pa sili
tus mutacio e pma et io cibz opat aim
Mena a e res que no hz po ut quitatur
a caloie mi corpis sed remanz dissilis et
agens. Et sic dicit dyng de lr intelligi
simocr au qo collig non sic remanz cu
quietate ad corpus et io agit et altat corp
et io mea opat aqualiter in for sic et
io e mena no repoit pte iuste ptis disso
lute sic fac cibz et io lz mena quitatur
i ad qd sit ps mi corpis no tn illa ps
stat loco ptis dissolute ymo remanz
dissilis et agens. Et sic dicit dyng de lr
intelligi simocr au qo collz si quod si aliq
mea quitatur ut ille que intus assumitur no
quitatur i re que stat loco pte dissolute ille
a mene que ex apponitur opant pt quod co
utant i aliq pte mi corpis. Voles g au
pone diraz int cibu et menaz ponit max
diraz int cibu et menaz que cu cibo in
mittuz que e mena que intus assumitur
que quitatur inpte et cibz e quitatur sed io i qd co
uti menna e dissile et agens sed ps i q
quitatur tibz e ultio silis et ead cu pte dis
soluta. Ultius e dyng exhs accip q
lz cibo conatur pati tn aliquo m tribuit
sibi age s p repassioz quonsq diuit
quietas sed infine assilatur. Mene e lic
tribuatur acto tn cu hoc tribuitur sibi pati
et h dr ps ioe quiali agentiu et patientiu
que coincit i m quod agendo repatitur pro
ioe spali quod ut declaravi mena no agit
n plus puunitur a corpe mi. 2 m nobile
abiuiatu e h. lz qfusu i inte dyni. Sed
et 3o de quibz ad e i po. et ad e i actu
est in po. qui no e tu dispoc tn qua

narat sed potet mou ad illa ut calz i po.
et h io quod po e res i pfra. Est ad actu qu
e tu illa dispoc quod actus e res pfra. ut
calz i actu. Et quod ee i po dr tn e posse re
cipe actu que no hz ut ee calz i po et h
e posse pati io po dicta dz referri ad poz
passiua. Secus eni e de po actiua quod illa
e quieta actui actus a e dx s actu pmus
qui e forma et actus 2us qui e opacio g
po ut di. 1a actus pmu et ista e po pas
siua et e po matie ut dr. 1a actu si
i posse opai et ista e po hitus utraz a
po egz motore po qd ad actu pmu
egz motoe dante actu illu s illa for az
sed po ad opoz egz rouente phileb
ut appz 8o phy sic e dicimus quod e alt i po
sciens qumaz et alt ignorans ut
3o decaua. Ergo dr dymus sz istus di
uiss mos po e quod de meh dr quod e tal
i po talia a fra. re et eu po dicat illud
qd qd res e apta no du tn e ee sic ad
pcedit a mena alia qd ab ipa no sit
aptu pcedere expsiu na. no dr pio illa
mena tal inpo. vn lz ab aqua fra
pcedat calefro in corpus quia tn no
dicimus quod aqua sit cala i po. quia tal
calefacto no pcedit ab aq. sz io ad qd
aqua e inpo ul apta exsiu na. et io
tales opos et potencias diciz esse pact
et no ps. Dntes quo de mea quod e cala
aut fra inpo intelligimus quod ipa mena
expsiu na sit apta ut fiat i tali actu
expsiu dico n et no pactiue. 3m nole
no ptinz ad qoe ad mat et io ab imitto
illud. Hijs pmiss ponit dyng i tercioz
et et reducitur ea i ii qnes et nolla pma
qo e ois mena ca calia quod fra de qbus
dr quod sic tales inpo reducitur ad actu
pq opat a caloie ~~mo~~ mi corpois
Ro. io reducitur ad actu a caloie mi
corpis qd e tale inpo ix corpis mi
sed mena e inpo. i corpis mi. q mea
reducitur ad actu a caloe corpis mi ma or
appz quod unuqdz quod e i po i aliciuq
io e tale i actu io illiq sed quod e tale i ac
tu e agens cu ageti approxiato paciete
reducitur paties ad actu quod h e na actoz
et passiuoz qd quo e i po. i mi corpis

reducit ad actu a mo corpis mi e no. s.
q mc sunt tales i po q 1o e tale i po
et no i actu i quo no exuberat qlitas
eius q e p actu tale sz i mea cala non
exuberat qlitas eius q e p calz sicut
multa minalia sunt mc cale et tn ex
uberat i eis actualit fritas n i mc
fra exuberat qlitas eius q e p frin
sic i musco z spiche z i platis mat
calor z no fritas z tn i friant nos sic
uetus vinu appz mg calz q mustu
z tn plus calefat nos = 2a 19 ad pba
d q mea sit talis impo q si h n ect
si ect tal i actu tc pmo occursu cale
facet ut i fraiz q tn no uidemus sz
oms mc indiget alteracoe z pmutacoe
a corpe nro qr mc sut tales i po ipi
corpis nri z pqnus ab ipo reducuntur
ad actu = 2a q e de modo reductionis mc
cale z e h mea cala reducit ad actu
a caloe nri corpis ptz q calefit z i flat
z io ex actoe tali i ipaz recipit calitate
pq calefacit vo 1o recip calitate a ca
loie i nato qd e i po pmuq ut igatur
facili a caloe i nato sz mea cala e nig
ut posit b hz eum sc sic ligu sicca ad
igne z sulfur sic = P dyng dubitat
q si sili de lignis sicis z mea cala
e ita tn sic lign calefaciut pq sc
quisa ad igne ita mea cala calefaciet
pq qusioz i caloie nri corpis et sic
reponet ptc i nob z no differt a ilo
pt q ad recipit actoz a caloe i nato
im recipit forma d vno sbiecte cali
et no sub roe i nati z ut sic ista calefit
et no repoit ptc z tal e mea cala q
sz diusitate aptitudis recipit diusaz
calitate pq calefat i p 2o 3o ut eo g
alio subiecte qua i nati z h mo nbz
recip actoz a caloe nro z repoit ptc
z io ex de lignis sicis qo ad q e sile
z que ad q no = Tercia q e pmitis
oppionib e de mea fra e ista nlla
mea fra i frat nisi pus opt i reaz
callar i natus h plat p p b 3o de
qnbz z pioz supta expodis aut na
pma venena no agit nisi recipi
ant aliq pmutoz a caloe nro q multo

amplius mc fr no agent n pmutent
a nro caloie Ex quo infert dyng q ex h
mc fr dur i po q no agut n pmu
tent = Quarta q e h opo it pmutato
q fac caloz i natus i mediatis frs no
e infrato ita q ipas i friet pq q caloi
nri corpis no hz ma suu pos i friandi
= Quinta q e h opo q fac nr calor i mea
fra e calefacie pq acquirit q possit opai
plat q pl acquirat q possit opai q
ptale calefioz d ad imima suu subti
liat z puenit ad mebra Tandez oz
reduce dca dyni i nobilia z cordialia
p e h No q q 1o q fac i cede me nas
et penetrare ad loca q altat e duc
res vna e actio fra ab artijs alia
e dio eius impressiones pmas ut b p de si
mea et 3o // 2o no q reducto mea
calar z frar ad actu qt i igne sz dit
nisi spe i igne quenit i qr ut ibi recipit
subtiliatoz siu dioz a calo nro z ut ibi
e agens i corpy nrz Sz dit spe q
mea cala ita reducit ad actu a caloe
nri corpis q ipa recip intisior pn
pq calefac q recip calitz a caloe nro
q calitate nos calefaciat Sz mc fr
no recipiut fritate i mch pn intu
secu pq nifriant hnt a se n calor m
dat eis et io calor nr q pat mc fr
sic ad extrinsecu dans eis solu motu
z penetracoz z h b uocat 3o de si mea
motu deforis r motu ab aliq extrinseco
Et h uolebat b 3o de qnbz e declarat
q ea q infriant sic lat pmus non
mutant a corpe nro nz pax nz multuz
z h q ad pn pq infriant q 1o hnt
a se no a calo nri nro // 3o appz ex
dcis q b distixit modos pos s i
mod po quat e po hntis hitu et
mod po no hntis hitu q po mc
fr e po hnt hitu z io e po actuitat
sz po mc calie e po no hnt hituz
si potest hic z io e po cecil z io ut
mea cala calefaciat oz q acquirat a
tu pn sz mea fra no sz suffic dio eius
Et io dix b 3o de si mea q ad h q fra
mea opet oz q corpus nrz faciat opoz
q qpleat i frato z no dix q faciat opoz

infriatiuis. Quarto infert^r quedam q medicine frigide possint dici tales in actu et ideo si quis animal hic dicat eas esse in actu frigidas. Tamen possunt simpliciter dici tales in actu quia aliquam actu recipiunt a calore nostro sui dispositionem que iuvat ad operationem eam. Secundo quia licet in se habent principium infriandi non tamen absolute hoc habent sicut stella secundum respectum corporis humani. Et ideo medicina aliqua infriat homines et dicitur frigida respectu hominis et non respectu aliorum aliis. Et postea quidam autem addit dicendo quod expositas intelligi possunt. Hec igitur est opinio Ber. secundum eius positionem. Et Albumasar ea hec tota eius summa pro quo omnis medicina est in potentia respectu corporis nostri. 2° quod medicina calida recipit actionem nostro calore per quod agit. 3° quod medicina frigida a se habet frigiditatem per quam infriat sive principium per quod infriat et non recipit illam a nostro. 4° quod tamen medicine calide quandoque recipiunt dispositionem vel subtiliationem et penetrationem a nostro. Et quamvis hec opinio sit manifestior opinio quam Ber. possit imponi tamen in tota questione B. fuit valde ambiguus tamquam sagittarius quia in multis locis temptavit dissolvere hanc questionem et in omnibus locis multa verba protulit et necubi stetit securus super una sententia totali in hac questione. Et ideo optime dixit auctor: assimilavit eum fugitivo sive servo quia servus fugiens in omni loco dubitat. Contra quod opinionem arguo ego quod in eo intellectu determinat sive insolubili concludit in mineralibus. Mineralibus non est minoris existentie forma caloris sive principium calefaciendi quam forma frigoris sive principium infriandi; sed recipiunt res que de se habent principium intrinsecum infriandi sive formam frigoris per quam principium vel per formam possunt nos infriare et non acquirunt illud principium sive illam formam a calore nostri corporis ut sunt medicine frigide. Igitur recipiuntur res habentes in se ipsis principium calefaciendi sive formam caloris quam non acquirunt a nostro. Huius ratio: maior et minor est. Minor ut notum est. Maior quia est eius. 2° de virtutibus mineralibus, 4° capitulo, ubi vult quod calor est inter qualitates efficacissima, ideo in ultimo decoctionis et mortis. Si igitur calor est potentissima qualitas in agendo in entibus mineralibus ita in coquendo et salvando sua in entibus mineralibus. Amplius nullus intellectus humanus dubitavit numquam quod calor sit alia forma naturalis et tamen multi dubitant an frigus sit aliqua forma positiva in mundo quidam tenent quod frigus non sit nisi diminutum calor et quod calor et frigus sint in eadem specie specialissima de quibus fuit Gualterus Burleus. Si hoc est valde mirum de hoc dicere

quod B. ponit quod sicut recipiunt quedam mixta que habent in se principium quidam per quod nos infriant que dicuntur medicine frigide, secundum B. ita recipiuntur et quedam mixta in mixtura in se principium quedam per quod calefaciunt nos et dicantur medicine calide. Ego non video causam. Ad ista respondet tripliciter solo una que sumuntur in dictis B. quod ideo medicina calida acquirit a calore nostro et non frigida est quia calor meus non potest inducere calorem et inflammare medicinam calidam quo calore medicina calida calefaciat, sed calor meus non potest infriare aliquam medicinam. Ego dico quod ista argumentatio est valde digna reprehensione et est etiam ac si dicerem: ignis vel sol potest me calefacere, igitur ego non possum habere calorem alium a me ipso qui sit principium in me quod est sed medicina calida potest inflammari a meo calore et est illa flamma potest calefacere et postea potest per principium sibi intrinsecum calefacere. Apparet igitur quod hec est falsa consequentia. 2° dico quod si medicina calida calefaciet quia inflammetur et inflammet ex hac medicina non debet dici calida impropria quia medicina frigida potest inflammari et calefacere sic remisse sicut in fortiori sicut superius declarabitur. Sed tu dices inflammatio medicine frigide est violenta, sed inflammatio medicine calide est ex aptitudine quam habet ad calorem et ideo ista proprie medicine calide dicentur mixtis, sed proprie medicine frigide tamen inflammatur dicuntur violenta et accidentalis. Prima ista solo habet affirmativa flammarum ideo presupponit tres terminos. Causa quare aptitudine ista quod medicina calida inflammatur ex quo aptitudine dicitur mixtis inflammari et non violente aut est aptitudo materie sive substantialis penetrabilis a calore, aut est modus commixtionis mineraliter concinentis caliditate ignea vel utrumque. Si dicitur sit modus sive subtilis sive rarus sicut est calamus vel rectius sic potest reperiri medicina frigida quam subtiliter sola erit apta inflammari vel medicina parum calida apta fieri multum calida sicut zuccharum vel zuccharum rosarum. Si autem sit modus commixtionis sit tamen modus sive ut ipse solus et sit oportet dicere sicut ergo medicine calide et similis modus sive est ideo per quam ipsa est apta ad talem gradum incedit ut caloris unum tamen ut tamen calefaciat. Ita ergo medicine frigide et similis modus sive est ideo per quam medicina frigida est apta recipere talem modum remisse caliditatis quo tamen ut tamen remisse calefaciat et hec est infriatio. Apparet igitur quod ex hac positione non tollitur quin sit idem modus necessitatis medicine calide et frigide. Exemplo est de eo quod prodit de dura re minima et attingit breviter. Et propositione presupponit hic quod

res q no mutat a cor.e z mutat ipz e vene'
tur arguit si me.e cale reciperent caliditatez
a cor.e meo tunc ipe essent venenum sed non pt
dici venenum me.a calida mutat me.a calida
q a tota spa contrariatur calori meo sed me.e fre
absolute possunt dici que a tota spa sunt venena
et io pu.s in frigidis no recipiunt a cor.e
meo z io me.e fre reducuntur ad genus vene
noz me.e aut cale no reducuntur ad genus
venenoz nisi operentur a tota spa et sunt
destructive venenoz. hec est q dyng intendit
Ista illa sunt confusiones z obvolutiones in illetteratis
tibus z ex hoc apparet q dyng hic fuit victus
in intellectu sed ppt reverentiam noluit di
mittere oppinionem. Dicimus ergo q p.o simul
fundamentum eius dicit q res q no permutatur
a nob. et nos permutat e venenum dicitur
q verum est si mutet mutatione corrupta. sed
enim res q mutat pt q mutet in pt q
acquirant pu.s pq agit a nob. z tum no sunt
venena ymo sunt me.e cordiales ut iacin
tus sic z smaraldus in dissintia ut po
zoar. So arguatur contra plus pt dici
nob venenum me.a calida in 3o vel in 4o ergo
q me.a frigida in 4o qr plus nob contrariatur sine
proportione ergo me.a calida in 3o z 4o no acquirunt
a nob pu.m calefaciendi z me.a frigida in 4o
acquiret. Tertia solo q tu magister thomas
in initiasti data fuisse amico socio ma
gistro martino ego vidi illam scriptam manu
sua et dicit sic ... no e maior extensio
caliditas q frigiditas ut comparatur caliditas actualis
frigiditati actuali ut caliditas potentialis frigiditati
potentiali ut caliditas actualis frigiditati potentiali z omnibus
hijs tribus modis propositio e vera. Sed si comparetur
caliditas potentialis frigiditati actuali dicit q non e verum
qr me.e cale sunt cale in potentia sed fre me.e sunt
fre in actu tunc me.e cale in 4o ergo ... probat
qr si me.e cale que dicuntur cale in potentia essent
cale in actu sicut me.e fre sunt fre in actu tunc
me.e cale in 4o ergo comburerent q e inconveniens
sed fre in 4o ergo no congelant qr congelatio fit
paulatim et no subito. Veritudo multum
...a eius z si ... ipe ... ppq
detegere sibi ... eius sic feci in multis
aliis quibus ut ho bone ... acquirit
Et tu vides q no intelligit q vult dicere
caliditate in actu in me.is calidis z frigiditate in frigidis. qd
apparebit in mea ... Concludamus ergo
q sicut me.e fre habent in se pu.m pq infrigidant
ita me.e cale habent in se pu.m quo calefaciunt
Ex quibus ... p.o q. p.o contra oppinionis ...

sed dyng ipe dicit ois me.a reducatur ad actum a calore
meo qr e in potentia passiva respectu corporis mei ymo
verius dicitur ois me.a e in potentia activa respectu corporis
mei qr ois me.a habet in se pu.m intrinsecum
agendi et si patiendo acquirit aliquid no e pu.m
quo agit sed quo iuvatur in agendo. So
q 2.a contra ipe dicit q me.a calida recipit cali
ditatem q agit q ymo me.a calida proprie habet a
se caliditatem suam pu.m calefaciendi quo agit
In 3a et 4a contra sunt propositiones quarum contrarietas
licet sint contra no plene declarate ut apparebit
et proprie quoad 3a. Ex hijs adiectis quibus fundat
dicta sua. Ad primam cum dicit illud reducatur
ad actum a caliditate mei corporis q e in potentia
respectu corporis mei. Dicendum q verum e si sit in potentia passiva
pq recipiat actum. tu dicis q me.a e in potentia
dico q e in potentia activa qr habet in se pu.m quo
agit. tu plus q sit in potentia passiva qr
illud e in potentia passiva in quo no exuberat
qualitas eius q e per actum tale. dico q verum
e si nullo modo exuberet. cum dicis in me.a calida
no exuberat dico q immo qr aliqua me.a
calida habent contra ... mutat calor aliquis vic
toria z mutat pu.m mei. et in frigidis mutat frigus
ut vincitur calor. tu dicis no qr in mi
neralibus frigiditas exuberat z tum quedam
mineralia sunt calida qr nos calefaciunt
Dico q in quolibet minerali q nos calefacit
mutat caliditas licet no caliditas in actu ap
pareat frigida exterius continente. Et ita in acu
tis mutat caliditas virtualis z in vino an
tiquo mutat caliditas virtualis sed contra ...
ut post declarabitur. Et si tu bene consideras
ista ideo e contra oppinionem dyng sicut contra nos z ipe
in tenetur ea solvere. nam ex hoc vero probatur
q me.a que nos visitat aliquando a ... nunquam
calefaciunt quedam alia sit in potentia ... qr
no exuberat ... qualitas eius q est
p.o frigiditas sicut in platis ut ... z ...
et sic in ... vini antiqui. Et nulla
via erit eis solvendi nisi dicendo q in pla
tis q nos in flant z in ... q nunquam
calefaciunt vino antiquo vincit frigiditas
in virtute sed qr habent in se pu.m quedam in quedam
contra q permittit infirmare nos. q contra z virtutes
no acquirunt a meo corpore. Et ita dicta ego
de talibus me.is. Ad 2am rationem sic contra ...
qua probat q me.a calida recipit caliditatem
a corpore meo cum dicit id recipit caliditatem a corpore
meo q e in potentia ut igitur dico q verum e si
illa caliditas sit id pq agit. immo licet
me.a calida igitur in calefiat no tum agit

illo calore sed ipso sicut mixta frigida licet calefiat
non tamen agit illo calore sed ipso frigore. Sed tu
dices ille calor datus aque cum sit quedam
forma actiua quare ad tamen eam aget mixtum calida et
et frigida. Dicendum dicitur primo quod ex calore dato et consimilibus
constituitur unum agens ut infra declarabitur
vel dicendum ut dixi prolongatur quam quod ille calor est
quidam calor tepidus et ideo secundum illum solum
tepidum calorem induceret. Sed mixta calida
secundum uigorem sui caloris sibi intrinseci qui est
sua qualitas agit calorem et econtra mixta sicut mixta
frigida agit frigus suo primo intrinseco. Ex-
peditis a[liorum] oppinionibus ponemus quod nobis
apparet et dabimus tres modos quibus
mixta de quibus communi locutione dicitur quod sunt calida
in potentia operantur in nobis calefacientes uel in-
frigidantes nos. Uocamus autem mixta calida in potentia
alia mixta que nos alterant ut per qualitates actua-
les eius accquisitas ab aere extrinseco uel aqua
uel igne extrinseco facile est intelligere quo
opium inflatum suppositum manum illam cale-
facit et tamen dicitur quod est frigidum similiter quo euforbium
congelatum in niue ut glacie nos per contactum
infrigidat et tamen dicitur quod est calidum. Sed uocamus illa
mixta calida in potentia que contingenter non alterant nos
depositam uel circumscriptam alterationem factam in eis
ab aere aqua uel igne extrinsecis ut de piper
euforbio piretre et iusquiamo et similibus. Et
de hiis est dubium quis modus agendi siue
reductionis ad actum et per quem principium sic faciunt
et qualiter dicuntur talia in potentia. Modus autem primus
dicendi scilicet quo agunt siue quo reducuntur
ad actum et quo principio est iste. Omnis mixta na-
frigida infrigidat quia licet in se actu primo quo infrigidat
qui actus primus est sua frigiditas siue sua
qualitas que est principium quo infrigidat. Et omnis mixta
calida similiter calefacit quia habet in se principium calefaciendi
quod est sua caliditas uel sua qualitas calida que est
illi mixto actus primus. Et sic omnis mixta
tamen calida quam frigida habent in se actu primo et solum sunt
in potentia ad actum secundum. Et sic nulla incapax primi
quo calefaciet uel infrigidet sed absolute habent sicut
generans dedit. Iste modus declaratur per istas
propositiones que sunt secundum primo libro celi et mundi et in libro de generatione
et in libro de iuuentute. Prima propositio calidum frigidum siccum
et humidum sunt prime qualitates. Secunda quia calidum et frigidum
siccum et humidum sunt actiue licet calidum et frigidum sint prime
qualitates efficaciores et proprie actiue. Tertia propositio
que est qualitas fit ex qualitatibus elementorum. Quarta
propositio in commixtione saluatur uirtus calidi et frigidi et et humi-
[col. b]
[cu]m siccitate nec intendo nunc prolongare qualiter sit ista
uirtualitas. Ex hiis sequitur quod qualitas est forma actiua uirtute
calidi et frigidi sed mixta sunt generata que sunt actiua sicut ipsa
habent primos actus scilicet complexiones. Sicut quod mixta sunt quodam
mixta que se ipsis post ipsorum generationem habent suas
complexiones quas dedit generans nec unum expectat
ab alio complexionem ita habent se ipsis principia quibus
agere possunt scilicet complexiones suas. Ulterius sicut
diuersantur mixta in participatione caloris et frigoris
ita diuersantur in actione calefactionis et in frigidationis.
Mixta ergo calida calefaciunt quia sua qualitas est calida
eo quod uincit in ea in sua mixtione caliditas in tanta
proportione et mixta frigida infrigidant quia in sua complexione
diminuitur caliditas uel uincit frigiditas in tanta
proportione et per suas complexiones sic faciunt non quia
corpus nostrum det eis illam complexionem in modo generans
dedit eam per gradus et mixtum continuat supernaturalem
mea proforma siue mixtionis ubi saluatum
uirtus tercie dimentis et non proformam quam sibi
manus mea det et similiter mixtum leue ascen-
dens leuitatem sub manu mea similiter. Hic
est mixta calida uel frigida calefaciunt uel infrigidant
nos per se scilicet per complexionem suam que actu est in eis. Quia
qualitas est forma actiua quia continet uirtute principia actiua scilicet
calidum et frigidum et ista complexionem non dat mixtis calor
noster sed generans quod dedit eis formam substancialem.
Huius quidem ueritatem primum probabimus hiis
propositionibus. Ex forma prima ideo tamen patuit quia mixta
se ipsa est ex principiis actiuis constituta ex
illis quod se ipsa est actiua. Secunda ideo mixta habent
formas suas substanciales actu perficientes mixta
quod actu habent formas complexionales sed forma complexionalis
est actiua quare actu habent principium actiuum non ergo quod
expectent id a corpore nostro. Tertia ideo non sunt minores
extranee qualitates tangibiles quam uisibiles odorabiles
aut gustabiles sed iste sunt in mixtis in actu primo.
nec expectant producere animal sensum gustum et odo-
ratum quare qualitates tangibiles impriment et
erunt in actu primo preter quod corpus tangens illas
generet. Et non est consimilis cauillacio ab ista ratione
consideratio quod eadem actione ex parte agentis
agit qualitates tangibiles in tactum et calefacit et
non tangens id est non habens uirtutem tactiuam licet
diuersificetur in receptione ut credo. Quarta
ratio non sunt minus extrinsece actuales forme
qualitatiue facte perfectiores qualitatibus elementorum quam forme
dicte specifice que sunt in proportione propter habent
mixtorum sed forme specifice multe sunt in rebus actu
primo et non dantur eis a nobis ut apparet de formis
ueneni et de formis innatis quorundam
lapidum preciosorum. Quare quod mirandum est quod in mixtis

sunt actu forme continuales potentes calefacere vel
infrigidare se ipsis sine propria virtute activa.
Quinta ratio que dicta est supra quia non satisfacit
et resolvatur sic. Verum concedit in medicinis que dicuntur fri-
gide esse frigiditatem in actu vel esse quedam que frigiditatem ex-
cellentem continent extra quod quando est in illis principium infrigidandi
se ipsa et sua virtute. Sed multo magis debet li-
cet concedi in medicinis que dicuntur calide ut supra probatum
est prolixe. Sexta ratio illa qualitas est principium
actionis in medicina quod dicimus calidam aut frigidam qua
qualitatem investigamus signis supradictis a facili vel
difficili congelatione vel inflammatione vel odore
vel colore et similibus, prius quia ista res nobis
occurrunt. Sed per ista omnia non investigamus nisi
aliquam qualitatem continualem habentem continuum ignis
vel inflammatur et habet calidum saporem in aceto. Sed
quod illa qualitas investigata est illa per quam
medicina agit, sed illa est antequam intret corpus
quod medicina tamen calida quia frigida habet in se caliditatem
vel frigiditatem, sed continue vel actum per quibus
exire potest in actum, sed sic oportet. Sed tu dices
ergo dicam quod existunt signa et argumenta. Habet
signum aliquod continue quod tamen medicina intrabit
corpus erit apta pati scilicet calefieri vel infrigidari
— quod probatur hec dicta. Verum quod dicitur medicina frigida bene non vult
et tunc erit admiratione dignum scilicet verum quia
sunt inventor istarum viarum inveniendi complexiones
medicinarum per sapores odores etc. et dicerem quod
est quod facilis congelatio a frigido et sapor acetosus
vel insipidus signant in re frigiditatem que est principium
infrigidandi que non datur illi ante corpus et facilis
inflammatio cum debitis conditionibus et sapor acutus
et similia non signant caliditatem que sit principium agen-
di in nobis, sed que est principium receptionis caloris a corpore
nostro, esset hoc est dignum admiratione. Sed quod
sicut tu dicis quod huiusmodi signa significant calorem vel frigus
in medicinis quibus sunt apta calefieri vel infrigidari ex
actione nostri corporis ita ego dicam quod illa signa
significant calorem vel frigus quibus res nos cale-
faciunt vel infrigidant et primo nervus est conformior
vero dicimus enim vero quod rebus conveniunt agere
per calorem et frigus quam pati. Septima ratio
medicine calide et frigide ex se transmutant et calefa-
ciunt vel infrigidant se sicut apparet in confectione
tyriace que fermentatur quia se ipsis habent principium
calefaciendi vel infrigidandi. Sed verum procedit in sic
acie non solum per partes vaporosas sed alterando
ut tenuit. Verum vide supra medicina. Multa enim
mixta invicem manifeste sunt alterantia et trans-
mutantia praeter quod unum ab alio recipiat principium

aere vel infrigidare aqua non calefacit et habet calorem in renis f.

quo agit. Sed tu dices non sunt transmutata se
quia transmutat corpus nostrum. Dicendum quod licet ego volo
ista concedere, sed dico quod si medicine calide habent se ipsis
unum calorem quo possunt remittere frigus oppositum
in suo corpore et corrumpere vas in quo continetur
verbi gratia euforbium vel aqua quedam que nominatur aqua ardens
non est impossibile quod prius principium agat in nos non ex-
pectatis quod a nobis recipit formam per quam agat et ideo
et non concedat aliqua frigiditas poterunt agere in nos.
Octava ratio prima supra obiecta tangibilia
sicut calidum ignis et frigidum aque sunt eiusdem cuius movet
extra in terra natura. Sed alia secunda sunt virtute
prima sunt eius naturalis extra corpus sed recipit mixtum
tangibile frigidum vel oppositum quod imprimit sensui tac-
tus per principium in se quod recipit eodem modo mixtum
tangibile calidum. Contra amarum et dulce sunt
saporabilia sed non equaliter quia amarum debet
quod humectet, sed debet saporari ut [illegible] in te spu
et separato. Dicendum quod amaritudo est fortis [illegible] in rebus
extra sed dulcedo nec facit angustum, sed
amarum non potest imprimere nisi humectet tamen se ipso
est amarum. Nona quia tamen calide quam frigide habent
se ipsis actu principium per quod agunt. Sed circa predicta
sunt difficultates et instantie. Prima est contra
fundamenta sic omne mixtum est continuum
continue oppositum ad nos sed omne quod est actu oportet
mixtum agat in nos. Cuius contrarium apparet de multis
ut cibo medicinali temperata et quibusdam lapidibus
ut dicunt ab Avicenna primo canone fen 2a 1a capitulo
loquitur. Secunda quia mixtum calefacit per virtutem
caloris dominantis sed omnibus [illegible] in omni continue
calor vincit calefacit et in omni continue vincit
frigiditas infrigidat et in omni continue vincit humiditas
humectat. Hec quod verum 3o de complexionibus et quod [illegible]
na in omnibus plantis vincit calor ut quod colligitur
non tamen omnes calefaciunt, immo multe infrigidant.
Etiam in omnibus animalibus vincit calor quia anima
recipitur in calore ut apparet de morte et
vita et tamen piscis dicitur stupor infrigidat nos
et stupefacit ut [illegible] de accidenti et morbo et fen
2a 3a capitulum et rane et scisse vel actu
vivientes apposite capiti frenetici inducunt
soporem ut scripsit experti sumus. Etiam
in musto et vino communiter tamen bullit vincit
calor et tamen non calefacit nos. Similiter in medicinis
tamen vincit frigiditas cuius signum est quia actu
sunt congelata et constant frigore sicut eligitur
calore et tamen aliqua excis nos calefaciunt
ut aurum et [illegible] in ramine [illegible] mas
vincit humiditas et tamen nos exsiccat ut dicit
verum 3o de simplici medicina. Tertia difficultas vel instantia

est q2 si h eet tur omis me^e ant a tales
iactu et no diceret tales i pº gº et
pº oecesu nos calefacerent ul infrigidarent
sic ignis 2 glacies na repit^r me^na
cala ul fria i 8º gdu 2 pte h3 actu pº
quo agit q statī cu tangeremus illa appa
bit eius qualitas sic glitas i cesi car
bonis 2 glaciei q2 sc talia i 8º gdu.
Quito arguo p3 ii3 glitas uisil
et gtitas 2 qualitas gusta statī i
pinuit nob occurres q si qualitas ta
gibil eet i actu statī i pincet si h e sz
statī cu cu app3 pip uidemus eius nigdie3
si no statī i pinuit i man mea eius
calitas Sexto tunc illa me^a calefa
cet hoiez q2 ho e calior quol3 alit
ut arº pble 8º 8º pble^te 2 x gº pro
ble^te q illa a^a res pot hre caloiez
excedente sup eu Sep^timo tunc tibi
ita dicent cali 2 fri sic me^e gale ul
fri q2 dnr cali q hnt i se gnez calaz
2 fri friaz. Octauo dico calor in
aliqi caloie dat me^is si ille calor
e for qda acta q cu ea ad agent
quo quid. Nono quo an h oppinio
possit attbui 8 ut no neqreuq cu
Ad pº dd q oime mixtu h3 quem
gtinetez glitatez ellaires i aliq pporcoe
coe 2 mi^te h e no. vltiq i illa ppor^ne
ut cali3 excedit fri3 i^r excessus q h3
cali3 ad fri3 i hoie ul dimuit ul eqe^r
h i ppe e recta. g sc^r q q^d e ex hac
roe oime mixtu ul calefacere pt nos
ul i friare ul gseruare Et sic geeditur
ar^m pº Et h placuit amic uº collig
cu dixit q e melior ro q posset assig
ri pporcoi 2 gpacoi cibor 2 me^te corpi
huano 2 opeinbs ipia cibi ul me^te
li3 tn ex h possit seq q oime mixtu nos
possit calefacere ul infriare ul gseruare
tn exaº i pdit 2 i d e pprietates specifi
ce q sequit^r nas specificas mixtorz
li3 ei que gtieant i uirtute cali3 fri3
hu^m 2 sicui gtineaz gtinentia virtuali ut
caio tn tot sc spes gmu gt sc spes
mixtorz vn gº hois dnt aspera gme
asini Ex h q forsa3 e p^le q aq res
heant de calido ignis i^n sui fri plus
q heat ho 2 ex h delet posse calefacere
hoiez q2 tu gº hois 2 gº illius dnt

sic posse ex h hic pprietate pqi ho no pa
ctetur ab illo nec de h delening miari vi
deimus e aliques lapides pros si gbui
abigne inuenis2 ferru no corrpi ab
igne ymo letat^r i igne sz gialx 2 tn
corrpi^r in sto strucois ut dix au coll3
gº Ex h 2 p^le e q res hat de fig plus
q ho 2 tn no i friabit hoiez Et ppt
has diuisitates specificas gmu accidit
quibusda rebz gseruare in3 caloie effi
ne ut e me^a tprata cuius effcs glis
sit plixe sepsimus i qoe deher qbzda
aut accit gseruare reponendo petz ut
sc abi tprati Sz dub^r pº q2 vi^r q
opo aquali^te sit id q opz a for spec^ta
2º dub^r q2 si aliq res h3 quez q h3
tm de calo i^r sui fri q h3 gº huana
q gº illa d3 ee gº hois Amp ut dix
au nullus cibz eet hoi tpatus n caio
huana Ad pima dub^e dd q forme
gnales mixtorz nos alteratiu possut
gsidari dupl^r uno m q for^e resultates
ex dctis pporcoibz diuis sz spez ymo
2 sz i dimidua q pporcoes sunt occulte
2 sz quas pporcoes sii nas gsurgetes
i talibz pporcoibz pote forme gnales
ita respiciut n agentes i nos q n i
aliud tem gda 2 h ni dm forme
spe^te nec pnt i uestigari una sillogis^ta
eta ut au dix coll3 gº Alio^a pnt
gsidari ut tales forme sc calefactiues
ul i friantes nos tm sepa ppe^te caloris
ul frigoris 2 ut sic opari dm aqli^te
2 h sc ita quieta q vnu no pt ligua
elac pfic sn alio et io amic dix q sc
ppia sz ligue gsidacoz h e locus
sterlois si calor pdunt^r ab aliq me^a
psua gnez 2 h q2 illa gº h3 i se sal
uata aliq realitate forme 2 caloris
ignis no e dubitād q illa acto sit
aquali^te 2 h pn actus et aliquali
i uestiga^le una sillogª sz auctores
sfamli i fluere pape odoie 2 coloe
ut me^a faciut Sz si calor i nos pro
ducat ab aliq me^a psua forma gº
nalez i se ñ q2 meat i ea ignis si q2
tal forma ur q ista acto sit a forma
spe^ta Et oz dic sz hq pn^n quo ista me^a
nos calefac no e i uestiga^le aliquo
sillo si expientia sola q calor i nobis

et i frigus est quid productum quia a forma
specifica et aqualiter in hoc oportet recurrere ad
qoez iuxta de forma specifica. Ad 2m dubi oz
dicitur quod est contra phylosophum. Dico quod tunc secundo
quod eadem quantitas caloris et frigoris sibi proportionatum
ut arguit eandem complexionem uel mixtionem
speciei quia modus mixtionis potest diuersificari
super eisdem intensas ignis et aque quod diuersitas
mixtionis diuersificatur secundum diuersitatem specificam
agentium. Ista solutio est bona, sed statim tangit
difficultatem de mixtione. Vel aliter quod formae
originales diuerse secundum speciem possunt contrahere in vir-
tute producta eandem intensam caloris ut lumen
sui radiis et ignis et motu et ita quedam
mixta possunt habere in virtute productiua
tantum caloris quantum habet ipse homo et tunc confundabit
hominem et tamen non erunt homo. Sed statim est dubium
non tractandum si ut ista res diuersa specie
ab homine habens suam complexionem quod potest producere calo-
rem equalem calori hominis habet istam virtutem
quod in regione illius rei sunt tantus ignis
quantus sunt in regione hominis et tanta aqua
uel quod sit forma est hic talis virtutis. Similiter est
dubium quis calor est iste quod producit medica-
mina temperata uel an illum effectum producat secundum com-
parationem factam ad alia temperata ut sit primo actius.
Ista sunt non distinctio sed in quo de medicina temperata
et in quo intra de conseruatione sanitatis. Ad
3m dicitur quod sine dubio nulla res est ita nobis
temperata sicut nos nobis ipsis et ideo medicina temperata
quod est in calore sicut reflexus est in temperata
medicina ut amplexatio habens eiusdem complexionis
amplexatam et uestis temperata et nulla res
est ita conformis cibus nobis sicut quod calidum
secundum quod illud quod nocumentum cibus oportet transglutinari et fi-
bilus et tandem sanguis possunt repiri nulle
res quod ex natura carnis specifica sit magis apte
recipere habens conformitatem quod caro humana
ymo in quo caro humana est tamquam quod sit homo transi-
mutata non repugnat sibi esse tamquam aliquo sicut
caro humana quod est cibus conuersibilis in produit
complexione humana. Et sic erunt multa dicenda. Ad
2m principalem instantia cum dicitur in talibus rebus in quibus
complexione inueniret calor calefaceret nos dicitur quod non
est sic inueniret in actu. Et cum dicitur in omnibus plantis
inuenit calor dicitur quod in omnibus plantis et animalibus
inuenit calor sed secundum carnem quia sicut peripateticus
dicit ymo apud opiniones multas in omnibus mixtis
perfectis calor inuenit sed tamen non in omnibus
plantis ut aliter inuenit in actu. Ubi contra
sit in aliqua planta unus gradus caloris et me-
dius gradus frigoris sit et in aliquo sicut nouo
unus gradus caloris et 3o frigoris. ex quo

sup.

bullat sicut modus est quod calidum sic inueniret frigidum sed
in actu corporis quod in nos sit tres gradus caloris
et medius frigoris. Sed quod recipit aliquam plantam
aut animale in quo sunt duo gradus sicut potest sicut
intensius caloris et medius frigoris ex hoc
potest arguens quod aliquid sicut planta sicut animale
calefaciet nos sed ex alia causa possit non calefa-
cere. Sed tu dices tu concedis quod in planta sicut
animali potest esse plus de calido quam in animalibus
sicut causatur dicitur quod in animalibus inuenit calor plus quam
in plantis ut sunt quando calidum quod nulla planta
nec animale potest calefacere nos nisi a nobis
recipiat calorem dicitur quod ille calor in mor-
i plantis sed in virtute producta maiorem
calorem et sic oportet quod hoc concedat quod medicina calida
in ... ut recipit calorem in duo gradus contra calor-
em virtute sua producit calorem ulterius et
quod uel medicina intensa a calore non intensione
equali sibi sed producere calorem quod
quod sed ulterius producere quod habet in se. Et
sic potest concedi de planta ut sinapi quod sed
sit minus caloris in mixtura quam calor hominis.
tamen sed in virtute producta plus caloris
et ista actio secundum quod dicitur potest aqualiter et secundum
quid a forma specifica. Alii dicunt exponendo
proportionem primo quod in animali inuenit plus calor-
is quam in planta sed uictoria secundum proportionem ad fri-
gus non uictoria absoluta. Sed quando partes caloris
in talibus ut homine habent proportionem ad frigus ut
quatuor ad unum quia sunt quatuor partes calidi et una
frigidi. Sed in quadam planta sunt quinque calidi et
duo frigidi in homine calidum inuenit secundum proportionem
quia maioris excessum est ad unum quam quinque ad duo
sed in planta illa inuenit absolute secundum proportionem
huius dicitur autem quod calidum. Secundo dicitur quod calidum
quoddam est spirituosum et istud inuenit in talibus
et plantis et non est in animalibus et frigidum
quod sunt eleuatus quam alius super animal super
animal plantale est multiplicato spiritus
talibus super plantas aliud est calidum quod est
qualitas ex uirtute ignis saluata in complexione
quod pertinet ad formam et tale calidum potest plus
esse in quodam animali ut cane quod in homine
et in quadam planta ut sinapi. Ad ex-
ceptum traductum cum dicitur in talibus aliis inuenit calor
dicitur quod non est uerum sine reliquis non tamen uerum in actu
corporis et non quedam alia possunt habere ca-
lefactionem calidum quod uerum in actu est secundum. Ad quod
exemplum est dicitur quod in plantis inuenit calor apparenter
quid dicitur. Ad aliud dico quod in animalibus
omnibus non inuenit frigus in actu nec congelatio
arguit magna frigoris uictoriam
sed aliquam et dictam ... quod sic declaratum non potest

Ad 3m difficultatem cum dicitur omnibus mineralibus
convenit tales in actu, dico quod omnibus sunt tales in ac-
tu, et hoc omnibus quae sunt principium propinquum et proximum quo nos
calefaciunt vel infrigidant. Sed tamen tamen toto se-
cundum tales imponuntur propter duo. Primo illorum quae
sunt qualitates simplices quae sunt per se actua-
les, sed caliditas quae in piper vel euforbio
non est actualis, scilicet sic intensive, sed virtualis, id est quia
quodlibet piperis licet de se possit generare in nobis calo-
rem actualem. Secundo dicuntur mineralia tales in potentia
quia licet non agant a nobis principium quo agunt
tamen acquirunt ad quod mutantur in actum, scilicet dicitur
venientes sortiuntur ad partes membris principales
ut cor, quo alterato alteratur totum. Ad 6am
quae est quomodo sic quod medicinae cum dicuntur medicinae cale-
faciunt sic primo ceterum nos calefecerunt
vel infrigidaverunt. Dico quod propter duo non percipi-
untur sed faciunt. Primo quia indiget tempore in actione.
2o quia indigent subtiliari in partes ut
attingant corpus quod solum debent alterare
illa particula quae attingit. Ad 7am in stellis
considerandum quod qualitates stellarum videntur nos
transmutare posse statim cum nobis occurrunt
non indigentes alia dispositione sicut stelli ut
mixti sentitis illa actu. Sed quia mixtorum
continet virtutes sola qualitates stellares
non videntur nos posse transmutare nisi
ipsa corpora mixta acquirant quandam subtilia-
tionem. Et causa huius est quia qualitates stellares
non videntur nos posse transmutare sed
tales sub actu propter hoc sed qualitates quae sunt
virtutes calefaciendi vel infrigidandi reperte
in mixtis sunt tales sub actu continue ut ita
quod quodlibet mixti est forma in cuius virtute
est calefacere. Alia causa est et hanc satis credo
notam, quia forma generalis appropriata cuicumque
speciei mixtorum licet sit de se nata quod non agat
in nos nisi associata tali formae scilicet sub-
tilitati per se natae. Sed dicitur ex magnum materia-
libus videmus enim multas formas
principium propter aliquam actionum et tamen necessario secundum
requirunt in agendo aliquas alias formas
sic color requirit lucem. Et secus lupi
confert in colica si suspendatur cum pelle lupi
vel lana ovis evadentibus lupum vel in
cornu camelli vel cum vel in vase argen-
teo secundum diversas literas avicenne 2o canonis 2 b
x de simplici medicina. Et turbit confert reduc-
tione flatus si apponetur cum zz et multa
alia possent poni exempla. Iterum dicimus quod
quodlibet mixtorum scilicet quod naturalis est quaedam forma
potens nos calefacere vel infrigidare sed indi-
get coniungi alteri formae quae est per se subtilitatis

coniunctibus ipsi illa non agit et non est alia causa nisi quia quia ista
forma est talis forma. Dico ergo quod quodlibet mixtorum
vel plurium in nos agentium effectus caliditatis vel frigiditatis
non est principium actuale sed nisi mixtum subtilietur
quia experimento ita invenitur, et ideo est in notum.
Adhuc si ad mixtum posset agere in nos calorem
aut frigus continue et non subtilietur forsan
etiam possit reperiri. Et avicenna in suo loquendi sic
invenitur per 1o fen 2a 1o capitulo loquitur mixtis.
Ad 9am instantiam apparet solo quia non est simile
quia de qualitatibus constructis et complexione mixti
et complexione mixti quod est nos calefaciens licet sit
de se nata quod compleatur cum tali alia forma quae
est subtilitatis ad hoc ut agat sicut et color eget
lucem salutem in medio. Ad 10am est dicendum quod homo
est calidior vel consequens dicitur in quarto 1 licet homo ratione
sui corporis plus de calore superaret sed tamen hoc
stat quod alia res possit eum calefacere sub-
tilis tamen modus dico quo homo est calidior omni ali-
positus et in quo maxime de equali ad pondus.
Ad 11am prolixe diximus in quaestione maxima de conser-
vatione sanitatis. Sed tamen dicimus quod cibi di-
cantur vel frigidi qui possunt generare vel mixtorum
licet sit pati sed medicinae possunt generare licet sit agere
quod quia in cibo est principium vel sicut propter activitatem
ad patiendum sed quod in medicinis est principium quo
determinantur ad agendum licet omnes vel plures
patiantur vel agunt medio per se subtil(iationis)
quo mutantur in actione et sine quo agere non
possunt. Ad octavum quaesitum dico quod calor
quem dat corpus meum medicinae in quo eo mediante
subtiliantur medicinae et potentiantur est mutans
medicinarum operationes in quantum non est quaedam forma
in se quae est principium calefaciendi non est forma
requisita per operationem medicinarum vel calidarum nec
frigidarum non quidem frigidarum quia quamvis sed forte caloris
impedit frigus actorum in tamen impedit medicinas
frigidas in actione licet iuvet frigiditatem medicinarum nec
etiam est forma requisita per operationem medicinarum calidarum
quia suo principio quod est quodlibet et in se per se dato a ca-
lore posset agere ut est dictum et ideo potius propter poli-
quod medicinae calent ut sic subtilientur et converti-
untur per corpora absque hoc quod recipiant formam in se
caloris a meo corpore adhuc agerent in nos
sed ista forma caloris non calor est et calefa-
ciens possit iuvare medicinas calidas in agendo
et non frigidas. Ex quibus apparet quod qualitas
activitatis mediante verbi gratia caliditas data cibo
a corpore meo vel ab igne et frigiditas actualis
data ab aere yemali vel aqua vel mixtum
est quaedam forma quaedam in disparate opposita cum

cōparate tamen quia me^e z cōposibilis sunt sed qualiz
minimum forte ymo forsan mille v. g. argē
tum z ferrum sunt quis sit z sed plum similiter
ellis signum sit in eis multum cōparate tamen z tamen
hec que cor quibus miscetur formis sim
les stat actualis calor ignis cum reducit
sic in ebulliat z ille calor est sed oez partes
quia sed oez parte argentum ignitum est fusum
z ferrum malleabile ut in aliis locis diximus
et tamen iste tantus calor actualis non ex
cludit quemque proportionem z sic erit de negelote
interventia. Quoniam stat efficax
ista quo accentualis agit illa cum a remittit
ut non est intensa possit agere cum quali b;
similibus que sunt quies ipse eis. Et sed hunc
modum aqua calefacta remittit ad infrigidum
Ad nonum quantum dicimus quod iste modus
potius quo me^e calefaciunt ut in fiunt
z sic excitat ut liberetur est modus
antiquus subtilior intellectus z aquilici
ne de versia z patio deluca. Sed si istum
modum intellexit h. modamus Et dicimus
quod licet dominus perfectius extendit iuxta quam in oppio
h. tamen non minus subtiliter intelligendo in modo
magis dicimus istud minus per ista h. Et
per incertas dei modo est h. non ponit quod
me^e sit habent ase primo quo in fiant hoc
aut primo est causa quo ut dominus z confitetur
et alii tamen addamus quod h. non sunt sic confirma
tata qui z intelliget quod me^e calefacere habent
ipse quemque quod calefaciunt. sed postquam h. vidit
quod tamen non dicunt me^e calefacere z sic voluit
ostendere modum actionis me^arum calidarum quo
dicunt a me^is simul z modus est quia me^e calefacere
in quo nos calefaciunt possit nos calefacere
ex hoc quod in flant et consumit ad quandam calorem
actualem sicut ligna sicca in flant abigne
Sed me^e sic impossibile est quod contineant a calo
me me^e quod sic nos insitant quia de se
sunt sic sed me^e calefacere nos calefaciunt alio
duorum modorum ut quia de se sunt calefacere z tales
in modo reductionis non dicunt aferis me^is
vel quia convertuntur in ignem z pillum calorem
acquisitum agit z augeret calorem in z sic
non est intensa igne et tales me^e calefacere
dicunt in modo reductionis aferis me^is z deh
modo reductionis me^arum calidarum perfectum est
h. per causam declaratam. Et z quia apparuit sibi quod
multe me^e que nos calefaciunt sunt tales
Et postquam vidit quod convertuntur ad calorem nostrum
z in flant ab eo z convertuntur recitat z eius co
natus est dare differentiam inter conversiorum tibi

z conversiorum me^e calefacere ad calorem nostrum Et si aliquid ab
de in z^e decimus et in z^e de si me^a et in primo
potius ad aptare quod de z eadem intendere
Restat solvere ad instancias quas dominus fac
contra oppinionem z^am quia sit contra istum modum. Ad auctoritatem
autem dicendum quod auctor sed alia oppinionem abiit que
ponetur vel alii quod auctor dixit solum calefieri
vel insitari ut divinitatis calefieri ut quod dicitur
hec consuetum non tamen necessarium proponere super ponere
de primo primis agendi. Ad h. dicimus
quod h. per primum modum ponit quod ponit z^e decimus
intelligit potius accentuale z per quem habet
actum primum prius quod recitat perfectam rivalem
que est sua forma sic patet primo primis sed per
stantiam quod accipit sic per istam z forma quod
imitate ita me^a calida z frigida agit primis
per quem quod habent sed immutat primos sive
datus a calore Ad iusta que apparet dominus
de primo ita apparet clara solo sed est me^a
calida ut sunt actu conveniens sine completum
sed modus sive quo debet agere non etiam sub
tiliat animo calore. Secundus modus
quo me^a calefaciunt ut in fiant liberetur
ut excitat est modus datus ab aui. colliget
quo z est quod contraposite intelligit sed bene intelligens
est modus multum notus ad sufficientiam quodlibet
Et est quia me^a calida calefacit quia convertitur
in kilum calidiorem kilo temperato z in sanguinem
calidiorem sanguine temperato z in humiditatem z^e
digestionis que est calidior debito et hoc
ordine transmutationis calefiunt omnes partes
corporis me^a autem sunt eadem in flant quia
convertuntur in locis tertie digestionis declarate adiecte
que est diminuti caloris na isto convertitur ad
kilum diminuti caloris z postea convertitur in sanguinem
diminuti caloris z postea in humiditates que sunt
diminuti caloris Et sic intelligendum est
de me^is frigidis z humidis. Sic quod si tu que
reris ab aui propter quod caro anatis vel pipionum
calefacit et propter quod caro piscium infrigidat
non est aliqua alia ratio nisi quia ex illa
sit kilus calidus z ex illo fit sanguis calidus
et ex illo fiunt humiditates calide Sed ex piscibus
fit kilus frigidus z similiter ex lactucis z ex kilo
frigido fit frigidus sanguis z ex his fiunt humiditates
frigide Ita si tu queris quare piper calefacit dicere
quia convertitur in kilum calidum z postea in sanguinem
calidum z postea in humiditates calidas sed nusquam
infrigidat quia convertitur in kilum frigidum z sanguinem
frigidum z humiditates frigidas. Vna autem persuasionem
aui procedit ad declarandum istum modum

ē una qdā porcō fundata ī hiis ꝑprietatibȝ
ꝯdicōibȝ. Prima tibȝ ꝯ mēstrua calore ꝯūtitur ī partē
ꝯ trāsmutatur ī corpore meum. ꝯ io tn̄ tibȝ quaȝ
mēstrua porcio ad qͣ ē pars. sȝ illud qd porcō tibȝ
finali ē pars eiusdē spēi pti dissolute a nob
ꝯ h fit p quaȝ mixtiōȝ cū suo calore ut
ipse declarat. illud aūt qd mēstruū porcō ī nob
lȝ sit pars ī nob. illa pars nō ē nisi sicut ptis dis
solute. ꝯ io nō nutrit mēstrua qȝ nō trās
mutat ultio ī sbaȝ mēbroȝ. sȝ remanȝ
agens sup alterans mēbra. Assumptaȝ autē
ppoȝ aūt nō placet qȝ lȝ nō sit via ꝯmutan
di forsa illa tm̄ cū hō sit intellexit eaȝ
nō potest sibi ꝯmutari quātū ut puto. id tn̄
qd sic aliqͣ fide. nā cēta io tibi ꝯcēta io.
mēstruū ur ex diuisa aċta ioc uenenū mi
cū qd venena trāsmutet nos. absqȝ trās
mutatiōe sbali. pͣ qd mēstruū ꝯ tibȝ ꝯueniat
trāsmutari a nob. ꝯ huiꝰ noluisse au
tem dr̄ qsi nō intelligemus ex illis. Ħ
qd dcȝ ē nō eēt intellectū ꝯtinuo tibi
ꝯ mē ꝯ ulterius pha aūt qd cōiter dix qͣ tibȝ
ē id qd pati a corꝑe et mēstruū ē id a quo
pati corpꝰ. intellexit qd dcȝ ē. s. qd mēstruū
ꝑ patitur ꝯ recip formā a nō corꝑe et
ꝯ tibȝ. sȝ postea diuersificat ut dcȝ ē. Se
cūdō ē qd operacōnī quas mēstrua operantur in
nob. qdaȝ sūt primo ut calefacio ī statu
humectatō ꝯ siccatō. qdā sc̄o ut digestio
mollificatio ꝯ opposita istis. qdā sc̄z ꝯ h est
notū. Tercia ppō ē modus quo mens
mētū ꝯ obmitte h ꝯ ī digelat aūt h
3ᵒ dēo qȝ primo eius sit erit ī ppone
tibi et opꝯe mēstrue. Quartū dcȝ ē quō
dr̄ tibȝ temperatus ꝯ dr̄ tibȝ tempatus qȝ p
sua potencia ul' virtute q̄ ē sua forma
ul sua mixtō tempat ut ꝯūtat ultimo
ī mēbra mīa ꝯuersiōe qua fiat sili
eis ī qualitate intrinseca ꝯ humiditate. ita
qd fiat id cū eleato ꝯmīo ꝯ sbali ꝯ actu
ꝯ h fit solū ī hoie tempato sīū illi ppiquo
s. qȝ ꝑfectus fit h ī tali corꝑe lȝ colericus
ꝯ flaticus possit nutrī nutrimēto eis
tempato sicut distempatū. vel tempati hōis
talis aut tibus ē sic panis. ꝯ que
ꝯcedat vel dē ie sanitꝰ ul qd docet
facere. ꝯ. terap. ꝯ ꝑ alimentoȝ. possi
tū primo aūt sic intelligi. hē solū ī eo
cibo qui ē tempate ꝯiūs. Quintum
dcȝ ē qd mēstrua dr̄ tempata qȝ acqrit ca
lorē sclȝ nr̄ calorē ꝯ ī h ꝯuenit
cū cibo tempato ꝯ sibi appropīquat. sȝ nō

requirit ptē dissolutā ꝯ io nō mutat ꝯ ī h
dīt a cibo. ī mō sī hō cōcedat ex illa qd de
cibo n pps restaurat. vel qȝ mate. ī mō sī
tanta qntitas sumeretur. qͣ de cibo distempaȝ
dr̄ qd mēstrua tempata qͣ nō ī duc ī nob ren
exēncia. qn sunt de ea qntitas pua qpatōe
eius qd a nob ē dissolutū. sȝ de cibo sūt
qntitate magna ꝑ dissoluti a nobis.
ī mō mīti plus. qȝ oȝ de cibo multas ptes
redigi ī supfluitates. Ex dcīs aūt appȝ
quo mēstrua calida aūt frīa opant qȝ ꝯūti
ī res calidores aut frigidores qͣ sit res
ī qͣ ꝯūtitur mēstrua tempata. et iste res sunt
cibus sanguis ꝯ humiditates ī qͣs mēstrue
ꝯūtitur. ad h ut agit. Ex hiis aūt dcīs
iniferunt plura sȝ intencōȝ aū. ꝑ id qd taȝ
tibȝ qd mēstrua ꝑdit formas suas sbales
et acquirit formas alias sbales. Sȝ ē
qd istis formis. tibȝ ordiati uadit et
recepit ptē ꝯ h ē sua opo. sȝ mēstrua qͣuis
possit ꝯ ordiati recipe formā post for
mā nō tn̄ ulterius uenit ad recipiendū
formā mēbralē. sȝ stat cū for. distin
cta. ꝯ agit actiōe ista. sic mēstrua distempata.
Tertiū qd calor quo agit mēstrua cala
ꝑt dici actualis qȝ ē actualis calor qd dat
calor nr̄ corꝑis. sȝ frigus quo agit mēstrua
fria ē remissus calor siū diminutus calor
q ꝯ ē actu talis ꝯ stans cū sua diminucōe
ī actu. Quartū qd mēstruū aliqͣ recipiat
opoȝ a corꝑe nō nē sit ī ꝑ s ī ꝑ ce
uli ad actū ꝑ sic panis ē ī ꝑ sanguis
ita mēstrua cala ē ī ꝑ ad formā illā
caloris qͣ agit qȝ forma dat sibi calor
nr̄. Quintū qd tn̄ tibȝ qd mēstrua ꝑ ppt
ē reducta ad actuȝ. sī ad ī nob s aliq̄
ps ī nob ꝯ h qȝ sūt ad actū ꝑformas
sbas a nob. s. ꝑforma cibi sanguinis
ꝯ humiditatiȝ. Sextū qd iste tn̄ res sūt
ex mēstrua et cibo. sī adiuncte eqͣre uald
nā sanguis ꝯ cibus ꝯ humitas. a cibo ten
dit ad mēbra et acquirit formā mē
broȝ ordiatiȝ. sȝ cibus sanguis et
humitas ī qͣs ꝯūtitur mēstrua nō ꝯūtit
ī mēbra et io nō dr̄ neq cibus nec
neq sanguis nec ꝑa humitas ꝯ h dix aū.
cū dix qd mēstrua cala ꝯūti ī cibum
calidorē siū ī calorē siū ī ptēȝ calaȝ.
qn dicit nō intelligo cibuȝ nec. sed
qda re cibo simlē ꝯ sanguini similem
ꝯ humiditatib simlē ꝯ h ꝯ intellex. cū dix.

cu diciuus q mea e cala fria sicca et
huida dicimus sic de cibo | media i tercio
ne e n equora | sic qn dicimus de vino
q s e cibz q e calz i 2o g 2 sic cicer
qui e mea dicz q e cals i 2o | dicit
aut i h equote qz vnus calitas e q
pang 2 ptc ponit | alius a e q agit
lz p paciatur et no recipit prez | h g
e mes reductos mea ad actu sz ad
tu pfte intelligit | 2 e mos potius
puia cuiqdam recium | nec e i ducta
ad h io forcit sic apparet et si aliq
alia io mouit au adh sunt q colli
ex mltis locis go collz na si mea v g
cala calefac h facit ul aglit calia
q hz nisi ul a forma spe ul a for
q dat mz corp illi | no aquali qua
hz nisi qz h no est nisi admo unus
elli s igmis i mixtoe | 2 h diuuz ul
cet i qpoe ad corpus huanu | ul ise
no pt dici | q mea calia io calefac
nos qz insima elli cali n ignis vi
cit i mixtoe i qpatoe adnos | qz tc
nlla planta erit cala r mi | qz to
tum sc caliora ticnasitutibz | 2 tc
ics q i aliq spe una | hz plus d calo
i sui mixtoe plus calefacit nos h
a e flz | qz olz nouu hz plus de calo i
sui mixtoe q oliu antiqum qz antiqto
resoluit ab eo siui calz vn i spissat et
tn olz antiqum plus calefacit nos qua
nouu hant ibz poit au p cautice p
2o qo Et ia i uema mes i quibz est
pauca calitas 2 qpate ad corp huanu
i ueniut calloires ill quum ex calloris
ill mes Et h no sem apparet cu semie
melois forcius opat q solu semie
abs apii 2 hac e ioz i mixt go collz
penlt io ca Nec e mea cala nos ca
lefac qz abs s absi qpatoe ad nos
uicat calo qz i suis bulietibz uicit
2 tn no calefaciut nos | n mustu et
vinu gnatorz | mustu e mus calefac
vino antiquo | nec pt dici q mea cale
faciat a spe forma qz sc pri distincta
qualitas 2 spe forma | relinq g q
sit qz calor iu dat mes forma | aut
g dat forma solu actiitale et tunc
opo mea ect opo ab eis pactus p
cedens qz ab actiue acqsita qz oz q
det eis spale forma pp mea actiuate

actu spali et tamd actiuali nos transmutant
et qz uincit q una spali transmutatoe trans
mutat ad aliq forma adetiato agente
hz q ida ipacoz sua distoz ad id agens | io
sensit au et bn q mea hz i se qda na
sua ipacoz i corporis huani pp ipacoz suu
apte transmutari ad tales formas kilosas
2 sanguineas qbz agit g int meas opan
tes aqualitate et corpus mz e appetus
siu forma spe q i mea e n q ipat
ut recipiat et i corpore no huano e na
q ipat ut agat hz e au pe h ymagie
aliaz ppetz i mea cu e fra actiu q e ppe
tas qua ipata e ut agat et in corpe
e 2 ppetas q ipatu e ut paciat | h
g forsa mouit intellectu au ad po
nedu mo dez quo mea calefaciut ul
i fiant | Sz mo quo agit pas oppoes
2 sic zas au ult intlli exh cu per
zo uirtutes peccat iulius ap 2 tetig
illu bult i meao de mes oppilatiuis
sic iuex na mea faciens oppilonez
v g fugi qutit i kilu oppilatz 2 sang
oppilatz 2 hui s oppilatas 2 sic i telli d
e de opoe vtutuctiaz | nam mea na
puocata instruoz e q guttit i kilu
qui kilus e quutibil i sang apti fluc
et apti facte fluc sang i ad nate | Sz
e pdca sc dubias 2 i sctiniac Et prima
dic qs ad h dubito quo kilus i q mea
quti calefac ul infiat | dica qz iste
mos ur solu iusicai i mes q pos ex
hibet ul i mes q sc cibi | ex huis e
fit kilus 2 sangs Et ofirmat na sic
nllus cibus pt fi huitas ul sags
nisi p fiat kilus ita nlla mea potit
quti i huitates nisi p quitat i sang ez
ul kiluz g appoita ab ex nlla calefa
ciet ul infiabit | 2o sc g mea cala
plus calefac stom q aliq pte qz stom
calefiet ab ea cu e kilus 2 cu e sangs
et cu e huitas stoi appata | Quarto
no ur posse saluari q mea fra ue in
firet 2 qgelz qz remisse calz no poit fiz
sz poit aliq insima cali sz dctiata insa
cali no e fiz qgelatz quale nos vi
demus i eo qui sumpsit opiu | Quinto e
pone meaz ue calefaciete g ue in
fiante sz remisse calefacies no i fiat
ue | Sexto qusio q fac calo i meaz
qtrug e cale frio quo g calefrio est
pui infiandi mediciaz 2 maxie
frigore x gdus | Sepue mea fra

bz iust que p9 no pt recipe n calorem
diminutu3 si illa forma no ur ee aliud
ii qda valde diminutus calor sic frutas no
no sublevabit aliud calore ad gdu forte
caloris q pilla que p9 resistit calori
mo agenti potit i nob age qmib a
nob no recipiat forma sbalez 2 actu
talez Octauo dicet cu sangs isu
lati ue no possit calefacere nec i frare
i 3o ul i 8o q 2 uiter mo kilus ul
humitas q illa me calefaciet i 8o ul
m3o q q nec i frabit Nono que
quo kilus sanguis 2 humitates i quas
me tisimutat sit p3 i nob 2 maxie
quo sunt ptes mles he ur impole
q nocet 2 corrupit q sit talis i 3o 2 8o
q Decimo dicet nos uidemus q
pip triti 2 piretr subito opantur
appriata ligue si no ur q subito pos
sunt qnti i humitate Vndecimo que
q fit de ista me postq e fca humitas
ex quo ipa no qutit i sbaz mbrorz
hoi cu uitcti qtiue pipe 2 cinamo
debent mbra i fla ex tot humitab3
Possz aut qri 12 l3 sit ex ppo ad
q alterat qutitas mlta me tpate an
ad calz an ad fri3 qr alterat Ad p3
dd q no e dubio quo kilus a sagus
a humitas calefaciant ul infrident i
remisse calefaciat qr hnt infirmas
har qualitez i actu 2 de sagune est
ualde mag sangs cu fz q colicus fla
ticus aut melicus bz calefacere ul
i frare si mediciis tenetib3 q sangs
2 iuvenis bz i se colaz fla 2 mliaz dis
titas informa sbali e h lenius pone
na me fca qute i sag fla 2 mlia et
ul meliciu plus a i fla 2 mliaz et
tur ctu e quo calefacit i frat si me
cella qute i sag coli ul i colera
2 tur 2 ctu e quo calefacit 2 me
tpata qute i sanguine hnte debita
pporcoz 2 tur certu e quo qsuat et
ppocoali intelligd e de kilo 2 humita b3
diuisificat i latitudie cor Ad 2 q3
dd q si uo au uificat i me ab ex
appriatis 2 no cibalib3 na ille qute
iont i humitates si calefaciut mb
calefcoe mbr appata Ad argum
dd q kilus sangs 2 humitas inquas

me tisimutat no sunt subordiati qr no
tendut i una finale forma sbalez sic
kilus sanguis 2 humitas fit ex cib 2 no pot i
me appriata cuti iduci for humitas potest
calefacere mbra ul infrare l3 no pcedat for
sanguis et si ista me appriata ab extra
subito tiiseat ad ep anq tiisimutet a m
bris qute i ep ad sangue illu equocu
l3 no pcessit forma kili 2 si coedat ul bi
bat et subito rapiat ad ep qute i sang
l3 scdo no fecit ex illa kilu Et forsa pole
e q si no pueniat corupcio super ea si appli
cata ab ex fiat humitas q sub forma hu
miditatis si deportet in cpar potit fi sags
et si in sto potit fi kilus Et totu h e qr
iste forme ad quas me tisimutant no
hnt ordiez successiois qr sit equoce for
kili sanguis 2 humitatu ueraz sbaz arb
ius Sz dubitat na humitas i q me ua
cala qutit pot i me fi ex me ex appri
mata et pt fi mediate for kili 2 sagus
tu coceditur quo q utz illa humitas sit
ead fz sbaz 2 utz ead mo calefaciat dd
q illa humitas e ead q ad h q e calefacere
qr siue fiat ex sangue siu i me fiat ex
me ipa calefacit utz ibi salue receptitas
spcica ul gnis h cuiamq tu uidemus q
una forma fz sbaz ab uno agente pot
iduci idiuisis mebz fz sbaz diuisi parte
tib3 sic forma kili ex pane ul carnibus
Vnde a sit diusitas in calefcoe statim
dicetur Ad 3m dd pmittendo q qui au
dixit q me cala calefacit qr qutit in
sangune dedit ex h intellige 2 qr quit
i spuz equoce no spui 2 h dedit itellige
cu dixit sanguis q e ma caloris ul inter
dicemq q q si nolumq scire quibz mois
opant res i quas me tisimutat oz
scire qb3 mod ueni kilus sangs spus
et humitates si sic ex cib opant q e au
fudat fumos suos ueni a kilus cu e fz
qsuez q dz qsuat oez sui calore et cu
exit ad aliq extremitate caloris ul frigoris
addit i eu calore sui ul diminuit 2 contracto
pt distpare reliq mbra Veni 2 sangs
2 spus cu sit fz qsuez q debet qsuant
pni calore coez cpi cordi ueis 2 arterijs
et cu exeut ad aliq extremitate caloris
ul frigoris distepant Ve 2 humitates qs
uant ppos calores uniuscuiusq3 pt qsilis
fz qlz uiuum forte circuscripto caloe spus
i fluent a corde qui no recipit pvirtute

nuetaz sz ptrāsmissiz a corde Sic dicemus
q̄ me^a tpata ꝯuīt^r ī kilū illi equoc̄ tū
potēte ꝯseruare oēz suoꝝ calorez pn̄r^l ꝛ appa
tū ꝛ ī q̄^r ꝯ ē sub illo Sz me^a distempata
ꝯuīt^r ī kilū caliore ul' frīore adēte ī calā
illo ul' dīmuente ꝛ sic de sanguine et spū
et hūitatib; ē intelligend' Tū ꝯ d^r q̄ me^a
calā plus calefac̄ stō^m q̄ alia ptez dd' q̄
plus calefac̄ ex h q̄ plib; mois pt calefacē
nā pt calefacē ī q̄^l fit kilus calꝫ ꝛ p̄ea
ī q̄^l fit sanguis ꝛ postea ī q̄^l fit spūs et
postea ī q̄^l fit hūitas q̄ stō ꝯffat^r h tū
possiblitas ē uald' ꝯtingens ꝛ no neca
nam pol^e ē q̄ kilus calꝫ fcūs ex me^a calā
no transeat ad ep ut fiat sangꝰ sz fi
mat sua ꝯpez in stō et ī testinis ꝛ no
tāseat ult^a aut ualde modicū tāseat
Si^l pol^e ē q̄ ꝯmus uadat ad ep et fiat
sanguis calꝫ no tū sit tantū q̄ possit
ire ad cor aut ire ad mbra ꝛ si possit ire
ad mbra erit q̄titas eius pauca forsā
q̄ no potit distribui ī oīa sz ibit ꝯtingent
ad vnū deñatū aliq̄ ꝯtingen^r ul' forma
spe^{ca} ꝯsurgēti illis tāsmutatib; et p
illud accīt q̄ exusū p tāsglutāc̄ez me^{ar}
calaꝝ quidā sentiūt caloiez ī epate qdā
ī capite quidaz ī pede aut alia pte tū
ī me quidā solū ī facie Sz me^e q̄ ab ex
appriant^r ut pip ꝛ sīlia calefaciūt mg
appate ꝛ ī infrant ꝛ io si uolumus cale
facē ul' infrare ꝯpate tāne manus fa
cimus cū me^a poītā sup loco ꝛ no p me^{ar}
potata sz si uolumus calefacē ul' ī frare
altācōib; coib; sumus me^{as} p os ꝛ iste
ī calefaciūt ul' infrant ꝯpate ī q̄ ill'
appant^r et remanent ī illis sic me^a q̄
appat^r stō et no tāsit illū sz ibi stans
fit kilus ꝛ hūitas ī stō aut sbite penett
ī stō ꝛ fit hūitas pt q̄ fiat kilus iste
eni hūitates no hnt ordiez ī uice ī tās
mutatōe ut dcz ē Et ex hijs appz q̄ no
mus calefit ep p me^{az} ab ex poītā quā
p suptā p os stōs a' patus ī alterari ab
ufrijz Et appz q̄ me^a calā q̄plus pot
nos calefacē cor calefac̄ ē illa que ē
cordial' subtilis ꝯūtibil' ī spz ut notū
est Et h pte ipm̄ multa ꝯsidera Ad x^m
dd' q̄ h ꝯcedat^r m q̄ remissū calꝫ remitt^r
mag^s calꝫ cū q̄ me^a fria ꝯuīt^r ad calꝫ
remissiz q̄le ē v^g calꝫ aq̄ mg q̄ tepide
tal' me^a poncō istud calꝫ ī cord' ī p stō
ul' ep poit longe minorez mensuraz

ea q̄ ē sz sanitate a' sz uita spūs cord' quid
ei eet si in corde eet tanta infusa caloris
q̄ntā ī aqua mg q̄ tepida certe uita non
staz ꝛ^e ꝛ me^a fria dcā ī ē^o q̄ ocius ab ex
remittit caloie spūs tanta remissiōe q̄ for
spūs no pt saluari ī ea ꝛ io mortificat
et ꝯgelat ꝛ adh pulsuz minuat p̄tates
q̄ auxiliant^r q̄lib; ī agendo et deriuando
eas ad pticulas Ad q^{az} dd' q̄ me^a remiss
caloīs ualde pt dici me fria s^m r^{ez} caloris
nāal' hois ꝛ caloīs sani Ad 6^{az} dd' q̄
diuisitas recipientiū ē ca diuisitat^s ī
recepti ab eod' agente sicut ē ca diuisit^{is}
sic^{te} ut aū ī nuit q̄^o meth^{ce} 28° ꝯmto
Ad q^{az} aū Pndet solū ponendo et no
pbando dn ꝓioez dcāz et dicet q̄ q^o p q̄
me^a fria recipit a cor^e dīmutū calorem
ē qdā nā ꝓpans p q̄ recip̄ hc caloie et
no aliū ꝛ io no ē n qua agat sz qua
recipit ꝛ si agit ē p eoez roez q̄ agentia
sīlia repatiūt^r ꝛ h ī ē de kilo hz ē raro
nz p q̄ recipit forma kili ꝛ no p q̄naz
agat hz cū illa reagit ꝛ repaciatur
agens ab illa Et h intellxit aū ī illa
pte qua dix^e et ꝯmus me^a sit passi^{ue}
Sz tu dicet accipio vnā me^{az} calidaz q̄
cū tāsmutat^r ad forma kili poat ī stō q̄nti^{tez}
caloīs unū a ꝛ h q̄ stōs repatit^r ita q̄
ī repaciendo stōs recipiat a tc accipio
aliā me^{az} q̄ ī duplo resistat ꝛ alia que
ī tplo q̄ aliq̄ me^a ut q̄ ī sextuplo re
sistat poet ī stō q̄titatez caloīs sex a
sz poat^r q̄ h sit mus q̄dus q̄ aliq̄ me^a
calefaciet stō^m ī uno q̄ p sua forma
p q̄ agēti stō resistit et no p illa qua dat
stōs dd' nolendo ire ad difficultates
ualde arduas q̄ p illa actō erit a me^{na}
pacīnis q̄ no di actō sz repassio agētis
a paciēte vl' aliꝰ oīs ille mise vi no
reponūt mū q̄ formale q̄litat^r vel
aliꝰ q̄ illa q̄litas q̄ recip stōs a me^a p
mā repassiois no ē calitas nec fritas
de quib; intelligimus q̄ iste ī ducitur
a me^{is} cū sic fit kilus a' hūitas sz est
aliq̄ q̄^o opposita ꝯm stoī disputāc̄ h est
abiguitas q̄ obmitto Ad 8^{uaz} dd' q̄
sanguis fcūs a me^{is} ꝛ ī kilus ꝛ hū^{tes}
a' ī fcīs ab me^{ib}; hz ise tāta latitu^{dez}
p q̄ntā pt calefacē ul' infrare ī x^o q̄du
ī none pt repiri ī nb fla suo remisso
caloie occidens ut in sincopali hūo
rosa tūz fla ptingit ad cor none ec^{ct}

pt repiri cola ꝯbuiēs ita ꝯ pt repiri kilus
ꝯgelans et kilus ꝯburēs sedꝫ Sꝫ dubi-
tet me^a q calefacit ul' infrigidat i e^o g^u ul' 3°
hat nisi formali e^u g^u caloris ul' e g^u fri
goris v ualde remissi caloris postq e re
ducta ad actu ꝯ ih' au no bn se declarauit
Et tu potes seq vias duas pma q kilus
ꝯ sanguis d me^a cala i e^o g^u hnt i actu
formali calore e^t gdus ꝯ h declat fuit
sup d oppioꝫ plis g^u et sic kilus d me^a
que infrigidat i e^o est remissus ualde i ca
lore ꝯ h' suffit ad infrigidatoꝫ e^t g^u lꝫ n sit
tale frigus qle e cglatici ul' nivis ꝯ io
dix au q q i tor^e mo no e frutas actu
i e^o g^u nec calor e^t g^u i tali kilo ul' sang^e
sit qual' e igs actu ß qual' oiad^t distem
pan gduali caloris alia via e q kilus
ꝯ sangs a me^s calis frus no hꝫ for lr
i se actu caloris e^t ul' 3^t g^u quibus calefa
ciat me^e ul' 3° g^u ß hnt una insura
caloris i actu ul' una ul' diusa ßꝫ diusit^{es}
me^{ar} i g^u no tn q puciat ad formaꝫ
actualeꝫ e^t ul' 3^t g^u Et sic e q i duxit
sup pl'q g^{tor} qꝫ cu cuonint tagit ur
siu cale siu fit ad tactuꝫ appent q tepi
de Ista g insura caloris hꝫ i uirtute pdu
ce calꝫ i e^o g^u ul' i 3° ꝯ sic ꝯ fiꝫ ßꝫ diu
sitate kiloꝫ ꝯ sanguinu froꝫ a me^s diuis
et ßꝫ hos effectus pmuq cas i g^u Et te
appꝫ q sup pmisimq q oppio plis g^{ti}
pt saluai tenēdo ista saꝫ via ult em
q me^a cala ꝯ fria reducunt ad actu cale^{di}
ul' infrigidandi ꝯ no ad actu caloris ul' fri
goris ꝯ intellit phs q me^e cale i e^o g^u dat^o
a calore mo qda insa caloris p^{ter} pt ca
lefacē in e^o g^u ille tn calor qui e i me^a
ut i sbo dat^s a calore mo nec e calor
formali i e^o g^u Et sic me^e fit i e^o dat^{r}
qda insa remissi caloris ualde p qua
pt i duce frigus i e^o g^u no tn q ipse
hat formali frigus i e^o g^u Et tc gria
i ducta q eu cessat ut appꝫ qꝫ ult q
me^a no agit p tepid' calore ut tepid^9
ß ut tal' uirtut Et quis h' i tellexit
plis g^{tor} tn ꝯfuse declauit se nec dix
an cu illa insura caloris det^r me^s qual'
forma ut forma kili ul' sanguis ut
oppiatus e au an solu det^r illa forma
actual' s' insura caloris illa ul' aliq
ut oppiatus e aiic sic appebit De
pōris a duabꝫ uijs tene quam uis s'

dequalit^{te} me^e ia reducte ad actu an hat i se
qlitate forli i tata insa qta i duc an virtuali
et si virtuali an i me^s cuiq g^u sit ead^o
insura caloris actual' an diusa i diuis no
ei intēdimq ih plogare cu qlꝫ via sit tol
lerabil' ꝯ speculabil' mult Ad nona dd'
q no ali dur ptes ules i nob kilus sags
ꝯ spus ꝯ hitas fte a me^a n qꝫ sit res in
nob cu formis datis a nob ꝯ io lꝫ corrpit
nob me^e tales i e^o tn qꝫ formas illas
p quas agut recipiut a nob dur ptes
ules i nob sic ꝯ huores sit ptes i nobis
ꝯ lꝫ sint i ules ꝯ h qꝫ recipiut formas
a nobis g i ppe dur ptes ules i nobis
et maxie q sut tales in 3° ul' e^t g^u Sꝫ
tu dices g me^e posset dici res corles
ꝯ sic ee actes ul' quiete dd' qꝫ qꝫ no
ppre sit ptes ules i nob ut sanguis
kilus ꝯ hitas fte extib io ad h dur
eae puite Ad x^{am} dd' q qꝫ illa e hu
tas equora io subito qi i tpuo tpre
fi pt ꝯ ih cadit diusitas ßꝫ ues me^{ar}
et cor^{ux} Ad xj^{am} dd' q me^a fca hitas
siu me^{te} siu i me^{te} fiat resoluit^r ul'
expellit^r quotꝫ mo ul' corrpr i a^o quꝫ
ꝯ i h sit multa ꝯtīgentia ex quibꝫ possint
ꝯsurgē multa i diuidualia iudicia Ad
ult^{am} dd' q cēdo q multa qtitas me^e tpate
addet ad calore h tn e pfūda specula^o
dequirit^{te} tibi et me^e deq sepsimq i qoc
deqsuatoe sanitatis Et qꝫ modq pimq
reductus me^{ar} ad actu uir in satis co
ueniēs io roes au g plurt siu mo^{us} oꝫ
q saluat^r Cu e p d^t q me^e ꝯ tibi quiit
i pati dd' q lꝫ e eo n quo sup deꝫ e
n eo quo insit e au Ad 2^{am} roeꝫ qn appꝫ
solo ibid tu e di si me^a cala calefacit
ul' h facit aqlitate cala q hꝫ re dd' q a
qualit^{te} cala s' sua qnc i q e diuinꝫ elli
iginus i ꝯpatoe ad nos ꝯ si no i ueiat^r sic
est a' pp formas spe^{cas} ut sup dem est
a' pp actuitatis dispoes Si e clꝫ i gnossa tn
antiqtate plus calefac nos ul' e ppe
tate ꝯ uicta ul' qꝫ no e lꝫ q caliq sit
resolutu i mo aqu ul' qꝫ maiori qsiāe
i sepabilīq adhēt nob sic ꝯ lꝫ inustu
sit cali actu cito euaporat ille actual'
calor ꝯ de uli no hꝫ tn q ꝯpletu vinu
qꝫ no e hiduꝫ eiq digꝫ Et dicet ꝯ ultiq
q pomus simones podes au noluit

ꝯcludere

ꝯcludere mo illu reductois mea ꝫ uoluit
ꝯcludere ꝙ uia sillogistica q̄ ꝓbauimus
i hec re ee plus de calo i ꝯpacoe ad nos
ul' 1ª sui fri n̄ arguit sufficiēt ꝙ illa
mea sit calida pot ei calor dnari i ceius
mixtōe ꝛ tn̄ nō calefaciet ꝓpt cas dcas
Tercius modus reductois mea ad
actu e ꝙ mea q̄ dn̄ calores i pō hnt
sicut mos qnis diuisos ſꝫ mea diu
sitate ꝛ ꝙ ille forme ꝯnales sic i illis
mea actu ſꝫ tn̄ ipe nō possunt tn̄ eis
nos calefacere ul' i frigidare actu ꝛ io dn̄
tales i pō 1ª ſꝫ qn̄ calor mr cale
fecit illas meas tnc calor datus eis
stat sic forma ꝛ q ꝓfco qn̄ q̄ mea
hnt de se et tnc integratur ul' ꝯstituit
vnu ꝑu actꝫ q̄ resultat ex ꝯne q̄
hnt de se ꝛ ꝯne q̄ dat mr calor ꝛ tnc
agit et alterant nos Iste mo declat
ex° sat ꝯsili nos ei dicimus ꝙ os caro
et neruus hnt ꝯnes i natas tn̄ ꝑ eas
solas nō posst facere opones eis debi
tas io pot uocari ꝯ° pōl tn̄ a calor
a corde i fluit sup ista mbra ſꝫ mesaꝫ
q̄ vnudqꝫ recipe dꝫ tnc fit i eis ꝯ° in
fluens sin actual' q̄ ꝓfic ꝯne illaꝫ
q̄ diudat pōl et tnc os caro ꝛ neruus
possit i opones suas Et ꝛ ſm suaꝫ
mediocr̄ occurit tactui meu mediatis
sb diusa mesis caloris ~~qbꝫ possit poi~~ vn
ossa ꝛ nui ponunt fra rª tutis ꝛ caro poi
calida ꝛ tn̄ calo ꝛ neruus circuscripta ꝯne
i fluenti nō poterant age ꝛ occurebant
tactu n̄ sb diuis mesis calois quibus
possent poi i ꝯdu qnis 1ª cutis ꝛ h
dico ſꝫ ocm mediocr̄ suaꝫ quid eꝫ
i h sentia stpsimus i tractatu de resistentis
Itez ꝯa cuiusdā ex dicimus ꝙ mea
recipiut a calore uno ꝯpda caloe qui
ꝯtinet i eis recipit et actiuat ꝯnes
earꝫ ꝛ fiut tnc calefacientes ul' i frigidantes
ſꝫ diuersitate ꝯnu earꝫ ꝛ ſꝫ mensuraꝫ re
cepti caloris ꝛ quodꝫ nō e querenda alia ca
q̄ os ul' neruus e ꝯnis fit rª cutis
vn pt dici ꝙ i frigidat et sili fla rª sang
nis ꝛ h e postq̄ sit actuata caloe mo
n̄ qꝛ ꝯ° pōl earꝫ e para recipe tantaꝫ
mensura caloris a corde q̄ est ꝑua me
sura rª cutis ꝯsili sic nō e quēda alia
ca ꝓpt q̄ caro sit i forti e ꝑb calida
rª illaꝫ ꝛ 1ª cutis nisi qꝛ caro ſꝫ naꝫ

sue ꝯnis e para tantu calore recipe et ea
cola tantu nō possint age ꝛ calefacere ꝛ si
illo nō poterit ita nō est querenda ca alia
ꝓpt q̄ musq̄mus i frigidat qn̄ recipit a nobis
calefcoꝫ ꝛ primus nō n̄ qꝛ ꝯ° musqami q
a se hꝫ e cal' ꝯ° ꝙ expectat ꝓfici ꝛ actuari
a caloe mr corpis q̄ calore recipit ita
diuerse ex naa sue ꝯnis ul' mixtōnis
et sꝫ ꝯ° sua ꝛ ꝯ° data a nobis ꝯstituit vnu
pu actꝫ quo i fiat nos Et ꝯsili mo pip
calefacit ꝯne sua et caloe recepto amb
Iste ꝛ mos ondr fuisse de mēte auic si
quis ex diuersis locis collig dicta sua ꝓ
ipe eꝫ ꝑ can fen 2ª i tra° de eis q̄ accnt
exeis q̄ come ꝛ bi cu ꝑmisit ꝙ mea
opans aqlite solꝫ calefi ul' i frigidari et
cu dixissꝫ ꝙ ꝑsilitate intelligebit una
e qualitatu n̄ uidelat exh manifesty
mos opandi aqualitate et io rediens
ad declandu qꝛ de mea talis ul' fris di
ꝙ possit nos calefacere ul' i frigidare distigt
ꝯualiori mo q̄ mois res aq aqlitate
opans dr potens ꝛ ponit q mos
Et pmus mos po e iutus ꝙ mea hꝫ
poparoꝫ calais ꝛ ita ꝙ n̄ calor agit
i ea nō appꝫ eius impssio i nos Sꝯs
mos po e aptitudo multa ad i flandu
sic sulfuris 3ꝰ mos po e diuiꝫ ꝯlit
i e sic dicimus i h mat igis ꝯ calidu
ꝯ° mos po e hnt i hitu forma ꝛ sic
ee i pō actuali sic epithia actu calꝫ
calefacit ꝛ actu frꝫ i frigidat sic hnt a re
ꝯpoie pt sꝫe cu ult ꝛ sic dicimus
ꝙ napellus e corꝑeus i pō qꝛ hꝫ a se
forma qua statim cu ꝯppriat corp ita
ꝛ res actu cal'a a actu fria statim i frigidabit
ul' calefaciet ꝛ ex h ꝯsida q̄ id ꝙ auic
dic de napello uit loco ex nō et h
declat onde ꝓ aiuencez ſꝫ po h in re opa
tis qualite ul' de qua dr ꝙ tal' ꝯlitis
et io dꝫ intelli sic dcꝫ e Quitus mos
po e ꝯpoitus ex ꝑ ꝛ x° s tn̄ ambo re
piunt i uno sbo v q̄ musqmi actu ca
lefcꝫ i ꝙ actu calefcꝫ calefac p occasi
n' indigꝫ pati a mr caloe ꝛ e i x° mo
po ſꝫ i q hꝫ ꝯne inequale dꝫ qꝛ ꝑ
ficiatur a mr caloe et e i ꝑ mo po
Iste ꝯ ꝯ° mos aggat i eod' sbo ꝑ et
x ꝛ tn̄ h qn̄ res ꝑt opari aquali te
actuali ꝛ i aqlite ꝯnali ꝑpa qd' pōl
Et io ex de mea nenecosa e purꝫ ex

ap auic musq̄m e q n
ap sapiu ꝯ masin

si no e id q aiut intendit ... si sile sit
et med^a venenosa i q^a med^a opans aqlit^te
indiget pvinire z pfici sz i q^a a forma
specifica agens hz illa z no oz actuari
i mo e i actu ita med^e alterantes actu ca
lefit vl infrigidate ut sit hnt actu p^a et
sigt sic spera qui hz actu arte z sic i q^o
m po^e sz i q^a possunt p qlitez ppaz pt
actuales indigent altari et sic i primo
g oggat duas mos. Cu g tu gsidras
quo opat^r res aqualitate de q mo
po^e sticus e sicuido de q^o z p z tu gsideras
quo res de q^o m po^e opant^r sicus i^d tu
sicus quo calefit ignis et quo i frigat aq^a
et tu gsidas quo res de z^o m po^e opat^r
sicus sz pis^d med^e q no suffic ad opari
hic duiz elli i aq e maiz umt hui
tas z tu excitat ut meiti dut Et tu
gsidras quo res de z^o m po^e opat^r sicus
i^d tu sicus quo med i flat i canisoe Ergo
remaclat sup mte aiut ondit quo
res de p m po^e opat^r creat a med^a i p
m po^e q hz mtute gsizitq popacoz
caloris i med^a dr i pe p m q no agit
n calor opret i col Sz mo^9 quo ad act
reducit^r e qz qn corp^9 mixtu i q^o ista
po^a fundat^r i ipz corp^9 med^e q dr por
tare virtute med^e patiet a caloie i na
to i sili i^d q creat i pe actuabi h e q dic
cu in effcu z i tellig p ista actuacone
tale qlez ob vl calo tu qne q hnt ex
mixtoe recipit a caloie cordis Et io
aiut i co cu^o vlt q med^a q opat aqlit^te
v g q calefatit ut pip opat^r calefroz
remanente eius forl sbali ita q pip sicut
pip calefit nos Et i illo cu^o loqu^r
dixit q calor i natq quoz i excitat z
q pellicitat virtute i ca med^a agente
Et i p m^o z^e cani i uestigaiunt qnez med^e ar
ex calor mixtoe lz tal q^e no sufficiat
ad actoz ut diximus Cu g quq omnis
ppes subtili aiut vides q i tellexit
forsa i^d q dez e s q med^e hnt sbas q^o
nes q tu erunt gplete pformas caloris
data aiut caloie aget i nos Sic e
med^a e ad ~~corp~~ agens p m^a q e q^o
q excitat z tu h pip z alie med^e agen
tes no corrupit tu agut z tu h z ca
lefiut z i frigit p virtusse calefiut
oz q ista p m^a s q^o ca z q^o dati a caloie

sunt pu^a quibz med^a agit g oz q vnu
sit sic actuas aliud = Iste g mo^9 po^d
differt ab eo et gt cu illo gt q qz sic
ille mo^9 poit q med^a stans sub sui for
sbali agit agit p ista agit qua hz
ex mixtoe ita z ista poit vl gcedit h
si dic qz ille poit q med^e suffic acqre
soli subtiliacoz z tuc totu p m^a actois
p m^le e q^o q hz actuante Sz iste z^9
mo^9 poit q no suffic subtiliaco sola
sz oz acqri forma caloris q dat calor
m z tuc stat iste calor q^u med^e sic
q^o influes qui i natc mbroz z sic
exh q q^o med^e n e tot p m^a actz sz q^o
med^e z calor datus a nob simul integrat
et gstituit vnu p m^a actois = Iste z
i mo^9 pondi gt cu m pondi aui qz
sic au poit q med^e pmutat a caloie
mo ita z iste mo^9 gcedit pmutacoz
Sz differt qz au vlt q med^e trasimu
tent sbali z tu sic trasimute tuc
agent sz aiut vlt q trasimutet acu
tali s qz calefiat z agat cau rema
nete sic i forma sbali Istu
mo^9 reductois aiut no pbat si
i mut illu posite z omulte Suasio
tu q forsa mit pacaz aiut fuit h
nos videmus q si pip oz nos calefacere
oz q a nob alteret^r ut apz si paat^r
sup lingua ista altaco no e sbalis
qz tu pip incipit calefacere si elevas
pip ad h^c apz q e piper au tu di
cet q i^d q penetrauit no est pip
z h^c mq no possz alti de minare stabit
g aiut i h q dixi z sic z suffic pipi
ce subtiliatu ut dicit p mus modus
z h n apz n^c m aiut qz subtiliacoz
vaporosa pot actu dare ars et tu
tal res vaporans no calefaciet ca
lefroe sua vl i frabit ut pip a opiu
i vapores redacti g relinq^r q calor
det una forma caloris q pficiat med^a
z tuc agz Sz cu poda sunt diffic
tates pma nos videmus q med^e
ex m i tyriaca agut i seipas z tu
calor m no dat ill forma aliqua
Ideo quo med^e possit agere a caloie
mo for^a z ca dursi caloris ut aliqua

sit calida vel frigida in x° et aliqua temperata. 3°
sequitur quod in reductoribus medicinarum complementumque
ad actum hoc debilitaret valde quia ca-
lor qui stat ut forma in vino est calor spirituo-
sus. Si ergo iste stabit ut forma medicinis multa
per spiritus distribuet in illos. Quarto
sic tu dicis quod subtilitas non potest dare aer
ita dicam quod potest dare formam caloris.
Quinto calor animatus non videtur quod possit
esse forma caloris inanimati, sed calor medicine
est animatus saltem virtualiter. Sexto in qua-
cumque medicina frigida est sic quia causam continent a
temperante sed forme que est frigida non videtur calor
medicine posse stare ut forma. Septimo dices
eodem modo ergo dicam quod medicine que operantur
a specifica forma et plurima venena etc.
reducuntur ad actum quia calor medicine stabit
eis ut forma. Octavo dices tu
forte quod piper sumptum perdat formam piperis
quo sic calefaciat vel non. Ad primum dicendum
quod medicine forte in temperata consimiliter
se habent temporibus omnibus activitatis sue
excitatis a calore celesti qui est in aere
vini tunc fermentatur aere calido quod fit. Di-
camus ergo quod calor iste celestis comparatur
omnibus virtutibus celestibus agens nisi se-
cundum celestibus agens in contrariis sicut calor
medicine comparatur medicinis celestibus neque alterare
vel celestibus virtutibus in corpore nostro alte-
re ad medicine ut sic euforbium et opium
in filonio se sic alterant, tamen calor aeris
stabit eis ut proprio simili et posset alterare
contrariis ymmo sic operationes temperatas plante
non faciunt nisi cum hoc calore. Ita medicine que
agunt in nos, tunc agent nisi sic proprie for-
mata eis a calore vino. Ad 2m dicendum quod quo-
modo medicina est divisa multum in diversis
et secundum eius diversitatem est temperatio medicine
ad recipiendam diversam mensuram caloris
sicut in plante et coleriam(?) et vino et carne, sic
in diversis temperatis et ex hoc accidit quod talis medicina
recipit plurimum temperatorum quod licet a sua complexione ca-
lore tale mensure quod eorum sua complexione
minus potest calefacere in x° gradu et talis alia
medicina recipit in plurimum temperatorum tamen diminutum
et ab una tamen calore quod potest in frigide et
occidere nos. Et ideo dixit Avicenna quod oc-
cultis(?) a qualitate est quod solum calefit

vel infrigidari et secundum hoc accidit diversitas in gradibus
caloris et frigiditatis in medicinis. Secundum hoc potest accidere
diversitas in individuis eiusdem speciei in medicinis
diversis secundum speciem sicut diverse secundum speciem, et ideo temper-
ies in non temperate sicut diverse et sic in calor
medicine recipitur in diversis secundum diversas temperies.
hec autem temperies sunt forme quedam specifice
sive sicut quedam formarum specificarum et secundum has
operationes a qualitatibus veniunt associate operationibus
a forma specifica. Et apparet ex dictis quod si aliqua
medicina accipiat formam caloris vel illam
ad quam temperat sua complexio ut genus sui vel ad [?]
et in plante autem aque [?] quod illa operatio est
patens. Ad 3m dicendum quod non ymaginor
spiritus inesse vitales penetrare in medicinis sed
ipsi inducunt in ea calorem qualitatem et multi
naturae(?) tali que sicut in nobis quia sicut spiritibus
sic superfluitas posset penetrare in medicinis
et illa calefacere ita quod caliditas que est
qualitas temperata ambiens [?] cum calore
corpus vitali et naturaliter in illa que stat
ut forma quoniam in natura medicine. Sed tu
dices iam videris tenere quod medicine reducuntur
ad actum pactorum(?) solius caloris influentis
et non innati. Dicendum quod istud est quod supra con-
ciliator in multis prolongavit. Et dicemus
quod concurrit in hoc actu tam a calore innato quam
influenti, propter tamen videtur esse actor magis
a calore influenti et in hoc non prolongamus.
Ad 4m permittendo dicendum quod ratio Avicenne non
concludit necessario sed probabiliter et ideo quod Avi-
cenna stabit super illa ratione licet possit solvi
non tamen continui sibi ostendi potest et tunc dicitur quod
calor qui stat ut forma est deciatius(?) ca-
lor quo in digestione et actione deciata(?) ad hic corporis
sic humani et ideo talis calor datur a corpore huma-
no, et quia eius potest dare reubarbarum alia
forma et mensura caloris quod hoc dicit ideo
reubarbarum calefaciat hominem et non equum ut dixit
in 2° canonis capitulo 2°. Cum ergo dicitur quod aer potest dare
calorem dicendum quod non potest dare illum quod dat
calor humanus qui calor est deciate(?) complexionis
et mensure respicientis temperatorum et mensuram complexionis
proprie medicine. Sed tu dices ita dicam quod
calor artis non potest dare deciatam et temper-
atam subtilitatem sed illam dat calor
hominis. Dicet Avicenna quod immo quia subtilitas
distincta ab formas complexionales est modus sive
quo redit res ad terram acream vel igneam
sed quomodocumque potest humanus calor sub-
tiliare potest et subtiliare calor artificialis.

si autem ex subtilitate vel subtilitas est sit
appetitus hoc erit vel per se vel forma specialis
subtilitati addita. Si primo tunc dicitur quod sub-
tilitate derelicta appetitus non potest dare ars
sed calor humanus dicit illam movens. Et Avicenna hoc
probavit quod subtilitas que debet stare ut perfectio vel
forma moventis debet esse subtilitas derelicta appe-
titus vel derelicta forme specialis vel derelicta
forme generalis. Sed iam dictum est quod motiva non trans-
mutatur specialiter qui reducitur ad actum quod
transmutabitur in genere vel accipit aliquem modum
caloris qui simul cum subtilitate stabit ut per-
fectio moventis appetitibus et experientia Avicenna hoc ponit
sic intelligens. Ad quartum dicendum quod calor virtutis qui
est naturalis calor erit calore innatum sicut
calor manus non potest calefacere lapidem.
Ad sextum dicendum secundum primum motum in opinione de equali
ad productos in mixtis omnibus perfectis de quibus
sunt movens vincit calor virtualis equalis ad productus
ita quod in fine motus quod complexione con-
stat ex calore et frigido sicco et humido sed calidum est
ibi vincens et secundum mensuram illius caloris com-
munalis recipitur calor virtus actualis et stat
illi ut forma et secundum hoc agit sicut flamma stans
ut patet in nobis activatum per suum calorem cordis
potest nos infirmare. Et si vis subtilius con-
siderare videbis quod calor celestis stat
ut forma et perfectio frigoris sicut calor so-
laris quo conservatur aqua in esse suo in medio
licet hoc sit dubietas. Ad 11 dicendum quod calor
datus a nobis non stat ut forma formans
specificans sed quibus vel dicendum et melius quod
quedam forme specifice sunt quibus fit actio preter
quod calor non stet ut forma illius sicut apparet
in quibusdam que inimicant attracta ut sinapi aliquod
in dissinthia secundum Avenzoar et quedam venena
sicut aloes dicit hanc si et est lactitinum species
que occidit prius alt 2o canonis licet possit
assignari alia causa. Secundo dico quod sunt forme specifice
in rebus que inducunt perfici et transmutari ut in
reubarbaro et agarico et similibus et sic erit
de istis sicut de operantibus aqualiter. Quoniam
cum reubarbarum stabit quod data a calore
nostro sicut perfectio et tunc agit reubarbarum
igitur ut agit calore suo quantitate et calore
actuate agit aqualiter ut dicit agit motu
colere agit a specifica forma. Avicenna igitur movens
quod equalitate operantur exigunt actione caloris
et forme actuali data ab illo non tamen omnis
motiva vel res operans in nobis a forma specifica
indigent illa et causa in hoc non est aliud quam sunt hoc.

Sed tu dices quod opus moventis operantibus aqualiter
erit opus passivus quia a forma generali actuali
acquisita sicut est calor in aqua. Dicendum quod tale opus
dicitur actuale sicut passivus quia a forma actuali
sed dicitur vel simpliciter quia a forma ad quod patitur
passiva generis que constat illi ut materia et quod acquisita
ut perfectio et forma sicut calor influens calor
innato. Ad 8am dicendum quod piper et cetera a quo movet
cum fiunt corrupta resolvuntur vel exit cum alia
superfluitate urine vel sudoris vel fetu
sed si remaneat non fit calefactio piperis
vel aliquid sed constituitur et unum ad certum mundi
sed ignotum est an habeat genericum actualem an
an non et quod non agat vel non agat. Possit
quare quo de genere in nata motive et genere fluen-
te fiat unum sed hoc quod est communis materia et aliis ideo
non solvo. Possit etiam queri quod magis agat an
ille motive an ille actuans et hoc est quod sit de
ipso calore innato et influente et diminuitur
aliquid aliis. Post hoc autem scias quod plures gestores
intellexit in confuso motivum 2um an 2um modum
3um quod credo fuisse Avicenna. Nam ipse ponit
quod in calor ut agens equivoce potest dare
actus et formas quas non habet et ideo voluit
quod dare quasdam formas moventis calidis et frigidis
quibus possunt calefacere et ultra quod sit
in eo de calore et est infirmare. Hoc autem voluit
tamen Avicenna quod autem tamen non declaravit sed an
in receptione huius actus vel forme motiva
transmutetur specialiter ut dixi an vel actualiter
solum ut dixit Avicenna. Et scias ulterius
quod tu invenies in tota questione dicta que videntur
non sunt conformia et hoc quia oportuit aliquas
opiniones impugnare et postea declarare tres
modos reductionis motive ad actum qui
modi sunt diversi et ideo oportuit diversa
dicere in diversis locis et ideo non debeo repre-
hendi de contrariis. Rationes autem posite in principio
quando sunt fallaces ad solvendum. Prima ideo est
quod motiva 2um et 3um et cum dicitur si reducitur
ad actum a mio calore tunc omnis esset
talis vel frigidus nego. Diversitas est partem
et causa in hac diversitate. Ad 2am dicendum quod prius
alterat motiva et postea nos alterat. Ad 3am
dicendum quod calor in quadam mensura propria forti-
potest dici in maiori virtuali. Nec hoc stringit
Ad 8am vel 10 dicendum quod calor non habet in firme
in generare et cum diminuto calore sicut generat
flamma. Hoc sunt que videntur potissima in hac ...
materia in questione de divinitate si non dicitur est ...

2a est finis
huius questionis

Vnd' apitu' meri R' ros' labrusce an
an' ſ. lenis excorticati virtute ſimach
an' ʒ ſ. ſandal' al' corall' ru' gallar'
cupular' glandiu' boli ar' tre ſigill' an'
ʒ j. camphore ʒ ij. ſtaminis ordi ʒ viij. oli
roſ' oli mirti q' ſuff' i ſic adde modicu'
aceti ¶ Jn augmento p̄dcis p̄mitto aceto
addant' iſta R' armo' bdellij q' ſint diſſo
luta i vino ʒ j ſ. ſenugr' ſe' lini an' ʒ ij
camomille melli' an' ʒ ſ. pinguedinis anat' et
anſeris an' oli de ſpica ʒ j Et ſi
ſic melius reſolue' adde puretr' baccas lauri
et radic' yreos ¶ Jn ſtatu' p' altere bu
litam' 2 cutimar' ſuff' lib ſ. inuſtillag'
ſenugr' 2 ſe' lini an' ʒ ſ. camomille melli'
an' ʒ j mete ſpice abſinth' an' ʒ ij
ficuum pingu' dactilor' an' nu' viij an'
cardamomi bdel' al' an' ʒ j pingu' anat'
2 gallie an' ʒ ſ. oli de ſpica ʒ iij oli citro
ʒ j ſ. decoq' de capdu puluiſent' pul'da
2 oia p' agregent' cu' decoctione ficuum et
dactilor' deinde mollificet' cu' pinguedinibus
et olis ſup' ſcptis ¶ Jn fine ad rumpendu'
R' empli ſpi' poti lib ſ. et ei adde ſinap' ſtor'
columbini an' ʒ ij radici' yreos ʒ ij ſ. miſt'
cu' decoctione yreos ¶ Syr' p' quibus faciens
abſceſſor' me' fine agregate inſto p' mala
gor' frigidar' 2 humidar' appropriandus in p'n° R' ſyr'
de radicibus ʒ j ſyr' de abſinth' ʒ ſ. mell' ro
ſe ʒ j ſ. appliet' v diebus cu' aqua decoctionis
petroſ' et radic' feni' addito modicu' galang'
¶ Si remanet diſpo' intuallo ſto' et aut q'
dictu' reſuat' i' ſyr' R' ſyr' acetoſi ſine aceto
ſyr' dyaireos ſyr' de abſinth' et ſi ma' eet
viſcoſa nimis oximell' ſquil' an' ʒ ſ. ſb
trahendo j de ſyr' uolat' appliet' cu' ſupdca
decoctione ¶ Syrupus pparatus ad ſupiores i
tenciones R' turis i deiſ' 2 ſit de mirtibus
amcos cipi ſquinanti ſpice an' ʒ j mete
galang' ſilis mōtani ligni aloes valiane an'
ʒ j radic' petroſ' radic' feni' radic' apij
an' ʒ j radic' ſpagi ʒ ſ. bulliat i aq' ſufficit
q'ntu' deinde colet' et ſyrupiſe' cu' zucco ſuffi
q'ntu' Et ſi ma' appareat viſcoſa addat' i ſic
decoctionis ſupdcar' rer' modicu' aceti ¶ Certo
tu h' gruig adhoc ut i pſſioe longa et diu
turna remaneat' diſpo ſta et ſit tle R' gari
galang' maſtic' thur' an' ʒ ſ. mete abſinth'
ſquinanti ſpice amcos an' ʒ j reſine et oli
maſtic' q' ſuff' fiat ceroti q' ſup' corio ad for
ma' ſtoi extendat' Si vis face' fortig' adde
bdellii armo' ſapini ſtorace lique' 2 ſtorac'
calam' an' ʒ ſ. Si frigitee ſtoi et i ſpiſſam
adde ad poda aliquas pinguedies ¶ Confecto
tragee i puluere omi die appropianda R' ʒ an'
cynamoi' nucis m' an' ʒ ij galang' gar' an' ʒ j
amcos ſilis montani an' ʒ ſ. macdant' i ceda
groſſo mo' et addat' zucci al' ad pondus om'
¶ Confecto tragee in ſuba' ſolida iamg' appropianda
R' turis i deiſ' d'mortibus an' cariophilatum an'
mente ſicce ſpice amcos an' ʒ ſ. galang'
gar' ambre an' pondus ij granor' ordi maſtic'
ʒ ij nucis m' cynamoi' an' ʒ ſ. puluiſent'
oia ſubtiliter et cu' zucco tabarzet fiat confecto
ſolida doſ' ʒ j ¶ Jn mala cpl'one calida ſi
multipl' abſtergenda appinet' ſyr' endiue 2 oxizuci
et ſit quantitas cor' ʒ v mell' ro ʒ ſ. appinet'
cu' aqua ordei et ſi hec no' ſuffic' abſtergat'
adde mane ut caſſiefiſtule ʒ ſ. deinde prima da
maſtica q' ut e' i p'n° inſte ſte appiet' i' ſyr'
R' ſe' malue ſe' portul' ſe' citrior' pſillij et
deis extrahant' muſtillag' de quibus ſuat'
ʒ j mucilag' deinde miſceant' cu' ſucco q'ntu'
nimpha' et ſit quantitas ʒ vij endiue lib i ſ.
decoquat' poda et i fine addat' zucci al' q' ex
pedit et aceti modicu' ¶ Epithima h' mag'
gig q' emplaſtru' ut ceroti q' iſta ſua conſſe
et longa ad henca retinet caloẽ malu'
et ſtom' R' aq' endiue aq' roſ' ʒ iiij ſ. corall'
al' 2 ru' ſandal' al' 2 rub' an' ʒ j Et ſi cal'
et i medata e eſtuao' mag' adde camphore
ʒ ſ. et aceti ʒ ſ. ¶ Aliquotiens 2 ſm' h' mag'
cunt q' ſit q' tragee i ſuba denſa ut puluis
R' ſandal' et roſ' nouella R' gient 2 zucci
roſ' ¶ Jn frigida et humida autem dēt ſar' lenas
receptas 2 valz iſte q' cunt i frigida 2 humida
aliq' ſubtrahendo de humidis ut i frigida et aliqu'
ſubtrahendo de humidis frigidis ut an' mala q'lex
ſoli' humida ¶ Vng' p' ſiccitate ſtoi appriand'
ſpue p' balneu' R' medulle cruris p'uine
et vituli pinguedinis gallie diſſolute 2 diligenter
lote pinguedinis anſeris et anat' ſili' lote p'
liq'frac' an' ʒ ſ. cere albe modicu' fiat vng'
addito modico aceti Electu' reſtauratiuum
humiditatis ſtoi dandus p' lact' digeſt' ubi non
requirit' ſirops balneo R' carnium teſtudis
bn' ppatar' lib ſ. pul' ſtrer' tapan' ʒ v
dyapeniconis dyadragaganti an' ʒ ij penidior' et
zucci al' q' ſuff' agregent' et cu' iulep uio
lato et ſi loco zucci addes candos melius
valz doſ' ʒ ij ¶ Jte iuſtruz vz mixtum ſit
cu' loch ſano 2 expto 2 loch de pino caloe
et ſint cor' ptes equales 2 agregent' cum
iulep violato 2 penidijs doſ' ʒ ij ¶ Jte
fiat balneu' cu' aqua dulci in qua mca
viol' et aliquibus emolientibus caſtus ¶ Syr'
ppatus me' flem' deſcendentis de cerebro
ad ſtom' p' quibus R' ſyr' de radicibus ſyr' de
ſticad' an' ʒ v mell' roſ' co ʒ ij miſt'
cu' aq' decoctionis R' nucis m' cubebe an'
ʒ j zucci ʒ j ¶ Alia recepta R' ſticados
an' ʒ j maiorane ʒ ſ. nucis m' cubebe ligni aloes
an' ʒ ſ. calamenti pulegij mete an' ʒ j

Marginal notes:

frigidar' agregatis i ſto

ſyr' ppatus me' fle' deſcend' de cer' ad ſtom' p' quibus

cinamomi piperis al. galange spice granati assu
absinthii buglosse melisse ana ℈ ss. radic
feni. radic leuistici ana ʒ ij. bulliat h[ec] i lb. ij
aq. 2 ʒ v. vini odorif[er]i 2 i me[dietate] decocto me
addat[ur] passul[arum] ʒ ss. oximell[is] squillit[ici] ʒ ij et
i fine zuccari q[uantum] suff[icit] det[ur] ʒ i ss. melle ros[ato]
et cu[m] decoctione sup[ra]sc[ri]pta ¶ Puluis solutiuus
me flat[ur] R[ecipe] sene. turbit ana ℈ ss. turb[it] bo[n]i
et albi ʒ i. mirab[olanorum] citr[inorum] pondus viij dr.
zuccari ad pondus om[n]i[u]m det[ur] cu[m] vino pulli vel fiant
pille alefangine vel qui i forment[ur] cu[m]
syr[upo] de sticad[os] ¶ Syr[upus] contra fluent[ia]
ab epate et felle R[ecipe] syr[upi] endi[vie] ʒ i. syr[upi] d[e] me
ta ʒ ss. det[ur] cu[m] aq[ua] decoctionis seminu[m] 4 fr[igidorum] 2 zucc[ari]
¶ Syr[upus] asparag[i] R[ecipe] se[minis] 4 fr[igidorum] ʒ i. fenic[uli] al[...]
et an[isi] ana ℈ i. endi[vie] viol[arum] ros[arum] ana ℈ ss.
berber[is] flor[um] borag[inis] cuscute ana ℈ ss.
ʒ ss. bulliat h[ec] i ij lb. aq. et lb. [...] ss.
vini granator[um] mus[...] et i fine addat[ur] zucc[ari]
q[uantum] suff[icit] et det[ur] ʒ i ss. ¶ Che[...] i for[...] lig[...]
i euacu[atio] i9 me R[ecipe] prunor[um] ij no[...] tama
rind[orum] ʒ ij radic[is] endi[vie] ʒ ij radic[is] petros[elini]
ʒ ss. viol[arum] se[minum] 4 fr[igidorum] an[isi] ʒ i passul[arum] ʒ ij ss
fiat hor[um] decoctio i aqua suffic[iente] q[ua]nt[um] cu[m]
post colatura[m] sum[a]t[ur] ʒ iij ss. et eis addat[ur]
cassie f[istule] ʒ iij. reub[arbari] ℈ iiij. spice pondus
dr. i. electu[arii] d[e] suc[co] ros[arum] ʒ i et si cali[dus]
electu[ario] de succo ros[arum] adde diagridij pondus ij
granor[um] ordei ¶ Item ad ista intencio[n]e[m] v[ide]l[icet]
iste pille de reub[arbaro] ℈ ij. pillul[arum] aggregat[ivarum] ℈
i diagridij pondus i grani ordei et misce cu[m]
succo endi[vie] ¶ Scias q[uod] syr[upus] v[ide]l[icet] i in fla[...]
me d[...] sz qui confluit de cerebro ad sto[macum]
v[ide]l[icet] i in grossa fl[egmat]ica [...] iusto [...]
i[n] me[...] v[ide]l[icet] addit[ur] aliquibus calidioribus
et fortioribus sic sticados et debet adde [...]
pondus i grani ordei et no[n] plus si vis potes
et ex[...] colloquintidas et euforbiu[m] i pauca
quantitate [...] vide distinc[tionem] medic[inarum] dan[...]
¶ Syr[upus] digestiu[us] me[...] sto[macum] p[ro] ... p[ro]mis
R[ecipe] syr[upi] de epithimo ʒ i. syr[upi] [...] acceto ʒ
ss. mell[is] ro[sati] co[lati] ʒ i ss. detur cu[m] aq[ua] decoctionis
melisse buglosse viol[arum] ana ℈ ss. mente
℈ i galange pondus ij gra[norum] ordei et det[ur]
ad minus v diebus ¶ Post hec detur illud
solutiu[um] R[ecipe] pillular[um] indar[um] ʒ i i formentur
pille cu[m] syr[upo] de mirta et fo[...] intervallo 6 d[ierum]
[...] dier[um] iteru[m] resumat[ur] syr[upum] sup[ra]sc[ri]ptu[m] et deinde
pille sup[ra]dicte. Si aut[em] me[...] no[n] videt[ur] satis
euacuate p[ro]pter hoc adde ad sup[ra]sc[ri]ptu[m] syr[upum] [...]
dosi ℈ i pillul[arum] indar[um] et electu[arii] de succo ros[arum] ℈
ss. et p[ri]ma sem[ine] [...] ʒ i die aut[em] [...] i [...]
die do[n]ec videat[ur] ma[teria] euacuata ¶ Vtat[ur]
ista confectione R[ecipe] pulu[eris] [...] diacaminus
ana ʒ i. pulueris [...] diacalam[enti] ʒ ss. zucc[ari]
q[uantum] suff[icit] fiat confectio qua vtat[ur] d[e] mane 2 si
vult modicu[m] post cibu[m] et sit dosis ʒ ij ss.
¶ Inungat[ur] sto[macus] cu[m] oleo nar[dino] et [...] cuius
sit ʒ i. ol[e]i nardi ʒ ij ol[e]i violati ʒ i ss. ad[de]
gallie dissolute 2 [...] ʒ ij. gar[iofilorum] ℈ i. mente
℈ ss. stecados rute agrestis agni casti ana pondus

dr. i. Et si vis ut magis co[n]macat adde modic[um]
cere albe et fiat vng[uentum] molle ¶ Syr[upus] p[ro] nobilibus
et diuitibus asparag[i] R[ecipe] buglosse melisse flor[um]
borag[inis] viol[arum] ana ℈ ss. stecados tamarisci cor
tic[is] radic[is] capparor[um] an[isi] ʒ i ss. calam[enti] ori[gan]i
rute pulegij an[isi] ℈ i. mente absinthij spice
squinanti api ana ℈ ss. galange zz. gar[iofilorum] ana
pondus i dr. polipodij cuscute fumiterre capill[i]
ue[neris] folliculor[um] sene ana pondus iiij granor[um] ordei
ligni ʒ i. passul[arum] enucleatar[um] tamarindor[um] an[a]
ʒ iij bulliat h[ec] i iij lb. aq. usq[ue] ad consump[tionem]
3[ae] p[ar]tis deinde adde vini puri [...] odorifer[i]
2 iiij i fine [...] zuccari q[uantum] suff[icit] fiat syrup[us]
clarificatus dosis sit ʒ i ss. Si aut[em] vis facere
istu[m] syr[upum] fortiore[m] qui [...] me melanco[lie]
i miracli [...] adde h[ec] R[ecipe] se[minis] an[isi] se[minis] feni[culi]
se[minis] petros[elini] se[minis] apij se[minis] agni casti ana ℈ i.
cu[m] [...] piperis ana ℈ ss. radic[is] petros[elini] feni[culi] apij
leuistici sparagi brusci ana ℈ i. Si vis face[re]
solutiu[um] liga h[ec] i panno et pone ad bulliend[um]
cu[m] sup[ra]sc[ri]ptis R[ecipe] [...] ʒ ss. mirab[olanorum] nigr[orum]
℈ i colloquint[ide] ℈ ij.
an[a] pondus v granor[um] ordei coquat[ur] cu[m] sup[ra]sc[ri]pt[is]
[...] i pecijs et fiat exprimat[ur] ut [...]
virtus dosis i [...] sit ʒ i cu[m] [...] cina[momi]
spice muscat[e] ¶ Syr[upus] digestiu[us] me [...]
i miracli [...] R[ecipe] syr[upi] de calamento syr[upi]
de epithimo ana ʒ vj. detur cu[m] decoctione lig[ni]
aloes spice [...] plurib[us] dieb[us] donec
videatur ma[teria] digesta Euacuet[ur] cu[m] istis
pillulis R[ecipe] pillulas indar[um] ℈ ij. pillular[um] fetidar[um]
℈ i formet[ur] pille nou[a]e cu[m] syr[upo] de mirta
aut dent[ur] [...] ʒ iij mell[is] ro[sati] co[lati] ʒ
i ss. det[ur] cu[m] decoctione sup[ra]sc[ri]pta ¶ Confectiones
[...] sunt diacalamenti diaciminum diacurcuma
¶ Etia[m] fiat ista confectio p[ro] diuitibus R[ecipe] muscat[e]
zz. ana ℈ ij gar[iofilorum] galange ligni aloes ana ℈ i.
piperis al[bi] [...] aristolagie nigelle cyna[momi]
cimini ana pondus i dr. se[minis] feni[culi] se[minis] aneti ana
ʒ i calam[enti] ori[gan]i polipodij folior[um] sene ana
pondus ij granor[um] ordei melisse buglosse
[...] ana ℈ ss. marga[ritarum]
jacincti saffiri smaragdi ana pondus ij dr.
[...] 2 cu[m] zucaro al[bo] fiat confectio
solida. ¶ Hec sunt approbata aliq[...] sedare vomitu[m]
et dolore[m] qui fit circa vmbilicu[m] i miracli sedabi[tur]
aut dolor et vomitus cu[m] ista fomentacione R[ecipe]
calam[enti] rute se[minis] agni casti pulegij ana ℈ ss.
aneti feni[culi] ana ʒ ss. mente spice absinthij squi
nanti an[isi] ℈ i galange gar[iofilorum] ana ℈ ij. stecados
sene polipodij [...] ana pondus dr. i. masticis olibani
gallie musc[ate] ana v granor[um] ordei bulliat h[ec]
i [...] vini et i aceti usq[ue] ad con
sump[tionem] 3[ae] p[ar]tis deinde i isto liq[uo]re i[n]fundat[ur]
spongia et expressa bn calida applicet[ur] stomacho
leniter [...] cu[m] sup[ra]sc[ri]ptis [...] grosso mo[do] misceat[ur]
[...] et calefiat [...] i sacculo [...]
nant[ur] i sacculo et sto[macho] applicetur et

¶ Item R olei nar. ℥ ij. olei rutacei ℥ j ß olei lauri
℥ iij. olei camomillini pigamus gallie et anacardi olei
de absinthio ana ℥ j. aristol. lon. et ro. aneti fen.
rute agrestis calamenti serpilli agni casti ana ʒ ij. j.
flectatur fiat decoctio sub uncinulo et cum ea fundatur
spongia et exprimatur et applicetur vel calida expressa
in 2º canonis 13 fen 3i canonis
avicenne capitulo 2º de debilitate stomachi quod incipit
debilitas est cum virtus valens ad debilitatem
stomachi expansa R cinamomi galange nucis muscate cu
bebe ana ʒ ß. ʒ j. gariofili ʒ j. ligni aloes ʒ ij.
spice mente calamenti pulegij ana pondus ʒ j.
zeduarie genciane piperis al. ana pondus v.
granorum paradisi ros. mirti sandali al. et ru. se
ndiuie se portulace ana ʒ ij ß. coralli ru. ʒ.
iiij. pulverisentur omnia subtiliter et cum zuccaro
albo fiat confectio solida. dosis ʒ ij ß. Et si appareat
signum calidum viridis calida et intende frigida et cetera.
Si autem retentiva est debilis adde simach berberis
sandalum citrinum de sandalo cum semine acetose. Si
autem expulsiva est debilis adde modicum agarici
soluti cum sene et polipodij et in melancolia
turbit et in flegmate reubarbarum in colera. Si autem cum
debilitate est attractio adde ad predicta fisticos et
amigdalas et aliquantulum de been et zeduarie
receptarum in cura male complexionis frigide. Si
autem vis confortationis fuerit proibitur adde mar
garitas iacinctum smaragdum ambra aurum
foliatum. ¶ Ceterum parum plus prodesse quam
alia extra applicanda R mente spice pule
gij ciperi squinanti ana ʒ ß. galange gariofili
mastices ligni aloes ana ʒ j. ros. sandali
al. et ru. mirti ana ʒ ij. coralli ru. ʒ ß.
gallie musc. ʒ ij. confice cum resina cera oleo
mirtino sufficienti quantitate et cetera.
in 3º canonis de corruptione appetitus et debili
tate eius quod incipit quoniam est in eius calitas
prima et de eius cura et cetera. Et etiam supra illo
capitulo de corruptione appetitus quod incipit quoniam in isto
humor. Et supra isto de cura corrumpentis appetitus
quod incipit Oportet ut evacuetur. ¶ Syrup exitans
appetitum in corporibus in dispositione calida scilicet R syrupi
de menta ℥ j. julep ros. mine citoniorum
sine speciebus syrupi de absinthio ana ʒ j. detur cum
aqua de coctione ros. mente corallorum ¶ Simile
apparatus in isto casu R succi granatorum musorum
℥ v. succi arancorum ℥ iij. succi limonum
succi citri ana ℥ j. succi berberis succi agreste
ana ℥ ß. succi mente ℥ ij. succi absinthij
℥ j. vini odoriferi aqua ros. ana ℥ ij ß.
misceantur hec predicta et si aliquid restabit abiciatur
deinde ponatur ad bulliendum et addatur ista ligata
in pecia que frequenter exprimatur R ros. mirti
corall. ru. se. endiuie se. portulace ana ʒ j.
cinamomi galang. ana ʒ ß. in fine syrupi
sente cum zuccaro al. dosis sit ℥ ij. et adde
ut sit delectabilior mine citoniorum sine speciebus
ʒ j ß. ¶ Electuarium sit illud R zuccari ros. zuccari
buglosse zuccari viol. ana ℥ ß. casiafistule mag
cum pluribus ana ʒ v. misce cum mina citoniorum
sine speciebus. Item syrupus sit in 1º casu julep vel
citonia condita in sua zuccari. ¶ Item carnes ...

condite cum zuccaro julep vel ¶ Unguentum R olei citoniorum
olei mirti olei ros. ana ℥ j. lauentur aqua olea cum succo
mente et aqua ros. similiter mixto deinde adde ros. mirti co
rallorum ru. ana ʒ ß. gariofili spice mente ana ʒ ß. muscilla
ginis ℥ j ß. et cum albo lotio sufficienter fiat unguentum molle.
¶ Syrupus excitans appetitum in dispositione frigida scilicet R
syrupi de absinthio syrupi de calamento ana ʒ v. mine
citoniorum cum speciebus ʒ ij. dentur cum decoctione gallage
mente et corallorum ru. ¶ Simile apparatus R succi
mente succi calamenti ana ℥ iij ß. succi apij succi
absinthij ana ℥ j ß. succi cocleariorum fen. ℥
j. succi buglosse ℥ ß. vini boni odoriferi lb. ß. aque
gent. hec predicta et si quid residebit abiciatur
deinde bulliat similiter et hec ligata in pecia ponatur
ad bulliendum et frequenter fiat expressio R pulegij mente
amomi al. se. fen. se. petros. ana ʒ ß. galange
cinamomi ligni aloes ciperi piperis al. nucis muscate
squinanti cipri eupatorij levistici ana ʒ ß. in fine
addatur zuccari quantum sufficit dosis ℥ j ß. et ut sit placabilior
adde mine citoniorum cum speciebus ℥ j ß. et cetera cum decoctione
galange et nucis muscate et coralli ru. ¶ Pillule casie
maioris confortant et conditum inconsideratum zuccari et ceteris similibus
valent et cortices citri conditi et alie confectiones calide
¶ Unguentum R olei de spica olei mastic olei de absinthio
ana ℥ j. olei lauri ℥ ß. succi mente succi absinthij ana
ʒ iij. galange ligni aloes ciperi squinanti mente ana ʒ ß.
mastic thimi ana ʒ j. pulegij calamenti ana ʒ ß. gariofili
ʒ j. musci pondus ij granorum paradisi modicum cere
et si lauentur cera cum modico aqua vite aut cum succo
mente erit unguentum melius. ¶ Hec remedia
fiant post evacuationes quarum evacuationum recepte fuerunt
superius. ¶ Et nota quod quandoque cum destructione conjungitur
dispositio mala altius membri in syrupo unget confortationibus scilicet
ponderantur quod respicitur illa membra ut quando quandoque dispositio
epatis et venarum sandalum cuscute quando dispositio splenis
sene polipodium quando cerebri sticados maiorana quando cor
ambra mellissa buglossa et de similibus. Incor
ruptione si sit aptus vomitui provocetur vomitus
pennis in missis digitis et post intervallum duorum dierum
detur iste syrupus R syrupi de calamento ℥ j ß. detur cum
decoctione nucis muscate deinde assumpto syrupo
per vel nove dies sumat yeraruffini ʒ iij cum
decoctione nucis muscate et si non cessat reiteretur
et in fine utitur confectione R ligni aloes ana fen.
spicenardi nucis muscate cubebarum ana ʒ ß. mirti
cupularum glandium ana ʒ ij. mirabolanorum bellericorum
emblicorum ana ʒ ß. corallorum ru. pondus j. granorum paradisi
piperis al. gariofili ana ʒ j. confice cum zuccaro al. quantum sufficit
et si virtus fuerit fortis confice cum melle emblicorum
et cum melle anacardino dosis ʒ j ß. secundum arbitrium.
in 1º canonis de siti quod incipit ambulatio sit et eius
vehementia ¶ Syrupus sitim extinguens R aque
endiuie lb. j ß. vini granatorum ℥ iij. succi aci
tosarum ℥ j ß. sandali al. et ru. corallorum ru. se. cucurbite
se. endiuie se. lactuce se. portulace se. papaveris albi
ana ʒ ß. se. acetose ʒ j. bulliat similiter et in fine adde aceti
modicum et zuccari candi quantum sufficit dentur ℥ ij. cum vitro
vel fontis aqua et ad potum dosis addens ʒ j. mucillaginis
psillij vel mucillaginis se. citoniorum mirabiliter extinguit et
¶ Electuarium sitim extinguens R zuccari ros. ℥ j ß. zuccari
viol. zuccari buglosse ana ℥ j. casiafistule ℥ ij. mang
de psillio ℥ ß. mucillaginis psillij vel mucillaginis se. citoniorum
ana ℥ j. misce cum supposito syrupo aut cum julep
ros. vel viol. dosis ʒ ij. cum aqua tepida aut frigida
sine aqua et postea bibat aliquantulum aque. ¶ Pillule sitim
extinguentes R se. cucurbite se. endiuie se. portulace

se lactuce se ꝑ ꝑuertal an ʒ ß succi liquirit
℈ ij cu mussillag psilij et citonioꝝ ꝛ modico
dragagā oficiant pille ꝛ teneat̄ vna eaꝝ
i ore q̄n requirit necitas etc
Vacatum est sup i° ca° de apate calido
in isto q incipit Ītē accidunt apata ca(l)da
¶ Emplr quo inpri° apatu calidoꝝ
stoi ℞ farine ordei lb ß farine lent ʒ iij
ros tabriste mirti simach an ℈ ij sandal
al et ru corall al et rub an ʒ ß boli
ar sang drac an ℈ j cu vino citonioꝝ de
coctoꝝ et ista empla dz ꝯtendi valde
subtili et firmit applicari q valde exsic
cant et remouent te ebacuat ¶ Emplm
de mellilotis su ꝯtinuis apponendu e primo
i apatib fla(tuosis) decoctu cu ꝯtinuis et vz eciā
emplz q dcs aut sine fiat i forma vngti
aut i forma empli etc
Iup i° ca° de apatib duris grossis q in
cipit Etiā fiūt i pri° i plm ad apata
dura stoi et ad generaco sinnei i apa
℞ farine se lini farine fenugci an ʒ
iiij mussillag altee ʒ iij carricaꝝ ꝛ dacti
loꝝ decoctoꝝ i aqua decoctois altee an ʒ
j ß absinthij squinanti cipi spice mente
an ʒ j corallorū rub ʒ ß eupatorij capill
ve. cuscute an fen an ℈ ij puluisent
et agregent cu aqua decoctois dactiloꝝ
et carricaꝝ deī mollefiat cu medulla
crurū arietis ꝛ pīg galline et olō de spica olō
aneti olō de absinthio vz ꝛ i° empl ad
dubelaci et iuz ꝑ nanda Et si vis ut sit fort
resolucois ꝛ sanat i apate duro fla addē
illas gumas ℞ bdellij sapini opopanaci armo
an ʒ j ß thuris ʒ j dissoluat iste gume
i vino decoctois ficuū fenugci yreos ꝛ aneti
et liquefie misceant cu sup scriptis ¶ Embroca
pungtend an empl ꝓfenugi capilli ve
cuscute polij camo(mil)le mellilotj an ʒ ß passe
cinuclearū ʒ j ß ficus pingus nuo v. altee
ʒ ij absinthij spice mente an ʒ j bulliat
i aqua suffi quantit et fiat embroca an
empl ¶ Vngm q valet empl ℞ muss
illag se(minis) fenugrⁱ. mussill altee an ʒ j spice
absinthij mte cipi squinanti pulegij cala
ment bassilicois galli crug an ℈ ij corall
ru ʒ ß bdellij oppopnac sarpi an ʒ j armo
℈ ij ß dissoluat gume i succo mente ꝛ
absinthij et agregent oia cu olō de spica
et olō de absinthio ꝛ oli aneti ꝛ medulle
crurū arietis ꝛ pinguedis aucis ꝛ galline
ꝛ fiat vngm molle etc
Iup i° ca° de cuis ulcer in isto q incip
plaga recens q fit ipo Puluis sa
nans volna in isto seu stoi q non
est samosu ℞ ros mirti an ʒ j ß boli
ar terre sigill an ℈ j. caralx corall ru
an ℈ ij ß puluisent oia subtil ꝛ dent
cu aq arnoglosse aut cu syr de mita et
sit quantitas pulueris qui dat ʒ ß & misce
istu puluez cu zucaro ros antiquo et da mane
et sero vinu bonu coclear ite de electu
ꝯfectum soliis paugen ʒ ij et simili
trois de spodio ꝛ de caualx situ dctia
sigill dari cu syr de mita Cu aut est
volnus saniosu dt cu aq ordei et aqua
zucari aut aq mell cu julep ros aut
vios donec videat volnus mundificatū deinde det de isto
puluē ℈ ij trois de spodio sine scicacrose ß trois
de canabe ß trois de ros muorib ß thuris abluti
℈ j mente ʒ j galang ℈ ß puluisent oia
subtili ꝛ detur cu syrupo mirtino et syr de menta
¶ Cu aut ymā carne mortua et magie cu
pelliculis egredit fiat istud vngm exticℓ ℞
aluis vitali an ʒ j thuris ʒ ß mele ꝯsuff
Si aut diligent plib vicib laueꝛ vitriolū
et fieret mixtura cu dca poss dari finitis ꝛ est
mirabile Sz primo ꝯhibeas yeria i medica
quanti et dando ʒ j aut j ß etc
Iup ca° illo q est de lubricitate stoi q i
cipit quia e ca eius male Influsio ventri
et mirabolāꝝ curans fluxū lienteriam
cui ca est ma colica ℞ reubarb ʒ j mirabolō
citrinoꝝ ʒ j ß rebu(ticoꝝ) ʒ j ꝯtundant oia grosso mo
ꝛ resoluetur et infundat̄ in aq cistne ʒ iij ß
spice ℈ ß dimittant hoc simul ad nu(mer)o x horo
deinu hora matutinali colent calefia plus
bn exprimedo detur colatura calida et dari
pot omni septiana semel aut salte i capite
iij dieꝝ post istud fiat epithīa epi ℞ aq
endie aq ros aq solat an ʒ ij ß sandal
al et ru an ʒ ß spodij ʒ ß absinthij spice an
℈ j aceti modicū ¶ Electu quo vti pot cu
aqua ferrata ℞ zucari ros antiq ʒ j ß zucari
borag ʒ ß electu ꝯfect ʒ j mang ꝑ cu pulis
sandaloꝝ an ʒ iij misce cu syr ros aut mira
citoꝝ detur vnu coclear cu me vit aque
detur ꝛ iulep ros i mira cytoꝝ sn febz cu syr
mirtino ¶ Vncto ꝑ stomo ℞ oli mastic oli mirti
oli citonioꝝ an ʒ ß pulueris corallorum al ru
ros gar an ℈ j ¶ Influxion lientrio a mag
fleg detur mielete ʒ j aq cistne ʒ iij ß
cu aliqli ustulati ʒ ß reitet omni septiana
sel et post duas appoiacoes dt cu sup scriptis
tyace antiq ʒ ß et sic e sn febre det mieleta
cu vio mag dimittendo aq et cinsu etc
¶ Fiat ista ꝯfectio q valet ℞ pulueris spezodya
cinamomi ʒ j pulueris spz electu ꝯfectū ʒ ß
zucari q suff fiat ꝯfectio solida det per tercie
an cibu et post ¶ Ite i isto casu dialtonitien
de zucaro sn febz an cibu ¶ Fiat itēa i vncto stoi
℞ oli de spica oli de absinth an ʒ j oli mirti
ʒ ij ß pul gar mastic lig aloes galli cing te
ros corall ru an ℈ ß etc
Iup isto ca° pimu tercij q incipit Nuq
fit ¶ ꝯfectio valens inflacoi et rugitu
℞ ad se fen api se petros an ʒ v pipis
al ℈ ij galang ʒ j calamenti polij anisoꝝ dauci
cinamomi puluisent oia subtilent et cu zucaro
albo fit ꝯfecto solida dt etiā diagalanga dya
conpipeon diaciminū diaciamon ꝛ ultio tyriaca
antiqua ꝛ ulciu i vei pcess electu de bacc
lauri ¶ Vngm ad inflacoi ꝛ rugitu ℞ olei
de spica oli lauri an ʒ j ß olej aneti ʒ v olei
de castorio olei de ruta an ʒ ij baccaꝝ lauri
ʒ v. origani cala(menti) ruta agrest an ʒ ß ciperi
longi ꝛ ro(tundi) an ℈ j mte spice an ℈ ß ce lote
cu succo fen q suffit fit vngm Et si vis ut
sit forcius adde modicu castorej et aliquid
de sapino bdellio armo(niaco) dissolutis i vino ffiant
sacellaciones cu milio cymino sale ꝛ camomilla
calefactis i caccabo sicco reddit i sacello ꝛ sirapis

applicetur cum fiat ¶ Clistere addatur R camomille mellilloti ana m. s. ana capripetrosilli seminis ana ʒ s. bacarum lauri ʒ i. origani ruthe agrestis calamenti centaurie aristologie ro. ana ʒ i bulliat cum aqua in quantitate sufficienti et coletur et colature recipiat x lb et ei addatur olei aneti olei ruthe ana ʒ i s. olei de castoreo ʒ s. diasenicon diacatholicon debil ponatur aliquantulum olei de spica sal. ʒ ij ¶ Item fiant clisteria de oleis resolutivis supradictis ut de oleo camomille aneti et similibus etc.

Explicit 1m capitulum de vomitu secundum alios capitulum
Sumat autem nos materias
et 10 capitulum De fluxu ultra ¶ Fomentum

quibus in vomitu colico post evacuationem materie sufficientem R rosarum lauri bruschi mirti sumach ana ʒ s. ysnee ʒ ij corallorum albi et ru. sandalorum nucis cypressi ana ʒ i mente ana s. gariofili ʒ s. musce pond. d. i contundantur omnia grosso modo cum cyperro bulliat in aqua rosarum lb i aque endivie lb s. vini de planis ʒ p. succi citoniorum ʒ i s. vini acidorum ʒ i s. simul in decoctione et ponatur et infundatur aliquantulum calida spongia et bene expressa applicetur stomacho Et si vis ut fomentatio sit efficacior adde in fine decoctionis spissitatis camphore ʒ i. boli ponderis ¶ Unguentum ad supradictam intentionem seu dispensationem R olei ros. olei cytoniorum ana ʒ i olei mirti olei viol. ana ʒ iij sandalorum ru. corallorum ru. ros. mirti labrusce sumach ana ʒ s. cere albe lote cum aqua rosarum modicum fiat unguentum molle Et si vis ut fiat fortius adde modicum camphore et si venter esset multum constipatus pone minus de oleis stipticis et adde plus de oleo viol. ¶ Electuarium R zuccari ros. novi zuccari boraginis ana ʒ i. tapsimdi ʒ s. magistri cum pluribus ʒ iij misce cum mica cytoniorum sine febre detur collecium unum cum aqua bullita cum pauco zuccaro aut sine zuccaro ¶ Item multum valet citonia condita cum zuccaro ¶ Fomentum quibus in vomitu flegmatico post sufficientem eductionem materie R menthe sicce ysnee ana ana s. bitri zurumbet ana ʒ i galang. gariofili macis thuris cynamomi ana ʒ s. contundantur grosso modo et bulliat in vino stiptico in quantitate et vinum de bassiana quod sit tamen mediocriter et vini citoniorum ʒ ij bulliat usque ad consumptionem tertie partis et infundatur spongia bene calida et expressa stomacho applicetur ¶ Unguentum R olei de spica olei mastic. ana ʒ i s. olei de absinthio ʒ i gariofili cynamomi galang. ana ʒ s. xiloaloes thuris masticis piretri ana ʒ i cere albe lote cum succo mente fiat unguentum ¶ Electuarium R zuccari boraginis ʒ i s. diacyminum ʒ iij diaminsti ʒ ij s. diagalang. ʒ ij misce cum sirupo composito de speciebus ¶ Item valet condita cum confectione zuccari diacitoniten cum speciebus diagalang. diaciminum ¶ Fomentum

quibus in vomitu ulceroso post maximam evacuationem R storacis calamite corticum mediani fructi seu agni casti ana ʒ i mente cyperi spinati spice ana ʒ s. gariofili galang. cynamomi thuris mastic. xiloaloes ana ʒ s. epithimi polipodii fumiterre ana pondus trium granorum ordei bulliat in vino albo subtili quod sit quantitatis duarum scutellarum et aceti boni non multum acetosi ʒ iij et tamen bulliat donec tres partes remanebunt et infundatur ibi spongia et fiat ut supra ¶ Unguentum R olei mastic. olei de spica ana ʒ i s. olei de capparibus ʒ i s. thimi epithimi corticum radicum capparorum ana ʒ s. galang. thuris gariofili mastic. ana ʒ s. cere albe lote cum succo mente fiat unguentum ¶ Electuarium R zuccari boraginis ʒ i s. letificantis almansoris ʒ s. diacyminum diagalang. ana ʒ ij melisse buglosse florum boraginis ana ʒ s. misce cum sirupo de epithimo ¶ Item detur letificatio et diagalang. et diacinamomi simplici et gariofili etc.

Explicit 10 capitulum De cura singultus
quod incipit Singultus est motus
Sequitur capitulum ut supra 10 capitulo vomitus

est cura vero ascendens ad vomitum sanguinis cum nimia effusione detur iste pulvis cum lacte acetoso R corallorum ru. amili spodii ana ʒ s. carabe terre sigillate sanguinis draconis ana pondus i g. ordei quantitatibus sit i. vitri aut 2e partes vitri et si in 10 remedio non sedat. appropriate fiat per duos dies detur filo iij super misu ʒ ij cyare ʒ i pulvis supradicti ʒ s. detur cum vino et terre ʒ aut ʒ die si virtus constat in vomitu sanguinis corporis ut corpore aut splene repletum ungu fiat altera fiat flobotomia de salvatellis manuum aut pedum si salvatelle flobotomia et saphene pedum sit melior et post flobotomiam sit pulvis ¶ R trocisci de carabe seu spodii corall. ru. pilorum leporis combustorum ana pondus i grani ordei detur cum mica cytoniorum supradicto immixto dispensatum cum aqua ferri ¶ In vomitu sanguinis corporis sanguisuga detur pulvis iste R absinthii ʒ i seminis caulium enucleatum parum composita cyminum ana ana pondus duorum g. ordei detur cum modico lactis acetosi et accedat lupinos amaros ¶ Pillulas vero sanguinis consolidare ut vero ut rotundas dentur remedia supradicta ¶ In an[...]ia te scota que sit absinthiorum colice apposita cum pomis non est debilis R trocisci de camphora trocisci de sandalis s. pulvis sunt subtiles et dentur cum aqua endivie et sirupo de mecca et in debilitate virtutis possent dari cum vino composito sit ¶ Anxietas que provenit ex potu aque frigide curatur dimissione potus aque frigide et fricatione extremorum et applicatione pannorum calidorum ¶ Anxietas que provenit ex potu solutiva curatur cum medicinis respicientibus maliciam medicine assumpte

cotidialis cu tyr.a ¶ In sanguine retento
in intestinis et stomacho dentur ellebori
aut alia medicina fiat clistu aliqua
fortis abstersiva in quibus sit satis de sale
¶ Ad coagulacionem sanguinis in stomacho detur iste
pulvis cum coagulo leporis Rx se. peonie
carpobalsami an. an. ℥ s. coaguli leporis
℥ j detur terantur tenuia et detur cum
vino sorbili calido etc.

excepte quinti sup. 10 fen 3a anno
titulum post sup. 10 ca. de cura asmatis
et aspectus anhelitus qui incipit
i. Fen quia ab humiditatibus ¶ Syrupus quis
asmaticus ab humoribus grossis et viscosis
Rx syr. de liquiritia ℥ j syr. de ysopo ℥ s
misce detur cum aqua decoctionis ficuum
passularum ysopi et capill. ve. et cum apparatus
fuit humor. syr. per 4 dies fiat iste
pillarum 4 dierum deinde reassumat iste
syrupus Rx syr. de prassio syr. de ysopo an.
℥ vj detur cum supradicta de cortice ad-
dendo illi decoctioni modicum enule co-
ntinuet usque ad digestionem materie ¶ Syrupus
apparatus Rx capill. ve. ysopi calamenti
origani an. ℥ s. passularum aristol. ro. ra-
dicis enule epithimi florum borag. lingue
caballine an. ℥ s. radicis feniculi petros.
sparagi brusci se. 4 frigidum maiorum an. ℥ j ficuum
pinguium passularum enucleatarum an. ℥ s. enule
sicce acetosum dulcium prunorum sistorum
an. ℥ iij s. bulliat in lb ij aque pluvialis
usque ad consumptionem 3e partis deinde colet et
syrupisetur cum melle et penidiis suffi-
cientibus dosis ℥ j s cum decoctione enule liquiritie
et passularum ¶ Post assumptionem syr. si in
videtur iuvat assumat hec pillas
Rx pillarum de agarico ℥ s pillularum cochie
℥ ij agregentur pille ro cum syrupo
de ysopo Si aut pillas abhorret den-
tur ista medicina liquida Rx yerapig. ℥ s. pillularum
de agarico ℥ ij electuarii de suco rosarum ℥
s. detur cum supradicta de cortice ¶ Si aut
ista medicina abhorret propter amaritudinem
detur ille pulvis Rx epithimi polipodii
an. pondus ℥ j agarici ℥ ij pulpe
coloquintide ℥ s. salgemme cynamomi an. pondus
tu grossorum ordei zuccari ad pondus omnium detur
cum iure pulli et ptisane hec enim quantitas
me permittat pro i e ¶ Vtatur looch de
pino looch sano et expto et penidiis
¶ Ita fiat hec mixtura Rx looch de pino
℥ s. looch sani et expti ℥ j looch de scilla
℥ iij agregentur hec in forma looch cum syro
de liquiritia et penidiis ¶ Item fiat ista triaga
Rx radicis enule diligenter expurgate et
minute incise ℥ j ℥ ij galange cubebarum
an. ℥ s. cynamomi muscati rubei tectorum
an. ℥ j pinearum sistorum mundatarum
℥ iiij zuccari ad pondus omnium detur ante cibum
et post ¶ Cerotum Rx olei yrini olei amigdalarum
amararum an. ℥ s. olei camomille olei anetini

℥ vj passularum mundatarum ysopi calamenti origani
an. ℥ j vnguenti dialtee ℥ iiij cere
quod sufficit fiat vnguentum quo repetito mane
et sero fiat inunctio premissa aliqua evacuatione
et ante evacuationem fiant fumigationes sicut Ordo
namentum sit hec Rx nigelle ℥ j calamenti
origani pulegii serpilli an. ℥ j mais
ranne spice an. ℥ s. thuris sandaraxe
an. ℥ s. contundantur omnia grosso modo et
ligentur in panno et fiant odorent
¶ Suffumigatio cum instat magna
malicia anhelitus premissa aliqua
evacuatione sit ista Rx olibani ligni aloes
an. ℥ j radicis enule confecte aristol.
longe et rotunde radicis yreos an. ℥
j contundantur omnia grosso modo et asper-
gantur carbonibus et fumus eius recipiat
per nares et per os Et si vis ut fiat
fortius adde modicum sulfuris et iste
fumus vero quarta et plurimi temporis
agregentur cum pinguedine castorii for-
tioris et ponantur illorum vnus aut
duo super carbonibus et recipiat fumus
¶ Clistra fortia et diuisiones cum fricacionibus
fortibus exterioribus non negligantur
ro sicut in quibus est magis propter curis etc.

Sup. 10a fen 3a can. anno
Rx magistri Jacobi de Arquadis
pro 10 cum primi tractatus quoniam ut sit sub
tiliato regimine Epithima ad ca-
rdiacos operatur Rx aque endivie ℥ vj
aque rosarum aque solatri an. ℥ j s spodii rosarum
sandali albi et rubei an. ℥ s. spice absinthii
an. ℥ j tiriace de campho j Et si vis
fortius misce ℥ s. ¶ Syrupus pomorum
Rx sandalorum albi et rubei ros. endivie sewe
portulace spodii an. ℥ s. seminis albi ℥ ij
succi citoniorum succi limonum an. ℥ j s
succi berberis vini granatorum an. ℥ ij
aque endivie lb j terantur tenuia et bulliat
usque ad consumptionem medietatis liquoris et iterum fiet
syrupisetur cum zuccaro albo et addatur aliquid
aceti dosis sit ℥ j s. cum aqua decoctionis
endivie ¶ Electuarium Rx zuccari ros. ℥ j zuccari
borag. zuccari violarum an. ℥ j tapsi barbati
℥ ij mang. cum pluribus ℥ s. tiriace
de camphora j misce cum aqua endivie aut
cum syro endivie et de leuca Item misceatur
tiriace de campho j deinde cum tribus
℥ aque endivie reiterando 3 bis aut pro
diuisis detur et tapsi solatri et ros. novella
sola dando de istis confectionibus ℥ ij s. tornis
exhibitis. Cum aut affuit consumptio
in toto et ymaginatur corpus et forte exte
nuatum fiat electuarium istud Rx carnium
limacearum aut carnium testudinum
qui sint bene et diligenter abluite cum aqua
salis et bene decocte ℥ v. sandali albi et rubei
ros. spodii an. ℥ s. cynamomi muscati ℥ ij
galange an. ℥ s. ligni aloes xilobalsami
an. pondus ij granorum ordei se. endivie se.
portulace an. ℥ j terantur tenuia et aggregentur
cum syro de iaduliis detur mane et se. j. co-
clear et bibat post aliquantulum vini albi
bene limphati etc. sequitur ad cam

19 Cura ... asmatici ex ... grossis

3 syr.

Syrupus apparatus

[illegible]

Syrupus

pillule

loco liquide

pro laxativum

looch

Triaga

Ceratum sive unguentum

Ordo

Suffumigium

Clistere et fricationes

cap. i^us ca^o Secundi quod confirmet [illegible]
ad frigiditatem epatis plus conferunt
emplastra et unguenta quam epithima
et ideo fiat istud unguentum Rx absinthii eupa
torii spice costi asari ana ʒ s. calamenti
pessulli ana ℈ i. spodii ℈ ii. lacce aromatici
bdelii serapini ana pondus i grani ordei
dissolvantur gummi in vino et cum sit agre
gentur cum oleo de absinthio et oleo de spica et
oleo de costo et cera abluta cum succo absinthii
et fiet unguentum cum quo fiat inunctio mane et sero
Item post inunctionem si videtur expediens applicetur
emplastrum de mellilato. Sirupus pro eodem Rx
sirupi de eupatorio sirupi de absinthio ana ʒ
iii detur cum aqua decoctionis radicum apii et se
minis feniculi et ani. Sirupus appatus pro eodem Rx spice
squinanti pessulli asari eupatorii ana ʒ ii s.
seminis ani seminis feniculi seminis petrosilini ana ʒ s. cinamomi
ʒ i piperis albi costi ana ℈ i. [illegible] ligni
aloes dauci fu spodii ana pondus i
granorum ordei passularum enucleatarum ʒ i bulliat
in aqua fontis sufficienti quantitate et in fine addatur
zuccari tabarzet quantum sufficit et fiet sirupus
dosis ʒ i s. cum aqua decoctionis radicum apii
spice ani. Electuarium Rx zuccari borag. ʒ
i s. cinamomi ʒ i. dyarodon abbatis ʒ iii.
dialacce diacurcume ana ʒ i. misce cum
sirupo de eupatorio. Item detur [illegible] et dyagalanga
dyacinamomum [illegible] et alia utatur
si per nimiam [illegible] dicto ista medicina
Rx dialacce ʒ s. diacurcume ℈ i. tyriace
antique ℈ s. [illegible] pondere et detur
cum vino bono de trociscis fiant trocisci de absinthio
et de eupatorio qui sunt ultimi [illegible]
Si autem corpus videatur [illegible]
fiat istud restaurativum [illegible] limaciarum
aut testudinum bene purgatorum cum aqua salsa
et sufficienter decoctarum ʒ [illegible] cinamomi piperis
gariofilorum ana ʒ s. [illegible] spice ligni aloes pu
legii maioris ana ℈ ii. trocisci de absinthio
misce cum sirupo de radicibus dosis unius [illegible]
coclear [illegible] secundum alia [illegible]

Rubrica 2^i ca^i de cura oppilationis que
incipit [illegible] ut supra
i^us ca^us Si conferunt ad debilitatem
epatis confertur sirupus Rx sirupi de [illegible] dya
rodon sirupi de absinthio sirupi de eupatorio
ana ʒ s. misce detur cum aqua decoctionis
cinamomi et radicis apii et endivie. Sirupus appa
ratus Rx capilli veneris [illegible] eupatorii ca
[illegible] ana ʒ i. absinthii romani ana ʒ s.
capillorum squinanti spice cassie lignee cinamomi [illegible]
[illegible] ana ʒ s. rosarum [illegible]
ana ℈ ii. apii [illegible] scolopendrie tamarisci
[illegible] radicis petrosilini feniculi seminis ani seminis feniculi
endivie ana pondus viii granorum ordei lacce
ʒ i passularum ʒ i s. [illegible] omnia grosso modo
et bulliat in aqua [illegible] lib. iiii usque ad consumptionem
medietatis et sirupizetur cum zuccaro albo sufficienti
quantitate dosis ʒ i s. cum aqua decoctionis [illegible]
et endivie. Cum fuit sumptus sirupus
detur post [illegible] assumptionem ista medicina Rx
dyalacce diacurcume ana ℈ ii. detur cum
vino aut cum aqua absinthii et feniculi
Trocisci convenientes sunt trocisci de absinthio trocisci
de lacca trocisci diarodon quibus mag[is]

utor sunt trocisci dyarodon. Confectio sit ista
Rx pulveris specierum dyarodon pulveris specierum dyaci
namomi ana ʒ i. trium generum piperis ana ʒ s.
zuccari quantum sufficit valet dyacinamomum [illegible]
et dyarodo et istud electuarium Rx zuccari
borag. ʒ ii. dyacinamomi diarodon
ana ʒ s. dyacurcume dialacce ana ʒ i.
misce cum sirupo dyarodon. Unguentum
Rx olei de spica olei de absinthio ana
ʒ ii. spodii usnee ana ʒ s. capillorum [illegible]
nardi spice folii apii cassie lignee ana
℈ i. lacce ℈ ii. musci pondus i grani ordei
Sirupus ad debilitatem epatis cum caliditate
Rx sirupi endivie ʒ i. oxizacre ʒ s. detur
cum aqua. misceatur aliquid de lacca
et [illegible] sirupus calidus ut sirupus dyarodon
ut sirupus de eupatorio ut sirupus de absinthio
Sirupus appatus Rx sandalorum albi et rub
spodii ana ℈ ii. [illegible] labrusce seminis
endivie seminis lactuce seminis portulace seminis cucurbite
albe ana ʒ s. cinamomi spice ana ℈ i. bulliat
in aqua endivie lib. ii. aqua rosarum lib. s. deinde
[illegible] consumptionem cole et sirupizetur
cum zuccaro albo dosis [illegible] sit ʒ i s. cum
aqua endivie et in fine detur cum decoctione
cinamomi et ani vel cum aqua absinthii
Confectio sit trisandali rosa novella
et istud electuarium Rx zuccari rosarum ʒ i s. rosa
novelle ʒ i. trisandali ʒ i. dyalacce
ʒ i s. Unguentum Rx olei rosarum ʒ iii. sandalorum
alborum et rubeorum spodii ana ʒ i. trocisci
de camphora i. et abluatur cum aqua endivie
quantum sufficit et cera modicum fiat unguentum
cum melle. Trocisci sunt trocisci cum camphora
trocisci de spodio cum [illegible]
[illegible] Ad debilitatem digestive
detur dyaspermaton ʒ ii. dyalacce ℈ ii.
detur cum vino aut cum decoctione cinamomi
[illegible]
[illegible] Ad debilitatem retentive detur dyasp
[illegible] dyalacca dyacurcume ana ʒ s. zuccari
rosarum ʒ ii. [illegible] Ad debilitatem attractive
procedatur cum unguentis calidis [illegible] et
magis [illegible] ut supra cum [illegible]
[illegible] Ad debilitatem [illegible] detur
dyaspermaton ʒ i s. [illegible] diacurcume dia
lacce ana ℈ i. Ad debilitatem expulsive
superfluitatum [illegible] detur dyarodon [illegible] cum
melle rosarum et [illegible] quod
[illegible] sit in dupla quantitate aut in tripla [illegible]
quod [illegible] in corpore [illegible] ad [illegible]

Capitulum de cura inflationis et ventositatis
epatis quod incipit [illegible] cura eius
ut supra capitulo medicine. Et medicina [illegible]
Plurima eorum que faciunt [illegible]
epatis [illegible] et in oppilatione et ideo pauca sunt
medicina [illegible] illis que dedi in cura debilitatis
epatis. Sirupus quo utor in oppilacionibus
epatis est sirupus dyarodo post ipsum sirupum [illegible]
cum aceto si [illegible] videatur [illegible] et si cum oppi
latione est [illegible] caliditas sirupus endivie datur
isti sirupi cum decoctionibus ut [illegible] aliis [illegible]
[illegible] Dato sirupo [illegible] detur ista
medicina Rx [illegible] ʒ i. spice [illegible]
ana pondus i grani ordei [illegible] endivie vel
[illegible] ʒ ii s. ~~[illegible]~~
Et si medicina [illegible] magis detur solutiva

cum ista decoctione ℞ seminis gummi ʒ ij radicis petroselini apii feniculi ana ʒ i ß cuscute capilli veneris endivie ana ʒ ß tamarisci scolopendrie radicis sparagi brusci ana ʒ ß se. an. apii ana ℥ i tamarindorum passularum ana ʒ ß decoquantur in aqua sufficienti quantum cum decoctionis post colaturam sumatur ʒ iij ß et ei addatur reubarbari et agarici ut supra scriptum est ¶ Si autem aliquorum membrorum liquidam dentur iste pille ℞ pillularum aggregativarum ʒ ß pillularum de agarico pill. de reubarbaro ana ℥ i misce cum sirupo dyarodon et informentur pille .x. vel quinque. fac intervallo ij dierum dentur ista mixtura ℞ dyalacte dyacinnamomi ana ℥ ij detur cum viola vel recipe ista mixtura de ʒ ij aut de ℥ j composita est pure mirabili prodest ¶ Electuarium istud fiat ℞ zuccari borraginis ʒ ij dyarodon abbatis ʒ ß i ß cinnamomi spice tamarisci apii ana ℥ i diacinnamomi dialacte ana ʒ i misce cum sirupo dyarodon ¶ Confectio solida sit dyarodon dyacinnamomi et tasandal cum appareant signa caliditatis et cum conditione sit in illa summa ¶ Item fiat iste pulvis quo potest uti in suis condimentis et cibariis omnibus ℞ apii gariofili epithimi polii lausroli ana ℥ i cuscute cinnamomi spice galange nucis muscate spodii ana ʒ ß milii sol. ponderis viij granorum ordei et ʒ ß pulverisentur omnia subtiliter. Unum adiungo quod non obliviscatur de fleubotomia basilice aut saphene dextre si virtus et etas et replecio cum periculo regie consentiant etc.

Capitulum 3m super 10 ca. de ca. apostemati sanguinei quod incipit plurimum quantum nimium est super apostemate sanguinis ...

[illegible] sit pactus pro consenciente virtute et etate ordio flebotomia basilice extendo sanguinis ʒ v. deinde intervallo sex vel quinque dierum flebotomia saphene usque ad ij vel iij ʒ. Si virtus non assenciet fiat ordio ventosas et scarificationes et cum nates cum scarificatione dabo grece an cena vel an prandium modicum lactuce vel endivie fiat flebotomia prima cum repercussivum ordio exterius fomentorum vel unguentum quia exempla sunt gratia ad (con)sumenda et grossicie virtute retinendo vapores plurimum quod iuvant ℞ aque endivie aque rosarum aque solatri aque arnoglosse ana ʒ ij aque absinthii aque feniculi ana ʒ i sandali albi et rubei rosarum spodii lactuce nucis ana ʒ ß boli armenici terre sigillate sang. draconis ana ℥ i spice absinthii masticis lactis ana ʒ ß aceti cum quibus infunde pannum et expressum aliquantum applicetur sepius pluries innovando ¶ Unguentum ℞ olei rosarum ʒ i ß olei mirti olei citoniorum ana ʒ i olei de absinthio ʒ vj rosarum spodii sandali albi et rubei terre sigillate boli armenici se. endivie se. portulace ana ℥ i spice absinthii lactuce ana ʒ ß cum lotione in aqua absinthii quantum sufficit fiat unguentum. ¶ Sirupus sit iste ℞ sirupi endivie ʒ i sirupi rosarum sirupi absinthii ana ʒ ij detur cum aqua decoctionis

endivie et zuccari. Si vis facere sirupum appropriatum duplicem propter ordinatem pro sirupo appropriato in mala complexione calida et propter 3am parte propter ordinatem pro sirupo ordinato in mala complexione frigida ¶ Potus sit vinum granatorum mixtorum cum aqua ordei prime granorum [illegible] Et si vis decoquendi j radicis feniculi aut petroselini quam fit aqua ordei ¶ Electuarium sit idem ℞ zuccari rosarum ʒ i ß manus christi cum perlis dyarodon abbatis ana ʒ iij misce cum sirupo endivie Et si vis addere modicum electuarium confectum si non non est nimis restricta detur istud electuarium cum aqua frigida ¶ In augmento apostematis et principio statuis inclusione fiat illa fomentatio ℞ aque endivie aque rosarum aque solatri ana ʒ iij aque absinthii ʒ iiij rosarum spodii sandali albi et rubei se. endivie se. portulace ana ʒ ß boli armenici ℥ i cuscute capilli veneris absinthii spice eupatorii rubei tectorum apii foliorum cyani masticis ana ʒ ß terantur tenuia et agitentur cum et tepefiat et filtro infuso fiat fomentatio ¶ Unguentum ℞ olei rosarum ʒ i ß olei mirti olei cytoniorum ana ʒ ß olei de absinthio olei de spica ana ʒ i rosarum spodii se. endivie se. portulace mirti ana ʒ ß spice absinthii apii cuscute foliorum lactuce ana ℥ i terantur tenuia et cum albumine cera lota cum succo absinthii fiat unguentum molle ¶ Sirupus ℞ sirupi de eupatorio ʒ i sirupi endivie ʒ ß sirupi acetosi simplicis ʒ i ß detur cum decoctione reubarbari et endivie ¶ Electuarium ℞ zuccari rosarum ʒ i ß dyarodon abbatis dyacinnamomi tasandal ana ʒ ß misce cum sirupo dyarodon detur cum aqua decoctionis endivie rosarum et rubei tectorum ¶ Confectio solida ℞ specierum pulveris tasandali ʒ i pulveris specierum dyarodon pulveris specierum dyacinnamomi ana ʒ ß zuccari albi quantum sufficit fiat confectio ¶ In statu et in declinatione fiat ista fomentatio ℞ aque absinthii lb. j aque rosarum aque endivie ana ʒ i ß spice absinthii foliorum eupatorii rubei tectorum cuscute cynamomi capilli veneris lactuce ana ℥ i mirte rosarum lauri boli armenici spodii ana ℥ i aceti cyroti ʒ i ß terantur tenuia et mixta tepefiant et cum filtro infuso fiat fomentatio ¶ Sirupus ℞ sirupi dyarodon sirupi de absinthio iulep rosarum ana ʒ ß detur cum aqua decoctionis rosarum rubei tectorum et persici ¶ Electuarium ℞ zuccari borraginis ʒ i dyarodon abbatis ʒ ß dyacinnamomi ʒ i tampinellis electuarii confecti ana ʒ i dyagalange dyacinnamomi ana ʒ ß misce cum sirupo dyarodon ¶ Confectio solida ℞ specierum electuarii confecti ana ℥ i zuccari albi quantum sufficit fiat confectio ¶ In prandendo cibariis comedat ut usus aque feniculi nisi assit constipatio ventris vel [illegible]

Capitulum 03 ut ad iniustitie meis inflamationis sive eruptis et [illegible] flammationibus precedentibus paragestione [illegible] quod est causa eam exhibuit [illegible] sirupus

Rx syr. de absinthio syr. dyarodon ana ℥ ij de
radicibus ana ʒ ß misce et detur cum aqua
aq. infusionis petrosilii et rubee tinctorum per aliquot
dies. Post hec evacuetur materia
cum hac medicina Rx yerepigre ʒ j ß cassie
fistule ʒ ij turbith ʒ j reubarbari ʒ ß
spice ana pondus j grani croci aq. absinthii
aq. feniculi ana ʒ ij misce. Si autem alia
forma istarum medicinarum dentur iste pille
Rx pillularum de yerapigra pillularum de turbith
ana ʒ ß auri ponderis pillularum de reubarbaro
ʒ ß misce cum syr. de absinthio. Post
hec omni septimana bis aut semel
detur ista mixtura Rx dyalacce ʒ j
dyacurcume ʒ j detur aliquando cum vino aliquando
cum syr. de eupatorio aliquando cum syr. de absinthio
et decoctione rubee. Emplastrum fit apud
emplastrum de mellilioto cum camomilla. Aliquando
fit emplastrum de mellilioto cum camomilla
alia ex materia emplastri sicut sunt fomentum
alia unguentum aliquibus appositis medicinis
additis cum et appositis in quibus curatione
medicinarum preservativa sicut hic patet. Nunc
confectio sit ista Rx pulveris specierum dyarodon
ʒ j pulveris specierum dyarodon ʒ j piperis al-
gentiane apii foliorum spice cinnamomi lacce
ana pondus j grani croci zuccari quod sufficit
solida et multum valet.

Ypocrate capitulo non evacuatur aliquid
sunt nature in illis si vi in sanguinis
mixta primitus flebotomia basilice
ex tendo iiij aut v et sanguinis demum
digestione eius autem et humorum melancholicorum
si indicant habundare detur syr. pillule
ex dietis Rx syr. de epithimo ℥ j syr.
dyarodon syr. violarum ana ʒ ij detur cum
decoctione cordis passularum polipodii et rubee
tinctorum. Demum evacuacione medicinarum dentur
iste pille Rx pillularum indarum ʒ ij pillularum
aggregativarum pillularum de reubarbaro ana ʒ ß ag-
gentur nature pille cum syr. de epithimo.
Si autem abhominatur pillas accipiat
medicinam liquidam Rx yeracostini ʒ iiij
pillarum indarum ʒ j aq. feniculi ℥ ij aque
absinthii ℥ j ß mellis rosati colati ʒ ij. Si
autem abhominatur medicinas aut etas
et virtus non consentiunt ~~fiat ista clisteria~~
evacuatione medicinarum fiant ista clisteria
Rx ordei ℥ ij ß mercurialis ana j furfuris
ana ß polipodii sene fumiterre epithimi lupi
nostri cuscute ana ʒ ß absinthii bacarum
ana ʒ ij seleseos ʒ ß decoquantur in aqua
sufficienti quantum cum colatura recipiat lb.
j et ei addatur olei camomille ℥ iiij cassie
fistule ℥ ß yeracostini ʒ ij salis usualis ʒ ij ß
reiterentur ista clisteria de 2 in 2 diebus
inde in evacuatione. Emplastrum sit hic
Rx farine fenugreci seminis lini ana ℥ ij ß
medulle cruris vituli aut castri ℥ 3
pinguedinis anatis anseris et gallie ana ℥
j eupatorii cuscute capilli veneris epi-
thimi foliorum apii lupinorum ana ʒ ß absinthii
ciperi ypericonis valeriane gentiane corticis
radicum cipporum bacarum lauri castanearum
mellilioti camomille ana ʒ ß lacce
armoniaci bdellii sagapini ana ʒ ij cerarum

passularum fistularum ana ʒ iiij liquefiat gummi in vino
et tunc tundantur et omnia simul aggregentur cum
succo absinthii et alio desuper et addatur agrimoniae
glutinis albi ℥ j diligenter incorporentur
fiat. Postea assumat decisio pulveris Rx epithimi
ʒ iiij seminis lupinorum ℥ j ß turbith agarici ana
ʒ j ß pulegii ana pondus ʒ j polipodii
ʒ iiij pulverisentur omnia subtilissime dosis cocleari-
um cum aqua lactis. Et in septimana fiat
illa mixtura Rx syr. epithimi ℥ j dyalacce
dyacurcume ana ʒ ij pulveris florum buglosse rosarum
ebuli buglosse rubee tinctorum ana pondus ʒ j
detur cum decoctione radicum petrosilii et apii. Confectio
sit ista Rx specierum dyarodon specierum dyacalamenti
ana ℥ j specierum letificantis almansoris ana ʒ iiij ß
zuccari albi quod sufficit fiat confectio solida misce
cum syr. eupatorii et epithimi ana ʒ iiij ß.

Rubrica capitulo de cura cachexie quarto
considerandum autem si in corporibus ipsorum in cachexia
viderint aqualiter humores colera humidum
primitus iste syr. Rx syr. dyarodon ℥ j syr.
endivie ℥ j ß. Et si adhuc urina lunda adde
ad predictum syr. dyacurcume ʒ j detur syr. per vij
diebus cum aqua decoctionis petrosilii et endivie. Post
digestionem medicine detur yerepigre ℥ j pillularum de
reubarbaro ʒ j sumat cum liquore si potest et si
non potest sumat cum aqua endivie aqua absinthii
ana ℥ j ß. Si autem abhorret istas medicinas
sumat istas pillas Rx pillularum aggregativarum ʒ j
pillularum de reubarbaro ʒ j. Post assumpcionem medicine
principaliter unius diei sumat dyacurcume
dyalacce ana ʒ ij aqua endivie ℥ j ß aqua absinthii
℥ ij. Confectio solida sit ista Rx pulveris specierum
trasandalorum ʒ j pulveris specierum dyarodon pulveris specierum
dyacalamenti ana ʒ ß zuccari albi quod sufficit fiat con-
fectio solida dosis ʒ ij. Electuarium zuccari rosati maioris
nam non antiqui ℥ j ß dyarodon abbatis trasandalorum
ana ℥ j dyacurcume dyalacce ana ʒ j misce cum
syr. endivie et maiorane utatur contra accessus continuos
fletus in fine utatur dyasparmaceti fiat in fine electuarium
cum syr. endivie et maiorane et excipiatur pulvis.
Caveat a balneis sulphureis et calidis potibus.
Si cachexia sit cum dominio humorum flegmaticorum aquosorum
primitus iste syr. Rx syr. dyarodon syr. ab-
sinthii syr. de pomis cum aceto ana ℥ ß detur cum aqua
decoctionis apii et seminis petrosilii feniculi et rubee tinctorum.
Et si videtur urina cruda adde ad predictum syr.
dyacurcume dyalacce ana ʒ ij post rectificacionem
urine detur yeracostini ℥ iij et si non potest
sumere sine liquore sumat eam cum aqua absinthii
aut sumat istas pillas Rx pillularum fetidarum
ʒ ij ß pillularum de yera ʒ j aggregentur pille
vel ℈ cum syr. de eupatorio. Post assumpcionem
medicine principaliter j diei sumat dyacurcume
ʒ j dyagalange ʒ ij ß sumat cum bono vino
aut cum aqua absinthii in qua bulliverit modicum
cinnamomi et absinthii. Confectio solida sit dyacalamenti
dyarodon abbatis dyacimini piperum compositum potest
fieri una confectio si videtur. Valent iste evacuaciones
in mense et fiant per evacuaciones utatur dyasparmaceti
duobus aut tribus diebus quod multum confert. Post
evacuacionem ducatur ad balnea calida sulphurea
et si non habet naturalia fiat artificialiter cum sulphure
et alumine et aliquibus medicinis apertivis confortativis
epatis et stomachi cum unguento datis ad debilitatem epatis et stomachi.
Si autem cachexia fuerit in retencione menstruorum et emoroidarum

fiat flaccida de simplici pedis et provocet
instrumenta et emoroydes cum hiis que
infra dicuntur in capitulo proprio etc.
vp ca. de cura ydropisis yposar-
che sive in aquosis Cum quibus i corpo
corporis Syrupus quibus ydropisi aut
sit a maxime in asclite et yposarcha po
syr. de eupatorio ʒ j syr. dyarodo ʒ
j detur cum hiis aq. vel aq. scabiose
bullite et post bullitionem clarificate lb. ij. Bu
liant vero radices petrosilini feniculi et medicinam
radicis rubee tincturam et an. et zucari ʒ j. Et hoc
aq. scabiose est laudabilius ultimum et ex
pria prime ultimum male. et cum ea generacio
sit dia cibaria et panis et si possibile est per
cuius assumptionem syr. p. d. aut q. dies
sumat istas pillulas Recipe pill. de mezeron
ʒ s. pill. fetidarum ʒ j agregent. pille
ix aut xx. cum syr. dyarodon. Si pille
operantur fortius detur sirupi nocte j. trociscus
de berberis Si at operantur remaneant detur
dyarthime dia lacce an. ʒ ij. detur
dur cum vino aut aq. suprascripta Et nisi
solvere fit j. ebdomada iterum syr.
ter aut quater et pillulas supradictas addendo
ut diminuendo dosis prout videbitur expedire post
istas evacuationes dentur isti trocisci Recipe trociscorum
dyarodon ʒ iij pre. unius trocisci de lacca
pre ʒ iij unius trocisci de eupatorio ʒ iij pre
unius detur ʒ j in vino aut ʒ secundum
cum aqua suprascripta vel cum vino al. et fit
mollificare unius ebdomade resumat
suprascriptum syrupum cum suprascriptis pillulis Si
aut in fine vel incepte aliorum pillulas
et medicinas fortes fiat ille syrupus
solutivus Recipe radicis petrosilini feniculi apii sparagi
brusci leuistici an. ʒ s. valeriane
acori api sprani an. ʒ ij. absinthii
spice scolopendrie endivie cardui radicis cuscute
mellisse linguebovis ... eupa
torii cuscute capilli veneris rute an. ʒ j.
cynamomi ... galange an. ʒ j. co
tundantur et bulliant in aq. scabiose sufficienter
... et sic. ponantur ligata in panno lineo
ligata fiunt ... Recipe rubi
ʒ j turbit mezereo in fusi in aceto
pulpe coloquintide ... an. ʒ ij. spice
ʒ. rosarum mirti ... an. ʒ j.
et sic addatur zucari al. quod sufficit fiat
syrupus cuius dosis sit ʒ j cum suprascripta aq.
scabiose Si aut pauper sit et non
possit ... opus sit syrupus hic Et si vel
hic syrupus solutivus addere ad dosim prime
syr. ʒ j pillularum de mezeron vel ad plus
ʒ s. Et cum datur syrupus solutivus detur una
die et exaltum fiat in ... et ...
approximantem detur dyarthima et dia lacca
ut supra ... gratiose dentur ... et ad
debilitate ... ex mala ... fiat
etc. etc. Explicit etc.

Cmento quarumdam medicinarum
que sunt apte cirurgie secundum
sententiam gali libro de simp. medic. na
particula ii. dicti libri et 2m auic. 120.
Et primo dicam de repercussiuis ¶ Repercussi
ua sunt ista que apte nacta repellunt
frigiditate sua et stiptici astringendo membrum
et retinendo spiritum et virtute retentiua confortant
quarum exemplum est species solat. sumac cum vite
endiue virga pastoris spinacia portulaca
semen psillii cerotum cum aqua frigida et
sandal. et cortex granatorum et sanich decoctum
cum aceto et smach et lentes et aqua rose dolean
cum aceto et sandal. et umbilicus veneris et
et similia in principio repercutiunt apostemata calida
et membra recuperant et confortant. Et non frigida
repercutiunt sed que cum stiptic. actiuent calidi
ut spinacium absinthium blactia bisantie.
¶ Emplastrum iuuatiuum quod male complexioni
calide et apostemati calido in principio et ad pustulas
tinnesmas vlceras combustionem ignis erisipile
apostemati acuto pruritui et ulceri et tumori pal
pebre astriccio et malum etiam istorum si admiscea
tur istis folia absinthii urtice et apii uel
similia et similia. Recipe foliorum maluarum et
rosarum ana. coquantur in aqua et exprimatur ex aqua
et teratur cum cultello in modum vngenti
et quando frigidum in eo tendo parum aceti et parum
olei rosarum et quando ponitur in eo decoquendo de ab
sinthio et quando de floribus camomille et in
pulsatili et quando adiunct. foliis absinthii
et folia urtice apii et similia ¶ Medicine
non que aperiunt est que est in cute de meatibus
et porus vocant rarificatiue et resolutiue
quarum una est apostemati calidi et earum exemplum
pura que sunt camomilla et cicer olium olium anguil.
asini et olium antiquum et anetum et fenugrecum
et semen lini et olium raffanii et absinthii et
radix sambuci et furfur et aqua et similia calidi
apostemate ¶ Emplastrum quod est optime rarificat
et aperit poros et plus mitigat dolorem
in contusionibus et in sanguine mortuo et resol
uere conferunt seu omnia conferunt et maturat
flegmones et est optimum emplastrum in contusionibus
sine vulnere et cum vulnere. s. in principio et
mundificat pustulas et certas apostemate
falso que sunt nilconis in cruribus. Recipe foliorum
malue absinthii ana. p. ii. coquantur
in aqua deinde exprimantur et terantur
in modum vngenti deinde cum decoctione earum
conficiantur ad modum pultis cum farina ordei
et puluere fenugreci et seminis lini et cum floribus
camomille et parum furfuris subtil. et parum
olei camomille et coquantur ad spissitudinem
et quando coquitur ibi de rosis et quando ponitur
ibi parum de melle ¶ Medicinarum vero

mollitiuarum apostemata dura et mollificatiua
complexionum 2° aut 3° et excitantia usque ad principium
2 ordinis ut in hiis medicinis sit ad conglutinationis
sit apta sed nunquam eis que apostemata duri
flegmatici et sclirotica fuit conflate viscose
et cold. in generali tritus et fixa que excitant
vis non ordine ut sit siccum nimie ne exsicce
sibi subtile et induret nimis nec calidi
nimie ne dissoluat subtile et in spissetur
grossum et pulis fiat et sit in tanto quod non sane
quarum medicinarum exemplum est aqua calida ad
ciperos spina duricie et gallie et mar
et bon et hyrcon et corpus medulle in teres
sunt meliores et medulla ossium et bdellium
armoniacum et medulle recentes sunt meliores
quam antiqua et olium antiquum et olium de bdel
lio radix cucumeris sit cocta cum oleo et radix
cucumeris asinini cum aqua et folia mal
ue decocta et non decocta et fenugreci et semi
lini et cera cocta cum oleo. Et exgrou
sit dyaquilon tetrafarmacon unguentum cum
adipibus ¶ Emplastrum optimum mollificatiuum
duriciei. Recipe radices maluauisci decoctas
in aqua in oleo camomille et est melius et que
mixtum et mixte de bdellio pro tanto
mollificato cum eo et exalia parte tolle
fimus sterius pinguis consternatur in modum electuarii
cum adipe anatino et conficiatur cum mal
uauisco et in pinguia tota cum axungia
porci recenti uel exogallia uel butiro
uel fiat id sine fimibus et est optimum sed axun
gia est melior et anima lini in corpore
et est optimum in omni duricie ¶ Resolutiue
specias corum que resoluunt uapores est quia
aut ipsa astringit aut calefaciunt calefactione
fortitudine uehementi et ut excitant non ut
apiant grossa quidam pinguositate inf
corpus que est cum vaporibus quarum exemplum est emplastrum
de farina ordei et tritici et aceto et sale
et fenugreci et migr. ulcrum est farina lolii et
lupini et panicii et melii et similia ¶ Emplastrum
quod resoluit tumorem ventosum et uaporosum.
Recipe farine fabe et cicer et pul. cymini et
mell. et farine fenugreci decoquantur cum de
coctione rute et agni casti ¶ Emplastrum re
solutiuum quod valet in apostemate flegmatico cum uiscosi
tate ubi remanet digitorum impressio et si
sit ibi et aliquid uaporosum et ventosum Recipe
ciner. ebullati p. i. sal p. s. farine fabe p. i.
furfuris subtilis p. i. sterco columbi p. i. aceti
cianamomum mell. lib. s. lexiuii quod sufficit
coquantur usque ad spissitudinem et est melius ut spon
gia noua infusa in lexiuio forti et parum
aceti et parum sal. ponatur et ligatur forte super
super uelers ubi est prior. ¶ Dicunt et nunc
medicinarum maturatiuarum. Recipe Sequitur

Repercussiue

Mollificatiue duricei

¶ Nota optime in duricie

¶ Resolutiue

¶ Nota emplastrum quod tumorem ventosum

emplastrum in apostemate flegmatico ubi remanet digitorum [illegible]

Medicine aut(em) consolidatiue siue conglutinatiue que adiuuant ad generationem carnis debent esse temperata sub(stanti)a ne corpus in quo administrantur et quia natura corporis est calida et humida debent etiam medicinae calidae et humidae esse ita quod etiam actualiter quod patet ex textu Galieni cum dicit quod male digerentes applicabant sibi infrigidantes ad stomachum ubi ab eorum caliditate naturali sic actuali (con)iuvare tentat digestio. Item debent esse oppilativa cum viscositate ut prohibeant resolutionem vaporis et spiritus et sanguinis ad locum collatus adiutorio caloris naturalis et actualis necessarie et mediocre in farine alterationem. Nam fiunt eius quod in corpore alterationes scilicet tres una est alteratio quod fit secundum cursum naturae et alia a solo naturali calore quod fit digestio cibi in stomacho et epate et est sanguis in omnibus membris. Altera non est alteratio quod non est secundum cursum naturae ymmo ab extraneo fit sicut ab actuali sicut accidit in cibis que putrefiunt et iste fiunt sicut generatione.

Species aut(em) huius est commixta ex istis in istis medicinas ut mel et cera et aceti apud viscositatem quia non fit nisi calore naturali et non ab actuali et ideo naturalis caliditas non (con)venit materiam. Emplastrum huiusmodi materiae quod sanguinem adiuuat ad digerendum est olim temperatum in caliditate sua et aqua tepida cum co(lo) et farina ordei vel frumenti scilicet cocta cum aqua et oleo et cera in hiis quae sunt magis calidae et farina fenugreci et seminis lini mixta cum eis et medulla panis sicut decocta et ...

medulla cum butiro vel cum ... vel passi et de adipibus humidis sicut de adipe porci et vitulorum mixtis cum superdictis et omnia calida et humida sicut tetrafarmacum et similia cito festinant carnem in eis. Emplastrum optimum maturativum in materia calida ... cum oleo cum pauco cera et aqua calida ut consumantur ut plus molles et coquantur spaciose miscendo ...

Item in materia mixta ... radicem malue visci et folia malue et coquantur optime deinde expressa ab aqua terantur cum medulla frumenti et farina fenugreci et seminis lini et floris camomille et terantur simul et impinguentur cum axungia non multum veteri sed recenti vel vino ... Si at ista apposita fuerint supra membra ad pulverem ut est ... in materia ad superficiem ... ne ... dissolvatur ... mollia. De ...

est virtute et natura medicinarum ... et putrefacientium et ulcerantium carnem. Has medicinas debent esse vel calidas vel siccas vel sua caliditate ... quae rumpunt aparata ... debent esse siccas

vel sua caliditate de quibus sunt ... quae rumpunt aparata adeps porci vivuli cum fermento et resina et cepe narcissi cocta cum oleo et calx cocta cum melle et fermentum coctum cum aceto et cantaridibus cantarides pulverisate cum pice liquida et melle anacardi et putrefacientia sapo cum calce et fermento et oleo vel capitello confecto et sapo ... gluttinosa cum croco et fimo confecta et vel cornicia ... sicut ungues vertica et allea et cepe et sinapis et ista confecta cum fructibus superdicta sunt. Emplastrum causticum ... et putrefaciens ... calce vi(va) et ... cum sapone allio et molli et capitello ... et fac pastillum et molle cum ... et loco appone. Item ad emplastrum vesicans ... cum ... dibus et ... paste et loco appone. Item aliud rubificans siue ulcerans ... sinapi ... optime ... electis et confice optime et loco appone et ... si vis mollias cum aceto.

De attractiua vel abstersiua. Attractiua calida sunt cum siccitate et leuia ut gluten album mel et ... eius folia ... et unguentum attractiua composita galbanum et quedam plus mundificant ut ... vel sapinum vel ipsum galbanum et mel decoctum ... et ... frigido et ea quae abstergunt plus aquositatem mundificant et grossam materiam mundant et ... et pessaria cum melle decoctum ... et armoniacum cum melle. Unguentum optimum in apparatibus ... medulle ... et ... cum butiro et terbentina et ... Aliud ... armoniacum galbanum resinae pini ... terbentine ... pice ... adigne ... et ... si vis adde ceram et parum olei.

De medicinis carnem corrodentibus

Medicinas corrosiua vel minutiua carnis debent esse cum siccitate vehementer calida ... putrefacientes ex quibus sunt ... calcantum et ... et ... galle ... galle nostre corrosiue ... quia non sunt calide ... sicut ... minutiue sunt et consumunt carnis ... corrosiue ... et ... sanguinis ... corpus ... quibus administrantur ... et ... carnem ... ab ipsis et illa et ... consolidant ulcera ... corpus. Unguentum corrosiuum

Et zinziber subtiliter pulverisatum cum dyaltea
incorporetur in modum unguenti. Mundificativa
sive extersiva secundum preter predicta unum tamen caput
corporum ... est super putrefactiva acquirunt sicut qua
carnis corrosiva et ultima in puncta ac ...
que in flaccidis apponuntur et ideo putrefactiva inde
actis fiunt et corporum ... in longitudine ... cadit
ex quibus est sicut calx et sandaraca et ex eis com-
posita est sicut pulvis affodillorum que est intus
qui dicentur infra. Emplastrum putrefaciens
et consumens carnem: Recipe calcem vivam et incorpora
cum sapone et capitello et rubeo appone cum saliva
...

De medicina carnis generativa

Porta eam esse subtilem et calidam et siccam
ut humiditatem superfluam que in carne ulcerum
consistit ... humiditatem ... mundificativa debet ...
esse mundificativa in primo gradu ut sanguinem
remanentem ad locum non consistet sed superfluum
ex quibus sunt aristologia farina fabe, ervum
farina lupinorum farina ordei ... adusta pulvis
ireos thucia farina milii et panici et pulvis radicis
arnoglosse plantaginis et folia que in ... re-
ad corpus vel ad ulcus in quibus administrantur
desiccant in primo gradu vel paulo plus. Unguentum
fuscum et generativa carnis dicetur infra.

Solidativa sive incarnativa debet esse siccativa
generans carnis quasi in 2o gradu ut non solum
humiditatem consistet ... et sanguinem ... et sint
viscosa ut partes retineant ... Et sunt
aloes sarcocolla sanguis draconis cortex thuris
... folia cypressi et mirti etc. Unguentum
et pulvis infra. Cicatrizativa debet esse siccativa
incarnativis et sic erunt sicca in 3o et ...
superfluitatem et non solum superfluitatem consistet sed et
sanguinem ... in carne ut de ipsa carne
cutis fiat et sunt ... galle alumen
balaustie ... cortex pomi granati pumex
ustus aloes ... papirus adusta vel litargirum
plumbum ustum cerusa et mediocre ... Miti-
gativa doloris duorum sunt generum: sunt enim miti-
gativa que vere mitigativa dicuntur et hec debent esse temperate
in qualitate sicut ... tepidum et omnia que ...
... sunt ut oleum tepidum aqua
tepida vitellus ovi et albumen ipsius cum
oleo camomille et cera. Alia sunt mitigativa
cum alteratione complexionis male vel lapse ...
lore ut sunt repercussiva sicut solatrum et ...
... que a parte patiente repellunt materiam
et hec in principio eius administrantur. Deinde si ...
... non proficiunt administrantur ...
ut superdicta vel cum alteratione complexionis male
lapse ut hec sunt calida et temperata ut dyaltea
... Sunt et alia mitigativa
que ... stupefaciunt membra
... dolorem ... videtur
... ex quibus sunt opium mandragora
iusquiamus ... nigrum et folia ...
... calor et dolor sunt ... tolle
... et alia ... non valent ...
pulvis ... [illegible]

... pulvis ... de superfluo ...
... ex ... digero ...
Et si ... durat ... superfluitas
donatur. Contra bubones et ... que fiunt in ...
... maturativum ... cum medulla
... Et non ... emplastrum maturativum ...
appone super ... apta alia die post ...
si in ... cadit ut ... et
mitigat dolorem. Emplastrum optimum maturans
et digerens ... apta calido: Recipe ...
... farine ... ordei ... calido
... ... in aqua calida ...
adiunge ut fiat tenax et ... de oleo
... Emplastrum aliud maturativum
... calida: Recipe folia malvarum et ... in
aqua et exprime ...
cum farina ordei et fenugreci et seminis lini et farine
florum camomille ... pulvis et ...
de camomilla vel ... vel axungia pulli et ...
... grossius et coquatur ad spissitudinem
et ponatur calidum. Emplastrum ... spissa:
Recipe radices ... et ... malve et coque in aqua
et exprimatur et teratur cum farina fenugreci
et seminis lini et florum camomille et de medulla ...
et ... axungia porci ...
Emplastrum maturativum ... frigido et ...
... Recipe cepas albas coctas
in oleo et aqua ... cum medulla ...
et farina fenugreci et seminis lini et floribus camomille
et axungia porci. Et si ... sit magna
... et ... coctas. Et si non ...
... tolle ... Aliud ...
... sit ... malva ... et ...
cum modico ... et fimo columbino et felle
... Et quidam addunt ... et ...
Emplastrum ... Recipe radices malvisci
et frondes apii et ... in aqua coque et ...
est ... vel ulcus ... vel ... ner-
vosum et appone emplastrum maturativum ...
non ... que in ... coquantur
... ut aqua ... aqua ...
sit ... et exprimatur ab aqua et teratur
cum illis superdictis. Emplastrum quo possumus uti
... ubi sit ... Recipe ...
... et ... aqua et melle ...
et coquatur donec fiat spissum. Et non ...
emplastra que maturativa dicuntur ... et sunt
resolutiva ... Aliud ...
... cum ...
... mala complexione calida: Recipe folia malve
et ... in aqua et ... exprimatur
et teratur et ... cum ... oleo ... et
farina ... pulvis et ...
ad spissitudinem et tepidum apponatur. Et si ...
... et ... in superdictis ...
... maturativum ...

Sequitur de ...

Emplastrum repercussivum et ... ne
dolorem ... et ... calido et
sanguineo ... possimus uti ...

cu succo lactuce psiue cicute z cymbalarie semp
viue et consimilibus Rx solatri foliorum portulace sempervive
frumentarie cymbalarie omnes simul vel aliquas istarum
terant in mortario, misce parum aceti et olei
ros. et sup locum ponatur et cum siccatur removeatur
vel exsiccetur siccatus cum farina ordei olo
ros. z aceto et fiat emplastrum. Vel accipe folia
ros. folia maluarum et coquantur in aqua z exprimantur
et terantur in mortario ungenti et sup locum ponantur
et est valde bonum emplastrum et maxime in complexione
calida. Vel accipe farina ordei z sandal. cit.
nab. al. z ru. ana ʒ. x. pul. ros. ʒ. i. boli ar.
ʒ. iij. misce cum aqua ros. et aceto z epithime
locus. Vel accipe ros. z viol. z parum camphore
z folia malue z sic coquantur in aqua z decocta
exprime et tere et deinde tere cum farina ordei ...
cum aqua ubi sit cocta z ... ros. ʒ. ij. ace-
ti ʒ. iij. et omnia coque ad spissitudinem z pone sup
locum. ¶ Emplastrum quod ad maturandum carbunculum
Rx ros. absinthii maluas coque in aqua z ex-
pressa de aqua terantur z cum farina siliginis misceatur
et cum decoctione istarum et olo camomille et ros. coquantur
donec inspissentur et hoc est emplastrum primo inspissativum
et post resolutivum quod convenit in apostemate calido in augmento
¶ Aliud quod in carbunculo ad maturandum
Rx ficus siccas pingues et passulas decoque
in aqua vel non coque sed teras ad modum unguenti cum
medulla ... et butiro z anxungia porcina
et confice etc. ¶ Confecit istam apostema Rx farine or-
dei ʒ. vi. fenugreci z se. lini ana ʒ. i. florum
camomille et florum apii et ros. ana Rx ... in vino
coquantur folia apii post deinde pone ros. z exprime
ista ab aqua tere z confice simul ista pulverizata
farina ordei et cum decoctione ʒ. i. z oli camomille
in modum unguenti et utere. ¶ Aliud quod in dolorosa
... apostemate Rx farine fabarum vel ordei ʒ. vi.
quinque farine fenugreci z se. lini z florum camomille
z foliorum adde butiri z mell. ʒ. iiij. distempera
cum vino vel aceto et aqua z coque in modum unguenti
et utere. ¶ Aliud in ... calidis Rx ...
calefactum in testa calidis infusa cum olo camomille
et si vis parum aceti et foliorum apii ... figule
z folium porri et ista coque cum ... et
sulfure subtili et melle et sale et similibus
... et ... ¶ Emplastrum repercussivum et
mundi confortativum in apostemate ... subtili
ubi digitorum ... in ... Rx ... quod ...
vel ... z sulfure subtili ana ʒ. ij. z pulveris
gallarum cypressi p. i. conficiatur cum melle z vino
z coquantur ad spissitudinem. ¶ Aliud quod in apostemate
flato ... subtili et grossa Rx pulveris cala...
cymini ... sulfuris subtilis pulveris ...
mell. sal. et omnia in ... et parum
aceto et coque ad spissitudinem z spongia nova
infusa ... in aqua ... calida expressa sup ...
apostema valet vel ... melius. ¶ In
apostemate ventoso Rx ... plenam milio et sale
calefactum in testa et pone sup locum ventosum vel accipe
cymini ... calamenti z ... pulverizatam ...

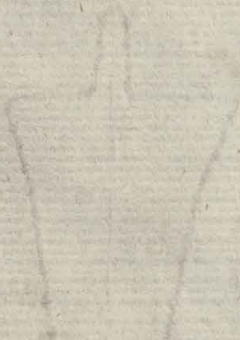
sulfuris mel et sal omnia coque in vino z ampla
¶ Emplastrum optimum omni duritiei mollificativum et re-
solutivum in quocumque loco et quacumque sit ... ubi
sit duricies Rx radices maluavisci bene coctas
bdellium ... bene mollificatum cum olo camomille
anxungia anseris anatis vel gallie seu porcine
recentis et optime omnia incorporata in modum emplastri et
est optimum z quandoque ponuntur ficus siccas et quandoque loco
anxungie anseris ... ¶ Aliud
optime confectus ulceribus apostematis ad desiccandum et
optime mundificat
in locis ... maxime et optime mundificat
et desiccat Rx farine fabe et ordei z confice
cum aceto et melle et etiam confert apostemati fla...
... cum vino ... z quandoque adde
... cribratum et quandoque pulveris ... z ...
... ut magis consolidet et convenit etiam
... et si detur ʒ. ... ad
... sup ... et si ...
... et convenit z ... si est separato
... et in fine ... et fac quocumque modo sit
coctum in olla. ¶ Emplastrum optimum confectus formice
corrosive et miliari et podagre calide et
ulceribus calidis z virulentis ... salso ...
igni ... vel ... et breviter omni ulceri am-
bulativo superficiali. ¶ Rx ros. ʒ. i. lentium p.
iij. farine ordei p. iij. rose coquantur in aqua
et exprimatur deinde terantur z lentes molli-
ficentur ... una die, deinde coquantur bene
et postea pistentur ut ... z cum ros. conficiantur
simul cum farina ordei cum illa decoctione
lentium et ros. z pone in olla et adde olei
ros. ʒ. ij. vel plus et coquantur ad ignem et
fiat emplastrum et utere et fine ... ulcerum
ponatur plantago sola sic ... sulfura
et quandoque additur pulveris cortic. granatorum et quandoque
plantago ad coquendum cum ros. plantago ...
maiore ... et quandoque additur
pulveris mirtillorum vel pulveris ... et
... pulveres ... et ...
¶ Erisipile ulcerate optimum Rx ros. maluas
coquantur simul in aqua deinde exprimatur z te-
rantur cum parvo olo ros. z parvo aceto et
misceatur ibi pulveris ... cortic. granatorum
et ... consolidativa sic paulatim ... z ...
vel decocta. ¶ Emplastrum dolore mitigans
et locum tumidum leniens et digerens quod
potest sup locum ubi cadit ... in ...
... ponere in ... in ...
cum melle ... quod non infra cadat ...
qui ... non potest vel ubi cadit sagitta
... non potest ... sanguine cum albumine
ovi Rx foliorum absinthii z ros. rubearum et
parum mal... ana p. ij. coquantur in vino albo
deinde exprimatur cum melle ʒ. vi. z farina
ordei ... z se. lini z foliorum camomille
ana Rx ʒ. i. conficiantur cum decoctione ... vini
in modum pulveris z ponatur in olla z ...
camomille ana ʒ. ij. vel butiri ʒ. iiij. z coquantur
ad spissitudinem et aliquot diebus ...
et est ... ¶ Emplastrum desiccans
et ... ubicumque sit ...
... pulverisati mell. z farine fabe vel ordei
... et aceti z omnia coquantur ad spissitudinem

Emplastrum in apostemate ... in augmento z ...
Emplastrum ad maturandum carbunculum
Emplastrum in ... apostemate
Emplastrum in dolorosa apostemate
Emplastrum in apostemate ...
Emplastrum in apostemate ventoso
Duricies
formica
Erisipila

Ad resoluendum sanguinem mortuum et congelatum in contusione et compressione recipe radicis ebuli feniculi se-
lini et foliorum camomille et paritarie furfuris tritici
et arsenica subtiliter cribrati cum decoctione calami
et olei camomille. Emplastrum delens impetiginem
et serpiginem recipe calcis viui et fecis vini combuste
optime terantur et cum albumine oui misceantur et ponatur
et appone et exsiccatis eas et inuncte. Emplastrum ad
scabiem et impetiginem humidam recipe aluminis ʒ vi
fuliginis fumi ʒ iiij coriandri semi combusti
ʒ vij sponie argenti mirdasengi ana ʒ iij
terantur et cribrentur et conficiantur cum aceto et oleo
rosarum et liniatur. Emplastrum ad ulcera humida que
fiunt in facie et oculos ad capitis simmatur teste
duorum ouorum recentes vides et bene terantur
et conficiantur cum aqua porri et oleo et liniatur
cum eo. Epithima ad fissuras que fiunt in manibus
et pedibus composita recipe butirum fatum
et ceram cum stillis et liquefiant simul et impleantur
locus fissurarum. Ad scissuras manuum
composita cistria liquefiat cum cera alba cum
oleo rosarum et ad misceret. Epithima ad fissuras
et ad labios in cruribus in fronciis recipe liquiricie
et puluerisa et si bis humectetur et conficiantur
cum fello thauri uel cum melle et liniatur
deinde usque ad umbilicum et super ipsum. Ma-
turatiuum et gula recipe synaria et optimum
aut pinguis recentes pinguiores coquantur
et terantur et postea elixantur cum sua
decoctione cum farina ordei et medulla seui
et ponatur in petia et guttur. Epithima
ad scabiem et pruritum optimum recipe terebentine
ʒ ij olei communis ʒ iij et misceantur simul in mor-
tario cum pistello ducantur deinde accipe de
terra cimuoli et stella et in copia cum
superdictis in mortario donec ex et inungatur
melior scabiosum corpus. Emplastrum optimum
quod maturat carbunculum iuuat et quod
apostema maturat et digestum quod attrahit pus
consistens in corpore et mundificat recipe ficus
sicca pingues et seu bene et cepas lilij decoc-
tas in aqua cum pauco oleo et medulla seui
cum butiro sit incorpora et quem sic vngenti
et appone tepide et pluribus quis appone aparet.
Puluis consumens ulcera humida et sordida
faciens nasci carnem et incarnat ulcera
uulnera et abscindit corruptionem sanguinem
omni loco recipe sarcocolle ʒ ma balaustie
thuris masticis sanguinis draconis ana ʒ v terantur
et cribrentur et conficiantur simul et admisceantur.
Puluis in ulceribus quorum consolidacio est
difficilis recipe aloes p. tres thuris p. i balaustie
p. s. terantur quam misceantur. Puluis qui
carnem generat et recentia granat uulnera
et incarnat item spicellus fructus copilis le-
poris cum allume cum recentis deinde hoc puluis
in uoluntum sanguinem et arterijs et uenis
constringit recipe olibani sarcocolle sanguinis draconis
boli armenici auripigmenti aristologie rotunde ana ʒ. Est
tam efficator cum artificia postquam ex drusia cor-
et equis quo rotundi et thure et aloes p. pul-
uis dandus imponi illis quibus crispis a
forti pressio acti recipe ʒ i rubee
lacte inducte boli armenici terre sigillate ana ʒ
s dosis a ʒ duabus usque ad ʒ iij. Puluis
dandus cum aqua ualde pinguis ex p
cisione et cum fluxus recipe coralli boli ar-
balaustie sanguinis draconis lacte ana p equales
cassie puluisentur dentur ʒ iij in potu cum
ʒ i in sextarium aque simmatur et oportet in fetes
p. vi lior cum illis stringit pinguedine
partes non superius quam crescat et ventris. Epi-
thima ad omnes species scabiei et est optimum
vnguentum recipe succi lapati radicis scabiose
et cimule campane et fumiterre ana ʒ vi
olei communis et sal gemme ʒ ij bulliat cum quo
siccum consummatur et remaneat oleum deinde
cola et accipe istud oleum et cere ʒ i li-
quefiant simul ad ignem deinde tolle ab igne
et misce aloes galbani puluerisati et ar-
genti viui mortificati ana ʒ i et ʒ
et misce donec coagulentur et si vis magis
desiccare adde vitrioli ʒ s et inungatur.
Vnguentum ad scabiem in cute humida ulcerosa
recipe carta de lombardie et combure deinde fiat
puluis subtile cum aceto diu in mortario
compone in modum vnguenti et capite in vnge omni die
bis et si scabies capitis cum cepe est melius.
Vnguentum optimum est ad scabiem humidam recipe
radices cimule teneras et cliparias
in aqua bene deinde munda quas ab ordine
et bene coque in modum vnguenti deinde admisce
axungia saluata bene terra deinde paro argenti
viui bene sati confecti ʒ i et sic incorpora
in modum vnguenti huius cum in mabilis pinguinem
mundificat purgato corpore et balneato te
laue cum [illegible] fiat in vngatur et si vis
tinge id pone ferre cum ceteris pone
de ζεζι et est optimum et potes facere puluerem
similis qui cimula est certa recipe sue axungie
et te cum ea et ramis fac frice in vase alto
diu cola confundo istud quod coagulatur misce
cum argento viuo quod aliud vnguentum est in omni
scabiei recipe fuliginis domus ʒ i terre cimuoli
ʒ iij litargiri ʒ ij terebentine ʒ i vitrioli
olei communis quod sufficit puluerisanda puluerisentur subtiliter
et cribrentur deinde oleum cum terbentina incorpore
deinde alia simul ducantur. Vnguentum naturale
fissuris et palmis manuum et plantis qui
fiunt vz et cum aliis fissuris et omnia ista prius
fiat diu et semper in aqua tepida teneatur uel
cum spongia balneetur prius sic labia siue
aliud membrum recipe terbentine ʒ i olei violarum
adipis anatis cum pillas dragaganti ana ʒ ij
cere citrine ʒ i dragaganti puluerisati ʒ i et
fiat vnguentum pro mollicie duricie in fissuris
sed sic remanens post ulcera melius cum aliter
faciles impediunt in motum et ulterius sanentur.

restaurare et e aurosior durum et mollit durum pro atrocione adip an. ʒ. j. ceruse facti ʒ. ij fiat exinde vnguentum ¶ Vnguentum mundificatiuum (?) reparare carnis et solida consolidans sic litargiri ʒ. ij. olei ʒ. iij. coquitur ambo donec soluatur litargirum postea olibani sarcocolle sandaracae galbani colliculi colophonie uel pix sicca an. ʒ. ij. simul ac prius decoctis que prius decoctis sint bene aumixte coquitur donec inspissentur et mediante ... solida non sanguinolenta ¶ Aliud corrodens superflua carnis pro laudi (?) colati ʒ. ij. ce. ʒ. j. viridis eris ʒ. ij. etiam videtis for ministeri cum dyaltea. Psilotrum pro calce forti super quam ponatur septuplum aq. et iij. noctes sit dimissa colet postea in illa aq. vj. pro calce ponatur et sit pluries mouere noctes deinde vj. pro arsenici citrini in prius aq. mitta et sic diu ad solem dimittatur donec pena in mistura depilet et cum experitur postea non locus colatur vngto fiet et istud cum cito abradit pilos et est expertum et comprobatum ¶ Vnguentum ad aptatiuum quida et ulcera pinguiosa non profundis ... et scabie salso et in morphea quida et in omnibus ulceribus aquosis tam rubedine aut sine rubedine recipe ... colate ʒ. iiij. et plures lauetur cum aqua frigida viridis eris ʒ. iij. argenti viui extincti ʒ. s. succi calic. ʒ. j. succi plantaginis ʒ. j. ce. ʒ. ij. fiat vnguentum ¶ Ad penam faciendi pro nucis ʒ. ij. fuine cicerum et fabe an. ʒ. j. boracis ʒ. s. confice cum oleo amigdalarum dulcium et mitte multo in modum vnguenti ¶ Vnguentum ad liui ditatem et pinguedinem mortuam exprimendam recipe ʒ. j. olei camomille ʒ. iij. succi maiorane ʒ. s. arsenici in oleo et succo liquefiant deinde arsenicum misceatur donec eniatur ¶ Vnguentum agrimoniae solum de ianua consolidat ossa fissa et sanguinem corrumpit experta pro terebentine ʒ. vj. et ablue bene in aceto forti et viui deinde et liquefac in ista terebentina ad ignem colate postea ʒ. iij. et misce cum fortissimo aceto et dimitte per diem et noctem postea lava ex aceto et pone in lacte mulieris ut fiat et confice bene in isto lacte deinde adde de succo bethonie et de puluere herbe que vocatur de ... et in puluere et vtg et ponatur incorporando iste puluis et cortice de cortice et radices eius herbe videntur radices valde bone nisi quod mediantibus istius tendit ad colorem citrinum paruum et sic aridice sed non valde ... et ... platium quod quidem dicit quod ipsa quidem non ... et sit isti que sit inf... et qui non ... sed indiget farinis ... et ... tar...

¶ Aliud multum valet consolidans solida et mundificans plagas attrahit potest ossa confracta et omnia infixa et hec inter alias virtutes pro radices et folia bethonie vides plene centaurie minoris ... ...e maioris ... maioris millefolij et si non ... omnes herbe ... radices et herbe terantur et exprimatur succus exinde cum mistro ita quod ... lb. vj. pone ad solem et dimitte inspissari uel coque ad ignem sed istud est melius deinde accipe ce. lb. iij. terebentine lb. ij. liquefiat ad ignem et liquefacta pone super acetum et sit mora durans in aceto deinde accipe medulla ... et misce cum succo isto et durabit et mitte ad solem deinde cum ... misce lac mulieris uel ... et ... et si sit ibi pars de succo bethonie et centaurie tanto melius et etiam de puluere eorum ... cum sindone ¶ Emplastrum maturatiuum et resolutiuum apostematum in quo non est appropinquare repercussiva pro farine ordei farine se. lini an. ʒ. j. florum camomille ʒ. ij. radicis altee ʒ. iiij. cepe liliorum albarum duas decoquantur et pistentur et fiat emplastrum cum oleo camomille et oleo ... an. ʒ. ij. et cum aqua nota ¶ Emplastrum exemptum ... ... pro parum ... et infunde aq. calide ut virtus cum aqua ... deinde pone de illa aqua ... et misce cum farina ordei et melle et coque ad spissitudinem deinde adde aliquantulum arsenici ... ¶ Vnguentum album ad scabiem ... pinguiosa ... calida arida quam ... in toto corpore pro populeon ʒ. iiij. olei ros. ʒ. j. succi plantaginis ʒ. s. fiat vnguentum incorporando omnia ad ignem ... et ...

[illegible] Intonuit dominus [illegible]

anisum anisum

Omnibus dimo quib[us]

Nota omnes illae operationes in medicinis
proveniunt a caliditate

Calefactiva subtiliativa sicut ysopus thymus camomilla
resolutiva sicut castoreum Abstersiva sicut aqua mellis non
vine abstersivum lenit et laxat ventrem licet ea non sit
virtus solutiva Deoppilativa apertiva ratione subtile
amarorum ratione subtile liquida ratione subtile acetosum
mollificativa sicut emplastrum de aneto et semen lini maturativa
tiva ut rasfam qui digerit et non digerit Digestiva
frangens ventositates ut semen rute Incisiva sicut sinapis
et opponit que oppositum viscose fancti sicut resolutiva opposita
ingrossative et subtiliativa inspissative Attractiva sicut
castoreum et spolium serpentis et rana corticata
Attrahit spinas et sagittas cum autem medicine
vel de ante fanit hoc corrosiva qualiter mordicativa
sicut emplastrum de sinapi cum aceto et acetum ipsum Ne ca
mordicat disgregando partes sed sem disgregando
sicut medicine quae aggregande humores inmunitur corrumpit
Rubificativa sicut sinap et napellus
calamentum Pruritum faciens sicut pilositas inpsius
Ulcerativa sicut anacardus Adustiva sicut euforbium Cor
rosiva sicut flos eris Ruptiva sicut saxifraga et lap
idosina sicut flos eris Putrefactiva sicut arsenicum et gemma rute
indaicus Putrefactiva sicut arsenicum et gemma rute
agrestis Causativa sicut origanum et vitoli sicut
dragagantum esse Corrosiva sicut costus amarus
et utraque aristologia

Nota est operationes que proveniunt
a frigiditate medicinarum

Infrigidativa confortativa sicut terra sigillata et tyara et opposite
aut per equalitatem que est ut oleum ro que medicament
mitigat et repercussiva et graua attrahere sicut
solatrum ingrossativa et graua subtiliativa
fancti et graua digestivi et maturative et sicut digestive
humano et nociva sicut crudificatio Stupefactiva
sicut opium nisi lactuca papaver et ingredientes
cum et medicina cada et mandrago et humidi

Sit tibi pro dulci laudes comedo pomum

Confortat stomachum reddit tibi ledu fruitoso — pomum
fructus creatur et castra pla relaxat
Et ventrem et lenit anne
Dixit i ... iuve reddit ... commodum
Sit mensa ... ne ...
... et sit ... hosti ...
... facit ...

Corpus ... sancti ...

sola salvum

[illegible]

Ulrich ... zu ... geschehen
ab ... bericht ... kirche ...

Aqua [illegible]

p[ro] dict[is] cordialis
per[e]cariu[m]
franca[m] i[n] fine
pecus
philipendule
pimpinelle
saxifrage nuc[is]
feniculi et sem[ine]
rubentale camp[…] — an[a] ʒ viiij
chellefolii
brusse rissarum
Carui m[ontani]
[…]
[…] — an[a] ʒ i s
capillus

Spica celtic[a]
cipri [rotundi]
se[men] anisi[…] — an[a] ʒ i
[…] aquat[ic…]
se[men] coriand[ri] prep[ar]ati — ʒ iiij
r[a]d[ix] apii
carui — an[a] ʒ i s
zuc[ari] ʒ iiij

[…] an[…] ad infusiu[m] et sic p[ro]cedat
[…] infuse italiano p[er] 3 dies n[ature]
post dist[illa]t[ionem] a[…] i[n] vitro i[n] balneo s[ecundu]m
[…] ad una[m] vesica[m] 2 potest […]
[…] lecs

Pulvis [in] albis p[ro]p[ter] […]

R[ecipe] pip[er] long[um] ʒ iiij se[men] apii brusci […] an[a]
ʒ ij se[men] petros[elini] melis […] an[a] ʒ i s pipi
nelle saxifrage mont[ane] philipendule an[a]
ʒ i siler mont[ani] ʒ iij cinamomi cla[…]
gar[iofili] galange an[a] ʒ s […]
nardi […] an[a] ʒ i [...] ʒ i [...]
[…] an[a] ʒ s an[a] [...] carui se[men] cum[…]
se[men] alkekengi se[men] aneti an[a] ʒ i […] ʒ i
genciane […] ʒ i zuccar[i] al[bi] ʒ iiij [...]
[…] fiat pulvis q[uo] [...] post balneu[m] […]
[…] 2 […]

Ulrich [pater] hessel de Onolspach acomodauit
[…] Kristanus de […] lib[rum] d[ic]tu[m] [?] […]
[…] d[…] que mutuauit frat[er] meo
Johann[i] sup[er] istu[m] libru[m] Anno d[omin]i [Ludovici?]
[…] In [die] S[ancti] Colmanni / Item eodem
Anno f[e]r[i]a [post] festum Katherine ex p[ar]te
eius[dem] Johann[is] hossel de onolspach expediui
[…] Joh[ann]es de [Grypswaldis?] de [...] c[um]
media sexagena [...] quam obligabat p[ro]
[patre suo] Joh[ann]e de onolspach

Anno d[omi]ni m[ille]si[mo] ccc [...]

Anno domini 1439 pestis
magna viguit i[n] bohemia

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Item [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] sibi [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] Item [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]

Operatio [illegible]

VIII

